കലക്കത്തു കുഞ്ചൻനമ്പ്യാരുടെ

തുള്ളൽ കഥകൾ

ശ്രീ

എസ്സ്. റ്റി. റെഡ്യാർ ശേഖരിച്ച

കലക്കത്തു കുഞ്ചൻനമ്പ്യാരുടെ

തുള്ളൽ കഥകൾ

ഒന്നാംഭാഗം

പ്രകാശകൻ,

റ്റി. സുബ്ബയ്യാ റെഡ്യാർ,

റെഡ്യാർ പ്രസ്സ് & ബുക്കഡിപ്പോ,

തിരുവനന്തപുരം-1.

ഒന്നാമത്തെ പതിപ്പ്

കോപ്പി 2000

റെഡ്യാർ പ്രസ്സ്, തിരുവനന്തപുരം.

സെപ്റ്റംബർ 1953.

ഒന്നാംഭാഗത്തിനു

വില 3—0—0.

മുഖവുര

ഞാൻ പുസ്തകവ്യാപാരത്തിൽ ഏർപ്പെട്ടിട്ട് ഇപ്പോൾ ഇരുപത്തിയേഴുകൊല്ലംകഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. ഇതിനിടയിൽ പ്രാചീനങ്ങളും, നവീനങ്ങളുമായ അനവധി ഭാഷാഗ്രന്ഥങ്ങൾ എന്റെ പ്രസിദ്ധീകരണത്തിൽ ഉൾപ്പെട്ട് പൊതുജനങ്ങൾക്ക് ഉപകാരമായി ഭവിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നുള്ളതു സർവ്വവിദിതമായ സംഗതിയാണ്. ഈ കാര്യത്തിൽ എനിക്കു ചാരിതാർത്ഥ്യമുണ്ടെന്നുള്ളത് ആ ഭാഷയിൽ പ്രചാരത്തിലിരിക്കുന്ന ഗ്രന്ഥങ്ങളുടെ എണ്ണവും വണ്ണവും ഗുണവും തെളിവുംകൊണ്ടു നിശ്ചയിക്കാവുന്നതാണ്. ഞാൻ പുസ്തകപ്രകാശനവിഷയത്തിൽ ആദ്യം ഏർപ്പെട്ടപ്പോൾ മലയാളഭാഷയിൽ പുസ്തകങ്ങൾക്ക് വളരെ ദാരിദ്ര്യവും ഉള്ളവയ്ക്ക് അസാമാന്യമായ വിലയും ഉണ്ടായിരുന്നു. എഴുത്തറിയാവുന്ന കേരളീയഗൃഹങ്ങളിൽ അധികം ആളുകളും നിത്യേനയും പാരായണം ചെയ്യുന്നവയാണല്ലൊ എഴുത്തച്ഛന്റെ ഭാഗവതം ഭാരതം, രാമായണം എന്നീ മൂന്നു കിളിപ്പാട്ടുകളും; ഇവയിൽ ഓരോ പുസ്തകത്തിനും അന്ന് 7-ം 4-ം 3-ം രൂപാ വീതം വില കൊടുത്താലും ആരു സുലഭമല്ലായിരുന്നു. ഇവ അച്ചടിക്കപ്പെട്ടിരുന്നാലും വാലും തലയും മുറിഞ്ഞും നിലയും ഒന്നും കൂടാതെയും അപരിഷ്കൃതമായും വികലാക്ഷരനിബിഡമായും ആയിരുന്നു. പുസ്തകത്തിന്റെ ചുരുക്കംകൊണ്ടും വിലക്കൂടുതൽകൊണ്ടും ദ്രവ്യസ്ഥന്മാരുടെ ഭവനങ്ങളിൽ അല്ലാതെ സാധാരണന്മാരുടെയും പാവങ്ങളുടെയും ഭവനങ്ങളിൽ അവയ്ക്കു അന്നു ഇന്നത്തെപ്പോലെ പ്രവേശനം ലഭിച്ചിരുന്നുമില്ല. അവയെല്ലാം എന്റെ പ്രസിദ്ധീകരണകോടിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തി ആകൃതിയിൽ പരിഷ്കാരവും പ്രകൃതിയിൽ സൗന്ദര്യവും വരുത്തിയിട്ടുള്ളതു ഇപ്പോൾ മുമ്പിലത്തേതിൽ അഞ്ചിൽ ഒരോഹരി വിലയ്ക്ക് കേരളത്തിലെങ്ങും സുലഭമാണെന്നുള്ളതിനു പുറമെ ധനികന്മാരുടെ പ്രാസാദങ്ങളിലും സാധാരണന്മാരുടെ ഭവനങ്ങളിലും പാവങ്ങളുടെ കുടിലുകളിലും ഒന്നുപോലെ പുരാണപാരായണം നടന്നുവരുന്നതുകാണുന്നു. ഭാഷാകവികുലഗുരുക്കന്മാരായ എഴുത്തച്ഛൻ, കുഞ്ചൻ നമ്പ്യാർ, ഉണ്ണായിവാര്യർ, ചെറുശ്ശേരി നമ്പൂരി മുതലായ പ്രസിദ്ധകവികളുടെ ഗ്രന്ഥരത്നങ്ങളും മലയാളഭാഷയുടെ പൂർവ്വികസമ്പത്തുകളും, ഗുണപ്രദങ്ങളുമായ അനവധി കൃതികളെ അച്ചടിച്ചുപ്രസിദ്ധീകരിച്ചു ജനസാമാന്യത്തിനു ഒന്നുപോലെ അനുഭവയോഗ്യമാക്കിത്തീർത്തിട്ടുള്ളതുമല്ലാതെ അപ്രസിദ്ധങ്ങളും, പരിഷ്കാരവിമുഖന്മാരും സ്വാർത്ഥതൽപ്പരന്മാരുമായ പലരും ഗുപ്തമായി സംഗ്രഹിച്ചു വെള്ളെറുമ്പിനും പാറ്റയ്ക്കും കൊടുപ്പാനായി വച്ചിരുന്ന പല പ്രയോജനകരങ്ങളായ ഗ്രന്ഥങ്ങളെയും ഞാൻ അതിപ്രയത്നംകൊണ്ടും ധനവ്യയംകൊണ്ടും സമ്പാദിച്ചു മുദ്രണംചെയ്തു പൊതുജനങ്ങൾക്കുപകാരമാക്കിട്ടുള്ളതിനെ ഞാൻ തന്നെ മഹാജനങ്ങളോട് ഘോഷിക്കുന്നതു ആത്മപ്രശംസയിൽ ഉൾപ്പെട്ടുപോകുമോ എന്നു ശങ്കിക്കുന്നെങ്കിലും വാസ്തവനിവേദനമല്ലയോ എന്നൊരു സമാധാനവും ഉണ്ട്. മലയാളഭാഷാസാഹിത്യലോകത്തിനു പത്തിരുപതിൽ ചില്വാനം കൊല്ലത്തിനിപ്പുറമായി പെട്ടെന്നൊരു വികാസവും, ശക്തിയും, പരിഷ്കാരവും, തെളിവും വർദ്ധിച്ചിട്ടുള്ളതിനു ഇപ്പോഴത്തെ ഭാഷാസാമ്രാജ്യത്തിലെ ചക്രവർത്തിതിരുമനസ്സിലെയും, യുവരാജാവുതിരുമനസ്സിലെയും, സാമന്തപ്രമാണിമാരുടെയും ഭരണനൈപുണ്യവും പ്രധാന ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരുടെ കൃത്യനിഷ്ഠയും, മലയാളം മാതൃഭാഷയായ കേരളത്തിന്റെ ഒന്നാകെയുള്ള ഉണർച്ചയും പരിഷ്കൃതനിലയിൽ വർത്തിക്കുന്ന അന്യഭാഷകളോടുള്ള സംസർഗ്ഗവും സർവ്വകലാശാലയിൽ മലയാളഭാഷയും ഒരു ഉപഭാഷയായി സ്വീകരിക്കപ്പെട്ടതും ബ്രിട്ടീഷ്, തിരുവിതാംകൂർ, കൊച്ചി ഈ ഗവർമ്മെന്റുകൾ മലയാളവിദ്യാലയങ്ങളെ സ്ഥാപിച്ചു പോഷിപ്പിക്കുന്നതും

അച്ചടിയന്ത്രങ്ങളുടെ ആവിർഭാവവും പ്രധാനകാരണങ്ങളാണെങ്കിലും, മലയാളത്തെ ദ്രാവിഡഭാഷാമഹാസാമ്രാജ്യത്തിൽ വിശിഷ്ടസ്ഥിതിക്ക് പ്രത്യേകമായ ഒരു സാമ്രാജ്യമാക്കി കൊടുത്ത എഴുത്തച്ഛന്റെ പാവനമായ കൃതികളേയും ... പല നാടോടികളെയും വിചിത്രസ്ഥാപനങ്ങളേയും അലങ്കാരസാധനങ്ങളേയുംകൊണ്ടു പരിഷ്കരിച്ചു കൊട്ടാരത്തിൽ ഉണ്ണായിവാര്യർ മുതലായവരുടെ സാരഗർഭങ്ങളായ കവിതകളേയും, സ്വതന്ത്രസ്വതന്ത്രനായി സർവ്വവിഷയങ്ങളിലും തുള്ളിക്കളിച്ചു ജനഹൃദയപ്രസാദത്തെ മുഴക്കി മരണമടഞ്ഞ കുഞ്ചൻനമ്പ്യാരുടെ ഗാനങ്ങളേയും പിന്നീടുണ്ടായ മണിപ്രവാളംകൊണ്ട് മിന്നിച്ചും മാത്രം, തെണ്ടുംപോയവരെ എല്ലാം നന്നായാക്കാനം ചെയ്തൊന്നിച്ചു ചേർത്തും നമ്പ്യാന്മാരായ മനസ്സ്മൃതി, ഭർതൃഹരി മുതലായ ഗ്രന്ഥങ്ങൾക്കു വ്യാഖ്യാനങ്ങളെ എഴുതിച്ചും ശ്രീമച്ഛങ്കരാചാര്യർ, വിക്രമാദിത്യകഥ, കീർത്തികൗമുദി, കാദംബരി, കഥാസരിത്സാഗരം, ശ്രീകൃഷ്ണവിലാസം, ശുകസപ്തതികഥകൾ, ദക്ഷിണീഭാഷ്യം, ലീലാവതി, ആരോഗ്യാഷ്ടകം ശ്രീരാമകൃഷ്ണപരമഹംസരുടെ ഉപദേശങ്ങൾ 100 ൽ ചില്വാനം ഗദ്യപുസ്തകങ്ങളെ ദ്രാവിഡം, സംസ്കൃതം, ഇംഗ്ലീഷ് മുതലായ ഭാഷകളിൽനിന്നും വിദ്വാന്മാരെക്കൊണ്ടു തർജ്ജമ ചെയ്യിപ്പിച്ചും വാല്മീകിരാമായണം, ഗരുഡപുരാണം, സേതുമാഹാത്മ്യം മുതലായി പല കിളിപ്പാട്ടുകൾ ഹരിശ്ചന്ദ്രചരിതം തുടങ്ങിയ 50-ൽ ചില്വാനം നാടകപുസ്തകങ്ങൾ, ശ്രീകൃഷ്ണചരിതം, സന്മാർഗ്ഗചന്ദ്രിക, അവസരോക്തിമാല, ജ്ഞാനോപദേശം മുതലായി 100-ൽപരം മണിപ്രവാളപദ്യപുസ്തകങ്ങൾ, മാധവനിദാനം, വൈദ്യസംഗ്രഹം മുതലായ വൈദ്യഗ്രന്ഥങ്ങൾ, ജ്യോതിഷഗ്രന്ഥങ്ങൾ ഇവയും വള്ളപ്പാട്ടുകൾ, തിരുവാതിരപ്പാട്ടുകൾ, അമ്മാനപ്പാട്ടുകൾ, വാതിൽതുറപ്പാട്ടുകൾ, കുമ്മിപ്പാട്ടുകൾ, ഊഞ്ഞാൽപ്പാട്ടുകൾ, നേരമ്പോക്കുവിഷയമായ ക്രീഡാവിനോദപുസ്തകങ്ങൾ മുതലായി 900-ൽ ചില്വാനം ചില്ലറ ഇനങ്ങൾ ഇങ്ങനെ പലതരത്തിൽ ചില്വാനം ഗ്രന്ഥങ്ങളെ ഒരു വ്യാഴവട്ടകാലമായിട്ട് അനവരതപ്രയത്നംകൊണ്ടു സംഗ്രഹിച്ചും സമ്പാദിച്ചും പ്രസിദ്ധം ചെയ്തു ഭാഷാസാഹിത്യലോകവാസികൾക്കുപകാരപ്പെടുത്തിവരുന്ന "വിദ്യാഭിവർദ്ധിനി" പുസ്തകശാലയുടേയും മുദ്രാലയത്തിന്റെയും പ്രയത്നവും ഭാഷാഭിവൃദ്ധിക്ക് ഏതുമാത്രം പ്രയോജനപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടെന്നുള്ളതിനെ മഹാജനങ്ങൾതന്നെ തീർച്ചപ്പെടുത്തേണ്ടതാണ്. ഞാൻ ഇതുവരെയും ഉള്ള എന്റെ ജീവിതകാലം മുഴുവനും ഭാഷാഗ്രന്ഥങ്ങളെ പ്രകാശിപ്പിക്കുന്നതിനും മലയാളം അച്ചടിയെ അഭിവൃദ്ധിയിൽ കൊണ്ടുവരുന്നതിനും ആയിട്ടാണ് വിനിയോഗിച്ചിട്ടുള്ളത്. ഈ വിഷയത്തിൽ എനിക്കു സഹായമായി നിന്നിട്ടുള്ള വിദ്വാന്മാരായ പണ്ഡിതപ്രവരന്മാരുടെ നാമധേയങ്ങളും അവരിൽ ചുരുക്കം ചിലരുടെ ഉദാരതയും ... എന്നാൽ പ്രസാധിതങ്ങളായ പുസ്തകങ്ങളെ ധാരാളം വാങ്ങി വായിച്ചു എനിക്കു നൽകുന്ന കൃതജ്ഞതയെ വെളിപ്പെടുത്തുന്നതും മാത്രമാകുന്നു. പരിഷ്കൃതന്മാരായി ഭാഷാപോഷണവിഷയത്തിൽ പ്രയത്നിക്കുന്നവർ ഗവൺമെണ്ടിൽനിന്നും ബുക്കുകമ്മറ്റിയിൽനിന്നും പല സഹായങ്ങളും ചെയ്തുകൊടുക്കുന്ന പതിവുണ്ട്. എന്നാൽ വിദ്യാഭ്യാസവിഷയത്തിൽ ... ഉദാരതയും നാനാപ്രകാരത്തിലും പ്രകാശിപ്പിക്കുന്ന നമ്മുടെ ഗവൺമെന്റിൽനിന്നാകട്ടെ ബുക്കുകമ്മിറ്റിയിൽനിന്നാകട്ടെ ഗൗണീയമായ യാതൊരു സഹായവും ഇതുവരെയും "വിദ്യാഭിവർദ്ധിനി"ക്കു ലഭിച്ചിട്ടില്ലാത്തതു ഭാഗ്യദോഷംകൊണ്ടെന്നല്ലാതെ മറ്റൊന്നും പറയാവതല്ല. ഏതൊരു വ്യവസായവും അഭിവൃദ്ധിയിൽ വരുന്നതിന് ഗവൺമെന്റിന്റെ സഹായം ഒട്ടധികം അപേക്ഷിതമാണെന്നുള്ളതു പ്രസ്താവയോഗ്യമാണ്. ഞാൻ അച്ചുക്കൂടം നടത്തി തുടങ്ങിയതുമുതൽ മലയാളം അച്ചടിയെ വിവിധവിധത്തിലും പരിഷ്കരിച്ചുവരികയാണെങ്കിലും എന്റെ എല്ലാ മനോരഥങ്ങളും ഒന്നുപോലെ പ്രവൃത്തിയിൽ കൊണ്ടുവരുന്നതിനു മറ്റു യാതൊരു വിധത്തിലും സഹായികളില്ലാത്തതിനാൽ സാധിച്ചിട്ടില്ലെന്നുള്ളതിനേയും വ്യസനസമേതം വെളിപ്പെടുത്തിക്കൊള്ളുന്നു. പ്രാചീനന്മാരും അർവാചീനന്മാരും

ആയ പണ്ഡിതരസികന്മാരുടെ കല്പനകളെ ഇനംപ്രതി കുറിച്ചെഴുതിയിരിക്കുന്നതു് ഓരോ ഗ്രന്ഥങ്ങളെ ഒക്കെ വായിക്കുന്നതിനുള്ള ഒരു വഴിയും വായനക്കാർക്ക് സുഗമവും സുകരവും ആയിരിക്കയെന്നെനിക്കു കുറെ മുമ്പുതന്നെ ഉണ്ടായിരുന്ന അഭിപ്രായത്തെ സാധിതമാക്കി സന്തോഷിക്കാനുള്ളതുകൊണ്ടും പൂർവികന്മാരും ആധുനികന്മാരും ആയ വിദ്വാന്മാരുടെ 7½ ദിവസത്തെ ആട്ടക്കഥകളെ കുറിച്ചെഴുതു് അച്ചടിപ്പിച്ചു. മലയാളത്തിലെ പണ്ഡിതന്മാരിൽ പലരും മാന്യപത്രങ്ങൾക്കും അഭിപ്രായത്തിനയച്ചതിനു് എല്ലാവരും ഐകകണ്ഠ്യേന ഈ പ്രയത്നം മലയാളികൾക്കെല്ലാം മലയാളത്തിനും അമൂല്യമായ ഒരു ഉപകാരവും അത്യന്തം ശ്ലാഘനീയവുമാണെന്നഭിപ്രായപ്പെട്ടതുകൂടാതെ ഒടുവിൽ സരസകവിയായ വലിയകോയിത്തമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടും, ഇതിന്റെ ഭാഷാടീകാദികളിൽ അഗ്രഗണ്യനായ ഏ. ആർ. രാജരാജവർമ്മകോയിത്തമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടും ഉള്ളൂർ എസ്. പരമേശ്വരയ്യർ അവർകളും മറ്റും ഇതുപോലെ ഉള്ള കഥകൾ, വഞ്ചിപ്പാട്ടുകൾ മുതലായവയും സമ്പാദിച്ചു് അച്ചടിപ്പിക്കുന്നതു വളരെ പ്രയോജനവും ആവശ്യവുമാണെന്നഭിപ്രായപ്പെട്ടു. ആ വിഷയത്തിൽ എനിക്ക് അത്യന്തം ഉത്സാഹത്തെ ജനിപ്പിച്ചു.

അതിൽപിന്നെ ഞാൻ ഭാഷാകവികുലഗുരുവായ കുഞ്ചൻനമ്പ്യാരുടെ സരസമധുരപ്രസന്നഗംഭീരങ്ങളായ തുള്ളൽപാട്ടുകൾ സമ്പാദിച്ചു് അച്ചടിപ്പിച്ചാൽ ഭാഷയ്ക്കും ജനങ്ങൾക്കും പ്രയോജനമായി ഭവിക്കുമെന്നു വിചാരിച്ചു ശ്രമിച്ചതിന്റെ ഫലമായിട്ടാണു് 51 കഥകൾ അടങ്ങിയ കുഞ്ചൻനമ്പ്യാരുടെ തുള്ളൽക്കഥകൾ ഒന്നാംഭാഗം എന്ന പുസ്തകം 1084-ൽ "വിദ്യാവിലാസിനി" മുദ്രാലയമുദ്രിതമായി പുറപ്പെട്ടു് ഇപ്പോൾ കേരളത്തിലെങ്ങും പ്രചരിക്കുന്നതു്. മലയാളത്തിലെ എല്ലാ മാന്യപണ്ഡിതന്മാരും പൊതുജനപ്രാതിനിധ്യത്തെ വഹിക്കുന്ന മാന്യപത്രങ്ങളും വിലയേറിയ പല അഭിപ്രായങ്ങൾമൂലം എന്നെ സന്തോഷിപ്പിക്കയും കേരളവാസികൾ ആദരിക്കയും ചെയ്ത ഈ ഉദ്യമവിഷയത്തിൽ സർവഥാ ഭാഗ്യവാനായ എനിക്ക് വിശേഷാൽ ഇതേവരെ ഉദ്യോഗാധിക്യവും കൃത്യാന്തരങ്ങളാൽ ഉണ്ടായി ഇതിന്റെ 2-ാംഭാഗം പുറപ്പെടുവിക്കുന്നതിനു സംഗതിയായില്ല.

അതിനുശേഷം എന്റെ മാന്യസ്നേഹിതന്മാരിൽ പലരും, സരസകവിയായ കുഞ്ചൻനമ്പ്യാരുടെ മറ്റുള്ള കവിതകളെക്കൂടി സമ്പാദിച്ചു 2-ാംഭാഗമായി ഒരു പുസ്തകംകൂടി കൊണ്ടു മലയാളഭാഷാഭിവൃദ്ധിയുടെ ബലത്തെ വർദ്ധിപ്പിക്കണമെന്നു നിർബന്ധിച്ചെങ്കിലും ഒന്നാംഭാഗത്തിൽ ചേർത്തിട്ടുള്ള തുള്ളലുകളിൽ അധികവും മുൻപിൽ അച്ചടിച്ചിട്ടുള്ളവ അല്ലാത്തതിനാൽ അപ്രസിദ്ധങ്ങളും സ്വന്തം കൈവശം ഉള്ളവരിൽ അധികംപേരും പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്നതിൽ വൈമനസ്യമുള്ളവരും ആകയാൽ അവയെ സമ്പാദിക്കുന്നതിനുള്ള ബുദ്ധിമുട്ടും ധനവ്യയവും ക്രമാധികമായി കണ്ടതുകൊണ്ടുണ്ടായ ഏതദ്വിഷയത്തിലുള്ള എന്റെ മന്ദഗതിയെ മഹാമഹിമശ്രീ കൊച്ചിയിൽ എസ്. എച്ച്. രാമവർമ്മതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു അനവദ്യങ്ങളായ ഉപദേശങ്ങളും പ്രോത്സാഹനങ്ങളുമായ തിരുവെഴുത്തുകൾമൂലം എടുത്തു ചില ദുർല്ലഭങ്ങളായ നല്ല കഥകൾ അയച്ചുതന്നും ത്വരിതപ്പെടുത്തുകയാൽ 1088-ൽ 26 കഥകൾ അടങ്ങിയ രണ്ടാംഭാഗവും വെളിക്കാക്കി. അതിൽ എനിക്ക് അധികം ബുദ്ധിമുട്ടും ധനവ്യയവും നേരിട്ടിട്ടുണ്ടെങ്കിലും പൊതുജനങ്ങളുടെയും വിദ്വാന്മാരുടെയും ശ്ലാഘ്യ നിലനന്മയായി ലഭിച്ചതുകൊണ്ടു പരമപ്രകാശത്തിന്നു ആളെന്ന വിചാരത്തോടുകൂടിയ എനിക്ക് യാതൊരു ചാരിതാർത്ഥ്യക്കുറവും സംഭവിച്ചില്ല.

അതിൽപിന്നെ രണ്ടുഭാഗത്തിലുംകൂടി ഉള്ള അൻപത്തേഴു കഥകളെയും ഒന്നിച്ചു ചേർത്തു ഒരുവാല്യത്തിൽ മാറ്റാൻ എല്ലാം ഒന്നായും ശീർഷകം പറയാൻ ഇവയെ അനുക്രമമായും ഇനം തിരിച്ചു ചമച്ചും വായനക്കാരുടെ സൌകര്യത്തിനുവേണ്ടി റോയൽസൈസ് മാറ്റി ഡമ്മി എട്ടുക്കിയും ഒരു പുസ്തകത്തിൽ പുസ്തകരൂപീകരണത്തിന്റെ ഗുണത്തെക്കൊണ്ടു് യാതൊരു നിശ്ചയം

ങ്ങളായ ചില അല്പപടികളെ തിരുത്തിയും അച്ചടിച്ചു പ്രസിദ്ധം ചെയ്യണമെന്നു സ്വല്പ ദിവസമായിട്ടു വിചാരിച്ചുകൊണ്ടു വരികയായിരുന്നു. ഇതിനിടയിൽ വിദ്യാഭിവർദ്ധിനിക്കു പരസ്യധനമായ മഹാഭാരതത്തെ ഗദ്യമാക്കി പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തണമെന്നുള്ള മോഹംകൊണ്ടു് ഞാൻ ഈയിടെ പ്രകടീകരിച്ചു [illegible] ഭാരതം ഒൻപതാം വാല്യത്തിന്റെ രൂപീകരണത്തിൽകൂടി പ്രവേശിച്ചുപോയതിനാൽ എന്റെ അഭീഷ്ടപ്രകാരം തുള്ളക്കഥ ഒന്നാം ഭാഗവും രണ്ടാംഭാഗവും ഇപ്രകാരം സങ്കലനംചെയ്തു മുൻപതിപ്പിൽ ഉണ്ടായിരുന്ന അക്ഷരവീഴ്ചകളും തീർത്തു നല്ല കടലാസിൽ ഭംഗിയായിട്ടു അച്ചടിച്ചു ഒതുങ്ങിയ സൈസ്സിൽ ചുരുങ്ങിയ വിലയ്ക്കു ഇപ്പോൾ മാത്രമേ പൊതുജനസമക്ഷം സമർപ്പിക്കുവാൻ സംഗതിയായിട്ടുള്ളു.

ഇതിൽ അടങ്ങിയിട്ടുള്ള എല്ലാ കഥകളെയും ഒന്നിച്ചു കൂട്ടിച്ചേർത്തു അവയെ സംസ്കരിച്ചു ഇപ്രകാരം അച്ചടിച്ചു പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്നതിനു ഞാൻ സഹിച്ചിട്ടുള്ള ധനവ്യയത്തെയും പ്രയത്നത്തെയും എന്നല്ല മറ്റൊന്നുംകൊണ്ടും ഈ പുസ്തകത്തിനു ഒരു പത്തു രൂപാ വില നിശ്ചയിച്ചാലും കൂടിപ്പോകുകയില്ല. ഇതിൽ ആദ്യം പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയ ഒന്നാം പുസ്തകത്തെപ്പറ്റി അഭിപ്രായം പറഞ്ഞകൂട്ടത്തിൽ വലിയകോയിത്തമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു പുസ്തകമൊന്നിനു അഞ്ചു രൂപാവീതം വില വച്ചാലും കൂടുതൽ അല്ലെന്നു കല്പിച്ചിട്ടുണ്ടു്. എന്നാൽ നമ്മുടെ മലയാളികളിൽ അധികം ആളുകളും ദ്രവ്യസ്ഥന്മാർ അല്ലാത്തതിനാൽ എന്റെ ഈ പ്രയത്നത്തിന്റെ ഫലവും ഭാഷാകവികലകിരീടമണിയായ കുഞ്ചൻനമ്പ്യാരുടെ വാങ്മാധുര്യവും എല്ലാവരും ഒന്നുപോലെ അനുഭവിക്കാറാകണമെന്നു വിചാരിച്ചു ഞാൻ ഇതിനു ഏറ്റവും ചുരുങ്ങിയ വില മാത്രമേ നിശ്ചയിച്ചിട്ടുള്ളു.

അല്ലയോ കേരളീയമഹാജനങ്ങളേ! ഈ മഹത്തായ ഗ്രന്ഥത്തിനു ഈ നിസ്സാരമായ തുക കൂടുതൽ അല്ലല്ലോ. അതുകൊണ്ടു മഹാജനങ്ങൾ എല്ലാം ഈ പുസ്തകംവാങ്ങി വായിച്ചു മലയാളികളെ ഉദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ള എന്റെ വലുതായ ഈ ശ്രമത്തിനു കൃതാർത്ഥതയുണ്ടാക്കിത്തരണമെന്നു അപേക്ഷിച്ചുകൊണ്ടും ഒന്നും രണ്ടും ഭാഗങ്ങളെ സംബന്ധിച്ചു സരസം അഭിപ്രായങ്ങൾ അയച്ചുതന്ന മഹാശയന്മാർക്കും പുസ്തകരൂപീകരണത്തിനു കഥകൾ അയച്ചുതന്ന എല്ലാ ഉദാരശീലന്മാർക്കും വിശേഷിച്ചും ഇതിൽ എന്നെ അത്യന്തം ഉത്സാഹപ്പെടുത്തുകയും നല്ലതിൽ ചില കഥകൾ അയച്ചുതരികയും ചെയ്ത [illegible] ആയ മഹാമഹിമശ്രീ കൊച്ചി ഒന്നാംകൂർ എച്ച്. എച്ച്. രാമവർമ്മത്തമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലേക്കും ഞാൻ എന്റെ ഏകാഗ്രമായ വന്ദനങ്ങളെ പറഞ്ഞുകൊണ്ടും ഇതിന്റെ ആദ്യപതിപ്പുകാലത്തു അച്ചടിപ്പും പകർത്തിയും ഏറ്റവും ദുഷിച്ചുപോയ പല കഥകളെയും സശ്രദ്ധം പരിശോധിച്ചു യഥാപൂർവം സംസ്കരിക്കുന്നതിനു തന്റെ വിലയേറിയ സമയത്തെ വ്യയംചെയ്ത പ്രബോധ[illegible] അധിപരവർകളോടെന്നപോലെ രണ്ടു ഭാഗങ്ങളെയും ഒന്നായിട്ടു ഇപ്രകാരം സങ്കലനം ചെയ്തതിലും അവയിൽ ഉണ്ടായിരുന്ന അച്ചടിത്തെറ്റുകളും മറ്റും പരിശോധിച്ചു ശുദ്ധിപ്പെടുത്തിയതിലും പ്രയത്നിച്ചിട്ടുള്ള തെങ്ങിലഴികത്തു എൻ. നാണുപിള്ള അവർകളോടും ഞാൻ ഏറ്റവും നന്ദിയുള്ളവനായിരിക്കുന്നതാണെന്നു പ്രസ്താവിച്ചുകൊണ്ടും ഈ മുഖവുരയെ ഉപസംഹരിച്ചുകൊള്ളുന്നു.

എന്നു്,

1088 ചിങ്ങം 30-ാംനു-

എസ്സ്. റ്റി. റെഡ്ഡ്യാർ.

പല മഹാന്മാരിൽനിന്നും കിട്ടിയിട്ടുള്ള

വിലയേറിയ അഭിപ്രായങ്ങൾ.

അനന്തപുരത്തുകൊട്ടാരത്തിൽ മഹാമഹിമശ്രീ ഇളയകോയിത്തമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലെനിന്നും,

ശ്രീ

എസ്സ്. റ്റി. റെഡ്യാരവർകൾക്ക്.

ഐതിഹ്യകഥകൾ അടങ്ങിയ ഒന്നാംഭാഗം പുസ്തകം കിട്ടി വളരെ സന്തോഷമായി. കുറഞ്ഞൊരുകാലത്തിനിപ്പുറം മലയാളഭാഷ പരിഷ്കൃതമായെന്ന് ചിലർക്കൊരാക്ഷേപമുണ്ടായതിനെ, നീക്കുന്നതിനുവേണ്ടി ഭാഷാഭിമാനികളായ പല മഹാന്മാരും പലപ്രകാരത്തിൽ ഉള്ള ശ്രമങ്ങൾ ചെയ്തതിന്റെ ഫലമായിട്ട് ഇപ്പോൾ ആ ഭാഷ ഒരുവിധം പരിഷ്കൃതസ്ഥിതിയിൽ എത്തീട്ടുണ്ടെന്നുള്ളതു സർവ്വസമ്മതമാണല്ലോ. എന്നാൽ മഹാന്മാരായ പ്രാചീനകവികളുടെ കൃതികളെ ഉദ്ധരിച്ചു വേണ്ടതു വെളിപ്പെടുത്തി മേൽപറഞ്ഞ ആക്ഷേപത്തെ പരിഹരിക്കുന്നതിലേക്ക നിങ്ങൾ ചെയ്തുവരുന്ന പരിശ്രമം ഒട്ടും ചില്ലറയല്ലാത്തതിനാൽ, അതിൽവച്ചു നിങ്ങൾക്കുണ്ടാകുന്ന യശസ്സ് ഈ കേരളഭൂമിയുള്ളകാലമെല്ലാം സുസ്ഥിരമായിരിക്കുമെന്നു ഞാൻ ആശംസിക്കുന്നു. ഇതിൻ നാലുപുസ്തകം വി. പി. ആയി അയച്ചുതരേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.

ഇളയകോയിത്തമ്പുരാൻ (ഒപ്പ്)

മഹാമഹിമശ്രീ കേരളവർമ്മ സി. എസ്സ്. ഐ. എഫ്. എം. യു. എം. ആർ. എ. എസ്സ്. എഫ്. ആർ. എച്ച്. എസ്സ്. വലിയകോയിത്തമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിലെനിന്നും,

29-ാംനു- അയച്ച എഴുത്തുകിട്ടി. മുപ്പത്തിരണ്ടു ഐതിഹ്യകഥകൾ അടങ്ങിയ രണ്ടു ഭാഗത്തിലുള്ള പുസ്തകം രണ്ടും കിട്ടീട്ട് ഏതാനും ദിവസമായി. അതു കിട്ടിയതുമുതൽ നമ്പ്യാരുടെ ഓരോ അതിരസങ്ങളായ ഐതിഹ്യകഥകളെ ഒന്നോ രണ്ടോ മണിക്കൂറുനേരം വായിക്കാതെ ഒരു ദിവസവും കഴിയാറില്ല.

കുറച്ചുകാലമായിട്ട് ദേഹത്തിന്റെ അസ്വാസ്ഥ്യതയാൽ പുസ്തകവായനയിൽ ശ്രദ്ധ എനിക്കല്പം കുറവായിട്ടാണിരിക്കുന്നത്. എങ്കിലും ഈ ഐതിഹ്യകഥകളിൽ മുൻപു കേട്ടിട്ടില്ലാത്തതായി ചിലതും, കേട്ടിട്ടുള്ളതായി പലതും, എടുത്തു വായിച്ചുതുടങ്ങിയാൽ ഇതര കൃത്യനിർബന്ധംകൊണ്ടു മാത്രമാണ് പുസ്തകം കയ്യിൽനിന്നും താഴെ വയ്ക്കേണ്ടിവരുന്നത്. ഈ നാട്ടിൽ വിദ്യാഭിവൃദ്ധിക്കായി നിങ്ങൾ അനവധി ദ്രവ്യം ചെലവുചെയ്തു നാനാപ്രകാരമായി പരിശ്രമിച്ചും വരുന്നതിന്റെ വില മതിക്കത്തക്കതല്ലാത്ത പല ഫലങ്ങളും വെളിക്കു വന്നകൂട്ടത്തിൽ ഈ മുപ്പത്തിരണ്ടു ഐതിഹ്യകഥകളെയും ഇങ്ങിനെ ഒന്നായിച്ചേർത്തു അച്ചടിപ്പിച്ച്, ജനങ്ങൾക്കു സമർപ്പിച്ചിരിക്കുന്നതിനേക്കാൾ ശ്ലാഘ്യതരമായ ഒരു കൃത്യം ഭാഷാഭിമാനമുള്ള ഒരുവനാലും സാധിപ്പാൻ ശക്യമല്ല.

നിങ്ങൾ ഈ ഐതിഹ്യകഥാപുസ്തകത്തിന്റെ രണ്ടു പ്രതികൾ എനിക്കയച്ചുതന്നതിനുവേണ്ടി എന്റെ ഹൃദയംഗമമായ നന്ദി പറഞ്ഞുകൊള്ളുന്നു.

പുസ്തകം ഒന്നിനു അഞ്ചുരൂപാവീതം ഒട്ടും സംശയംകൂടാതെ വിലവയ്ക്കാമെന്നിരിക്കെ, നിങ്ങൾ ഇപ്പോൾ വച്ചിരിക്കുന്ന വില അത്യന്തം ലഘുവാകയാൽ നാട്ടുകാരിൽ നിർവ്വാഹമുള്ളവരൊക്കെയും ഓരോ പ്രതിയെങ്കിലും വാങ്ങിക്കാതിരിക്കയില്ലെന്നു വിശ്വസിക്കുന്നു.

വലിയകോയിത്തമ്പുരാൻ (ഒപ്പ്)

മഹാമഹിമശ്രീ എ. ആർ. രാജരാജവർമ്മ, എം. എ., എം. ആർ. എ. എസ്സ്., തിരുമനസ്സിൽനിന്നും.

നിങ്ങൾ അയച്ചു "തുള്ളൽക്കഥകൾ ഒന്നാംഭാഗം കിട്ടി സന്തോഷമായി. സരസകവിയായ കുഞ്ചൻനമ്പ്യാരുടെ തുള്ളൽക്കഥകൾ ശേഖരിച്ചു ഇങ്ങിനെ അച്ചടിപ്പിക്കുന്നതിനായി നിങ്ങൾ ആരംഭിച്ചിരിക്കുന്നതു ഭാഷയുടെ ഭാഗ്യമെന്നേ എന്തു പറയാം. 72-ദിവസത്തെ ആട്ടക്കഥകൾ ഒന്നിച്ചു നിങ്ങൾ അച്ചടിപ്പിച്ചതുതന്നെ ഭാഷയ്ക്കു വലിയ സഹായമാണു്. എന്നാൽ ഈ തുള്ളൽക്കഥകൾ കൊണ്ടുള്ള ഉപയോഗം അതിലും അധികമായിട്ടുള്ളതാകുന്നു. അച്ചടിയുടെ രീതിയും മററും നന്നായിട്ടുണ്ടു്. നമ്പ്യാരുടെ ശേഷമുള്ള തുള്ളൽക്കഥകളും കഴിയുന്നിടത്തോളം ശേഖരിച്ചു നിങ്ങൾ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുമെന്നു വിശ്വസിക്കയും ഈ മാതിരി മററു നല്ല കൃതികൾ അച്ചടിപ്പിച്ചു പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തി ഭാഷയുടെ പരിഷ്കാരം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനായി നിങ്ങൾ ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന പരിശ്രമത്തെപ്പററി വളരെ അഭിനന്ദിക്കയും ചെയ്യുന്നു.

എ. ആർ. രാജരാജവർമ്മ (ഒപ്പു്)

സർവകലാശാലാ പരിശോധകൻ കൊച്ചി ഭ്രാക്കർ മഹാമഹിമശ്രീ കേരളവർമ്മ ബി. എ. കൊച്ചുണ്ണിതമ്പുരാൻ തിരുമനസ്സിൽനിന്നും.

തുള്ളൽക്കഥകളുടെ 1-ാംഭാഗം എന്റെ അഭിപ്രായത്തിനായി നിങ്ങൾ എനിക്കയച്ചുതന്നതിനെ, ഞാൻ നന്ദിപൂർവ്വം സ്വീകരിച്ചുകൊള്ളുന്നു. നിങ്ങളുടെ "ആട്ടക്കഥകൾ" പുറത്തുവന്നപ്പോൾ എനിക്കാദ്യമെയുണ്ടായ വിചാരം ഇതുപോലെ തുള്ളൽക്കഥകളും ഒന്നായി സംഗ്രഹിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു പുസ്തകം അച്ചടിച്ചുകിട്ടിയാൽ നന്നായിരുന്നു എന്നായിരുന്നു. അതും ഇപ്പോൾ സാധിച്ചുകൂട്ടത്തിലായി. ഇതിൽ വായനക്കാർ നിങ്ങളോടു്, എത്രതന്നെ കടപ്പെട്ടിരിക്കണമെന്നു്, പറഞ്ഞറിയിക്കുവാൻ നിവൃത്തിയില്ല. ഈ 1-ാംഭാഗത്തിൽ അടങ്ങിയിരിക്കുന്ന കഥകൾ മുഴുവൻ കുഞ്ചൻനമ്പ്യാരുടെ കൃതികളാണെന്നോർക്കുമ്പോൾ ഈ പുസ്തകത്തിന്റെ ഗുണവും ആവശ്യകതയും ഒരുപോലെ സ്പഷ്ടമാകുന്നു. പിന്നെ, പല പുസ്തകങ്ങളും സംബന്ധിച്ചുപറയേണ്ടുന്നതു അച്ചടിക്കുറ്റത്തിലാണു്. എന്നാൽ എന്റെ കഥകളോളം ഞാൻ വായിച്ചുനോക്കി. പറയത്തക്ക അച്ചടിപ്പിഴകളൊന്നും കണ്ടുമുട്ടിയില്ല. മററു കഥകളിലും ഇങ്ങിനെതന്നെ ഇരിക്കുമെന്നുതന്നെയാണു് എന്റെ വിശ്വാസം. എന്നാൽ ഒരു ദോഷമില്ലെന്നു സംശയിക്കുന്നു. നല്ലതായ പുസ്തകത്തിനു വില കുറെ അധികമായിപ്പോയി. പക്ഷേ അതുകൊണ്ടുള്ള നഷ്ടം നിങ്ങൾക്കല്ലാതെ വായനക്കാർക്കല്ല.

നിങ്ങളുടെ ഉദ്യമത്തിനു തക്ക ഫലം സിദ്ധിച്ചു ഭാഷോപകാരത്തിനായി ഇനിയും അനേകഗ്രന്ഥങ്ങളെ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുവാൻ, നിങ്ങളുടെ മനസ്സിൽ ഉത്സാഹം തോന്നിക്കുന്നതിനു് ഈശ്വരനെ പ്രാർത്ഥിച്ചുകൊണ്ടു് ഈ എഴുത്തു ഞാൻ അവസാനിപ്പിക്കുന്നു.

കേരളവർമ്മ (ഒപ്പു്)

ബ്രഹ്മശ്രീ നടുവത്തച്ഛൻനമ്പൂരിപ്പാടു് തിരുമനസ്സിൽനിന്നും.

കുഞ്ചൻനമ്പ്യാരനേകംകഥകൾകവിതയിൽതുള്ളലായ്ത്തീർത്തതെല്ലാം
തഞ്ചുംമോദേനവന്നാകൃതികളുമുഴുവനൊന്നായിവച്ചച്ചടിച്ചും
കിഞ്ചിൽസന്ദേഹമില്ലിത്തരമതുവളരെശ്ലാഘനീയംനിനച്ചാൽ
താൻചെയ്യുന്നില്ലവേറിട്ടിതിലുമധികമായിട്ടുലോകോപകാരം.
കൊള്ളാമെന്നുകളിലശേഷമില്ലപിഴകതികെട്ടുമീയച്ചടി.
കള്ളന്തീരെപ്പറയല്ലതായവിലയുമെന്നാംവിചാരിക്കുകിൽ
ഉള്ളത്തിൽപ്രിയമാർക്കുമേകമിതൊരാശങ്കചെതിപ്പിന്നിനി-
ത്തുള്ളക്കാർക്കപരീവരത്തിനിതുതാൻ നിക്ഷേപമിക്കാണിയിൽ.

എന്നു് നടുവത്തു്, അച്ഛൻനമ്പൂരി (ഒപ്പു്)

മ. രാ. രാ. കെ. പരമുപിള്ള എം. എ. അവർകളാൽ അയയ്ക്കപ്പെട്ടതു്,
മ. രാ. രാ. എസ്സ്. റ്റി. റെഡ്യാരവർകൾക്കു്.

നിങ്ങൾ അയച്ച തുള്ളൽകഥകൾ ഒന്നാം പുസ്തകം കിട്ടി. പുസ്തകം എല്ലാവിധത്തിലും നന്നായിരിക്കുന്നു എന്നാണു് എന്റെ അഭിപ്രായം. മലയാളഭാഷയ്ക്കുവേണ്ടി നിങ്ങൾ ചെയ്യുന്ന ശ്രമത്തെപ്പറ്റി സന്തോഷിക്കാത്തവർ ആരും കാണുകയില്ലെന്നു ഞാൻ വിശ്വസിക്കുന്നു. "എഴുപത്തിരണ്ടുദിവസത്തെ ആട്ടക്കഥകൾ" നിങ്ങൾ പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയ അവസരത്തിൽ നിങ്ങളുടെ അശ്രാന്തപരിശ്രമത്തിന്റെ ഫലമായി, മലയാളഭാഷയിലുള്ള എല്ലാ ഉത്തമഗ്രന്ഥങ്ങളും, "വിദ്യാവിലാസിനി" മുദ്രാലയമുദ്രയെ ധരിച്ചു നാട്ടെങ്ങും പ്രചാരമായി സഞ്ചാരം ചെയ്യട്ടെ എന്നു ഞാൻ ആശംസിച്ചിരുന്നു. ഈ ആശംസ ഇപ്പോൾ ഫലവത്തായി വന്നുകാണുന്നതിൽ പ്രത്യേകം സന്തോഷമുണ്ടു്. നമ്പ്യാരുടെ തുള്ളൽകഥകളോടു കേരളവാസികൾക്കെല്ലാം ഒരു പ്രത്യേക വാത്സല്യമുണ്ടല്ലോ. അവയെ കൂട്ടിച്ചേർത്തു ഭംഗിയായവിധം പ്രസിദ്ധം ചെയ്യുന്നതിനു സാധിച്ചതു നിങ്ങൾ ആയിരിക്കെ, അവയ്ക്കു നിങ്ങളോടും ഒരു പ്രത്യേക വാത്സല്യം തോന്നാൻ ന്യായമുണ്ടു്. ഗ്രന്ഥപ്രചാരവിഷയത്തിൽ നിങ്ങൾക്കു സർവ്വവിജയവും ഉണ്ടാകട്ടെ!

എന്നു് കെ. പരമുപിള്ള (ഒപ്പു്)

വലിയകൊട്ടാരം അദ്ധ്യാപകൻ
മ. രാ. രാ. കെ. സി. കേശവപിള്ള അവർകളിൽനിന്നു.

സരസകവിസാർവ്വഭൗമനായ കുഞ്ചൻനമ്പ്യാരുടെ നിസ്തുലമധുരങ്ങളായ തുള്ളൽകഥകൾ 32-എണ്ണം ഒന്നിച്ചു ചേർത്തിരിക്കുന്ന ഈ പുസ്തകം കണ്ടപ്പോൾ എനിക്കുണ്ടായ സന്തോഷാതിശയം അനിർവ്വചനീയമായിരിക്കുന്നു. "നമ്പ്യാരുടെ തുള്ളൽകഥ" എന്ന വാക്കുതന്നെ കർണ്ണപീയൂഷമാണു്. മലയാളഭാഷയിൽ ഉണ്ടായിട്ടുള്ള യഥാർത്ഥകവിതകളിൽ ഉൽകൃഷ്ടതമമായ സ്ഥാനത്തെ അർഹിക്കുന്നതു് ഈ മഹാകവിയുടെ തുള്ളൽകഥകൾ ആണെന്നുള്ളതിനു സംശയമില്ല. ഇതുകൊണ്ടു് എഴുത്തച്ഛനെ നമ്പ്യാരിൽനിന്നും താഴ്ത്തിപ്പറകയാണെന്നു വായനക്കാർ ശങ്കിക്കരുതു്. എഴുത്തച്ഛൻ ഭാഷയ്ക്കു ചെയ്തിട്ടുള്ള പരിഷ്കാരമാണു് സർവ്വോപരി പ്രധാനമായിട്ടുള്ളതു്. ആ മഹാത്മാവിനെ അനുഗമിപ്പാൻ ഭാഗ്യമുണ്ടായതാകുന്നു നമ്പ്യാരുടെ അനതിശയനീയമായ ഈ ഉൽക്കർഷത്തിനു ഹേതുവായിത്തീർന്നതു്.

"താഴത്തുമേലത്തുവീണുകിടക്കുന്ന
വാഴപ്പഴംകൊണ്ടുകൂടിമറിയലും
പാഴ്മരപട്ട വിരിച്ചുകിടക്കുന്ന
വാഴ്ത്തുചുറന്നപ്രകാരമുണ്ടപ്പോഴും
വാവലുംകാക്കയുംപെരുച്ചാഴികളും
പ്രാവുംപരുന്തുംപറന്നുനടക്കുന്ന
പക്ഷികൾവന്നിട്ടുഴുത്തപഴങ്ങളെ
ഭക്ഷിക്കമാറില്ലചെരികൊണ്ടതിനെ"

എന്നിങ്ങനെ "മധുരകോമളകാന്തപദാവലി"യായ "സരസ്വതി" ഇത്ര ധാരാളമായി മറ്റൊരു കവിയുടെയും നാവിൽ ആവിർഭവിച്ചിട്ടില്ലെന്നു തീർത്തുപറയാവുന്നതാണു്. അപ്രകാരമുള്ള ഈ ദിവ്യകവിയുടെ തുള്ളൽകഥകൾ ഓരോന്നായി അങ്ങുമിങ്ങും ചിതറിക്കിടന്നു് ചിതലിനും പാറ്റയ്ക്കും ആഹാരമായിത്തീരാനിടയാകാതെ അവയെ സമാഹരിച്ചു് ഇപ്രകാരം അച്ചടിപ്പാൻ തുടങ്ങിയ മിസ്റ്റർ എസ്. റ്റി. റെഡ്യാരുടെ പ്രയത്നം, അത്യന്തം അഭിനന്ദനീയംതന്നെയാകുന്നു,

പാഠങ്ങൾ തിരിച്ചുചേൎക്ക, തെറ്റുകളെ കഴിയുന്നതും പരിഷ്കരിക്ക മുതലായി ഇതിന്റെ അച്ചടിയിൽ ചെയ്തിരിക്കുന്ന പരിഷ്കാരങ്ങളും അഭിനന്ദനീയങ്ങളായിട്ടുണ്ടു്. ദുൎല്ലഭമായി ചില ദിക്കിൽ മാത്രം കാണുന്ന അച്ചടിത്തെറ്റുകൾ തീരെ നിസ്സാരങ്ങളും രണ്ടാംപതിപ്പിൽ പരിഹരിക്കാവുന്നവയും ആകുന്നു.

72-ദിവസത്തെ ആട്ടക്കഥകൾ ഒന്നായി അച്ചടിപ്പിച്ചതുകൊണ്ടു് മിസ്റ്റർ റെഡ്യാരുടെ മേൽ ഭാഷാഭിമാനികൾക്കുണ്ടായിരിക്കുന്ന ബഹുമാനം ഈ പുസ്തകത്തിന്റെ പ്രചാരത്തോടുകൂടി പിന്നെയും വർദ്ധിക്കാതെയിരിക്കയില്ലെന്നു പൂർണ്ണമായി വിശ്വസിക്കുന്നു.

കെ. സി. കേശവപിള്ള (ഒപ്പ്)

മ. രാ. രാ. കൊട്ടാരത്തിൽ ശങ്കുണ്ണി അവർകളിൽനിന്നും.

ശ്രീ.

എസ്സ്. റി. റെഡ്യാരവർകൾക്കു്.

നിങ്ങൾ ഇയ്യിടെ അച്ചടിച്ചു പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്ന "തുള്ളൽക്കഥകൾ" 1-ാം ഭാഗം പുസ്തകം ആകപ്പാടെ വളരെ നന്നായിരിക്കുന്നുവെന്നുള്ളതിനു സംശയമില്ല. ആകെ ഈ പുസ്തകത്തിൽ 32 കളം കഥകളാണല്ലോ അടങ്ങിയിരിക്കുന്നതു്. അവയിൽ ഓട്ടൻ, ശീതങ്കൻ, പറയൻ എന്നീ മൂന്നിനത്തിലുള്ള തുള്ളൽക്കഥകളെയും മൂന്നായി വേർതിരിച്ചു ശേഖരപ്പെടുത്തിയും പാഠങ്ങൾ വരിവരിയായി തിരിച്ചും ഇടയ്ക്കിടയ്ക്കു സന്ദർഭോചിതങ്ങളായ ഛായാപടങ്ങൾ കൂടി ചേർത്തും അച്ചടിപ്പിച്ചിരിക്കുന്നതു് ഏറ്റവും ഉചിതവും വായനക്കാർക്കു സൌകൎയ്യപ്രദവും സരസവും ആയിരിക്കുന്നു. മലയാളഭാഷയുടെ പരിഷ്കാരാഭിവൃദ്ധികളെയും ഗുണത്തെയും ഉദ്ദേശിച്ചു വളരെക്കാലമായി പല ഇനങ്ങളിലായിട്ടനവധി പുസ്തകങ്ങൾ വിശേഷിച്ചും 72 ദിവസത്തെ ആട്ടക്കഥകൾ ഒന്നായിച്ചേർത്തും അച്ചടിപ്പിച്ചു പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുകയും അനേകം ഏറിയൊരു മഹാന്മാരുടെ ശ്ലാഘയ്ക്കു പാത്രീഭവിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുള്ള നിങ്ങൾക്കു് ഈ തുള്ളക്കഥകളെ പ്രസിദ്ധീകരണം വിശേഷിച്ചു് ഒരു കീർത്തിഹേതുവായിരിക്കുന്നില്ല. എങ്കിലും, ഭാഷാഭിമാനികളായിട്ടുള്ള എവരും നിങ്ങളുടെ ഈ ഉചിതകൃത്യത്തെപ്പറ്റി അത്യന്തം അഭിനന്ദിക്കുമെന്നു ഞാൻ ദൃഢമായി വിശ്വസിക്കുന്നു.

പരിഷ്കാരമെന്നുള്ളതു് ഒരിക്കലും അവസാനിക്കാത്തതും കാര്യം പരമാർത്ഥമായി നോക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നവർക്കു് അതിനുള്ള വകകൾ പിന്നെയും പിന്നെയും ഉളവാക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നതുമാണു്. പുസ്തകങ്ങൾ അച്ചടിപ്പിച്ചു പ്രസിദ്ധപ്പെടുത്തുന്നതിലുള്ള കഷ്ടപ്പാടുകളും ബുദ്ധിമുട്ടും മുതൽ ഈ വക കാര്യങ്ങളിലുള്ള ന്യൂനതകളും മറ്റും എന്തുമാത്രമുണ്ടെന്നു അനുഭവസ്ഥന്മാൎക്കു മാത്രമേ അറിവാൻ പാടുള്ളു. അതിനാൽ പ്രസ്തുതപുസ്തകത്തിൽ പാഠങ്ങൾ വേർതിരിച്ചിരിക്കുന്ന സ്ഥിതിക്കു്, പദങ്ങൾ കൂടി വേർതിരിച്ചു അച്ചടിച്ചിരുന്നു എങ്കിൽ വായനക്കാർക്കു കുറച്ചുകൂടി സൌകൎയ്യമുണ്ടായിരുന്നു എന്നും, പ്രൂഫ് നോക്കിയതിൽ കുറച്ചുകൂടി ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടതായിരുന്നുവെന്നും മറ്റും ചിലർ അഭിപ്രായപ്പെട്ടേക്കാൻ ഇടയുണ്ടു്. അങ്ങിനെ വല്ല മഹാന്മാരും അഭിപ്രായപ്പെടുന്നതായാൽ, അതു ഇതിന്റെ രണ്ടാംഭാഗത്തിനു മാർഗ്ഗദർശകമാകുമെന്നു വിശ്വസിക്കുന്നു.

റെഡ്യാരവർകൾ ഇപ്രകാരം മലയാളഭാഷയുടെ ഗുണത്തിനായി ഇനിയും പരിശ്രമിച്ചുകൊണ്ടു വളരെക്കാലം ആയുരാരോഗ്യസമ്പന്നനായി ജീവിച്ചിരിക്കുന്നതിനു സകലജഗന്നിയന്താവായ സർവ്വേശ്വരൻ സദയം കടാക്ഷിക്കട്ടെ!

എന്നു്, കൊട്ടാരത്തിൽ ശങ്കുണ്ണി (ഒപ്പ്)

കവിയുടെ ജീവചരിത്രം.

എന്തെങ്കിലും ഒരു പുസ്തകം വായിക്കുമ്പോൾ അതിന്റെ കർത്താവിന്റെ ജീവചരിത്രം അറിഞ്ഞാൽ കൊള്ളാമെന്നുള്ള ജിജ്ഞാസ വായനക്കാരിൽ ആൎക്കും ഉണ്ടാകുന്നതാണല്ലോ. അതിലും കവി പ്രസിദ്ധനും കവിത സരസവും ആണെങ്കിൽ ആ മോഹം ഒട്ടും ചില്ലറയായിരിക്കയില്ല. എന്നാൽ നമ്മുടെ പൂൎവ്വികന്മാൎക്കു് ഒരാളുടെ വാസ്തവചരിത്രത്തെ രേഖപ്പെടുത്തുന്നതിലുണ്ടായിരുന്ന വൈമുഖ്യംകൊണ്ടു നമുക്കിപ്പോൾ എല്ലാ പുരാതന മഹാശയന്മാരേയും ചരിത്രങ്ങളിൽ അധികം ഭാഗവും അതിശയോക്തി കൂട്ടി ഉരുക്കിയിട്ടുള്ളതിനെ പരമ്പരയായിട്ടല്ലാതെ അറിവാൻ മാൎഗ്ഗമില്ലാതെ ആണു് ഭവിക്കുന്നതു്. അതിനെ വിശ്വസിച്ചു് ഒരാളുടെ ജീവചരിത്രം എഴുതുന്നതു വളരെ സൂക്ഷിച്ചും വേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. എങ്കിലും സരളപ്രസന്നമധുരമായ കവിത കൊണ്ടു കേരളത്തിൽ എത്രയും പ്രസിദ്ധനായ കുഞ്ചൻനമ്പ്യാരുടെ ജീവചരിത്രം പഴമക്കാരിൽ നിന്നും മററും അറിഞ്ഞിട്ടുള്ളവയേയും വേറെ അന്വേഷിച്ചു അറിഞ്ഞിട്ടുള്ളവയേയും അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തി എഴുതിയാൽ അതു അധികം തെററിപ്പോകുന്നതല്ലെന്നു വിചാരിച്ചു സംക്ഷിപ്തമായി ഇതിനു കീഴിൽ പറയുന്നു.

മലയാളഭാഷാസാഹിത്യസാമ്രാജ്യത്തിൽ സൎവ്വപ്രകാരേണയും ചക്രവൎത്തിയായി അഭിഷേകം ചെയ്യപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന മഹാകവി കുഞ്ചൻനമ്പ്യാരുടെ മൂലകുടുംബം കിള്ളിക്കുറിശ്ശിമംഗലത്തിനു സമീപത്തുള്ള കലക്കത്തു എന്ന പാവനമായ ഭവനം ആകുന്നു. അതുകൊണ്ടത്രേ അദ്ദേഹത്തെ കലക്കത്തു കുഞ്ചൻനമ്പ്യാർ എന്നു വിളിച്ചുവരുന്നതു്. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജനനം എണ്ണൂററിഎൺപതാമാണ്ടിടയ്ക്കായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ അച്ഛൻ ഒരു നമ്പ്യാരുതന്നെ എങ്കിലും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ജനനത്തിനു ഹേതുവായി ഒരു കഥ കേട്ടിട്ടുള്ളതുകൂടി ഇവിടെ എഴുതുന്നതു് അത്ര അസംഗതമായി വരികയില്ലെന്നു വിചാരിക്കുന്നു.

"പണ്ടു കോഴിക്കോട്ടുകാരനും ദരിദ്രനുമായ ഒരു സാധു നമ്പൂരിബ്രാഹ്മണൻ തന്റെ പുത്രികളെ വേളികഴിച്ചു കൊടുക്കുന്നതിനുവേണ്ടി തിരുവനന്തപുരത്തുപോയി മഹാരാജാവിനെ മുഖംകാണിച്ചു സങ്കടം അറിയിച്ചു. കല്പിച്ചു നൽകിയ പണക്കിഴിയുംകൊണ്ടു തിരിച്ചുപോകുന്ന വഴിമദ്ധ്യേ കിള്ളിക്കുറിശ്ശി ക്ഷേത്രത്തിൽചെന്നു കുളിക്കുന്നതിനായി കുളക്കടവിൽ ഇറങ്ങി പണക്കിഴി കല്പടയിൽവച്ചിട്ടു കുളിക്കുമ്പോൾ ആവഴി കടന്നുപോയ ഒരു പശു കിഴിയുടെ മുകളിൽ തന്നെ അതു മൂടത്തക്കവണ്ണം ചാണകം ഇട്ടു. നമ്പൂരി കുളിച്ചുകയറി നോക്കിയപ്പോൾ പണക്കിഴി കണ്ടില്ല. അദ്ദേഹം ക്രമാധികമായ ദുഃഖത്തോടുകൂടി ക്ഷേത്രത്തിൽപോയി വിചാരിച്ചു കിടന്നു. ഈ അവസരത്തിൽ നമ്മുടെ കവികുലഗുരുവിന്റെ മാതാവായ നങ്ങിയാർ ഗോമയം വാരുമ്പോൾ പണക്കിഴി കണ്ടുകിട്ടുകയും അതിനെ ഉടമസ്ഥനായ നമ്പൂരിക്കു കൊണ്ടുചെന്നു നൽകുകയും ചെയ്തു. പണക്കിഴി കിട്ടിയതുകൊണ്ടു സന്തുഷ്ടനായ ബ്രാഹ്മണൻ 'നിനക്കു പ്രസിദ്ധനായ പുത്രൻ ഉണ്ടാകട്ടെ' എന്നു ആശീൎവദിച്ചു. അതിന്റെ ഫലമായിട്ടാകുന്നു സരസകവികുലതിലകനായ കുഞ്ചൻനമ്പ്യാർ ഭൂലോകജാതനായതു്."

കുഞ്ചൻനമ്പ്യാരുടെ ബാല്യകാലത്തെ താമസവും വിദ്യാഭ്യാസവും സ്വദേശമായ കിള്ളിക്കുറിശ്ശിമംഗലത്തുതന്നെ ആയിരിക്കണം. ഈ സ്ഥലം തിരുവില്വാമലയ്ക്കു സമീപവും, ലക്കിടി ആപ്പീസിനു അടുത്തും ആണു്. അതിൽ പിന്നീടുള്ള അദ്ദേഹത്തിന്റെ താമസം കോട്ടയം താലൂക്കിൽ കിടങ്ങൂർ ആയിരുന്നു. അതിനു കാരണം അദ്ദേഹത്തിന്റെ അച്ഛനു കിട

ത്തൂർ എന്തോ ദോഷിയുണ്ടായിരുന്നതുകൊണ്ടു തന്റെ പാട്ടും അച്ഛനോടൊന്നിച്ച് ആക്കിയതാണ്. അവിടെ വന്നതിൽ പിന്നീടും അദ്ദേഹം കുറേനാൾ വിദ്യാഭ്യാസം ചെയ്തതായി അറിയുന്നു. തെക്കൻ ദിക്കിൽ അദ്ദേഹത്തിനുള്ള ഗുരുനാഥന്മാരിൽ അദ്ദേഹം തന്റെ കവിതകൾ കൊണ്ടു നമ്മെ പരിചയപ്പെടുത്തുന്നതു ദ്രോണംപള്ളി ആചാര്യനേയും "ചണ്ഡികാദേവിയെ സേവിച്ചു മേവുന്ന" ഉണ്ണിരവിക്കുറുപ്പിനേയും ആണ്. ഇവരിൽ ദ്രോണംപള്ളിയിൽ ആചാര്യൻ എന്നു പറയുന്നതു അമ്പലപ്പുഴ തെക്കുമുറി പ്രവൃത്തിയിൽ ഉള്ള ഓണംപള്ളിയെന്ന ഇല്ലത്തിൽ നമ്പൂരിയായിരുന്ന പ്രധാന ബ്രാഹ്മണനെപ്പറ്റിയാണ്. ഈ ഓണംപള്ളിക്കുടുംബക്കാർ കലാവിദ്യകളിൽ മാത്തൂർ കുടുംബക്കാർക്ക് ഗുരുസ്ഥാനം വഹിച്ചുവന്നവർ ആയിരുന്നു. ഇവർ ദ്രോണാചാര്യരുടെ വംശജാതന്മാരാണെന്നു വിചാരിക്കപ്പെടുന്നവരും ഇന്നാട്ടിൽനിന്നു അമ്പലപ്പുഴ വന്നവരും ആണ്. ദ്രോണംപള്ളി ആചാര്യരെ നമ്പ്യാർ ഗുരുവാക്കിയതു കളരിക്ക് ആവശ്യമുള്ള കായികാഭ്യാസത്തിനായിട്ടല്ലാതെ അക്ഷരവിദ്യാഭ്യാസത്തിനായിട്ടാണെന്നു വിചാരിക്കുവാൻ ന്യായം കാണുന്നില്ല. ഓണംപള്ളി നായിക്കർ നമ്പ്യാരെ അക്ഷരവിദ്യ അഭ്യസിപ്പിച്ചിരുന്നുവെങ്കിൽ അദ്ദേഹം തന്റെ മറ്റുള്ള കവിതകളിൽ ഇദ്ദേഹത്തിനെ ഉപേക്ഷിക്കുന്നതല്ലായിരുന്നു. കരുകേരികാവിലെ ഇന്ദുചൂഡപ്പിഷാരടിയെ സേവിക്കുന്ന നാഴികാട്ടു ഭവനത്തിന്റെ നായകനായ ഉണ്ണിരവിക്കുറുപ്പ് നമ്പ്യാരെ ശാസ്ത്രങ്ങൾ വായിപ്പിച്ചതായിട്ടാണറിയുന്നത്. നമ്പ്യാർക്ക് വ്യാകരണം, വേദാന്തം, തർക്കം, ജ്യോതിഷം, വൈദ്യം എന്നു വേണ്ട എല്ലാ ശാസ്ത്രങ്ങളിലും കാവ്യനാടകാലങ്കാരങ്ങളിലും അപാരമായ ജ്ഞാനം ഉണ്ടായിരുന്നു എന്നു അദ്ദേഹത്തിന്റെ കവിതകളിൽ എവിടെയും തെളിവായിക്കാണുന്നതുകൊണ്ട് അവയെല്ലാം അഭ്യസിച്ചതു ഉണ്ണിരവിക്കുറുപ്പിനോടായിരുന്നു എന്നും ഉണ്ണിരവിക്കുറുപ്പ് അവയിൽഎല്ലാം സമർത്ഥനായിരുന്നു എന്നും ആണ് പറയുന്നത്. നമ്പ്യാർ ബാല്യത്തിലെ ഒരു കവിതാവാസനക്കാരൻ ആയിരുന്നു എങ്കിലും വ്യുൽപ്പത്തിക്കു ദൃഢതയും, ജ്ഞാനത്തിനു വിശാലതയും ഗതിക്കു പരിഷ്കാരവും പ്രകാശിച്ചു കാണുന്നതു അമ്പലപ്പുഴെ താമസം തുടങ്ങിയതിൽ പിന്നീട് ഉണ്ടാക്കിയിട്ടുള്ള കവിതകളിൽ ആയതുകൊണ്ട് അദ്ദേഹത്തിന്റെ വിദ്യാഭ്യാസം പരിപൂർത്തിയാക്കിയതു അമ്പലപ്പുഴെ വന്നതിൽ പിന്നീടാണെന്നുള്ളതും, അദ്ദേഹം ഉണ്ണിരവിക്കുറുപ്പിനോടു ശാസ്ത്രങ്ങൾ അഭ്യസിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു പറയുന്നതും അധികം തെറ്റുകയില്ലെന്നു തോന്നുന്നു.

അദ്ദേഹം കോട്ടയം താലൂക്കിൽ ഉള്ള കിടങ്ങൂർനിന്നും അമ്പലപ്പുഴെ പാർപ്പു മാററിയതിനുള്ള പ്രത്യേകകാരണം എന്താണെന്നു വിവരമായി അറിയപ്പെട്ടിട്ടില്ല. കവിയായ തനിക്കു ചെമ്പകശ്ശേരി രാജാവു തെക്കേടത്തു ഭട്ടതിരി മുതലായവരോടുണ്ടായ പരിചയം കൊണ്ടാണെന്നും കലശലായപ്പെട്ടമാരം ബാലമാർത്താണ്ഡവഞ്ചീശ്വരൻ വടക്കുംകൂർ തെക്കുംകൂർ മുതലായ രാജ്യങ്ങൾ ഒരുക്കിയതോടുകൂടി അവിടത്തെ തൽക്കാലവാസം അത്ര സുഖമല്ലെന്നു വിചാരിച്ചിട്ടാണെന്നും കിടങ്ങൂർനിന്നും അമ്പലപ്പുഴ കൂത്തുപറവാൻപോയ ഒരു ചാക്യാർക്ക് സഹായമായിട്ടാണെന്നും മററും കിംവദന്തികൾ ഉണ്ട്. അദ്ദേഹം അമ്പലപ്പുഴെ വന്നതിൽ പിന്നീട് ഒന്നാമതായി "മന്ദാരമന്ദിരവാസം നന്ദികാരണ്യവാസ" ഉണ്ണിരവിക്കുറുപ്പിനേയും പിന്നീട് ചെമ്പകശ്ശേരി രാജാവു, മാത്തൂർപണിക്കർ ഇവരേയും ആശ്രയിച്ചു താമസിച്ചിരുന്നു. ഇദ്ദേഹം തന്റെ ഗുരുവായ ഉണ്ണിരവിക്കുറുപ്പിനോടൊന്നിച്ചു തകഴിയിലും കൂടാതെ ചെമ്പകശ്ശേരിരാജാവിനോടൊന്നിച്ച്, അമ്പലപ്പുഴത്താലൂക്കിലുള്ള എല്ലാ പ്രവൃത്തികളിലും താമസിച്ചിട്ടുണ്ട്. കുമാരപുരത്തെ രീസ്ഥലം എന്നൊരു കവിത നിർമ്മിച്ചിട്ടുള്ളതുകൊണ്ട് ഇദ്ദേഹം കുമാരനല്ലൂർ രുഗ്മിണീസ്വയംവരത്തിൽ കുമാരനല്ലൂർ വേട്ടക്കൊരുമകനെപ്പററി പ്രസ്താവിച്ചുകാണുന്നതുകൊണ്ടു കുമാരനല്ലൂരും താമസിച്ചിട്ടുള്ളതായി അനുമാനിക്കാം. അതു് അദ്ദേഹത്തിന്റെ കിടങ്ങൂർ ഉള്ള സ്ഥിരതാമസകാലത്തായിരിക്കണം.

നമ്പ്യാർ തന്റെ ജീവിതകാലത്തിൽ അധികം ഭാഗവും നയിച്ചിട്ടുള്ളതു ചെമ്പകശ്ശേരിരാജാവിന്റെയും തിരുവിതാംകൂർ മഹാരാജാവിന്റെയും ആശ്രയത്തിൽ താമസിച്ചാണെന്നാണ് അഭിപ്രായപ്പെടുന്നതു്. പണ്ഡിതപക്ഷപാതിയും പരാക്രമശാലിയും ആയിരുന്ന തിരുവിതാംകൂർ മാർത്താണ്ഡവർമ്മ മഹാരാജാവിന്റെ ആശ്രിതസ്ഥാനത്തെ നമ്പ്യാർ കൈക്കൊണ്ടതു മാത്തൂർപ്പണിക്കർ വഴിയായിട്ടായിരുന്നു. നമ്പ്യാർ ഉണ്ടാക്കുന്ന കവിതകൾ എല്ലാം വാങ്ങി ശേഖരിച്ചതും തുള്ളൽ നടത്തിവന്നതും മാത്തൂർപ്പണിക്കർ ആണ്. നമ്പ്യാരുടെ കൃതികളിൽ ശീലാവതിയും പത്തുവൃത്തവും, പതിനാലുവൃത്തവും, ഭാഗവതം ഇരുപത്തുനാലുവൃത്തവും നളചരിതം, ചാണക്യസൂത്രം ഈ കിളിപ്പാട്ടുകളും, കുമാരപുരാണാദിസ്തോത്രവും, ബാല്യകാലത്തിൽ ഉണ്ടാക്കിയവയാകുന്നു. വിദ്വൽകുലകലാധരനായിരുന്ന കാർത്തികതിരുനാൾ രാമവർമ്മ മഹാരാജാവിന്റെ അഭീഷ്ടപ്രകാരം ശംബരവധം, സ്യമന്തകം മുതലായി മൂന്നാലു ആട്ടക്കഥകളും ഉണ്ടാക്കിയിട്ടുണ്ട്. ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ കൃതിയായ മണിപ്രവാളകാവ്യത്തിന്റെ ശൈലി അറിയാത്തവരായി എഴുത്തറിയാവുന്ന മലയാളികളിൽ ആരുംതന്നെ ഇല്ലല്ലോ. അതു് അദ്ദേഹം ഒരു ദിവസം രാത്രികൊണ്ടു എഴുതിത്തീർത്തതാണെന്നു പറയുന്നതിലും അതിനു ഹേതുവായ വിവരം വിഷയത്തിലും എത്രത്തോളം വാസ്തവം ഉണ്ടെന്നു അറിയുന്നില്ല. എങ്കിലും അതിനെപ്പറ്റിയുള്ള പുരാവൃത്തവും ചുരുക്കമായിപ്പറയാം.

ചെമ്പകശ്ശേരി രാജാവിനു് സകലശാസ്ത്രപാരാവാരപാരംഗതനായ ഒരു ഭട്ടതിരി ഗുരുവായിട്ടുണ്ടായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ ഇല്ലപ്പേര് ഒക്കെടത്താണ്. ഇദ്ദേഹം ചെമ്പകശ്ശേരി രാജാവിന്റെ വിദ്വത്സദസ്യനായിരുന്നതിനാൽ, എല്ലായ്പോഴും രാജാവിനോടുകൂടിത്തന്നെയായിരുന്നു താമസിച്ചുവന്നിരുന്നതു്. നമ്പ്യാർ അമ്പലപ്പുഴെ പാർപ്പു തുടങ്ങിയതു മുതൽ, ഭട്ടതിരിയുടെ ശിഷ്യത്വംകൂടി സ്വീകരിച്ചുവെന്നും. നമ്പ്യാർ ഭട്ടതിരിയുടെ ശിഷ്യത്വം സ്വീകരിച്ചതിൽ പിന്നെ അദ്ദേഹം സ്വദേശത്തേക്കു മടങ്ങിപ്പോയിരുന്ന ഒരു അവസരത്തിൽ പരദേശിയായ ഒരു ശാസ്ത്രിബ്രാഹ്മണൻ രാജസദസ്സിൽ ഉള്ള വിദ്വാന്മാരുമായി ശാസ്ത്രവാദംചെയ്തു വിജയവും രാജസമ്മാനവും വാങ്ങുന്നതിനായി വരികയും, രാജാവിന്റെ ആജ്ഞപ്രകാരം ഭട്ടതിരിയും ശാസ്ത്രിയും തമ്മിൽ വാദം തുടങ്ങുകയും ചെയ്തു. അവർ തമ്മിൽ പലദിനം വാദം നടന്നിട്ടും ജയാപജയങ്ങൾ ഒന്നും തീർച്ചയാകാറായില്ലെങ്കിലും ഇനിയും വാദം മുമ്പോട്ടുപോകുന്നതായാൽ ഭട്ടതിരി തോൽക്കാനാണെളുപ്പമെന്നു രാജാവിനു് തോന്നുകയാൽ അദ്ദേഹം അവരോടു്, "നിങ്ങൾ തമ്മിൽ വാദം തുടങ്ങിയിട്ടു് ദിവസം കുറെ അധികമായി. ഇതുവരെ, ആർക്കും ജയാപജയങ്ങൾ ഒന്നും ഉണ്ടായില്ല. ഇനിയും നിങ്ങൾ ഇങ്ങനെ വാദിച്ചു് അനവധി ദിവസം പോകുമായിരിക്കും; അതുകൊണ്ടു് കാര്യമില്ല. നാം നിങ്ങളുടെ യോഗ്യത അറിയുന്നതിനു വേറൊരു പരീക്ഷ നിശ്ചയിച്ചിരിക്കുന്നു. അതു മറ്റൊന്നും അല്ല; കവിതാപരീക്ഷയാണ്. ഇന്നു രാത്രികൊണ്ടു നിങ്ങൾ രണ്ടുപേരും പന്ത്രണ്ടുസർഗംവീതം അടങ്ങിയ ഓരോ മണിപ്രവാളകാവ്യം ഉണ്ടാക്കി നാളെ രാവിലെ നമ്മുടെ മുമ്പാകെ കൊണ്ടുവരണം. നാം അതു നോക്കി നിങ്ങളിൽ സമർത്ഥൻ ആരെന്നു നിശ്ചയിച്ചുകൊള്ളാമെന്നു പറഞ്ഞു വാദം അവസാനിപ്പിച്ചു.

ശാസ്ത്രി വലിയ സംസ്കൃതപണ്ഡിതനും കവിയുമായിരുന്നെങ്കിലും മണിപ്രവാളത്തിൽ കാവ്യം ഉണ്ടാക്കുക അദ്ദേഹത്തിനെക്കൊണ്ടു അസാദ്ധ്യമെന്നു അദ്ദേഹത്തിനു തോന്നുകയാൽ അദ്ദേഹം കവിതയെഴുതാൻ ആരംഭിക്കാതെ അത്താഴം ഊണുകഴിഞ്ഞു കിടന്നുറങ്ങി. ഭട്ടതിരി അദ്ദേഹത്തിന്റെ സ്വന്തം മഠത്തിൽ പോയി അത്താഴം ഊണും കഴിഞ്ഞു കവിതയെഴുതാൻ ഉള്ള വട്ടങ്ങൾ എല്ലാം ഉണ്ടാക്കിയുംകൊണ്ടു വിചാരിച്ചതിൽ അർദ്ധരാത്രിവരെ ആയിട്ടും അദ്ദേഹത്തെക്കൊണ്ടു ഒരു ശ്ലോകംകൂടി ഉണ്ടാക്കാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. സംസ്കൃതത്തിലായിരുന്നെങ്കിൽ

അദ്ദേഹത്തിനു പ്രയാസമില്ലായിരുന്നു. ഈ അവസരത്തിൽ നമ്പ്യാർ വടക്കുനിന്നും അമ്പലപ്പുഴയ്ക്കു വള്ളം വഴി വരികയായിരുന്നു. ഭട്ടതിരിയുടെ മഠത്തിൽ അർദ്ധരാത്രിയായിട്ടും വിളക്കണച്ചിട്ടില്ലാത്തതു് എന്താണെന്നറിയണമെന്ന വിചാരിച്ചു് കരയ്ക്കിറങ്ങി ഭട്ടതിരിയുടെ അടുക്കലേക്കു ചെന്നു. ഭട്ടതിരി ആകസ്മികമായുണ്ടായ നമ്പ്യാരുടെ ആഗമനംകൊണ്ടു് സന്തുഷ്ടനായി വിവരം നമ്പ്യാരോടു പറഞ്ഞു. നമ്പ്യാർ, കവിത ഉണ്ടാക്കിക്കളയാം. 1 സർഗ്ഗമല്ലാതെ 12 സർഗ്ഗവും കൂടി ഇനിയുള്ള രാത്രികൊണ്ടു തന്നെ എഴുതാൻ കഴികയില്ല. 11 സർഗ്ഗം പറഞ്ഞുകൊടുക്കുന്നതുപോലെ എഴുതിക്കൊള്ളുന്നതിനു 11 ആളുകളെക്കൂടി ഉണ്ടാക്കാമെങ്കിൽ സംഗതി ശരിയാകും എന്നു് ഭട്ടതിരിയോടറിയിച്ചു. അദ്ദേഹം ഉടൻ തന്നെ തന്റെ ശിഷ്യന്മാർ അവിടെക്കിടന്നുറങ്ങുന്നവരിൽ 11 പേരെ വിളിച്ചുണർത്തി അയച്ചുകൊടുത്തു. നമ്പ്യാർ മുറയ്ക്കു് 1-ാം സർഗ്ഗത്തിന്റെ 1-ാം ശ്ലോകം താനെഴുതുകയും അതോടുകൂടെത്തന്നെ 2 മുതൽ 12 വരെ സർഗ്ഗങ്ങളുടെയും ഒന്നാമത്തെ ശ്ലോകങ്ങൾ പറഞ്ഞു കൊടുക്കുകയും ചെയ്തു. ശ്രീകൃഷ്ണചരിതം 12 സർഗ്ഗം കാവ്യവും ഉണ്ടാക്കി വെളുക്കുന്നതിനുമുമ്പായി ഭട്ടതിരിയെ ഏല്പിച്ചു. ഇങ്ങനെയാണു് ശ്രീകൃഷ്ണചരിതം മണിപ്രവാളത്തിന്റെ ഉത്ഭവത്തെപ്പറ്റിയുള്ള കേൾവി.

രാമചന്ദ്രവിലാസം എന്നൊരു സംസ്കൃതകാവ്യവും അദ്ദേഹത്തിന്റെ കൃതിയായിട്ടുണ്ടു്. ഉത്തരരാമായണം കിളിപ്പാട്ടു കുഞ്ചൻനമ്പ്യാരുടെ കൃതിയാണെന്നു് രാജ്യചരിത്രകർത്താവു അഭിപ്രായപ്പെട്ടതിനെ ഭാഷാഭിമാനികളിൽ പ്രധാനികൾ എല്ലാം സകാരണം അപലപിക്കുന്നതു് സ്വീകാര്യമത്രെ.

ഇങ്ങിനെ മലയാളഭാഷയിൽ ഉള്ള പഴയ മാർഗ്ഗങ്ങളിൽക്കൂടി നമ്പ്യാരും തന്റെ കവിതാവനിതയെയും പ്രചരിപ്പിച്ചു എങ്കിലും അദ്ദേഹത്തിന്റെ ആ പ്രൗഢാംഗനയുടെ വിലാസങ്ങൾ എല്ലാം സർവ്വജനഹൃദയാകർഷകമായി പ്രകാശിച്ചതു് സ്വതന്ത്രസ്വാതന്ത്ര്യനായ അദ്ദേഹം തന്നെ ഏർപ്പെടുത്തിയ തുള്ളൽ എന്ന പുതിയ മാർഗ്ഗത്തിലൂടെയുള്ള പ്രചാരണത്തിൽ നിന്നും ആകുന്നു. അദ്ദേഹം തുള്ളലുണ്ടാക്കിയതു് അമ്പലപ്പുഴെ ക്ഷേത്രത്തിൽ കൂത്തിനു മിഴാവു കൊട്ടിക്കൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ തന്നെ അപഹസിച്ചു ചാക്യാരോടു പിണങ്ങിയിട്ടാണെന്നുള്ള സംഗതി സുപ്രസിദ്ധമാണെങ്കിലും ചുരുക്കത്തിൽ വിവരിക്കാം. "നമ്പ്യാർ അമ്പലപ്പുഴെ താമസിക്കുമ്പോൾ ഒരിക്കൽ ഉത്സവത്തിനു ചാക്യാരുടെ കൂത്തിനു മിഴാവു കൊട്ടാൻ പോകേണ്ടിവന്നു. നമ്പ്യാരന്മാരുടെ കലയത്രെ മിഴാവു കൊട്ടുകയാണെങ്കിലും നമ്മുടെ കവിപുംഗവൻ അതു അത്ര ശീലിച്ചിരുന്നില്ല. പരിചയം ഇല്ലാത്ത അദ്ദേഹത്തെ ക്ഷണിച്ചതു പതിവുകാരൻ നമ്പ്യാർക്കു ഉത്സവമദ്ധ്യേ ആലസ്യം നേരിട്ടതുകൊണ്ടും വേറെ നമ്പ്യാരന്മാർ അടുത്ത സ്ഥലത്തെങ്ങും ഇല്ലായിരുന്നതുകൊണ്ടും ആയിരുന്നു. കുഞ്ചൻനമ്പ്യാരെ ക്ഷണിച്ചപ്പോൾ തനിക്കു മിഴാവുകൊട്ടാൻ പരിചയമില്ലെന്നു പറഞ്ഞതിൽ ചാക്യാർ അറിയാവുന്നതുപോലെ കൊട്ടിയാൽ മതിയെന്നും അല്ലെങ്കിൽ നാടിനൊക്കെയും മുട്ടിപ്പോകുമെന്നും പറഞ്ഞതുകൊണ്ടായിരുന്നു പോയതു. കൂത്താരംഭിച്ചു നമ്പ്യാർ മിഴാവുകൊട്ടിത്തുടങ്ങിയപ്പോൾ തെറ്റിപ്പോയി. ആക്ഷേപിക്കാൻ വിരുതുള്ള ചാക്യാർ തിരിഞ്ഞുനിന്നു പരിഹാസം തുടങ്ങി. ചാക്യാർ തന്നെ സദസ്സിൽവച്ചു പരസ്യമായി അധിക്ഷേപിച്ചതുകൊണ്ടു നമ്പ്യാർ വളരെ മുഷിഞ്ഞു. ഉടൻതന്നെ അദ്ദേഹം കൊട്ടുനിർത്തി ഇറങ്ങിപ്പോയിക്കളഞ്ഞു. അതിൽപ്പിന്നെ നമ്പ്യാർക്കുണ്ടായ വിചാരം തന്നെ ആക്ഷേപിച്ച ചാക്യാരെ ലജ്ജിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള വഴി എന്തെന്നായിരുന്നു. ആ വിചാരത്തിന്റെ ഫലമായി ആ ദിവസംകൊണ്ടുതന്നെ അതിനുമുൻപില്ലാത്ത രീതിയിൽ ഒരു കവിത (കല്യാണസൗഗന്ധികം ശീതങ്കൻ തുള്ളൽ) ഉണ്ടാക്കി അതിനെ രംഗത്തിൽ അഭിനയിക്കുന്നതിനു ഒരു വേഷവും നിശ്ചയിച്ചു. പിറ്റെദിവസം നാടകശാലയിൽ ചാക്യാർ കൂത്തു ആരംഭിച്ചപ്പോൾ നമ്പ്യാർ ആ പുതിയ വേഷം കെട്ടി അമ്പലപ്പുഴെ ക്ഷേത്രത്തിന്റെ പടിഞ്ഞാറെവശത്തു കളിത്തട്ടിന്മേൽ കയറി മേള

താളസംഗീതത്തോടുകൂടി തുള്ളൽ ആരംഭിച്ചു. കളിത്തട്ടിന്മേൽ കൊട്ടും, പാട്ടും, തുള്ളലും, ആംഗ്യവും ഭാവവും എല്ലാം കലർന്ന് ആയപ്പോൾ ഇതു് എന്തൊരു വിദ്യ ആണെന്ന് നോക്കാനായി നാടകശാലയിൽ കൂടിയിരുന്നവർ ഒന്നാകെ നമ്പ്യാരുടെ ചുററും ചെന്നുകൂടി. നാടകശാലയിൽ ചാക്യാരും നമ്പ്യാരും മാത്രം ശേഷിച്ചു. നമ്പ്യാരുടെ പുതിയ പ്രസ്ഥാനത്തിലുള്ള പ്രയോഗവും പണ്ഡിതപാമരന്മാരെ ആകർഷിക്കുന്നതിനു ശക്തിയുള്ള സാഹിത്യത്തിന്റെ കവിതാമാധുര്യവും അഭിനയചാതുരിയും കണ്ടു വന്നവർക്കാർക്കും തിരിച്ചുപോകാൻ നിവൃത്തി ഉണ്ടായില്ല. കേൾക്കാൻ ആളില്ലെന്നായപ്പോൾ ചാക്യാർ കൂത്തും മതിയാക്കിപ്പോകുകയും ചെയ്തു. ഇതായിരുന്നു തുള്ളക്കഥയുടെ ഉത്ഭവം.

നമ്പ്യാരുടെ കൃതികളിൽ, സാഹിത്യത്തിന്റെ മുഴുവൻ ശക്തിയും മനസ്സിന്റെ പരിജ്ഞാനവും പക്വതയും പ്രസന്നമായി പ്രകാശിപ്പിക്കാനായതു് തുള്ളൽക്കഥകളിൽ ആണു്. അദ്ദേഹത്തിനു മലയാളഭാഷാസാമ്രാജ്യത്തിൽ അനശ്വരമായ ഒരു കീർത്തിസ്തംഭം ഉയർത്തിട്ടുള്ളതും തുള്ളക്കഥകൾതന്നെ. സരളപ്രസന്നമധുരരീതിയോടുകൂടി തുളുമ്പിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന നമ്പ്യാരുടെ തുള്ളക്കഥകൾപോലെ വായനക്കാരെ രസിപ്പിക്കുന്നതായ മറെറാരു കവനങ്ങളും മലയാളത്തിൽ ഇല്ലെന്നുള്ളതു് സർവ്വസമ്മതമാണല്ലോ. ഇപ്രകാരം തുള്ളക്കഥകൾ സർവ്വജനഹൃദയാവർജ്ജകമായി വിളങ്ങിയിരിക്കുന്നതു്, കവി വിശാലവും ഉന്മേഷകരവുമായ തന്റെ മനഃശക്തിയുടെ ഗതിയെ അനുസരിച്ചല്ലാതെ, പഴയ മാമൂൽപ്രകാരം, ഹംസം, അമ്പിളിയും ചക്രവാകപ്പക്ഷിയും തന്റെ കാവ്യനിർമ്മാണോപകരണവസ്തുക്കളാക്കി കെട്ടി കവിത എഴുതാൻ തുനിയാത്തതുകൊണ്ടും മനോഹരങ്ങളായ ആശയാഭരണങ്ങൾകൊണ്ടു തന്റെ കവിതാകാമിനിയെ അലങ്കരിച്ചിട്ടുള്ളതിനാലും പ്രതിപാദ്യവിഷയത്തിന്റെ ഗുണഭേദമനുസരിച്ചു യാഥാർത്ഥ്യത്തിലൂന്നിയിട്ടുള്ള ലളിതപ്രയോഗങ്ങൾകൊണ്ടും കവിതാരംഗത്തിൽ അവതരിപ്പിക്കുന്ന സ്ത്രീപുരുഷന്മാരെയും വസ്തുവകകളെയും തന്മയത്വമേറിയ വർണ്ണനാവൈചിത്ര്യംകൊണ്ടും രചനയുടെ ലാളിത്യംകൊണ്ടും മനോഗതങ്ങളുടെ അനുക്രമമായ ഒഴുക്കുകൊണ്ടും സങ്കല്പശക്തിയുടെ ധാരാളിത്തംകൊണ്ടും കവിതാപ്രവാഹത്തിന്റെ അതിയായ വേഗത്തെത്തടഞ്ഞും ചിന്നഭിന്നമാക്കിവെപ്പിക്കുന്ന സമ്പ്രദായമായ രീതികളേയും കെട്ടുപാടുകളേയും വകവയ്ക്കാതിരുന്നതിനാലും സർവ്വതന്ത്രസ്വാതന്ത്ര്യംകൊണ്ടും സകലവിഷയജ്ഞാനംകൊണ്ടും ആണെന്നുള്ളതു പരസ്യമാണല്ലോ.

മലയാളഭാഷാസാഹിത്യനഭോമണ്ഡലത്തിൽ അത്യന്തം ദീപ്തമായി പ്രശോഭിക്കുന്ന ഒരു നക്ഷത്രമായ ഈ കവിയാൽ ഇങ്ങിനെ വിദ്വൽപാമരന്മാരെ ആകർഷിക്കത്തക്കവിധത്തിൽ നൂററിൽ പരം തുള്ളക്കഥകൾ ഉണ്ടാക്കിയിട്ടുള്ളതായും പറഞ്ഞുകേൾവി ഉണ്ടു്. അവയിൽ പുറത്തുവന്നിട്ടുള്ളതും രഹസ്യത്തിൽ വച്ചിരുന്നതുമായി അൻപത്തെട്ടുകഥകൾ പുസ്തകത്തിൽ അടങ്ങിയിട്ടുണ്ടു്. ശേഷം ഉള്ളവകൾ മാത്തൂർമഠത്തിലെ ഗ്രന്ഥപ്പുരയിൽ ഇരിപ്പുള്ളതായും അറിയുന്നു. ചില കഥകൾ അഗ്നിബാധയിൽപ്പെട്ടു നശിച്ചുപോയതായി കേട്ടിട്ടുള്ളതു വാസ്തവമാണെങ്കിൽ കഷ്ടമാണു്. നമ്പ്യാരുടെ കൃതികൾ മാത്തൂർപ്പണിക്കരുടെ കൈവശത്തിൽ ആകുന്നതിനിടയായതു് നമ്പ്യാർ ചെമ്പകശ്ശേരിരാജാവിന്റെ കല്പനപ്രകാരം തുള്ളൽപാട്ടുകൾ ഉണ്ടാക്കിയാൽ ഉടനെ പണിക്കരെ പഠിപ്പിച്ചു തിരുമുമ്പിൽ തുള്ളിച്ചുവന്നതുകൊണ്ടും ദ്രവ്യസ്ഥനായ പണിക്കരുടെ സംരക്ഷണയിൽ നമ്പ്യാർ താമസിച്ചിരുന്നതുകൊണ്ടും ആണു്. നമ്പ്യാർ ഉണ്ടാക്കിയ തുള്ളപ്പാട്ടുകൾ ഏതെല്ലാമാണെന്നും അവയിൽ എന്തെല്ലാമടങ്ങിയിട്ടുണ്ടെന്നും അവയിൽ രസികത്വവും ആസ്വാദ്യതയും ഏതിനാണെന്നും മററുമുള്ള നിരൂപണം വെളിപ്പെടുത്തുന്നതോടുകൂടിയുള്ള കൃതികൾ ഈ പുസ്തകത്തിൽ ഉണ്ടെന്നും ശർക്കരയിൽ എവിടെയും മധുരംതന്നെ എന്നും ചുരുക്കിക്കഴിക്കയല്ലാതെ വിസ്തരഭയംകൊണ്ടു തൽക്കാലം നിവൃത്തിയില്ല. ഐതിഹ്യമായ ചരിത്രകഥകളോടും വിശ്വസനീ

ഗമായ മാധുര്യത്തോടുംകൂടി സർവ്വത്ര പ്രകാശിക്കുന്ന ഈ മഹാകവിയുടെ കവിതയിൽ എത്രഭാഗം വായിച്ചാലും മനസ്സിനുണ്ടാകുന്ന ആനന്ദം ഒന്നു വേറെതന്നെയാണ്.

"സമുല്ലാസം വാചാം സരസമധുനിഷ്യന്ദലഹരീ
സമുന്മേഷാദേഷ്ടീ സകലരസഭാവോദ്ബോധജനകഃ
ന കേഷാമാമോദം മനസി പരിതോഷം നവനവൈ-
വിലാസൈസ്തന്മീലദ്വികചിതമധൂളീപരിമളഃ." എന്നും

"സാ കവിതാ സാ വനിതാ യസ്യാഃ ശ്രവണേന ദർശനേനാപി
കവിഹൃദയം വിടഹൃദയം സരളം തരളം ചതരം ഭവതി."

എന്നും മററുമുള്ള ആപ്തവാക്യങ്ങൾ വെറുതെ അല്ലെന്നു കാണിക്കുന്നതു് ഇദ്ദേഹത്തെപ്പോലെയുള്ളവരാണല്ലോ. ലൌകിക സംഗതികളെ സരസമായി വർണ്ണിക്കുന്നതിനു മലയാളഭാഷയ്ക്കു ശക്തിയുണ്ടെന്നുള്ളതിനെ കുഞ്ചൻനമ്പ്യാരാണു് ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ തുള്ളൽകഥകൾമൂലം ഒന്നാമതായി വെളിപ്പെടുത്തിയതു്. കുഞ്ചൻനമ്പ്യാരെ അനുകരിക്കുന്നതിനായി അക്കാലത്തും ഇക്കാലത്തും പല കവിപുംഗവന്മാരും പ്രയത്നിച്ചിട്ടുണ്ടെങ്കിലും ഇദ്ദേഹത്തെ കടത്തിവെട്ടുന്നതിനോ സമപ്പെടുന്നതിനോ ആർക്കും കഴിഞ്ഞിട്ടില്ലെന്നു മാത്രമല്ല പലരും പരാജിതന്മാരായി പിന്മടങ്ങുകയാണു് ചെയ്തിട്ടുള്ളതു്. ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ വഴി ഒന്നുവേറെ ആയിരുന്നു. നമ്പ്യാരെപ്പോലെയാകുന്നതിനു കവിയിൽ വാസനയും കൂടാതെ നല്ല സ്വാതന്ത്ര്യബുദ്ധിയും ലോകവ്യവഹാരവിചക്ഷണതയും സർവ്വതോമുഖമായ ജ്ഞാനവും രസജ്ഞതയും മനസ്സിലുണ്ടാകുന്ന എല്ലാ വികാരങ്ങളേയും വാക്കുകളാകുന്ന പദ്യരൂപത്തിൽ കടഞ്ഞെടുത്തു കടന്നുകേറിയ ക്ഷണത്തിൽതന്നെ ഉറങ്ങിപ്പോകാതെ പതിഞ്ഞുവന്ന അനുകരണീയമായവ പ്രദർശിപ്പിക്കത്തക്ക ഒരു വിശേഷവാസനയും ഉണ്ടായിരിക്കണം. വിശേഷിച്ചും ഹാസ്യരസപ്രധാനങ്ങളായ കവിതകളെ അനുഗ്രഹകവിയായ ഇദ്ദേഹത്തിനൊപ്പം മലയാളഭാഷയിൽ മറ്റൊരു കവികളും നിർമ്മിച്ചിട്ടില്ല, അതു് മററു കവികൾക്കു ഇല്ലാത്തതായി ഇദ്ദേഹത്തിനുണ്ടായിരുന്ന പരിഹാസകവനപാടവവും എന്തും പിടിയും ഇല്ലാത്ത വേദാന്ത വിഷയങ്ങളേയും പ്രൌഢതരങ്ങളായ ശാസ്ത്രീയവിഷയങ്ങളേയും സാധാരണങ്ങളായ ലൌകിക സമ്പ്രദായങ്ങളേയും ഒന്നുപോലെ സരസമായും ലളിതമായും പ്രതിപാദിക്കാൻ കഴിയുമായിരുന്ന വിശേഷാൽവാസനയും കൊണ്ടായിരുന്നു.

നമ്പ്യാർ പലസ്ഥലങ്ങളിലും വച്ചു പല ഫലിതങ്ങളും പ്രവർത്തിച്ചിട്ടുണ്ടു്. അവയിൽ ചിലതു വായനക്കാരുടെ അറിവിനുവേണ്ടി ഉദ്ധരണം ചെയ്യാം. "നമ്പ്യാരു അമ്പലപ്പുഴെ താമസിക്കുമ്പോൾ ചെമ്പകശ്ശേരി രാജാവിന്റെ ഗുരുവായി "കല്ലിശ്ശ" എന്നൊരു നമ്പൂരി ഉണ്ടായിരുന്നു. അദ്ദേഹം രാജാവിന്റെ സ്വാധീനംകൊണ്ടു മററുള്ളവരോടെല്ലാം ധിക്കാരമായി പെരുമാറുകയും കൊട്ടാരത്തിൽകാഴ്ച വയ്ക്കുന്ന വസ്തുക്കൾ എല്ലാം മററുള്ളവർക്കു കൊടുക്കാതെ നമ്പൂരിതന്നെ കൈവശപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്തുകൊണ്ടു നമ്പൂതിരിയെ രാജാവിങ്കൽനിന്നു അകററുന്നതിനു നമ്പ്യാരെ രാജസേവകന്മാർ അഭ്യർത്ഥനചെയ്തു. തനിക്കിഷ്ടമില്ലാത്തവരെ കണക്കിനു ആക്ഷേപിക്കുവാനും സൌകര്യപ്രകാരം കാര്യം പററിക്കാനും വിരുതുള്ള നമ്പ്യാർ രാജപരിചാരകന്മാരുടെ അപേക്ഷയെ സാധിക്കാൻ സൌകര്യം പ്രതീക്ഷിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന അവസരത്തിൽ ഒരു ദിവസം ചെമ്പകശ്ശേരിരാജാവു കല്ലിശ്ശയോടൊന്നിച്ചു എഴുന്നള്ളിവരുന്നതിനെക്കണ്ടു നമ്പർ അടുത്തുവന്നപ്പോൾ നമ്പ്യാർ കയ്യിൽ ഇരുന്ന പന്തം നിലത്തു ഇട്ടുകളഞ്ഞു. ഉടനെ രാജാവു അതുകണ്ടു പന്തം ഇട്ടതു എന്തിനാണെന്നു ചോദിച്ചതിനു നമ്പ്യാർ ഉത്തരം പറഞ്ഞതു "കല്ലിശ്ശവന്നതുകൊണ്ടുള്ള ഉരുപ്പിശ" ആണെന്നാണു്. അതുകേട്ട ഇംഗിതജ്ഞനായ രാജാവും നമ്പൂരിയും നമ്പ്യാരുടെ ബുദ്ധിശക്തിയേയും ഫലിത വൈഭവത്തേയും ഓർത്തു അത്യന്തം സന്തോഷിച്ചു. അന്നുമുതൽ

നമ്പൂരിയുടെ ധിക്കാരപ്രവൃത്തികൾക്കും ശകാരപ്രയോഗങ്ങൾക്കും വളരെ ഒതുക്കവും ഉണ്ടായി ട്ടുണ്ടത്രേ. തിരുവനന്തപുരത്തു താമസിക്കുന്ന കാലത്തിൽ ഒരു ദിവസം ശ്രീപത്മനാഭസ്വാമിക്ഷേത്രത്തിൽ തൊഴുന്നതിനായി ചെന്നപ്പോൾ നടക്കൽ ശാന്തിക്കാരനായ നമ്പി, നമ്പ്യാരോട് ആരാണെന്നു ചോദിച്ചതിനു "നമ്പിയാർ" എന്നു ഉത്തരം പറഞ്ഞതുകേട്ടു കലുഷഹൃദയനായ നമ്പി വിവരം തിരുമനസ്സ് അറിയിക്കയാൽ മഹാരാജാവു തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു നമ്പ്യാരെവരുത്തി ഉണ്ടായ പരമാർത്ഥം ചോദിച്ചപ്പോൾ,

"നമ്പി,യാരെന്നു ചോദിച്ചു നമ്പിയാരെന്നു ചൊല്ലിനേൻ
നമ്പി,കേട്ടഥ കോപിച്ചു തമ്പുരാനേ പൊറുക്കണം."

എന്നു അറിയിച്ചതായും തമ്പുരാൻ കേട്ടു സന്തോഷിച്ചതായും കേൾവി ഉണ്ട്. അതുപോലെതന്നെ ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ സഹജീവിയായിരുന്ന ഒരു വാര്യരുടെയും സഹൃദയതയെ പരിശോധിക്കുന്നതിനുവേണ്ടി ഇവർ രണ്ടാളും കുളിച്ചുവരുന്ന തിരുവനന്തപുരത്തു ശ്രീവരാഹത്തുകുളം ആനയെക്കൊണ്ടു കലക്കിക്കയും അതുപോലെ കുളിയുംകഴിഞ്ഞു തിരുമുൻപാകെ ചെന്നപ്പോൾ തിരുമനസ്സുകൊണ്ട് ആദ്യം വാര്യരോട് ഇന്നത്തെക്കുളി എവിടെ ആയിരുന്നുഎന്നു കല്പിച്ചു ചോദിച്ചതായും വാര്യർ ശ്രീവരാഹത്തു കുളത്തിൽ കരികലക്കിയ സ്ഥലത്തായിരുന്നു എന്നും നമ്പ്യാരോടു ചോദിച്ചപ്പോൾ അവിടെത്തന്നെ കുളം കലക്കിയ സ്ഥലത്തായിരുന്നു എന്നും അറിയിച്ചതായും ഉടനെ മഹാരാജാവു തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു സന്തോഷപൂർണ്ണനായിത്തീർന്നു വിദ്വന്മണി അശ്വതി തിരുനാൾ കൊച്ചുതമ്പുരാനോടു ഇവരുടെ ഔചിത്യം ഇതുകൊണ്ടു നിശ്ചയിക്കാമല്ലോ എന്നു ചോദിച്ചതായും ഒരു കിംവദന്തി ഉണ്ട്. കൂടാതെ സരസനായ നമ്പ്യാരും,പണ്ഡിതനായ വാര്യരുംകൂടി തിരുവനന്തപുരത്തു പത്മതീർത്ഥത്തിൽ കുളിച്ചുകൊണ്ടുനില്ക്കുമ്പോൾ ഒരു മാന്യകുടുംബത്തിലുള്ള ശൂദ്രസ്ത്രീ സൌന്ദര്യവതിയായ ദാസിയുമൊന്നിച്ചു കടന്നുപോകുന്നതിനെക്കണ്ടു വാര്യർ "കാന്തിയേതോ" എന്നു ചോദിച്ചു. നമ്പ്യാർ ഉത്തരമായി പറഞ്ഞതു "നല്ലതാളി" എന്നായിരുന്നു. ഇതിൽ വാര്യരുടെ "കാന്തിയേതോ" എന്ന ചോദ്യത്തിന്റെ അർത്ഥം ഇവരിൽ സുന്ദരി ആരെന്നും "നല്ലതാളി" എന്ന നമ്പ്യാരുടെ ഉത്തരത്തിന്റെ അർത്ഥം നല്ലതു തോഴി (ദാസി)യാണെന്നും പറയേണ്ടതില്ലല്ലോ. അതുപോലെതന്നെ ഒരിക്കൽ മഹാരാജാവു തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു അദ്ദേഹത്തിന്റെ ആശ്രിതന്മാരായ കവികളോടൊന്നിച്ചു ശ്രീപത്മനാഭസ്വാമിക്ഷേത്രത്തിൽ പുതുതായി ഒരു കമ്പവിളക്കുണ്ടാക്കിയതിനെ കാണുന്നതിനായി എഴുന്നള്ളി. മഹാരാജാവു തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു വിളക്കിന്റെ പണികണ്ടു സന്തോഷിച്ചിട്ടു കൂടെ ഉണ്ടായിരുന്ന കവികളോടു ദീപസ്തംഭത്തെ വർണ്ണിച്ചു ശ്ലോകങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കുവാൻ കല്പിച്ചു. അവരിൽ ഓരോരുത്തരും അത്ഭുതാലങ്കാരവൈചിത്ര്യത്തോടുകൂടി ശ്ലോകങ്ങൾ ഉണ്ടാക്കി. നമ്പ്യാർ,

"ദീപസ്തംഭം മഹാശ്ചര്യം നമുക്കും കിട്ടണം പണം
ഇത്യർത്ഥ ഏകമേ ശ്ലോകാന്തം നല്ലതെന്നേ ന വിസ്മൃതം"

എന്നൊരു ശ്ലോകമുണ്ടാക്കി മററുകവികളെ ലജ്ജിപ്പിക്കുകയും മഹാരാജാവിനെ സന്തോഷിപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. നമ്പ്യാർക്കു കൊട്ടാരത്തിൽനിന്നും ദിവസംപ്രതി രണ്ടുകാലും കോപ്പും കൊടുക്കുന്നതിനു കല്പനയുണ്ടായിരുന്നു. നമ്പ്യാർ അതു പതിവായി വാങ്ങിവരികയും ചെയ്തിരുന്നു. ഒരിക്കൽ കലവറക്കാരൻപണ്ടാല രണ്ടിടങ്ങഴി അരിയും കോപ്പുമേ, കൊടുക്കയുള്ളെന്നു തർക്കിച്ചു. ഉടനെ നമ്പ്യാർ,

"രണ്ടുകാലെന്നു കല്പിച്ചു രാജാ,കാലൊന്നിതെന്നും
ഉണ്ടോ കാലെന്നു പണ്ടാല ഉണ്ടിട്ടിന്നിരുതരവും".

എന്നൊരു ശ്ലോകം എഴുതി തിരുമുമ്പാകെ പാടി അറിയിക്കുകയും ശ്ലോകം കണ്ടു സന്തുഷ്ടനായ മഹാരാജാവു കരവുകൂടാതെ ഭൂമികൊടുക്കാൻ കല്പിച്ചു പട്ടാക്കുകയും അന്നുമുതൽ ക്രമമായി ഇപ്പോഴുള്ള രണ്ടുനേരം ഭക്ഷണം കൊടുക്കുന്നതിനു കല്പിക്കുകയും ചെയ്തു.

നമ്പ്യാരുടെ ഹാസ്യരസപ്രധാനങ്ങളും സരസമധുരതരങ്ങളുമായ കവിതകളെക്കൊണ്ടു സന്തുഷ്ടനായ മഹാരാജാവ് ഒരിക്കൽ അദ്ദേഹത്തിന് ആയിരം പണം കൊടുത്തു. പണം കൊടുത്തപ്പോൾ ഇതിനെ നല്ലതായി ഒരു സ്ഥലത്തിൽ ഉപയോഗിക്കണമെന്നുകൂടി കല്പിച്ചിരുന്നു. നമ്പ്യാർ സ്ത്രീജിതനായതുകൊണ്ടു ദ്രവ്യം ചെയ്യുമെന്നു വിചാരിച്ചാണ് അപ്രകാരം അരുളിച്ചെയ്തത്. നമ്പ്യാർ അതുകേട്ടു പണവും വാങ്ങി സ്വദേശമായ കിള്ളിക്കുറിശ്ശിമംഗലത്തേക്കു തിരിച്ചു. അവിടെച്ചെന്നപ്പോൾ കിള്ളിക്കുറിശ്ശിമംഗലത്തു ശിവക്ഷേത്രത്തിന്റെ ബലിപ്പുര വീണുകിടക്കുകയായിരുന്നു. നമ്പ്യാർ താൻ കൊണ്ടുവന്ന ആയിരം പണവും ചെലവാക്കി ബലിക്കൽപ്പുര നന്നാക്കീട്ടു തിരുവനന്തപുരത്തേക്കു മടങ്ങിപ്പോയി. അവിടെച്ചെന്നപ്പോൾ മഹാരാജാവു നമ്പ്യാരോടു പണം എന്തുചെയ്തു എന്നു ചോദിച്ചു. നമ്പ്യാർ ഉടനെ അടിയൻ വസ്തുവിന്മേൽ ആക്കീട്ടുണ്ട് എന്നുത്തരം പറഞ്ഞു. കിള്ളിക്കുറിശ്ശിമംഗലം ക്ഷേത്രത്തിൽ ഇപ്പോഴുള്ള ബലിക്കൽപ്പുര നമ്പ്യാരു പണിയിപ്പിച്ചതാണെന്നുള്ളതിനു ലക്ഷ്യമായിട്ട് ആ ബലിക്കൽപ്പുരയുടെ കരിങ്കല്ലിന്മേൽ—

"ശ്രീ ബലിപ്രസ്ഥശ്ശോഭതേ ശ്രീഗുരുകാലയവാസിനഃ
രാമേണ പാണിവരേണ കാരിതോ ഭൂതയേ ധ്രുവം."

എന്നൊരു ശ്ലോകം കാണുന്നതായിട്ടറിയുന്നുണ്ട്. അതുപോലെ തിരുവിതാംകൂർ മഹാരാജാവു തിരുമനസ്സിലേക്ക നമ്പ്യാരുടെ മേൽ ഒരിക്കൽ എന്തോ തിരുവുള്ളക്കേടുണ്ടാവുകയാൽ നമ്പ്യാർ കൊട്ടാരത്തിൽ കടക്കാൻ പാടില്ലെന്നും നമ്പ്യാർക്കു പതിവുള്ള അരിയും കോപ്പും കൊടുക്കരുതെന്നും കല്പനയായി. അങ്ങനെ രണ്ടുമൂന്നുദിവസം കഴിഞ്ഞു. അതിന്റെശേഷം ഒരുദിവസം നമ്പ്യാർ—

"പൂർവ്വത്വം സ്വജനേന, രമ്യം കവചകളി അരുളായനാരം
കേറാൻ വാരണമുണ്ടു, മദയാനാ കൊട്ടുമോളുകളും
ഒട്ടും അന്നമിരിപ്പില്ല തേ, മെ ഭോഗ്യകാര്യാദിക്ക കപ്പാട്ടിലും
സേവിച്ചിട്ടു് ഞാൻ പിന്നെ സ്വാപതേ! തൃജ്ജല്യനായിരിക്കേണം."

ഇങ്ങനെ ഒരു ശ്ലോകം എഴുതി തിരുമനസ്സറിയാൻ കൊടുത്തയച്ചു. മഹാരാജാവു തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു ശ്ലോകംവായിച്ചു വളരെവളരെ സന്തോഷിച്ചു കൊട്ടാരത്തിൽ മുൻപതിവുപോലെ വന്നുകൊള്ളുന്നതിനും കൊടുത്തുവന്ന അരിയും കോപ്പും കടിശ്ശിക തീർത്തുകൊടുക്കുന്നതിനും കല്പനയാവുകയും ചെയ്തു.

നമ്പ്യാർ തിരുവനന്തപുരത്തു താമസിക്കുമ്പോൾ ആദ്യകാലത്തു പക്ഷത്തായിരുന്നു അഷ്ടി. പക്ഷത്തെ ഊണ് അത്ര തൃപ്തികരമല്ലെന്നുള്ളതു സുപ്രസിദ്ധമാണല്ലോ. നമ്പ്യാർക്കു പക്ഷത്ത് ഊണുകൊണ്ടു വയറിനു സുഖമില്ലാതെ ആവുകയാൽ ഇതിനൊരു നിവൃത്തി ഉണ്ടാക്കണമെന്നു വിചാരിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കയായിരുന്നു. മഹാരാജാവു തിരുമനസ്സിലേക്ക പതിവായി എല്ലാദിവസം വെടിയുടെ വട്ടം ഉണ്ട്. യോഗ്യന്മാരായ സേവകന്മാർ എല്ലാം ആ സമയം തിരുമുൻപിൽ ഉണ്ടായിരിക്കും. ഈ കൂട്ടത്തിൽ വെടിപറയുവാൻ മിടുമിടുക്കനായ നമ്പ്യാർ ഇല്ലാതെ ഇരിക്കയില്ലല്ലൊ. ഒരുദിവസം മഹാരാജാവും വിശ്വാസന്മാരുംകൂടി മാളികമുകളിൽ ഇരുന്നു വെടിപറഞ്ഞുകൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ മാളികത്താഴെക്കൂടി പ്രായമുള്ള ഒരു പശു ഇഴകിച്ചുംകൊണ്ട് ഇരുന്നതിനെ നമ്പ്യാർ കണ്ടു "അല്ലാ ചൊല്ലു നിനക്കും പക്ഷത്തിലാണോ ചോറ്?" എന്നു ചോദിച്ചു. ഇംഗിതജ്ഞനായ മഹാ

രാജാവു തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു അന്നുമുതൽ നമ്പ്യാരുടെ പക്ഷത്തിലെ ഊണുമാററി. പക്ഷത്തെ ഊണിന്റെ ബുദ്ധിമുട്ടിനെക്കുറിച്ചു "അത്തുപോലത്തുകൊൾവോൻ കൊട്ടുന്നതോടിനിക്കെ"ന്നും മററും പരാതി പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതും സുപ്രസിദ്ധമാണല്ലോ. നമ്പ്യാർ തിരുവനന്തപുരത്തെ താമസം മതിയാക്കി യാത്ര അറിയിച്ചു അമ്പലപ്പുഴയ്ക്കു പോകുമ്പോൾ —

"നാലഞ്ചക്ഷരവും പഠിച്ചു ഗുരുവിൻപാദം തലോടീ ചിരം
പാലഞ്ചുംമൊഴിതന്നപാംഗവലയിൽ പാടിട്ടഴന്നേൻ ചിരം
കോലംകെട്ടുക കോലകങ്ങളിൽനടിക്കെന്നുള്ള വല്ലായ്മിനി—
ക്കാലംവാർദ്ധകമാകകൊണ്ടടിയനെപ്പാലിക്കണം ഭൂപതേ!"

എന്നിങ്ങനെ ഒരു ശ്ലോകം എഴുതി ഉൾക്കയ്യിൽ കൊടുത്തു. തിരുമനസ്സുകൊണ്ടു വളരെ സന്തോഷിച്ചു വീരശൃംഖല സമ്മാനിച്ചതുമല്ലാതെ അമ്പലപ്പുഴ ക്ഷേത്രത്തിൽ ചോറും പാൽപ്പായസവും പതിച്ചുകൊടുക്കുകയും ചെയ്തു. നമ്പ്യാർ അമ്പലപ്പുഴ താമസിച്ചിരുന്നപ്പോൾ ചെമ്പകശ്ശേരിരാജാവിന്റെ അടുക്കൽ അവിടത്തെ ഊണിനെപ്പററി സ്തുതിച്ചുണ്ടാക്കി കേൾപ്പിച്ചു സമ്മാനംവാങ്ങിയ ശ്ലോകംതന്നെ, ഊണു വളരെ വഷളെന്നനിലയിൽ അർത്ഥവ്യത്യാസം വരുത്തിക്കൊണ്ടും തിരുവിതാംകൂർ മഹാരാജാവിനെ ചൊല്ലി കേൾപ്പിച്ചു് ആ തിരുമേനിയോടും സമ്മാനം വാങ്ങിയതായി കേൾവിയുണ്ടു്. ആ ശ്ലോകം താഴെപ്പറയുന്നതാണ്.

"പത്രംവിസ്തൃതമെത്ര തുമ്പമലർതോററീടുന്നൊരന്നവും
പുത്തൻനെയ്യുമിളപ്പഴുത്തപഴവും കാച്ചിപ്പഴം കാളനും
പത്തഞ്ചുകറികളാസ്യമിളയും നാരങ്ങയും മാങ്ങയും
നിത്യം ചെമ്പകനാട്ടിലമ്പിളയിൽമോർ തട്ടാതെകിട്ടുംസുഖം"

കാർത്തികതിരുനാൾ രാമവർമ്മമഹാരാജാവിന്റെ കാലത്തു് തൊള്ളായിരത്തി നാല്പതാമാണ്ടിലാണു് അദ്ദേഹം തിരുവനന്തപുരത്തുനിന്നും അമ്പലപ്പുഴെപ്പോയി സ്ഥിരതാമസം തുടങ്ങിയതു്. അതിൽപിന്നെ നാലഞ്ചുകൊല്ലത്തിനകം അദ്ദേഹം പരലോകപ്രാപ്തനായി. നമ്പ്യാർ മരിക്കുമ്പോൾ അറുപതിൽപ്പരം വയസ്സുണ്ടായിരുന്നതായിട്ടാണു് അറിയുന്നതു്. നമ്പ്യാർ മരിച്ചതു പേപ്പട്ടി കടിച്ചു ചികിത്സയിൽ ഇരുന്നപ്പോൾ പത്ഥ്യം അവസാനിക്കുന്നതിനു മുൻപായി അമ്പലപ്പുഴെതിരുമുൽപ്പാടിന്റെ കോവിലകത്തുണ്ടായിരുന്ന ഒരുമാസത്തടിയന്തിരത്തിനു പോയി സദ്യ ഉണ്ടതിനാൽ സുഖക്കേടു വീണ്ടും വർദ്ധിച്ചതാണെന്നാണു് കേട്ടുകേൾവി. നമ്പ്യാരുടെ കുടുംബക്കാർ ഇപ്പോഴും കിള്ളിക്കുറിശ്ശിയിൽ ഉണ്ടു്. അവർക്കു് അമ്പലപ്പുഴ ക്ഷേത്രത്തിൽ നിന്നും നമ്പ്യാർക്കുണ്ടായിരുന്ന പതിവുകൾ ഇപ്പോഴും വാങ്ങിവരുന്നതു്.

നമ്പ്യാർ ഒരുവലിയ പരിഹാസിയും സരസനും വിശാലബുദ്ധിമാനും ഉഭയവ്യുൽപ്പന്നനും സംസ്കൃതഭാഷയിൽ ധാരാളം ഗ്രന്ഥപരിചയമുള്ളവനും ഒന്നാംതരം ഫലിതക്കാരനും ലോകനടപടികളിലും വിവിധവിധക്കാരായ ആളുകളുടെ എല്ലാവിധമനോഗതികളിലും നല്ല ജ്ഞാനമുള്ളവനും ഒരു വലിയ സദ്യപ്രിയനും കഞ്ചാസേവ മദ്യപാനം മുതലായവയിൽ ഏററവും വെറുപ്പുള്ളവനും ആക്ഷേപസ്വഭാവത്തിൽ ഉന്മേഷിക്കുന്നവനും കൈക്കൂലിവാങ്ങുക, ശുപാർശികേൾക്കുക മുതലായവയിൽ വളരെ അറപ്പുള്ളവനും ആയിരുന്ന എന്നു് അദ്ദേഹത്തിന്റെ കവിതകൾകൊണ്ടു അനുമാനിക്കാവുന്നതാണു്. രസമിരിക്കുന്ന വഴിയേക്കുറിച്ചുകൊണ്ടു നമ്പ്യാർക്കു് അറിയാവുന്നതുപോലെ മലയാളഭാഷാകവികളിൽ ആർക്കും ഇതുവരെയും അറിവാൻ കഴിഞ്ഞിട്ടില്ല. ദുഷ്കവിതകൾ ഉണ്ടാക്കി മനുഷ്യരെ ഉപദ്രവിക്കുന്ന ഗ്രന്ഥകാരന്മാരോടു അദ്ദേഹത്തിനു വളരെ പുച്ഛമായിരുന്നു. തുള്ളൽക്കഥകളിൽ പലേടത്തും അവരെ ആക്ഷേപിച്ചിട്ടുണ്ടു്. കൃഷ്ണലീലയിലും മററും ആട്ടക്കാരെ ആക്ഷേപിച്ചുണ്ടെന്നു കണ്ടുകൊണ്ടു നമ്മുടെ കവിപുംഗവൻ ആട്ടക്കാരോടും

വെച്ചുപ്രായിക്കണെന്നൂഹിക്കാം. അദ്ദേഹം കിട്ടിയതെല്ലാം വച്ചു സാമ്പ്രദായികളായ വൈദ്യന്മാരെയും മന്ത്രവാദികളെയും വെളിച്ചപ്പാടന്മാരെയും കണക്കിന് ആക്ഷേപിച്ചിട്ടുണ്ട്. നമ്പ്യാർ തന്റെ കവിതയിലുള്ള പാത്രങ്ങളെ തന്മയപ്പെടുത്തുന്നതിനുവേണ്ടി കൈലാസത്തും, പാതാളത്തും, പാലാഴിയിലും, ദേവാലയങ്ങളും അളകയിലും മററും പോകാതെ അധികവും കേരളംകൊണ്ടുതന്നെ ആണ് കഴിച്ചുകൂട്ടിയിട്ടുള്ളത്. നമ്പ്യാരുടെ ദൃഷ്ടാന്തങ്ങളും, ഉപമകളും മററും വളരെ പററിയതാണ്. അദ്ദേഹത്തിന്ന മുടിയന്മാരായ കാരണവന്മാരെയും തന്തോന്നികളും ഭീരുക്കളുമായ ഭർത്താക്കന്മാരെയും പ്രതിഗ്രഹത്തിനുവേണ്ടി നടന്നലയുന്ന ബ്രാഹ്മണരെയും വിശേഷിച്ചു, പരദേശബ്രാഹ്മണരെയും ജാതിമര്യാദകൾ ലംഘിക്കുന്നവരെയും പാതിവ്രത്യവിഹീനകളായ സ്ത്രീജനങ്ങളെയും മററും വളരെ വിരോധമായിരുന്നു. നമ്പ്യാർ കേരളത്തിന്റെ ആത്മാവുമായിരുന്ന എന്ന അദ്ദേഹത്തിന്റെ കവിതകൾകൊണ്ടു ഊഹിക്കാം. നമ്പ്യാർ മററുള്ള കവികളെപ്പോലെ അതിശയോക്തികൊണ്ടല്ലാതെ വാസ്തവോക്തിക്കധികം ചുററുമുള്ള സംഗതികളെക്കുറിച്ചുമാത്രം വർണ്ണിക്കുന്നവനായിരുന്നതിനാൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ കവിതകൊണ്ടു അന്നത്തെ ജനസമുദായാവസ്ഥയെ നമുക്കു പരിഗണിക്കാൻ കഴിയും. തൻമൂലം അദ്ദേഹത്തിന്റെ കവിതകൾക്കുള്ളിടത്തോളം പ്രസിദ്ധിയും മാഹാത്മ്യവും മററു കവിതകൾക്കുണ്ടായിട്ടില്ല. അദ്ദേഹം പരലോകപ്രാപ്തനായെങ്കിലും യശശ്ശരീരിയായി ഇപ്പോഴും ജീവിക്കുന്നു.

"ജയന്തി തേ സുകൃതിനോ രസസിദ്ധാഃ കവീശ്വരാഃ
നാസ്തി യേഷാം യശഃകായേ ജരാമരണജം ഭയം"

എന്നാണല്ലോ ആപ്തവചനം. സാഹിത്യകലകളിൽ ഒന്നിച്ചു ശാശ്വതമായ കീർത്തിസ്തംഭത്തെ മലയാളത്തിൽ സ്ഥാപിച്ചിട്ടുള്ള അദ്ദേഹത്തിനെക്കുറിച്ച് മലയാളം അറിയാവുന്നവർക്കുള്ള ആദരാതിശയം അനിതരസാധാരണമാകുന്നു. നല്ല കവിതാചാതുര്യമുള്ള കവിവാണീമാധുര്യത്തെ അനുഭവിക്കുന്നതുപോലെ സുഖം മറെറാന്നുകൊണ്ടും ഉണ്ടാകുന്നതല്ല. ശ്രീശങ്കരാചാര്യരുടെ വാഗ്മാധുരിയിൽ മനസ്സലിഞ്ഞു മാധവാചാര്യർ ചൊല്ലിയ,

"അപ്പൂപ്പും സഖിപ്പം ചിരതരമപചരം ക്ഷീരമൈദ്രാക്ഷമിക്ഷും
സാക്ഷാദ്ദ്രാക്ഷാദികഞ്ച മധുരസമയതാം പ്രാഗവിന്ദം മദന്യേ
മേചാരമേചകമന്യോ മധുരിമഗരിമാ ശങ്കരാചാര്യവാചാം
ആചാന്തോ ഹന്ത കിം തൈരലമപി ച സുധാനന്ദസിന്ധൂസമസ്തീ"

എന്ന ശ്ലോകം നമ്പ്യാരെക്കുറിച്ചു മലയാളഭാഷ അറിയാവുന്ന ഏതൊരുത്തനും ചൊല്ലേണ്ടതാണ്.

"യസ്യാശ്ചോരശ്ചികുരനികരഃ കർണപൂരോ മയൂരോ
ഭാസോ ഹാസഃ കവികുലഗുരുഃ കാളിദാസോ വിലാസഃ
ഹർഷോ ഹർഷോ ഹൃദയവസതിഃ പഞ്ചബാണസ്തു ബാണഃ
കേഷാം നൈഷാ കഥയ കവിതാകാമിനീ കൌതുകായ."

ഇങ്ങനെ ഒരു സംസ്കൃതവിദ്വാൻ കവിതാകാമിനിയെ സംസ്കൃതകവികളെക്കൊണ്ടു വർണ്ണിച്ചിട്ടുള്ളതുപോലെ ഒരു മലയാളകവി കവിതാകാമിനിയെ മലയാളകവികളെക്കൊണ്ടു വർണ്ണിക്കാൻ തുടങ്ങിയാൽ ഹൃദയം കവിതാകാമിനിയുടെ വിലാസമായി വർണ്ണിക്കുന്നതു മലയാളകവികളുടെ ഗണനാപ്രസംഗത്തിൽ കനിഷ്ഠികാധിഷ്ഠിതനായിത്തീരുന്ന സരസകവി കുഞ്ചൻ നമ്പ്യാരെത്തന്നെയാണെന്നുള്ളതിനു യാതൊരു സംശയവും ഇല്ല.

നമ്പ്യാർ "വായിൽവന്നതു കോതയ്ക്കുപാട്ടു" എന്ന രീതിയിൽ കവിതയെഴുതിയതല്ലെന്നും കവിത എഴുതേണ്ടതു ഇന്ന പ്രകാരത്തിൽ ആണെന്നു് അദ്ദേഹം നല്ലവണ്ണം മനസ്സിലാക്കിയിരുന്നു എന്നും നമുക്ക് ആ ദേഹത്തിന്റെ എല്ലാ കവിതകളിൽനിന്നും ഊഹിക്കാവുന്നതു കൂടാതെ

"കോൽത്തേനൊലേണമോരോ പദമതിനെ നവംപോലെ നിരന്നപോലെ
ചേർത്തീടേണം വിശേഷിച്ചിടയതിലൊരലങ്കാരവും ഉണ്ടായ്‌വരേണം
ചേർത്തും ചിന്തിക്കിലർത്ഥം നിരുപമരുചി തോന്നേണമെന്നിങ്ങു വന്നേ
തീർത്തീടാവൂ ശ്ലോകം ശിവശിവ കവിതാരീതി വൈഷമ്യമത്രേ."

എന്നു തന്നത്താൻ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതുകൊണ്ടു തീർച്ചയാക്കാവുന്നതാണ്. സംസ്കൃതകവികളിൽ കാളിദാസനും, ഇംഗ്ലീഷുകവികളിൽ ഷേക്സ്പീയരും ഏതൊരു സ്ഥാനങ്ങൾക്ക് അവകാശികളാണോ ഭാഷാകവികളിൽ കുഞ്ചൻനമ്പ്യാർ തൽസ്ഥാനാവകാശിയാണെന്നുള്ളതു നിരാക്ഷേപമാകുന്നു. ഉഭയനപ്രസന്നയശസ്വിയായ ഈ ദേഹത്തിന്റെ കവിതകൾ എന്നെന്നേക്കും കൈരളീമഹിളയുടെ കണ്ഠത്തിൽ അമൂല്യമായ ഒരു മുക്താഹാരമായി പ്രകാശിക്കുന്നതാണ്. ഇപ്രകാരമുള്ള ഒരു മഹാകവി നമ്മുടെ കേരളത്തിനെ അലങ്കരിച്ചതു് അവരുടെയും നമ്മുടെ ഭാഷയുടേയും മഹാഭാഗ്യമെന്നുതന്നെ പറയാം. അതിനേക്കാൾ ഒരു മഹാഭാഗ്യമാകുന്നു ആ കവിതാമുക്തങ്ങൾ ഒരുമിച്ചും ചിന്നിച്ചിതറി കളിഞ്ഞും തെളിഞ്ഞും കിടന്നവയെ അതിപ്രയത്നംചെയ്തു ചെത്തു ദ്രവ്യവ്യയംചെയ്തു മിനുക്കി കൊരുത്തു നമുക്കു നല്കുന്നതിനു ഈ ഗ്രന്ഥത്തിന്റെ പ്രസിദ്ധീകരണകർത്താവായ എസ്. റ്റി. റെഡ്യാരെ നമുക്കു ലഭിച്ചതു്. അതുകൊണ്ടു കവികലമുകുന്ദനായ കുഞ്ചൻനമ്പ്യാരുടെ യശസ്സുപോലെ "വിദ്യാവിലാസിനി" മുദ്രാലയത്തിന്റെ പ്രശസ്തിയും കല്പാന്തവധി മുഴങ്ങുമാറാകട്ടെ!!

എന്നു്,

റ്റി. പ്പി. നാണുപിള്ള ആശാൻ.

ഓട്ടൻതുള്ളൽ

വിഷയാനുക്രമണിക.

മിസ്റ്റർ. റ്റി. [illegible] ശേഖരിച്ച കലക്കത്തു കുഞ്ചൻനമ്പ്യാരുടെ

തുള്ളൽക്കഥകൾ

ഒന്നാം ഭാഗം

പ്രദോഷമാഹാത്മ്യം

ഓട്ടൻതുള്ളൽ.

ഫണിമതിശകലവുമംബുനദിയും
ഫണിപതിഫണഗണമണികളുമണിയും
ഗുണഗണനിധിയാം പരമേശ്വരനും
പ്രണയിനി ഭഗവതി പരമേശ്വരിയും
ഗണപതിഭഗവാനവരുടെ മകനും മറ്റു
ഗണപരിപാലിതഹരിഹരസുതനും
പണിയുന്നവരുടെ പാപമൊഴിപ്പാൻ
പണിക്കൂടാതെ കടാക്ഷിച്ചരുളിന
ഫണിപതിശയനനനന്തപുരേശന-
മന്മതിയാകുന്നൊരടിയനവടിയാ
തുണചെയ്തരുളുക സുഖമേ പദതളി-
രിണ പണിയുന്നേനഹമിഹ സതതം.
ധരണീസുരവരമകുടമഹാമണി
കരണീയങ്ങളിലമലമഹാമതി
തരണീസമാനൻ ദുരിതമഹാർണ്ണവ-
തരണത്തിന്നൊരു തരണീഭൂതൻ
കരുണാഗുണഗണവരുണാലയനാം
ഗുരുനാഥൻ മമ വരമരുളേണം.
അരുണാംബുജരുചിതടവിയവടിയുഗ
ചരണയുഗം മമ ശരണം ശരണം.
ധാത്രിയിലഴകിനകിള്ളിക്കുറിശ്ശി-
ക്ഷേത്രംതന്നിൽവിളങ്ങിന ദേവൻ
നേത്രം മൂന്നുള്ളൊരു പരദൈവം
ഗാത്രം പാതി പരിഗ്രഹമാക്കി
ഗോത്രം നല്ലൊരു വില്ലതുമാക്കി
ഗോത്രാധിപനെ വാഹനമാക്കി
ഗോത്രാപാലനശീലൻ മമതി-
പാത്രംതന്നിൽ വിളങ്ങീടേണം.
മാതൃാലയവാസിനി ഭഗവതി
മാനസിജരിപുജനിനന്ദിനിസുന്ദരി
കാന്തതളിർക്കുളിരിനിവാസിനി
കളമൊഴിനാഗഗാമിനി കാമിനി.
വഞ്ചിമഹീപതിവരകുലശേഖര-
നഞ്ചിതവിമലമഹാഗുണസഞ്ചയ-
സഞ്ചിതനാകിനസകലജനേശന-
രഞ്ചിതധനജനകലമലശാലി
പഞ്ചശരോപമമധുരശരീരനു-
ചഞ്ചലമാനസനസമാനൻ
കിഞ്ചനകനിവതുള്ളീടുകിലടിയനു
നെഞ്ചിനുവെളിവുവിശേഷിച്ചുളവാം.
പഞ്ചായുധരിപുതൻ തിരുനാമം
പഞ്ചാക്ഷരമയമഖിലശിവകര-
മഞ്ചാതനിശമുരക്കഴിയുന്നവ-
രഞ്ചുമൊരാവം അജ്ഞന്മാരുടെ
തിരുവുടലൊടുസാരൂപ്യമുദിർവതും
ഉരുതരദുരിതവിനാശനമൂലം.
ഹരശിവശങ്കരഗിരിജാവല്ലഭ!
പുരഹര! പുഷ്ടരസാന്തക! ശംഭോ!

ശരണം ഭവഭയഭവാബ്ധിപരി-
ഹരണം ചെയ്യുമതിനു ഭഗവാൻ
തരണം ചെയ്‌വതിനു വിഷ്ണോർ
വരണം നവസമീഹിതമതും
ചരണാംബുജം ചിന്തിക്കുന്നേൻ
മരണഭയം നീങ്ങി യമഭയവും നീങ്ങി
കരണം വിട്ടുമരിച്ചു ഭഗവാനുമായി-
തരണം തരസാ സംഗതിക്കും.
പ്രഥമമിയന്ന പ്രദോഷം നോറ്റാൽ
പ്രഥമിതമാകമശേഷം ദുരിതം
ശരധരശേഖരനാകിയഭഗവാ-
നിളുമശേഷമൊഴിച്ചരുളീടും.
അശനത്തിന്നുവകയില്ലാതവനതി
ഭൂരിതരധനധാന്യാദികളെല്ലാം
വിരവൊടുതാകിനകീർത്തിയുമുണ്ടാം
കൃശമദേഹത്തിനു പുഷ്ടിയുമുണ്ടാം
ദാരിദ്ര്യങ്ങളശേഷം നീങ്ങി
പ്പാരിൽ ദൃപ്യപ്പെട്ടുവാഴുമവൻ
മുറുകെയൊരാഗ്രഹമുണ്ടെന്നാകിൽ
ചൊറും മടിക്കാതെ പ്രദോഷം
നോറ്റീടുക മനുജന്മാർക്കതി-
ലൊന്നും മറ്റൊരു ധർമ്മവുമില്ല.
വിനയമിയന്നവിദർഭമഹീപതി
തനയന്തന്നുടെ ചരിതം കേട്ടാൽ
മനുജന്മാർക്കു പ്രദോഷം നോല്പാൻ
മനസികുതൂഹലമുണ്ടാം നിയതം.
കുണ്ഡിനമെന്നുപ്രസിദ്ധമതാം ശ്രീ-
മണ്ഡനമാകിയനഗരന്തന്നിൽ
വിണ്ണവർപതിയോടുതുല്യനതായൊരു
പുണ്യമഹാമതി നൃപനുണ്ടായി.
ചണ്ഡതപെരുകിനവിമതന്മാരുടെ
ഖണ്ഡനവിധികളിലധികവിദഗ്ദ്ധൻ
മണ്ഡലമവനം ചെയ്തതിനവനാ-
ഖണ്ഡലനെക്കാൾ കൌശലമേറും.
നാട്ടുകൾതോറും നായന്മാരുടെ
വീട്ടുകൾ കണ്ടാലറിയാം നൃപനുടെ
കൊട്ടുകൾ ക്രൂരമുള്ളൊരു സമ്പൽ-
പ്പെരുമകളെല്ലാമധികമനോജ്ഞം.
നാടുകളിലിഹ നൃപതിയവനുടെ
നാട്ടുകളെല്ലാം ബുദ്ധിയനന്യം
മാടുകൾ മഹിഷികൾ കാളകളും പുന-
രാടുകളെന്നിവയെണ്ണുതടപ്പാൻ
ക്രൂരകൾ പോരാത്തൊരുവകവളരെ-
ക്കാടുകൾ മേഞ്ഞുനടന്നീടുന്നു
കുട്ടുകളവയെ യുവതിജനത്തിനു-
മാടുകളുണ്ടായതാവതില്ലൊട്ടും
പിടികളൊളികമന്നിടാതൃമ-
ണ്ടാടികൾ തെരുവുകൾ പെരുവഴിതോറും
മാടികളെന്നൊരു വേശ്യാസ്ത്രീകളെ
വീടുകളമ്പുരത്തിനു സദൃശം.
നാടകമാടുക നടിമാരൊരുദിശി
പാടുക പാടുക ചൽപെരുകിന
ചാടുകൾകൊണ്ടു പുകഴ്ത്തുക നൃപനെ
കോട്ടുകളെല്ലാം ശ്രീഭഗവതിവിള-
യാട്ടുകളെന്നൊരു കണ്ടു വന്നിട-
ക്കൂട്ടുകയില്ലിതുകാരണമതിനാൽ
നാട്ടുകളും ചിലവീട്ടുകളുമതിനാൽ
കേട്ടുകളെങ്ങും കാണ്മാനില്ല
കടമില്ലാതവനുതുകാരണമൊരു
തടവില്ലിവിടെ വസിച്ചു സുഖിപ്പാൻ
കടകാദികളും കോപ്പുകൾ പട്ടും
പുടവയുമെന്നിവയില്ലാതാർക്കുമി-
ല്ലിടമില്ലാതെ വിധാതികളെന്നാൽ
മടവാർമണികളുമവരൊടുചേർന്ന്
നടമാടുന്നൊരു പുരുഷന്മാരു-
ടരവൃകളിലുമപ്പോലെങ്ങുമൊരു
ദേവബ്രാഹ്മണവിശ്വാസപൂർ-
ത്ഥവും മറ്റൊന്നാട്ടിലുമില്ല
ദേവസ്വത്തെ ഹരിപ്പാൻതന്നുടെ
ജീവനുള്ളന്നാഗ്രഹമില്ല
ദൈവഹരിക്ഷേത്രങ്ങളിലെല്ലാം
നൈവേദ്യത്തിനു പാല്പായസവും
ശീവേലി പൂജ വിളക്കും മാലയു-
മീവക സകലം സമ്പാദിച്ചു
വെൺകലന്മഹാരക്ഷത്തും ബാല-
വെൺമാടമതാകെപ്പണിയിച്ചു
ഉണ്മാൻവകയില്ലാത്തജനത്തിനു
ധർമ്മക്കഞ്ഞികൊടുത്തുതുടങ്ങി
നാട്ടിൽ ചലചലമികളിൽ പെരുവഴി
മുട്ടുമെങ്ങിടുമീടാതെ

കെട്ടുംചുമടുമെടുത്തുവരുന്നോര
പട്ടന്മാർക്ക വിശേഷിച്ചുമ്പോൾ
ഉപ്പേരാദിയുംപപ്പടകിട്ടി
കൂട്ടാനുള്ളവിധങ്ങളനേകം
നറുനെയ് ദധിയും പാലും പഴവും
കറിനാലും നാരങ്ങാക്കറിയും.

മട്ടമാറി.

ചെറിയപപ്പടം വലിയപപ്പടം
കറിയരചാറുകറിയുമത്ഭുതം!
നിറയെയുണ്ടുകൊണ്ടുമലപോലെകളി-
ത്തായിലേറിയപ്പുളികറിയുപുര-
പ്പുരിതമൊക്കവെ പെരിയവരരും
വരികകാലവും കളികാലവും
പുത്തകാരമപ്പുരിയിലെപ്പാഴ്-
മുതസുഖം വസിച്ചതുള്ളമഹോത്സവം.

മട്ടമാറി.

ശോഭാസമുദയപൂർണ്ണസുവർണ്ണ
ഖരോരാദിമഹാദാനങ്ങളും,
നരപത്തുലക്ഷം ഗോദാനങ്ങളും
മാസവരതം ബഹുഭൂദാനങ്ങളു-
മനവധിമണികനകരത്നാദികളു-
മനന്തരമാനവിശേഷമശേഷം
കനിവൊടു ചെയ്തു വിദർഭമഹീപതി
ഘനമൊടു വാണിതു കുണ്ഡിനനഗരേ.
പത്തുമൊരെട്ടും കന്യകമാരെ
പാണിഗ്രഹണം ചെയ്തു നരേന്ദ്രൻ
ഉത്തമമാരാമവരൊടുകൂടി-
ത്തത്രസുഖിച്ചു രസിച്ചു വസിച്ചു.
സന്തതിയുണ്ടായില്ലയെന്നുകാരണ-
മന്തസ്താപം കിമപി തുടങ്ങി
സന്തതമോരോ സൽക്കർമ്മങ്ങളു-
മന്തണരെക്കൊണ്ടാരംഭിച്ചു
അപ്പവുമടയും, കദളിപ്പഴവും,
പാല്പായസവും, മല, രവൽ, തേനും,
നെയ്പായസവും, ഗുളവും, തിരന്നി,-
തല്ലിതരമാമത്ഭുതഭക്ഷ്യതതിയും,
നെല്ലരി, തേങ്ങാ, നല്ലകറിയും,
വെള്ളം, വെള്ളരി, വെറ്റില, പാക്കും,

വഴുകമേറിന ഗണപതിഹോമാദി-
കർമ്മങ്ങൾകൂട്ടിക്കൊണ്ടു തുടങ്ങി.
മന്ത്രജപം, ബഹുസുരപൂജാദികൾ,
തന്ത്രവിധം, ബഹുപുഷ്പാഞ്ജലിയും,
ഭഗവതിസേവയുമെന്നിവ സർവം
ഭഗവൽപ്രീതികാരണമായി
പലവിധ മങ്ങുതുടങ്ങിയ സമയേ
ഫലമപി കിമപി കാൺമാറായി.
ഭൂമിപതിമാർപതിനെട്ടുള്ളതിലൊരു
കുമാരിഷിക്കു ഗർഭമുണ്ടായി
ദിവസങ്ങൾ കുറഞ്ഞൊരു പു-
ഞ്ചിരിപൂണ്ടു വിളങ്ങി വിളങ്ങി;
അവയവർ വിളങ്ങി മുതിർന്ന-
നവധിയുമങ്ങുതളർച്ചയുമധികം;
നരപതിവരനുടെ മാനസതാരിൽ
പരിചൊടു മോദവുമേറ്റം വളർന്നു.
നൽപൊന്നുഗർഭിണിയാകിയമഹിഷി-
ക്കോർപ്പുമാസവുമങ്ങു തികഞ്ഞു;
ശുഭമായുള്ളൊരു വിദർഭമഹീപതി
പൽപരമോദം വളർന്നുതുടങ്ങി.

മട്ടമാറി.

കാലം സാലംകൃതന്മാർ പൊൻകൊടിമര-
(ത്തിന്മുമ്പിൽ
വാതോരണത്തിന്ന വട്ടമൊക്കവേ കൂട്ടിക്കൊണ്ടു
തങ്ങളതിൽപ്പടക്കൂട്ടി പടിഞ്ഞാറുപുറപ്പെട്ടു
ഇക്കാലം വിദർഭൻറെ ദിക്കുകളെല്ലാമിങ്ങ-
നെക്കണ്ടെന്നോർത്തുകൊണ്ടു പുതശ്ശോഭ-
യോടെയും വന്നതിക്കൊണ്ടാരാഞ്ഞു പുറപ്പെട്ടു
എട്ടുദിക്കുകളെല്ലാം പൊട്ടുമാറുള്ളോരിടി-
വെട്ടുന്നപോലെപ്പടക്കൊട്ടും മുഴക്കിക്കൊണ്ടു
മട്ടും മയം കൂടാതെ പെരുത്ത നായന്മാർക്കു
പട്ടും മുണ്ടുംനൽകിപ്പെരുത്ത തെളിയിച്ചു
പട്ടുമെത്തപ്പികളും കെട്ടിയുറക്കിക്കൊണ്ടു
മട്ടറ്റവില്ലമ്പും വട്ടപ്പരിചകളും
പട്ടസമെന്നിവയും വട്ടങ്ങളെല്ലാംകൂട്ടി
പട്ടണംതന്നിൽനിന്ന പോരാതെ നടകൊണ്ടു;
നാട്ടുകാരങ്ങളും വീടുകടികളും പുഴ
കടന്നും വലിയമലകളും കടന്നപല

കാര്യമതിക്രമിച്ചു പാർത്തുകൊണ്ടിങ്ങനെ-
ക്രൂരംപറയുമവിധം കോപം പൂണ്ടിട്ടു ചൊന്ന
കുണ്ഡിനപുരത്തിന്റെ ക്രൂരവഴിയുടക്കി
കണ്ടു കിങ്കരന്മാരുടെ പടപ്പാളയമിട്ട
സാധുപുരുഷരെല്ലാമിപ്പോൾ കലഹമെല-
കല്യർ കഠിനതരമിവൻ വിജയനോടു
കൂട്ടർവിശേഷം ചൊല്ലർവിമലരാം
കല്യർ കപിവരൻ കിട്ടുംവരേണ്ടു പം-
വില്ലും കലച്ചുതരവില്ലില്ലയച്ചുവെക്കം
ചൊല്ലുന്നതുനേരിയെക്കൊല്ലുന്നതുണ്ടു കേ
ട്ടെല്ലാം വിവാദമതിന്നില്ലന്നു കരതിക്കൊ-
ണ്ടല്ലാസത്താലൊരുമൊഴി ചൊല്ലാനൊരുങ്ങുന്നു ചൊന്ന

മട്ടമാറി

കോപമിയന്നു കുണ്ഡിനപുരിയുടെ
ഗോപുരാദികളെ ചെന്നു പറഞ്ഞ്,
ചാപമെടുത്തു കലച്ചു പിടിച്ചുടൻ
ചാപലവാക്കു പറഞ്ഞുതുടങ്ങി —
"വാരാശിവിതതവിക്രമയാളി-
ലോരാനിന്നുടെ വികൃതികൾ നമ്മോ-
ടേറാ, കപൂതരേ! പോരിലൊരല്പം
വാരാതതു വന്നതെന്നറികേണം
ആലിനിക്കിവിടെ വന്നതിനാറി, നിന്നുടെ
വാര, കിങ്കരന്മാർ, മാന്യപ്രതികരും
ചോരകരാ കുടം, നരകരാ കുടം,
ചോരകരാ കുടം, പെറുകരാ കുടം,
നടപടവിട്ടകളെന്നിവ സകലവു-
മിടിപൊടിയാക്കി മുടിപ്പതിനിന്നൊരു
തടവു നമുക്കില്ല, തവക, ഇനവധി
പടവുകളും, വാനികളും, വള്ളമിളുള്ളവർ
കടവിലടുത്തുകലമ്പിപ്പാട്ടുപൊരട
വെടിയുടർന്നപോളെളിയിരിക്കം
മുന്നമിർത്തിയർന്നവരുള്ളവരും
കിട്ടുകിൽ നിന്നെ വിറപ്പിക്കുള്ള;
കമ്പുകരംനാലിനുള്ളവരാ-
ണവരെന്നാകിൽസഹംനിനക്കെ
കമ്പർത്തടുത്തു പിടിപ്പിച്ചിങ്ങനെ
തന്നെ; ചെറ്റു നിനക്കെന്താണോ?

ഇടയില്ലാത്തൊരു മൂഢൻ നമ്മോടു
പടയിൽനേരാവതുമല്ലന്നാരം
കടലും തഴുകുന്നോരു മലയുടെ
മടയിൽ പോരുക താനേവന്നു.
പടയണിയിട്ടവിലൊരവു പിടിപ്പാൻ
പറ്റുതിരിയാതില്ലാത്തവനെ
തടിക്കാനൊരുമ്പെടലില്ല, തനിച്ചൊരു
തടിയൻ തിന്നുടിപ്പാൻ കൊള്ളാം;
പടിയാത്തവനെല്ലാംകൃതികളെ-
യറിയാത്തവർ വിദൂഷകന്മാരൊരു
തരിയോളമെങ്കിലുമടക്കാനാവ
മടിയാതൊരുവനെന്നറിയേണം."

മട്ടമാറി.

കേട്ടില്ലയോ നീ നാട്ടിൽ മുമ്പു പ്രദ്യുമ്നൻ
കാട്ടിയൊരുപരാധം കേട്ടു ഞാൻ സഹിക്കാഞ്ഞു
നാട്ടിൽനിന്നവരെയോട്ടിക്കളഞ്ഞു, നമ്മുടെ
പാട്ടിലാക്കിയാളുകളും, കാട്ടിലുമങ്ങുമല-
മുട്ടിലും മരത്തിന്റെ പൊട്ടിലും, നീചരുടെ
വീട്ടിലും പലപല കോട്ടിലുമൊരുന്നോരോ
ഗോഷ്ഠികാട്ടുന്നവരെയിട്ടുകൊല്ലുമങ്ങ-
മാട്ടുകാരെന്നപോലെ ചെട്ടുകൊത്തിവർ;
കാറ്റുംമഴയുമേറ്റു മേറ്റുകൊണ്ടങ്കാട്ടി
നാറുമവരെപ്പോലെ ഏറ്റവുമിപ്പോൾമെലാ
മാറുള്ളോരുലോകരു, മാറിക്കളഞ്ഞുവാൻ
പാറും കൊമ്പില്ലാ, മുറ്റവിവർകളെല്ലാം
കൊറ്റുംകിട്ടാ, പിന്നെ മാറുള്ളസംസാരങ്ങൾ
ചെറുന്നിലുവിക്കണം, പാറുന്നില്ലാരും
(ടുള്ളം
കാൽക്കലും നമ്മോടെത്തി നോക്കുന്നവരി-
ലാർക്കും വിരുതുകെട്ടിപ്പാർക്കുന്നതിനില്ല, (കളി-
ത്തോക്കുമെടുത്തുപട കേൾക്കുന്നനേരത്തന്നേ
തോറ്റുനാവരെയുള്ളനോക്കുന്നതിക്കിലെങ്ങും
തെക്കംവടക്കംപത്തിക്കുംപടികരോടു
കേൾക്കുമ്പോളറിയാമിനിക്കുള്ള പ്രബന്ധങ്ങൾ
കാട്ടുകോവിലിലെത്തു സംക്രാന്തിയെന്നപോലെ
നാട്ടുപിള്ളർക്കുമുടെ നാണയംഗ്രഹിക്കരുതേ!

മട്ടമാറി.

എന്തിനനേകം മൊഴി പറയുന്നിതു
അന്തികഗമിയനങ്ങളശേഷവും

ഉല്പാതങ്ങൾകളൊളിച്ചിഹ
കല്പാന്തംതന്നെപോലെക്കാണെകിൽ
ജല്പിതവാന്നതുമാറിയയല്ലാം-
മില്പാർത്തൊതാകരി നികൃതി സഹിക്കണം.
ഹല്ലന്നാകിയധർമ്മനെകം
സാലപമഹീപതി സപതി വരുള്ളം.
വില്ലന്മാരിൽ വിദഗ്ദ്ധന്മാർ തൊൻതട-
വില്ലുകളും തവ രാജ്യമുടിപ്പാൻ.
ഉത്തമ മൊഴികൾ വിളിച്ചുപറഞ്ഞാ
ഞ്ഞാതനാകിയ സാലപനെന്നേൻ.
ക്ഷമാനാഥായവിദർമഹീപതി
യുദ്ധം ചെയ്യതിനുള്ള ഊതിന്;
വാർപെരിടിന നായന്മാരും
തമ്പാടി വടിവോട്ട തുടങ്ങി;
നൻപുരുഷസഹസ്രംകടന്ന-
മൻപൊടു കണ്ഡിനപുരിയിൽ നിറഞ്ഞു
വൻപടഹങ്ങളടിച്ചുമുഴക്കി
സംപ്രതി ചാട്ടചാടപടരമലോഷം
കന്തം, ചാപം, വില്ലും, ശരവും,
ഖണ്ഡത്താകകരം, ചക്രം, ശൂലം,
ചൻഡപതകിനവാളു, കട്ടത്തില,
തൊണ്ണിത്തടി, വടി, തോമരജാലം
ഉത്തമമായുധനികരമശേഷം
സത്വരമങ്ങു കരത്തിലെടുത്തഥ
ഉത്തരഗോപുരവാതിൽതുറന്നു പു-
ള്ളതുപുറപ്പെട്ടാത്തുവിളിച്ചു
ആണിവെടിവച്ചുപടയ്ക്കു തുടർന്നിതു
പണിക്രടാതെ കടന്നുടനെ,
സാലപനരേന്ദ്രവിദർമഹീപതി
സൈന്യഭടന്മാർതങ്ങളിലൊരുമ
ജന്യമഹോത്സവമതികോലാഹല-
മവികലകലശലുകൂടിയസമയേ.

മട്ടമാറി.

പടക്കുന്നൊരത്തനെരുത്തു
പടവില്ലുകരത്തിലെടുത്തു
പടുകോപമവനുകടുത്തു
പരിചോടനുമൊടുത്തു
അഥ പത്തുമോണമൊത്തുവിട്ടു
മതില ചത്തുവീണായുധമി നടുവിലുടൻ
തെരുവിനുകള്ളുകലങ്ങി
തെരുതെരെവെടിവെച്ചുതുടങ്ങി
നാരികളനുമതിലൊന്നടങ്ങി
പരിചോടുകരമൊന്നുമുടങ്ങി
നവനിണത്തുകഴഞ്ഞുവലഞ്ഞു-
മുലഞ്ഞുമൊരുതരമിഹപൊന്നു.
നാലുകരെ രാജനായർ ചാടിച്ചു-
പുലികളുടെ തെറ്റുകടിച്ചു
പ്രതിനായകനെച്ചെന്നുപിടിച്ചു
ചതിയാലെ മൂക്കകടിച്ചു
മുട്ടിപിടിച്ചുമിടിച്ചുമടിച്ചുമൊടിച്ചു
മൊതകലശലുകൂട്ടിചിലർ
വിരവോടുംവെട്ടിമരിച്ചു
ചിലരവരെ പൂണ്ടുതിരിച്ചു
ചിലരുതു ബത കണ്ടു ചിരിച്ചു
ചിലരാനികളിലങ്ങു ചരിച്ചു
പലവിധത്തിലെട്ടുത്തുകടുത്തുതകർത്തുതിമിർത്തും
രണരംഗമതം.

മട്ടമാറി.

നരവരനാകിയ സാലപനൻ പൊരു
ശരവരമാരിചൊരിഞ്ഞുചൊരിഞ്ഞഥ,
തെരുതെരെനിജഭടപടലമശേഷം
പരിഭവം ചെയ്യുന്നതുകണ്ടുടൻ
അരിശമിയന്നുവിദർമഹീശ്വര-
നരിശമനത്തിനുവന്നിതി
കരതിയുറച്ചുരഥത്തിലേറി
പരിചോടനന്തരമങ്ങളതിതു:—
“സാലപകലായമ കടിലാ നിന്നുടെ
സാഹസമെത്രവിചിത്രമിതോർത്താൽ!
നിശ്ശബ്ദമൊരുത്തൻ വന്നിഹ
നമ്മുടെ രാജ്യമൊടുക്കുവതിന്നായ്”
മുഷ്കോട്ടങ്ങളും തുടങ്ങിയതെന്തായ
ദുരഹങ്കാരമഹോ! ബത മൂഢ!
ധർമ്മമിതെന്നധർമ്മമിതെന്നും
നിർണ്ണയമതിൽ വിചാരം നാസ്തി;
അന്യജനങ്ങടെ നാട്ടിൽ ബലാൽധന-
ധാന്യസമൃദ്ധികൾ കാണുന്നേരം

തന്നുടെകരളിൽമുഴക്കമെന്നുമയി-
തിന്നിഹ കാരണമെന്നേ വേണ്ടൂ;
തന്നെക്കാൾ വലുതായിട്ടൊരുവൻ
മന്നിലിരിക്കരുതെന്നൊരു ഭാവം
നിന്നുടെമനമതിലതിശയമോടെ
വന്നുഭവിക്കനിമിത്തം നമ്മോടു
ജന്മത്തിന്നുമുതിർഭവാനിഹ
തന്നത്താനറിയാത്തൊരു മൂഢൻ;
അന്യമഹാജനമിതുകേൾക്കുമ്പോൾ
നിന്നെക്കൊണ്ടു ദുഷിക്കുമശേഷം:
എന്നതുകൊണ്ടു നമുക്കൊരു ചേതം
വന്നുഭവിപ്പാനില്ലെട സാല്വാ!
വന്നതുവന്നു, ഭവാനെ വണങ്ങി-
ത്തന്നുടെ നാട്ടിലിരിപ്പാനാഗ്രഹ-
മെന്നുള്ളിൽപ്പുനരെള്ളോളവുമിഹ
തോന്നുന്നില്ല, ധരിച്ചീടുക നീ;
നമ്മൾപൊരുമ്പോളധുനാ നിന്നൊടു
സമമായ്‌നില്ലാനെളുതല്ലെങ്കിൽ
സമരേ വെട്ടിമരിച്ചുതിരിച്ചട-
നമരേന്ദ്രന്റെ പുരത്തിലിരിക്കാം.''
ഇത്ഥമുരത്തുവിദർഭനരേന്ദ്രൻ
യുദ്ധവിധങ്ങൾ തുടങ്ങി, മഹാബലൻ
ഉദ്ധതനാകിയസാല്വനരാധിപ-
ന്നതിനെണ്ണമറ്റശരങ്ങളുതിർത്തു,
സർപ്പം ദൈവമതാകിന ബാണം
സപദി തൊടുത്തഥ സാല്വനരേന്ദ്രൻ,
അപ്പോൾതന്നെ ഗരുഡാസ്ത്രത്തെ
ക്ഷിപ്രമയച്ചുവിദർഭനരേന്ദ്രൻ
പവമാനാസ്ത്രമയച്ചിതു സാല്വൻ
പർവ്വതബാണമയച്ചു വിദർഭൻ
ആഗ്നേയാസ്ത്രമയച്ചിതു സാല്വൻ
അംഭോദാസ്ത്രമയച്ചു വിദർഭൻ
പുഷ്കരാസ്ത്രമയച്ചിതു സാല്വൻ
പുരഹരബാണമയച്ചു വിദർഭൻ
ആസുരമസ്ത്രമയച്ചിതു സാല്വൻ
അജിതശരംമോചിച്ചു വിദർഭൻ
രാക്ഷസമസ്ത്രമയച്ചിതു സാല്വൻ
രാഘവബാണമയച്ചു വിദർഭൻ
തിമിരാസ്ത്രങ്ങളയച്ചിതു സാല്വൻ
മിഹിരാസ്ത്രങ്ങളയച്ചു വിദർഭൻ
കരിശരമാശുതൊടുത്തിതു സാല്വൻ
ഹരിശരമുഗ്രമയച്ചു വിദർഭൻ
ഉത്തരമസ്ത്രപ്രത്യസ്ത്രങ്ങൾ-
തിട്ടുതിമിർത്തൊരുസമരംതന്നിൽ
കണ്ഡിതനൃപനുടെ വില്ലുംതേരും
ഖണ്ഡിതമായഥ സാല്വനരേന്ദ്രൻ
ചണ്ഡശരംകൊണ്ടവനീപതിയുടെ
മുണ്ഡമാശുമുറിച്ചു തദാനീം;
പ്രാണവിനാശമടുത്തവനിന്നു
വേണം കാരണമെന്നിയെയും
ബാണം തന്നുടെ ബലമതുമന്നി-
യെന്നും സർവ്വജനങ്ങളുമിപ്പോൾ
വീരപ്രകൃതി വിദർഭനരേന്ദ്രൻ
വീരസ്വർഗ്ഗമുടനേ വരിച്ചു,
സൈന്യമതായിട്ടുതതതിമന്നി-
മാരൊക്കെയുമിരിച്ചുവസിച്ചു.

കട്ടമാറി.

സമരത്തിൽ ജയിച്ചുള്ള സാല്വനും പടകളും
സാദരം പുരത്തിൽക്കേറി സർവ്വമപഹരിച്ചു,
കനകപ്രാകാരവും, നല്ലകാഞ്ചനകുംഭങ്ങളും,
കനത്തപൊൻപാത്രങ്ങളും, കാളള വാള്പ്പുകളും
മഹത്തുപിരാമിപാത്രം, മാഹേന്ദ്രഭംഗങ്ങളും
മാനനീയരത്നങ്ങളും, മാലാകടകങ്ങളും,
പട്ടും, പുടവകളും, പെട്ടിപ്പെട്ടികളും,
കട്ടിലും, മെത്തകളും, കട്ടകം, ചട്ടകങ്ങൾ,
രജതസത്രാദിയാകുംതാമ്രദ്രവ്യങ്ങളെല്ലാം,
രസന കൈക്കലാക്കി താമ്രചൂഡികരന്മാർ,
കൊള്ളയുമിട്ടുകൊട്ടി ഘോഷിച്ചുകണ്ടിന്നതി-
ലുള്ളപദാർത്ഥമെല്ലാമ്മുക്കുടാതെതന്നെ
കണക്കെഴുതിച്ചുംകൊണ്ടു കാര്യക്കാരന്മാർക്കും
കണക്കപ്പിള്ളമാർക്കും കരക്കാർക്കും കല്പിച്ചു,
മടിക്കാതെസാല്വനൃപൻ മാളികമീതിലേറി
മടവാർമണികളോടേമാനിച്ചു വിനോദിച്ചു.
വിദർഭനൃപാലനായി വിരവോടെതത്രവാണ
വിരഗർഭന്മാർക്കെല്ലാംപിന്നെ വിഷമം ഭവിച്ചീ
രിപ്പാൻ.

മട്ടമാറി.

മൃതനായുള്ളവിദർഭാധിപനുടെ
പതിനെട്ടംഗനമാരവരെല്ലാം
കലശലുകൂടിയസമരേ ശിവശിവ
പലവഴിയോടിക്കാട്ടകമേറി,
അതിലൊരു ഗർഭിണിയാകിയ സുന്ദരി
പതിയുടെ മരണം കേട്ടുകരഞ്ഞൊരു
ഗതിയില്ലാതെ വനത്തിൽ പുക്കട-
നതിപരവശയായ് മെല്ലെ നടന്നാൾ
പത്തുതികഞ്ഞിതു ഗർഭമവൾക്കാവി-
പത്തുമതിങ്ങനെ സംഗതിവന്നു,
അവ്വനത്തിലവൾക്കു തപ്പതി-
ന്നെത്ര മഹാപണി ശിവശിവ! കഷ്ടം!
പേറിനടുത്തൊരു നോവുതുടങ്ങി:
ഏറ്റവുമപ്പോഴവശതയായി;
മറവുമറയ്ക്കൊരുതുണിയില്ലാതെ
മറ്റൊരുവസ്തുവുമില്ലകരത്തിൽ;
കാട്ടിൽക്കൂടെനടന്നുനടന്നൊരു
തോട്ടിന്നരികെച്ചെന്നവൾ പാറി;
പെട്ടെന്നവിടെപ്പെറ്റൊരു പുരുഷ-
ക്കുട്ടി പിറന്നു നിലത്തു പതിച്ചു
പിള്ളപിറന്നതുനേരം ജനനി-
ക്കുള്ളമെരിഞ്ഞൊരു ദാഹംമൂലം
വെള്ളമതെല്ലുകുടിക്കണമെന്നവ-
ളുള്ളംതന്നിലുറച്ചു പതുക്കെ,
തോട്ടിലിറങ്ങിജലപാനത്തിന്നു
പാട്ടിലിരുന്നതുടനന്നേരം,
പൊട്ടിലൊളിച്ചുകിടക്കുംമുതല-
ക്കൂട്ടങ്ങളിലൊരുപൊണ്ണൻമുതല
തണ്ണീരങ്ങുകുടിച്ചുതുടങ്ങിയ
പെണ്ണിനെവന്നു പിടിച്ചുവിഴുങ്ങി
പൊണ്ണത്തടിയനതടിയുംവയറും
വണ്ണംവച്ചുതിരിച്ചുഗമിച്ചു
കണ്ണിണ ചിമ്മിക്കയ്യുംകാലും
മണ്ണിലിഴച്ചുകരഞ്ഞുകിടക്കും
ഉണ്ണി വിശന്നുതളർന്നു വിരഞ്ഞഥ
ഞണ്ടിക്കുന്നതുദൈവായിന്നം;
അന്നേരം പുനരതുവഴിപോവാൻ
വന്നിതുകാചന ഭൂസുരപത്നി;
തന്നുടെ പിള്ളയെയെളിയിലെടുത്തന-
ന്നപ്പോളവളന്നൊരുവഴിയിൽ,
കാലുകുടഞ്ഞുകരഞ്ഞുകിടക്കും
ബാലനെയവിടെക്കണ്ടൊരുനേരം
ആരുടെകുഞ്ഞിതു? ശിവശിവ! ശിവനേ
കാരണമെന്തിതു വന്നുഭവിപ്പാൻ?
ആരുമൊരാശ്രയമില്ലിവനയ്യോ!
പാരം കഠിനമിതെന്തൊരു കഷ്ടം!
പിള്ളയെയിങ്ങനെപെറ്റുവെടിഞ്ഞൊരു
തള്ളക്കെന്തൊരുമുട്ടുപിടിച്ചോ?
പള്ളയിലെല്ലാം നാസ്തി മുലപ്പാൽ
ഉള്ളികുടിച്ചതുമില്ലകുമാരൻ;
ഇപ്പോൾത്തന്നെപിറന്നിഹ വിരവി-
കല്ലതിന്നരികിലില്ലിവരുടെ
പൊക്കിൾക്കൊടിയുംവിട്ടില്ലിവനെയു-
ട്ടതരുതോവാ? എന്തിഹ ദോഷം?
മുലകുടിയെന്നതിൽമുൻപേകുഞ്ഞിനു
കുലസംബന്ധമതില്ലതുനൂനം;
പലരുംകേട്ടാലിതിനൊരുകുറ്റം
പറകയുമില്ലെന്നുടെപക്ഷം.
വിപ്രകുടുംബിനിതന്നുടെകൈകനേ
ക്ഷിപ്രംതാഴെയിറക്കിയിരുത്തി,
കുഞ്ഞിനെയവളെടുത്തുകുളിപ്പി-
ച്ചാദരവോടെ മുലയുംനല്കി
തത്ര വസിക്കുന്നേരം വന്നാ-
നെത്രയുമുത്തമനൊരു സന്യാസി;
നാളരുളിച്ചെയ്തിതുദിവ്യയതീശ്വര-
“നാരിവർമണിയാമന്തണർമാതേ!
നരപതിനന്ദനനേഷ കുമാരൻ
സുതസുസലക്ഷണനിവൻസുകുമാരൻ
സുതനെപ്പെറ്റൊരുസമയംതന്നെ
മുതലപിടിച്ചുമരിച്ചിതുജനനി;
നല്ലൊരുഗുണഗണമിവനെവളർത്താ-
ലതുകൊണ്ടേതും ദോഷവുമില്ലാ;
ധാത്രീസുരനല്ലീ താനെന്നാലും
ക്ഷത്രിയനത്രേ മേന്മയുള്ള
ധാത്രീദേവപുണ്യവതിക്ക്

ധാത്രീപതിസുതനാകുമിവനെ"
എന്നതുമോർത്തു പരിഭ്രമിച്ചുടനെ
നാരികളന്നൊരു ദ്വിജനുടെ
തന്നുടെ മകനെ ബലമൊടെടുത്തിട്ട്
മന്നവസുതനെ വിരവൊടെടുത്തിട്ട്
ഇങ്ങനെയൊരു വേല മുറ്റും ചെയ്തിട്ടു-
ള്ളതുമാനാമൊരുവൾപറഞ്ഞു;
തന്നുടെ മകനെ പ്പുരത്തിലുമാക്കി
തന്നുടെ ഭർത്താവാളു മറച്ചു
എന്നതുമൂലമിതൊന്നുകൊണ്ടുമ-
ന്ന ദിനങ്ങൾ കഴിച്ചീടുന്നു;
അങ്ങതികഞ്ഞു മഹീസുരപുത്രന
വേണ്ടുംക്രിയകൾ കഴിഞ്ഞതുമില്ലാ
രണ്ടുസുതന്മാരെയുമവർ നീളെ
കൊണ്ടുനടന്നുമിരുന്നുകളിച്ചും
രണ്ടുവയസ്സും മൂന്നുവയസ്സും
രണ്ടുകുമാരന്മാർക്കതായി;
മങ്ങിനടന്നുതുടങ്ങിപ്പലർക്കും
കണ്ടിതമമ്മയെല്ലാട്ടുകരണം.

മട്ടുമാറി.

എങ്കിലോ മൂത്ത പെണ്ണ തമ്പീ-
മേക പാത്രയെന്നെല്ലാരുമതാരേ
തുകലംവെടിഞ്ഞന്നുമിപ്പാ-
നാകവേനടന്നതുപൊരി
ഇമ്പമൊടു ഭൂസുരുതരുള്ളോ-
രമ്പലത്തിലക പെൺകയറി;
അമ്പലവാസികൾ പറഞ്ഞു ശീലുകൾ-
ക്കെമ്പ്രാന്തിരികൾ ചോറു കൊടുത്തു.
കന്നിമാതിനൊപ്പം കുടിവസിക്കും
ചന്ദ്രശേഖരനെ വന്ദനം ചെയ്തു,
മന്ദിരത്തിനകം മൂന്നു വലംവെ-
ച്ചുന്നോരന്തണഗൃഹത്തിലിരുന്നു;
പിറ്റേന്നാളുഷസിചെന്നുകുളിച്ചു
മറ്റൊരില്ലമഥ പുക്കു വസിച്ചു;
കൊറ്റുമന്നവിടെനിന്നു ലഭിച്ചു;
മുറ്റുമിങ്ങനെ ദിനങ്ങൾ കഴിച്ചു.

മട്ടുമാറി.

ബ്രാഹ്മണനെങ്ങനെന്നിലിവളും
ബ്രാഹ്മണിയും നിജതനയന്മാരും
ദിക്കയുമൊരു കുളിച്ചു സുഖിച്ചൊരു
പക്ഷമതങ്ങു കഴിഞ്ഞൊരുശേഷം;
പാണ്ഡിത്യാദിഗുണങ്ങളിണങ്ങിന
ശാണ്ഡില്യാഖ്യനൊരവനിസുരേന്ദ്രൻ,
ജ്യോതിശ്ശാസ്ത്രമശേഷമറിഞ്ഞോൻ
ജാതിശ്രേഷ്ഠതയുള്ളൊരുവിദ്വാൻ,
പലതുകഴിഞ്ഞു, മുമ്പരിവരുന്നതു-
മുമ്പുമനസ്സിലൊരിപ്പലുമില്ല;
രണ്ടുശിശുക്കടെ ജാതകമൊക്ക-
ക്കണ്ടുവരുത്തിയറിഞ്ഞു സമസ്തം;
രാവിലൊരുനാൾ ശിവനെത്തൊഴുവാൻ
കോവിലിൽവന്നൊരു വിപ്രാംഗനയെ
ദേവഗൃഹത്തിലകത്തു വിളിച്ചട-
നേവം കിമപി പറഞ്ഞുതുടങ്ങി:—
"നിന്നുടെ പരമാർത്ഥങ്ങളശേഷവു-
മെന്നുടെ ബുദ്ധിയിലുണ്ടിഹ ഭദ്രേ!
ധന്യനതാകിന നരപതിസുതനും
നിന്നുടെമകനുംപിന്നെ നിനക്കും
ബുദ്ധിദാരിദ്ര്യം തീരണമെങ്കിൽ,
ബുദ്ധിമാനിക്കണമെന്നുടെ വചനം
നാലുവയസ്സുതികയ്ക്കുമാരന-
മാറുവയസ്സിഹ നിന്നുടെമകനും
എന്നൊരുദിവസം തികയുന്നോരുന-
രന്തുടങ്ങി ശിവപൂജാദ്യം
തിങ്കളിൽസുപ്രദോഷംവരുമ്പൊ
നിങ്ങടെമക്കളെനോല്പിക്കേണം,
സന്തതിലാഭം ധനലാഭം പുന-
രന്ത്യകാലേ ശിവസായൂജ്യം
എന്നൊരുവസ്തുനിനച്ചാൽ മനക്ക-
ണ്ണെന്നെങ്കിലുമതുസാധിച്ചീടും;
കനിവൊടു തരും കരുണപ്രദോഷം
ശനിയാഴ്ചയുമൊത്തിച്ചു വരുന്നാൾ
സാപമഹലമിതെന്നതുതങ്ങൾ
മന്നന സംഗതി വരുമെന്നാകിൽ,
അതുമല്ലെന്നാൽ വൃശ്ചികമാസം
മുതലായിട്ടു തുടങ്ങിക്കൊൾവിൻ!
അതിനുടെനിയമവുമുരചെയ്യാമഥ.
അതിശയമകതി വിളക്കുവരേണം

മതികലചൂഡംശിവനെത്തന്നെ-
മതിതളിർത്തനിരൂപിക്കേണം;
മതിമുഖിമാരുടെ കാമനയെല്ലു-
മതിയുള്ളോർ വെടിഞ്ഞീടേണം,
അദ്ദിവസം പുലരുംവെളുപ്പി-
ന്നകമേ സൂര്യനെഴുന്നേറ്റു കുളിച്ചുട
വെള്ളപ്പുടവയുടുത്തു ശരീരേ
വെള്ളക്കുറി വിഭൂതിയതാത്തിയ-
വെള്ളച്ചാരമെടുത്തു മനോരമ-
നല്ലോരു പഞ്ചാക്ഷരമന്ത്രത്തെ
ഭക്തിപുരസ്സരമാകുംവണ്ണം
ഭക്തിഫലപ്രദമാവർത്തിച്ചുട
നിടിലന്തൊട്ടു ധനാദികൾതോറും
വടിവൊടു കുറിയിട്ടാദരവോടേ
രുദ്രാക്ഷങ്ങൾ ശിരസ്സിൽ കണ്ഠേ
വക്ഷസി കർണ്ണേ കരയുഗളേപി ച
ശിക്ഷയിലണിഞ്ഞനിച്ചുധരിച്ചുശി-
വക്ഷേത്രേ മേവീടുക വേണം;
പ്രവരബ്രാഹ്മണജാതിക്കൽപോടു
ശിവപൂജനവിധി വിധിയാംവണ്ണം
സന്ധ്യയ്ക്കത്താൽ മൂന്നരനാഴിക
മുൻപേ ചെന്നു കുളിച്ചുവരേണം,
സന്ധ്യാന്തരനെതിർനാമങ്ങള-
വന്ധ്യഫലങ്ങൾജപിച്ചീടേണം
ഹോമം, തർപ്പണ, മഭിഷേകം, ശിവ-
നാമംകൊണ്ടപു പുഷ്പാഞ്ജലിയും,
പാലും തേനും നെയ്യും കരിക്കും
നാലുവിധങ്ങളിലഭിഷേകം, ശുചി
വിലപത്രംകൊണ്ടുള്ളതിലുപുന-
ല്ലാവസ്തുവിലധികവിശേഷം;
അപ്പം, മലരും, പാൽപ്പായസവും,
ശില്പമതാകിന ഗുളപായസവും,
വെള്ളരി, വെററില, മലര, വിൽ, തേങ്ങാ,
വെള്ളവെളയുള്ളനിവേദ്യങ്ങളിവക
സംഗതിവന്നതുകൊണ്ടിന്നവ വേ-
ദ്യംവിധിപോലെ ചെയ്തീടേണം,
വിപ്രന്മാരെക്കാൽകഴുകിച്ചു ഭു-
ജിപ്പിക്കേണം സംഗതിപോലെ,
ശക്തിക്കൊത്തൊരു ദക്ഷിണ വേണം
ഭക്തിക്കൊത്തതുപോലെ ഫലിക്കും;
അന്നു ഭോജനശേഷംകൊണ്ടു
പാരണചെയ്തു സമാപ്പിക്കേണം
വൈദികവിധിയില്ലാത്തമനുഷ്യർ
വേദിയരെക്കൊണ്ടു ചെയ്യിക്കാം;
പ്രാതഃസ്നാനംഭസ്മാലേപം
ജാതികൾതോറുമില്ലാതഭേദം;
ശിവനാമോച്ചാരണവും പിന്നെ
ശിവഭവനേഷു പ്രദക്ഷിണ,മെന്നിവ
തുദാച്ചിന,മുപവാസവ്രതമിഹ
ശൂദ്രാദികൾക്കു ധർമ്മമിതുചിതം
രുദ്രാക്ഷം പൂണ്ടാണെന്നും ചില-
രതിഭേദേനം പുനരതു ചെയ്യുന്നു;
രുദ്രാക്ഷാവലി ധാരണമെന്നതു
ശൂദ്രന്മാർക്കു ദൂഷണമല്ലാ
രുദ്രപ്രീതിയവർക്കു വരിപ്പാൻ
ഭദ്രമിതെന്നു മഹാജനപക്ഷം;
ഉണ്ണുതരാതുനാരതിദിന-
മെണ്ണുയമഭാ രക്ഷതരിങ്ങിഹ
പെണ്ണുങ്ങടെ കഥ ചൊല്ലുന്നതമി-
വണ്ണമിതെന്നു പ്രദോഷം നോറ്റാൽ
ഇഹലോകങ്ങളിലൈശ്വര്യാദികൾ
ബഹുവിധം ഫലമെല്ലാവർക്കും;
പരലോകേശിവപാദപ്രാപ്തി
പരമാനന്ദം ഫലമതിഭദ്രം.

മല്ലാരി.

പ്രദോഷമൂർത്തിയൊരു പരമശിവൻ
പ്രദോഷനടനവരനാലിലവൻ
പ്രമോദനിരതനതിപൂർണ്ണനവൻ
പ്രസാദമരുളുക മമ ഭഗവാൻ!
ഗിരിമകൾവരനുടെ പദനലിനം
പരിചൊടു പലപലനവ മകുടം
സുരനരമുനിവരപരിമിളിതം
സുഖചിതകരമിരമതിലളിതം,
ജടിയുടെ പടപടശബ്ദങ്ങളും
മുടിയിലമരുപൂന്തിങ്കളിയും

കടകടമകുടഘോഷണിപ്രചലനങ്ങളും
കടിതടകലിതതുകിൽ ചലനങ്ങളും
പുരികക്കുടിലതന്നിലാവങ്ങളും
ചരിചലിതമകിതയാസ്യാവങ്ങളും
കരിമുഖരത ഗളരണിതങ്ങളും
പരിജനതതിനുതിഭണിതങ്ങളും
ഹിമഗിരിയുടെ മകൾ പാടുകയും
സുമധുരമാവങ്ങളോടുകയും
പ്രമഥനികരമഥ പാടുകയും
പ്രമദമധികമിടകൂട്ടുകയും
സരസിജഭവനുടെ വേദങ്ങളും
സകലമുനികളുടെ വാദങ്ങളും
സുരസമരപടഹനാദങ്ങളും
ചരണചലനബഹുഭേദങ്ങളും:

മട്ടമാറി.

ഇത്തരമുത്തരമുത്തമനുത്തമ-
തെരുവിചിത്രചരിത്രപവിത്രമ-
ഖിലപുരത്രയവൈരിഭഗത്രയ
ശുഭകരമത്രയി സമയേ ഫണിഗണ-
ഫണമണിഘൃണാഘൃണവിരണിതമനുഗുണ-
ഗുണഗണപരിണതമിഹ നടനം
കരതളഡമരുപരിഘടനം
പരമാലാതകപരിതരണം
സരസം സന്തതമിഹ ശരണം.
ഇങ്ങനെയുള്ള പ്രദോഷമാഹാത്മ്യ-
മെങ്ങനെ ഞാനിഹ വർണ്ണിക്കേണ്ടു?
നിങ്ങളിതിന്റെ ഗുണങ്ങളറിഞ്ഞു-
ങ്ങുകസുഖമുപവാസമുദാരം.

മട്ടമാറി.

ധർമ്മവിദ്യുതവിദർഭകുമാരൻ
''ധർമ്മഗുപ്ത''നിതിപേരിവനുചിതം,
നിരകന്നമ ശുചിവ്രതമനന്നം
നിർമ്മലാംഗി! കരതിരു സുദതിഹേ!
ഏകചക്രയിലൊരന്തണഗേഹേ
ശോകഹീനമഥ വാണു യഥേഷ്ടം
സുപ്രദോഷമഥ ശങ്കരശിവന്റെ
സുപ്രസാദമചിരേണ ലഭിപ്പിൻ!

മട്ടമാറി.

ബ്രാഹ്മണശ്രേഷ്ഠന്റെ വാക്കുകൾ കേട്ടനേരം
ബ്രാഹ്മണിക്കുള്ളിലേറ്റം സന്തോഷമുള്ളവളായി
ബ്രാഹ്മണന്മാരെയെല്ലാം വന്ദിച്ചു പോന്നങ്ങൊരു
ബ്രാഹ്മണഭവനത്തെ പ്രാപിച്ചു വാസംചെയ്തു!
ഭിക്ഷയുമേറ്റു താനും മക്കളുമൊരുനേരം
ഭക്ഷിച്ചുംകൊണ്ടു രണ്ടു മൂന്നുസംവത്സരങ്ങൾ
ശിക്ഷയിലവിടത്തിൽ വാണിതു മനക്കാമ്പിൽ
ത്ര്യക്ഷനെ വഴിപോലെ ചിന്തിച്ചു ഭക്തിയോടെ;
ശാണ്ഡില്യബ്രാഹ്മണന്റെ ശാസനമനുഷ്ഠിപ്പാൻ
ഉണ്ണികൾക്കിരുവർക്കുമൂനമെന്നിയേ കാലം
സംസ്കൃതമെന്നറിഞ്ഞു സാധുപ്രദോഷംതന്നിൽ
ശംഭുസേവനമാരംഭിച്ചു വിപ്രപത്നി;
മക്കളെപ്പുലർകാലേ കൊണ്ടുപോയ് കുളിപ്പിച്ചു
ചിക്കെന്നു താനുംകൂടെ സ്നാനവുംചെയ്തുവന്നു,
ചൊല്ലേറുംശിവക്ഷേത്രേ മൂവരും കൂടിച്ചെന്നു
മുക്കണ്ണൻതിരുമുമ്പിൽ കൂപ്പി വെള്ളച്ചാരവും
വെള്ളവുംകൂട്ടിത്തേച്ചു വെള്ളവസ്ത്രവും ധരി-
ച്ചുള്ളത്തിൽ ഭക്തിയോടെ ഉണ്ണിക്കുമാരന്മാരും
ഉമയെന്ന പേരായുള്ളോരന്നിദ്രബ്രാഹ്മണിയും
ഉചിതംപ്രദോഷംതോറും പഞ്ചാക്ഷരമന്ത്രത്തെ
പരിചിൽജപിച്ചുംകൊണ്ടു പരിതാപശമനമാം
പഞ്ചായുധാന്തകന്റെ പാദയുഗം സ്മരിച്ചും
കൂവളത്തില ചെത്തിക്കുസുമങ്ങൾ കൊണ്ടുവന്നു
മൂവരും പുഷ്പാഞ്ജലിമുടങ്ങാതെ ചെയ്തുംകൊണ്ടു്
ശാണ്ഡില്യപുത്രം നല്ല ശശിചൂഡൻ പ്രസാദി-
പ്പാൻ
ശാണ്ഡില്യബ്രാഹ്മണൻ താനരുൾചെയ്ത നമ്മോ-
ടെന്ന
ചിന്തിച്ചുകൂവളത്തിന്നിലകൊണ്ടു മാലകെട്ടി
ഭംഗിക്ക ശിവബിംബേ അണിയിച്ചു കൂപ്പി-
ക്കൊണ്ടു
വെൺതിങ്കൾമൌലിക്ഷേത്രേ വെളിയിൽപ്രദ-
ക്ഷിണവും
അന്തിയാവോളം വച്ചുമലസാതെ സേവ ചെയ്തു.

മട്ടമാറി.

കാററും കുളിരും പനിയും പരിചോടു
പാററും മഴ പുതുമാരികളെല്ലാം

ഏറ്റംകൊണ്ടവരത്യുല്ലസിപ്പി-
ന്നോരോപുറപ്പാട്ടുകളിവര-
മാറിൽച്ചെന്ന കളിച്ചോരതിനും
മാറിത്തം പിണയാതെ പ്രദോഷം
തോറുംകൊണ്ടോരനുസംവത്സരമതി-
ലേറം മാസവുമൊന്നു കഴിഞ്ഞു;
ഒരുദിനമാത്തശുചിവ്രതനാകും
ധരണീസുരേന്ദ്രകുമാരൻതാനേ
വിരവൊടു പുഴയിൽ സ്നാനം ചെയ്തു
കരമാലി വസിക്കുംനേരം
പെരുകിനകാറും മഴയും മിന്നലു-
മുരുതരമിടിയുമിയന്നോരസമയ
തിരകളടിച്ചു പിളർന്നോരുകരമേ-
ലൊരുവിവരം ബത കാൺമാറായി;
പൊട്ടുന്നിളകിയുരുണ്ടുവരുന്നൊരു
കട്ടകരികിലണഞ്ഞതുപതിച്ചു:
ഒട്ടല്ലിതുപോ മുപ്പാ കനക-
ക്കട്ടകളിട്ടുനിറച്ചോരുപാത്രം:
എട്ടുവെളുപ്പിന്നൻപോടധികമി-
ട്ടുംമഴയുംപുഴയുമിതൊന്നും
കൂട്ടാക്കാതെ കുമാരൻ വിരവൊടു
കട്ടകളുപുനരതിനുള്ളിയു-
ട്ടിയുരുട്ടിക്കൊണ്ടുതിരിച്ചൊരു
കാട്ടിൽക്കൂടെക്കടവപി ചെന്നൊരു
കൊട്ടിലൊളിച്ചഥ വച്ചു കളിച്ചു;
പിറ്റേന്നാളൊരുനേരംതന്നെ
പെറ്റമ്മയ്ക്കുവിളിച്ചഥ കാട്ടി,
തെറ്റന്നമ്മയുമമ്മകനുടെ കൂടി
തൊട്ടുനയികമനുഗ്രഹമേകി,
കണ്ഡിന്യപതികുമാരകനാമ
രണ്ണിയെ വിരവിൽ വിളിച്ചഥ ജനനി
കണ്ണീർ പൊഴിയും ജലമതിൽ മുഴുകി
കനിവോടവരോടുമിതുരചെയ്തു:—
“വിധികാരുണ്യംകൊണ്ടുനമുക്കൊരു
നിധികംഭം ബത സപദി ലഭിച്ചു
അധികം ധനമതിലധികം കനകമി-
തധിഗതമായതു നമ്മുടെ ഭാഗ്യം:
ഗണിതക്കാരൻ ബ്രാഹ്മണവരനുടെ
ഭണിതം സഫലതയഫലിതമിദാനീം;
ഫണിപതിഭൂഷണസേവയിൽ വന്നൊരു
ഗുണമിതു നന്ദന കുമാരന്മാരേ!
സൽകർമ്മത്താലാനന്ദംപുന-
രൽമതിതന്നെ വരിക്കേണം
നൽമംഗലം കൈവരുമിതെന്നാര-
നർമ്മം വന്നുവിപ്പാനളിതു
തെരുതെരെ പിന്നാലവരെകിലു-
മോദകളപ്പണമെന്നതുമ്പവം
വിരസതപൂണ്ടവർദ്ദാരിദ്ര്യത്താലനു-
മിരവുമകന്നാരുകലശലേറ്റു!
യഷ്ടികുംഭത്തിൽ പൂണ്ണാലൊട്ടി
ച്ചട്ടികലങ്ങൾ പകർന്നോളൂ!
കട്ടികൾ നിങ്ങൾക്കൊപ്പുമുള്ളത
മെന്നിട്ടുപോകല്ല ധരിപ്പിൻ!
പണമെന്നുള്ളതു കയ്യിൽ വരുമ്പോൾ
ഗുണമെന്നുള്ളതു ദൂരത്താകും
പണവും ഗുണവും കൂടിയിരിപ്പാൻ
പണിയെന്നുള്ളതു ബോധിക്കേണം
പണയംമേടിക്കാതെതുകാട്ടും
പണവുമൊരുത്തന്നനൽകരുതാരും
ഗുണവുംവന്നുമുഴുത്തെന്നാകിൽ
ഗുണവും പൂരുഷനില്ലാതൊരുമേ
പട്ടന്മാരൊരു വസ്തുമെടുത്താൽ
പൊട്ടന്മാരിഹ തൊട്ടേയുള്ളൂ;
എട്ടുപണംമുതലുള്ളതിനവർപതി-
നെട്ടുപണംവിലവച്ചുകൊടുക്കും;
അവരൊരുവെൺകടംകൊണ്ടെങ്കിൽ
ഭവനംകൂടെനശിപ്പാറാകും;
പത്തിനുകാലുകൊടുക്കണമപ്പോൾ
പത്തിനു രണ്ടു പലിശയുമായി;
വീട്ടുവതിന്നു തരംകിട്ടാഞ്ഞാൽ
വീട്ടിൽകേറിപ്പാരുകിടക്കും
നിങ്ങൾക്കങ്ങനെ കെടുകാര്യംവരു-
മെന്നതു നിരൂപിച്ചുപറഞ്ഞു-
അംഗനമാരുടെ സംസാരത്തിനു
സംഗതി ചേർക്കണമെന്നില്ലല്ലോ.

മല്ലാരി.

അമ്മതൻമൊഴികൾകേട്ടുകുമാരൻ
ധർമ്മഗുപ്തനൊടുചൊല്ലിതു മന്ദം.

ത്തിന്നൊരുനാളൊരു ചെപ്പുന്നതകം-
പ്രാണനെന്നു നിറച്ചു ധരിച്ചീടണം
ഭൂഗോളമുതലായവയമിതാവും
ഉണ്ടെങ്കിലുമുണ്ടാകും കിമതോ?
സ്വർഗ്ഗത്തിന്റെ ധരമിങ്ങുമയിനം
പുണ്യമില്ലതിന്നു ചൊല്ലിക്കിഴവിൽ
പാതിവ്രത്യം വിളിച്ചുകൊണ്ടി-
ങ്ങെത്തുമില്ല ഫലമെന്നറിയേണം;
ഭർത്തൃശുശ്രൂഷകളില്ലാതെ തി-
ക്കുന്നോരവസരമേവ തുടങ്ങി;
ശങ്കരന്റെ മനതാരിലിതാനിം
എങ്കിലില്ലക നിനവന്നവരാമോ?
എങ്കിലുമ്പൂത്തവിപ്രന്നിയോഗം
ചൊല്ലിയാതെ ശിവമേവ ഭജേഹം.
ഇപ്രകാരം ദിവസങ്ങളിലെല്ലാ-
മിപ്രകാരമിനിയും പലകാലം
ഉണ്ണാക്കൊക്കുമിച്ചു നിതാന്തം
സ്വാന്തമതു ചേശനായൊരുപോതസ.

മട്ടുമാറി.

ഇത്ഥം സുഖമൊടിരിപ്പതിനാലും
പത്തുമൊരെട്ടും മാസം മുഴുവൻ
ഒത്തു വസിച്ചു പ്രമോദം തേടി
ക്ഷത്രിയസുതനും ബ്രാഹ്മണസുതനും
താരുണ്യവുമൊരു ലാവണ്യവുമതി-
കാരുണ്യവുമഥ താരുണ്യവുമൊരു
ചാതുര്യവുമൊരു മാധുര്യവുമൊരു
ശൗര്യവുമൊരു വൈദഗ്ദ്ധ്യവുമൊരു
സൌന്ദര്യവുമൊരു സൌശീല്യവുമൊരു
സൌഹാർദ്ദവുമൊരു സൌജന്യവുമിതി
സൽഗുണങ്ങളവർക്കെത്തിണങ്ങി
ദൃഢത പെരുകിന ഭാഗ്യമതാണെ
യൌവനസമുദയസമയേ നല്ലൊരു
ദിവ്യവധൂപാണിഗ്രഹണത്തിന്
സംഗതിക്കൊണ്ടെന്നതു ചെയ്യു ചുന-
ഭംഗമവരെക്കളഞ്ഞുറച്ചു;
തങ്ങളൊരു ദിവസം തപ്പാനകൊണ്ടു-
തങ്ങളോരുവനവിപിനം കളിപ്പാൻ
ഇങ്ങനെ കളിച്ചുമ ശിവനന്ദനത്താഴ്വര

നന്ദനയൊടു യാത്ര പറഞ്ഞു നടന്നു;
വിമലവനസ്ഥലവിലസിതമാകിന
വിപിനേ ചെന്നു വസിച്ചു തപിച്ചു.

മട്ടുമാറി.

പുഷ്പങ്ങൾ കലർന്നൊക്കെ വിരിഞ്ഞു-
മധുരസമയമായി ചമഞ്ഞു
മധുകരനികരങ്ങൾ വിരിഞ്ഞു
മണ്ഡൂകങ്ങൾ തിരിഞ്ഞു
ഉദ്യാനങ്ങളിലിളയിലതകളുമെ-
ളിളകിന കിളികളുമവിടെ നിറഞ്ഞു
നവകരവകവല്ലികൾ പൂത്തു
കളമൊഴികളുമൊത്തു തെഴുത്തു.
ചെറുതരള പുഷ്പമിതിൽത്തു-
നാമലർമണമൊന്നു കവർന്നു
വാതമതിങ്ങിയുപവനമതിലെ പടലികളും
മറ്റുള്ള കലങ്ങളുമൊത്തു.
മലകാടുകളെല്ലാം പകർന്നു
കലമാൻകളോടി നടന്നു
പുലി പന്നികളെല്ലാം നിവർന്നു
കലികാലവിലാസമുയർന്നു
മതിയലും മുലയും മതിലും കതിലും
മലകളിലൊഴുകിവെള്ളിയിലിറങ്ങി
കളിർമതിയും ഉദിച്ചു വിളങ്ങി
കളമൊഴികളും കേളിതുടങ്ങി
തളവളകളുമാരുതാകിലുങ്ങി
തരുലതകളുമൊന്നലങ്ങി
ചിറകുകളുമുയർന്നുതിളിച്ചു
തെളിച്ചുതെളിച്ചുമധികലാപം.

മട്ടുമാറി.

കന്ദകുന്ദക പുന്നാഗാശോകം
കന്ദളകരവകമരുവകനാകം
ചന്ദനതിലകകുരവകബകുളം
സുന്ദരതരവരകിംശുകരാജം
ചന്ദനശിശിരതമാലകദളിക
സ്യന്ദനവനതലമല്ലകമിളിതം
സുന്ദരനിതംബം പൂത്തലതാതം
കന്ദർപ്പന്റെ ശരങ്ങൾ നിറച്ചും
മന്ദവിലാസവിശേഷം നിറച്ചും
സന്ദിതകലഹാരസങ്ങൾ മാച്ചും

നാരികലൻ നമിച്ചു രമിച്ചു
ലസിച്ചുരസിച്ചു ഹസിച്ചു വസിച്ചു.
ശൃംഗാർണ്ണവമതു തെരണ്ടിപ്പുലരിയിൽ
മണ്ടിപ്പുള്ളകറ്റു വന്നുകൂടിനാരി-
രണ്ടുപാരക്കൊമ്പൻകാർ കൂടി
കണ്ണുസംഘടിക്കുകളെല്ലാവരും
കൊണ്ടുമൂഴങ്ങിനകോലാഹലമതു
കൊണ്ടുമനോജ്ഞവനത്താരംഭമേ
"ദ്രമിളാ" ഹാ! ഗന്ധർവ്വാധിപന്റെ
മകളാം "മംഗളമതി" തിലകമാനി
കമലാലയമുഖി സഖികളുമായി
ബകുളാദികകുസുമങ്ങളിറുപ്പാൻ
തളപാദാംബികളിച്ചു ചിരിച്ചു
വിപുലാരാമവനങ്ങളിലതിമടി
തളിരാതാളമേണ നടനായി
മലരൊളിതന്ന ചിന്ത ചലതരളിത
നളികകളരങ്ങളെല്ലാളിച്ചും പല
കേളിവിധങ്ങളിൽ മേളിച്ചും വന-
പാളികൾ കണ്ടു വിനോദിച്ചും തട-
ളാളിവങ്ങളിൽ മോദിച്ചും കന്യ-
കങ്ങടെപോതകർ മോദിച്ചും ചില
സംഗതികൊണ്ടവർ വാദിച്ചും മലർ
പൂക്കുകയും ചിലർ പാടുകയും ചില-
രാടുകയും ചിലരോടുകയും ചിലർ
ചാടുകയും മലർ തേടുകയും നട-
മാടുകയും മതവിടുകയും ചിലർ
ചന്തമോടുപന്തുമാടുമൊരുവക
ചിന്തുപാട്ടെന്നുകേട്ടവൾക്കിഹ
സന്തതമിങ്ങനെ സരസവനങ്ങളി
ലന്തികസീമനി കളിയാടുന്നൊരു
ചന്തണിമുലയാളാകിനാനല്ലാതെ
ഗന്ധർവ്വാധിപകന്യകതന്റെ
ബന്ധുരമാകിനരൂപവുമതമേ-
സിന്ധുരമന്ദഗമനവുമതിനവ
ബന്ധൂകാരുണമധരവുമിന്ദു-
ബന്ധുശ്രുതമുഖാംബുജമംഗിയും
ഇങ്ങനെകാണാത നൃപതികമാരനു
തിങ്ങിനകൌതുകമുള്ളിലുറച്ചുട-
നങ്ങ്ഗജശരശതമേറ്റമനസ്സുമ-
യങ്ങിദ്വിജസുതനോടിതു ചൊല്ലി.

മട്ടുമാറി.

"കണ്ടാലുമഹോ നല്ലൊരു വരവാർകുഴലിമണി
കണ്ടാലാനന്ദം കണ്ണിന തരുവാർ വിധിവിരിഞ്ചിയു
രണ്ടാംജന്മമിതു കൊണ്ടാടി പ്രസാദിച്ചു (ഒട
കൊണ്ടാലും ദ്വിജദേവ! പണ്ടുകിളിവാമൊഴിപ്പോം-
ലുണ്ടായിട്ടില്ലതപെണ്ണും, വേണ്ടാ സന്ദേഹമേതും
കണ്ടിവാർകുഴലിയെ കണ്ടില്ലായെങ്കിലെന്റെ
രണ്ടുനയനങ്ങളെ കൊണ്ടില്ലാഫലമേതും,
തൊണ്ടിപ്പഴത്തെത്തല്ലി മണ്ടിപ്പാൻ വിരുതുള്ള
ചുണ്ടിന്റെ ചുകപ്പു നീ കണ്ടില്ലയോ കുമാരാ!
മല്ലീവിശിഖന്റെ വില്ലിൻവിലാസത്തേയും
തല്ലിയോടിക്കുന്നൊരു ചില്ലീയുഗവും നല്ല-
മുല്ലപ്പൂമൊട്ടിനെജ്ജയിപ്പാനാംകലന്നൊരു
പല്ലും നിനച്ചാലെന്നെ കൊല്ലുമിക്കാമദേവൻ
പല്ലവമൊട്ടിനോടങ്ങുകമ്പിടിപ്പാൻ ഒരു-
ശങ്കയൊട്ടുമെന്നിയെ കൊങ്കയുഗവുംകാൺകിൽ
ലോകാധിപാവനാകാരം കാണുന്നേരം
രാകാചന്ദ്രമുഖിയോടാകാംക്ഷയില്ലാതാകും;
കല്ലോലത്തിന്റെ നല്ല ഹല്ലോഹലത്തെച്ചെന്നു
തള്ളുംകേശകലാപത്തിലും കണ്ടാലുമിന്നു
തെല്ലുംകേടുകൂടാതെ ചൊല്ലുന്നില്ലിനി ഞാനും
ചൊല്ലുന്നതെന്തിനേറെ എല്ലാമിപ്പെണ്ണിനോടു
കല്യാണം കഴിഞ്ഞില്ലാ കല്യാണിക്കെങ്കിൽ,
തെല്ലില്ലാതെകൊണ്ടിവളെ വല്ലഭയാക്കീടുവാൻ.

മട്ടുമാറി.

രാജകുമാരകഥ കേട്ടൊരുനേരം
ഏവമിതും ചൊന്നിരുവിജസൂനു ചൊല്ലി:—
"ശിവ ശിവ! കഷ്ടമിതെന്തൊരുമോഹം?
തവഹൃദി സംപ്രതികഥയോ സഖേ! ജ
ശിവജനത്തിന്ന ഭംഗംവരുത്തി-
ന്നവകാശംവരമിങ്ങോഴിൽമൂലം
സവിശേഷേണ നിനക്കെന്തിപ്പോൾ
നാവിനമിങ്ങനെ വരുവാൻ ബന്ധം?
ചഞ്ചലലോചനമാർക്കുകള്ള-
പ്പുഞ്ചിരികണ്ടുകൊതിക്കും നിന്നെ

നെഞ്ചിലൊരാർത്തിപൊറാവളർത്തേതും
വഞ്ചിതരായ്‌വരുമെന്നാലോർക്കീ;
പണമുള്ളവരോ പെണ്ണിനവരു-
ഗ്ഗുണമുള്ളവനിവരാദരവില്ല;
പണവുംകൊണ്ടിഹ ചെല്ലുന്നവനും
ഗുണവുമവർക്കൊരുതരവുമില്ല
ധനവാനെങ്കിലകത്തുകരേറി-
പ്പുനരിരിക്കാമവരും കാൽക്കൽകിടക്കും:
കനിവൊടു വെറ്റിലതിന്നുകൊടുക്കും
കനമൊടുമെത്തകരേറിയിരുന്നും,
ധനമെപ്പേരും വാങ്ങീട്ടവനെ
കനമില്ലാത്തൊരു പത്തികണക്കേ
മനസാ, വാചാ നോക്കുകയില്ലവർ
മനമൊരു കല്ലുകണക്കേ കഠോരം;
പതിയായുള്ള പണങ്ങൾ പിടുങ്ങി
പതിയെന്നുള്ളൊരു കൃപകൂടാതെ
കൊതിയനെയങ്ങു പുറത്തുകിടത്തും
കൊള്ളുകിനതിനാൻ വകയുണ്ടാക്കും
എഴുപതുപുറവയസ്സായുള്ളൊരു
കിഴവന്റെകൈയിൽ പണമുണ്ടെങ്കിൽ
അഴകിയസുന്ദരനായിട്ടവരെ
തഴുകിപ്പോരാൻ തടവില്ലൊട്ടും;
വടിയും കുത്തി നരച്ചു കുരച്ചു
കൊരച്ചുവരുന്നൊരു കിഴവച്ചാരെ
മടിയിൽപണമുണ്ടെന്നാലായവർ
മടിയാതവനെ കെട്ടിപ്പുണരും;
പിഴവിട്ടവാൻ തടവില്ലാത്തവരെ
കലമെന്നൊന്നുവിചാരവുമില്ലാ
ചലമിഴിമാരുടെ ശീലമിതിങ്ങനെ
പലരുംചൊല്ലിക്കേട്ടറിയുന്നു.”

മട്ടുമാറി.

കുരുടനെങ്കിലും ക്രൂരനെങ്കിലും
നരയനെങ്കിലും ജടയനെങ്കിലും
കടിയനെങ്കിലും കടിലനെങ്കിലും
മുടിയനെങ്കിലും മടിയനെങ്കിലും
കള്ളനെങ്കിലും കാടനെങ്കിലും
മുള്ളനെങ്കിലും മൂഢനെങ്കിലും
ചട്ടിയെങ്കിലും കുഷ്ഠിയെങ്കിലും
ദുഷ്ടിയെങ്കിലും വിദ്വേഷിയെങ്കിലും
വിരസനെങ്കിലും സരസനെങ്കിലും
വികൃതിയെങ്കിലും വിരുതനെങ്കിലും
വിമുഖനെങ്കിലും സുമുഖനെങ്കിലും
വിമതനെങ്കിലും സുമതനെങ്കിലും
പാമരനെങ്കിലും ചപലനെങ്കിലും
ഭൂതനെങ്കിലും കുപിതനെങ്കിലും
ഒന്നുനാലുപണമുള്ളവന്റെ കരി-
മുഖമിയലുന്നതവർ കണ്ടുപോകിലിഹ
മുഖമിതുതന്നെ വേണ്ടുമാഗ്രഹ-
മറിഞ്ഞു ചെയ്യുതിനു സംശയമില്ല.

മട്ടുമാറി.

ഗണികാജാതിക്കൊരുവനിലൊരു കൃപ
കണികാണ്മാനില്ലെന്നുടെ സഹജ
ഗുണിയാകിന നീ തരുണീമണികളി-
ലണയാത്തതിലെത്രയും ഭാഗ്യം.
ഇനിയും കിട്ടണമിപ്പോളിക്കണ-
മണിയും മണിദ്രവ്യവും കിട്ടണ-
മിങ്ങനെയുള്ള ദുരാഗ്രഹമല്ലാ-
തംഗനമാർക്കൊരു നേരവുമില്ല
കളമൊഴിയെന്നും കാമിനിയെന്നും,
കളമനോഹരഗാമിനിയെന്നും;
സുവദനയെന്നും, സുന്ദരിയെന്നും
കുവലയവിപുലവിലോചനയെന്നും;
വരതനുവെന്നും, വല്ലഭയെന്നും,
വരകരികുംഭപയോധരയെന്നും;
മതിമുഖിയെന്നും, മാനിനിയെന്നും,
മധുരാമൃതസദൃശാധരിയെന്നും
വസ്തുവിചാരമതില്ലാപ്പുരുഷക-
ളിസ്തുതിചെയ്തു വസിച്ചീടുന്നു.
മൂത്രം മലവും ചലവുമതിന്നൊരു
പാത്രം, പരമിഹ സുന്ദരിമാരുടെ
ഗാത്രം, ശിവ ശിവ! ചിന്തിച്ചാലതു
മാത്രം, മിനിക്കൊരു കൌതുകമില്ലാ,
നേത്രങ്ങളിലെപ്പീളയുമവരുടെ
വക്ത്രങ്ങളിലെ ദുർഗ്ഗന്ധങ്ങളും
ഒന്നുമല്ല വിയർത്തശരീര-
ത്തെന്തുയുമങ്ങനെ വിളവിളെ വഷളം വഷളം

കക്ഷങ്ങളിൽനിന്നൊഴുകും ജലമൊരു
ലക്ഷത്തിൽപ്പരമിച്ചുകളഞ്ഞും
പക്ഷമിതൊക്കെനിനക്കെന്നാകിലൊ-
രക്ഷരമുരിയാടുകയില്ലിനി ഞാൻ
ഒട്ടനടന്നമിന്നും ഗതിയൊരു
വസ്ത്രംപോലുമുടുപ്പാനില്ലാ
മാത്രദരിദ്രതയുള്ളവനിന്നക-
ളത്രംവച്ചു പുലർത്താൻ മോഹം!
ശാസ്ത്രബലങ്ങളിയില്ലാത്തവനി-
പ്പാത്രത്തിന്നതിമോഹം പാരം
താനുണ്ണാത്തൊരുദേവർ വരത്തെ
മാനംചെയ്യാനെളുതാമ്പുതമോ?
ഞാനിങ്ങനെ ചില ശാപം പറഞ്ഞു
മാനിച്ചെങ്കിലതങ്ങനെ കൊള്ളാം;
മാനിനിമാരിൽ വലഞ്ഞൊരു പുരുഷന്
ഹാനികൾ പലവക വന്നുഭവിക്കും
മാനക്ഷയവും ദ്രവ്യക്ഷയവും
സ്ഥാനക്ഷയവും ദേഹക്ഷയവും
ധർമ്മക്ഷയവും കർമ്മക്ഷയവും
ധൈര്യക്ഷയവും കാര്യക്ഷയവും
തർക്കവ്യാകരണാദി പഠിച്ചതു-
മൊക്കെമറന്നുമലർന്നുകിടക്കും;
കയ്യിൽപ്പണമില്ലാതെ വരുമ്പോൾ
കടവുംവന്നഥ തലയിൽക്കേറും;
പൊക്കംപിന്നെ സ്ത്രീജനസംഗം
പൊക്കണമൊന്നിഹ തോളിലുമേറും;
ചെക്കനുമില്ലൊരു പട്ടരുമില്ലവ-
നൊക്കത്തക്കനടക്കമകറ്റി;
ദുഷ്ടം ദുഷ്പ്രഭുസേവതുടങ്ങി-
പ്പുക്കംതിന്നു കിടക്കാംപക്ഷേ:
പറയാനുണ്ടസുരനില്ലുള്ളൊരു
പണമശേഷം വിററുമുടിച്ചും
കണ്ടജനത്തോടിരന്നു ലഭിച്ചൊരു
മുണ്ടുമുടുത്തൊരു കടയും ചൂടി
പ്പെരുവഴിമുറ്റിൽ ചെന്നസ്ഥലമവ-
ച്ചൊരുതരത്തെവനസ്ഥികഴിക്കും
കടയിൽച്ചെന്നു പുകലയിരന്നൊരു
കടയിൽതിരികിൽക്കൊണ്ടു നടക്കും;

ഇടയിലൊരിക്കൽ പരദേവതയുടെ
നടയിൽ ചെന്നു വണങ്ങിപ്പറയും,
ശിവശർമ്മാവെന്നവരുടെ നാമം
ശിവപൂജയ്ക്കു മുടക്കവുമില്ലാ,
ഇരുപത്തഞ്ചു വയസ്സുമതായി
പരിചൊടുവേദവുമൊക്കെ മുഖസ്ഥം.
"ധനമുണ്ടാവാനെന്തൊരു കർമ്മം
മനസാ, വാചാ ചെയ്യേണ്ടു ഞാൻ"
എന്നൊരുകണിയാനോടൊരു ദിവസം
ചെന്നവനുടനെ ക്ലേശിച്ചപ്പോൾ
ജാതകമൊക്കെവരുത്തിക്കണിയാൻ
പാതകമൊഴിവാൻ പ്രശ്നംവച്ചു,
"ദ്രവ്യമിതൊക്കെ നശിപ്പാനിന്നൊരു
ചൊവ്വാദോഷം കാണ്മാനുണ്ട്"
കണ്ടൻകാവിൽ ഭഗവതിനിങ്ങടെ
പരദേവതയുള്ളൊരു പരദൈവമതു
കൊണ്ടുവിചാരിച്ചപ്പോളടിയൻ
കണ്ടുവിരോധമതവിടെത്തന്നെ
നാവിലെത്തുന്നഥ നിങ്ങൾ ജപിച്ചാൽ
നാലവധിയാനുണ്ടാമ്പതമുടനേ"
എന്നതുകേട്ടഥ കണ്ടൻകാവിൽ
ചെന്നുജപിച്ചു മഹീസുരനങ്ങൊരു-
തിങ്ങൾമുടങ്ങാതപ്പോൾ ഭജ-
നങ്ങൾപണങ്ങളുമുണ്ടാമവനാൽ;
മുപ്പത്തൊന്നാംദിവസം രാത്രിയി-
ലൽഭുതമാകിനസ്വപ്നംകണ്ടു;
കെല്പോടുവന്നൊരു സുന്ദരിതാനൊരു
ചെപ്പുംനല്ലചെരിപ്പുംനൽകി.
ഇച്ഛിക്കുന്നപദാർത്ഥമശേഷവു-
മച്ചെപ്പിൽ പുറമുണ്ടാമുടനേ
നിരുപമമായചെരിപ്പുകൾപൂട്ടാൽ
നിരുപിക്കുന്നൊരു ദിക്കിൽ ചെല്ലും
ചെപ്പുംതന്നുചെരിപ്പുമെടുത്തവ-
നപ്പോൾത്തന്നെ നടന്നപ്പുരുഷൻ
കുടക്കാവിൽ ചെന്നപ്പോളൊരുവഴി-
പോക്കൻ ബ്രാഹ്മണനവിടെക്കെത്തി;
ശിവശർമ്മാവഥ ചോദിച്ചു "ഭവ-
ദ്വനം കഥ തിരുനാമമേതോ"?

"നമ്മുടെ വാസം കാശിക്കപ്പുറ-
മഞ്ചാറുദിവസം വഴികേറുമതിൽ"
"കണ്ടാൽനല്ലൊരു വേശ്യാസ്ത്രീക-
ളുണ്ടോ വിപ്രാ! തന്നുടെ ദിക്കിൽ?"
"ഉണ്ണി ഉണ്ണിച്ചിരിയെന്നൊരു പെണ്ണു-
ണ്ടുലകിലവളോടൊത്തില്ലൊരു പെണ്ണും
തലമുടികളും കണ്ണുകളും
മുലയിണയുമിണ കൊടിനടുവുമിവ
സകലവുമെത്ര മനോഹരമവളുടെ
ശകലവുമില്ലിഹ ദോഷമതിക്കും"
"ഒന്നു ഗമിച്ചുടനവളെ നമുക്കു-
ളരുമയാക്കാൻ സംഗതിവരുമോ!"
"സംഗതിവരുമതിനെന്തെ; നടന്നാ-
ലഞ്ചാറും വീട്ടിന്നരികെച്ചെല്ലാം;"
"ഞാങ്ങളിനെയല്ലിന്നിനിക്കവിടെ-
ച്ചെന്നങ്ങവളെക്കണ്ടേപോരൂ"
"ഓർത്തുതന്നിക്ക കാരത്തൊന്നോ?"
"ഞാനല്ലിതു പരമാർത്ഥമതെന്നോ;
നാത്താഴത്തിന്നു തന്നെയില്ല-
ത്തെത്തത്താറത്തിനാൽ സംശയമില്ല.
എന്നതു കേട്ടിതുമൊരുവതി-
ലൊന്നതുമായിട്ടും മറ്റതുമിട്ടും
കാലിലിട്ടിവ പിടിച്ചുനാൻ
പാലേ കാശിക്കപ്പുറമെത്താം"
എന്നുപറഞ്ഞു പുറപ്പെട്ടുടനെ
ചെപ്പുമെടുത്തു ശിവശർമ്മാവും
പെരുവഴിപോക്കദ്വിജനുംകൂടി;
അങ്ങനെ കാശിക്കപ്പുറമെത്തി
ആ ദ്വിജവരനുടെ ഇല്ലം പൂകി-
ന്നത്താഴംവഴിപോലെ കഴിച്ചവ-
ന്നുണ്ണിയുണ്ണിച്ചിരി തന്നുടെവീട്ടിൽ
തിണ്ണപ്പുറത്തിലൊരുവസിച്ചു
വാർത്തപറഞ്ഞവനവളോടുകൂടി
ചെല്ലുമുദാ ശിവശർമ്മദ്വിജനെ
നല്ലസമർത്ഥൻ പാഠകദ്വിജനെന്നു
ചെല്ലുമതിയല്ലിവക ചൊല്ലാൻ
ചെപ്പുചമച്ചിപ്പവളൊത്തുമവ വല്ലഭ-
നൊപ്പമവളൊടുകൂടി വസിച്ചു;
കോപ്പുകളൊത്തു കൊടുത്തിതു പലവക
വാർപ്പുകളും ചെമ്പുകളുരുളികളും കിണ്ടിക-
ളതുവഴി സമ്പത്തവളുടെ വീട്ടിൽ
ധനപതി വിപ്രൻ സമ്പാദിച്ചു;
അവളുടെ തള്ളക്കിഴവിയൊരുന്നാ-
ളവളോടു വെളിയിൽ വിളിച്ചു പറഞ്ഞു;
"മകളേ നിന്നുടെ വിപ്രൻകുലം
മാറുള്ളോർകളൊക്കെ മറന്നു;
പാരം കഷ്ടമൊരാപത്തിലുമുപ-
കാരം ചെയ്യാനൊരുവനുമില്ലാ
നാതിയനാപാനിവനാകിലുമേകൻ
മതിയാമോതവ വീട്ടുചിലത്താൻ?
തോട്ടം ചുഴിയും മഴയും വന്നി-
ട്ടുകളകൊണ്ടിങ്ങനെ നിറയുന്നു
എന്നാകിലുമിവൻ പലതരം പറവക
തന്നുള്ളതൊക്കെ വിറ്റു തടിച്ചു;
തിങ്ങളെന്നിനിയില്ല പണം വര-
വെങ്ങിനെയെന്നു വിചാരിച്ചാനോ?
ചൊന്നം മരതം രത്നം പതിനിയ
മഞ്ചാടികളുടെ സംഖ്യയുമില്ലാ,
എന്നാണവളുടെ ഭാഗ്യം ഗണിതമി-
ച്ചുകിൽ കിഴിവറ വരുവാനില്ല,
ചെമ്പില പുകയില പല്ലക്കാണാം
കൊമ്പിനു മഞ്ചും കാര്യമതില്ലാ,
പത്തുമറേറും വിപ്രനാക്കിന
നിത്യംചെമ്പും കൊടുത്തിരുന്നു;
മധുരക്കറിയും പാൽപ്പായസവും
മതിയാവോളം കോഴിപ്പൂവരിയും
ഉണ്ടനുദിനവും വരവിട്ടുവരുന്നവക-
യെങ്ങനെയെങ്ങനെ നഷ്ടമകന്നു?
എന്താണവിടെ വിറ്റുകളെടുത്തു
നീ താനിതു മറന്നിതു ഞാനില്ലാ
എന്നാലവനുകളപ്പെരാ തോറും
നന്നായ് നീ ചിന്തിച്ചറിയേണം"

മട്ടുമാറി.

എന്നുള്ള മാതാവിന്റെ നിർബ്ബന്ധംകൊണ്ടോ താനോ
ചോദിച്ചറിഞ്ഞുംകൊണ്ടു മടിച്ചുകൈക്കലാക്കി
ചെപ്പും ചെമ്പിപ്പും തന്റെ പെട്ടിയിലിട്ടുപൂട്ടി;

വിപ്രനാ ചെലവിന്നമിപ്പൊഴതയാക്കിപ്പിന്നെ
തന്നുടെ വീട്ടിൽനിന്നു തള്ളിപ്പുറത്താക്കി
ഉണ്ണി ഉണ്ണിച്ചുവിരിയും തള്ളയുമൊരുമിച്ചു
കണ്ണിൽ കാണാത്തദിക്കിലാട്ടികളഞ്ഞപ്പോൾ
പട്ടിണിയിട്ടുകൊണ്ടു പാരംപൊറുതിയായ
പട്ടിയെപ്പോലെ വിപ്രൻ പാഞ്ഞുനടന്നീടുന്നു.

മട്ടുമാറി.

ഇങ്ങനെ കനിവില്ലാത്തൊരുജാതിക-
ളാം ദുർഗ്ഗുണന്മാരെന്നോർത്തീടണം
എങ്ങനെയെങ്കിലുമർത്ഥമാർജ്ജനം
തങ്ങടെ കൈക്കലൊതുക്കും സാഹസ!
ഇത്തരമുള്ള ശുചിവ്രതവാക്കിനാ-
ലത്തൽവചനായുതിയാമദതോ
സത്വരമൻപൊടു രാജകുമാരൻ
ചിത്തരസേന നടന്നതിലുള്ള-
യന്ത്രരഥമേറി ഗന്ധർവ്വവിദ്യാ-
കന്യകമാരുടെ മുന്നിൽ ചെന്നു
നിന്നൊരു സുന്ദരവദനെക്കനിവോടു
തന്നരികേ ചെന്നു കണ്ടൊരുനേരം,
കൗതുകവിസ്മയകാമപ്രസര-
സാകുലമാനസയായകുമാരി
കനിവോടു തന്നോടു ചോദ്യം ചെയ്തു:—
"കനകസമാനമനോഹരകാന്ത!
നളകൂബരനോ നളരൂപനോ!
നളിനായുധനോ! നാരായണനോ!
ശചിനിമിഷങ്ങളിലൊരുവൻ താനോ!
വിശോകമനോഹര! വട വഹിയ്ക്കാൻ മെ
ഗാത്രമിതം തവകാൺകനിമിത്തം
നേത്രയുഗംമമ സഫലമിതായി;
കോ ദേശമെന്നറിവാൻ ഞാനൊന്നു
പാത്രമതോതോ പരമിഹലോകേ!"
എന്നതുകേട്ടുരചെയ്തു കുമാരൻ:—
"എന്നുടെ നഗരം കുണ്ഡിനനഗരം
വൈദേഹി വല്ലഭ സമാനൻ
വൈദർഭൻ നൃപനെന്നുടെ താതൻ
സാല്വമഹീപതിമൂഢൻ വന്നഥ
സമരേ താതനെ ഹനനംചെയ്തു
മുതലുള്ളതുമവനൊക്കെഹരിച്ചു
മുതലപിടിച്ചെന്നമ്മ മരിച്ചു;
ഉണ്ണിയെന്നെയുമൊരു ദ്വിജപത്നി
ഉടനെ സന്തോഷത്തോടു വളർത്തി;
ഇതിനുള്ള സ്വഗുണനാം വിപ്രകുമാരൻ
വിനയനിധിയവനെന്നുടെജ്യേഷ്ഠൻ
ധർമ്മഗുപ്തനെന്നാണെൻ നാമം
കർമ്മവശാലിങ്ങനെയെന്നാലും
ഏകചക്രപുരംബ്രാഹ്മണഗേഹേ
ഏകാന്തസ്നേഹേന വസിക്കുന്നു,
ഭിക്ഷയെടുത്തു ദിവസം കഴിച്ചും
ഭക്ഷണവസ്തുക്കളന്വേഷിച്ചും
അക്ഷയമതുമറിവീല, ദൈവം
തക്കതുചെയ്തിനിപരിശുദ്ധമാക്കാം."

മട്ടുമാറി

അന്നേരം ജ്യേഷ്ഠനതിമോദമോടെ
കന്യാമണികളെ കാൺകയുമായി
മദനസമാനൻ വരമണിയായ്
"വരതനു! നിന്നോടോതിടു ഞങ്ങളെ!
മതിമുഖി! നിന്നുടെ വദനാംബുജമിട-
മരതകമണിയും കാൺകനിമിത്തം
മതികലരുന്നൊരു കൗതുകമധികം
പറവാനില്ലിതു മംഗലനയനേ!
എന്നതുകാരണമിഹ ഞാൻ വന്നതു-
മെന്നറിയിച്ചിടുക നീ സുന്ദരി!
ഇന്നു നമുക്കിഹ സുദിനം നിശ്ചയ-
മിതുപോലെ കാണ്മതു മംഗലം
ഉരചെയ്യണം നീ! സതിയോ? രതിയോ?
ഇന്ദ്രപ്രിയയോ വാണിയോ ശചിയോ?
നിന്നുടെപേരും വാർത്തകളെല്ലാ-
മെന്നോടുരചെയ്ക മനോഹരശീലേ!
പങ്കജവദനയനേ പറകെടോ
നിൻകനിവെങ്കലുണ്ടാവേണം
പങ്കജശരശരമേറ്റു നമുക്കതി
സങ്കടമെന്നേ പറവാനുള്ളൂ."
എന്നുരചെയ്തതു കേട്ടുകുമാരി;—
"എന്നുടെ താതൻ ഗന്ധർവ്വേന്ദ്രൻ
ദ്രമിളാഖ്യൻ പരമേശഭക്തൻ
സുമതി സുശീലൻ സുപ്രതിതൃപ്തൻ
"അംശുമതി"യിതി നമുക്കിഹനാമം
കിംശുകപുഷ്പസമാധരി! സുമതേ!

വംശവിസ്തൃതിയിന്നിനക്കുമെനിക്കും
സംശയമില്ലിതു മമ മനസ്സിൽ
സകലഗുണനിധിയാകിന ഭർത്താവിൻ
സമുചിതമാം സന്നിധാനമതിൽ
സഫലം നിന്നിൽവിവാഹം നമ്മുടെ
സർവമനോരഥമപി സാധിക്കും,
പാർവണചന്ദ്രമനോഹരവക്ത്രേ!
ബാലികമാരെ ജനകൻ നമ്മുടെ
വേളിക്കും വഴിയുണ്ടായ്‌വരുമേ
മേളിക്കും നാമിരുവരുമുള്ളവി .
കേളിക്കുതരമായ്‌വരുമെന്നാൽ
നാളെക്കഴികെ വിവാഹം വേഗം-
നാളെക്കൊണ്ടു വരുന്നതുമിഹ ഞാൻ
നാളേക്കും ഗുണമില്ലാ. വന്നാൽ
നീളെക്കും ഗുണമങ്ങുതന്നെ
മൂന്നും നമ്മുടെ വാഞ്ഛിതമിപ്പോൾ
പാരം ചേതസി താതനുമുണ്ടേ
ചൊന്നും സംശയമതിനില്ലിവിടെ
മറെറന്നാളിഹ വരിക സുശീലാ!"
എന്നുപറഞ്ഞവൾ തന്നുടെ ഗളമതിൽ
നിന്നൊരു ഹാരമെടുത്തു കുമാരൻ
തന്നുടെ ഗളഭുവി ചേർത്തു ഗമിച്ചിതു
കന്യകയും സഖിമാരും തരസാ

ഃ മട്ടുമാറി (പായ്ച്ചുതാളം)

രമണീമണിവചനമിതി സരസമൊടു കേട്ടവൻ
രാഗംവളർന്നൊരു രാജവീരൻതദാ
കുതുകമൊടു കന്യകാസൗഭഗാതിസുന്ദരൻ
കുവലയദളാഭം നൃപാലബാലകൻ,
അടവിതടമചലതടമപികൊട്ടുകടന്നവൻ
ആരണനാഥന്റെ ആലയം പ്രാപിച്ചു,
ജനനിയുടെ നികടഭുവി നിഖിലമപി ചൊന്നവൻ
നീതിമാനായവൻ കൂപ്പിനിന്നീടിനാൻ
"വരികരികിൽ മകനെ വരിക തവ മംഗലം
വൈകുവാനെന്തു നീയിങ്ങുവന്നീടുവാൻ!
അയി കമലകുലകമിഹ തവ മനസിയുണ്ടെന്നു
ആനനകാന്തികൊണ്ടറിഞ്ഞീടിനേൻ;
ഭൂപകരിപുമദനാ! തവ പരമസുഖകാരണം
പാതിരാ നേരായ പാർത്ഥിവാനന്ദനാ!"
ഇതി ജനനിവചനമിഹ സദയമിഹ കേട്ടവൻ
ഇന്ദ്രഭവോത്തമനാശു ചൊല്ലീടിനാൻ:—
"പരമശിവഭജനമതു പരിചൊടഥ ചെയ്തു ഞാൻ
പാരാതെ കാനനേ ചെന്നിരിക്കുംവിധൌ
ഗഗനചരികുലമണിയുമൊരു മാനിനി
ഗന്ധർവകന്യകാ തത്ര വന്നീടിനാൾ
കളകളരവകളഗമനകളഭസുഭാഷിണി
കാനനേയെന്നെയും കണ്ടുകാമിച്ചവൾ
മമ മൊട്ടുമധുരതരവചനമപി ചൊന്നവൾ
മാലയിട്ടീടിനാൾ മന്ദമന്ദം തദാ
ഉഷസി മമ ജനകനൊട്ടുമിവിടെവരുമീ ഞാനു-
മൂനമില്ലെന്നു പറഞ്ഞു മറഞ്ഞവൾ
സുരതരുണീജനമണിയുമണിമകുടമാലിക
സുന്ദരിയെന്നുടെ കാന്തയായ്‌വന്നിഹ
ജയജനനി! തവകരുണപരിണതി മവിക്കയാൽ
ജന്മംസഫലമായ് വന്നിതു സാമ്പ്രതം."
കനിവിനൊടുതനയനുടെ വചനമിവകേൾക്കെ
കൌതുകം പൂണ്ടുചൊല്ലി വിപ്രാംഗനാ:—[ഞാൻ
"പരമമുദമൊടുമിതു വചനമിതു കേൾക്കയാൽ
പാരംതെളിഞ്ഞു മേ കണ്ണുകളിങ്ങനെ
നിരവധികരുചിരുചിരകനകമണിതങ്ങളിൽ
നീതിയിൽ ചേർന്നപോൽ നിങ്ങളും ചേർന്നിതു;
വേഷജനഫലമഖിലമഴകൊടുധരിക്ക നീ
രാവംതെളിഞ്ഞു സുഖേനവസിക്കനീ."

മട്ടുമാറി.

തനിക്കുള്ളൊരഭിലാഷമിനിക്കാലം വൈകി
ടാതെ
ലഭിക്കുമെന്നോർത്തു ചിത്തം കുളുർത്തുരാജകുമാരൻ
തരത്തിലിവിവർത്തമാനമുണർത്തിച്ചു മോദിപ്പിച്ചു
രസിച്ചു ദ്യൈവസ്ഥാനം തന്നും വസിച്ചു വിപ്രാലയ-
ത്തിൽ
തളത്തിലിരുന്ന തന്റെ ഗളത്തിൽ വിളങ്ങീടുന്ന
വെളുത്തമുത്തുമാലയെ വളർത്തമാതാവേകട്ടി-
പ്പറഞ്ഞൊരവസ്ഥയെല്ലാം കാർത്തൊന്നുനിക്ക-
മില്ലെ-
ന്നറിഞ്ഞൊരമാതാവെന്നുള്ള പരിജ്ഞാനമുള്ളവാ-
കി

ഗന്ധർവ്വകന്യകയും ബന്ധുസ്ത്രീകളുംകൂടി
ഗന്ധർവ്വരാജാവിന്റെ ഗേഹത്തിലങ്ങുചെന്നു
വന്ദിച്ചു താതനോടുമൊന്നിച്ചിരുന്നു ശുഭ-
മാകിന ചന്ദ്രാംഗദനൃപന്റെ വൃത്താന്തം
ശ്രവണകൌതുകത്തോടെ താതനെ ഗ്രഹിപ്പിച്ചു
സന്തോഷമിയന്നോരു ഗന്ധർവ്വരാജൻ തന്റെ
ബന്ധുജനത്തെയെല്ലാമന്തികേവരുത്തികൊ-
ണ്ടന്തമില്ലാതുള്ളോരു പൊന്നും പണവും പട്ടും
ചന്തമേറുന്ന ദിവ്യരത്നങ്ങളും ഭൂഷണങ്ങളും
ദന്തികളും കുതിരകളും തേരുകളും കാലാളുകളും
നാനൂറാളും പല്ലക്കുകളിത്യാദിപദാർത്ഥങ്ങ-
ളൊക്കവേ സംഭരിച്ചു കെട്ടിച്ചുകൂപ്പിച്ചുംകൊ-
ണ്ടക്കാട്ടിൽവന്നുയോഗം കൂട്ടിപ്പാർത്തൊരുനേരം
വിപ്രകുമാരനോടുമൊന്നിച്ചു ധർമ്മഗുപ്തൻ
തൽപ്രദേശത്തുവന്നുനോക്കുന്നനേരം ബഹു
ദിവ്യന്മാരുടെയോഗം ദിവ്യസ്ത്രീകളുടെയോഗം
ദ്രവ്യസമ്പത്തുകണ്ടു വന്ദിച്ചുമോദത്തോടെ.

മല്ലാറി.

ഭ്രമിളനതാകിന ഗന്ധർവ്വാധിപ-
നതികുതൂഹലമോദത്തോടെ
നൃപതിസുതന്റെ കരാംബുജയുഗളം
സപദിപിടിച്ചു പുണർന്നവരും ചെയ്തു,
ആമോദാദരമവരുടെ വാക്കുകളും
കാമോദരി രാഗത്തിലുരിച്ചു:—
"കേൾക്കസഖേ! കേവലം മേ വചനം
കേളിഗുണവസതേ!
ആക്കമിയന്നോരു നിന്നുടെ വാർത്തകളും
അഖിലവുമെൻ മകൾ ചൊല്ലിക്കേട്ടു
ഇന്നലെ ഞാൻ മമ പരദൈവതമാം
ഇന്ദുചൂഡന്റെ പദതളിർതൊഴുവാൻ (കേൾക്ക)
ചെന്നിതു കൈലാസാചലസീമനി
ചേതസിപെരുകിന ഭാവനയോടെ (കേൾക്ക)
ചരണസരോജസമീപേ ചെന്നഥ
പരിചോടു വന്ദനംചെയ്യുന്നേരം
പുരഹരഭഗവാനെന്നോടു ശുഭം
സരസതരം ഗിരമരുളിച്ചെയ്തു (കേൾക്ക)
"ഭ്രമിളസഖേ! ശൃണു സാധുവിശേഷം
സുമഹിതനാകിന ഭൂസുരസുതനും
വിമലസപത്നി വിദർഭനന്ദനനും
മമ പൂജനം ചെയ്തിടുന്നു (കേൾക്ക)
വിധിപിഴയാതെ പ്രദോഷം തോറും വ-
ന്നവധികൂടാതെ ബാലന്മാരവർ
മതികരുവേ മമ ശൈവമിദാനീ-
മതിശയതരമുളവാകി നിയതം (കേൾക്ക)
വിപ്രകുമാരനു ധനമുണ്ടാവാൻ
ക്ഷിപ്രം ഞാനൊരു നിധിയും നൽകി
മൽപ്രിയനാകിന രാജകുമാരനു
സുപ്രിയമാത്തു വരത്തീടേണം (കേൾക്ക)
ഭ്രമിള! നിന്നുടെ മകളായുള്ളൊരു
കമലായതമിഴി കന്യാമണിയെ
മമഹിതനാകിന രാജകുമാരനു
മമതകലർന്നു കൊടുത്തിടേണം (കേൾക്ക)
ധന്യതപെരുകിന നൃപസുതനും തവ
കന്യകയാകുമൊരംഗനയും
അന്യോന്യം ബത കണ്ടുമനോഭവ-
മഖിലവുമാത്തു പറഞ്ഞു പിരിഞ്ഞു (കേൾക്ക)
കാണിവിളംബമതെന്നിയിവരുടെ
പാണിഗ്രഹണമഹോത്സവമധുനാ
വേണമതിങ്ങിനെ ഭഗവാനെന്നോടു-
മേവം വിളിച്ചരുൾചെയ്തു കുമാര! (കേൾക്ക)
ബാലാ! വരികബലാ! സരസഗുണശീലാ!
യുവതിജനലീലാരസികാ! നിന്നെ-
ക്കണ്ടൊരുനേരമിനിയ്ക്കുണ്ടായ
സന്തോഷത്തിന്നുണ്ടോ അവസാനം
നീ മടിയാതെ നില്ക്കുന്നതെന്ത്യേ?
കേളീരസികയാകും നാളികമുഖിയുടെ
വേളികഴിച്ചുവരെ ലാളിച്ചുകൊണ്ടുപോക!
കേളീരോളികളും ശുകപാളിമൊഴിയെ ഞാനു-
മാളീജനങ്ങളോടെ തെളിച്ചയച്ചീടാം.
ഏവം പറഞ്ഞു നിജഭാവം തെളിഞ്ഞു ശൈവ-
സേവപ്രിയനാമുപദേവപ്രധാനിവീരൻ
അംശുമതിയെ വിളിച്ചുത്സവത്തിന്നുമഹി-
മാംശുമുഖനാം കന്ധിനരേശനു ദാനംചെയ്തു
ഗന്ധർവ്വകന്യകടെ വേളികപിന്നെമറു
ബന്ധുക്കളോടും വേണ്ടാ സന്ധിപറകവേണ്ടാ,
കാന്തനാകുംപുരുഷൻ താൻതന്നെ ചെന്നവിടെ

പെരുതായിട്ടൊരു ഗുണമുണ്ടൊട്ടു-
മതുതാനിഹ പറകില്ല സഖേ! ഞാൻ.
കുയിലും കാകനുമൊരുനിറമെന്നു
കരുവില്ലതിനു പലർക്കും ബോധം;
നാദംകൊണ്ടേ നിങ്ങളു തമ്മിൽ
ഭേദമുള്ളൂ ബധിരശ്രോതാവേ!
മാവിന്നഗ്രേ ചെന്നുവസിച്ചാൽ
കാകൻ നീയൊരു കോകിലമാകും;
കാണികൾ നിന്നെ കുയിൽക്കുയിലെന്നു
നാണിയമെന്യേ നടത്തിക്കൊള്ളും,
ആയതുമുചിതമോ എന്നൊരു സംശയ-
മകതാരിൽ പുനരുണ്ടാകേണ്ടാ,
നേപാളക്ഷിതിതന്നിൽ വസിക്കും
ഭൂപാലന്റെ ലലാടന്തന്നിൽ
ചേറുപിരണ്ടു കണ്ടാലുരുവില-
വേറില്ലാത്തൊരു കസ്തൂരിക്കോ;
എന്നല്ലാതൊരു മന്ദന്മാർക്കും
തോന്നുകയില്ല വിചാരിക്കുമ്പോൾ;
കരുമണിയും തിരുനെറ്റിക്കൊരു
പങ്കം പിരകാനെന്തവകാശം?
ശകലശിവകിവ ചോരന്മാരെ
ശേകിച്ചുവനൊരു ബ്രാഹ്മണൻ
പൂണ്ടെപ്പാന്ത ഭർത്താവിനെ പാലന
ചോരന്മാർക്കിന്നവകാശം?
ചതിയെന്നുള്ളൊരു തത്ത്വം പോലും
കളിയായ്ക്കിപ്പുറവാനും ചേലാ;
ജളനെന്നാലും സ്വാമിക്കേകാ-
ന്തുള്ളവാകും ഗുണമെന്നിതിനർത്ഥം."

ശാസ്ത്രങ്ങൾ വ്യാകരണസൂത്രങ്ങൾ നല്ല തർക്ക-
വാദങ്ങൾപിന്നെ ധർമ്മശാസ്ത്രങ്ങൾ പുരാണങ്ങൾ
വേദം ഗ്രന്ഥം മന്ത്രവാദം ചികിത്സാഗ്രന്ഥ-
ങ്ങൾ ശാസ്ത്രവിദ്യാവിനോദങ്ങളിവകളും
ആട്ടം കളികൾപിന്നെ ച്ചാട്ടം ഞാണിന്മേലേറി
ഓട്ടം തുള്ളലും പല കൂട്ടം ഗ്രഹിച്ചവരും,
കോട്ടംകൂടാതെ കവിക്കൂട്ടം ചമച്ചുണ്ടാക്കി
വാട്ടംകൂടാതെ വിദ്വൽക്കൂട്ടത്തെ ബോധിപ്പിപ്പാൻ
ഒട്ടേറെയുള്ളതെന്നതൊക്കെയും നമുക്കെങ്ങാൻ
മുട്ടും മനസ്സിൽ നാം ചുറ്റിപ്പിച്ചതെല്ലാം,
വിട്ടുപോകരുതല്ലോ കിട്ടും പരിഹാസങ്ങൾ;
കേട്ടും കവികൾ ചിലർ കേട്ടും പ്രയോഗിക്ക-
ത്തട്ടും ദൈവമെന്നാൽ തട്ടുമവന്നും [ഭേദം
ഇഷ്ടം ലഭിക്കയുമില്ലനിഷ്ടം ലഭിക്കയുമാം;
ഇതറിഞ്ഞുവിചാരിക്കുമ്പോളിത്താഴിലെല്ലാതല്ലാ
ചിത്തം ഗുരുക്കന്മാരിൽ നിത്യമുറപ്പിക്കുന്ന
സത്തുക്കൾക്കൊരു ഭാഗ്യമുള്ളതെന്നതേ വേണ്ടു.

ഉലകരെ പെരുമാൾ വാഴുംകാലം
പലകടിയില്ല ധരിത്രിയിലെങ്ങും
വിലപിടിയാത്ത ജനങ്ങളുമില്ല
ചെലവിടുവാൻ മടിയൊരുവനുമില്ല;
തലമുടി ചൊടിയും പല്ലും മുറവും
മുലയും കരവഴകിപ്പോയൊരു
ചലമിഴിമാരിവിടാരുമേയില്ല,
മലയാളം പരദേശങ്ങളിലും
ഫലമില്ലാത്ത ഗൃഹങ്ങളുമില്ല,
ജലമില്ലാത്ത കുളങ്ങളുമില്ല,
ഫലമില്ലാത്ത മരങ്ങളുമില്ല,
ഫലമില്ലാത്ത വിവാദവുമില്ല,
ഓത്തില്ലാത്ത മഹീസുരരില്ല,
കൃത്യില്ലാത്ത നരന്മാരില്ല;
പോത്തില്ലാത്ത കൃഷിക്കാരില്ല,
ചാത്തില്ലാത്ത ധനവ്യയമില്ല;
കള്ളപ്പറയും നടക്കുന്നവരും
കള്ളുകുടിച്ചു മറിക്കുന്നവരും
പൊള്ളപറഞ്ഞു ഫലിപ്പിപ്പവരും
ഉള്ളിലസൂയ മുഴുക്കുന്നവരും
കള്ളന്മാരും കശ്മലജാതികൾ
ഉള്ളൊരു ദിക്കുകൾ കാണ്മാനില്ല
എള്ളും നെല്ലും പൊന്നും പണവും
എങ്ങുമൊരേടത്തില്ലാതില്ല
ഉത്തമഗുണനാമുലകരെ പെരുമാൾ
ഉത്തമമവനിസുഖത്തൊടുവസന്തി
പത്തനസീമനി പരമാനന്ദം
സ്വാസ്ഥ്യത്തോടെ വസിക്കുംകാലം;
ശാസ്ത്രിബ്രാഹ്മണനൊരുവൻ വന്നഥ
ശാസ്ത്രമശേഷം വായിച്ചൻപൊടു
യാത്രീശനനെ ബോധിപ്പിച്ചതു-
മാത്രം ഞാനിഹ കഥനംചെയ്യാം.

ഉത്തമം ഗുണമിളമഹാഗന്ധർവൻ
തത്ഭവം ഗിരമുരചെയ്തപ്പൊളക്കെ
പുത്രനെയാത്രയുമാക്കിത്തരസാ
തത്രമാഞ്ഞിതു മഹിതചരിത്രൻ.

മട്ടുമാറി.

ആനപ്പുറങ്ങളോടും സേനാഭടന്മാരോടും
നാനാവാദ്യങ്ങളോടും കൂടിമേളിച്ചു നല്ല
മോടികലർന്ന വനവാടികടന്നുമെല്ലെ
കൂടിനടന്നുചെന്നു ശ്രീപ്രാസാദാവലോക-
ചക്രമേശനുമേറ്റം വിപ്രാത്മജൻതാനെ
വീണുനമസ്കരിച്ചു മാതാവിനേയും ചെന്നു
ജാതമോദേന വീണുവണങ്ങി വഴിപോലെ
സീതാവല്ലഭനോടു തുല്യൻ നൃപതിപുത്രൻ
സന്തോഷവാരിധിയിൽ നീന്തുന്നമാതാവിനെ
ഗന്ധർവകന്യകയും ചെന്നു നമസ്കരിച്ചു;
വൈദർഭരാജ്യംതന്നിൽ ചെന്നുകൊണ്ടടിയങ്ങൾ
വൈരിയെജ്ജയിച്ചിങ്ങുവൈകാതെവരുന്നുണ്ട്
അത്രനാളുമെൻ മാതാവത്രവസിക്കവേണം
അത്രവിരോധംതീർന്നാലത്രഗമിച്ചുകൊള്ളാം.

മട്ടുമാറി.

ഇങ്ങനെയാത്ര പറഞ്ഞു കുമാരൻ
തിങ്ങിനപുരുഷന്മാരൊത്തൊരുക്കൂടെ
മാർഗ്ഗിയിലങ്ങു നടന്നുതുടങ്ങി
മാർഗ്ഗമതിങ്ങിഹ സാലമുപ്രാപം;
അഗ്രജനാകിന ഭൂസുരസുതനെയു-
മഗ്രേ സപദി നടത്തിക്കൊണ്ടഥ
ഉഗ്രതപെരുകിന ഗന്ധർവാദിസ-
മഗ്രബലേന സമേതനമരൻ,
കൊട്ടും കുഴൽവിളി കോലാഹലമിട-
മൊട്ടും കുറവുവരാതെ ദിഗന്തര-
മെട്ടും ഝടിതിമുഴക്കിക്കൊണ്ടണി-
യിട്ടും പൊട്ടുപൊട്ടെ വെടിയും വെച്ചഥ
കാട്ടുകടന്നു വിദർഭമഹീപതി
നാട്ടുചുകണ്ണു വിളിച്ചുപറഞ്ഞു:—
“മാറ്റുകളാരുകളും വിപ്രന്മാരും
മാടണിമുലമാർ ബാലന്മാരും
മറെറാരടിക്കിന മാറിക്കൊൾവിൻ
മറെറന്നാളിഹ വന്നേപോർക്കാം;
പടയിൽവരുന്ന ഭേദമതിൽ ചില-
രിടയില്ലാതെയുമുണ്ടാമായവർ
ഝടിതികടന്നു കലമ്പിക്കലശലി
ഖടിയോ പിടിയോ ഒന്നുപിണയ്ക്കും;
അതുതരമിതന്നവിലക്കാനുള്ളോ-
രെജമാനന്മാരറിയും മുൻപേ
തരംതരെ ബ്രാഹ്മണപുത്രന്മാരുമുറക്ക-
നതെരമാപത്തുളവാക്കീടും
പിന്നെനിനച്ചാൽ ഫലമില്ലിവക-
ളുന്നേരനോ കരുതീടേണം
ഞായംന്നാക്കി നടപ്പാൻ നമ്മുടെ
നായന്മാരെപ്പഠിപ്പിച്ചിട്ടില്ലാ;
നായും നായരുമൊക്കമിനിക്കൊരു-
പായം വരുമെന്നുള്ളവിചാരം
ഒരുവിധത്തിനുമില്ലതരിമ്പും
മിനുകിലായവർ തൂങ്ങികിടക്കും;
കണമുറത്തിൽ കലരും തലയും
കരണനാഥർ കേറിയെത്തും;
നാരങ്ങനൊന്നുള്ളാര ശങ്കയു-
മന്തരമെന്നൊരു ബ്രാഹ്മണവൃദ്ധി-
ളരെന്നുക്കൾക്കതിമ്പില്ലവരെ-
ബന്ധുക്കൾക്കുമതങ്ങിനെതന്നെ;
ള്ളുതടിച്ചുനടക്കുന്നവര
കള്ളുകുടിച്ചാൽ മറെറാരുമാറ്റും
മുള്ളപറഞ്ഞു പലർക്കും ചിലതൊ-
കൊള്ളും പ്രഹരവുമങ്ങിനെയുള്ളു;
കൊള്ളയിടാനും വീടുകളൊക്കെ-
ക്കൊള്ളികൾവച്ചു ദഹിപ്പിക്കാനും
ഉള്ളതുകത്തിക്കുവാനും പുന-
രെള്ളോളം മടിയെത്തവരില്ല.
അവരുടെ യജമാനന്മാർക്കും പുന-
രവരെയമർപ്പാൻ കഴിവുമില്ലാ:
കവരുന്നതിനൊരുപാതികൊടുത്താ-
ലവരതിനിന്നു സഹായം തന്നെ,
എന്നതുകാരണമിന്നും നാളെയു-
മെന്നുടെനാട്ടിൽ പാർക്കുന്നോരും
പെണ്ണും പിള്ളകളും ഗോബ്രാഹ്മണരും
കണ്ണും ചെവിയുമതില്ലാത്തവരും

ഉണ്ണികളും ചിറ്റമ്മമാരും
ബന്ധംകൊണ്ട് കിഴക്കൻവാതം
ചടയൊന്നുമുള്ള കോമരങ്ങൾ
ഉടയുന്നതിനിക്കമ്മാരും,
അമ്പലവാസികളെപ്പോലിരിമാ
രായുധമില്ലാത്തോരുണ്ണായന്മാർ
ഞങ്ങളെന്നുള്ളവരെല്ലാം വിരവിനൊ-
ടങ്ങൊരുനാട്ടിന്മാറിക്കൊൾവിൻ;
ഞങ്ങടെ കോപ്പുകൾ പാത്രങ്ങളുമിവ
ഞങ്ങടെ കൈക്കലിരിക്കവേണ്ട;
നമ്മുടെ വീട്ടിൽ കിണ്ണികൾ നാലും
നാലുമുനാഴിച്ചെമ്പുംപോയി,
നമ്മുടെയില്ലത്താത്തന്മാരുടെ
ചിറ്റം പൊന്നുതാലികളും പോയി,
ഇല്ലത്തൻപത്തുഗ്രന്ഥംപോയി,
ചെല്ലകിടന്നതശേഷംപോയി,
എന്നുടെ വീട്ടിലൊരോട്ടുകിണ്ടിയു-
മൊന്നരവസ്ത്രം കവറുംപോയി.
അയ്യോ! നമ്മുടെ കന്നുകളെല്ലാം
പയ്യോടുപെറ്റുകിടാക്കളെപ്പോയി,
അപ്പംവിറകും ശർക്കരവിറകും
അപ്പനൊരെല്ലാം മുതലുണ്ടാക്കിയ-
തിപ്പോൾ നമ്മുടെ നിർഭാഗ്യതകൊ-
ണ്ടെപ്പേരുംപടതന്നിൽ നശിച്ചു;
ചിരുതപ്പെണ്ണവൾ മിന്നും മൂക്കും
കരുതിപ്പോകാഞ്ഞിട്ടു കളഞ്ഞു
ഇളയച്ചിക്കുള്ളാഭരണത്തെ-
ക്കളയിച്ചുടുപ്പട്ടതുതന്നെ;
കോതപ്പെണ്ണിനു കാതിലപോയി
നീലിപ്പെണ്ണിനു താലികൾപോയി
ചക്കിപ്പെണ്ണിനു ചരടും മിന്നുമ-
ചക്കിയതോരൻ മുണ്ടുംപോയി
ഇട്ടിപ്പെണ്ണിനു കട്ടിലുപോയി
ചെട്ടിപ്പെണ്ണിനു പെട്ടികൾപോയി;
കണ്ടച്ചാരുടെ മുണ്ടുംപോയി;
ചെണ്ടക്കാരുടെ ചെണ്ടകൾപോയി;
കേളച്ചാരുടെ വാളുംപോയി;
കാളൻനായരുടെ ചങ്ങലപോയി;
ചിരികണ്ടച്ചാർ പടയിൽ ചാടി-
ച്ചുരികകളുമൊന്നു ചൂടേറ്റുപോന്നു;
കോതച്ചെട്ടീടെ കണ്ണുംപോയി
കോന്തിക്കമ്മാരുടെ കൊട്ടാരംപോയി;
ചെറുകിളച്ചിച്ചെരുപോലും നമ്മുടെ
ചങ്ങാതിക്കൊരു ശ്രമമായി,
എന്നെല്ലാം ചില ബ്രാഹ്മണവാക്കുകൾ
പിന്നാലെകൾക്കും പടപിരിയുമ്പോൾ
പണവും പൊന്നും പാത്രവുമാരൊ
പണയങ്ങളുമണിയാഭരണങ്ങളും
മന്നം പാഴിൽ കളയാതൊക്കെയു-
മിന്നൊരടിക്കിന്നമാറിക്കൊൾവിൻ!
ഇങ്ങനെയങ്ങു വിളിച്ചുപറഞ്ഞഥ
തിങ്ങിനബന്ധപ്പാടും പെരുകിന
ഗന്ധർവ്വപ്പട തേരും കരികൾ
മത്തിപ്പടകളുമങ്ങുകരേറി
കണ്ഡിനപുരിയുടെ ഗോപുരസീമനി
കമ്പിതനാകിന രാജകുമാരൻ
ചണ്ഡശരാസനമെന്നുകുലച്ചതി
ഖണ്ഡനചതുരൻ പുനരഥ ചൊല്ലി:—
“നമ്മുടെ ജനകനെ വെട്ടിക്കൊന്നിഹ
നമ്മുടെ നഗരമടക്കിയിരിക്കും
ഭൃത്തിയാകിയ സാധ്വാനികുല-
വഹമതിയുള്ളൊരു കാണണമിപ്പോൾ;
തന്നത്താനറിയാത്തൊരു നിന്നെ
തടിപുനരിടുന്നപൊടിയാക്കാതിഹ
വിടുമോ ഞാനിഹ തടിയാരുടിയാ
വിടുമോബാ! നിന്നെയതിന്നു കൊള്ളാം?
മന്ഥതിനിന്നീ പരരാജ്യങ്ങൾക-
ടന്നാമതാക്കാനുള്ളൊരു മോഹം;
ഞങ്ങടെയുകയില്ലനിനക്കൊര-
നർത്ഥംവന്നിഹ തലയിൽകേറി;
വൃത്രംനിന്നുടെ വിക്രമവിതുലക-
ളൊത്തിതാ കവന്നഹമിഹ ശൂരാ!
അതുവസിക്കും വിപ്രകുലം തവ
പുത്രകളേസമൂഹം പിന്നെ
പരും ചാതുർവ്വിലം ക്ഷത്ര-
ക്ഷത്രിയനിന്നു നശിക്കുമശേഷം
കൊമ്പൻകരിയുടെ മിക്കപിടിപ്പാ-
നൻപതുകവരികളുടെച്ചുതക-

ലമ്പിയരുതാംവല്ലതാതോ ശിവ
ശങ്കിതന്ധനോ തന്റെ ദുർമ്മോഹം! -
കേസരിവരന്റെ ഗിരികന്ദരത്തിൽ
കേവലമൊരുമൃഗവാനരം മൂഢൻ
കേറിയിരിക്കാൻ മോഹിക്കുന്നു
കേട്ടവരാരു ചിരിക്കാതുള്ളൂ!
പോരാനമ്മുടെ പുരിയിലിരിപ്പാൻ
ക്രൂരതവാപാകനായതിട്ടുവതിന്
വാടാ! നരകുലമേടാ! നരപതി
മൂഢാ നമ്മുടെ നാടായുള്ളതിൽ
ഇരുന്നിഹമലവിടാമിളു മാ
വിടാതുതയ്യോ കരുതിയ മോഹമാ!
കാടാപ്പുതമിനിവാസത്തിന ഖേദം
വേടാദികളൊക്കെത്തന്നേ."

മട്ടുമാറി.

ധർമ്മത്തെ ഭേദിക്കുന്ന ധർമ്മഗുപ്തന്റെ വാക്യം
ധർമ്മത്തെ മോചിക്കാത്ത കർമ്മത്തിനനുകൂലം
കേട്ടപ്പോൾ ഭയപ്പെട്ടു സാലനാം ക്രൂരക്കാരം
കൂട്ടാക്കാതിങ്ങിനെന്നാൽ കൊട്ടംവരികേയുള്ളു.
ഗന്ധർവ്വരാജം മാറ്റാ ബന്ധുരാജാക്കന്മാരും
സിന്ധുരവൃന്ദങ്ങളും സിന്ധുജവൃന്ദങ്ങളും
ഒക്കവേ കൂടെ വന്നു വിക്രമിക്കുന്നേരം
ജയിപ്പാൻ നാമെല്ലാരും തോറ്റുപോന്നതേ വരൂ;
ഉപായമാരായുകിലോ മാനമോടെതിർപ്പത്
ഏറവുമനസ്സിൽമുട്ടി തോറ്റു ഭംഗമുന്നാരം
മാറിക്കണ്ടവരെന്നാലോകർ വാഴ്ത്തുകയും
മാറിക്കൊള്ളുകയും നല്ലു നമ്മുടെ വൃന്ദമെല്ലാം;
ചെന്നു കെട്ടുകയെക്കാൾ നിന്നു കെട്ടുക നല്ലൂ
എന്നുള്ള ചൊല്ലിനിപ്പോളെങ്ങുമേനിക്കയില്ലാ
തന്നെക്കാൾ വലിയോനെ താണുസേവിച്ചിടാ
ഞ്ഞാൽ
പിന്നെത്താഴ്ച്ചയായി പിന്നാക്കം പോരുക
യുള്ളൂ
അന്യന്റെ രാജ്യം കിട്ടാനാഗ്രഹിക്കുന്നവൻ
തന്റെ രാജ്യംകൂടെ തനിക്ക ലഭിക്കാതാകും
ഇവണ്ണം വിചാരിച്ചു സാലനാം ബന്ധുക്കളും
സേവിക്കതന്നേനല്ലു എന്നങ്ങു നിശ്ചയിച്ചു
വെള്ളക്കൊടിയുംകൊണ്ടു വേഗേന പുറപ്പെട്ടു
വെള്ളക്കടയും താഴ്ത്തി വേഷം പകർന്നപോലെ
പട്ടുംപണ്ടവുംപൊന്നും കെട്ടിയെടുപ്പിച്ചുംകൊ-
ണ്ടൊട്ടും താമസിക്കാതെ കൊട്ടുംകുഴലുംമാറി
കാരിയക്കാരന്മാരും കാര്യസ്ഥന്മാരുംകൂടി
വൈരിയെക്കാണ്മാനായി വൈകാതെ തന്നെ
ചെന്നു;
വൈദർഭനവന്റെ വൈരസ്യംപോക്കിടുവാൻ
വൈരാഗ്യമുള്ളസാലൻവന്ദിച്ചുവഴിപോലെ

മട്ടുമാറി.

"വന്ദിക്കുന്നതെന്തോ! ശിവശിവ!
വളരെ വയസ്സേറുന്ന ഭവാനിഹ
നിന്ദിക്കാതെയിരുന്നാലുമതി
നിരവധി പിഴകളുമിങ്ങൊഴിവാക്കാം"
എന്നു പറഞ്ഞു വിദർഭകുമാരൻ
ചെന്നു പിടിച്ചു പുണർന്നു മുദാ
തന്നുടെ അരികിലിരുത്തി കുശലങ്ങ-
ളൊന്നൊഴിയാതെ പറഞ്ഞറിയിച്ചു
സന്തോഷിച്ചഥ സാലനരേന്ദ്രൻ
സകലദ്രവ്യങ്ങളുംകൊടുത്തു
മന്ത്രികളോടുംകൂടിത്തന്റെ
മഹിഗൃഹത്തിന്നരികിന്ന
ആയുധസഹിതം വാങ്ങി വിദർഭൻ
രാജഗൃഹത്തിന്നതെന്ന കൊടുത്തു;
പിന്നെ വിശേഷിച്ചുനവധിപട്ടും
പൊന്നും പണവും മണിഭൂഷണവും
സമ്മാനിച്ചിട്ടു സാലപ്രധാനം
സാലൻ തന്റെ കാര്യക്കാർക്കും
സമ്മോദിച്ചഥ സാലമഹീപതി
സമയംചെയ്തു "സഖേ പുനരിഹ നാം
തമ്മിൽ കലഹിക്കരുതൊരുനാളും
ജന്മികൾ നാമിരുവരുമുള്ളന്നി"തി
യാത്രപറഞ്ഞു നരമഹീപതി
ഗോത്രമഹത്തരനാകിന സാലൻ
പല്ലക്കുംമുകളേറിക്കൊണ്ടഥ
പടയും കുടയും ഘോഷത്തോടെ
നല്ലമുഹൂർത്തേ തൻപുരി പുക്കട-
നല്ലാരോടെ സുഖിച്ചുവസിച്ചു
കണ്ഡിനനഗരം പുക്കിതു ഗുണഗണ
മണ്ഡിതനാകിന രാജകുമാരൻ

കണ്ഠവലയകടകാദികളണിഞ്ഞുട-
ൻ മണ്ഡപമതിൽ വസിച്ചു മഹീശൻ
ഗന്ധർവ്വാധിപ മകളുടെ ദിവ്യസു-
ഗന്ധമനോഹര ചാരുശരീരം
ഹന്ത പുണർന്നു രമിച്ചു രസിച്ചു-
ന്നതപുരമതിൽ വാണുസുഖിച്ചു.
സുപ്രിയഹിതനായുള്ള ശുചിവ്രത-
വിപ്രനൊരില്ലം തീർത്തുകൊടുത്തഥ
നെല്ലും പണവും ഭണ്ഡാരങ്ങളു-
മെല്ലാമനവധി ദാനം ചെയ്തു.
കനിവൊടു ഗുരുതരദേശേ മേവും
ജനനിയെ വേഗാലിങ്ങുവരുത്തി
പുനരപി പുനരപി തൊഴുതു വണങ്ങി
ഘനതരഭക്തിവിശേഷത്തോടെ
നാനാലങ്കൃതമാകിന കനകഗൃഹത്തിൽ
കനിവിലിരുത്തിപ്പരിപാലിച്ചു.
പ്രിയസുതനായ ശുചിവ്രതനുള്ളിൽ
പ്രിയമായുള്ളതു ദാനം ചെയ്തു
നിയമമിയന്ന പ്രദോഷദിനങ്ങളി-
ലുപവാസത്തിനു ഭംഗവുമില്ലാ.
പുരഹര! ശങ്കര! ശങ്കര! ശിവനേ!
ഹര! ഹര! ശശധരശേഖര! ശംഭോ!
ഗിരിജാവല്ലഭ! ഗിരിശ! മഹേശ്വര!
പരിപാലയമാം പരിപാലയമാം!
ഇങ്ങനെ ശിവനുടെ പാദസരോജേ
തിങ്ങിനഭക്ത്യാ വന്ദനം ചെയ്തു
മംഗലശാലി വിദർഭമഹീപതി
മങ്ങാതവിടെ വസിച്ചുസുഖിച്ചു.
ഈദൃശമായ പ്രദോഷമഹത്വം
സാദരമേവം കഥിക്കുന്നവരും
മോദമിയന്നിതു കേൾക്കുന്നവരും
വേദമയാകൃതി പരമേശ്വരനുടെ
പാദസരോജേ ചെന്നു സുഖിച്ചു
കേടുകൂടാതവിടെ വസിക്കും;
വേദിയകുലപതി മമ ഗുരുവരനുടെ
പാദസരോജം ശരണം ശരണം.

ഇതി പ്രദോഷമാഹാത്മ്യം ഓട്ടൻതുള്ളൽ സമാപ്തം.

കിരാതം

ഓട്ടൻതുള്ളൽ.

ഹരിഹരതനയൻ തിരുവടി ശരണം
വിരവൊടു കവി ചൊൽവാൻ വരമരുളേണം
മുതലരടിയനൊടടൽ കളവാനായ്
കരുതുന്നേൻ കരുണാമൃതസിന്ധോ!
കരികരടികൾക്കഴുവാപുലിസിംഹം
വനമതിൽ നിന്നു വധിച്ചതുപോലെ
മനമലർ തന്നെയൊഴിച്ചുകരം നിത്യം
തഴകഴൽ വിലസീടുന്നവനല്ലോ?
ഞാണിമതി കലയും തുമ്പയുമെല്ലാം
ഫണിപതിഫണഗണമണികളുമണിയും
പുരഹരനുടെ പദകമലേ പരിചൊടു
പണിയുന്നവരുടെ പാലകനീശൻ
പ്രണയിനിയാകിന മലമകൾ താനും
പ്രണയസുഖേന രമിപ്പാനായി
ക്ഷണമൊരു കരിവരമിഥുനമതായി
ക്ഷണികമതാകിന വിഷയസുഖത്തിൽ
പ്രണയമിയന്നൊരു രസികന്മാരവർ
പ്രണിഹിത കുതുകം വാഴുംകാലം
മണമിയലുന്നമരപ്പൂങ്കാവിൽ
മണലിൽ നടന്നു രമിച്ചു മരങ്ങളെ

തണലിലിരുന്നു രമിക്കുന്നേരം
ഗുണവതിയാമുത്തമനൊരു തങ്കനായ്
ഗണപതിയെന്നൊരു മൂർത്തിവിശേഷം
പ്രണതജനങ്ങടെ വിഘ്നമൊഴിപ്പാൻ
പ്രണവാദികളുമകം വന്നീടുന്ന
ക്ഷണമാത്രം തതിതടവിടാതെ
ഗുണമാത്രം ചെയ്യുന്നാകിൽ
ഗുണപാത്രം ഞാനിനിയിഹ ഭഗവൻ
അണുമാത്രം മമ സംശയമില്ല;
ഗണമാത്രങ്ങൾ കഴിഞ്ഞതിലൊന്നും
കണമാത്രം പുനരതിനില്ല.
ഗുണമാത്രം ബാധകമാകരുതില്ല
ധനവാന്മാരുടെ സഭയിൽ സഭേശൻ
പരമാർത്ഥം പറയാമിനിയെന്നാൽ
പരനിന്ദാദികളൊന്നുമതില്ല
പരിചൊടു സന്തതമംബരമണിനി
പുരിയിൽ വസിച്ചരുളീടിന ഭഗവാൻ
പരമാനന്ദമയാകൃതി കൃഷ്ണൻ
പരദൈവതമിതിനെന്നകൃപയാ
നരപതി കുലപതി ധരണീസുരപതി
നിരവധി ഗുണഗണനിധിപതിദ്വിജൻ
പെരികിന ചെമ്പകനാട്ടരചനെന്നൊരു
സുരവരനാട്ടിലനാഗതഭാഗ്യം
പരിജനപാലന പരിചയശീലൻ
പരിപാലിച്ചരുളീടുകയ്ക്കാരൻ
ഗുണനാഥൻ മമ ഗുണഗണമേറിയ
ധരണിസുരോത്തമനരുളുകമൂലം
സരസകഥാകഥനത്തിനിനിക്കൊരു
പെരുവഴിമാത്രം കാണാറായി;
കിള്ളിക്കുറിശ്ശിമഹേശപുരം പുന-
രുള്ളിലിരുന്നരുളുന്ന സദാ മേ.
ഉള്ളിലിരുന്നു രസങ്ങളറിഞ്ഞവ-
രുള്ളം തന്നിൽ രസിച്ചീടേണം;
വെള്ളിച്ചുരികയിളക്കിപ്പലപല
പുള്ളിപ്പുലി കരടി മഹിഷാദിക-
ളുള്ളവനങ്ങളിൽ വേട്ടയുമാടി-
പ്പുള്ളിക്രീഡാതൽപ്പരനാകിന
തകഴിയിൽ വാണരുളീടിന ഭഗവാൻ
സകലാകൃതിയാം ഹരിഹരതനയൻ
സകലചരാചരപൂജിതനാകാൻ
സുകൃതിഗുണങ്ങളെയരുളീടേണം;
കവികുലവരരൊടു കവിതയിലിന്നിവ
കവിതാകാന്തയെ കാണേണമുള്ളം;
സജ്ജനസഭയിൽ സുകവിതപറകി-
[illegible]
[illegible]
[illegible]
വല്ലജനങ്ങടെ സഭയിൽ ചെന്നാൽ
[illegible]
[illegible]
കള്ളിന്മേലെ [illegible]
സുജനഗുണങ്ങളെ [illegible] മറ്റു
[illegible]
[illegible]
കാര്യങ്ങളെല്ലാം കേട്ടീടേണം.

"കണ്ണു [illegible]
[illegible] കാകാ! [illegible]
മാകന്ദം [illegible]
[illegible] കോകിലം
[illegible]
[illegible] കസ്തൂരികാം
ഗോപാലക [illegible]
[illegible]"

"ഗോപാലകിശോരനിൽ വസിക്കും
ഗോപാലന്റെ വലിപ്പം പറവാൻ
പണ്ടൊരു കവിതക്കാരൻ പച്ച്യ-
മുണ്ടാക്കി സ്തുതി ചെയ്തു കേൾപ്പിൻ!
പിതൃപിണ്ഡത്തെക്കൊതിത്തിന്മാൻ
കൊതിയേറുന്നൊരു കാക്കേ! കേൾ നീ
കുയിലുകൾപോലെ കറുത്ത ശരീരം
കൃതമിതല്ലോ! നിന്റെ ശബ്ദം;
പഞ്ചമസ്വരം കേൾക്കണമെന്നാകിൽ
നേരവുമില്ലെന്ന സൗഭാഗ്യമിതാണിന്നു;
കണ്ണുകളെങ്ങിനെ കേൾക്കുന്നേരം
പുണ്ണിലൊരമ്പു തറച്ചതുപോലെ
ഉരിയാടരുതേ തേന്മാവിന്മേൽ
മരുവുന്നാകിൽ നിനക്കിഹ കാക്കേ!

പെരുതായിട്ടൊരു ഗുണമുണ്ടാകു-
മതൊരുത്തനു പറകല്ല സഖേ! ഞാൻ.
കുയിലും കാകനുമൊന്നിനുമൊന്നു
കുറവില്ലതിനു പലർക്കും ബോധം;
നാദംകൊണ്ടേ നിങ്ങളു തമ്മിൽ
ഭേദമുള്ളൂ ബധിരേശന്മാരേ!
മാവിനഗ്രേ ചെന്നുവസിച്ചാൽ
കാകൻ നിയതം കോകിലമാകും;
കാണികൾ നിന്നെക്കുയിൽകുയിലെന്നാ
നാണിയമെന്യേ നടത്തിക്കൊള്ളും,
ആയുസ്സുവരുമോ എന്നൊരു സംശയ-
മകതാരിൽ പുനരുണ്ടാകേണ്ടാ,
നേപാളക്ഷിതിതന്നിൽ വസിക്കും
ഭൂപാലന്റെ വലാരംതന്നിൽ
ചേറപ്പിറന്നു കണ്ടാലുവില-
വേറില്ലാത്തൊരു കസ്തൂരിക്കരി;
എന്നാലതൊരു മനുജന്മാർക്കും
തോന്നുകയില്ല വിചാരിക്കുമ്പോൾ;
കുതിമണിയും തിന്നൊരിക്കൊരു
പാകം പിടിപെടുവാനെന്തവകാശം?
ശകടശിവികയിൽ ചേരാതുള്ളൊരു
ശേഖിച്ചുവരുന്നൊരു ബലഭാരൻ
ഒരുവനെപ്പോലെ ഭൂമിയുടെ പാലന
ചെയ്വാനുള്ളതിനെന്തവകാശം?
ചതിയെന്നുള്ളൊരു തത്ത്വം പോലും
കളിയായിപ്പറവാനും ദേവാ;
ജലമെന്നാലും സ്വാദകേടൊക്കെ-
ണ്ടുളവാകും ഗുണമെന്നിതിനർത്ഥം."

ശാസ്ത്രങ്ങൾ വ്യാകരണസൂത്രങ്ങൾ തല്പര്യാർ-
വാദങ്ങൾപിന്നെ ധർമ്മശാസ്ത്രങ്ങൾ പുരാണങ്ങൾ
വേദം ഗണിതം മന്ത്രവാദം ചികിത്സാഗ്രന്ഥ-
ങ്ങളും ശാസ്ത്രവിദ്യാവിനോദമെന്നിവകളും
ആട്ടം കളികൾപിന്നെച്ചാട്ടം ഞാണിന്മേലേറി
ഓട്ടം തുള്ളലും പല കൂട്ടം ഗ്രഹിച്ചുവന്നു,
കോട്ടമെന്നിയേ കവിക്കൂട്ടം ചമച്ചുണ്ടാക്കി
വാട്ടമെന്നിയേ വിദ്വൽക്കൂട്ടത്തെ ബോധിപ്പിപ്പാൻ
ഒട്ടുമെളുതല്ലെന്നതൊട്ടും നമുക്കറിഞ്ഞാൽ
മുട്ടം മനസ്സുമൊക്കെ ചുട്ടിച്ചതെല്ലാം,
വിട്ടുപോകരുതല്ലോ കിട്ടും പരിഹാസങ്ങൾ;
കേട്ടും കവികൾ ചിലർ കേട്ടും പ്രയോഗിക്ക-
ട്ടെങ്ങുമേലേതുമെന്നാൽ തട്ടമാവനലംശം [പ്പോൾ
ഇഷ്ടം ലഭിക്കയുമില്ലനിഷ്ടം ലഭിക്കാതാനും;
ഇതരം വിചാരിക്കുമ്പോളിത്താഴിലെളുതല്ലാ
ചിത്തം ഗുണജ്ഞന്മാരിൽ നിത്യമുറപ്പിക്കുന്ന
സത്തുക്കൾക്കൊരു യോഗ്യമെന്നതേ വേണ്ടൂ.

ഉലകത്തെ പെരുമാർ വാഴുംകാലം
പലകരിയില്ല ധരിത്രിയിലെങ്ങും
വിലപിടിയാത്ത ജനങ്ങളുമില്ല
ചെലവിടുവാൻ മടിയൊരുവനുമില്ല;
തലമുടി ചൊടിയും പല്ലും മുലയും
മുലയും കണ്ണുമഴകില്ലാത്തൊരു
ചപലമിഴിമാരവിടെങ്ങുമില്ല,
മലയാളം പരദേശങ്ങളിലും
സ്വാദില്ലാത്ത ദ്രവ്യങ്ങളുമില്ല,
ജലമില്ലാത്ത കുളങ്ങളുമില്ല,
ഫലമില്ലാത്ത മരങ്ങളുമില്ല,
ഫലമില്ലാത്ത വിവാദവുമില്ല,
ഓത്തില്ലാത്ത മഹീസുരരില്ല,
കൂത്തില്ലാത്ത നടന്മാരില്ല;
പോത്തില്ലാത്ത കൃഷിക്കാരില്ല,
ചാത്തില്ലാത്ത ധനാഢ്യരുമില്ല;
കള്ളപറഞ്ഞു നടക്കുന്നവരും
കള്ളുകുടിച്ചു മദിക്കുന്നവരും
പൊള്ളുപറഞ്ഞു ഫലിപ്പിപ്പവരും
ഉള്ളിലസൂയ മുഴുക്കുന്നവരും
കള്ളന്മാരും കശ്മലജാതികൾ
ഉള്ളൊരു ദിക്കുകൾ കാണ്മാനില്ല
എള്ളും നെല്ലും പൊന്നും പണവും
എണ്ണമൊരേടത്തില്ലാതില്ല
ഉത്തമഗുണനാമുലകത്തെ പെരുമാൾ
ഉത്തമമവനിസുഖത്തെ വരുത്തി
പത്തനസീമനി പരമാനന്ദം
സ്വസ്ഥതയോടെ വസിക്കുംകാലം;
ശാസ്ത്രിബ്രാഹ്മണനൊരുവൻ വന്നഥ
ശാസ്ത്രമതൊക്കെയും വായിച്ചുൻപെട്ട
യാത്രികരോടൊന്നുമൊഴിയിച്ചതു-
മാത്രം ഞാനിഹ കഥനം ചെയ്യാം.

ശ്രീമധുസൂദനഭക്തശിരോമണി
സോമകുലാംബുധി പൂർണ്ണശശാങ്കൻ
ഭൂമിപുരന്ദരനായ യുധിഷ്ഠിര
ഭൂമിപനടവിയിലാദരവോടേ
ഭീമാദികളാമവരജരോടും
ഭാമിനിയാകിയ ദ്രൗപദിയോടും
മാമുനിമാരുടെ വേദധ്വനിയുട
യാമിനിതന്നിലുറക്കമിളച്ചു
"രാമാഹരേ! വരദേ"തി മുദാ തിരു
നാമജപങ്ങൾ മുടങ്ങീടാതെ
ആമയഹരരുചി തീർത്ഥജലങ്ങളി-
ലാമഗ്നന്മാരായിനടന്നു.
കൈതവരഹിതന്മാരവർ സുഖമൊടു
ദ്വൈതവനത്തിലിരിക്കുംകാലം
കൈതവമിയലും കുരുകുല കുമതികൾ
ചെയ്യാത കള്ളച്ചൂതിനിമിത്തം
ജാതമതാകിന വൈരമൊഴിപ്പാ-
നേതൊരുമാർഗ്ഗം സമുചിതമെന്നായ്
ചേതസി കിമപി വിചാരിക്കുമ്പോൾ
പ്രീതനതാകിന വേദവ്യാസൻ
പരിചൊടു വന്നുപദേശംചെയ്തു;
പരമേശ്വരനൊടു പാശുപതാസ്ത്രം
വിശ്വാസത്തൊടു വാങ്ങിക്കൊണ്ടഥ
ശത്രുജയത്തിന വരവുംവാങ്ങി
സത്വരമങ്ങു വരേണം വിജയൻ
വിരവൊടു പോകെന്നരുൾചെയ്തീടിന
പരവചനത്തെക്കേട്ടഥ വിജയൻ
ഗുരുവന്ദനവും ചെയ്തു കരത്തിൽ
ശരവും വില്ലുമെടുത്തു തിരിച്ചു
ഗിരിശൻ ഭഗവാൻ വാണരുളുന്നൊരു
ഗിരിയുടെ മുകളിൽ ച്ചെന്നുകരേറി
സുരവരതടിനീസലിലേമുഴുകി
തരസാ നിന്നു തപസ്സുതുടങ്ങി.
പഞ്ചായുധരിപു തന്നുടെ നാമം
പഞ്ചാക്ഷരമതു പാഠംചെയ്തു
പഞ്ചാഗ്നികളുടെ നടുവിലനാരത-
മഞ്ചാതെകണ്ടവിടെവസിച്ചു,
പഞ്ചാനനസമധീരനതാകിന
പഞ്ചാലീപതി പാണ്ഡുതനൂജൻ
പഞ്ചേന്ദ്രിയവൃന്ദമടക്കി മനസ്സിൽ
സഞ്ചാരത്തിനു വഴികൾ മുടക്കി
ചഞ്ചലഭാവവുമേലിലകന്ന കം-
ജദലയുഗം മുകുളിതമാക്കി
കിഞ്ചന സംശയമിടകൂടാതെ
നെഞ്ചിലുറച്ചു ശിവോഹമതെന്നു"
സഞ്ചിതഭാവവിശുദ്ധമനസ്സാവു-
മഞ്ചിതമാകിന ശിവനുടെ രൂപം
അഞ്ചും മൂന്നും മൂർത്തികളുള്ളൊരു
സഞ്ചിതഗുണനാമശിഖിലോചനനെ
ചെഞ്ചിടമുടിയും, നിടിലത്തടവും,
സഞ്ചിത പാവക നേത്രപുടവും
ചഞ്ചലഫണമണികുണ്ഡലയുഗവും
പുഞ്ചിരിതഞ്ചിന തിരുമുഖവടിവും
ഗരളസ്ഫുരിതമഹാഗളതലവും
പരിലസിതം ഫണി തിരുമാറിടവും
പരശുമൃഗാഭയവരദകരത്തുടി
ശരശൂലാഞ്ചിത കരനാളികയും
കരിചർമ്മാവൃത വികടകടീതട
പരിലസിതോരഗമണിമേഖലയും
പരിമൃദുതരകളമടിമലരിണയും
പരിചൊടു ചേതസി ചേർത്തു കിരീടി
പരമാനന്ദസമുദ്രേ മുഴുകി-
പ്പരമേശ്വരനഹമെന്നുറപ്പി-
ച്ചുരുതരഭക്തിമുഴുത്തു മുനീശ്വര
ചരിതത്തെക്കാളൊന്നു കവിഞ്ഞു;
ഫലമൂലാദികൾ ഭക്ഷണമില്ലാ
ജലപാനത്തിനുമാഗ്രഹമില്ലാ
നിലമതിലൊരു കാലൂന്നിക്കൊണ്ടൊരു
നിലയും വിസ്മയമെന്നു സുരേശ്വര!
വലരിപുസുതനുടെ ജടയുടെ നടുവിൽ
പലപല പക്ഷികൾ കൂടുകൾകെട്ടി
കലപുലിപന്നികളെന്നിവ വന്നു
പലതും ചെന്നു വണങ്ങീടുന്നു
ചുറ്റുംവള്ളികൾ വന്നുടനുടലിൽ
ചുറ്റുന്നതുമവനറിയുന്നില്ല,
പുറ്റുചുഴന്നു കിളർന്നതിനകമേ
ചുറ്റുന്നതുമവനറിയുന്നില്ല

[illegible] പാദുകം [illegible]
[illegible] ജിട്ടു [illegible]

[illegible]

ചന്ദ്രക്കലയാം [illegible]
ചന്ദ്രചൂഡൻ [illegible]
[illegible]
[illegible] കന്ദപ്പിന്നെ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
ആയിരത്തിലുള്ള [illegible] പല
ഭംഗം പൂണ്ട പല ഭംഗികയാവുള്ളൊരു
[illegible]
[illegible]
[illegible] കടന്നവിടെൻ
[illegible]
[illegible]
[illegible] പായസപ്രിയനായി.

മട്ടമാറി.

[illegible] ഭയങ്കരമായ തപസ്സിനു
പാത്രമതാകിയ പാർത്ഥൻ തന്നുടെ
വാർത്തകൾ [illegible]
[illegible];
പാർത്ഥിവ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible],
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible],
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible],
[illegible]
[illegible]

[illegible]
വെച്ചീടും [illegible]
[illegible]-
[illegible]?
[illegible] നമ്മുടെ
[illegible],
[illegible]
[illegible];
[illegible]
ജനകൻ [illegible] കൂട്ടം
[illegible] ജ്യേഷ്ഠനെ വെട്ടിക്കൊല്ലും
[illegible] മാറ്റമിതെല്ലാം;
കനകംമൂലം കാമിനിമൂലം
കലഹം പലവിധമുലകിൽ സുലഭം;
ഉഗ്രതപെരുകിനഗ്രതഭേദ-
[illegible]
നിഗ്രഹമല്ലാതുള്ളൊരു തൊഴിലുക-
ളൊക്കെയെടുത്തു തട്ടത്തു വലച്ചും
പലതും കാൺകെ ദ്രൗപദിതന്നുടെ
തലമുടി പിടിപെട്ടതിയും കൂട്ടി
തടിതിപൊഴിച്ചും പുടവയഴിച്ചും
പൊടിയിലിഴച്ചും പൂജ കഴിച്ചും
[illegible]
[illegible]:
[illegible]
[illegible],
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible];
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible];
[illegible]-
[illegible]
[illegible]
[illegible] മടിയില്ല;
[illegible]
[illegible]?

ഭുവനദ്രോഹം ചെയ്യാനായി
ശിവനെച്ചെന്നു ഭജിക്ക നിമിത്തം
ഭുവനം മൂന്നു ലഭിച്ചു പുരന്മാർ
ഭുവനം മൂന്നും ഭസ്മമതാക്കി;
നമ്മുടെ മകനൊന്നാകിലുമിങ്ങിനെ
നിർമ്മര്യാദം ഭാവിച്ചതതു
സമ്മതമല്ല നമുക്കൊരുനാളും
തന്മതഭംഗം ചെയ്യല്ലേ പോകു;
തള്ളക്കൂട്ടിട്ടാത തല്ലുവരുമ്പോൾ
പിള്ളയെയൊട്ടു തടുക്കയുമുള്ളൂ;
തനിക്കേറ്റം പ്രിയമുള്ള ജനത്തിനു
തണ്ടലിന്നു പിറന്നാളു പോരും;
വല്ലാതക്കളിലില്ലാതക്കളി-
തെല്ലാവർക്കും സമ്മതമല്ലോ
എന്നു മനസ്സിലുറച്ചുടനേ സുര
സുന്ദരിമാരെ വിളിച്ചു വരുത്തി;
"സുരകലതരുണമനോഹരമാകിയ
സുരചിരതരുണീ തിലോത്തമയെങ്ങു?
ഉർവ്വശിയെങ്ങു? മേനകയെങ്ങു?
സർവ്വഗുണാംബുധി രംഭയുമെങ്ങു?
സർവ്വരുമിങ്ങു വരട്ടെ നിങ്ങടെ
സാമർത്ഥ്യാദിഗുണങ്ങടെ ഭംഗികൾ
പാരാതൊരു ദിശി കാട്ടണമെങ്കിൽ
ഭൂമിയിൽ വരമൊരു പുരുഷന്റെ വ്രത-
ഭംഗം ചെയ്യാനൊരു വഴിയുണ്ടാം
നമ്മുടെ മകനാമർജ്ജുനനിപ്പോൾ
മന്മഥഹരനെസ്സേവ തുടങ്ങി;
നമ്മുടെ രാജ്യമടക്കി വസിപ്പാ-
നൊരുവക നമ്മിലൊരാശ തുടങ്ങി;
കേതപ്രിയനാമപ്പാണ്ഡവനും പുന-
രൊത്ത വരങ്ങൾ കൊടുക്കും നിയതം;
സതപമവനുടെ ചിത്തമിളക്കാ-
നിത്തിരിപണിയെന്നാകിലുമുടനേ
ചെന്നതു സാധിച്ചില്ലെന്നാൽ പുന-
രെന്നുടെ പൌരുഷമൊക്കെ നശിക്കും.

മട്ടുമാറി.

"ഉല്ലാസരത്നങ്ങളേ നിങ്ങളെല്ലാമവിടെച്ചെന്നു
വില്ലാളിവീരനോടു സല്ലാപം ചെയ്തുകൊണ്ടു
മല്ലീവിശിഖന്റെ വില്ലിനെതിരായുള്ള
ചില്ലീവിലാസം കൊണ്ടുതല്ലിവരം കെട്ടുപ്പിൽ
കല്ലോലം പോലെയുള്ള നല്ലൊരു കൺമുനകൾ
മെല്ലെന്നവന്റെ നേരെ ചെല്ലുന്ന നേരമുള്ളിൽ
തെല്ലും വികാരമുണ്ടായില്ലെന്നു വരത്തില്ലാ
മുല്ലമൊട്ടിന്റെ ഭംഗി വെല്ലുന്ന നിങ്ങടെ നല്ല
പല്ലും ചൊടിയും മിഴിത്തെല്ലും കണ്ടാനന്തരം
കല്ലുമയങ്ങിപ്പോമെന്നല്ലോ ജഗത് പ്രസിദ്ധം;
കില്ലുനമുക്കു ചൊവ്വം ഇല്ലിതു നിങ്ങളുടെ
ചെല്ലുന്നതാമസമതല്ലാതെ മറ്റൊന്നില്ലാ
നല്ലാർമണികൾ നിങ്ങളല്ലാതിന്നൊരുത്തരു-
മില്ലാ നമുക്കെന്നുള്ളതെല്ലാരും ബോധിക്കേണം
വല്ലാതെ ശങ്കിച്ചിങ്ങു നില്ലാതെ ചെന്നുടനേ
നല്ലകടാക്ഷംകൊണ്ടുകൊല്ലാക്കൊലചെയ്യു
[ണം;
നല്ലപാട്ടുകൾ കൂത്തുമെല്ലാം പ്രയോഗിക്കുമ്പോൾ
നല്ലരസികൻ പാർത്ഥൻ മെല്ലവേ കൺമിഴിച്ചു
കല്യാണിമാരെക്കണ്ടാലില്ലാതെയാകും ധൈര്യം
ചൊല്ലാമെന്നാൽ കാര്യമെല്ലാം നമുക്കു വന്നു."
ഏവമരുൾ ചെയ്യുന്ന ദേവാധിരാജന്റെ
ഭാവമറിഞ്ഞുടനേ ദേവസ്ത്രീകൾ പറഞ്ഞു
"നിന്തിരുവടിയുടെ ചിന്തിതം സാധിപ്പിപ്പാൻ
ബന്ധുരാംഗിമാർക്കൊന്നു സന്ദേഹം നിന്റെ
സന്തികേ സർവ്വകാര്യം സാധിച്ചു പോരുന്നേങ്ങൾ
ചെന്തിയിൽ ചെന്നു ചാടിനീന്തിടാൻ കല്പിച്ചു
അന്തരംഗത്തിലെല്ലാം അന്തരമില്ലതിനു [ന്നാൽ
കുന്തീസുതന്റെ ചിത്തശാന്തി വരുത്താനൊരു
പന്തികൾ നിരൂപിച്ചാൽ സാധിക്കുന്നതുമല്ല;
എന്നുവരികിലുമതിന്നു മടിക്കാതെ
ചെന്നു സാധിച്ചുപോരാമെന്നു ധരിച്ചീടേണം
കിന്നരന്മാരും കൂടെ പിന്നാലെ പോന്നീടേണം
പിന്നെ ഗന്ധർവ്വന്മാരും മുന്നിൽ നടന്നീടേണം.
എന്നാലടിയങ്ങൾക്കു നന്നായ് വരുവാൻ വരം
തന്നാലും! തമ്പുരാനേ വന്നാലു"മെന്നു ചൊല്ലി
ഒന്നിച്ചു നാരീവൃന്ദം വന്ദിച്ചു വഴിപോലെ
നന്ദിച്ചു പുറപ്പെട്ടു മന്ദിച്ചീടാതെ തന്നെ.

മട്ടുമാറി.

സുരതരുണികളങ്ങു നടന്നു,
സുരഗിരികടകങ്ങൾ കടന്നു,

പരിമളപവനങ്ങളും തുടർന്നു,
പരിചൊടുമനമൊന്നു വിടർന്നു,
വരവാണിജനങ്ങടെ തലമുടി
പൂഴ്ത്തഴികയും മലർ പൊഴികയും
മണമെമ്പാടു വിലസുകയും,
ഹരിസുതന്റെ മുമ്പിലൊരുത്തി,
കരതലമതിൽ വീണയെടുത്തു,
സരസിജശരനൊന്നു കയർത്തു,
പരിചെഴും മലരമ്പു തൊടുത്തു,
വിധമൊന്നു പകർന്നു വിളങ്ങിനകാലം
പുലി കരടികളും കടുവകളും
മറിമാനുകളും പന്നികളും
മടമിളകി നടന്നു തുടങ്ങി,
മലയുടെ തടമൊന്നു നടുങ്ങി
മലയരും പുനരൊക്കെ നടുങ്ങി,
പലവഴികളുമൊക്കെ മുടങ്ങി,
സുരസുന്ദരിമാരഥ മലഹരി ബലഹരി
പാടുകയും ചിലരാടുകയും
ഒളിമുഖവീണകളോതുകയും,
ഒളിമിഴിയുടെ ഭംഗി വരുത്തി,
തെളിവൊടു ചിലർ പൂവു നിരത്തി,
കളിപ്പന്തുതുടങ്ങിയൊരുത്തി,
കളമൊഴികളെ മുന്നിലിരുത്തി,
കനിവൊടു തുടർന്നില പാട്ടര-
മൊരുവകതാളവും, ചിലമേളവും,
ചിലകൊട്ടുകളും പാട്ടുകളും,
ഒരുകാമിനി വെറ്റിലതെറുത്തു,
ഒരു സുന്ദരി പുഞ്ഞാറുത്തു,
ഒരുവൾക്കഥ പാതികൊടുത്തു,
ഒരുവൾക്കതുകണ്ടു വെറുത്തു,
ഒരുവൾക്കഥമൂഞ്ഞികറുത്തു;
പലഭാവവുമിങ്ങിനെ;കാട്ടുന്ന
കുനിയുന്ന കാലും പടലും,
സ്തനമണികളൊന്നു തളർന്നു,
നരവീരനെ മാടി വിളിച്ചും
സരസം പുനരൊന്നു കളിച്ചും,
വിരവോടൊരു മിഴിയിളിച്ചും
ചിലരൽപ്പൊരുനേരി ചുളിച്ചും
കലഹിച്ചു പറഞ്ഞിള കൊട്ടിനു-
പാട്ടിനും കഴുത്തിനും
ഒട്ടും വിജയാ! നിനക്കരസമില്ലേ?
ഹരിമാർഗമെന്നെടയാനം
സാതിരാതാനമെന്നെടെ ഗാനം
മതിമറില്ലിളു നിന്നെടെ ഗാനം
സാതിലൊക്കെനിനക്കരിമാനം
ഇതിനെനെതോരു സഭ്യതി കണ്ടാലും കളിയല്ലേ
തരുണിമാർമിഴിമാരെശേഷമിതൊവന്നു;
തവകണ്ണുകളാളു തുറക്ക!
തവലലിലമന്നുളിലൂറയ്ക്കു!
ശിവസേവയിലാശകുറയ്ക്കു!
നവമാനമിതൊക്കെ നിനയ്ക്കു!
നരവീര! ധനഞ്ജയ! വന്നാലും വിരവോടെ
വാമാക്ഷിമാരെ വിരഞ്ഞിഷ്ട വിനോദിക്കാം;
വല്ലഭ! നാരിമാരെക്കണ്ടാൽ
നല്ലവാക്ക പറഞ്ഞിടേണം
മുല്ലസായകതുല്യനാകിയ
നല്ലസുന്ദരനല്ലയോ നീ
കുന്തിനന്ദനനായ ഭവാൻ
എന്തിനിങ്ങനെ ദുഃഖിക്കുന്നു?
പന്തണിക്കുളുർകൊങ്കമാരുടെ
പന്തമൻ പൊടുകണ്ടാലും നീ
കണ്ണുകളായിരമുള്ളവനും
കണ്ണനും പ്രിയനായ ഭവാൻ
കണ്ണടച്ചു വിണ്ണിലുള്ളോരു
പെണ്ണുങ്ങൾക്കതിസാധ്യമല്ലോ!
ഖാണ്ഡവനത്തെക്കരിച്ചവനേ!
ഗാണ്ഡീവത്തെ ധരിച്ചവനേ!
പാണ്ഡവ! കളവാണിമാരുടെ
താണ്ഡവങ്ങളെക്കണ്ടുകൊൾക!
വാരിയൊന്നും തുടങ്ങിടാതെ
ഭാര്യമാരെ പരിഗ്രഹിക്ക
ഘോരസേവയിലാശവേണ്ടാ സു-
ഭാരനാഥാ! ദുഷ്കരമല്ലോ.

മട്ടുമാറി.

ഇങ്ങനെ പലവിധമുരചെയ്തും പുന-
രംഗജശരമതിയേറ്റവലഞ്ഞും

അംഗനമാരവർ ചൊല്ലൊരു ഖേദം
ഖേദമതായി മനസ്സുമുട്ടി.
അപമാനമൊരുവമായിയുറപ്പി-
ച്ചവിടെ സ്ഥിതനാമർജ്ജുനവീരൻ
ഇക്കഥയൊന്നുമറിഞ്ഞതുമില്ലവ-
നർക്കതടത്തിലുപോയായിരവീരൻ
അർജ്ജുനമാനസമനുസരിപ്പാ-
നിജ്ജനമൊത്താലെളുതല്ലാനിന
നിർജ്ജരനാരികളെല്ലാം തരസാ
ലജ്ജിതമാരായങ്ങു നടന്നു.
സന്ധ്യനാപൂരണമാകുംകാലം പല-
രൊത്തുവിചാരമൊന്നു തുടങ്ങി;
കാട്ടിലിരിക്കും ശക്രാത്മജനെ
നാട്ടിലിരിക്കും ബ്രാഹ്മണർ ചൊല്ലി:
കേട്ടവിശേഷം ഒട്ടുചമഞ്ഞു
കൂട്ടമതും കൂടിയതാമിഹ
മന്ത്രികളും യജമാനന്മാരും
തന്ത്രികളാകിന കൂട്ടർ ചേർന്നു.
"അന്തണവരരേ! കാട്ടിലിരിക്കും
കണ്ടിസുതനെ വാർത്തകൾ പറവിൻ,
നാട്ടിലവർക്കു പൂവാടിയുമില്ലേ
കാട്ടിൽപ്പോകുന്ന പാപമതാമോ;
കാറ്റിൽമറഞ്ഞ കായകമപ്പുറം
കാർമേഘക്കൂട്ടം പോലുള്ള
കൊറ്റിനു വകയില്ലാഞ്ഞിട്ടെന്തോ
കൊറ്റിപ്പക്ഷികളെന്നുകണ്ടോ
"കൊറ്റിനു വകയില്ലെന്നോ? ശിവശിവ!
മാറികിടം നിങ്ങൾക്കറിയാമോ
ഊറ്റക്കാരെക്കൊണ്ടിട്ടും ചൊന്നാൽ
ഊനം വരുമാറില്ലന്നറിവിൻ
ഫലമൂലാദികൾ വളരെത്തിന്നാം
മലയിലതല്ലാതെന്തൊന്നുള്ളൂ?
ഫലമില്ലാത്ത വിവാദംകൊണ്ടിഹ
കലഹിക്കുന്നതുമെന്തിനുവെറുതേ?
കറിനാലും കൂടാതൊരു ഭക്ഷണ-
മറിയുന്നില്ല വനങ്ങളിലെങ്ങും"
"കറിവെപ്പാനെന്തുള്ളൂ കാട്ടിൽ!
വിറകിനു മാത്രം മുട്ടില്ലവിടെ
അരിയും മോരും പാത്രവുമിവക-
ളൊരു വസ്തുക്കളുമവിടെക്കിട്ടാ;
കുറപറഞ്ഞാൽ ബോധംവരുമോ
ചോറുണ്ണുന്നവരെങ്ങും കാട്ടിൽ?
ചോറതിനു യജമാനന്മാരിൽ
കുറവായല്ല കാര്യമതല്ലി?"
"കാട്ടും പറയാതറിയണമെങ്കിൽ
സൃഷ്ടാവെക്കാൾ പാത്രം നൽകി;
എന്തൊരു വസ്തു തിരുവടിക്കുന്നാൽ
നന്ദമില്ലതിലൊരുപുറം
അരിയും വേണം വിറകും വേണം
കറിവെപ്പാനായൊന്നും വേണം
ഉപ്പും വേണം മുളകും വേണം
വെപ്പാനുള്ള പാത്രം വേണം
നിത്യനിദാനം ചൊല്ലാംകാര്യം
വാരിപ്പൊരി അപ്പം ഒന്നിൽക്കാണാം
എല്ലാമുണ്ടാം പഴവും തൈരും
ചെമ്പഴിയാതവിടെക്കാണാം"

മട്ടുമാറി.

"ഭോജനമിപ്പോൾ പലർക്കറിയുന്നതി-
നെന്തൊരു പാച്ചിലുകൾ പലരും വെപ്പിലകൂട്ടി
നാരകങ്ങാകാരം പലനേരം അപ്പാടെക്കന്നു
മാതാവിൻ ദേവന്മാരോ ഭോജനം വിശേഷിച്ചു-
ണ്ടാം
കണ്ണൻ പഴവും പാനിൽകിണ്ണം നിറച്ചുപാലും
വെണ്ണയും നല്ല പാലുള്ളതെപോകുന്നതെന്തേ?
പൊണ്ണാ വന്നാലുമെന്നിവണ്ണം വിളിക്കുമിങ്ങ്
തിണ്ണംവഴിമേൽ വന്ന കണ്ണിൽ കണ്ടവരൊക്കെ-
പക്ഷപ്പുരമെന്നോട്ടു വക്കാണിക്കുന്നവരെ[ല്ലാം
തക്കത്തിൽ വിളിച്ചില്ല വെച്ചുനക്കിമനോജ്ഞൻ;
കൈക്കൊപ്പാവതിനു വാക്കിനു ഭംഗിപോരാ
പാക്കിനും വെറ്റിലയ്ക്കും തൃക്കൈപ്പുകയിലയ്ക്കും
ആർക്കും മുട്ടിച്ചിട്ടില്ല പാർക്കും പരിഷകൾക്കു
മൊക്കെയുള്ളവിടെയുള്ള സൌഭാഗ്യത്തിനെതിരില്ല.

മട്ടുമാറി.

സമ്പത്തികൾക്കുമാപത്തികളു-
മെമ്പത്തെട്ടു സഹസ്രം ബ്രാഹ്മണ-
രെപ്പോഴുമവരൊരുകൂടി നടക്കമ-
തില്ലതമെന്തൊരു ഭാഗ്യം വേണ്ടു;

ഇപ്പോഴങ്ങുന്നവിടത്തില്ലാ
ഫല്ലും നീരശനമല്ലകൊണ്ടു”
“എങ്ങുഗമിച്ചു ഫൽഗുനനിപ്പോൾ?”
“നിങ്ങളതാരും ബോധിച്ചില്ലേ”
പാരാശര്യൻ വന്നരുൾചെയ്തു
പാരാതെകണ്ടങ്ങുന്നിപ്പോൾ
ഗൗരീശന്റെ പ്രസാദം വരുമാറ-
മാറായിട്ടു തപം ചെയ്യുന്നു
പാശുപതത്തിന്നായ് പാർത്ഥൻ താനും
ശരവുംവാങ്ങി ശത്രുജയത്തിനു
വരവും വാങ്ങി വരണം വിജയൻ
സാർത്ഥകമരികളെയെല്ലാം
കൊൽവാനെളുതല്ലെന്നരുൾചെയ്തു;
തെല്ലുമമാന്തിക്കാതെ പാർത്ഥൻ
വില്ലും ശരവുമെടുത്തുതിരിച്ചു
കൈലാസാചലമൂലെച്ചെന്നു
കാലാന്തകനെത്തപസ്സു തുടങ്ങി;
ശരവും വാങ്ങിക്കൊണ്ടു ധനഞ്ജയ-
നൊരുമാസത്തിനകത്തുവരുമ്പോൾ
കുരുവംശത്തെ മുടിപ്പാനല്ലാത
പെരുവഴിയാമൊരു സംശയമില്ലാ.”
ഇത്തരമുള്ളൊരു മൊഴികേട്ടു സുയോധന-
നന്തസ്താപം വളരെമുഴുത്തു,
“കൗന്തേയന്റെ തപസ്സുമുടക്കാ-
നെന്തൊരുകുസൃതി വിചാരിക്കേണ്ടു?
അമ്മാവന്റെ പ്രയത്നമിതെന്യേ
നമ്മാലൊരുകഴിവില്ലെന്നറിവിൻ,
ധർമ്മാത്മജനും സഹജന്മാർക്കും
ഇമ്മാത്രം വകയില്ലെന്നല്ലവർ
സമ്മാനങ്ങളുമെല്ലാമടങ്ങി
സമ്മോദാൽക്കഴിയുന്നിതുപോലും
നിർമ്മാനുഷവിപിനത്തിലിരുന്നവർ
ധർമ്മംചെയ്തു തുടർന്നുകൊള്ളും;
അതിനെക്കാളൊരു ദുർഘടമിപ്പോൾ
അതിയായിട്ടു നമുക്കുലഭിക്കും;
ഫലമേറുന്ന തപസ്സും ചെയ്തൊരു
ശരവുംവാങ്ങി വരുമ്പോൾ വിജയൻ
കുരുവംശത്തെമുടിപ്പാനല്ലാത
പെരുവഴിയാമൊരു സംശയമില്ല.”
വിരുതൻ ശകുനി പറഞ്ഞാനപ്പോൾ
മരുമകനേ! നീ ഖേദിക്കേണ്ട
നമ്മുടെയുടലിൽ പ്രാണനിരിക്കെ
ധർമ്മജനിവിടെ വരത്തില്ലുണ്ണീ!
മർമ്മംനോക്കിക്കൊണ്ടു ചതിപ്പാൻ
നമ്മെപ്പോലൊരു മാനുഷനില്ലാ;
മറുതലതലപൊക്കാതെയിരിപ്പാൻ
മരുമകനേ! പല വിദ്യയെടുക്കാം;
നേരതിനൊപ്പാൻ കൂട്ടില്ലെങ്കിൽ
പോരതിനൊപ്പാൻ ഞാൻ മതിയാകും;
എളുമയമില്ലെന്നുടെകയ്യിൽ
ചൂതും പടവുമിരിക്കുന്നുണ്ടേ”
വാതുപറഞ്ഞു ചതിപ്പാനിപ്പോൾ
മാതുലനൊരുവനുമുണ്ടന്നറിയാമേ”
കർണ്ണനതുകേട്ടുടനേ പറഞ്ഞു
“കർണ്ണസുഖം പറകല്ലനമല്ലേ!
പൊണ്ണന്മാരതി പോരിൽമടങ്ങും
അണ്ണൻ ധർമ്മജനങ്ങിനെതന്നെ
ഉണ്ണികൾ നകുലൻ സഹദേവന്മാരി-
പെണ്ണിനുതുല്യമിതൊക്കെയുമാക്കാം;
പാശുപതാസ്ത്രം വാങ്ങി ഫൽഗുന-
നാശുവരുമ്പോളിത്തിരിവിഷമം
ക്ലേശത്തിനു പുനരങ്ങനെയൊരു
വീരത്തിനുഞാൻ കുറയുമില്ലാ
ഈശപ്രീതി ലഭിച്ചുവരുമ്പോൾ
ആളുതടുപ്പാനതുപോരാ
കീശവചനരുടെ ചിത്തമിളക്കാൻ
കൗശലമെന്തു ചിന്തിച്ചാലും
കിങ്കരരെയയച്ചുടനവരുടെ
ശങ്കരസേവമുടക്കാമെങ്കിൽ
സങ്കടമൊന്നു ലഭിക്കയുമില്ലിഹ
ശങ്കവെടിഞ്ഞു നിയോഗിച്ചാലും
ആയതുകേട്ടുപറഞ്ഞുസുയോധന-
“നായതിനൊന്നു പ്രയത്നം ചെയ്വാൻ
നായന്മാരെക്കൊണ്ടൊരു ഫലമി-
ല്ലായുധമുള്ളവർതന്നെ ചുരുക്കം.
കള്ളുകുടിപ്പാനല്ലാതൊന്നിനു
കൊള്ളരുതാത്ത ജളന്മാരേറും

കടിയന്മാരിവർ വീട്ടിലതെന്നും
കൂടിയന്മാർ ചിലരൊരിടയന്മാരും
കടിയന്മാരിവരെതിന്നുകൊള്ളാം"
"കറുപ്പതിന്നുന്നവർ വരുമ്പോൾ
വെറുപ്പുപാരം നമുക്കതൊന്നും
കറുപ്പുതാനെങ്കിലും കണ്ടക്ക
പുറത്തുനില്ലെന്നിരിക്കിലിന്നും
മുത്തുവന്നാലവനെൻറ കണ്ണും
തുറുത്തുകൊൾവാൻ മടിക്കയില്ല
ചെറുപ്പകാലത്തു ഞാൻ വരുത്തി
പൊറുപ്പതിന്നും കൊടുത്തുപെട്ടികം
ഇരുപ്പതിന്നും നമുക്ക വെറ്റില
തെറുപ്പതിന്നും തെളിഞ്ഞുനില്ലും
വെറുക്കനും കറം കടിച്ചുവന്നാൽ
കറക്കനെപ്പോലെ നില്ലുമത
പാക്കമാരാക്കൊപ്രകാരം
മാക്കവോളം പുറത്തുനാട്ടിൽ
കരുത്തുകിറിപ്പറിച്ചുമുണം
തെറുത്തുകെട്ടിത്തരാകണമെന്നും;
തരത്തിലെൻറെ പുരത്തിലിപ്പോൾ
കരത്തുമായിട്ടൊന്നതില്ലാ
സമർത്ഥനെന്നു നടിച്ചുപാരം
തിമിർത്തുനില്ലും ജനങ്ങളെക്കൊ-
ണ്ടനർത്ഥമല്ലാതൊരിക്കലില്ല
പൊതുക്കാരും വരുത്തുവാനാ-
ണൊരുത്തനെന്നെയോർത്തുവീട്ടിൽ
നാല്പത്തഞ്ചു പൊലിമിക്കകിട്ടാ-
തിരപ്പിലെല്ലാം കരസ്ഥമാക്കും;
കരുത്തൊരിക്കൽ പിടിച്ചുകെട്ടി
കരുത്തവെയിലിൽ കിടത്തുമപ്പോൾ
മരുത്തരന്വികൾക്കുത്തവർ വ-
ന്നുടൻ വേർപെടുത്തുകൊള്ളും."
"കാറമെന്തെത്തുണ്ടോരമ്പോൾ
മാറവരെത്തൂവിച്ചു പൊയ്ക്കോ;
ദേശ്യത്തെ തിരവുള്ളക്കൊണ്ടെന്നു
കേട്ടാലറിഞ്ഞ മരണോ നാരലാ
കാട്ടനാനൊത്തായാളവനുടെ
പാട്ടിലതായ" വരുമെന്നു മൂലം
ശൂട്ടത്തിൽ പലതുണ്ടാകുന്നു
കേൾപ്പിൻ നമ്മുടെ കൂട്ടക്കാർ
നാട്ടിലിരിക്കും പരിഷകളെന്നി
ട്ടിട്ടതുപോൽ കയ്യറിയെന്നപോൽ
ചൊല്ലുകൾക്കും മൂലമായതൊരു
കുറിയ്ക്കും നമ്മുടെ നാട്ടിൽ,
ഇതുവരെപ്പോൽ ഒരുനാളിവിടെ-
ത്തപ്പാകിൽ കാട്ടെ തെരിയിലുമീ കണ്ടാൽ
ഇതുവരെപ്പോലെ ചെയ്യുമെ-
ന്നതു നാട്ടിലെങ്ങുമെ കേട്ടു
എന്തിനു പലപെരുക്കിയതു?
കവിസ്വരനെന്നെ പൊറുക്കണം-
ഒന്നതുരചെയ്മതിനെപ്പോലെതാരു
പറഞ്ഞതുകൊണ്ടു ചെയ്തിടുന്നു പ്രാകാം"
"മൂകാസുരനെപ്പോലെയുള്ള-
ലോകാന്തരവാസിയെല്ലിതഹിപ്രഭോ!
ഇങ്ങനെനസാധിക്കമവൻ" ഇതി
ഉള്ളതുവനം വനമെയുള്ളു;
"എങ്കിൽ പന്നി വന്നിച്ചു വരുന്നതിൻ"
മൂകൻ വന്ന വണങ്ങിച്ചൊന്നാൻ:—
"മൂകൻ ഞാനിന്ന കല്പനകേട്ടാൽ
ആകെപ്പൂന്ന ജയിച്ചു വരുന്നാൻ
നാകം തേടിനി പാതാളമുതിന
ലോകം മൂന്നിലുമെങ്ങും ജനത്തിനെ
പാകം വരുവാനുള്ള വഴിയിലി-
തൊക്കെപ്പോലും ഇനിയതില്ലാ"
"ശകുനി പറഞ്ഞു കൊള്ളാമിങ്കൽ!
ശകുനം കൊള്ളാമിന്നറിഞ്ഞാൽ
പലരെക്കൂട്ടുകവന്നാലും
തലപോമെന്നു ബോധിച്ചാലും!
നിങ്ങനമാകിനാറിയിരിവന്നതി-
ലഞ്ഞുനരന്തപൊരുപ്പാന
നവനെപ്പുന്ന ജയിച്ചുവരാനട-
നവകാശം വരികിവിടമനി.
കെല്ലാരുതടതിനിരാക്കരവനിഹ
കല്പനതാൻ പറയുന്നിതുകോ!"
ഇതുകേട്ടവനും തൊഴുതറിയിച്ചു
ഇതു ഞാൻ സാധിച്ചിട്ടുവരുന്നേൻ

ചന്തിക്കുട്ടിഭവാൻ നന്ദനക്കാട്ടിൽ
കലിതയിലെ [illegible]
തടിയൻ കിളിയുടെ [illegible]
നടിയൻ [illegible]
കണ്ണടച്ചു തപം ചെയ്യുന്നോരു
പാണ്ഡുകുമാരൻ തന്റെ [illegible]
വിരവോടെ ചെന്നു [illegible]
[illegible]
ഇത്തരമവനോടു സമയം ചെയ്തു.
മത്തനായാകിയ മൂകൻ വലിയൊരു
പന്നിത്തടിയനായിച്ചെന്നൊരു
കുന്നിൻ മുകളിലൊളിച്ചു വസിച്ചു.

മട്ടുമാറി.

[illegible] തന്റെ പാദബലാൽ
ആകെ ഭരിച്ചു ഇങ്ങിനെ മരുവീടവേ
കരടികരിഹരിണ ശരഭമഹിഷങ്ങളും
കാട്ടിൽ [illegible] കണ്ടാലിന്നു
[illegible]
മാമുനിശ്രേഷ്ഠന്മാർ പുറപ്പെട്ടെല്ലാരും
അത്രിമുനി, ഹരിണമുനി, കശ്യപമുനി, [illegible]
വാമദേവൻ, ദധീചി, നാരദൻ, വ്യാസൻ, [illegible]
കലശജമുനിതിലക, [illegible]
കണ്വൻ, പുലസ്ത്യൻ, [illegible] വാല്മീകിയും
പലമുനികളും [illegible]
പാർവ്വതീകാന്തനെക്കാണ്മാൻ പുറപ്പെട്ടു
വിരവിനൊടു [illegible] മുകളേറിയിരുന്നവർ
[illegible]
[illegible]
[illegible] എല്ലാവരും
"[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
വിരവിനൊടു മുനികൾ [illegible]
[illegible]" [illegible]

മട്ടുമാറി.

ഇങ്ങനെ [illegible] ഗിരിമകൾ [illegible]
[illegible]
"അത്ഭുത[illegible]
[illegible]"
കിങ്കരവരരുടെ കേട്ടളവേ മുനി
സങ്കടങ്ങളെല്ലാം ചൊന്നു വരുത്തി.

മട്ടുമാറി.

മുനിവരരുടെ [illegible]
[illegible]
പരമശിവ! പുരഹര! ഹര! കരുണാനിധേ
പാർവ്വതീകാന്ത! നമസ്തേ നമോസ്തുതേ!
കനകഗിരി[illegible]
കാലാരിദേവ! നമസ്തേ നമോസ്തുതേ!
നിടിലതടനയന! [illegible]
[illegible]! നമസ്തേ നമോസ്തുതേ!
സകലസുരമുനിമനുജ[illegible]
സർവ്വേശ്വരാ! നമസ്തേ നമോസ്തുതേ!"

മട്ടുമാറി.

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ശിവ ശിവ!
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

എന്തിന്നു ശിവനെദ്ദുഷിക്കുന്നു?
ചിന്തിതമൊന്നു ലഭിക്കയുമില്ല
ഹന്തവരുവാനെളുതാം നമുക്കും
കുന്തീസുതനു പിണഞ്ഞതുപോലെ
ശത്രുജയത്തിനു ശിവനെക്കണ്ടാൽ–
ലെത്രയുമെളുതെന്നാത്മനി ചൊല്ലി
ആയതുനേരെന്നോർത്താലേ ചെന്നവൻ
രാവും പകലും മടിക്കൂടാതെ
കായക്ലേശം ചെയ്തു തുടങ്ങി
കായും കനിയും കൂടെ വെടിഞ്ഞു
ഊണുമുറക്കവുമൊക്കെ വെടിഞ്ഞേതാ
ഉണ്ടക്കണ്ണുകൾ നിന്നുജപിച്ചു
എന്നും ശിവനെക്കണ്ടുകൂടില്ലവ–
നിങ്ങനെനിന്നതറിഞ്ഞുകൊള്ളൂ;
സേവിച്ചവരെക്കുറിച്ചോർത്താൽ
ദേവന്മാരെച്ചെന്നു ഭജിച്ചാൽ
ഏവം ഫലമെന്നുള്ളൊരു വാദം
കേവലമിന്നവനറിയിക്കാം;
നിഖിലപ്രകൃതികൾക്കും പൊഴുതിൽ
സങ്കടമറിയണ്ടാകും മഹേശ!
ശങ്കരശംഭോ!ശരണംനായക
ശങ്കരനായിവരേണം ഭഗവാൻ."

മട്ടുമാറി. (ലക്ഷ്മീതാളം)

ഹരഹരപുരഹരപരമശിവ!
"ശ്രീകണ്ഠ! ശിതികണ്ഠ! ശംഭോശരണം
ഫണീന്ദ്രമണികണ്ഠ! ജയജയ!
വിശേഷ! വിജിതാശ! വിതതയശ!
പ്രസീദപരമേശ! ജയജയ!"

മട്ടുമാറി. (കുംഭതാളം)

"പരിഹൃതസുരരിപുമണ്ഡല!ഫണികുണ്ഡല!
പരിപാലയ! പാണ്ഡു സുതം;
ജയജയ!മനസിജമദമരഖണ്ഡന!
ശശിമണ്ഡന!മദവാരണഖണ്ഡന!"

മട്ടുമാറി. (ചമ്പതാളം)

"ജടവും മൃഗവും പരശുവും
തിങ്കളും തിരുനീർഫണികളും
ഗംഗയും ജടയും പലവിധം
മംഗലാഭരണം തവധിവോ!
ജയജയ! ഹര ഹര!
പുരഹര പരമശിവ!
ജയ ജയ! ഹരഹര!"

മട്ടുമാറി. (ചെമ്പടതാളം)

"മനക്കാമ്പിലുറയ്ക്കുന്ന ഭക്തിയും കൊണ്ടുകൾ
മടിക്കാതെ വരം നീ മഹേശ്വര!
പരത്തും തിരുജടയിൽ ചന്ദ്രനും
കൊടുക്കാതിരിക്കാതെ ഹരാ കാരണം ജയജയ!"

മട്ടുമാറി. (ധ്രുവതാളം)

"കരബലം തടിക്കും കരബലം മുടിക്കും
സുരകുലം തൊഴുന്നു–ചരണവും കരുത്തും
പലതരം വരുത്തും വിജയനു."

മട്ടുമാറി. (പഞ്ചാരിതാളം)

വിജയകരം വിപുലതരം
"വിശദിമവരം വിമതഹരം
വിമലതരം ശിവ!പരം
വിഹിതവരം ജയജയ!
ഹരഹര!പുരഹര!പരമശിവ!"

മട്ടുമാറി. (നാടകതാളം)

"തവവരവരബലംകൊണ്ടും
ശ്രുതതരംശരബലംകൊണ്ടും
പുരന്ദരൻ കരബലം കൊണ്ടും
ഘനതരം ഹരിബലം കൊണ്ടും
ഹരിസുതൻ ഭുജബലം കൊണ്ടും,
വിജയനായി വരമരുളേണം."

മട്ടുമാറി.

ഇത്തരം മുനികളുടെ സ്തോത്രമെല്ലാം കേട്ടനാ–
മൃഡൻ "ശൈലേന്ദ്ര പുത്രീ! ഗൂഢമായിട്ടൊരുകി
ഉത്തരമൊന്നവർക്കരുൾചെയ്തതിനാവതോ–
യിത്രമാത്രമെങ്കിലുമൊന്നതും ചൊല്ലില്ലല്ലോ;
മാരം തിരുമനസ്സിൽ പാരം ഭാവമെല്ലാം
കാരം വരാതെ കണ്ടു തെളിഞ്ഞു പോകുന്നല്ലോ;
വന്നുള്ള ഗാഢിതീവ്രന്ന പുറത്തിരിക്കും
മുനിജനമിപ്പോൾ കരകനല്ലൂ നമുക്കിന്നവർ

കുമ്പിട്ടു കൂപ്പിത്തിരുമുമ്പിൽ നിന്നീടും പാന്ഥ
വമ്പിച്ചൊരു [illegible]
[illegible] പാർത്ഥനെന്നിങ്ങനെ
[illegible]
[illegible]
[illegible] ദേവി!
[illegible] ഭാവം [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] പോന്നതങ്ങളെല്ലാതും
കുന്നിൻമകളേ! നീതാൻ [illegible]-
ന്നാൽ
നന്നായ് ഫലിക്കുമെന്നു തോന്നുന്നതെങ്ങൾക്കെ-
ല്ലാം
ഇക്കണ്ടമാനുഷർക്കൊന്നുമാവശ്യമില്ലാതൊരു
മുക്കണ്ണൻ തമ്പുരാന്റെ മുമ്പിൽ [illegible];
ഇക്കണ്ട ഭൂതങ്ങൾ [illegible]
മൈക്കണ്ണിമാരെല്ലാരും [illegible]
[illegible] വിരോധമൊന്നുമില്ലാതെ-
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible];
[illegible]
[illegible]
എന്നതുകേട്ടു [illegible]
[illegible]
"[illegible]
[illegible]
എന്നാലറിയാമല്ലോ [illegible] [൧൦
എന്നോടു [illegible]
എന്നതുകൊണ്ടു [illegible]
[illegible].

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] (നിരുപമഗുണ)

വൈരികൾക്കാലയമെന്നാൽ ഭർത്താവേ!
പരിചോടെ സേവിക്കുന്ന
സുരപതിസുതനുടെ പരിഭവം പോക്കുവാൻ
വൈരികെയുമിങ്ങാഗ്രഹം (നിരുപമഗുണ)
[illegible] പാർത്ഥന്റെ ദേഹം
പാരം മെലിഞ്ഞു പോയല്ലോ!
പാരാതെ ചെന്നവനു പാശുപതാസ്ത്രം
നൽകീടേണമിവിടെ ദയാൽ! (നിരുപമഗുണ)
[illegible]മെല്ലാം വെടിഞ്ഞു കാട്ടിൽ
വാണു തപം ചെയ്തീടുന്ന
പ്രാണങ്ങൾ പോകുംമുൻപേ
ബാണം കൊടുത്തീടേണം
ബാണന്റെ വാതിൽകാത്തവനേ! (നിരുപമ)
തിരുവുള്ളമെങ്കിലെനിക്കിതു താമസിയാതെ-
സുരപതിസുതനു നൽകേണം
നരശ്രേഷ്ഠൻ നാഴികപോലും
ഇളകാതിരുന്നു ചെയ്താൽ
[illegible] (നിരുപമഗുണ)

[illegible].

ഗിരിവരമകളുടെ കളവചനം
പരിചൊടു കേട്ടതിനുത്തരമായി
[illegible]:—
"[illegible]!
സുരപതിസുതനുടെ [illegible]
പൊരുളറിയുക ഗിരിതനയേ!
[illegible]
[illegible];
സുരകുലവരനുടെ തനയനെന്നും
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] വലിപ്പമെന്നും
[illegible]
ഗുണമുള്ളവർകളിൽ പ്രഥമനെന്നും
കരത്തിൽ വില്ലേട്ടത്തിൽ മുമ്പനെന്നും
[illegible] പ്രഥിതനെന്നും

നരകമഥനനൊടു സഖിത്വമെന്നും
നരപതികളിലോരു പ്രസിദ്ധനെന്നും
തരുണികുലമണികൾക്കു രമണനെന്നും
തരണിഗ്ഗുണമുടയ പുരുഷനെന്നും
പൊരുവതിനതിതരംവീരനെന്നും,
പുരുതരമമരാൽ അറിതൊന്നും"

മട്ടുമാറി.

"ഇത്തരമുള്ളൊരു ഗർവ്വുശമിപ്പാൻ
ഇത്തിരിപോരം വരുന്നതിലു
യുദ്ധംചെയ്തു കളച്ചുവരുമ്പോൾ
ബുദ്ധിയിൽനല്ല വിവേകവുമുണ്ടാം
പാരംവന്ന പഴുത്തൊരൊക്കിനു
നീരുംകെട്ടിയുറച്ചു ചമഞ്ഞാൽ
ക്ഷാരംവച്ചുപഴിപ്പിച്ചവിടെ
ചാരംവച്ചുമുറുക്കംവന്നാൽ
വ്യാധിയെടുത്തുകളഞ്ഞതിനകമേ
ശോധനവന്നാലുടനേതന്നെ
വരളാനുള്ള കഴമ്പുമതിന്മേൽ
പിരളുംനേരം താനേവരളും;
തരളാംബുജദളനയനേ! നിന്നോടു
കരളപഞ്ഞിട്ടതൊരുകാര്യം
ദുഷ്കികിരക്കെ വാട്ടം വ്രണമും
പെട്ടും പിന്നായുമൊരുസമയത്തിൽ
ഒട്ടുംവൈകാതവനൊടുയുദ്ധം
പെട്ടെന്നങ്ങുതുടങ്ങൊലാ നീ.
എലിയെപ്പോലെയിരിക്കുന്നവനൊരു
പുലിയെപ്പോലെവരുന്നതുകാണാം
നേരുവിരന്നകിരാതം ഫൽഗുന-
നോടുവരുമ്പോൾ ഭൂമികലങ്ങും
കാറ്റിന്മകനുടെ സോദരനൊന്നു
കാട്ടിത്തരുവൻ കണ്ടാലും നീ;
കാട്ടാളാകൃതികൈക്കൊണ്ടിഹ ഞാൻ
വേട്ടയുമാടിനടക്കുന്നേരം
കോട്ടംകൂടാതവനൊടു സമരം
കൂട്ടുവതിന്നും സംഗതിയുണ്ടാം
മട്ടോലുംമൊഴിയാളേ നീയൊരു
കാട്ടാളസ്ത്രീവേഷമെടുക്ക,
കൂട്ടക്കാരിവർ ഭൂതഗണം പല-
കാട്ടാളന്മാർ കൂടെവരേണം;
കുംഭോദരനും, കരടീയതനും
കുംഭാണ്ഡകനും കുണ്ഡിലകനും,
സിംഹനിനദനും, ശൂലാംഘ്രിപനും,
ശൂലായുധനും, കുംഭനികുംഭൻ,
കന്ധിവരൻ കണ്ഠജാംഗല-
നാദഗ്രൻവീരൻ, ഗന്ധൂകാക്ഷൻ
കണ്ഠീരവനും, ഭൃംഗിരിടിയും,
ഘണ്ടാരവനും, പൈപ്പീരകനും,
ഭൃംഗരാജ, നസുമർദ്ദനഭദ്രൻ,
വീരഭദ്രനതി, ഭദ്രാദഗ്രൻ
ഭൈരവൻ, മണിവരൻ, മണികണ്ഠൻ,
നന്ദികേശനതിവപൾക്ഷമാനൻ,
നന്നിതമൈക്കവന ചാരികളാവാൻ,
ശോഭകളായിചിലരൊടു കരച്ചും
പോക്കപ്പോലെ ചിലരൊടു തടിച്ചും,
വെക്കമൻപൊട്ടുനടപ്പിനാഘോഷം
തക്കമിന്നുമമവേട്ടകളാടാൻ"

മട്ടുമാറി.

ഇത്തരമരുളിച്ചെയ്തുമഹേശൻ
സത്വരമങ്ങൊരുവന ചരനായി
തത്ത്വസുവർണ്ണകവർണ്ണശരീരൻ
തത്രവിളങ്ങിവിശേഷമനോജ്ഞം
ജടമുടിനല്ലൊരു തലമുടിയായി
നിടിലത്തിങ്കൽശിതിലകമതായി,
ഫണിമണിമാലകൾ പീലികളായി,
ഫണിപതിവാസുകി കടകമതായി,
ഭസ്മാദികൾ ശംഖാഭരണവുമായി,
കണ്ഠത്താഴിൽ കണ്ടാലെത്രമനോജ്ഞം
കരിതത്താൽ നല്ല കറുത്തൊരുക്രമം
വരിതത്താൽമൃഗം പൊന്നരഞ്ഞാണം
വെൺമഴുശ്ശൂലം ചാപം ശരവും
വെൺമയിലാവപുനരങ്ങിനെയല്ലോ,
കുന്നിൻമകളുമതിന്നനുകൂലം
കുന്നിക്കുരുകുലമാലയണിഞ്ഞു
ഒട്ടുകറുത്തൊരു പുടവയുടുത്തു
കൊട്ടയെടുത്തൊരു കോലുമെടുത്തു

ശങ്കരനാമിനിയെക്കുകളിലെണ്ണ
ശങ്കുമുഖവുകൾ കൊന്നിട്ടു
എച്ചുതിയന്നൊരുകൈവിരൽതൂവൻ
പിള്ളമതാതിരകിട്ടവിളങ്ങി

നടന്നു കാനനദേശത്തിലപ്പോൾ
കടന്നു വേട്ടകളും തുടങ്ങി, നല്ലൊരു
കറുത്ത പട്ടികളൊത്തു കൊണ്ടീ-
പ്പുറത്തുതൊണ്ടുന്നിരത്തിയപ്പോൾ
ഉരത്ത കാർമുകമെടുത്തു താൻ കണ-
യൊത്തു കാനനദേശത്തിലെത്തി
കുറുത്തപന്നികളുരത്ത പോത്തുകൾ
തടക്കമെന്നിയെ നടക്കമാനുകൾ
മുടങ്ങിയിങ്ങനെ മൃഗങ്ങളിൽവിട-
ങ്ങുടങ്ങിലിവകളൊടുങ്ങി കേൾക്കുവിൻ.

പാണൻനായുടെ പല്ലിന്നെന്നും
പണ്ടത്തെപ്പോലെ ഫലിക്കുന്നില്ലാ
പണ്ടിവനൊരുകടിയാലൊരു പുലിയെ
കണ്ടിച്ചതു ഞാൻ കണ്ടറിയുന്നേൻ,
കാടൻനായും കാട്ടിൽവരുമ്പോൾ
കൊള്ളില്ലാതൊരുപേടിയുടനും
വീട്ടിൽവരുന്നവരെപ്പലരെക്കടി
ക്കുട്ടിയപെണ്ണക്കാരനെ ഞാനൊരു
കുട്ടിയതാക്കിച്ചങ്ങലയിട്ടു
പൂട്ടിപ്പിന്നെക്കഞ്ഞികുടിക്കാ;
വെള്ള, വാ വായെന്നു വിളിച്ചാൽ
തൊള്ളയുറന്നു പറന്നുവരുന്താൻ
കള്ളനുമുള്ളിക്കഞ്ഞികൊടുപ്പാ-
നള്ളൊരുപായം കാണുന്നില്ല,
കാറുകൊണ്ടവനെപ്പാഴ്മകണ്ടിനെ
കുറൾപോലിറയത്തുകിടക്കും
തിമ്മാനല്ലാതൊന്നിനുപോലും
നമ്മുടെവീട്ടിൽ കാണുന്നില്ലാ;
വല്ലൻവാഴ്കുന്നെന്നുടിച്ചാരു
പൊണ്ണൻനായുണ്ടെന്നുടെ വീട്ടിൽ
നണ്ണനമാത്രം ചോറുണ്ടിവിടെ-
ന്നുണ്ണുമ്പോൾ നല്ലതുകൊട്ടകം,
പന്നിയെറിച്ചികൾ പണ്ടേവണ്ടാ
മുൻതിലകൊണ്ടൊരു പൊറുതിയുമില്ലാ

കുറിച്ചുവിയൻ നായെക്കൊണ്ടൊരു
കാര്യംപറവാൻ കാണുന്നില്ലാ,
വേട്ടക്കായിവിളിക്കുന്നേരം
ചെട്ടക്കാരൻ ചെവിയുംകേളാ
വെട്ടാൻ വിളിച്ചുകൊടുത്താൽ
ശകുന്തകർകൊട്ടാരം കലാശലുകൂട്ടം
മൃത്തരംഗമായ കാട്ടാളന്മാർ
പിത്തരന്മാർ പറഞ്ഞു ചിരിച്ചും
ഒക്കെപ്പോടിക്കാട്ടുതകൾക്കും
ബലമേറ്റുന്നടന്നതിമിർത്തും
പാടിവരുന്നാളുകളെല്ലാം
കുത്തിക്കൊന്ന കളിച്ചു പുളച്ചും
ചാത്തുമൃഗത്തെക്കെട്ടിയെടുത്തും
മത്തഗജത്തെച്ചുറ്റിയെടുത്തും
വരിയൻ പുലിയെച്ചുറ്റികൾകൊണ്ടും
കരടിമൃഗത്തെച്ചുരികകൊണ്ടും
മതികലമെന്നതിനെക്കൊണ്ടും
ബാലമൃഗത്തെ വലകൾകൊണ്ടും
വ്യാഘ്രകുലത്തെ ചാട്ടകൊണ്ടും
വ്യാളമൃഗത്തെ വാളുകൾ കൊണ്ടും
മർക്കടവരം ശക്തികൊണ്ടും
സിംഹമൃഗത്തെ ഗദകൊണ്ടും
ശാർദൂലത്തെ ശാർങ്ങംകൊണ്ടും
കണ്ടാമൃഗം ശൂലികൾകൊണ്ടും
കാട്ടും പാട്ടും കുന്തികൊണ്ടും
കൊന്നതൊരുക്കിവധിച്ചുതുടങ്ങി
വില്ലുപൊക്കിത്തോൽ വിരുതന്മാർ;
തടിയൻ പന്നിയെ വെടിവെച്ചാനാ-
യതവൻ ചെന്നൊരു പക്കലിലൊളിച്ചു
പക്കലിൽ കൂടുകൂ പന്നിയെന്നൊരു
കേന്നാലവരിയും വെള്ളുരാടനോ
തടിയൻ വെടികൊണ്ടവിടെ മരിഞ്ഞു
തൊട്ടിച്ചുന്നിട്ടു വെടിവെച്ചവനും
മക്കനല്ലിവനായ്യോ! നമ്മുടെ
മക്കടെ മാളുലനിങ്ങനെകൾക്കോ!
മലയന്മാരൊരു ദിക്കിൽ ചെന്നു
വലയും കെട്ടിപ്പാർക്കുന്നേരം
കലയെക്കണ്ടു ഭയപ്പെട്ടൊരുവൻ
തലയും കമ്പിട്ടോടിപ്പോയി

വലയിൽപ്പെട്ടു വലഞ്ഞതുകണ്ടേ
മലയന്മാരും പ്രയോഗിച്ചോരു
തലയിൽകൊണ്ടു തറച്ചു വിറച്ചോരു
ഫലമില്ലാതെ മരിച്ചാൻ ഭോഷൻ;
നായന്മാരുടെ നായാട്ടിങ്ക-
ലായം പലവിധമിങ്ങനെയുള്ളതും
ആയതിനൊന്നും സംശയമില്ലിഹ
നായകജനങ്ങൾ കളിയാടുമ്പോൾ.

മട്ടമാറി.

കാട്ടാളരാജനാകും കാളകൂടമിതെന്റെ
കൂട്ടാളിവൃന്ദത്തോടെ കൂടിവിരവോടു പൂണ്ട
കന്തികമാരായ തിരികെ കുതുകത്തിൽ ചെന്നു
പന്തിയിൽ നിന്നു നന്നിതെന്നു നന്ദിയോടു;
തടിച്ചോരു പന്നിയൊന്നു കടിച്ചോരു ഏകനായ്
വൻ
കുത്തതോടെ കാലവും കുത്തിപ്പൊളിപ്പാനായ്ക്കൊണ്ടൽ
വാൻ
മുത്തപന്നിയ്ക്കുനേരെ ചെന്നുതെറ്റിവന്നങ്ങുള്ളവും
കേട്ട്
കരുത്തുള്ളൊരർജ്ജുനൻ തന്റെ ശരത്താലെകൊണ്ടുള്ള
നേരം
അഴിച്ചു സമാധി തന്നെ പിഴച്ചു പന്നിയെ നേരെ
ഉരച്ചു തന്നുടെ ദേഹം കാച്ചുകൊണ്ടുതുടരു
പതിച്ചുനമ്മെക്കൊല്ലുവാൻ ചതിച്ചു വന്നിതുള്ള-
വൻ
വധിപ്പാൻ വരുന്നവനെ വധിച്ചീടുകതന്നേ
ഗുണം
വിധിച്ചുകർമ്മങ്ങളെല്ലാം വിരോധമൊന്നുമില്ലെന്നും
പുരാണമൊക്കെയും പറയുന്നതുള്ളതു ഗാണ്ഡീവം
കയ്യി
ലെടുത്തുനല്ലൊരു ബാണം തൊടുത്തുകൊണ്ടുടൻ
തടിച്ചു

മട്ടമാറി.

ഘോരമായിടയനെ നോക്കിയയച്ചൊരു
ബാണമതുൽക്കടമാക്കിടിതന്നുടെ
ഘോണാന്തം ചെന്നു പിളർന്നതുനേരം
പ്രാണങ്ങളുംകൂടി പ്രയാണമതുള്ള
സംശയിക്കൊല്ലാമെന്നു മുറിച്ചി-
ട്ടംഗമതിപ്പുറം ബാണമതച്ചു
പൃഷ്ഠേചെന്നു തറച്ചൊരു ബാണം
പൃഷ്ഠം തടവി പിളർന്നുതിരിച്ചു

വന്നു പതിച്ചുന്നേരത്തു കിരീടി
ചെന്നു കരത്തിലെടുത്തൊരു സമയം
വന്നു സമീപേ നിന്നു കിരാതൻ
ഒന്നു കയർത്തു പറഞ്ഞു തുടങ്ങി;
“നമ്മുടെ ബാണം മോഷ്ടിപ്പാനോ
മുക്തി വന്നു തപം ചെയ്യുന്നു?
നാമ്പുകളില്ല നിനക്കെന്നാകിൽ
നാലുകരംകൊണ്ടു വരുത്തിക്കൊള്ളാം;
ഞങ്ങളോടെങ്ങാനും യാചിച്ചാൽ പ-
ത്തമ്പതു കണകൾ തരുമായിരുന്നു ഞാൻ;
കട്ടുകവർന്നതുകൊണ്ടു തന്നെ
വെട്ടും ഞാനതു സംശയമില്ല.
ഉള്ളിൽനിനച്ചിഹ കണ്ടു തെളിച്ചോരു
കള്ളൻ നിന്നു തപം ചെയ്യുന്നു.
കൊള്ളക്കിവനിന്നില്ല വഴിപോക-
ർക്കുള്ള ധനങ്ങളും പിടിച്ചു പറിപ്പാൻ,
പകൽ കഴിയോളം കപ്പാനെന്നും
കഴിവില്ലാഞ്ഞു തപോധനഭാവം
രാക്കാൻ പോയി തരണേതാരു സമയേ
തസ്കരണത്തിനു സമയം നോക്കും
ദിക്കുകളൊക്കെ നടന്നു ദിനേശ-
ന്നുദിക്കും മുമ്പേ വന്നു കളിക്കും
കണ്ണടച്ചു വിചാരിക്കുന്നതു
പൊന്നുകളുള്ളതും പണമുള്ളതും
പെണ്ണുങ്ങളുള്ളതുമല്ലാതിന്നൊരു
നിനവില്ലിവനിക്കെന്തൊരു കഷ്ടം!
നാണം കെട്ടതുപോൽ നമ്മുടെ
ബാണം കട്ടവനെതിൽ കൂട്ട!
ഞങ്ങൾക്കു പിഴ വന്നെങ്കിൽ
പ്രാണനെത്തന്നാലും നാണം വലുതേ”
വ്യാധവചസ്സുകൾ കേട്ടനേരപ്പോൾ
ക്രോധമിയന്നു ചൊല്ലി കിരീടി
“നില്ലെടാ വേടാ നിന്നുടെ പല്ലുകൾ
തല്ലിയുതിർപ്പാൻ ഞാൻ മതിയാകും
ഇല്ലൊരു സംശയ”മെന്നു പറഞ്ഞു
വില്ലുവലിച്ചു കുലച്ചു കിരീടി
നല്ലൊരു ബാണം തൊടുത്തു കുലച്ചു
വില്ലാളിക്കിട്ടയച്ചിട്ട
തെല്ലും പുതുതാതവന്നുടെ നേരേ

ചെയ്യുന്നതു കണ്ടപ്പോൾ ഭൂതികൾ
നാല്പൽ മുഴമുള്ള വില്ലാൽ ഇളക്കി
തെല്ലുകലുഷമില്ലാതകണ്ടുടൻ;
വില്ലിൻ ഞാണൊലികൊണ്ടവരുടെ ബാണം
തല്ലിയൊടിച്ചു പൊഴിക്കുന്നവൻ;
അതു കണ്ടു പ്രാളതിപാലനതോര-
ട്ടതിബാധികം ശരവരിഷം ചെയ്തു
നന്ദിമുഖന്മാരാം ഭൂതികൾതങ്ങൾ
കതിരവനുടെ കിരണങ്ങൾ മറഞ്ഞു.
നാലുനടുങ്ങിനാലുദിക്കിലും കലുങ്ങിയനേരം
കടലും നടുങ്ങി ഭൂമിയിൽ കലഹം മുഴുത്തനേരം
മാമലകളുമന്നേരം തലയുമഴിഞ്ഞു കണ്ണു
മുലയും ഇളകിവിറച്ചുള്ള കലഹം ശമിപ്പാനായി
പലവാറുമന്നേരം ചെയ്തു ഫലമില്ലെന്നൊറ്റുമാറി
പാരിൽ മാമലപാർവതിയുംകൈലാസത്തിന്നേറ്റുമേറി
മലമകൾ ഭഗവതിപുന്നരതൾചെയ്തു
വലരിപുസുതനുടെ ബാണമശേഷം
മലർസമമാകുന്നതളിച്ചുള്ള
മലർശരനായിമഹേന്ദ്രതനുജൻ;
ശരധിയിലൊരു ശരമില്ലാതാക-
ന്നതുംചെയ്തുഗിരിനന്ദിനിയപ്പോൾ
ഇല്ലെന്നാകിൽ ശരവും ബലവും
നല്ലതരം പുനരെന്തു കിരീടി
വില്ലുവലിച്ചുടനല്ലു തുടങ്ങി
മുല്ലശരാരിയെ വില്ലാൽ പ്രഹരിച്ചു;
വന്നവനെ ജയമില്ലെന്നരുളിയ
സുതനായിടകിയ ഭഗവതിയപ്പോൾ
വലരിപുസുതനുടെ വില്ലുമറിച്ചി-
ട്ടതുസാധനമെതിരായിവാളിച്ചു;
പാവം പോരായ്ക സമയേ വിജയൻ
കോപം പൂണ്ടു മരങ്ങൾ പറിച്ചു
താപസവേഷിതനാകിയ ശിവനെ
ത്താഡനപീഡനമങ്ങു തുടങ്ങി
ത്രീക്ഷണനും മഹിസുതനും തമ്മിൽ
വൃക്ഷംകൊണ്ടു മടിച്ചു പിടിച്ചും
വട്ടംതിരികെ ചവിട്ടുകൂട്ടുക
കുട്ടയിലിട്ടു ചവിട്ടിയുരുട്ടുക
ഇളകിക്കിളികെ തങ്ങളിലിങ്ങനെ

ഇന്ദ്രിയങ്ങളെ വലഞ്ഞു കിരീടി.
തല്ലും പാർത്ഥൻ കൊടുക്കണമെല്ലാം പൊഴിഞ്ഞു-
പിന്നെ
പല്ലും കൊഴിഞ്ഞുമതമെല്ലാം ശമിച്ചു പാർത്ഥൻ
വല്ലാതെ ഭ്രമവേദിനാൻവില്ലാളിമാരിൽമുമ്പൻ
നാല്പൽ മുഴമുള്ള പാർത്ഥന്മാരിൽ വിചാരം പൂണ്ടു
പാതകൃതിന്ന ഭഗവതിനാഥാ! കാരുണ്യാംബുരാശേ
നാഥാ!
കാരുണ്യം കരുവാനെന്തുകാരണം? ശംഭോ!
എത്രനാളുണ്ടയ്യോ! ഞാനും സേവിച്ചുകൊണ്ടിരി
ക്കുന്നു
ഇത്രനാളുമെന്റെ കാമം പൂരിച്ചില്ലയ്യോ!
കേടനേകമുണ്ടെന്നാലും കേവലം നീ ശിക്ഷിക്കാ
യ്കെ
മറ്റെന്തുകൊണ്ടെന്നറിഞ്ഞില്ലെനിക്കെന്നാ-
ലെന്തേ?
നാട്ടുനല്ലകാട്ടാളൻ തല്ലുകൊണ്ടുംകൊണ്ടും
എന്തുവും തളർന്ന ഭാരം ധാത്രിയിൽ വീണു.
നാൽവർക്കും ചലനമില്ലാതെ വൈകുണ്ഠനുമുള്ളോരും
ബാലചന്ദ്രചൂഡാ! നീതാൻ കാരണം ശംഭോ!
കണ്ണും ശോകാകുലമാക്കുന്നും ചെയ്യുന്നനേരം
കണ്ണപരമ്പും സമസ്തവും കാട്ടാളന്മാർ
ഭൂപാലകനാൻ പാർത്ഥൻ പോരിൽ
തോറ്റപ്പോൾ ഭവാനിക്കെന്ന-
തൊരനുഗ്രഹമായ് വന്നതു നമ്മൾ കേട്ടാൽ.
ക്ഷീരാ മൂർത്തികൊണ്ടു കഥയെന്തുപോ-
പുത്രനുണ്ടെന്നു തോന്നുകയാം
ഭക്ത്യാ ധ്യാനിസമച്ചു പൂജകനവൻ
പൂവാണി തന്ത്രമാർ
പിന്നെ തന്റെ കിരാതപുംഗവശിരോ-
ഭൂഷാദി സർവ്വവുമവൻ
കണ്ടന്നു വസ്തുകലാജതാഭിരിടം കൂടവേ
തോന്നിയത്രെ പാർത്ഥിച്ചുനാൾ.
മൂർത്തികൊണ്ടൊരു ശിവലിംഗത്തെ
തന്നുടെ ദൃഷ്ടിയിലങ്ങുവാക്കി
തന്നുടെ പൂജ കൊഴിഞ്ഞു കിടക്കും
പൂവെടുത്തുതേച്ചുനടച്ചു
മൂർത്തികളിഗന്ധം തകർമ്പണങ്ങി
മൂർച്ഛയനെത്തുവഴുങ്ങി

മൃത്യുഞ്ജയജയജയശങ്കരശംഭോ!
ഇത്ഥം തൊഴുതുവണങ്ങിപ്പാർത്ഥന
പത്രമതെല്ലാം വേടൻ തന്നുടെ
മസ്തകസീമനി കാൺമാറായി
എന്തൊരു വിസ്മയമെന്നു നിനച്ചി-
ട്ടന്തികസീമനി നേരേ വേടനെ
മുഴുവൻ നോക്കിക്കാണുന്നേരം
മഴുവും മാനും പുലിനഖമതി-
ലഴകം സുരനദിയും തിരയതിൽ
മുഴുകും ചന്ദ്രക്കലയും തുമ്പയു-
മളികതടത്തിലെ തിരുനയനവും
തിലനാസികയും മുക്കുത്തിയും
തിരുമാറും മുത്തുമാലകളും
ഗളതലവിലസിത നീലിമയും
ഉദരം നാഭീകമലം മദ്ധ്യേ-
ത്തിരമണിയും കനകാഞ്ചികളും
കരിചർമ്മാംബരമുടയാടയും
പരിലസുജാനുകളൂരുക്കളും
തിരുവടിമലരും നഖപംക്തികളും
ഗിരിമകൾതാനും കരിമുഖനും പുന-
രടനഹരിഹരസുതനാം ശാസ്താ-
വെണ്ണൂതനകാന്തം ഭൂതഗണങ്ങളും
ഒരുമിച്ചങ്ങനെ കാണായി;
പങ്കജനാഭനെ മുന്നിലിരുത്തിയ
ശങ്കരജയജയ സങ്കടഹാരാ!

എന്നും ഗ്രഹിയാതെ ഞാൻ ചെയ്തൊരപരാധ
ങ്ങൾ
എല്ലാം ക്ഷമിച്ചുകൊൾക കല്യാണകരശംഭോ!
നിങ്ങളെയടിയത്തിന്നറിവിളക്കമല്ലാ;
നിന്നെവാഴ്ത്തിപ്പാനിങ്ങു ശക്തിയുമില്ലാ
മംഗളനേത്ര! വന്ദേ ഗംഗാഭൂഷണാ! വന്ദേ
ഗൗരീനാഥ വന്ദേ! മംഗല്യാകാര വന്ദേ."

അതിശയഭക്ത്യാ വിവശനതാകിയ
ഹരിസുതവചനം കേട്ടഗിരീശൻ
മതിതെളിർതെളിവോടുപചാരം കൈക്കൊ-
ണ്ടതിമോദേനപിടിച്ചെഴുനേല്പി-
ച്ചംഗമശേഷം തൊട്ടുതലോടി
ഭംഗപരാക്രമപുഷ്ടിവരുത്തി
പുംഗവകേതനനാകിയ ഭഗവാ-
നംഗജശാസനനിങ്ങനെ ചൊല്ലി:—
"വാസവനന്ദന! പുംഗവകുലമേ!
വത്സരമനവധി ജീവിച്ചീടുക!
മത്സരമുള്ളരിപുക്കളെയെല്ലാം
ഭസ്മമതാക്കാൻ നീ മതിയാകും;
ജീവസഹോദരനാകിയ നിന്നുടെ
ജീവപരാക്രമമറിവാനായി
ഞാനകിരാതശരീരം പൂണ്ടു
ഭീമതരം യുദ്ധമിഹ ചെയ്തു
ഭോഗികളോത്തമനാകിയ നിങ്കൽ
ഇപ്പോൾ പ്രീതിവരുത്ത നമുക്കും!
കാമായികസുഖദാതാ ഞാനോ-
കാമസമാഗതനാകിയ നിന്നുടെ
പാശുപതാസ്ത്രം നന്മയിൽ തന്നിത
ശസ്ത്രങ്ങളിതാ കൈക്കൊൾകയിദാ!
കർണ്ണസുയോധനഭീഷ്മാദികളും
നാലുവശാലും നിഗ്രഹിപ്പാൻ നല്ലൊരു
കൃപയിങ്ങുമെല്ലാമെന്നാണ്
എല്ലാവർക്കും ഗതിനീയേ!
പുരരിപു ഭഗവാനിങ്ങനെ ചൊല്ലി
ശരവും വരവും ദാനം ചെയ്തു
ഗിരിമകളും പൃഥമാദികളൊത്തു-
മഞ്ഞുനിറച്ചുമറഞ്ഞുമരായാം
തിരയിൽമറഞ്ഞുതു വിഷ്ണുഭക്തിപ്പാൻ
സുരനിമ്നഗയെ വാഴ്ത്തുവതെങ്ങിനെ.

മട്ടുമാറി.

നമസ്സുഗംഗായെഴുന്നള്ളുന്നതിൽ മതാ-
ഭൂതമാം
സമസ്തപരമായതെല്ലാം ക്ഷമിച്ചു വരംനൽകേണം
അരികളെവെൽവതിന്നായ്" പരമശിവൻതൽ
കിയ
ശരമിതുപാശുപതംപെരുതായാംവില്ലില്ലാഞ്ഞാൽ.
ഇത്തരം സ്തുതികേട്ടു സന്തോഷപ്രസാദിച്ചു
ഉത്തമനാമവനോടുത്തരമരുൾചെയ്തു:
വില്ലാളിവീരപാർത്ഥ വില്ലിതായതിച്ചാലും?
മല്ലീശരാന്തകനെസ്സേവിച്ചുവസിച്ചാലും
ഇത്തരംവരംനൽകി സന്തോഷമേറഞ്ഞവൻ.

സുരപുരനാഥൻ [illegible]
സുരപതിസുതൻ [illegible]
[illegible]
സുരപതിസുത [illegible]
സുരലോകപ്രതിയാത്രയുമഖിലം
[illegible] പാർത്ഥൻ
മംഗലമിക്കഥകേട്ടവർക്കും
മംഗലമനവധി വന്നുഭവിക്കും.

കിരാതം ഓട്ടൻതുള്ളൽ സമാപ്തം.

രുക്മിണീ സ്വയംബരം

ഓട്ടൻതുള്ളൽ.

ഒന്നാം ഖണ്ഡം.

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] വിളങ്ങുന്ന [illegible]
[illegible] പുതപ്പും

[illegible]
[illegible] (വാഴ്കയും
[illegible] (കൊണ്ടാടി)
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] (കൊ)
ഉണ്ണികളൊടിറങ്ങുന്നു [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] (കൊ)
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] വിലാസവും
[illegible] വിലാസവും

സുഖമോടാകിന കിരീടവുംകില
സുഗന്ധിയാകിന ദേഹവും
വിമലകരവലയ ചലനകിലികിലിത
ചലനമനതിവിലസിതഗതിയും (൬൩)
ഫണിപതിഭൂഷണനാകിയ ദേവ-
നണികലയാലേ ദേവനേകാതനാർ
ഗുണവതിയാകിയ പാർവ്വതിയോടും
ഗണമിയലുന്നൊരു കരിവദനനുമായി
അടവിയിലെത്തു കടന്നു നടന്നും
മടിക്കാതെ കളിച്ചു രസിച്ചും
തരുണിയെ വിരവിലെഴുന്നുള്ളിച്ചും
പൊങ്കിനപരമസുഖമനുഭവിച്ചും
മലർശരാരാതിയോടു ബാലിക
ഉത്തരവുതന്നു കരിപൂരമായി
ധരണിയിൽ വന്നു പിറന്നൊരു ദേവീ!
കരിവരഗമനേ ദേവൻ കാന്തേ ശരണം
വാണീഭഗവതി! കല്യാണീ! ശർവ്വാണി! സു-
ശ്രോണി! സുന്ദരി! ശുകവാണി! ശർവ്വാണി!
കാണിപിരിയാതെ വാണീദേവീ മമ-
ന്റെ;
വാണിയിൽ വാഴ്‌കപോലെ താവകഗുണങ്ങൾ ഞാൻ
ചൊൽ
എന്നാകാനാവാളേ! വേണം നീ കൃപയതിൽ
നാണമകന്നിമമക്ഷീണമൊഴിച്ചിടേണം
ക്ഷോണീപാലകർക്കുതകും ഗുണമെന്ന-
പോലെ
വാണിവിശേഷം കൊണ്ടാനന്ദിക്കേണമേ-
സാംബശിവാരാധനംപൂജവിലോചനൻ [വി
ചിന്മയൻ ജഗന്മയൻ കന്മഷവിനാശനൻ
തുംബുരുനാരദാദിസേവിതൻ മഹാവിഷ്ണു
ശംബരാരിപുതാതൻ കാരുണ്യകോടികിടയനോ
പീലിത്തിരുമുടിയും മാലയും ചില്ലികളും
നീലോല്പലത്തെ വെല്ലുംലോചനപ്രഭാവവും
ചേലൊത്ത നാസികയും ബാലതരുണിമാർ
[തൻ
ചേതസ്സുവഞ്ചിച്ചീടും ലോലമാമധരവും
കല്ഹാരമാലമാരസ്യകണ്ഠവിലാസവും!
കണ്ണാടിവെല്ലുന്നൊരു ഗണ്ഡസ്ഥലവും നല്ല-
പൂർണ്ണചന്ദ്രനും പുനരണ്ണാണവും നമിക്കും

പൂർണ്ണമായിട്ടെന്നൊരു സൌന്ദര്യമാനനവും
കാമൻ കഴുത്തിൽ മുണ്ഡമാലയും പാരമേറ
ശ്രീമൽപ്രകാശങ്ങളും ശ്രീവത്സകൌസ്തുഭവും
ചേലൊത്ത മാർവ്വിടവും ചേർച്ചയുള്ളതാവും
മാലകൾ ചാർത്തിട്ടെന്നാശോഭകൾകൊണ്ടും
മഞ്ഞപ്പട്ടുടയാടകൾ വിലസിയും കിലാവവും
കേശ്ശൂദ്രായുധങ്ങൾ പാദപങ്കജങ്ങളും
ശോഭിച്ചു കരങ്ങളിൽ ചേലും ചമ്മട്ടിശംഖും
മാലയരച്ചു പരമേറിത്തിരിച്ചു പണ്ട്
പാരാതെ വിജയന്റെ തേരതെളിച്ചു കണ്ണൻ
പാലിച്ചിട്ടന്നേന്നേരമായിതാവണങ്ങുന്നേൻ
എന്നും സ്മരിച്ചു വാസുദേവൻ വസിച്ചുവല
ദേവൻ വിവാഹമൊന്നു ചെയ്‌വാൻമനമെന്ന
ദേവതാസമയാകം ദേവതിയുടെ ബാലി [ച്ചു
നന്ദാവാളം ചെമ്പകത്തോടെ നാരുകൾ കൊണ്ടു-
കൊണ്ട്
ഭാവം തെളിഞ്ഞു തുമ്പമെന്നു കലമഞ്ഞ്
ചീഷ്ടകന്നെന്നൊരു ഭൂമിപാലേന്ദ്രൻ പാരം
ഉച്ചയുള്ളമവിതാഴ്‌വാഴുന്നകാലം
രുക്മിയെന്നൊരു പുത്രനായിട്ടീക്കുന്ന
രുക്മിക്കരജനൊരു പുനരപരമായ് പിന്നെ
രുക്മിണിയെന്ന പേരായുള്ളോരുകന്യകയും
രുക്മപ്രകാരംപോലെ രൂപപ്രകാശത്തോടും
ഉദയായിപ്പിറന്നാക്കയാലോട്ടും സുഖ
മുണ്ടാമാകൃതികൊണ്ടുമാർമമാനിനിന്റെ
ഭൂഷാമവതാരം പാർവ്വതിമാർവാണിമാരൊക്കെ
ഏകാണാടിസ്തുതിക്കുന്ന കമലാർത്തു പൂവിയമില്ല;
വൈനിന്ന മകരാലിമിരൂലുളവാക്കുന്ന
കൊമ്പൽ പൂരികൾ ചൂതനു വിളങ്ങിടുന്ന
ശോമപ്പൂങ്ങൾ മങ്ങിമങ്ങിയൊളിക്കുമവളുടെ
ചുണ്ടിന്റെ ഭംഗിയുള്ളകം ചെമ്പനാകിലുടൻ
തണ്ടുകണ്ടുനാകളെക്കൊണ്ടു കടാക്ഷമിളു
കണ്ടു പൂന്തനുവാർ വിരണ്ടു വശംകെടുന്ന
മല്ലീശരന്റെ പരവില്ലിൻ വിലാസമൊക്ക
തല്ലിയമക്കുന്ന ചില്ലിയുഗവും നല്ല
മുല്ലമുകുളംപോലെ പല്ലും മന്ദസ്മിതവും
ഉല്ലാസമേറുന്നൊരുതല്ലാർമണിമന്ദങ്ങ-
ളെല്ലാമവളെന്നറിയാതെ വണങ്ങേണം,
അല്ലാതെയൊന്നുമിന്നു ചൊല്ലുവാനെളുതല്ല

ചൊല്ലുമവളുടെ കല്യാണകാലം വന്നു
നല്ലോ; പുരുഷനെ നല്കീടവേണമെന്നു-
ള്ളത്യാവശ്യാത്തും ഗുണവാനാരായവനെത്താതെ
തെല്ലൊന്നു ചൊടിച്ചിട്ടു ന്യൂനകളുകത്തോതെ.

ഒട്ടമാറി.

ഘനധനവാനായികം ബോധിക്കേണം
വെല്ലിന വസ്തുവെന്ന്യ തികഞ്ഞു
മനസ്സിൽ പലഗുണമുള്ളൊരു പുരുഷനെ
മകളെ പ്രതിപാദിക്കേണം
ജാതിക്കുത്തമമായിരിക്കേണം
ജാതിഗുണങ്ങളിണങ്ങീടേണം
ശില്പവിധങ്ങളിൽ നിപുണതവേണം
കല്പനകളുമറപ്പും വേണം
കണ്ടാൽ നല്ലൊരു രൂപഗുണം പുന-
രണ്ടാശ്ചര്യകവിശേഷാവത്യം
ധനസമ്പത്തും ഗുണസമ്പത്തും
ജനസമ്പത്തും ജയസമ്പത്തും
കനിവേറീടിന ശാസ്ത്രജ്ഞാനവു-
മനുപമമായൊരു വിദ്യാവിധവും
കനിവും കാന്തിയുമതിസന്തോഷവു-
മിനിയും പലഗുണമുണ്ടാകേണം
കീർത്തികൾ വേണം കരുണ വേണം
പൂർത്തികൾ വേണം പുണ്യം വേണം
ശത്രുജനത്തെയമർപ്പാനുള്ളൊരു
ശക്തിവിശേഷമുണ്ടാകേണം
നാടകകാവ്യപുരാണാദികളിൽ
പാടവമവനുണ്ടായിടേണം
തർക്കവ്യാകരണാദികളിലും
കർക്കശബുദ്ധിയുമവനുണ്ടാകേണം
കവിതകൾ കേൾക്കണമെന്നുതന്നെ
ചെവിയുള്ളോർക്കാനന്ദം വേണം
കവിതക്രിയയിൽ വിദഗ്ദ്ധതവേണം
കവിയെന്നറിവുകമരുള്ളവരെ
സംഗീതം പുനരധികം വേണം
അംഗിയിലൊന്നൊരു കൗശലവേണം
വൈദ്യം വേണം ഗണിതം വേണം
വൈദികവിധി ബോധിക്കേണം
ദേവബ്രാഹ്മണവിശ്വാസത്തിനു
കേവലമവനൊരു പാത്രം വേണം

രത്നപരീക്ഷകനകപരീക്ഷ
യുദ്ധം ചെയ്തു വരുത്തീടേണം
എന്തിനു പലവിധമുരചെയ്യുന്നു
ചിന്തിതമിനിയും പലവിധമുണ്ട്.
സകലഗുണങ്ങളുമുള്ളവനെന്നുടെ
മകളെ വിവാഹം ചെയ്യാനുചിതൻ;
ഇങ്ങിനെയുള്ളവനവനിതലങ്ങളി-
ലെങ്ങാനും പുനരുണ്ടാകിൽ
നാവനെ വരുത്തുവിനാദരവോടെ
അവനു കൊടുപ്പാൻ മടിയില്ലേതും
നല്ലാതുള്ളവരാരും മകളുടെ
കല്യാണത്തിനു യോഗ്യതയല്ല
മടിയന്മാരും തടിയന്മാരും
മുടിയന്മാരും കുടിയന്മാരും
ജരയന്മാരും ജരാന്മാരും
മുണ്ടന്മാരും മുരടന്മാരും
ചെണ്ടക്കാരും ചെകിടന്മാരും
രോഗമിയന്നവരും ദ്രോഹികളാരും
ഭോഗികളും നല്ല കാമുകന്മാരും
ഗുരുവിനെ കൂട്ടിയിടക്കുന്നവരും
ദേശപ്പരദേശം നടക്കുന്നവരും
ദുശ്ശീലസ്ത്രീലമ്പടരും പലവക
ദുഷ്കർമ്മം പറയുന്ന ജനങ്ങളും
ഏഷണി പറയുന്നവരും പിശുക്കരും
മിഥ്യ കൊട്ടി വലക്കുന്നവരും
ദൂഷണം പലവക ചൊല്ലീടുന്നവരും
ദോഷികളും പിശുക്കരും
ഇങ്ങനെയുള്ളവരാരും മകളുടെ
മംഗലകർമ്മം മോഹിക്കേണ്ട
അക്ഷമിതിനുടെ ചാരനാകിയ
അക്ഷമി പറഞ്ഞു പിതാവിനോടപ്പോൾ:—
"ഏതും ഗുണമുള്ള നരന്മാർ
കാണും ഭൂമിയിലെന്നുടെ താതാ!
ലക്ഷം മാനുഷർ കൂടുമ്പോളതി
ലക്ഷണമുള്ളതിലൊരുവനോ രണ്ടോ
ഉളവതിന്യമായത്തിനു കാൺകയതു
ദുർലഭമാവും നരഷരെന്നാൽ
മറ്റൊരു പുരുഷൻ സുന്ദരനാകിലു-
മൊരുകള്ളത്തരമായതു ദോഷം;

ചേല്ക്കരം പലതുണ്ടൊരുവനു കിണ്ടിയിൽ
പുച്ഛക്കണ്ണുണ്ടെന്നൊരു ദോഷം
കാട്ടുക്കാരു ചിരിച്ചു തുടങ്ങും
ചേല്ക്കുവനും ചിതമല്ലല്ലോ
നല്ലൊരു വിദ്വാനവനുടെ വായിൽ
പല്ലുകളൊന്നും കാണ്മാനില്ല
പലഗുണമുള്ളൊരു പുരുഷനവന്റെ
തലമുടിയൊക്കെ നരച്ചു വെളുത്തും
തിലകക്കുറിയും പൊടിയും കൊള്ളാം
തലയിലവന്നൊരു രോമവുമില്ല.
ശാസ്ത്രമശേഷം വരുമൊരു പുരുഷനു
ഗാത്രംകണ്ടാലേറ്റം വികൃതം
ശ്രോത്രരണ്ടും വെടിവെച്ചാലൊരു
മാത്രം പോലും കേൾപ്പാൻ വഹിയാ;
വ്യാകരണങ്ങടെ വ്യാഖ്യാനങ്ങളു-
മാകത്തന്നെ മുഖസ്ഥമൊരുത്തനു
വാക്കിനു ഫലിതവുമുണ്ടവനല്ലോ
കാക്കക്കണ്ണനെന്നൊരു ദോഷം;
തർക്കം പലതും കണ്ടവനൊരുവനു
വക്കത്തില്ല ശരീരം കണ്ടാൽ
മിക്കതുമൊരുവനു ലക്ഷം ശ്ലോകമൊ-
രിക്കൽ കേട്ടാലതു ഗ്രഹിക്കും;
വിക്കുകൾ കൊണ്ടതു പറവാൻ വഹിയാ
സൽക്കഥ പലതറിയുന്നൊരു ദേഹം
കക്കക്ക കംസൻ കികികികിടുക്കൻ
പുപുപുപു പൂതനയെന്നാം കഥയിൽ;
നല്ലൊരു ജാതിയിൽ വന്നു പിറന്നു
നല്ലൊരു രൂപഗുണങ്ങളുമുണ്ടു
ഹരിയെന്നാദിയൊരക്ഷരമവനുടെ
അരികെ കൂടെപ്പോയിട്ടില്ലാ
പ്രൗഢതയെല്ലാം കണ്ടാൽ തോന്നും
മൂഢതയല്ലാതവനറിവില്ലാ
ഗണിതഗ്രന്ഥം വൈദ്യമുതലി-
ളണവാനൊന്നു പ്രസിദ്ധനതാനും
ലോകരതെന്നു കണിക്കാണാനി-
ല്ലുകനു ദോഷമനേകമസംഖ്യം
കണ്ടാൽ നല്ലൊരു പുരുഷനവന്നു
വേണ്ടാസനവും കോപവുമേറം
കണ്ണഞ്ചനത്തൊടു ഗുസ്തികടിച്ചും
തണ്ടാംവാക്കിനു കേറിയടിച്ചും
മീശക്കൊമ്പും ചന്തക്കഴലും
ദേശത്തെങ്ങൊരു മുമ്പും വമ്പും
ഊരത്തോടിയുമുള്ളവനങ്ങൊരു
കാശിനു പിടിയാ പടയിൽച്ചെന്നാൽ
പത്തികണക്കെ നരച്ചൊരു വൃദ്ധനു
കത്തികടിപ്പാനൊരുവകയില്ല
മുത്തിയതങ്ങിനെ മൂക്കംതാടിയു-
മൊന്നിച്ചമ്പതു വർഷമതായി
നാക്കിഴ വെച്ചാക്കിന്നും പടകളിൽ
വക്കാണിപ്പാനൊരു കഴിവില്ല
തോക്കമെടുത്തു നടക്കമതിന്നും
പാക്കെന്നുള്ളതുമായാർക്കില്ല;
ഊട്ടുകളിൽ ചെന്നൂട്ടികഴിക്കും
പാട്ടും പാടി നടക്കമൊരുത്തൻ
വീട്ടിലിരുന്നാൽ കഴമുണ്ടാമു
വീട്ടിക്കൊണ്ടുവാൻ മുതലും നാസ്തി;
ഒരുവൻ പണക്കാരവിളിപ്പതി-
ലെങ്ങാനും പിടിപെട്ടൊരു ദേഹം
സമ്മാനക്കവി പാൻവാനുചിതൻ
ഇന്നാരും വകയില്ലെന്നല്ല
സമ്മാനിക്കും മക്കൾക്കും പല
സമ്മാനങ്ങൾ കൊടുത്തു പുലർത്തി
തിന്മാനില്ലാതിങ്ങിനെയാക്കിയ-
തമ്മാപാപി പിണങ്ങിപ്പോയതിനർത്ഥം;
ഇങ്ങനെ പൂർവന്മാരെക്കൊണ്ടൊരു
ഭംഗിക്കാരു ഭാഷിക്കുന്നു.
മറ്റും പലഗുണമുണ്ടെന്നാലും
കാരം വരുമിതു ദുർന്നിന്ദകളാൽ
നാടിയനിതൊക്കെ വിചാരിച്ചാലി-
ത്തടിയന്മാർ പലതുള്ളതിലിപ്പാരം
മടിയാതൊരുവനു പെൺകൊടിയാളെ
ഝടിതി കൊടുപ്പാൻ തോന്നുന്നില്ല,
ശിശുവാമെന്നുടെ സോദരിതന്നെ
ശിശുപാലനു കൊടുത്താൽ കൊള്ളാം;
ശിശിരാചലപതിതന്നുടെ മകളെ
ശിശുശശിചൂഡനു വേൾപ്പാൻ നൽകി

വേദിമാനിപതിയെന്നതുപോലെ
നന്നായുള്ളമവരോടിവർ ഒന്നായ്
വേദിയർ പലരും ബഹുമാനിച്ചു
ആദിയിലവരുടെ ജനനദശായാം
ജനനിയരേന്നിവ ജനിച്ചുട-
നവനീതം പോൽ വിളങ്ങുന്നതും
നവനീപോലുള്ളൊരു മുലകളു-
മവയവശോഭയുമെന്തുവിചിത്രം!
അവരുടെ വൈദർഭിയാം തന്നുടെ ചെന്താ-
മരവിന്ദങ്ങളിലുളത്തൊരു സൗഭഗ
മുന്നാംജന്മവ്രതസമ്പാദിതമാകും
മുന്നമെടുക്കാതെ നിറഞ്ഞാരൊരുപ്പും
നതിശയമുള്ളൊരു പുത്രനവൻ പുന-
രതിബലവീര്യപരാക്രമശാലി
പ്രതിഭടപടലമശേഷമടപ്പാൻ
മതിമാനവനിവളതിയാനൊരുവൻ;
മതിലും ഗോപുരമേറ്റമനോഹര-
മതിലും വിസ്മയമേഴുനിലമാടം
മതിയുടെ മണ്ഡലമതിലണയിപ്പാൻ
മതിയുള്ളോരു മഹാസൗധങ്ങളും
നാതിരേകം ധനധാന്യസമൃദ്ധിയു-
മതിലൊരുപാതി നമുക്കില്ലതിനു;
നാതിമാനുഷനവനവനീവല്ലഭ-
നതിസുന്ദരനവനതിസുകുമാരൻ
ഗതിയും നല്ലൊരു മതിയും രാജ്യ-
സ്ഥിതിയും ക്രീഡാരതിയും കണ്ടാൽ
താഴൽപെട്ടമാസുരപതിയും ധനപതി
ജനപതിമാരും മാമുനിമാരും
മതിമുഖിയാകിന രുക്മിണിതന്നുടെ
പതിയാവാനുചിതൻ ശിശുപാലൻ.
ഇങ്ങിനെ നിന്നുടെ മാനസമെങ്കില-
തങ്ങിനെയെന്നു പിതാവരുൾചെയ്തു.
രുക്മിണിതന്നുടെ സഖിമാരക്കഥ
രുക്മിണിയോടും ചെന്നറിയിച്ചു:—
നരപതികന്യേ! നിന്നുടെ വേളി-
ക്കൊരുതരമൊപാലനമവ്യവസ്ഥവരുത്തി
ശിശുവാം നിന്നുടെ ഭർത്താവാവാൻ
ശിശുപാലൻ താനെന്നതു കേട്ടു
ക്കുപ്പിന്നും പുനരെളമയുമങ്ങിനെ
കല്പിക്കുന്നതു പലതും കേട്ടു
നാളെകഴിഞ്ഞു വരുന്നതു ഒരത്ഭു-
ള്ളാളെയയച്ചു നിന്നെയയച്ചൻ
വിളക്കേളിയുതിർന്നിട്ടു മതിമുഖി-
യാളെ നിന്റെ വിവാഹവിശേഷം
കേൾപ്പിച്ചതികളികേളകേൾക്കാന്നെ
വേദിമാനിപ്പാലനെന്നതു കേട്ടു
ശോഭിക്കുന്നൊരു രുക്മിണി നിന്നരു-
ളോടിക്കണ്ണെഴുത്തു വിവാഹം.

മട്ടുമാറി.

ഇ മുന്നമവർ ചൊന്ന വാക്കുതരാംതന്നെ
വിനിങ്ങളൊവപ്പൊന്നു വിറച്ചു ശശിമുഖി
തളർന്നൊരുമലർ വളർന്ന വിവശത
ഗളിച്ചു കണ്ണനീരിൽ കളിച്ചു വാനിനീയം
തളിച്ചു സഖിമാരും വിളിച്ചു ...
എടുത്തു മടിതന്നിൽ കിടത്തി വചനിയു-
മെടുത്തുകൊള്ളവിധി ഇങ്ങിനെവരെല്ലാം
നടങ്ങിയതിനാൽ പ്രാർഥിച്ചു കണ്ണനീരും
തീർന്നതുശേഷിച്ചവരും കരഞ്ഞു മതിമുഖി:—
വിരഞ്ഞുനിങ്ങൾചൊന്ന തിരഞ്ഞെടുത്തവക്കൊരു
സമസ്തൻ ഭൂസുരനെ വരുത്തിടേണമിപ്പോൾ.
മരത്തിയിതു കേട്ട തരത്തിൽ പുറപ്പെട്ടു
പുരത്തിലനാഥിച്ചു വരുത്തിയതികില-
ങ്ങിരുത്തി ഭൂസുരനെ വണങ്ങി രുക്മിണിയു-
മിണങ്ങി വിപ്രനോടു പറഞ്ഞു പലതുമായ്!

വേദിയരോ! കേട്ടാലും ഞാനൊരു മൊഴിയുള്ള
തെല്ലാം
സോദരനും താതൻതാനും മാതാക്കന്മാരും
മന്ത്രികളുംകൂടി മന്ത്രിക്കുന്ന പോലുമല്ലോ;
മന്ത്രികളെല്ലാരും നമ്മെവഞ്ചിച്ചിട്ടുന്ന
നാളുമൂർത്തിയായുള്ളൊരു
ശിശുപാലനകല്പിച്ചുപോൽ
ശിശുവാകുന്നതാനും ചെയ്യാൻ
ശിവശിവശിവ പായൻകയ്യിൽ
പശുവെടുപ്പാൻപരിചിനോടെക്കുന്നപോലെ
പറയുന്നിതു കേൾക്കുന്നൊരു മാനുഷരെല്ലാം,
കരുണയില്ലൻ മാതാവിനും ഗുരുവിനുംസോദര
നാകും
മരണമേദ്രഗഭേദംപോലെഭേദംമനസിമമജാതം

കരുണാസിന്ധുകാവില്ക്കുന്റെ ചരണപങ്കജങ്ങൾ തന്നും
ശരണം തന്നെ രുക്മിണിക്കായ്‌വരണമിക്കാലം
പാരാതെന്നിരുമിദേവി ഭാരാവതിതന്നിൽ ചൊന്ന
നാരായണനോടെൻ മോദം ബോധിപ്പിച്ചീടേണം
വാരിജാക്ഷനിയല്ലാതെ പാരിലാരുമില്ലാധാരം
ദാരികയാം രുക്മിണിക്കെന്നറിയിച്ചീടേണം;
വൃഷ്ണിവംശശേഖരന്നു തൃഷ്ണതന്നിലില്ലിനിക്ക
വൃഷ്ണിമന്ദിരൾ [illegible]
വരനായിട്ടെൻ ദൈവമിതന്ന
വരണം ചെയ്യാൻ കൃപയില്ലെങ്കിൽ
മരണം തന്നെ രുക്മിണിക്കെന്നറിയിച്ചീടേണം
മാതാക്കം പിതാവ് തന്റെ ഭ്രാതൃക്കളും കൊണ്ടു-ക്കൊണ്ടെ
പാരമിപ്പോ കേണിടുന്നു രുക്മിണിയെന്നു
ഉറങ്ങിപ്പോകയില്ല കണ്ണിണയടയ്ക്കുകയില്ല
പ്രാണനാഥ [illegible]
കേൾപ്പാനിനിയും [illegible] കാണ്മം
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ക്കുന്നതെന്നെ
കൊ [illegible] ണം നീ [illegible] വിരവിലൊന്നും
ഇപ്രകാരമെല്ലാം ചൊന്ന കല്പിതങ്ങൾ ബോധിപ്പിക്ക
വിപ്രശ്രേഷ്ഠനായിന്നു നീ [illegible] ക്കെന്നെൻ

മട്ടമാറി.

രുക്മിണിതന്നുടെ വാക്കുകളിങ്ങനെ
രുചിരമിതെന്പോടു കേട്ടൊരു വിപ്രൻ
രുക്മിണിതന്നുടെ മനസി വസിച്ചൊരു
രുചിപൂരമധുരം സാധിച്ചിടും
പതിയോടു ശിശുപാലൻറെ മുഖത്തൊരു
കരിതേപ്പിപ്പാൻ ഞാൻ മതി രുക്മിണി
കാങ്കുകിൽ വന്നുടനെ വിരവിനൊടൊരുവെട-
ന്നരവയർ മണിയേ! കൊണ്ടിഹ വരുവൻ

ഭദ്രേ മതി മതി! മതിമുഖി! നിൻറെ നി-
ദേശം കേൾപ്പാൻ മമ കൗതുകമില്ല
കേശവനോടേ ശിശുപാലനെ ഞാൻ
മിശ്രകരിച്ചു വിടുന്നതുടനേ;
കേശവനിങ്ങു വരുമ്പോൾ നൃപതികൾ
പുരകനെക്കരെ വധികൾ കണ്ടെ
നാരതതിന്നു വകയും വരുമൊരു
വിശന്നിന്നും വിലപിടിയാത്തോർ;
ആട്ടക്കാരനെ കൂട്ടൊന്നും
കൂട്ടക്കാരൊടു കൂടിവരുന്നൊരു
ചെട്ടക്കാരെപ്പാനെ പടിച്ചു-
ക്കോട്ടക്കാരവി [illegible] പോവു
പാട്ടക്കാര വിളക്കിന മിന്ന
പാടിച്ചുള്ള പതിക്കരമ്പാനെ
കൂട്ടത്താരെ ശിശുപാലാദിക-
ളൊട്ടൊഴിയാതെ നരിക്കുമിവൻ
കെട്ടിക്കൊടുയു [illegible] വലവരെ-
ല്ലിക്കൊരു വരുന്നതിനാ ഞാൻ
ഒട്ടും താമസമില്ലെന്നൊരു
കുട്ടംപരവശമിക്കരിപരെ;
ഉറ്റതക്കം [illegible] കഴിക്കാം
പട്ടമരിച്ചു നടക്കാം വാമ
കൈയും പിന്നൊരു കാലുമതി
മടിയിരിക്കും പെരവിലപാക്കം
ഇടയിൽ ചെല്ല ചൊരിഞ്ഞു കിടപ്പാ-
നിടമുണ്ടാർത്താർ കോലിക്കാമാം
മടിയിലിരിക്കം ചാരിലൊരുകയിലു
പടലെ ചത്തും തേരത്തും
മടിക്കൂടാതെയിന്നും തിന്നാ-
മതിനൊരു സംശയമില്ല നമുക്ക്;
സന്ധിയെച്ചൊൻ ചൊകൻ പോന്നാൽ
സന്ധ്യാത്തിനസാന്നിദ്ധ്യമുണ്ടാം
സന്ധിക്കാരന പോർകിട്ടാത്തൊ-
ലിബ്ധിക്കാരനവർ താനപ്പോൾ
പൂണൂൽക്കാരനവാദങ്ങളും
ഉറക്കളിപ്പാൻ തടവില്ലുമം
ചെക്കന ചൊറുകൊടുക്കരതന്നുവി-
ലക്കമക്കളവെക്കനാവരൊ

വക്കാണത്തിന വട്ടം കൂട്ടിന-
ടക്കം നമ്മുടെ പണ്ടാരക്കാരൻ;
നായന്മാർക്കും പോരാ കൊടുപ്പാൻ
കോയ്മയ്ക്കുള്ളൊരു സാമർത്ഥ്യം;
പട്ടന്മാരുടെ സദ്യകഴിഞ്ഞാൽ
കിട്ടും ദക്ഷിണയെന്നൊരു വക
പട്ടിണിയിട്ടു പതിനായിരമാളും
പാഞ്ഞുടനവർ പറയുന്നു;
നെല്ലികരം വന്നു വിളിച്ചുണ്ണാകിലൊ-
ളിച്ചുകൊടുക്കും മൊഴിയും കാര്യം
വച്ചുളമിക്കെട്ടുകെട്ടുന്നോരില-
വെച്ചുണ്ടുകളും നായന്മാർക്ക്;
കഞ്ഞിയൊഴിച്ചു കൊടുക്കുന്നോർക്കും
വെള്ളമൊഴിച്ചു കൊടുക്കുന്നോർക്കും
പട്ടുവിരിപ്പുകളുള്ളവരെല്ലാം
പട്ടന്മാർക്കു മടിയുമില്ല;
പൊട്ടന്മാരെയെടുത്തു ചുമപ്പാൻ
പട്ടന്മാർക്കതിലാരും പോരാ;
പിള്ളേർ കൂടെപ്പോന്നാലവരെ
പള്ളവിശന്നു നടക്കയുമുള്ളൂ.
നല്ലതു താനേ കൊടുക്കുന്നതിനു
വല്ലതുമെങ്ങതിനിക്കാണുക

മട്ടുമാറി.

അദ്ഭുതമായതികുതുകമിയലുമവളോടവൻ
യാത്രയും ചൊല്ലിപ്പുറപ്പെട്ടുടനവൻ;
നഗരികളും നദികളുമചലതടാകങ്ങളും
നാടും കടന്നു നടന്നു ചെന്നങ്ങിനെ
കലശജലനിധികളും വിടയിതിലെ ചെന്നവൻ
കപ്പലേറിക്കടന്നക്കരെച്ചെന്നുടൻ
കനകമണിമയനൽത്തറമണിമാടങ്ങ-
ളങ്ങാടിവാടി പൂങ്കാവും പൂരങ്ങളും
മണിയറകളണിയറകളനവധി ധനങ്ങളും
മാണിക്യവൈഡൂര്യപത്മരാഗങ്ങളും
തെരുവുകളുമിരുപുറവുമൊത്ത കുറവറ്റത
തെങ്ങും കവുങ്ങും പുലാവു ചൂതങ്ങളും
മതിലുകളുമതിലു പരിഘതതഗോപുരങ്ങളും
മാടമഞ്ചങ്ങളും മാളികാജാലവും
ഇവ പലതുമവനിസുരനകിലനാട്ടുകണ്ടട-
നിഷധരാജകാന്തന്റെ മന്ദിരം ചെന്നുടൻ
പരിചിനൊടു നരപതി പുരവരമതിൽ വാഴുന്ന
പള്ളിമാടം കേറിയങ്ങു ചെല്ലും വിധൌ
വിരവിനൊടു പുരമതിനകമെ വന്നവൻ
വിപ്രനെപ്പേരിച്ചു സല്ക്കരിച്ചാദരാൽ
ഭവതി സുമതി സുഭഗനവനിസുരനൊത്തതോ
ആസനമതിലിരുത്തിനാൻ;
നാടികളമതിഗുണനവനിസുരപുംഗവാ!
ആഗമിപ്പാനുള്ള കാരണം ചൊൽകെടോ
സകലജനാദരവിലാസമേ ഭൂമിനായിൻ
കാൽക്കൽ പ്രണിപാതവന്ദനം ഭൂപാലമൗലിമണേ!
വിമലതരഗുണനിധി ഗുണശീലയാം
വിപ്രേന്ദ്ര ചൊല്ലുക ഭീമഭൂപൻ മകൾ സുതെ!
നളിനദളനയനമവനിപതി പരമാദരവോടെ-
ന്നവനൊടായവ പറഞ്ഞു ഭൂമീസുരൻ
വല്ലപിതാവിനെ വല്ലഭനാകണം
മല്ലരിപുസമൻ ഭവാൻ തന്നെ
മല്ലവിലോചനയായവളോ ചൊല്ലിനാൾ മമ കവാക്യ[മിതം
ദമയന്തിയാമിവനിനവതനാമാ-
നന്ദതവാരന്നു കേൾക്ക പെണ്ണിന്റെ
രൂപഗുണവർണ്ണനമെപ്പേരുവന്നിതു നരസുത!
കണ്ണിന്റെകാഴ്ചയും വരതത്തണമെകിലോ
പെണ്ണിന്റെ രൂപഗുണം കാണുവാൻ
ദമയന്തിക്കൊരുങ്ങിണ ... ദാകിലും
ദമയന്തിപോലുള്ളിതം
മണ്ണിലും വിണ്ണിലും മറ്റുള്ളുലകിലും
മേരുന്നസുന്ദരിമാരിനി
ദമയന്തിയ്ക്കൊത്ത നാരിയൊരുത്ത-
പ്പെണ്ണിനെക്കണ്ടീടണം;
ഉർവശി മേനക രംഭ തിലോത്തമ
മുമ്പായ നാരിമാരതിലപ്പ-
ഉർവീശപുത്രിയെക്കണ്ടുവെന്നാകി-
ലൊളിച്ചു നടക്കയുമുള്ളൂ,
നീലനിറമൊത്തുചുരുണ്ടതലമുടി
കണ്ടാൽമദനശരമാം വരി-
വണ്ടിന്റെ വർണ്ണവും മങ്ങിയൊളിച്ചുപോയ്
കണ്ടിൽപതിക്കയുമുള്ളൂ
തൊണ്ടിപ്പഴത്തിനിണങ്ങിരുൾവളർക്കുന്ന

ചന്ദ്രന്റെ ശോഭകളും കണ്ണ
രണ്ടിന്റെ ഭംഗിവിലാസങ്ങളും
നല്ല ചില്ലികൾ വില്ലാട്ടവും
പുഷ്പശരാസനത്തെയും ജയിക്കും
മുഖാംബുജസൌന്ദര്യവും
ഹേമപ്രകാശരൂപാംഗപ്രകാശരൂപത്തെന്തുമനോ
പങ്കജമൊട്ടിനോടുകും പൊരുതു [ജ്ഞമാഹോ
ജയിപ്പാൻ വിരുതുംകെട്ടിയാവ്വിത്
കൊങ്കകൾവന്നുദയംചെയ്തീടുന്ന
പങ്കജനാഭ വിഭോ!
പഞ്ചശരൻതന്റെ പഞ്ചശരങ്ങളെ
അഞ്ചാതെകയ്യിലാക്കിവന്നു
സഞ്ചരിച്ചീടുന്നകാമുകന്മാരെ
നെഞ്ചുപിളർന്നീടുവാൻ
പങ്കജബാണനശേഷനൃപന്മാരെ
ശങ്കികളാക്കിക്കുന്ന ഒരു
ശങ്കയില്ലെന്നവർ തങ്കലേക്കല്ലയോ
കേൾപ്പാനൊരുമ്പെടുന്നു;
രുക്മിണിയെന്ന പുകഴ്ന്നൊരു പെണ്ണിന്റെ
സോദരനൊരുത്തൻ ദുഷ്ടൻ
രുക്മനെന്നിങ്ങനെ പേരുള്ളവനൊട്ടും
നേരില്ലെ നാരായണ!
മൂഢനായുള്ള ശിശുപാലനെന്നന-
ക്കന്യകാദാനം ചെയ്വാൻ അതി
ഗൂഢപ്രയത്നം തുടങ്ങി മഹാശഠൻ
കൂടെപ്പലരുമുണ്ട്
അച്ഛനമ്മയ്ക്കുമിച്ഛയില്ലെങ്കിലു-
മവരനുസമ്മതിപ്പാൻ, വഴി
വെച്ചുപാലിച്ചതിൽ കൂട്ടിച്ചമച്ചതി
കശ്മലൻ മൂഢനവൻ
അക്കഥകേട്ടിട്ടു ദുഃഖിച്ചിരിക്കുന്ന
രുക്മിണിതാനുമഹോ! ഒരു
തക്കത്തിലെന്നെപ്പറഞ്ഞുനിയോഗിച്ചു
നിന്നോടുണർത്തീടുവാൻ
രാമസഹോദര! നിൻഗുണമൊക്കവേ
കേട്ടവൾമുമ്പേതന്നെ, പാരം
കാമപരവശയായ് മരുവീടുന്ന
കാമിനീരുക്മിണീതാൻ
ഗോവിന്ദമുകുന്ദമുരാന്തക!
ഗോപാലഹരേ! മധുസൂദന!
നീ വന്നുവിവാഹം ചെയ്യണ-
മേവമവൾക്കുള്ളിലതിമോഹം
കരുണാകര! മാധവ! നിന്നുടെ
ചരണാംബുജയുഗളമവൾക്കൊരു
ശരണം ഭുവി ശൌരേ! മോഹന!
വരണം ചെയ്തതിനുടനേ നീ
വരണം ഒരു ചിരം വിനവെന്നു
മരണം വരുമല്ലാതാകിൽ സന്ദേഹമതില്ല
മധുസൂദന! ബോധിച്ചാലും [നമുക്ക
ഉള്ളതും വിപരീതം തന്നെ
പൊറുത്തിയുറച്ചുനമ്മേവം
കാണുമവരറിയുമ്പോൾ
കലിതമവരെല്ലാരും
തെരുതെന്നു ഹരിക്കേ ഹരേ! ഗുണ-
മേറും വരുവതുചെയ്യുന്നാൽ
ശിശുപാലജരാസന്ധാദികളുമവർ
നോക്കിയിരിക്കെ ശിശുപാലമൊരുമാറി-
മാൻപേടയെ പഞ്ചാനനനെന്നതുപോലെ
വന്നുഹരിച്ചീടുകനീയെപ്പോഴു
വരഗുണമണിഭൂഷണ ഭഗവൻ
എന്നിങ്ങനെ രുക്മിണിചൊന്നതു
ഞാനിഹ തൊഴുതു ചൊല്ലുന്നേൻ
അവളുടെ ഏടവിവരത ശിവ! ശിവ!
അവയവമതിയായി മെലിഞ്ഞു,
നവശശികലപോലേകൃശതനു
തവവിരഹംകൊണ്ടുതളർന്നു
ഊണില്ല ഉറക്കവുമില്ലാ
ഉരിയാട്ടവുമൊന്നുമകന്നു;
കാണുന്നനമുക്കതി ചതുരം
കളിയല്ലവിഷാദമനേകം
നിന്നുടെയുടലടിമുടിപരിചൊടുനിനച്ചി-
ച്ചൊരുനേരവുമിപ്പുകളും
ചിന്തയും ചാവതിനിഹ പണി
നിന്നുടെകൃപതാനിഹശരണം.

ധരണീസുരേന്ദ്രനുടെ സരസവാക്കുകൾകേട്ടു
തരസാ സന്തോഷത്തോടെ നരകാരിയരുൾ
ചെയ്തു

വരുവാനിരുക്മിണിയെ വിരവോടെ ചെന്നു കണ്ടു
വരുവാനെന്നിങ്ങനെ പെരുതായുള്ളതിട്ടുണ്ടു;
സൂതന്മാരും വലരുമായ പെരുതായിട്ടുന്നവരെ
സൂരിച്ചുംകൊണ്ടെപ്പോഴും ഞാനിരിക്കുന്നുതി- ദേവ
ന്നേരിക്കുന്നവരെ ചെന്നു ഞാനും വരികുന്നേരം- കണ്ട-
ങ്ങിരിക്കുന്ന രാജാക്കന്മാരൊരിക്കലേർ കോപ- ത്തോടെ
ന്മാറ്റുള്ളകൈകളിൽ വില്ലുമെടുത്തു സായകങ്ങളും
തൊടുത്തുവലിച്ചുവന്നെതിർത്തുവന്നാകിൽ ഞാനും
മടങ്ങുകയില്ല യുദ്ധം തുടങ്ങുമന്നേരമവർ
മടങ്ങുംനായന്മാരെല്ലാരെതിർത്തുമെന്നതേ വേണ്ടു;
ഒട്ടുക്കം രാജാക്കന്മാരെതിരിരിക്കും ബ്രാഹ്മണ ന്മെല്ലാം
ചിരിക്കുമെന്നോർന്നാണിച്ചിരിക്കുംസംശയം
"കൊണ്ടാടാതെ! ഞങ്ങൾ കിതിരകൾ [ഭവാനോ
വന്നിടപ്പാനടികൂട്ടീടുക
ത്ത്രണമാമ്പടിമാർമാത്രം, മതിപ്പുന-
ത്തണമാമൊളുകൾ പെരുവഴിതോറും
തേരിൽക്കേറുകവിപ്പാൻ താന്നിനി
ന്നേരംപോകപോയാത്തു ശകിക്കാം
തേരിൽനിന്നു കയറുകവിങ്ങും
തേരിൽനടന്നാൽ പറിക്കയില്ലാ
നമ്മുടെപാണിപിടിച്ചു കയറുക
സമ്മതമില്ലാതിങ്ങിനെ ചൊല്ലാം;
തേരിലിങ്ങനെയെയാത്ര നാം
തേരിലൂറച്ചിരിന്നില്ലാർ വിവരം
"കൊടിമരമൊളുപിടിച്ചിരിക്കുകി
പ്പടിയെൽവന്നുവസിക്കുന്നതാരയോ!
കൊടിമരമിളകിമൂറിഞ്ഞെന്നാകിൽ
പൊടിയാമെന്റെ ദേഹമശേഷം
മണ്ണായെപ്പൂനരെന്തിനിവിപ്പാ?
നരവിന്ദാക്ഷം നിശ്ചയമല്ലോ
പട്ടുപുണത്തിനുതുകലില്ലാതെ
ചട്ടുമറിഞ്ഞാലെന്തിനുകൊള്ളാം.
ചത്തുമനുഷ്യൻ വിത്തംകൊണ്ടെന്ത
കൃത്യമുള്ളതോ പൃഥ്വീദേവ!

പിണ്ഡംവെപ്പാനാളുണ്ടാകുക
ബന്ധമതായെനിക്കില്ലെന്നാകിൽ
സുതന്മാരുണ്ടായവനിവിടത്തെ
പിതൃപിണ്ഡത്തിനടിയുണ്ടാമോ?"
വേളികഴിപ്പാൻ മുതലില്ലാഞ്ഞാൽ
വേദിയന്മാർക്കു സുതന്മാരാവൂ?
ഇത്തരമവനിസുരനും ചൊല്ലി
മുത്തരമുത്തരമുരചെയ്തുടനെ
സത്വരമദ്ധ്വരമേറിനടന്നു
ചിത്തരസേന വനങ്ങൾകടന്നു
നന്ദജവാഹനനാകിയ ഭഗവാൻ
കുണ്ഡിനനഗരം പ്രാപിച്ചുടനെ
കുണ്ഡിനനരപതി ഭീഷ്മകനപ്പോൾ
കുണ്ഡികതന്നിൽ നിറച്ചു ജലവും
ധൂപം ദീപം കുസുമം ചന്ദന
ലേപനമെന്നിവയാൽ പൂജിച്ചും
ശ്രീപതിയെ ബഹുമാനിച്ചഴകോടു
ഭൂപതി ദീർഘനമസ്കൃതി ചെയ്തു;
കാന്തനാണിവനെന്നോർത്തിട്ടെന്നി
ഭയം തനിക്കില്ലിത്തിരിയെന്നി
വിപ്രൻ ചൊന്നാൻ രുക്മിണിയോടും
സുപ്രിയമാകിയ വചനം ചൊല്ലി

രുക്മിണിയും തവ രുക്മിണീ
രുക്മിണിസോദരി നിന്റെ ചരിതം സാധു- വാഴുന്നു
സുകൃതത്തിന്നൊരു പാത്രമവൻ മേലിൽ- രുക്മിണി
ദ്വാരകാപുരിതന്നിൽ ചാരത്തെയകംപൂക്ക
നാരായണനെക്കണ്ടു നലമൊട്ടുഞാനും — രുക്മിണി
സുന്ദരാംഗനേ! നിന്റെ സന്ദേശമറിയിച്ചു
സന്ദേഹമിനി വേണ്ടാ സാരസനയനേ!— രുക്മിണി
നമ്മുടെയൂരെന്നിന്നു നിന്നെഴിലുവലിച്ചപ്പോൾ
മനമോർത്തിരിക്കേണം മടങ്ങി ഗോവിന്ദൻ— രുക്മിണി
ചന്ദ്രമോഹിനി നിന്റെ ചാരുരൂപസൗന്ദര്യം
ചിന്തിച്ചു പുറപ്പെട്ടു ചിരം താനേനാഥൻ— രുക്മിണി

കുണ്ഡിനപുരത്തെന്നിൽവന്നാനിന്നൊരുകാന്തൻ
കണ്ടിതംകളകനീ കുവലയനയനേ!

രുക്മിണി

ഭൂസുരവരനുടെവാക്കുകളിങ്ങനെ
ഭാസുരസുഖമൊടു കേട്ടൊരുസമയേ
ഭൂമിപനന്ദിനിയിങ്ങനെമോദാൽ
ഭൂമിയിൽവീണുവണങ്ങിപ്പറഞ്ഞാൾ:—
ഇത്യുപകാരം ചെയ്യുവാനൊരു
പ്രത്യുപകാരം ചെയ്യതിനിപ്പോൾ
ക്ഷിതിതലമൂന്നുമേകം ചെയ്താലും
മതിയാമെന്നതു തോന്നുന്നില്ല;
കൈതൊഴുകെന്ന്യേ മറ്റൊരു മാനം
ചെയ്തു കടത്തെയൊഴിപ്പാൻ വിഷമം
കൈതവമല്ലിതു നിന്തിരുവടി മമ
ചെയ്തുപകാരമസാരവുമല്ല
അറിവുള്ളോരിനി ചെയ്തുപകാരം
മറവില്ലെന്നുടെ മാനസി മഹിതം
കുറവില്ലിനി മമ കാര്യമശേഷം
തിറമൊടു സാധിച്ചീടും ഭൂസുര!
കന്യകയൊന്നു കേട്ടരുളീടാൻ
ധന്യത പെരുകിന ധരണീസുരേന്ദ്രൻ
നിന്നുടെ കൃപയുണ്ടെന്നാലുള്ളകൊ-
ണ്ടെന്നുടെജന്മം സഫലമിദാനീം
അന്തർമ്മോദം ഞാനും നമ്മുടെ
ബന്ധുക്കളുമടിയാർ കുടിയാരും
സന്തതിയും ദ്രവ്യസ്വവുമെല്ലാം
സന്തതമിനിഭവ താതനധീനം.

ഇല്ലത്തെച്ചിലവിനു നെല്ലുംപണവുമിവ-
യെല്ലാമിക്കോയിക്കൽനിന്നല്ലോ കൊണ്ടുപോ-
കുന്നു
അല്ലാതൊരാശ്രയവുമില്ല രുക്മിണിനിങ്ങ-
ളല്ലാതൊരാധാരവുമില്ല നമുക്കപിന്നെ
വല്ലാതൊരാവശ്യത്തിങ്കൽവല്ലോരോടുംചോദിച്ചാ-
ലില്ലെന്നവർ നമ്മോടു ചൊല്ലുകയുമില്ലിപ്പോൾ
തെല്ലുപേടിയുമവരെല്ലാമീ നമ്മെയാരു
വല്ലാത്ത മോഹമൊരു വല്ലതിപ്രയോഗിക്കും
തമ്പൂരിയച്ചനോടു വമ്പുതുടങ്ങീടൊല്ല
തമ്പുരാൻതന്റെതിരുമുമ്പിൽനിൽക്കുന്നേരം
തമ്പുരാൻ തനിക്കുമീ നമ്പൂരാരറിയിച്ചാ-
ലമ്പോടെ കല്പിപ്പാനൊരു തരിമ്പും സംശയമി
എന്നുള്ള ബോദ്ധ്യമാനമിന്നും നമുക്ക മന- [ല്ല
മെന്നും കുറവില്ലതിനോ നമുക്കവേണ്ടു.

സത്കരിപ്പാൻ ഭോജനത്തിനിങ്ങ-
നത്യന്തമിക്കില്ലവസരമൊട്ടും
വിദ്വാന്മാരൊത്തുമ്മാറിപ്പാൻ
വിദ്വാന്മാർക്കെളുതാവുള്ളു;
ഇങ്ങനെ രുക്മിണിയോടു പറഞ്ഞുട-
നങ്ങുഗമിച്ചാനവനിസുരേന്ദ്രൻ.

രുക്മിണീ സ്വയംവരം
ഒന്നാംകളം സമാപ്തം.

രുക്മിണീ സ്വയംവരം

രണ്ടാംകളം

ആക്കാലത്തദ്വാരകതന്നിൽ
ചൊൽക്കൊണ്ടീടിന ബലഭദ്രൻതാൻ
ചക്രായുധനാമനുജനൊടേ കാ-
വൽക്കാരൊടു വക്കാണവുമേകി
നമ്മുടെ സോദരനെങ്ങു ഗമിച്ചു?
നമ്മെയൊളിപ്പതിനെന്തവകാശം?
നിങ്ങൾ ഗ്രഹിക്കാതൊരു ദിശിപോവാൻ
സംഗതിയില്ലതിനില്ല വിവാദം
പരമാർത്ഥം പറയാതെന്നാൽ നിങ്ങടെ
ശിരസികലപ്പപതിപ്പിപ്പൻഞാൻ
ഇന്നലെയസ്തമയത്തിനുമുമ്പേ
നന്ദകധരനേയിവിടെക്കണ്ടു
രാവെങ്ങാനും പോയെന്നാലീ
നായന്മാരിവരെന്തറിയാഞ്ഞു?
കള്ളന്മാരിവർ മൂക്കോളമതു
കള്ളുകുടിച്ചു കിടിച്ചുമയങ്ങി
തൊള്ളതുറന്നു കിടപ്പുകിടന്നട-
ങ്ങെള്ളോളം കാലമുറങ്ങുവതിന്നോ:

നിങ്ങളെയിവിടെക്കാവലിനാക്കി?
നിങ്ങടെ നാശമടുത്തിതറികിൻ
ഇങ്ങനെയുള്ള ജളന്മാരെല്ലാ-
തിങ്ങും ഭൃത്യജനങ്ങളുമില്ല
തിന്നു കുടിപ്പാൻ നിങ്ങൾക്കൊരു വക
വന്നതുമില്ലേ നമ്മുടെ നാട്ടിൽ
ഒന്നിനുമിപ്പോളൊരു മുട്ടില്ലാ-
തൊന്നിനുമേതും ഞങ്ങൾക്കതിരുപ്പാരം.
തന്നു പുലർത്തുന്നവരെന്നങ്ങനെ-
യെന്നുള്ളതുമിവരറിയുന്നില്ല;
തങ്ങടെ തങ്ങടെ സാമർത്ഥ്യംകൊ-
ണ്ടങ്ങിനെ ചെലവു കഴിച്ചീടുന്നതു-
മെന്നൊരു ഭാവമിവർക്കെന്നതു-
മൊന്നുകലമ്പുംനേരത്തറിയാം.
പട്ടിണിയായ് കിടക്കുന്നേരം
പട്ടികളെക്കാൾ പരവശരാവും
കാട്ടിനകത്തും കരഞ്ഞീന്നാൽ
ഗോഷ്ഠികൾ മുന്നേപ്പോലെയുമൊക്കും;
ശത്രുക്കളിട്ടു ശകാരിച്ചാലൊരു
കുത്സിതമെന്നതുമില്ലാതായി
കണ്ടാലറിയാത്താളുകളോടടി-
കൊണ്ടാലറിയും പലരുമതോർത്താൽ
കൊണ്ടാലും പുനരറിയാത്തവരെ-
ക്കൊണ്ടെന്തൊരു ഫലമെന്തുപകാരം?
കുണ്ഡിനവാസികൾ പറയുന്നതിനെ
[illegible]
കംസാന്തകനവനെങ്ങനെയുള്ളൂ
[illegible]
സംശയമില്ലതു [illegible]
വംശമൊടൊക്കെ ബലഭദ്രൻതാൻ.
ഇങ്ങിനെ ഭഗവാൻ [illegible]
തിങ്ങിനകൊണ്ടാലാരും ചൊല്ലുമ്പോൾ
ശീതാംശുസമാനൻ [illegible]
കൈതൊഴുതും ചൊല്ലീടുന്നേരം.
ഇന്നാലേ തിരി ശൗരിയുടെ ബന്ധു-
ചുമടിച്ചുവിളങ്ങുന്നേരം
ചുന്ദരനായ കൃഷ്ണൻ [illegible]
ല്ലടവയുമായൊരുവൻ

നരജനാടെമണിമാളികമേൽ
ചെന്നുകരേറിയിരുന്നു
വന്നതിനുടെ കാരണമാദര-
നന്നനുപമനോടറിയിച്ചു
കുണ്ഡിനപുരിതന്നിൽ വിളങ്ങിന
കളിർമതിമുഖി രുക്മിണിയാം
പെണ്ണിനുടെ ഗുണഗണമഖിലവു-
മൊന്നു പറഞ്ഞറിയിച്ചു,
സോദരനും ജനനിയുമച്ഛ-
നിച്ഛമറിച്ചുതുടങ്ങി.
സാദരമഥ ശിശുപാലനു
കൊടുക്കണമെന്നവർപക്ഷം
ആയതുകേട്ടായിപ്പിടിച്ചവ-
ളെന്നെയയച്ചിതു ദ്രുതം
ആയതമിഴിയാകിയ രുക്മിണി-
യെന്നറിയിച്ചിതു വിപ്രൻ
ദാരുകനെ വിളിച്ചുപറഞ്ഞുടനെ
യുറക്കമുണർത്തിമുകുന്ദൻ
തരമൊടുവിപ്രവരത്തിനൊ-
ത്തതിനായിത്തനതെല്ലാം
സാരഥിയൊടുമൊത്തീടുമ്പൊഴ്
ചെന്നാര തേരതിലേറി
[illegible]
കളിച്ചുരസിച്ചു തിരിച്ചു
നാടിയനമതുകണ്ടിഹ നിന്നിതു
മിന്നുകിലപ്പുറമപ്പുറം
[illegible]
മഞ്ചമ്പിശയുമില്ല.
ഇങ്ങിനെയവരങ്ങണഞ്ഞു
കുണ്ഡിനനഗരംനോക്കി
ഇങ്ങിനെ പരമാർത്ഥം തിരിതിൽപര-
മൊക്കെ വിചാരിച്ചാലും.
ഇത്തരമവരുടെ ഘോഷികളും പാവ വഴികളും
പരമാർത്ഥമറിഞ്ഞീടാതെ
ദമഘോഷസുതൻ [illegible] ഉജ്ജ്വലതേജൻ
പുരുഷോത്തമ [illegible]
രഥികളതികൾ പടകളും ഗജവാജികളും
തലമേറിന മന്ത്രികളും

നമ്പൊരു ബ്രാഹ്മണപതികളും കുലപതികളും
പലരോടിടചേർന്നാരെ
ചിന്തിച്ചു ചിരകാലം ചിന്തയിലിയലുന്ന
ഭാവമതൊന്നുംചെയ്തു
ആരാനും അറിയുന്നോ ആരും ശ്രദ്ധിയാതെ
പോയി മമ സഹജൻ
വൈദർഭീവരണാർത്ഥം വൈരികൾ മരു-
വുന്ന കുണ്ഡിനപുരി
കണ്ണന്മാർ കടിയന്മാർ കുമതികൾ പലരും
കൊതിച്ചിരിക്കുന്നു
കള്ളാടൻ ശിശുപാലൻ കള്ളൻ കരുപൂംഗവൻ
ജരാസന്ധൻ
അന്നേരം അനുജൻതാൻ നതവയർമണിയെ
സ്വയം ഹരിക്കുമ്പോൾ
എല്ലാരും എഴുന്നേറ്റും വില്ലുംശരവുമെടുത്തു
പടയുടനും
ബാലൻമമ സഹജൻതാൻ ബന്ധുവിഹീനൻ
വലഞ്ഞുപോകില്ലല്ലീ!
നാട്ടിലിരിക്കും നായന്മാരെ
കൂട്ടിസ്വരൂപിച്ചീടുക വിരവൊടു
കൊട്ടിഘോഷിച്ചാളുവിളിച്ചു
കൂട്ടിക്കൊണ്ടുവരേണമിദാനീം
ആയുധപാണികളായിട്ടനവധി
നായന്മാരുമമാത്യന്മാരും
കാര്യസ്ഥന്മാരെജമാനന്മാ-
രായിരമായിരമാൾക്കധിപന്മാർ
പട്ടാണികൾ പല കുതിരക്കാരും
കോട്ടപ്പടിയിൽ കാവൽക്കാരും
കാട്ടാളന്മാർ മുക്കോപ്പറിയകർ
കൊട്ടക്കാരന്മാരും പലവക
നസ്രാണികളും ജോനകർ പത്തുസ-
ഹസ്രാധികമിഹവന്നീടേണം
നീലാംബരനുടെ ശാസനയിങ്ങിനെ
നീളെനടത്താനാദരവോടെ
ഭൃത്യന്മാരെയയച്ചു വെക്കമ-
മാത്യന്മാരിലധിപൻസാത്യകി
കല്പനപറവാൻ കുറവില്ലാത്തവർ
കെല്ലാരുനാട്ടിൽ നടന്നുപറഞ്ഞു;

കേട്ടവർകേട്ടവർ വരവുതുടങ്ങി
കൂട്ടമിരുന്നു പറഞ്ഞുതുടങ്ങി
"നായന്മാരെ വരുത്തുന്നെന്തൊ-
ന്നായതു താനുമകേട്ടോ ചൊവ്വേ"?
"കല്പനയെന്നതു മാത്രംകേട്ടു അ-
തിൽപരമുള്ളതെനിക്കറിയാമോ?"
"ദ്വാരാവതിപുരി വെട്ടിയടക്കാൻ
വൈരികൾ വരവുണ്ടെന്നതുകേട്ടു"
നാരായണനുടെ നഗരമടക്കാ-
നാരെന്നാകിലുമെളുതല്ലിപ്പോൾ
"എന്തിനു താനിഹ ക്ലേശിക്കുന്നു
തന്തിരുവടിയുടെ കല്പനയെന്നാൽ
എന്തെങ്കിലുമതു സാധിക്കാതെ-
ന്തിനുകൊള്ളാമിജ്ജനമെല്ലാം"
"വീട്ടിലൊരമളി നമുക്കുണ്ടായതു
കേട്ടില്ലെങ്കിൽ പറയാമല്ലോ
മാക്കോച്ചാരുടെ മകനും നമ്മുടെ
മൂക്കച്ചാരും തമ്മിലടിച്ചു
നാലുപണംകൊണ്ടൊരുവാക്കുണ്ടു
മൂലംതങ്ങളിലിങ്ങനെ ചൊല്ലാൻ
ഊക്കും കോപമടക്കരുതാഞ്ഞവർ
മൂക്കുകടിച്ചു മുടിക്കുപിടിച്ചു
ഇങ്ങനെയുള്ളൊരു കലശലുകേട്ടട-
നങ്ങോറാച്ചിരികണ്ടച്ചാർ
ചെടിയുത്തങ്ങളവരുടെയിടയിൽ
ചാടിക്കേറി പിടിച്ചുവലിച്ചു
വല്ലൻവാഴകണക്കെയിഴച്ചാ-
പ്പൊല്ലന്മാരെപ്പുറമേനീക്കി;
നായന്മാർ പലരങ്ങനെയെല്ലാം
കോയിക്കൽ ചെന്നങ്ങറിയിച്ചു
കാര്യക്കാരതു കേട്ടുടനേ നാ-
ലാൾപ്പട്ടന്മാരെയയച്ചു
പട്ടന്മാർ വന്നന്നവടെവീട്ടിൽ
തൊട്ടതശേഷം തല്ലിമുടക്കി
തിരുവാണയുമിട്ടായവരോരോ
കുരുമാനം ചെയ്തതു പറവാൻ വിഷമം
മന്നിൽപായിച്ചു നമുക്കതു
വന്നുവെച്ചതുമെന്നറിയേണം

ആരാൻതമ്മിലടിച്ചതിനെന്നൊരു
ചേരാനെന്തവകാശം പാർത്താൽ
വീട്ടിൽ വരുന്നവർ കാട്ടിയദോഷം
വീട്ടിലെ നായന്മാർക്കുവരാമോ
ഇങ്ങിനെയുള്ള തിരക്കംവന്നാ-
ലെങ്ങിനെ കല്യാണം കെട്ടീടേണ്ടു
കല്യാണ കോലാഹലമതു വരുമോ ഇനിമേലൊ-
രുപ്പാനും പുനരെളുതല്ലല്ലോ."
പത്തുവിതച്ചാലഞ്ചുപത്തും വിളയും കണ്ടം
പത്തുപാട്ടുള്ളതെഴുത്തു മനക്കാനും കൊ-
ടുത്തു എജമാനന്മാർ പത്തുപണം കയ്യിലെ-
ടുത്തുകൊടുത്തെന്നാൽ പൊറുത്തു നാതല്ലെന്നാൽ-
റുത്തുപോമെന്നല്ലാതെത്തുപണിയുടങ്ങും, (പൂ-
ശത്രുക്കളോടു പടയെടുക്കുന്ന നേരമങ്ങു
പത്തുമാറിയെന്നാകിലപ്പുപിന്നെയങ്ങൊരു
വസ്തുക്ലേശവുമില്ലെന്നോർത്തു നടന്നാനേകൻ;
ഇത്തരംപറഞ്ഞു മറ്റൊരുത്തൻ "നമുക്കതുവ-
പൂത്തൻകടമുണ്ടതിൽ പലതുമില്ലിപ്പോൾ- കൊ-
ടുത്തുപോയാൽപിന്നെ പലതുമില്ലെന്നു- ക്കൊ-
ണ്ടതിൽവിശേഷിച്ചു വരത്തില്ല നായന്മാരേ
ഇക്കപ്പുകയിലയ്ക്കു തോക്കുപണയംവെച്ചു
പാക്കുകൊടുത്തക്കടംപോക്കുന്നതുണ്ടെന്നൊരു
വാക്കുംപറഞ്ഞുകൊണ്ടുപോകുന്ന കണ്ടച്ചുട്ടൻ
തോക്കുംകൂടാതെചെന്നാൽതോല്ക്കുമബ്ബാലക്കാരൻ
വാസ്സ്യന്നാപ്പടതന്നിൽ നേരിടുന്നനേരമെല
പോക്കുംമുറിവുമുണ്ടുണ്ടാകുമറിഞ്ഞുകൂടാ;
കല്യാണത്തിനുവീട്ടിൽനെല്ലും പണവുമൊന്നു-
മില്ലാഞ്ഞുതുണ്ടുവാളും വില്ലുമെടുത്തുവിററു
നെല്ലുംപണവുംവാങ്ങികല്യാണവുംകഴിച്ചു
വില്ലാളിവീരന്മാരെല്ലാംപടയ്ക്കൊരുങ്ങി-
ച്ചെല്ലുവാൻ കല്പനവന്നു വല്ലാതെ നാണംകെട്ടു-
വരല്ലാ പണ്ടത്തിനിങ്ങളെല്ലാമായുധമുണ്ടോ?
തണ്ടുകൈകളുംവീശിക്കൊണ്ടുപടയ്ക്കു ചെല്ലും
തണ്ടുതപ്പിക്കവെടികൊണ്ടുമരിക്കയല്ലാ-
തുണ്ടോമറ്റൊരുകാര്യം? ചെണ്ടക്കാരനെന്നപോലെ
കൊണ്ടുകാലന്റെവീട്ടിൽ മുണ്ടുവിരിച്ചിരിക്കും
പണ്ടുള്ള പരാക്രമംകൊണ്ടുള്ള കീർത്തികൾക്ക-
ഴുക്കായിപ്പുരമേല്പാകണ്ടാലും കാലദോഷം."

ഇങ്ങനെ പലപല നായന്മാർ പ-
ന്നാളപ്പുരത്തിൽ നിറഞ്ഞൊരു സമയേ
ഉദ്ധവർ സാത്യകികൃതവർമ്മാവുമ-
മറ്റു യദുപ്രവരന്മാരോടും
മത്തഗജപ്പടകുതിരപ്പടകളു-
മൊത്തുരഥങ്ങളുമനവധികൂടി;
ബലദേവൻനിജകുലബലസഹിതൻ
ജലധികടന്നു രഥത്തിൽകേറി
പുരസാരത്തൊടുകൂടിക്കുണ്ഡിന-
പുരവരഗോപുരസീമനി ചെന്നു;
പടകൾക്കെല്ലാം പാളയവാടികൾ
പലതരമവിടെക്കെട്ടിത്തീർത്തു;
പടഹംതുടിപറതാളംചേ-
ലൊടുപൊടിപെട വെടിയും കലശലുകൂട്ടി
ഉടനേ നരാധിപനാമനൃപൻ
കുടതഴ ചാമരമെന്നിവയോടെ
വെക്കം ചെന്നു വിദർഭനരേന്ദ്രൻ
സൽക്കാരാദികൾ ചെയ്തുവണങ്ങി;
പൊക്കമതേറിന മണിമഞ്ചാഗ്ര
ചിരകന്നവിടെയിരുത്തിനിദാനം
ഉദ്ധവർകൃതവർമ്മാദികൾചെന്നു-
ത്തമപൂരുഷനെ വന്ദിച്ചുടനേ
ചിത്തസുഖേന വസിച്ചുസമായാ-
മിത്തരം ബ്രാഹ്മണരവിടെനിറഞ്ഞു
കെട്ടുംചുമടുമെടുത്തൊരുകൂട്ടം
പട്ടന്മാരുടെ വരവുതുടങ്ങി
കട്ടികളൊരുവക ദുസ്സാമർത്ഥ്യം
കാട്ടിക്കരപിടി വാക്കുപറഞ്ഞും
കൊട്ടിലിൽ വന്നു സ്ഥലംവെയ്ക്കുന്നവ-
രൊട്ടല്ലുറകൊരു നൂറുസഹസ്രം
കെട്ടുകളൊക്കെയഴിച്ചതിലുള്ളൊരു
പട്ടുകൾ പുടവകൾ ഇട്ടിട്ടികളുമി-
രട്ടകരിമ്പടമുറമാൽ വകകളി-
രട്ടിപ്പട്ടുമണപ്പാടൻവക
കോട്ടാർമുറി പാണ്ടിക്കവണികൾ
പട്ടാണിത്തുകിൽ പൂമുണ്ടുകളും

പെട്ടന്നൊക്കെയഴിച്ചുനിരത്തി
ചെട്ടികളൊരുവക കൊങ്കണിജാതികൾ
കൊട്ടിൽനിറഞ്ഞു പുറത്തുകവിഞ്ഞു
കടയും സഞ്ചിയുമൊരുമാറാപ്പും
വടിയുമെടുത്തിഹ മണ്ടിവരുന്നു
കൊമ്പയിൽക്കൊങ്ങുവിയർത്തുതളർന്നിഹ
നെരുവിൽപ്പിട്ടു പടിപ്പുരകേറി
നമ്പൂരാരൊരു ലക്ഷംകൂടിയ-
കമ്പുകന്നൊരു തിക്കും മുഷ്കും
കടകം തടഞ്ഞുമിടഞ്ഞുംപൊടിഞ്ഞും
ഝടഝടശബ്ദമുഖരീകാരികളുടെ
തടനംതുമ്മിൽ തിക്കിത്തെറിച്ചുട-
നടതാനൊന്നു കാ; നുരപ്പുക്ക;
ഉട്ടിനുമുമ്പുപ്രതിഗ്രഹമെന്നു
കെട്ടഴിച്ചുപല കൂട്ടത്തോടെ
കൊട്ടിലിലിങ്ങുകരേറിച്ചെന്നാർ
കൊട്ടിലിലന്നു മഹീസുരവൃന്ദം;
രുക്മിണിതന്നുടെ സോദരനാകിയ
രുക്മിയുമിവനുടെ സഹജന്മാരും
പെട്ടിനിറച്ചുള്ള പൊന്നും പണവും
കെട്ടിയെടുപ്പിച്ചാദരവോടെ
കൊട്ടിലിൽവന്നു കൊടുത്തുതുടങ്ങി
വൃഷ്ടികണക്കിനെ വളരെ ദ്രവ്യം
നമ്പൂരാർക്കു പ്രതിഗ്രഹമെന്നാ-
ലമ്പുവഴിയൊരുനപ്പിൽനടക്കാം
വാരമൊളിച്ചൊരു കലശമുഹൂർത്തമ-
താരംഭിക്കാൻ ഭാവിക്കുമ്പോൾ
കടയുംസഞ്ചിയുമായിക്കൊണ്ടോ-
ടുന്നൊരു മുന്നൂറവനീസുരന്മാർ,
സോമത്തിനു രാശിയെടുത്താൽ
ചോമാതിരിമാരക്കിത്തിരിമാർ,
നമ്പൂതിരിമാരെമ്പ്രാന്മാരു-
കംപൂകുന്നു കാണാമുടനെ.
വേളിയൊരേടത്തുണ്ടെന്നുള്ളു
കേളിപരക്കുംമുമ്പേതന്നെ
വിപ്രന്മാരു സപദി ഗ്രഹിക്കും
ക്ഷിപ്രംചെന്നു പുറത്തളമേറും.
കാശിലെകിലുകമൊരുകലശത്തിനു

രാശിയെടുത്താലവിടെക്കാണാം
രാശിക്കാഗ്രഹമെന്നല്ലാതൊരു
കാശിനുകാരം വഴിമണ്ടുന്നു
നാല്പത്തുപണം ചോമാതിരിമാ-
ർക്കിങ്ങിനെതന്നെ കൊടുത്തീടും;
അക്കിത്തിരിമാർക്കിലൊരനേകമ-
തൊക്കെ വിശേഷക്കാരുടെ വകയിൽ
നന്നാലുപണം നമ്പൂരാർക്ക്
എമ്പ്രാന്മാർക്കതിങ്ങിനെതന്നെ
മൂന്നൂന്നുപണം പട്ടന്മാർക്കതി-
ലൊന്നുകുറച്ചു ചിലമ്പാണിക്ക്
അമ്പലവാസികളാരോ പണമതി-
ലല്പാല്പമുള്ളോർക്കുകൊടുക്കാം;
ഇങ്ങിനെയുള്ളൊരു സംഭാരത്തിനു
സംഗതിപോലുമിതവിടെക്കാണാം
ഇത്തരമൊക്കെയും വാരിക്കോരി-
ത്തെരുതെരെയങ്ങു കൊടുത്തുതുടങ്ങി;
കനകപ്പാത്രിയും പണവും രാശിയു-
മനവധി രത്നവുമാഭരണങ്ങളു-
മവനീസുരന്മാരെ വിളിച്ചു
ശിവ!ശിവ! നല്ലൊരു പരമാനന്ദം.
രണ്ടുകരങ്ങൾ നിറഞ്ഞപ്പോൾ കറി-
മുണ്ടുവിരിച്ചതിലാക്കിമുറുക്കി
കെട്ടിത്തലയിലെടുത്തുകരേറി
കുട്ടിപ്പട്ടർക്കിതുമടിയാക്കി
കെട്ടിയെടുപ്പിച്ചങ്ങിനെയവർപണി
പെട്ടന്നൊരവനീസുരന്മാർ;
സദ്യക്കിലവയ്ക്കുന്നപ്പോൾ ചില-
രുദ്യോഗിച്ചു ഭുജിച്ചുതുടങ്ങി
വമ്പന്മാരെ വിളിച്ചുവരുത്തി
കല്പനപറവാൻ കാര്യക്കാർപുന-
രപ്പൊഴുതൊരു ദിശി വന്നിരുന്നു
കെല്പൊടുനിന്നു പറഞ്ഞുതുടങ്ങി;
"സംഘങ്ങളിലെപ്പതിന്മാരേ!
ശങ്കിക്കാത്ത ശാന്യരെല്ലാം
സത്രക്കൊട്ടിലിൽ നിന്നുഗമിക്കണം.
മറ്റുനടന്നാകഴിഞ്ഞൂട്ടുതാരും
ചോറും കറികളുമുപദംശങ്ങളു-

മറ്റംമുമ്പേ വിളമ്പീടേണം
ചോറിനു പുറകേ കറികൾ വരാഞ്ഞാൽ
മാറികൾ നിന്നു ചൊകാടുക്കും;
എലവെച്ചുടനേ ചോറുവരാഞ്ഞാൽ
കലഹിച്ചുടനേ തിരിക്കും ചിലര്
കതിരേക്കൊണ്ടു വിളമ്പിവിളമ്പി-
ത്തരതരമോരോന്നൊക്കെ നികത്തീടേണം.
ഇലകളിൽ വളരെത്തേമ്പിപ്പിക്കും
വിലയുള്ളോനോക്കി നടത്തീടേണം
പിശകിവിളമ്പിത്തേമ്പിപ്പിച്ചാൽ
പിഴയുണ്ടാവുതമെന്നറിയേണം
കിട്ടിയതൊന്നും മതിയാകില്ലാ
പട്ടന്മാർക്കു ബോധിക്കേണം
ഹേടബഹുവാവിട്ടുവിളങ്കണമേക്കാ
പോരട്ടേമൊത്തക്കറികിറി സാദം"
ഇങ്ങിനെ പിശകി വിളമ്പിച്ചങ്ങിനെ
ചിങ്ങൻപഴവും നെയ്യുംകൂട്ടി
ചളപിളയാക്കി ശേഷിപ്പിച്ചു
വളവളെവാരി വിരച്ചുതിരിച്ചും
പപ്പടവും പഴവും പഞ്ചാരയു-
മപ്പവുമെന്നോരു മുണ്ടിൽകെട്ടിയി-
ടത്തുകയ്യിലൊതുക്കുംകൊണ്ടു പു-
റത്തങ്ങുണ്ടു പുറപ്പെട്ടുടനേ
വെറ്റില പുകയില കൊൾവതിനായു
വിറപിടിച്ചു തിരിച്ചുനടക്കം
കാവൽക്കാരെത്തിക്കിടിച്ചവർ
യാവതിനെച്ചുമതൊത്തീടേണം;
സദ്യകഴിച്ചെന്നാവതത്താ-
നഭ്യോഗിച്ചു നടക്കുന്നാളുക-
ളിട്ടികിളിൽപലതരമായുള്ളവ-
രിത്തിരിപാകംവന്നൊ അറിയു.
നാനാവിധമിവ കാട്ടുന്നവരുടെ
നാശംവരുമേ സംശയമില്ല
കൊല്ലാവുന്ന ജനങ്ങൾ പിഴച്ചാൽ
കൊല്ലാൻ കല്പനയുണ്ടെന്നറിവിൻ
കൊല്ലരുതാത്തവരെപ്പട്ടത്തിൽ
കൊള്ളരുതാത്ത വഴിക്കുകൂട്ടും
ഞോണ്ടിപ്പാൻ ചിലർ ഭാവിച്ചാലതു
ശാസിയതെന്നേ വന്നുവെച്ചു;
കുട്ടംകൊണ്ടു പുറപ്പെട്ടാലൊരു
വെട്ടുംകൊണ്ടു മരിക്കുമുടനേ
അയ്യോകൊണ്ടൊരു ഭയമില്ലനമുക്കി-
ന്നിതുകൊണ്ടേ പുനരധിയുള്ളു;
നാട്ടിന്നു ചൊവ്വ കഴിപ്പുണ്ടായാൽ
നാട്ടിന്നു ഹാനി നമുക്കുംഹാനി
സംഘങ്ങൾക്കതുതാപ്പുണ്ടെന്നാൽ
സങ്കടമേതും വരുവാനില്ല
കൽപനപോലെ നടപ്പാൻനിങ്ങൾ-
ക്കൽപം കുറവു ഭവിച്ചീടൊല്ലാ
എന്നാൽ ഞങ്ങൾ ഗമിച്ചീടുന്നേ-
നെണ്ണയെടുപ്പാൻ കാലംവൈകി
എന്നുപറഞ്ഞു യമഭടന്മാർ
മന്നവനോടറിയിപ്പാൻപോയാർ.

കുളിച്ചുമെണ്ണതേച്ചും കുളിച്ചും പോയചൊല്ലി
വിളിച്ചും ജലംതന്നിൽ പുളച്ചും തെരുതെരെ
നടന്നും പുരകളിൽ കടന്നും സ്ഥലംവെച്ചും
കിടന്നും ചിലരങ്ങു കടന്നൊന്നുപോര
വിളമ്പി വരുംമുൻപേ കലമ്പിയൊരുകൂട്ടം
സ്ഥലംപിടിച്ചിതന്ന കലമ്പിരിക്കുംചിലർ

കറിയരിവെച്ചു വെളുത്തരിച്ചോറും
കറികളുമൊട്ടുവിളമ്പിനിരന്നു
നറുനെയ് ശർക്കര നേന്ത്രപ്പഴവും
ചെറുപപ്പടമൊരു പത്തിരുനൂറും
തുറന്നുവെച്ചൻ പപ്പടമൊരുവക
തേങ്ങനല്ലൊരു പഞ്ചാരപ്പൊടി
ചേനക്കറിചില പച്ചടികിച്ചടി
പാനകമൊരുവക നാരങ്ങാക്കറി
മാങ്ങാപ്പച്ചടി ഇഞ്ചിപ്പച്ചടി
ചേനവറുത്തും പയറുവറുത്തും
ചക്കപ്രഥമനടപ്രഥമൻവിധ-
മൊക്കെപ്പറവാൻ നേരംപോരാ;
പാലുംനെയ്യുംമോരും പലവക
കോലാഹലതരമെല്ലാമെച്ചാം
കൊണ്ടാപ്പപ്പടമെന്നൊരു ദിക്കിൽ
കൊണ്ടാ പഴമെന്നങ്ങൊരു ദിക്കിൽ
ചക്കപ്രഥമൻ കൊണ്ടാവളരെ

ശർക്കരയുണ്ടകളുമായിക്കൊണ്ടോ
പച്ചടികൊണ്ടോ കിച്ചടികൊണ്ടോ
പഞ്ചാരപ്പൊടിയൊരുപാടുകൊണ്ടോ
മധുരക്കറിയോ മഥിതക്കറിയോ
മതിമതിപോരാ കോരിക്കൊണ്ടോ
എരിച്ചകറികൊണ്ടോ പുളിച്ചകറികൊണ്ടോ
പരിപ്പുകൊണ്ടോ നല്ല കരിമ്പിൻനീരുകൊണ്ടോ
ഉരിപ്പുകാരാ തന്റെ ഇരിപ്പുപിരതല്ല
നിരപ്പിൽ നടന്നൊന്നു മറിപ്പിലതല്ല
എരിച്ചു കറിവെച്ചുകറിച്ചതെന്നേ പിന്നെ
പുളിച്ചകറിയൊന്നതിളച്ചാലുടൻ പോരും
പഴത്തിനൊന്നും നല്ല പഴുപ്പുമതിയല്ലാ
പഴപ്രഥമൻപോലും കഴപ്പുമായിപ്പോയി;
കരിമ്പിൻനീരിനൊരു തരിമ്പു പുളിയുണ്ട്
വരുത്തവിയലെല്ലാം കറുത്ത നിറമായി
കടിച്ചുകൂടാ, തെല്ലു പൊടിച്ചുകൊണ്ടെന്നാലും
ഒടുക്കമില്ലാത്തവർ കടക്കപ്പുറത്തോട്ട്
കടക്കുംനേരമങ്ങു തടുക്കുന്നെന്നും ചിലർ
കറിക്ക കറവുകൾ കഥിക്കും നേരമിങ്ങു
വെറുപ്പുവരുമിനി മറിപ്പുവസ്തുമിപ്പോൾ
സദ്യമനോഹരമെന്നിഹവന്നവ-
രുദ്യൽഘോഷം വർണ്ണിക്കുന്നു
നൃപനൊരെട്ടാം രാശിയെടുത്ത്
വേർതിരിച്ചൊരു കിഴിയായ്ക്കെട്ടി
അങ്ങിനെ ലക്ഷം കിഴിയുണ്ടാക്കി
ഭംഗിയൊടോരോ പൊന്നിൻതളികയി-
ലിട്ടനിരച്ചതിലോരോരോ കിഴി
പട്ടന്മാർക്കുകൊടുത്തുതുടങ്ങി
കിഴിമേടിക്കും പട്ടന്മാർക്കോ
വഴിയേയുള്ളൂ പുറത്തുകടപ്പാൻ
മേടിച്ചാളുകൾ മറ്റൊരു വഴിയെ
ചാടിച്ചെന്നു കരേറാൻമേലാ.
ഏടയിൽചെന്നു കലമ്പുന്നവരെ
പിടലിപിടിച്ചുപുറത്തുതള്ളും;
വടിയും തടിയുമെടുത്തുനടക്കും
ഭടജനമനവധി ഏടയിൽകാണാം
സർവ്വാണിപ്പണമിങ്ങിനെവിരവൊടു
സർവ്വമഹീസുര നികരങ്ങൾക്കും
സപദികൊടുത്തു പ്രസാദിപ്പിച്ചു
നൃപതികുമാരകനാകിയ രുക്മൻ;
കന്യാമണിയുടെ വേളിക്കുള്ളൊരു
സന്നാഹങ്ങൾ തുടങ്ങിപ്പലരെ
കാലമടുത്തു മുഹൂർത്തമഹോത്സ-
വാലമഹീപതിയോടറിയിക്കാം;
എന്നൊരു വാർത്തകൾ കേട്ടനേരത്തപ്പോൾ
മന്നവനാകിയ ശിശുപാലൻതാൻ
ക്ഷൌരംചെയ്യിപ്പിച്ചുകളിച്ചു
ഗോരോചനവും തൊട്ടു ലലാടേ
തലമുടിനന്നായ്ക്കെട്ടിമുറുക്കി
തിലകം ചാർത്തും കുറികളുമിട്ടു
വളകളുമിട്ടു കരങ്ങളിൽ മുഴുവൻ
കളഭംകൊണ്ടു മുഴുക്കാപ്പിട്ടു
ചേലപ്പട്ടിനെ കെട്ടിയുടുത്തു
പാരില മാലകൾ പലതുമണിഞ്ഞു
പൊന്നരഞ്ഞാണം തോൾവളകടകം
പൊന്മണിഹാരം കുണ്ഡലമെന്നിവ
കോപ്പുകളിട്ടു ഞെരിഞ്ഞുപിരിഞ്ഞ്
കാപ്പുകെട്ടിക്കരമതിലുടനെ
ആയിനിയൂണുകഴിച്ചുപുറപ്പെ-
ട്ടായിരമാമ്പടിപിമ്പിൽനടന്നു;
മുമ്പിൽതന്നുടെ ബന്ധുപ്പുരുകളു-
മൻപിനകോലാഹലമിടകൂടി;
ആരുമ്പിളിച്ചുടനവനിസുരന്മാ-
രാൽത്താരകേറിനിരക്കെയിരുന്നു
രുക്മിയകമ്പടിയായുമുമ്പിൽ
തിഗ്മപരാക്രമശാലിനടന്നു
മണിമഞ്ചത്തിൽ കേറിയിരുന്നു
മണിഗണഭൂഷിതനാം ശിശുപാലൻ.

തുടങ്ങി മഹാഘോഷം തുടികൾ പടഹവും
നടുങ്ങി മഹീലോകം നഗരനികരവും
അണിഞ്ഞു പുറപ്പെട്ടൂരലസമിഴികളും
കനിഞ്ഞു നടക്കുന്ന മുഖ്യവൃഷലികളും
വിടന്മാർ ഭടന്മാരും വികൃതഗതികളും
നടന്മാർ ശഠന്മാരും നഗരവാസികളും
നിറഞ്ഞു പുരംതന്നിൽ ബഹളഗളഗളം
പറഞ്ഞുമഹാഘോഷം പലതുമവിടങ്ങും.

നാളിക മുഖിതാനാളീജനങ്ങളുമായ്
തെളിച്ചു മെല്ലെമെല്ലെ ലാളിച്ചുനടന്നു
കാളീഭഗവതിയെക്കണ്ടു വണങ്ങിടുവാൻ;
കാളമേഘരുചിരകേളികാവകരപാളിയാമമല-
കേളിസുന്ദരിമ
വാളാർകുഴലിമാരിയും കണ്ടാലുമോരോ വക
തളിരാർശരന്മാർ പലതരമായിട്ടുണ്ട്
കണ്ടാലഴകുള്ളോരു കാമുകന്മാരാമിവർ
രണ്ടുപന്തിയായിക്കൊണ്ടു നിൽവതിവു
കണ്ടുകാമകണ്ണുകൊണ്ടുഴലുന്നു.
ധന്യേ! നീ കണ്ണിനിയ്ക്കും നിന്നെക്കൊതിച്ചുകൊ
ണ്ടുന്നെവന്നിരിക്കുന്നു മന്നിലെ നൃപന്മാർ ചിലർ
തന്നാത്മാൻ മാക്കം മന്നവന്മാരാമിവർ
നിന്നെവെച്ചു പുനരന്യപതികളു-
മൊന്നുമില്ലറിക നന്നിതു സകലം.
ഇങ്ങുനിന്നുടെ തന്ദീന്നു വന്നു വസിച്ചിടുന്ന
നാളതനയനതി സുന്ദരവദനൻ
സുന്ദരിയിവൻതന്നെ നിന്നുവിവാഹം ചെയ്യും
നന്ദനനാ തവ വന്നകാര്യമിതി ചൊല്ലിയെന്നു
സുന്ദരവദനന്
ഇങ്ങിനെ സഖിമാരിലൊരുത്തി ചൊല്ലി
തിങ്ങിന മോദമൊടു മേദിനീശ്വരൻ
സാദരമരികേ ചെന്നു കണ്ടവിടെ
ചെറിയൊരു വള്ളിത്തുമ്പു മേലേ
വയ്ക്കുന്നു
വേളിക്കൊരുങ്ങിവരുന്നൊരു കാൺമാൻ
വേശ്യപ്പെൺകളൊന്നാകെ
മേളിച്ചു മേൽ ചൊല്ലി
മാളികമേലേറിനിന്നു
നാട്ടുകാർ തങ്ങടെ വീട്ടിലിരുന്നു
ളിച്ചുകയറ്റപ്പറഞ്ഞുതുടങ്ങി
കൊച്ചുങ്ങളൊക്കെ കൊതിച്ചു
നിച്ചിരിയ്ക്കുന്നില്ലാതനാണം;
ഭിക്ഷയ്ക്കൽപോയ് കാഴ്ചകൾ കാണ്മാൻ
സ്ഥായികൾ ചിലരെന്നാകിൽ
പോയിക്കണ്ടുവരാമെന്നായതി-
നായിക്കൊണ്ടൊരു പുരുഷൻ വേണം
കുഞ്ഞുങ്ങളൊക്കെ നമ്പൂതിരി
ഭിക്ഷയ്ക്കാണ്ടുപറഞ്ഞീടെല്ലാം-
രത്നാഭരണം പണിയിച്ചുകൊടുത്തതു
കണ്ടിക്കാളിക്കിരവുകൊടുത്തു
തന്നുടെയരയിലെടുത്തിടുവതാ-
പെണ്ണിനു സംഗതിവന്നതുമില്ല
നങ്ങിനെ വരുമല്ലൊ താതനെന്നിത്തരം
തങ്ങളിലുരുത്തുകൾകൊണ്ടുവരുന്നു;
ഇച്ചനായരൊഴിച്ചുപ്പിന്നെ
കാഴ്ചയ്ക്കും ഞാൻപോരില്ല
താച്ചൻനായരുമായിപ്പോയാൽ
താഴ്ച വരുമെന്നുമില്ലിക്കാലം
തരംകൂറൊക്കൊച്ചിളയച്ചിയു-
മവളുടെ നായരുമൊത്തിച്ചുപൊട്ടു
ചെന്നൊരുമിക്കിലിതിക്കന്നേരം
വന്നവരെല്ലാമൊക്കെയിച്ചു
നരങ്ങളായുതകെട്ടുകയെച്ചു-
നരങ്ങളും പലവാക്കു പറഞ്ഞു
കൊച്ചിളയച്ചികരഞ്ഞുംകൊണ്ടു
പച്ചപ്പട്ടുമായിപ്പോയി
നിച്ചിരിയുമായി വരുമാറെ-
ടിച്ചിരിയാട്ടുകാരിന്നു
ഇക്കാലത്തെ കാഴ്ചകൾ കാൺമാ-
നിലുള്ളത്തിനു വിഷമം തന്നെ
കൾക്കടിയന്മാർ പലതരമായെ
തിക്കുകൾകൊണ്ടു സഹിപ്പാൻ മേലാ
പലരൊരു പടയണി കാൺമാൻ നമ്മെ
ക്കൊണ്ടു പൂഴ്ക്കുട്ടാനിവിടാൻ
ചിലർക്കാരൻ ചെല്ലുന്നേ-
ന്നുലകൊരുവനുമൊരു വൈഷമ്യം
നരകരെയുണ്ടൊരു തുള്ളക്കാരൻ
നടുകെ തട്ടേൽ വന്നു കയറി
പറയൻകഥചൊൽവാനൊരുഗണപതി
കഥയെച്ചൊല്ലിത്തുള്ളുന്നേരം
ധൃഷ്ടനൊരുത്തൻ വന്നു വടക്കെ
തട്ടേൽ കേറിത്തുള്ളൽ തുടങ്ങി
ഇങ്ങിനെ തുടങ്ങി മുറിക്കാർ തമ്മിൽ
ശണ്ഠതുടങ്ങി പ്രഹരം കൂട്ടി
കണ്ടുവസിക്കും നായന്മാരവർ
രണ്ടുമുറിക്കാരോടിക്കൂടി
കല്ലും തടിയുമെടുത്തവർ തമ്മിൽ

തല്ലും തള്ളും കലശലുംകൂട്ടി
നമ്മുടെ വിദ്വാനേറവനടന്നു
നമ്മെ മറന്നു പറന്നു തിരിച്ചു
മണ്ടുംനേരം മുണ്ടും പോയൊരു
കണ്ടകിണററിൽ ചെന്നു പതിച്ചു
കൊണ്ടന്നവനെ കാണാഞ്ഞിട്ട്
കണ്ടവരൊക്കെ കരഞ്ഞു പറഞ്ഞൊരു
വണ്ണം ഞാനിഹ വീട്ടിൽ പോന്നു-
പൊണ്ണനെയിന്നും ഞാൻ കണ്ടില്ലാ
ലോകമതിങ്ങിനെ വരുമുടനേ ചില
ലോകന്മാരുടെ കൂടെപ്പോയാൽ
പക്ഷിപ്പെണ്ണിനു ശങ്കരനെന്നൊരു
പക്ഷിവായൻ ചൊല്ലുതുടങ്ങി
കൈക്കലിരിപ്പുള്ള ചൊങ്ങാതിക്ക-
ച്ചുക്കച്ചുള്ളയെന്നാകിലുമില്ലാ
കച്ചുയുക്കാനില്ലാഞ്ഞവളെ
കാട്ടക്കായിക്കൊണ്ടു തിരിച്ചാൽ
ആനന്ദിച്ചു നടക്കും വിപ്ര-
ന്മാനകളിപ്പാൻ വകയുണ്ടാകും;
ഞാനൊരു കാട്ടക്കിളികന്നെങ്കിൽ
സ്ഥാനത്തുള്ളതിലൊരുവൻ വേണം
പണ്ടുപണിക്കരുനിൽക്കും കാലം
കണ്ടുള്ളകാഴ്ചതന്നെയുറച്ചു
കണ്ടവരാളന്മാരുടെ പുറകെ
മണ്ടിനടപ്പാനിവരൊടുകൂടാ
കാൺമാൻ വിധിയില്ലാത്ത ജനത്തിനു
മാമകത്തിനു പോയാലും ശരി
ഏതിനൊരുതരവുണ്ടാം മാററികൾ
യാതൊന്നിനു കോപ്പിട്ടു തിരിച്ചു
തൊഴുകറിയിട്ടു പമഞ്ഞൊരു കഞ്ഞി-
പ്പുടവയുടുത്തും മോടികൾകൂട്ടി
കൊടുവെയിൽകൊണ്ടൊരു കാട്ടപ്പുതലി-
ലുടനേ ചെന്നൊരു ദിക്കിലിരുന്നു
ഒരുവില്ലിനിയെന്നോർത്തവളപ്പോൾ
തൊഴുവാൻ വഹിയാതായി മടങ്ങി
വിട്ടലോഷി! നീയെന്തിനു വന്നു?
ഉടനൊരു പരിഹാസത്തിനുമാത്രം
കൊച്ചിനുമാസം പത്തായില്ലവ-
ളിച്ചീരിക്കാട്ടക്കായിയൊരുങ്ങി
നിച്ചിരിയന്തികടിഞ്ഞൂൽപെററൊരു
കൊച്ചിനെയിന്നിവർ കൊല്ലും താനും
വേശ്യകളൊന്നു നടിക്കും നേരം
വാശ്ശുതൊരു പരിഹാസവുമുണ്ടാം
സംപൂരമിവർനമ്മെക്കണ്ടാൽ
ദയ്മ്പുള്ളുങ്ങണതൊരുവൻ ചൊല്ലും
വീട്ടിൽ വരുമ്പോൾ സരസന്മാര്
പാട്ടിൽ വരുമ്പോൾ വിരസന്മാര്
കൂട്ടിക്കൊണ്ടൊരു സഭയിൽ ചെന്നാൽ
കോട്ടമറിഞ്ഞു പറഞ്ഞു ചിരിക്കും
പട്ടന്മാരുടെ കൂടെപ്പോയാൽ
ഒട്ടുപൊറുപ്പില്ലെന്നൊരുപക്ഷം
ഗോഷ്ഠികളാരാൻ ഭാവിച്ചാലവർ
കൂട്ടത്തോടെ വടിയുമെടുക്കും
പോടാളുവാ! പിത്തളയോളി!
കൂടാകസ്തുതികളെന്നു കയർക്കും;
കേട്ടുകളോരോന്നോർത്തു തുടർന്നാൽ
കൂട്ടകയില്ലാ കാട്ടകൾ കാൺമാൻ
രുക്മിണിതന്റെ സ്വയംവരഘോഷം
അചിരമനോഹരമായിട്ടു കാൺമാൻ
പെണ്ണുങ്ങളിലൊരു പെണ്ണിനുമാഗ്രഹ-
മെന്നുള്ളതിനൊരു കുറവില്ലേതും.

പെണ്ണുങ്ങൾ വിരവോടിവണ്ണംപറഞ്ഞുപല
പൊണ്ണന്മാരോടും നല്ല ബന്ധുമാരോടും കൂടി
കുണ്ഡിനപുരം പുക്ക പെണ്ണിനെക്കാണ്മാൻവന്നു
തിണ്ണം നിറഞ്ഞു പല തിണ്ണപ്പുറങ്ങളേറി
കൊട്ടും കുഴൽ വിളിയും പാട്ടും പല വിധങ്ങൾ
കേട്ടുരസിച്ചു പല കൂട്ടംവസിച്ചനേരം
വെളിയത്തുന്നേരം നാളികമുഖിയാളും
ആളിജനവും കൂടി കേളീവിനോദത്തോടെ
കാളീഭഗവതിതൻ കേളീഭവനത്തിൽ പ്ര-
താളീപ്രദേശത്തു പ്രവേശം തുടങ്ങിനെല്ലേ.
ഉത്സവദേവിവാണരുളും ചാരുഗേഹം തന്നിൽ
രുക്മിണിയും തോഴിമാരും വിപ്രനാരിമാരും
മംഗലമെല്ലാം ചെന്നനിന്നു വന്ദനങ്ങൾചെയ്തും
സുന്ദരീരുക്മിണിതന്റെ കാമമുരചെയ്തു
"ചന്ദ്രചൂഡജായേ! ദേവി! ചണ്ഡി! ചാരുശീലേ
വല്ലവീവല്ലഭൻ ദേവൻ വാസുദേവനെന്റെ
വല്ലഭനായ്വരവേണം വൈകിടാതെ തന്നെ

ഭൂതലേഴുഭുവനങ്ങൾക്കും വേദാന്തമായതിലൊരു
നാരായണനെന്നു ചൊല്ലും പേരായൊരു ദേവം
കരുണാവാരിരാശി! കൃഷ്ണൻ ശരണാഗതരക്ഷകനാം
തരുണാംബുജവാഹനമിവൻ മനതാപം നാശിക്കേണം
ഹരജായേ! നിൻപാദാംബുജം ശരണം മമ ഭഗ-
വതി!
പരമാനന്ദാകാരേ! ശിവേ! പരിപാലിക്കേണം-
നീയെന്നും"

വരമൊഴിമാരവരോടു വാങ്ങി മനോഹരി
ഉത്തരസുഖമൊടു നടനം പഠിച്ചാൾ
നടവരകലയുടനഖിലവുമവളെ
വരവൊടു കണ്ടു കൗതുകമോടെ
സരസിജശരനുടെ ശരതതിയേററു
പരവശവികൃതികളായ്ത്തുടങ്ങി
ഹരിഹരശിവശിവ നരവരവികൃതിക-
ളുരചെയ്‌വാനുരഗേശനുമലസൻ
കന്യകതന്നുടെ വദനസരോജേ
കണ്ണുകൾ രണ്ടുമുറപ്പിച്ചിട്ടൊരുവൻ
തന്നെത്താനെ മറന്നു വസിച്ചു-
ന്നന്തമെഴാതൊരു കുറികളനേകം;
മറ്റൊരു മന്നൻ വാല്യക്കാരൻ
വെററിലവെച്ചു കൊടുത്തതുവാങ്ങി
തലമുടിതന്നിലതെല്ലാം ചൂടി
പലമൊഴിയാളെക്കണ്ടു വസിച്ചാൻ,
വെള്ളിയടപ്പനെടുത്തു തുറന്നതി-
നുള്ളിലിരിക്കും ചുണ്ണാമ്പെല്ലാം
പച്ചപ്പുഴുവെന്നോർത്തു മുഖത്തു
തേച്ചു തുടങ്ങി മറെറാരു നൃപൻ
അവളെക്കണ്ടു ഭ്രമിച്ചൊരു ഭൂപതി
പവിഴംകോർത്തൊരു മാലയെടുത്തു
കുന്നിച്ചോരമണികളെടുത്തതു
കൊണ്ടുടനെച്ചുനവധികരം തുടങ്ങി;
മററൊരു നരപതിമഞ്ചത്തിൽ നി-
ന്നേററു പഴുക്കപ്പലതും കാൺകെ
ഏറ്റം ദോഷൻ കാട്ടുപിടിച്ചുട-
നെഞ്ഞംവിട്ടുടനൊന്നാരപ്പോരം;
ഗ്രന്ഥമഴിച്ചു പിടിച്ചൊരു വിദ്വാൻ
ബോധം വിട്ടുപറഞ്ഞു തുടങ്ങി

"സുഗ്രീവൻ ധൃതരാഷ്ട്രൻ ശകുനി-
ശ്ശുഗ്രീവൻ ദമയന്തിവിരാടൻ
ലക്ഷ്മീഭഗവതിതുപ്പുണമുനി
ലക്ഷ്മണനങ്ങൻ"എന്നിവരെല്ലാം
മുട്ടമൊത്താൻ വിരുതനൊരുത്തൻ
മദനമേറ്റു പിടിച്ചൊരു ദോഷൻ
കട്ടിൽപ്പുറമെ മുട്ടമാക്കി
കൊട്ടിയതിനൊത്താംഘോഷിച്ചു;
മാടക്കഴലെന്നോർത്തൊരു നൃപതി
കൂടെനടക്കും ശാസ്ത്രിജനങ്ങടെ
പുസ്തകമൊന്നു വലിച്ചു മുഖത്തു
ഹസ്തംകൊണ്ടഥ ചെയ്തു തുടങ്ങി;
തപ്പിനവിരുതുള്ളൊരു ധരണീശൻ
തപ്പില്ലാതെ തിരപ്പിത്തന്നുടെ
മുന്നിലിരിക്കും മൂഢവിപ്രൻതൻ ക-
ഷണ്ടിത്തലയിൽത്തടവിക്കൊട്ടി;
ശാരദാതരിയുടെ രൂപം തന്നുടെ
ചേതോദർപ്പണമതിൽ നിഴലിച്ചു
കണ്ണടച്ചുധരക്കണ്ണി തകമിണി!
എന്നുജപിച്ചു വസിച്ചാനൊരുവൻ;
വിദ്വാൻ താനെന്നറിയിപ്പാനൊരു
വിദ്വാൻ ഗ്രന്ഥമഴിച്ചു പിടിച്ചു
പ്രാതിശാഖ്യമിതിശ്രുതിതാനെന്നാ
പദവും പൊരുളും ചൊല്ലിവസിച്ചാൻ;
തംബുരുമുള്ളവൻ താനൊന്നൊരുവൻ!
തംബുരുകയ്യിലെടുത്തു പതുക്കെ
സരിഗമപധനിസ എന്നും ചൊല്ലി
പരിചൊടുപാട്ടും പാടി വസിച്ചാൻ.
വണ്ടാർകുഴലിവരാനുമരികെ-
ക്കണ്ടാനന്ദിച്ചവളുടെ രൂപം
കൊണ്ടൊരു ശ്ലോകം കെട്ടിത്തീർത്തു
കൊണ്ടാടിച്ചിലപൊള്ളു പറഞ്ഞും;
സുന്ദരിമാരുടെ രൂപം തീർപ്പാൻ
സൌന്ദര്യാദിഗുണങ്ങളെവളെ
പണ്ടേ പണ്ടേ പങ്കജസംഭവ-
നുണ്ടാക്കിപ്പലപെട്ടിലിട്ടു
പൂട്ടിത്തന്നുടെ പുരിയിൽ പരിചൊടു
പാട്ടിലിരിപ്പതശേഷവുമിപ്പോൾ

രുക്മിണിതന്നുടെ രൂപംതീർപ്പാൻ
ഉലകിലൊക്കെയടിച്ചു കുലിച്ചിഹ
ചിലവിട്ടതിനാലെത്തിപ്പോയൊരു
തിലമാത്രം ബാക്കിശേഷിച്ചില്ല;
നഷ്ടിപിടിച്ചുംതാൻമുതലാക്കിപ്പാരം
സൃഷ്ടിപ്പാനും സാധനമില്ലാ
എന്നതുകാരണമന്യസ്ത്രീകളെ-
ക്കൊന്നിനുമിപ്പോൾ പൂർത്തിയുമില്ലാ
തലമുടിയുള്ളൊരു പെണ്ണിനു ചന്തം
മുലയില്ലാതെ ചമഞ്ഞിരുന്നു;
നല്ലമുലച്ചികളൊരുവർകണ്ടു
പല്ലുകളെല്ലാം വെളിയിൽ കാണാം;
വണ്ണംകൊള്ളാമൊരു നാരിക്കൊരു
കണ്ണിനുസ്സിയതങ്ങിനെകാണാം,
ഒപ്പാഴുള്ളൊരു പെണ്ണുങ്ങൾക്കു
ചൊല്ലാണും ഗുണമെല്ലാമില്ലാ
വാരിജഭവനുടെ ദാരിദ്ര്യംബത
കാരണമെന്നതിനർത്ഥവുമിതരം.

ഏവംവികൃതിയുള്ളകോലം പ്രകാശിപ്പിച്ചു
ഭൂപാലകന്മാരെല്ലാമേറുന്നകാലമങ്ങ്
ചേദിഭൂപാലനോടാലോചിച്ചുതന്റെകാര്യം
സാധിക്കുമെന്നുതന്നെ ബോധിച്ചു ശിശുപാലൻ
മാലയേല്പാനുള്ളൊരു കാലമെന്നോർത്തുകൊണ്ടു
നാലുഭാഗത്തും വാദ്യഘോഷാരവങ്ങൾകൂട്ടി
മാലോകരെല്ലാമെന്നെയാലോകനം ചെയ്യണം
നാലാഴിനടുവിലെ ഭൂലോകമൊക്കെ ശിശു-
പാലനധീനമതുകാലം ദൈവമെന്നവ-
ലേപമേറിച്ചുമദശീലൻ മരുവുന്നേരം;

അന്നുമധുസൂദനൻ തന്വംഗിയെക്കണ്ടു
മന്ദതരളാക്ഷൻ മഞ്ചത്തിൽനിന്നാശു
അവനിയിലിറങ്ങിവന്നാനന്ദമൂർത്തിതാൻ
കമലദളനേത്രയാം കന്യയെപ്രാപിച്ചു,
കരമതുപിടിച്ചുടൻ കാര്യമൊന്നോതിനാൻ:—
"അചിരഗുണമോഹനേ രുക്മിണി മൽപ്രിയേ
അചിരമനുരാഗിഞാൻ സുന്ദരികളേടോ!
കനിവിനൊടുനിന്മുഖംകാണ്മതിനാശഞാൻ
മനസിജമൂറ്റകൗതുകാൽ മരുവിവന്നീടിനേൻ
മമതരുണീ നീയെടോ! മാനിനീമൗലികേ!
മമതയുടയോരമാം മാനിക്കനീ മുദാ
തരികപരിരംഭണം താരമ്പബാധയേ!
പെരികെവളരുന്നഹോ പ്രേമമാരപ്രിയേ!
കരികളുടെമാറിനി! കാമിതം തേടിമേ
തെളിവോടുവരികജേ! തേരിലേറിടുക
വളിതനു! വല്ലഭേ! ലജ്ജമോചിക്കനീ"
സുരുചിരമിങ്ങിനെ സാധുവാക്യംപറ-
ഞ്ഞതിമതിവരത്തിനാനംബുജാക്ഷൻ മുദാ;
നരപതികളൊക്കവേ നോക്കിനില്ക്കവേയവ
നേകരിപുമാധവൻ നാരിയെക്കൈക്കൊണ്ടു
വിരവൊടുതന്നുടെ തേരിൽചൂഡാമണി
വീരചിതമഹോത്സവം വിശ്വലോകാധിപൻ

അംഗമഹീപതി, മഹിഷമഹീപതി
വംഗമഹീപതി, സിന്ധുമഹീപതി,
ആന്ധ്രമഹീപതി, സിംഹളഭൂപതി
കരൂശമഹീപതി കരധരണീപതി,
കൊങ്കണഭൂപതി, കോസലനരപതി,
മങ്ങനെനാവരനിവരെല്ലാം
കന്യാഹരണംകണ്ടുകലമ്പി-
ച്ചുന്നാഹത്തോടുകൂടെയടുത്താർ,
നില്ലെടാകള്ളാ നിന്നുടെ തൊഴിലിതു
നല്ലതിനല്ലവല്ലവബാലാ!
വല്ലവനെങ്കിലുമിങ്ങനെ ചെയ്താൽ
കൊല്ലുമതിന്നൊരുകില്ലുമതില്ലാ
ശിശുപാലന്റെകളത്രമതിന്നൊരു
പശുപാലന്നതൊട്ടാമോ മൂഢ!
നാത്രുകമഹോദരവർമാഘ്ണമെന്നാലു
ശിശുവായെന്നോ ശീലമിതല്ലാ
പാലും തൈരും കട്ടുകവർന്നൊരു
ബാലാ! നില്ലെടാ! ഗോപകുമാരാ!
നാലുജനങ്ങടെ സഭയിൽനിന്നക്കൊരു
നാളും വരുവാൻ സംഗതിയുണ്ടോ?
മാതുലനെക്കൊലചെയ്ത കുമാരാ
പൂതനയെക്കൊലചെയ്ത കുമാര
കൈതവമല്ലാതൊരുകർമ്മം നീ
ചെയ്യുവതല്ല ജനിച്ചപ്പിന്നെ
വെണ്ണകവർന്നുഭുജിച്ചുതടന്നം
പെണ്ണുങ്ങടെവസനം മോഷ്ടിച്ചും
കണ്ണിൽകണ്ടതു കട്ടുമുടിച്ചും

കഞ്ഞികുടിപ്പാനില്ലാതാക്കി
യജമാനന്മാർ പലരെയുമവരുടെ
പ്രജകളുമനവധികാര്യക്കാരും
മേനോന്മാരും പണിക്കരുമെന്നിവർ
നാനാജാതികൾ നോക്കിയിരിക്കെ
എടയന്മാരിലൊരുത്തൻവന്നു
മടികൂടാതിക്കന്യാരത്നം
ഝടിതിപിടിച്ചുരഥത്തിൽകേററി
പടഹമടിച്ചുതിരിച്ചതുകൊള്ളാം.”

കൊട്ടപ്പിൻ താഡനംപോരാതെ-
ഞെട്ടപ്പിൻ! കള്ളനെച്ചെന്നു
തട്ടപ്പിൻ കന്യകമെല്ലെ
പ്പിടിപ്പിൻ ചേദിഭൂപന്നു
കൊട്ടപ്പിൻവില്ലുകളെല്ലാ-
മെട്ടപ്പിൻ! ബാണമെയ്യാതെ
തട്ടപ്പിൻ! യാദവന്മാരെ
മുടിപ്പിൻ! ഭൂപാലന്മാരേ
നടപ്പിൻ! തേർത്തടമെല്ലി-
പ്പൊടിപ്പിൻ! കൃഷ്ണന്റെമാറിൽ
തറയ്ക്കിപ്പിൻ! പാരാതെവേഗം
ഒരിപ്പിൻ കൂട്ടത്തിൽവന്ന
മരിപ്പിൻ! പേടിയുള്ളോരി-
ങ്ങിരിപ്പിൻ! പെണ്ണിനെച്ചൊല്ലി
മരിപ്പിൻ! മന്നവന്മാരേ!
ധരിപ്പിൻ കംസനെക്കൊന്ന
ശൗരെനസഹേരിക്കണ്ണ-
മൂടനേസംശയംവേണ്ടാ
വിടനെക്കൈക്കലെത്തുമ്പോൾ
വിടൊല്ലാമന്നവന്മാരേ!

ഇങ്ങനെപലപലദുർഗ്ഗുണവാക്കുകൾ
തിങ്ങിനമദമൊട്ടുഘോഷിച്ചങ്ങിനെ
മുറവും നൃപതികൾവന്നുരഥത്തിനു
ചുററുംനിന്നതുനേരത്തുസമരേ
സാത്യകിവീരൻ കൃതവർമ്മാവും
സാത്വതസംഘവുമവരുടെ പടയും
ഉദ്ധവരും ബലദേവനുമൻപൊടു
യുദ്ധംചെയ്വതിനെത്തിയതിൽ;
“ക്ഷത്രിയകീടകഭൂപന്മാരേ!
ശത്രുതകൊണ്ടൊരുഫലമില്ലെല്ലും
എലികളൊരായിരമുണ്ടെന്നാകിലൊരു
പുലിയൊടുകലഹിപ്പാനെളുതാമോ!
കുറുനരിലക്ഷം വന്നാലിന്നൊരു
കേസരിവീരനെവധിപ്പാനെളുതോ?
നിങ്ങൾക്കീവക കന്യാലാഭം
സംഗതിവരുമോ? ചപലന്മാരേ!
ഞങ്ങടെവാർത്തകൾ താനറിയാത്തവ-
രിങ്ങിനെവന്നുതരംകെട്ടുഴന്നു
ഉപ്പുമുഴുന്നനടക്കമവന്നൊരു
കപ്പലുകടലിലിറക്കാൻമോഹം
നായ്ക്കൾ ചപ്പിനടക്കുന്നവനൊരു
തമ്പിലിരിപ്പാനാശകണക്കെ
കുണ്ടുകിണററിൽ തവളക്കെന്തിനു
കുന്നിന്മീതെപോകാൻ മോഹം
ചെറുതുമ്പാൺവഴിവട്ടംമാത്രം
കഷ്ടിച്ചുള്ളപറക്കുംകോഴികൾ
ഗരുഡനെപ്പോലെ ചിറകുംവീശി
ഗഗനഗമനം വാഞ്ഛിക്കുന്നു
ഞാഞ്ഞൂലെന്നൊരുകൂട്ടം ഭൂമിയി-
ലഞ്ഞൂറായിരമെണ്ണംകൂടി
സാദപിച്ചുകിലനന്തനൊടൊക്കും
ധരണിയെത്താങ്ങാനെളുതായ് വരുമോ?
കൊതിയന്മാരേ! മതിയന്മാരേ!
മതി! മതി! നിങ്ങടെ മതിയിലെമോഹം
മതിമുഖിയാകിയ രുക്മിണിതന്നിലെ
മതിരതിയൊക്കെ വൃഥാഫലമിപ്പോൾ
ആയനിയുണ്ടവളാഞ്ഞൂർജ്ജഗ-
നായവനാണോ പെണ്ണോ ചൊൽവിൻ
ചെഞ്ഞാതിക്കിനിവേളികഴിപ്പാ-
നെങ്ങാനൊരുപെണ്ണുണ്ടായ് വരുമോ?
ചേദിമഹീശനു വേളിമുടങ്ങി-
ച്ചേർന്നുവന്നതുമൊട്ടുപൊറുക്കാം
മലയാളത്തും പരദേശത്തും
തലയുംപൊക്കിനടപ്പാൻമേലാ
ഭംഗിപറഞ്ഞുപ്രതിഗ്രഹമെല്ലാം
വാങ്ങിക്കൊണ്ടവർതന്നെയിരിപ്പാൻ
പരിഹാസത്തിനുവട്ടംകൂട്ടി-
പ്പഥിപഥിവന്നവർപരത്തീടുന്ന
യുദ്ധമഹോത്സവമുടനെത്തുടരുകി-
ലുലുതരമാവമരശേഷതീരം.

ഉദ്ധവർ കൃതവർമ്മാസാത്യകിസങ്കർഷണരുക്കളു-
മുടനെ
ഉലാത്തതിനൃപതിബലത്തൊടു യുദ്ധവിധങ്ങൾതു-
ടങ്ങി
വില്ലുശരംചുരികകുന്തമിടങ്ങലം വാളുംകുന്തം
നല്ലഗദകൾവാളുവരിപകൾ മുൾത്തടിവജ്രപ-
രിഘം
ചന്തക്കഴലിട്ടികൾ ശക്തികളിങ്ങനെ പലതരപീക
കളും
ചന്തത്തോടുപലവിധമായുധമതിവേഗത്തൊടു തട-
വാർ
വെട്ടുംപൊടിവെട്ടിക്കുത്തിടയിട പടപടവെന്നൊരു-
ശബ്ദത്തോടെ
തട്ടു ചിലകഴൽവിളി നിലവിളികൾ പലതുംകൾ-
വൻപുകൾകൊട്ടി
ആനപ്പുറകതിരപ്പുറകളുമിവ്വക മാറിമറിക്കും
സേനാപതിമന്നവകികളുമൊത്തപടത്തലവ-
ന്മാർ
പട്ടാണികൾപലതരമിങ്ങനെ കളകളമിളകി-
നിറഞ്ഞു
പെട്ടെന്നൊരു സമരമഹോത്സവമിതു ചുറ്റുമുള്ളവ
രാളും
സാത്യകിയുടെശരങ്ങളേറിവരുന്നവരങ്ങി-
നൃപന്മാർ
നൃപതികളുടെ കണ്ണുപൊടിഞ്ഞു ചിലരുടെ
കാലുമൊടിഞ്ഞു
നൃപനൊരുവൻപല്ലുതകർന്നൊരുമല്ലന്മാർ ചത-
ഞ്ഞു
വസ്ത്രംചോരയാലരുണം പോയിതു ചിലർ കലമിച്ചു
ശത്രുംപോയ് നാണം കെട്ടതുകൊടി തിരിനടന്നു
തിരിച്ചു
പെണ്ണിനെ മോഹിച്ചുലമിപ്പോരുമാനക്ഷയമധി
കമഹോ!
വന്നാളുമിനിമതിമതി നമ്മുടെവീട്ടിലിരുന്നാൽ
പോരും
ഇത്തരമതിഭയമിടകൂടിനൃപജനസമൂഹമശേഷം
സത്വരമങ്ങോടിയൊളിച്ചു ശമിച്ചുഗമിച്ചു-
വസിച്ചു

മട്ടുമാറി.
വാളുമെടുത്തു പിടിച്ചു കളിച്ചു-
ച്ചീറലൊന്നോടിയടുത്തിതു രുക്മൻ
വേളിമുടക്കിയമൂഢാ! നില്ലെട
കേളിവിടിന്നരുമിതല്ലെട കൃഷ്ണാ!
ഗോക്കളെമേച്ചു നടക്കുന്നവനി-
പ്പോൾക്ഷമമെന്നാഗ്രഹിച്ചിട്ടുണ്ടോ!
നോക്കെടാ! നിന്നുടെ കുലബലധനജന-
മൊക്കെയുമറിയുമ്മിതിതും രുക്മൻ
ശിശുപാലന്നുകൊടുപ്പാനായി
ശിശുവായന്നേകല്പിതമാക്കിയ
മദസോദരിയെക്കട്ടോരു നിന്നുടെ
ദുസ്സാമർത്ഥ്യം നന്നൊരുക്കട്ടെ;
പാലും വെണ്ണയുമതല്ലെട കൃഷ്ണ!
പോരുംനിന്നുടെ പൌരുഷമെല്ലാം
നമ്മോടു മുട്ടി പെൺകൊടിയാളെ-
ക്കൊണ്ടുതിരിപ്പാൻ നല്ലൊരു പാത്രം
നമ്മോടുവന്നതും കൊണ്ടുമുടിച്ചാ-
ലമ്മാതിരിപ്പാനൊരു വകയില്ലാ;
കട്ടുകളിച്ചും കാലികൾ മേച്ചും
വട്ടുകളിച്ചും കാട്ടിലൊളിച്ചും
മട്ടാർമൊഴികടെ പുടവകവർന്നും
നാട്ടാരോടു പിടിച്ചു പറിച്ചും
പെരുവഴിപോകുന്നോരം ചെന്നൊരു
പെരുമണ്ണാനെക്കത്തിക്കൊന്നും
പെരുതെടാ!നിന്നുടെ വിരുതുകളിങ്ങിനെ
കരുതിപ്പോരുതിക്കൊള്ളുകെടില!
ഇങ്ങിനെ വന്ന ശകാരം കൂട്ടി
സംഗരസീമനികന്നൊരു സമയെ
തിങ്ങിനകോപാലോടിയടുത്താൻ
മംഗലമൂർത്തിമുകുന്ദനമപ്പോൾ;
പടയുടെ കലശലുകേട്ടപ്പോൾ ചിലർ
പടികളടച്ചു മുടക്കനുമിട്ടു
ഊട്ടിനു വന്നൊരു പട്ടന്മാർ ചിലർ
കെട്ടു മെപ്പെട്ടുഴറിത്തന്നുടെ
കുട്ടികളെച്ചിലർ തോളിലെടുത്തും
കട്ടിസ്സാരം കെട്ടിനമീതെ
കെട്ടിമുറുക്കിയോവതി ചെയ്തു

ചന്ദ്രക്കാരൻ കലവറപൂട്ടി-
ച്ചുണ്ണത്താപ്പിഴുതിട്ടുമുറുക്കി
കന്നെടുത്തു കറക്ക വിളിച്ചുക-
തിച്ചുറ പാടിപ്പാതയെ തിരിച്ചും
നാച്ചികൾ ചൂലും മുറവുമെറിഞ്ഞും
മച്ചിലൊളിച്ചും മണ്ടിനടന്നും
നച്ചുണെ വിളിയെടിയമ്മോക്കിപ്പോൾ
കൊച്ചിനെ വേണ്ടാ കോയിക്കൽ ചില
നിച്ചിരിയത്തികളുണ്ടവർ മേനികൊ-
തിച്ചുനടക്കുന്നെന്നിഹ കേട്ടു;
കള്ളന്മാർക്ക തനിക്ക പിറന്നൊരു
പിള്ളയെ വേണ്ടാതായാൽ പിന്നെ
തള്ളയിലൊരു കനിവുണ്ടായ് വരുമോ?
പള്ളപൊറുപ്പാനിങ്ങു വലഞ്ഞു
പടവന്നന്നതെ വീട്ടിൽ കേറി-
പ്പടിയും കതകും തല്ലിയൊടിച്ചു
കൊടിയും വാഴയുമൊക്ക നശിക്കും
മുടിയും നമ്മുടെ നാട്ടുകളെല്ലാം
ഇങ്ങിനെയിവരെയൊട്ടും കൊന്നിനി-
യെങ്ങൊരു ദിക്കിനു പോയിടണം?
ബാദ്ധ്യങ്ങളൊട്ടു കയർത്തു വരുന്നൊരു
രുക്മനെ വിരവിലൊട്ടു മുകുന്ദൻ
വെക്കം ചെന്നു പിടിച്ചുടനവനുടെ
ഖഡ്ഗവുമിങ്ങു പിടിച്ചു പറിച്ചു,
തലമുടിപിടിപെട്ടസികൊണ്ടവനെ
കൊലചെയ്യാനുടനാരംഭിച്ചു;
കാടൻ പൂച്ചപിടിച്ചെലിപോലെ
മൂഢൻ നിന്നു വിറച്ചു ഉടനെ;
ആയുധമൊക്കെ കളഞ്ഞു വിറഞ്ഞുട-
നായതമിഴിയാം രുക്മിണിയപ്പോൾ
തൃക്കാൽ ചെന്നു പിടിച്ചു പറഞ്ഞു
ചക്രായുധനോടു ചപലാപാംഗി.

മുഖാരി.

"കരുണാസാഗരനാഥ! ശരണം നീ ശരണം
ചരണാന്തേ പണിയുന്നൊരുത്തരെച്ചോ കോപം
കലനാരം വരുത്തൊല്ലാ കുവലയനയന!
കൊലചെയ്തീടരുതെന്റെ സഹജനാമിവനെ
ഇവൻ ചെയ്തോരപരാധം കഠിനമെന്നാലും
സഹിക്കേണം മുകിൽ വർണ്ണ! നമുക്കുള്ള ബലം
പെരുപ്പം കൊണ്ടിവനോർത്താലതുകൾ പറ-
ഞ്ഞതു
വെറുപ്പമിന്നതു കേട്ടാൽ വധിപ്പാനംതോന്നും;
പൊറുപ്പാനെല്ലാരുമോഹം വരുമോ കൊല-
ചെയ്യാൻ
പുറപ്പെട്ടു തരിക്കുമേ സനകാദിസകലം
ഒരുദോഷംപൊറുക്കേണംപെരുതായിവന്നാലും
നിരുപിച്ചു സഹിക്കേണംനിഖിലേശാ കൃഷ്ണാ!
ഇതിനെല്ലാംനിമിത്തംഞാനെന്നല്ലോവരുന്നതും
അതുപാരം മമഖേദം മധുവൈരിൻ നാഥാ!
നമസ്തേ ശ്രീഗോവിന്ദ! നമസ്തേ ഗോപാല!
നമസ്തേ ശ്രീധര വിഭോ! നമസ്തേ മുരവൈരേ!"

മുഖാരി.

ഇങ്ങിനെ വന്നു കരഞ്ഞു പറഞ്ഞൊരു
മംഗലമൃദുമൊഴിയാളെക്കണ്ടുട-
നങ്ങിനെയെന്നരുൾ ചെയ്തു കൃപാനിധി!
അംഗനമാർമണിയോടന്നരുളാൽ
"മൽപ്രിയകാമിനി! രുക്മിണി! തവപൂ-
ർവ്വപ്രിയമുദിതം ഞാൻ ചെയ്യുന്നു
ദുഷ്പ്രവൃത്തിയാകിയ ഭോഷനിവനതി
ദുഷ്കൃതമേറ്റിമഹാശഠനായവൻ
ധിക്കാരങ്ങൾ പറഞ്ഞതശേഷമു-
മിക്കാലത്തു സഹിക്കാമിഹ ഞാൻ;
പങ്കജനയനേ! നിന്നുടെ ചേതസി
സങ്കടമേകിലധികം സങ്കട-
മെന്നാലൊരു പിഴയിന്നു പൊറുക്കാ-
മെന്നരുൾ ചെയ്തു പതുക്കെ മുകുന്ദൻ
പാണികൾ കൊണ്ടഥ രുക്മിണിതന്നെ
പാണിപിടിച്ചു പുണർന്നു വസിച്ചു.
ദുഷ്ടതപെരുകിന രുക്മനെ വിരവൊടു
മുഷ്ടികൾ കൊണ്ടു ശിരസ്സിലടിച്ചു
ഖഡ്ഗം കൊണ്ടുടനവനുടെ തലമുടി
ചികഞ്ഞങ്ങു ചിരച്ചൊരു ശേഷം
നാലുമൊരൊന്നും കുടുമകൾ വെച്ചൊരു
കോലം കണ്ടാൽ ചിരിയാമങ്ങിനെ
നാണക്കേടു വരുത്തിയയച്ചു
പ്രാണൻമാത്രം പോയതുമില്ലാ.

മൂന്നും രണ്ടും കൂട്ടമുണ്ടാക്കാൻ
പോന്ന പൂരത്തിൽ പുക്കൊരു രുക്മൻ
കതകടച്ചു പുതച്ചു കിടന്നു
ഹിതമല്ലാത്തതു ചെയ്ക നിമിത്തം.

വിശ്വംഭരനാം കൃഷ്ണൻ വിശ്വാസപരനിതനായി
തേരിൽ കരേറിയ ഭൈമിവധുവൊടുംകൂടി
സീരായുധനൊരുമിച്ചു പാരാതെ കൈവണങ്ങി
ദ്വാരാവതിക്കു പോവാനാരംഭിച്ചുഴറ്റോടെ
കൊട്ടും കുഴൽ വിളിയും പാട്ടും തഴകളാല-
വട്ടംതൊപ്പിട്ടിക്കുടകളും, നൃത്താദികളെ
മട്ടും എന്നിവ കൊണ്ടാട്ടങ്ങളും മേളങ്ങളും പല
കൂട്ടി നടന്നു ചെന്നു ക്ഷമിച്ചു കടന്നു;
വിപ്രന്മാരോടും കൂടി ദ്വാരകാപുരം ചാല
സുപ്രദേശം ലംഘിച്ചു ഉടൻ ചെന്നു കൃഷ്ണൻ,
പുള്ളിമാൻ മിഴിയാളും വെള്ളിത്തോമ്പിമേലേറി
പള്ളിക്കട്ടിലിന്മീതെ ചെന്നങ്ങധിവസിച്ചു;
നന്ദനന്ദനൻ കൃഷ്ണൻ മേളിച്ചു പുലർകാലേ
നന്ദിച്ചു മാതാവിനെ വന്ദിച്ചു താതനേയും
വന്ദിച്ചു വഴിപോലെ വേളിച്ചു രുക്മിണിയെ
ലാളിച്ചങ്ങവളുടെ വേളികഴിച്ചു നല്ല
കേളിയുമാടിക്കൊണ്ടു മാളികതന്നിൽ വാണു;
നാളികമുഖിയുടെ ലാളിതവൃത്തികന്ന-
മാളികെ സകലമൂലമെന്നതേ പറയാവൂ.
ഇങ്ങിനെ രുക്മിണി ഹരണം ചെയ്തു
ഭംഗിയിലംബുജനയനൻ കൃഷ്ണൻ
മംഗലമിക്കഥ കഥനം ചെയ്താൽ
സംഗതമായ്വരുമഖിലാനന്ദം;
ഉലകളൊപ്പതമാളികയെല്ലാം
നലമൊടുമനസി നിനച്ചു വസിച്ചു
ഉലകിടെ പൊലിമവരുത്തിതരികാം
കലമലപുഷ്ടിയുമുളവാം ഭദ്രം.

—:o:—

മംഗളം.

സുരതടിനീ നിലയോത്തമ! മുരരിപോ!
സരസിജലോചന! പാഹി
സുരപതി വിജയൻ തരമണിയാം യദു–
വര! കരിവരദ! പാഹി
മത്സ്യകൂർമ്മസൂകരനരഹരി
വാമന ഭൃഗുവര! പാഹി
ശ്രീരാഘവജയ! സീതാവരജയ!
പീതാംബര!ജയജയ പാഹി
ശ്രീവസുദേവാത്മജ! ജയശൗരേ!
ശ്രീലക്ഷ്മീരമണ!മാം പാഹി
വാരിജഭവമുഖസുരവരവിനുത!
സാരസനയന! ശൗരേ!
നീരദമോഹനദിവ്യകളേബര!
ഹാരവിരാജിതകണ്ഠ!
ദേവകിനന്ദന!യാദവബാല!
ദേവജനാവനശീല!
വസുദേവാത്മജ! വാനവർ പാല!
വാസവവിനുതമുരാരേ!
മന്ദസ്മിതകുണ്ഡലമണ്ഡിതഗണ്ഡ!
ഖണ്ഡിതഷണ്ഡ! ലോലാ
രഞ്ജിതമന്ദസ്മിതശോഭിത
ബിംബാഫലാധര! നാഥ!
മാരാലർ പാദമരുത്തിഹ പാലയ!
ഘോരാരാതിക്ഷയവഹസ!
നളിനാസനമുഖസുരഗണപൂജിത!
അന്ധകജനപാലനപാഹി
മനസിജനാശന! ജനിമൃതിമോചന
മഹിത ഗുണാലയപാഹി
ശിശുശശിശേഖര! ശിവപുരശങ്കര!
ശിതിഗള! ശംഭോ! പാഹി!
വനേചർസേവിതവാസുകിഭൂഷണ!
വരമതളീശകപാലദ
യക്ഷശാപവരദാനതജന
മോക്ഷദ! മാം പര പാഹി
ശ്രീപൂർണ്ണത്രയീമന്ദിരനാഥ!
ശ്രീപുരുഷോത്തമവരദ
ശ്രീഗുരുവായുപുരേശ! ഹരേ മാം
പരിപാലയമാം ദേവ!
നാരായണജയ! നാരായണജയ! നാരായണ
കൃഷ്ണ! ശരണം ശരണം.

രുക്മിണീസ്വയംവരം ഓട്ടൻതുള്ളൽ സമാപ്തം.

ഘോഷയാത്ര

ഓട്ടൻ തുള്ളൽ.

നന്ദിതശശികലയും സുരവാഹിനിയും
ഫണിപതിഗണഫണമണികളുമണിയും
ഗുണഗണമേറിനപുരരിപുതിരുവടിയോൻ
പ്രണതശിവകരനഗജാരമണൻ
കരിണീവടിവു ചമഞ്ഞു വിളങ്ങിന
തരുണീമണിയാം ഗിരിസുതയൊടുസഹ-
കരിവരവേഷം പൂണ്ടൊരു ദിവസം
കരിഹരിശരഭവരാഹമഹാഖഗ-
പരിവൃതമാകിനവിപിനംതന്നിൽ
പരിചൊടുവിഹരിച്ചീടിനസമയേ
പെരുകിനമധുമലർവാസനകൊണ്ടും
സുരഭിമലയപവനാഗതികൊണ്ടും
പരിസരമിളതളിരസംകൃതികൊണ്ടും
പരഭൃതപഞ്ചമരാഗംകൊണ്ടും
പരിണതശശധരകിരണംകൊണ്ടും
സരളമധുകരമൃദുകളാലാപംകൊണ്ടും
സരസിജശരശരനികരംകൊണ്ടും
സരസികമൃദുവാഗ്വളികൾകൊണ്ടും
പരവശമാനസരാമവരന്മാർ
പരിചൊടണഞ്ഞു പുണർന്നൊരുനേരം
തരസാവന്നുപിറന്നു വിളങ്ങും
തരുണദിവാകരകോടിസമാനൻ
കരിമുഖമാകിന പരദൈവതമേ
വരമരുളീടുക വന്ദിക്കുന്നേൻ.

മട്ടുമാറി.

കല്യാണവാരിരാശി കല്ലോലജാലംപോലെ
നല്ലൊരുതിരമിഴിവില്ലാട്ടംകൊണ്ടുമമ
കല്യാണമരുളുക കല്യാണി വാണീദേവി
ഫുല്ലാരവിന്ദരുചി വെല്ലുന്നമേനിയുള്ള
സല്ലോചനങ്ങളോടെ തെല്ലോടിടകലരും
മല്ലായുധന്റെപട വില്ലോടുതുല്യമാകും
ചില്ലീമയകനക വല്ലീവിലാസംകൊണ്ടു-
മുല്ലാസപൂർണ്ണമുഖ വില്ലാതെവിലസുന്ന
സല്ലാപമധുരസാസല്ലാളനങ്ങൾകൊണ്ടു-
മെല്ലാനേരവുമെന്നെ കല്യാണി! കാത്തുകൊൾക
കല്യേ! ഭഗവതി! നീയല്ലാതിനിക്കഗതി-
യില്ലാമമമനസി വല്ലായ്മവന്നീടുന്ന-
തെല്ലാമകറ്റിപ്രതിമല്ലന്മാരുടെ മദ-
മെല്ലാംകെടുപ്പതിനു നല്ലൊരുവചനകൗ-
ശല്യംതരിക മമ ശല്യങ്ങൾതീർത്തുകൊൾക
മല്ലാധിപാസജാത [illegible]
[illegible]
[illegible]
നല്ലൊരമൃതരസ കല്ലോലജാലങ്ങൾക്ക
മുഖ്യങ്ങളാം കവികൾ ചൊല്ലും ജനങ്ങളുടെ
[illegible]
മുല്യംകൊടുക്കയില്ലയെന്നറിഞ്ഞീടേണം
[illegible] ചൊല്ലുന്നവനൊരുത്തിൽ
[illegible] നല്ലതിരുപടിച്ചാല-
ത്തല്ലാതെ [illegible] ഇതിങ്ങനെ-
യില്ലാ പരിഹാസമല്ലാതെവരികില്ല;
കല്ലാതെയാകവനം ചൊല്ലുന്ന പുരുഷനെ-
ക്കൊല്ലാതെകൊല്ലുമിന്നെല്ലാമഹാജനങ്ങൾ;
വല്ലാത്തദുഷിവാക്കുതെല്ലും സഹിച്ചുകൂടാ
തല്ലുകൊണ്ടെന്നാലും തെല്ലുമിവനെ
ചൊല്ലുമ്പോൾവേദനകളെല്ലാം ശമിച്ചുപോകും
വല്ലാത്തവാക്കുകളിലല്യംതറച്ചപോലെ
നല്ലവരുള്ളതിനില്ലിങ്ങവസാനമ-
തെല്ലാംവിചാരിക്കുമ്പോൾ ചൊല്ലുന്നതെളുതല്ല;
നല്ലഗുരുകടാക്ഷമല്ലാതൊരുശരണ-
മില്ലാമനുഷ്യർക്കുചൊല്ലാമൊരുക്കമിനി;

മട്ടുമാറി.

ധരണീസുരകുലമകുടമഹാമണി
ഗുരുനാഥൻ മമ വരമരുളേണം
ധരണീസുരപ്രഭുചമ്പകനാടാം
ദേവീവാകരദിനകരനരശൻ

ധരണീധരന്റെ ചരണാംബുജയുഗ
ശരണീകൃതനിജകരണീയൻ ധൃത
കരുണാമൃതരസവരുണാലയനതി-
തരുണാമിതരുചിപരിണാഹകലാ-
ധരുണാമലനവകിരണാവലിയുടെ
പരിണാമായിതകരുണാകാരൻ;
അരുണാംബുജനിഭചരണാംഭോരുഹ-
തരുണാപാംഗസ്പർശനാനന്ദൻ
ഹരിണാങ്കനകവിതരണാദിഷുസുര-
തരുണാനീതിവിശ്രുതനാമൈശ്ച
ഗിരിണാസമഗുണനാമതനാ, സുമധുര
തരുണീമാനസഹരണോചിതനിജ
കരണോന്നതഗുണഭരണോദാരവി-
ഹരണോദാത്തൻ, സുരണോദഗ്രൻ,
ചരണോൻമുഖജനശരണോന്നിദ്രൻ;
ധരണീപാലനശീലൻ നരപതി
ചരണംപരിചൊടുവന്ദിക്കുന്നോൻ
വരണംമമഗതിപരിണാമസുഖം.

ശ്ലോകം.

ഗോഷ്ഠീസാവിരളാനയപ്രഖ്യതരാ
  സന്താപൂർവ്വർമ്മദായിനാം
നക്തീസാഖലുദുർല്ലഭാനകസ്തുതി
  സ്സ്വീഷ്ടംയദിയം മനഃ
ദുഷ്പ്രാപണതരംബുജീരജരജോ
  രാജിന്ന്യരഘൂണയേ
ദുസ്സാധ്യംസുഖം തദാവിലയതേ
  ദുഃഖാനുവൃത്തിന്നയൽ;

ഇതിനൊരുപൊരുളുപറഞ്ഞീടാമല്ലൊ
മതിമാന്മാരറിയേണമിദാനീം;
അതിയായുള്ളഗുണങ്ങൾവരുമ്പോ-
ളതിലൊരുദോഷമകപ്പെട്ടീടുമല്ലോ;
ഭൂവം നല്ലമഹാജനമെല്ലാം
ചുററുംവന്നുനിറഞ്ഞുസഭായാം
കററംനോക്കിപ്പറവാൻ വലിയൊരു
കററികണക്കിനെ നില്പൂചിലരിഹ;
ദോഷഗ്രാഹികളില്ലാതുള്ളൊരു
ഘോഷജനന്മാരുടെസഭയുമഹോ;

ഭേഷമക്കാരാരിയാകിയപെണ്ണിന്
ഭൂഷണമൊന്നതുമുരവെച്ചീടാം;
പല്ലവമെന്നതുപോലെ ദേഹം
പല്ലമ്പുന്തുകണ്ടുമറന്നാലതും!
നല്ലകടാക്ഷം നല്ലൊരുഭാവം
സല്ലാപങ്ങളുമാനന്ദകരം
എല്ലാമിങ്ങനെ മംഗലമെങ്കിലു-
മല്ലാതുള്ളൊരു ദോഷമവർക്കും
കല്ലുകണക്കെ കഠിനംഹൃദയമ-
തല്ലാതുള്ളവരും ദുർല്ലഭമല്ലോ;
പാരതെയൊഴുകാത സലിലത്തിന്നൊരു
നീരസമുണ്ടതുബോധിക്കേണം,
തീരത്തുള്ളൊരുപൊടിപടലംമൂല
മേപാടെന്നൊരുമൊന്നുംകലങ്ങും
എന്നതുപോലെ നല്ലസുഖത്തിനു
മൊന്നവിതമും ദുഃഖാഗമനം
അന്നന്നോടൊത്തൊരുപോലെപം
വന്നിടക്കൊണ്ടുള്ളസുഖം ബദ്ധ-
ദുർല്ലഭമെന്നറിയിച്ചീടേണം
നല്ലബുധന്മാരഖിലമിദാനീം"
ചൊല്ലിയപദ്യത്തിന്റെ പൊരുളിതു
വല്ലമതൊട്ടുഗ്രഹിച്ചീടേണം,
ദൂഷണവാക്കുകൾ ചൊല്ലുകയെന്തു
ഭൂഷണമെന്നുനടിച്ചുനടക്കും
ദോഷജ്ഞന്മാർപലരുണ്ടതിനാലി-
ബ്ഭാഷാകവിതമഹാവൈഷമ്യം
ഗുരുകൃപമൂലമതും പരമറിവാൻ മമ
സുകൃതവരവാൻ വരമരുളേണം;
തകഴിയിലമരും ഹരിഹരസുതനും
സകലഗുണങ്ങൾ നൽകീടേണം;
നഗവരനന്ദിനിമാതൃമതാം
ഭഗവതിസതതം കാത്തരുളേണം;
വിഗതകളങ്കം കവികളുരപ്പാൻ
മികവുനമുക്ക ലഭിപ്പിക്കേണം,
അംബരതടിനീനിലയനിലീനമൊ-
രംബുജനയനം നയനാനന്ദം
കംബുകരാംബരിശോഭിതമാകിന
ബിംബമെനിക്കവലംബനമേകും
ഉലകുജയിച്ചുജയശ്രീകലരും
കലുഷഹരമാകിന കുവലയനയനൻ,

മൂഷകടെപെരുമാളവനീ പതികുല
തിലകമതാകിന മന്നരിൽ മന്നൻ,
വലരിപുസന്നിഭനംബുധികാഞ്ചി
വലയിതമാകിന വസുധാചക്രം
കുലബലയാജനപൌരുഷശാലി
നലമൊടു വാണു വസിക്കും കാലം;
പാരിൽദ്രവ്യവിഭൂതിപെരുത്തും
ദാരിദ്ര്യംബത കേൾപ്പാനില്ലാ
ചാരുസ്ത്രീകുലപാലികമാരുടെ
ചാരിത്രത്തിനു ഭംഗവുമില്ലാ;
മൂർഖതയില്ലാ ദൂഷണമില്ലാ
മൂർഖതയുള്ള ജനങ്ങളുമില്ലാ
കല്മഷമില്ലാ കശ്മലരില്ലാ
കർമ്മങ്ങൾക്കൊരു ബാധകളില്ലാ,
വഞ്ചനയില്ലാ വൈരമതില്ല
വാഞ്ഛിതമെന്തവരാ
ചഞ്ചലമില്ലാ ചാപലമില്ലാ
ചഞ്ചലമിഴിമാർക്കല്പവുമില്ലാ,
നിന്ദകളില്ലാ നിഷ്ഠുരമില്ലാ
നിന്നനിലയ്ക്കൊരിളക്കവുമില്ലാ,
മന്ദതയില്ലാ മത്സരമില്ലാ
മന്ദിരതതിവിനാശമതില്ലാ;
ഭീഷണിയില്ലാ ഭീതിയുമില്ലാ
ഭീഷണരാക്ഷസഘോഷണമില്ലാ,
ഏഷണിയില്ലാ എതിർപടയില്ല
ഏഷണരോഷവിരോധമതില്ലാ
മോഷണമില്ലാ മോഹവുമില്ലാ
മോഷ്ടാവെന്നൊരു നാമവുമില്ലാ;
കുത്സിതമില്ലാ കുടിലതയില്ലാ
കുസ്സാളബാലകജനമില്ലാ;
ശണ്ഠകളില്ലാ ശാഠ്യകളില്ലാ
ചണ്ഡികളാകിന മാനുഷരില്ലാ;
സങ്കടമില്ലാ സംഭ്രമമില്ലാ
സംഘവിരോധമൊരുത്തനുമില്ല
സങ്കരമില്ലാ സാഹസമില്ലാ
സംഗരഭീതിപരാഭവമില്ലാ;
വ്യാകുലമില്ലാ വ്യാധികളില്ലാ
വ്യാകരണം പറയാത്തവരില്ലാ;

ലാഘവമില്ലാ ലാലസമില്ലാ
രാഘവസേവകരല്ലാതില്ലാ
വിഷമതയില്ലാ വിഷമമതില്ലാ
വിഷയങ്ങളുറ്റുപിടിച്ചവരില്ലാ,
പിഴകളുമില്ലാ പിശകുകളില്ലാ
പിഴകിപ്പോയ ജനങ്ങളുമില്ലാ,
കണ്ടകനില്ലാ കർക്കശനില്ലാ
കണ്ടാലഴകില്ലാത്തവനില്ലാ,
കാതരനില്ലാ കപടമതില്ലാ
കാതരമിഴിമാർക്കൊരു വിനയില്ലാ
ധർമ്മപ്പെരുമാറ്റം പണ്ടു നടന്നൊരു;
ധർമ്മത്തിന്നൊരു പിഴകൂടാതെ
തന്മകനതിലൊരു പത്തുമടങ്ങു സു-
ധർമ്മസമൃദ്ധിവരുത്തിവസിച്ചാൻ
നെല്ലും പണവും പൊന്നുമതീവ-
യെല്ലാമനവധിവർദ്ധിച്ചതിനാൽ
ഇല്ലങ്ങളിലൊരരിക്കമൊഴിഞ്ഞി-
ട്ടില്ലെന്നായിതു വിപ്രന്മാർക്കും
വിത്തും നെല്ലും വാരിക്കോരി-
പത്തായങ്ങൾ നിറച്ചൊരു ശേഷം
പത്തായിരമിനിയുണ്ടതിനാലാ-
പത്തൊഴിയുന്ന ഗൃഹസ്ഥന്മാരും.
പെരുവഴിപോക്കർക്കൂണുകൊടുപ്പാ-
നൊരുവനുമില്ലാതെ ക്ഷിതിതലമാം;
ഒരു നാഴിക പുലരുന്നതിൽ മുമ്പേ
ചോറും കറിയും വെച്ചുണ്ടാക്കി
പെരുവഴി പോക്കർ വരാഞ്ഞിട്ടവരെ
പെരുവഴി നോക്കിയിരിക്കും സരസർ.
അക്കാനനത്തിൽ വഴി പോകുന്നോ-
ർക്കൊരു വൈഷമ്യമൊരിക്കലുമില്ലാ
നിരുപിക്കർപോരും ഞൊടുക്കഴിക്കാ-
തൊരുകറിയല്ലാ രായപോകലും;
കറിയരിവെച്ചു വെള്ളത്തൊരു ചോറും
കറികളുമത്ര്യം ഘൃതവും കൂട്ടി-
നിറയെക്കൊടുക്കും കഴിക്കും പരിഷകൾ
കരയല്ലൻപതു ലക്ഷം ദിനവും.
പട്ടന്മാർക്കിഹ ചോറുകൊടുപ്പാ-
നൊട്ടല്ലാതെ മൂഷകടെ മന്നൻ,

വട്ടം പലവക പച്ചടികിച്ചടി
പട്ടറ്റീടിന പാറ പരിപ്പും
വണ്ണൻ പഴവും പപ്പടവും പല
കണ്ണൻ പഴവും കറികളുമെല്ലാം
തിന്നും മധിതഘൃതപാലുമുള്ളതുമി-
വണ്ണം പ്രബലിതമല്ലാതെ ഘോഷം
നന്താഴത്തിന കാച്ചിയതാതം
പുത്തൻ മാങ്ങാനാരങ്ങാക്കറി
മത്തങ്ങാക്കറി മറ്റും പലവക
നിത്യവുമിങ്ങിനെ ഭോജനമായും
കുത്തുണ്ടൊരുദിശി പാട്ടുണ്ടൊരു ദിശി
കൂത്തുണ്ടൊരുദിശി കീർത്തനമൊരുദിശി
ആട്ടമൊരേടത്തഭ്യാസികളുടെ
ചാട്ടമൊരേടത്തായുധവിദ്യാ
കൊട്ടും കോലടി ചെപ്പടി തപ്പടി
തട്ടിന്മേൽ കളി തകിലും മുരളും
നാടകനടനം നമ്പ്യാരിൻ താളം
പാഠകപഠനം പാവക്കൂത്തും
മാടണിമുലമാർ മറ്റുദിനിയാട്ടം
പടവാമറിന പലപല മേളം
ചന്തംതേടിന പള്ളൂംഗമൊല്ലൂ-
മത്താറടീനം വാകിടക്കളിയും
പന്തടി വീണാ വേണുനാദവും
പിന്നും പോരണി ... വിധവും
അന്തണവരരുടെ ശാസ്ത്രവിചാരം
ഗ്രന്ഥികളുടെ പാഠമസരവാദം
സന്ധിതുടങ്ങിനനയശാസ്ത്രങ്ങളു-
മെന്തിനു ചൊന്നാലില്ലവസാനം
മതികളനവധി കോലാട്ടുകളും
ചന്തിനിറഞ്ഞൊരു കതിരപ്പടയും
ലന്തരത്താക ചാകിരത്താകകർ
കുന്തം ചവളം വില്ലും തേരും
ആയുധവാഹനവിഭവം പാരാവാ-
നായിരമാനമുള്ളവനും പണി;
മായവിതന്റെ മകനാം മന്നവ-
നായതനയനൻ വാണൊരു കാലം
നായന്മാരുടെ വീടുകൾ തോറും
മായാഭഗവതി വിളയാടുന്നു,

കായസ്ഥന്മാരെച്ചൂന്മാക്കൊരു
കായക്ലേശവുമില്ലക്കാലം.
നാഞ്ചു പാറ്റുള്ളൊരു കണ്ടത്തിൽ
പുഞ്ചവിതച്ചു വിളഞ്ഞതു കൊയ്താൽ
നാഞ്ചുജനത്തിന ചെലവു കഴിക്കാ-
മഞ്ചുനമാരേഴും മാസം മുഴുവൻ
തഞ്ചിലപൂകളും വിത്തും കുലിയു-
മമ്പോരതെ കണ്ടം കഴിച്ചാൽ
നാഞ്ചോ പാരത്താ വാട്ടുകൊടുപ്പാൻ
വാങ്കരിച്ചാലുമതിലുണ്ടാവും;
കണ്ടങ്ങളിലുഴവെന്നു ക്രമാ-
ളുണ്ടാമനവധി നെല്ലു കാലം.
കണ്ടങ്ങളിലുളവാം വിളവുളവെ
കണ്ടവരില്ല കൃഷിക്കാരന്മാർ
പ്രജകളെ രക്ഷിപ്പാൻ വിതയുള്ളോ-
രെജമാനന്മാരതി സാമന്മാർ
ദ്വിജവരരെകതിയുമൈത്രവിശേഷം
വിജയസമർത്ഥന്മാരവരെല്ലാം
നാരികളോടു വിചാരിച്ചിട്ടൊരു
കാര്യക്ലേശവുമന്നില്ലെങ്ങും
നേരല്ലാതൊരു സംസാരങ്ങളി-
ലാരംഭങ്ങളുമില്ലക്കാലം
അപരാധികളൊരുത്തം വാങ്ങി-
ട്ടപരാധത്തെ മറയ്ക്കയുമില്ലാ
ഉപകാരം ചെയ്തവരത്തെന്നോ
കൃപകൂടാതെ ചതിക്കയുമില്ലാ;
ദുഷ്ടന്മാരുള്ളൂ ധനവാനെങ്കിൽ
ദൂഷണമെന്നൊരു ഭാവവുമില്ല.
എന്തിനി കേട്ടിട്ടജമാനൻ ചതി-
മിന്നിനി കാട്ടുകയില്ലയു കാലം;
ജാതികലർന്നതയില്ലാളുമുളളു
ചെയ്തിടുന്ന ജനങ്ങളുമില്ലാ,
കോട്ടക്കച്ചുമണ്ണുപ്പാടൻ വക
കോട്ടാറൻ പലതൂപ്പട്ടികളും
കട്ടിക്കാവണികൾ പലതരങ്ങളു-
മെട്ടുമുളം പലരാസാരൻ മുറിയും
കെട്ടിക്കാച്ചിയമുണ്ടുകളെന്നിവ
കെട്ടിയെടുക്കും പട്ടന്മാർ ചിലർ

നാട്ടിൽ നടന്നൊരു വാണിഭമെന്നും
കേട്ടിട്ടില്ലക്കാലത്തിങ്കൽ
ഏഴുവെളുപ്പിന്നൊരു കളിപ്പൂരു
പാഴുവരാതെ കഴിക്കും നിയമം
താഴുകയില്ലൊരു ദിക്കിലുമെന്നാ-
ലൂഴിയിലുള്ള മഹാവിപ്രന്മാർ
ഉലകിനിവണ്ണം പൊലിമവരുത്തി-
ക്കലബലഭൂഷണമുലകടെ പെരുമാൾ
പലപലമന്ത്രികളോടിടകൂടി
പലസുഖസൗഖ്യം വാണരുളുന്നാൾ
ഒരുദിനമരചൻ നരവരസഭയിൽ
പരിചൊടുമണിസിംഹാസനമേറി-
പ്പരിണതരാകിന മന്ത്രികളോടെ-
ന്നരുളിച്ചെയ്താനിതുസാദരൻ;—
"മധുരയിൽ മന്നവനെന്നൊരു പെരുമാൾ
മതികപടങ്ങളശേഷമിദാനീം
മതിമാന്മാരാം മന്ത്രിവരന്മാർ
മതിയിൽ മറന്നിഹ മരുവീടുകയോ?
മതിയാകില്ലവനെക്കൊലചെയ്യാ-
നിതിലൊരു പുരുഷനതെന്നൊരുമതമോ?
മതിമതിയെന്തിനനർത്ഥമിതെന്നൊരു
മതിമാന്ദ്യേന വസിച്ചീടുകയോ?
അതിനുത്തരമാൽ ചെലവിടുവാൻ ഞാൻ
മതിയല്ലെന്നൊരു ദുർബ്ബോധം കൊ-
ണ്ടതിയായിട്ടൊരു സന്താപത്തിനു
മതിമാന്മാരടിച്ചീടുകയോ?
മാതുലനെവെട്ടിക്കൊന്നൊരു
പാതകിയാമവനവനിവെടിഞ്ഞു-
പ്രേതപുരത്തിലിരിക്കണമിന്നതി-
നേതുമിനിക്കൊരു സംശയമില്ലാ.
ക്ഷോണീപതിയന്നിങ്ങനെയുള്ളൊരു
നാണിയമിങ്ങു നശിച്ചു തുടങ്ങി
നാണം കെട്ടൊരു കോണിലിരിപ്പാൻ
ആണുങ്ങൾക്കിതു ഗുണമായ്‌വരുമോ?
ഊണുമുറക്കവുമെന്നിയെയൊരു തൊഴിൽ
കാണുന്നില്ലിഹ നിങ്ങളിലൊന്നാ-
ക്കണ്ണവിലോചനമാരെപ്പോലെ
വാണാൽ മതിയോ? മതിമാന്മാരേ!
ഊൺകഴിപ്പാനടവിയിലുടനെ
നുണനടക്കും ശ്രേഷ്ഠാവും മതി,

അന്നങ്ങൾക്കു പിറന്നവനീവിധ-
ഗുണങ്ങളൊന്നുമൊരുന്നായില്ലാ
ക്ഷീണതകന്നു തനതിടപാടെ-
ന്മാനംകൊണ്ടു തകർത്തവരുടെ
ശോണിതശോണമതാകിന ദേഹം
ക്ഷോണിയിലിട്ടു പിരട്ടിശപ്പാവിന്നൊ-
ന്നുണിറ നൽകി സ്വാമിയെ വന്നഥ
താങ്ങവണങ്ങിത്തരസാകിട്ടമൊ-
രോന്നപ്പടകയുണ്ടുള്ളതുവാ-
ണ്ണരുതേ പുനരുണ്ണാനറിവിൽ"
ഇത്ഥം നൃപനുടെ വാക്കുകൾ കേട്ടതി
വ്യഥനതാകിന മന്ത്രിപ്രവരൻ
സഭയെഴുന്നേറ്റിലർ കൂപ്പി-
ട്ടുത്തരമിതുമൊന്നറിയിച്ചാൻ:—
"അരുളിച്ചെയ്തതു സത്യമിതൊന്നും
നിരുപിക്കാതുയമല്ലടിയങ്ങൾ,
കുരുസുതരാകിന്നരുനുവരെപ്പോ-
ലൊരുതൊരു സാഹസമെന്നൊരുപക്ഷം;
നരപതിധർമ്മജനാരുമൊരു
പരിചൊടുവിപിനേ വാഴുംകാലം
ഉരഗപതാകനും സഹജന്മാരും
തങ്ങടെ വിഭവം കാട്ടാൻ
പൊരുകിനപോഴും കർണ്ണനും തഴിയും
കരിതുരഗങ്ങളുമെന്നൊരു ഘോഷം
നിരുപമപൌരുഷമവിടെച്ചെന്നാർ
നിരുപിക്കാതൊരു നാണക്കേടഥ
വിരവൊടുകിട്ടീതലയും താഴ്ത്തി-
പ്പുരിപുക്കാരതു കേട്ടിട്ടില്ലേ?"
അരുളിച്ചെയ്താനലകടെ പെരുമാൾ
"അതുമാത്രം ഞാൻ കേട്ടിട്ടില്ലാ
പെരുകിനകൗതുകമുണ്ടതു കേൾപ്പാൻ
പരിചൊടുതൽക്കഥകഥനം ചെയ്ക"
അരുളപ്പാടതു കേട്ടൊരു സചിവൻ
കരതളിർകൂപ്പിക്കഥനം ചെയ്താൻ;—
"എതിരില്ലാതൊരു നാഗപതാകനു-
മ്മതിരേതിയേറിന ശകുനിയുമുടനെ
പാകജലോചനപാദാംബുജമധു-
ഭൃംഗമതാകിന ധർമ്മാത്മജനെ

കള്ളച്ചൂതുകൾ കൊണ്ടു ചതിച്ചു-
കള്ളന്മാരിവരടവിയിലാക്കി;
വെള്ളക്കേടും പെടും രാജ്യവു-
മുള്ളപദാർത്ഥങ്ങളശേഷമടക്കി
ഉള്ളതടിച്ചു തകിച്ചു മദംകൊ-
ണ്ടുള്ള നിരാശ്രയ കവിത്തൊടും മല-
വെള്ളത്തിരകൊണ്ടിരവും പകലും
തള്ളിയലച്ചും പാരിതാപത്താ-
ലുള്ളത്തിൽ പുനരെന്തെ പൂവൊരി-
ലെല്ലാരും ബാഹ്യമാനം കൂടാ-
തുള്ള ശരാസനമോടെതിർക്കി
അങ്ങിനെയങ്ങു വസിക്കും കാലം;
ധർമ്മതനൂജനാമന്നവനാകും
പെൺമണിയാളും ഭ്രാതൃപരിവാരം
നിർമ്മലരാകിന വിപ്രന്മാരും
ശർമ്മദമാകിന ധർമ്മാരണ്യേ
നിർമ്മലതീർത്ഥജലങ്ങളുമാടി
ധർമ്മികരാകിയ താപസവരരുടെ
സമ്മാനത്തെ ലഭിച്ചു ലഭിച്ചും
കിർമ്മീരാസുരനിധനാനന്ത-
രമതിഘോരവിപിനാന്തരം
സന്തോഷത്തൊടു വന്നവിടെത്തി
ശാന്തന്മാരവരങ്ങനെ തന്നെ
സന്തതസുഖിച്ചു നിതാന്തമനോഹര-
കാന്താരനിജകാനനവിഹിതം
ക്ലാന്തിവെടിഞ്ഞതികാന്തിയുതന്മാ-
രത്യുജ്ജ്വലരൊരു ചെന്താർമകളുടെ
കാന്തനതാനും കാന്തം തിരുവുടൽ
ചിന്തിച്ചധിഗതസന്തതമോദം-
നന്ദിരന്തരതരമാം ഭോ-
സിന്ധുതരംഗനിബന്ധനമൻപൊടു
സന്തരണം ചെയ്തവിടെ വസിച്ചാർ.

മട്ടമാറി.

അക്കാലം ദുര്യോധനൻ ചൊല്ലേറുന്നനുജ-
ന്മാരും
അർക്കാത്മജൻ കർണ്ണനും ധിക്കാരി ശകുനിയും
ഉൾക്കാമ്പിലുള്ള വൈരമൊക്കെപ്രകാശിപ്പിച്ചു
തക്കത്തിലൊരു ദിക്കിലൊക്കെത്തികണ്ടുകൂടി
പൊക്കത്തിലുള്ള പുരിപുക്കാശു ചെന്നിരുന്നു-
സത്ക്കാരങ്ങളും ചെയ്തു സൽക്കൌതുകവും പൂണ്ടു
നില്ക്കുന്ന കർണ്ണന്റെ കൈക്കുപിടിച്ചു മെല്ലെ
ചിക്കെന്നു പലപല വാക്കുകളുരചെയ്തു
വെക്കെന്നു സുയോധനൻ ഇക്കണ്ട നമുക്കെല്ലാം
ഇക്കാലം നിരൂപിച്ചിതൊക്കെസ്സുഫലമായി;
ഭോഷ്ക്കല്ല യുധിഷ്ഠിരനൊക്കെപ്പോളിപ്പ-
യോഗം
ആർക്കും വരുന്നതല്ല; പാർക്കുന്നതവരെക്കാട്ടി-
ലാക്കാനുള്ള പദമൊക്കെയും മാതുലനല്ലോ-
താക്കാനം സാധിക്കയോ!
ഊക്കുള്ള ഭീമസേനൻ തോല്ക്കുമെന്നിരുന്നാലും
ആർക്കും നിനവില്ലയും ഇക്കാര്യം സാധിച്ചല്ലോ.
വമ്പൻ വാഴക്കുലയതു തടിച്ചൊരു
പൊണ്ണൻ മാരുതി മലയുടെ കൂട്ടിൽ
കണ്ണുമടഞ്ഞു വിറന്നു തളർന്നൊരു
മണ്ണിൽ വീണു കിടന്നുഴലുന്നതു
കണ്ണുകൾ കൊണ്ടതു കണ്ടു രസിപ്പാൻ
കർണ്ണാ! കൌതുകമില്ലേന്നില്ലീ?
കർണ്ണസുഖം പുനരവരുടെ വാർത്താ-
കർണ്ണനമാത്രമതും മതിതാനും
ഒട്ടന്നാളിലൊരുത്തനെ വിരവൊടു
വിട്ടീടുകനാമെങ്കിലിദാനീം
കാട്ടിൽ ചെന്നവനവരുടെ ചേഷ്ടികൾ
ഒട്ടൊഴിയാതെ ഗ്രഹിച്ചു വരേണം;
കാട്ടിൽ നടക്കും കാട്ടുമൃഗത്തെ-
ക്കാട്ടിൽ പരവശരാവരവരുടെ
പട്ടിണിയിട്ടു നടക്കുന്നവരുടെ
ചട്ടമെല്ലാം കേട്ടു രസിക്കണ-
മൊട്ടും താമസമതതിനിനിഹ
വട്ടം കൂട്ടുകവിരവൊടു കർണ്ണാ!
കോട്ടമതില്ലാതൊട്ടനെയുടനെ-
ക്കാട്ടിനു പോവാൻ വിട്ടീടുക നീ,
നന്നായ്ക്കതിരുവുള്ളൊരു പൂതനെ-
യിന്നു നിയോഗിച്ചിടണമതിനായ്"-
എന്നും തിരിയാത്താളുകളെവിടെ
മന്നവനവരെന്തിന്നു കൊള്ളാം?
തിന്നുമുടിപ്പാനല്ലാതവരാൽ
ഒന്നിനുമൊരു ഫലമതില്ലല്ലോ,

ഒന്നിനുമെച്ചമതു-സാധിക്കി-
ല്ലെന്നല്ലമളിയുമൊന്നു വരുത്തും,
തന്നത്താനറിയാത്തൊരു കൂട്ടം
വന്നു നിറഞ്ഞു നമ്മുടെ നാട്ടിൽ
എന്നുടെ മുതലുമുടിപ്പാനിപ്പോൾ-
മെന്നുടെ ഭൃത്യന്മാർ മുതിരുന്നു,
നായ്ക്കണക്കിനു കൂടാതെയവർ
കട്ടിപ്പട്ടരെയെന്തുമിടിക്കും,
പട്ടിണിയെന്നു നമ്മുടെ പിള്ളേ-
ർക്കൊട്ടും തന്നെ സഹിപ്പാൻ മേലാ,
വെട്ടമെടുക്കും മുമ്പേയവർകൾ
ചട്ടിപ്പുരമെത്തു ഭുജിക്കും
കുട്ടന്നതും കൂട്ടിയുരുട്ടിയ-
തൊട്ടല്ലതുമൊരു പലപ്രഥമം,
കൊറവകഴിച്ചൊരു തെക്കൻ മുളകും
ചുററിയുതിർത്തൊരു തൊലിയുമുരുക്കി
വെററിലതിന്നു മുഴപ്പിച്ചുംകൊ-
ണ്ടേററം തിരിക്കും രസികന്മാരായ്,
കുററങ്ങൾ മന്ത്രിമാരുടെ വീടുകൾ
പററിപ്പുകിലുപറഞ്ഞു രസിച്ചും
വെററപിടുങ്ങിത്തിന്നുമവരുടെ
കുററമുരച്ചു ചിരിച്ചുതിരിച്ചും,
പകയുള്ളവരെപ്പിഴചെയ്യിച്ചൊരു
വകയുണ്ടാക്കും പുകയിലകൊൾവാൻ
പകലും രാവുമഹങ്കാരത്തിനു
മികവുള്ളവരിവരെന്തൊരു കഷ്ടം!
തിരുവുള്ളക്കാരിവരെന്നാർത്തി-
ട്ടുരിയാട്ടകയില്ലറിവുള്ളവരും;
അറിയാത്തവരിവരൊരുവർക്കും വഴി-
തിരിയാപ്പെരിയ ജനത്തിനുപോലും;
കുടിയന്മാരിവരാകൃതികണ്ടാൽ
കുടിയന്മാരൊരു വേലയെടുപ്പാൻ
മടിയന്മാർ പലജനമുണ്ടിഹ കഠ-
കുടിയന്മാർവരെന്നി[illegible]ം,
ചോറുകൊടുക്കും യജമാനകൾ
ക്കൂറുള്ളവരിഹ പാരമെറെയും
മാറുകയില്ല പറഞ്ഞാലെന്നാ-
ല്ലേറുകയേ വരുദിവസംതോറും,

ഏറുകൊടുപ്പാൻ തോന്നുമെനിക്കി-
പ്പോരാളുകളുടെ ധിക്കാരം കണ്ടാൽ;
നൂറുജനത്തിലൊരുത്തനുനേരെ-
ല്ലിവരെന്നു പെരുത്താകുന്നോ-
തോണികടന്നാൽ തുഴകൊണ്ടെന്നൊരു
നാണിയമുണ്ടു മോഷ്ടില്ലതും,
ഊണുകഴിച്ചു തിരിച്ചാലവരെ-
ക്കാണുകയില്ലൊരു ദിക്കിൽപോലും,
കാണുകയില്ലെന്നല്ലതിരഞ്ഞാ-
ലേണാക്ഷികളുടെ വീട്ടിൽ കാണാം.
നാത്താഴത്തിന്നിലവെയ്ക്കുമ്പോൾ
എത്താത്തവരുടെ പിലകൊണ്ടീടാം
പത്താലും വരുമസ്ഥിയതെന്നാൽ
ഒത്താലിങ്ങു വെപ്പാകുന്നു.
കുറില്ലാത്തവരെകിലുമിവരുടെ
ചോറുമുടക്കാൻ മടിയാകുന്നു
നീരം കണ്ണുവളർന്നീടുമ്പോൾ
ആരും മേന്മതിലില്ലാനിക
ഇവ്വിധമോരോന്നോ ചൊല്ലിനാൽ
കേവലമിതിനൊരു നേരുമുള്ള-
ദൈവികമുള്ളൊരു ദൂതനെവിരവോടു
പോവതിനായി നിയോഗിച്ചാലും
ആളുകേട്ടൻപൊരു രാധാനായൻ
മതിമാനാകുമൊരുത്തനെ വിരവൊടു
ഹിതമൊടുമെല്ലെ വിളിച്ചു വരുത്തി
ക്ഷിതിപതിശാസനമെന്നാരൊ ചൊല്ലാൻ.

ഒട്ടൻ വചനമതു കേട്ടൻപൊരുസമസ-
നൊട്ടും മടിക്കാതെ മാട്ടം തുടങ്ങിയൊരു
കോട്ടംവരാതെ ചെന്നു കാട്ടിലങ്ങകംപുക്കു
കാട്ടുമൃഗങ്ങളുടെ കൂട്ടത്തെയവനെത്തും
കൂട്ടാക്കാതെ കണ്ണോരോകൊട്ടിൽതിരിഞ്ഞുമല-
മുട്ടിൽ നടന്നു പല തോട്ടിൽ ചില വലിയ
മേട്ടിൻമുകളിലോരോ കോട്ടിൽമുനികളുടെ
കൂട്ടത്തെക്കണ്ടുകണ്ടങ്ങൊട്ടുനേരം ചെന്നപ്പോൾ
കേട്ടുദൈവതകമെന്ന കാട്ടിൽ മരുവീടുന്ന
ശ്രേഷ്ഠന്മാരായുള്ള യുധിഷ്ഠിരാദികളെന്ന

ദൈവതതരുസുഖരസികന്മാരായ്
ദൈവതവനത്തിൽ വസിച്ചരുളീടും

ശീതകിരണകുലതിലകന്മാരാം
ഭൂതലഖ്യാതനാം പൃഥാസുതന്മാർ
പാർത്ഥന്മാരവരിതാനന്ദമു-
ത്തീർത്ഥന്മാരതി പാവനമാകിന
തീർത്ഥസ്നാനം ചെയ്തു സുഖിച്ചോര-
നർത്ഥം കൂടാതിഹ വിലസുന്നു.
വാർത്തകളിങ്ങനെ ശ്രവണമറിഞ്ഞതി-
ധൂർത്തനതാകിന കുരുസുതപൂതൻ
പാർത്തിരിയാതെ തിരിച്ചു നടന്നഥ
പാർത്ഥിവനഗരം പുക്കാനന്നേ
കർണ്ണാദികളൊടുകൂടിസ്സഭയിൽ
സ്വർണ്ണാസനവരമേറിവസിക്കും
കർണ്ണജപനാം ദൂതനാമിങ്ങനെ
കർണ്ണേചെന്നു പറഞ്ഞറിയിച്ചാൻ.

ആനന്ദഭൈരവി—ചെമ്പട

(പല്ലവി)

"കേട്ടാലും വീര! കേട്ടാലും!
കേട്ടാലും ദുരിതശാന്തികേവലമനുജന്മാരാം
ഗുരുകടാക്ഷ പരമഭാഗ്യമുള്ളവ-
രൊരുദുരാധി വരികയില്ലെന്നോ വാ! (കേട്ടാലും)
കൌന്തേയന്മാർ സന്തോഷം
കാന്താരേ വസിക്കുമ്പോളും
സന്താപമവർക്കില്ലെങ്ങും
കനിവിയന്നമുനിജനങ്ങളോടവ-
രനിശമേവ വാണുനർമ്മേണ ചിന്തിച്ചു (കേട്ടാലും)
ദൈവതകാരുണ്യമേറുന്ന,
കൈതവങ്ങളവരോടു
ചെയ്തതൊന്നും ഫലിച്ചീല
കരുണയുള്ള നരകവൈരിതന്നുടെ
ചരണമൊന്നു ശരണമിന്നവർക്കിഹ (കേട്ടാലും)
തീർത്ഥങ്ങൾ തോറും പാർത്ഥന്മാർ
സാർത്ഥമാക്കി നാലാം പുരു-
ഷാർത്ഥമവരാത്തമോദം
സരസിജാക്ഷചരിത സാത്വികീർത്തന
വിതതമായി (കേട്ടാലും)
ദുരിതമായതൊക്കവേ
കാടുകൾ തന്നെ വീടുകൾ
തോടുകൾ നദികൾ നല്ലകോട്ടകൾ പലതുണ്ടു
അരിവിയാനമതികയുണ്ടു നല്ലൊരു
വരിയിൽവേണ്ടുമരിയുമുണ്ടുകൊറ്റിനാ-
ജന്തുക്കളെല്ലാം ബന്ധുക്കൾ (കേട്ടാലും)
ശാന്തികലർന്നുള്ളും വന്നാ-
ക്കന്തോഷം പ്രാതലുനർക്കും
നാടുവിവാസമപ്യുതമാമെന്നൊരു
കഷ്ടമില്ല തരമില്ലവർക്കിഹ (കേട്ടാലും)
ഉത്സാഹം പൂണ്ടു മേവുന്ന
മത്സരം കൂടാതവർ വത്സരം പതിനൊന്നായി
വിരവിലിങ്ങു വരുവതിനു സംഗതിവരുമവർക്ക്
കരുതിവാഴുകൊള്ളുക!

മട്ടമാറി.

ഓട്ടൻ വന്നു പറഞ്ഞൊരു വാക്കുകൾ
കേട്ടുകയർത്തുരചെയ്തു സുയോധനൻ
"പട്ടകം പൂരതിലായുള്ളൊരു
ഭട്ട! നില്ലിനിയെന്തറിയാം?
നിന്നോടവരുടെ ഗുണദോഷങ്ങളി-
ലൊന്നും ഞാനിഹ ചോദിച്ചീലാ
ഒന്നിനയച്ചാലതുമാത്രം
വന്നു പറഞ്ഞീടുകിലതുപോരും
പോടാ നിന്നുടെ ദുശ്ശാമർത്ഥ്യം
കൂടാ നമ്മോടുകളികളോരോ!
പാടവമേറിന പാണ്ഡുസുതന്മാ-
രോടിക്കൂടി നടന്നാലും നീ;
നമ്മുടെ ചോർത്തിനനൊരു മൂഢൻ
നമ്മുടെ വൈരികളിൽ ബഹുമാനം
നമ്മുടെ ദോഷവുമവരുടെ ഗുണവും
വെൺമയിലുരചെയ്തീടിനമൂഢ!
കാട്ടിൽ ചെന്നവരൊടുകൂടി
കഷ്ടനിതിന്നകിടന്നാലും നീ
കൂട്ടക്കാരെക്കുറിയില്ലാത്തോര-
ചേട്ടക്കാരനൊരിടയില്ലെങ്ങും
ചോറൊരിടത്തിൽ കൂറൊരിടത്തിൽ
വേറതിരിച്ചു ഗ്രഹിപ്പാറായി
ഏറിപ്പോം പറയുമ്പോളിക്കഴ-
വേറിക്കിട്ടതൊഴിപ്പാൻതോന്നും
മാറ്റാരിൽകനിവേറാനുള്ളൊരു
ക്രൂരരേക്കാൾ മാറ്റാർനല്ല
ഉപ്പുപിടിച്ചുപരാർത്ഥതക്കാർ
ഉപ്പിനുപുളികറയും പറയുമ്പോൾ

അപ്രിയമായ്‌വരുമെങ്കൊന്നും ചെ-
മിപ്പതിഷ്ടമതാവില്ലാവിവിൻ!
ഇക്കൂട്ടത്തിൽ പരിപാവനമായ പ-
ന്ത്രണ്ടുചെയ്തന്നിഹരതാനും
അക്കൂട്ടത്തിൽ ചെന്നിടപെട്ടാ-
ലിക്കൂട്ടം ചിതമെന്നുംതാനും
ദുഷ്ക്കുലജന്മാപാപികൾവ-
ന്നിക്കൂട്ടത്തിൽ നിറഞ്ഞുകഴിഞ്ഞു;
യോഗ്യരല്ലാതവരെ വിശ്വാസം പൂണ്ട-
രിക്കാലത്തുനമുക്കില്ലല്ലോ
ഇങ്ങനെയൊന്നിനിവിങ്ങുന്നേരം
ദുർജ്ജനമതിനൊരു ഭൂഷണമേറ്റം
സജ്ജനമെന്നുപരാങ്കകരയും
പങ്ക്തമനസ്സുകളേറെസ്സഭയിൽ
ഇതുകൊള്ളാമെന്നൊരുവരപക്ഷം
അതുകൊള്ളാമെന്നപരനപക്ഷം
ഇതുരണ്ടും ചിതമല്ലന്നും ചില
മതമുണ്ടാപ്പുതമങ്ങനെയുള്ള;
കള്ളച്ചൂതുകൾ നാട്ടിലനേക-
ന്തുള്ളതൊരെണ്ണം കേട്ടിട്ടില്ലാ,
കള്ളന്മാരുടെവാർത്തകളെല്ലാം
കള്ളന്മാർക്കേ ബോധമതുള്ളൂ
ചോദ്യകർമ്മിക്കാതെകൂതാനോരാ
ചൂതുകൾപൊരുവാൻ വാസനയില്ലാ,
കൗതുകമെന്നുപറയും താനും
വാതുകൾ പറവാൻ കാരണമുണ്ടാം,
വാതുപറഞ്ഞു കൊടുത്തതരംതോറും
മാതുലനിങ്ങുകരസ്ഥമതാക്കി
കൈതവമെന്നുമാതുലനിവിടെ
ചെയ്യുതിലൊന്നും തോന്നുന്നീല
പണയംതന്നു വാങ്ങാതെങ്കിൽ
പണയംപറയുന്നതിനു പാരിൽ?
പണമെന്നുള്ളതിനോടിടപെട്ടാൽ
പ്രണയംകൈവെടിയാത്ത ജനമില്ലല്ലോ
ഗുണവാന്മാരൊരബദ്ധം ചെയ്താൽ
ഗുണമേ ചൊല്ലുവനൊരു ബോധക്കാരൻ,
പണമുള്ളവനെപ്പാട്ടിൽവരുത്താൻ
പണിയെ ചെയ്യുന്നതുപഹതിവയമം,
ചൂതിൽചെയ്തതു പിന്നെയൊരുനേരം
കൈതവമെന്നൊരു വാർത്തനടത്തി
ഏതുമതിറിയാത്തവർ പറയുന്നതി-
ലേതുമിതിക്കൊരു ഭീതിയുമില്ല
ഇവരാംപുനരതുനേരെന്നാർത്തി-
ട്ടവരുടെഗുണഗണമുരചെയ്യുന്ന
വേദനമൂലത്തിലും നന്ദിവേദം
ഇവനല്ലിപ്പാരതന്നെന്നാലപ്പാൻ"
ഇത്തരമങ്ങുകയർത്തുപറഞ്ഞതി-
നുത്തരമവനൊന്നുരചെയ്തീലാ
സത്വരമവനിയിൽ വീണവനങ്ങി
ദ്ദുശ്ശാസനകോപമൊന്നുശമിച്ചു,
ഗാന്ധാരീസുതരടനേപുനരപി
ഗാന്ധാരാദികളോടുരചെയ്താൻ
"കൗന്തേയന്മാരവർ പുനരിനിയും
കാന്താരാന്തരമങ്ങുകഴിഞ്ഞാൽ
മാനാവമരാഹമൊന്നരതുറ്റം
ക്രൂരൻ ചിലരെക്കൂട്ടിക്കെട്ടി
പ്പോരാടുകൊല്ലുവിപ്പാവനരാടം-
ഭയമോന്നാലിനിയില്ലാൻവിഷമം
കാര്യനിർമ്മക്കുന്നവർ പുലിപോലെ
പിന്നീടാണെത്തു പിന്നെങ്ങുനേരം
രാരാതമരുകയില്ലല്ലിതാം?
ഊരാക്കാരവർ പലതരമല്ലോ,
ഇക്കൂട്ടത്തിലൊളിച്ചിരിപ്പാൻ
നോക്കിയിരിക്കുന്നതിനുപലതരം;
തക്കംവരണമെങ്കിൽ കപടിഞ്ഞാൻ
ചിക്കനുമൂലത്തിൽനിറവരികളേറ്റം
ഇക്കാലം ചിലകലഹത്തിൽക്കൂട്ടാ-
നൊക്കെക്കൂടിവിചാരിക്കുന്നു
ഇക്കാര്യങ്ങളൊക്കെവരുമ്പോൾ
ഇക്കഥയൊന്നറിഞ്ഞേപറവൂ"
ദുര്യോധനനുടെ വചനംകേട്ടഥ
വീര്യഗുണാംബുധി കർണ്ണനരുതാൻ
"ധൈര്യം പൂണ്ടുവസിച്ചീടേണം
കാര്യംകൊണ്ടു വിഷാദിക്കേണ്ടാ
നേർത്തുവരുമ്പോൾ പിന്നീടെന്നെ
ശത്രുക്കളൊന്നും നമ്മൊട്ടുക്കൂടാ

കൃത്തശരാവലികൊണ്ടെനവരെ
മൃത്യുപിടിപ്പാൻ ഞാനൊരുവൻമതി,
മറുപക്ഷത്തുവരുന്നജനങ്ങളെ
തറുതിപെട്ടുപ്പാനെന്തിഹബന്ധം?
കരനരിലക്ഷം കൂടുകിലും ഒരു
ചെറുപുലിയോടുഫലിക്കയില്ലതും
അറിവുള്ളവനിഹ നമ്മുടെ ദുർവ്വിരുതുക-
ളറിയുവതിന്നൊരു സംശയമില്ലാ
അറിവില്ലാത്തവർ ദൂഷണവാക്കുകൾ
പറയുന്നതിന്നൊരു സങ്കടമില്ലാ,
കണ്ടാലറിയാത്തുള്ള ശഠന്മാർ
കൊണ്ടാലറിയും കളിയല്ലശഠാ!
വേണ്ടാത്തതിനുടക്കരുതരുതേ
വേണ്ടാസനമൊന്നെന്നൊരുക്കൂടാ;
ഗുണ്ടികടിച്ചുപടച്ചുവതെന്നൊരു
ചണ്ടിപ്പരിഷകൾമണ്ടിയൊളിക്കും
ശണ്ഠയുടന്നാലതിനൊരതിശയ-
മുണ്ടെന്നുള്ളതുബോധിക്കേണം
കണ്ടന്മാരിനിവന്നിഹനേർത്താൽ
ചെണ്ടക്കാരെന്നൊരുപേരുണ്ടാം
പണ്ടേക്കാരും പല വിക്രമപൌരുഷ-
മുണ്ടിപ്പോൾ മമ കൌരവവീരാ!"
ശകുനിയുമപ്പോളുരചെയ്താൻ മരു-
മകനേ! മതിമതി ഭീതികളെല്ലാം
പ്രകൃതിഗഭീരന്മാർക്കും ഞാനൊരു
വികൃതിവരുത്തുവതിന്നു സമർത്ഥൻ,
പാർത്ഥന്മാരിനി വന്നാലുടനെ
തീർത്തുരചെയ്യാമില്ലവിവാദം
തീർത്ഥസ്ഥാനമൊരതിപപ്പുവരം
പാർത്ഥന്മാർക്കിനിയുംകല്പിക്കാം
പിന്നെവരുമ്പോൾ പിന്നെയുമുണ്ടാ-
മെന്നുടെകൌശലമതിലുമൊരധികം
ചട്ടന്മനുജന്മാനുജന്മാരും
ചെട്ടകളെവരുമുള്ളൊരുകാലം
കാട്ടിലിരുന്നു പിരിഞ്ഞീടേണം
നാട്ടിൽ കറാനിനിയെളുതല്ലാ"
ഇങ്ങനെശകുനിയുമുരചെയ്തപ്പോൾ
തിങ്ങിനമോദം മനസി ജനിച്ചു
ഇംഗമഹാവാദകാരം പൂണ്ടു-
ജംഗമപങ്കജനാപുനരുരചെയ്താൻ
"കാട്ടിലിരിക്കും പാർത്ഥന്മാർക്കിഹ
കാട്ടിടേണം നമ്മുടെ വിഭവം
കൂട്ടിടേണം ബഹു പുരുഷാരം
കേട്ടിടേണമിതെല്ലാമെന്നും
കൊട്ടിടേണം ഭേരീപടഹം
ഞെട്ടിടേണം ഭുവനമശേഷം
തട്ടിടേണമകമ്പടിവടിവോടു
പൊട്ടിടേണം കലഗിരികഹരം
പട്ടുകൾതൊപ്പികളിട്ടുമുറുക്കി
പട്ടാഭിനിവട്ടംകെട്ടി
തട്ടിനടത്തിക്കൊട്ടിമുഴക്കി
പെട്ടികളും പല പെട്ടകവും ചില
കട്ടകമെന്നിവാകട്ടിയെടുപ്പി-
ച്ചൊട്ടകവും ചില പട്ടിക്കുതിരകൾ
പട്ടണികൾ പല ചെട്ടികളും കോ-
മട്ടികളും പല പട്ടന്മാരും
വട്ടംകൂട്ടിവരത്തിനപോവാ-
നൊട്ടുംതാമസമരുതിനി നമ്മുടെ
പുഷ്ടശ്രീയൊടുപൌരന്മാരവരെ
കാട്ടുവതിന്നു നമുക്കു സഹായം
നായന്മാരെവരുത്തീടുവതിനു
പോയാലും ചിലർ വേഗമിദാനീം,
ആയുധവാഹനകോപ്പുകളെല്ലാ-
മായതുപോലെ വരുത്തീടേണം;
നാട്ടിലൊരുത്തനുമിതിനുവരാത്തോൻ
വീട്ടിൽ ചോദ്യം കല്പിക്കേണം
കേട്ടവർ കേട്ടവർ കൂട്ടത്തോടെ
കോട്ടയിലെത്തിസ്ഥലമുപിക്കേണം
എങ്ങുനമ്മുടെ ചന്ത്രക്കാരൻ?
ചങ്ങാതിക്കൊരുതെല്ലുമില്ലാ
അങ്ങാടിത്തെരുവിൽച്ചെന്നറിയും
തേങ്ങാ മുളകും വാഴക്കായും
നായന്മാർക്കിഹചോറുകൊടുപ്പാ-
നായതിനുള്ള പദാർത്ഥമശേഷം
വിരവൊടുകൊണ്ടുവരേണമതിന്നായ്"
ഇതരജനംപോയീടേണം

പൂകയില വെററില കന്നുറും പല
വകയിൽ കള്ളു കാഴ്ചദ്രവ്യം
സകലപദാർത്ഥവുമിങ്ങുവരുത്തി-
ട്ടുന്നാഥനെ വണങ്ങീടേണം"
എന്നുകേട്ടൊരു നാട്ടുകാര-
രൊന്നൊഴിയാതെ പദാർത്ഥംകൂട്ടി
സന്നാഹത്താൽ കല്പനവാങ്ങാ-
നൊന്നുകൂടിവരാൻ തുടങ്ങി;
പുരുഷാരത്തെയറിയിപ്പാനായ്-
പ്പുത്തന്മാരെയയച്ചുതുടങ്ങി;
വിരുതന്മാരവർ നാട്ടിലശേഷം
നരപതികല്പനയങ്ങു നടത്തി,
കല്പനകേട്ടൊരു നായന്മാരും
കെല്പൊടുവന്നു നിറഞ്ഞുതുടങ്ങി,
അല്പമതല്ലാത ജലധികണക്കെ
തല്പരസീമ്നി പരന്നു നിരന്നു
തങ്ങളിലങ്ങു പറഞ്ഞുതുടങ്ങി:—
"സംഗതിയെന്തിതു കേട്ടോ കൂവാ
ഇങ്ങനെ പുരുഷാരത്തെ വരുത്തി-
ട്ടെങ്ങു പടയ്ക്കു തുടങ്ങീടുന്നു?
കടുവാപന്നികളെത്താൻ തലമേൽ
വെടികൊണ്ടെങ്ങാൻ വീണിട്ടുണ്ടോ?
ഉടനേ നരിയെ നാം പിടിപ്പാൻ
പടയുംകൂട്ടിയൊരുക്കുന്നുണ്ടോ?
പടയിൽ ചെന്നു മരിപ്പാനിങ്ങൊരു
മടികൊണ്ടല്ലീ പറഞ്ഞീടുന്നു,
കടമുണ്ടെന്നതു പുത്തനിനിക്കതു
[illegible]
ഇതു പുതുമകളിപ്പോളിതിന-
ത്തോക്കൊരുതിക്കിൽ പണയംവെച്ചു
മാടക്കാരുടെ തടികനിന്നൊരു
തോക്കതുവാരിക്കൊണ്ടെന്നാൽ ചൊല്ലി
ആക്കാനുള്ളൊരു തോക്കും കൊണ്ടുവ-
ന്നാലായ് ചെന്നുമരിച്ചെന്നാകിൽ
തോക്കവർകൊണ്ടുതിരിക്കും വന്നക-
ടക്കാർ വീട്ടിൽ പാടകിടക്കും.
ചോട്ടൻ പണ്ടു പടയ്ക്കു മരിച്ചതു
കേട്ടിട്ടില്ലേ നിങ്ങളിലാരും?
എട്ടുജനങ്ങളെ വെട്ടിക്കൊന്നൊരു
കോട്ടപിടിച്ചു പിന്നെ മരിച്ചു
മറ്റൊരുനേരം പിടികിട്ടാത വെടി
കൊണ്ടു മരിച്ചെന്നതൊരു കേളി;
വാളില്ലെന്നല്ലെന്നുടെ വീട്ടിലൊ-
രാളില്ലിന്നിതു കൊണ്ടു നടപ്പാൻ
കാളക്കുഞ്ഞിക്ക നടക്കയിതെന്യേ
കേളച്ചൻക്കൊരു തൊഴിലില്ലിപ്പോൾ
നായന്മാരായുള്ളവൻ പിറന്നാൽ
ആയുധമൊന്നു തനിക്കായ് വേണം
ആയതിനൊരു വകയില്ലാത്തവനുടെ
കായം കൊണ്ടൊരു ഫലമില്ലറിവിൻ!
നെല്ലും പണവും മോഹിച്ചെന്നുടെ
വില്ലും കണയും പണയം വച്ചു
നല്ലചിതക്കാരൻ ഞാൻ താനിനി
ഇല്ലം വിററു കാപ്പും തിന്നും
ഇല്ലെന്നല്ലിതു മൂടിയന്മാരുടെ
ഇല്ലന്നില്ല നശിച്ചു നിൽപ്പൂ.
വല്ലാതുള്ള വിശപ്പു വരുമ്പോൾ
വല്ലതുവിററും കൊണ്ടു കഴിക്കാം;
ഇങ്ങനെയെല്ലാം മതിമതി നാമിനി
പോക്കം ചെന്നു മുഖം കാട്ടേണം
നോക്കാനായുള്ള യജമാനന്മാർ
വക്കാണിക്കമതൊത്തിടേണം.
രാവും പകലും കല്പനകേൾക്കും
നായന്മാർക്കൊരു കാലക്കേടിപ്പോ-
[illegible]
ളായതു ചെന്നാൽ കാര്യമുണ്ടാം
ഇഷ്ടം ചെന്നു പറഞ്ഞു മറിപ്പാൻ
ഒട്ടും മടിയില്ലാത്ത സമർത്ഥന്
കിട്ടും പലകുറി പട്ടും വളയും;
വെട്ടുംകുത്തുമിതിനു മുതിർന്നാൽ;
പണ്ടുള്ളവനപ്പട്ടിൽ വരുത്തി
ട്ടുണ്ടാമെങ്ങളും പറഞ്ഞു പലരും
പണ്ടെത്തിപ്പതും ചെകിക്കലുമാകാം;
കണ്ടവനെന്നതൻ വീട്ടിലുമാകാം;
സമ്മാനവൻ കൃഷികൊണ്ടു നടന്നു-
നമ്മാനില്ലെന്നറിയുന്നീലാ

നമ്മുടെ കാലത്തതിനും പിന്നെ
ഭേദാന്തരമായ് ചെല്ലുന്നീലാ;
ഇപ്പോൾ നമ്മുടെ കണ്ണുമെട്ടിപ്പാൻ
കള്ളനവനെന്നൊരു വഴികേട്
കള്ളംപറയുന്നോർക്കൊരു കാര്യംകൊ-
ള്ളിപ്പാനിങ്ങൊരു വകയില്ലിപ്പോൾ,
പണ്ടുപ്രവൃത്തി നടത്തിയ പരിഷകൾ
ഉണ്ടെന്നാലിതു വരികില്ലിന്നിയാ!
കണ്ടിച്ചോരുടെ കണ്ണുമെട്ടത്തു
കണ്ണിന്നിവരവുണ്ടെന്നാളും,
കണ്ണം പോയല്ലൊകൊണ്ടു നമുക്കൊരു
കണ്ണിതമില്ലിനിയുണ്ടാമൊരുനാൾ;
കണ്ണം പോയാലുണ്ടാകില്ലതു
കൊണ്ടു കരഞ്ഞൊന്നുണ്ടു വിഷാദം.
കണ്ണാലറിയാം കണ്ണവർ കൂട്ട-
ങ്ങടിതിതിനേരന്റെ പണ്ടപ്പിണ്ണിപ്പാൻ,
ചണ്ടികൾ പലരുമുണ്ടു കരേറി-
ക്കൊണ്ടുമതിക്കുന്നുണ്ടിഹ നാട്ടിൽ
ഇങ്ങിനെ പലപല വാക്കുകൾ ഘോഷി-
ച്ചിങ്ങിനെ വന്നിട കൂടിഭടന്മാർ
തിങ്ങിനപടയുടെ സംഖ്യഗണിപ്പാ-
നെങ്ങിനെ കുശലതമതിയാകുന്നു?
തോക്കുള്ളവർ പുനരൊക്കെച്ചെല്ലുന്നവെ-
ടിക്കൂട്ടങ്ങൾ പാക്കുന്നു,മനേ
ആക്കംപൂണ്ടു വെടിക്കുന്നു കൊ-
ട്ടക്കുന്നുണ്ടു തിടുക്കമനേകം,
തിക്കം വലിയ തിരക്കം പലപല
വാക്കും ചിലരുടെ മുഷ്കും ചൂട്ടാഴി
നോക്കും വിറവാട്ട വാക്കും വികൃതിക-
ളാക്കും പറവതിനാർക്കും പോരാ.
ഇത്തരമൊരതിരിഘോഷം പലവിധ-
മെത്രയുമുള്ളതരമന്നരചെയ്യും.
ഹസ്തിരഥാദികൾ വസ്തുസമസ്തം
ഹസ്തിനപുരമതിലെത്തിനിറഞ്ഞു
നായന്മാർക്കിലവച്ചു തുടങ്ങി,
ആയതു പറവാനവസരമില്ലാ
ആയിരമായിരമോരോകൂട്ടിലി-
ലായുധപാണികളിലവെപ്പിപ്പാൻ
പന്തിനിരത്തിയിരുത്തുവതിന്നായ്
മന്ത്രികൾ പലരും കൂടിയിറങ്ങി
ഉന്തിയലച്ചു പിടിച്ചു വലിച്ചോരു
പന്തിപരാക്രമമൊക്കെയൊതുക്കി
പാലുകുടിച്ചു തടിച്ചു ജനത്തിന്
നാലുപുരം വെച്ചുമ്പോൾ വിയർക്കും
വെയിലും കാറ്റും കൊള്ളാതുള്ളവർ
പോലുമിതിന്നുരുകിച്ചു പോവൂ.
ഇലവച്ചുണ്ടു നിരന്നു തുടങ്ങി
വലിയരിവെച്ചു വെളുത്തൊരു ചോറും
പലപല കറിയും പഴവും നെയ്യും
നലമൊടു വളരെ വിളമ്പീടുന്നു.
വട്ടുച്ചക്കര ചേർത്തു കലക്കി
പട്ടക്കൂട്ടിന തെങ്ങാപ്പാലും
ഒട്ടുണ്ണിയവട്ടം പലവിധ-
മിച്ചമറിഞ്ഞു കൊടുത്തീടുന്നു.
കദൾവാഴപ്പഴമറിയുണ്ടൊരുവക
ഭടഭോജനമതുമതു കൂടാതില്ലാ.
വടിവൊടുഭക്ഷണമങ്ങു പിരിഞ്ഞഥ
പടഹമടിച്ചു വിളിച്ചൊരുമിച്ചു
കുരുപതിസുതനാം ദുര്യോധനനഥ
തനസോദരരുടെ സഹജന്മാരെ
പരിചൊടു ചെന്നു വിളിപ്പിച്ചപ്പോൾ
തെരുതെരെയവരും വരവു തുടങ്ങി.
ദുശ്ശാസനനും ദുഷ്കർണ്ണനും
ദുസ്സഹനും, ദുർമ്മർഷണനും
ദുഷ്കരനും ദുഷ്കുണ്ഡന മഹാ-
മേധാവും ദുഷ്പ്രസഹൻ താനും.
ദുർമ്മതിയും ജലസന്ധൻ കണ്ണൻ
ദുർബലിയുമഥ ദുർബോധകനും
ചിത്രൻ വികടൻ ചിത്രരഥൻ താൻ
ചിത്രബാണനും കനകധ്വജനും
ചിത്രശരാസന ചിത്രകനും സുവി-
ചിത്രൻപിന്നെച്ചിത്രാംഗദനും,
നന്ദൻ പുനരുപനന്ദൻ പിന്നെ
കുണ്ഡോദരനും ദൃഢവർമ്മാവും
കുണ്ഡൻ പിന്നെ മഹാകുണ്ഡൻ താൻ
കുണ്ഡവിഭേദിയുമപരാജിതനും

ദീർഘജങ്ഘൻ താൻ ദീർഘബാഹുവാം
ദീർഘൻ ദീർഘഭുജൻ ദീർഘാക്ഷൻ
ദീർഘാനനനും വ്യൂഢോരസ്കൻ
ദീർഘായുസ്സും ബഹുഭോജനനാം
ഭീമബലൻ ഗൂഢഹസ്തൻ ഭീമൻ
ഭീമപരാക്രമനാമവൻ താനും
എന്നു തുടങ്ങീട്ടുള്ളനുജന്മാർ
തൊണ്ണൂറ്റൊൻപതുപേരും വന്നാർ
വിരവൊടു ഭോജനമങ്ങു കഴിച്ചവർ
പരിചൊടു കോപ്പുകളിട്ടു തുടങ്ങി
പരിമളമേറിന കളഭമിഴുക്കി
പുരികഴൽ മാലകൾകൊണ്ടു മുറുക്കി
പെരുകിന കുറിതിലകങ്ങളൊരുക്കി
തലമൊട്ടതലമുടി ചികിഞ്ഞിണക്കി
തരിവള, പിരിവള, കാഞ്ചി, പതക്കം,
വിരലുകൾ പലവക വിരൽമോതിരവും,
നൂറുമണി, കടമണി, തുടർമണി, കങ്കണ-
മരതാണം, ചിലതരം പൂത്തുകളും,
മകുടം, കടകം, മണികുണ്ഡലവും,
വികടകിരീടം വിദ്രുമഹാരം,
വികസിതസുരഭിലമലർ മാലകളും
സകലമണിഞ്ഞു തെളിഞ്ഞു നടന്നാർ
പട്ടുകൾ പലതും കെട്ടിയുടുത്തുട-
നെട്ടുമുഴം ചിലർ മാലകൾ ചുററി
പട്ടുറുമാലും തലയിൽ കെട്ടി
തട്ടുപുഴുകമനോഹരൻ പുഴ്കം
തൊട്ടുമുഖത്തിനു മേനി വരുത്തി
ചട്ടം പലവക കൂട്ടിത്തരസാ
പെട്ടികൾ പെട്ടകമെന്നിവ പലതിൽ
കട്ടറിയിടിനകനകപ്പൊടികളു-
മിട്ടുനിറച്ചു കെട്ടിയെടുപ്പി-
ച്ചെട്ടുദിഗന്തം പൊട്ടും പടിപല
കൊട്ടും,വെടിയും, തട്ടിമുഴക്കി-
ത്തട്ടിനടത്തിനടന്നു തുടങ്ങി.

മട്ടമാറി.

ഉച്ചത്തിലുള്ളഘോഷം കെച്ചത്തിൽ കേട്ട
ഇച്ചിമാരൊക്കെക്കൂടികാഴ്ച്ചപ്പുറപ്പെട്ടനേരം
നിച്ചിരിയത്തിനിന്റെ കൊച്ചിനെ എവിട-
ത്തിൽ
വച്ചുള്ള പുറപ്പെട്ട കാഴ്ച്ച താനെതന്നെ
ഉച്ചനെപൊവി വെടി വച്ചാലും കേട്ടുകൂടാ
ഉച്ചയ്ക്കുപോലും കിഴവച്ചാർക്ക് കണ്ണുകാണാ
കൊച്ചിനെനാകേറിക്കടിച്ചെങ്കിലിയുള്ളോള-
നൊച്ചപോലുംകേൾക്കില്ലെന്നച്ചിമാരുടെ
ഘോഷം
എന്തൊരു പുറപ്പാടെന്നൊരുവൻ ബോധിച്ചാനി
എന്തെന്റെ ചട്ടത്തിനൊന്നുമേ ബോധി
ച്ചില
ഇപ്പോൾ തിരുമാടം പുറപ്പാടെന്നൊന്റെപക്ഷം
ഇപ്പോളല്ലയോ പണ്ടുകെല്ലാറ്റ കഴിഞ്ഞതല്ലോ
ഇപ്പൊവാഴ്ച്ചയ്ക്കൊരു കോപ്പുകൾ കൂട്ടുകയോ
ഇപ്പുധൃതരാഷ്ട്രരിരിപ്പൊണ്ടു മരിച്ചില്ലാ,
എങ്കിൽ പടയ്ക്കുള്ളൊരു സന്നാഹമെന്നൊരുവർ
ഒരുകിളില്ലിനിക്കളി സംഗതിയിരിപ്പൊളില്ലാ
ബാണങ്ങൾപടക്കങ്ങൾ പൊന്നോലപ്പുകമറി
കൾ
എണ്ണാക്കിമാരും ചിലവീണക്കാർപാട്ടുകാരും
വേണമോപടയ്ക്കായി പോരെങ്കിലതെന്റ-
തൊഴി
കാണാമെന്നുക വെക്കം പോണംപുറപ്പെട്ടാലും
അങ്ങനെ പറഞ്ഞച്ചികളെല്ലാം
നാണുനടന്നിട്ടു കാഴ്ച്ചകൾ കാൺമാൻ
നിങ്ങൾ ചമഞ്ഞും ചന്തം നോക്കിയു-
മിങ്ങനെ തന്നിട്ടു പിരികേയൊള്ളു-
ഘോഷമതെല്ലാം പിരിയുന്നേരം
ഭോഷികളവിടെച്ചെന്നിഹ ചിത്രം
ഭാഷിപ്പാൻ വിരുതുള്ള ജനത്തിനു
രോഷിയതാനൊരു കൂട്ടമശേഷം
ചിററമ്മച്ചിയ്ക്കു പത്തുപിറന്നു
മറെറാരു പുത്രനില്ലേൻവീട്ടിൽ
പെററൊന്നാകിലമരുമിയതായ്പ്പര-
മിററില്ലത്തിലിരുന്നപൊലു
മറെറാരു നാരിപറഞ്ഞാളപ്പോൾ
മറെറാരു ചിന്തനമുക്കില്ലല്ലും
മറെറാരു പുരുഷൻ വീട്ടിൽ വരുമ്പോൾ
എററം നമ്മുടെ നായർ കലമ്പും;
കുററം വാസ്സുണ്ടൊന്നങ്ങേക്കി
കൊററ മുടക്കാൻ മടിയില്ലവനും

പോരാഞ്ഞിട്ടരികത്തുന്നവർ
മറച്ചവനോടു നേരാവുന്നവനാ?
മുഷ്ക്കില്ലാതൊരു വാക്കില്ലത്രേ-
ക്കണ്ണിൽ കുറ്റാരോപണമില്ല
ള്ളോരനങ്ങളെല്ലാം പണ്ടും പോലെ
കണ്ണടച്ചു കടിച്ചു കുടിച്ചും
കണ്ടിടപ്പാനില്ലാഞ്ഞിട്ടെങ്ങടെ
കണ്ടുകളാൽ താണതായി
ഇങ്ങനെ തലയിലെഴുത്തതാകില-
തെങ്ങനെ ഞാനതെഴിച്ചീടേണ്ടു
നല്ലകൊട്ടപ്പോളൊരുച്ചി പറഞ്ഞാൽ
ഇട്ടുകൂട്ടാലും കൊച്ചുപറയുന്നതി,
അറിയായിട്ടൊരു വിദ്യാപൂർത്തിയാൻ
മതിയായിട്ടൊരു നായനെ നിർത്താൻ
മന്ത്യാഗ്രഹമുണ്ടായേപ്പാർ
അമ്മാവിക്കൊരു സമ്മതമല്ല,
അമ്മാവന്റെ മനസ്സു മറിപ്പാൻ
അമ്മാച്ചൻപേരിക്കെന്തു വിരോധം;
വല്ലാതൊരു ജോലിച്ചാൻ നമ്മെ
ഇല്ലത്തേക്കും കൊണ്ടു തിരിച്ചാൽ.
നെല്ലുകൊടുത്തു കുറച്ചും തിന്നാതെ
കല്ലുകണക്കിനു കുത്തിയിരിക്കും
കണ്ണൂരാക്കെന്നമ്മേ മിണ്ടി-
പ്പോണ്ണാക്കാർക്കൊരു ദോഷവുമില്ലാ
കിണ്ണം കിണ്ടിയുരുളിയുമാദികളിലൊ-
ന്നെണ്ണം കണ്ടികാണാനില്ലാതായ";
അരിയും കറിയും വച്ചുകൊടുപ്പാൻ
ആരുതാനായി നമുക്കും പിന്നെ
യെ സുഖമെന്നു ഞാനറിയുന്നി-
ല്ലാരെ ക്രൂരാത്മജനിക്കില്ലിപ്പോൾ
അങ്ങേ പ്പുറമുള്ള പുലികളെല്ലാ-
മിങ്ങോട്ടേക്ക വിരോധം തന്നെ
ഉരിയരിപോലും ചോദിച്ചാലവർ
തരികില്ലെന്നല്ലാനകളിക്കും.
തിരിയാത്തവനോടു ഞാനെന്നൊരക്ഷര-
മുരിയാടാറില്ലതിനു പാഴിൽ
പരിഹാസത്തിനു വകയില്ലാതവർ
പെരുവഴി നോക്കിയിരുന്നീടുന്നു

ഇങ്ങനെയോരോ വാക്കു പറഞ്ഞു-
ന്നതരായും വന്നു പറിഞ്ഞു
അങ്ങാടികളിലുയർന്നതാടെല്ലം
സംഭ്രാന്തിനാൽ ക്കാണാം കാണ്മതിനെ
കനകാവിതാനത്താൽ മനോജ്ഞം
പൊരുകിന്നപ്പടകളുമിങ്ങനെ
പെരുവഴി വിങ്ങി വിങ്ങി നടന്നീടുന്നു.
ഉടിപ്പാകിപ്പേരാം പദങ്ങളും
പൊട്ടിപ്പോടെ വടികളുമുടയോരെ
ഉടിപ്പാടിതകരം തൊഴുതേ
വടിപ്പൂതടന്നീള്ള പടകളെല്ലാം
കരുതെ വടിയാതെ കൈമലർത്താ
പെരുതേ വടികളിടിഞ്ഞുടനെ
പൊടിയുടെ പടപ്പുഴുക്കളിലേറാം
പട്ടാളമുയരുന്ന പലവഴിയിൽ
കടതെക്കൊടുക്കുള്ളതിക്കലാം
ഭജനപടകളെ നടന്നവിയെ
തരുമുലതടവിന തണ്ണികളും
ഉടലർ നേരാൽ പൊരിഞ്ഞീടുന്നു.
നാനാവധി കവികളതിനിടയിൽ
ഘനതപരികരികളുമവിടുളും
ധനജനവിഭവങ്ങളിവണ്ണം കണ്ടാൽ
ധനപതിയെപ്പുട്ടുണ്ടാളിച്ചിരന്നും.
കനകമണിയൊരു കരവടകണ്ടു
കനിവൊടു കേറിയിരുന്നാൻ കരുപതി
പനിമതിസമമായ വെള്ളക്കുടയും
കനകാഞ്ചിതമാം വെൺചാമരവും
നാനാവധി തഴയും മുത്തുക്കുടയും
ധനവിഭവങ്ങളനേകതരങ്ങളും
നാനാജനങ്ങളുടെ മോടിയുമെന്നിവ
കണ്ടവർക്ക് മനോഹരമെല്ലാം
ആടുകയും ചിലർ പാടുകയും ചില-
രോടുകയും ചിലർ ചാടുകയും ചിലർ
വാടുകയും ചിലർ തേടുകയും ചിലർ
ചോടുകൾ വച്ചിട്ടുകയും ചിലർ
വീടുകളും പല നാടുകളും പല-
തോടുകളും പലകോട്ടുകളും പല
കാട്ടുകളും പല മാടുകളും പല-
കൂട്ടുകളും മലർവാടികളും പല

മേട്ടുകളും പലതരപാട്ടുകളും പല
പാടവമേറുകടന്ന കടന്നപ-
രാടലകന്നവകൾക്കു തിമിർത്തുറ-
ഹാരവിപുലബലമിക്കുന്നോരം
ബാധകളറ്റതിബന്ധുരമാകിന
സന്ധ്യാസമയം വന്നിതുകൂടി
അന്ധമതാകിന തിമിരം വന്നന-
ബന്ധിച്ചുവിതങ്ങൾ നിറഞ്ഞു
ഗന്ധർവന്മാർക്കുള്ളൊരു സമയം.
ചന്തമൊടവിടെപ്പുണരന്തമായി
ഗന്ധർവന്മാരതി സുഖമോടെ
പന്തണിമുലമാരോടിടകൂടി
കാന്താരത്തിലിറങ്ങിക്കനിവൊടു
ചെന്താമരകൾ വാപികൾതോറും
സന്തോഷേണ ജലക്രീഡാദിനി-
താന്തന്മമിയന്നാദരവോടാം
കുന്തിതനയന്മാർ മരുവീടിന
കാന്താരത്തിങ്കലുമൊരു ചെന്നാർ
ഗാന്ധാരീതനയന്മാർ പടയും
ഗാന്ധാരേശജനം ഗമിയ്പനം
വഞ്ചനശീലനതാകിന കുരുപതി
പുഞ്ചിരിപൂണ്ടു പറഞ്ഞാനേവം;—
"നെഞ്ചിൽ നമുക്കൊരുപായം തോന്നി
കിഞ്ചിൽ ഗുണമതിനുണ്ടാമിപ്പോൾ
നഞ്ചുകലക്കണമിവിടത്തിൽ പല
വഞ്ചോലകളിലെവാരിയിലെല്ലാം
ചഞ്ചലമിന്നിഹ പാണ്ഡുസുതന്മാ-
രഞ്ചുജനങ്ങളുമതികടിലന്മാർ
പാഞ്ചാലിയുമൊന്നിച്ചുവിട
പഞ്ചത്വത്തെ പ്രാപിച്ചീടണം;
നഞ്ചുകലക്കുവി"നെന്നിവണ്ണം
പഞ്ചമഹാപാപി പറഞ്ഞപ്പോൾ
പാപികളായവർ കുരുഭടന്മാർ
വാപികൾ തന്നിൽ മരുന്നു കലക്കി
കോപികളായവർ കാട്ടിയതെല്ലാം
പാപത്തിന്നൊരു വഴിയായ് വരുമേ!

വൃത്രനെക്കൊന്നവന്റെ മിത്രമായുള്ള
ചിത്രസേനഗന്ധർവൻ രാത്രിയിലങ്ങിറങ്ങി
രാത്രിയിൽ തന്റെ ചാരുഗാത്രിമാരോടുകൂടി
തത്രവന്നൊരു ശതപത്രിണീതോയംതന്നിൽ
ചിത്രമാം കേളികൾക്കു പാത്രമാമവനപ്പോൾ
മാത്രയിങ്കൽ വിചിത്രം വിഹരിക്കുമ്പോൾ
വെള്ളപ്പുളകമോടത്തവെള്ളത്തിൽ നഞ്ചിട്ടവ-
നുള്ളകള്ളം കൊണ്ടു തള്ളിവരുന്ന ചില
കള്ളന്മാരെക്കണ്ടപ്പോൾ ഉള്ളം കയർത്തു ബല-
മുള്ള ചിത്രസേനൻ താൻ വെള്ളത്തിൽ നിന്നു-
കേറി
കള്ളക്കടിലന്മാരേ! കൊള്ളാമിക്കാര്യമെന്നി-
ലുള്ളമുനികളുടെ വെള്ളത്തിൽ നഞ്ചിട്ടവ-
നല്ലാതനാചാരമിപ്പോൾ
കള്ളുകുടിച്ചു വന്നു തുള്ളുന്നടിക്കും നിങ്ങൾ
ഉള്ളന്നതെല്ലാമിവിടുള്ള നിങ്ങളൊട്ടും
കൊള്ളും പുറത്തൊരു വഴികൾ വീതം
കൊള്ളിവാക്കുകൾകൊണ്ടു ഇളക്കുന്നതുപ
ന്നെ
കൊള്ളിക്കുന്നതുമൊണം കൊള്ളിക്കുമൊട്ടു
മെള്ളളമില്ലനോക്കിൻ! മാന-
ട്ടമാറി.

കുരുകലധൂമന്മാരേ നിങ്ങടെ-
പരാക്രമം ഞാനറിയുമറിഞ്ഞേൻ,
തരമില്ലിങ്ങിനെ ചതിയും കൊതിയും
തരംകുമനങ്ങളിലൊരു വൃത്തം,
പൗരവകുലമതിലക്കരിടിന
വീരന്മാരാം പാർത്ഥന്മാരോടു
വൈരം മനസി മുഴുത്തതിനാൽ നിജ
പൌരുഷമവരെക്കാട്ടുവതിന്നായ്
പൌരന്മാരും പടയും കുടയും
വാരണഘടയും കൂട്ടിക്കെട്ടി
പാരിടമൊക്കെ മുഴക്കി വരുന്നു
നേരായ് വരികില്ലധമന്മാരേ!
നിന്ദിതമാകിന ശുദ്ധജലങ്ങളിൽ
നഞ്ചിട്ടവാനായ്. വന്നൊരു നിങ്ങടെ
നെഞ്ചകമെന്തുകല്ലോ ശിവ! ശിവ!
പഞ്ചമഹാപാതകിമാർ നിങ്ങൾ;
നേരെനിന്നു പ്രയോഗിപ്പാനായ്
ഭീരുക്കൾക്കൊരു വൈഭവമില്ലാ;
നേരല്ലാതെ ചതിപ്പാൻ പെരുവഴി
യോരോന്നിങ്ങനെ നോക്കി നടന്നാൽ

ഗോപാലക്കൂട്ടുകൾ വളരെ വരുമ്പോൾ
ആരുമൊരാശ്രയമില്ലാതാകും
നീസമല്ലാതുള്ള പ്രയോഗം
പലരും കാര്യം നിങ്ങൾക്കിപ്പോൾ
തന്നേക്കാളും ബലവിക്രമമുള്ളൊരു
അന്യന്മാരൊടു ചെന്നിഹ നേർത്താൽ
മന്നും തരമായ് വരികില്ലതുകൊ-
ണ്ടെന്നും തീരാതുള്ളാർത്തികളും
ഉണ്ടങ്ങൾക്കു പിറന്നാലെങ്കിൽ
പ്രാണൻ കളവിൻ നമ്മുടെ നേരെ
ബാണം കൊണ്ടു സഹിക്കാഞ്ഞുടനെ
നാണം കെട്ടു നടക്കും നിങ്ങൾ
ഇഷ്ടത്തിനു ബലമില്ലെന്നൊരു
ധിക്കാരം കൊണ്ടിവിടെ വരുന്ന
വക്കാണത്തിനുടക്കന്നേരം
കൈക്കാണം ഞാൻ വാങ്ങുകയില്ലാ
വാക്കിനുവാക്കും വമ്പിനുവമ്പും
മുഷ്കിനു മുഷ്കും മുള്ളിനുമുള്ളും
നോക്കിനു നോക്കും തല്ലിനുതല്ലും
ഗോഷ്ഠിനുഗോഷ്ഠിമിനിക്കെന്നറിവിൻ!
കള്ളന്മാരാം നിങ്ങളെ ഞങ്ങൾ-
ക്കൊള്ളേണ്ടാളും ബഹുമാനമതില്ലാ,
ഉള്ളതെന്നിലഹംഭാവംകണ്ണ-
കൊള്ളുന്നേരമതുൾപ്പകരാകം
പുള്ളിപ്പുലിയുടെ മുന്നിൽ ചെന്നിഹ
തുള്ളിനടക്കും കുറുനരിയപ്പോൾ
കൊള്ളാം നീയിഹ കൗരവമൂഢാ!
കള്ളാനിന്നുടെ നാശമടുത്തു്,"
ഇത്തരമുള്ളൊരു ദുഷിവാക്യം ബത
ഗന്ധർവൻപറ കേട്ടൊരുനേരം
ക്രുദ്ധനതാകിയ ധൃതരാഷ്ട്രാത്മജ-
നത്യുദ്ധതമിത്ഥമുരത്താൻ:—
"ഇല്ലെടമൂഢാ! മതിമതി നിന്നുടെ
വല്ലാതുള്ളൊരു വാക്കുകളെല്ലാം
തല്ലടിച്ചു ചൊടിച്ചു പറഞ്ഞാൽ
കൊല്ലുവതിന്നൊരു സംശയമില്ലാ;
ഇതും നിന്നുടെ കരളിലഹമ്മതി
കളവാൻ വിരവിലഹമ്മതിക്കോപ്പാ
വല്ലതെപ്പറവാൻ കുറവില്ലെന്നൊരു
വെളിവുണ്ടുള്ളിൽ നിനക്കതുവിഫലം.
പെണ്ണുങ്ങൾക്കൊരു ബഹുമാനത്തിനു
പൊന്നിൻ പലവക കല്പിക്കുന്നു,
വിണ്ണവർനാട്ടിലെ വിരുതുംകൊണ്ടിഹ
വന്നുപറഞ്ഞാലിവിടെ ഫലിയാ,
മറുനാട്ടിന്നൊരു വിരുതൻ വന്നിഹ
തിറമോടിന്നു ഫലിപ്പിക്കുന്നതു
കാര്യമതൊന്നു പറഞ്ഞിടുക നീ
കുറവുവരുത്തിയതല്ലും ഞങ്ങൾ;
സംഗതിക്രമമുള്ളൊരു വാക്കുകൾ
നിങ്ങടെനാട്ടിൽ തന്നെയല്ലു;
ഇങ്ങനെയുള്ളൊരു നല്ലുസമക്ഷ-
ത്തിങ്ങുന്നിങ്ങടെ വിദ്യകളൊക്കെ
പൊട്ടുകളായുപവിട്ടുതിരിച്ചു-
ലിട്ടയ്യോ ഗതിയില്ലെന്നറിക!
യത്തികാരമയതില്ല കയ്യും-
പട്ടികടിക്കില്ലെന്നു പ്രസിദ്ധം.
ഗന്ധർവനിയെങ്കിലുമിങ്ങനെ
ബന്ധംക്രമമുതെ ചെയ്യുന്നാൽ
ബന്ധുവിഹീനതയാകുന്നിന്നൊ
ബന്ധിച്ചീടുന്നേരിഹ ഞങ്ങൾ,
പന്തണിമുലമാരാകുമിവർക്കൊരു
സന്താപത്തിനു സംഗതിയില്ലാ
ചന്തമിയന്നൊരു പുരുഷന്മാർ പല-
ബന്ധുതചെയ്യുന്നിവിടെയുമുണ്ടാം.
നാലഞ്ചെന്നമാനുവരുമൊക്ക-
ണ്ടെതായുധനെക്കാൾ വിരുതന്മാർ
നങ്ങളവരൊടുകൂടിവസിക്കാം
കണ്ടതാർമിഴിമാരേ! വരുവിൻ!
കണ്ടകനാമിക്കണ്ണവൻകോപി
ണ്ടായിട്ടന്നതുശകിടക്കണ്ടാ;
ഗുണ്ടികടിച്ചാൽ ഫലമില്ലവനതു
കണ്ടോരുകോന്നിലിരിക്കയുള്ളൂ,
നട്ടമിറങ്ങൊരു കറിതരപ്പോതു
നെട്ടപാരംകൊണ്ടരയിൽമുറുക്കി
തടിയനെയതിനൊടുബന്ധിക്കുന്നു-
ണ്ടുടനൊരുകൂത്തുകരങ്ങളുമെപോലെ;

വാടാതിന്നും വിരുതുകളെന്നോ-
ക്കൂടാളരാകട്ടിലകൾശീലാ!
പാടവമോടിഹ പടവെട്ടതിനുക
നാടകമല്ലിതു വിശിവിനോദം"
"കണ്ണാടിയിതുകേൾക്കുന്നിലെ
കണ്ണാ! ഞങ്ങടെ വിവാദവചനം
കണ്ണാ! ക്രൂരത്മാക്കുകെ ചാപം
കിണ്ണമതാകുന്നതിവാനൈഗാത്രം"
ഘോരശരങ്ങളെയ്തുതൊടുത്തതാരു-
മാരികണക്കിനെ വർഷിച്ചാലും!
വടിവോടുരക്കുപോരെടുത്തു നട-
ലടിയിലടിപോരിയാക്കിടുക കണ്ണാ!
മുണ്ഡസുസ്സനനം ദുർമുഖനും പുന-
രിണ്ഡാസനനാനനമറിച്ചാലും!
വാശ്ശുമതന്നോതപേക്ഷകണക്കി-
ല്ലിസ്സാനെക്കൊലചെയ്യേപോവു.
നമ്മുടെ നേരേവന്നൊരുക്കൂട്ടം
നിർമ്മരിയാദങ്ങളായിക്കന്നോരു
ദുർമ്മതിയാമിവരുള്ളിലിരിക്കും
ഗർവ്വത്തിയിന്നു ശമിപ്പിക്കേണം.
ബന്ധുരരങ്ങൾകണക്കിനെകൊണ്ടാർ
മണ്ടിവിരവോടുവെന്തലവിരാർ
തൊണ്ടന്മാരിവർ പടയെന്നുള്ളൊരു
ശബ്ദക്കാരമതുകേട്ടിട്ടില്ല
ശൌര്യമിതാനല്ലാതെ തവപ്പു
ചെണ്ടക്കാരുവർഗ്രഹിച്ചിട്ടില്ലാ,
ചണ്ടികൾപൊയ്യുന്നതിനെക്കൂടെ
കൊണ്ടാടാൻ ചില മൂഢരുമുണ്ടു"
"തൃക്കാവിലെപോറ്റു തൃക്കച്ചിലർചെന്നു
പിടിക്കൂരേവരുമേറ്റക്കൽ പരിചൊടു
കൊട്ടുക്കയിവരുടെതീട്ടക്കയിക്കൊണ്ടുതന്നെ
നടക്കമെന്നതുചി മുടക്കുവതിനിന്നു
മടിക്കുന്നതുഗതി മുടക്കിമെടതേ-
മടക്കിയുടനതിപാട്ടുകളൊരുവക
പടത്തുള്ളതുക!
പൊട്ടുക്കേന്നിവരുടെകൂട്ടുക്കൂലിക്കാരിതു
നടക്കമില്ലെന്നാകിലുടക്കമതുകൊണ്ടു"
നടുക്കമിനിക്കില്ല പടുക്കളിവരെല്ലാം-
മൊടുക്കംതോറ്റമണ്ടും"

ഇങ്ങനെയുള്ളൊരു ദുർഭാഷണമവർ
തങ്ങളിലന്യോന്യം പറഞ്ഞതിൻശേഷം
സംഗരമാശുതുടങ്ങിപ്രകടശ-
രങ്ങൾചൊരിഞ്ഞുമറഞ്ഞിതുഗഗനം;
ചൊല്ലേറിടിനഗന്ധർവ്വൻനിജ-
വില്ലുവലിച്ചുചെവിക്കിടചേർത്തു,
നല്ലശരങ്ങളുതിർത്തുതുടങ്ങി
നല്ലൊരുസമരമതെന്നേവേണ്ടു;
ഊററക്കാരവർസ്സോദരരെല്ലാം
ഏററംചാടിയടുത്തുതുടങ്ങി;
കാററുകൾതട്ടിക്കരപാറീടുമൊ-
രാററിലെവെള്ളത്തിരകൾകണക്കെ
കേററംപാരമതാരംഭേ പുന-
രോററംപേടിയുമുടനൊത്തുകൂടി
തോററതിരിച്ചുതുടങ്ങിപ്പുലകൾ-
പ്പോരാളികൾപോലെ പടജ്ജനമെല്ലാം
മാററലർബാണഗണങ്ങളുമേററു-
തേററംമുറിഞ്ഞുമറിഞ്ഞുടനവിടെ,
ഏററതിരിച്ചാനെളുതല്ലാഞ്ഞവ-
രോററംദ്രുതിയിൽ വിരായുകയും,
പേടികലർന്നൊരു നായന്മാര-
ങ്ങോടിച്ചെന്നാമരങ്ങളെമുട്ടിൽ
ക്കൂടിക്കരിയിലകൊണ്ടുശരീരം
മൂടിയൊളിച്ചുശയിച്ചാരന്നേ.
നായന്മാരുടെ നോട്ടക്കാര-
ത്തായുധമെല്ലാം വഴിയിൽപോയി
ആകെയുപിന്നെയുമുണ്ടാക്കീടാം
കായംകെട്ടകിലുഭയംചൊല്ലാം
മലയുടെമുററയിൽചെന്നൊരുനായർ
മൂലതന്നോരം പ്രാണഭയത്താൽ
വലിയൊരുപുലിവന്നടിയുംകൂട്ടി-
ത്തലയുംകൊണ്ടുതിരിച്ചാനപ്പോൾ;
കലയും മാനും വരുമൊരുമാറ്റു
വലയുംകെട്ടിക്കാട്ടാളന്മാർ
മലയിലൊളിച്ചിഹപാർക്കുന്നേരം
വലയിൽചെന്നുവലഞ്ഞൊരുനായവൻ;
വലയിൽപെട്ടതുകണ്ടൊരുവേടൻ
കലയെന്നോർത്തുബാണമയച്ചാൻ

തലയിൽകൊണ്ടുതറച്ചുകണ്ടാ-
മലയൻവന്നിഹനോക്കുന്നേരം
കലയല്ലിവനൊരുവലിയൊരുതടിയൻ
മലയാളത്തിലെ മാനുഷനൊരുവൻ!
വലയീന്നിങ്ങുവലിച്ചുപറിക്കെ
തലയീന്നമ്പുപറിച്ചാൻ വേടൻ
പേടിത്തൊണ്ടൻ മറെറാരുമാനുഷ-
നോടിപ്പോംവഴിയറിയാറാകി
കാട്ടുതകർത്തൊരുവാരിക്കുഴിയിൽ
ചാടിയൊളിച്ചുകിടന്നാനപ്പോൾ;
കുളത്തിൽമയമേറെകലുഷം
വെള്ളത്തിൽചിലർ ചാടിയൊളിച്ചു,
വള്ളിക്കെട്ടുകൾതോറുംചെന്നതി-
നുള്ളിൽപുക്കിതുപലജനമപ്പോൾ,
മണ്ണിൽ പലപല കുഴിയുണ്ടാക്കി-
പ്പൊണ്ണന്മാർ ചിലരവിടെയൊളിച്ചു
കണ്ണടച്ചുപുതച്ചുകിടന്നൊരു-
വണ്ണമുറക്കവുമങ്ങുതുടങ്ങി;
കൊമ്പുകുഴൽക്കാർ ചെണ്ടക്കാരരു-
മമ്പരപ്പെട്ടോടിനടന്നാർ,
കൊമ്പന്മാരുടെകൊമ്പുമരത്തിൽ
കൊമ്പുതടഞ്ഞുടനമ്പുലിന്നം,
മദ്ദളമരയിലുറപ്പിച്ചീടിന
വിഢാനൊട്ടുകപാരംബന്ധം
മദ്ദളമങ്ങൊരുകാട്ടിലെറിഞ്ഞി-
ട്ടദ്ദിക്കീന്നുധാവതിചെയ്തു,
ഒരുഭാഗത്തൊരുതാലൂപിളന്നി-
ട്ടൊരുവൻചെണ്ടയ്ക്കുകരമേചുക്കാൻ,
പെരുവഴിതന്നിലുരുണ്ടുതിരിച്ചാൻ
പെരുതായുള്ളൊരു ചെണ്ടക്കാരൻ,

മുട്ടക്കംകൊട്ടികൊണ്ടഗ്രേനടക്കുന്നോരുമദ്ദളക്കാര
മുട്ടക്കംമുണ്ടുംകളഞ്ഞു തിട്ടക്കംഭാവിച്ചുമണ്ടി [ന്ന്
തിട്ടക്കംപൂണ്ടൊരുവീട്ടിലകപ്പൊൻ ഭാവിക്കു
ന്നേരം
കുട്ടനായർതാൻവന്നതെന്താ,നത്രയുമല്ലാ,
മുടിക്കുപിടിച്ചുനാലഞ്ചടിക്കുന്നഘോഷംകേട്ടു°
പൊട്ടക്കെന്നുകാട്ടിലുകകിടക്കുന്നനായന്മാർവ-
ന്നടുക്കുന്നകോലാഹലം കൂട്ടുക്കുന്നൊരു
ടിക്കിൽ

പടസ്സുതോററവരങ്ങുനാടന്മാർവന്നുകേറുമ്പോൾ
പടിക്കൽകാവലുംവച്ചുകടപ്പാനെളുതല്ലെന്നും
വനത്തിൽനിന്നോടിവന്ന ജനത്തിന്റെഭാവം
കണ്ടു
മനസ്സിൽനിനയ്ക്കും നാരീജനത്തിന്റെവാക്കു-
ണ്ടായി
"വമ്പന്മാരായ വീരക്കൊമ്പന്മാരെല്ലാമേറെ
വമ്പുപറഞ്ഞു വില്ലമ്പുമെടുത്തുംകൊണ്ടു°
തമ്പുരാനാക്കുതിരുമുമ്പിലകമ്പടിക്കു-;
ജിമ്പംകലർന്നു ചെന്നു വമ്പിച്ചകാനനത്തിൽ
ഗന്ധർവന്മാരെപ്പേടിച്ചന്ധന്മാരായ നിങ്ങ-
ളെന്തിപ്പോളോടിപ്പോരാൻ ബന്ധമെന്തേ ഭോഷ
ന്മാരേ!
ചന്തംപെരിയതൊങ്കൽകന്തംകളഞ്ഞുവീണു°
ഒന്തെല്ലാംതകർന്നു എന്തൊരുസാഹസങ്ങൾ,
തോല്ക്കുന്നകൂട്ടംനിങ്ങൾതോക്കുംകളഞ്ഞുപോന്ന
താക്കുമട്ടതല്ലിതോർക്കുമ്പോൾ ചിരിയാകും,
തോക്കുംമാറാരൊട്ടുപോരല്ലുന്നനേരം പല
ചാക്കുംമുറിവുംചേരുന്നതാക്കും വരാത്തതല്ലാ;
ചാട്ടംപെരിച്ചുകപിക്കൂട്ടംകണക്കെ നിങ്ങൾ
കൂട്ടംപിരിഞ്ഞുപാരംകാട്ടംപിണഞ്ഞുമുഖം
ഓട്ടംതുടങ്ങിയതുവാട്ടംവരുവാൻതന്നെ
കേട്ടാലുടനെതന്നെ നാട്ടാർപരിഹസിക്കും;
കാട്ടിൽനിന്നോടിപ്പോന്ന വീട്ടിലൊളിക്കു-
ക്കാട്ടിൽമരിക്കനല്ലകേട്ടീലേനായന്മാരേ [ശ്രേയ-
ഗോഷ്ഠികൾപതിനാലുനാട്ടിലുംകേൾക്കുമത്രേ
കാട്ടിയകർമ്മമേതും പാട്ടിലായതുമില്ല"
പെണ്ണുങ്ങളുടെവാക്കീവണ്ണം കേൾക്കുന്ന ചില-
പൊണ്ണന്മാർ വീടുകളിൽ കണ്ണടച്ചിരുന്നാർ;
കർണ്ണൻ ദുര്യോധനൻ വികർണ്ണൻ ദുശ്ശാസനനും
കണ്ണുംചുവത്തിച്ചാപബാണകലാപ്പുംകൊണ്ടു°
ചണ്ഡമായുള്ളശരഷണ്ഡമുതിർത്തുംകൊണ്ടു
തണ്ടുവന്നാക്കുന്ന ചിത്രസേനന്റെകൂട്ടു-
മെത്രവളരെയുണ്ടമിത്രന്മാരവരോടു
യുദ്ധംതുടങ്ങിയവരിതാപൊരുതീടുന്നു
ക്രുദ്ധന്മാരായകുരുവൃദ്ധന്റെ നന്ദനന്മാർ.

"ഗന്ധർവന്മാരാകിന്നിതിങ്ങനെ
ഗന്ധംപോലും നാസ്തിയതാമൊരു
ബന്ധംകൂടാതിങ്ങനെനേർപ്പാ-
നെന്തൊരുകാരണമയമന്മാരേ!

സംബോധപാലികളാകിന നിങ്ങടെ
ഡംബരമിന്നുശമിക്കുമതോർക്കണം
സംഗരമിവിടെച്ചെയ്യുന്നതിനെല്ലാരും
സംഗതിവന്നില്ല നിന്നിളകാതെ
സംഗമമറിവതി കശ്മലരൊരു
നിങ്ങളറിഞ്ഞീലെങ്കിലിതറിവിൻ!
സംഗങ്ങളിലൂർദ്ധ്വകരം കൊണ്ടിഹ
ഭംഗം വരുമിവരിയാതെല്ലാം;
നിങ്ങടെ വിരുതുകളൊന്നുമിതാനീം
ഞങ്ങടെ നേരെ ഫലിക്കയുമില്ലാ;
കുരുകുലതിലകൻ ദുര്യോധനനൃപ-
നതികുലശലഭവാനലനാഥൻ
കരബലശാലികളനുജന്മാരും
പരബലമാറ്റുതകർക്കുമശേഷം.”

ശ്ലോകം.

കരീന്ദ്രപ്രൗഢകുംഭസ്ഥലദലനകലാ
ചണ്ഡശോർദ്ദണ്ഡസാരൻ
ഗംഭീരാരാവഘോഷൻ കിമുശരനികര-
സ്സംഹരേ സിംഹവീരൻ
കീർത്തേ! ഗന്ധർവ്വവൃന്ദം സകലമപിനമം
സംഗതം സംഗരാർത്ഥം
ഘോരാടോപതം വീരസ്സൂമ പുരുഷമിവരോൻ
കർത്താനാൻ ധാർത്തരാഷ്ട്രൻ.

ശ്ലോകംകൊണ്ടു പറഞ്ഞതറിവാൻ
ആകുലമേകിൽ പോരാളുകളെല്ലാം
ലോകരശേഷം ബോധിക്കേണം
ലൗകികകർമ്മികളെന്നും
ആനത്തലവന്മാരുടെ മസ്തക-
മാശുപിളർന്നകിളരുന്നൊരുരുധിരം
പാനം ചെയ്തു മദിച്ചു നടക്കും
പരമമതാകിന സിംഹകുലത്തെ
താനേ ചെന്നൊരു ക്രൂരശൃഗാലകം
ബാധിച്ചുടനേ വധിപ്പാൻ മതിയോ;
അതുപോലെ ബഹുഗന്ധർവ്വന്മാ-
രതുലപരാക്രമശാലികളാകും
ധൃതരാഷ്ട്രാത്മജരോടമർ ചെയ്വാൻ
മതിയാമോ ബത ശിവ ശിവ! മോഹം
കൂടലർ കലബലമേറതി പെരുകം
കൂട്ടംകുരുകുലമെന്നു ധരിപ്പിൻ!
ആടലശേഷമകന്നു പടപ്പതി
പാടവമേറിന കശ്മലരൊരു
കൂട്ടനിങ്ങടെ നികൃതികളൊന്നും
വാടാതെ പറ മൂഢാ! ഞങ്ങളവി
വാടാതെങ്ങളിലൊരുവൻ പോരും
പ്രൗഢതരഹംകൃതി ഹുങ്കൃതിയാലതി
മൂഢന്മാരുടെ വാക്കിതിവണ്ണം
ഗൂഢമതല്ലിഹ പൊരുളീതു കിഞ്ചിൽ.

മിത്രനന്ദനസുയോധനവൃന്ദം
തത്രവന്നടനമത്തുടരായം
ചിത്രസേനനഥ സേനകളോടെ-
ത്തൊത്തുകൂടിയവരോടുരചെയ്താൻ;—
നില്ലുനില്ലെടസുയോധന! കഷ്ടാ!
നിങ്ങൾക്കിന്നു മൊഴിനിനവിതമെല്ലാം
വില്ലുമമ്പു വിളയാടിനതെങ്ങൾ-
ക്കില്ലതെല്ലുമൊരുവാട്ടമിദാനീം
കൃത്യഭൂതഗണമാതികളെല്ലാം
പെറ്റുചെത്തുമതിൽവിട്ടുടനാർത്ത്
ചിത്തഭൂതികളിലാത്തസമസ്തം
കൊന്നുകൊന്നു ശകലീകൃതമാകും.
ധാർത്തരാഷ്ട്ര കുടിലാശയ! നിന്റെ
ധൃഷ്ടുകൊണ്ടു ഫലമില്ലെടാ! മൂഢാ
ഒട്ടുകൊൾക മമബാഹുബലംനീ
നേർത്തുവന്നതിനിയാശനസാർദ്ധ്യാ.
ഉഗ്രപാണിവരരോടമർചെയ്യാ-
ഞ്ഞുഗ്രമാമവനിപാലികളെല്ലാം
മുഗ്ദ്ധയോഗമതിലമ്പുകളേറ്റി-
ട്ടൂർദ്ധ്വലോകഗതിവന്നവരാകും.
കാട്ടിൽവന്ന നിജപൗരുഷമോടും
കാട്ടുവന്നിഹ തുടർന്നൊരു കള്ള-
ക്കൂട്ടമിങ്ങനെതിമിർത്തു മൂലം
കോട്ടമിന്നു വരുവാൻ വഴികൂട്ടി;
നൂറുപേരുമിഹനിങ്ങളശേഷം
ക്രൂരകാതമുടനൻപൊടുപോരിൽ
തോറുപോം ഝടിതിയത്രയുമല്ലാ
കാറുപോലെ മുഴമാശുപറക്കും.

ദുഷ്ടികഴിച്ചു തിമിർത്തു നടക്കും
ദുഷ്ടികളൊരുവക ദുർവിനയന്മാർ
ദൃഷ്ടിവരാതൊരു വഴിയും നോക്കി
കഷ്ടിച്ചങ്ങനെ പടയും കൂട്ടി
കെട്ടിച്ചുററിയണിഞ്ഞു തെളിഞ്ഞിഹ
കൊട്ടിഘോഷിച്ചാർത്തുവിളിച്ചും,
പെട്ടികളും ചില പെട്ടകവും പല
ചട്ടമതിങ്ങനെ വട്ടം കൂട്ടി
ചെട്ടികളും ചില കുട്ടികളും കോ-
മട്ടികളും പല പട്ടന്മാരും
നാട്ടിലിരിക്കും പ്രജകളെയെല്ലാം
കൂട്ടിസ്വരൂപിച്ചെന്തൊരു കാര്യം?
കാട്ടിൽ വരാനിഹ കുടിലന്മാരേ!
കാട്ടിയവിദ്യകളൊക്കെ ബലാൽ
കാട്ടിലിരിക്കും പാർത്ഥന്മാര-
ക്കാട്ടീടുവതിന്നിങ്ങനെ നിങ്ങടെ
ഗോഷ്ടികളോർത്താൽ ചിരിയാകുന്നു.
ഗോഷ്ഠവിലോകനമെന്നൊരു കപടം
പുഷ്ടിനടിക്കും നിങ്ങളെയിപ്പോൾ
പട്ടിക്കും ബഹുമാനം നാസ്തി;
കൊട്ടിക്കൊണ്ടിഹ വരുവാനിങ്ങനെ
സൃഷ്ടിച്ചെന്തൊരു കുസൃതിക്കാരൻ
രാഷ്ട്രവിനാശത്തിന്നുടനേ ധൃത-
രാഷ്ട്രസുതന്മാർ നിങ്ങൾ പിറന്നു
നാട്ടിനു നാശം നിങ്ങടെ മൂലം,
നാണക്കേടിനു നല്ലൊരു മാർഗ്ഗം
പടയും നിങ്ങടെ പദവികളും പല
കുടയും കൊടിയും തഴ ചാമരവും
പടഹദ്ദുന്ദുഭി പാറ കൊമ്പും കുഴലും.
പടുതരഘോഷമശേഷവുമിപ്പോൾ
അടിയിൽ നശിച്ചിതു ജളരേ! നിങ്ങടെ
തടിമാത്രം ശേഷിച്ചിതു സമരേ;
അടിയന്മാരേ! പടപൊരുതീടുക
കുടിലന്മാരേ! മൂഢന്മാരേ
മടിയന്മാരുടെ മദവും മതവും
പടയിലൊരുമ്പോൾ തീരുമതറിവിൻ!

ഇത്ഥം പറഞ്ഞുകൊണ്ടുയുദ്ധം തുടങ്ങിതു്
ചിത്രസേനാദികളും ധാർത്തരാഷ്ട്രാദികളും,
തന്ത്രങ്ങളനവധി ശസ്ത്രങ്ങൾ പലവിധം
ചിത്രപ്രകാരമൊന്നും പറവാൻ വേല,
വെട്ടും തടവും ചില മുട്ടും മുറികളും പുന-
രൊട്ടും കുറവില്ലാത്ത കൊട്ടും കുഴൽവിളിയും;
എട്ടുദിഗന്തങ്ങളും പൊട്ടുംപ്രകാരം പട-
വെട്ടും കുതുകളവത്തൊട്ടും മുപ്പത്തും പാലു-
മെട്ടും തളർന്ന വില്ലുമിട്ടും കളഞ്ഞു നല്ല
പട്ടും വെടിഞ്ഞു പിറകോട്ടതിരിച്ചുനേരം
കൂട്ടം കലമ്പിപ്പടക്കൂട്ടം പലവഴിക്കും
ഓട്ടം തുടങ്ങിപ്പലർ കോട്ടങ്ങൾ കണ്ടനില്ലും
ധീരൻ ചിത്രസേനൻ ശൂരൻ ഗന്ധർവ്വരാജ
വീരൻ കൗരവപ്പരുടെ നേരെ പറഞ്ഞുതുടങ്ങു
രേരേ മൂഢരേ നിങ്ങളൊക്കെയാൺമാരെന്നോർത്തു
പോരാളുവാൻ മിടുക്ക പോരാതെ നിങ്ങളി-
പ്പോൾ
ആരുമെല്ലാതങ്ങടെ പൗരുഷം കെട്ടൻ വന്നു
നില്ലിൻ തരിമ്പെങ്കിലും കെല്പില്ലാത്തവർ നി-
ങ്ങൾ
ജല്പിപ്പാൻ മാത്രമൊള്ളൂ നല്ലന്മാരൊക്കെയും
"പൊല്ലാത്തുംദേവരാജൻ കല്പിച്ചുവന്നതുങ്ങൾ
സല്പ്രജരുടെ കൂട്ടമെപ്പ്രതമിന്നതെന്നോ
സ്വർഗ്ഗത്തിൽ വന്നീടണം മർത്ത്യാ പറയുന്ന
പട്ടും വളയുമെല്ലാം കിട്ടുന്നതുമല്ലാ
വീരശൃംഖലനിങ്ങൾക്കോരോന്നാക്കെക്ക
പോരും
പാരാതെ പോരുകൊൾവിൻ വീരാളിപ്പട്ടും
കിട്ടും"

മട്ടമാറി.

ഇത്തരം മൊഴിപറഞ്ഞു സമർത്ഥൻ
ചിത്രസേനനതിവേഗമടുത്തു,
തോരവൃത്തമഥയാവതി ചെയ്യും
കൗരവരെയുമടുത്തു തടുത്തു,
വാറുകൊണ്ടുടനടിച്ചുപിടിച്ചു-
ക്കയറുകൊണ്ടുടൻ വരിഞ്ഞുടനെ കെട്ടി
ത്തരിലെക്കാതിരുത്തൊത്തുകൂടി-
ച്ചുതമാം പലകെട്ടുമുറുക്കി
ക്ഷിപ്രമംബരതലത്തിലുയർന്നാൻ
അപ്രമേയബലനാകിന ദിവ്യൻ
ധാർത്തരാഷ്ട്രരതവും പുനരപ്പോൾ
ആർത്തരായി മുറയിട്ടുതുടങ്ങി:—

ധൂർത്തരാമരികൾ ഞങ്ങളെയെല്ലാം
ശത്രുതതിയുടനിട്ടു വരിഞ്ഞു
ഭൂമ്പദികളിനിഹ കൊണ്ടു തിരിച്ചു
പാർത്ഥകാന്തേ! ധർമ്മതനൂജാ
പാർത്ഥ! ഹാ നകുല! ഹാ സഹദേവ!
കാത്തുകൊൾകകനിവോടതിവേഗാൽ,
ഭീമസേനാവരികാശുതരിന്നും
താമസിക്കരുതു നിങ്ങളിദാനീം,
സീമയില്ലമമ സങ്കടമയ്യോ!
ധീമതാംവര! യുധിഷ്ഠിരവീര!

(ഇന്ദിശരാഗം—കുംഭനാഴ്ചിതാളം)

തടിച്ചൊരുഗന്ധർവൻ മഹാകുശലൻ ചാടിച്ചു
പിടിച്ചു കെട്ടിക്കൊണ്ടു തിരിച്ചു ശിവ ശിവ!
ഒരുത്തൻ വരുന്നൊരാനർത്ഥങ്ങളാൽ
കരത്തിനൊരു കരുത്തുമില്ലാഞ്ഞെങ്ങൾക്കനക്കെ-
ത്തരംകെട്ടു
വലഞ്ഞുവശംകെട്ടു വയർക്കവലം വലസ്സുകരുത്തു
പതിച്ചു ദുഃഖങ്ങളെക്കൊണ്ടയ്യോ ശിവ ശിവ!
സഖേ! ധർമ്മജ! വീരസമീരാത്മജ! സരസപാർത്ഥ!
നകുലസഹദേവ! വരിക വിരവോടെ
നിരായുധമായുള്ള ജനങ്ങൾ, അഹോ നിങ്ങളെ-
ന്നിയെമറ്റൊരു ജനമില്ല ശരണമല്ലു ദ്രുതം
കരുണകൾക്ക വന്നീടും തരക്കേടഹോകലത്തി-
ലുള്ളജനങ്ങൾക്കൊക്കെയൊന്നൊസമമെന്നറിക ൫൦

ഇത്തരമുള്ളൊരു മുറവിളികൊണ്ടഥ
പത്തുദിഗന്തരമൊക്കെ മുഴങ്ങി,
സത്വരമതുകേട്ടധികദയാനിധി
സത്യപൂർണ്ണാംബുധി ധർമ്മതനൂജൻ,
ഗന്ധവഹാത്മജനോടേവം ചൊല്ലീ:—
ഗന്ധർവന്മാർ വന്നിഹ നമ്മുടെ
ബന്ധുജനങ്ങളെയെല്ലാം വിരവൊടു
ബന്ധിച്ചും കൊണ്ടങ്ങു തിരിച്ചു
ബന്ധം കൂടാതിങ്ങനെ ചെയ്തതി-
നന്ധതരാനൊരു കാരണമിപ്പോൾ
ഗന്ധർവജനകനമിക്കേടകെട്ടാൽ
ഗന്ധസ്സൂപകൊണ്ടു മരിക്കാം
എന്തെങ്കിലുമുടനങ്ങനെയവരെ
സന്താപങ്ങളൊഴിക്കണമിപ്പോൾ
അന്തരമില്ലതു ചെയ്കിലെന്നാൽ
എന്തിനു നമ്മുടെ ധർമ്മവിചാരം?
ദുര്യോധനനും ദുശ്ശാസനനും
ദുഷ്കർമ്മമനവധി ചെയ്യുവരെങ്കിലു-
മയ്യോ ഞങ്ങൾ വലഞ്ഞെന്നിങ്ങനെ
കയ്യും മെയ്യും വശമല്ലാഞ്ഞവർ
നമ്മെ വിളിച്ചു കരഞ്ഞതു കേട്ടിഹ
ചുമ്മായിരിപ്പതുചിതമോ സഹജ!
ധർമ്മം നൃപതിക്കാശ്രിതരക്ഷണ
കർമ്മമതല്ലോ സഹജന്മാരേ;
ദുർമ്മതിയിപ്പോളതുതതത്ര
ദുരിതംവരുമതിനനവധിമേലിൽ
അഗ്രജവചനം കേട്ടൊരനന്ത-
രമുഗ്രപരാക്രമിയാകിയ ഭീമൻ
താഗ്രേനിന്നുപറഞ്ഞുതുടങ്ങിസ-
മുഗ്രാഹംകൃതിശാഖിഗഭീരൻ:—
"നാടിയങ്ങൾക്കിഹനാലു ജനത്തിനു-
മതുളിച്ചെയ്യൊരു കല്പനകേൾപ്പാൻ
മടിയെന്നുള്ളതുമില്ലിഹധർമ്മം
പിടിപാടില്ലാത്താളുകളല്ലാ,
കള്ളച്ചൂതുകൾകൊണ്ടു ചതിച്ചൊരു
കള്ളന്മാരുടെ കപടമതോർത്താൽ
ഉള്ളതിനാലൊരല്ലൽകനിവെ-
ന്നുള്ളതു സംപ്രതി തോന്നുന്നീലാ;
തള്ളുമവരുടെ ഉള്ളലുമൊരുവക
ഉള്ളു പൊരുതിനകള്ളവുമോർത്താൽ
കൊള്ളാമിത്തൊഴിൽതാനേവന്നു
കോലാഹലമെന്നെന്നുടെ പക്ഷം;
ഗന്ധർവന്മാർ സരസന്മാരവർ
എന്തെന്നില്ലാത്താളുകളല്ലവർ
ബന്ധംകൂടാതല്ലവരിവരെ-
ബ്ബന്ധിച്ചങ്ങനെകൊണ്ടുതിരിച്ചു
പാലുകുടിച്ചുതടിച്ചൊരുകൂട്ടം
വാലില്ലാത്തകുരങ്ങച്ചന്മാർ
നാലഞ്ചല്ലൊരുനൂറുജളന്മാർ
നാട്ടുമുടിപ്പാൻവന്നുപിറന്നു
പത്തുംകെട്ടിനടക്കുന്നവരുടെ
ഞെഞ്ചെല്ലിയതിപ്പാൻനല്ലൊരു

ബന്ധംകൊണ്ടൊരുപദ്രവിക്കും-
ഗന്ധർവന്മാർക്കിന്നു കണക്കിൽ
ബന്ധിപ്പാനൊരു സംഗതിവന്നാലു
സന്ധിക്കാതവർവിടുകയുമില്ലപ-
ണ്ടെന്തെങ്കിലുമൊന്നാരംഭിച്ചാൽ
അന്തമില്ലതുചെയ്യുന്നതിന്നു
വില്ലവർനാട്ടിലിരിക്കുംവശ്യ-
പ്പെണ്ണുങ്ങടെനട്ടുവരാമടിപ്പാൻ
പൊണ്ണന്മാരിവർ കൊള്ളാമവരുടെ
പെണ്ണുങ്ങടെവിടുപണിചെയ്യിക്കാം.
കള്ളിപ്പെണ്ണുകളിക്കുന്നേരം
താളംപിടിപ്പാനൊരുവൻകൊള്ളാം,
തീലിപ്പെണ്ണിന്നു നിദ്രാസമയേ
കാലിണതെക്കാനപരൻകൊള്ളാം
ഉർവശിതന്റെ വടിക്കമെടുപ്പാൻ
ഉർവിയിലുള്ളവരിവർ ചിലർകൊള്ളാം,
അരവയർമെലിയതിലോത്തമതന്നുടെ
പുതുമുറിതൂപ്പാനൊരുവൻകൊള്ളാം,
സ്വർസ്ത്രീകടെ വ്യജനാലികൾവലയം-
മെടുക്കുന്നതിന്നിവരെക്കൊള്ളാം,
പച്ചിലയുള്ളൊരുപാദപികടെ
എച്ചിലെടുപ്പാനിവർ ചിലർകൊള്ളാം,
ചന്തക്കാരനെവരറിയാതെടുപ്പാൻ
ചന്തക്കാരരിലൊരുവൻകൊള്ളാം
കട്ടിപ്പട്ടന്മാരുടെ ചൂടകം
കെട്ടിപ്പുറമാനൊരുവകക്കൊള്ളാം,
കല്പകവൃക്ഷംകൊപ്പാരുള്ളൊരു
കല്പനകേൾപ്പാനൊരുവകക്കൊള്ളാം,
അമ്പാടിക്കുന്നാവരുടെവീട്ടിൽ
ഉമ്പകിളപ്പാനും ചിലർകൊള്ളാം,
ഗോക്കളെമേപ്പാനും ചിലർകൊള്ളാം,
ദിക്കുകളെനോക്കാനും ചിലർകൊള്ളാം
കാക്കവരുമ്പോൾവക്കാണിപ്പാ-
നാക്കണമെങ്കിലുമിവരെക്കൊള്ളാം,
ഇവകവിടുപണിചെയ്യിപ്പാനിഹ
ഭവകർചൊല്ലാൽഗന്ധർവന്മാർ
ഇവരെക്കൂട്ടിക്കൊണ്ടുതിരിപ്പാ-
നവകാശമിതന്നാടിയനതൊന്നി.

മറ്റൊരുകാര്യക്ലേശംചെയ്യാൻ
നൂററിലൊരുത്തനുമില്ലിഹനൂനം,
മാററികളെപ്പുനരെന്തിനുനാമിഹ
മാററിക്കൊൾവാൻ പണിചെയ്യുന്നു?
കണ്ടിച്ചാലതിമക്കളെയൊക്കെ
ത്തെരുതെരെ മുസലംകൊണ്ടടിക്കുട്ടി
ചതിപൊട്ടുംകൊണ്ടുയടിപ്പാനായി-
പ്പലകുറിയടിയൻ ഭാവിച്ചപ്പോൾ
ഭാരതന്നെന്നിഹ ജ്യേഷ്ഠൻനമ്മുടെ
തിരുവുള്ളക്കേടായതുമൂലം
കാരാവതുമെന്നാണ്ടടിയൻ
മുറുമുറടങ്ങിപ്പാർക്കുന്നിപ്പോൾ
മറ്റാരുകൂട്ടക്കാർവന്നാരി-
നുറുവരയേയുംകൊണ്ടുതിരിച്ചു
മാറുന്നതിന്നല്ലകണക്കിലി-
തൊറമൊഴിപ്പാനെന്താവശ്യം?
താനൊന്നിന്നുകല്പിക്കയുമില്ലിഹ
താനേവന്നാലുമൊക്കെമുടക്കും;
ജ്ഞാനാദികളാകിന നിങ്ങടെമല്യ
ഞാനിങ്ങനെയൊരുമൂഢൻതീർ:
ജ്യേഷ്ഠന്മാരഞ്ചാറുംകൂടി
കാട്ടിലിരുന്നു തപംചെയ്താലും
ശാന്തന്മാരൊരുകൂടിയിരിപ്പു
താന്തോന്നിക്കിഹതരമില്ലിപ്പോൾ
അടിയൻഭീമൻ ഞാനിന്നിങ്ങടെ
ഇടയിലിരുന്നൊരു ഭരംകൂടാതെ
വാഴ്ത്താഭിക്കിന്നപൊരുകയുള്ളു
വാച്ചൊരുപരിഭവമൊഴിയണമൂഢനെ
ഗദയുംകയ്യിലെടുത്തൊരു പൊണ്ണൻ
ഉദയേ കളിയും പുഷ്പാഞ്ജലിയും
ഉപവാസങ്ങളുമുപരിതുടർന്നാൽ
അപവാദങ്ങൾനമുക്കണവിക്കും
ചേട്ടന്മാരഞ്ചാരുംചെന്നാ-
ച്ചെണ്ണക്കാരുടെജീവനൊഴിച്ചവ-
നവരുടെദിക്കിനയച്ചേവേണ്ടു
ശവതയെചെന്നവർകേറും മുൻപേ
കാററിന്മകനുടനവിടെച്ചെന്നിഹ
നൂററിനെയുംപൊടിനിസ്സമതാക്കി

കാലത്തിങ്ങുവരുന്നതുമവനെ
കാലപുരത്തിൽ ചെന്നാൽകാണാം.
കടുത്തവാക്കുകളുരത്തു ഭീമൻ
കരത്തിലുഗ്രഗദയെടുത്തുവേഗം
നടപ്പതിന്നായ് തുടങ്ങുന്നേരം
കടുപ്പമായുരമടക്കരുതില്ല
തടുത്തുസോദര! ഇടഞ്ഞൊലാനീ
പൊട്ടക്കനെക്കഥയൊട്ടുകകൊണ്ടു
നടക്കയില്ലിഹമിടുക്കനെങ്കിലും
ഒടുക്കമൻപൊട്ടമടക്കവും ചില-
മുടക്കവും വരുമടക്കമെത്രയു-
മിടയ്ക്കു സോദര! പടയ്ക്കു കാലമ-
ടുക്കമിന്നിതു നടക്കമായതു
തടുക്കയില്ലിഹയെങ്കിലും ഗദ
മുടിക്കിലും പുനരടിക്കിലും പൊടി
പെടുക്കിലും പുരമടക്കിലും പഥി
വടക്കുതെക്കിഹ നടക്കിലും തവ
മതംനമുക്കനുമതം വൃകോദര!
ഹിതംപറഞ്ഞു ചിതംഗ്രഹിക്കനീ.
കുരുകുലമതിലിഹജാതന്മാരവർ
ഒരുത്തരും നാമവരുമല്ലോ,
ഒരുമ നമുക്കവർക്കും തമ്മിൽ
വരുവാൻവിഷമമതെങ്കിലുമിപ്പോൾ
മാറ്റാർവന്നുവിരോധിക്കുമ്പോൾ
നൂററഞ്ചും പുനരൊന്നെന്നുവരു.
ഊററക്കാർക്കുവരുമൊരബദ്ധം
ക്രൂരന്മാർ വേണമൊഴിപ്പതിനിപ്പോൾ
ക്രൂരന്മാരൊരുവരുമില്ലാതൊരുദിശി
മാററാരെങ്കിലുമുപകൃതി ചെയ്യാം.
കാററിൻമകനേ! മടിയാതവർകളെ
മാററിക്കൊണ്ടിഹവരിക കുമാര!
പണ്ടൊരുപൂച്ചയുമെലിയുംതങ്ങളി-
ലുണ്ടാകുന്നു സഖിത്വമൊരുന്നാൾ
മലയുടെമുട്ടിൽ കാട്ടാളന്മാർ
വലയുംകെട്ടിയുറപ്പിച്ചങ്ങനെ
കലയും മാനും പുലിയുംവന്നതിൽ
വലയുംനേരം കൊലചെയ്യാനായ്
ഒരുദിശി പാർത്തിതു പകൽകഴിവോളം
ഒരുമൃഗമന്നിഹവന്നതുമില്ല,
വരുമിന്നിരാത്രിയിൽ നാളെവെളുത്താൽ
വിരവൊടുവന്നുവധിക്കാമെന്നവർ
കരുതിത്തങ്ങടെ ഭവനേ ചെന്നട-
ന്നൊരുമിച്ചവിടെയുറക്കവുമായി
ഒരുമാർജ്ജാരംവന്നുവിരാത്രിയി-
ലിരയുംതേടി നടക്കുന്നേരം
തരസാ ചെന്നാ വലയിൽ ചാടി
കരവും കാലുമിളക്കാൻ മേലാ
പരവശനപ്പോൾ മ്യാവൂ മ്യാവൂ
കരവൂളുംചെയ്തവിടെ വലഞ്ഞു
നരികയുണ്ടൊരു പൊട്ടിലിരിക്കും
പെരുതായുള്ളൊരു മൂഷികനപ്പോൾ
അരിയായുള്ളൊരു പൂച്ചത്തടിയൻ
കരയുന്നതുകേട്ടൊന്നു വിരണ്ടു.
ഉരിയാടാതെമുരംകൊട്ടുന്നു-
മൊരുകുറികണ്ടാൻ പൂച്ചയുമപ്പോൾ,
സരസതയോടുവിളിച്ചാനവനെ
പ്രിയവചനനായ് ഞാൻ മൂഷികവീര!
വലയിൽചാടിവലഞ്ഞിതു ഞാനൊരു
ഫലമില്ലാതെമരിപ്പാറായി,
കലമാൻ പന്നികൾ വന്നുപതിച്ചാൽ
മലയന്മാർക്കുതിന്മാൻകൊള്ളാം,
വിലപിടിയാത്തൊരു പൂച്ചമരിച്ചാൽ
മലയന്മാർക്കതിനാലാകാ
തലയിലെഴുത്തിൻബലമതുകൊണ്ടിഹ
വലയിൽപെട്ടു വലഞ്ഞു സഖേ! ഞാൻ
എലിയും പൂച്ചയുമന്യോന്യം ബദ്ധ
കലഹികളെന്നൊരു ചൊല്ലുണ്ടുകൊള്ളാം
കലഹമെനിക്കെ പാരോടില്ലതു
നലമൊടുനീയിഹ ബോധിക്കേണം
വലയുടെ ചരടുകടിച്ചുമുറിപ്പാൻ
പലപലകൌശലമങ്ങുണ്ടല്ലോ.
മലയൻപോന്നുവരുന്നതിൻമുമ്പേ
വലകണ്ടിപ്പാൻ കനിവിയലേണം
വലയുന്നവരുടെ പാലനമല്ലോ
വലിയജനങ്ങടെ ധർമ്മമതറിക!
എലിയെന്നുള്ളവനൊരു ഭയയിൽ
പുലിയെക്കാളതിവൻപനതാകും

പലവിധമിങ്ങനെ മാൎജ്ജാരകന്റെ
പരവശവാക്കുകൾ കേട്ടൊരുനേരം
എലിയും ബോധിച്ചരികേ ചെന്നഥ
വലകണ്ടിപ്പാൻ വട്ടംകൂട്ടി
ഓരോ ചരടുകടിച്ചുമുറിപ്പാ-
നോരോനാഴിക നേരം വേണം;
തെരുതെരെയങ്ങു കടിച്ചുമുറിച്ചാൻ
തരമല്ലെന്നൊരു എലിയുടെ ഹൃദയേ
മെല്ലമിവന്നിളപേശ്യാനെന്നു
പൂച്ചയറിഞ്ഞാലുപകാരത്തിനു
താഴ്ചവരാതെന്നകമേക്കൊ-
ക്കാഴ്ചയവന്നില്ലെന്നതുമൂലം
താമസമായതുകണ്ടൊരു പൂച്ച-
ക്കാമയമേറിപ്പറവു മേറി
തെരുതെരെ വേണമതല്ലെന്നാകിൽ
വരുമതിദുഷ്ടൻ മലയപ്പാഴൻ
പുലരുന്നേരം മലയന്മാരും
പലരും കലശലു കൂട്ടംമുൻപേ
വലകണ്ടിച്ചു വിടേണം നീയെ-
ന്നെലിയോടു പൂച്ച പറഞ്ഞു ഇങ്ങനി
വെട്ടമുദിച്ചൊരു സമയേ മൂഷിക-
നൊട്ടും താമസിയാതെ വലയും-
പൊട്ടിച്ചൻപൊടു പൊത്തിലൊളിച്ചു
ദുഷ്ടൻ പൂച്ചയുമങ്ങുനടന്നു
ഒട്ടുദിനങ്ങൾ കഴിഞ്ഞൊരു ദിവസം
കിട്ടീലെങ്ങുമൊരേടത്തശനം
ഒട്ടിക്കണ്ടൊരു വയറുമെടുത്തിഹ
കാട്ടിൽ നടന്നു പൂച്ചത്തടിയൻ
കുത്സിതഭാവം പ്രാപിച്ചെലിയുടെ
പൊത്തിന്നരികേ ചെന്നു വിളിച്ചാൻ
പണ്ടുപകാരം ചെയ്തൊരു മൂഷിക-
നങ്ങോസുസ്ഥിരം തന്നിലിരുന്നീ
എലിയതു കേട്ടു വിലത്തിന്നുള്ളിൽ
തലകാട്ടാതെ വസിച്ചുപറഞ്ഞാൻ;—

ശ്ലോകം.

"കാൎയ്യാൎത്ഥമാവയോസ്സഖ്യം
തസ്മിന്നവസിതേ പുനഃ
മാൎജ്ജാരത്വം ഹി മാൎജ്ജാരോ
മൂഷികോഹഞ്ച മൂഷികഃ."

കാൎയ്യം കൊണ്ടിഹ നീയും ഞാനും
കനിവൊടു സഖ്യം ചെയ്തിതു മുന്നം
കാൎയ്യമതങ്ങു കഴിഞ്ഞിതു പിന്നെ
വൈരമതിന്നിയുമുന്നേപ്പോലെ
പൂശകനാം നീ പൂശകനിനിമേൽ
മൂഷികനാം ഞാൻ മൂഷികനിനിമേൽ,
ഇനിനാം തമ്മിലിണങ്ങുന്നേരം
കനിവുമതില്ലൊരു ചേൎച്ചയുമില്ലാ
ഇങ്ങനെയുള്ളൊരു ശ്ലോകം ചൊല്ലി-
ട്ടങ്ങു നടന്നിതു മൂഷികനുടനേ
എന്നതുകൊണ്ടു പറഞ്ഞു വൃകോദര!
നന്നിതു മറ്റും നയശാലികളാൽ
നിന്ദിതമല്ലിതു നിശ്ചിതമത്രേ.
ചെന്നവരുടെ മോചനമുചിതം
ഇന്നിസ്സങ്കടമൊടു തീൎന്നാൽ
പിന്നെന്നാളത്തെപ്പോലെതന്നെ
കൌന്തേയന്മാർ കൌന്തേയന്മാർ
കൌരവ്യന്മാർ കൌരവ്യന്മാർ
ആൎത്തിനിദാനമതല്ലിച്ചൊല്ലു
കാൎയ്യമിതെന്നതു ചൊല്ലിതു നകുലൻ,
എങ്ങിനി പോവാൻ വിരുതുള്ളൊരവ-
ന്നേഷ സുയോധനനനുജന്മാരും
ദൂഷണമിങ്ങിനെ വരുവാനൊക്കയു-
മേഷണി ദോഷമിതെന്നറിയേണം.

ശ്ലോകം.

"പൂതാകംസനാഗേന്ദ്രയോർ
ദുരാഗ്രഹവശംവദഃ
പരാൻ വിനാശയൻ ശ്രേയോ-
ദുരാപമുപേയിവാൻ"

പണ്ടൊരു കുറുനരി തിന്മാനുള്ള-
തെണ്ടിനടന്നു മനസ്സും മുട്ടി-
ക്കണ്ടകമുള്ളവനങ്ങളിലെല്ലാം
മണ്ടിനടന്നു തളൎന്നു ശരീരം
കണ്ടാനൊരു ദിക്കിൽ നല്ല കരിമ്പുക-
ളുണ്ടാക്കിപ്പല വേലികൾ കെട്ടി-
ക്കാത്തു കിടപ്പാൻ പുരയും കെട്ടി-
പ്പാൎത്തീടുന്നൊരു നായരുമുണ്ട്".
കേളച്ചാരെന്നവനുടെ പേരും
കേട്ടുഗ്രഹിച്ചാൻ കുറുനരിയാഭാസൻ

കേളപ്പാരൊടു ചെന്നു പറഞ്ഞു
കേളപ്പാ! ഞാനൊരു ചൊല്ലുന്നതു
നാളെപ്പുലർവെളുപ്പിനുമുൻപേ
കോളല്ലാത്തൊരു ദൂഷണമുണ്ടാം.
കാട്ടിൽ നടക്കുമൊരാനത്തലവൻ
കേട്ടുകരിമ്പുകളുള്ള വിശേഷം
ഭക്ഷിച്ചീവിടെ പലതുകരിമ്പുകൾ
ഭക്ഷിപ്പാനായ്‌വരുമത്തടിയൻ
രക്ഷിക്കുന്നൊരു ഞങ്ങളുടെ
രക്ഷിക്കാനെളുതാകയില്ല.
അതുകേട്ടപ്പോൾ നേരെന്നാനൊരു
മൂത്തകേളപ്പനൊന്നു വിരണ്ടു
കുറുനരിയുള്ളൊരു കൗശലമുടനിഹ
കുറുനരി ഞാനതു ബോധിപ്പിക്കാം
അമ്പുകൾ ചുട്ടുപഴുപ്പിച്ചിട്ടാൽ
കരിത്തടിയനെയിന്നു വധിക്കാം
ചെറുവടക്കൊമ്പൊക്കെ പെറുകിന
പുറമിന്നരികെച്ചെന്നു ചുടുക്കെ
പാറിക്കൊണ്ടാലമ്പുകളവനെ
നെറ്റിക്കിട്ടു പ്രയോഗിച്ചീടാം
പത്തുവെളുപ്പിനു മുമ്പേയവിടെ-
ക്കെത്തിക്കൊണ്ടാലതു സാധിക്കാം
എന്നതു കേട്ടഥ കേളപ്പാരതു
നന്നെന്നോർത്തുനിവിടെപ്പാർത്താൻ.
കുറുനരിചെന്നുഗ്ഗജവരനോടെ-
ന്നറിയിച്ചാനതു സമയേ തന്നെ.
കരിമ്പുതിന്മാൻ കരിവരനിപ്പോൾ
തരിമ്പുമോഹമതുണ്ടെന്നാകിൽ,
തരംവരുത്താം പത്തുവെളുപ്പിനു
വരമ്പിനുള്ളിൽ ചെന്നുലവീടെ
കരിമ്പുകാണാമായതുമുമ്പി-
ക്കരത്തിലാക്കിത്തിന്നുമുടിപ്പാ-
നൊരുമ്പെടേണം നീയിഹ ഞാനാ-
ണെങ്കമ്പടിക്കായ് മുന്നിൽ നടപ്പാൻ.
ഇത്തരമുരചെയ്തീടിന കുറുനരി
മത്തഗജത്തെക്കൊണ്ടു വരുമ്പോൾ
പത്തൻപതു ദിവസത്തിനു ഭക്ഷണ-
മിത്തടിയന്റെ ശരീരം മതിയാ-
മിത്താഴിൽ നല്ലകണക്കിനു കൂടി
കേളപ്പാരുടെ തടികൊണ്ടിന്നും
നാളേക്കും തരവില്ലുമുടിപ്പാൻ
എന്നു വിചാരിച്ചവനും തെളിവൊടു
ചെന്നൊരു ദിക്കിലൊളിച്ചഥ നിന്നാൻ
വന്നടനാനകരിമ്പു തകർത്തഥ
തിന്നു തുടർന്നൊരു സമയേ കേളൻ,
ചുട്ടുപഴുത്തൊരു ശരവും വില്ലും
വട്ടത്തിട്ടിപ്പാതിരനേരം
പുറമ്മേലൊരു കല്ലും വച്ചഥ
തെറ്റെന്നാക്കണ വിട്ടൊരു നേരം
മസ്തകമാകെ ബാണം കൊണ്ടൊരു
മത്തകരീന്ദ്രൻ ചത്തുമറിഞ്ഞു.
വമ്പനതാകിന കേളപ്പാരെ
പാമ്പുകടിച്ചുടനവനും ചത്തു
പത്തിപ്പുറമേൽ വില്ലിൻ മുനയതു
കുത്തുകയാലപ്പാമ്പും ചത്തു-
ക്കെച്ചൂത്തതു കുറ പ്രാപിച്ചി-
ച്ചൂക്കനരിയതു കെട്ടുന്നേരം,
തങ്കലൊരുപ്പിൽ മുന്നേയുള്ളൊരു
ദേഹം ചെന്നഥ നക്കുന്നേരം
ചപ്പുകൾ തട്ടി മുറിഞ്ഞതു ഞാനും
വില്ലുനിവിർന്നുടനവനുടെ വായിൽ
കൊമ്പുകുറുക്കുനരി ദോഷൻ
തണ്ടുപിളർന്നുടനവനും ചത്തു.
എന്തിന്നുള്ളവനങ്ങനെ വരുമതു
ദോഷങ്ങളിലതി ദോഷം നിയതം;
ദോഷന്മാർക്കതു കാരണമിപ്പരി-
വേഷണമിങ്ങനെ സംഗതി വന്നു.
അഥ പുനരുജ്ജനരുളിച്ചെയ്തു:—
കഥകൾ പറഞ്ഞഥ കാലം പോയാൽ
ബഹുമതിലഘുനായന്ത്രിതമാമവ-
രതിദൂരംഗതരായെന്നുവരും
വിരയേപ്പോകവൃകോദരവീരാ!
ഹരിസുത! നീയും കൂടിച്ചെല്ലുക
ഇരുവരുമൊരുമിച്ചംബരചാരെ
പരിചൊടുചെന്നു ജയിച്ചും കൊണ്ടഥ
കരസുതരേയും വീണ്ടും കൊണ്ടിഹ
വരികതരിമ്പു വിചാരം വേണ്ടാ

ധൂർത്താസനമതു കേട്ടങ്ങിവരു-
മുത്തരവേഗം ചൊന്നു വിളിച്ചു.

ചമ്പതാളം.

ഗഗനചരമൂഢരേ! ഗന്ധർവ്വകീടരേ!
ഗമനമിതു വിരവിനൊടു വിഫലതരമാകവേ!
വിരുതുകളിതൊക്കവേ വിരളതരമാകവേ
വനകരിയൊടു പൊരുവതിനു പെരികമദമാരിലെ
കരകലമഹീശരോടാരണമതു സാഹസം
കരികളൊടു പൊരുവതിനു കുറുനരികൾ പോരുമോ-
ഹരിതനയനർജ്ജുനൻ പരിചൊടിതു ഞാനെൻ ദ്രോ
പരമതരശരനികരനികരം ചൊരിയും വിദ്യാ
ത്വരിതമിഹ പൊരികയുമാം കടിലകലമാകവേ
പടപൊരുതകില്ലുടലുടയുമുടനുടനേവരും
പടയിലധികാരതൻ പവനതിവൃകോദരൻ
കഠിനതരഗദയുടയകരതലമകരം കൊണ്ടവൻ
അടിയുടനുമായവേ പൊടിയുമുടനാകവേ
അടിമുടികളഖിലമപി തിലമുലിതമായ്‌വരും

ഇത്ഥം പറഞ്ഞുകൊണ്ടുയുദ്ധം തുടങ്ങീ പാർത്ഥൻ
മൂർദ്ധപ്രദേശങ്ങളിൽ കൂർത്ത സായകങ്ങളും
ചേർത്തുപ്രയോഗിച്ചുമെന്തുപോകാതെ കൊണ്ടു
കോർത്തു ഗന്ധർവ്വന്മാർക്കു പാർത്തുകൂടാതെയാക്കി-
ത്തീർത്തു വിജയനിന്നിവർത്തു ഫലിക്കയില്ലെ-
ന്നോർത്തു, ചിത്രസേനനോർത്തു വിളിച്ചുരത്തു;
മാരികണക്കേ വീരന്മാരിലസ്ത്രങ്ങളങ്ങു
വാരിച്ചൊരിഞ്ഞു വ്യോമചാരഗന്ധർവ്വരാജൻ
പോരിലുടനെ വലവൈരിതനയനപ്പോൾ
ഘോരശസ്ത്രങ്ങൾകൊണ്ടു ദൂരീകരിച്ചു സർവ്വം
ദിവ്യൻ പലവിധത്തിൽ ദിവ്യാസ്ത്രപ്രയോഗിച്ചു
സവ്യസാചിതാനതു സർവ്വം തടുത്തു നിന്നു;
വമ്പുള്ളർജ്ജുനനുടെ വമ്പു തടുപ്പാനും ത-
ന്നിമ്പശക്തിയില്ലാതെ കമ്പം തുടങ്ങി ദിവ്യൻ
വിട്ടുപോവാനും വഴികിട്ടുന്നതില്ലാ പട-
വെട്ടുവതിന്നു പുനരൊട്ടുമെളുതല്ലാ;
പെട്ടെന്നു നാമിവിടെ പെട്ടുപോയെന്നോർച്ചു
കെട്ടും ഘോഷവും നിർത്തിയൊട്ടുംതാമസിക്കാതെ
തേരും പടയും നൂറുപേരും താനും ഭൂമിയിൽ
ചേരുവാൻ വന്നിറങ്ങി ചാരുഗന്ധർവ്വരാജൻ
മാതുലാത്മജനോടേവം പറഞ്ഞു പാർത്ഥാ!
പോരും കലഹമിനിച്ചൊല്ലുകയെന്തേ വേണ്ടു
പാരം വലഞ്ഞു നിന്റെ കൂരമ്പുകളേറ്റിട്ടും
വൈരം വെടിഞ്ഞിവരെ ചൊല്ലാം സംഭവി-
ക്കേണം
ചിത്രസേനന്റെ വാക്കുകേട്ടൊരു സവ്യസാചി
തന്മനം കൂടാതെ കണ്ടായുധമങ്ങുവച്ചു;
ഭൂമിയിലിറങ്ങുക വൈകാതെ ചിത്രസേന!
നാമിരുവരും തമ്മിലെങ്ങും കലഹമില്ല.

ഗന്ധർവ്വനാഥവിജയന്മാരൊരു
ഗന്ധാദ്യുപചാരാദരഞ്ചെയ്തു;
ബന്ധുപ്രീതിബലം കൊണ്ടിവരെ
ബന്ധിപ്പതിനിഹബന്ധം വന്നു
ഒരു വസ്തുപിടിപാടില്ലാത്തോര
കുരുസുതന്മാരിവർ ഗുണം.
നിരുപണമില്ല ഇളപ്പുള്ളോരും
പെരുതായ് വന്നൊരിരുട്ടിൽ കേറി
മറവും നമ്മുടെ വിപ്രകർമ്മം
മറച്ചവരെ നിഗ്രഹമെന്നും
ഏറെയൊരുദ്ധതദർപ്പം
മാറാമെന്നിട്ടഹമിതി ചൊല്ലൂ
വീരവൃകോദര! വരികധനഞ്ജയ!
വൈരം നമ്മൊടു കരുതീടൊല്ല
വൈരികളെങ്ങടെ ബന്ധനമോക്ഷം
വിരവൊടു ചെയ്ക വൃകോദരവീര!
എന്നതു കേട്ടു വൃകോദരനുടനെ
സ്യന്ദനമേറിച്ചെന്നു പതുക്കെ
കെട്ടുകളൊക്കെയഴിപ്പാൻ ഭാവമി-
ല്ലിട്ടുപുരട്ടിയുരുട്ടിച്ചിലരെ
കുടുമപിടിച്ചു വലിച്ചും ചിലരെ
പിടരിപിടിച്ചു തിരിച്ചും ചിലരെ
താടിപറിച്ചും മീശയറുത്തും
മോടികുറച്ചും ഞെട്ടിമറിച്ചും,
കെട്ടഴിയാഞ്ഞതുപൊട്ടിച്ചും പണി-
പെട്ടുരഥത്തിൽനിന്നു നിലത്തേ-
ക്കിട്ടുതുടങ്ങിയടങ്ങാതെ തല
തൊട്ടെഞ്ജലിസമ്പാദിച്ചങ്ങോരോ
ദുര്യോധനനും ദുശ്ശാസനനും

ദുർമ്മദനാനം ദുർമ്മന്ത്രപ്രയോഗനാനം
ദുർമ്മാഷണനാനം ദുർന്നടത്തവും
ദുശ്ചിന്തനനാനം ദുശ്ശാസനനാനം
ദുഷ്ടഹിതനാനം ദുഷ്പ്രവർത്തനം
ദുഷ്ടിയിലൻ പർക്കാതി ഗുരികൾ
എണ്ണാനുപായമില്ലൊപ്പിപ്പാൻ ബാല്യ
മനസമിതിക്കിമിടക്കെത്തുന്ന
ഒന്നി! പാരിക്കൽ പരിയാൽ നിയമിതി
എണ്ണിയാരിക്കൽ സുഖമിക്കണം
നാണ്ണർതന്മിയിൽ പാലകതന്മിയി-
ലെണ്ണത്തിൽപിക്രൂരാഗത്തൊക്കെ!
കണ്ണില്ലാത്ത രണ്ടാകനിനിനിത്ത-
ട്ടെണ്ണിയാരെടുത്താക്കഥനാരം
തൊന്നുറൊൻപതിലൊരാംകരണി-
ലെനാജ്ഞമള്ളിവരാതെയിരിപ്പാൻ
ധൂർത്തന്മാരെയൊരരായിലൊരക്കെ-
ച്ചാത്തിവിടാഞ്ഞാൽ ദുഷണമുണ്ടാം
കാണുന്നിലകണക്കപ്പിള്ളകരം
മേനാകപ്പച്ചുമ്മാനുമതില്ലാ.
നല്ല ചിത്തത്തിൽകൂടിനമുക്കെല്ലാ-
തല്ലിനിയിവരെയാവതിരിപ്പാൻ
എന്നപരാധം പറിച്ചൂകോദാ-
നൊന്നൊഴിയാതിവറ്റുനാൻവരയും
കെട്ടഴിച്ചുവിട്ടപ്പൊക്കെ
തൊട്ടതെലോകിക്കാമൂതപ്പൊഴ്:—
ദുര്യോധനാ! ശ്രുണു വചനം നിന്നുടെ
ദുര്യോഗനെ ... ... വതി-
വണ്ണമെവിച്ചുകൂടാനായ്മ ... ...
നിന്നുടെ ദുർമ്മമൊട്ടുരതിക്കം
ആയുധവഴ്വാൻ നിമിഷംനിന്നാടെ
മായമയ്യുരതാ മാറാറിട്ടന്തീ
നായുടെവാനലാലപതിരാരണ്ട-
ക്കായതമാകിനകഴലതിലാക്കി,
പിന്നെയവൃത്തന്മനോക്കന്നേരം
മുരന്നാപ്പാലെവരുത്തെയിരിപ്പു
വെൺമതികലമതിലീശ്വരനാകിന
ധർമ്മാത്മജനുടെ പരണസമീപെ
ചെന്നു വണങ്ങിക്കരുക്കൂപ്പി
മുന്നവലഞ്ഞുംവെച്ചപ്പുഞ്ഞുക്കെ;
പൊന്നുംമനാലും ഹസ്തിനപുരമതി-
ലിക്കണ്ണുനജന്മാരൊരുമിച്ചുകൊട
ഇങ്ങനെയുള്ളൂ കേരരവചനം
തിങ്ങിനനാണംകൊണ്ടുമുഖത്ത
താഴ്ത്തിക്കൊണ്ടുഹരകളുമന്നിലാ-
രാത്തിമുള്ളസുയോധനരാജൻ
ഉത്തരമൊന്നിയാടാതെതന്നെ
സതപരമനജന്മാരൊരുമിച്ചു കൂടി
ഹസ്തിനപുരവഴിനോക്കിനടന്നാൻ
നമഗിരമതിയാതിരയകടിലൻ
വിരവൊടുവിരൻ പാണ്ഡവനൃപൻ
നരനോടുകൂടെച്ചെന്നവനാരെ
നരപതികുലപതിയാകിനതങ്ങടെ
ഗുരുവരനാകിനധർമ്മാത്മജനുടെ
ചരണസമീപെ ചെന്നു വണങ്ങി
പരമാനന്ദമയാകൃതിയാകിന
മുരരിപുഭഗവാൻ തന്നുടെ രൂപ-
സ്മരണം ചെയ്തുവസിച്ചിതുമോദം
ചിത്രസേനനും വൃന്ദവുമെല്ലാം
ചിത്തസമ്മതംപൂണ്ടുഗമിച്ചു
വൃത്രവൈരിയെച്ചെന്നു വണങ്ങി
തന്ത്രമേവിനാനുമതിഭദ്രം.

ഘോഷയാത്ര ഓട്ടൻതുള്ളൽ സമാപ്തം.

കാർത്തവീര്യാർജ്ജുനവിജയം

ഓട്ടൻതുള്ളൽ

അക്കാലങ്ങളിലതിഭുജവിക്രമ
ധിക്കൃതശക്രപരാക്രമനാകിയ
നക്തഞ്ചരപതിരാവണനെന്നൊരു
ശക്തൻ വന്നു പിറന്നു ധരായാം
പത്തു മുഖങ്ങളുമിരുപതു കൈകളു-
മത്യുന്നതഗിരിസന്നിഭനാകിയ
ഗാത്രവുമുത്തരഭീഷണമിതു പുന
നേത്രവുമുൾക്കടദംഷ്ട്രാനികരം
എത്രയുമുഗ്രമാകൃതി കണ്ടാൽ
മിത്രതനൂജനുമാശ്രയമല്ലിഹ-
മത്രമഹാബലനാകിയ ദശമുഖ-
നത്തൽവെടിഞ്ഞു തപം ചെയ്തതിനാൽ
പങ്കജഭവനോടു വരവും വാങ്ങി-
ക്കിങ്കരസംഘസമേതം വിറവൊടു
ലങ്കാനഗരമടക്കി വസിച്ചഥ
ശങ്കാരഹിതം ധനപതിതന്നുടെ
ഉൾക്കാരത്തെയടക്കിയടിച്ചാ-
ഹങ്കാരങ്ങളൊടിലകിത്തൻ പൊരു
ശങ്കരഭഗവാൻ വാണരുളുന്ന ഭ-
യങ്കരമാകിയ കൈലാസത്തെ
കത്തിയെയിരുപതുകരങ്ങളിലാക്കി
സന്തതമമ്മാനക്കളിയാടി
പത്തിരുപതുകരിപോക്കിയെറിഞ്ഞും
ശക്തിപെരുത്തകരങ്ങളിലേറ്റം,
ത്രിപുരവൈരി കളികൊണ്ടവനോ-
ടപ്രിയമുണ്ടായില്ല വിശേഷി-
ച്ചുൽകൃതമായൊരു വാളും നൽകി
ക്ഷിപ്രമനുഗ്രഹമേകിയയച്ചു,
പുഷ്പകമായ വിമാനവുമേറി
പുഷ്കരമാരിയെ വന്ദിച്ചുടനേ
ഭൂതലവും പാതാളം സ്വർഗ്ഗം
വീതഭയേന ജയിച്ചു ദശാസ്യൻ;
സുരലോകങ്ങളതിലമരാധിപന്നുടെ
സമരാരവമാപുരമാശുരമിപ്പി-
ച്ചമരാംഗനമാരെക്കൊണ്ടിഹ വെൺ-
ചാമരവ്യജനം വീശിപ്പിച്ചു;
നാനാവിപിനകല്പദ്രുമഹരി-
ചന്ദനമന്ദാരാദിതരങ്ങടെ
വൃന്ദമശേഷം പിഴുതുപറിക്കെ
സ്യന്ദനമേറിക്കൊണ്ടു തിരിച്ചഥ
കർണ്ണാന്തരഭുജവിക്രമനാം ദശ-
കണ്ഠൻതന്നുടെ ലങ്കാനഗരേ
കൊണ്ടിഹ വന്നുടനുദ്യാനങ്ങളു-
മുണ്ടാക്കിപ്പുനരത്ര വസിച്ചു
ശാരദനീരദസന്നിഭനാകിയ
നാരദമുനി വീണയുമായി
ചാരതയോനിധികലഹപ്രീതിവി-
ശാരദനാകിയ ഭഗവാനൊരുനാൾ
ധീരനതാകിയ നക്തഞ്ചരപതി
വീരനിരിക്കും മണിമാളികമേൽ
ചാരെയണഞ്ഞാനാമോദമൊടിങ്ങനെ
പാരാതങ്ങെഴുന്നള്ളിയനേരം;
ഉന്നതനാകിയ രാവണനപ്പോ-
ളുത്ഥാനം ചെയ്താശു വണങ്ങി
ഭക്തിപുരസ്സരമർഘ്യാദികൾ കൊ-
ണ്ടത്യാദരമാരാധന ചെയ്തു.
ഭദ്രാസനവും നൽകിയിരുത്തി
ഭദ്രതരം കുശലപ്രശ്നാദികൾ
സുഭദ്രാചാരം ചെയ്തുപറഞ്ഞഥ
സംസൽക്കരണവുമാശു കഴിച്ചു;
കമലാസനസുതനാകിയ മുനിവര
വിമലഗുണാലയനാരദഭഗവാൻ
ഭവദാഗമനം കൊണ്ടു മദീയം
ഭവനം പാവനമാക്കി വിശേഷാൽ
ഭുവനങ്ങളിലുള്ളജനാനാം-
മവനം ചെയ്യും നിന്തിരുവടിയെ

കണ്ടതുകൊണ്ടിഹ കളിയല്ല ഭവാ-
കണ്ഠാരമനസി സാഹസമേതും.
കുണ്ഠിതസുകൃതമാക്കരുതാകാ-
ക്ഷണ്ടരസിപ്പാനെളുതല്ലിതും;
നമ്മുടെവിക്രമമല്പമിതല്ലാ-
റ്ററമതിഞാൻ പാകല്ല മുനീന്ദ്ര!
നമ്മെക്കൊണ്ടുമരണ്യവാസികൾ
ചെമ്മെകിമപി പറഞ്ഞീടുന്നു
ധാർമ്മികരാകിയ നിങ്ങൾക്കെന്തിഹ
ധരണിയിലുള്ളതു ബോധിച്ചാലും
ത്രിഭുവനവാസികളെല്ലാം നമ്മുടെ
വിരുതുകൊണ്ടു പുകഴ്ത്തുന്നില്ലേ?
സുരഗൻ ദശമുഖനെന്നൊരുദാനവ-
മഥനമഹോ! ദിശി ദിശി കേൾക്കുന്നില്ലേ?
മന്നിലിരിക്കും മാനിനിമാർ പുന-
രെന്നെക്കൊണ്ടു പുകഴ്ത്തുന്നില്ലേ?
എന്നെക്കാണാഞ്ഞൊന്ന്ഗന്ധമാദ-
നിന്നതപൂർവ്വവാസികളന്നില്ലേ?
നമ്മുടെമുന്നമിതുമറ്റൊരുകൂട്ട-
ക്കാർക്കരുളിപ്പാനതിവൈഷമ്യം;
ഉള്ളിലസൂയനിറഞ്ഞുകവിഞ്ഞഥ
തുള്ളിനടക്കുംകുസ്തുതിക്കാരും
കൊള്ളരുതെന്നതുദൂഷിക്കുന്നതുകൊ-
ണ്ടൊരുമാലാളുകയതില്ലനമുക്ക്
കള്ളപറഞ്ഞുഫലിപ്പിക്കയുമ-
ല്ലുള്ളതുതന്നെകഥിച്ചീടുന്നേൻ;
തീർത്തുരചെയ്യാമിന്നിഹനമ്മോ-
ടേറ്റുവരുന്നവരൊക്കെമടങ്ങും;
ശത്രുകൾനമ്മോടൊക്കുകയില്ലെ-
ന്നോർത്തുമഹേന്ദ്രനടങ്ങിപ്പാർത്തു,
ജംഭാന്തകനുടെ കരിപ്രവരൻ
കൊമ്പുകൾനാലുമുയർത്തിക്കൊണ്ടഥ
തുമ്പിക്കരമതിൽമുസലവുമേന്തി
ജൃംഭിച്ചാശുവരുന്നേരം ഞാൻ
മുമ്പിൽച്ചെന്നഥകൊണ്ടുപിടിച്ചുത-
രിമ്പുവിടാതെകരിമ്പുകണക്കെ-
കൊമ്പുകൾ നാലുമൊരുമ്പെട്ടു ഖണ്ഡി-
ച്ചമ്പൊടു കുംഭമിടിച്ചു പിളർന്നു

ഇമ്പമകന്നതികമ്പമിയന്നാ-
നമ്പർകുലങ്ങളിൽ മുമ്പനതാകിയ
വമ്പൻ തന്നിന്നിലിമ്പപുരത്തി-
നകം പൂക്കാനതി സംഭ്രമവാസൻ
കംബുഗളച്ചികളാകിയ സുരകുല
ശംഭളിമാരെ വിളിച്ചു വരുത്തി
സംഭോഗാദി സുഖത്തെ ലഭിച്ചിതു
സരസം ഞാനതു ബോധിച്ചാലും!
വെള്ളിക്കുന്നു പറിച്ചു കരത്തിൽ
തുള്ളിക്കുന്നൊരു നേരമതിന്മേൽ
പള്ളിയുറങ്ങും പരമേശ്വരനുടെ
പുള്ളിമൃഗാക്ഷിയുമാമിദേവി-
ക്കുള്ളിലിരിക്കും കലഹം തീർപ്പാ-
നുള്ളൊരു സംഗതി വന്നതു മൂലം
കൊള്ളാമിവനെ തെഴിക്കുന്നൊരു തിരു-
വുള്ളം തെളിവോടനുഗ്രഹിച്ചു;
ശക്രനഗ്നിയമൻ കവിരാന-
രർക്കൻ വരുണൻ വായുധനേശൻ
മുക്കണ്ണനുമിവരെട്ടു വസുക്കളു-
മൊക്കെക്കപ്പമെനിക്കു തരുന്നു;
സർവ്വസുരാംഗനമാരിൽ മികച്ചൊരു
ഉർവ്വശി മേനക രംഭ തിലോത്തമ
നിത്യമിവർ വന്നെന്നുടെ മകുഴി-
ലച്ചികളായവർ വേലയെടുപ്പാൻ
നമ്മുടെ ഭവനം തൂക്ക തളിക്ക പ-
ടിക്കെട്ടുക പട്ടുപരക്കുക
മണ്ഡപാദിയുടെ തലമുടിയിൽപ്പുന-
രെണ്ണകളെക്കർത്തപ്പിപ്പാനും
താളിയുമിഞ്ചയുമൊക്കാനും
തളികളെപ്പരിപാലിപ്പാനും
മാളികമേൽ മണിമെത്ത വിരിപ്പാൻ
കേളിഗൃഹങ്ങളടിച്ചു തളിപ്പാൻ
ഇങ്ങിനെ വിടുപണിയൊക്കെയെടുപ്പാ-
നിന്ദ്രസുരാംഗനമാരാകുന്നു
ഇങ്ങിനെ നമ്മുടെ കല്പനയായതി-
നെങ്ങുമൊരല്പം കുറവുമതില്ല;
ഇന്ദ്രജിദാദ്യൻ* നമ്മുടെ നന്ദന-
നിന്ദനെ യുദ്ധം ചെയ്തു ജയിച്ചു.

എന്നല്ലവനെ ബന്ധിച്ചുംകൊ-
ണ്ടെന്നുടെ മുമ്പിൽ കൊണ്ടിഹവന്നു;
ലങ്കാപുരിയുടെ തോരണമൂലേ
ശൃംഖലകൊണ്ടു തളച്ചുപൂട്ടീലും
ഇങ്ങിനെ നമ്മുടെ കല്പനകേട്ടവ-
നങ്ങിനെ ചെയ്യാനുണ്ണിസമർത്ഥൻ;
കണ്ണുകളായിരമുള്ളവനാവിടെ
കണ്ണീർ കൊണ്ടൊരു നദിയുണ്ടാക്കി
വിണ്ണവർ നാടുവെടിഞ്ഞു വരുന്നൊരു
പെണ്ണുങ്ങൾക്കു കളിപ്പാൻ കൊള്ളാം
യക്ഷരും ഉപവനഭുവിവാസിക-
ളൊക്കപ്പുറമേ പോയ് ഒളിക്കുന്നു
ഭുവനതലങ്ങൾ ജയിച്ചുവിശേഷം
മാമുനിപുംഗവനാരിഹനില്ലേ?
പുഷ്ടിപെരുത്തൊരു നരവരവീര-
ശ്രേഷ്ഠന്മാരുടെ നാടും നഗരവു-
മൊക്കെച്ചുട്ടു പൊടിച്ചുപിന്നെ
കിട്ടുന്നവരെയടിച്ചുമുടിച്ചും
മറ്റും കൃപയില്ലാത്ത നിശാചര-
ധൃഷ്ടന്മാരുടെ കരതലമൂലം
നഷ്ടമതായി മഹീതലമത്താഴിൽ
പട്ടമിരുന്ന നൃപകളിലുള്ളും
ദുഷ്ടന്മാരാമവരിന്നതി
കഷ്ടതയോർത്താലുള്ളതുമെല്ലാം;
പട്ടിണിയിട്ടു വരുന്നജനത്തി-
നൊട്ടുകൊടുക്കാത്തവനീശന്മാർ
കെട്ടിസമ്പാദിക്കുന്ന സുവർണ്ണം
പട്ടുംപൊന്നും പണവുമിതെല്ലാം
പെട്ടെന്നാശു പിടിച്ചു പറിപ്പാ-
നൊട്ടും ദൂഷണമില്ല നമുക്ക്
പട്ടന്മാരൊരു കരവും കൊണ്ടവ-
രൊട്ടികഴിച്ചു കിടന്നീടുന്നു;
ഗാന്ധാരാധിപതിതന്നുടെ രാജ്യം
കാന്താരത്തിനു സദൃശമതായി;
സിംഹളഭൂപതിതന്നുടെ നാട്ടിൽ
സിംഹംപുലിയും ചെന്നു നിറഞ്ഞു;
ചേരനരാധിപനുടെ ഭവനത്തിൽ
ആളും തകരയുമഴകനമതായി;

ചോളമഹീശനു കൊറ്റിനു കമ്പ-
ച്ചോളമതല്ലാതില്ലൊരു വസ്തു;
കേരളരാജാക്കന്മാർക്കിഹ ചക്ക-
ക്കുരുവല്ലാതില്ലൊന്നു ഭുജിപ്പാൻ
കാശ്മീരാവനിവല്ലഭനിപ്പോൾ
ക്ലേശംതിന്നുകിടന്നീടുന്നു;
പാണ്ഡ്യാവനിവല്ലഭനിപ്പോൾ
മേനീകിഴങ്ങും പശയതിയായി.
കൊങ്കണരാജൻ തൻ പ്രിയമാരുടെ
കൊങ്കകളോളം മരിപ്പാറായി
കൊങ്കണഭൂപതി പണ്ടുള്ളവരുടെ
സങ്കടദേശേശയനം പോടി,
ഭോജനരാധിപതിക്കിന്നും
ഭോജനമൊന്നും കിട്ടാതായി;
സൌരാഷ്ട്രമഹാരാജ്ഞികളിക്കാ-
ണ്ണംഗമശേഷം കൃശതരമായി;
കാലിംഗേശനുമേറിനടപ്പാൻ
കാലിനുശക്തികുറഞ്ഞുതുടങ്ങി;
കാശിനരേന്ദ്രനിക്കാലത്തൊരു
കാശിനു മുതലില്ലാതെ ചമഞ്ഞു
കുന്തളഭൂപതി കത്തിക്കവരാൻ
കന്ദുകമതിനു നടന്നുതുടങ്ങി,
എന്തിനുപലവിധമുരചെയ്യുന്നു
പങ്ക്തിമുഖന്റെ പരാക്രമപുഷ്ടികൾ
ചിന്തിച്ചാലവസാനവുമില്ല
നിന്തിരുവടിയറിയാത്തതുമല്ല;
ഭൂതലവും സ്വർഗ്ഗം പാതാളം
ഭുവനംമൂന്നിലുമിന്നിഹപാർത്താൽ
രാവണനോടുസമാനപരാക്രമ-
ശാലിനരാധിപതിയുള്ളൂ മുനീന്ദ്ര!
എങ്ങാനൊരുവിധി മത്സമനൊരുവൻ
ഇംഗിതമാകൃതിയാവതൊരുടെ
സംഗരശൂരനൊരുണ്ടെന്നാല-
ച്ചെങ്ങാതിക്കുമനസ്ഥമറുത്തു;
ഉണ്ടെന്നാലുമവർക്കു ചതുർത്ഥം
ചെണ്ടക്കാരനുമരണത്തിനൊരു
കണ്ടോ നാളോ ദിവസം താമസ-
മുണ്ടാമായതിലേറെ വേണ്ട;

കണ്ഠോരപ്രാണന്മാരൊരു ശശ-
കന്മാർ പൊരുവാനാഗ്രഹമില്ല;
കശ്മലമാരിവരല്ലോ നമ്മുടെ
രണ്ടടികൊണ്ടും പാതാളം പോവാം.

ഉരച്ചാനന്തരം നാരദ-
നൊരന്തരനിന്നൊടുപൊരുതിന
സമർത്ഥനില്ലെന്നോ രാവണ!
മരുത്തൻ മന്നവൻ നിന്നുടെ
മദത്തെ ശമിപ്പിച്ചില്ലേ?
തരത്തിൽ ജയിച്ചുവെന്നു
വരുത്തിപ്പോന്നില്ലെ നീ! നാതി
സമർത്ഥൻ പൌരുഷമിങ്ങിനെ
കീർത്തിം ഘോഷിക്കുന്നു ബത!
അനർത്ഥം നിന്നുടെ വാക്കുകൾ
സമസ്തം, നിരൂപിച്ചു പറഞ്ഞാൽ.

എങ്കിൽപറയാം, നിന്നുടെയുള്ളിലൊരതി
ലംഘിപ്പതിനിഹ മതിയായുള്ള ര-
യകരഭുജബലമുള്ളൊരു, പൂരുഷൻ
ലങ്കാധിപതേ! കേട്ടാലും നീ
ഹൈഹയനൃപവരന്മാർ വസിപ്പാൻ
മാഹിഷ്മതിയെന്നുണ്ടൊരു നഗരി
കൃതവീര്യാത്മജനർജ്ജുനനെന്നൊരു
മതിമാൻ ഭൂപതി തത്ര വസിച്ചു
നീണ്ടുതടിച്ചു ഭുജങ്ങളൊരായിര-
മുണ്ടർജ്ജുനനു ബോധിച്ചാലും
വമ്പനതാകിയ നിന്റെ ഭുജങ്ങളി-
ലൊൻപതുശതവുമൊരൊൻപതുമേവം
നിന്നെക്കാൾ ഭുജവിക്രമമേവം
നിന്നെക്കാൾ ഭുജശക്തിയുമേവം
പിന്നെയുമുണ്ടുവിശേഷമിതോർത്താൽ
സജ്ജനദൂഷണമർജ്ജുനനില്ല;
അവനുടെ ജനവും നിന്നുടെ ജനവും
ശിവ ശിവ! വളരെവിശേഷമതോർത്താൽ
അവനിയിലുള്ള മനുഷ്യരെയെല്ലാം
അവികലമവനിഹ രക്ഷിക്കുന്നു;
അവഭൃത്യന്മാരവനിയിലുള്ള മ-
നുഷ്യരെയെല്ലാം ഭക്ഷിക്കുന്നു
ഇക്കൂട്ടം പുനരവനിസുരന്മാ-
ർക്കില്ലം വെള്ളപ്പണിയിക്കുന്നു
ഇക്കൂട്ടം പുനരത്തരമവരുടെ
ഇല്ലം ചുട്ടുമുടിച്ചീടുന്നു,
സജ്ജനമിഷ്ടി തുടങ്ങിക്കുന്നു
ഇജ്ജനമിഷ്ടി മുടക്കിക്കുന്നു
അവർ ബ്രഹ്മാർത്ഥം സാധിക്കുന്നു
ഇവർ ബ്രഹ്മാർത്ഥം ബാധിക്കുന്നു
അർജ്ജുനനും രാവണനും തമ്മിൽ
ആനയുമാടുംപോലെ വിശേഷം
സജ്ജനമിങ്ങനെ പറയിക്കുന്നു
ലജ്ജ നിനക്കു തരിമ്പുണ്ടെങ്കിൽ
അർജ്ജുനനൃപനെ വധിക്കണമെന്നു
ദുർജ്ജനഭൂഷണവാക്കരുളിച്ചു
നിന്നെ വിസ്മയമിന്നിക്കണ്ടുകൊ-
ണ്ടെന്നൊരുവക പരമാനന്ദിക്കും;
കേവലമിന്നിഹ ലങ്കാപതിയുടെ
സേവകനായൊരു നാരദനെന്നാ
ദേവകൾ ദൂഷിക്കും മനുഷ്യജനങ്ങ-
ളെന്നെക്കൊണ്ടു ദുഷിച്ചീടുന്നു;
ഏഷണിക്കൂട്ടം നാരദനെന്നൊരു
ദൂഷണനൊരു മുനിമുഖിയാപരന്മ
ഭോഷന്മാരുടെ വായും കൈരവവി-
ശേഷജനങ്ങൾ പറകയുമില്ല;
അതുകൊണ്ടേതും ഖേദമിനിക്കി-
ല്ലിതുകൊണ്ടധികം വിനോദവുമുണ്ടു";
കശ്മലനാകിയ കൃതവീര്യസുതൻ
വിപ്രപ്രിയനാകുന്നവനെ
പുല്ലോടിപോലെ നിനയ്ക്കുന്നതെ-
നിക്കുസഹിക്കുന്നില്ല ദശാസ്യ!
ബാഹുജവംശം തന്നിലധീശൻ
ബാഹുസഹസ്രംകൊണ്ടു പ്രസിദ്ധൻ
ഹൈഹയമന്നവനാനതവീര്യൻ
ആഹവശൂരൻ അതിഗംഭീരൻ
ഇങ്ങനെ സർവജനങ്ങൾ പുകഴ്ത്തി
തിങ്ങിന ഗർവമുഴുത്തു ചമഞ്ഞു;
ഇങ്ങനെയുള്ളൊരു മാനവനെ
സംഗരസീമനി സപദി ജയിച്ചാൽ
തുംഗതരാകിന കീർത്തിവിജൃംഭണ-
മങ്ങുമവനാൽ ലഭിക്കും നിയതം;
ഭംഗംവരികയുമില്ലേവനിഹ
സംഗതിയുണ്ടാം ബോധിപ്പാനും

നാരദൻവാക്കിതു ചൊന്നപ്പോൾ കേട്ടുടൻ
[illegible]
ആരവം ചെയ്തു ഭുജങ്ങൾ കുലുക്കി
ക്ഷ്വേളിതം ചെയ്തു തിരിച്ചുടൻ
ചന്ദ്രഹാസായുധമേന്തിക്കരത്തിൽ
[illegible]
[illegible] -
[illegible]
[illegible]
[illegible] -
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
ഇന്ദ്രാദിസുരവൃന്ദത്തെ [illegible]
മന്ദിരമടച്ചുപിടിച്ചുതകർക്കാം
[illegible]
[illegible]
വമ്പനാമൈരാവതത്തിൻ്റെ
കൊമ്പു [illegible]
[illegible]
[illegible]
മർത്ത്യനായവനൊരുവനെന്തും
പാത്രമല്ലെന്നാവരാരോ?
കണ്ടുകൊൾക മമ വിക്രമമിപ്പോൾ
[illegible]
[illegible] ദിവസത്തിനകത്താ-
[illegible]
അർജ്ജുനൻ്റെ ഭുജദണ്ഡസഹസ്രം
ഒന്നുകൊണ്ടു വരിഞ്ഞു മുറുക്കി
പുഷ്പകത്തോടു മരത്തൊടു കെട്ടി
[illegible]
കൊണ്ടുവരുവനതിനില്ല
[illegible] മമ മന്ത്രിവരിഷ്ഠ-

[illegible]
[illegible];
ഇത്തരം മൊഴി പറഞ്ഞു രാവണൻ
[illegible]
[illegible]
[illegible];
ചന്ദ്രഹാസായുധത്തെപ്പിടിച്ചു-
[illegible]
[illegible] -
[illegible] വീരൻ.
[illegible]
ഉത്തരദിക്കിനു [illegible];
[illegible] -
[illegible] :—
[illegible]
[illegible] -
[illegible]
കണ്ടു രസിപ്പാനാഗമിച്ചു
[illegible];
[illegible]!
[illegible]
[illegible];
[illegible] -
[illegible]
മാഹിഷ്മതി [illegible] വേണ്ട -
മാഹാത്മ്യം വേണ്ട മഹനീയം വേണ്ട
രമണീയം വേണ്ട കമനീയം വേണ്ട
കമനീകുലമണികളുടെ [illegible]
അമലസലിലനവകമലവിലസിത-
[illegible];
നന്മയാകിയ കീർത്തിവിശേഷം
ശർമ്മദമാകിന പുരിവിശേഷം
ധർമ്മ [illegible] വിശേഷം
ധർമ്മപരായണ [illegible] വിശേഷം
ജനതവിശേഷം ജന്മവിശേഷം;
കമനിവിശേഷം കാന്തിവിശേഷം
സുകൃതിവിശേഷം [illegible] വിശേഷം
സുമതിവിശേഷം [illegible] വിശേഷം

ഇങ്ങനെയുള്ള പുരത്തിലിരിക്കെ
സംഗതിവശാലൊരു ദിവസമതിങ്കൽ
സാധിച്ചീടുക! സാദരമിതു
ബോധിച്ചീടുക ലോകാധിപതേ!
ഇത്തരമരചനരുളിച്ചെയ്തിട്ടാദര-
ന്നുമാനത്തോടൊത്തുടനേ ഭരതാ-
നന്തരനവ ഭവപത്തനമെന്നേ
സത്വരമവിടെയിറങ്ങി വിചിത്രൻ
നക്ഷത്രങ്ങളെ പുളിനത്തിന്നിൽ
ഭൂർമ്മാതാവായി ഭരതനവിനാൽ
ചിത്രയോധിയൊരു ഗൃഹിയതിങ്കൽ
തന്നുടെമണിപൂജാപുരമതിൽ
വസ്തുക്കളൊരോന്നോരാളയമതിലെ
ചിത്രമതാക്കിത്തീർത്തൊരാ സൂര്യൻ
ദേവാലയമിതിലെ ചെന്നു കുളിച്ചു
ദേവാരാധനമൊക്കെപ്പുകർക്കുട്ടി
ശിവലിംഗത്തെയെടുത്തുനിരത്തി
ശിവപൂജയ്ക്കു തുടങ്ങിപലതുമെ;
ജലഗന്ധാക്ഷതപുഷ്പാദികളും
ഫലമൂലപൂപാവലിയും മലരും
ഗുളവും കദളിപ്പഴവും പങ്ക-
ദളവും ഗുൽഗുലുധൂപം ദീപം
വെള്ളിവിളക്കുകൾ പൊന്നിൻതളികകൾ
വെള്ളിക്കിണ്ടവും മണിത്താലങ്ങളിൽ
വെള്ളരിവെറ്റിലപാക്കും വെളുവെള-
യുള്ളപളുങ്കിന്മാലകളനവധി
മുല്ലപ്പൂമലർ ചെത്തിപ്പൂവും
വില്വദളങ്ങളെരിക്കിൻപൂവും
ചെമ്പകമലർ ചെന്തെത്തിപ്പൂവും
വെൺതുളസിപ്പൂ തുമ്പപ്പൂവും
മണമിയലും കളഭം കർപ്പൂരം
ഘനതരമലയജകുങ്കുമഗന്ധം
ഘണ്ടാഘണഘോഷം മണിയുടെ ഘോഷം
ഗണപതിബിംബം ഫണിപതിബിംബം
ഗുണമിയലുന്നഷഡാനനബിംബം
ശങ്കരശങ്കരിമാരുടെ വിഗ്രഹ
സംഘവുമവിടെനിരത്തിപ്പരിചൊടു
പുഷ്പാഞ്ജലിയും മന്ത്രജപങ്ങളു-
മിവകൾ പൂജകൾ ചെയ്തുവസിപ്പോ-
രവികലാധരൻ നക്തഞ്ചരപതി.
ചിത്രയോധിയെ വിളിച്ചുരചെയ്തു
തന്നുടെ പുത്രവിശിഷ്ടനാകും
ക്ഷത്രിയധർമ്മനെ വേറെ വിളിച്ചു
വർത്തമാനമറിയിച്ചുവരേണം;
ഇപ്പുരിതന്നിലെ താമസമിന്നിമ-
തിപ്പുരമതിലെ നമ്മെയുമില്ല;
ചൊല്ലേറും ലങ്കാനഗരേശൻ
ചില്ലിക്കാശുകൾ കേട്ടേപോരു
കപ്പംതരണം നമ്മുടെനാട്ടി-
ലിരിപ്പാനാഗ്രഹമുണ്ടെന്നാകിൽ
കപ്പവും പൊന്നെട്ടാണം പല
വെപ്പുകളൊക്കെ തന്നില്ലെങ്കിൽ
വെക്കംനിന്നെ നാടും നഗരവു-
മൊക്കെപ്പാടെയടക്കം നിന്നെ
ധിക്കാരങ്ങളഹങ്കാരങ്ങളു-
മിക്കാലങ്ങളിൽ നമ്മോടരുതാ
യുദ്ധംചെയ്യാമിക്കാലത്തിന്നര
ബുദ്ധിയില്ലാത്തവനെങ്കിൽ
പത്തുതലകളതിൽ വിളയാ-
ട്ടൊത്തചിത്തം പുറപ്പെട്ടാലും!
ഉപകാരമിതുപാരം ചെയ്യേ-
നല്ലബുദ്ധിയുടെ മാഹാത്മ്യത്തിന
സത്വരമവിടെ ഗമിക്കട്ടിനി
ചിത്രയോധിസചിവൻ സന്തോഷ-
വകൾ തന്നെത്താൻ ഗമിക്കാനന്നു;
തന്നുടെ ഹൈഹയനരേന്ദ്രനിരിക്കും
ചിത്രതരാം മാഹിഷ്മതി പുക്കാൻ
ധാർമ്മികനാകിയ നൃപവരനപ്പോൾ
നർമ്മദനദിയുടെ സലിലംതന്നിൽ
പെൺമണിമാരോടൊരുമിച്ചമ്പോട്
വെൺമകലർന്നു കളിച്ചീടുന്ന
നാരിമാരുമവരുമന്നൃപതി-
ക്കായിരമുണ്ടു മഹാസുന്ദരിമാർ
ആയിരമുണ്ടു കരങ്ങളുമതിസുഖ-
മായിരമിപ്പോൾ നൃപനാകുലം.
മുഴുകിപ്പാണും കാമിനിമാരെ-
ത്തഴുകിക്കൊണ്ടു രമിക്കും മുലകളിൽ

ഇക്കംകംകമകളുടെ നാടൻ
പുഷ്കരനന്ദനതന്നിൽ ദ്രുതതര-
മിഴ്കം തലമുടി വടിവിലഴിഞ്ഞും
മലർനിരപയസിയഴിഞ്ഞു കവിഞ്ഞും
ചലമിഴിമാരുടെ തലയും മുലയും
തളുവിവാരിയഴിഞ്ഞു കവിഞ്ഞും
കനികരംതമ്മിലിടഞ്ഞുതടഞ്ഞും
മുങ്ങിത്തത്തിമറിഞ്ഞു വലഞ്ഞും
നീന്തിവലഞ്ഞു തിരയിലുലഞ്ഞും
താലികളഞ്ഞും തദനതിരഞ്ഞും
തങ്കംപിരിഞ്ഞും തോണികളിച്ചും
താനകളിച്ചും നാണമിളച്ചും
വേണിയഴിഞ്ഞും പാണികഴഞ്ഞും
ക്ഷോണീപതിയുടെ പാണിപിടിച്ചുമ
ചലമിഴിമാരുടെ മാർവിലണച്ചും
മലമൊഴികീടിനമുലകൾ പുണർന്നും
മുലചുംബനവുംപലപലവിലസിത
കലിതലളിതകളികളുമതിചതുരം.
അമലകമലമുഖിമാരൊടുകൂടി
ബഹുവിധമാരമഹോത്സവലാലസത്തോടെ
നരപതിവീരൻ ക്രീഡിച്ചങ്ങിനെ
കനിവോടുപയസികളിക്കുന്നേരം
അത്രിജവരസുതനാകിയ
ചിത്രയോധി വിരവോടതിനിടയേ
അത്രചെന്നു തടിനീതടമാഗ-
തനുമുരചെയ്തുതുടങ്ങി:—
ഈരേഴുലകിനുമീശനതാകിയ
വീരൻ രാവണനിധിയുടെമദ്ധ്യേ
ലങ്കാനഗരേ സൈന്യപരമതായി
വാണരുളും ദശകണ്ഠപ്രഭുമാരാം
ഹേഹയനൃപതേ! നിന്നൊടെതിരാൻ
മാഹിഷ്മതിയിലെഴുന്നരുളുന്നു
സാഹസമെന്തിപ്പെണ്ണുങ്ങളുമായ്
മോഹമിയന്നുകളിക്കുന്നിതിഹ?
ഝടിതിമവൻ ചെന്നപ്പൊഴുതന്തിരു-
വടിയുടെ ചരണസരോജയുഗളമന-
മടിയവയുംവച്ചാശുവണങ്ങും;
മുടിയതതെതവനാളും നഗരവു-
മടിയൻകടിയാരകം ചുങ്കം

പടയും കൊടയും പ്രജകളുമൊന്നും
മുടിയതതാകിലാരകംനിന്നുടെ
മുടിയിൽതന്തിരുവടിയുടെ അടിമലർ
പൊടിയേറ്റവിടെവസിച്ചീടുകനീ
പിടിപാടില്ലാത്തതൊരു കഷ്ടം!
പിടിയാത്തവനൊരു പടവെട്ടീട്ടില
പിടിയാനകളുമിടികുതിരകളു-
മുടനേ കിട്ടിയതൊത്തുതിമർത്തിഹ
പട്ടമവനെ നടിച്ചീടുന്നൊരു
വിട്ടമോഷൻ നീ, ദശമുഖചരിതം
വിരവൊടു ബോധിച്ചില്ലേ നിയതം?
ചടുലവിലോചനമാരുടെ തടമുല
ഉടലിലണച്ചു പുണർന്നു കൊണ്ടിഹ
നടനംചെയ്യും കാമിജനം മറു-
നാട്ടിലെ വാർത്തകളെന്തറിയുന്നു?
മദമലർശരനെച്ചുട്ടുപൊടിച്ചോരു
നിടിലതടത്താൻ വാണരുളുന്നൊരു
കലഗിരിവരനെയെത്തിയെടുത്തു
കയ്യുക്കിയിളക്കിയെറിഞ്ഞു പിടിച്ചോരു
കരബലജലധിയിതാകും രാവണ-
നലകുലയിച്ചു ജഗത്ത്രയമന്നൻ
ശ്രീരുദ്രാത്രീശകണ്ഠ-
സ്വാമിവരാനോടതരം ചെയ്യുന്ന
കല്പനയെന്തെന്നതുമുരചെയ്യാം
കപ്പം തരണം കാലം തോറും
വിളവിൽ പാതി നമുക്കു തരേണം
മുളകുസമസ്തവുമേല്പിക്കേണം;
തെങ്ങുകവുങ്ങുകൾ മാവും പ്ലാവും
എണ്ണമെന്നിക്കിവകളെഴുതേണം;
മാടമ്പികളുടെ പദവികളൊന്നും
ക്രൂരകയില്ലാ നമ്മുടെ നാട്ടിൽ
വീരന്മാരും വിളവുകൾ നെല്ലുകൾ
വിത്തിലിരട്ടി നമുക്കു തരേണം;
നാട്ടിലിരിക്കും പട്ടന്മാരും
നാലാലൊന്നു നമുക്കു തരേണം;
വീട്ടിലിരിക്കും നായന്മാർ പട-
വില്ലും കരവുമെടുത്തിച്ചാലും
വേലയെടുത്തു പൊറുക്കണമെല്ലാ-
നാളും പാർത്താൽ ദശമുഖരാവണനു;

കള്ളുകുടിക്കും നായന്മാർക്കി-
കൊള്ളുന്നോന്മാരാനതിലേണം;
ഉള്ളിൽ ഭ്രമിലാതെ നിന്നതാ-
ക്കൊന്നിലകന്നമ്മാനവരാരേ
കൊടുക്കും നിലപരിചാരവരോ-
ഉള്ളിലെ ഭക്ഷണപ്രിയരാവം;
മധുവിനോടുള്ള തിലപ്പൂക്കളിലക-
ളെല്ലാം ചേരുക ഒരിടത്തെന്നു
തേനാറയ്ക്കുകൾ പിന്നെ മന്ത്രിക-
ളാനവസ്ത്രമതോരോ ഭൂഷണ-
മെല്ലാമുടനിലകാപുരിയിൽ
ചെല്ലാനങ്ങളിലിച്ചു രാക്ഷസർ
നെല്ലും പണവും പൊന്നും പാത്ര-
മുള്ള തരങ്ങളുമങ്ങു കൊടുത്താൽ
തെല്ലും ദുർഘടമില്ല നിനക്കു
നല്ലനരന്മാർ വിശ്വാസങ്ങളിൽ
വല്ലാതുള്ളൊരു ശത്രുതുടർന്നാൽ
വല്ലതിനിയുമിഹ വന്നു ഭവിക്കും;
നല്ലൊരു പെരുവഴിതന്നിഹ നിന്നോടു
ചൊല്ലുന്നു നീ മാനിക്കാഞ്ഞാൽ
പെട്ടെന്നിവിടെക്കാണാമന്നായി
ദുഷ്ടന്മാർ രാക്ഷസരെന്നാൽ
വട്ടക്കണ്ണും ചെമ്പൻ തലയും
വായിൽ നിറഞ്ഞു വളഞ്ഞൊരു പല്ലും
അഞ്ജനശൈലംപോലെ ശരീരവു-
മതിതീവ്രതനായുധമോടും കയ്യാൽ
മർത്ത്യന്മാരുമമർത്ത്യന്മാരും
മൃത്യുവെന്നു പ്രാപിച്ചിടും;
ധൂമ്രാക്ഷൻ മകരാക്ഷൻ പിന്നെ വി-
രൂപാക്ഷൻ വജ്രാക്ഷൻ പ്രഹ-
നതികായൻ പൃഥുകർണ്ണൻ പ്രഘസൻ
വരദൻ പിന്നെ നികുംഭൻ നിരദൻ
കരൻ കുംഭോദരനും പുനരഥ
വമ്പേറുന്ന മഹാപാർശ്വകനും
കമ്പനമിവകരാക്ഷസവൃന്ദം
വന്നുകരേറി മനുഷ്യരെയെല്ലാം
കൊന്നും തിന്നും ചോരകുടിച്ചും
സുന്ദരിമാരുടെ തലമുടി പിടിപെ-
ട്ടൊന്നൊഴിയാതവർ കൊണ്ടു തിരിച്ചു

സ്വാമിഭവനമകത്തിവെന്തിട്ടും
നമ്പൂരാരുടെ ഭവനം ചുട്ടും
എട്ടുപ്പതിനായിരത്താളിച്ചും പുന-
രാവലവാസികളെക്കൊലചെയ്തും
കലശലു പലതും കൂട്ടും നിന്നുടെ
കുലനാശത്തിനു വരുത്തും ഭൂപതേ!
ഇങ്ങിനെ വളരെയനർത്ഥം വരുമതു
നിങ്ങൾ നിനയ്ക്കിലൊഴികയുമില്ല;
ഇന്നത്താഴികയൊന്നും കൂടാതിവിടെ
സോദരരുമായ് വസിക്കണമെങ്കിൽ
ചൊല്ലാങ്ങും രാക്ഷസരെവരുന്ന
കപ്പം തരണം കാലന്തോറും;
കല്പനകേട്ടു വസിച്ചെന്നാൽ പുന-
രല്പമൊരല്ലൽ ഭവിക്കയുമില്ല.

ഇത്തരമെല്ലാമിച്ചിത്രയോധി പറയുന്നോരു
ബലവചനമതു കേട്ടു ഹേഹയനൃപൻ [ഉ-
പെട്ടെന്നു കൈകളെല്ലാം കൊട്ടിച്ചിരിച്ചു
കൊണ്ടും
മറ്റുള്ളൊരു മൊഴിമാരെക്കൂട്ടിത്തഴുകിക്കൊണ്ടും
ഉത്തമമൊന്നു കുറയാതെ വാരിധിയിൽ
സത്വരമങ്ങിറങ്ങി ക്രീഡതുടങ്ങിയെല്ലോ;
പുഷ്പമണിഞ്ഞൊരു മിക്കിൽ പൊങ്ങുമണഞ്ഞാൽ കളി-
ക്കിൽ
മാനിനിയെ വിളിക്കും തുഴതലപ്പെണ്ണാളിക്കും
മെല്ലമെല്ലെക്കളിക്കും ഓളത്തിൽ ചെന്നു ചാടും
മേളത്തിലാട്ടമാടും സുന്ദരിമാരെത്തേടും
ക്രീഡകളൊന്നുമൊക്കെ വാരിയിലങ്ങുനോക്കും
ദുഞ്ഞിയും മന്ദാക്ഷം ചെയ്യാതിലാ നല്ലപാക്കും
നകന്ന കളിവാക്കും പറഞ്ഞുതമ്മിൽ നോക്കും
തിരയിൽ പാടിനിന്നുകൊണ്ടാടിമേൽ കറിചാടും
തഴുകികാമലൊന്നുപിടിച്ചുപോലെ കാന്താ
നാരീജനങ്ങളോടു വാരിയിൽ ക്രീഡകളും
നേരം പോക്കല്ലാതൊരു നേരമിളക്കമില്ല;

ചിത്രയോധി പുനരിതതാഴിലെല്ലാം
തന്നുനിന്നു ബകകന്ദ കഴുത്തു
കൊണ്ടു പോന്നു രാക്ഷസനിരിക്കും
പാളയത്തിലധിപ്പുക്കവണങ്ങി;
വർത്തമാനമറിയിച്ചൊരു നേരം
ക്രുദ്ധനാകിയ ദശാനനവീരൻ

ഭാഷകൊണ്ടു ശിവപൂജനമർച്ച്യ
ഭൂഷണം വലിയ ഭൂഷണമിങ്ങിനെ
ചിത്രമൊടധികമൊരു സംസ്കൃതമായി-
സ്തോത്രമതും ചെയ്തു ദശാസ്യൻ:—
സർവ്വജ്ഞസ്യമയി കിംബഹുമാനം
നാസ്തി തസ്യ ബഹുകഷ്ടമിദാനീം
ദുർജ്ജനസ്യ ഗുണദോഷവിചാരം
ദുർല്ലഭോ ജഗതി കിം കഥനീയം!
ശാസനം മമ നിരാകൃതമാത്മ
ദാസമേവ കൃതവാനവിവേകീ
വസ്തുതസ്യ ഭവനാദിവശസ്യം
അസ്തുനാശമുപയാസ്യതി നൂനം
പാകശാസനമുഖാമരവൃന്ദം
നാകവാസിനിഭിയാസുരവൃന്ദം
യേനമസ്യ വിജിതം ദശാസ്യാ
മാനുഷാദപി ഭവതി കിന്ന ബലീതി?
മാംസമർപ്പ്യ പരമാദരപൂജാം
തത്സമീപമുപഗമ്യ പശുശ്ലിഷ്ടം
ചന്ദ്രഹാസഭുജഗാമിതമേനം
കല്പയാമി നഹി സംശയമത്ര.
ഇങ്ങിനെ സംസ്കൃതവാക്കു പറഞ്ഞും
തിങ്ങിന ഭക്ത്യാ പൂജകൾ ചെയ്തും
കണ്ണടച്ചു ജപിച്ചു വസിക്കും
പൊണ്ണനിരിക്കും പുളിനം തന്നിൽ
വെള്ളംവന്നു കരേറിത്തുടങ്ങി
വെള്ളപ്പട്ടു നനഞ്ഞുതുടങ്ങി;
വെള്ളിവിളക്കുകൾ പൊന്നിൻ തളികക-
ളുള്ളതശേഷമൊഴുകിപ്പൂജക-
ളങ്ങിനെ സമസ്തം ശിവലിംഗാദികൾ
പൊങ്ങിയൊലിച്ചിതു പുഷ്പാദികളും
കെട്ടുവിളക്കുകളാദിയുമെല്ലാം
കൊട്ടത്തേങ്ങാകളുമിപ്പുഴയും
പെട്ടെന്നിട്ടു നിറച്ചൊരു വെള്ളി-
ത്തട്ടുകൾ മുഴുകിപ്പെട്ടികളൊഴുകി,
ആവണിയിതു കലങ്ങൾ കവിഞ്ഞു
കാലം മഴയും കാണ്മാനില്ല;
ആറിലേ വെള്ളം പൊങ്ങിവരുന്നൊരു
കാരണമതിലുതിനൊന്നൊരു ബന്ധം?
ഘോരം വന്നായിതുവരമോ?

ഊറാമൊഴുക്കും നിലയില്ലാതായ്;
തള്ളിവരുന്നൊരു വെള്ളത്തിരയിൽ
തുള്ളിയലഞ്ഞു വലഞ്ഞു ദശാസ്യൻ;
വെള്ളവുമൊട്ടു കുടിച്ചു തടിച്ചു
പള്ളയുമൻപൊടു വീർത്തുതുടങ്ങി;
ഉടവാളുകൾ കൈകൊണ്ടൊത്തുയർത്തു
കരപാദങ്ങൾ കാലുകൾ കുഴഞ്ഞു;
ഇപ്പോൾ താനുകൾ വച്ചുമുറുക്കിയ
പെരിയൊരു വഞ്ചികണക്കെ രാവണ-
നൊരുവണ്ണം കരപാദികളയറി-
ഞ്ഞങ്ങനെ മണലിട്ടെഴുന്നാഥ
നോക്കുന്നേരം കാണായ് വന്നു
നരപതി കൃതവീര്യാത്മജവീരൻ
തിറവിയബാഹാ സഹസ്രംകൊണ്ടൊരു
പുഴയും കെട്ടിയുറപ്പിച്ചിങ്ങിനെ
തടഞ്ഞൊലിച്ചുവരുംജലമങ്ങനെ-
ടുള്ളം കൊണ്ടാടിയുടെ മദ്ധ്യേ
മട്ടോലും മിഴിമാരൊത്തന്നെ
നാരികൾ നിരത്തിക്കൊണ്ടു കളിച്ചും
സ്വസ്ഥതയിൽ ചില വാക്കുപറഞ്ഞു കു-
തൂഹലമോടു വസിച്ചീടുന്നു;
ഇരുപുറവും വലചുമൊരാരത്തു-
റിടതിങ്ങീടിനകൈകളശേഷം
തടികൾ കണക്കെ നിരത്തിക്കൊണ്ടഥ
നടുവിൽ താനൊരു കാറുകണക്കെ
തരുവനത്തിന്നൊത്തു വസിക്കും
പടുമതിയാകിയ പാർത്ഥിവവരനെ
തരുമുഖമാനപ്രദ ബാൽമണിമാർ
വടിവോടവൻമുൻപിൽ പരിചിങ്ങിനെ
ഉപശമമാലിംഗനവും ചെയ്തു
പലവിലാസമയവീടുന്ന
ഇങ്ങോരേടിൽ കണ്ടു കയർത്തു ദശാസ്യൻ
ഇതലം നിന്നു പറഞ്ഞുതുടങ്ങി;
നോക്കെടമൂഢ! നിന്നുടെ വികൃതിക-
ളാർക്കുസഹിക്കാമിനികേളിവ ഞാൻ
ബന്ധനമെത്തു കരങ്ങളശേഷം
ബന്ധിക്കാനെയിരിപ്പാൻ മേലാ;
പിറകെട്ടീടിന പാണികൾ വെട്ടി
കുറകുറയെന്നു മുറിക്കുന്നേരം

പരിക്കറിവിനൊരുമ്പെട്ടാലവിടെ
മറിയും നീയുമൊരാനകിടേ!
പരികലിതരിപുവിനുകരങ്ങൾക്കു തനിയെ
വിറവിറകൊണ്ടും നിന്റെ കരങ്ങൾ
കുളംതന്നിൽ കല്ലുംചെറുവിധ-
മുള്ളുമന്നിക്കക്കല്ലനെയൊഴിഞ്ഞിട്ടു
വെള്ളംതന്നിൽ ചേർത്തിട്ടുള്ളതോ-
കുളംതന്നിൽ മറന്നിട്ടുവതോ?
പോരാന്നിന്നുടെ വികൃതികൾ നമ്മോട്
ക്രൂരന്മാരക്കാരനാകിടോ!
നിന്നുടെയാശായുള്ളതനേകം
വലിയൊരുകാടായ്ചമഞ്ഞിതിപ്പോൾ!
വാടകിടങ്ങുകളങ്ങാടികളും
മേടകൾ നാടകശാലകളെന്നിവ
ഉപരതമായിപ്പൊടിയായ്ക്കിടപ്പാൻ
പഴുതനുമൊക്കെയുമാകിടേ!
മത്തഗജങ്ങടെ മദജലമിയലിന
മസൃണതരമടിച്ചപ്പിളർന്നതിൽ
മുത്തുകളുള്ളൊരു കത്തിയെടുത്തൊരു
മാലചമച്ചണിതിരമായകി-
ളുന്നതരാകിയ മണ്ഡോദരിയുടെ
കണ്ഠതലത്തിലിടയിലണച്ചൊരു
നക്തഞ്ചരപതിതിലകൻ ഞാനതി-
ശക്തൻ സാധുവിശക്തൻ ഭുജബല-
യുക്തൻമധുവിലയുക്തൻ സംഗര-
ശക്തൻ നിന്നുടെ പുണ്യരത്നം കര-
മുള്ളതരേണവുമൊള്ളതകത്തിലി-
വില്ലാതങ്ങുമടിച്ചീടുന്നു
കണ്ണുവിരഞ്ഞു കരഞ്ഞു പിറിഞ്ഞിഹ
മന്നും നിൻമഹിഷികളെല്ലാം മര-
കണ്ടാൻ ചതസി കനിവെന്നുള്ളു
പരിചയമില്ലതു ബോധിച്ചാലും!
തന്നെപ്പോലും കനിവില്ലാതൊരു
സന്നാഥൻ ഞാൻ വളരെക്കാലം
നിന്നെപ്പോലെ ചമഞ്ഞിട്ടും നാൻമുഖ-
നെന്നുടെമുമ്പിൽ വരാത്തതുമൂലം
അമ്പൊടുഖഡ്ഗമെടുത്തുശിരസ്സുക-
ളൊമ്പതുമുടനെ ഖണ്ഡിച്ചീടിന
വമ്പൻ ധീരതയുള്ള ജനങ്ങളിൽ
മുമ്പൻ ഞാനറിക! മരാൻ നീ
കിടപ്പൂമയനൊന്നാക്കാട്ടുമിനിക്കതു-
മിനുക്കയെന്നറിയെന്നുള്ളവകി-
പലപലമതിരക്കൊപ്പമാരെ
കൊന്നൊരു മന്നുകുലാധിപൻ ഞാൻ
രാക്ഷസനാകുന്നികിടോ! നമ്മോട്
ചെരുമെന്നിന്നിവർ പോരാടിടുക
ദുഷ്കരമിനിയിതിനാളൊരുനാട്ടിൽ
പ്രിയമിയലുന്നുതുകരമെന്നാകിൽ
ഭീരുജനങ്ങളിൽമുഖ്യനവനെന്നൊരു
പേരുനിനക്കെന്നുള്ളതുതാനും
ഓരായിരമിക്കൈകൾ നിനക്കോ
ഭാരമതായിത്തീർന്നു ചമഞ്ഞു
മാനിനിമാരെപ്പുണരാൻമാത്രം
മറ്റൊരുപോരിന് പോരാതാനും
പോരാളി നിന്നെ വധിക്കണമെന്നാ
പൊരുതെന്തിനിവിടെ പറഞ്ഞീടിലും

ചൊവിക്കനൊന്നുതൂമ്പൊഴുകിയ വാക്കുകൾ
കൂവിയ്പോതി വീരോദ്ഭവ കൈകളി-
ലൊത്തുവിലും കണ്ണുകളുമനവധി
നെയ്യുന്നു ചാന്നിന നീരിലുമവനെ-
ത്തെന്നുകൊണ്ടൊരുവനിവരുവനെപ്പൂ
കന്നതമാകിൽ ഭാവിതിയൊരു
കുന്നതനിന്നെ കാണവിരുളുകൾ
നാടകമിയന്നതെന്തിനൊരു ഭര-
മുടക്കിവിരവിനൊടയച്ചുനിന്നെ
മുടക്കിമൂഢനെ മുറ്റുവപി മുറ്റുവപി
മടക്കിമടിക്കനാളുമിനിയിഹ
പടസ്വവനാഥ ബന്ധുതമൻപൊരു
കൊട്ടുമ്മുതലനെയൊത്തുവടികൊ-
ണ്ടടിച്ചു പല്ലുകൾ പൊഴിച്ചുതാനും
പിടിച്ചുകെട്ടിയിതപുണ്യകൈകളു-
മൊടിച്ചുവയ്ക്കണമെന്നൊരുപക്ഷം;
ഒരിക്കൽനിന്നുടെ മുഖപത്മങ്ങൾ
കരിച്ചുവയ്ക്കണമെന്നുവിചാരി-
ച്ചിരിക്കവേനിവന്നിഹ ചാടിയ-
തെനിക്കനല്ലൊരുകൗതുകമായികം;

മടിക്കകൊണ്ടും പലപല ചപലത
കുടിക്കകൊണ്ടും പുഷ്കലമോദം-
ച്ചുതിക്കകൊണ്ടും കലത്തങ്ങികളെ-
പ്പിടിക്കകൊണ്ടും കള്ളുകുടങ്ങളെ
ക്കടിക്കകൊണ്ടും കള്ളുകൾ പലവക
നടിക്കകൊണ്ടും നാട്ടുകളഖിലം
മുടിക്കകൊണ്ടും നാരിമാരെ
പിടിക്കകൊണ്ടും വന്നൊരു പാതകം
മഹാപാപത്തിനു ഫലമിങ്ങനെ
വിപദേ വന്നുഭവിച്ചുമിപ്പോൾ
അടികൊണ്ടിടനേ; തടിയടിച്ചു
പൊടിപൊടിച്ചു മുടിയിടിച്ചു
പടയിലുഴറുയപൂതപലതു
അടിയിലുടങ്ങുക സപദിയടങ്ങുക!
കരതിലിന്ന പൊരുളുകൊൾക രാവണ
പെരുമ്പാടിന്റെ വിരുതുസഞ്ചാരം!
ബലപരിതാപമൊക്കെ ത്തീർത്തതമകലിയോടു ബാഹു
ദ്ദുരിതരാശിയരിതനായകരാണം
ഉഗ്രതമമിതവന്നകൃതിസംഗതി
ഉക്ഷ്യേതാ രാക്ഷസാ യദാ തദാ
തൽക്ഷണത്തിലിതിമോതിരോഷമൊ-
ര്ജ്ജുനൻ ഹനനത്തിനായ്ത്തുടർന്നിതു

നൃപതികലാധാരം നിസ്തുതികലാധാരം
സപദിയവരങ്ങളിൽ സമരമിതകൂടിനാർ
പഞ്ചശതപാണികളിലുചിതമതരം മൊരു
ചമയത്തെ ചാപശരസഞ്ചയമെടുത്താശുപ-
ണ്ഡുരതമായൊരു പാണികളിൽ വില്ലുകളു-
മമ്പുകളുമൊന്നായ്ത്തിരിച്ചു പരം മുദാ
സംഗരവിധങ്ങളവർതങ്ങളിലഥാംഗതര-
ങ്ങളവർ തുടങ്ങിയിടരൊടതിഗഭീരം
ഘോരശരമാരികളതിൽതതതിമിത്തുമിത-
പൊരുതുതുടങ്ങിനിശിചാരി നൃപവീരൻ [ഒ
പലപൊഴുതുമവർകളതികഠവതു വരതതിവി
തിരവധികരാദതിശരമരിവരനിലരിശമൊടു
വിട്ടുപരവെട്ടുവതിനൊട്ടും, ഞെട്ടലതിനില്ല
ഭടവീരനവതവരതുടതുടരതയിങ്ങനെ
അടിതിളരവിപ്പുവരതുടരെയന്ന
ഇതളുരവനന്നു ബാഹുശതനികരമന്നിശി

പരമെഴുതികവരനധികരകലിതനായി;
ആഗ്നേയാസ്ത്രം വരുണാസ്ത്രം ചക്രാസ്ത്രം
ഗാരുഡമപ്രത്യസ്ത്രം സൃഷ്ടികാസ്ത്രം ഈവിധം
പലവകയിൽനാവരുടെയകലശലുതുപറവതിന്നു
ഫണിപതിയുമതിനതിയല്ലെന്നാലും ഉഗ്രം
ക്ഷിതിപതിയുമഥ ദശനിശാചരപതിയുമങ്ങിനെ
തങ്ങളിൽ സംഗരം ചെയ്യുമ്പോളന്നേരം
വീര്യമുടയ കൃതവീര്യാത്മജന്റെ ബാഹു
ദണ്ഡപ്രയുക്തശരബന്ധങ്ങൾകൊണ്ടു ദശ-
കണ്ഠന്റെ വീര്യമിളകുത്തമായ്യുധി
കനിച്ചുവില്ലുമുമിമുൽക്കമലമായ്
മനംതന്നിലിപ്പതിമാത്രത്തെനോക്കിയതു
കണ്ടിട്ടറിയുന്ന കാർത്തവീര്യാർജ്ജുനൻ
അടിതിരടമൂന്നടയമുടികൾ പിടിപെട്ടു-
നതങ്ങളൊട്ടുമിങ്ങോട്ടുമതിയും തള്ളിയും
അടിതിരടിതിയുടനടിയുമിടികളും കൊണ്ടു
ചാകാതെ പത്തുതലകെട്ടു രാവണൻ [ഉൻ
ചപലമതിയവനടയ പുഷ്പകവിമാനവും
ചന്ദ്രഹാസാദിയും കൈക്കലാക്കി നൃപൻ,
കരചരണമുഖ ചരണമിതപ്പുകരങ്ങളും
ചങ്ങലകൊണ്ടു ബന്ധിച്ചു ലങ്കേന്ദ്രനെ
കരചരണ ചലചലാരവമിയന്നുകൊണ്ടു പോ
ത്തൊരാഗ്രഹംതന്നിലിട്ടു പൂട്ടിടിനാൻ;

പത്തുമുഖങ്ങളിൽ നിന്നു പുറപ്പെട്ട-
മത്യുന്നതതരമുറവിളിഘോഷം.
പത്തുദിഗന്തമൊക്കെ മുഴങ്ങി
പാതാളസപ്തങ്ങളിലെത്തി
എന്തൊരു മുറവിളിയായിതു ഭൂവി
പക്ഷിഗളന്റെ കരച്ചിലുപോലെ
എന്തൊരു സങ്കടമങ്ങുവന്നിപ്പോൾ
ബന്ധനമാരുമിളച്ചില്ലിതുപോലെ
മറ്റുള്ളവരെക്കെട്ടിയടിച്ചു
പിടിച്ചുപറിച്ചു വലയ്ക്കുന്നവനെ
കെട്ടിയടിപ്പാനൊരു വമ്പൻ
നാട്ടിലിദാനിമുണ്ടായ്വന്നു
കേട്ടില്ല താനർജ്ജുനനെന്നൊരു
കേളികെട്ട ധരിത്രീപാലൻ
അദ്ദേഹം താനൊരവനോ-
മിദ്ദേഹത്തെ ബന്ധിച്ചതുപോൽ

ഓരോ ദിവസം മുഖപത്മമതൊന്നു ചുംബിച്ചുകൊ-
ണ്ടോരോതരം ക്രീഡിക്കുന്നതാരൊരു കേൾപ്പിക്കുന്നോ

ഇത്ഥംവന്നൊരു കൂട്ടം സ്ത്രീകളി-
ലൊപ്പോലായുള്ളൊരു കൂട്ടപ്പോരം
താണു ചൂണ്ടുകിടന്ന ഭാര്യസ്വൻ
പ്രാണൻപോകാഞ്ഞതു തൻഭാഗ്യം.
എത്രയും പാരം സന്താപമിളച്ചു
പലവാറ ദിവസങ്ങൾ കഴിച്ചു
ചിത്രയോധി മേകന്ധരമനോജ
മാത്ര ചൊല്ലിയവനാശു ഗമിച്ചു;
മത്ര ചെന്നുടനഭിവാദ്യ പ്രതിരികം
ആശ്രമപലത്തിങ്കലെന്നതു;
ഉക്ഷിൽക്കലവണങ്ങിയവൻ പുന-
രിക്ഷകിമപി പറഞ്ഞറിയിച്ചു;
എവനെന്തു ഭവാനവകാശം?
അവനെന്റെ ചരിതം ബുദ്ധികളും;
ഇവനെന്തു ശിവശംഭോ പാർത്താൽ
ദൈവകല്പിതമിതറിഞ്ഞാവൂ
ചിത്തമെരിയൊരു ചൊന്നഭാര്യസ്വൻ
കാർത്തവീര്യനൊടു നേർത്തുപിണങ്ങി
ആർത്തിപൂണ്ടു സമരത്തിലമിച്ചു
പാർത്തിരാതെയിഹ ബാധിതനായി;
ബന്ധുവായില്ലാതെയും കൊണ്ടവൻ
താനേ കേണമയപൂനിട്ടു താപാൽ
അന്തരംഗമതിലാധിമുഴുത്തു
സന്തതം ബത വിരസാവലത്തു
പണികാലുകളുതൻപൊട്ടുകെട്ടി
ക്ഷോണിതന്നിലിളകാതകിടന്നു
പ്രാണനാശമവനാശുകൊതിച്ചു
വാണിടുന്ന ബലമറ്റുമിദാനീം
സങ്കടമതിപ്പോലെ കഴിഞ്ഞിതു
വചനാവചനമല്ല മുനീന്ദ്ര!
സങ്കടത്തിലിടിയൊന്നുപായം
കിങ്കരാസ്മിയിഹ നിൻകൃപയെന്യേ
മുനീശാ! ഭവാൻവിരവോടു
മാനവേന്ദ്രനൊടു ചെന്നറിയിച്ചാൽ
സമരിതന്നെവിട്ടുവാൻ കല്പിക്കം
മാസികതന്നെഴുന്നുതരേണം.

ഇത്തരമുള്ളൊരു ....
വസിഷ്ഠമുനീന്ദ്രനമിച്ചു ....
പൌത്രസ്നേഹവശാൽ ....
ചിത്തം തന്നിൽ ....
എത്രയുമാപത്തല്ലോ ....
പൌത്രനു സംഗതിവന്നു ....
ഹേഹയനരപതി ....
ഗേഹേവിരവൊടു ....;
ധീരതയോടും ....
ശാന്തപറഞ്ഞുമടക്കിയവസ്സും
വാസ്തുമവനൊടു ചൊന്നാം പുന-
രീശകല്പിതമാർക്കറിയാവൂ,
എന്നതുകൊണ്ടുകളയുന്നു ന-
ടന്നു തുടങ്ങിപ്പൂ വസിഷ്ഠമുനീന്ദ്രൻ
മന്ത്രീശരനൊടുകൂടിനടന്നു
മാഹിഷ്മതിപുരിതന്നിൽ ചെന്നു
കൃതവീര്യജനേക്കണ്ടനേരപ്പോൾ
കൃതവീര്യതനുജനാദരവോടെ
സാഷ്ടാംഗമതു ചെയ്തുമറിപതി
സരസമുദാ ചമുനീന്ദ്ര! ....
എന്തൊരു സംഗതിയാഗമനത്തിനു
ഹന്ത ഭവാനതു ചൊല്ലീടേണം,
നിന്തിരുവടിമേകലൊരുപായസുഖ
സന്തതിപുഷ്ടിവരുത്തീടേണം,
നിന്തിരുവടിയൊന്നരുളിച്ചെയ്താ-
ലെന്തകിലുമതുസാധിക്കുന്നേൻ
ഇത്ഥം നരവരഗീതകൾ കേട്ടതി-
നുത്തരമരുളിച്ചെയ്തു മുനീന്ദ്രൻ:—
സാധുമതേ തവ ഗുണികൾ കാണ്മാൻ
സിദ്ധാന്തിച്ചിഹവന്നു ഞങ്ങൾ;
സിദ്ധന്മാരൊടുകൂടിവസിപ്പാ-
നെത്രയുമാഗ്രഹമുണ്ടിനിമുകൾ;
ഇതാതഗതിയാം നമ്മുടെപൌത്രന-
ബദ്ധമതല്ലതിലില്ലാതൊന്നും,
മൃത്യുഭയമകന്നു ഭവാനാദിനിന്ദ്യം
കത്തിയെടുത്തവനെന്നതൊരുത്തൻ!
അത്രപെരുത്തൊരു ചാരത്തെ നി-
വൃത്തിവരുത്താനിനിത്തൊഴിൽകൊള്ളുക,

എന്നാലവനെയഴിച്ചുവിടേണം
നന്നായുപദേശിച്ചുകൊടുത്തിട്ടവനെ
ചെമ്മേനിൻപദസേവകനായിട്ടൊരു
നന്മനിനക്കിവിടെയരുളുവതോ
മാമുനിവരനാം പൗലസ്ത്യൻ
സാനന്ദമിതരുളിച്ചെയ്തൊരുനേരം
ഉടൻപ്രൗഢംതന്നെയഴിച്ചുവിട്ടവനാ-
നപ്പിന്നെയതുകൊണ്ടുവിടാത്തവനെ,
സാദ്ധ്വസമോടവനേകിങ്കരരെ
കല്പിച്ചുൻപോയമ്പൊടു നരേന്ദ്രൻ;
കിങ്കരന്മാരുടനൊന്നിച്ചുടനേ
ലങ്കാപതിയുടെ കൈകാൽകളിലെ
ശൃംഖലവിരവൊടഴിച്ചുടനുടനെ
തൻകരയുഗളംകൊണ്ടുതലോടി,
വെളിയിൽകൊണ്ടുനടത്തി നൃപനരികെ
തെളിവിൽനിറുത്തി, വന്ദിത്വൊന്നേ
നാണംപൂണ്ടുവിധവലിരൊഴിയാതി

ക്കിന്നാപുറവാസികളാവനൊട്ടു
നരപതിയരുളിച്ചെയ്തു നിന്നൊട്ടു
പരിഭവമൊക്കെത്തീർന്നുമുക്ക
ലങ്കാധിപതേ! ഭയമൊല്ലം നീ
ശങ്കരസേവാപട്ടിത്തിനിമേലിലു-
ന്നകരിയാതെയതിക്കിക്കൊള്ളാം
എന്നുപറഞ്ഞുകൊടുത്തിതു പൂജക-
ളെന്നെല്ലാതെ മണിയുവിമാനം;
മാനത്തുണമണിയലിനവാളും
സാനന്ദംദശകണ്ഠനു നൽകി
കണ്ടിതമൊക്കെത്തീർന്നു നൃപൻദശ-
കണ്ഠനെവിരവിലയച്ചുവസിച്ചു,
കിങ്കരസംഘവുമവനൊടുസഹിതം
ലങ്കാനഗരേ ചെന്നുവസിച്ചു
ഭൂസുരമൗനിപുലസ്ത്യമുനീന്ദ്രൻ-
മങ്ങുഗമിച്ചുസുഖിച്ചുവസിച്ചു
കാർത്തവീര്യാർജ്ജുനനാകിയനരപതി
പൃഥ്വീപാലനമോടുസുഖമോടും,

ഇതി കാർത്തവീര്യാർജ്ജുനവിജയം ഓട്ടൻതുള്ളൽ സമാപ്തം.

സ്യമന്തകം

ഓട്ടൻ തുള്ളൽ.

വാരണവരനൊരുദന്തനാകിയ
വാരണവദനൻ നിഖിലജനാളീ
വാരണനിപുണൻ സകലസുരരിപു-
വാരണസേവിതചരണസരോജൻ
കാരണഭൂതൻ വിമലസരോജദ-
ളാരുണനയനൻ ചാരണനമിതൻ
പ്രണതജനാമയദാനവിധാനൻ
പ്രണതപരായണനാകിയ ദേവൻ
ഗുണഗണനിലയൻ നിത്യവുമെന്നെ-
ഗ്ഗുണപതിഭഗവാൻ കാത്തരുളേണം;

വേണീവിജിതകളേന്ദുനതജന
ശ്രേണീചട്ടലയതാകിയ ഭഗവതി
വാണീദേവി മനോഹരയാകിയ
വാണിജനിപ്പാനെന്നുടെനാവിൽ
വാണീടേണം സന്തതവും കല-
വാണീമണിയാം ദേവിനമസ്തേ
വീണാപാണേ! നിൻപദകമലേ
വീണാടിയന വരമരുളേണം
എണീശാബവിലോചനയാളേ!
വീണാലാപിനി! നിൻകൃപയാലേ

വാണീമംഗീതരംഗിണിതന്നുടെ
വേണീമധുരതരസ്വരധാരപോലും
കേണീടണമതിന്നായടിയൻ
ക്ഷോണീതലമതിൽവീണതിരുപലം
പാണികൾകൂപ്പിവന്ദിച്ചീടുന്നേൻ.

സംഗീതമപിസാഹിത്യം
സരസ്വത്യാസ്തനദ്വയം
ഏകമാപാദമധുരം
അന്യദാലോചനാമൃതം.

മംഗലയാകിയഭാരതിതന്നുടെ
തുംഗകുചങ്ങളിലൊന്നിൽ നിറഞ്ഞൊരു
സംഗീതാമൃതസാരം തന്നെ
ഭംഗിയോടങ്ങുവിളങ്ങീടുന്നു;
മററതിലൻപൊടുസാഹിത്യാമൃത-
മാരാകന്നവസിച്ചീടുന്നു;
മുരവൈരികൾക്കെന്നോരതെന്നെ
പരമാനന്ദരസമൊന്നിലുമാം;
മററുപിന്നെവിചാരിക്കുമ്പോ-
ളേററമതെളിവുവരുത്തീടുന്ന
എന്നതുകൊണ്ടീരണ്ടുകുചങ്ങളിൽ
നിന്നുഗളിക്കും പീയൂഷത്തെ
ഉണ്ടീടുന്നതിനു ബുധികൾക്കുള്ളൻ
തണ്ടുകളെന്നൊരല്പംപോലും

വൃന്ദാരകകുലവന്ദിതനാകിന
നന്ദതനൂജൻ സുന്ദരവദനൻ
വൃന്ദാവനതലലീലാലോലൻ
മന്ദാരകസുമദാമിതമാലൻ
വന്ദ്യതമം കചിമാലതമാലം
വൃന്ദാരകപശുപാലനശീലൻ
മന്ദതരമദദാനവകാലൻ
ഇന്ദീവരദളലോചനനീലൻ;
ഇന്ദ്രോപമകലിതാചലലീലൻ
നന്ദിതപശുപാലവ്രജജാലൻ
നന്ദനനപമപീതദുകൂലൻ
പാർത്ഥനസാരഥിയായിക്കനിവോടു
തേർത്തടമേറിപ്പടകളിലുടനെ
പാർത്ഥിവരാമരിജാലമൊടുക്കി
പാർത്തലമങ്ങു കവിഞ്ഞു വിളങ്ങിന
കീർത്തിനടത്തീട്ടഖിലജനാനാം
ആർത്തികളെല്ലാം തീർത്തരുളീടിന
മൂർത്തിനൃഹരി കീർത്തിവരുത്താൻ
ചീർത്തൊരു കരുണ നിവർത്തീടണം;
പേർത്തുപറഞ്ഞൊരു കഥകളതെല്ലാം
പാർത്തറിയാതെയമർത്തുകപോലെ
നമ്മുടെ വൈരിസമൂഹമമർത്താൻ
അംബുജതടിനീ പുരവരമമരും
കംബുകരോപരിശോഭിതകരനാം
അംബുജനയനൻ കനിവൊടുനമ്മെ
കൺമുനകൊണ്ടു കടാക്ഷിക്കേണം.

കാട്ടിലണഞ്ഞൊരു വേട്ടക്കാരായി
പാട്ടിലിണങ്ങിന പടയൊടുകൂടി
പട്ടുമിട്ടൊരു വേലുമെടുത്തഥ
പട്ടറിടീന പച്ചപ്പട്ടം
കെട്ടിയുടുത്തൊരു വാലും തൂക്കി
ചാട്ടറിടീനകുതിരയുമേറി
കാട്ടുമൃഗങ്ങളെ കൂട്ടമശേഷം
വെട്ടിവധിച്ചു വിശിഷ്ടതയോടെ
വാട്ടമകന്നിഹതകഴിയിൽ മരുവും
വിഷ്ടപനായകനാകിയ ശാസ്താ-
വിഷ്ടം നൽകിപ്പുഷ്ടിവരുത്തി
ദുഷ്ടവിനാശനനാകിയ ദേവൻ
ഇഷ്ടിനമുക്ക വരുത്തീടേണം.

ജംഭാരിപുരത്തിന്റെ സംഭോഗകരമായ
സംഭാരമെല്ലാം കൂട്ടിസമ്പാദിച്ചുവെച്ചൊരു
ചെമ്പകശ്ശേരിനാട്ടിലിമ്പമാച്ചാണരുളും
തമ്പുരാനെന്റെ ദേവനാരായണനൃപാലൻ
കെല്പോടു കരുണയാലെപ്പോഴും കാത്തീടണ-
മിപ്പാരിലുള്ളങ്ങളെപ്പൊഴും കളഞ്ഞെന്നെ
സല്ലാരുമക്കിപ്പരിപ്പാലിക്ക! വണങ്ങുന്നേൻ

അംഭോജാലയനായ വിരിഞ്ചന-
മംഭോജായതനയനൻ വിഷ്ണുവു-
മംഭോജാകരബന്ധുദിനേശനു-
മംഭോജാകരവൈരിശശാങ്കനു-
മംഭോജാത്മജയാകിയ ലക്ഷ്മിയു-
മംഭോവാഹ്യമഹീധരനൻ ബല
സംഭാവിതമാം ഭൂതമശേഷം
ജംഭാരാതിയുമമരന്മാരും

കംഭജനാദിമഹാ[illegible]
കംഭിലയോനി[illegible]
സംഭവ[illegible]
കംഭ[illegible]
കലശാ[illegible]
സംഭാവിച്ചു[illegible]

ഗുരു[illegible] നമ്മുടെ
കരളിൽ [illegible] വിളങ്ങീടേണം
ഗുരുവാം [illegible] ലഭിക്കാം
സുരവാരനാരി[illegible]
ധരണീസുരന്മാർ [illegible]
വരനല്ലോ മമ ഗുരുനാഥനതു
സരസഗുണാകരനാ[illegible]
ദുരിതനിവാരണ കാരണ ഗുരുവൽ
അതിരുവിധിയുടെ കൃപ[illegible]ന്നാൽ
എന്തു നമുക്കിഹ വരമല്ലാത്തു
അവനെല്ലാം സന്തതമെന്നാ
ചിന്തകളിലിന്നിഹ ചേർത്തീടേണം.
ചെന്തളിരടികളിലടിയൻ വീണവ
ശാന്തതയോടെ വണങ്ങീടുന്നേൻ.
അനേകഗുണമാർന്നിടുന്ന ഗുരു
നന്ദിതനാകിയ ബോധവതിക്ക്
നന്ദിവരുത്തും പരദേവതമേ!
സുന്ദരികളലങ്കരിപ്പതേതും
വൃന്ദാരകകുലവന്ദിതമാതേ!
ചന്ദ്രഭവതി നന്ദിതഗാത്രേ!
മന്ദാര[illegible]നിലവാര
നന്ദിച്ചാശു ഗുണം ചെയ്തീടേണം

"പ്രീയതാം ബാലി[illegible]ചാപി
സൂക്ഷ്മപതിതോ[illegible]
നാമലോക്യബോധ[illegible]
വപുർഗ്ഗുണമാപകർത്താ."

കരവില്ലാതുള്ള കവിതാവിദ്യക-
ളറിവാനാർക്കും ബുദ്ധിയുമില്ല
അറിവുള്ളതിന്നൊരു സഭയിൽ ചെന്നാൽ
പറവാൻ വാക്കിനു കൗശലമില്ല;
ചിലവകനാടകകാവ്യാദികളിൽ
ചിലവും കവിതാചാതുര്യവുമില്ല
ചിലവസ്തുക്കൾ ചമച്ചീടുന്നതിനൊരു
വിലപിടിയാ ചിലർ കേൾക്കുന്നേരം
ഞങ്ങിനെയുള്ളൊരു മാനുഷനാകിലു-
മിങ്ങിനെയുള്ള മഹാജനസഭയിൽ
ചെന്നൊരു വിദ്യപ്രയോഗിച്ചാലതു
നന്നെന്നുള്ളതു വന്നുഭവിപ്പതു
സജ്ജനസഭയുടെ സദ്ഗുണഗണ്യത
ഇജ്ജനമതിനാളായിട്ടില്ല;
വളമേറിന കണ്ടത്തിൽ വിതച്ചാൽ
വിളവൊരു പത്തിനു സംശയമില്ല
വളമില്ലാത്ത പറമ്പിൽ വിതച്ചാൽ
അളവേവിത്തും കിട്ടുകയില്ല
കണ്ടത്തിന്റെ ഗുണം കൊണ്ടേവിള-
വുണ്ടാവുള്ളൂ വിതച്ചതിലധികം
കൊണ്ടുവരെന്നു വിതച്ചവനാകിലു-
മൊന്നുമൊരു കാര്യം വരുവാനില്ല;
നല്ലകൃഷിക്കാരൻ താൻവിതച്ചൊരു
കല്ലിൽ വിതച്ചാൽ കരികേയുള്ളൂ
നല്ലൊരു വയലിലുഴുതു വിതച്ചാൽ
നെല്ലൊരു നാഴികൊണ്ടൊരുപറവിളയും
എന്നുകണ്ടേക്കണ്ടവരറി-
യുന്ന ജനങ്ങൾ മഹാത്മുകളെങ്കിൽ
ഇന്നവനെന്നില്ലവരുടെ വാക്കുകൾ
നന്നെന്നുവരുമിതിനുടെയർത്ഥം
അക്ഷരമെന്നാലമ്പതുമൊന്നുമ-
തിൽപരമെങ്ങാൻ കേൾപ്പാനുണ്ടോ!
പ്രാകൃതമൊന്നും സംസ്കൃതമൊന്നും
വ്യാകരണം പതിനെട്ടു പുരാണം
സൂത്രം നാടകകാവ്യശ്ലോകം
ശാസ്ത്രം പലവക ചമ്പുപ്രബന്ധം
ഗദ്യഗ്രന്ഥം പദ്യഗ്രന്ഥം
ഗണിതം വൈദ്യം വൈദികതന്ത്രം
ഇത്തരമായവ പുസ്തകജാല
സമസ്തവുമമ്പത്തൊന്നിലടങ്ങും
അക്ഷരമിവകൂട്ടിച്ചേർത്തതി-
ലക്ഷണമാകിയ സൂക്തമതാക്കി
പ്രാസവുമർത്ഥവുമിടചേർത്തിലു-
ള്ളാസ്യരസങ്ങളുമുള്ളവയാക്കി

തീർത്ഥം നല്ലൊരു കവിയുടെ കവിതകൾ
കേൾക്കിൽ പരിതാപങ്ങളൊഴിയും
കണ്ണുകൾക്കു സഹിക്കാരുതല്ലാതു
വണ്ണമതാക്കിച്ചൊല്ലും കവിവി
ഇത്ഥം സൽക്കവിതൃപ്തിവിശേഷം
സ്യമന്തകമെന്നിതിനർത്ഥം
ശിക്ഷയിലൊരു സാദൃശ്യം ചൊല്ലി
തൽക്ഷണമിഹ ഞാൻ ബോധിപ്പിക്കാം
പൃഥ്വിയുമപ്പും വഹ്നിയതും
പ്രഭയാമാകാശമിവയഞ്ചും
സാധനമഖിലശരീരം തീർപ്പാൻ
സാധുവതാകിയ ബ്രഹ്മാവിന്നും
ചട്ടികലം കുടമെന്നിവയെല്ലാം
കൊട്ടിത്തീർക്കും കുശവന്മാർക്കും
ചട്ടമിതെല്ലാമൊരു പോലിവയതു-
ക്കൊട്ടും ഭേദവുമില്ല നിനച്ചാൽ
മണ്ണും വേണം ജലവും വേണം
മണ്ണിള ചുടുവാൻ തീയും വേണം
ആയതു തീർത്താൽ വെള്ളം വലിവാൻ
വായുവുമതിലുള്ളാകാശവുമാം
ഭൂതമതഞ്ചും കുശവനു വേണം
ബ്രഹ്മാവിനുമതുതന്നെ സാധനം
ഇന്ദ്രാദികളാമമരന്മാരും
ചന്ദ്രദിവാകരതാരഗണങ്ങളും
മനുജന്മാരും ദനുജന്മാരും
മനുമുതലായ മഹീശന്മാരും
മണികളുമനവധി പലപല ഭുവനേ
പണിക്കൂടാതെ ചമയ്ക്കും ബ്രഹ്മൻ
ആയതുപോലെ വരുമോ കുശവൻ
നായർ ചമയ്ക്കും കലവും കുടവും
സാധനമൊന്നെന്നാലുമതിങ്ങിനെ
ഭേദവിശേഷം വരുവാൻ സംഗതി;
ഇത്ഥം സൽക്കവിതൃപ്തിവിശേഷം
ശിലമതാസ്ഥ്യതമെന്നിതിനർത്ഥം.
സ്യമന്തകമെന്നതു കാരണ-
മുണ്ടായൊരപവാദകളങ്കം
പണിപലചെയ്തു സമസ്തമൊഴിച്ചു
കണ്ണനാകുന്നതു കേട്ടിട്ടില്ലേ?
നാഥളിച്ചെയ്യുന്നവകപോലാ-
ഖ്യാനമതൊന്നും കേട്ടിട്ടില്ല,
നാക്കറനാമൊരരിയിക്കേണം
സൽക്കഥ കേട്ടാൽ ദുരിതം നീങ്ങും;
എന്നതു കേട്ടു തെളിഞ്ഞൊരു മുനിവൻ
വന്ദിച്ചുടനേ പറഞ്ഞു തുടങ്ങി:—
ലക്ഷ്മീകുചതടകുങ്കുമശോഭാ
ലക്ഷ്മിലളിതഗുണാന്തരനാകിയ
ലക്ഷ്മീപതിനിജഭക്തജനാനാം
ലക്ഷ്മീവിതരണശീലൻ ഭഗവാൻ.
ലക്ഷ്മീഭഗവതി രുക്മിണിയോടും
ലക്ഷ്മീവാനൊരുമിച്ചു വസിച്ചു;
മന്ദിരപൂർത്തികൾ കീർത്തിപ്പാൻമമ
മന്ദതകൊണ്ടതിനുൾക്കരുതില്ലാ;
മന്ദരശൈലസമാനമതങ്ങളു-
മന്ദിരനാകേതിതാകുതതേതും;
ചന്ദനവാടിയിലിടചേർന്നീടിന
സാന്ദ്രാലയനിരയൊന്നൊരുഭാഗേ;
ചന്ദ്രികതട്ടിയലിഞ്ഞൊഴുകീടിന
ചന്ദ്രോപലമണിതതിയുടെ കളഭം
ചന്ദ്രാനനമാർ പതിനാറായിര-
മിന്ദ്രാവരജമനോഹാരിണിമാർ
സാന്ദ്രമനോഹരഗാനാദികളെ
മന്ദമണഞ്ഞു പുണർന്നു പുണർന്നും
കന്ദുകനാഥകമാലകൾ ചൂടി
കന്ദുകതാഡനലീലകളാടി
ഇന്ദിരാമലവാദിബലാദികളാടി
ഇന്ദുമതെന്നിവസന്തസമ്പാദി

നാരായണനതിലെങ്ങാനൊരുദിശി
പാദകനകപ്പാദിക്രുരയിടകലർന്ന
മുത്തുമണിപലതുമുത്തുംഗകാന്തിയോടെ
വിളങ്ങുന്ന പാതിരാവിലെങ്ങും നക്ഷത്രം
കണ്ടാലതികലൊട്ടുമാകയില്ലതു ചിൽ;
കാണാതപഹരിക്കകൊണ്ടിപ്പോലുമില്ലതു
പ്രാണികൾക്കെല്ലാമുണ്ടു പ്രാണാപായത്തിന്റെ -
നാദ്യകനതിനിശി കാട്ടുകൾതോറുമെല്ലാ (യും
ചെറ്റുമിരിക്കിലൂന്നിയിക്കിഴിയാർത്തൊരു
ചെപ്പടിയുമൊളിഞ്ഞുള്ളതാനെകിടക്കുന്നോരം

വേടക്കിടാങ്ങളെല്ലാമോടിക്കളിക്കുന്നിതു
[illegible]
പെയ്യുന്ന ജലംകൊണ്ടും [illegible]
പെരുമ്പുഴകളിലൊഴുക്കുമേറിടുന്നു
ഏവംവിധം പുരിയിൽ ഭഗവാൻ സുഖിച്ചുവല-
ദേവൻതന്നോടുകൂടെ ഭക്തന്മാരാകുമവർ
പ്രത്യക്ഷനായ ഭഗവാനെ [illegible]
സന്തോഷിച്ചങ്ങിനെ മിത്രനെ സ്തുതിച്ചാനായ്
കാതലുകളിച്ചു ചിലരുകുലമങ്ങും ചേർച്ചു
ചാലേ സമുന്നതൻ വേദവ്യാസനു വഴി
തന്നെ സ്തുതിച്ചു നവാനനൊരോരോ ലോകെ

അംഭോജാകരതോഷണം ത്രിജഗതാ-
മന്ദസന്തോഷണം
ഗംഭീരാമയശോഷണം വരതര
ശ്രീമന്മഹാഭീഷണം
ധംഭോധക്ഷതിദൂഷണം സുരശിരോ-
ഭേകംമഹാഭൂഷണം
സ്വംഭിന്നാരിപുരോഷണം പ്രതിദിനം
വന്ദാമഹേ പൂഷണം.

അംബരചാരിൻ! അംബുജധാരിൻ!
ഉത്തരദുരിതമഹാമയഹാരിൻ!
മന്ദ്യനധാരിൻ! ഖണ്ഡിതവൈരിൻ?
ദിനമനുനിഖില ചരാചരഹാരിൻ!
കാമവിസാരിൻ കോമളധാരിൻ
ജയജയ! ദിനകരവാതാഹാരിൻ!
ഒട്ടൊഴിയാതെ ചരാചരമെല്ലാം
ഒട്ടുപുലച്ചുള്ളിടങ്ങുന്നേരം
കട്ടുംതാ ഗ്ലവരാനെഗമിച്ചുട-
നൊട്ടുതേടിനടന്നീടുകയും
വാട്ടുകേക്കനപിടിച്ചുകളിച്ചും
വെള്ളക്കളരിനടന്നരസിച്ചും
പാട്ടിലിരിന്നു രസിച്ചു ചിരിച്ചും
തണ്ടാർമലർശരമേറ്റവശത്തും
തണ്ടാർമിഴികളെയണ്ണുതിരഞ്ഞും
തേടിനടന്നു നടന്നവശത്തും
തണലിലിരുന്നു ശ്രീയിരുവരുമം
മക്കണ്ണമൊളികളിച്ചു കിടന്നും
മിക്കകളേറെവഴിരുന്നതരന്നും
ഒക്കംകൊമ്പു ചെയ്യുതിനങ്ങളുന്നിതങ്ങും

ശ്രുതകമതാം ചില കന്തകടന്മാം,
ഭൃത്യവിരോധികളെക്കൊലചെയ്തും
രിപുജനത്തെയടിച്ചുപിടിച്ചും
കുഴമരമാവിലർ കള്ളരുകടിച്ചും
പുഷ്ടമിരച്ചിയെതുട്ടുകടിച്ചും
നിന്തിരുവടിയുടെ ചരിതമിതെല്ലാം
സന്തതമഖിലം കാണാകുന്ന
സൃഷ്ടിക്കുന്ന ഭവാനിഹലോകം
പുഷ്ടതയാ പരിപാലിക്കുന്നു,
ദുഷ്ടരെയൊക്കെയൊതുക്കീടുന്ന
വിഷ്ണുപരമാത്മാവിന്നിച്ചീടുന്ന
ജനനം ചെയ്തുമവനം ചെയ്തു
മഖിലചരാചരഹനനം ചെയ്തു-
മനവരതം ദിനനാഥ! കൃപാലോ
നന്ദകലയാമിഭവാനിഹരാം
ശങ്കരനായതു നിന്തിരുവടിതാൻ
ശങ്കയെനിക്കിതിനൊന്നുമേയില്ല;
പങ്കജനാഭൻ നിന്തിരുവടിതാൻ
പങ്കജഭവനും നിന്തിരുവടിതാൻ,
വൃന്ദാരകപതിയായതും സുര-
വൃന്ദമശേഷം നിന്തിരുവടിതാൻ,
നിൻകഴലിന്നിഹ കൂപ്പീടുന്നേൻ
നിൻകൃപയെക്കരുതിച്ചീടേണം
എന്നിവ പലവകചൊല്ലി നമിച്ചും
ഇന്ദ്രിയമഖിലമടക്കിജയിച്ചും
ഘോരമതായ തപസ്സിലുറച്ചും
വാരിജബന്ധുമനസ്സിലുറച്ചും
പഞ്ചപാവകമദ്ധ്യഗനിന്ദ്രിയ
പഞ്ചകത്തെ ജയിച്ചു നിതാന്തം
ചഞ്ചലമെന്നവെടിഞ്ഞൊരു മനമം
നെഞ്ചകത്തുറപ്പിച്ചു ദിനേശൻ;
അഞ്ചിതമായതലോചനമവ-
നഞ്ചുനാളിനകത്തൊരു ഭേദം
അഞ്ചിനൊന്നൊരു കാന്തിവിശേഷം
പഞ്ചസായകനൊത്ത സമാനൻ
നെഞ്ചിലെപ്പോഴുമഞ്ചിതമാകിന
വാഞ്ഛിതമെന്നാൽ കണ്ടിപ്പോൾ
കണ്ണുകലങ്ങാം ചലങ്ങളി-
ലൊന്നിലുമേചിതിലവനന്ന

മന്ദവാതമതെന്നിവയൊക്കവെ-
യൊന്നവേണ്ടകിപ്പതിനായി,
ഡംബരങ്ങളകന്നിളമേവാ-
ലംബനംചെയ്യുന്നാമുള്ള
ദേവദേവദിവാകര! പാലയ!
കേവലാഗമമാകിയമൂർത്തേ!
ദേവസേവിതനായഭവാനെ
സേവചെയ്യുതിനായിഹപോതം
ഇത്തരം പലവാക്ക പറഞ്ഞതി
ഭക്തിയോടെ വണങ്ങി വണങ്ങി
ഉത്തമമാം തപസ്സു തുടങ്ങിനാ-
നത്തിതിക്കണമെന്നവനപ്പോൾ

അനന്തരം ദിനനാഥനവൻ
മുന്നിൽപ്പതിവൊരു കാണായ് വന്നു
മന്ദസ്മിതവും തൂകിനികാമം
മന്ദമാമക്ഷരങ്ങളിതുള്ളൂ;
ഹന്ത കുമാരക! ചൊല്ലണം നീ
ചിന്തയിലെന്തു നിനക്കഭിലാഷം?
സന്താപങ്ങളകന്നിടേണം
സന്തതമോദം വന്നിടേണം
ശത്രുകളൊക്കെയകന്നിടേണം
കീർത്തി നിനക്ക നടന്നിടേണം
ചിത്തഗുണങ്ങളിണങ്ങിടേണം
പുത്രികളൊത്തു വിളങ്ങിടേണം
ഇത്തരമുള്ള ദിവാകരവചനം
സത്വരമവിടെക്കേട്ടശേഷം
അത്തലകന്നിഹസത്രാജിത്തും
ഉത്തരമിതുമുണർത്തിച്ചുമുദാ;—
ശക്തികൊണ്ടു ഗൃഹത്തിലിരിപ്പാൻ
ദുഷ്ടമെന്നതറിഞ്ഞിടേണം
സർവ്വമറിഞ്ഞൊരു നിന്തിരുവടിയൊടു
സർവ്വമതെന്തിനുണർത്തിക്കുന്നു?
പാരിടമൊക്കെയടങ്ങു നിറഞ്ഞൊരു
ഇരുളുകളൊക്കെയടക്കിക്കളവാൻ
കാരണമായൊരു തേജസ്സിന്റെ
ചിരതരതേജയി കാണാകുന്നു;
അരിയതരമൊന്നു തന്നരുളേണം
ഇരിയതരമയം കരുണാസിന്ധോ

അടിമലർ കൂപ്പുന്നേനഭിലാഷം
വരിയൊടു നിന്തിരുവടി നൽകണം;
ഇത്തരമുള്ളൊരു സത്രാജിത്തിൻ
ചിത്തമനോരഥ സാരമറിഞ്ഞു
ഉത്തമനാകിയ സൂര്യൻ ഭഗവാൻ
ഉത്തരമൊന്നിദമരുളിച്ചെയ്തു:—

ഭോ! ഭോ! സത്രാജിത്രാജിതപാദകമലാ-
ലംബനം സാദ്ധ്യതം തേ
ദാസ്യം ചേതോനുകൂലം കിമപി പദതരം
ദൈവലോകേ വിലോകേ
കാമംകാമപ്രദായീവിപദപവിലയതേ
കോപിചിന്താമണിമേ
സപ്തന്നാനാമഷ്ടഭാരം ദിനമനുജനയേ
രോചമാനസ്യതിനൈവം.

ഇത്തരമുള്ളൊരു പദ്യം ചൊന്നാ-
നുത്തമനാകിയ സൂര്യഭഗവാൻ;
സാത്വികിതിന്നിവൻ പണിയെങ്കിൽ
സാദ്ധ്യംമോഹയിലങ്ങറിയിക്കാം
കൈകൊണ്ടൊട്ടറിയിച്ചീടേണം
മെയ്കൊണ്ടൊട്ടു നടിക്ക്യം വേണം
എന്നതുകൊണ്ടുമറിഞ്ഞില്ലെങ്കിൽ
ചൊന്നതിനർത്ഥം ചൊല്ലുന്നുണ്ടു
സത്രാജിത്തേ! കേട്ടാലും നീ
ചിത്രം ചിത്രം! നിന്നുടെ ധൈര്യം
വല്ലവിമാരുടെ വല്ലഭനാകിയ
മല്ലവിലോചനനല്ലാതെന്നെ
വാണീടുമ്പോൾ നിങ്ങൾക്കെല്ലാം
കണികപ്പോലും ഖേദവുമില്ല;
എന്നതിലേറവുമൊന്നു തരുന്നതി-
നെന്തിഹവേണ്ടതു ചിന്തിതമിന്നു
പരമിഹയുണ്ടെൻ ഗേഹം തന്നിൽ
കണ്ടാലും നീ കണ്ടതിനെന്യേ
ഹന്ത സ്യമന്തകമെന്നമഹാമണി
കാന്തികൾകൊണ്ടതി കാന്തമിതല്ലോ
നിത്യം നിത്യം പൂജിക്കേണം
ചിത്താനന്ദം സേവിക്കേണം
എട്ടുഭാരം പൊന്നുദിനംപ്രതി
മുട്ടാതെതരുമിമ്മണിയാമൻ;

എന്നാലിതു നീ ധരിച്ചീടുക
തന്നീടുന്നതിനാളല്ല ഞാനും.
ശിക്ഷയിലിന്നിതു സൂക്ഷിച്ചീടിന
രക്ഷിതമെന്നുമിതെന്നുറച്ചു.

സ്യമന്തകമണികൊണ്ടു സൂര്യൻ
സമന്തമണിയെ മാറത്തന്നേരം
അമന്ദമോദമൊടവൻ നടന്നു
ശ്രമേണ കാനനതലം കടന്നു
ഗളത്തിലമ്മണി വിളങ്ങിയപ്പോൾ
കളത്രലോകർ നിറഞ്ഞു കണ്ടു;
പുരത്തിലങ്ങവനെത്തുമപ്പോൾ
കുഴക്കനെ ചിലർ കണ്ടുനിന്നു
തെരുക്കനെച്ചിലരോടിയെല്ലാ-
മുരത്തിലിപ്പിന്നാരമ്പെരുന്നു;
ദിനേശനിങ്ങിഹ വരുന്നു താനേ
ജനേശനെപ്പുനരെന്നു കാൺമാൻ
ജനങ്ങളിങ്ങനെ നിനച്ചു തൽക്ഷണ-
മനേകസംഭ്രമമകന്നു നിന്നു,
അർക്കനെഴുന്നള്ളുന്നതു കാൺമാൻ
വെക്കം ചെന്നു നിറഞ്ഞു ജനങ്ങൾ
ദിക്കുകളിൽ ചില തിക്കുതുടങ്ങി
പൊക്കത്തിൽ ചിലർ കേറിനിന്നു
അച്ചികളെല്ലാം കാഴ്ചയിതെന്നി-
ട്ടുച്ചത്തിൽ ചില വാക്കുതുടങ്ങി
ഇച്ചിരിയമ്മേ നിച്ചിരിയത്തി;
ഉച്ചിരിയൊട്ടും നന്നല്ലടി!
കൊച്ചുകളോടു കളിച്ചിരിയാതെ
കാഴ്ചയിലിച്ഛ നിനക്കുണ്ടെങ്കിൽ
കാച്ചിയ പുടവയുടുക്കരുതായോ!
പച്ചപ്പുഴുവും തേക്കരുതായോ
കണ്ണിലെഴുതിന കണ്ണികടിപ്പാൻ
കണ്ണുകരണ്ടിട്ടാവതുമില്ല;
മണ്ണുണ്ടെങ്കിലും കണ്ണിപ്പുടവയു-
മർത്ഥംപിടിച്ചുള്ള കണ്ണച്ചാരും
കണ്ണിക്കാവും അവളുടെ മകളും
പാർത്തിരിപ്പോരു കാഴ്ചകൾ കാൺമാൻ;
മയ്യച്ചിക്കൊരു നായർ വരാനു-
ണ്ടെന്നതു കൊണ്ടവൾ പോരുന്നില്ല

മായം പേശിയിരുന്നു മടിച്ചാൽ
ന്യായം തെറ്റുമതോർത്തീടേണം
ചക്കിക്കൊരു ചക്കരവായൻ
ചക്കച്ചാരെന്നൊക്കവിടൻ
തക്കം നോക്കിയടുക്കുന്നേരം
വെക്കമൊടവനെപ്പുറത്താക്കണമെന്നും
നീലിപ്പെണ്ണവൾ താലിയണിഞ്ഞും
ചേലത്തൊറിഞ്ഞും മാലയണിഞ്ഞും
കേളച്ചാരുടെ കോലം കണ്ടും
കാലം പോയതറിഞ്ഞില്ലവളും;
ഇങ്ങിനെയോരോ വാക്കുകളോരോ-
ന്നംഗനമാരു പറഞ്ഞുതുടങ്ങി
ചെക്കർ കത്തിയെടുത്തൊരു തോളിൽ
തൂക്കിക്കൊണ്ടൊരു കൂക്ക വിളിച്ചു
ചെക്കന്മാരു മറിഞ്ഞുതിരക്കി-
ച്ചിക്കെന്നങ്ങു നടന്നു തുടങ്ങി,
പൌരന്മാരു നേരമതെല്ലാം
നാരായണനോടറിവിപ്പാനായ്"
ദ്വാരകതന്നിൽ ചെന്നൊരു സമയേ
നാരായണനെക്കാൺമാനായി
വൃഷ്ണികുലത്തിനു കടമാറാമണി
കൃഷ്ണൻ തിരുവടിതാനുടനേരം
വല്ലഭയാകിയ രുക്മിണിയോടും
നല്ലവിശേഷം ചൊല്ലി വസിച്ചു
ശീതളമായൊരു മണിയറതന്നിൽ
പൂവും പടവുമെടുത്തു നിരത്തി
ചൂതായുധസമനാകിയ ഭഗവാൻ
ചൂതും പൊരുതു കളിച്ചു വസിച്ചു
ഇതു മൂന്നാവൃകളിച്ചാലിന്നി-
ക്കളവതിനിക്കിഹ വെട്ടാമെന്നും
പെട്ടെന്നിപ്പാളൊരെട്ടു കളിച്ചാൽ
പെട്ടപിടിച്ചതു വെട്ടാമെന്നും
പകിടകളിച്ചതു കപടം തന്നെ
പകിടികളെന്നോടു കൂടായെന്നും
തോലിപിണഞ്ഞു നമുക്കെന്നാകിൽ
താലിയിലൊന്നു തരുന്നേൻ പണയം
കോമകൾ രണ്ടും പണയം തന്നാ-
ലെങ്കിലൊരിക്കൽ പൊരുതാമെന്നും

ഇത്തരമോരോ വാക്കുകൾ ചൊല്ലി
ചിത്തവിനോദത്തോടു വസിക്കും
പുരുഷോത്തമനെച്ചെന്നു വണങ്ങി
പുരന്ദരനേവമുണർത്തിച്ചു മുദാ.
ശ്രീകാന്താശിവനാ! ദേവശൗരേ! ജയ
ലോകാഭിരാമണ! ദേവശൗരേ!
ലക്ഷ്മീരമണ! ജയദേവശൗരേ!
പക്ഷീന്ദ്രവാഹന! ദേവശൗരേ!
ക്ഷീരാബ്ധിവാസിനനാ! ദേവശൗരേ! വന-
മാലാവലിഭൂഷണ ദേവശൗരേ!
ആദിത്യദേവനിങ്ങെഴുന്നള്ളിത്താനേ
മോദേന ഗോപുരത്തിൽ പാർത്തീടുന്നു;
കാന്തിപടലം കൊണ്ടീരേഴുലകിലുള്ള
കാന്താരമഖിലം വിളങ്ങീടുന്നു;
നിന്നടിമലർ വന്നു കുമ്പിടുവാനായവ-
നിന്നിഹവന്നീടുന്നു മോദമോടെ;
എന്നാലവനെയിന്നു കാണിക്കേണം
നന്നായിട്ടരികിൽ പാർപ്പിക്കേണം.
എന്നീവാക്കുകൾ കേട്ടു മുകുന്ദൻ
മന്ദസ്മിതമൊടുമൊന്നരുളിച്ചെയ്തു
എന്നെ ദിനകരനല്ലവനെന്നു
മന്നവരോടു ബോധിപ്പിച്ചാലും!
അംബരമാർഗ്ഗം തന്നിൽ വിളങ്ങുമൊ-
രംബരമണിയുടെ ബിംബമൊരുന്നാൾ
അവനിതലത്തിലിറങ്ങുകയില്ലെ-
ന്നറിയരുതായോ! ഭോഷന്മാരേ!
സത്രാജിത്തു തപസ്സു തുടങ്ങി-
ട്ടതുവസിക്കുന്നെന്നതു കേട്ട
മിത്രവരം കൊണ്ടവനുടെ കാന്തികൾ
ഇതുവിളങ്ങിയതെന്നറിയേണം;
ഇത്തരമൊന്നരുളിച്ചെയ്തതുനേരം
സത്രാജിത്തുമണഞ്ഞു വണങ്ങി
പുത്രാദി സഹോദരനോടാ-
യുത്സാഹത്തൊടുണർത്തിച്ചു മുദാ;
ചെന്താർമാനിനി തന്നുടെ കണവൻ
ചിന്തകളിങ്ങനെയൊന്നരുളിച്ചെയ്തു;—
ഭാനുവിനുടെ ഭാഗ്യംകൊണ്ടു
ഭവാനൊരു ലഭിച്ചിതു മണിയും
ഭൂമിയിലുള്ള ജനങ്ങൾക്കീമണി
കാണ്മാൻ പോലും പണിയാകുന്നു
രാജന്മാരികളുമിച്ചൊരു കരുണയ-
ന്നോർക്കിൽ ഭേദം ചിത്രം ചിത്രം!
പരമമഹാധനമാകിയരത്നം
പരിപാലിപ്പാനെളുതല്ലേതും
ചോരന്മാരങ്ങനവധി പാർത്താ-
ലാരെന്നാലും സൂക്ഷിക്കേണം;
നികളൊരുമറിയാതെയിരിപ്പാ-
നെങ്കിലതെങ്കലിതന്നീടട്ടേ!
ആശയതീകൾ സൂക്ഷിക്കില്ലതും
നാശം വരുമതുകൊണ്ടു പറഞ്ഞു:
ചിത്താനന്ദം മണിയിൽ വിളഞ്ഞൊരു
വിത്തമതൊക്കെ നിനക്കു തരുന്നേൻ
ഇത്തരമൊന്നരുളിച്ചെയ്തു കേട്ടതി-
നുത്തരമൊന്നുമറിയാതെ
ചിത്തംകൊണ്ടു ചിരിച്ചു തുടങ്ങി
സത്വരമങ്ങു നടന്നു തുടങ്ങി;
പ്രവൃത്തികളെയാഗ്രഹമെന്നു
വൃത്താക്കമിളക്കമതേതും
വിത്തത്തിൽ കൊതിയുണ്ടാമെന്നാൽ
മുത്തുമതെന്നൊരു നിയമം വേണം;
കാറ്റും മഴയും വെയിലും മഞ്ഞും
ഏറ്റം കൊണ്ടു നടന്നലിനോടെ
ഏറാമൂരത്തം മാറിപ്പുരികൊടു
ന്നോരോ കിടന്നു ദീനാരമിരന്നും
പണിപെട്ടിങ്ങു നമുക്കു ലഭിച്ചൊരു
മണിപെട്ടന്നു പിടിച്ചുപറിപ്പാൻ
മടികൂടാതരുൾ ചെയ്തൊരു വചനം
കഴുതാക്കുന്നതുനോക്കുമ്പോഴും;
സ്വപ്നമതാഷം തരുവാനിതെന്നൊരു
കല്പനയും ചൊല്ലുകയത്രെ
പാട്ടിലണഞ്ഞ ധനത്തിനൊരല്പം
കൂട്ടുകയില്ലീ യജമാനന്മാർ;
പെട്ടിയുറപ്പാനിന്നൊരുതല്ലാ
പൂട്ടിയ പുരുഷൻ വീട്ടിൽ പോയി
നാളെ വരേണം വേണമതെങ്കിലൊ-
രാളെയയച്ചാലുമതിന്നും,

ഇങ്ങിനെയുള്ളൊരു ശാതപാരതി-
ട്ടിങ്ങു വസിപ്പാൻ കൂടുകയില്ല
ഇത്ഥം ദ്വാരവതി നിന്നും കൊണ്ടു
സന്തോഷത്തോടു ഭവനം പൂകാൻ;
നിത്യോത്സവമണിവഴിയൂരു പിന്നെ
ചെയ്തിട്ടുത്തമ പൂജകൾ ചെയ്തു
ചിത്താനന്ദം തന്നിൽ വിളങ്ങുന്ന
വിത്തമെടുത്തു സുഖിച്ചു വസിച്ചു,
പ്രസേനനെന്നൊരു സഹോദരൻ താൻ
പ്രസാദമോടവനങ്ങു വന്നു
വന്നങ്ങിയമ്മണിയുള്ളങ്ങൾകൊണ്ടവ-
നിന്നങ്ങിനെ പറഞ്ഞു കിഞ്ചന
കനത്തകൌതുകമിനിക്കു ചേതസി
ജനിക്കകൊണ്ടിതു നിനച്ചിടുന്നു
മനക്കുരുന്നതിലനുഗ്രഹം മയി
നിനക്കു കിഞ്ചന ജനിച്ചിടേണം;
നിരാകുലം മമ തരേണമിമ്മണി
ചിരേണ വാഞ്ഛിതമെനിക്കു ചേതസി
സരോജവല്ലഭ വരേണ്യവന്നു
കരേണ തൊട്ടു ധരിക്കണം
ഗളത്തിലമ്മണി വിളങ്ങണം മമ
കളത്രശോഭകൾ നിറയ്ക്കണം
നെടുത്തകാനനമടക്കിവാഴും
മൃഗങ്ങളെപ്പലതൊടുക്കണം
മുടക്കിയമ്പുകൾ തൊടുക്കണം മൃഗ-
നടിപ്പതും ചില മുടക്കണം

സാദരമിങ്ങനെ സോദരവചനം
യാദവനമ്പൊടു കേട്ടളവായാം
മോദം മാനസി ജനിച്ചുടനക്കി-
സ്സോദരനമ്മണിയുടനേ നൽകി;
അപ്പോഴമ്മണി മേടിച്ചവനും
ശില്പമെടുത്തു കഴുത്തിലണിഞ്ഞു;
പച്ചചിലങ്ങിനെ കച്ചമുറുക്കി
പച്ചപ്പട്ടുമുടുത്തഥ കെട്ടി
പച്ചപ്പരിചയുമസിയുമെടുത്തൊ
പച്ചക്കുതിരമേലേറി നടന്നു;
വേട്ടയ്ക്കിളമയെഴുന്നള്ളുന്നതു
കേട്ടുടനേരം നായന്മാരൊരു
കൂട്ടമിരുന്നു പറഞ്ഞുതുടങ്ങി
കൂട്ടിവിളിച്ചു പറഞ്ഞുതുടങ്ങി;—
നായാട്ടെന്നതു കേൾക്കുന്നേരം
നായന്മാർക്കതൊരു സുഖമല്ലോ
നായം ചിലവക ബോധിക്കേണം
തായംകൊണ്ടതു സാധിക്കേണം
നായ്ക്കളനേകം കൂട്ടം വേണം
നായാടികളുമൊരുവക വേണം
വലയും കെട്ടിയുറപ്പിക്കേണം
മലയും കാടുമിളക്കീടേണം
കലഹിക്കുന്ന മൃഗങ്ങളെയൊക്കെ
കൊലചെയ്യുന്നൊരു വിരുതും വേണം;
കണ്ടുള്ളൊരു മതിച്ചപ്പിന്നെ
തെണ്ടിപ്പല്ലാം കൂടെ മറന്നു;
വേട്ടക്കളരിയിലെത്തുംപോഴും
കോട്ടമിതൊന്നും നമ്മുടെ കണ്ട-
ജ്ജ്യേഷ്ഠനിതൊന്നും ഭയമായില്ല;
നമ്പ്യാർനായെക്കൊണ്ടൊരു കൂട്ടം
വമ്പനായവനു മതിയായില്ല
വമ്പടയൊക്കെ കൂട്ടിക്കൊണ്ടു
മുമ്പിൽ നടപ്പാൻ പോരാഞ്ഞാനം;
പണ്ടു പടപ്പു മുറിഞ്ഞപ്പിന്നെ
തിണ്ടലിനിക്കൊരു നേരമായില്ല;
കേളച്ചാരുകൊടുത്തു വളർത്തൊരു
കാളൻനായവനെങ്ങു തിരിച്ചു
ചീളന്നെത്തിപ്പന്നിത്തടിയൻ
വേളകടിച്ചു പൊളിപ്പാൻ പോയി!
കേളച്ചാരുടെ കാളൻനായുടെ
ശീലം നിങ്ങളറിഞ്ഞിട്ടില്ല;
ചാലേപന്നികൾ കോലം കണ്ടാൽ
വാലും തറപൊക്കും കള്ളൻ,
കറമ്പനെന്നൊരു നായുണ്ടവനൊരു
തരിമ്പുപേടിയുമില്ലൊരു നേരവും
ഉറമ്പിനല്ലൊരു വമ്പുപറഞ്ഞി
തരം വരുമ്പോൾ കടിയും കൂട്ടും;
വെളുമ്പനൻപൊടു മൃഗങ്ങളോടേ
കലമ്പുവാൻമതിബലംകൊടാതെ
പൊരുത്തവൻപുലിയുരത്തുവന്നാൽ
കഴുത്തറപ്പാൻ കരുത്തുപോരും;

കരുവാരയോടൊരുകടികൊണ്ടന്നോ
ഞെരുവാലൻതന്നെടവു മുറിഞ്ഞു
അടവിയിലിന്നുതനടക്കെ പട്ടാൻ
ഉടനെയിന്നാപട്ടവർഗ്ഗവും
ചാത്തച്ചാരുടെ ചാത്തൻനായും
തൊമ്മച്ചാരുടെ തൊമ്മൻനായും
കണ്ടച്ചാരുടെ കണ്ടൻനായും
കോരച്ചാരുടെ വീരൻനായും
എന്നിവനായ്ക്കളനേകംവേണം
തീനപിണ്ണങ്ങളിണങ്ങരുവേണം
പടസ്ഥനല്ലവനിടസ്ഥമാകാ-
മിടസ്ഥനല്ലവൻപടസ്ഥമാകാ
പടസ്ഥനൃക്കം കണക്കതന്നെ
കരുത്തവേട്ടയ്ക്കാരുമ്പേടണം
വെള്ളക്കാരപ്പോരം കളിച്ചുനല്ല
വെളുത്തതുണ്ടും ഞൊറിഞ്ഞുടുത്തു
വെളുത്തവെണ്ണീറെടുത്തണിഞ്ഞു
കളത്തചോരം ചെലുത്തിനന്നായ്
തളത്തിലേറിച്ചുരിഞ്ഞുവാളും
ഉളുക്കമേറി തനിച്ചുനായർ
പടസ്ഥചെന്നങ്ങൊക്കമപ്പോറം
പടയും കടയും വടിയും പൊടിയും
പോരുപൊരടെ വെടിയും ചാക്കം മുറിവും
വാക്കം തെറിയും ചോരപ്പുഴയും
തീരപ്പുഴിയും കണ്ടാരുതനോരം
തൊണ്ടനവൻറെ ഇടകളരങ്ങും
കിടകിടനെന്നു വിറച്ചുവിറച്ചും
ഉടലുതളന്നും ചെടിവളന്നും
പടലുതടഞ്ഞിട്ടുവീടെമറിഞ്ഞും
വെക്കംവീട്ടിലടുക്കളതന്നിൽ
പൂക്കൊരുവമ്പൻ കതകടച്ചു
ഒളിപ്പിച്ചുകിടക്കയുള്ള
കിട്ടച്ചാരൊരുവേട്ടക്കിടയിൽ
കാട്ടിൽച്ചെന്നൊരു കോട്ടിലുറച്ചു
ഒട്ടുംപന്നികൾ ചാട്ടംകണ്ടി-
ട്ടോട്ടംകൊണ്ടിഹവീട്ടിൽപോന്നു
അച്ചികടന്നിച്ചുവസിച്ചീടുന്നൊരു
ഒട്ടീയുമെന്തിനുപോന്നീടുന്നു?

കണ്ണൻപഴവും ചോറുംകറിയും
പൊണ്ണത്തടിയാ കാട്ടിൽകിട്ടാ;
…രനന്നൊരുമേവത്തപടെ
…മൂക്കറിയിട്ടുംകൊണ്ട്
…ത്തിനുമാൻപോരുന്നോ?
കാട്ടിലിരിപ്പുള്ളവേട്ടക്കാരോ?
കള്ളാ! ചെന്നുകളത്തെന്നുടെ
പിള്ളരെട്ടുള്ളകളിപ്പിച്ചാലും!
തള്ളിവരുന്നകടങ്ങൾകനക്കെ
തള്ളിവരുന്നൊരുകോരച്ചാരുടെ
പിള്ളരടെയൊരു നായാട്ടിങ്ങിനെ
വള്ളികളേറിയതിന്നുവിറച്ചും
തള്ളപിരിഞ്ഞൊരുകുഞ്ഞുകളൊന്നിനു
കൊള്ളരുതെന്നുരകേട്ടിട്ടില്ലേ?
ചെന്നച്ചാക്കതിടുക്കംവന്നു
തന്നുടെമകളവർപെറ്റുകൊണ്ട്
ഉള്ളിയരച്ചും മുക്കുടിവെച്ചും
വെള്ളംവെച്ചും കൊള്ളിപിടിച്ചും
ഉണ്ണാതെനേരമടങ്ങിയിരിപ്പാൻ
കഞ്ഞപ്പാറെന്നോളതല്ലയും,
കൊട്ടാരത്തിൽകൊച്ചുപണിക്കരു
വേട്ടക്കായിപോകണമെന്നാൽ
മുമ്പിലൊരമ്പതുകമ്പടിവേണം
പിന്നെച്ചിലവുകവേറേവേണം
പെട്ടിയെടുപ്പാൻ പട്ടരുവേണം
കാലുതിരുമ്മാൻ നായരുവേണം
വെല്ലക്കൊരനരികെവേണം
സഞ്ചിയെടുപ്പാൻ പൊതുവാൾവേണം
ചന്തംകൂട്ടിവനത്തിൽചെന്നാൽ
എന്തൊരുകാര്യം ചിന്തിക്കുന്നു!
കാട്ടിൽചെന്നു മഹാഘോഷംപോവാൻ
കുട്ടിക്കൊണ്ടിഹപോകയുമല്ല
കല്ലിക്കുന്നുമതിന്നുപൊഴിൽ
കല്ലുനവന്നതുബോധിച്ചില്ല
തങ്ങളിലിങ്ങനെയോരോവാക്കുകൾ
അങ്ങുപറഞ്ഞുനിറഞ്ഞാൻ പടയിട
തിങ്ങിയിടഞ്ഞുനടന്നതുമങ്ങി
മംഗിയിന്നങ്ങിനെകോപ്പുകൂട്ടി

തപ്പുമുരുമിടക്കയുടുക്കുകൾ
തിത്തിവീണസുരവീണമുരശ്ശും
ചേങ്ങിലതാളവലമ്പുരിശംഖം
ചെണ്ടകൾകുഴൽകിണ്ണംജാലം
ഡിണ്ഡിമഭേരീമിടക്കയുടുക്കുകൾ
മദ്ദളമുരളികൾസർവ്വവാദ്യം
ഇത്തരമിവിവിധവാദ്യസമൂഹം
പത്തുലക്ഷത്തിവയൊക്കെമുഴക്കി
തിത്തിമത്തതത്തരികിടകിടതക
തികധകിടധിമിതത്തധരികിട
കിടതകിങ്ങിണതധാംകിടതകിധാം
ധിത്താംതോംതോംകിടതകിധത്തീം
ധക്കധരിക്കധരിക്കധകതോം
കങ്ങണതക്കതിക്കതക്കട്ടതക്കടികിടതകി
ഇത്തരമുള്ളൊരുഘോഷംപലവക (ത്തരം
സത്വരമങ്ങുളവായിടുന്നു

വില്ലും നല്ലശരങ്ങളും ചുരികയും
ചക്രങ്ങൾ ശൂലങ്ങളും
ചെറ്റല്ലവം ചിലകത്തിവാളുകളും
തോമരം മുനക്കത്തിയും
ഉല്ലാസത്തോടെടുത്തുടുത്തിളകിന
വില്ലുപടക്കൂട്ടമ-
ങ്ങെല്ലാക്രമാൽവിളിച്ചുകാട്ടിനകത്തേ
വേട്ടയ്ക്കായവപെട്ടത്.

പടയിളകീടിനസമയേ ശിവശിവ!
മേജനായകനതടിതിചൊല്ലിട്ടി
ധരണിതലങ്ങളിടിഞ്ഞുപൊടിഞ്ഞും
പൊടിപടലങ്ങളുമവിടെയുയർന്നു
അഖിലമുഴുതനിറന്നുപരന്നാ-
അംബരസീമനിരവികിരണങ്ങളു-
മൊക്കെമറച്ചുടനവിടെയടങ്ങാ-
ത്തിമിരപൂരത്തിനകത്തുകടന്നാ-
ഗംഗാജലവും ചെന്നുകലക്കി
വട്ടപ്പരിചയുമടക്കിട്ടപ്പോൾ
ചട്ടപടന്നൊരുകൃത്രിമഘോഷം
എട്ടുദിഗന്തംപൊട്ടിച്ചീടിന
കൊട്ടുംവെടികളുമൊട്ടൊഴിയാതെ

കെട്ടരയായാമശമാതംഗങ്ങ-
ക്കൂട്ടവുമുടനെഞെട്ടീടുന്നു;
ശൈലകുലമാശുകുലുങ്ങീടുന്നു;
ജലധികളാശുകലങ്ങീടുന്നു
വിടപികളൊക്കെയുലഞ്ഞീടുന്നു;
തടിനികളൊക്കെയുലഞ്ഞീടുന്നു;
ധരണിധരിപ്പാനെളുതല്ലാഞ്ഞി-
ട്ടുരഗാധിപതിവലഞ്ഞീടുന്നു
കമഠാധീശൻ തന്നുടെയുടലും
ചടചടനെന്നുതകർന്നീടുന്നു;
ചാടിച്ചിലരുപിടിച്ചുകളിച്ചും
കൂടെച്ചിലരുപിടിച്ചുതകർത്തും
വടികൾവലിച്ചുതരികളൊടിച്ചും
പടലിലടിച്ചും പൊടികളുടച്ചും
ശിലകൾപൊടിച്ചും വലകൾപരത്തും
വഴികൾതെളിച്ചും വികടമടുത്തും
നായാട്ടിന്നിഹ നായന്മാരവർ
കാട്ടിൽച്ചെന്നു നിറഞ്ഞതുസമയേ
നായാടികളും കാടുമിളക്കി
തിക്കുകളിൽ ചില വലയുംകെട്ടി
തക്കമറിഞ്ഞുതിരഞ്ഞുമൃഗങ്ങളെ
വക്കാണത്തിനൊരുങ്ങുംസമയേ
സന്നാഹത്തിൻനായകനപ്പോൾ
തന്നുടെസേനയോടൊന്നരുൾചെയ്തു
വേടന്മാരിങ്ങരബോധിക്കേണം
കാടുകളൊക്കെയുറപ്പിക്കേണം
കാട്ടിന്നൊരുമൃഗമോടിപ്പോയാൽ
കോട്ടംനിങ്ങൾക്കെന്നറിയേണം
പേടികലർന്നൊരുവേടന്മാരിൽ ചില-
രോടിയണഞ്ഞുചിന്നിടേണം;
വേടന്മാരെല്ലാരുമടക്കണ-
മാടൽമനസ്സതിലുള്ളവരെല്ലാം
അമ്പൊടുകരുതാതൊരുമിച്ചു
മുമ്പിൽനടന്നുചൊന്നിടേണം
വമ്പടയൊക്കെയുറപ്പിക്കേണം
വമ്പുപറഞ്ഞാലെളുതാകില്ല,
വമ്പുവിന്നിഹ ചാടീടുന്നു
അമ്പൊടുകരുതിനടന്നീടേണം.

പ്രസേനനീങ്ങനെ ഗംഭീരമായി
സ്വസഹജനോടു പറഞ്ഞനേരം
പടജ്ജനങ്ങൾ വനത്തിലപ്പോൾ
നെടുങ്കാടുകളിലൊക്കെയെല്ലാ
തുടങ്ങിനായാട്ടനേകമപ്പോൾ
ഒടുക്കമില്ലാമൃഗങ്ങളപ്പോൾ
പൊടുക്കനേ ചിലപരിഭ്രമിച്ചും
കടുക്കനെച്ചിലതിരിഞ്ഞുറച്ചും
നടുക്കമോടുടനൊളിച്ചൊളിച്ചും
നെടുത്തപല്ലുകളിളിച്ചിളിച്ചും
കടുത്തമാനുകളകന്നകന്നും
തടിച്ചപന്നികളകന്നകന്നും
തനിച്ചുകാട്ടിൽ ജനിച്ചശേഷം
നിനപ്പതിന്നും പ്രയാസമല്ലോ;
കൊമ്പിന്മേൽ ചില കൊമ്പുകളുള്ളോരു
അമ്പുമലക്കം കലകളണഞ്ഞു
ഒന്നിച്ചുനവധിപന്നിക്കൂട്ടം
തിന്നപിന്നത്തു ചെന്നായ്ക്കൂട്ടം
കടമാനും ചില കരിമാനും പല-
നെടുമാനും ചില കരമാനുകളും
പുള്ളിപ്പുലിയും വൻപുലി ചെമ്പുലി
വള്ളിപ്പുലിയും വരിയൻപുലിയും
ഘനതരമാകിനവനമഹിഷങ്ങളു-
മെട്ടടിമാൻ പല കേഴക്കൂട്ടം
ന്യങ്കുകൾ രങ്കുകൾ ഗന്ധമൃഗങ്ങളു-
മളവില്ലാതൊരു കടമാനുകളും
ചമരിമൃഗങ്ങളനേകക്കൂട്ടം
കുറുവാകരടികൾ കേഴക്കൂട്ടം
ഉഗ്രതരക്ഷുകൾ ശല്യകങ്ങളു-
മഗ്രതമലമാന്നാനക്കൂട്ടം
സിംഹം പലവകവികടകരാളം
വ്യാളസമൂഹം നരകരടികളും
മുതലുകളും ചില മയിലുകളും മറ്റു
കരുനരിയെന്നിവജന്തുസമൂഹം
തരക്കച്ചാടികാടുകൾതോറും
തക്കത്തിൽ ചിലപൊത്തിലൊളിച്ചും
വെക്കം ചിലവകയോടിയണഞ്ഞും
നാക്കുമടുത്തുകടിച്ചുപൊളിച്ചും
വെട്ടുകൾ കുത്തുകൾ നീട്ടുകളെന്നിവ
വക്കാണങ്ങളനേകവിധങ്ങൾ
വെടികൊണ്ടനേകമൃഗങ്ങൾ മുറിഞ്ഞും
കടികൊണ്ടനേകജനങ്ങൾ മുറിഞ്ഞും
കരടികളെത്തിയടിച്ചു കടിച്ചും
കടുവാക്കൂട്ടമടുത്തു പിടിച്ചും
വ്യാളങ്ങളതിശീഘ്രമടുത്തും
ഊറ്റത്തിൽ ചിലർ പന്നികൾ തന്നുടെ
തേറ്റകളേറ്റമരിച്ചുതുടങ്ങി
ഏറ്റമുടുത്ത ഭടന്മാരെല്ലാം
തോറ്റുമടങ്ങി നടന്നുതുടങ്ങി
അപ്പോളതിബലനാം യദുബാലൻ
കെല്പോടണഞ്ഞഥ വില്ലുമെടുത്തു
അത്ഭുതമായ് ശരമാരി ചൊരിഞ്ഞു
ഉടനേ ഘോരമൃഗങ്ങളുടെ
ഒപ്പമടക്കി തുടക്കിച്ചിലവഴി
ചാപമെടുത്തു തൊടുത്തഥ വേഗാൽ
കോപമൊടാശുകടന്നു നാന്തേ
മത്തഗജങ്ങടെ മസ്തകസീമനി
പത്തുമിരുപ്പത്തമ്പുകളുടനേ
ഒത്തുതറച്ചാനുത്തമവീരൻ
ഇത്തരമുള്ളഗജങ്ങളുമെല്ലാം
നാത്തൽപിണത്തിര ചത്തുമറിഞ്ഞും
ശരമേറ്റൻപൊടു ശരഭസമൂഹം
പരവശമായിമരിച്ചിട്ടുന്ന
പന്നിക്കൂട്ടമതൊന്നിച്ചുനവധി
വന്നതശേഷം കൊന്നിട്ടുന്ന.
കലപന്നിയൊരു വലയിൽ ചാടി,
പലരുംകൂടിയൊരലച്ചിട്ടുണം
പന്നിക്കറിയെനിക്കണമെന്നാൽ
പന്നികളെച്ചിലകൊന്നിട്ടന്നാൻ
കരളിനി മുറിഞ്ഞതുകൊണ്ടട-
നത്തൽമിപ്പോളുണ്ടായ് വന്നു;
മെല്ലെക്കരടിവരുന്നതുകണ്ടി-
ട്ടുള്ളൊടുംപുനരോടും നേരം
കല്ലുതടഞ്ഞുമറിഞ്ഞുടനെന്നുടെ
പല്ലുകളെട്ടുകൊഴിഞ്ഞുംപോയി
കടുവായെന്നതു കേട്ടൊരുനേരം
ഝടിതിനടന്നിട്ടുനാരംപരിചൊടു

പടലിൽപ്പോന്നുകടന്നുകിടന്നു
കടുവായച്ചതികണ്ടതുമില്ല
ഇങ്ങനെയോരോമൃഗപോതങ്ങളും
തങ്ങളിലൊട്ടുവിളിച്ചുതെളിച്ചും
നായന്മാരിവികാട്ടുകർക്കാരാം
നായാട്ടാടിനടക്കുന്നേരം
കൊമ്പുകൾകൊണ്ടു ശിലാതലമെല്ലാം
തമ്പൊടുകുത്തിയെടുത്തുപൊടിച്ചും
തുമ്പിക്കൈകൊണ്ടവിലമരങ്ങടെ
കൊമ്പുകളാശു പിടിച്ചുമൊടിച്ചും
സംഭ്രമമേറ്റുവനത്തിൽനടക്കും
കംഭികൾതന്നുടെ കണ്ഠതടങ്ങളി-
ലുടനേ ചാടിയടുത്തുകടിച്ചും
മുട്ടുടയുള്ളൊരു ചോരകുടിച്ചും
കഠിനരവംകൊണ്ടടവികളെല്ലാം
കിടുകിടനെന്നു കലുക്കിനടന്നും
വികടതടാകലകുത്തരമാകിന
മുഖമതുയർത്തിയെടുത്തൊരുനോക്കും
കടുതരമാകിനകണ്ണിലുദിച്ചൊരു
തീക്കനലുകളുടെ കൂട്ടംകൊണ്ടും
കാട്ടുംപൊട്ടികളൊക്കെദഹിച്ചും
കടിലനഖങ്ങളിലൂടനെ ചിലവക
കടുവാകരടികളെന്നിവ കോർത്തും
സിംഹാരാനലഭീഷണനാമൊരു
സിംഹത്തടിയൻ ത്വരിതമടുത്താൻ

തണ്ണംതണ്ണംകേട്ടൊരുവേപാരകരിണോ
മണ്ണാർകോമണ്ണമാനോ
ലുണ്ണംലുണ്ണംകണ്ണവഛന്നികഠിനതയാം
കണ്ണതാരുമിഴുണ്ണൻ
ഇണ്ണംഇണ്ണംകണ്ണതരമധനിലയോഹത
കണ്ണീരവോനൊ
വാനകണ്ണമണ്ണതാരിൽവികടാടക്കണെർ
വണ്ണയൻകണ്ണനാളം.

കല്ലുകടിച്ചുപൊടിച്ചീടുന്നൊരു
പല്ലുകളൊക്കെവളഞ്ഞുപിരിഞ്ഞും
സ്ഫുടതരമാകിന സടകൾകടഞ്ഞും
വിടപികൾമേൽമൂടമതാടിതടഞ്ഞും
കൊടിമരമേറിയ ചടപൊരുതീടിന
നെടിയൊരുവാലുമുയർത്തിക്കൊണ്ടും
നാടവിതകുത്തിമതുനടന്നും
മൃഗപടലത്തെയമർത്തുപിടിച്ചും
മൃഗരാജനത്തെയടുത്തു പിടിച്ചും
മുട്ടുടയുള്ളൊരു ചോരയണിഞ്ഞും
യദ്ഭുതമോടതിഘോരമണഞ്ഞാൻ
മാസുരനാഗമാതകേസരിവീരൻ
പഞ്ചാനനനെക്കണ്ടുടനേരം
നെഞ്ചിനകത്തൊരു ഭീതിവളർന്നു
ചഞ്ചലമാകിനജനമെല്ലാം
തഞ്ചമിളച്ചവർ പാഞ്ഞുതുടങ്ങി!
വാളുംപരിചകടുത്തിലതോക്കുക-
ളാദികളാകുമൊരായുധമെല്ലാം
കൈകളിൽനിന്നുകളഞ്ഞുകളഞ്ഞും
കാടുകളിൽ ചിലരോടിയൊളിച്ചും
യജമാനനെയുമുപേക്ഷിച്ചുവനാ-
ന്തളമേച്ചുരിപ്പുകളെവസിച്ചാർ.
സിംഹം ഝടിതിയടുത്തുപിടിച്ചു
പൃഥുസേനനെയും കുതിരയുമെല്ലാം
കഠോരമാകിന കരയുഗളംകൊ-
ണ്ടടിച്ചുകൊന്നവനിയിലിട്ടാൻ;
സ്യമന്തകംമണിപറിച്ചുകൊണ്ടട-
നതിസാഹസമവൻനടന്നു;
പെരുത്തകാനനതലത്തിലെമ്പാടു-
കരുത്തനങ്ങനെ ചരിക്കുമപ്പോൾ.

സകലകപികുലതിലകദ്ഭൂപനാംജാംബവാൻ
സപദിനിജഗുഹയിൽ നിന്നിങ്ങുപോന്നുകാ
വനവിഫലങ്ങളെത്തേടിമേവുംവിധൗ
ഘനകുതുകമോടവൻകണ്ടുമൃഗേന്ദ്രനെ
വികടമണിയുമതി പടലവിതസിതരോചിനാം
മൃഗപതിയൊടെത്തിനേർത്തീടിനാൻജാംബ-
വാൻ
കുതുകമൊടുടൻ കളിച്ചൊന്നടിച്ചീടിനാൻ
അതുപൊഴുതുവീണുപൊടിയായി സിംഹേന്ദ്ര-
മണിയതുമെടുത്തുടൻ പുക്കുഗുഹാന്തരേ (നം;
മഹിതഗുണശാലിയാം വാനരാധീശനും
ഉചിതതരകാന്തിയുള്ളോരുരത്നമതും
കൊച്ചുണ്ണികളിപ്പതിന്നായി നൽകീടിനാൻ;

എട്ടുമാറായമനംവിളഞ്ഞീടുന്ന
പട്ടാരത്തിനൊട്ടല്ലസങ്കടം:
പെട്ടെന്നുകണ്ണുകളെച്ചുഴിഞ്ഞുംവലി-
ച്ചിട്ടുംവലിച്ചുംകളിക്കമാറാകയാൽ.

സത്രാജിത്തുടനന്തരം സോദര-
നന്ദവാരത്തുരകാരകതാരിൽ
ചിന്തവിഷാദം പൂണ്ടടനവനെ
വൃത്താന്തങ്ങൾ തിരഞ്ഞോരനന്തരം
സത്യമായത്തരുമൂലചൊല്ലാഞ്ഞി-
ട്ടത്രൽമുഴുത്തുവനത്തിൽനടന്നു
കാട്ടിൽനടന്നതിറിഞ്ഞുതിരഞ്ഞോരു
കോട്ടിലുമവനെക്കാണാഞ്ഞിട്ടു
പെട്ടെന്നടലുതളർന്മനസ്സും
കെട്ടുകരഞ്ഞുപുരംപുക്ക ചാരാൽ:
ഉദകക്രിയകൾ കഴിച്ചുതരിളനെ
വദനംതാഴ്ത്തിവസിക്കുംനേരം
ബന്ധുജനങ്ങളുമളവേചെന്നവ-
രന്തികസീമനിനിന്നുപറഞ്ഞു
സന്താപിച്ചുകരഞ്ഞു വീരന്മാ-
ലെന്തൊരുഫലമിന്നിവരുവാനുള്ളു?
ചിന്തിച്ചാലതു ഞങ്ങൾക്കാറാമെ-
ന്തെന്നിന്നിഫരതൊന്നുമില്ല:
ഈശ്വരകല്പിതമെന്നതുപാർത്താൽ
വിശ്വജനത്തിനൊഴിക്കാമാവാനോ?
കർത്താവെവനന്നുമെല്ലാം:
കർമ്മമിതെന്നുനിനച്ചീടേണം:
ജനനമിതെന്നും മരണമിതെന്നും
ജന്തുക്കൾക്കുവിധിച്ചതിതെല്ലാം
ജന്തുവിനൊരും കല്പിതമെന്നാൽ
ജന്തുവിയാതെയിരുന്നീടാമോ?
വീരനിവണ്ണം വരുവാനെന്തോരു
കാരണമെന്നതു തോന്നീലെന്നും
ക്ലേശിച്ചാലിതു തുമ്പുണ്ടാമെ-
ന്താനമുക്കവലന്നീടുന്നു:
ഇത്തരമുള്ളൊരു ബന്ധുജനാനാം
ചിത്തരസമാദവചനംകേട്ടഥ
നേത്രജലങ്ങളടക്കിക്ഷമപി
സത്രാജിത്തുപറഞ്ഞുതുടങ്ങി:—

എല്ലാമെന്നുടെ ദുരിതംതന്നെ
വല്ലാത്തുള്ളൊരവസ്ഥവരിച്ചു;
നല്ലജനത്തോടുകൂടിവസിപ്പാൻ
ഇല്ലനമുക്കൊരു ഭാഗ്യമതോർത്താൽ
ബാലനെയെന്റെവനത്തിലയച്ചു
മൂലമിനിക്കിതുവന്നുഭവിച്ചു;
കാലമൊത്താലെ വിടെയിതെന്നോ-
ന്നാലുംവരുവതുവന്നേപോവൂ
എന്നുമനസ്സിലുറച്ചുന്നാകിലു-
മിന്നിതുകൊണ്ടൊരുസന്താപമേറ്റു
വന്നുഭവന്നമുക്കിന്നിമേലിൽ
നിന്നുപൊറുപ്പാനുളതല്ലതും;
സഹജവിനാശമതിന്നൊരുകുമ്പ-
ഴിന്നുളചാന്നാരംതലപോരയക്കം
എന്തിനതെല്ലാം ശങ്കിക്കുന്നു
എന്നുടെകർമ്മമിതെന്നേവേണ്ടൂ;
ചെല്ലുക ചൊല്ലുക സത്രാജിത്തേ!
ഖിന്നതയേതും വേണ്ടമനസ്സിൽ
ഇമ്പമതിനെ മറച്ചീടേണ്ടാ
വമ്പില്ലാഞ്ഞാൽ പിന്നെയടങ്ങാം
ജീവസമന്മാരാകിയ ഞങ്ങളെ-
ടിവകപാവാൽ മടിയെന്തയ്യോ!
ഇത്തരമുള്ളൊരുബന്ധുജനങ്ങടെ
നിർബ്ബന്ധംകൊണ്ടവനരചെയ്തു—
ചൊല്ലുന്നെന്നതുകൊണ്ടെല്ലാം
ചൊന്നതുകൊണ്ടിനിയെന്തൊരുകാര്യം
പെട്ടെന്നൊരുവക ബോധിക്കേണം
പെട്ടതിതെല്ലാമെന്നിയുടെമൂലം
മൂഢതകൊണ്ടുപറഞ്ഞീടുന്നു
ദ്രോഹമിതെന്നറിച്ചീടേണം
കൃഷ്ണനൊരുനാളിമ്മണിമേലൊരു
തൃഷ്ണഭവിച്ചുകനിഞ്ഞൊരുനേരം
ഇപ്പോൾ നമുക്കതരേണമിതെന്നൊരു
കല്പനതന്നതുകൂട്ടാക്കീലാ
ഊണുമുറക്കമിളച്ചുലഭിച്ചു
വേണമെനിക്കെന്നോതീടാതെ
തട്ടുംകൊട്ടും ചെണ്ടയ്ക്കൊത്തു
കിട്ടുംപണമതുമാനാമാർക്കും
വെട്ടുംകുത്തും പരിരക്ഷയ്ക്കൊത്തു
കിട്ടുംവിഭവപണിക്കാർക്കെന്നും;

ഇത്തരമുള്ള പഴഞ്ചൊല്ലോരോ-
ന്നോർത്തിട്ടറിവാളരെല്ലാം
വിത്തത്തിൽകൊതിയുണ്ടാമെന്നാൽ
ഇത്രയതെന്നൊരു നിയമംവേണ്ട
എന്നതുകൊണ്ടിവ രക്ഷിപ്പാൻവഴി
വന്നതുമുടക്കാതെന്നേവരൂ
വാഴിക്കണ്ടജനങ്ങളെയെല്ലാം
നിരീക്കുന്നതു കഷ്ടംതന്നെ
സ്വകൃതമശേഷ ദുഷ്കൃതങ്ങൾകൊണ്ടി-
പ്രകൃതികളൊക്കെയൊരുക്കിവരുന്നു;
സ്വകൃതികളെക്കൊണ്ടുതന്നതെല്ലാം
സ്വകൃതവിനിമയമെന്നറിയേണം
ഇത്ഥംകിമപി പറഞ്ഞുവിശേഷം
സത്രാജിത്തുവസിച്ചൊരുസമയേ
മിത്രജനങ്ങളുമാദരവോടെ
യത്രപറഞ്ഞു തിരിച്ചുനടന്നു;
അവരതിഗൂഢം ചിലരൊടുചൊല്ലി,
അവരും ചിലരോടു ചെന്നുപറഞ്ഞു;
അവരപ്പോളതു പലരോടുചൊല്ലി
അവരുമൊക്കെനടന്നുപറഞ്ഞു;
ഇതുവരുത്തിനടക്കുന്നേരം
ചരിതമിതൊന്നേ കേൾപ്പാനുള്ളൂ;
കരളുപറഞ്ഞുനടന്നു ചിലരെന്നാൽ
വിരുതന്മാരെൽക്കൊരുവകയുണ്ടായി,
ചെവിയിൽ ചിലതുപറഞ്ഞുതുടങ്ങി
ചിലരതുകേൾപ്പാൻ ചെന്നുതുടങ്ങി
ചെവിപൊത്തിച്ചിലർ നിന്നുതുടങ്ങി
ചിലരതുകേട്ടുചിരിച്ചുതുടങ്ങി;
ബാലന്മാരും വൃദ്ധന്മാരും
യൗവനമുള്ളൊരു മദ്ധ്യന്മാരും
കളമൊഴിമാരും കന്യകമാരും
വൃദ്ധകളികളും ചില വിരുതകളും
ചിത്തഗുണത്തിന്നൊത്തതുപോലെ
തത്രമിളച്ചുപറഞ്ഞുതുടങ്ങി
കാലത്തിന്റെ പകച്ചുനിനച്ചാൽ
മാലോകർക്കുപൊറുപ്പാൻമേലാ
വേലികൾതന്നെ വിളവുമുടിച്ചാൽ
കാലികളെന്തുനടന്നീടുന്നു-
കപ്പലകത്തൊരു കള്ളനിരുന്നാൽ
എപ്പോഴുമില്ലൊരുസുഖമറിയേണം
വീട്ടിലിരിപ്പാൻ തരമില്ലാഞ്ഞാൽ
കാട്ടിലിരിക്കാം പണ്ടൊരുകാലം
കാട്ടിൽചെന്നും കൊന്നുപറിക്കും
ക്രൂരമതിപ്പോളുണ്ടാകുന്നു
ബാല്യപണത്തിനു മുതലുണ്ടെന്നാൽ
നാട്ടിലിരിപ്പാനെളുതല്ലേതും
നല്ലമനോഗുണമുള്ളജനത്തെ
കൊല്ലാനിന്നൊരുമടിയില്ലേതും;
പത്തനമുപരോധിക്കുന്നോരെ
പത്തായങ്ങളിലുള്ളവകളതെ-
ടുത്തുകൊടുത്തെൻവിത്തും കൂലിയു-
മെത്താനൊരുവഴികണ്ടതുമില്ല;
പത്തായത്തിനടപ്പുറപോരാ
കാത്തുകിടപ്പാനാളുകൾപോരാ
കട്ടനടക്കും ദുഷ്ടജനത്തിന്
കിട്ടിയതെല്ലാം കൊള്ളാമെന്നും;
ഇമ്പകിളച്ചും ചേമ്പുകൾനട്ടും
ഇവരകൾ വഴുതിന വാഴകൾവച്ചും
നമ്പൂരാരുടെ പുറകെനടന്നി-
ട്ടിമ്പിനിയിതിലുനമുക്കുണ്ടായതു
ചോടകളൊക്കെയിടിച്ചുനടക്കിൽ
ചാളപിടിച്ചുനടക്കയുമുള്ളൂ;
നെല്ലുംതാൻ പൊലിശകടമുള്ളതു-
മെല്ലാമിങ്ങുവശത്തായില്ല;
തരമേനികളും പല മേനികളും
സമ്പാദിച്ചൊട്ടുകളത്തിലുമായി
പലിശകൊടുപ്പാനുള്ളതുമെല്ലാം
പലതരമാക്കിയളന്നുവച്ചു
ഇപ്പോൾനമ്മുടെവീട്ടിൽകള്ളൻ
കപ്പാൻനല്ലൊരുതരമായ്വന്നു;
എന്താനും ചില കാളകളുള്ളതു-
മെന്തൊരുമടിക്കിൽ സൂക്ഷിക്കേണ്ടു
കാളകളെയും മൂരികളെയും
കള്ളൻകപ്പാൻ വിരുതേറീടും;
എള്ളുവിതച്ചിട്ടുള്ളതുമെല്ലാം
കള്ളന്മാരുടെ വായിൽതന്നെ
കള്ളന്മാരുകൂട്ടമിളച്ചാൽ
പള്ളപൊറുപ്പാനാവതുമില്ല

ലക്ഷ്മണനാം ഭ്രാതാവൊത്തൊ-
രിക്കലെപ്പടയുമായെതിർത്തീടുന്ന
ബാലിസുഗ്രീവന്മാരിത്തവർ
ളെടിച്ചുതകർത്തുതുടങ്ങി
സത്രാജിത്താം മണിയുംകൊണ്ടതി
ഗുഹതയാമരണ്യത്തിൽ ചെന്ന
ജ്ജാംബവാനിൽ ജയം കൈക്കൊണ്ടു
സത്രാജിത്തിനു കൊടുത്തതുമില്ലേ
പെരുന്നാളൻ മണിയുംകൊണ്ടോടവെ
കാട്ടിൽ ചെന്നുമരിച്ചുംപോയി;
ചിന്തകൊണ്ടുവിചാരിക്കുമ്പോൾ
കൊള്ളുംകോളുമതൊന്നും ചിന്ത്യ
ശൈശവകാലമുണ്ടായിരുന്ന
കൈതവമുണ്ടോ മാറീടുന്നു?
ആയിരംവത്സംകഴിവിലിതന്നൊരു
തയ്യെവാലുവലതെത്തിന
കൊച്ചുകളോടുപിടിച്ചുപറിച്ചും
ഉച്ചിലൊളിച്ചുംപാലുകുടിച്ചും
പൈച്ചികളൊത്തുകളിക്കനേരം
കച്ചകളൊക്കെയെടുത്തുമറച്ചും
പച്ചപ്പാലും മോരും നെയ്യും
തിരുപുഴകളിൽകുളിച്ചും
പൂച്ചപ്പൂട്ടകൊണ്ടുടപേലവക
പിച്ചകമിച്ചുനടന്നവനല്ലോ
കണ്ണൻകണ്ണനിതൊല്ലാക്കം
തിണ്ണംതേടിന കൈതവമോർത്താൽ
വെണ്ണക്കുടങ്ങളുടന്നപ്രായേ
കണ്ണനിതൊന്നായപെരവാനന്ദ്
ളുവലിച്ചുകത്തെതന്നൊരു
ണ്ണുകൊടുത്തപ്പാലുകുടിച്ചും
ഉത്തമമെന്നായകളെക്കൊട്ടി-
ഉത്തമമാകിയ ജനനിയൊതന്നരം
സത്വരമവനെയണഞ്ഞുപിടിച്ചുവ-
രലൊത്തുകെട്ടീട്ടില്ലേ?
പൂതനയെന്നൊരുപെണ്ണിനെയുംകൊല
ചെയ്തുനിലത്തുഴിച്ചിട്ടില്ലേ?
മാതുലനാമൊരു കംസനെയെന്നൊരു
കൈതവമെല്ലാം ഭേദിച്ചില്ലേ?

കാട്ടുകർമ്മത്താവാം കാലികർമ്മമപ്പൻ
ആടലകന്നുകടന്നാടന്നും
ചേട്ടഗോശാലികളാടീട്ടുതി
ശ്രദ്ധനാവഹമെന്നാചരിച്ചും
തിട്ടമായി പ്പടിതട്ടം
കാട്ടുകർമ്മപവയുംകാട്ടിയൊന്നായ
കഷ്ടതരാകിയകണ്ണൻ്റെനാമം
നാടകമെല്ലാംകേട്ടിട്ടില്ലേ?
ഏടയമാതടെതാതിക്കോരം
ഏടയെന്നുള്ള മൂക്കാക്കന്നാ?
തടിയുമെട്ടുള്ളതെളിഞ്ഞുനടക്കം
തടിയന്മാരവർകാട്ടുകർമ്മത്താവം
ഏടയാ! നില്ലെന്നോതുന്നേരം
ഇടയുംതുള്ളിതൂടതിപാരാക്കം
കപ്പാനമള്ളാതതക്കംനോക്കി-
ട്ടെപ്പോഴുംപണിചെയ്യുമുള്ള;
പെണ്ണുങ്ങൾക്കായികണ്ണനെയാത്തിങ്കൽ
ഉണ്ണനമന്നുമുറങ്ങാനെന്നും
തങ്ങടെതങ്ങടെവീടുകളെന്നും
ചങ്ങാതികളൊക്കെന്നെന്നും
നമ്മപറഞ്ഞാൽ മക്കൾക്കെന്നും
നമ്മെല്ലിലത്തപ്പടിയെന്നും
നാണമിതെന്തമടക്കമിതെന്നും
കാണിക്കൊതുകറികാണുമാറില്ലാ;
രാവെന്നോ പകലെന്നോ
കാടെന്നോ വീടെന്നോ
കയ്യെപ്പിടിക്കുമൊരുത്തി
മെയ്യിൽ ചെന്നുവസിക്കുമൊരുത്തി
മടിയിൽ ചെന്നലയ്ക്കുമൊരുത്തി
അടിയിൽ ചെന്നുകിടക്കുമൊരുത്തി
മെല്ലെയിവന്നുകളിച്ചുചിരിച്ചും-
വല്ലവിമാരെപ്പാട്ടിലണപ്പാൻ
നല്ലതിനല്ലുമിനിത്തിരുന്ന
മെല്ലെക്കൊന്നുകഴിഞ്ഞുപറിക്കും;
മല്ലാക്ഷികളെക്കൊല്ലുന്നതെന്നാ-
ല്ലാതിക്കില്ലവിചാരം;
ഉത്തമമാരാരുവ്വാക്കികളെ-
ച്ചുലിപിടിച്ചുതുടങ്ങി

അച്ഛികളും ചിലരങ്ങുവിളിച്ചു-
കൊച്ചുകളോടുപറഞ്ഞുതുടങ്ങി:—
ഉണ്ണികളൊന്നുമരിച്ചീടേണം
കണ്ണാടനേകം വിറ്റുകളഞ്ഞ്
എന്നാലുംകൊണ്ടപാതികവിട്ടിനി
നിന്നാൽകുളിക്കരുതെന്നറിയേണം
കാരേലുള്ള ചിലമ്പും മണിയും
ചാലേവന്നുപിടിച്ചുപറിക്കും
കയ്യത്തിൽ ചിലരോതിരമൊട്ടു
കൊണ്ടുനടപ്പാനെളുതല്ലിതും
കണ്ടവരോടുപിടിച്ചുപറിപ്പാൻ;
ഉണ്ടാം ചിലരപ്പഴുതും പാർത്താൽ
സത്രാജിത്തിൻ സഹജനെയൊരു ഹരി-
ക്കരുതിക്കൊന്നാൻ മണിയുടെമൂലം;
അരയിൽകെട്ടിയമണികൾപറിപ്പാൻ
പരിചൊടുനിങ്ങളെയങ്ങുവിളിക്കും
അപ്പവുമടയുംപഴവുംകാട്ടി
ശില്പമനല്പമടക്കിക്കൊള്ളും;
അച്ചുതികണ്ടാൽ പറന്നീടേണം
അച്ഛൻവേണ്ടുവതരികിൽവന്നാൽ
അച്ഛികൾതമ്മിൽപ്പറവിളിച്ചു-
ട്ടിച്ചുകൊണ്ടുപറഞ്ഞുതുടങ്ങി
ചിതമപ്പെണ്ണേ! കരുതിക്കൊന്നി
ചരിതംനിന്നുടെകോപ്പുകളെല്ലാം
എന്തൊരുകഷ്ടമിടക്കാതാലി
കഴുത്തിൽനിന്നഴിപ്പാൻമേലാ,
കള്ളന്മാരവർ രാവും പകലും
കള്ളം പറഞ്ഞുനടന്നീടുന്നു
എളയച്ചിക്കൊരുളക്കാപ്പില്ല
കഴുത്തിലുള്ളതുകളയാറായി,
കേളച്ചാരുനിനക്കുണ്ടാക്കിയ
താലികളെല്ലാമെങ്ങടിപെണ്ണേ?!
കാലികൾമേച്ചുനടക്കുംകൂട്ടം
തോലിപിണഞ്ഞുമതൊന്തീടേണം,
കമ്മണിയമ്മേ! നമ്മുടെനാട്ടിൽ
പൊൻമണികെട്ടിനടപ്പാൻമേലാ
മണികണ്ടാലും തുണികണ്ടാലും
മടിക്കാതെപിടിച്ചുപറിക്കും

യജമാനന്മാർ കള്ളുടനിന്നാൽ
മാനുജനത്തിന്നറിയണമോമോ?
നിന്നൊന്നറിക്കാൻമുള്ളൊന്നൊരം
ഉണ്ണികൾകരമേറിട്ടും മുള്ളും,
എന്നാൽപ്പിൻകൂട്ടളിച്ചാ-
ലമ്പലവാസികളൊക്കെക്കൂടും
ഇട്ടിപ്പെണ്ണേ! കേട്ടായൊന്നി?
കഷ്ടംകഷ്ടമിതൊക്കെത്തോരം
കലിയുഗമെന്നതു തന്നെയുഴന്നു
കപടമിതെന്നേ കേൾപ്പാനുള്ളൂ;
ഇങ്ങനെ പലരും പലവിധമായി
തങ്ങളിലിട്ടുകൊണ്ടാനകളിലും
നംഗനമാരുടെ കോപ്പുകളെല്ലാം
നങ്ങോരു മികവിൽ ഗൃഹമൊളിച്ചും
വളയും തളയും മണിമോതിരവു-
മിട്ടുത്താലി മരക്കത്താലികൾ
പൂത്താലികളും മാലകൾ നൂലുകൾ
മുട്ടകം കഴലും കടകം കാതില
ളക്കം മണികൾ പതക്കം തോൾവള
ളുരുവുംശൃംഗമരന്താരകളും
നാഗമണിക്കൂട്ടം മണികിങ്ങിണി പൊൻ-
മണിയും മിന്നുമിട്ടക്കഴലും
പവിഴക്കഴലും മുത്തുക്കലയും
കരലാരം പലകാശിത്താലികളും
മററും പല പല കോപ്പുകളെല്ലാം
പെട്ടിയിലിട്ടവർ പൂട്ടിക്കെട്ടി
പെട്ടെന്നകനാരകത്തി
പാട്ടിലൊളിപ്പിച്ചുന്നതു കാലം
ഭവനങ്ങളിലും നഗരങ്ങളിലും
മാടപ്പുരയിലുമങ്ങാടിയിലും;
മാളികകളിലും; മച്ചിട്ടറയിലു-
മാനക്കൊട്ടിലിലണിയറകളിലും
നെല്പുരകളിലുമറപ്പുരകളിലും
നാടകശാലകൾ നടുമുറ്റത്തും
പെരുവഴികളിലും തെരുവിലുമെല്ലാ-
മുപവനങ്ങളിലും ഗഗനങ്ങളിലും
ഇക്കഥതന്നെ കേൾപ്പാനുള്ളൂ
വിപ്രന്മാരുകളപ്പുരതന്നിൽ

സന്ധ്യാവന്ദനസമയത്തിങ്കൽ
സംസ്കൃതമായിട്ടിക്കഥതന്നെ
ഞങ്ങളിലൊരു പറഞ്ഞു തുടങ്ങി:—
സത്രാജിത്കിലമിത്രവരാദതി
ചിത്രതരംമണിമത്രസരഭസമേ-
ത്യഗൃഹീതേ പുത്രഫലഞ്ചൈക-
മിത്രഫലഞ്ചസുമിത്രഫലഞ്ചപ-
വിത്രഫലഞ്ചജഗത്ത്രയമംഗല-
പാത്രമയംചലുതത്രസുഖാദതി-
മാത്രമുവാചചരിത്രമുദാരം;
കഷ്ടതരംകിലശിഷ്ടതരം പരി-
പുഷ്ടഗുണം ശിഷ്ടശിഷ്ടതരാന്മണി
ഘൃഷ്ടിസമൂഹവിശിഷ്ടതര ചാരുന
കഷ്ടനികാരണമിഷ്ടതരംഹരി
തിഷ്ഠഗുണാവതിദിഷ്ടപരാജം
സത്യംകിമിദമസത്യം വാകിമു
സത്യമനോന്നനത്യമിഹാനര
ബാലഗുണേഭ്യോബാലകരണേഭ്യോ
വിഗതഭയേഭ്യോമാനഹിതേഭ്യോ
നിപുണതരേഭ്യോലളിതപദേഭ്യോ
ചപലതമേഭ്യോജഗതിഹിതേഭ്യോ
ബഹുഹാരേഭ്യോദലിതപരേഭ്യോ
ചപലതരേഭ്യോഹതതമരേഭ്യോ
ചരിതമഹായജനേഭ്യോനിതരാം
സംസ്കൃതമായിച്ചൊല്ലുകകൊണ്ടു
പലതറിഞ്ഞതുമില്ലന്നേരം;
പങ്കജനയനൻ തങ്കലിവണ്ണം
ശങ്കപലർക്കുമുണ്ടാകുന്ന
അല്ലതനൊക്കാനന്നു നേരം
കൊച്ചുകളോടിയൊളിച്ചു തുടങ്ങി,
അമ്മയങ്ങതു വിളിക്കുന്നേരം
മണിയുംപൊത്തിപ്പറഞ്ഞുതുടങ്ങി,
കള്ളച്ചെന്നു പിടിക്കുന്നേരം
അയ്യോയെന്നു കരഞ്ഞു തുടങ്ങി
ദീനനായിട്ടഭയം പലവും
സമ്മാനിപ്പാൻ തുനിയുന്നേരം
അമ്മകളന്യം തേടിച്ചാല-
നാകന്യങ്ങളും പറഞ്ഞു തുടങ്ങി.

എന്തിഹ നമ്മ രേഷിപ്പാനൊന്ന
ബന്ധമിതെന്നവർ ചെയ്യുന്നോ
പ്രസേനനെക്കൊൽ ... കലചെയ്തില്ലേ
സ്യമന്തകം മണി മോഷ്ടിച്ചില്ലേ!
ഞങ്ങടെ മണി ... മോതിരമെല്ലാ-
മങ്ങുപറിപ്പാൻ കൂട്ടരയില്ലാ,
അച്ഛനമ്മയുമൊന്നു പറഞ്ഞു
അല്പനറികെച്ചൊല്ലുന്നാകിൽ
തച്ചുപറിക്കും കോപ്പുകളെല്ലാം
കൊച്ചുകളറിയണമെന്നിവണ്ണം;
മണിപോയാലതുമുണ്ടാക്കീടാം
തുണിപോയാലതുമുണ്ടാക്കീടാം
പ്രാണൻ പോയാലുണ്ണികളേ! പുന-
രുണ്ടാകില്ലെന്നമ്മ പറഞ്ഞു
പശുവെ തന്നെ പാലും തൈരും
വെണ്ണയുമെല്ലാം കക്കരുതാരും നീ
എന്നിവണ്ണം പലരും പലവക
നിന്നുകൊണ്ടു ദുഷിച്ചീടുന്ന
ഇത്തരമെല്ലാം ബാലന്മാരുടെ
വാക്കുകൾ കേട്ടൊരു നേരം കൃഷ്ണൻ
ചിത്തംകൊണ്ടു വിചാരിച്ചരുളി
സത്രാജിത്തിൻ കപടമിതെല്ലാം
പാപികളോടഹിതത്തെച്ചൊന്നാൽ
ആപത്തായിത്തീരുന്നതിനും;
പാമ്പിനു പാലുകൊടുത്തെന്നാകിൽ
കമ്പിതമെറിവാരേയുള്ളൂ.
പരമാർത്ഥത്തെ വിചാരിക്കാതെ
പരിഹാസത്തെ നടത്തീടരുതു,
പരിചൊടു സജ്ജനങ്ങളിലപ്പാരം
പരിപന്ഥികളതായിത്തീരും.
നമ്മെക്കൊണ്ടും ദൂഷണമിങ്ങനെ
നിർമ്മിച്ചാലതുപലരും കൂടി?
കർമ്മഫലങ്ങളൊഴിക്കാവല്ല
ഇമ്മണിമൂലമിനിക്കും വന്നു.

സ്യമന്തകം ഒന്നാംഖണ്ഡം സമാപ്തം.

സ്യമന്തകം

രണ്ടാംകളം

എന്നാലമ്മണിപോയുള്ള കാരണ-
മൊന്നു തിരഞ്ഞു തരിയാവുള്ള
മന്ദന്മാരിതു ബോധിക്കാഞ്ഞാ-
ലെന്നും തീരാത്തദൂഷിതികളും;
ഇത്തരമൊക്കെ മനസ്സിൽ നിരൂപി-
ച്ചുത്തമപൂരുഷൻ ഭഗവാനൊരുനാൾ
പത്തുപന്തിരുവീരന്മാരൊടു-
മൊത്തു പുറപ്പെട്ടടവികൾ തോറും
സത്വരമാരാഞ്ഞങ്ങെഴുന്നള്ളി
സ്വാസ്ഥതയോടു നടന്നകാലം
ചത്തുകിടക്കും കുതിരയുമവിടെ
സത്രാജിത്തിൻസഹജൻതന്നുട-
ലംഗം തന്നിൽ കേസരി തന്നുടെ
തുംഗനഖങ്ങൾ പതിഞ്ഞു കലങ്ങി
തിങ്ങിവരുന്നൊരു ചോരയണിഞ്ഞും
കണ്ണു തുറിച്ചു മരിച്ചു കിടപ്പതു
കണ്ണൻ തിരുവടി കണ്ടാനപ്പോൾ
കാടുകൾതോറും കേസരിതന്നുടെ
പാടുകൾ നോക്കി ഗമിച്ചാൻ പിന്നെ
അവിടെച്ചത്തു മറിഞ്ഞു കിടക്കും
സിംഹത്തെയും കണ്ടാനുടനെ,
വാനരവരനുടെ ചുവടുകൾ നോക്കി
കാനനമാർഗ്ഗേ ചെല്ലുന്നേരം
പാതാളത്തോടു സദൃശമതായി
ഭീതികലർന്നൊരു ഭാജനമായി
കൂരിരുളിന്നൊരു കുലഗൃഹമായി
ക്രൂരമൃഗങ്ങൾക്കാലയമായി
കലിതിമിരത്തിൻ പ്രതിനിധിയായി
പാപികളെ പേടിപ്പിക്കുന്നതായി
കണ്ടാനൊരുഗുഹ കാട്ടിൻ നടുവിൽ;
യാദവവീരന്മാരൊടുമെല്ലാം
സാദരമരുളിച്ചെയ്തു മുകുന്ദൻ:—
നിങ്ങളുമെല്ലാമിവിടെ വസിപ്പിൻ!
അങ്ങകപ്പൂകാൻ ഞാനേ വന്നു
ഘോരതരാം ഗുഹയാന്തരമെല്ലാം
ആരാഞ്ഞിങ്ങു വരുന്നേടത്തോ
ദിവസം പലതു കഴിഞ്ഞെന്നാലും
നിങ്ങൾ കാണാതെ കഴമ്പീടേണ്ട;
എന്നരുൾ ചെയ്തുഗുഹയുടെയുള്ളിൽ
ചെന്നു കടന്നു നടന്നു തുടങ്ങി
മുന്നിൽ പരിചൊടു കാണായ് വന്നു
മിന്നിവിളങ്ങും മണിഗോപുരവും
ഉന്നതമാകിന മതിലുകൾ പലവക
തന്നിൽ ചേർന്ന മഹാമണികിരണം
കൊണ്ടാഗ്ഗുഹയിരുളോടിയൊളിക്കും
ഖണ്ഡാപഥത്തിനെല്ലാതൈശ്വര്യം
കണ്ടാലധികമനോഹരമല്ലോ
ഇത്തരം വിലസിന മണിഗോപുരമതി-
ലുത്തമപൂരുഷൻ ചെന്നു കടന്നു
തത്ര വലത്തേ ഭിത്തിതലത്തിൽ
ചിത്രമെഴുത്തുകൾ കണ്ടാൻ ദേവൻ;
ചിത്രം തത്ര വിചിത്രാകാരം
ചിത്രവിധാനം രാമചരിത്രം
പൂർവചരിത്രം കണ്ടു മുകുന്ദൻ
പൂർവസ്മരണയുമുണ്ടാകുന്നു
ചിത്രം കണ്ടു രസിച്ചതിമോദം
ദശരഥവരനന്ദനനുള്ളൊരു
കാനനത്തിൽ പിന്നങ്ങിട്ടും ഭാര-
കത്തും തന്നുടെ നിയമംകണ്ടാൻ
കത്തും പലകാനിനിശിതശരൌഘം
കൊണ്ടു മുറിച്ചങ്ങിന്നതുകണ്ടാൻ
ഇന്ദ്രതുല്യനലക്ഷ്മണനപ്പോ-
ളിന്ദ്രജിത്തിനെ വധിക്കുന്നകണ്ടാൻ
ദശമുഖനുണ്ടാകിയരാവണൻ
കുംഭകർണ്ണനെ വധിപ്പതു കണ്ടാൻ
കുംഭനികുംഭാദികളെയുമെല്ലാം
അമ്പുകൾകൊണ്ടു വധിക്കുന്നകണ്ടാൻ
രാക്ഷസരും പലകപികളുമായി
രൂക്ഷതപെരുകിന യുദ്ധംകണ്ടാൻ
സുഗ്രീവൻ ദശകണ്ഠൻ തന്നുടെ
മകുടം തല്ലി പറിക്കുന്നകണ്ടാൻ
നീലൻചെന്നാപ്രഹസ്തനെ
പാരം കെട്ടി വലിക്കുന്നകണ്ടാൻ

ഉയർത്തി കരങ്ങൾ ലങ്കാപുരിയിൽ
പടവീടുകളും കെട്ടണകണ്ടേൻ;
നിറയും ഗിരികളെടുത്തു സമുദ്ര
ചിറയും കെട്ടിമുറുക്കണകണ്ടേൻ
വരുണൻ വന്നിഹ ചരണാംഭോജ
ശരണം ചൊല്ലി നമിക്കണകണ്ടേൻ,
ആഗ്നേയാസ്ത്രമെടുത്തതൊത്തഥ
സാഗരശോഷണഘോഷം കണ്ടേൻ
മർക്കടർകൊണ്ടു പരത്തിവിരിച്ചതി-
കുതുകമാകിന ശയനം കണ്ടേൻ
രാവണസോദരനായ വിഭീഷണ-
നവനൊടുമഞ്ജനമിക്കണകണ്ടേൻ;
ഹനുമാൻ വന്നാ ചൂഡാമണിയും
മന്നവനെകൊടുക്കണകണ്ടേൻ
ധൃഷ്ടതരയോടെലങ്കാനഗരം
ചുട്ടുപൊടിക്കണഘോഷം കണ്ടേൻ
അക്ഷകുമാരകനിധനം കണ്ടേൻ
വൃക്ഷലതാദികൾ നാശം കണ്ടേൻ;
ചൂഡാമണിമേടിപ്പതുകണ്ടേൻ
മോതിരമങ്ങുകൊടുപ്പതുകണ്ടേൻ
സിംഹികയെക്കൊലചെയ്യണകണ്ടേൻ
മൈനാകത്തെയയപ്പതുകണ്ടേൻ
പർവ്വതമുകളിന്നാശുകപീന്ദ്രൻ
ഉൾകുലുക്കിയുയർന്നതുകണ്ടേൻ
ഗുഹയിൽചെന്നകപ്പെട്ടതുകണ്ടേൻ
സീതാദേവിയെയാരാഞ്ഞകപി
ഖേദത്തോടുനടപ്പതുകണ്ടേൻ
ദിക്കുകൾനാലിലുമക്കപിവീരരെ
അർക്കകുലേശനയപ്പതുകണ്ടേൻ
ചാതുർമ്മാസ്യമിരുന്നതുകണ്ടേൻ
സുഗ്രീവനെവാഴിപ്പതുകണ്ടേൻ
ബാലിയെയും കൊലചെയ്യണകണ്ടേൻ
സാലച്ഛേദവുമുടനേകണ്ടേൻ
ദുന്ദുഭിഗാത്രമിളക്കണകണ്ടേൻ
സുഗ്രീവനുമായ് സഖ്യംകണ്ടേൻ
ഹനുമാനൊന്നുതൊഴുന്നതുകണ്ടേൻ
അഞ്ജസമായിനടപ്പതുകണ്ടേൻ
പമ്പയുമുടനേകടന്നതുകണ്ടേൻ

തെളിവൊടുശബരീമോക്ഷംകണ്ടേൻ;
ദാരുണകബന്ധവിനാശംകണ്ടേൻ
അരുണജസഹജവിനാശംകണ്ടേൻ
മാരീചാദികൾനിധനംകണ്ടേൻ
ഉഗ്രതപെരുകിന രാക്ഷസരാജൻ
പക്ഷിയെവെട്ടിമുറിക്കണകണ്ടേൻ
ഭിക്ഷുശരീരംപൂണ്ടവനുടനേ
ഭിക്ഷയെടുപ്പാൻ ചെല്ലണകണ്ടേൻ
സീതാലക്ഷ്മണസഹിതൻ രാമൻ
വീതഭയാസമിരുന്നതുകണ്ടേൻ
വിരവൊടുഖരനെക്കൊല്ലണകണ്ടേൻ
അവനുടെപടയുമൊടുക്കണകണ്ടേൻ
രാവണസോദരിതന്നുടെകർണ്ണം
മുലയുംചെത്തിയയപ്പതുകണ്ടേൻ
ലളിതാകൃതിയാമവളെക്കൊണ്ടാര
കളിയാടുന്നതുമവിടെക്കണ്ടേൻ
ഗോദാവരിയുടെതീരേരാമൻ
മോദതരയോടുവസിപ്പതുകണ്ടേൻ
പക്ഷീശ്വരനൊടുസഖ്യംകണ്ടേൻ
രാക്ഷസനിഗ്രഹസമയംകണ്ടേൻ
കുംഭജമുനിയെവണങ്ങണകണ്ടേൻ
അമ്പിൽവിരാധവധത്തെക്കണ്ടേൻ
ശരഭംഗാശ്രമവാസംകണ്ടേൻ
ഓരോമുനിപദനമനംകണ്ടേൻ
അത്രിമഹാമുനിനമനംകണ്ടേൻ
ചിത്രകൂടാചലവാസംകണ്ടേൻ
ദശരഥമരണംകേട്ടുകുളിച്ചുവ-
നുദകക്രിയയും ചെയ്യണകണ്ടേൻ
ഭരതൻപോന്നുതൊഴുന്നതുകണ്ടേൻ
തരസാ ഗംഗകടന്നതുകണ്ടേൻ
വിരവൊടുചെന്നുഗുഹാശ്രമസവിധേ
ജടകൾധരിച്ചുവിശേഷംകണ്ടേൻ
സരയൂകടന്നുനടന്നതുകണ്ടേൻ
പുരിയിലിരുന്നുതളർന്നതുകണ്ടേൻ
അഭിഷേകത്തെമുടക്കണകണ്ടേൻ
മന്ഥരയോടിനടക്കണകണ്ടേൻ,
നാലുജനങ്ങളവരൊത്തുകളൊത്തും
ചാലെസുഖിച്ചുവസിക്കണകണ്ടേൻ

മാറ്റേറ്റുവജയവും കണ്ടാൻ
സീതാപാണിഗ്രഹണം കണ്ടാൻ
ഹരനുടെ വില്ലുമുറിഞ്ഞതു കണ്ടാൻ
ദുരിതമഹല്യാമോക്ഷം കണ്ടാൻ
മുനിവരയാഗത്രാണം കണ്ടാൻ
മാരീചാദികൾനിധനം കണ്ടാൻ
താടകയെക്കൊല ചെയ്യുന്നതു കണ്ടാൻ,
കാടകമേറിനടപ്പതു കണ്ടാൻ,
വിശ്വാമിത്രമഹാമുനിയോടും
വിശ്വാസത്തോടെ പോന്നതു കണ്ടാൻ
വിപ്രനുപാധ്യായപദത്തെയുമേറ്റും
വിശ്വാമിത്രനിരന്നതു കണ്ടാൻ
നാലാമതവിടെയയോധ്യാപുരിയിൽ
ബാലതയോടു വളർന്നതു കണ്ടാൻ
ശത്രുഘ്നനുടെ ജനനം കണ്ടാൻ
ലക്ഷ്മണനുടെയും ജനനം കണ്ടാൻ,
ഭരതൻതന്നുടെ ജനനം കണ്ടാൻ
രഘുപതിതന്നുടെ ജനനം കണ്ടാൻ
രാമായണമതനുക്രമമായി
രാമോദന്തം കണ്ടുനടന്ന
ചാലേയങ്ങിനെയുള്ളൊരുനേരം
ബാലകരങ്ങളിൽമണിയും കൊണ്ടു
മണിമേളിപ്പാനുടനെ മാധവ-
നണയുംനേരം പേടിയോടവനും
അച്ഛനെയങ്ങു വിളിച്ചുകരഞ്ഞു
അച്യുതനതുമേളിച്ചതുമില്ല;
ബ്രഹ്മപ്രളയമടുക്കുന്നേരം
ബ്രഹ്മാണ്ഡത്തെമുടിപ്പാനായി
സാഹസമോടുനടക്കും പുരഹര
വാഹനമാകിയ വൃഷഭേന്ദ്രന്റെ
കണ്ഠധ്വനിയെക്കുണ്ഠിതമാക്കും
കണ്ഠധ്വനിയതുകേൾക്കായുന്ന
ഉറകളിലൊക്കെനിറഞ്ഞുകവിഞ്ഞൊരു
ഘുമുഘുമശബ്ദം പെരുതായ് വന്നു.

ഘനതരഘണ്ടാഖണ്ഡംഗത്രമതൃന്തചണ്ഡം
പ്രചലിതജഗൽഖണ്ഡംഖണ്ഡിതാരാതിഷണ്ഡം
ഏതനിശിചരമുണ്ഡംഞ്ചിതാഭോലഗണ്ഡം
വികടകഠിനതുണ്ഡംജാംബവാനാജിഷണ്ഡം

ഉറച്ചുകോപമോടകത്തുനിന്നഥ
പുറത്തുവന്നടനെതിർത്തു ജാംബവാൻ
തുടുച്ചകണ്ണുതുറന്നതില്ലവ-
നരച്ചുവാക്കുകൾ പറഞ്ഞുകൊണ്ടുട-
നടുത്തുകണ്ണനെയെതിർത്തിതേ മൽ
പുരത്തിലെന്നോടു വരുന്നതാരിഹ?
കരുത്തനെന്നതു വരുത്തുവാനൊരു
ജളത്വമിങ്ങനെ നടിക്കയോ മമ
കരങ്ങളോടു പൊരുതിപ്പതിന്നിതി-
നൊരുത്തനില്ലിഹ ജഗത്രയേ ജള-
പൊരുക്കമെപ്പൊഴുതെടുത്തു വന്നിഹ
അടിച്ചു നിന്മദമടക്കുവാൻ തവ
നടിപ്പതൊന്നിഹ മുടക്കുവാൻ ഭുവി
പടിച്ചു നല്ലൊരു പടുത്വമുള്ളൊരു
കരങ്ങളൊന്നു ധരിക്ക നീ
കരങ്ങളൊന്നു നിനച്ചുകൊണ്ടൊട്ടും
കുറച്ചു കാണരുതൊരിക്കലും നമ്മെ
പെരുത്തരാവണപുരത്തിലുള്ളൊരു
പരാക്രമങ്ങളെ നിനച്ചു നീ
തടിച്ചുരാക്ഷസരൊത്തു നിന്നിഹ
തൊടുത്തൊരമ്പുകൾ തടുത്തതും ചില
തടിച്ചുവീരരെയടിച്ചതും തല
കടിച്ചതും തലപൊടിച്ചതും ചില
പിടിച്ചതും ചില പുരങ്ങളെപ്പൊടി-
പൊടിച്ചതും പല തരത്തിലങ്ങടി-
കൊടുത്തതും കപിബലങ്ങൾകൊണ്ടിഹ
കളിച്ചതും പുരങ്ങളൊക്കെയും-
തെളിച്ചതും പടവിളിച്ചതും മുറ-
വിളിച്ചതും നിലവിളിച്ചതും
അതൊക്കെയങ്ങനെ നിനച്ചു നീ തവ
മനക്കരുത്തു നിലച്ചതില്ലയോ
ധരിക്ക നിശ്ചയമിതിരിക്കിനി
അടക്കമെന്നിയേ കടന്നുവന്നതു
മിടുക്കുകാട്ടിയാലടങ്ങുമോ?
മിടുക്കനെന്നൊരു നടിപ്പു താൻ മണി-
യെടുക്കുവാനിഹ തുടർന്നിതോ?
ശിശുക്കളുൾപ്പൊടുകളിക്കുമമണി-
പിടിപ്പതിന്നടനടുക്കയോ

ഒരുത്തൻ നിന്നോടൊക്കുമെന്നാരു
ധരിക്കനീലാ, നാടകക്കാരാ!
മനുജനെന്നാകിലും ദനുജനെന്നാകിലും
മലമൊട്ടുമനിവിടെ വരുന്നവനെന്നാകിലും
യക്ഷിയെന്നാകിലും പക്ഷിയെന്നാകിലും
യമവരുണനിരതിപുരവൈരിയെന്നാകിലും
കാലനെന്നാകിലും ബാലനെന്നാകിലും
കരുതകളോടിടപെട്ടവനെന്നാകിലും
വീരനെന്നാകിലും ശൂരനെന്നാകിലും
വിരവിലിഹ വരുമെതിരിയടരിതി പൊടിയാക്കു
ദക്ഷനെന്നാകിലും യക്ഷനെന്നാകിലും [വൻ
പടയിലടൽ കരുതുമവനെന്നാകിലും
ഇന്ദ്രനെന്നാകിലും ചന്ദ്രനെന്നാകിലും
പതിയുടെ ശത്രുപാതാളനെന്നാകിലും
വൃദ്ധനെന്നാകിലും ക്രുദ്ധനെന്നാകിലും
കുടിലഗതികലരുമുരഗവരനെന്നാകിലും
പേടികൂടാതെ നീ ചാടിവന്നീടിനാ-
നിഹ സപദി ജാംബവാനെന്നതു കേളാഞ്ഞതോ
സൂര്യവംശേ പണ്ടു ജാതനായുള്ളൊരു
ശ്രീരാമഭദ്രനെന്നതു കേൾപ്പില്ലയോ?

ഇത്തരമുള്ളൊരു വാക്കു പറഞ്ഞൊരു-
രുത്തമപൂരുഷൻ തന്നോടന്നേരം
സത്വരമലറിയണഞ്ഞതിഘോരൻ
മുഷ്ടിമടക്കിത്തിരുമാറിൽ ചില
കുത്തുകൾ കുത്തിയതൊത്തുപിടിച്ചു
കൈകൾ തന്നുടെ കൈകളിലിട്ടും
കുങ്കുമമതുകൊണ്ടങ്കിതമാകിന
പങ്കജനയനൻ തന്നുടെ മാറിൽ
തൻകൈകൊണ്ടവനായെന്നുള്ളൊരു
ശങ്കവെടിഞ്ഞുടനാന്തിട്ടീടിന
ഹുങ്കൃതിയോടത്താവൽഭുതമത്രേ!
ഗോപീനായകനുള്ളിൽക്കൊണ്ടും
കോപം മനസിജനിച്ചതുമില്ല
ഇതുകേട്ടവൻ നന്നെച്ചൊല്ലി
പലകുറി പലതരമേറ്റുപിണങ്ങി
കലുഷപ്പെട്ടീടിനഗാത്രത്തോടേ
കലഹത്തിനായുള്ളൊരു നേരം
കലഹിക്കുന്നതു ചിതമല്ലെന്നി-
ട്ടവനുടെ അടിയും കടിയും പിടിയും
ഉടനെക്കൊണ്ടു തടുത്തുതടുത്താ-
വൻകരമതുകൊള്ളപ്പോരാനല്ലാതെ
വക്കാണത്തിനു ഭാവിച്ചില്ല;
ഉൾക്കടനാകിയ മർക്കടനപ്പോൾ
ധിക്കാരത്തെയകത്തു നിറച്ചു
ഇക്കഴിയന്മമതല്ലും കുത്തും
വെക്കമെടുത്തു തടുപ്പാറായോ?
നോക്കെടാ! നിന്നെയുരുട്ടിയുലക-
ടിച്ചുപൊളിച്ചു വരുന്നൊരു കോപക-
ടിച്ചുകളിച്ചീടേനാനെന്നവ-
നിടയിടെയലറിച്ചും കൊണ്ടുടനെ
അടലിലണഞ്ഞു പിണങ്ങുന്നേരം
പുരുഷോത്തമനും മനസി കരുത്തൊരു
കോപത്തോടെയടിച്ചു തുടങ്ങി
യദുനായകനും കപിനായകനും
ഘോരതരമാകിന യുദ്ധം ചെയ്തു
ഫണിനായകനും വർണ്ണിപ്പാനതി
പണിയെന്നത്രേ തോന്നീടുന്നു.

തടിച്ചമരത്തെയൊടിച്ചു കരത്തിൽ
പിടിച്ചുകൂടനടിച്ചുമുരലുകരം
കടിച്ചുമിടയിടെ പിടിച്ചും കൂർത്തമാര-
ഇടിച്ചും ഗിരികളുടച്ചും പലവിധ
മുരച്ചും തരംനോക്കിച്ചിരിച്ചുമിരുവരു-
മുറച്ചുപിണങ്ങുമ്പോൾ വിറച്ചു ധരണിയി-
ലുറച്ച ഗിരികളും നിറച്ചു മൃഗമുള്ളി-
ലുറച്ചു ദിഗ്ഗജങ്ങളും വിറച്ചു താപമോടെ
കരച്ചുമണ്ടുനേരം

തരുവരവരവിരവൊടവ-
രതിതരയുദ്ധം ചെയ്തുതുടങ്ങി;
കുത്തുകോടിനഖങ്ങളുതങ്ങളി-
നടനടനവിടെയിടഞ്ഞുതടഞ്ഞും
ഉരുതരമുരലിലടിച്ചു ഞെരിച്ചും
ചടചടരവമൊടു തമ്മിലടിച്ചും
തക്കം നോക്കിച്ചാടിയടിച്ചും
വെക്കം ചെന്നൊരു കുത്തുകൊടുത്തും
മുഷ്ടികളും മുട്ടിയടിച്ചും
കാട്ടിലുമുള്ളമരങ്ങൾ പറിച്ചും

കൊട്ടിലെടുത്തുപിടിച്ചുപറിച്ചും
പർവ്വതശിഖരമെടുത്തുപിടിച്ചും
ഗർവ്വോടുധരണി ചവിട്ടിയിടിച്ചും,
വട്ടത്തിൽപലമട്ടമണഞ്ഞും
കെട്ടിടങ്ങളിലൊട്ടു പിണഞ്ഞു
കാലൊടുകാലും കയ്യൊടുകയ്യും
മുട്ടൊടുമുട്ടും തട്ടൊടുതട്ടും
തല്ലൊടുതല്ലും പല്ലൊടുപല്ലും
മാറൊടുമാറും തലയൊടുതലയും
മലയൊടുമലയും മരമൊടുമരവും
തങ്ങളിലവിടെയിടഞ്ഞു തുടർന്നൊരു
ചടചടരടിതം ഝടിതിനിറഞ്ഞൊരു
ഉപവനകോലാഹലമുണ്ടായ്‌വന്നു
ജലധികളൊക്കെ കലങ്ങിമറിഞ്ഞും
ജലമതുപൊങ്ങി മരങ്ങൾമറിഞ്ഞും
ജലജകുലങ്ങളൊടിഞ്ഞുനിറഞ്ഞും
ജലമതിൽമുങ്ങിബ്ഭംഗികരഞ്ഞും
ജലകരികളുമങ്ങിയുഴന്നുപതിഞ്ഞും
മലയാചലവും പേടിപിടിച്ചും
ജലജലവൃക്ഷമശേഷമൊടിച്ചും
ജലനദിയൊക്കെ കലങ്ങിമറിഞ്ഞും
ഭൂമിനടുങ്ങി ദ്യുതിമുടങ്ങി
ഭൂതമടങ്ങി ഭീതിതുടങ്ങി
ധൂമമതുപൊങ്ങി രവിരഥമിങ്ങി
ദേശമടങ്ങി രാഗമിണങ്ങി
ഭഗവതിനായകനാകിയദേവൻ
കോപംകൊണ്ടു മറാംകപിവീരനെ
കവിളിലടിച്ചു പിടിച്ചുപറിച്ചും
മെയ്യിലണഞ്ഞു നഖങ്ങൾതറച്ചും
മാറതിലെന്നൊരു സമരമുറച്ചും
വാലുപിടിച്ചു വലിച്ചുവലച്ചും
കാലുപിടിച്ചു മലച്ചുപതിച്ചും
ചാട്ടുഭടന്മാർ പാടിയകന്നും
നിഖിലചരാചരനാഥൻതന്നുടെ
നിജഭാവത്തെ നടിച്ചുവിളിച്ചോരു
നിഖിലജഗത്കരമാകിയയുദ്ധം
ജീവസംഗരമേവം വളർന്നു;

ഉക്ഷചരണം തൽക്ഷണമങ്ങേ
ലക്ഷ്മീപതിയുടെ വക്ഷോദേശേ
വൃക്ഷംകൊണ്ടഥ രൂക്ഷമടിച്ചും
ദക്ഷതരതരിന ദക്ഷിണപാണിയി-
ലക്ഷതമാകിന വൃക്ഷമെടുത്തു
ഇക്ഷ്വാകണരക്ഷ തൽക്ഷണമോടവ-
രൂക്ഷാധിപനാമക്ഷയസാരൻ
ശിക്ഷയിലങ്ങു പൊടിച്ചുതകർത്തും
സാക്ഷാൽഭുവനം രക്ഷിച്ചീടിന
പക്ഷിവരാസനതിക്ഷിതി*തന്നിൽ
രക്ഷിതിപാലക ശിക്ഷക്കായി
തൽക്ഷണമങ്ങു സമക്ഷേവന്നു
രക്ഷകുലാധിപനോർത്തീലേതും
തിരുമാറിടമതിലിതമാറുള്ളൊരു
വനമാലകളും മണിമാലകളും
കഷ്ടമവൻചില മുഷ്ടികൾകൊണ്ടങ്ങി
ധൃഷ്ടതയോടെന്നെത്തിപ്പലവക
കണ്ണുന്നോരമലങ്ങുപിരിഞ്ഞു
പൊട്ടിച്ചിതറി വിതറീടുന്ന
ഉലതരമാവതിസാരരൂപം
ബലരസം ബുദ്ധ്യുലംചെയ്ത്
വൃദ്ധകപീന്ദ്രൻ ക്രൂരതയോടെ
ബുദ്ധികലങ്ങി സിദ്ധമടങ്ങി
ബദ്ധാവിലഥ കബന്ധ്യമതാകിന
ദുഗ്ദ്ധാംബുധിതന്നലത നാരമ-
നലതമാകിനഹിക്കാനാമമിടിച്ചുമുഴക്കി
ധിക്കൃതനിഖില ചരാചരനാകിന
മർക്കടകുലശിരോമണിതന്നുടെ
ഉൽക്കടമാകിന നഖാഗ്രമുഖാരം
സുന്ദരനാകിയ നന്ദസുതന്റെ
സുന്ദരിമാരുടെ കോമളമാംനല
രത്യകരംതളമേനം കീറിന
സരസാരവീരംതന്നിലുറച്ചു
താസ്സുന്നളവു മുറിഞ്ഞുമുറിഞ്ഞു തെറിച്ചീടുന്നു
നോക്കടദോഷം തിക്കറിയാതെ
കൊക്കമുണങ്ങി നരച്ചുകരച്ചുതെ
മർത്ത്യനെന്നനിനച്ചീഹ നരമാം-
ത്തിക്കളിയൊക്കെയിളച്ചൂരാരയോ?

ഗിരികടഹങ്ങളടിച്ചു പൊളിപ്പാൻ
വിരുതുമടിച്ചു തടിച്ചുകരംകൊ-
ണ്ടടികൊണ്ടുടനെ ചെകിട്ടായുധമോ
ട്ടിയ്യുണ്ടാകമരുതെന്നാവേശ
ഇക്കണ്ടുകൊണ്ടറിയാറായി-
ല്ലിപ്പതിതന്റെ പരാക്രമമെല്ലാം
അക്കണ്ടിക്കരനേരം വെയിലിനു
ശുഷ്കതയില്ല സഹിക്കാംതോനും
മല്ലുപ്പുള്ള പകച്ചുനിനച്ചാൻ
പിച്ചയിലല്ലെന്നോർത്തീടേണം
ഹന്ത കരങ്ങൾ! നമ്മൊരുവനെന്തിഹ
നിന്നു പിണങ്ങാമെന്നൊരു മോഹം
നിന്നുടെ ശക്തികളൊക്കെയെടുത്തി-
ട്ടിങ്ങിഹ വന്നാലെന്തൊരു ചതം!
ല്ലേകങ്ങടെ മല്ലനിലപ്പാൻ
മെല്ലെയെടുത്തൊരു തല്ലേവേണ്ടു
എല്ലുതെറിഞ്ഞും പല്ലുപൊരിഞ്ഞും
കൊല്ലാക്കൊലതാൻ ചെയ്യുന്നതല്ലോ
ഗർവ്വുകൾമതിമതി പൊണ്ണത്തടിയാ!
ദുർവ്വിധവചനംകൊണ്ടെന്തുഫലം?
സർവ്വമഹീതലവാസികൾചരിതം
സർവ്വമിനിക്ക മനസ്സിലുദിക്കം
ദുർവ്വഹമായീടിക്കകളെന്നും
സർവ്വശിവകരമംബരമെന്നും
ഭേദമിനിക്കൊരുനേരവുമില്ലാ
മോദമിതൊന്നേ സന്തതമുള്ളൂ
തങ്ങളിലിങ്ങിനെയോരോവചനം
തിങ്ങിനമദമോടു തമ്മിലുരച്ചും
ഭംഗിയിൽ മറിയൊരടവുപിടിച്ചും
ശൃംഗമരങ്ങൾ പലതൊടിച്ചും
ജലധി കലക്കി ധരണി കുലുക്കി
ഭുവനമിളക്കി ഗുഹകളിളക്കി
തിളവാനാടി മുഖമുപ്പാടി
തെരുതെരെ തടി തസമുത്തമൊടി
ലക്കുമൊടി ഭലമതു ചാടി
കുന്തമതേടി ബദ്ധരണമാടി
മോഹമകറ്റി സുരുണമാടി
യുവതികൾ പാടികപികളമാടി
തെമ്മു പേടി തസ്ഥമു തേടി
ഹരിവരമോടി ജനമപികോടി
കരുണത്തതേടിസരസാമോടി
മലകളുമാടിരമ്മൂ ക്രൂടി
ഹരിവരമാടി ബദ്ധരണയാടി;
ഇരവും പകലും പലതു കഴിഞ്ഞു
മിരുവരുമേതും ശോധിച്ചില്ലാ
മറ്റൊരുമാറിടപാടുന്നേരം
മായ മനടെ തിരമാറിൽ വിളങ്ങി
തുളസീമാലയിലുളവാം പരിമള
തെളുതെളയോടഥകളകളമളിതം
വിളയാടീടുമൊരളിനിരയുളവെ
ചിതറിച്ചിതറിപ്പാറിയകുന്നു
കപടനരന്റെ കടകം മകുടവു
മുടഞ്ഞാരം ചിലപിടിയരഞ്ഞാണം
കപിയുടെ മുഖമിൻ പൊരുപെരുവികളെ
മിടഞ്ഞു തടഞ്ഞു പൊടിഞ്ഞു കടഞ്ഞും
പൊടിപെടലങ്ങളുമവരിയിലങ്ങട-
നടമാടിയിളകിപ്പൊടിയാകുന്നു
ദിവസം ദിവസം മെല്ലത്തരം
ഇണമതിരാതണമായി വരുന്നു
ഒരു ദിവസത്തിലൊരുത്ത വിധങ്ങൾ.
ചിറിനാളിലുമതു കാണുന്നില്ലാ,
ഇരുവരുമിങ്ങനെ യുദ്ധം ചെയ്തി-
ട്ടിരുപത്തെട്ടു കഴിഞ്ഞു ദിനങ്ങൾ
പുരുഷോത്തമനിന്നിതിയാരക്ഷണം
വിരവൊടു സംഗരമെന്നുമുറച്ചു
നിത്യവുമിങ്ങനെ നിന്നുപിണങ്ങാൻ
ഋക്ഷകരങ്ങിനു ദീനവുമില്ലാ
തല്ലിനുപകരം തല്ലീടുന്നു
കുത്തിനു പകരം കുത്തീടുന്നു
മല്ലിനു പകരം മല്ലും കാട്ടും
കല്ലിനുപകരം കല്ലമെടുക്കും
എന്നാലിനി തല്ലാനാലേ-
ല്ലെന്നു വരുന്നു പ്രയോഗംകൊണ്ടു
ഇന്നിവനുള്ളിൽ തള്ളിവരുന്നൊരു
ദുർവ്വഹമായൊരു ഗർവ്വുശമിപ്പാൻ
ചിത്തംതന്നിൽ ചൊടിച്ചു
ഋക്ഷകരങ്ങൾ കണ്ണു തുറക്ക;

ഇത്ഥം മനസി നിനച്ചും കൊണ്ട്
ഉത്തമപൂരുഷൻ ഭക്തിയൊടത്താൻ
അശ്രുകലാപമണിഞ്ഞു തടപ്പാൻ
നിന്നു പുരാണം ചില മൂർത്തിയടക്കി
ശിഷ്ടശിരോമണിയാം കപിരാജൻ
കെട്ടന്നെന്നിട്ടുദ്ധതമാം ചില
കണ്ണുകൾ കത്തിയമർത്തു പിടിച്ചാൻ
തട്ടുകൾ മുട്ടുകൾ നീട്ടുചവിട്ടുകൾ
തല്ലുകൾ കിള്ളുകളൊറ്റ കളേവക-
ളെന്നിവകൊണ്ടു തകർച്ചവരുത്തി-
ച്ചെന്നിഹവാലും കാലും കരവും
ഒന്നിച്ചുടനേകത്തിലമർത്തൊരു
പിണ്ഡം പോലെയുരുട്ടി ധരണിയി-
ലിട്ടാനവനെക്കൈടഭമഥനൻ
മന്ദസ്മിതവും തൂകിനികാമം
സുന്ദരവദനൻ നിന്നാനരികെ;
അന്നേരം കപിരാജനുള്ളിൽ
സന്താപം പെരുതായ് വളർച്ചു
ചിന്തതുടങ്ങീയെന്തിവണ്ണം
ഹന്തനമുക്കു വരാനൊരുകാരണ-
മെന്തൊരു ദുരിതം ചെയ്തിതു നാമിവ-
നെന്തൊരു സുകൃതം ചെയ്തവനെന്നും
ധീരതയോടെ വന്നിവണ്ണം
നമ്മെക്കത്തിനമർത്തു മലച്ചവ-
നാരെന്നുള്ളതറിഞ്ഞീല്ലന്നോ!
വീരശിഖാമണിതന്നെന്നൂനം
ഇത്ഥം മനസി വിചാരം പൂണ്ടു
കണ്ണുകൾകൊണ്ടു തളർന്നു കിടക്കും
ശത്രുവെയൊട്ടമിളക്കാൻ മേലാ-
തെത്തു കിടക്കുന്നേരം തന്നെ
നേത്രങ്ങളുടെ പോളകളുളവേ
കരയുഗളംകൊണ്ടാറമുയർത്തി
പാർത്തീടുമ്പോൾ കാണായ് വന്നു
വിശ്വങ്ങൾക്കൊരു കാരണഭൂതം
വിശ്വഗുണങ്ങൾക്കുത്തമഭൂതം
വിശ്വജനങ്ങൾക്കഭിനീതം
വിശ്വാനന്ദം വിശ്വമനോജ്ഞം
വൈഷ്ണവമാകിന രൂപമുദാരം
കൃഷ്ണനിതെന്നൊരു നാമത്തോടെ
വൃഷ്ണികുലത്തിൽ വളർന്നോനാകിയ
തേജഃപുഞ്ജമിതെന്നേ വേണ്ടു.

അഞ്ചൽകാഞ്ചനകാഞ്ചിമഞ്ജനനിതം
ആലംബപീതാംബരം
ചഞ്ചൽകേകിശിഖണ്ഡമണ്ഡലമിള-
മാമല്ലിവല്ലീധരം
കിഞ്ചിൽശിഞ്ജിതകങ്കണാങ്കിതകരം
സാനന്ദമന്ദസ്മിതം
ജ്യോത്സ്നാനന്ദമുഖേന്ദുസുന്ദരമമും
സംദൃഷ്ടവാൻ ജാംബവാൻ,

നീലപയോധരജാലം പോലെ
വിലസിതമായിപലനിറമായി
പീലിയണിഞ്ഞും മാലയണിഞ്ഞും
തണ്ടാർവണ്ണമുതിർന്നിയണഞ്ഞൊരു
വണ്ടുകൾ മൂളി മുരണ്ടു നടന്നും
കണ്ഠാലധികമനോഹരമാകിയ
തണ്ടാർമാനിനികാന്തൻതന്റെ
കൊമ്മലയുമവിടക്കണ്ടാനടനേ
സുവളിതമാകിന കുവലയകലിതം
ഭംഗികലർന്നു വിടർന്ന വിളങ്ങും
തിരുമിഴിരണ്ടും സുഗമേ കണ്ടാൻ
തിലകസുമത്തിന് കലഹം തേടും
തിരുനാസികയുമുദാരം കണ്ടാൻ
ഇട്ടുടയൊരു വ്യാളങ്ങീടുന്നൊരു
ചൊടികളുമരുണം കണ്ടാനടനേ!
ഗണ്ഡസ്ഥലമതിലൊളിമിന്നീടിന
കുണ്ഡലയുഗളവുമുളവേ കണ്ടാൻ
മധുരസുധാകരബിംബത്തിന്നൊരു
വിധുരതനൽകും മുഖവും കണ്ടാൻ
ശംഖിന്നു തോലിവരുത്തീടുന്നൊരു
ശങ്കവളക്കം ഗളവും കണ്ടാൻ
ലക്ഷ്മീകുചതടകുങ്കുമരേഖാ
ലക്ഷിതമാകിന വക്ഷോഭാഗേ
ശ്രീവത്സം ബതകൌസ്തുഭരത്നം
വനമാലയുമവനെല്ലാം കണ്ടാൻ
ഭുജഗശരീരവിരാജിതമാകിന
ഭുജയുഗളത്തെയുമുളവേ കണ്ടാൻ

കുന്തളമാകുമൊരാഭരണം കണ്ടാ-
നതിലുന്നതമാകിന ഭാഗം കണ്ടാൻ
പീതുക്കൂലമുടയൊരാനനകളും
ജതകശ്രുഘലമഖിലം കണ്ടാൻ
കർണികത്തിന ഡംഭമേകും
കൊള്ളുന്ന മുഴങ്കാൽ കണ്ടാൻ
തക്രാദികളാലച്ചിതമാകിന
ഭക്താലടിമലരിണയും കണ്ടാൻ;
അടിമലർതൊട്ടതിരുമുടിയോളം
തിരുമുടിതൊട്ടടിമലരോളം
തിരുവുടൽകണ്ടകതാരിലുദിച്ചൊരു
കരുണാലോലംകൊണ്ടു ഹരീശൻ
കണ്ണിണതന്നിൽ നിറഞ്ഞു പൊഴിഞ്ഞതി
തിണ്ണം വഴിയും കണ്ണീർകൊണ്ടു
കുളിച്ചു കുളിർന്ന ശരീരത്തോടും
വിണ്ണോർ പതികളിലുത്തമനാകിയ
കണ്ണൻ തിരുവടി തന്നുടെ ചേവടി
പുണ്യംകൊണ്ടു ലഭിച്ചതുമൂലം
പുണ്യനവപയോനിധിസലിലേ
മുങ്ങിപ്പൊങ്ങിത്തിരകൾ കളിച്ചൊരു
പുളകപ്പാളികളിച്ചു വിളങ്ങും
വെളുവെളെയുള്ളൊര ദേഹത്തോടും
ധരണിയിൽ നിന്നെഴുന്നേറ്റവണ്ണം
കരുണാകരനുടെയടിമലർ താഴെ
വടിവൊടുവീണു വണങ്ങി വണങ്ങി
സ്തുതിവചനങ്ങളുരച്ചു തുടങ്ങി

ജയനന്ദനസുന്ദരനന്ദന! നന്ദനിയശോദാം-
ബുധേ!
കംസാന്തകനരഹരമുകുന്ദമാധവ! പാപഹരാ
ചഞ്ചലായത ചാരുലോചന! പഞ്ചബാണസ-
മാകൃതേ!
ചഞ്ചലാമലനീലകന്തള! മഞ്ജുളാനനപാഹി
ഗോകുലേശ! നമോസ്തു തേ ജയഗോപ- [ദാം
ബാലനമോസ്തുതേ
ഗോപികേശ! നമോസ്തു തേ ജയഗോധനായ-
നമോസ്തുതേ
സർവ്വലോകശിഖാമണേ! പരമാർത്ഥമൊക്കെയു-
മിങ്ങനെ
ബോധിയാഞ്ഞടിയൻ പിഴച്ചുപിഴച്ചതൊക്കെ-
വുമില്ലഹോ

മുഷ്ടികൊണ്ടു ഹനിച്ചതും ബഹുകഷ്ടമായ്‌വിട-
കൊണ്ടതും
നിന്ദ്യരൂപം പിടിപെട്ടതും പലയുദ്ധുകൾ
ചെയ്തതും
വാളുകൊണ്ടടിയിട്ടതും മുട്ടുകാലുകൊണ്ടിട-
തൊട്ടതും
പീലിജാലമൊടിച്ചതും വനമാലവന്നു പിടി-
ച്ചതും
എന്നുവേണ്ടമഹാപരാധമിതൊക്കെയിന്നതി-
ഓതണം
എന്നിനിക്കരുതീലമീദൃതിതങ്ങളൊക്കെ-
ദയാനിധേ
കണ്ടഗോഷ്ഠികൾ കാട്ടുവാൻ മികവുള്ള കൂട്ട-
മിതെന്നതും
കൊണ്ടൽവർണ്ണനറിഞ്ഞുകൊണ്ടു സഹിക്കിലേ-
ഗതിയുള്ളു മേ
പണ്ടുനിൻകൃപകൊണ്ടുതന്നെ ജഗത്തിൽനിന്നു-
പൊറുത്തതും
കണ്ടവീര്യവും നടിച്ചുരിപുക്കളോടു മറുത്തതും
രാക്ഷസപ്പടയിൽ കടന്നതിരൂക്ഷമായിതടന്നതും
വൃക്ഷപടലികത്തിലും പലരാക്ഷസൌഘമ-
മർത്തതും
വൈരിയോടടിയിട്ടതും പിടിപെട്ടതും കടി-
പെട്ടതും
വീരരെക്കൊല ചെയ്തതും പലരെയ്തതും പല-
ചെയ്തതും
നിൻപദാംബുജസേവനായി നടന്ന ഞാൻമൃഗ-
വാനരൻ
സാമ്പ്രതം പരമാർത്ഥബോധമശേഷവും മന-
സ്സിലേത
പണ്ടുനിന്നവതാരമൊക്കെയുമോർക്കിലെത്രമ-
നോഹരം
കണ്ടുനിന്നടിയൻ സ്മരിച്ചതുമുണ്ടു ചേതസി-
യൊക്കവേ
മത്സ്യമായി ജനിച്ചതും മന്ദകൂർമ്മമായിജനിച്ചതും
മത്സരിച്ചരിബന്ധനായവരാഹമായിജനിച്ചതും
ഭീമവിക്രമമോടുടൻ നരസിംഹമായിജനിച്ചതും
വാമനാകൃതി പൂണ്ടുകൊണ്ടുമഹാബലിപ്പദമെ-
വീണ്ടതും
ഭാർഗ്ഗവാകൃതി പൂണ്ടശേഷനരേന്ദ്രവൃന്ദമറുത്തതും
രാഘവീപതിരാമനായ് ദശകണ്ഠനെക്കൊല-
ചെയ്തതും
വൃഷ്ണിവംശശിഖാമണേ! ബലഭദ്രനാഗ്രജനായതും
കൃഷ്ണനാകിയനീയൊരുത്തനിതൊക്കെ-
ഞാനറിയുന്നിതേ

പുത്രമിത്രകളത്രങ്ങളൊന്നുമില്ലാതെ [illegible] ലൊരു [illegible]
ഇത്തരം [illegible] ത്താരു ഭേദം സാഹസം
ഇങ്ങനെ [illegible] ദുഷ്ടകർമ്മങ്ങളി- കാരണം
ഇപ്പോൾ [illegible] ബോധമുണ്ടായ്വരു- ന്നതു
[illegible] പോലെ [illegible] യെന്നതാ- ണൊന്നാൻ
കയ്യേറ്റം [illegible] പിഴ [illegible] കുറ്റം- ചൊല്ലുവാൻ
കല്പിതമായിതിനെ [illegible] ഞാനൊക്കെമറന്നു- ടൻ
ദുഷ്ടകർമ്മങ്ങളകറ്റീടുന്നിതു കാരണം കരുണാ- നിധേ

ഭക്തിയോടിസ്തുതി ചൊല്ലിവണങ്ങും
ഭക്താധിരാജനിയാം കപിരാജനെ
ഉത്തമപൂരുഷൻ തൃക്കൈകൊണ്ടു
തൊട്ടുതലോടിത്തടവിത്തന്നുടെ-
യുടലിൽ ചേർത്തുടനതിമോദം
തടവുന്നേരം കപീശ്വരന്റെ കണ്ണി-
ണ്ണൊഴുകീടുന്നൊരു വിവശങ്ങളിൽ
മുഴുകി മുകുന്ദൻ പാദാംബുജ
കുഴികിടയൊഴിച്ചു [illegible]
തൊഴുകിപ്പുടികളുമിലപിതനി-
ഴിഴുകിപ്പുറപ്പെട്ടു കാന്നായി വന്ന
ഗോപീനായകനെഴുന്നെള്ളി
കോപം മനസി [illegible]
ഗോപികമാരോടു കളിച്ചു നടക്കും
ഗോപാലാകൃതി [illegible]
എന്തൊരുപായമിതെന്നീവണ്ണം
ചിന്തിച്ചങ്ങനെ മരുവുന്നേരം
സത്രാജിത്തായ മണിയും കൊണ്ടു
തത്രവന്നൊരു കാന്നായി വന്ന
വെട്ടയ്ക്കായിട്ടുവന്നൊരു സഹജൻ
കാട്ടിൽ ചെന്നു മരിച്ചും പോയി
മണിയും സഹജനുമില്ലാതായി-
ട്ടതുകൊണ്ടുള്ളൊരു സത്രാജിത്തും
ദുഷ്ടജനങ്ങളുമൊരുമിച്ചു കൂടി
കെട്ടിച്ചമച്ചിട്ടു ദൂഷണവാക്യം;

കൃഷ്ണൻതന്നെ മണികട്ടെന്നും
കൃഷ്ണനവനെ വധിച്ചാനെന്നും
പറഞ്ഞുതന്നെ കൂട്ടുകൂടിയും
പരമാർത്ഥമെന്നും പലവിധമിങ്ങനെ
നമ്മെക്കൊണ്ടു പറഞ്ഞുപരാധം
തീർപ്പതിനെന്നൊരു ഭാവത്തോടെ
നമ്മുടെ കേശവവൃത്താന്തം
നിന്നൊടു സാന്ത്വനമാശ്രയിക്കാൻ
ഇത്തരമെല്ലാം ചൊല്ലിയനേരം
പിന്നെയുമപ്പോൾ കപീന്ദ്രൻ
ജാംബവാൻ ജാംബവതിക്ക്-
ജാംബവാനാകൻ പതിയാകണം
ജാംബവതീപുരന്ദരഭിഗതെ
ഡംബരമൊന്നു നിലപ്പിക്കണം
എന്നു [illegible]
നാരായണനെ വിളിച്ചു വരുത്തി
നാനാരത്നനൽകിപ്പുറപ്പെട്ടു
വരിച്ചുപെട്ടുമണിയും നൽകി
നിന്തിരുവടിയുടെ കൃപയെ നമുക്കു
സന്തതമേകുപാർത്തീടേണം
സുന്ദരിമാർ തവ പല തരമിപ്പോൾ
എന്നുടയവൻ ബോധിക്കുന്ന
എന്നതിലൊന്നായ് വെച്ചീടേണം
നമ്മുടെ മകളെയുമെന്നേവനു
എന്നുപറഞ്ഞവളെക്കൈവച്ചു
നന്നായ് ഭക്ത്യാ പരമാർത്ഥവിനീ
ത്രയോടെ തൽപ്പദമൊട്ടുവിലസും
പൊടികളെടുത്തു ശിരസ്സിലണിഞ്ഞു
നിന്നീടുന്നൊരു വാനരപതിയോടു
നന്ദതനുജൻ യാത്രയുമരുളി
തന്നെക്കൊണ്ടു ജാംബവതീക-
കരലംതാങ്ങിയെഴുന്നെള്ളി മുദ
ഗുഹയിൽനിന്നു പുറത്തുമിറങ്ങി
സ്വജനത്തോടും കൂടീടുകനൻ
സുകൃതിമഹാവനങ്ങളകന്നു
ഭഗവാൻദ്വാരകതന്നിൽപ്പുക്കു
മിത്രജനത്തോടുകൂടീടുകനൻ
സത്രാജിത്തിൻ ഭവനംപൂക്ക

സത്രാജിത്തുമനന്തരംവിരവൊടു
പുത്രാദിസഹോദരരോടക-
ത്യുത്സാഹത്തോടുകൂടെച്ചെന്നു
സൽപദങ്ങൾവണങ്ങുന്നേരം
നന്ദനന്ദനൻ സുന്ദരവദനൻ
മന്ദസ്മിതമധുരംകൊണ്ടു
മന്ദിരമൊക്കെവെളുപ്പിച്ചുടനേ
സന്തുഷ്ടാഹ്ലാദമിയന്നുള്ള
സത്രാജിത്തിതുബോധിച്ചാലും!
ചിത്രമിതെല്ലാംവിധിയുടെ ചരിതം
സോദരമരണംകൊണ്ടുളവാകിയ
ഖേദംമനസിചുരുക്കീടേണം
സാദരമൊരുവഴികേട്ടീടേണം
മോദംമനസിവളർത്തീടേണം
നിന്നുടെസഹജൻ ഗഹനംതന്നിൽ
ചെന്നൊരുകാട്ടിലണഞ്ഞൊരനന്തരം
വന്നൊരുസിംഹമടിച്ചുഹനിച്ചുപി-
ടിച്ചുപറിച്ചാൻ മണിയെയുമുടനേ;
അവനെക്കൊന്നുപിടിച്ചാൻമണി
ജാംബവനെന്നൊരു വാനരരാജൻ
കണ്ടുബലാൽവാങ്ങി തന്നുടെ
കണ്മണിമക്കൾക്കളിപ്പാൻനല്കി
എന്നിതുവരുമെന്നതുനമുക്കൊരു-
ത്തിരുവാപപൂർണ്ണാദിദിവസം
കാന്താരങ്ങളിലെങ്ങും ചെന്നതി-
ഞെട്ടവിരുന്നുനടക്കുന്നേരം
വാനരവരനുടെ ഗുഹയിൽക്കണ്ടേൻ
ഞാനകമേനിലയിച്ചൊരുമണിയെ
മാനിച്ചവനൊടുതന്നാൻമണിയും
മണിയുംകൂടെത്തന്നാനഥവാ
എന്നാലിതുനീമേടിച്ചാലും
നന്നായ്"വരുമെന്നരുളിച്ചെയ്തു
കേട്ടൊരനന്തരമവനും"തതി-
പ്പെട്ടന്നവിടെവസിച്ചുനിനച്ചു
കഷ്ടമിതെന്നുടെ സാഹസമെല്ലാം
ദുഷ്ടതകൊണ്ടിതുമാകിച്ചുവെന്നാൻ
ഇഷ്ടജനത്തോടൊക്കെയൊരുനാളും
നിഷ്ഠുരമായിനിനച്ചതല്ലോ
വിഷ്ണുപതിയാം നന്ദസുതന്റെ
ഇഷ്ടിവരുത്താനെന്തൊരുപായം
ഇഷ്ടക്കേടിവനായതു്
നഷ്ടമിതല്ലാതെന്നുടെവംശം
വിഷ്ണുപദാശ്രിതരൊക്കെയിവന്റെ
ഇഷ്ടിവരുത്താനായിപ്പലതര-
മിഷ്ടികൾകൊണ്ടുവിശിഷ്ടതയോടെ
ഇഷ്ടിവരുത്തിവസിച്ചീടുന്ന
യഷ്ടിജനങ്ങളിൽ മുത്തവനാംഞാൻ
ദുഷ്ടതതന്നെനിനച്ചുമുള്ളൂ;
സകലമഹാജനഭൂഷണനായി-
ട്ടഖിലനിശാചരശോഷണനാകിയ
യദുനായകനെക്കൊണ്ടിഹതാനും
മോഷണമെന്നൊരുദൂഷണമെല്ലാം
ശങ്കിച്ചുണ്ടതിൽ കുറ്റംകൂടും
ഇതിമനസിവിഷാദം പൂണ്ടതി-
പശ്ചാത്താപവിഷണ്ണതയോടെ
സത്രാജിത്തുവന്നിവണങ്ങിയു-
ണർത്തിച്ചാനിതുഭഗവാനോടെ
അടിയൻചെയ്തപരാധമിതെല്ലാം
വടിവൊടുപൊറുത്തുസഹിച്ചീടേണം
അടിമലരിണയെമറന്നൊരാശ്രയ-
മടിയനില്ലതുണർത്തിക്കുന്നേൻ;
ഇങ്ങനെവിനയവിഷാദംകൊണ്ടട-
ന്നുചിതമായിനിനച്ചുംപറയി
നാഗുണമാകിന ചിലതെരുവാക്കു-
ളരമതമെന്നാർത്തിച്ചുംപറയി;
ഇത്തരമുള്ളൊരുവചനംകേട്ടി-
ട്ടുത്തമരുളിച്ചെയ്തു മുകുന്ദൻ
അത്തൽകളഞ്ഞിനിയിന്നാലുംനീ
ചിത്തവിഷാദമിതൊട്ടുംവേണ്ട
തത്ത്വമറിഞ്ഞീടാതൊരുബാലനി-
മിത്തമെല്ലാമുണ്ടായീടും
ചിത്തവികാരമിനിക്കില്ലേതും
സത്യംതന്നെപറഞ്ഞീടുന്നു
ഇതുംവളരെച്ചൊല്ലലഭിച്ചതി
ത്തണംപോയതിലച്ചീടാമോ?
എന്നരുൾചൊല്ലിക്കൊടുത്തൊരുമണിയും
വാങ്ങിവണങ്ങിസ്സത്രാജിത്തും

ദാനവസൂദനനായിക്കൊണ്ടു
ദാനം ചെയ്യാൻ തന്നെക്കണ്ടു

കന്യാരത്നത്തെ നല്ല സത്യഭാമ- യെ-
ന്നല്ലായി വരംതന്നാനും ഉല്ലാസത്താലെകണ്ടു
തല്ലാരികനതാരിത്ര ചല്ലാത്തമോദം പൂണ്ടു
മെല്ലെനിരൂപിക്കുന്നല്ലാതിൽമണിയായ്
തുല്യമായ്പാരിലെങ്ങും ഇല്ലാത്തതരുണികൾ
കില്ലേതുമില്ലതിനു നല്ലിത്താർബാണനുടെ
വില്ലിനമിനിമേലിൽ മല്ലവിശിഖങ്ങൾക്കും-
മില്ലാതേ നേരം പോലും നല്ലൊരു വിക്രമമെ-
ന്നല്ലോ മമ തോന്നുന്നു, വില്ലുംകുലച്ചുകൊണ്ടു
മല്ലീശരനൊത്തുള്ളകല്യാണത്തേടുന്ന
മെല്ലമലർവിശിഖൻ, നല്ലൊരുവദനവും
ചില്ലീലതകൾരണ്ടും സ്ഫുല്ലാരവിന്ദത്തെയും
വെല്ലും നയനങ്ങളും ചൊല്ലേറുമധരവും
പല്ലും മന്ദസ്മിതവും മെല്ലെയഴിഞ്ഞുലഞ്ഞ
നല്ലതലമുടിയും പങ്കജമുകുളത്തോ-
ടങ്കംപൊരുതീടുന്ന കൊങ്കയുഗളമതും
കങ്കേളിദളങ്ങളോടൊത്തകൈവിരലുകൾ
കാഞ്ചീഗുണങ്ങളെക്കൊണ്ടഞ്ചിതമായീടുന്ന
കാഞ്ചീസദനമെന്നെഞ്ചിൽവിളയാടുന്ന
നാട്ടിൽമികച്ചവരീടും തുടകൾമിഴിയാളെ
കിട്ടുംമമസുകൃതമൊട്ടല്ലിനിസ്സുപോൽ
ഏവംനിരൂപിക്കുന്ന ദേവദേവനായിക്കൊണ്ടു
സത്രാജിത്തുമന്നേരം സത്യഭാമയെ നല്കി
പിന്നെ സ്യമന്തകവും കന്യാദാനമായ് നല്കി
ബാലകന്മാരുടെ ശീലക്കേടുകളെല്ലാം
ചാലേ സഹിച്ചീടേണം നീലനയനനാഥാ!

ഇത്തരമുരചെയ്തു വണങ്ങും
സത്രാജിത്തിൻപാണിപിടിച്ചു
ഗാത്രത്തെപ്പുണർന്നു മുകുന്ദൻ;
ചിത്താനന്ദം തേടിക്കനിവോടു
ചിത്രമതാംമണിയവനായ്‌ത്തന്നെ
സത്വരമണിയെക്കൊടുത്തു മുകുന്ദൻ;
യാത്രയുമുരചെയ്തവനൊടുമുടനെ
മിത്രജനങ്ങളുമായെഴുന്നള്ളി
കളമൊഴിമാരുടെ കരതലയുഗളം
കനിവോടുകൊണ്ടുപിടിച്ചെഴുന്നള്ളി
കളികളുമതുളിച്ചെയ്തതിമധുരം
കളിയൊളിവിലാസം ലളിതകടാക്ഷം
യദുവരനുളവേളകിട്ടുവരുടെ
കരളിൽതെളിവുവരുത്താനായി
തെളുതെളെ വിലസും മന്ദസ്മിതമാം
കളർചന്ദ്രികയെക്കൊണ്ടവിടം
വെളുവെളെയാക്കിനടന്നാൻ കൃഷ്ണൻ
ലളിതവചനലീലാകൃഷ്ണൻ
അപ്പോഴങ്ങു ദ്വാരകതന്നിൽ
കെല്പോടുടനെ പൌരന്മാരും
ചിൽപുരുഷോത്തമനെഴുന്നള്ളു-
ന്നിപ്പോഴെന്നതുകേട്ടൊരുനേരം
തല്പരമൊക്കെയടിച്ചുകളഞ്ഞു.
നമ്മുടെതമ്പുരാനൊരുകാന്തനിന്നു
കൊണ്ടുകൾകൂട്ടിപ്പാർത്തുടനായി
കല്പനചിലതുപറഞ്ഞുടനായി
നമ്മുടെദേവനെഴുന്നള്ളുന്ന
പെൺമണിമാരണിതവരെപ്പോലെ
വെൺമയിൽവീഥിവിലസിതമാക്കി
രമ്യതയോടലങ്കരിക്കേണം
പൊൻമയമാം ചിലമണിമാളികയും
വെൺചാമരങ്ങളുമുളവാക്കണം
സമ്പന്നങ്ങളുമലങ്കാരങ്ങളു-
മിനിയും പലതു ചമച്ചീടേണം
പന്തലുമുയരത്തിൽത്തീർക്കേണം
ചന്തത്തോടുവിതാനിക്കേണം
രണ്ടുവേണം മുല്ലപ്പന്തൽ
രണ്ടുവിവാഹംകൂടീട്ടല്ലോ
കാഴ്ചക്കാർക്കുവസിപ്പാൻ ചുറ്റും
കാഴ്ചത്തട്ടുകളിട്ടീടേണം
തട്ടുകളെല്ലാമൊട്ടൊഴിയാതെ
പട്ടുകൾകൊണ്ടുവിതാനിക്കേണം
കെട്ടീടേണം പലകൊടികളും
വെട്ടീടേണം കാടുകളെല്ലാം;
നാട്ടീടേണം കൊടിമരനികരം
കൂട്ടീടേണം കൊടിയടയാളം
കൂറകൾപലതും തൂക്കീടേണം
കൂറെങ്കിലിരിപ്പാൻവേണം

ഞാണാടികളുമ്പലവകവേണം
പഞ്ചാതികളെ കാലംപോയി
കോടിസഹസ്രംപീഠികവേണം
കോട്ടകളിൽചിലതൂണുകൾവേണം
കോടികൾ പട്ടുകൾ തൂക്കീടുമ്പോൾ
കോടിപ്പോമിഹതൂണില്ലാഞ്ഞാൽ
കോട്ടകളിന്നു ജനങ്ങൾനിറഞ്ഞതശ-
കോട്ടചമഞ്ഞുവരുന്നൊരനന്തരം
കോടരതെല്ലുംചഞ്ചലമില്ലാതെ
കോട്ടകളധികം കരുതീടേണം
കൊട്ടിലുപലതും കെട്ടീടേണം
കോട്ടത്തളവും തീർത്തീടേണം
കൊട്ടകൾ വട്ടികൾ തൊട്ടികളെല്ലാം
കോട്ടമകന്നു ചമച്ചീടേണം
പത്തിപ്പലകകൾപലതുംവേണം
മുട്ടുകഴലമരക്കാലികയും
കലവറവേണം നിലവറവേണം
കലവറയിൽ ചില നിലവറവേണം
നിലവറയിൽ ചില കലവറവേണം
എള്ളുകണക്കിപ്പാൻ പലതുംവേണം
കലകളിരിപ്പാനങ്ങനെതന്നെ
പാലും തൈരും നെയ്യും മോരും
പാലപ്പുരികൾവരുത്തീടേണം
അരിയും പെരികെ വരുത്തീടേണം
പൊരിയും മലരവിലിവയും വേണം
മന്ത്രക്കാരനു മൂശ്യക്കാരും .
പന്തം നോക്കി നടന്നാൽ പോരാ
സന്തതമോരോ കോപ്പുകൾ കൂട്ടാ-
നന്തരമെന്ന്യേ നിവർത്തീടേണം
ജനങ്ങളനവധി വരുമെന്നാലവർ
പൊങ്ങിലിടിമലതടനേ കൂപ്പി
പന്തിനിരത്തിയിരുത്തീട്ടവരെ
ചിന്തതെളിഞ്ഞു ഭുജിപ്പിക്കേണം;
എന്തിനു പലതു പറഞ്ഞീടുന്നു?.
പൊന്താർമാനിനി വല്ലഭനാകിയ
തിരുവടിയുടെ വേളിയതെന്നു
ചിന്തിച്ചുല്ലാസോത്സാഹിപ്പിൽ
ഇത്തരമോരോ വാക്കു പറഞ്ഞും
സത്വരമവിടെ നടന്നു ഭ്രമിച്ചും
ചിത്താനന്ദത്തോടേ പൗരജനം-
മൊത്തു സമസ്തം കോപ്പുകൾ കൂട്ടി.

അനവധി ജനമതുകളുകൾമോടെ
നാരദമുനി പുരമണഞ്ഞപ്പോതേ
പുനരപിപുനരപി ജലധിതടേ
ഘനതരസമ്മോദർ നിറഞ്ഞവിടെ
ചിരതരമിളകിത്തിരതള്ളുന്നർ നടന്നു
പിറകിൽ നിന്നതിതരളിച്ചിലർ കടന്നു
പുരങ്ങളിലകം പൂക ചിലരിരുന്നു
പരിചൊടു കുടിലുകളൊക്കെപ്പൂരന്നു
ഭജനമൊരുവക നടന്നീടുന്നു
പടപടപരിചകൾ മുടക്കീടുന്നു
പൊട്ടുപൊട്ടെവെടി ചിലർ മുഴക്കീടുന്നു
തെരുതെരുമൃതിജനമെഴുന്നള്ളുന്നു
പരിഹാസം പറഞ്ഞങ്ങു ചിരിച്ചീടുന്നു
പരിചൊടവരെച്ചിലർ വണങ്ങീടുന്നു
ഒരു ദിശിവിപ്രന്മാരും വസിച്ചീടുന്നു
പരമപൂരുഷനുടെ വരവു കാൺമാൻ
തരുണികളൊരുമിച്ചു പുറപ്പെടുന്നു;
തരിവളകടകങ്ങൾ ഉടഞ്ഞാണുകൾ
തരമായ കനകാഭരണങ്ങളുകൾ
കരയുള്ള പുടവകൾ കുറിമുണ്ടുകൾ
തെരുതെരെയെടുത്തുടനണിഞ്ഞീടുന്നു
തിലകങ്ങൾ പലതരം ചമച്ചീടുന്നു
തലമുടിവടിവൊടു തിരുകീടുന്നു
വിലസിതമധുഗണം പൊഴിഞ്ഞീടുന്നു
മലർശരനവരോടു പിണങ്ങീടുന്നു
കളമൊഴി ജനങ്ങളും തെളിവിനോടേ
കളികളും പറഞ്ഞങ്ങു കളിച്ചുമെല്ലെ
വള്ളികൾ മുകളേറിയിരുന്നീടുന്നു
കള്ളകളമോരോവാക്കു പറഞ്ഞീടുന്നു

പെണ്ണായിട്ടു പിറന്നവരാരും
പെണ്ണെന്നുള്ളം ഭാവിക്കേണ്ടാ
കണ്ണൻ തിരുവടി തന്നൊടു ചേരും
പെണ്ണുത്തമയൊത്ത പെണ്ണായുള്ള
എണ്ണില്ലാത്ത ഗുണങ്ങളിണങ്ങും
കണ്ണൻ തിരുവടി തന്നൊടുചേരാൻ

പുണ്യം കൂടാതിങ്ങനെ നമ്മെ
തിണ്ണം തീർത്തവനെന്തൊരു പോഴൻ
നാഥന്മാരുടെ മനസ്സു വരുത്തും
സുന്ദരിമാരെക്കാണാകുന്നു;
ധന്യകളാമാക്കന്യകമാരെ-
ത്തന്നോമനയിലിവണ്ണം കാണും
ധന്യജനത്തിനു ഭാഗ്യം പോരാ
ധന്യജനത്തൊടു കൂടിവസിപ്പാൻ
മുന്നം ചെയ്യാത്ത സുകൃതം കൊണ്ടോ
നന്നായിട്ടൊരു വരനെങ്ങാവൂ
നോക്കണമെന്നൊരു നായരവന്റെ
വാക്കുകൾ കേട്ടാലെന്തൊരു കഷ്ടം!
മുക്കാട്ടും ബത കള്ളു കുടിച്ചി-
ട്ടക്കകൾ കാട്ടണമത്രേ വേണ്ടു
ചെന്നന്നായകൻ വന്നാനിന്നലെ
നമ്മുടെ വീട്ടിൽച്ചേരുവാനായി-
ട്ടെന്നാറായ്ക്കൽ തരുമവനൊരു
പായുമെടുത്തു പുറത്തു കൊടുത്തു;
ആയതുനേരം നമ്മുടെ നായര
വന്നിട്ടെന്നോടെന്തൊരു കലമ്പി
കള്ളച്ചെറുമിയാരാണിന്നി
കള്ളപ്പാഴനെ പാരാൽക്കിയതു"?
കൊള്ളാമെന്നു പറഞ്ഞു കിണ്ടിവ-
ന്നുള്ളകലങ്ങളുടച്ചുമുടച്ചു
കൊച്ചിനെ വന്നു പിടിച്ചുപറിച്ചാ-
ട്ടച്ചനിരിക്കിട്ടാനും തച്ചു
ഇങ്ങനെയുള്ളൊരു കള്ളന്മാരെ
ഇങ്ങു നടുക്കണ്ടാകുന്നുള്ളൂ;
ഒരൊരു നാരി പറഞ്ഞതുപ്രകാരം
ഉറവരെങ്കിലിവണ്ണം വേണം
വല്ലവിമാരെപ്പരിപാലിപ്പാൻ
മല്ലാരിക്കൊരു കൗശലമേറും
നല്ലജനത്തൊടു കൂടി വസിപ്പാൻ
നല്ലൊരു ഭാഗ്യം വേണം തോഴി!
ഞങ്ങൾ പട്ടത്തൂരിനടന്നാൽ
എണ്ണമെല്ലാം തോനറിയേണ്ടു
കാഴ്ചകൾ കാൺമാൻ കൊണ്ടു നടപ്പാൻ
കൊച്ചു പണിക്കരു താനേ പോരും
താച്ചൻനായരു കച്ചയെടുത്തേ
ഇഷ്ടക്കൊരുത്തു പടണമൊരു കാലം
പണ്ടു സുഖിച്ചു വളർന്നവർ താനേ-
ന്നുണ്ടാകേണം മാനിനിമാരേ!
തരുണികളിത്തരമുരചെയ്തുടനേ
പരിചൊടു കണ്ടു രസിക്കുന്നേരം
സരസിജനയനനകം പുക്കുടനേ
സരസമൊരാലയമതിലെഴുന്നള്ളി
വിവാഹമാകിയ മഹോത്സവത്തിനു
മുഹൂർത്തമൻപൊടു വിധിച്ചനേരം
മഹാജനങ്ങളുമണഞ്ഞു പാരം
മഹാപുരങ്ങളിൽ നിറഞ്ഞിരുന്നു
മഹീതലങ്ങളിൽ വിളങ്ങിമേവും
മഹീസുരേന്ദ്രാദ്യരശേഷമപ്പോൾ
വിഹീനസംഭ്രമമകന്ന യാദവ
മഹീശമന്ദിരമലങ്കരിച്ചു;
തനിച്ചു മാനുഷജനത്തിനപ്പോൾ
അനേകമുണ്ടാം മനോരഥങ്ങൾ
വിമാനങ്ങളെ നിരസ്യ ബാലഗ-
മനസ്സിലുണ്ടതിക്കുതുഹലങ്ങൾ
മുരാരിതൻ പദസരോരുഹങ്ങളെ
നിരാകുലം കില വണങ്ങുവാനായ്
തരം വരുന്നതിനെന്നു കാണണ-
മതൊക്കെയെന്നവർ നിനച്ചിരുന്നു
കെട്ടുകൾ പലതുമതിനിടെ പുരവും
കൊട്ടിലുപലതും കെട്ടിത്തീർത്തു
പെട്ടുയരം മാനത്തൊടൊപ്പ
മുട്ടുമതെന്നു കണ്ടാൽ തോന്നും
ചന്ദനവിടപികൾ കൊണ്ടു ചമച്ചാ-
നന്ദമാകിന തൂണുകളെല്ലാം;
അകിലുമരം കൊണ്ടഖിലം തീർത്തു
നാകലം നീളവുമളവില്ലാതെ
നാട്ടപ്പുള്ളൊരു മന്ത്രിപ്രവരൻ
കല്പനകൊണ്ടു പറഞ്ഞു തുടങ്ങി;
പത്തും രണ്ടും മന്ത്രികളുള്ളവ-
രൊത്തു പ്രയത്നം ചെയ്തീടേണം
ഉത്തമമാം ജനമിവിടെപ്പലവക-
യെത്തുമതെന്നു ബോധിച്ചാലും!
സത്തതിനു കൊട്ടപ്പുവരാതെ
ചിത്തമുറച്ചു ശ്രമിച്ചീടേണം;

നാട്ടിൽ വാഴുന്ന ജനത്തെ
പരിപാലിപ്പാൻ പ്രധാനം വേണം
നരവരമന്ത്രികൾ വന്നാലവരെ-
പ്പൂമുറിതന്നിൽ പാർപ്പിക്കേണം
മേളം കൂടിനൃപന്മാർ വന്നാൽ
മാളികതന്നിലിരുത്തീടേണം;
ഭക്തിത്തിരിമാർ യോഗ്യന്മാരാർ
ചൊൽക്കൊണ്ടീടിന മട്ടരികളും
ആഢ്യന്മാരാം മന്ത്രികൾ തന്ത്രികൾ
വൈശ്യമിയന്നോരു സമൂഹം
സകലജനങ്ങളുമുള്ളോരവരെ
സേവാരികൾ പരിപാലിക്കേണം
വൈദ്യന്മാരും ഗണിതക്കാരും
വന്നാലവരെപ്പാർപ്പിക്കേണം
കൂട്ടക്കാരുടെ പെട്ടികൾ വെപ്പാൻ
കൊട്ടിലുവേറെ കെട്ടീടേണം;
ശാസ്ത്രിപ്പിള്ളേർക്കരിയും കോപ്പും
പാത്രവുമങ്ങു കൊടുത്തീടേണം
കള്ളുകുടിക്കും കള്ളന്മാരുടെ
തൊള്ളയിലുടനേ മുള്ളീടേണം
വാടസ്ഥലിൽ കാക്കകൾ കാട്ടം
ചോരന്മാരെത്താഡിക്കേണം
ഒട്ടൊട്ടസ്തമനത്തിനടുത്താൽ
വെട്ടം നീളെ നിറുത്തീടേണം
വടപ്പുകളെ മുള്ളുന്നവരെ
വടിയിട്ടങ്ങു മറിച്ചീടേണം
കല്ലുതകർപ്പാനെളുതല്ലെന്നാൽ
കല്പിതമാക്കിയൊഴിക്കാവല്ലാ
കൃഷ്ണൻ തിരുവടി ശാസനമെന്നതു
വൃഷ്ണികളെല്ലാം ബോധിക്കേണം.
ഗംഭീരമിങ്ങനെ പറഞ്ഞനേരം
സജ്ജനങ്ങളുടെ മനംതെളിഞ്ഞു
മഹോത്സവങ്ങളുമുടനെ തുടങ്ങി
നൃത്തവും പുനരെട്ടുമുറവന്നു;
കന്യാമാരെയുമലങ്കരിപ്പാൻ
പെൺമാരോടിഹ ഭൂഷണകലിതരും;
കയ്യിൽവന്നതു നിരച്ചീടാതെ
കരിച്ചു കൈകളിൽ പിടിച്ചു മന്ദം

മങ്ങാ നീലരി ചുരുളും തലമുടി
കരങ്ങൾകൊണ്ടവർ വടിവിൽത്തിരുകി
കരസ്ഥമാവകളുണ്ണിയമെല്ലാ-
പ്പുനരാം കസ്തൂരി തിലകമതുവെട്ടി-
ത്തരത്തിൽ നല്ലൊരു തിലകം ചാർത്തി
വിലോലകുന്തളങ്ങളിലണിമാല
വിലാസമുള്ള വിലോചനങ്ങളിൽ
വിലാസമാകിന കജ്ജലം ചാർത്തി
വിലാസിനിമാരനുരാഗമൊടും
തെളിഞ്ഞ കുണ്ഡലമണിഞ്ഞു കാതിൽ
ഗളത്തിൽ മാലകളെത്രയണിഞ്ഞു
കരങ്ങളിൽ തരിവളകളുമിട്ടു
വിരലുകൾ മോതിരനികരമണിഞ്ഞു
സുവർണ്ണമാകിന പദതളിരുകളിൽ
സുവർണ്ണനൂപുരനികരമണിഞ്ഞു
സുവർണ്ണക്കോപ്പുകളവരു ചമഞ്ഞു
കുമാരിമാരൊടുമിടചേർന്നങ്ങനെ
പ്രമോദമോടിഹ സഖികളുമെല്ലാം.
ഫുല്ലവിലോചനനായ മുകുന്ദൻ
മുല്ലപ്പന്തലിലന്നുള്ളി
കല്യാണികളാം കന്യകമാരുടെ
കല്യാണോത്സവസമയത്തിങ്കൽ
ഉല്ലാസത്തോടു വേണ്ടുംവിധികളു-
മെല്ലാമങ്ങു കഴിഞ്ഞതരോതാം
ഭൂമീസുതയാക്കന്യവധൂനവും
കാർമുകിൽവർണ്ണൻ ദാനംചെയ്തു;
ആമോദത്തോടു മംഗലസമയേ
രാമാപാണിഗ്രഹണം ചെയ്തു
ജാംബൂനദവും പട്ടും വളയും
താംബൂലങ്ങളുമവനിസുതന്മാ-
ർക്കംബുജനയനൻ ദാനം ചെയ്തഥ
ജാംബവതിയെയും വേട്ടാനുടനേ
പാവകസാക്ഷികമാകിയകർമ്മം
പാവനമാമതു കഴിച്ചു മുകുന്ദൻ
ദേവകിവസുദേവാദികളോടും
ദേവിയതാകിയ രുക്മിണിയോടും
സേവകരാകിയ വൃഷ്ണികളോടും
കേവലമൊരുമിച്ചങ്ങനെയുള്ളി

പള്ളിമറമാനിനസാദൃശം പൂണ്ടി-
ന്നുള്ളിൽ പരിചൊടു മാറ്റാനിട്ടും
സൂത്രമടിച്ചു വെയ്ക്കുന്നേരം
കാര്യക്കാർ പലരെണ്ണയെടുപ്പാൻ
എണ്ണത്തൊട്ടിലൊഴിയിക്കുന്നു
എണ്ണയെടുത്തു കൊടുത്തു തുടങ്ങി
കെട്ടുതിരിക്കിലുറക്കിട്ടവരായി
പട്ടന്മാർ വന്നാസ്ഥവിളിച്ചു
തട്ടിന്മേലെ നിന്നാരിടസ്സുകൾ
കാട്ടിപ്പരിചൊടു മാറ്റിത്തുടങ്ങി;
ചടപടനെന്നവർ മുടിയിലടിച്ചും
വടിവൊടു തേച്ചു ജടയിലൊലിച്ചും
താളിത്തട്ടിന്നരികെച്ചെന്നാ-
ത്താളിക്കാരോടു മുള്ളു പറഞ്ഞും
താളിപിഴിഞ്ഞവർ കണ്ണിലൊഴിച്ചും
താളിച്ചളിയിൽ തെറ്റിവീണും
ഇഞ്ചകളൊട്ടു പിടിച്ചു പറിച്ചും
സന്ധികളിൽ ചിലരാക്കിയൊളിച്ചും
വഞ്ചിച്ചവരെ സന്ധിപിടിച്ചും
വഞ്ചിയിലേറിക്കരപറ്റിച്ചും
കടവിലിടഞ്ഞു തടഞ്ഞു കുടഞ്ഞും
ചിലരവതള്ളും ചിലതു കളിച്ചും
സോമൻപുടവകൾ നാർപുടകളും
കെട്ടിയുടുത്തഥ പാളത്താറും
കൂട്ടിത്തിരുത്തരെയാടിയടക്കം
കൊട്ടിലുപുക്കിട്ടിപ്പിഴിച്ചും
വട്ടക്കൂട്ടം പട്ടന്മാരുടെ
പട്ടംകെട്ടാലെത്ര വിചിത്രം!
അപ്പോളൂട്ടക്കളമതിനിൽവിളമ്പുതൊ-
ടമ്പുതമെങ്ങനെവാഴ്ത്തീടേണ്ടു
കൊള്ളിയടുപ്പിൽ തള്ളുന്നു ചിലർ
വെള്ളംകോരിനിറയ്ക്കുന്നു ചിലർ
ഉള്ളനടിച്ചു നുറുക്കുന്നു ചിലർ
പൊള്ളുപറഞ്ഞു ചിരിക്കുന്നു ചിലർ
ആത്രശ്ശേരി ചിത്രമ്പള്ളി
പാത്രമെടുത്തിട്ടു പാച്ചാറായി
പാത്രത്തിനുപിടിപ്പാൻ നല്ലൊരു
പാത്രമതേന്നാനിക്കളിതെന്നും
തൊട്ടാശ്ശേരി എറിശ്ശേരിക്ക-
ചട്ടുകമായിട്ടിടേണം
കടുകശ്ശേരി കടുകവറുക്ക
വെങ്ങിശ്ശേരി തേങ്ങവറുക്ക
പക്കപ്രഥമൻ വെക്കണമെന്നാൽ
തെക്കത്തിന്നൊരു തക്കപ്പുമേറം
ചിറക്കാറ്റിന്നു സരസതയേറും
ചിറക്കാറികൾ ചമപ്പാനെന്നും
വഴുതക്കാട്ടും വഴുതിപ്പോമേ
വഴുതിനങ്ങാക്കറിവെക്കുന്നേരം
നെല്ലിക്കാട്ടുമഠൻ മൂന്നാമൻ
നെല്ലിക്കാക്കറിവെപ്പാൻ കൊള്ളാം;
ഉപ്പുകുറ്റം നോക്കാനാപ്പൻ വേണം
വമ്പന്മാരിൽ കെങ്കേമന്മാർ
ഉപ്പേരികളുടെ പാകം വരുമാ-
ന്നുപ്പള്ളിക്ക ശരിയല്ലാരും
വെള്ളംപോലെ വെള്ളമൊഴിപ്പാൻ
കണ്ണന്മാരവരുടെ കിരുവൊരി
മൊന്തകളിന്നിവർ തന്നെ വരണം
മൊന്തയിൽനിന്നു പകർന്നീടേണം
ഉഴക്കാരെ പാഴ്പാനരി
വാഴക്കായുപ്പേരിയാകില്ല
ഉപ്പുകൊള്ളും കൊട്ടുറിച്ചുമതി
ഉപ്പേരിക്ക നറുക്കിടേണം
ഏങ്ങാക്കാട്ടിരി ചൊല്ലുന്നെന്നാൽ
തേങ്ങയരച്ചു തീരതിയായില്ല
ഇങ്ങനെ പലതും പറഞ്ഞു കൈകൊണ്ടു
ഭംഗിയൊടൊരു പചിച്ചുതുടങ്ങി
നാനാവട്ടളുകളൊരിട്ടൊരാമ
സന്ധിയഴിച്ചു മുറുക്കത്തുടങ്ങി
ഇലപ്പുകയിലതരിമ്പില്ലാഞ്ഞാൽ
നമുക്കുമുറുക്കിന്നു സുഖമില്ലേതും
പാക്കും വെറ്റിലയുണ്ടെന്നാകിൽ
ത്തുക്കം നോക്കണമെന്നുടെ കഴലിൽ
തന്നുടെ കഴലിൽ പുകയിലയെന്നു
മുന്നം ഞാനോ കണ്ടിട്ടില്ല
വെറ്റിലപറനാലുള്ളൊരുപായം
മുറമതുരുക്കും നമ്മോടുകൂടാ

കണ്ടപ്പോലെ കണ്ടതുപോറി
തിന്നുടിക്കനമുക്കിരല്ല്യും
തിന്നുടിക്കും ഞാനൊന്നിങ്ങനെ
വന്നുപറഞ്ഞാലടിയുംകൊള്ളും
തല്ലികൾമുമ്പിൽപിള്ളകളിഹം
കല്ലുകൊഴുന്നും തല്ലിപ്പൊരിച്ചും
നയമരോടടിയുംകൊണ്ടു
പായുംനീയോ നമ്മെയടിപ്പാൻ
തിന്നയടിച്ചാലാരെത്രപ്പൂം-
ഞങ്ങടെമുമ്പിൽ വരുന്നവനെന്നും
കന്നത്താടേ ഞാനടികൊണ്ടാൽ
തിന്നെള്ളടയതൊപ്പിക്കണ്ണനമോ
തില്ലെടപോഴ നില്ലെടപോഴാ
തല്ലതിനല്ലയുന്നിഞ്ഞിടുന്ന
എല്ലുകളെല്ലാം തല്ലിയൊടിപ്പൻ
പല്ലുകൊണ്ടും പല്ലുകൊഴിപ്പൻ
ഉത്തരമോരോവാക്കുപറഞ്ഞും
അന്യമഹീസുരരിരുവരതമ്മിൽ
സപരമുടനെയടിപ്പതിനായി
പലകവലിച്ചുപിടിച്ചതിനാലവർ
വാഴ്‌വരികളിൽകറിമുണ്ടമുറുക്കി
വിഘ്നിതങ്ങളും നടിച്ചുതുടങ്ങി;
കിടുകിടെമേനിവിറച്ചുതുടങ്ങി;
കൂകടെയുടലുവിയർത്തു വിയർത്തും
വടിവൊടുതങ്ങളിൽ മുണ്ടുപിടിച്ചും
കേളുതടഞ്ഞവർ മണ്ടിനടന്നൊരു
അന്നുകൂടെ മറിഞ്ഞതവിനാ
കണ്ടുവസിക്കുന്നാളുകളെല്ലാം
കൈകൊട്ടിക്കൊണ്ടാർത്തുവിളിച്ചു
എത്രവെപ്പാനമരുന്നൊരുനേരം
പലരും വന്നു കൂടിച്ചുതുടങ്ങി
സ്ഥലവുംവച്ചുവസിക്കുന്നാളുകൾ
കലഹിച്ചുതു പറഞ്ഞുതുടങ്ങി
അരവച്ചോരു നിലത്തുവസിപ്പാൻ
അന്നൊരവരേറ്റു കലുഷചിത്തം
അങ്ങടെനിലമല്ലതുമതൊന്നാൽ
മൂന്നാമതൊന്നൊരു മുണ്ടുവിരിച്ചു
മുണ്ടുവിരിക്കും മുമ്പെയതൊന്നും

രണ്ടുവരച്ചുതുകണ്ടീടട്ടെ താൻ
രണ്ടുവരച്ചുതുപാർക്കുന്നാനും
കണ്ടില്ലാ ഞാനെന്നൊരുവൻചൊന്നാം
കൊട്ടിലിലിങ്ങനെ സർവ്വജനങ്ങളു-
മൂട്ടിനുവന്നിരിന്നൊരു സമയേ
കൂട്ടുകറിക്കാർ വരവുതുടങ്ങി
കൊട്ടവൂകളിലും മുറവും മാറ്റിയു-
മൊട്ടൊഴിയാതെപൊടിച്ചുകലക്കി
തട്ടപ്പുഴുപ്പൊടി പച്ചുകൊഴുന്നും
വാട്ടുമകന്നൊരു പച്ചപ്പുഴുവും
രാമച്ചപ്പൊടി പിച്ചുകമലതം
ചട്ടറിടിന പെമ്പകമൊട്ടും
മട്ടലർപലതും പനിനീരെന്നിവ
കൂട്ടിയിളക്കിപ്പുരിമളമോടിട
കൂട്ടിനചന്ദനപങ്കം പരിപൊരു
തട്ടകമതിലൊഴുക്കുംകൊണ്ടൊരു
കൂട്ടമൊഴുക്കുകൊഴുത്തുതുടങ്ങി
പാത്തും മലയജകുങ്കുമമെല്ലാ-
മന്തണർപന്തിയിൽ വന്നുതുടങ്ങി
എലവച്ചങ്ങനിരന്നുതുടങ്ങി
ജലവുമെഴുത്തുകൊടുത്തുതുടങ്ങി
മലരതുപോലെ വെളുത്തൊരു ചോറും-
വിളമ്പി വിളമ്പിയെടുത്തുതുടങ്ങി
ഉപ്പേരികളും പലവകയുണ്ടു
കെല്ലാടങ്ങുവിളമ്പീടുന്നു
പപ്പടമെന്നതു പലതും മുപ്പതു-
മൊപ്പിച്ചങ്ങുവിളമ്പീടുന്നു;
ആനച്ചുവടൻ പപ്പടമൊരുവക
മാനിച്ചങ്ങുവിളമ്പീടുന്നു
ചക്കപ്രഥമനുമതുകൂടി
തുക്കിക്കണ്ടാലെളുതെപ്പൊണ്ടു
പ്രഥമനതിലടപ്രഥമൻപോൽ
പ്രഥമനിതെന്നൊരു ധൂളിപറഞ്ഞു
വെല്ലുണ്ടാക്കിയ കറികറിയൊന്നിലു-
മിച്ഛയിനിക്കില്ലെന്നൊരു ഘട്ടവാ
പച്ചടിസാറ പരിപ്പുണ്ടാനാ-
ലാച്ചിയുസാപ്പാടെന്നൊന്നൊരുവൻ
ഞാനമ്പൂതിരിപ്പീത്താറെയളി
ഒമ്പതപൊട്ട പുളിശ്ശേരിയെ

ഒന്നെടുത്തവനോ സാമ്പ്രതമായി
സാപ്പാട്ടക്കായ് വന്നവരെന്നാ
പണ്ടാരപ്പുരയിൽ ചില ഉപ്പാദം
വെപ്പിലെ പാത്രം കോരിക്കെ വറുവാ
സാമ്പാറിനും പച്ചടികിച്ചടി
പപ്പടം കിട്ടാഞ്ഞു തെറ്റന്നൊരുവൻ
കരയിരിക്കാൻ കറിയില്ലാഞ്ഞാൽ
പൊത്തവിളമ്പണമെന്നാനൊരുവൻ
ഓടനാറണ്ണാ മണിയാ സ്വാമി
ശാമ്പു സുബ്ബാ വെങ്കിടരാമ
സീതാരാമാ കൊള്ളൂരാനാം
ആനപിട്ടർ മണിയൻ ഞൊണ്ടാൽ
അപ്പുപ്പാ ചില മുഷ്കുകളൊന്നും
അപ്പന്മാരുടെ മുതലൊന്നെത്തും
പൊടികള പൊടികളപ്പോട്
ചോറൊരിടക്കഴിയിങ്കെപ്പോട്
ഇത്തരമോരോ വിപ്രന്മാരുടെ
ഉക്തിരസോത്സവമേറ്റം വിചിത്രം
പാലുകറക്കിയെടുക്കുന്നു ചിലർ
വാരിച്ചുള്ളതെടുക്കുന്നു ചിലർ
നാരങ്ങാക്കറി മാങ്ങാക്കറിയും
മോരും നെയ്യതുമെടുക്കുന്നു ചിലർ
വെള്ളപ്രായസമുണ്ടുവരുന്നു
മെല്ലെയിരുന്നു ചെലുത്തണമെന്നും
കണ്ണാംവെന്തു കഴിപ്പതിനിന്നീ
വന്നവരാങ്ങളിൽ മുമ്പിലെന്നും
കൊണ്ടാരണ്ടുക വെപ്പിലെന്നും
കൊണ്ടാ പപ്പടമിവിടെ വരണം
കൊണ്ടാട്ടാന്നു ഇനി പള്ളിയിന്നി-
ങ്ങുണ്ടായീടിന കൗതുകമോർത്താൽ
കണ്ടാലൊരു മനോഹരമതിനെ
കൊണ്ടുപുകഴ്ത്താനെളുതല്ലല്ലും
ഗോസായികളുണ്ടങ്ങോരു ദിക്കിൽ
അങ്ങളിലോരോന്നരുളുന്നു,
വമ്പന്മാരെ വിളിക്കയുമവ-
രൊപ്പമിരുന്നു ഭുജിക്കുന്നേരം
ജയജയരാമാ സീതാരാമാ
രാജാരാമാ കോദണ്ഡരാമാ
കുമാരമുരുക കോനമുരുക
സ്വാമിമുരുക കാശിമുരുക
കൂരാട്ടിക്കാണിക്കാരാരെയൊവോ
നാരാട്ടിക്കാണിനിന്നിതാരും
ബ്രാഹ്മണർവാദാവൻ മാരോ
വച്ചുപാനീയദാരേദാരലോ
പത്താലാരേവാക്കാരിലാരേവാ
പൊന്നുകാരേവാകലിയാരേവാ
ഉറിയാരേവാ കൂർമ്മയാരേവോ
സുപാരിലാരേവാസക്കരിലാരേവോ
പൂരിയാരേറാദസ്തുലാരേവോ
ധിക്രായാരേരാതമാക്കയാരേരോ
സുരണ്ടയാരേറാകറലാലാരേവോ
രേരവായാരേറാരെരിക്കാറാബ്
പാനിപ്പിയോരെമരാപെടണം
ഉത്തരമായികം കരകം കരകം കര
ജാനെറ്റാരജാമുരജാഥാജാരെ.

ഇത്തരമോരോ കോലാഹലമു-
ണ്ടത്തൽപ്പൂരം പൂരങ്ങളിലെല്ലാം
വാണിയർതോറം കണ്ടിപ്പട്ടികളൊരുവക
വാണിഭവും വച്ചുണ്ടു വസിച്ചു
വാണീടുന്നതു വാഴ്ത്താൻ നമ്മുടെ
വാണിക്കില്ലും പ്രൗഢതപോരാ
ഇത്തരമോരോ ഘോഷത്തോടെ
രാത്രികഴിച്ചും പകലുകഴിച്ചും
മികവേറുന്ന വിവാഹമഹോത്സവ-
മഴകൊടങ്ങു കഴിഞ്ഞതു ഭാമയാം
വനമദഗാമിനിമാരുമുടനെ
നാരികളന്നവർ ഗമനം ചെയ്തു
നന്ദതനുജൻ സുന്ദരവദനൻ
സുന്ദരിമാരൊടു കൂടിസ്സുഖമേ
കന്ദർപ്പോത്സവ കേളികളാടി
നന്ദികലർന്നു സുഖിച്ചു വസിച്ചു
എന്നതുകൊണ്ടു പറഞ്ഞിതു ഞാനും
യത്നം ചെയ്തു വരുത്താനെല്ലാം
ഇക്കഥ കേൾക്കണമെന്നതും ചെയ്തു
മിക്കതുമടിയനണഞ്ഞിതു ചൊന്ന
ഉലകിതെ ചെറുമാളൊരു സചിവൻ
പലതുമുണർത്തിച്ചവിടെ വസിച്ചു.

ഇതി സ്യമന്തകം ഓട്ടൻതുള്ളൽ സമാപ്തം.

രാമാനുചരിതം

ഓട്ടൻതുള്ളൽ.

കാരണപൂരുഷനാകിയ ഭഗവാൻ
വാരണവരദൻ വാരിജനയനൻ
ദ്വാരാവതി പുരിതന്നിലുദാരം
ദാരങ്ങളുടെ സമ്മോദത്തോടും
സാമോദം വാണരുളീടിന കാലം
നാരദമുനിവരനൊരുദിനമപ്പോൾ
നാരായണനെക്കാണ്മതിനവിടെ
പാരാതെഴുന്നള്ളിനിഗൂഢം
പതിനാറായിരമെട്ടും സ്ത്രീകടെ
പതിയാകുന്ന പരമ്പൂരുഷൻ താൻ
ഇതിമാനുഷനിവനെങ്കിലുമനവധി
മതിമുഖിമാരൊടു ക്രീഡിപ്പാൻ
മതിയാകുമോ താനൊരുവൻ പുന-
രിതിനുടെ കൌശലമുണ്ടറിയേണം
പ്രതിദിനമോരോ നാരികളോടും
രതിസുഖമനുഭവമെന്നു വരുമ്പോൾ
ഉഴവില്ലാതൊരു പുല്ലുകിളിർത്തൊരു
പഴനിലമെന്നാകുന്നതെ സ്ത്രീകൾ
ക്ഷീണംവരുവാൻ വളരെക്കാലം
പാഴിലിരുന്നോ സംഗതിക്കു്
മുപ്പത്തെട്ടുമൊരാണ്ടും വർഷം
മാസംപത്തും ദിവസമൊരെട്ടും
അങ്ങുകഴിഞ്ഞാലൊരു ദിനമവനൊടു
സംഗമമംഗനമാർക്കുലഭിക്കും;
ഞങ്ങൾക്കറിവതുമല്ലയോ നാരികൾ
കണ്ടാലാകാതായുതരപ്പോൾ,
തണ്ടാർമാതിൻകണവനമായവർ
വണ്ടാതായ്സുതമക്കാലത്തു
തലമുടിയൊക്കെ വെളുത്തുനരച്ചും
മുലയിണതൂങ്ങിയുലഞ്ഞു ചമഞ്ഞും
ചില പല്ലിന്നിളകും വരുമൊരു
വിലപിടിയാത്തവളായ്ത്തുതരപ്പോൾ
ആയവരും പൊറാവരും പെണ്ണെന്നാൽ പുന-
രവളും പൊറാ തുടങ്ങുമതങ്ങിനെ
മകളും മകനും മരുമകരും മകനും
വകപലതിങ്ങനെ തീർന്നാലവിടെ
സുഖമില്ലെന്നും വന്നുഭവിക്കും
കാളിയമഥനൻ വളരെസ്ത്രീകളെ
വേളികഴിച്ചതുമുചിതമായില്ല;
കേളികൾ സുഖമില്ലിസ്ത്രീകളെ
ലാളിക്കുന്നതുമെങ്ങനെ കൃഷ്ണൻ
മുററമൊരുത്തിയെലാളിക്കുമ്പോൾ
മററൊപ്പെണ്ണിന്നു മുഞ്ഞികരക്കും
തെററന്നവളെസ്സമ്മാനിച്ചാൽ
കുററംമററവളൊന്നുണ്ടാക്കും
അററമതില്ലാതംഗനമാർക്കിഹ
കൊററക്കാഴ്ചയും കോപ്പുകൾ തീർത്തും
പോറിന്നു കടകം മത്തളമുള്ളിയു-
മോരം പലവക ചിലവുകളിട്ടും
വളരെ സ്ത്രീകളെ വച്ചു പൊറുത്തും
ഒരു പുരുഷൻ മുതലുള്ളതു ശേഷം
കളവാണല്ലൊരു സംഗതിയാകും
കളവാണികളിൽ കാമകമുഴുത്താൽ,
നളിനവിലോചനനാകിയ കൃഷ്ണനു
നാരികളനവധിയുണ്ടായതിനാൽ
കളിപറകല്ലൊരു നേരവുമുള്ളിൽ
തെളിവില്ലെന്നും വന്നുഭവിക്കും
വാസ്സുതമസ്സുനമുക്കെന്തതിനാൽ
ഈശ്വരവിലസിതമാർക്കറിയാവു
നന്ദകുമാരൻ ബോധിക്കാതെ
ചെന്നുപതുക്കെയൊളിച്ചൊരു ദിക്കിൽ
നിന്നുടനൊന്നു വിശേഷമറിഞ്ഞു-
ങ്ങിന്നുനമുക്ക ഗമിച്ചീടേണം.
ഇത്ഥം നാരദമുനി തന്നുടെ
ചിത്തം തന്നിൽ വിചാരിച്ചങ്ങൊരു

പുത്തൻമണിമാളികമുകളേറി
പുരുഷോത്തമനുടെ ശയനഗൃഹത്തിൽ
ജാലകവാതിൽ പഴുതിൽ കൂടെ
ചാലെയൊളിച്ചഥ നോക്കുന്നേരം
ഉത്തമപൂരുഷൻ വെററിലയും തി-
ന്നുത്തമകാമിനിമണിയൊടു ചേർന്നഥ
മെത്തകളേറി മനോജവിലാസം
ചിത്തസുഖേന കഴിപ്പതു കണ്ടു
ഉന്മത്താന്തകനിവളോടുകൂടി
ചേർന്നുശയിക്കും ദിവസമതല്ലോ
എന്നതറിഞ്ഞു മുനീന്ദ്രൻ മറെറാരു
മന്ദിരസീമനി ചെല്ലുന്നേരം
അവിടത്തിൽ പുനരംബുജനേത്രന-
മവികലസുന്ദരിയാകിയൊരു പെണ്ണും
പകിടകളിച്ചും കൊണ്ടു രസിച്ചും
വികടവിനോദം വാണരുളുന്നു;
മറെറാരു ഭവനേ ചെന്നു മുനീന്ദ്രൻ
പാററിയൊളിച്ചഥ നോക്കുന്നേരം
കററക്കുഴൽ മണിയൊരുവൾ മുകുന്ദ
നൊററതെറുത്തു കൊടുപ്പതു കണ്ടു
എതിർഗേഹാന്തേ ചെന്നു മുനീന്ദ്രൻ
കതകിൻ നികടേ നോക്കുന്നേരം
ചതുരൻ കൃഷ്ണനുമൊരു സുന്ദരിയും
ചതുരംഗം വയ്ക്കുന്നതു കണ്ടു
വീണാധരമുനിമറെറാരു ഭവനേ
കാണാതവിടെയൊളിച്ചഥ നോക്കി;
ചേണാർന്നീടിന മധുസൂദനനും
എണാങ്കമിഴിയാകിന പെണ്ണും
വീണാവേണുവിനോദത്തോടെ
കാണായവിടെ രമിക്കുന്നതുമഥ
പരഭവനാന്തേ ചെന്നു മുനീന്ദ്രൻ
പരമപുമാനെയുമവിടെക്കണ്ടു;
പരിമളമിളകിന മലയജമൊഴുകും
പരഭൃതമൊഴിയുടെ കുചഭരയുഗളം
പരിചോടു തിരുമാറിടമിഹ ചേർത്തഥ
പരമസുഖേന പുണർന്നീടുന്നു;
പ്രാണാധിപനാം മാധവനങ്ങിനെ
എണമിഴിയുടെ പാദസരോജേ
വീണാശു വണങ്ങീടുന്നതുമഥ
കാണായ്വന്നിതു മറെറാരു ഭവനേ
നലമൊടു മററൊരു ഗേഹേ കൃഷ്ണൻ
ചലമിഴിയേ നിജമടിയിലിരുത്തി
തലമുടി പിടിച്ചവിടുർത്തീടുന്നതു
സുലളിതമവിടെക്കാണായ്വന്നു;
കലിതകുതൂഹലമന്യഗൃഹത്തിൽ
കലിമുനി ചെന്നു കരേറും നേരം
ജലജദലേക്ഷണനേവം നല്ലൊരു
ചലമിഴിയെ നിജമടിയിലിരുത്തി
മലയജപങ്കിലകുചമുകുളങ്ങൾ
മുലകളിലണിയിക്കുന്നതു കണ്ടു
കലഹപ്രിയമുനിതാനഥ മറെറാരു
നിലയം തന്നിൽ ചെല്ലുന്നേരം
വലരിപുസഹജനൊരംഗനതന്നുടെ
മുലയിണമെല്ലെത്തൊട്ടുതലോടി
കലഹിക്കുന്നതു കാമിനി! നിന്നുടെ
മുലയിണയാണ മറെറാരു നാരിയെ
വലനം ചെയ്കില്ലാ ഞാൻ സുശീലേ!
കലുഷതകളക കളമൊഴിമൌലേ!
കലദൈവതമേ വരികസമീപേ
ബലഭദ്രാനുജനിങ്ങനെയവളോടു
ചലമൊഴിഹൃദയമറിഞ്ഞു പറഞ്ഞു
കലഹം തീർത്തവളോടലിവോടെ
തിലകക്കുറി ചേർക്കുന്നതു കണ്ടു;
തദ്വിധമററൊരുഗേഹേ കൃഷ്ണൻ
മദ്ദളമൊത്തിപ്പദവും പാടി
പദ്യം ചൊല്ലിപ്പാത്രങ്ങളിലിടിനാ
വിദ്യാവിനോദവിലീനൻ കണ്ടാൻ
ദോഷമകന്നമറെറാരു ഭവനവി-
ശേഷമതറിവാൻ ചെല്ലുന്നേരം.

മല്ലാരിഭഗവാനൊരു മല്ലാക്ഷിയൊടുംകൂടി
മുല്ലായുധകേളിയിലുല്ലാസത്തോടുംകൂടി
മെല്ലെവരികതടവിലുള്ള മിന്നമലർ
വില്ലേന്തിവരുന്നൊരു മാരൻ മദനനെന്നെ
കൊല്ലുന്നതിനുമുമ്പേതെല്ലും മടിക്കാതെ
വെല്ലം പഞ്ചസാരയും വെള്ളമധരമതും
മെല്ലെന്നു തരിക നീ കില്ലൊന്നുമിനി വേണ്ടാ;
നല്ലതിനേരമൊരു വല്ലായ്മയുണ്ടാകാതെ

നില്ലത്തിരക്കേണമസികിപ്പില്ലതിപ്പോളെന്തേ?
മുല്ലവിശിഖനെ ഭസ്മീകരിച്ചകാന്ത-
വല്ലി! നീയെന്ന്യേ ഭ്രതിയില്ലില്ലാ നമുക്കിന്നു
ഇങ്ങനെയോരോ ചതുരതനാൽ മുകുന്ദനോ-
ടൊന്നായോരോന്നു ചൊല്ലുന്നു കേട്ടുടൻ
തിങ്ങിന മോദാൽ നാരദമുനി
യെങ്ങുമൊരോരോ ദിക്കിലുഴറ്റി
മൂന്നരം ഹരിചരിതം പാടി
മൂക്കിൽ വിരലും വെച്ചു നടന്നു;
നിരക്കെപ്പതിനാറായിരമെട്ടു
മിഴിമാർക്കുള്ള സുവർണ്ണഗൃഹത്തിൽ
എല്ലാശയനഗൃഹങ്ങളിലും ചെന്നു
മല്ലാന്തകനാം മഹിതനിയുമായി
സല്ലാപാദി സുഖേന നയിച്ചിട്ടുള്ള-
മുല്ലാസലീലകണ്ടു മുനീന്ദ്രൻ;
കൃഷ്ണഹരേ മധുസൂദന മാധവ!
വൃഷ്ണികുലേശ്വര! വിശ്വംഭര! ജയ
വിസ്മയമീശ്വര തവ മഹിമാവും
തസ്മിൻ സ്വാമിൻ നാഥ നമസ്തേ
സുസ്മിതനാകിയ നാരദനിങ്ങനെ
വിസ്മിതനായി വണങ്ങീട്ടുടനെ
രുക്മിണിതന്നുടെ ഭവനത്തിലിനി
രുക്മിണിയരികെ ചെന്നു മുനീന്ദ്രൻ
ഒട്ടും മടിയാതേവമിനി പറവാൻ
വട്ടം കൂട്ടിവസിച്ചു ഗുണം മഹ.

ധരികളി ചൊല്ലു വിദഗ്ദ്ധതരുണേ
സൽഗുണശാലിനി വാരണഗമനേ!
ഹരിവല്ലഭമാർ പതിനാറായിര-
ത്തെണ്ണായരിമാരതി സുന്ദരിമാർ
അതിലധികം പുനരെട്ടിനതാംഗിക-
ളതിലും സുന്ദരി നീയും ഭാമയും
അതിശയമാകിന ഹരികാമിനിമാ-
രിതിനൊരു സംശയമില്ല സുശീലേ!
അതിലും ഹന്ത നിനക്കു വിശേഷി-
ച്ചുള്ള സൌഭാഗ്യമിതെന്തു പ്രസിദ്ധം;
എന്നിഹ പലരും പറയുന്നതു കേട്ട-
തിന്നെ തന്നെ നമുക്കും ബോധം.

സത്യഭാഷിണി രുക്മിണി നീയും
സത്യഭാമയും സമ്പ്രതി തുല്യം
സത്യസന്ധനാം കൃഷ്ണനിങ്ങളിൽ
നിത്യരാഗമൊരു നീക്കവുമില്ലാ;
എങ്കിലും കിമപി സംശയമിപ്പോ-
ളെങ്കലുള്ളതിഹ ഞാനുരചെയ്യാം
മങ്കമാർമണി നികുരമ്പെപ്പാരു
പങ്കജാക്ഷനൊരു കളത്രമാകാൻ
സത്യഭാമയാണൊന്നു മുതിർന്നതു
സത്യമുള്ളിയാം നീയറിയുന്നോ
ഗ്രന്ഥമന്ത്രമോ കിമപിയവൾക്കൊരു
ഗ്രന്ഥതന്ത്രമോ ഉണ്ടു നൂനം;
പ്രൌഢനാകിയ ഹരിക്കവൾ തങ്കൽ
ഗാഢരാഗമുളവായിതു കാലം;
പാരിനീശനമരേന്ദ്രബലത്തെ
പോരിലൻപൊടു ജയിച്ചു മുകുന്ദൻ
പാരിജാതമപി ഹന്ത ഹരിച്ചു
പാരിടത്തിലതു കൊണ്ടിഹ പോന്നു
ആരുമാർക്കുമറിയാതൊരു ദിക്കിൽ
ഭേദമാറി വിലസുന്നു പകുത്തി
തന്ത്രമൂലമിട്ടു നനച്ചു
ചിത്രമേറിലകൊണ്ടു പരത്തു
പത്മരാഗമണിയും മണവും ചേർന്നു
പത്മനാഭനുടെ ഭാമിനിയാകും
സത്യഭാമയുടെ മന്ദിരമിപ്പോൾ
സത്യലോക സുരലോകസമാനം.

ഇരിക്കുന്നജനങ്ങൾക്കു നിനക്കുന്ന ദ്രവ്യമെല്ലാം
തെളിക്കുന്ന ദാനം ചെയ്യാനൊരിക്കലും കുറ-
വില്ലാ,
ഉരിക്കത്തിരുവരെ മരിക്കൽ മുളച്ചുകൊണ്ടു
മരിപ്പാറാസ്തുടങ്ങുന്നോരിപ്പാളിക്കൂട്ടമെല്ലാം
നിറപ്പോടെ പാരിജാതത്തരുപ്രൌഢനോട്ടം
ചൊന്ന-
ങ്ങിരിക്കുന്നോരതിന്റെ പരക്കുന്ന കൊമ്പുകളി-
ലിരിക്കുന്ന പട്ടും പൊന്നും
പെരുക്കുന്ന നെല്ലും വിത്തും
കൊതിക്കുന്നതെല്ലാം താഴെ
പതിക്കുന്നതൊന്നു കാണാം.
ഉടുപ്പാനില്ലാത്തവൻ പ-
ട്ടുടുത്തു കങ്കണം കൈയിൽ
തൊടുത്തു കാതിലെങ്കിലും
കടുക്കൻ പോലുകൊണ്ടൊരോ

മിടുക്കന്മാർ നെല്ലരിയും
പൊതുക്കുന്നു ചാക്കിൽ കെട്ടി
നടക്കുന്നു വീട്ടിൽ ചെന്നു
കിടക്കുന്നു നാരിമാരും
കൊടുക്കുന്നു ദേവന്മാരെല്ലാം;
കടക്കാരും ഭയന്നു വന്നു
തടുക്കാതെ ദ്രവ്യം വാങ്ങി
നടക്കും പുരങ്ങളെ മാറി
നടക്കുന്നു സന്തോഷിച്ചു
കൊടുക്കുന്നു ചേലയെല്ലാ-
മെടുക്കുന്നവർക്കും കൂലി
കൊടുക്കുന്നതിന്നുമേലും
മടിക്കുന്നാരില്ലക്കാലം.

തരുണീകുലമണിമാരവസിക്കും
പുരമതിൽ മരുവിന്നൊരുതരസുരതത
ധനധാന്യാദികളെല്ലാം കരുതും
തെരുതെരെയങ്ങു കൊടുക്കും താനും
തെരുവുകളും വീടുകളും നാടുകളെല്ലാം
പെരികിന ധനധാന്യാദികൾ കൊണ്ടിഹ
പരിപൂർണ്ണോന്നതമായ് വന്നിതുപോൽ!
നരവരസുന്ദരി രുക്മിണിബാലേ!
ഉത്തമവൃത്തകസുരവൃക്ഷത്തെ
സത്വരമിങ്ങിഹ കൊണ്ടുപോന്നിപ്പോൾ
പത്തുസഹസ്രവുമാറുസഹസ്രവു-
മുത്തമകാമിനിമണികളിലാർക്കും
ഉത്തമപുരുഷൻ ദാനം ചെയ്തി-
ല്ലത്തരുവിൽ കൊള്ളാമായതു ചൊല്ലട്ടെ;
എട്ടുവധുക്കളിലൊന്നാം മുരഹര-
നിസ്തുലയായൊരു രുക്മിണി നിന്നുടെ
വീട്ടിലെമുറ്റത്തമരദ്രുമമതു
നട്ടുനനപ്പാൻ നിന്നുടെ വല്ലഭ-
നൊരുങ്കൽപ്പിഴവില്ലാതെയുമാകും!
ഹന്ത! നിനക്കതുതാനതിനേക്കാ-
ളുത്സാഹമവർക്കു കൊടുത്തതു;
കൊന്നതിനേക്കാൾ കോതപിറകൽ
ചെണ്ടവിളിക്കുന്നു ബോധ്യതയും.
ഇത്തരമോതിന കുട്ടിമുനീന്ദ്രൻ
സത്വരമങ്ങു ഗമിച്ചൊരു ശേഷം
ബുദ്ധിക്ഷയവും പൂണ്ടഥ രുക്മിണി
കുപിച്ചവിടെത്തന്നെ മൌനേ
കതകടച്ചു കിടക്കുന്നേരം
കണ്ണൻ നിറമുടയവനെഴുന്നള്ളി.

(പദം)

ബന്ധൂകാധരിമാർക്കൊപ്പം ബന്ധുരാംഗി! വാതിൽ
ബന്ധിച്ചു കിടപ്പാനെന്തൊരു ബന്ധം ബാലേ! [ശ്രീ
നന്ദിനന്ദവുമിരുട്ടും വന്നുകൂടി നിന്റെ
നന്ദിക്കരയിപ്പാനല്ലോ വന്നു ഞാനും;
എന്തിനു കലഹിക്കുന്നു കല്യാണാംഗി! കൃഷ്ണൻ
എന്തൊരു പിഴചെയ്തിപ്പോളെന്നു ചൊൽക
മാരൻറെ ശരങ്ങളേറ്റു താഴ്കുന്നെന്നുടെ ചി-
ത്തമതെൻ മാലമാറ്റുന്നു നീയല്ലാതെ [ആരും
പതിനെട്ടരം ഗാർക്കുലകം പുൽകാനല്ലോവന്ന
മന്ദഗാമിനി! നിൻകാന്തൻ വാസുദേവൻ
മറ്റുള്ളനാരിമാരെ കൈവെടിഞ്ഞു ഞാനും
മുറ്റും നിന്നോടു രമിപ്പാനല്ലോ വന്നു
കാരണമെന്തിനിക്കോപം ബാലേ! കുറ്റമില്ലാതായ് വന്ന
തെന്നൊന്നു കതകടപ്പാനെന്തുമൂലം?
പാരമുണ്ടു പരിതാപം പങ്കജാക്ഷി ബാലേ
പാരാതെ വാതിൽ തുറക്ക രുക്മിണി നീ

ഇങ്ങനെ മധുരിപുതന്നുടെ വചനം
തിങ്ങിന കലഹത്തോടെ കേട്ടഥ
മങ്ങിനമുഖവും താഴ്ത്തിയിരുന്നു
കലങ്ങിനവചസാ രുക്മിണി ചൊന്നാൾ

(പദം)

"വണ്ടാർ കുഴലിമാരെക്കൊണ്ടാടിവിനോദി-
പ്പാൻ
പണ്ടത്തെപ്പോലില്ലല്ലോ പണ്ടത്തെപ്പോലില്ലല്ലോ
അംബുജമധുപാനമാടരികിന്നെങ്ങും
നിംബത്തെ കാംക്ഷിച്ചീടുമോ?
നിർമ്മലാകാരനിംബത്തെ കാംക്ഷിച്ചീടുമോ?
പാരാതെതന്നെ പതിനാറായിരം നാരിമാർ
വേറായ് നിനക്കുണ്ടല്ലോ
വേദാന്തപ്പൊരുളേ! വേറായ് നിനക്കുണ്ടല്ലോ
പാരിജാതത്തെ നൽകിപ്പാലിച്ചു വെച്ചിരിക്കും
വാരിജാക്ഷി ഞാനല്ലല്ലോ
വാരിധിവന്ദ്യ! വാരിജാക്ഷി ഞാനല്ലല്ലോ;

[illegible]

[illegible]

പിറകെപെരുത്തികൊന്നെഴുപ്പന്നു ചാതുരവാഗ-
മിയന്നാശഗനത്തിങ്കൽ പറന്നാവടക്കനാക്കി
പ്പറന്നനാളുകൾ കാറ്റുകൊണ്ട ഗന്ധമാദന-
മണ്ണെതുക്കിഴ്പോട്ടുനോക്കിയറിണ്ടുമാരുതി
വീരൻ
ഇരിക്കുംകദളികാനനത്തിലാസിക്കുംപ്ലവഗേന്ദ്രനെ
നിറഞ്ഞിരിക്കുമൊന്നായിരത്തെ വാഴക്കൂട്ടത്തിൽ
നിറമേറും മണ്ഡപത്തിലിരിക്കും ശ്രീഹനൂ
മാനെ
സ്മരിക്കും മാനസക്കുള്ളിലിരിക്കും പാപങ്ങളെ
ല്ലാം
തെരിക്കുന്നാപ്പുമാക്കമെരിക്കലെന്നൊരു നേരം.
 ഇങ്ങനെയുള്ളൊരു ശ്രീഹനുമാനെ
തിങ്ങിനമോദാൽ കണ്ടൊരുനേരം
പതംഗപുംഗവനാകിയ ഗരുഡൻ
കപികുലപുംഗവനോടരുൾചെയ്തു:—
ജനകസുതാപതി ദൂതസഖേ! മണി
കനകസുകന്ധലമണ്ഡിതഗന്ധ!
അനഘമതേ! ശൃണു മാമകവചനം
വിനതാസുതനാഹമണ്ഡജവീരൻ
അരുണസഹോദരനധികവിനീതൻ
കരുണാകരനുടെ വാഹനഭൂതൻ
തരുണാംബുജദളലോചനനാകിയ
ഹരിയുടെ ദൂതൻ ഞാനിഹവന്നു
അരുളിച്ചെയ്തു നിയോഗിച്ചിതു മാം
കദളിയിൽ കനിവൊടു കാർമുകിൽവർണ്ണൻ
സുരപുരിസമമാം ദ്വാരകതന്നിൽ
സുരുചിരവാസം ചെയ്തരുളുന്ന
യദുകുലനാഥൻ കൃഷ്ണൻ തിരുവടി
സത്വരമാശ്രിതചരണസരോജൻ
അഞ്ജനതന്നുടെ മകനാകുന്നി-
ലഞ്ജനപുത്രനതായ ഭവാനെ
അഞ്ജനവർണ്ണൻ കാണ്മാനാഗ്രഹ-
മധികമതുണ്ടെന്നറികയിദാനീം
തൻതിരുവടിതാനെന്നെയയച്ചു
ചിന്തിതമെന്തെന്നാക്കറിയാവു
പങ്ക്തിമുഖാലയമേറെകനെന്ദ്രത-
മതികസമീനിങ്കുട്ടിക്കൊണ്ടിഹ
വരികെന്നെന്നെ നിയോഗിച്ചിതു ഹരി

പെരികെക്കൊണ്ടുകമോടിതുകാലം
വിരവൊടുപോന്നീടുക നീ കപിവര!
ഹരിവരനരുളും ഹരനിനക്കും.
 ഗരുഡനുടെ സഹജനുടെവചനമതുകേട്ടുടൻ
അഞ്ജനേയൻ കപിശ്രേഷ്ഠൻ പറഞ്ഞിതു—
പശുപകുലമതിൽമരുവുമഗ്രജനിയാമവൻ
പാർത്ഥനതേർതെളിപ്പാനിരിക്കുന്നവൻ
തെളിവുമെരുവെളിവുമവനകമലരിലില്ലെ
വെണ്ണയും പാലും കവർന്നുഭുജിപ്പവൻ [ടോ
നവനരരുവനമതിൽവരികചിതമല്ലടോ
അഞ്ജനാപുത്രനാമിക്കപിശ്രേഷ്ഠനു
വൃഷലികളെവികൃതിബത ശിവശിവനുകൾ
വീക്ഷണംചെയ്യാൻ മനസ്സില്ലതെല്ലുമേ [മോ
ചട്ടമതിഴിപടലികരെവിട്ടുപണികൾചെയ്തു
ളളതിയെച്ചുന കാണ്മാൻ ചിതനെഹി
രഘുനൃപതികുലതിലകനാലഘുഭുജവിക്രമൻ
രാമദേവസ്വാമിയവൻസദൈവതം
അവനുടെയ ചരണസരസിജയുഗമാശ്രയം
മന്യരെസേവിക്കയില്ലഞാനണ്ഡജ!
 മർക്കടവരനുടെ വാക്കുകൾകേട്ടട-
നൽക്കരതോഷമിയന്നഥ ഗരുഡൻ
നോക്കെടമൂത്തകുരങ്ങച്ചാരേ!
ധിക്കാരം മമ കേൾക്കരുതിപ്പോൾ
ശക്രാദികളും വന്നുവണങ്ങും
ചക്രായുധനെക്കൊണ്ടു ദൂഷിക്കും
വക്രാത്മാവേ നിന്നൊടുകിഞ്ചന
വക്കാണിച്ചുമതിയാവിപ്പോൾ
അക്കനുല്യമശേഷജഗത്തിലി-
ന്നൊക്കെപ്പൊലിമ വരുത്തിയിരിക്കും
വിക്രമജലനിധി വിശ്വജനേശര-
നക്കടൽവർണ്ണൻ കണ്ണൻ തിരുവടി
മർക്കലദൈവതമദ്ദേഹത്തെ നി-
നക്കുദുഷിപ്പാൻ യോഗ്യതയുണ്ടോ?
മർക്കടകീടാ നില്ലടനിന്നുടെ
മസ്തകമിന്നു തകർത്തേ പോകൂ
ഉള്ളമരങ്ങടെ കായും കനിയും
തൊള്ളയിലിട്ടുകടിച്ചുഭുജിച്ചഥ
പള്ളനിറച്ചുമരത്തേലേറി
പല്ലുമിളിച്ചുപകച്ചുനടക്കും

കള്ളക്കൂട്ടം കപിമാപലന്മാർ
തുള്ളിപ്പറഞ്ഞാലുമൊപ്പെഴുന്നേടി
കൊള്ളരുതാമതികളാഹം നിന്റെ
തള്ളയുമുടനേ തീരമരണം
കൊള്ളിവലിച്ചുതലയ്ക്കിട്ടടി
കൊള്ളിക്കും ഞാൻ വാലുപിടിച്ചിഹ
തുള്ളിക്കണ്ടന്ത്യയുമല്ലിനി
വള്ളികൾകൊണ്ടു വരിഞ്ഞുകിടന്നാൽ
തള്ളിമറിച്ചുതാ തടികൊണ്ടടികൾ
തല്ലിത്തെറിച്ചു തടിച്ചകരങ്ങളെ
എള്ളിന്നുതുല്യം പൊടിയാക്കാതെ-
യുള്ളിൽകോപമടങ്ങുകയില്ല
ഞാനാരെന്നറിയാതെ ദുഷിക്കും
നിന്നെത്താനറിയാതെ വധിച്ചു
പന്നഗരിപുവീരതയാകുള്ള
പന്നഗഭൂഷണനാമതാണേ.

എന്നതുകേട്ടതിനുവച്ചു ഹനുമാ-
നെന്നെനിയിന്നും ചൊല്ലതിനിപ്പോൾ
മന്നിലൊരുത്തനുമില്ലിഹ പിന്നെ
പന്നഗലോകം തന്നിലുമില്ല
വിണ്ണിലുമില്ലെന്നറിയാമെന്നെ
ഉൾക്കളികൊണ്ടതിനപ്പുറമേ
കണ്ണനവേണ്ടിക്കലഹിച്ചാൽനി-
ന്റണ്ണനുതുല്യമതാകും നീയും
അണ്ഡജഭൂപാ! നിന്നുടെ ജ്യേഷ്ഠനൊ-
രണ്ഡജനല്ലേ സൂര്യനുസാരഥി?
പൊണ്ണനുടയിണയിലകരം മുറിച്ചത
വണ്ണൻവാഴകണക്കെ രവിയുടെ
തേരതെളിച്ചുനടക്കുന്നിപ്പോ-
ഴാരുമിതറിയാതില്ലിഹ ഗരുഡ!
ഊരുവിഹീനൻ തന്നുടെതമ്പി-
ക്കൂരമുറിഞ്ഞതിനപ്പുറ;മി
ന്നതിഘോരമതുള്ളവനാമവ-
ന്നംശമൊരാവടങ്ങാതില്ല
പോരുന്നിന്നുടെ പൌരുഷവാക്കുകൾ
പോരുന്നില്ലിഹ ചെറുവമിനിനീ
പോരതുടൻ ജയിപ്പാൻമാത്രം
പോരുംഞാനെന്നാഗ്രഹമെങ്കിൽ
ആരംഭിക്കണമാഹവമെന്നോടു
സാരം വെച്ചുപറഞ്ഞതു മതി മതി!
കൊക്കും മുഖവും നഖവും ചിറകുമി-
തിക്കാണായുധമാർക്കും ചെയ്‌വതിനെ-
ന്നാംക്കമലത്തിൽ നിന്നൊരനുഗ്രഹംകൃതി
നില്ലുംതെറ്റിക്കൊള്ളുന്നേരം
മുഷ്ക്കുമതിച്ചുനിയർകണക്കെ
പാക്കിനെപടയേന്നാകിൽ
ദിക്കജയിച്ചോരു രാവണവീരനി-
രിക്കും ലങ്കാനഗരം ചുട്ടക-
രിച്ചോരുകഥകേട്ടവരാരും
ഇക്കപിവീരനൊതിർക്ക്യമില്ലാ
ഒക്കെയറിഞ്ഞൊരു പക്ഷിക്കെന്നാ
ൽക്കാതെന്നതുമതിന്നുതുകൊള്ളാം
നിന്നോടൊല്ലുകയില്ലേ ഹനുമാൻ
പിന്നൊരു ദ്വേഷം വരുമല്ലുലകം
കിന്നരചാരണസന്നുതനീശ്വര-
നെന്നുടെനാഥൻ ശ്രീനാരായണ-
നവൻതന്നുടെ വാഹനമാകിയ
താർക്ഷ്യഹത്തെനശിപ്പിക്കുന്നോ-
ലദ്ദോഷം മമ തീരുകയില്ലെ-
ന്നത്രേശിച്ചുപറഞ്ഞിതു ഞാനും
സർപ്പാശനനായുള്ളൊരു നിന്നുടെ
ദർപ്പമടക്കിയയപ്പാനല്ലും
സംഗരമിവിടെച്ചെയ്‌വാംചുന്ത-
ങ്ങപ്പുറമേതും മോദവുമില്ലാ.

ഇങ്ങനെയുള്ളൊരു പവനാത്മജനുടെ
ഭംഗികലർന്നൊരുമൊഴികേട്ടിട്ടും
സംഗരമെല്ലാതല്ലെന്നുറച്ചവി-
ഹംഗമരാജനതൊന്നിലെഴും
കരുതിക്കൊള്ളുക കപികുലകീടാ!
പൊരുതിക്കൊള്ളുക പൊണ്ണത്തടിയാ
തരളഗമാകിയ നിന്നുടതടിയൊരു
പെരുമലപോലെ തടിച്ചുതടിച്ചു-
തടിച്ചുതല്ലിപ്പിടിച്ചുമിഴിച്ചുതെ-
തിള്ളുവതന്ന സമർത്ഥൻ ഗരുഡൻ;
ഏറ്റുപൊരുതു കരഞ്ഞുവരോ!
കുത്തുവളഞ്ഞൊരു കൊക്കിൻമുകളിൽ

രകാന്തുംകൊണ്ടുപറന്നതിരിച്ചു -
ക്കാർത്ത്യായനിയുടെ പ്രസാദനാകിയ
കീർത്ത്യാവിലസിത സുലളിതകോമള
മൂർത്ത്യാനന്ദജനാർത്ത്യാദിഹരൻ
മുരരിപുഭഗവാൻ വാണരുളുന്ന
പുരത്തിൽക്കൊണ്ടേ താഴ്ത്തുവരാതിഹ
തത്തിരുമുമ്പിൽ കാഴ്ചയതായ്‌വ-
ച്ചന്തരമെന്ന്യേ തൊഴുതീടുന്നേൻ.

ഇത്ഥംപറഞ്ഞുചെന്നു യുദ്ധംതുടങ്ങിപ്പോ-
ഴുതൻഗരുഡനതിബലവാൻതാനെന്നവേറു
ശകന്മാരായുള്ളൊരു നക്തഞ്ചരേന്ദ്രന്മാരെ,
കൊത്തിക്കൊലചെയ്യൊരു ശക്തിയിൽപ്പാരം-
ദാനവ
മരുത്തിന്റെപുത്രനാകും കരുത്തൻ ഹനുമാനെ
പരാക്രമമറിയാതെ ഗരുഡൻ പിടികൂടി
ചൊടിച്ചും ചിറകുകൾകൊണ്ടടിച്ചും
കൊക്കുകൾകൊണ്ടു കടിച്ചും
വട്ടത്തിൽപ്പാറത്തങ്ങനെയും
വല്ലാത്തവാക്കുപറഞ്ഞും
തങ്ങളിൽക്കെട്ടിപ്പിണഞ്ഞും
ദൂഷണംചൊല്ലിപ്പിരിച്ചും
ഘോഷിച്ചുമുന്തിക്കടിച്ചും
ഘോരാട്ടന്നേരംകലുങ്ങി
ഗന്ധമാദനംകലങ്ങി
വാരിധിനാലുംമുഴങ്ങി
ഖഗസഞ്ചാരംനടുങ്ങി
ദിക്ചക്രവാളംമടങ്ങിടാതെ
തങ്ങളിൽത്തുടങ്ങിയുഷ്ടിയുദ്ധങ്ങൾ.

അടികളുമിടികളുമുടനുടനെ
കടിപിടികലശലുമിഹഘടനെ
വടിതടിയെറകളുമടവുകളും
പൊടുപൊടെയടിയും വിരുതുകളും
കനവിയങ്ങളൊന്നുപകർന്നീടുന്ന
കളിവിപിനാന്തരമെത്തകർന്നീടുന്ന ;
തലകടെ മുറകളും മുഴങ്ങീടുന്ന
കലപുലികളുമാറാം കഴിഞ്ഞീടുന്ന
കലഹരസികൻ മുനി രസിച്ചീടുന്ന
കലിതകുതുകമിഹവസിച്ചീടുന്ന
ഭയമുടയവരൊക്കെത്തിരിച്ചീടുന്ന
ഭയമില്ലാത്തവർകണ്ടുരസിച്ചീടുന്ന
വരഗിരിസമമെന്നവളർന്നീടുന്ന
പരിചൊടുകൈയുംകാലും തളർന്നീടുന്ന
ഗരുഡനുമതുമൊന്നുകുറഞ്ഞീടുന്ന
ഹനുമദ്വതിൽനിന്നു പറന്നീടുന്നു.

തെല്ലുകയറിത്താരു മാരുതസുതനുടെ
തല്ലുകൾകൊണ്ടുതളർന്നശരീരം
നല്ലൽമുഴുത്തുടനങ്ങുനസഹോദര-
ന ശ്രുപറന്നുതിരിച്ചുതുടങ്ങി
ഒന്നുവിളിച്ചരുൾചെയ്തു ഹനുമാ-
നെന്നുടെ ഗരുഡൻ ചൊടിക്കേണ്ട
എന്നൊപ്പോരുമിളയിപ്പാനിപ്പോൾ
മന്നിലൊരുത്തരുമതിയാകില്ല
എന്നതുകാരണമെന്നോടുനേരാരതി
നെന്നേശഗരുഡനൊരവമതിവരുമോ
നാങ്ങുപരാക്രമമില്ലാത്തില്ലിഹ
ഭഗവാനെവിച്ചുസദാ തവ
ഭഗപരാക്രമമാകിയമനകല
പുംഗവരാമസ്വാമികടാക്ഷം
കൊണ്ടുനമുക്കുവിശേഷതയുള്ളതു
കൊണ്ടുവോമറിഞ്ഞീടേണം
രണ്ടുവിധം വാക്കില്ലനമുക്ക
പണ്ടുമിടാനിമപിനഹിമേ
ശ്രുതവാമെന്നുടെ കുലനായൻ
ഒരുവാക്കിപ്പോൾ ചൊല്ലിയതുള്ളാൽ
വരുവാൻ സംശയമില്ലിങ്ങാവതു
മൊരുവാക്കെങ്ങുയരിപ്പീക്കേണം!
സജ്ജനസഭയിലിരുന്നതുകിലു
ദുർജ്ജനസഭയിലിരുന്നതുകിലും
സജ്ജനകസൂതാപതിയരുൾചെയ്യും-
ലവിതെനമുക്കുവരാൻ കുറവില്ലാ
ഇത്തരമുള്ളൊരു മാരുതിവചനം
ചിത്തരസത്തോടുകേട്ടഥ ഗരുഡൻ
സത്വരമങ്ങുപറന്നു തിരിച്ചു-
ങ്ങുത്തരമൊന്നുമുരിയാടാതെഗമിച്ചു
കാരുണ്യപുരുഷൻവാണരുളീടിന
ദ്വാരാവതീപുരിപുക്കഥ ഗരുഡൻ

വന്ദനം ചെയ്തിഹ നിന്നൊരു സമയേ
തുളകമാർന്ന് ചോദ്യം ചെയ്തു
എന്തെടോ ഗരുഡൻ വരുന്നോ ബത പുന-
രെന്തൊരു ഹനുമാൻ പിറകെ വരുന്നോ?
തിരുനാട്ടിൽ കൂടി വരുമോ വഴിയതിപ്പോൾ
സംഗതിയില്ലിവനെന്തിഹ വൈകി
മർക്കടവരനിഹ ഗോപുരസീമനി
പാർക്കുന്നതിനു പുഴുതിലിരുന്നിതു;
വക്കം വരുവാൻ ചൊല്ലീടവനെ
സൽക്കപിവരനവസരമറിയുന്നോ
അഞ്ജനസഖിയുടെ വചനം കേട്ടിഹ
രഞ്ജിതനാകിയ വിനതാതനയൻ
അഞ്ജലിപൂർവ്വമുണർത്തിച്ചാനട-
ഞ്ജനതനയന്റെ മകന്റെ വചനം
ഉൽപ്പലലോചന നിന്തിരുവടിയുടെ
കല്പനയാൽ ചെന്നവനോട് ചൊന്നേൻ
അല്പം ബഹുമാനിച്ചീലെന്നെ-
ല്ലപ്രിയവചനമുരച്ചു. ഹനുമാൻ
നിന്തിരുവടിയെക്കൊണ്ടു ദുഷിച്ചു ഉ
ചിന്തിച്ചാലതി കഠിനം കഠിനം
ഹന്ത നമുക്കുണർത്തിപ്പാനെള്ള-
ല്ലു മുകുന്ദ മുകുന്ദ നമസ്തേ!
ഇടയില്ലാത്തിടയന്മാരാകുമൊ-
രിടയന്മാരുടെ നടുവിൽ വസിക്കും
മുടിയൻ ചൊല്ലിയയച്ചിഹ വന്നൊരു
അടിയൻ നീയെന്തറിയും? മൂഢാ!
മടവാർ ചൊല്ലിയ വിടുപണിയെല്ലാം
മടികൂടാതെയെടുത്തുപൊറുക്കും
പിടിയാത്തവരോടു പറയപ്പെട്ടോ
ടിയാനല്ലിക്കപികുലവീരൻ
കടിയാപ്പട്ടികളെപ്പോലൊരു
വടിയാൽ നില്ലുമതല്ലാതെന്തിഹ
വരുവാനവനെപ്പേടിയുമില്ലി-
പ്പരുവാം പവനാത്മജനിപ്പോൾ
കരുതരുതേ ശബ്ദിക്കും കരനരിയെ-
ന്നരുവായുണ്ടോ പേടിക്കുന്നോ
ചൊല്ലുവാം ഭക്തനായകനല്ലാ-
തില്ലൊരു ദൈവമിനിക്കിഹ ഭുവനേ

കല്യാണാകൃതി സീതാരമണൻ
ചൊല്ലിയയച്ചന്നാലവിടത്തിൽ
ചെല്ലുവതിന്നൊരു സംശയവും പുന-
രില്ലനമുക്കു ബോധിച്ചാലും!
വല്ലതുമെങ്കിലുമന്നുനമുക്കൊരു
വല്ലവശീതുവെച്ചുകയുമില്ല
പുല്ലാം നിന്നുടെ സ്വാമിയുമൊക്കെ
ചൊല്ലുകനീ ചെന്നവനോടിതെല്ലാം
വെണ്ണകവർന്നൊളിച്ചു നടക്കും
കണ്ണൻ ചൊല്ലിയയച്ചവിടേക്കും
കണ്ണുകൊണ്ടുഴിവിക്കയുമില്ലീ-
യണ്ണവതരണം ചെയ്യൊരു ഹനുമാൻ
ന്നക്കപിയിങ്ങനെ നിന്തിരുവടിയെ
ധിക്കാരേണ പറഞ്ഞൊരുവാക്കസ-
ഹിക്കാഞ്ഞടിയൻ തടിയൻ കപിയൊട്
വക്കാണത്തിനുവട്ടം കൂട്ടി
കൊക്കും ചിറകുമുയർത്തിച്ചെന്നഥ
കൊത്തും തല്ലുമടികളുമിടികളു-
മിത്തരമഖിലവിധങ്ങളിലവനോട്
യുദ്ധം ചെയ്തു കുറഞ്ഞൊരുനേരം
ഉദ്ധതനാകിയ മാരുതസുതനൊട്
കുത്തും തല്ലുമിടിയും കടിയും
തൊഴിയും പൊഴിയുംകൊണ്ടുടനടി
മണ്ടിപ്പോന്നിഹ വന്നുപുക്കേൻ.
പണ്ടൊരുനാളുമിവണ്ണമൊരവമതി-
യുണ്ടായിട്ടറിവില്ലടിയന്നു"
പണ്ടൊരുമുതൽ തിന്നുമുടിക്കും
പണ്ടങ്ങൾക്കുമിതുകേട്ടാൽ പരിഭവ-
മുണ്ടെന്നാകിൽ തഴയും കൈക്കിൽ
കൊണ്ടുപുറപ്പെട്ടീടുകവേണം
യജമാനന്മാരെന്തേ? നിന്നുടെ
യജമാനത്വമിതെന്തിനുകൊള്ളാം?
തന്നുടെസ്വാമിയെയിന്നൊരു ധൂർത്തക-
രഞ്ചൻ ഭേദിവാക്കപറഞ്ഞാൽ
എങ്ങനെകേട്ടുപൊറുത്തീടുന്നു?
ചങ്ങാതിക്കിതുചിതമായ്‌വരുമോ?
ലന്തക്കുഴലും വില്ലും കണയും
കുന്തവുമേന്തിനടക്കും നിങ്ങടെ
ചന്തംകാണാനാളില്ലെമ്മാൻ.

ഘോരന്തന്നെപൊറുപ്പിക്കുന്ന
എന്തെങ്കിലുമൊരുപദ്രവമിന്ന
നന്നംവരികിലതല്ലേ നല്ലൂ
നാണമില്ലജനിച്ചപ്പോഴേ
ഞാനതുവുമുള്ളധരിച്ചീടണം.
കൽക്കണ്ടുലമുന്തിരിങ്ങകളെന്നിവ
യൊക്കെയെടുത്തുപടയ്ക്കുപുറപ്പെ-
ട്ടർക്കടരോഷം മലമുകളേറി
ദിക്കുകളൊക്കെമുഴക്കിച്ചെന്നാൽ
ആക്കപിയെങ്ങനെനിന്നുപൊറുപ്പൂ?
ചുററുംനിന്നുശരങ്ങളയയ്ക്കാം
എററംപേടിയും കലശലുകൂട്ടാം
കൊട്ടുകൊട്ടക്കാം കൊററമുടക്കാം
മുററമവന്റെപരാക്രമമപ്പോൾ
ചൊററംസംശയമതിനിന്നിപ്പോൾ
കുററംക്രൂരതവന്നെച്ചെന്നിഹ
കുത്തിക്കൊന്നുമുക്കീഹപോരാം.

ഗരുഡനുടെഭാഷിതംകേട്ടുമന്ദസ്മിതം
ഉൾപ്പൂവനപങ്കജ ജാതമായിമുദാ
മുരമഥനനുചിവാനെന്തെടോ നിന്റെ
കരളിലൊരുസാഹസമിങ്ങനെ തോന്നുവാൻ
അസുരസുരസംഘവും മർത്ത്യസംഘങ്ങളും
അഖിലമൊരുമിച്ചുചെന്നാഹവംചെയ്കിലു-
മഖിലബലവീര്യനാമഞ്ജനാപുത്രന്റെ
വയമിതെളുതല്ലെടോ! വൈനതേയാസഖേ!
മതിമതിമനോഹരമെന്മൊഴികേൾക്കനീ
മതിവിഭവശാലിയാം മാരുതിവാനരൻ
രജനിചരഭഞ്ജനൻ രാമചന്ദ്രപ്രിയൻ
സലിലനിധിലംഘനൻ സാരതേജോമയൻ
സുഖഗതവിഭീഷണൻ സുകൃതിസംഭാഷണൻ
അവനൊടുമടുത്തുനീയാഹവംചെയ്യുവാൻ
അധികമവിവേകമെന്നോർത്തുകൊൾകസഖേ-
ഇനിയുമൊരെടുപ്പുനീചെന്നുപോന്നീടണം
വിരവിനൊടുവീരനെക്കണ്ടുചൊല്ലീടണം
രജനിചരവൈരിയാം രാമചന്ദ്രൻമുദാ
രജിതസുഖമെന്നൊരുചൊല്ലിവിട്ടു ഹിതം
ജനഹൃദയരഞ്ജനൻ ജാനകീവല്ലഭൻ
മനസിജമനോഹരൻ മാനഗാംഭീര്യവാൻ
ഭരതവരനായകൻ ദ്വാരകാമന്ദിരേ
വിരവൊടെഴുന്നള്ളിമേവുന്നു ഹേ മാരുതേ!
ഇതികിലപിചൊല്ലിയാലിന്നുതന്നെവരും
മതിഗുണമനോഹരൻ മാരുതന്റെ മകൻ.

ഏവം കനിഞ്ഞു വാസുദേവനരുളിച്ചെയ്തു
ഭാവംതെളിഞ്ഞുവൈനതേയൻ വണങ്ങിമെല്ലെ
പക്ഷിപറന്നു പലവൃക്ഷത്തിന്മീതെകൂടി
വീക്ഷിച്ചുവേഗമോടെ വീരൻ ഗമനം ചെയ്തു
മാരുതിവസിക്കുന്ന ചാരുകദളിക്കാട്ടിൽ
പാരമതിരഞ്ഞുചെന്നു പാരം കനിവിനോടെ
ശ്രീരാമഭക്തൻ തന്റെശ്രീപാദസന്നിധിയി-
ലാദരാൽ ഭക്തിയോടെ നിന്നുപറഞ്ഞീവണ്ണം:
വീരവിജയ ഗുണധീര പവനസുത!
ശ്രീരാമദേവനുടെ ദ്വാരാവതീപുരിയിൽ
വീരവസിച്ചീടുന്ന പാരാതെഴുന്നള്ളണം!

എന്നതുകേട്ടുരചെയ്തു ഹനുമാ-
നെന്നുടെനാഥൻ രഘുകുലവരനെ
നിന്നുടെകൺകൊണ്ടീക്ഷിതനായോ?
മുന്നമയോദ്ധ്യയിൽ വാണൊരുനാഥൻ
പിന്നെയുമിങ്ങവതീർണ്ണനതായോ?
ലക്ഷ്മണനരികെ ഭരതനുമുണ്ടോ?
ലക്ഷ്മണനാം ശത്രുഘ്നനുമുണ്ടോ?
ലക്ഷ്മീഭഗവതിയാകിയ സീതയു-
മക്ഷിതിപന്റെ സമീപത്തുണ്ടോ
പക്ഷികുലോത്തമനിരുതരം ചെയ്തു
ലക്ഷ്മണനില്ലാ ഭരതനുമില്ലാ
ലക്ഷ്മണനാം ശത്രുഘ്നനുമില്ലാ
ലക്ഷ്മീഭഗവതിയാകിയസീതയു-
മക്ഷിതിപന്റെ സമീപത്തില്ലാ.
ജാനകിയില്ല സമീപത്തെങ്കിൽ
ഞാനങ്ങോട്ടു വരുന്നില്ലിപ്പോൾ
നീയങ്ങോട്ടു നടന്നാലും ഹനു-
മാനങ്ങോട്ടു വരുന്നില്ലിന്നി!
ഹനുമാനിങ്ങനെയുരചെയ്തെന്നു
രഘുകുലവരനോടറിയിച്ചാലും.
എന്നതുകേട്ടഥ ഗരുഡൻ താനും
പോന്നു പറന്നു തിരിച്ചുവിടുന്നു
കാരണപുരുഷൻ വാണരുളീടിന
ദ്വാരാവതീപുരിപുക്കഥമെല്ലെ

വന്ദനംചെയ്തിഹനിന്നൊരു സമയേ
നന്ദകുമാരൻ ചോദ്യംചെയ്തു;
ഹനുമാനെങ്ങുവിഹംഗമവീരാ!
ഹനുമാനെങ്ങുമഹാഗിരിയുകളിൽ
ഇങ്ങോട്ടുള്ള വരാമോ ഹനുമാൻ
ഇങ്ങോട്ടു വരത്തില്ല ഹനുമാൻ
എന്തൊരു സംഗതിയിങ്ങനെ പറവാൻ
എന്തെന്നടിയനറിഞ്ഞതുമില്ല
പരമാർത്ഥം നീയറിയിച്ചീടില്ലേ?
പരമാർത്ഥം ഞാനറിയിച്ചിതേ
രഘുപതിയെന്നുള്ളഭിമാനമതില്ലേ?
രഘുപതിയെന്നുള്ളഭിമാനമവന്റെ
കള്ളിച്ചാലതു കേൾക്കയതാരോ
കള്ളിച്ചാലതു കേൾക്കണതാനും
അതിനെന്തൊരു വൈഷമ്യമിതാനീ
അതിനൊരു വൈഷമ്യം കറയുണ്ട്
ആയതുമെന്നോടറിയിച്ചാലും
ആയതുമടിയനുണർത്തിച്ചീടാം
ആയതമിഴിയാളാകിയ ജാനകി
ലക്ഷ്മീഭഗവതിയാകിയ സീതാ
രക്ഷാവരരിപുവാകിയ നൃപന്റെ
അന്തികമാഗത്തില്ലെന്നാകിൽ
തിന്തിരുവടിയെക്കാണുകയില്ലെ-
ന്നതുരഹീനമുരച്ചിതു ഹനുമാൻ
എന്നതുകേട്ടു മുകുന്ദൻ താനും
വന്നീടുകൊള്ളാമവനുടെ ഭാവം
എന്നാലിനിയുമൊരിക്കൽ കൂടെ
ചെന്നുവരേണം ഭാനുകുലേന്ദ്രാ
ചാരുതയാജനകാത്മജയോടും
ദ്വാരകതന്നിൽ വസിച്ചീടുന്ന
ശ്രീരഘുനായകനെന്നതുനമ്മുടെ
മാരുതിയോടു പറഞ്ഞീടുകപോയ്
കല്പനകേൾക്കാൻ മടിയില്ലടിയനു
ചിൽപുരുഷോത്തമ! കൃഷ്ണമുരാരേ!
ത്വൽപദപങ്കജമല്ലാതൊരുഗതി
ഇപ്പാരിലുമില്ലഖിലജനേശാ!
എന്നു പറഞ്ഞു പറന്നു തിരിച്ചു
ധന്യഗുണനാപക്ഷിശ്രേഷ്ഠൻ.

പങ്കജാക്ഷനതുനേരം തന്നുടെ
കിങ്കരർകളെ വിളിച്ചുരചെയ്തു
ലങ്കചുട്ടുപൊടിയാക്കിനിശാചര
സംഘമതൊപ്പൊടു മുടിച്ചൊരു ഹനുമാൻ
ശങ്കരപ്രിയനശേഷജനങ്ങടെ
സങ്കടങ്ങളെയൊഴിച്ചു സുഖത്തെ
സംഘടിപ്പതിനു നല്ലസമർത്ഥൻ
ശങ്കവെടിഞ്ഞിഹനേർമുഖിമാരേ!
കല്യനാമവനെയിങ്ങുവരുത്താൻ
ചൊല്ലിവിട്ടവിനതാത്മജനെ ഞാൻ
നല്ലവീര്യബലശാലിഹനുമാ-
നില്ലകില്ലിഹവരും വിരവോടെ
രാമചന്ദ്രനുടെ നല്ലൊരു മേഘ-
ശ്യാമകോമളമുദാരശരീരം
ഞാനമൻപൊടുധരിച്ചീടുന്നേൻ
രാഗമുള്ള പതിനാറുസഹസ്രം
മാദ്ധ്വിമാരിലൊരുപങ്കജഗാത്രി
വേഗമിന്നു ജനകാത്മജതന്നുടെ
വേഷമൻപൊടു ധരിക്കണമിപ്പോൾ.
നാരായണനുടെ കല്പനകേട്ടഥ
നാരികൾ പതിനാറായിരമുള്ളതി-
ലൊരുനാരിക്കും ജനകാത്മജയുടെ
തിരുമേനിക്കു സമാനശരീരം
വിരവൊടുഹന്ത ധരിപ്പാൻ കൌശല-
മൊരുതെല്ലും പുനരുണ്ടായില്ലാ;
പരവശമവരുടെ ഭാവമതിങ്ങനെ
മുരരിപുഭഗവാൻ കണ്ടുചിരിച്ചു
എട്ടുനതാംഗികൾ പിന്നെവിശേഷി-
ച്ചൊട്ടുമവർക്കൊരു താല്പര്യമില്ലാ
എന്നതിലാവലിലാസിനിമാരെ
നന്ദകുമാരനരുളിച്ചെയ്തു:—
കാളിന്ദീജാംബവതീസത്യാ
കേളിയേറിനഭദ്രരുക്മിണി
മിത്രവിന്ദയെന്നുള്ളൊരു മാദ്ധ്വിമാർ
തത്രവന്നവണങ്ങുവിനേവരും
നേത്രരാഗമിനിക്കിഹനിങ്ങടെ
ഗാത്രരത്നമതുകണ്ടു സുഖിപ്പാൻ
ജനകിതന്നുടെ വേഷമെടുപ്പാൻ
മാനിനിമാർക്കിഹകൌശലമുണ്ടോ?

ഞാനെന്തുകാരണമിങ്ങുവിളിച്ചു
ആനനമെന്ത്യേതാഴ്ത്തീടുന്നു?
അംഗനമാരവരാരും ചൊന്നാർ
ഞങ്ങൾക്കു നിനച്ചാലിന്നിതു മാത്രം
സാധിപ്പാനെളുതല്ലമുകുന്ദ!
ബോധിച്ചീടുക തിരുമനതാരിൽ
മന്ദസ്മിതവും ചെയ്തഥ ഭീഷ്മക-
നന്ദിനിയോടരുൾ ചെയ്തു മുകുന്ദൻ
രുക്മിണിബാലേ! മൈഥിലിതന്റെ
വേഷമിതാരു ധരിക്കണമിപ്പോൾ
രഘുനായകന്റെ വേഷം ഞാനും
ലാഘവതരമതു ധരിച്ചീടുന്നേൻ
വൈദർഭി! ശൃണു നീയും വിരവോടു
വൈദേഹീവടിവാശുധരിക്ക
ഹനുമാനിങ്ങു വരുന്നതിനുള്ളിൽ
തന്മാറിസ്ഥിതി ചെയ്യണമിപ്പോൾ
എന്നതു കേട്ടപ്പുരമുറിതന്നിൽ
ചെന്നകരേറിയിരുന്നു ചതുരെ
കതകമടച്ചുകണ്ണുമടച്ചു
മാനമിയന്നു മനസ്സുമുറച്ചു
ജാനകിതന്നുടെ തിരുമുലയുടലിണ
കടിതടമൂരുസൗഷ്ഠതരമുടലോടെ
ഗുണഗണമഹിമാവതുമുടനൊത്തും
പെണ്ണുശരീരം പാട്ടുരത്തിൽ
പണിപലതും ചെയ്താളുകരാഗ്ര
മണിപ്പൂണവുമെട്ടത്തഥനാക്കി
കനിഞ്ഞുനിവർന്നു പിരിഞ്ഞു വലഞ്ഞും
എളുതല്ലെന്നു മനസ്സിലുറച്ചു
കളമൊഴിരുക്മിണി കതകുതുറന്നു
വെളിയിൽ പോന്നു മുകുന്ദസമീപേ
തെളിവില്ലാതവൾ മുഖവും താഴ്ത്തി
ക്ഷീണമിയന്നു വണങ്ങിച്ചൊന്നാൾ
നാണക്കേടുനമുക്ക വെച്ചു
രാമൻ തന്റെ കളത്രമതാകിയ
കാമിനിമണിയുടെ വേഷമെടുപ്പാൻ
പലപല യത്നം ചെയ്തേനതിനൊരു
ഫലമുണ്ടായതുമില്ലമുരാരേ
അങ്ങേമാറ്റം കൃപയുണ്ടെന്നാകിൽ
ഇതുമാത്രം കല്പിച്ചീടരുതേ!
രുക്മിണിയിങ്ങനെ ചൊന്നതുകേട്ടാരു
വിശ്വംഭരനാമംബുജനേത്രൻ
സത്യഭാമയെ വിളിച്ചരുൾചെയ്തു
സത്യഭാമിനി! നിനക്കു നിനച്ചാൽ
ജാനകിതന്നുടെ വേഷമെടുപ്പാൻ
മാനിനി! തവ നഹികൗശലമുണ്ടോ
ആമിതെങ്കിലതിസുന്ദരിയെല്ലാം
താമസിക്കരുതു കാമിനിമൗലേ!
സത്യഭാമയതു കേട്ടൊരുനേരം
സത്യസന്ധനെ വണങ്ങിനടന്നു
അങ്ങുചെന്നു ജനകാത്മജതന്നുടെ
അംഗമംഗിവഴിപോലെ ചമഞ്ഞു
അങ്ങുചെന്നു മുകിൽവർണ്ണസമീപേ
ഇന്ദുബിംബമുഖിനിന്നു വണങ്ങി
കാർമുകിൽ വർണ്ണനതപ്പോൾ തന്നെ
കാർമുകവും ഇക്കയ്യിലെടുത്തു
അമ്പുമെടുത്തു പിടിച്ചു കരാഗ്രേ
വമ്പുപെരുത്ത ദശാനനവീരനെ
അന്തകപുരിയിലയച്ചപുമാന്റെ
ചന്തമിയന്നശരീരമതപ്പോൾ.

പക്ഷീന്ദ്രനങ്ങുചെന്നു പവനാത്മജനെക്കണ്ടു
പക്ഷമിളക്കിക്കൊണ്ടു പറഞ്ഞു സന്തോഷത്തിൽ
ശ്രീരാമദേവനും സീതാദേവിയും കൂടി (ദ്ദ
വീരവസിച്ചീടുന്ന ദ്വാരാവതിപുരിയിൽ
പാരാതെ പോകനമുക്കാരോമൽക്കപിയോടെ
നാരായണവാഹനനേവം പറഞ്ഞനേരം
പാരം പ്രസാദിച്ചരുൾചെയ്തു ഹനൂമാനപ്പോൾ
പോരുന്നതുണ്ടുഞാനുമെങ്കിലും സന്ദേഹംവേണ്ടാ
അഗ്രേനടന്നാലും നീയൊരുപക്ഷികളല്ലോ
വ്യഗ്രതരം ഞാനഥ പിറകെ വരുന്നുണ്ടല്ലോ
ചിറകുള്ള നിനക്കങ്ങു പറന്നുഗമിക്കാമല്ലോ
ചിറകില്ലാത്ത ഞാനങ്ങുനടന്നല്ലോ
കാട്ടുമലയും കന്മതിലും കടന്നുദേഹം
വാടിവലഞ്ഞു ചെല്ലുന്നേരം കൂടിയേപോരൂ
മുന്നേനീയങ്ങുചെന്നുരാമനോടറിയിക്ക
പിന്നാലെവരുന്നുണ്ടു പിംഗാക്ഷനെന്നീവണ്ണം.

ഹനുമാൻ തന്റെവാക്കുകൾ കേട്ടു
വിഹംഗമരാജൻ പോന്നൊരുശേഷം

ശ്രീഹനുമാനെത്തന്നൊടിതരംകൊണ്ടു-
ണ്ടതിവേഗാലൊദ്ധ്യാപുരി
സീതാസഹിതനതാകിയ രാഘവ
നാഥൻതന്നുടെ ചരണസരോജേ
വീണുനമസ്കൃതിചെയ്തപ്പൊളക്ക-
പാണികരം മൌലിയിൽ വച്ചു ശ്രീപതി
പാണികരംകൊണ്ടുബഹുമതിചെയ്തു
ജയമൊഴിച്ചിതി മാരുതപുത്രൻ
ജയ ജയ ജയ രാഘവകുലനായക
രാവണനാശന! രാഘവ! ജയ ജയ
ലോകനാഥ ദേവ! നമസ്തേ
കനകമനോഹരകോമളകായ!
സകലപുംഗവമാനിതമയ!
ഉത്തമനവനീതഗിരിമതി
ചിത്രവിചിത്രചരിത്രനതാകിയ
സീതാപതിയൊടു യാത്രയുമോതി
പ്രീത്യാമോദിതനായ് ഹനുമാനും
പവനജനങ്ങു ഗമിച്ചൊരു ശേഷം

പതഗകുലേന്ദ്രൻ വന്നു വണങ്ങി
ഹനുമാനെങ്ങു വിഹംഗമവീര
ഹനുമാനങ്ങിഹ പിറകെ വരുന്നു
നാട്ടോത്തമോസര മറിയറിയാതെ
ഗാഢനതങ്ങനെ മനമതിരാമം
കണ്ടുപറഞ്ഞുമറഞ്ഞിട്ടിപ്പോൾ
രണ്ടരനാഴികയങ്ങുകഴിഞ്ഞു
മാരുതനേക്കാൾ വേഗമതുള്ളൊരു
മാരുതസുതനെ ദർശിപ്പാനിപ്പോൾ
പാരിലൊരുത്തനുമാരിയകില്ലാ
ദേവാ! അതിനിന്നുടെ ഗർവ്വുകളെല്ലാം
എന്നരുൾചെയ്തു മുകുന്ദൻ ഭഗവാൻ
താരാപഥപര്യവേക്ഷിച്ചുടൻ
ഉന്നതനായൊരു മണിഭവനത്തെ
പൊന്നുവസിച്ചിതു വാസവസഹജൻ
ഗന്ധർവന്മാരും വിസ്മയമോടെ
മാരുതസുതനെ ബ്ബഹുമാനിച്ചു
ഹരിഹരമുഖരെചരണങ്ങളെച്ചി-
ത്തിഹവൈകുണ്ഠത്തിങ്ങു ഗമിച്ചു.

രാമാനുചരിതം ഓട്ടൻതുള്ളൽ സമാപ്തം.

ഐരാവതപൂജ

ഓട്ടൻ തുള്ളൽ.

വെള്ളിക്കുന്നിൽ പള്ളിവസിക്കും
പള്ളിപ്പരമേശ്വരനും തന്നുടെ
പിള്ളഗണേശനുമറുമുഖനാമു-
ള്ളതെളിഞ്ഞുവസിച്ചീടുമ്പോൾ
ഉള്ളിലഹമ്മതി തള്ളിനിറഞ്ഞഥ
ഉള്ളനടിച്ചുതിരിച്ചു ധനേശൻ
വെള്ളപ്പൂവും പരമേശ്വരനുടെ
പള്ളിക്കാലിണതൊഴുതറിയിച്ചു
കള്ളമതല്ലിഹനമ്മുടെ നഗരെ
പള്ളിവിളക്കിനെഴുന്നള്ളേണം

ഉണ്ണികൾഗിരിജാദികളുംവന്നാൽ
മണ്ഡനമഹിനഹിവിരവൊടു വരണം;
ഉണ്ണിഗണേശനുവയർനിറവോളം
കണ്ണടച്ചുണ്ടുതെല്ലുകഴിക്കാം
ധനപതിതന്നുടെ വചനംകേട്ടു
പനിമതിചൂടും പരമേശാനും
കനിവൊടിവന്റെയഹമ്മതിതീർപ്പാൻ
പണിചെയ്യേണമിതെന്നുമുറച്ചു
വേണമിതെന്നാൽ വരുവൻനാമിഹ
കാണിയുമില്ലിഹമടിയെന്നരുളി

ഗണപതിതന്നുടെ കമ്പതലോടി
ക്ഷണമൊട്ടുന്നിലയില്ലന്നോർത്ത്
ഗണപതിയും ധനപതിയും കൂടി
കനിവോടൊത്തെഴുന്നള്ളി നടന്നു;
ഗുണഗണമിയലും പുരമതിലെത്തി
ഗണപതി പൂജാക്രമമതിനായ്,
വലുതായുള്ളൊരു പലകയതിന്മേൽ
വടിവോടിരുത്തി ഗണനായകനെയും
വിരവൊടു ധനപതി വിശദിയൊടൊത്തു
വിരുതൻ ഗണപതിയെയവിടെ
തെളിവോടിട്ടും പൊൻകിണ്ണത്തിൽ
തെളുതെളെ നല്ലൊരെണ്ണയെടുത്തു
പിള്ളേർ വന്നിട്ടവനെല്ലത്തേപ്പി-
ച്ചുള്ളൊരു കൈത്തുകളെന്തറിയാവൂ
വലിയൊരു കിണ്ണവുമാറും കൂടെ
വെളുവെളെ ഉരയും കമ്പയിലെല്ലാം
എണ്ണയൊലിപ്പിച്ചപ്പോൾ ശിവശിവ
കണ്ണും ചിമ്മിപ്പിച്ചുമനേരം
താളിയുമിഞ്ചകളും തേച്ചിപ്പിച്ചി-
ട്ടാളികളാൽ ചെറുതസ്സൂനം ചെയ്തു
കാലും കഴുകിച്ചാദരവോടെ
നാലിടകത്തൊരെടുത്തുതളിച്ചു
മണ്ഡലവും തെച്ചിപ്പൂവും വച്ചുക-
മണ്ഡലു ജലമതിലെത്തും വച്ചു
പൊന്നവിളക്കു കൊളുത്തിപ്പരിചൊടു
മുന്നിൽ വച്ചിട്ടാദരവോടെ
ഇലയുടെയരികെ പലകയുമിട്ടു
വലിയൊരു ഗണനായകനെയുമിരുത്തി
ജലഗന്ധാക്ഷതധൂപം ദീപം
കുസുമം ചന്ദനമിവകളണിഞ്ഞു
മെല്ലെയിലയിൽ ജലാദികൊടുത്തു
നല്ലൊരു ചോറും കളിയടവും
നറുനെയ്യിവകളൊക്കെ വിളമ്പി
കുടിനീർ വീഴ്ത്തിക്കനിവൊടൊരിപ്പി
അപ്പൊഴു ഗണപതി തന്നുടെ മടിയിൽ
കമ്പയൊതുക്കിട്ടുണ്ണത്തുടങ്ങി;
തടതിവിളമ്പിന വിഭവമതെല്ലാം
തടതടെയെന്നുടനുണ്ടു കഴിഞ്ഞു

തെരുതെരെയായുരുകളുവിളമ്പി-
ട്ടതുമങ്ങനെ തീരുന്നുടങ്ങി
ചോറികൾ വച്ചവർ വട്ടിയെടുത്ത-
ച്ചോറുകളൊക്കെ വിളമ്പിത്തുടങ്ങി
ചട്ടിയിലോരോ കറികളുമവർ
വട്ടമൊരുങ്ങിച്ചുവിളമ്പി
തുമ്പിക്കരവും നൊപ്പിപ്പരിചൊടു
വൻപൻ വായിൽ പിളർന്നു നടന്നായി;
വെള്ളനായവർ ചോറുകറികളു-
മെല്ലാം തൊള്ളയിലിട്ടു തുടങ്ങി;
ചോറൊടുങ്ങി കറിയൊടുങ്ങി
വീരൻ ധനപതിയെന്തു തുടങ്ങി;
വെച്ചൊരു ചോറും കറികളുമെല്ലാം
കൊച്ചുഗണേശൻ കൊണ്ടുകഴിച്ചു;
കലയതെടുത്തുക്കൊടുത്തു പഴങ്ങളും
കലവുമടുക്കളയതൊക്കെയൊടുങ്ങി
പച്ചക്കായും പപ്പടവും പല
പച്ചക്കോപ്പുകളൊക്കെയൊടുങ്ങി;
തൈരതൊടുങ്ങി മോരൊടുങ്ങി
നെയ്പാത്രങ്ങളുമൊക്കെയൊഴിഞ്ഞിതു
ഉപ്പുമുളകും ചപ്പും ചിപ്പും
കിട്ടിയഗണപതിയപ്പടി തിന്നി
ഉള്ളതു തിന്നൊടുങ്ങിട്ടവനെ-
യുള്ളിലൊരായിരമന്നമതായി;
മാറക്കൊമ്പൻ കൊമ്പുഴുക്കാ-
ഞ്ഞൊരു കോപിച്ചുള്ളൊരു നേരം
മുൻപിലിരുന്നു വിളക്കു വിഴുങ്ങി,
ചെമ്പുകളങ്ങെടുത്തു തുടങ്ങി
ചട്ടകവും ചല കട്ടകവും ചില
വട്ടികളെന്നിവയൊക്കെ വിഴുങ്ങി
മുറ്റമിടന്നങ്ങു കളിവിഴുങ്ങി-
ട്ടതിനു ചിലോടിക്കല്ലു വിഴുങ്ങി
കുട്ടകമുലക്കയുമിവക-
ളൊന്നും ചോലയുമൊക്കെ വിഴുങ്ങി
ആർത്തിപെരുത്തു സഹിക്കരുതാഞ്ഞി-
ട്ടൻപിന്നൊരുമത്താരുണ്ണാവിഴുങ്ങി
സന്തതമിങ്ങനെ നൂറുവയറ്റിൽ
തുഷ്ടിവരാഞ്ഞു ഗണേശസ്വാമി;

കണ്ണാരംപൊത്തുമുണ്ടിട്ടും താന-
ക്കാണാക്കണ്ണാരംതന്നിൽ പക്ഷേ;
ഗണപതിതാനന്നമാതാവിൻ മുന്നിൽ
ഗമിച്ചിലൊളിച്ചുഗിരിശനെ യുടനെ
അയ്യോ! ശിവശിവയെന്നു വിളിച്ചു
പരവശനായിനടന്നു തുടങ്ങി
മറക്കൊമ്പൻ പിന്നെ പാടി
ഞൊറ്റൊന്നോടിച്ചെന്നു ഗണേശൻ
തന്നുടെയടിമലർവീണുവണങ്ങി
ഭിന്നവന്നുതൊഴുതറിയിച്ചു:—
"ഗണപതിയടിയനെയുണ്ണാൻമുമ്പേ
ഗിരിമകൾ പതിനീ രക്ഷിക്കണം
പാത്രാപാത്രമിതൊക്കെയെന്നുടെ
പാത്രാദികളും തിന്നുഗണേശൻ
അമ്മമതെന്നവിലക്ഷിച്ചുണ്ടിതു
ചെവിടിലടക്കൊട്ടുന്നു ഗജാനനൻ
മതിമതിയെന്നരുൾചെയ്തുടുകെട്ടു
മുതലുകളെല്ലാം ഛർദ്ദിപ്പിച്ചങ്ങി
ന്നുടയവനുള്ളതെല്ലാമുൻപിൽ
ഭക്ഷ്യവസ്തുക്കളൊഴിഞ്ഞതിവിടെ
ഉണ്ടതുപോലെ ക്രമത്താൽത്തന്നെ
കണ്ടവികകണ്ടുതുടങ്ങി
ചെമ്പുംവാർപ്പുംവിളക്കും പലവക
വൻപാത്രങ്ങളുമരിച്ചാനരിയും
എല്ലാമേറെനടന്നന്നങ്ങൊരു-
വല്ലഭനാപതി തലയുംതാഴ്ത്തി;
ഇത്തരമുള്ളൊരു ഗണപതിഭഗവാ-
നിന്നിതിനെന്നെത്തുണച്ചീടേണം

കളഭാസ്യൻ ഗണനായകനെന്നുടെ
കളഭാസ്യത്തിനുതുണയായ്വരണം
കളഭാഷിണിവാണിയുമെൻനാവിൽ
കളമാംവണ്ണം വിളയാടേണം,
ഭൂമിപരായിലിളികിമറിഞ്ഞഥ
ഉള്ളതെല്ലവരൊരു തിരമാലകൾപോൽ
ഇളകിവരേണംവാക്കുംപൊരുളും
ഇക്കാതലുളതൃപയൊരുക്കരുതേ;
ഒളിയെണ്മാറ്മജമനമതിനായും
ഒളിവായുതാനിതു വർണ്ണിക്കുന്നേൻ.

കുന്തിയിതിങ്ങനെ കേട്ടുംപടിയെ
സന്തോഷത്തോടുവിപ്രന്മാരും
ഗാന്ധാരിയെമാനിച്ചീവണ്ണം
ഉരചെയ്തുസേവിച്ചാദരാൽ
സദ്യാഘോഷമൊന്നുമുറന്നു ചേത-
രാഷ്ട്രീ ഭക്ഷിച്ചാത്മ ഭാഗ്യങ്ങളൊന്നിനും
സുഖപ്പെട്ടു ലഭിച്ചുതു സുബലജ-
പോയിട്ടുസുനിശ്ചലതന്നെ
പോവട്ടപ്പുറൻ ശകുനിക്കും
ഈവട്ടംപന്തീട്ടിവട്ടം
നാലും രണ്ടും മതിയെന്നവനും,
ചൊല്ലൊടുഗാന്ധാരിയുമുരചെയ്തു
എട്ടുംപത്തും ചെയ്യണമയതി
നൊട്ടും സംശയമില്ലന്നവളെ
നൊപ്പികൾ കൊണ്ടിട്ടു ലഭിച്ചു
മിഴിമാരെ ബോധിച്ചാലും
ഭാഗ്യവതിഗാന്ധാരിയവളുടെ
ഭാഗ്യതരമാരാക്കുളു നിനച്ചാൽ
നല്ല നമ്മുടെ കുന്തികണക്കിനി-
യില്ലേനാളയുകിങ്ങനെ പൂജ!
നല്ലപാണ്ഡുമഹീപതിതന്നുടെ
വല്ലഭയെന്നിവളെന്നറിയേണം
പാതിരാജ്യത്തിന്നവകാശികൾ
ബോധിച്ചാലും ധർമ്മസുതാദികൾ
നാളെത്തന്നെ പൂജതുടങ്ങും
നാമെല്ലാം പോയീടുന്നതിന്നു
കൊള്ളപ്പുറവും കോഴിപ്പുള്ളി;
വാളക്കാടും വള്ളിക്കാടും
കൂടെക്കേറിച്ചെന്നിട്ടിപ്പോൾ
കുന്തിയോടും ചോദിച്ചറിയേണം
ആരെല്ലാം സദ്യക്കു ക്ഷണിപ്പാൻ
സംശയമാകുന്നതിന്നിട
നാളെത്തന്നേയുണ്ടാമെന്നും
നല്ലപ്രാഭവരാവായെന്നും
സുഖപ്പെട്ടുലഭിക്കുമിതെന്നും
ബോധിച്ചുള്ളൊരു പാകംനന്നെന്നും.
താനണമാഷിതരവം കേട്ടു
ചിന്താപരവശരായീവണ്ണം

നിന്നെപ്പറ്റി [illegible] കനകമണിന്ന
ഇവരെക്കൊണ്ടിവിടെ [illegible]
കൊണ്ടുവന്നു [illegible]
[illegible]
[illegible]
ഇവരേക്കാളും [illegible]ക്കൊക്കെയും;
ക്ഷമിക്കു [illegible]
പിറക്കും മുന്നെക്കൂടും ക്ഷമിക്കേണമിപ്രകാരം
വരികെന്നിട്ടും നേരായിരിക്കയില്ലിനിക്കിതു
വരുവാൻ സംഗതിയും വരികയില്ലാഞ്ഞതല്ലോ.
എന്തിങ്ങനെ! ഞാൻ മുന്നെജന്മനി
ഘോരമഹാപാപം ചെയ്തിട്ടോ
കാന്തൻ മൃതനായിങ്ങനെയുള്ളൊരു
സന്താപങ്ങൾ ഭുജിച്ചീടുന്നു?
ഭർത്താവുള്ളന്നിങ്ങിനെയൊരുവൻ
വൃത്താന്തം പോലും ചൊല്ലീടാ;
വൃദ്ധൻ പൂർവ്വജന്മം പേടിക്കും!
പുത്രാദിപതികളെന്തൊരു ചെയ്‌വൂ!
ആവകയെന്നു പറഞ്ഞിട്ടിപ്പോ-
ളിവിധമായ്‌വന്നതു വിധിവിഹിതം
ദൈവവിധിയായ കർമ്മഫലം കിമു
ദൈവത്തിനു തകില്ലാതാകുമോ?
ഈവിധമപവാദം കേട്ടവി-
ളങ്ങിവ സ്വരങ്ങളെന്തെന്നോ ശിവ ശിവ!
നാരായണ നരകാന്തക! വിഷ്ണു!
നീരജനാഭ! വാസുദേവാ!
നേരിന്നായാരം നീയല്ലാ-
താരും [illegible] ദേവാ!
ഏകാദശി [illegible]
തിരുവാതിര കാർത്തികവ്രതമിങ്ങനെ
ശിവരാത്രികളുപവാസിച്ചു
വിഫലമതായ്പോയോ മുകിൽ വർണ്ണാ!
കരുണാകരകമലാവല്ലഭ! ജയ
ധരണീധരമനനാദിവരോ!
തിരുമലരടിയണയ്ക്കാരാധനതി
[illegible] നമി സുരമുനിവന്ദ്യാ!
സ്വച്ഛാത്തുഷ്ടിപ്പൂണ്ടു നിൻകരുണാ-
പുഷ്ടിപ്രാപ്തനു സർവ്വദാ നമി

തട്ടിൽ [illegible] തിപ്രാർത്ഥം
[illegible] പാർപ്പു-
[illegible] നടിയാൻ ദിനി
പുത്രാദികളൊത്താശ്രയമായി-
ട്ടിട്ടങ്ങിങ്ങിരുന്നാലു നിന്നടെ
പുത്രികൾ പാപമാമെന്നോ പറയുന്നു!
[illegible] കൂടെവരാച്ചാൻ കർമ്മങ്ങൾ
[illegible] നിൻതിരുവടിമേൽ
അന്തകനും തവകരുണാദേവ്യാ
ഹന്ത കഴിച്ചീടുന്നതു ഞാനെങ്ങും
എന്തിനി കഷ്ടമിതു നിന്നൊരു
ചെന്താമരനയനാ നരകാരേ!
അവളുടെ മക്കളുമെന്നുടെ മക്കളു-
മവകാശം കൊണ്ടാരെപ്പോലിവിടെ
ഇവരുടെ തച്ഛൻ മൃതനായതിനാൽ
അറവിതിപിടിയാത്തവളാണ്ടന്നു
അതിബാലന്മാർ മറികിൻ മുട്ടക-
ളവരുടെ ദോഷം പോരായ്കയോ
[illegible] മൃതനായതിനെന്തിനു
പഴുതെ ഞാൻ ഭുജിച്ചീടുന്നു!
മായാമാനുഷനാകിയ കൃഷ്ണൻ
ആയവനുടെ കൃപയുണ്ടെന്നാകിൽ
ആയതു സാധിപ്പാൻ ഞാനൊരുമതി
യാതൊരുകാമിക്കരാലും തന്നെ
പണ്ടും ഉണ്ടാതും കലികാലം
പടയും നാട്ടും പരാടയവർക്കായ്
[illegible]
മുട്ടുന്നിവഴിയായി നമ്മുടെ
കൊട്ടുന്നതും നാട്ടുകാരുവരും
കൊട്ടുന്നതുഷ്ഠമെന്നാലും
ഇഷ്ടം [illegible]
എട്ടുന്നവരെയവരുടെയവരും
കൊട്ടുവതിന്നിമ്മക്കളെയെല്ലാം
[illegible] നമ്മുടെ ശക്തി
വിട്ടുതുല്ല്യഗോത്രത്തിനൊഴികെ
വിരുന്നുക്കാരെയുള്ളിവിടത്തിൽ
ഒരുവരുമില്ലനമുക്കെന്നായി
ഓർമ്മയിതെന്നിവിടെപ്പുതിപ്പൻ

ഉണ്ടിവിടെല്ലാമുണ്ടു സമൃദ്ധ-
പ്പൊന്നും പൊടിയും മുത്തും പവിഴം
കിമധികമിതു സാധിപ്പാൻ ഗൗരാംഗ
എൻപിള്ളകൾക്കും മതിയാകാതായ്
ശരണാഗതവത്സല! ജയ! ശൗരേ!
ശാർങ്ഗായുധധാരാ! ദേവാദിപതേ!
എന്നക്ഷരകദംബം ഭാഷി-
ച്ചീടിയിരിക്കും കുന്തി തൊഴുതാൾ!
നിനച്ചിവണ്ണം പരിതപിക്കും കുന്തിയുമപ്പോൾ
ഗമിച്ചു ധർമ്മജനാദികളോടായ്
എട്ടും ഭീമനൊരു കരത്തിൽ ചൊല്ലാർന്ന വൃ-
ക്ഷത്തിൽ പ്രധാനം കലത്തിൽ പകർന്നിട്ട്
കുടത്തിൽ മധുരക്കറി എട്ടും കിരീടിയും
എട്ടും മാദ്രിജരും കരത്തിലിവ പരം
നിരത്തിവച്ചമ്മയെ വിളിച്ചുമുദാ ചാരത്തപ്പോൾ
മദത്തിൻ മകനായി കരുത്തനായ ഭീമൻ.
അമ്മേ! അമ്മേ! വന്നാലും തവ
ഉണ്മാനെന്തേ വൈകിക്കുന്നു?
ചോറും ചാറും കറികളുമെല്ലാം
ചേലൊടു കൊണ്ടന്നിട്ടുണ്ടല്ലോ
ഉണ്ണിയില്ലമ്മേ പരമാന്നം
തിന്മാൻ പട്ടർ വിളമ്പുകയല്ലം
നാമെന്നുണ്മാൻ വരുവാനമ്മേ-
ന്നമ്മയൊടത്തനയൻ പറയുമ്പോൾ
അമ്മാനമിഴിയാളാകിയ കുന്തിയു-
മെല്ലെ പൊഴിച്ചഥ കണ്ണുപിഴിഞ്ഞു
നന്മുഖമതിമലവും ബന്ധൂകം
ചെമ്മേ കമ്പിതമധരോഷ്ഠങ്ങളു-
മാച്ഛാദിച്ചിതു കരകമലത്താൽ
ദീർഘശ്വാസത്തോടും കൂടെ;
അമ്മയെയിവണ്ണം കണ്ടപ്പോൾ
അന്തകസുതനും ചിന്തയുമായി;
അന്നേരം ഭീമനുമർജ്ജുനനും
ആദരവോടു പറഞ്ഞാരേവം
എന്താണമ്മയും ജ്യേഷ്ഠനുമിങ്ങനെ
ഖേദം തുടങ്ങീടുന്നതു കഷ്ടം!
അത്ഭുതഗജമധികബലവാനായൈരാ-
വതനുമായിങ്ങനെ ജീവിക്കിൽ

നിവതിലുമധികമതായെന്തൊരു വാഴ്വ-
നച്ഛൻ പാണ്ഡുനൃപാധിപനാണേ
നച്ഛന്റെ കാലത്തിൽ സുബലജ-
യിച്ഛകളൊന്നും സാധിച്ചീലാ
തൃപ്തിതരാവായ്കയുമില്ല-
ന്നായശസ്സുകരം കേൾപ്പാനായില്ലാ
നച്ഛൻ സ്വതന്ത്രനായെന്നാലു-
മനുഗ്രഹമെന്നാലീ ഞങ്ങൾ
നച്ഛന്റെ പാതിക്കവകാശിക-
ളിങ്ങനെയെന്നതു സംശയമില്ലാ;
ഇച്ഛമാർക്കൊഴിഞ്ഞു കൊടുപ്പാ-
നിങ്ങനെ മൂളുകയില്ലിഹ ഞാൻ;
മച്ഛന്റെ ശീലം നന്നല്ലേ
ഞങ്ങളുഗാന്ധാരീവചനാലും
ഇച്ഛിച്ചതു സാധിക്കട്ടിപ്പോ-
ളിങ്ങനമിദ്ദിപ്രായം വരുവോളം
നൂറിനെയും കൊട്ടിക്കൊന്നെന്റെ
ഊറ്റമതാം കരകരിശനതിന്നു
കാററിന്മകനാം ഞാനും ജ്യേഷ്ഠനെ
വെററിയൊടേരാജ്യം വാഴിപ്പൻ!
കൊററവനാടൻ മൃതപ്രാണിയെന്നാം
കൊല്ലേണം തൽമാനവിരോധം
ഇല്ലാക്കഥയിന്നാവനരേലും
ചൊല്ലുകയില്ലാതെടുത്തു കിടക്കും;
കരാണികഴൽ ഗാന്ധാരിയെ ഇന്നൊരു
പററ കടിപ്പിച്ചിട്ടകയില്ലേ;
കൊററിനു മുട്ടിപ്പട്ടിണിയിട്ട
ദുഷ്ടതയെന്നു നിനച്ചു കരഞ്ഞ
ഇഷ്ടിവരുമമ്മചിത്തതയെന്നു
ജ്യേഷ്ഠനുമമ്മയും ബോധിച്ചാലും
ഹരിസമഭുജബലവിക്രമിയാകിയ
ഹരിസുതഗിരമിതു കേട്ടളവായാം
ഹരിഹരിവിക്രമിയാകിയ പാർത്ഥൻ
ഹരിഹയസുതനുരത്താനേവം:
മക്കൾ നൂററവരെ നാട്ടകം രാജ്യം വാഴ്വാൻ
വിട്ടുകില്ലാത്തിട്ടല്ലേ കിടക്കുന്നിവണ്ണം നാം
നാടിങ്കൽ പൊറുപ്പാറിയോറ കിടക്കുന്നൊന്നാമതാം
നടിക്കുവതിപ്പോൾ ക്ഷമിക്കകാരണമാണ്

നരൻമാരെയാനയിച്ചെത്തി യജ്ഞശാലതന്നിലെത്തി
അക്കഥനന്തരം കാട്ടിക്കൊടുപ്പാൻ ദ്രുതമതും
മുടിച്ചുകളഞ്ഞവരെ മുടിച്ചു പലതരം
മുടിക്കുംഗോപുരറിപ്പിടിച്ചു കെട്ടിനാനാ-
യടിച്ചു കൊല്ലുവാനസാദ്ധ്യമശ്രമം
പട്ടാപമോട്ടു ഞാനും മുടിപ്പാൻതിരുപ്പക്കളെ.
മക്കളുടെ ഗിരമേവം കേട്ടുകന്തിതാനും
പിക്കനെമേരാളുപൊഴിച്ചുംകനിവോടെ
ദൂരെവെച്ചുമടക്കിയ പണ്ണുളളൈക്കകൾകൊണ്ടപ്പോൾ
മക്കളെയനുഗ്രഹിച്ചു ഗർഗ്ഗദവചനൈ
ദുഃഖകാരണങ്ങളൊക്കെ നാക്കരിനടയാൾ
തൽക്ഷണംപൊന്നുലകേട്ടു ഫൽഗുനനും ചൊ-
ധിക്കരിച്ചു പൂജയിതുദൃഷ്ടമതിതല്ലോ; ഞാൻ
മുഷ്ടരമായൊതകർമ്മം നാമ ബോധിക്കണം
താക്കരിശനെയിവിടെയിക്കിരിടിക്കൊണ്ട-
ന്നിക്രിയകഴിപ്പനനന്തരംമെൽഗിരിശനാണേ
പുഷ്പരലോചനനെ ഉരക്കപ്പയാൽവ്യാമ
പുഷ്പചാരികളോടും ശക്രനെവരുത്തി
സ്വർഗ്ഗവിലാസിനികളാലിഹ്രവതലംകൃത്യ
നഗ്നഭൂക്കകളെയങ്ങുളളക്കകളാക്കി
സ്വർഗ്ഗവാസികളെക്കൊണ്ടു തൊഴുമുണ്ടാക്കി-
ച്ചുഗ്രമെനാകഴിപ്പൻസല്ല്യതക്കിറിനിതാതെ;
നാച്ചുനരഭേദൻ പറഞ്ഞുവാകമച്ചുനോട്ടും
ഇച്ഛയിൽവന്നിവിടിരുന്നിടയ്ക്കുമായി
തജ്ഞനമേദന്നീദ്രാസ്ഥതരായിമോദാൽ
മാനമോടുഹെരാവതപൂജകഴിപ്പിച്ചു
വേണ്ടപോലെയനവേദിക്കൊരിവിപ്രന്മാർക്കും
കൊണ്ടുപോവാൻകൊടുപ്പിച്ചാനെന്നിനിക്ക-
ശക്തി
ശക്തികൾക്കുള്ളകൊണ്ടുള്ളൊരാനയല്ലോപൂജി-
ച്ചവർക്കൊനയുമാനയുമിങ്ങുവരുത്തിട്ടു
ഒണ്ടുനാലുദിനംകഴിയുന്നതിന്മുൻപെ
ഉണ്ടലെന്നുസാധിപ്പൻ ഞാൻ
കണ്ടുകൊൾകെൻറമ്മ
ഉണ്ടുകൊണ്ടാലുമിതുകൊണ്ടുണ്ടാകേണ്ടതാപം
കണ്ടതക്കെവേടികമോ! ബന്ധനാനസ്കാരം;
ഫൽഗുനഗിരമീവണ്ണംകേട്ടു കുന്തിതാനും
ഫൽഗുപരിതാപമായി സൽഗുണനിധിവേഗാൽ

കൃഷ്ണമൊജ്യരൊദ്യപൊയരുങ്ങളെല്ലാമെൻപാൻ
ക്ഷണംശിക്ഷയിൽതനെ തുടിറംകഴിച്ചു;
ദക്ഷനാമത്തൻ സന്ദേശക്കമായിക്കൊണ്ടു
ശിക്ഷയിലൊരു സന്ദേശപത്രികയെഴുതി
തൽക്ഷണമൊരാപ്പുംകോദണ്ഡകെട്ടിവിട്ടുംപുട്ടി-
ത്തരാദ്ദു
തതിക്കിതിയിൽനിന്നരേശംഗത്തയച്ചുതളി;
ബാണവുമന്നേരം ജഗൽപ്രാണവേഗംഗമിച്ചുഗി
വാണലോകംപ്രവേശിച്ചുനേരമമരാധിപനും
ഊണുമെല്ലാംകഴിച്ചുദേനന്നശോബാക്കികളോട്ടു
വേണുവിളിച്ചിടുകയും വീണവായിച്ചിടുകയും
തീത്തിയിൽസ്വരംവിളിക്കകയുമെള്ളക്കാരൊ-
ടു
നർത്തകിജനം വിവിധനർത്തനകൗതുകത്തോടും
ഉത്തമനാം നാരദനും തുംബുരുവും കൈപിടിച്ചു
ഒരുവീണതംബുരുതാളരസച്ചതികളുമും
ശുഭകരസിച്ചും മുഖാവുകൊണ്ടുസമ്മാനിച്ചും
തത്രമരെച്ചുമരെച്ചുസുത്രാമാവിനെനോക്കിച്ചി
രിച്ചു
വൃത്രവൈരിതന്നേരം സുപ്രമോദംകേവന്തി
സ്വസ്ഥനായിസിംഹാസനെ ഇത്തിരിനേരമി
രുന്ന
പുത്രനാമർജ്ജുനനയച്ചൊരസ്ത്രവും പത്രികയുമായ്
സുത്രാമാവിൻറടിയിൽവന്നിരുന്നനേരം
പത്രികൈതന്നെതന്റെതൃക്കരങ്ങൾകൊണ്ടെ
ടുത്തു
പത്രികനോക്കിവായിച്ചുവാചകവുംധരി-
ച്ചുവം;
പുത്രവാത്സല്യത്തിരകൊണ്ടുയും മുഖമുലുകട്ടി
പത്രികമാഖ്യത്തണച്ചുനിന്നുവക്കുകളൊത്താടും
പുണ്യഭോഗികളെക്കാണ്മാനായപ്പോൾ
കണ്ടുവാത്സല്യമോടിരുതളി
ഹേ ഹേ നാരദ! വരികരികെയി-
സ്സാഥനമദ്യനാവായിച്ചാലും
ഉർവ്വശ്യാദികളിങ്ങിയിരിപ്പിൻ
ഇങ്ങിയിരിപ്പിൻ വാദ്യക്കാരും
നപ്പോൾനാരദനമരാധിപനൊട്ടു
പത്രികവാങ്ങിയുടൻവായിച്ചു
ഉഗ്രനായ ജയന്തൻവായി-
ച്ചപ്പൊളറിയിക്കണ്ടുവേഗാ

സുബലസുതാതനയന്മാരിപ്പോൾ
പ്രബലംവിദ്യാഭ്യാസംചെയ്തവരാർ
പ്രബലകവീശ്വരപൂജകഴിച്ചു
പ്രബലതമവിദ്യകളൊട്ടിതന്നാലം,
ഉത്സവഘോഷമിവിടുണ്ടെന്നൊ
ഉർവ്വിയിലെങ്ങുംകേട്ടിട്ടില്ലാ
കൗതുകമായിട്ടുള്ളതി
ദുസ്സഹമായ് വന്നിട്ടുള്ളവർക്കും;
സൃഷ്ടികഴിഞ്ഞാദ്രുപദസുതാഖ്യം
സദ്യോത്സവങ്ങളെപ്പടിയേപ്പോഴും
പരിഹാസാദികളിൽ വിദഗ്ദ്ധന്മാർ
പലവിധമായ്ച്ചമഞ്ഞുപോകും;
കർണികകളിനിവരുമെന്നാലെ
ഒരുപൂജപോരുമല്ലോ!
സന്താപത്തിനു വിരോധികളിട്ടും
പതിയിതിനിതിലൊന്നുംകേൾക്കാതെ
വന്നുപോൻ ഉത്സാഹമായതുകൊണ്ട്
നടന്നിങ്ങനെയൊന്നുമില്ല,
ഇതരന്മാർക്കിതുംപറയുന്നുതുകേ-
ട്ടിതുപോലെ ജനനികളും തൽപ്പുത്രം
സകലാർത്ഥത്തിനു പുത്രന്മാരെ
സോദരന്മാരേയുംകൂട്ടി
സകലിവരൊന്നായിതിന്നൊരു പുത്തരി
ട്ടിങ്ങനെയൊരുങ്ങിക്കൊള്ളണം;
പിന്നെവിശേഷിച്ചും താമസിയാ-
തൊന്നിനുമപേക്ഷ വരാതെ കണ്ട്
വന്നിതെന്നുപൂർത്തന്നെയായി
തൊന്നൊഴിയാതെവരുത്തിക്കേണം;
ഇപ്പടിയെയെഴുതിയയച്ചമ്പോൾ
ഇതുകേട്ടൻ പാർത്ഥനെഴുത്തു;
കവിവാചകമതുകേട്ടനേരം
കവിതയിലാറുത്ത പ്രണയത്തോടും
മുവാചകമുരചെയ്യാതെ തൻ
മന്ത്രികളോടിദമരുളിച്ചെയ്തു
എല്ലാരുംകേട്ടല്ലോയിതുകൊ
ണ്ടിങ്ങിനെവേണ്ടൂ എന്നതുപറവിൻ
ചൊല്ലാണ്ടല്ലേ ഞെരപോരായ്കൾ
ഒന്നാലും പുനരിങ്ങിനെത്തന്നെ;
എല്ലാരുംകൂടീട്ടുരചിച്ചു
ചൊല്ലേണമെങ്ങിനെവേണ്ടുവതെന്നും
നരനായ്പരിവേദവും കേട്ടി-
ട്ടവരുമാരും ചിന്തിച്ചുവാം
കതരികൾംപലർകൂടിക്കൊണ്ടിരുന്നെ
നനാഥൻ ചൊല്ലിവണ്ണമന്ത്രന്മാർ
മന്ത്രോത്തമിവല്ല! ദേവേന്ദ്ര!
വന്ദാരകാർ ചന്ദ്രാ! ജയജയ!
നവഭാരതത്തിൽകരണാതകാര്യം
സഹാദരരങ്ങെന്നായകന്ന
തതനാംഗങ്ങളുംനാമിയാഗ്യം
തപ്പനന്മാരല്ലല്ലോനാം;
വൃന്ദാരമിപ്പ! നമ്മളിലാരാ-
രിന്നതിൽക്കിഴിൽ ഭൂപാലകേ
ചെന്നാലുമത്യന്തമായിട്ടൈക്യം
വന്നിട്ടില്ലതു ബോധിച്ചാലും
ഇന്ദ്രന്മാർപലരുണ്ടായിവിടെ
നന്നിങ്ങിനെയിതുകേട്ടിട്ടില്ല
എന്നവരന്മാർചൊന്നതുകേട്ടി-
ട്ടിന്ദ്രനരുളിച്ചെയ്താനപ്പോൾ
എന്നല്ലന്തരകാലമതൊരു-
യോദ്ധ്യാവാസികളാകും നൃപരൊരു
വൃന്ദാരകാധിപന്മാർ സഭ്യരി-
ന്നാവഴിപലതും പറയാതെ!
അതുമിതുമെന്തിനുപറയുന്നിങ്ങിനെ?
ഇതുകൊണ്ടിപ്പോൾ വന്നതുപറവിൻ
അതുകേട്ടവർ പിന്നെയുമുരചെയ്തു
ഇതുങ്ങൾക്കൊട്ടുമേ പറ്റില്ല;
കണ്ടവരുടെകുറികണ്ടീട്ടപ്പോൾ
മണ്ടിയെത്തുമവരല്ലല്ലോ
അവർ പൂമാനങ്ങൾതാനിങ്ങനെ
ചൊല്ലത്തരമായിട്ടുതുടങ്ങി?
പണ്ടേയിക്കല്പനകൾക്കല്ലാ-
തൊരാണ്ടുങ്ങൾക്കൊന്നിൽ കാര്യം?
കല്പിക്കുന്നതുകേൾക്കാതിന്നും
കല്പിക്കം വേലകളുംചെയ്യാം;
കല്പിച്ചോരുകാര്യത്തിന്നിപ്പോൾ
ഇപ്പടിയെന്നാതൊന്നുണ്ടു

എന്നാമവന്മാർ ചൊന്നതുകേട്ടു
മന്ദസ്മിതമൊടു മുനിയും ചൊന്നാൻ
വല്ലായ്മകൾപറയായ്‌വിൻ! നിങ്ങൾ
വല്ലായ്മക്കാരായ്‌വന്നിട്ടും
സ്വർല്ലോകാധിപനുടെ അന്തർഗ്ഗത-
മല്ലായ്കിലറിവന്നതുമിവിടെ;
എല്ലാരുംവിപരീതിച്ചാലും
വല്ലഭനിതിനായങ്ങുഗമിക്കും
കുന്തീ! കുന്തീ! എന്തിനിശയായാം
ഘോര കിനാവിൽ വിളിച്ചീടുന്ന
എന്തെന്നുള്ളതുഞാൻചെവിപാർത്തപ്പോൾ
എന്തൊരുപുതുമകൾ പറയാവല്ലേ
എല്ലാംകൊണ്ടും പോരുകയാവു
അല്ലാതൊരുവരതൻ മരണം
വല്ലാതെപ്രാപിക്കും നമ്മൾ-
ക്കെല്ലാർക്കും സങ്കടമുണ്ടാമേ,
പണ്ടേഞാനോ പുത്രന്മാരാൽ-
നങ്ങിളയിൽക്കമിനിമരരാ
ണ്ടായിട്ടുമിരുണ്ടോ ചില
ശസ്ത്രങ്ങളുണ്ടാമതുകൊണ്ടിവിടെ
ഇങ്ങിനെശപിയുമൊച്ചയുകേട്ടി-
ട്ടിരുന്നവരോടെങ്ങളിലെല്ലു
ഇന്നിതുനിങ്ങൾക്കെല്ലാപേർക്കും
ചേർന്നതിനിക്കും ചേർന്നന്നാക,
എന്നാൽപോകുന്നില്ലന്നപ്പോൾ
ഇന്ദ്രാദികൾപറയുന്നതുകേട്ടു
മന്ദസ്മിതമൊടു നാരദമുനിയും
മന്ദതരമവിടുന്നനടന്നു;
ഇന്നൊന്നൊരുകൾക്കുട്ടേണ്ടാ-
നിന്ദ്രനമല്ലനന്തങ്ങളിലൊരു
ശസ്ത്രകരത്തൊരുന്നമാവാനൊരു
സംഗതിയുണ്ടാമോ എന്നിങ്ങനെ
ചിന്തപൊറാതെതുടനേ നാരദനും
കുന്തീസുതരെക്കാണ്മതിനായി
ഹസ്തിനപുരമതിലസ്തായാസം
ഗുഹകുടിലിൽചെന്നാനപ്പോൾ;
കൊക്കരിവീണയുമക്കരതാരിൽ
ഉൾക്കലോഹരിപരമസ്തുതിയും
തെക്കുവടക്കിടയിടനോക്കുകയും
കൊക്കുകണക്കഗളനീട്ടുകയും
മൌക്തികമണിനിരദന്തപ്രഭയും
മുക്തസ്ഫടികാഭിരപ്രഭയും
ആക്ഷാജിതമായികിരീടെ
ബിളമരതകമണിയുടെ പ്രഭയും
തികവിങ്ങളിയത്തുവരുന്നതു
ശിവശിവകൌതുകം പറയാവല്ലേ;
എന്നാക്കുന്നജാതന്മാരും
വീണാപാണിയെയിങ്ങിനെകണ്ടു
വീണാരവിൽക്കൂപ്പിനിവർന്ന്
പേണിപ്പൂയസാക്കൾ കുഴകിച്ചു;
പ്രീണിച്ചു തന്തിത്തപുമാടി
സാഷ്ട്യാരികളാഗുപമാനത്താൽ
അർത്ഥജസുതനാദരവോടെ
അക്ഷമരലാൽവെസുതനെപ്പൂജി-
ച്ചുൾകൃപയോടതും ചെയ്തീവണ്ണം
ഇവരിവസുദ്രമനായകഥ
സാദാഭുതപാന്നാനന്ദൻ
വരദ തവ ചരണാംബുജയുഗളം
വന്ദാരോജനാരാ! മുനീന്ദ്ര!
എന്തിപ്പോളിവിടെ നിന്തിരുവടി
ചെന്താർമലരടികൊണ്ടിഹ ഞങ്ങടെ
മന്ദിരമൊക്കെയലംകൃതമാക്കിയ-
തന്തരമോരാളിങ്ങളിദേണം;
സ്വർഗ്ഗാവനിപാതാളങ്ങളിലെ-
ന്തിക്കാലത്തൊരു പുതുമകളുള്ളു;"
നിന്നെല്ലാതവമതളീകിൽഞങ്ങൾ-
ക്കാഗ്രഹമേറീടുന്നതു കേൾപ്പാൻ
ധർമ്മജനുടെ ഗിരമേവം കേട്ടു
നിർമ്മലമാനസനാകിയ മുനിയും
അമ്മഹിപാലകബാലകരുൾനി
ചെമ്മേയുമൈവച്ചുതൾ; ചെയ്തു
സ്വാസ്ഥ്യസ്ഥ്യസൗഖ്യമാകും സുഖസം-
സിദ്ധിർഭവതു തരേണം സരസം
അനുഗ്രഹിച്ചവരെ മുനിപ്രവരനിവൻ
കലുകണ്ടുണർന്നെഴുമുടി തെപൂന്തേരിപ്പൂന്തു
അന്നതമപ്പൂയുതനും വചിച്ചു ന്യായനൊടു
നിന്നു ദേവാദികളുരച്ചുകാത്തുമെല്ലാം.

ഇന്ദ്രവംശോത്ഭവന്മാരെ ഇന്ന [illegible]
തിരുവോണമതെല്ലാം [illegible]
സുന്ദരിമാരെല്ലാമുമ്പർനാഥ [illegible]
മന്ദിരനികടെയാടി [illegible]
തസ്സ്വപ്പെരുനികളുമായ് [illegible]
മറ്റും താമസിക്കാതെ [illegible]
പുത്രവൈരിതാനെ [illegible]
ഗന്ധം തന്നെ ഞാനും [illegible]
സത്തുമക്കളുമായിത്ത [illegible]
ഇപ്പടയ്ക്കു ബാപ്പരികയ് [illegible]
ഇപ്പടിയരിപ്പുവിന്നൊ [illegible]
ട്ടിപ്പുരിയിൽ വന്ന [illegible]
മേലെഴുതിയ [illegible] നിന്ദ്രൻ
നാളെ വരുമെന്ന ഭാവിച്ചു [illegible]
ആളുമ്പും കണ്ടു [illegible]
പ്രീയമക്കരിയിലെ വാ [illegible] കേട്ട
ഇന്ദ്രമാരൊരർ സനാദും [illegible]
സുന്ദരമാവും ക്രീഡിക്കാ [illegible]
വരുമെന്നാഗീതകേട്ട [illegible]
കരയുമെല്ലാമൊന്നം [illegible]!
ആയവനാഥകന്നും കേട്ടം [illegible]
ആമ്മലന്മാർ [illegible]
ആയവനാഥനിങ്ങളൊട്ട ബോധി [illegible]
മയാഹിനം ഞനിവിടെ വന്നു [illegible]!
ആയതിനെത്തിനിവരു എന്ന [illegible]ച്ചീ-
ട്ടായയാണികൾ [illegible].

നാരദഗിരമുകേട്ടമരായാം
നലമൊട്ട [illegible]
അന്നോര [illegible]
നലമൊട്ട സേവിച്ചീട്ടനാകിൽ
നഹിസംശയമിവിടെ വരത്തി
അനികർം സാധിക്കരന്നാൻ
ഇതം [illegible]ഗീതകർം കേട്ടതി
[illegible]
[illegible]ച്ചു [illegible]യിൽ [illegible]
[illegible]ച്ചു [illegible]
[illegible] കാട്ടി [illegible]
[illegible]ത്തിൽ [illegible] ചെയ്തു

മരത്തമത്തലവന്മാർ തങ്ങടെ
മസ്തകമസ്തയമാനടിച്ചു
ഭിത്തമാരകതം പാനം ചെയ്തതി
[illegible]ച്ചലാം കേസരി തന്നുടെ
മസ്തകപാടനപാടവം മങ്ങിയ
[illegible] ഞാൻ സുരലോകേ
[illegible]
സുത്രാമ്[illegible]സഹിതം
[illegible]റുനെയും [illegible]
[illegible]സായൂജ്യം
എന്നെയെത്തൊരാനം വാസവ-
വാസേ വെച്ചേച്ചു എന്നാകിൽ
ഇന്ദ്രൻ തന്നെക്കൊണ്ടിക്കാര്യം
ഇന്നേദിവസംസാധിക്കം ഞാൻ
നർത്തകമാരുതനാദനഗീതക-
[illegible]വിരിനമിവുള്ളം
കേൾന്നയൻ വിജയൻ കേട്ടുടനേ
നാരസ്സാരസമേതൻ ചൊന്നാൻ.

ക്ഷമിക്ക കൊണ്ടൊന്ന വരുന്നുന്നൊരുണ്ടിന്ദ്ര-
രമിക്കലിനിക്കുന്ന പാകനാരമനം [illegible]
ചതുർഗ്ഗതിയെയും കൊണ്ടിവിടെ വന്നിക്രിയ
തരത്തിൽ കഴിപ്പിക്കതരമെന്നറിഞ്ഞാലും
കരുത്തനാകമതെന്റെ ഇതത്തബാണംകൊണ്ടു
കരുത്തുകേട്ടനായ്‌വരുന്നുമമരര
കനകക്കൂടകർം [illegible] മയതാരുന്നതും
ഇനിക്കൊണ്ടുപാനും കനക്കയൊങ്കൊണ്ടു്.

തന്നത്താനറിയാതെതന്മാക്കർം
താനല്ലന്ന പറഞ്ഞേച്ചാലും
തന്നത്താനറിയാതെതാല്പരനെ
പിന്നെത്താനറിയും പുനരെന്നം
ഇന്നത്തെയും മുന്നത്തെയും
പിന്നത്തെയും ചിന്തിക്കണം;
ഇന്നത്തെ ദിവസം തന്നെ പൊ-
ന്നിന്ദ്രനൊടിങ്ങനെ ബോധിപ്പിക്ക;
എന്നങ്ങിനനരചെയ്തു കേട്ട
മന്ദസ്മിതമൊട്ട നാരദമുനിയും
മന്ദേതരമാശിസ്സും ചൊല്ലി
മംഗലധർമ്മാവതളിച്ചുണ്ട്

ഇന്നിവണ്ണം ചൊന്ന പാരതാ-
ഖലീന്ദ്രൻ ബുദ്ധമനിച്ചുവരെങ്കിൽ
വന്നിഹ വനാന്തരിതന്ന തന്നപ-
മാന്യതയാകിലിതത്ര തന്നെ,
എന്നു പറഞ്ഞമരാധിപനായ
ഇന്ദിവരസുതസുതനാം മുനിയും
ഒന്നൊഴിയാതമരേന്ദ്രനെയുള്ളന
സന്ദേശങ്ങളുണർത്തിച്ചുതളി.
ഒന്നും മിണ്ടീലാവാസവനും
നിന്നു കരഞ്ഞാനവിടെ മുനീന്ദ്രൻ,
അക്കഥ നാവിടെ ഇരിക്കട്ടെ പുന-
രർജ്ജുനനാദ്രിമകിംഗിതമൊട്ടും
നിർജ്ജരനിവഹമറിയണമെന്നതി
നിശ്ചലനായി വസിച്ചു ഗഭീരൻ;
പിറ്റെന്നാളെതിരേ ഫല്ഗുനനും
തെറ്റെന്നമ്പൊടു നിയമങ്ങൾ കഴിച്ചു
ഊറ്റമതായൊരു വില്ലുകലച്ചുമ
കരാറിൽ ജ്വലിതബാണവരങ്ങളെ
മുറവന്നെളികടയിച്ചു വെള്ളപ്പി-
ച്ചുറ്റംക്രോധമുള്ളൊരു പാഴിയിൽ
ഒറ്റാൽ കണ്ണും പോലേ തന്നെ
ചുറ്റും കത്തിതിറുത്തി കഴിച്ചി;
വെറ്റിയൊടേ തലകൊണ്ടു വലിച്ചുമ
ചുറ്റിക്കെട്ടി മുറുക്കിയതാനും
നെറ്റിപ്പട്ടം പൊന്തക്കാലൊരു
കരംകൊണ്ടുമുറുക്കെ കെട്ടി;
മാറും പട്ടകൾ രോമനിരകളും
മംഗലധാമാലംഗീകൃതമാ
യൊരോന്നായ ചെറുതൊണ്ണൂറിയിട്ട-
നൊറ്റക്കൊമ്പനായിക്കൊണ്ടു്
ബാണവരം ചെവികഴിയെ വലിച്ചു
പിന്നെയൊരസ്ത്രം ഭൂമിയിലെല്ലാ
ഭൂതഗണങ്ങളെയുമപി തന്നോടെ
ദേവതമാരെയുമപി പിതൃ-
ച്ചതുരമൊരുപ്രകടിതമാകും
വരശരനിരസുരവരലോകത്തിൽ
തെരുതെരെയങ്ങനെ വൃഷ്ടിക്കുന്നു
കരിമുകിലിൽ നിന്നുപെരു വർഷംപോലെ;

നാലസ്സാലമടലംകിപ്പം
ചോലപ്രായോജന്യാഗാളെ
വലതിവല്ലധാനി വിളമരമൊരു
തൽപ്രതിമല്ലകനസിംഹധ്വാനിതി
ക്ഷിപ്രം പ്രഭ്രമമാനങ്ങളുമിളകി,
നളമുവല്ലഭനും മേൽപ്പൊക്കാ-
ണ്ടുതലേ പരവശനായുഴറി;
നിളതെതര ചെറുതാങ്ങൊലികൊണ്ടും
നിർഭരമുകരംഘൃംഘൃംനിനദം
കിതിമിതിതിസ്ഫൂർത്തി ചൊന്നമരകളും
സമരകുതൂഹലിനാരദമുനിയും
തമൊട്ടകീഴ്ചെപ്പുലനേർക്കുമ്പോൾ
ഒന്നൊരാവലി വന്നു ഉരഞ്ഞി,
അമരാധിപനും നാകനിവാസി-
ഖമിതാമോഗമിഴന്നീടുമ്പോൾ
ധിമിനെന്നൊരോപെരുതികളോടെ
സദനാന്ത്യമാക്ഷോഭം കേട്ടു.

കടുച്ചീത്തുളികൾ ചെത്തുക്കൊന്നുകൊണ്ടു
നരുങ്ങപ്പുറപ്പാടും പക്ഷമായിന്ദ്രാദി
കടമങ്ങമക്കത്തൊട്ട നന്ദ്യാവതിലൊക്ക
മിഴ്ക്കരമാരുംപായിയ്തതുകൈക്കൊള്ളന്നു
മിഴ്ക്കള്ളവരൊഴിയമാന്യന്മാരെ ചൊന്നോൻ
തട്ടക്കാനാകിലനുതപ്പ്രിന് കള്ളന്മാരു
ഒട്ടകമിതുവരം നാൽക്കണനാളും ഓരോ-
നാരച്ചുതന്നെ ചൊല്ലി നിരസിച്ചിട്ടിതവർ
മടക്കിവായ്ക്കാരപ്പെന്നൊന്നും ചെയ്തുകൊണ്ടു
മുടിക്കമിപ്പ്രാണനെൻ്റെ തിട്ടക്കനായകൻ
തടക്കമരരെ നാതിന്റെകിട്ടില്ലില്ലും
ഇതിന്നിദശരേ ശേവചിച്ചിട്ടിന്നനേരം
പർത്തീപതികവയലെട്ട് കതകകൾ

നാകമനാക്കെല്ലാക്കം ശങ്കിത
ധിമിധിമിനെന്നിടകൊണ്ടു തുടങ്ങി
വരുണനുമസ്ത്രം പൊന്നാഗിക്കരെ
പരവശനായുകൊണ്ടു ജ്വലനൻ
പൊരുപൊരെയങ്ങു പൊരിഞ്ഞഥമങ്ങി
പരവശനായഥ പാഞ്ഞു നടന്നു.
അന്തകനുടെ ദംഷ്ട്രത്തിനകൊണ്ടു
ഹന്തപിശാചകബാണം തരസാ

പൂന്താനകളുകം ചൂണ്ടു പതരെടു
ത്താപത്തോടു ചോരയൊലിച്ചു
നിലമാറാലയുടെ മുകളിന്മേ
ലാലാഹലമോടു തലവിറയോടി
കോലവുമങ്ങു നിണാംബുധിയിൽ മുങ്കി
മ്ലാലോലത്തോടുമെരി നടന്നു;
ധർഷിക്കടവയറ്റുവാനകിയ
വൈശ്രവണനെന്നാര ചൊണചാടിണംതെ
ചട്ടറാതെ മുടിയും കടകാംഗുലി
ചെട്ടെക്കവളവട്ടപ്പാറും
ബട്ടമിടിപ്പരപോൽ വിലസുന്നാരെ
പട്ടങ്ങാനകളെല്ലാമെയുമവാ
ണ്ടിട്ടപ്പോൽ നഗ്നാത്രയായി
ധർഷിം ഉള്ളിലുല്ലാരുനെയം
ഏട്ടാമ്പള്ളാണം ധനമെൻ
ധർഷിക്കിട്ടുറങ്ങിസ്വന്നങ്ങിക്കെ
മിട്ടൽക്കൊന്നുതുടങ്ങികരായോൻ
മുട്ടംകത്തിലടന്നുതുടങ്ങി
ദുർശ്യാദികളയിട്ടന്നൊരു
പാർണശരീമുഖിനാക്കപിണഞ്ഞതെല്ലാ
ദ്വിജമങ്ങളൊല്ലാവല്ലു
ദ്ദക്കായ്വതമെന്നാശരകാ
ങ്ങളൂകൊണ്ടെ വല്ലൂശപായി
വിതൂരാകിന ദേവസ്ത്രീകൾ
ങ്ങൂകൊണ്ടവർ മഞ്ചംപൊരുതി
പേടിപ്പെരവരായ്മണ്ടുന്നോർ
ചാമ്രാശിലീമുഖമേകം ചൊന്നവ-
ങ്ങൂംജയിയുടെമുടയിൽക്കൂടെ
പൂലീമണ്ഡലമതിനങ്ങൊരു
ങ്ങളുകൊണ്ടുപതിത്തെമിന്ന
ണംകൊണ്ടുയറച്ചിട്ടെയും
പേണിസുക്ഷിച്ചാൽ മുറിവില്ല;
പ്രണത്രാണപരായണമരാം
ദേവസ്ത്രീജനമിങ്ങനെയോരോ
ഭാവക്കടുകൾകാട്ടിയതോരോ-
ന്നുമിനിക്കോ പറയാവതല്ല.
കണ്ഠീരവകംന്യനിയാകിയ
ശൈലപ്പുറിയൊന്നമലിപിണങ്ങു;

കണ്ഠീരവകരാധരശ്രുതിമസൃ-
സൗരഭാഗോതഗളീനനിതംബാ
ഡംബരസംയുതമാരംകൊണ്ടും
അംബസ്തനയുഗളങ്ങളതങ്ങടെ
സംഭാരങ്ങടെ മാരംകൊണ്ടും
കമ്പംപുണ്ടുവിറച്ചുവിറച്ചവർ
കണ്ഠീരവഗാനം പാടുമവർ
കള്ളത്തങ്ങളിക്കവിണെട്ടുകന്ന
പള്ളവളല്യാംഗിവിണങ്ങപ്പോൾ
പല്ലുതന്നംപോയില്ലവർതന്നുടെ
പല്ലവളവ്യാധമതനസരം
എല്ലാവരെയും ചുംബിച്ചിട്ടവർ
പൊല്ലാതുള്ളതഴവുകളപ്പോൾ
നല്ലുചപ്പിനവർകിയമുഖം
തെല്ലതനിച്ചചല്ലതിനെ
എന്നപരിക്കാവരംവിണപ്പോൾ
തന്നുടെപല്ലുകിടിക്കിണകണ്ടോൻ;
ഇവരികളെല്ലാമെല്ലാംകംഭേകിളമ
കമ്പംപൂണ്ടൊടുന്നതുപോലെ
കണ്ഠസ്തനികളുമരയോരാവഴി
നംബരപാരികളോടിനടന്ന
രവിമുപെയുംപോലെയുമപ്പോൾ
രാതതികൊണ്ടുവിരമണ്ടുകയും
ശരവർഷിച്ചുകകാചനമയോടുക
ശരീമുഖിമാരെത്തെരുകക്കുക
കുശഗാത്രികളെയെതരത്തോടുകയും
പിള്ളുനന്മാരിട്ടുചപ്പാടുകയും
തുകെവിരണ്ടും മാലു പിരണ്ടും
ശോകംപൂണ്ടും മനസുകല്ലോടി
ബാണംകൊണ്ടും നാണംപൂണ്ടും
വീണുമുതണ്ടും കേണുപിരണ്ടും
ഗ്രഹകൾകണ്ടുകൊല്ലുവതുകൊണ്ടു
ഒന്നൊരണ്ടുമൊരോഗ്രഹതന്നിൽ
നിന്നംകണ്ടുമിതന്നൊളിച്ചും
വിബുധാംഗനമാർ വിബുധന്മാരും
ചാമലികൾവിവിധം കാട്ടിയതെല്ലാം
വിവിധമുഖൻഫണിപതിയുരചെയ്യില്ലു-
മവധിവരാ എന്നാല്ലവേണ്ടു.

ഉണ്ണിത്തമ്പുരാനുടെ ഗന്ധത്തിലെപ്പോഴും ചന്ത
ബിന്ധനാവിധങ്ങൾക്കൊണ്ടന്നാർക്കൊരവ- സുതൻ
ബന്ധിതഹൈശ്വര്യത്തോടെ വിണ്ണിൽവീണു തനയം
ദൈത്യക്കാരൻമാർ ചെന്നതാങ്ങേമ്പോഴവർക്കിട്ട
കൊണ്ടുബാണങ്ങളയ്യുകൊണ്ടുകൂട്ടാക്കാതവർ
ഉമ്പർകോൻസുതനെയും കൊണ്ടുവന്നിട്ടാർ - മുമ്പിൽ
ഉണ്ടായസന്താപത്താലങ്ങർകോൻ നില്പുന്നേരം
ഉണ്ടോരോ ദിക്പാലന്മാർ മണ്ടിമണ്ടിവരുന്നു.

അഗ്ന്യന്തകനിര്യതിവരുണാദികൾ
മഗ്നഹൃദന്നന്മാരായി
മഗ്നാശ്വരഥധാസനപാബ്ധൌ മൌ
മാഹേന്ദ്രാലയഗതരായൊക്കെ
ഏകാദശരുദ്രന്മാരപിനി
ദേവകളഷ്ടവസുക്കൾ പിതൃക്കൾ
ഖേദാംഭോധൌമുങ്ങിമരുത്തുകൾ
ഷോഡശസ്ത്രീർ ദേവസ്ത്രീകൾ
ഭഗവതന്മാരും സുരമുനികൾ
കിന്നരകിംപുരുഷോരഗഗുഹ്യക
വിദ്യാധരയക്ഷാദികളെല്ലാം
ഖിന്നതകൊണ്ടോലംതന്നെ തസ്സ-
നാന്യോന്യം നോക്കാതെയുമായി
ഒക്കെയുമധോമുഖരായ്‌നിന്നിങ്ങനെ
സ്വർന്നിവാസികൾ ചിന്തതുടങ്ങി
ചിന്തം ചിന്തിതനാത്മാവെന്തോ
മർത്ത്യന്റെ ഭുജവിക്രമമയ്യോ!
മർത്ത്യൻതന്നെയുമല്ല പാർത്താൻ
മറ്റൊന്നതിനൊരുപായംചില
കൃത്യംഗുരുവോടു ചോദിച്ചെന്നാൽ
സത്യരീതിയിലൊഴിവുണ്ടെന്നും
അമരേശഗുരുവിന്റെ മുൻപി-
ലമംഗലവേഷത്തോടെ ചെൽവാൻ
ഒരമരനൊരുണ്ടോ എന്നും ചിലർ
ഒരല്ലതിനെതന്നേവണ്ണം
എന്തു പറഞ്ഞമരന്മാർ ഗീഷ്പതി
തന്നെവരുത്തിയിതിന്നടെ ഒഴിവുകൾ
ഒന്നൊഴിയാതെ ചോദിച്ചപ്പോൾ
ഇന്ദ്രാദികളോടരുളീ ഗുരുവും.

നാങ്ങസുരന്മാരേ! കേട്ടാലും
മംഗലദേവജ്ഞനാരദചരിതങ്ങൾ
ഗംഗാധരനോടിഹ പറഞ്ഞതാരി
സംഗാസംഗൻ സ്കന്ദനായീടൻ
തുംഗസഹസ്രകവചനിശാചര
ഭംഗംകൂട്ടുമതിനെന്നരുതെ
ഭംഗിയെഴുന്നൊരു നെറ്റിയിലിളകി-
ച്ചിംഗിതമാതാപോലെ രണ്ടേരും
നരനെന്നും നാരായണനെന്നും
പരബോധത്തെ വരുത്തിക്കൊണ്ടട-
നരിയനിശാചരനെക്കൊല ചെയ്തി
നരനാകുന്നതു ഫല്ഗുനനെന്നറി
നരനെന്നാലവനാരാകുന്നു
പരമാത്മം ബോധിപ്പിച്ചീടാം.
വാമാംഗം വിഷ്ണു ദക്ഷിണമാം-
മംഗം ശങ്കരനെന്നും കേൾപ്പൂ
നരനാമങ്കൻ ശങ്കരനാകുന്നു
കാമ്യാംഗം ദക്ഷിണമാം ഭാഗ
ആയതും തന്നെയാകുന്നു
വിഷ്ണുപുമാനാം ഫല്ഗുനനെന്നറി
കൃഷ്ണൻ ശ്രീനാരായണനെന്നു
പ്രത്യേകം പറയേണമല്ലോ
വൃഷ്ണംകൊണ്ടും ചിന്തിച്ചാലി
വണ്ണംതന്നേ എന്നറിക്കാം;
ത്രൈസൃഷ്ടികവിരാജിതഗാത്രൻ
മുക്തശരാങ്കവിരാജിതമൌലി
ഇന്ദ്രാദിലോകങ്ങൾക്കും കർത്താ
ഇന്ദ്രാദികൾക്കും കർത്താ
ശത്രുജനാനാംപേടിക്കു കർത്താ
സത്തുക്കളാമുപചാരകർക്കും
അസ്പൃസ്പൃദാനന്തമുഖമാകാം
വ്യക്തികലേത്രിക്കുന്നതായി
ഉച്ചൈസ്തരകരകമലേങ്ങിപ്പൂപപ്പു-
മരുമകന്നാമംശംതാൻ വിജയൻ
തസ്യാരണ്ടാംനിരോധപൂർണ്ണലോകേ
കോസ്ത്യി വേറൊരുപൃഥ്വിയിലേത്ര?
പോരിമയുള്ളജനങ്ങൾമഹത്താൽ
പോരാളികൾവന്നീടുമുൻപേ

ചേലകതന്നെ ആളുകൊണ്ടില്ലാത
മാനവീരരാം വാനരവരരേ,
മാനവനെന്നൊരു നിന്ദയുമാധിത
മാനവിരോധത്തിന്നൊരു വഴിയായ്
ആമാമെന്നു പറഞ്ഞവരെല്ലാം
മുൻമൂളിട്ടന്നുരപ്പോരെ
ഭീമശരാവലികന്ദുകളെപ്പൂ-
ട്ടാമയമോടഥ മരുവീടുന്നു;
ഇന്ദ്രനുമുണ്ടായുലതിർപ്പാൻ
വേണ്ടുന്നതുപായം കേട്ടാലും
ചെണ്ടക്കാരന്മാരേ! ഇനിയും
മതിപ്പിൻ! നാരദനെന്തോ കൂതൊ
വേണ്ടുംവണ്ണമകല്ലിച്ചെന്നു
കണ്ടുപറഞ്ഞവനൃപന്മാർ നിന്നു;
കൊണ്ടതിലേക്കാനൊരുവേറൊന്നാവി-
ങ്ങണ്ടമരന്മാർക്കൊന്നു പറവാൻ
ണ്ടകരത്തിലുമുള്ളൊരുമുദ്രകൾ
ചങ്ങലകിങ്ങിണിമണിമാലകളും
കണ്ഠലകവചകിരീടാദികളും
ഖണ്ഡിച്ചൊക്കെയുരക്കനിരകൊണ്ടു
മണ്ഡനമാതിതവന്നു രാത്രൗ
കള്ളകപവരരേ! നറിയേണ്ടേ?
കൊല്ലണമെങ്കിൽകൊൽ വാനരനോരു
തെല്ലും വേലയതില്ലെന്നറിവിൻ!
വില്ലാളികൾബഹുമാനിക്കട്ടി
വില്ലിൻറവൈദഗ്ദ്ധ്യം കണ്ടാൽ
ഭൂമിയിൽനിന്നപ്രയോഗിച്ചുളകൊ-
ണ്ടാരുമരന്തുലകിച്ചുനമുക്ക്
ഭീമസഹോദരബാഹുബലേതി
ഭീമതിശാലികളായെല്ലാരും.
എന്തിനവളെപ്പറയുന്നിങ്ങിനെ
കുന്തീസുതസന്ദേശകെട്ടും
ഇന്ദ്രാദികളേ! കേൾപ്പിൻ ഗുരുതിരുക
ചൊന്നീടുകയുന്നോനാരദനെ-
ന്നന്നുവരൻ ചൊല്ലതുകേട്ടും
തിന്നമഹാമുനിനാരദനരുളി
മുന്നോതന്നെ ഞാനവയെല്ലാം
ചൊന്നതുബഹുമാനിച്ചതുമില്ലാ

ചെരേതുന്നവനോടാം നിങ്ങളു-
മൊരാരെതികടെന്നുദ്ദിയറിപ്പിൻ!
മേരുകളിനിയുമാവികതെന്നവ-
നോടുപറഞ്ഞുശമിപ്പിപ്പൻ ഞാൻ
മെരുകദേവാദികളും പുറകേ
മെരുകണമെല്ലാതക്കുടി
പേടകവെള്ളിയുന്നവരത്താ-
ടാകുള്ളയൊന്നാദികളെല്ലാം
കൂടെയണിഞ്ഞതിമോദികലർന്നി-
ട്ടാദരവായ് വന്നാലും നിങ്ങൾ;
നാരദഗിരതീവണ്ണംകേട്ടു
നായവാനായുള്ളൊഹസ്തുതി ചൊന്നാൻ
താനിനിഹസ്തിനപുരിയിൽ ചെന്നാൽ
ആനന്ദാശികൾ ചെയ്യുവനോടേ
താനവർചെയ്യിട്ടും പടിപാകളു
മനുഷ്യരാതെ കേട്ടാലും!
ആനകൾ സേനകൾമാനിനിമാരും
ജ്ഞാനികളാകിയ മാമുനിമാരും
വാനവരെല്ലാവരെയും കൂട്ടി
വാനവർകോനിവനിൽക്കൂടെ
ദിനം തന്നെ വരുവാനെന്നു
താനവരോടു പറഞ്ഞീടേണം;
ഇത്ഥം ശീഘ്രതിവാക്കുകൾ കേട്ടി-
ട്ടത്യാദരനാം നാരദമുനിയും
പൃഥ്വീതലമതിലാഗതനായി
പാർത്ഥനൊടിങ്ങനെയരുളിച്ചെയ്തു:—
നാഥതരതനുകളെയ്തീടതി-
ന്നമരാലയമതിലതളികൾ പലതും
നമരാധിപനും ത്രിദശന്മാരും
ഉമയൊടു യാത്രയതിന്നിട്ടുണ്ട്.
അവർകൾക്കൊരു വഴിവരുവാനില്ലാ-
ഞ്ഞവിടെത്തന്നെ പാർത്തിടുന്ന
നാതിനേതാനം കരേലുണ്ടെങ്കിൽ
ത്രിദശന്മാരിഹ വന്നെന്നാകി
മതിമാനാകിയ പാർത്ഥനമപ്പോ-
ളിതിനാരദഗിരമൻപിൽകേട്ടു
ചതുരൻ ശരതതികൊണ്ടൊരുരായത
സുലകരസോപാനങ്ങൾ ചമച്ചു

സുരലോകത്തെക്കാൾ [illegible]
സുഖമേറിടുന്ന [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
മുത്തും [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ചുമരി-
[illegible]
[illegible]
[illegible] വന്ന [illegible]
സിംഹനാദം പോലെ ഗർജ്ജനവും ചെയ്തു കൊണ്ടു
[illegible]
[illegible]
പൊൻകലശങ്ങൾ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
പൊന്നുകൊണ്ടു [illegible]
കിന്നരേശനും കുബേരനും തന്റെ പദവിയോടേ
[illegible] കാട്ടുന്നതെ
[illegible] ചാരണ [illegible]
പൊന്നുമാലകൾ [illegible] കൾ
മിന്നൽക്കൊടിപോലെ മിന്നും പൊന്നിൻകൊടികളും
[illegible]
[illegible] എന്തൊരു പുതുമക-ളെയാൽ

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] കൊണ്ടു
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] കൊണ്ടു
[illegible] നടന്ന
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] വന്ന [illegible] നിന്നു
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] കിണറും കുളവും
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

ഏണാങ്കചിതം മണികാന്തികൾ[illegible]
ദിനകരമയംപോലെ [illegible]
ളതാം ചാരുദ്രവം [illegible] -
ക്ഷേത്രിദാവലയമെന്നപോലെ
ചിത്രതരമദ്ധ്യമിച്ചുള്ള ചാവാൻ
ബുദ്ധിബലം [illegible]
സൂത്രമാദികളും ദേവകളും
ഏത്രയുമാശ്ചര്യ[illegible]
ബലാഭോപം [illegible]
പൃഥ്വിയിലുള്ള [illegible]
വിസ്തൃതശാലികളു[illegible]
ട്ടിഞ്ഞിടിയങ്ങ[illegible]
തീക്കിടിമിന്നൽ [illegible]
സൗന്ദര്യ[illegible]
നൽക്കൊമ്പ[illegible]
ള്ളൻപാദവും [illegible]
പൊൽക്കൊ[illegible]
മിക്കിട[illegible]
ഉക്ക[illegible]
ത്ര്യക്ഷ[illegible]
ഭക്ഷ്യ[illegible]
ശിക്ഷയിൽ [illegible]
തൽക്ഷണ[illegible]
തൽക്ഷണമെത്തി[illegible]
ലക്ഷണാദികളെ [illegible]
ഭൂഷിച്ചു[illegible]
പൊങ്ങ[illegible]
വെൺമതി[illegible];
മണിമന്ധപ[illegible]
പ്രണമനം [illegible]
പ്രണമനമൊടു [illegible]
പൂണ്ടൊരു പാണ്ഡുവിനൊടുമവർ കണ്ടു
പ്രണതമൊടു[illegible]
പ്രണയത്തോടെ നരപാലകനും
ഗുണവാന്മാരെയണച്ചു പുണർന്നു
പ്രണയത്താലശ്രുക്കളും പൊഴിച്ചു;
കനിവുമൻപൊടു കാന്തം ഭൂപാ
ലനോപമത്താൽ വന്ദിച്ചപ്പോൾ
ഗാന്ധാരിയുടെ സവിധമാദ്രിയെ
സാന്ദ്രാമോദത്തോടേ കണ്ടു
ഗാന്ധാരിയെയും മാദ്രിയെയും ചേർത്ത
കുന്തിയണച്ചാലിംഗനമോടും
നിന്നിട്ടന്നേരം പാണ്ഡുസുതന്മാർ
[illegible] കൈകൂപ്പി
[illegible]
[illegible]ച്ചു;
[illegible] പുരന്നിട്ടു
[illegible]
ഗാന്ധാ[illegible]
[illegible];
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
ദേവകള[illegible] കളിച്ചുവരട്ടെ
ദേവസ്ത്രീകൾ നടിച്ചിടട്ടെ
[illegible]കളെല്ലാം-
[illegible]
[illegible]
പട്ടന്മാരെ[illegible];
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
കൊട്ടിലിലൊക്കെ [illegible]
കട്ടകമാദി[illegible]കളൊക്കെ

ഇട്ടിട്ടുകവെള്ളക്കൊടവകാന്തി
വട്ടികളിൽത്തത്തിക്കൊണ്ടുവരിൻ
നരവരയിപ്പാരെ കൂപ്പിർക്കെട്ടതി
ശശധരതാരാം താരാകരംഭോ
നാകമെന്നല്ലസ്സബാവത്താറ്റ
ക്രമമേരേന്നാവരേവുടങ്ങി;
മുട്ടലതരംവാദ്യധ്വനികേട്ടതി
അമലകമലാസനനാകിയ ബ്രഹ്മനും
അമിതമനോഗുണനാകിയവിഷ്ണുവു
മമിതപരാക്രമനാകിയ ഹരനും
അമിതാനന്ദം പൂണ്ടവരായ
സുമനസ്സുകളായ്നിന്നവരാലും
സുമനോജനകരഘടിതസുന്ദര
സുമഗന്ധാദികൾകൊണ്ടുവിടർന്നതിൽ
ക്ഷമയെല്ലാമാഹ്ലാദകമായി
വിസ്മയമെന്നേപറവാനുള്ളു
ദേവാദികളാലപ്പുരമെല്ലാം
കേവലമഴകൊടുനിറഞ്ഞിതുതിങ്ങി
ആമല്ലാക്ഷികളുത്സുകപ്പാൻ
ആഘോഷംകേട്ടിടാതെന്നും
ഭേരിയോടാനകനാദികൾ മതിൽപ്പുറം
വിരവിൽപ്പാണ്ടിനടത്തുഴലുന്ന
തിരുവാതിലിലും കേറിക്കൂടാ
സുരസംഘങ്ങളുടെ ബഹുലത്താൽ
താപസരാശികളിലേച്ചുരവന്ന
പൂജതുടങ്ങി മഹോത്സവവാസരിതം
ദ്വാരകമാദിപുരങ്ങളിലൊക്കെ
പ്പാരമനക്കുലകൾവച്ചുതൻ
കോടിദിവാകരകാന്തിപ്രകാശിത
കല്ലുകളായവിളക്കുകൾവച്ചു
നല്ലമുഹൂർത്തത്തോടിവനെ
മെല്ലെയവസ്തുതിപൂജതുടങ്ങി
ജലഗന്ധാക്ഷതധൂപാദികളാൽ
കുലിശായുധനെപ്പൂജിച്ചുടനേ
കൊലയാനത്തലവനെയുംക്രൂര
പൂതകക്ര്യാപൂജിച്ചുതുടങ്ങി;
അഷ്ടാംഗകസംയുക്തംവിരവൊടു
മബ്ജഗന്ധം കളഭവിമിശ്രം

കുലരായിപനെക്കളഭംതേപ്പി-
ച്ചുരളിലുംനെറ്റിപ്പട്ടമിട്ടു
ഗളഭുവികിങ്കിണിസംഘംകെട്ടി
ഘണഘണഘണഘണനാദം ബലശബ്ദം
ശംഖധ്വനിവാദ്യധ്വനിഘോഷം
സിംഹധ്വനിപോലാർപ്പും കരവകൾ
ഭംഗിയൊടേജയജയശബ്ദധ്വനി
ഭാഗവതന്മാരേറെയുഴക്കി
കകമേപകമാകിതകൊകകയർസുര-
മകയർസംഗീതധ്വനിഘോഷം,
തുംബുരുനാരദർപാട്ടുകൾഘോഷം;
തംബുരുവീണാദ്യകഘോഷം
എട്ടാശാധികമാരാർത്തവരേ
പുഷ്പമഴപൊഴിതത്താളുകളെ
കെട്ടിച്ചുറ്റിനടന്നളത്തികയും
ചെഴുതിയുമായിനടന്നിട്ടകവും
അഴകിൽകളിക്കയുമിടയിടെക്കൂടെ
യുഷ്ട്രാർത്ഥിയവൃന്ദത്തിനെന്നും
സൌരഭ്യകരദ്രവ്യംകൊണ്ട
സൌരഭ്യത്തിംപെപ്പിക്കയുമിട-
ഘോഷിക്കയുമുണ്ടേരതാംഗനയുക
മർഘ്യാദിക്രമമതരംഗനാകനെ
നൃത്തംഗായകവൈണികർവൃന്ദം
നർത്തനമപ്പുംവിബുധൗഘസുരഘോഷം
ദിഗ്ഗജവരനാംകടിവരമേവം
ദിക്പാലകരെക്കഴിച്ചിട്ടപ്പോൾ
ദിവസംകഴിഞ്ഞിടൊപൂജ
ക്കവസാനാർഘ്യം നൽകിനശേഷം
ത്രിദശാധിപനൊരുസിംഹാസനമതി-
ലമിതാദരമാഗമിതന്നംകൊണ്ട്
ത്രിദശന്മാരോടരുളിച്ചെയ്തു
പണമെല്ലാമെണ്ണി കൊണ്ടവരിൻ
അപ്പോൾത്രിദശന്മാരെല്ലാരും
മുപ്പറനാൻപറകെട്ടിയപട്ടക-
ളൊപ്പാനെത്താടഴിച്ചുകടത്തളു-
മപ്പാ! വലിയൊരുകലമലപോലെ
അപ്പോൾജലദാദൻകൊണ്ടന്നൊരു
കട്ടിപ്പൊന്നുകളറകളുടെ

ചെട്ടികളിന്നകണ്ടെന്നിട്ടപ്പോ-
ളൊട്ടല്ലുള്ളൊരു കുമ്പളപോലെ
മ്പ്രസവരെല്ലാതംപേരവരിന്!
ങ്ങികൾവണാചുകൊണ്ടുവെച്ചുപരാവിൻ
ഏണ്ണനോണികേക്കണാവതവിൻ
വാരിക്കോരിത്തരുവൻ തെണ്ടം
മല്ലരാവമിതില്ലാതമതെ-
നങ്ങിച്ചെല്ലിന്നാമമെന്നും
രാപനാര്ച്ചോം മുണ്ടും പുടവകം-
ളാകെവിരിച്ചുതടങ്ങിപറയുക്ക;
ഭാസ്യധാമാവിന്റെ നിയോഗാൽ
വാരിക്കോരിപ്പുറന്നും പണവും
ബുലംവിപ്രാല്ലണവുംപെയ്യിട്ടു
തിമദാഭാപോണ്ഡവരപ്പോം
കൊണ്ടുപോകാനൊരുകരംചില്ലാണതി-
കണ്ടിതരായിവിപ്രസമൂഹം
കൊണ്ടുപോകാഞ്ഞരിരച്ചിട്ടവതും

കൂടദ്രവ്യംവാരിയെറിഞ്ഞു
ഭാണ്ഡങ്ങളിൽവാരിക്കെട്ടി
പാണ്ഡുസുതന്മാർദാനംചെയ്തു,
പാണ്ഡുരയാസ്സംവർദ്ധിച്ചു
പാണ്ഡുവിനും ഹ്രദികെവുകരേറി
ആശീസ്സുംചൊല്ലിവിപ്രസുതരും
ആകപ്പോയിത്തങ്ങടെദിക്കിലു;
ആശാപാലകരോടും ശക്രൻ
നാശൻപാണ്ഡുനന്ദനരോടും
ഐരാവതഗജപൂജകഴിച്ചി-
ട്ടാദരവോടുവേളാത്തിച്ചുവിട്ടും.
കന്തിയോടും തനയന്മാരോടും
ശന്തനുജൻ വിദുരൻ കൃപരെന്നും
മാത്രത്തോളംപൂണ്ണസുതന്മാർ
സുമന്ത്രിച്ചുനിജാലയഗതരായ്
നാള്ക്കുനാളെകീർത്തികൾപോഷതരിക
നിർജ്ജരസംഘം സ്തുതിചെയ്യുന്നു.

ഐരാവതപൂജ ഓട്ടൻതുള്ളൽ സമാപ്തം.

നളചരിതം

ഓട്ടൻ തുള്ളൽ

പുരരിപുവാകിയ ഭഗവാൻതന്നുടെ
തിരുമേനിതന്നിൽവസിക്കും പാർവതി
തിരുമുടിജടയിൽ സുരവാഹിനിയുടെ
തിരുമുഖവും കണ്ടർകോപകഷായവും
പരിചൊടുകണ്ടുസഹിക്കരുതാഞ്ഞു
പുരഹരനോടതിചാപല്യം ചെയ്തു:
തിരുമുടിജടയുടെനടുവിൽവിളങ്ങി-
ട്ടിരിചൊരുകാണുന്നതെന്തൊരുവസ്തു?
ഒരുനേരംചെയ്തിട്ടുനമ്മുടെജടയിൽ
പൊങ്ങിനവെള്ളം വേർപെടുകില്ല.
കണ്ടുകളിക്കരുതെന്നൊരുനാഥ!

സരസംമുഖമിതുകാണാകുന്ന
മുഖമല്ലതഹോജലമതിലുള്ളവാം
വികസസരോജമിതെന്നുവരേണം;
വികസസരോജകുന്തിനികരം
പരിചൊടുകാണുമാറെന്തവകാരം?
കരനിരയല്ലുമധുപാനത്തിന
വരിവണ്ടുകൾവന്നിണങ്ങുന്നു;
പുരികക്കൊടിമുനയുഗളമിതാപി
പരിചൊടുകാണുമാറെന്തവകാരം;
പുരികക്കൊടിയല്ലവിരളതിലകം
ചെറുതിരയത്രേ നാചലതനുജേ!

സരസതരകവിതകളാൽ പാടുന്നതും
പരിചൊടു പാട്ടുകാരൻമാരെന്തു ചൊല്ലുന്നു
ഗിരിവരതനയാവരന്റെ ചരിത്രം
കവികളിന്നിവകളിലെന്തു ചെയ്തു
കവികളൊരുമിച്ചു കൂർത്തു ഗളം
പരിചൊടു പാട്ടുകാരൻമാരെന്തുപകാരമീ
കൂർമുലയല്ലതുകോകങ്ങളും
നളിനസമീപേ പവിഴയാകുന്നു;
കളിവചനംവാകച്ചാർത്തിലെവാ
കരളിലെന്തിന്നവിവാദമിതൊന്നിം.
ഇങ്ങനെകപടഗിരാഗിരിവരസുത
തന്നുടെമാനസവല്ലഭനാം ചൊല്ലും
ഗംഗാധരനുടെകിള്ളികരിശിയ-
മന്നമഹേശൻകാന്തയതെന്നം.
ഇലകടെപെതമാർ മന്ത്രികളൊക്കെയും
കലിയുടെകൃതവിചാരിതമേവം
വലിയൊരു പൃഥ്വാൻതൊഴുതുരചെയ്തിതു
കലിയുടെശക്തികരസ്ഥമുപായം;
നളചരിതാദ്ഭുതമുരചെയ്താലും
തെളിവൊടുകേട്ടുരസിച്ചെന്നാലും
പൊളിയല്ലവരുടെകലികലഹങ്ങൾ
ഇളനെന്നാകിലുമന്തന്തരംഗം;
കലിയുഗശക്തിമുഴുത്തജനാനാം
തലയിൽകേറിമനസ്സുമുട്ടി
പാപികൾ പകിടകൾ പൊരുതുതിനായി
ഗോപികൾ കൊണ്ടു വരച്ചുതുടങ്ങും
കിണ്ണം സാളഗ്രാമത്തോടേ
കട്ടിച്ചാർത്തുനമന്നുതുടങ്ങും
വിളവുകളൊന്നും കാണാതുടങ്ങും
കളവുകളൊന്നുമുഴുത്തുതുടങ്ങും
വിലയുംപാരമിടിഞ്ഞുതുടങ്ങും
മലയുംകാടുമുരത്തുതുടങ്ങും
നിലയുംവിട്ടുമനുഷ്യരശേഷം
വലയും കലിയുഗമേറെമുഴുത്താൽ;
കളമൊഴിമാരുടെ തലയും മുലയും
വളയും തളയും കളിയും ചിരിയും
വളയുംചുരികകളൊടിയുംകണ്ടിഹ
വലയും വലയതിൽ മനുഷ്യരെല്ലാം

യജമാനനെന്നൊരുവനെ ചതിപ്പിപ്പാൻ
ഋത്വിക്കുകളൊരുമിച്ചുതുടങ്ങും
യജമാനൻ ചുഷ്കരശ്രുതിപുഛിച്ചും
ചതിയായ്വ്രതതിഥിചെയ്തുതുടങ്ങും
രാജസമീപെ ചെന്നാലേകും
ഏഷണിപറവാനൊരുകൂട്ടരും
ഭോജനമാത്രംകിട്ടുന്നവരെന്നാ
രാജാവെന്തെന്തിച്ചുതുടങ്ങും;
ഭൂഷണമുള്ളോരനുചരരെക്കാൾ
ഭാഷിപ്പാനങ്ങോർത്തുതുടങ്ങും
ഭൂഷണമണിവാൻ വകയില്ലാത്തോൻ
ഘോഷണമെന്നതുകൾ ചെയ്തുതുടങ്ങും;
വല്ലതുമൊരുവെച്ചിട്ടില്ലാത്തോൻ
ഇല്ലംപണയംവച്ചുതുടങ്ങും
നെല്ലും പണവും പൊന്നും പാത്രവും-
മില്ലെന്നാകിൽ ദിവസം ദിവസം
ചൊല്ലുംപലവിധപരായം പലർ
കൊല്ലംപൊതുവിനെ മടിക്കാതെ
നെല്ലുംതല്ലൊരസാധ്യജനത്തെ
നെല്ലുംതേവും കാണ്മാനില്ല;
പുല്ലും പുഴവും ഭൂമിയിലിണ്ടു
മെല്ലെന്നങ്ങുനടന്നുതുടങ്ങും;
ചൊല്ലുന്നതിന്നുകളുന്നപ്പാൻ
വല്ലമുള്ളവരില്ലന്നാകെ;
മുത്തുതുടങ്ങുംകാടതിനിടമ-
ലൊത്തുതുടങ്ങും ഭൂതാദികളും
ഒത്തുതുടങ്ങും വിപ്രന്മാരു
പേർത്തുതുടങ്ങും സൽഗുണവും
ചേർത്തുതുടങ്ങുംവികടസദസ്സതി
കൂർത്തുതുടങ്ങും ദോഷാദികളും
ചേർത്തുതുടങ്ങും ദ്രവ്യത്തിൽകൊതി
ചാർത്തുതുടങ്ങും ധനവും ചിലവും
പാർത്തുതുടങ്ങും നെല്ലും പണവും
ആർത്തുതുടങ്ങും പലരുംകൂടി-
പ്പാർത്തുതുടങ്ങുംകതികാവാൻ
ചീർത്തുതുടങ്ങും ദുഷ്ടവികട്ടി-
തീർത്തുതുടങ്ങും ദുർജ്ജനങ്ങൾ.
ആർത്തിവളർന്നം പൂർത്തിതളർന്നം
കീർത്തികുറഞ്ഞും പൂർത്തമെലിഞ്ഞും

മുത്തിപോലത്തും കത്തിനെയുണ്ടും
ഭ്രമങ്ങളുമവിടൊന്നുകയറ്റും
ക്ഷുദ്രജനങ്ങളതതികഠിനതമാൽ
ദൃഢമിപിടിവിട്ടുകിടക്കം പലവിധരെ
സാധുമിടിപ്പിച്ചുനടക്കം പോലും
സാധിക്കത്താവുള്ളതിന്മയാണം
ബാധിക്കം ചിലമർത്യജനാനാം;
കപട്ടിക്കൂട്ടമവതാട്ടങ്ങളു-
മപമാനങ്ങളുമുണ്ടായുള്ളതാ
വിശ്വാസത്തിനതിശാഠനന്നൊരു
വിശ്വാസത്തിനകറവുമുടനേ്നും
കടിലന്മാരും ജടിലന്മാരും
കരന്മാരും ജാരന്മാരും
കയ്യന്മാരും കന്യന്മാരും
പലവിധമുണ്ടായ്‌വരുമിനിയിവിടിൽ;
ഇശ്ശാശാപമറിഞ്ഞാൽപിന്നെ
യജ്ഞമെന്നൊരുപേക്ഷയുമുടനേ്നും
ധനവും തവവും ജനവും ധനവും
മണ്ടിൽവച്ചതിനിയിചന്മാരും
മന്ദപുത്രന്മാർചരിച്ചതയും
മതിയും കൊതിയും നതികപടങ്ങളു-
മിയായിട്ടുബുധന്മാർക്കുവാം;
മതിയില്ലാത്തജനങ്ങളിവൊരുകൃപ
മതിമന്മാർക്കിനിവരികില്ലരചേ
അമ്പലമെന്നൊരു നാമത്തിനുള്ളിൽ
അമ്പലിട്ടമുനിമടിക്കാതെ
ചെമ്പുപൊളിച്ചുമവിരവുമുടനേ്നും
അമ്പലമുടയവർപ്പക്കയിലതിന്മാർ;
മതപാകിയുമികിനിയെപ്പസ്യം
ജന്ധുവതീനിയരചന്മാർക്കം
ഗുണികളൊരതകരണവുമുടനേ്നും
ഗുണമെന്നും നാസ്തിയതാമേ
അസ്സികളെന്നാനമവരതാമേ
അസ്സമെന്നും പകനകഴിവോളം
ഒളിയതുതാലപരപ്പിന്നെ
ക്ഷേത്രതന്നിലൊരാരകൊണ്ടാം
ഇതരരിച്ചുഫലപ്രദകപിബല-
ജനങ്ങളുണർത്തിച്ചീടാം;

ഉലകടെപ്പെരുമയൊന്നറിയേണം
കലിയുടെമോഹത്തിന്നമെങ്കിൽ
വലിയൊരുകഥയിതു നളന്റെ ചരിതം
കലിതകുതൂഹലമുടനെ ചൊല്ലീടാം;
ഫലിതകൈറയുമിതുകിലുരമാത്താൽ
കലിമലഹരമെന്നൊരുഗുണമധികം
പലരതിനിക്കുസഹായിച്ചീടിൽ
പലതിക്കൊട്ടുചുരുക്കിപ്പറയാം.
കരുണാമൃതരുചിവദനന്മാരാൻ
തരുണാരുണഗണ്ഡുരുകരസാരൻ
തരുണാംബുജദളനയനൻസുരവര
തരുണാസമധനവിതരണശീലൻ
കരുണാമലജലവരുണാവാസൻ
ഹരിണാന്തകബലഹരിണാവാസൻ
ഹരിണാങ്കടകചരിണീശോഭിത
ശരണായാംഗവിഹരിണാസഭൂശൻ
ചരണാംബുജയുഗശരണാഗതജന
ശരണായിതവാക്യണായരണൻ
മരണംചെയ്യാഹരണാദികരൻ
കരുണാകരഗുരുകരുണാശരണൻ
ധരണീപതികുലധരണീയാരെ
ധരണീധരിച്ചുരു ധരണീബാലൻ
ധരണീവിലസിതതരുണീമാനസ
ഹരണീകൃതനതധരണീശൻ;
നളകാപതിസമധനതവിഭവൻ
നളകാഞ്ചിതസ്ഫുടനിടിലകലാപൻ
നളകൂബരനെക്കാൾതിസുഭഗൻ
നളനെന്നൊരുനൃപനളവാല്ലന്നു;
നളിനകലാരിപ്രഭാലംകരണൻ
കളമധുരാകൃതിനിഷധനരേന്ദ്രൻ
കളകളരവധനദാംബരവർണ്ണ-
വളിതകളേബരനാതിസുകുമാരൻ
കളിയാനനിഷധപുരേ പുരമേരാൻ
കളിതചിതേടിവളർന്നുകാവല
കളമൊഴിമാരുടെ കാളിൽപരിചൊടു
കരലശരത്തിവളർന്നുമജി;
തെളുതെളെവിലസിനപതിമതിരുചിയാൽ
വെളുവെളെവിളയാടീടിനഗാത്രേ

തളിരാളുകൾ തിങ്ങിന ... ഞ്ഞൻ
കളികൾക്കായി നടക്കും നേരം;
നളിനസരസ്സിന്നരികേയല്ലോ
പുളിനത്തിന്മേൽ ചെല്ലുന്നേരം
നളിനങ്ങളിലുറങ്ങീടുന്നൊരു
കളഹംസത്തെക്കണ്ടാനവൻ;
പങ്കജകാന്തിയൊടും പൊന്നിനോടൊ-
ട്ടങ്ങുപമിക്കും ശുഭ്രമൊരംഗപ്രഭയും
കമനീയമാം ചിറകും കൊക്കും
പങ്കജസമചാരു ചരണദ്വയവും
കണ്ടളവന്നു നൃപൻ കുതുകാല-
മുണ്ടായന്നു മനതാരിങ്കൽ;
കൊണ്ടാടിയവൻ കരകമലത്താൽ
ക്കൊണ്ടുപിടിച്ചു മുറുക്കിക്കൊണ്ടാൻ
നരപൻ ചെന്നിട്ടതൊട്ടുടനേരം
അരയന്നം താൻ ഝടിതിയുണർന്നു
നരവരനെന്നെക്കൊല്ലുമതെന്നും
തെരുതെരെയങ്ങു പറഞ്ഞുതുടങ്ങീ;
അപരാധത്തെച്ചെയ്യാത്തവനെ
കൃപകൂടാതെവധിച്ചെന്നാകിൽ
നൃപവര! നിന്നുടെ നാശംവരുമേ
സപദി നിനയ്ക്കുമതോർത്തീടേണം
പക്ഷികളെക്കൊല ചെയ്തൊരു മാംസം
ഭക്ഷിപ്പാനൊരു രുചിയുണ്ടാകിൽ
ഇക്ഷിതിയിൽ പലതുണ്ടേ
ഭക്ഷിച്ചാലും മതിവരുവോളം
മാനത്തങ്ങു പറന്നുനടക്കും
ഞാനെന്തൊരുപിഴചെയ്തു നിന്നിങ്കൽ?
മാനുഷകുലവരമൗലേ! നീ
ഹാനിനമുക്കു വരുത്തീടൊല്ല
എല്ലും തോലും ചിറകും കൊക്കുമി-
തെല്ലാം നീക്കി നുറുക്കിക്കണ്ടാൽ
തെല്ലു ഭുജിപ്പാനൊന്നും വശ-
മില്ലെന്നുവരുമെന്നുടെ മാംസം
എന്നുടെമാതാവിന്നു വയസ്സായ്
മൂന്നൂറായതിലിപ്പുറമല്ലോ
എന്നുവരുമ്പോളവളുടെ ദുഃഖ-
മെന്നതുമികം നിശ്ചയമല്ലേ

നിന്നുടെകയ്യാൽ മരണംവരുമിനി
എന്നുശിരസ്സിൽ നമുക്കുണ്ടെങ്കിൽ
എന്നതുകൊണ്ടതിനാവതുമില്ലയു
വന്നുഭവിച്ചാൽ ഖേദവുമില്ല;
എന്നുടെ പിടയും തനയന്മാരും
നമ്മുടെ കുലവും ബന്ധുജനങ്ങളും
അമ്മയുമച്ഛനുമഗ്രജന്മാരും
കർമ്മബലാലിക്കാലമൊടുങ്ങും;
താനത്തരുണികൾ പണിയും നമ്മുടെ
കന്നൽക്കുളിർമൊഴി കാന്തയുമിപ്പോൾ
എന്നുടെവരവും നോക്കിപ്പരിചിനൊ-
ട്ടന്നരികിലിരിക്കുന്നിന്നു;
അയ്യോ! നരവര! സാഹസമിങ്ങിനെ
ചെയ്യുന്നതുചിതം വരുമെന്നാൽ
പൊയ്യല്ലാതെ പൊഴുതതിലുപരിവേ-
മിയ്യൽകണക്കെ നടക്കുന്നൊരുഞാൻ
കൊന്നാൽ പാപം തിന്നാൽ പോമെ-
ന്നെന്നൊരുവചനം മൂഢതയുള്ള
നിന്നുടെകരളിലതഴകല്ലേതും
മന്നിൽമികച്ചൊരു ബുധനല്ലേനീ?
അവനുടെവാക്കുകളിങ്ങനെകേട്ടഥ
കുവലയനയനൻ നളനരപാലൻ
ശിവശിവയെന്നുമരയന്നത്തെ
ജവമൊടുവിട്ടഥ ചൊല്ലിയുടനെ
കനകമയാകൃതിയാകിയനിന്നെ
കനിവൊടുകണ്ടുകൊണ്ടകതാരിൽ
ഏതെന്നാലൊരുകൌതുകമുളവായ്
മനസാവാചാ സത്യംതന്നെ;
ക്ഷോണിതലങ്ങളിലിങ്ങിനെയൊരുവക-
കണ്ടിട്ടില്ലിതുകൊണ്ടവനെ
പാണിതലത്തിലെടുപ്പാൻ ബന്ധം
പ്രാണിവധത്തിനു ഭാവിച്ചല്ല.
മന്നവനിങ്ങനെയുരചെയ്തപ്പോ-
ളന്നംധരണിയിൽനിന്നെഴുനീറ്റു;
ഒന്നുകുടഞ്ഞുശരീരമശേഷം
തന്നുടെചിറകുംവിരിയിച്ചഥ
ചിറകിനകത്തുകടിച്ചുകിടക്കും
ചെറുപേൻകൊതുകുകളൊറ്റിച്ചുകടയും

തിറവിയകൊക്കുകൾകൊണ്ടുകടിച്ചും
കേറകൊറെയങ്ങുകൊറിച്ചുതുടങ്ങി;
കൈകാൽകൊണ്ടുരതിച്ചിൽപാറിയൊട
ചൊറികിത്തത്തിനടന്നുതുടങ്ങി.
അവനാകിയ നളനൃപമുമ്പിൽ
ഉടനാനിന്നുപറഞ്ഞുതുടങ്ങി:

"ശ്രീമൻ! നൈഷധഭൂപതേ! തവ യശോ
ഗായന്തി ദേവാംഗനാഃ
ഹേമാംഭോജരജോവിരാജിതഗളന്നെ-
രാകാശഗംഗാതടേ
യാവത്താവദസാവഹം ദിവി വിലസ-
ന്മന്ദാക്ഷമന്ദീകൃതാ
മന്ദാരദ്രുമവാടികാ വിഹരതഃ
കാരുണ്യവാരാന്നിധേ!"

പാർത്ഥിവ! നിന്നുടെ വാക്കുകൾ കേട്ടു
ക്രോധതയീശ്വരത്തിരണം
ആർത്തിജനത്തിന മതിയാംവണ്ണം
അർത്ഥമെടുത്തു കൊടുക്കണനിന്നുടെ
കീർത്തിവളർന്നു വളർന്നു പതുക്കെ
പാർത്തലമൊക്കെ നിറഞ്ഞു സമുദ്രത
പാർത്തിരിയാതെ വളർന്നു സുരാന്തര-
തീർത്ഥമതാകിന ഗംഗാപുളിന
വാഴ്ത്തുകളിവ കീർത്തനമാക്കി
തീർത്തുതുടങ്ങീസുരനാരികളും
പാർത്തലവാസികൾ മറവത്ത തടെ
കീർത്തികളെല്ലാം നേരു ചമഞ്ഞു
ധൂർത്തുള്ള പൊഴുതമരതരുക്കൾ
ആർത്തിപിടിച്ചു തുടങ്ങിപതുക്കെ
ചിന്താരത്നം കൊണ്ടു ശിരസ്സുകൾ
താഴ്ത്തിക്കഥപറവാണിതുനന്നു;
പൂർത്തിപെരുത്തൊരു ചാരുതയാമല-
മൂർത്ത! ജയജയ! നളനരപാല
സ്തുതിയുടെ പൊരുളിവണ്ണം
ബോധിപ്പിച്ചു പറഞ്ഞരയന്നം
രാജമനസ്സു കുളുർപ്പാൻ പുനരിഹ
ഭൂമവിതാനം കഥനം ചെയ്തു.

നിഷധകുലകമലവനദിനകരഭൂപതേ!
തീരിസന്ത്രാംപൂർവകർമ്മങ്ങളാൽക്കൾ
വിദർഭമെന്നു വിലസിന വിദർഭമണ്ഡലേ
വീരനാം ഭൂമിപാലൻ തന്റെ പുത്രിയായ്
സുമുഖി ദമയന്തിയെന്നൊരു കന്യകാ
സുന്ദരികളിന്നവളെ വാഴ്ത്തീടുകവേ
നിറമുടയതലമുടി ചുരുണ്ടുനീണ്ടതിനെ
നീലമേഘങ്ങൾക്ക തോലിനൽകുന്നിതേ
കുറുനിരയുമൊരുകുറിയുമൊരുനിടിലഭംഗിയും
ഭ്രൂത്താട്ടമോമനച്ചില്ലിവില്ലാട്ടവും
കമലദലവിമലചപലതര ചാപലവും
കാമാസ്ത്രതുല്യകടാക്ഷവീക്ഷണങ്ങളും
തിലകുസുമസമസുഷമനാസികാശോഭയും
തിങ്കളോടൊക്കും കപോലസ്ഥലങ്ങളും
മധുമധുരമൃദുലതരമധരസൗഭാഗ്യവും
മാലതീമൊട്ടിനോടൊത്ത ദന്തങ്ങളും
വലയകലകിലുകിലിതകരയുഗളകേളിയും
വാഴ്ത്തിസ്തുതിപ്പാൻ നമുക്കെളുതല്ലെടോ!
കൊടിനടുവൊതുവികടികടിതടവിലാസവും
കോമളാധാരം കുചബിംബഭാരവും
കദളിയൊടുതുടതുടയൊടുകടമിരിക്കുന്ന
കാലുമൊന്നും വിഭോ! കണ്ടാൽ മനോഹരം
ശാരിയൊടെതിർപൊരുതുവിതതേവുന്നവകം്ത്ര
ശംഖിനോടൊക്കുന്നകണ്ഠപ്രദേശവും [വും
മലകളൊടുചലപൊഴുതുകലഹതചിരതെഴുന്ന
മാർത്തടത്തിങ്കും കുചങ്ങടെ ഭംഗിയും
കിളികളൊടുകളിവചനമിളിയുമൊതവാണി
കീർത്തിപ്പതിന്നു ഞാൻസമർത്ഥനല്ലെടോ; [യും

പലവടിവും വന്നു ചമഞ്ഞു
തലമുടിയും വന്നു തികഞ്ഞു
മുലയിണയും മാറുകവിഞ്ഞു
മലർശരനും മെല്ലെയണഞ്ഞു
ശിശുതകഴിഞ്ഞു വശതകഴിഞ്ഞു
മറവുമൊഴിഞ്ഞു മനമതഴിഞ്ഞു
കിളിമൊഴിതാനൊന്നു പകർന്നാ
കളിപുതുമച്ചൂശവളർന്നു
കളിവചനപ്പൊരുളിതുതീർന്നു
നളനൃപതേ! കാമുകനിന്നു
മിഴികൾ വിടർന്ന വഴിയിലമർന്നു
തഴുകകലർന്ന കഴലിണചേർന്നു

പ്രിയസഖിമാരോടുമിണങ്ങി
പ്രിയതമനെച്ചൊല്ലിത്തുടങ്ങി
പ്രിയമധുരം വാക്കിവിണങ്ങി
പ്രിയമിളമൊന്നായ്ച്ചുവണങ്ങി;
കഥകൾ തുടങ്ങികപടമടങ്ങി
കളികൾ തുടങ്ങി കമനിവിളങ്ങി
പലപരിതം കേട്ടുരസിച്ചും
പലകൗതുകം വന്നു വെളിച്ചും
പലപദവും കേട്ടു രസിച്ചും
പലഗുണവും ചെന്നുവസിച്ചും
മദനനെരിച്ചുമമതിളച്ചു
മനസിരസിച്ചു അവിടെ മറച്ചു.

ദമനന്റെ സോദരിയാകിയ കന്യക
ദമയന്തിക്ക വിവരമതെല്ലാം
കമലവിലോചനയാളെനിനച്ചാൽ
ഉർവിയിലതിന്നൊത്ത പുരുഷനതില്ല
മലർശരചാപവശത്താശ്ശുന്നീടിന
പലപല നൃപതികളവളെ ലഭിപ്പാൻ
പലതരമങ്ങു പ്രയത്നം ചെയ്തു
ഫലമതുപിന്നെക്കണ്ടാലറിയാം;
ദൈവൻകൊണ്ടുതരികിലും മുമ്പേ
തരസാചെന്നവരത്താക്കേണം;
തരുണീമണിക്കിവതതമായിട്ടൊരു
പുരുഷൻ ധരണിയിലില്ല ചുരുക്കം
മന്നിൽ പലപലമന്നവരങ്ങതി-
ലൊന്നുമവർക്കിഹ സമ്മതമല്ല;
നിന്നൊരുകൂടിരിപ്പാനൊരുഗതി-
വന്നുവെടിക്കിലതവളുടെ ഭാഗ്യം.
ഉത്തമപുരചെല്ലുരയന്നതൊരു
ഉത്തരമരുളീനളനരപാലൻ
ഉത്തമനാകിയകളഹംസസഖേ!
ചിത്തസുഖംമമനിന്നുടെ വാർത്ത
കനകസമാനകളേബരനാംനീ
കനിവൊടതികലിറങ്ങീടണം
പനിമതിമുഖിയെനമുക്കു ലഭിപ്പാൻ
മനമതഴിഞ്ഞിഹപണിചെയ്യാലും;
നിന്നുടെകൃപയുണ്ടെന്നുവരുമ്പോൾ
ഒന്നിനിക്കവരാത്തതുമില്ലം

എന്നുടെ വാർത്തകളിന്നവളോടു
ചെന്നു പറഞ്ഞു ധരിപ്പിക്കേണം
നിന്നേമറന്നു തെളിഞ്ഞതയന്നാം
മന്നവരോട്ടുരചെയ്തു തുടങ്ങി
നിന്നുടെ വചനം കേട്ടു നടപ്പാ-
ന്നെന്നിനിക്കൊരു സംശയമില്ല.
അറിയാം നാലുദിനത്തിലതപ്പുറ-
മറിവുള്ളരചാ പൊളിയല്ലേതും;
കനനാൾ കഴികെയാന്നാലെന്നൊരു
കരിയും വെള്ളതിരിച്ചിട്ടു ഹംസം
കുണ്ഡിനനഗരം നോക്കിപ്പരിചിനെ-
ണ്ടഡജനാളു പറന്നു തുടങ്ങി
അണ്ഡജഗമനം കണ്ടാലൊരുശശി
മണ്ഡലമെന്നിഹ തോന്നുംഗഗനേ.

ചരിച്ചുഗഗനത്തിൽ തിരിച്ചു കളഹംസം
സ്മരിച്ചു നളനെയും ധരിച്ചു ഹൃദയത്തിൽ;
കടന്നു പലദിക്കും നടന്നു വിരവോടെ
ഏടങ്ങൾ നഗരങ്ങൾ മാടങ്ങൾ കിടങ്ങുകൾ
പടങ്ങൾ വിപിനങ്ങൾ തടങ്ങൾ തടാകങ്ങൾ
തുടങ്ങിപ്പലവസ്തു കടന്നു പറക്കുമ്പോൾ.

നാടുകൾകണ്ടു വീടുകൾ കണ്ടു
കൂടുകൾ കണ്ടു കോട്ടുകൾകണ്ടു
ചാട്ടുകൾകണ്ടു പോട്ടുകൾ കണ്ടു
ചോട്ടുകൾകണ്ടു വീട്ടുകൾകണ്ടു
വീട്ടുകളിൽ ചില നായന്മാരുടെ
മൂഢതകൊണ്ടൊരുഘോഷംകണ്ടു;
അച്ചികളൊട്ടുകലമ്പിച്ചിലകല-
മെച്ചിലിലിട്ടു തകർക്കുന്നകണ്ടു;
കള്ളികൾ പൂവകൾ ദൈവൻചെന്നു
വലിച്ചു കരിച്ചു തിരിച്ചതുകണ്ടു;
ഇല്ലുകൊണ്ടൊന്നവളെത്തല്ലി
പല്ലുതകർത്തൊരു പഞ്ചച്ചാരുടെ
തള്ളകയർത്തൊരുലക്കയെടുത്തു
ചെള്ളക്കൊന്നു ചതുക്കിനകണ്ടു;
മറ്റൊരിടത്തൊരുഘോഷംകണ്ടു
തെറ്റെന്നവിടെച്ചെന്നരയന്നം
മുറ്റത്തുള്ളൊരു തെങ്ങിൻ മുകളിൽ
പാറിച്ചെവിയുംപൊത്തുവസിച്ചു;

നഗർവിശേഷമഹോ വഴിപോലെ
കഥക്കത്തിലറിയിട്ടില്ല;
ആളുകൾകേട്ടു കലമ്പിച്ചുള്ളോ-
ന്നയ്യയ്യുടനേ കാട്ടിലിറങ്ങി
ചുറ്റിലുമും വെള്ളമതൊന്നേ
കട്ടികൾ തന്നുടെ തലയിലൊഴിച്ചു
കെട്ടിയപെണ്ണിനെ മടിക്കാതെ
കിട്ടിയവടികൊണ്ടൊന്നു കടിച്ചു
മുതലികൾ കിണ്ടികളെല്ലാമെടുത്തു
മുഖവലിച്ചു കിണറ്റിൽ മറിച്ചു
ചിലവരെയൊത്തഥതിലവൊഴിച്ചു
നകല്ലുകളത്തിലൊലിച്ചു
ആളുകൊണ്ടതിശം തിരയുന്നവന-
പ്പുരയുടെ ചുറ്റും മണ്ടിനടന്നു,
അങ്ങനെ പൂന്തരുകൾക്കുടനേ
ഹരഹര! ശിവശിവ!യെന്നു പറഞ്ഞു
അങ്ങൊഴികെവഴിച്ചപല്ലന്നൊ-
അരികെനല്ലൊരു പെരുവഴികണ്ടു;
നഗരാലുകളും ഗോപുരങ്ങളും
അമ്മനംതെരുവുകളങ്ങാടികളും
ഭവ്യം നല്ലനടക്കാവുകളും
പുരയും പുഴയും വഴിയമ്പലവും
നവമലർവിലസിതപൂങ്കാവുകളും
തെളിമതനന്നതൊരാണികളും
കിണറും തളവും തറയും കുളവും
മണലും മതിലും മണിഗോപുരവും
അണിയുംതോരണം ഇളസിദ്ധങ്ങളെ
മണവും ഗുണവുമിതെന്തൊരു നഗരം
അമ്പലമവിടെക്കാണ്മതുടങ്ങി
വൻപടഹധ്വനി കേട്ടുതുടങ്ങി
കമ്പവിളക്കുകൊളുത്തിവിളങ്ങി
വമ്പുമ്പൊലിയും കണ്ടുതുടങ്ങി;
കൊടിയേറ്റാണിഹ വിഷ്ണുക്ഷേത്രേ
കൊടിമരമുയരെക്കാണാകുന്നു
അടിയന്മാർ പലരുവരുന്നു
കൊടിയമഹോത്സവഘോഷം കാണ്മാൻ
എന്നമനസ്സിലുറച്ചുടനന്നാം
ചേണാർമാലിൻ മുകളിലിരുന്നു

അന്നേരം പലദിക്കിന്നും ചിലർ
വന്നുതുടങ്ങീനിന്നുതുടങ്ങി;
ആൽത്തറമേൽ ചിലർ വന്നുകരേറി
പാർത്തുതുടങ്ങീഘോഷം കാണ്മാൻ;
ആർത്തുവിളിച്ചുകളിച്ചു പുളച്ചിഹ
പാർത്ഥിവവാദികൾ വന്നുനിറഞ്ഞു.

ഇളകിനടക്കും പടയും ചില
വെളുവെളെവിലസിതകടവും പല
കളമൊഴിമാരുടെ നടയും ചെറു
കിളികളുമവരുടെ പിടിയും ചില
കരികളുമവരുടെ പിടിയും പല
പരിമളമിളകിനകൂടിയും ചില
കലഹംവുമടന്തടിയും ചില
പുരികളിലനവധികൊടിയും പല
പലദിശിപൊട്ടുംപൊട്ടവെടിയുംനറു
മലരതിലതിളക്കമൊടിയും പുന-
രൊരുവകതടവടിപിടിയും.

കൊട്ടുംകുഴൽവിളിയുമൊരുകുറവില്ലയൊ-
ന്നിട്ടമരന്മാർ ചെവിപൊട്ടുംപടിചിതറാതെ
ഒട്ടും മുകളിൽകൊതികിട്ടും പ്രയാഗംകണ്ടി-
ട്ടോട്ടംവിരുതുചിലരിട്ടുംവഴുതുകില്ലാ;
പട്ടുംപൂടവമലർമൊട്ടുംതിരിവളയു-
മിട്ടുകൊണ്ടൊത്തുകൂട്ടംവട്ടംകലരുമല-
വട്ടംകെട്ടിയും ; ട്ടംപടവടികൾ
പട്ടംപലതരങ്ങൾ പട്ടംതെളിഞ്ഞതിരിയും
വെട്ടങ്ങളുടെനല്ലവട്ടങ്ങളൊതമിരി
പട്ടന്മാരുടെപലക്കൂട്ടങ്ങളോരോദിശി;
ബഹലത്തരുണികളെന്നിലത്തലമുടിയും
ചേലൊത്തമുലകളുംഫാലതിലകങ്ങളും
ചേലത്തരങ്ങളുമെത്താലോലമിഴികളും
ആലാപവടിവുകളും മേലേകണ്ടോരുകൂട്ടം
ബാലപ്പുരുഷർചെന്നുനാലുവശത്തുംനിന്നു
ആലോകിച്ചുരോരോർകളിയാലങ്ങളൊരോരോദിശി
ആനക്കഴുത്തിൽഭഗവാനെഴുന്നള്ളിച്ചു [ശി
നാനാപടഹങ്ങളും സേനാപടഹന്നാദവും
ആനന്ദമേവരുത്തുന്നാഗമങ്ങളൊരോരോദിശി.

ഇങ്ങനെപലവിധമുത്സവഘോഷം
തിങ്ങിനമോദാൽകണ്ടെന്നാം

അംഗനമാരും പുരുഷന്മാരും
നാലഞ്ചരികിൽ വന്നുകൂടാൻ
നെയ്യതായുള്ളമണ്ണപ്പാത്രവു-
ണ്ടകിവിധയാളും നെല്ലരിയും തേങ്ങ
വരിയും കെട്ടിക്കെട്ടുംവാഴനാര
തടിയൻ പൂവൻകോഴിയുമുണ്ട്
ചെണ്ടക്കാരെയും കല്ലുനപറകയു-
മുണ്ടാരരികിൽ കേറക്ഷാകുന്നു;
മാരായന്മാരൊന്നായിട്ടാണും
നാരായണനെക്കൊട്ടിയെഴുന്നാൽ
നേരായുള്ളൊരു പാണിപിഴച്ചാൽ
തീരാത്തൊള്ളൊരു കുറവുവരാതെ
ശാന്തിപ്പരിഷകൾ പലരുംകൂടി
ശാന്തിതുടങ്ങിമുടങ്ങിപ്പോയാൽ
ചെണ്ടക്കാരേ നിങ്ങടെ കൈവിരൽ
കണ്ടിച്ചേറിവാൻ കല്പനവരുമേ!
തിമിലയെടുത്തു നടപ്പാൻ നമ്മുടെ
കൊമരിക്കിന്നിറിയരുതില്ലാതും
കഴുവിളിച്ചുകളിപ്പിക്കുന്നതു
കിഴവച്ചാരതുമറിയരുതേണം
നമ്പർ വേണം കൊമ്പുവിളിപ്പാൻ
വമ്പനതിന്നൊരു മുൻപൻതന്നെ
കാളമെടുത്തുവിളിക്കണമെന്നാൽ
കേളനെ വച്ചിട്ടാരവനില്ല
മേളംകൂട്ടുകിലങ്ങവനല്ലും
താളമെടുത്തവനുണ്ടോ ഭാരം
ചേങ്ങലകൊണ്ടൊരു വട്ടം നില്പാൻ
ചങ്ങാതിക്കൊരു വാസനയില്ല;
സകലജനങ്ങടെ നടുവിൽ ചെന്നഥ
തകിലുതകർത്തുതുടങ്ങുന്നേരം
അകലെപ്പോമവർതങ്ങടെ ചെവിയിൽ
തകിലുമുറവിളിച്ചുതുടങ്ങും
പുള്ളുവാളെന്നൊരു വിദ്വാനുണ്ട്
പുള്ളുതായുള്ള വിദ്യകളെപ്പാൻ
പുള്ളുവന്മാരുടെ യോഗ്യതതീരാൻ
പുള്ളുവാളെന്നൊരു പേരവനുളവായ്;
അതിയാർത്തിട്ടവനിവിടെവരേണ്ടാ
മതിയാമവനുടെ വിദ്യകളെല്ലാം

കൊച്ചുണ്ണീനിറയെ വിളിച്ചാൽ
നതിനം പിന്നെ വിരോധം വേണ്ട
പാട്ടിന്നു ചാത്തിരിശ്ശക്കാരെ
കൂട്ടിക്കൊള്ളണമവരെ വേഗം
ഊട്ടിനുവന്നുകിടക്കുന്നവരുടെ
കൂട്ടക്കാരെച്ചാർത്തുകയില്ല;
മുളയന്നാളു മൂന്നാം നാളിൽ
തപ്പും വേണമതെട്ടാംപത്താം
നാപ്പുറമുള്ളതു തിരിയനടക്കാം;
തുടിയും പറയും മുട്ടക്കം വേണം
തടിയന്മാർക്ക് മിഴുക്കം വേണം
ചെണ്ടക്കാരു ഞെക്കം വേണം
കൊട്ടിനൊല്ലൊരു മുഴക്കം വേണം
ഇങ്ങിനെപലവിധമുപദേശിച്ചതും
മംഗിയരവിടെക്കൂടിനടന്നാം
തിങ്ങിനകത്തുകരിയുന്ന പറന്ന
അങ്ങുതിരിച്ചു പുനരപിവേഗം.

വിദർഭനാകിയ നളന്റെതൻ
വിദർഭനൽപുരമെത്തുകണ്ടു;
മരിച്ചുമതികൾ നിറന്നുകണ്ടു;
കതിച്ചുമാറ്റം ചതിരകൾകണ്ടു;
മണിപ്പുരങ്ങളുമുയർന്നുകണ്ടു;
മണിഗൃഹങ്ങളുമനേകമുകണ്ടു;
തണുത്ത ചന്ദനമരങ്ങൾകണ്ടു;
മനത്തുമേറിയവനങ്ങൾകണ്ടു;
സ്ഥലങ്ങളും തരുഫലങ്ങളും
മലങ്ങളും മണിനിലങ്ങളും
വിലങ്ങളും പല കലങ്ങളും
ധനങ്ങളും സുനിജനങ്ങളും
മൃഗങ്ങളും ചില നഗങ്ങളും
ശുകങ്ങളും ചില പികങ്ങളും
നാദങ്ങളും പല നിറങ്ങളും
പദങ്ങളും മണിപീഠങ്ങളും
ശരബന്ധിതദ്ധ്വജമുഖങ്ങളും
പറഞ്ഞുചൊന്നതനേകവസ്തു
നിറഞ്ഞുകണ്ടിനവിഭൂതികണ്ടു.

ദമനന്റെ സോദരി സഖിമാരോടും
കമലസരസ്സിന്നരികേനല്ലൊരു

മണിയാകുന്ന മണിക്കിലുക്കുകളിൽ
കമനികളിലുപവസിക്കുന്നേരം
കളഹംസമൊന്നവളുടെ മുമ്പിൽ
കളമധുരാകൃതി മെല്ലെയിറങ്ങി;
കളമൊഴിയോടു കളിപ്പു വസിച്ചുടൻ
കിളിയെപ്പോലെ പറഞ്ഞു തുടങ്ങി;

പദം എരിക്കിലകാമോദരി.

കല്യാണശീലേ! ബാലേ! കല്യാണികൾമൌലി-
മൌലേ! ചൊല്ലുവൻ കേൾ മാനിനീ! (മാലേ!
മല്ലിശരാസനവില്ലിനെ വെല്ലുന്ന
ചില്ലി! നിന്നുല്ലസൽ രൂപതേ! ഞാനാ
നല്ലവിശേഷം ചൊല്ലുന്നുപതിവരകന്യേ!
നളനെന്നൊരു സുന്ദരൻ ധാത്രിയിലെ
മന്നരിലവനോടു സദൃശനായൊരു
മന്നവനില്ല സുശീലേ (കല്യാ)
മൂന്നുലോകങ്ങളിലും രാജാവിനെപ്പോലെ
വീരനായൊരുമില്ലഹോ!
നാരികളവന്റെ ഗുണഗണമൊരു കേട്ടു
പാരം മയങ്ങീട്ടു
വില്ലാളിവീരനാകും നല്ലോരു നളനെ
സല്ലാപം ചെയ്ക മോഹം
പല്ലവമൃദുതരമധുരതയും
നവമിതവിധുരിതവിധുവാം മുഖവും (കല്യാ)
മട്ടോലുംമൊഴിയാളേ! ഞാനൊന്നുരചെയ്യുന്നു
മാനിയാം നൈഷധരാജൻ
മാനിനി! നിന്നുടെ വദനായിവരികി-
ലുത്തമസുകൃതമവനും നിനക്കും (കല്യാ
പഞ്ചബാണനാൽ സന്താപം വളർക്കുന്ന
കാന്തികൾക്കെല്ലാവരുമില്ലയോ!
സന്തതം പരിമളമിളകിനതലമുടി
ബന്ധനമതിഘനബന്ധുരമല്ലോ (കല്യാ)
കാമനു രതിപോലെ രാമനു സീതപോലെ
സോമനു രോഹിണിപോലെ
കോമളഭാനനാം നളനരപാലനു
ഭീമസുതേ! നീ പ്രിയയായ്വരേണം. (കല്യാ)

കളഹംസം ഞാനങ്ങനെ ചൊല്ലി
നളന്റെ ഗുണങ്ങളോർത്തീടണം,

കളമൊഴി നിന്റെ ചരിതം കേട്ടിഹ
പൊളിയല്ലവൻ പരവശനായി;
കാമശരാർത്തിപിടിച്ചുമറിച്ചുതു
കോമളതനുവാം നളനരപാലൻ
താമരയിലകളിൽ പതിച്ചു ശയിച്ചും
ദൂതിയിലന്നിരുന്നരുളീടുന്നു;
താമലർ പരിമളമേറുന്നൊരു
കിടക്കകളിൽ മറിഞ്ഞീടുന്നു;
ഉടലിൽ ചന്ദനമണിയുന്നേരം
ചുടുകനലെന്നവനോർത്തീടുന്നു:
ശശിയുടെ കാന്തികളാർന്നുവരുമ്പോൾ
വിശദമായുഷ്ണമെ വിശീടുന്നു;
ആരുമറിയാതെ സുന്ദരനൃപനെ
ശശിവദനേ! നീയോർത്തീടണം;
ആശ്ചര്യകരമവസ്ഥയിതെന്നും
നീയറിയാത്തതിനെന്തിഹബന്ധം?
അവന്റെ രൂപഗുണങ്ങൾ നിനച്ചാൽ
ശിവശിവ! എന്നുരുമാത്രം പറയാം;
ഭുവനങ്ങളിലുമൊത്തുവരുമ്പോൾ
അവനോടുസമമില്ലവനായുള്ള;
അങ്ങനെയുള്ളതാമലർശരനിപ്പോൾ
നാണംകെട്ടീടുകൊണ്ടിലൊളിക്കും
എങ്ങനെ കൺപൂന്തണുമ്പോടെ
നൃണമെപ്പൊഴുതുകാണുന്നീലേ?
നളന്റെയും മാറുമെപ്പഴുതോർത്താൽ
വളരെവിശേഷം കാണുന്നതു"
നാളിനിറമായ കളങ്കം കൊണ്ടൊരു
വെളിവാകുന്നൊരു മതിയൊവിനില്ല;
ഒളിമിന്നീടുമൊരു പ്രഭയാൽ
നളന്റെ വദനമിതെന്നുമനോജ്ഞം!

ചഞ്ചൽപുരികഴൽതഞ്ചുംനളന്റെ
കൊഞ്ചൽ പൂണ്ടമയോടഞ്ചിതമാകിന
പുഞ്ചിരികണ്ടനഞ്ചിമയങ്ങിന
ചഞ്ചലമിഴികളെന്നെഞ്ചിൽപരിചോടു
ചഞ്ചായുധന്റെ ചഞ്ചൽകണകള
തഞ്ചുംകൊണ്ടുതഞ്ചുംവിനീതാ
സഞ്ചിതപാവകപഞ്ചനായകലി-
യാഞ്ചിതയും ചിലർ വാഞ്ഛിക്കുന്നു;

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] പാറീടുന്നു;
എട്ടുദിഗന്തരവട്ടംപൊതിയും
[illegible]കെട്ടുകളെല്ലാം
മുട്ടിനിരത്തിക്കെട്ടുകൾപലതും
മുട്ടിമുറിച്ചുകനിട്ടാലവയും
ചുട്ടുമുടക്കിനാട്ടിൽക്കാട്ടുകൾ
വെട്ടിമുറിച്ചുനാട്ടിൽവിളങ്ങിന
പുഷ്പികളവതതെവെട്ടിയടക്കി-
ച്ചുട്ടുകെട്ടി [illegible]
[illegible]
കെട്ടുകെട്ടിക്കെട്ടിയ [illegible]
കട്ടികളും ചില പട്ടികളും ചില
പെട്ടികളും ചില പൊട്ടിയകലവും
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] പ്പെട്ടിടുന്നു;
[illegible]
[illegible]
[illegible]
മാത്രം പരവശനായി [illegible]
[illegible] മയങ്ങിടുന്ന
ഗാത്രം പോയി മെലിഞ്ഞിരുന്നു
മാത്രം ഭക്ഷണമൊന്നുമില്ലാ
[illegible]
രാത്രിയിലായി ശയനവുമില്ലാം
രാത്രിയിലില്ല സുഖവുമില്ല
[illegible] പൊഴിഞ്ഞുവഴിഞ്ഞു
ഗാത്രം മുഴുവൻ മുഴുകിടുന്നു;
നളിനാസനനുടെ വാഹനമാകിന

[illegible] ഭുജനേ!
പൊളിയങ്ങോർ പറഞ്ഞതിട്ടില്ല
കളമൊഴിയാളെ കരളുകിതെല്ലാം.
[illegible] പറഞ്ഞമൊഴിയെല്ലാം
[illegible] ദമയന്തി ധരിച്ചു ഹൃദയത്തിൽ
[illegible] നളനെ നിരൂപിച്ചു
[illegible] കാമനസം [illegible] ശരീരവും
[illegible] കണ്ണുനീരിൽ കുളിച്ചു [illegible]
[illegible] കുളിച്ചു കളിയെല്ലാം
വിറച്ചു [illegible] തറച്ചുമലർശരം
[illegible] പരിതാപമണച്ചു [illegible]
കയർത്തു മലരമ്പൻ വിയർത്തു [illegible]
നിറഞ്ഞ [illegible] പറഞ്ഞു തുടങ്ങിനാൾ.
[illegible]
[illegible] ലോകങ്ങളിൽ
[illegible] നിന്നെ
[illegible]
[illegible]നാകിയ നളനെ-
[illegible]
[illegible] മാണിക്യം [illegible]
[illegible];
നളനല്ലാതൊരു പുരുഷനിലെന്നുടെ-
[illegible] ബോധിച്ചാലും!
നളനുടെ ഗളത്തിൽ മാലയിടുന്നതി-
നെന്തൊരു വഴി നിരൂപിച്ചാലും
[illegible]
[illegible];
[illegible]
[illegible] മനതളിലില്ല
[illegible] പ്രാണനു-
[illegible]
[illegible]നാകിയ നളനെക്കാൺമാ-
[illegible]?
[illegible] മികവുള്ളവനേ!
നിന്നെയൊഴിഞ്ഞൊരു ഗതിയില്ലിഹമേ!
എന്നുടെ വാർത്തകളൊന്നൊഴിയാതെ
മന്നവർ മണിയോടറിയിച്ചാലും
[illegible] തരുണികൾ
മന്നിൽ പലവിധമുണ്ടെന്നാലും

എന്നെ വെടിഞ്ഞിടരുതാരാവതി-
ടിന്നവൻ ചെ നാരചെയ്യുന്നം
ശരണം നീ മേ നളവരവംശജാ-
ജ്ഞന്നം വിരവോടു മതിക്കുന്നവ
ളെന്നിനിക്ക വരുത്തും മൻമഥൻ;
വരണം നൃപതിവരണം ചെയ്യാൻ;
കമനൻ പൊരുകിൽ കാമക്കല്ലാ മ
കളിലൊരുവനും കുതുകമിതില്ല;
നൃപതി വിരവിൽ വരുവില്ലെങ്കിൽ
മരണമിനിക്ക വരുത്തും.

പദം.

കളഹംസകാതര്യതരേ!
കളിതാകൃതേ കളകണ്ഠമൃദുഭാഷിണി
നളനെന്നകൊണ്ടെന്നി
വിളംബിതത്തക്കാരണ്ണു നീ
തെളിഞ്ഞുനന്നെന്നുമിങ്ങു നീ (കളഹംസ)
മാക്കന്ദവെണ്ണകിട്ടുന്ന
നളനെത്തന്നെ നിനച്ചുകളും
മൽപൊരുകിട്ടുന്ന പിരിഞ്ഞിരിപ്പാൻ
ഇനിക്ക ചെയ്യപൊരം നേരിട്ടുമനായിക (കളഹംസ)
തിനച്ചതെല്ലാം വരുത്തുവാൻ
നിനക്കുപായം പൊരുക്കയാൽ
തെളിച്ചു നിന്നോടിരന്നു ഞാ-
നിനിച്ചിതം നീ വരുത്തുക (കളഹംസ)
ഇണ്ണുവന്ന നിന്ന കാമദേവൻകുസുമബാണം
കൊണ്ടു കൊണ്ടൊന്നു തോന്നുന്നു
മതിനെയിന്നു തൃണം നിൽക്കാ-
ന്നല്ല ഞാൻ പാരമ്പരാ! (കളഹംസ)
ചന്ദ്രമാരം നരേന്ദ്രനാ-
മന്ദിവസ്സും പറഞ്ഞു നീ
ഇന്ദ്രനാദമൊക്കുംപോലെ
കുന്ദനാപം കാണ്മൂ നീ (കളഹംസ)
നിർമ്മലകാന്തി കോലും കാന്തൻ തന്റെ
[രൂപസൌന്ദര്യം
ചാരു കേട്ടനന്തരം തന്നെ ഞാൻ കണ്ടു
നിന്നിതെല്ലാമിന്നു രാജഹംസമേ! [ചൊല്ലെ
(കളഹംസ)

നാവതൻ്റ പരിതാപം മറിഞ്ഞപൊവാം-
താറിനെപ്പൊഴും തുണയ്ക്കുന്നി
പാണ്ഡവൻകൾ പോയ്ക്കരും
കാതംതോറും കാണുന്നി
കളഹംസകാന്ത്യാതരേ! കളിതാകൃതേ
കളകണ്ഠമൃദുഭാഷിണി.

ഭീമാത്മജയുടെ വചനം കേട്ടതി
ധീമാനായൊരു ഹംസം ചൊന്നാൻ;
ഭൂമിപതിവരരായവരുകൾ
ത്വന്മുഖവർണ്ണനമെങ്ങും ധരാ!
നിങ്ങൾക്കുള്ളൊരു നിനച്ചു വന്നാൽ
സകലമിലമൊഴികൊന്നാൻ ഞാൻ
പങ്കജനയനേ! നളനൃപാലൻ
നികൾ കനിവിന് കരുവിലെല്ലാം
സ്ത്രീപുരുഷന്മാർക്കൊന്നും ദൂരെ
രൂപഗുണങ്ങൾ തികഞ്ഞ വരുന്നോരം
സന്ധിപറഞ്ഞിരി ചെയ്തു വരുന്നും
ബന്ധുക്കൾ ഞാൻ ശ്രദ്ധയുമില്ല;
നീറായിമിരിക്കം വള്ളങ്ങൾക്കൊരു
കാറു കണ്ടെന്ന പിടിച്ചുന്നാകിൽ
അപവാദമൊന്നായുള്ളതെല്ലാം
മിണ്ടാതവിടെയിരുന്നാൽ പോരും
നാരകമൊന്ന് തഞ്ചത്തോടെ
കിമപി സഹായം ചെയ്യാൽകൊള്ളാം
ദമയന്തീനളയുഗളം ചേർപ്പാൻ
ശ്രമമിതുമിനിക്ക വിശേഷാൽ
ചുട്ടുപഴുപ്പിച്ചിടിനകനകം
കൂട്ടിവിളക്കാനെന്ന വരുമ്പോൾ
തട്ടാരകിലിരുന്നു തമ്മിൽ
കൂട്ടാമൊന്നം ചെയ്താൽ പോരും;
എന്നതുപോലെ ഞാനിതികൾ
സ്വന്തവരനേ പണിചെയ്യുന്നോൻ
ഇങ്ങിനെ നിന്റെ ഹൃദയമറിഞ്ഞാൽ
പിണ്ണാതിക്കിനിയില്ലൊരു വികൃതി
ഉത്തരമുരചെയ്യുമെന്നാം ഞാൻ
സത്വരമങ്ങു പറന്നു തിരിച്ചു
ഉത്തമനാകിയ നളന്റെ മുമ്പിൽ
എത്തികഥകൾ പറഞ്ഞറിയിച്ചു.

പെൺകൊടിമാരിരിപ്പതിയിപ്പ
നർമ്മവും പരികന്യകമാരെ

ഭയശൂന്യന്മാരായ് സ്വയംവരമാകും
ഭാഗ്യഹീനന്മാരുണ്ടല്ലോ;
പണ്ടുപണ്ടേ മുനിപുംഗവന്മാരാം
ധാത്രീസുരന്മാർ വാണുവസിക്കും
ധാത്രീപതികൾക്കെല്ലാം വിദ്യാ
പാത്രീകൃതിയേകുന്നവരുണ്ടു;
നാരായണന്റെ കഥയിൽ മുമ്പാം
നാരദമുനിയും പർവ്വതമുനിയും
പാരിടമെല്ലാം ചുറ്റിക്കാണും
ഘോരതപോധനർ നടക്കും സമയേ
കടലിടെ മദ്ധ്യേ ധരണിയിലെങ്ങും
പടയുടനാകും കേൾപ്പാനില്ല
ഉടനേ മുനിവരരിരുവരുമങ്ങിനെ
നടുവിട്ടിട്ടു തിരിച്ചു നടന്നു
ഇരുവരുമതിൽ കലഹിക്കാതെ
ഒരു സമയമന്നു നാരദനില്ല;
ഒരുവിധമേഷണികൃത്യം തീർന്നോ
പെരുവഴി നോക്കി നടക്കുന്നേരം
സ്വരസിദ്ധികളായന്തികമാർന്നും
പരമാത്മാവിനെ നാമെല്ലാം
ഭജിച്ചുകൊള്ളാമിവിടെ വന്നി
സ്സ്വർഗ്ഗപതിയെക്കൊണ്ടാടിക്കാം
പലപലനൃപതികൾ ധരയിൽ ചെയ്യുന്ന
കലഹമൊഴിവിടെ വന്നീടാം ഞാൻ
ചെലവിനിയ നമ്മുടെ ചരിതമിതെല്ലാം
വലരിപുതന്നോടറിയിക്കണം
എന്നു മനസ്സിൽ കരുതി മുനീന്ദ്രർ
ചെന്നു സുരേന്ദ്രാലയം പുക്കു
ഇന്ദ്രാദികളാമുള്ളൊരു സഭയിൽ
നാരികളൊന്നിച്ചങ്ങു മുനിമാർ
ശചീതിലോത്തമയൊഴുമാദികളെ
അടിമലർ തൊഴുതു വണങ്ങിത്തൊഴുതു
അടിമലർപൊടിനിറുകയിലണിഞ്ഞു
പെരുതായ പൂജകളോടെ ചെയ്തു
കനകാസനമതിലവരെയിരുത്തി
കനിവോടുവിശേഷത്തെ ചോദിച്ചു
മുനിയുടെ വചസാ താനതികേട്ടു
മനസി തെളിഞ്ഞു പറഞ്ഞു മഹേന്ദ്രൻ,

നിങ്ങളെയിവിടെക്കാണ്മതിനേറ്റം
സംഗതിവരുമെന്നോർത്തില്ലേറ്റം
ഞങ്ങടെ സുകൃതം കൊണ്ടിന്നിവിടെ
മംഗലമായി വന്നതിനാലും
കണ്ണുകളായിരമുള്ളതിനിപ്പോൾ
നിർണ്ണയമിതിലും സഫലമതായി
പുണ്യതപസ്സും മനസ്സിലെനിക്കു
കർണ്ണാനന്ദം പറക ഭവാന്മാർ;
തിങ്കളുദിക്കും ചൂഡാധാരിതന്നെ
സേവിക്കാനായ് ചെല്ലുന്നോൻ
നിത്യമവനിയിലെ പോകില്ലൊന്നോ
അന്തരമില്ലിതു ബോധിച്ചിട്ടും
മനസി നിനക്കും മനസിനിക്കും
എന്തെങ്കിലുമൊരു സംശയമില്ലാ;
മുന്നമൊരുനാൾ ഭൂമിയിൽ നിന്നിഹ
വന്നതറിഞ്ഞില്ലവനിപ്പൊഴു?;
പെരുവഴിയിൽ കാണുക പതിവായി
പെരുകിയ വൈഭവസമ്പത്തുകളാൽ
ശോഭിതമിക്കാലം
ഭൂമിയിലുള്ളവരിലൊരുവൻ പോലും
ഇന്നതുകൊണ്ടു പരിഭ്രമിച്ചു-
തന്നിഷ്ടത്തിനൊത്തൊരു പെരുവഴിയായി
നന്ദികളില്ലാതെ വരുമിങ്ങവരെന്നോർത്ത്
പൃഥ്വിമിതൊന്നിനാൽ രക്ഷിക്കുന്നു?
ദാനവരിപുതന്റെ ശക്തിയാലാണേ
ദാനം ചെയ്യുന്നവർ മടിയില്ലാതിനി
ശമനികേതംപ്രാപ്തരായാൽ ചില
ദാനം ചെയ്യുമിനിക്കുമില്ല
ധനമൊത്തും പിഴചെയ്തില്ലും
ശങ്കവെടിഞ്ഞു നരന്മാർക്കവരും
വൈകുണ്ഠത്തെ പ്രാപിക്കുന്നതിനാൽ
സങ്കടമെന്നുള്ളവർക്കില്ലും
കൃതയുഗമതിലിരിക്കുന്നവരൊക്ക
വൻ പുകഴാർന്നു പിരിച്ചു പറിച്ചും
വനമുഴുതിട്ടും വിതച്ചും കൊയ്തും
മുമ്പിൽ വരുത്തിപ്പുണ്യമൊരുപ്പിച്ചും
കഷ്ടമെന്നതിനാകൻ മുമ്പായിട്ടും
കഷ്ടപ്പെട്ടതിന്നല്ലവരൊന്നും

കല്പവൃക്ഷമതിന്നിൽ വിളഞ്ഞൊരു-
ഫലമങ്ങൾക്കു നിറവാരോ!
മട്ടാനപ്പിള്ളകളായാൽ
പൈക്കൾ പോറ്റുന്നെല്ലതിലും,
ചുരന്നങ്ങൾ കൊടുത്തതുകൊണ്ടും
സുജനങ്ങൾക്കില്ലമതിയാകില്ല;
ക്ഷണവരെ വിളിച്ചു വരുത്തി
ചോറുകൊടുത്തു പുലർത്തിക്കയും
ഭവതിഭിക്ഷ തന്നുള നേരം
കന്നിക്കയും ചില വിദ്വാന്മാർ
തർക്കങ്ങൾ ന്യായാദികളും
തർക്കത്താൽ നാക്ഷമാവനായും
വിദ്യ പഠിച്ചു വിവാദിക്കയും
ഭൂമികളിലൊരു കുറവില്ല
ഭൂമിപാലകനിവനന്തനുമിവ
വിദ്വദനിമാർക്കും ബോധം;
കാട്ടാളന്മാർക്കു ബോധിപ്പാനൊരു
കാട്ടാളന്മാരെന്നാൻ കല്പിക്കും
വേദമവക്കൊരുവൻ തന്നതില്ലാ
വേദികളുമറ്റുള്ളവർ കാണ്മാൻ
ഭോജനംപ്രജകളിലൊരുവനാവന്നൊരു
ക്ഷണമുള്ളതുപോറ്റുകയില്ലാ;
എങ്ങനെ കൊണ്ടു തിന്നണ്ടക്കേഴിക്കും
ഭോജനങ്ങളുമില്ലിവനിത്
ഭാതാക്കളുവിധങ്ങളിലൊന്നും
സുരലോകങ്ങളിലില്ലുന്നില്ല!
എന്നായിട്ടു സുഖിപ്പാനാളുകൾ
പോന്നവരുന്നില്ലെന്നാൽ കഷ്ടം
പക്ഷമനേകവിധങ്ങളും പിന്നങ്ങി
കടകം തെളിയെന്നിവപലതര-
മതുകൾ കൊണ്ടുതഴ്ത്തും വെട്ടി
വടിതികെട്ടിത്തുറിക്കുന്നൊരു
തടികൾ മുറിഞ്ഞു പൊടികളണിഞ്ഞവ-
രടരേവകളായിവരുമ്പോൾ
തൊടർമണികളുമിന്നിവരൊന്നൊരു-
ദിനമോരാകൃതിയിലിരുന്നാ-
ളുടകൾ തമ്മിലിടഞ്ഞു തടഞ്ഞും
തടുമയിണ്ടപുനരൊന്നു കുളിർത്തും

പോത്തപ്പോരൊരുമക്കൾ പൊട്ടിയതിൻ
ദുഃഖികളൊഴിഞ്ഞു കഴിഞ്ഞു മൃതിയിൽ
പതിയെ മാറ്റുവിപ്പതിനുള്ളൊരു പുണ്യം
വിരവിൽ ചെന്നുവരിച്ചു വരുന്നൊരു
വരനാരികളെന്നോർക്കുമ്പോഴിപ്പാ-
ന്തരിയാനകളുമതിലുളവായ
മിഴിക്കുകിലെങ്ങുമിറയാറുള്ളൂ!
സമരത്തിങ്കൽ മരിച്ചവരോരോ-
ഭടനാരാരും മരവുന്നിന്ന
സമരമുഖങ്ങൾക്കവരെയില്ലാ-
നരിതരെത്താനുഗ്രഹമുള്ളവരെന്നാൽ
പുത്രപൗത്രന്മാരൊരുമിപ്പാൻ
തരിമുഖമിയാക്കിയ ഭാഗ്യങ്ങൾമാം
വൃദ്ധന്മാരായിവരുന്മാ-
ണ്ടുമുഖം തങ്ങും കഴിക്കുന്നു;
നാരികളുള്ളതുകൾക്കെന്നെല്ലാം
കതളിലിനിക്കാമവളിവിടെല്ലാം
പാർത്തിപ്പാനെത്തങ്ങനെലിലകൾ
കാമരസികരെന്നില്ലാഴ്ക്കും
മന്നിൽ വസിക്കുന്നവരോരോ-
ക്കിന്നപമുതയെന്നുമപേക്ഷകളെങ്ങി,
എന്നതുകൊണ്ടിതമതിൽ പലതരെ
മുന്നിലുമെൻപരമാർത്ഥം ചൊല്ലാം.
ഭൂപമസ്സുകൾകേട്ടുന്നില്ലെൻ
മാഴ്സിതമുഖനതളിച്ചുള്ള
സകലസുധാകരമകുടമണേ! നീ
സകലമറിഞ്ഞിതലചരിതങ്ങൾക്കേ.
സകല വിദർഭനരേന്ദ്രൻ ഭീമൻ
സുഖമൊടു നഗരേ വാഴുംകാലം
സന്തതിയില്ലാഞ്ഞവനുള്ളിൽ ദുഃഖ-
മത്യുരുപെരുതായ്‌വന്നു,
സന്തതമോരോ സൽകൃതിയും ചെ-
യ്തങ്ങനെ വരമൊന്നിരവിച്ചു
ദമനമുനീശ്വരവരമഹിമയാൽ
ദമനനെന്നൊരു സുതനുളവായ്‌വന്നു
കമലശരാസനജയലക്ഷ്മിയതാം
ദമയന്തികയൊരിയുമുളവായി
ഭൂതരുണികളിലവളെപ്പോലൊരു
നാരീമണിയെക്കാണ്മാനില്ല;

പാരിജാതമന്ദാരങ്ങൾ മാലതി
മാധവീകുസുമങ്ങളിതെന്തിനു,
കുന്ദങ്ങൾകൊണ്ടു പൂവിടുന്നതിനു;
പാതിരാവിൽ കൊണ്ടകരിക്കുന്നതിനു
പാടീരസൗരഭം ചാലേ കൊ-
ണ്ടീടുന്നതിൻ പൂശുകതിനു
കാമ്പുമനസ്സിൽ കരികളതിനു
ചൊവ്വൊടുമിവൾ വല്ലഭവാനറുമാക്കി,
ബിംബോഷ്ഠംകൊണ്ടധരത്തിനു
കംബുവിനാൽ ഗളതലമതിനു
കനകപ്പാത്രസമൂഹങ്ങൾകൊണ്ടിട-
നനുപമമാകിയ മുലയുഗളത്തിനു;
ആലിലകൊണ്ടുദരത്തിനു
നവമാലികയാൽകരങ്ങൾക്കിതിനു
പുളിനംകൊണ്ടവർ ജഘനത്തിനു
നളിനംകൊണ്ടവർതുടകൾ ചമച്ചു
മന്ദരസാനുതലസ്ഥമുറച്ചു
ചെമ്പകമൊട്ടിനിതെല്ലാമിങ്ങോതിട-
നിമ്പമോടംഗപ്രത്യംഗത്തിനു
രംഗത്തിലൊത്തമയെന്നിവരെല്ലാം
കമ്പിതമവളെക്കാണുന്നേരം
ഇന്ദ്രാണിയുടെവല്ലഭയാകും
ഇന്ദ്രാണിക്കുമിളപ്പംതട്ടും;
കണ്ടജനങ്ങടെകണ്ണുംമനവും
വണ്ടാർകുഴലികവർന്നീടുന്ന
ഏഴുസമുദ്രദ്വീപുകളുമൊരു
വാഴുന്നപതികളിവിടെവിശേഷം
ചാരന്മാരപറഞ്ഞുധരിച്ചും
മാരശരങ്ങളമാനസരായി;
ദമയന്തിയുടെവിശേഷമതൊന്നേ
ദേശാദികളിൽകേൾപ്പാനുള്ളൂ
ഇങ്ങുവരികണമിങ്ങുവരികണ-
മെന്നിഹസർവ്വജനത്തിനുമാഗ്രഹം
എങ്ങുമൊരേടമടങ്ങിയിരിപ്പാ-
നംഗജനിപ്പോളവസരമില്ല;
വില്ലുവലിച്ചുകലച്ചുപിടിച്ചുവ-
നെല്ലാദിക്കിലുമോടീടുന്ന
അമ്പുകൾപോരാഞ്ഞിവരുംപെരുകും

ചെമ്പകമാണെന്നുനിന്നീടുന്ന
നൃത്തമാധുര്യമാരാദികൾക്കുള്ളിൽ
നൃത്തമൊന്നിവർക്കുപ്പോലില്ല;
നൃത്തമിഴിയെന്നിതുപ്പോലെമാർ
നൃത്യവാദിത്രങ്ങളൊക്കെമമ്മാനം;
പടയെന്നുള്ള വിധങ്ങളിതൊന്നും
തടിയന്മാർക്കുസമ്മതമില്ല;
തടിയുടെ ശിവത്തെത്തന്നെ
മുടിവാനുള്ളൊരു പതിവഴിക്കൂട്ടി,
പലമിഴിയാർക്കുമനസ്സിലിണങ്ങും
പലതരമോരോ ഭോഗപ്പുകൾതിട്ടും
എന്തൊരവസ്ഥയിലെങ്കിലുമെന്മ-
ന്തിങ്ങളുലിലുമറിവാനായി
സന്തതമന്തർബോധിക്കാതെ
ബന്ധുജനങ്ങളെയാത്രയുമാക്കി;
ഒരുവനവർകതന്ത്രത്തിൻ പതം
അറിവളന്തിട്ടില്ലെങ്കിലൊരുതും
ഗ്രന്ഥികളെല്ലാമിത്തരമവർക്ക-
ഞ്ചന്തമില്ലെന്നറിയുന്നേരം
ഗ്രന്ഥമഴിച്ചുപഠിച്ചുതുടങ്ങും
ചിന്തിച്ചുതിരുമുപ്പുതുടങ്ങും
സാരമുള്ളവനിൽകൗതുകമെന്നാൽ
സാഹിത്യപ്രയാസമെന്നുതുടങ്ങും;
ആട്ടക്കാരിൽകനിവുണ്ടെങ്കി-
ട്ടാട്ടമുതൽക്കുതുടങ്ങും താനും;
പട്ടംഗപ്രാതലുള്ളൊരുപുത്രൻ
ഹിതമെന്നിവിടെ മനസ്സുണ്ടെങ്കിൽ
പട്ടംഗത്തിൻ വിത്തുണ്ടാവാൻ
കൊതിയന്തിത്തന്ത്രം ചെയ്യും;
മാലയിലാഗ്രഹമെന്നുകേട്ടാൽ
മാലകൾതീർത്തുകൊടുക്കുമൊരുത്തൻ
നാലുദിഗന്തവാസികളാക്കിതി-
പാലന്മാരതെയെതെഴിലിവണ്ണം.
സംഗമമെന്നതുമിതിയിലെങ്ങും
സംഗതിവരുവാനിനിയെളുതല്ല
എറ്റക്കുന്തലയിൽ പുലിവീണാലും
പൊഴ്കോരലിവച്ചെന്നാലും
പിഴയുള്ളവനൊക്കണമെന്നാലും

ഭൂമിയിൽവിരോധംചെയ്യുന്നാലും
ധരാതലമിക്ഷിതകൾത്തന്നാലും
വാതിലിടിച്ചുമുടിച്ചെന്നാലും
പൂജാരിമാർക്കിളക്കവുമില്ല
ഭൂപാലരൊപ്പിണക്കവുമില്ല
പാർത്തലവാസികളാകിയ ഭൂപതെ
പാർത്തുകളെല്ലാമങ്ങറിയാതെന്നോ
പുത്രനായകിയമദനൻ തന്റെ
ശസ്ത്രങ്ങൾകൊണ്ടോ മുരളായി;
മതിമുഖിമാരിലുമതിപ്രിയമാകിയ
മതിമുഖിമാരുടെമടിയിലിരിപ്പാൻ
മതിയാംവണ്ണംപുണ്യം ചെയ്യാതെ
ഗതിമാനൊന്നതരികിലിദാനീം
വിരുത്തികളൊരോന്നുണ്ടെന്നോ"
ഈശ്വരനായമരാരെന്നതുമ
മറ്റുള്ളൊട്ടുമെന്തിനിദാനീം
ഐശ്വര്യകർമ്മവൃത്തിനമുക്കറിയേണ്ടോ
ഭൂലോകന്മാർവകയില്ലാത്ത
സുഖിക്കാതതെളിവില്ലിഹയിരിപ്പോർ
ഭൂതമാകിനദേവാസുരമാം
ഭൂമിദാനിമുണ്ടാകുത്തമോ?
എന്നതുകേട്ടുസുരേന്ദ്രൻ ചൊന്നാൻ
എന്തൊരുമുനിയിതുചോദിക്കേണമോ
എന്റെയനുജൻകമലാകാന്തൻ
തന്റെഘോരസുദർശനചക്രം
നിന്നരാപുരിരക്ഷിക്കുമ്പോൾ
എന്തൊന്നവർവരികയുമില്ല
നമ്മുടെവജ്രംനിഷ്ഫലമാക്കി
അംബുജലോചനനെന്നുടെസഹജൻ
ചണ്ഡമതാകിനകാരണ്ഡംമമ
ബന്ധനമാകിയമഹാരണങ്ങൾ
ദേവാസുരരണമില്ലമുനീന്ദ്ര!
കേവലമുള്ളമമോഹിക്കേണ്ടാ
ദേവാധിപനുടെ വചനംകേട്ടു
ദേവമുനീന്ദ്രൻ പുനരുരചെയ്തു
ഉണ്ടു ഗ്രഹപ്പിഴയുള്ളൊരുകാലം
നിങ്ങടെ കാലമതല്ല സുരേന്ദ്ര!
അങ്ങുമിദാനീം പോകുന്നു തവ

മംഗലമസ്തു! സമീഹിതമസ്തു!
നാരദപർവ്വതദേവം ചൊല്ലി
ധീരതയോടു ഗമിച്ചോരനന്തരം
സല്പതിയാകിയ വാസവനന്നെ
ദിക്പതിമാരെ വിളിച്ചുരചെയ്തു
ഭീമാത്മജയുടെ കല്യാണത്തി-
ന്നാണൻമാരിഹ ചില നിങ്ങൾക്കെന്നോ
നാമിന്നിയവിടെച്ചെല്ലുന്നേരം
കാമിനിമാരെ വരിക്കില്ലല്ലീ?
എന്നതുകേട്ടനലനിയമികൾ
പിന്നെക്കാലനുമൊന്നു പകർന്നു
തരുണീമണിയെക്കാട്ടുന്നേരം
വരുണൻ വിരുന്നൻ മുമ്പിൽനടന്നാ
ധനദനപാവതിനാഗ്രഹമുണ്ട്
നിരവിരിട്ടു ഗമിപ്പാൻമേലാ
പവനനെന്തിക്കലുമവസരമില്ല
ഭുവനതലത്തിൽ നടക്കനിമിത്തം
മനുജന്മാരിൽ ചേരുകയില്ല
മനുജന്മാരിതി നിശ്ചയിടങ്ങി,
ഗിരികകരതന്നെറ്റുകിച്ചിട്ട
ഗിരിശനമങ്ങു പുറപ്പെട്ടില്ല;
ഇന്ദ്രനഗ്നിയമന്തകനപ്പതി
നന്ദികലർന്നവർ നാൽവരുമൊന്നേ
ന്നിച്ചുവഴി കൌതുകമോടെ
മന്ദമിറങ്ങി നടന്നുതുടങ്ങി
ഉർവശിമേനകരംഭതിലോത്തമ
സർവസുരാംഗനമാരതുനേരം
പർവതസാനുഗമനംകണ്ടവർ
ദുർവ്വചനങ്ങൾ പറഞ്ഞുതുടങ്ങി:
സുരപതി പിതൃപതി ജലപതി വഹ്നിയു-
മൊരുനരതരുണിയിലാഗ്രഹമോടെ
തെരുതെരെയങ്ങു തിരിച്ചുതുടങ്ങാൻ
വരുവിൻ വരുവിൻ സുരനാരികളേ!
വിണ്ണവർനാട്ടിൽ തരമായിട്ടൊരു
പെണ്ണില്ലാഞ്ഞവരങ്ങുഗമിച്ചു
തന്നുടെ നാട്ടിലെയംഗനമാരെ-
ച്ചൊല്ലെന്തിതിക്ക തരംപോരാഞ്ഞി-
ട്ടങ്ങൊരുഭൂമിയിൽ ചെന്നൊരു പെണ്ണിനെ

ഇ... ... ... ;
ഇ... ... ...
ഇന്നു ഭുജങ്ങളിൽ ... ...
... ...
... ...
... ...

ഇനിയൊരു ... ... ഭയമതിലില്ല;
... ... ള്ള
... ... ക്രമിച്ചുപോയി?
കാന്താർകളെയിഹ ... ... ള്ള
എന്നൊന്നുമവളിതിലൊരുവരിച്ചു?
താവളമെന്നുകേട്ടാലതിനും ചൊല്ലു;
കാമാവതാരൻ ... ... കിൽ
മൂന്നാമനസ്സിൽ സുഖമൂർത്തി-
ട്ടാവനെക്കണ്ടെളുപ്പം പാരം
നാരാംവിട്ടിന്ത്യൻമന്നരികൾ
തെണ്ടാനായ്പോയെന്ന ...;
നാരദമുനിയുടെ കപടത്തൊഴിലുക-
ളാരറിയാത്തതു ബോധിച്ചുള്ളിൽ
... നാത്തുതിരിച്ചുതന്നെ;
ധീരതയുള്ളിലവർക്കില്ലെന്നാ
പാരാതിന്നതികഷ്ടമെപ്പോഴും.
കാണാമുടനെ നമ്മുടെയാളുകൾ
എന്നാപാരമിതു ലഭിയാതെയിട്ട
വിണ്ണാലയത്തെ മുനിവര ചൊല്ലി
നാണംകെട്ടു തിരിച്ചുവരുന്നു
എണ്ണവിലോചനയായ തിലോത്തമ
നാണമിളച്ചുവലച്ചെയ്കപ്പോൾ
നല്ലൊരു തരുണികൾ നമ്മുടെനാട്ടിലു-
മില്ലാതെയിട്ടവർ തേടിക്കുന്നു
യജമാനന്മാരെന്തിനു പോയി
നിജ ഭൃത്യന്മാരില്ലാതെയിട്ടോ!
മാനമൊക്കെ വരുത്തിക്കൊൾവാൻ
താനേ ചെന്നേ മതിയാവുള്ളു
മാനവവീരന്മാരിതിൽ വീരന്മാ-
ത്തോമമത്തുള്ളവനവളെ ലഭിക്കും
വാനോർക്കീശൻ മുതലായുള്ളവർ
മാനമുപേക്ഷിച്ചിങ്ങുഗമിക്കും

ഇങ്ങനെ ... ... ക്രസ്റ്റികൾ
... ...
... കാലം ഭീമനരേന്ദ്രൻ
... ...
... ...
തെളിവോടു ... ... മാക്കി
... അതിൽ ... ...
... ...
... ...
കുറിയിവിടെ ... ...
ഭീമൻ ... ... വടിവിട്ട
... ... എന്നാൽ—
മാസം പതിനൊന്നാം തീയതി
ശനിവാരത്തെ ... ...
നമ്മുടെമകൾ ദമയന്തിയതാകിയ
കന്യകതന്റെ വിവാഹമുഹൂർത്തം
നാരീമണിയാൾ മന്ത്രികൾനാലും
പട്ടുമെത്തിയിട്ടു സേനായുമായി
നിഷധപതി! പതിനൊന്നാം തീയതി
ഉത്സവിക്കുമ്പോളിവിടെ വരേണം
ശേഷമവസ്ഥകളെല്ലാം നമ്മുടെ
ദൂതൻപറയുമിതവനെഴുത്ത്".

വാചകമിങ്ങനെ കേട്ടനരേന്ദ്രൻ
വാതെളിതമലിവതരെന്നായി
ദൂതനുപട്ടുംവളയും നൽകി
പ്രീതിവരുത്തിയയച്ചു പുരത്തിൽ;
കളമൊഴിയാളെക്കാണാനെന്നഥ
വളരെമനസ്സിൽ കൌതുകമോടെ
നളനരപാലൻ തെളിവൊടു ചെന്നു
കളിയും ഭക്ഷണമെല്ലാം കഴിച്ചു
പുഷ്കരനെന്ന വരുത്താനായത
പുത്രനെന്നനിഷധനരേന്ദ്രനയച്ചു
പാരിടമൊക്കെ ... നായന്മാർ
പുരമതിൽവന്നുനിറഞ്ഞൊരുസമയേ

മജ്ജനമൂടനിളകിന്ന ... തുമ്പി
കടലിട്ടു നട്ടതുമൂടിനടിപൊടിപൊടികൾ പറന്നുതേ

ക്ഷേളിവാള് പലവാളുകളും കൽക്കടതോക്കുകളും
വില്ലുകളും ശൂലം
ശോഭവെള്ള വിലസുന്ന കുന്തങ്ങൾ ശക്തികളും
പട്ടിക്കുന്താനം
ചൊകളും പലപാശങ്ങളുമുസുണ്ടികളും വില്ലുകളും
ചുരികകൾ കത്തിയും
പരിചകളും ഇരുപതിലും തോമരപട്ടസ-
മിട്ടികളും പൊള്ള-
ശൂലികളും എണ്ണതാടകളും വെൺമഴു ശക്തികളും
ചെപ്പുകൾമാറും
പെരുകിനപലകാളംതോക്കുകളും പത്തു-
മുൾക്കുന്തങ്ങളും
ഇരുവാളുകളും പടവാളുകളും പലതരവാളുകളും
പലതും
പരിയാളികളും വടിവോടങ്ങു പിടിച്ചുവരുവിലെ
നിറഞ്ഞു
നളനൃപന്റെ പുരമതിൽ വിളവൊടു പൊങ്ങിന
പുരവാസമുഖം
കുതിരകളാറുപലതരമൊന്നായി മന്ത്രികളും
മാടമ്പികളും
പലപല കോലധാരികളും ഛത്രികളും ദൂതികളും
കാലാളുകളും
പലതരമണിചാമരമേന്തി പുരത്തേ
ചാമ്പുക്കാരികളും
പരിചൊടുപലനാഴികനേരമങ്ങനെ
തികവിനോടേ
നവപരസീമനികൃതിചെയ്തു തുടങ്ങി:
കനിവിനൊടതിനൊരോരോ കഥകളും
വെള്ളിനെ വെൺപ്പുറം വെള്ളന
നമ്മുടെ സ്വാമി ജഗന്നായകൻ
സമ്മതമായിട്ടു നായന്മാരേ!
ചേരിയപടജനസഞ്ചയമാനസ-
മറിയണമെന്നിട്ടരചെയ്യുന്ന
ചെവനസമ്മതമല്ലെന്നാലും
ഒരിയേ കേൾക്കണമെന്നരുൾചെയ്തു
ഒതിയവടിയുടെ കല്പനയെന്നാ-
ലൊന്നിനുമൊരുവന സംശയമില്ലാ;
ശ്രീകളൊന്നിനുമതിനുമെനര-
ഞ്ഞെങ്ങിനെയാണുപിടിപ്പാൻവാദം
തങ്ങടെകാര്യമെന്നാകിലുമേ
ചങ്ങാതികളും പലതരമിതിനു
ഇങ്ങിനൊരുക്കും വന്നതുചെയ്യും
നാങ്ങളചെയ്യും മറ്റൊന്നല്ലും
ഇരുവരുതമ്മിൽ കടിപിടിക്കുന്നി
പരിചൊടുകണ്ടുരസിക്കേണ്ടതേ
കരളപറഞ്ഞു നാക്കുകൾ വരുന്ന
പരിഹാസങ്ങളും നടക്കുമതേ;
ചൊരുകൊട്ടുന്നതാര്
ന്നോതും പലവിധമെന്നിവയേ;
തോണികടന്നാൽ തോഴിക്കും
നാണമെന്തെങ്കിലുമോ
നുണനിറച്ചെവിക്കും
കാണാനുമചില വന്മുടി
സന്ധിച്ചുവനെത്തൊരുപിടിച്ചു
ബന്ധിപ്പാനൊരു മടിയില്ലല്ലോ
ബന്ധുതച്ചെയ്യും മതിമാനോടും-
പന്തിപിണപ്പാൻ വഴിയില്ല
പരമെന്നുള്ളു കേൾക്കയെന്നാൽ
പടലിൽപറന്നിരുന്നു
ഇടയില്ലാതെയൊരുക്കും
തടിയരുമൊരുവരേറിയിട്ടാൽ
നാട്ടിന്ന ശമിക്കുമോ
കാവൂവലാതെയിരിക്കുന്നു
പറയുന്നതെന്തെന്നു
ഉറിപൂള്ളാളുകളറിയുമോ
വൻപുപെരുത്ത കരുത്താൽ
തുമ്പിലകമ്പടി കുതിരകളും
കൊമ്പുകളിലും തകിലും
വൻപടഹങ്ങളുമൊരുമിച്ചേ
കരങ്ങളുംവിരിക്കൊണ്ടു
മരങ്ങളുംചുകപ്പാനൊരു
കരത്തിലായുധങ്ങളും തരത്തിൽ
ഗുരുതമില്ലാത്ത നീ ചൂതുകളി വരുമാകിൽ
അടിച്ചുവെച്ചുണ്ടും പൊടിച്ചു മതിയാവു
കടിച്ചു ബോധമില്ലാതെയിരിക്കുമിപ്പോൾ
കടത്തിലയും തോക്കും കൊണ്ടുള്ള പടനയം നീ
ഒടുങ്ങാ നാളിലയു ഒന്നുള്ള കേട്ടില്ലേക്കാം;

ഒടുവം പറയാതെ [illegible] ഒട്ടു
മിണ്ടാ പറഞ്ഞൊന്നാലൊരു [illegible] യില്ല
കരപ്പുറത്തെ [illegible] ചുറ്റി
കരുത്തപുകയിലത്തറ [illegible] പിടിപ്പിച്ചുകൊ-
ണ്ടറച്ചു [illegible] വിറച്ചു [illegible]
നരച്ചുകിഴവനെ [illegible] ച്ചു [illegible]!
ഇങ്ങനെയൊരു [illegible] പിന്നെയിരുന്നതെല്ലാ
പണ്ടത്തെപ്പോലിന്നു [illegible] ല്ല
സാമ്രാജ്യത്തിൽ [illegible] കാരൻ്റെ [illegible]
കിൽ
മക്കൾ [illegible] വാൻ ഞാൻ [illegible] നെന്നാലും
[illegible] യിൽ [illegible] ൽ [illegible]
[illegible]
[illegible] തിരുന്നാൽ [illegible] മതിയല്ലോ.
അവിടെ [illegible]
അവരെപ്പറ്റിപ്പറഞ്ഞു [illegible]
അവരുടെ [illegible]
മതങ്ങളും [illegible];
ഗണിതക്കാരും കവിതക്കാരും
ഗണികാജനവും വൈദ്യന്മാരും
മണികാരന്മാർ [illegible]
[illegible] വട്ടം [illegible]
[illegible] കളൊന്നിച്ചു [illegible]
സമുഖമവിടെ [illegible]
തന്നിലവന്നു [illegible]
ഞാനിടക്കണ്ണം [illegible]
പട്ടും [illegible] പണവും [illegible]
[illegible] പലവിധമവിടെ [illegible]
[illegible] തിയതിലു [illegible]
കിട്ടുന്നതിലെ [illegible]
[illegible] തിരുവാളികളുടെ
പട്ടത്തിൽ ചിലതറിയുന്നില്ല
കൂട്ടക്കാർ ചിലരതിനു [illegible]
കിട്ടും വെട്ടു് [illegible]
മരവൻ [illegible] കാട്ടി-
[illegible] പിടിച്ചു [illegible]
[illegible] വട്ടത്തിലൊരുവൻ
[illegible] കളിയാകില്ല;

മന്ദതയിൽ [illegible] വേണം
കനിവൊടു [illegible] വേണം
ധനികളിലധികം [illegible] വേണം
കനിവൊടു [illegible] വേണം
സമ്മതവേണം [illegible] വേണം
[illegible] വും വേണം
കളമൊഴിമാരുടെ [illegible]
കളിചിരികളിലുള്ള [illegible]
കളവാൻ [illegible]
ളയിലിരുന്നതു [illegible] മറിവില്ല?
ഇങ്ങനെയൊരുവൻ കല്പിതമെച്ച-
മിങ്ങനെ [illegible]
തിങ്ങിനപടയും [illegible]
ങ്ങളിലൊന്നു [illegible].
[illegible] കൊണ്ടു
മുത്തുക്കുടമണിഞ്ഞു [illegible],
തെളിവൊടു [illegible] കരിവരന്റെ
[illegible],
കടകൊടി [illegible]
പടഹങ്ങൾ [illegible]
[illegible] പടഹങ്ങൾ [illegible]
[illegible] കുടയിലിരിയിൽ
പടജനപടലവു [illegible] കളും
[illegible] ങ്ങളും
[illegible] കളും
[illegible] വും
[illegible] കളിലുള്ള [illegible] ളും
[illegible] കളും [illegible]
പത്തരവടിയുകളിലുലും
ഇത്തിങ്ങിപ്പുറപ്പെട്ട [illegible]
ജയ ജയ! [illegible]!
ജയ ജയ! [illegible]!
ജയ ജയ! [illegible]!
ജയ ജയ! [illegible]!
ഇങ്ങനെ പാടിസ്തുതിചെയ്തൊരു
[illegible] വിപ്രന്മാരി-
തിങ്ങിനപുരുഷാരത്തിൽ [illegible]
[illegible]

നൃപതിവരനങ്ങനെ [illegible]-
ശോചിച്ചുവിടെ [illegible]
കളിൽപ്പെതകിനക്കു [illegible]
ഒരസതരമിളുച്ചു [illegible]
ഭുവനമനോഹരസുന്ദരവദനാ-
ഭുവനെക്കപ്പകകനെന്നാകിൽ
ഭിവനെത്തന്നെവെടിഞ്ഞു [illegible]
ശിവശിവ! കനാവല്ല [illegible]!
ഒപ്രകാരം നിജ ചിത്തമതിൽ
ഒന്നോർമിഴിയെ നമുക്കിനിയവനോ
കണ്ടാലാകമിവനെന്നറിച്ചു-
ക്കൊണ്ടാപിന്നെന്നുകവതന്ന?
പ്രണയിനിയിവനെ പരിച്ചുവിട്ടുകിൽ
ഗുണമറിയാത്തവളവളെന്നു വരും
ഗുണമറിയാത്തനിതംബിനിമാരും
ഉണ്ടാം സമമെന്നതുമെപ്പക്ഷം,
തളുകൊണ്ടിവിടെവിടാപൂകിമാരും
പതികൊണ്ടിവനെയെന്തുതരികാം
അതിനുപദേശം ഞാനാരു ചൊല്ലാം
മതിമുഖിയാളെക്കാട്ടിതവിപന
ദൂരെ ചെല്ലുന്നവനെന്തു ന്ന-
മേല്ലതിന്നൊരു സാരമതിനു,
കാതരമിഴിയെ ലഭിക്കുന്ന ന്നാൾ
കൈതവമൊട്ടു തുടങ്ങാനിവനേ
പങ്കജലോചനനാം നളഭൂപന
ബുദ്ധിപ്പതിനവർ [illegible]
തെളിയുറച്ചു നളേന്ദ്രാഗമനം
കിളിയിൽ പാർത്തു വസിക്കുന്നതാം
ധനം പാത്രം കടവും തഴും
പലിചൊരുപെരുവഴിതന്നിലിവാങ്ങി
കുലവുമനസ്സിൽ കരുതിനദേവകൾ
തെളിവിൽച്ചെന്നവർ മന്നിലിവാങ്ങി
ദിവ്യന്മാരെക്കണ്ടുതാനതം
ദിവ്യതാകിതനളനരപാലൻ
കലിവശഗളതതിൽ നിന്നാനിതാന്തം
കലിതമിറങ്ങിച്ചെന്നവനങ്ങി;
അങ്ങിച്ചെല്ലുന്നവരെ ന്നേപ്പോൾ
അവരെച്ചുരവനങ്ങളെല്ലന്നി?

പെരുവഴിമധ്യേനിന്നങ്ങനെ
പലിചൊരുന്നതു ചെയ്യു തന്നെ
മനകാമ്പിൽ ഞാൻ നിനന്നാലിന്നാൽ
തരുവതിന്നു [illegible]
വിതവാനുതമം [illegible]
നേരതന്നാകിലും കേൾക്കണം
കളവും ചെയ്തിട്ടറിഞ്ഞതില്ലാത്തതു
നളനരപാലൻ ചൊല്ലുന്നതു.
നടിയാനിങ്ങനെ കല്പിക്കുമ്പോൾ,
മടിയില്ലാതിനിയെന്നോരോ
തിരമാതാതിൽനിന്ന് കുരുതോരമി-
നങ്ങളിച്ചുല്ലാലെന്തു വിവാദം?
വാനവരാകിയ നിങ്ങളെന്തിന
മാനവനാകിയ ഞാനതുകണ്ടു?
അന്നതു ചെയ്യാൻ മതിയാകേണിൽ
മാനം ചെയ്യാൻ മടിയില്ലെനിയന.
ക്ഷിതിപതിവചനം കേട്ടതുനേരം ചെയ്തു
പതികളതിടിനദേവന്ദ്രന്മാർ;
മതിമുഖിയാം ദമയന്തിയിലധികം
പ്രതിദിനമവർക്കു വളർന്നിട്ടുന്ന.
അതുകാരണമിഹ തങ്ങളിലാരെ
ക്ഷിതിയിലിങ്ങിനെ വന്നിട്ടുന്ന
അതിയായിട്ടു പ്രയത്നം ചെയ്യാൻ
മതിയായിട്ടാരു നൃപതില്ല
അതുതാനാകിയ ഞങ്ങളെ വചനം
ദൂതുപറഞ്ഞാൽ മാതരിയുടെ
ചേതസി തങ്ങളിലനുരാഗം പൊരി-
ചൊരിവിലണിതൂളവാക്കണം
സാധുജനങ്ങളിലൊരുവനായിന്നവർ
മാലയിടേണം മടിക്കാതെ
നിലക്കാർകഴലാളൊടിതെല്ലാം
ചൊല്ലപ്പറഞ്ഞിടുകനീ.
വലരിപുവചനം കേട്ടു നളേന്ദ്രൻ
വലിയ വിഷാദം പൂണ്ടതുചൊല്ലി:—
മടമലർമിഴിയെ വിവാഹം ചെയ്യാ-
നടിയനമുന്നാവിടെ കൊള്ളുന്നേൻ;
പറഞ്ഞിതുവരുമ്പോൾ വളരെന്നെ
ചൂതിലിലാളവരിച്ചുയിരുപോലും

കാറ[illegible]നേരം
കാക[illegible]ളും
[illegible]
[illegible]
[illegible]പറഞ്ഞിഹ
[illegible]
[illegible]ള്ളാൽ
[illegible]
[illegible]ത്ര്യം
[illegible]
[illegible]
[illegible]ച്ചു
[illegible]കാവൽക്കാരെ
[illegible]
[illegible]പ്പോരെ
[illegible]
കണ്ണുകളി[illegible]
കൂടിവരു[illegible]ളാൽ
പൊട്ടുന്ന[illegible]ന്നോരു
മറ്റോരോ[illegible]കളും:
വൈരസ്യം [illegible] പുരുഷനെ
സാരസ്യത്തിനു[illegible]
ചൊല്ലുക[illegible]
വൈരമവർക്കു[illegible];
കാവൽക്കാരി[illegible]
[illegible]ചെല്ലും
എന്നാലും [illegible]
ഇന്ദ്രാദികളു[illegible]
കളമൊഴിയാളെ[illegible]-
അതിലകിടപ്പാ[illegible]മെല്ലാം
നല്ലതെന്നുള്ളതു[illegible]ബോധിച്ചാൽ
തെളിവോടു[illegible]
എന്നൊത്തൊന്നൊവാഴ്ക[illegible]യല്ലെ-
ന്നിനികനിഞ്ഞൊന്നരുളീടേണം
ഇന്നിവപലപല ദുഃഖമുണ്ട്
എന്നതുകൊണ്ടുപറഞ്ഞീടുന്നു
ദുസ്സാദ്ധ്യങ്ങളിലധികമവർക്കവ-
[illegible]!

വത്സലയാമവ[illegible]നിനച്ചും-
[illegible]
വിണ്ണവർ [illegible] കൂടുന്നേരം
കണ്ണുകളായിരമൊന്നു [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]ച്ചുതുടങ്ങി
[illegible]
[illegible]പ്പുറം
[illegible];
[illegible]ന്നോരു
[illegible]
[illegible]
[illegible];
[illegible]
ഭൂമിപതിക്കി[illegible]
ഈമാത്രം[illegible]കതന്നിൽ
സ്വപ്നംകൊണ്ടുപറഞ്ഞതിതെല്ലാം
സാധിപ്പിക്കാമെന്നു പറഞ്ഞു
ബോധിച്ചപ്പോളെല്ലാമെല്ലാം
[illegible]യിടയിൽപലവാം-
[illegible] ഭൂപാ!
[illegible]
പരിഹാസത്തിനു നീ തുനിയുന്നു;
[illegible]
[illegible]ഭൂമിയിലെങ്ങും
[illegible]
സുന്ദരി[illegible]
എന്നിവകണ്ടുള്ളതു[illegible]പറവാൻ
എന്നുപറഞ്ഞു[illegible] മന്നവ[illegible]!
നല്ലതൊന്നല്ല[illegible]
ഇല്ലതൊന്നുള്ളതുബോധിച്ചാലും
കളവുംപൊളിയുംതെളിവുമിതെല്ലാം
അളവില്ലാതെമനസ്സിലുറച്ചു
[illegible]പറഞ്ഞാൽ[illegible]
മാനിച്ചീടു[illegible]
നീയാരെന്നു[illegible]
താനറിയാത്തവ[illegible]

മന്നവനറിയുന്നതിന്നവകാരം
പിന്നെവിശേഷിച്ചൊന്നുണ്ടെങ്കില്ലാ?
നിന്നുടെ വൃത്തികൾ ഞാനറിയുന്നു
എന്നുടെ വൃത്തികൾ നീയറിവീലാ
താർകിനാകിയധരണിപതിക്കിഹ
ത്തതിന്നൊരു തനിക്കൊരുവന്നാൽ
കതികളാകിയവിഹഗ്രാമക്ക-
ക്കത്തിന്നും കൊറ്റുകൾവിക്കും.
കണ്ണകർണ്ണന്മാരായ്തീർന്നിട്ടു
ഝസ്യകയാമെട്ടുതുപാടിച്ചു
പണ്ഡിതരാകിയമതിവാദിച്ചു
ഝഡിതധർമ്മമായോതിച്ചു
ഏറ്റുപറഞ്ഞമലതന്നുഴിവ
യാഗതപ്പട്ടൊരുതന്നുദിക്കുന്നോ?
ഝടകനാകിയനന്മകൾവാർത്തകൾ
ചിന്തിക്കാതെപറഞ്ഞിട്ടകയോ
ചെമ്പുകിടാതെചുട്ടുപഴിപ്പി-
ച്ചുമ്പിയുമേചോതനൊട്ടുതിളപ്പി-
ച്ചുമ്പിയുലക്കകൾകൊണ്ടുനളന്നു-
ണ്ടെൻപുരിതന്നിൽവസിച്ചിട്ടെന്ന
ദ്ദുതികൾതുണയൊന്നുമതിനിതി-
ലിട്ടുവരുത്തുചൊരിച്ചിട്ടെന്ന
ചെട്ടത്തങ്ങൾപറഞ്ഞതിനാൽതവ
പെട്ടിട്ടുചിലസങ്കടമിപ്പോൾ
പലപലതരിതംചൊല്ലുന്നവരെ
നലയിലടിച്ചുപിളപ്പാനൊത്തൊരു
വലിയൊരുമന്ധിളുകണ്ടാലും നീ
നല്ലതർമ്പുതലേ പാശവുമുടനെ
കണ്ടന്നങ്ങടെ കണ്ഠത്തിന്നിൽ
കണ്ടതരമായ്കെട്ടിമുറുക്കി
കണ്ണങ്ങളിലും കണ്ഠകത്തിലും
കണ്ണിലുമിട്ടുവലിച്ചുപലേടം
കണ്ണുനടന്നും കരചരണാദികൾ
കണ്ടിച്ചും കടുചോരപുരണ്ടും
നിന്നുതടിച്ചൊരുനിന്റെപാശത്തെ
കണ്ടുകൊണ്ടവരായുമെന്നില്ലല്ലീ?
ഇങ്ങിനെയുള്ളൊരുമെന്നകമാനമോ
ദ്ദുതിടിപ്പാൻവകയുണ്ടാകണിയ

ചെൺകരാരാശാത പാരതാ-
ഖിലങ്ങൾപിണ്ണപ്പാൻ ഞാൻമതിയാകും.
വരുണനാണത്തെപ്പറഞ്ഞുതുടങ്ങി;
കരുണനാകുമതിരിമ്പിലെല്ലാരും
തരുണീമണിയെശീഘ്രംകൊണ്ടാണെല്ലെ
വരുണൻനഹദേവനൊരാളിപറയുന്നു
കോപമിതിനിതേന്നപ്പിരിച്ചാൽ
ശാപമതുംവരും സംശയമില്ല
ഭൂപതിയായതുവരുണതിക്കൊന്നാൽ
താപമൊഴിപ്പാനെളുതല്ലെടും
നാണിയുതമെലിച്ചാലുന്നതിന്
മന്നതകൊണ്ടുകണ്ണിളപ്പുറപ്പ
കഥലവൃത്തിപറഞ്ഞതിനിന്നാ
സ്മൃതിഭാക്കിനൊരാമിദ്രാവി.
ഇത്തരമവരുടെവാക്കുകൾകേട്ടു
നത്തൽമുഴുത്തൊരുനളനതുചൊല്ലു:
ചെയ്തതാക്കെരോടിവിടെനിവിക
യുക്തമതല്ല സുരേന്ദ്രന്മാരേ
നിങ്ങടെ ശാസനമെന്തെന്നാലു
മംഗലമായ്‌വരുമാനികളെന്നാൽ
കല്പിക്കുന്നതുകൾശോഭിതമപി-
കല്പമിതില്ലിഹ കലിയുതനെന്ന
എന്നതുകേട്ടുമനസ്സുതെളിഞ്ഞുസു-
മനസ്സിതമാർക്കൊരു സുരേന്ദ്രൻ
നല്ലതുവരികനിനക്കെന്നേറ്റ
ചൊല്ലിയവണ്ണം മന്ധിച്ചാലും
സാധിക്കതവകാര്യമശേഷം
ബോധിക്കയുമില്ലാരും നിന്നെ
ഭാമിനിസോദരിയൊന്നും മറ്റൊരു
സുമുഖികൾപോലുംനിന്നക്കാണാ
കുലമാളിണിയും നിന്നക്കണ്ടാൽ
നളനെന്നുള്ളതുബോധിച്ചീടാ;
നിങ്ങളുതമ്മിൽപറയുമ്പോൾക്ക-
ഉണ്ടാമൊരുതന്ത്രക്കഠിനമില്ല
എന്നാൽഞങ്ങടെകാര്യമശേഷം
നിന്നുടെപക്കലുറപ്പിക്കുന്നേൻ;
ചൊന്നപറഞ്ഞുമനസ്സുതെളിക്കി
സുരരിതങ്ങടെപാട്ടിൽവരുന്നു;

നിങ്ങളെല്ലാം ശരണമെന്നുണ്ടെനിക്കു
തഞ്ചമെല്ലാം തെറ്റിടുന്നു
നിങ്ങളെന്നെയിന്നു വെടിഞ്ഞാൽ
പഞ്ചായുധനിന്നെന്നെ വധിക്കും,
നല്ലൊരന്തിനേരമായിട്ടില്ല
നല്ലൊരിടം ഞങ്ങൾക്കിന്നു
ചൊല്ലാമെന്തെങ്കിലുമെന്നാൽ
പോലിമയിയെ പ്രാപിക്കേണം
ഗുണഗണസിന്ധോ നിഷധനരേന്ദ്ര!
ക്ഷണനേരം നീ വൈകിടാതെ
പ്രണയിനിയാം ദമയന്തിയൊടൊപ്പം
മതിമോദങ്ങൾ പറഞ്ഞിട്ടു പോയ്
മണിമതിമുഖിയുടെ മണിമയഭവനേ
തണപണനമവരി ശ്രവിക്ക നീ;
നല്ലതുവരിക നിനക്കു നരേന്ദ്ര!
ചൊല്ലീടവനും മന്ദിച്ചാലും.

ശചിപതികല്പനകൾക്കു പാരം
മുഖമർന്നു ക്ഷണമകപ്പുറമായ്
ഉറച്ചു ചേതസി നളക്ഷിതീശൻ
മറച്ചു തന്നുടെ മനോവികാരം
പരിജനങ്ങളെ വനത്തിലപ്പോ-
ളുപേക്ഷിച്ചുടൻ നടന്നിതവൻ
കടന്നു കുണ്ഡിനപുരത്തിനുള്ളിൽ
കിടങ്ങു ഗോപുരമതിൽ കടന്നു;
നിറഞ്ഞ മാനുഷജനങ്ങളാരും
അറിഞ്ഞതില്ലിഹ നളന്റെയാഗമം
മറഞ്ഞു ഭൂപതി നടന്നതെല്ലാം
പറഞ്ഞിടേണ്ടതില്ലെനിക്കു പാരം.

എണ്ണാക്കികളൊരു പത്തുസഹസ്രം
വർണ്ണിച്ചീടുകയാണായ്‌വന്നു;
എന്നായിട്ടൊരുത്തരെയവിടെ-
ക്കാണ്മാനില്ലൊരു കോണിൽപ്പോലും
നാളീകാക്ഷി വിലക്ഷണരാരും
ആളീപാളികളാരും കൂടി
കേളിവിനോദവിശാരദരായ്‌-
ക്കാളികളിൽ വസിക്കുന്നേരം,
കോമളഗാത്രൻ സോമകുലോത്ഭവൻ
മെല്ലെയിന്നവനവളെ വെച്ചിതാൻ

താപമകറ്റിടുവാൻ കുളിരെ
കാമന്റെ ചിത്തിലുറപ്പോടെ
മാനവവീരൻ മണിമന്ദിരമതിൽ
മണിമഞ്ചത്തിന്മേലൊരു മനോജ്ഞ
ശൃംഗാരവിവശനായ് കാമദേവൻ
പാവനമാകിയ പവിത്രമായ
നക്ഷത്രങ്ങളെപ്പോലെ വിളങ്ങും
സാക്ഷാൽ ചന്ദ്രികയെ വെല്ലുന്ന
ലക്ഷണയുതമാം ഭവനമിതിൽ
മക്ഷിതിപാലകനാമിവൻ;
നടമലർക്കുടയിനൊടു കൂടാതെ
പടകൊടിനുടലും പരിവാരങ്ങളും;
മുടിയടിയുടലും കുളിരണിയുന്ന
പട്ടണമേ ചെന്നു കാണായ് വന്നു;
വാങ്ങിയലങ്കൃതമായുള്ള ഭംഗി
മുങ്ങിയപോലെ മനസ്സുകളങ്ങു
അംഗനമാർമണി മംഗലമണി
മംഗലദീപികതന്നുടെ ഭവനി
എങ്ങിനെയിവനുടെ മുമ്പിൽ ചെല്ലുന്നാൾ
തിങ്ങിനവികൃതിമാറ്റീടേണ്ടു?
ഇങ്ങിനെയുള്ളൊരു പെൺകൊടിയാളുടെ
സംഗമസുഖമിനി സാധിക്കില്ലേ?
ക്രൂരപരാക്രമനാകിയ വീരൻ
സുരമണിമന്ദിരമതിനകമേ
കാറൊളിതലമുടിയും പൂമേനിയും
മാറണിമുലകളിണങ്ങിനകഞ്ചുക
നീറനണിഞ്ഞൊരു മാനിനിമാരും
ഏറിനപുളകിതമുടലോടൊപ്പം
മാറണികൾക്കുമിണങ്ങിനകേളി
ചേലപരിഷ്കൃതമായവരായ്
ഇമ്പമെഴുന്നൊരു ലീലകൾകണ്ടു
ചിത്തം കൊണ്ടു വിചാരിച്ചുടനേ
മത്തമതംഗജഗാമിനിമാരുടെ
പത്തനസീമനി ചെന്നു കരേറി;
അതിസുന്ദരനാം പുരുഷനെയരികിൽ
പ്രതിമുഖമവിടെക്കണ്ടുടനാം
മതിമുഖിമാരുടെ മനതളിരിൽ പുന-
രതിമാത്രമൊരു വിസ്മയമുളവായ്

[illegible]

[illegible]

ചിന്തിതമെന്തിഹ തേ?
ചിന്താമണിയാകും സുരേന്ദ്രന്റെ
കാന്തയായീടണം നീ കൃശോദരീ!
പൂന്തേൻ[illegible] ദമയന്തീ!
ചിന്തിതമെന്തിഹ തേ?
[illegible]
പ്രാണൻ വഹിച്ചീടുന്ന കൃശോദരീ! (പൂന്തേൻ)
[illegible]

മന്ദിരംതന്നിലിരിപ്പാറാകലം
പുരന്ദരനെന്നവനാ സുര
സുന്ദരിമാരുടെ കൃത്തിലുംപൊട്ടിലുംകൌതുക-
മില്ലപോലും ക്രൂരോദരി! (പൂമേനി)
നിന്നുടെ നാമം ജപിക്കും കളിക്കും
ചിരിക്കും തിരിക്കും മുതൽപിന്നെ
നിന്നുടെ രൂപം സ്മരിക്കും ചിരിക്കും
ഇരിക്കും മരിക്കുംപോലെ നല്ല
മന്ദിരം തോറും നടക്കും കിടക്കും
ഒക്കും മനോമദനൻ
സ്മരൻതന്നുടെ ബാണം തറച്ചും വിറച്ചും
കരച്ചും മറക്കുമുടൻ ക്രൂരോദരി (പൂമേനി)
അങ്ങിനെതന്നെ പറഞ്ഞയച്ചീടിയ-
തൊകരമവൻ താനും നാഥേ
ഞങ്ങടെ സങ്കടമിങ്ങനെ ചൊല്ലുകിൽ
ഇല്ലായൊടുക്കമതനാഥേ
പുംഗവനവനിനി സ്വീകരിയ്ക്കു
നന്ദിച്ചയയ്ക്കണമേ പല
ഭംഗിപറഞ്ഞു മയക്കിട്ടുമല്ലത-
തെന്നെന്നുമിന്നിഹ നീ ക്രൂരോദരി!
പൂമേനി! ഉരുവാണി! വരമതി!
ചിന്തിതമെന്തിഹ തേ!

നളനുടെ വചനംകേട്ടൊരുകാലം
കളമൊഴിമുഖവും താഴ്ത്തിച്ചൊന്നാൾ
വളരെപ്പറയുന്നതെന്തിനു ഭൂപ!
കളിവചനങ്ങൾ കളഞ്ഞീടു നീ
ഹൃദയംകൊണ്ടൊരു പുരുഷനെ മുന്നം
സ്വയം ഞാനിഹ വരണം ചെയ്തു
അവനല്ലാതൊരു പുരുഷനെ ഞാനിഹ
ഉലകം മൂന്നിലുമിച്ഛിച്ചീടാ;
രൂപമതിയായ പതിവ്രതമാർ രൂപ-
വതി വൃഥാപലരെക്കാംക്ഷിച്ചീടാ;
പദ്മമതിയാമെവല്ലഭനിപ്പോൾ
ഝടിതിയിവരെ മടവളികഴിപ്പാൻ!
എന്നുടെ മന്നൻ ശരിയായിട്ടൊരു
സുന്ദരനില്ല ജഗത്ത്രയവാടേ
നിന്നുടെ ചെവിയിൽ കേളാഞ്ഞെന്തേ?
[illegible] നിയമവശാലത്തെ

കളമധുരാകൃതി നളനരപാലൻ
നളിനവിലോചനനളിതചികേശൻ
തെളിവൊടു മുന്നിൽ വരുന്നാളവനുടെ
ഗളമതിൽ മാലകരേറ്റിവരിക്കും;
ഇന്ദ്രാദികളും ചന്ദ്രാദികളും
ചന്ദ്രമുഖന്മാർ മറ്റുള്ളവരും
കനിച്ചീടിനപാർത്ഥമുള്ളവരും
സുന്ദരനെന്നാരിക്കനാവരും
ഇതരഴകിലുമരും പുരുഷരി-
ലാരുമെനിക്കിഹ വരനാകരുതോ;
വീരശിരോമണിനളഭൂപാലൻ
ഗുണഗണാകരനെന്നുടെ കാന്തൻ
നളനുടെ രൂപം പരിചൊടുമുള്ളം
നളിനദലത്തിൽ നാമം കൊണ്ടെഴുതി
തെളിവൊടുതന്റെ കളമൊഴിയും മമ
കളിയല്ലൊരു ഭൂമി കളവീടുന്നു;
നിന്നുടെ രൂപവുമെഴുതിയരൂപവു-
മിന്നൊന്നുപോലെ തോന്നീടുന്നു,
എന്തൊരു കാരണമതിനെന്നുള്ളതു
ചിന്തിച്ചിട്ടും കാണുന്നില്ലാ;
ഭൂലോകസമസ്തം മാനവമാരുടെ
മോടികളെന്നു മോഹാകൃതിയ
പാടിച്ചവരുടെ മാനമതികളെ
പൂർവതയോർത്താൽ പറിയാകുന്നു;
ബാഹ്ലുതമുറകൊണ്ടെന്തിനു വളരെ
ഉത്സാഹങ്ങൾ കഥിച്ചീടുന്നു?
ഇന്ദ്രാദിപ്രഭുപതികളുടൻനിയമ-
ഭയത്തോടവരെ വരണം ചെയ്യാം
നളനൃപനെന്നുടെ വരനാകുമവൻ
തെളിവൊടു ദേവവരന്മാരവർമമ
ചെറുകിനകൃപയൊടുവരമരുളേണം
വരമിതുമേവഹി ദേവന്മാരേ!
സുരവധുമാരുടെ നടുവിലിദാനീം
നരവധു ചേരുകയില്ല
ഉഷ്ണകാഞ്ചനവളയുടെ നടുവിൽ
പിച്ചളവളയതുപോലെ
പൊന്മണിമാലികൾ തന്നുടെയിടയിൽ
പൊരുതൻ പിരിയതുപോലെ

മറിമാൻ പേടകളും തന്നുടെയിണയിൽ
കനിവിതൻ പിടപോലെ
അകിയ ഹരിണികളം അരികിൽ വരുമ്പോൾ
കുതുകപ്പെണ്ണാടിപോലെ
നിഷധനരാധിപനെന്നുടെ രമണൻ
ഇഷ്ടജനോത്തമനോജ്ഞൻ
ജനമനോഹരസുന്ദരവദനൻ
മുകുളകോമളലീലൻ
സന്താപിതവിശതിതമാരൻ
സരസിജലോചനനല്ലോ
സുരവരസേവകനായ ഭവാനും
നരവരനൻമതിഭാനീം
ഇതവരമൊരുവൻ തന്നുടെ സുതരാം
കരളിൽ വിചാരമിദം മമ
ധൃതിയധികം മമ നിന്നോടുരചെയ്‍വാൻ
മതിബലമില്ലിഹ നൂനം!

ഇതു കേട്ടുടനെ നളനവളോടു ചൊല്ലു
നല്ലതിയായില്ലംബുജനയനേ!
ഗതിസുന്ദരനാമിന്ദ്രനു തവ
കൊതിയില്ലെന്നു പറഞ്ഞിതു ഞാനും"
ഇന്ദ്രൻതന്നുടെ സേവയുണ്ടാവാൻ
സുന്ദരിമാർ പലരിച്ഛിക്കുന്നു
ഇന്നതുസാധിക്കില്ലെന്നോർത്തവ-
രൊന്നുമൊരുങ്ങുന്നില്ലെന്നത്രേ
നരകുലത്തിൽ മികച്ചൊരു വസ്തുവെ
വേണ്ടതിനെക്കണ്ടതു ചൊല്ലാമോ?
കൊണ്ടൽക്കുഴൽമണിയാളേ! നിന്നുടെ
ചെണ്ടത്തം പുനരധികം തന്നെ
നളനെന്നല്ലാതെ പുരുഷൻ മറ്റൊൻ
ഉളനെന്നുള്ളതു ബോധിച്ചാലും!
വെളിയില്ലവനെക്കണ്ടന്നേരം
തെളികയുമില്ലിനിക്കസുന്ദരിയേ!
മനസി നളൻ നളനെന്നനിനച്ചി-
ട്ടനിശമിങ്ങുവസിച്ചുനിനക്കും
അവനെക്കണ്ണിൽക്കാണുന്നേരം
അവനോ എന്നൊരു നിർണ്ണയമുണ്ടാം
കണ്ണിൽ കിട്ടിയകനകമുപേക്ഷി-
ച്ചിലകൊണ്ടുവരാനിച്ഛിക്കുന്നു

നാട്ടുമ്പർക്കൊന്നിനിയില്ലെങ്കിൽ
കാട്ടാകാട്ടും തിരിയാത്തവളോ!
കോമളമൊഴിമാരിവരും തന്നെ
തങ്ങളിലൊട്ടും മനമയിയ്യാ;
പല്ലില്ലാത്ത കഴുതകളൊന്നായ്
മുള്ളുമ്പൂമരം ചൂടിയപോലെ
കനിനികളും [illegible]
ത്തുന്നതൂമകളിവനിഴിപോലെ
കൊന്നപ്പൂവും മന്ദരമുല്ലാമാൻ
ചേരാനും തമ്മിൽ മലരേപോലെ?
കാഞ്ചനദൂതരിൽ നഷ്ടം വന്നീടണമോ
മണ്ണനാരീമണിമന്ദിരമുള്ളപോലെ
ഭക്തപചനാരീക്ക തിരുവുള്ളമിള്ളുതൾ
ആവുമെന്നാൽ സംശയമില്ല;
പണ്ടൊരു നളനേ വധുവിനിനി [illegible]
നെഞ്ചിൽ നിന്നുള്ള ചേതമൊക്കെയൊട്ടും
സകലകലാമലതിലാശയമാം
ശുകമൊഴി! നിന്നുടെ ഗുണകളറിവാൻ
വികൃതികളുൾ നളനാളായുമോ?
വികൃതികളെന്തിന പറഞ്ഞിടുന്ന
കുവലയദലമിഴിമാരുടെ പരിമളസാരം
തുമ്പികളറിവാൻ സംഗതിവരുമോ?
പെണ്ണിൻകാവലിന്മണമേശം
കണ്ണില്ലാത്തവനറിയാമോ?
നല്ലൊരു മാമ്പഴം ചെത്തിട്ടു കൊത്തുന്നൽ
കല്ലിനെ ഭാവിക്കാമുള്ളവൾ?
മുല്ലകം ചെറ്റില്ലാത്താൾ പറയുമ്പോൾ
കാകനതിനെല്ലാതിരുവുണ്ടോ!
മാണിക്യമണിക്കഴുതയറിവാൻ
മാറ്റപ്പൂവിന സംഗതി വരുമോ?
ഭൂഷണനാകിയ നളനിവകളിൽ
പ്രൌഢതയില്ല ബോധിച്ചാലും!
സുരപതിവിധിതൻ നല്ലൊരു രസികൻ
സുരതരസങ്ങളറിഞ്ഞൊരു ദയിതൻ!
മതിവനമാലയിടേണമിതെന്നാൽ
പുരുഷോത്തമനാമിന്ദ്രനെ വേണം;
തരുണീമണിയാളേ! കേട്ടപ്പോൾ
ചൊവിയും പറഞ്ഞിട്ടന്നൊരു ചൊല്ലു

മതി മതി നിന്നുടെ കുതർക്കങ്ങൾ
മതിയാവോളം ഞാൻ കേട്ടുകഴിഞ്ഞു;
മതിമുഖിയാകിയ ഭൈമീമണിയെ
പതിയായിട്ടു വരിച്ചുള്ളവനെ
തിരിയെ നിനക്കായ് ചിന്തിച്ചിതുകൾ-
ക്കുതിയാകുകയിൽ ഞാനൊരുമ്പെട്ടേൻ;
പതിവ്രതമാരാകിയ പറയുന്നവരും
നാരികളിലിതൊന്നു കർണ്ണന്മാരും
ഗുരുജനമാനം സത്യപ്പുലരാ-
ന്നാരെ ചെയ്യുന്ന ദുരിതവശാൽ;
അതിനിതുതന്നെ ഞാനിഹ പാർപ്പാൻ
തരമാക്കുമവൻ ദൃഢമെന്നു;
ഒരുവനിലാഗ്രഹമേകന്നാരികൾ
പരപ്രേമത്തെ യൊരുനാളും
ഉചിതമല്ലിത് ചൊന്നവരൊന്നും
പരമാനന്ദമവർക്കിനി കിട്ടും;
ഉവ്വെന്നു പറഞ്ഞാലും
പറയുകയില്ല ചെറുപൈതലിലും
ഒറ്റവനുള്ളൊരു കന്നാകളിൽ-
ലോകരുമൊക്കെ നടക്കെയിലാണ്
കാര്യത്തിനു ബഹുലം പറയുന്ന
ചൊവ്വില്ലാത്തവനിതറിയുമെന്നെ
പോരിനു വിളിക്കാനാണോ കർത്തവ്യം
മറ്റൊരു പുരുഷനെ മാലയിടീപ്പാൻ
ദുരവസ്ഥ പ്രയത്നങ്ങൾ ചെയ്താൽ
തെറ്റെന്നു വിചാരിക്കും ഞാനതി-
ലൊറ്റമെന്നൊരുപായവുമില്ല.

ഇത്തരമവളുടെ വാക്കുകൾ കേട്ടതി-
നുത്തരമില്ലെന്നോർത്തു നരേന്ദ്രൻ
സാധ്യതയിനിയെന്തും ചെയ്യുവതല്ലെ
പത്തനമതിൽ നിന്നാശു ഗമിച്ചു
നിർജ്ജരവരരുടെ മുൻപിൽ ചെന്നതി-
ലജ്ജിതനായിത്തൊഴുതുരചെയ്തു
ദുർജ്ജനമോർത്താലിതിനൊത്തതല്ല
സജ്ജനനികരശിരോമണിമാരേ!
ഉജ്ജ്വലമവളുടെ ചിത്തമിളക്കാ-
നടിയനതിനൊരു ബലമില്ലെന്നറിവിൻ!
ചതിവുപറഞ്ഞു മനസ്സുമറിപ്പാൻ
ചതുരതയുള്ളൊരു പെൺകൊടിയാളവൾ
മതിമുഖിമാരാം പുരന്ദരനോ നമ്പാ
പതിയായിട്ടു വരിച്ചുള്ളപ്പോഴും
മതിയായിട്ടവൾ ക്ഷമിച്ചാലും
പതിയാമവരെപ്പിരികയില്ല:
നടിയൻ ചെന്നു ദൃഢതരമെല്ലാ-
മടിയെന്നിയെ ഞാൻ ബോധിപ്പിച്ചു
മറിമാൻമിഴിയിതെല്ലാം ചിന്തി-
ച്ചറിയാമല്ലാ ചിന്തയിലായി:
സകലജനങ്ങടെ ഹൃദയമതെന്നും
മുകുരതലത്തിൽ കാണുമ്പോലെ
നാകവരന്മാർ വിചാരിച്ചറിവാൻ
മികവുള്ളവരാകുന്നതു പ്രസിദ്ധം
ശതമഖനായിട്ടാകിയ സുരരുടെ
യുക്തികൾ കേട്ടു തെളിഞ്ഞു സുരന്മാർ
യുക്തിമതാവാനിതു ദോഷമതല്ലെ-
ന്നോർത്തു ഭയമറ്റിരുന്നാരവരും.

ഗ്രാമനഗരങ്ങളും കളരവമെല്ലാ
ഗളമതികളൊന്നിത്തെളിഞ്ഞു പുറപ്പെട്ടു
കളിച്ചു പടഹം വിളിച്ചു പുറപ്പെട്ടു
വളച്ചുവച്ചു തെളിച്ചു; അലങ്കരിച്ചു
തളിച്ചു പടകളും വിളിച്ചു കാഹളങ്ങളും
വിളിച്ചു പാവകങ്ങളും നടിച്ചു വിടന്മാർ
പിടിച്ചു കളിച്ചുകൊണ്ടു നടിച്ചു നടന്മാരും.

ശുഭദിനമാരണി നാളും പക്ഷവും
താപമകന്നഥ കുണ്ഡിനപുരിയുടെ
സവിധേ ചെന്നിട്ടവിടെ നിറഞ്ഞു
നൃപരും നൃപനെ വണങ്ങിയരന്മാർ
പതിയൊരു നിഷധനരേന്ദ്രൻതൻ സഹ
കരിവരഗമനതിനിന്ന പല്ലക്ക
പാദനകുലമവലംബിച്ചുട-
നത്തരകുളികങ്ങളിലിറങ്ങി-
ച്ചപ്പുതനാഥനുമാരതമാതെ
കെല്ലാരുടനാലോകനമാനാം
ഉത്പലനയനൻ നളഭൂപാലൻ
നല്പരിപുക്ഷമ നൃപനെക്കണ്ടു.
ഭീമനരേന്ദ്രൻ വിരവൊടു നളനെ
പ്രേമമുയർന്നു പിടിച്ചു തഴുകി

കോളുമാകിന മണിമാളികമേൽ
ക്ഷേമമോടെ കരേറിയിരുന്നി;
പാർത്ഥിവസീമന്തി മരുവീടുന്നൊരു
പാർത്ഥിവവരരും വന്നു തുടങ്ങി;
ക്ഷോണീശന്മാരുടെ പരിവാരത്തോടു-
മങ്ങിനെ പകലവിസ്മയമായം
ഭൂമിവരന്മാരണിഞ്ഞു നിന്നു മ-
ഹോത്സവത്തിൽ കുതുകം നിറയുന്ന
ലോകേശന്മാരുപപാദനമാക്കി-
ത്തന്നാനന്ദമാനസമാനോടവൻ
മന്നവൻ മുന്നണിയായുണ്ടഥ
ദിനമണിയായ് യാത്രതിരിച്ചു
മധുസമഞ്ജിനെ വാനൊഴുകീടിന
മധുരമായിയുടെ മടിയിലിരിപ്പാൻ
മധുരാകൃതി താൻ മതിയാം ശ്രീവിശ-
മണിമുട്ടോൺതൻ സമതവരിപ്പാൻ
പാർത്ഥിവമതിലാതങ്ങളെന്നിങ്ങനെ
പുണ്ഡരീകോല്ലം ഗമിച്ചു തുടങ്ങി
പിൻപിൽ നടക്കും നൃപന്മാരുടെ
മുമ്പിൽ ഞങ്ങൾ പറന്നു തുടങ്ങി
പടവും വേണ്ടാ കടയും വേണ്ടാ
മലർമിഴിയെ ലഭിച്ചാൽപോരും
ഉടയൂറിഞ്ഞായതെന്തുമരേ?;
ഒടുവിൽ പുത്രികാൻ സൌന്ദര്യംകാരണം;
മന്നവർ പലരും പോരുന്നതിന
കന്യക നമ്മുടെ കയ്യിൽപോരും
എന്നപ്പോലെ സുന്ദരനായി
പിന്നെയൊരുത്തൻ ഭൂമിയിലില്ല;
നമ്മളെല്ലാരുടെ കോപ്പുകളിട്ടാ-
ലതിലൊരുതോമ നമുക്കേയുള്ളു
ചേർച്ചകൊണ്ടു പരീക്ഷിച്ചെന്നാ-
ലായതുമൊട്ടു പോരന്നില്ല
വിരുന്നാരിൽ കൌതുകമേറും
നാരിമണിമാർക്കെന്നു പ്രസിദ്ധം
മതിലേഖയുമുള്ള ജനത്തെ
കാമിനിമാർകാമിച്ചീടും;
മതിമലിപ്പം നിരുപിച്ചെന്നാൽ-
ലേശകരമുനമുക്കില്ലിപ്പോൾ;

ജാതികളിൽ പുനരെന്നിൽ തികച്ചോരു
വിദ്യാഭ്യാസമില്ല തികച്ചുള്ളോരു
വിദ്യാനാകിയ വരനെവരിപ്പാ-
നത്യാശിക്കും മനസാദരിയും
കവികളിലൊരോ കൗതുകമേറും
കവലയമിഴിമാർക്കില്ലവിവാദം;
കവിതക്കാരിവരെല്ലാമെന്നകിൽ
അവരിൽമികച്ചു മനോഹരനൊന്നു;
സംഗീതമാർക്കുമാസ്സു തരപ്പാൻ
സംഗീതത്തിൽ മതിയെല്ലാനാം
സംഗീതങ്ങൾക്കെഴുന്തത്താ-
നിങ്ങനെയൊക്കും വാസവമായം
ഇങ്ങിനെയോരോരോന്നായുള്ള നൃപന്മാ-
രംഗങ്ങളോന്നം കൊണ്ടു മയങ്ങി
തങ്ങടെ തങ്ങടെ പൈതൃകം പിന്നെ മു-
ങ്ങിക്കളിപ്പതിലായ്വന്നോരും പൃഥ്വീന്ദ്രർ;
ഇന്ദ്രാദികളവർ നാലുജനങ്ങളു-
പേന്ദ്രൻ നാലുവരങ്ങളും കൊടുപ്പാൻ
സാന്ദ്രകുതൂഹലസന്നതന്മാരവർ
സവിധേയന്തരെ വന്നുതുടങ്ങി;
ഇന്ദുബിംബമുഖിയാം ദമയന്തി-
ക്കിന്നു നീ മണ്ണനായതുമൂലം
നന്നനന്നു സുകൃതം പരിപൂർണ്ണം
പൂർണ്ണചന്ദ്രസുമുഖ നളവീര!
നിന്നെയെന്ദ്രൻ മദ്ധ്യേവിവാനായ്
വന്നതെങ്ങളിഹ നാൽവരുമായി
മന്നിടത്തിൽ മഹിളാമണിയാകിയ
കന്യയെ ഝടിതി കൈക്കലാക്കാൻ
മോഹമില്ല ദമയന്തിയിലൊരു
സ്നേഹമുണ്ടതിനുമില്ല വിവാദം
മൃദുഗാമിനികുലോത്തമതന്നുടെ
ചിത്തസാരമറിയുന്നതിനായി
സൂത്രമാത്രമിഹ ചെയ്തിതു ഞങ്ങളു-
മത്രതന്നെ പോകുന്നുണ്ടിതു!

ശ്ലോകം.

കല്യാണീ കമലാ യഥാ ഭഗവതീ
കാന്തം പ്രപേദേ ഹരിം
കല്യാ സാചലബാലികാ ഭഗവതീ
ശർവ്വം പുരാ യഥാ

മല്ലീകുസുമസുരഭിമൃദുവേണി! [illegible]
പുഷ്പം തവ പതിരഥ്യം
മല്ലാക്ഷി! മന്ദസ്മിതം [illegible] ഗുണവതി!
കാന്തം വരണം തവ.

പത്ഥ്യമതിങ്ങനെ കേട്ടാലുമെടോ
വിഭാവനമാർക്കിഹ പൊരുളൊന്നാകും
വിദ്യാധരിതന്മാർക്കിന്നിപ്പോൾ
വിദ്യാധരപൊരുളെ ചെയ്തീടേണം
നളനൃപതേ! നിന്നുടെ വചനം
നലമൊടു കേട്ടു രസിച്ചീടേണം
നളിനാക്ഷനിൽപരമപ്രിയയായ
കളമൊഴികുലമണി ലക്ഷ്മീഭഗവതി
നാകാന്തകനാം നാരായണനെ
തരസാ ചെന്നു വരിച്ചതുപോലെ
വരവർണ്ണിനി ദമയന്തീ! വന്നു
വരനായ്‌വരണം ചെയ്തീട്ടൊരു
രമണീയമായീടുന്ന ദിനത്തോട്
സുമശരരിപുവാം പരമശിവനെ
ഹിമഗിരിവരസുത വരണം ചെയ്തതു
സുമഹിതമംഗലകർമ്മംപോലെ
കമിതാവായി ക്രിയതിയും നന-
മതിതരസാനന്ദിതനാകിയ മദനം
രമണനതാക്കി വരിച്ചതുപോലെ
ദമയന്ത്യാ സഹ നിഷധപതേ! നീ
നിഷധപതേ! കേൾ നിന്നുടെ യോഗം
നിഖിലസുരന്മാരോടുംകൂടെ
നിജനിജരൂപത്തോടും വന്നു
ത്രപയാ ഭയമിയലിന്നിവിടെ
മർത്ത്യപരിഷകൾ കാൺകെത്തന്നെ
പ്രത്യക്ഷണ ഹവിർഭാഗത്തെ
ഭുക്തികഴിക്കുന്നതിഹ ഞാൻ തവ
ശക്തിമഹത്തുകൾ ബോധിക്കേണം
വരുണൻ ഭഗവാനരുളിച്ചെയ്തു
വരികസഖേ! നളനൃപതികുമാര!
പുരുഗുണരാശേ! മരുഭൂമിയിലും
പെരിയമഹാമലയുടെതലമതിലും
ഒരുനാളൊരുദിശി ചെന്നാലന്നും
മരുവുമെന്നാരും നമ്മെക്കനിവോട്
നിനപ്പിക്കുമ്പോളവിടെയൊരു നദി
ഒഴുകീടുമിഹ ജലമില്ലെന്നു
പറവതിനാവോം വേണ്ടിനിയിക്ക
പെരുകിനവാഞ്ഛ്രിതമെന്നു പറഞ്ഞകം
പതിനൊന്നപ്പോഴിൽ കൊടിനൊക്കേന്തിൽ
നരിയുംപൊടിപോരിലധികമവനിൽ
പെരികെ [illegible]ലാവും തനിയേ നിറയും
എരിയുംതീയെ നനനിയുമതുളി.
നരിയും കറികളുമതിനുസമമാ-
നാക്കളിൽ ചൊല്ലാനനകഭഗവാൻ;
പെരുകിന സുഖമിനി ദമയന്ത്യാ സഹ
പുരിയിൽ ചെന്നു വസിച്ചീടുക നീ.

എവമരുളിച്ചെയ്തു ദേവന്മാർ നാലുപേരും
ദേവലോകത്തേക്കെഴുന്നള്ളിപ്പോവാൻ ഉടനിത്തെ
മന്നവന്മാരെല്ലാം നിറഞ്ഞ രാജ്യം തുട-
ങ്ങൾ
പറഞ്ഞുകൂടാത്ത ഭാഗ്യംകൊണ്ടു സന്തോഷവുമുള്ള,
മറിഞ്ഞുകൂടാത്തതൊക്കെയും പതിച്ചുപെണ്ണിനെ
വേൾപ്പാൻ
കൊതിച്ചുവന്നോരനന്തരം ത്യജിച്ചുവൈരസേ-
നിനെ
വരിച്ചുദമയന്തിയുംധരിച്ചുവിപ്രന്മാരെല്ലാം
തിരിച്ചുസപ്തപുംകെട്ടിത്തിരിച്ചുകൊണ്ടുകൂ
മിത്രം
രമിച്ചുവന്നോരനന്തരം തിരിച്ചുനില്ലം വേദവരു
ഗമിച്ചുകൊൾകയുംവേണ്ടുന്നതപ്പിൻ തൂവാല-
യാദ
കടപ്പിൻകണ്ഠിനാഥനിൽകടപ്പിൻ മിനെ-
ചൊല്ല
പിടിപ്പിൻ! കന്യകപ്പാത്തരപ്പിൻ കർമ്മ
കംകെതിർ
എടുപ്പിൻ ചേലാരബാണങ്ങൾ തൊടുപ്പിൻ മാല്യ
കൊണ്ടെല്ലാ-
മടുപ്പിൻപത്തനകത്തിതകർപ്പിൻ സവിള
ചെന്ന
ഹരിപ്പിൻ! പേടിയുള്ളോരിങ്ങിരിപ്പിൻ
പെണ്ണിനെച്ചൊല്ലി
മരിപ്പിൻ മന്നവന്മാരേ! സൂരിപ്പിൻ നാണക്കേ
ടെല്ലാം.

പത്തനമെങ്ങും പടകളുമുണ്ടു നമ്മുടെ
കോട്ടകളുണ്ടു കടകളുമുണ്ടു നമ്മുടെ
ഖജനാവുകളൊക്കെ വന്നു നിറക്കല-
ദവിപ്പുള്ളൊരു ചൊടിയോടൊക്കെ വല്ലാതെ
ചിട്ടികളൊക്കെക്കൊടുക്കുവാനുണ്ട്
നളനോടു വിലയായ ഭൈമീമണിയുടെ
വേളിയിലിവിടെ പരിഭവമതിനുണ്ട്
മഴ്ഞ്ഞൊതുങ്ങി പറ്റമാരോടുമ
ദമയന്തി പുറത്തിൽ വിരവോടു
ഉത്സാഹിച്ചു നൃപന്മാർ കുതുകമോടു
വിരവോടു സ്വയംവരംകുറിക്കയുമോ-
ദയമണവാളനെ സംപ്രതി
പുരമൊക്കെ വർദ്ധിക്കയില്ലേ
ഭൂപൻ മേന്തി
ഭൂപന്മാർ
ഇങ്ങനെ നൃപതി സമ്മാനമോടഥ
വേദനമാനിച്ചു കണ്ടിനിനു പലരും
ഭൂപാലകുലത്തിൽ നിന്നെഴുന്ന-
മന്നവന്മാരുടെ ഘോഷമെത്താമോ
അംഗൻ നൃപതി കലിംഗൻ നരപതി
വംഗൻ മാഗധനുംഗൻ ദ്രമിളൻ
കൊങ്കണപതി കേരളഭൂപതി
കർണാടപതി വിന്ധ്യനരേന്ദ്രൻ
പുണ്ഡ്രനൃപതി പുഷ്കരനരപതി
പാണ്ഡ്യമഹീപതി പാഞ്ചാലനൃപൻ
ചോളക്ഷിതിപതി ലാടനരേന്ദ്രൻ
സിന്ധുമഹീപതി സിംഹളഭൂപതി
കർണ്ണാടപ്രഭു കാശ്മീരപ്രഭു
കാശിമഹീപതി കനകപുരപ്രഭു
ഗൂർജ്ജരമഹീപതി ഗോപുരരാജൻ
ഇങ്ങിനെയുള്ള നൃപന്മാരനവധി
തിങ്ങിനപുരുഷാരങ്ങളുമിളകി
തങ്ങടെ തങ്ങടെ നായന്മാരെയു-
മുത്സാഹിപ്പിച്ചിട്ടുതുടങ്ങി
ചിത്രക്കാരൻ നാമച്ചാരതര
കത്തിയെടുത്തു പിടിച്ചു കരത്തിൽ
വാളെടുത്തു തോളത്തിൽച്ചില
മേളക്കൊട്ടിച്ചാർത്തുകൾവെച്ചു
കാരണനായർ കുന്തമതുകൈയി-
ലെടുത്തു പിടിച്ചു നടന്നു തുടങ്ങി;
ലന്തക്കായും തോളിലെടുത്തൊരു
കന്തക്കാരനിറങ്ങിത്തുടങ്ങി;
കുപ്പികളൊന്നായ് ഓരോ പാത്രം
കല്പനയോടെ നടന്നുതുടങ്ങി;
കണ്ടില്ലയോ ഭോ കൃപ തന്നുടെ
കൈയിലൊരായുധമില്ലാതെന്തേ
വൈരക്കോപ്പുമിനിക്കു പിന്നത്തെ
ദ്വേഷ്യം തോന്നുന്നുബോധിച്ചില്ലേ
നമ്മുടെ വീട്ടിൽ പത്തുപണത്തിനു
മൊരു ചുണ്ണാമ്പില്ലെന്നൊരിച്ചു
ഗമ്മതിച്ചൊല്ലിന്നൊക്കയും
അമ്മാവൻ കോപിച്ചുതുടങ്ങി;
അമ്മായിക്കും മക്കൾക്കും പുന-
രമ്മാനമ്മപ്പാനം ചൊറിയ
തിമ്മാനും തൊപ്പാനും പുന-
രമ്മാവനുമൊരു കലിതീർപ്പാനം
ചാമുണ്ഡിയെല്ലാം ചാവടിപ്പാടും
ഇമ്മാനവകൾ ഇല്ലാതാക്കി
തമ്മാം പാപികൾ കൈകൊണ്ടുമിവ
നമ്മാലൊത്താൽ പോരുകവിക്കണം;
ഗണപതിപട്ടർക്കമ്പതുപണവും
പലിശയുമങ്ങുകൊടുപ്പാനുണ്ട്;
പണമില്ലാഞ്ഞിട്ടെന്നുടെ കണ്ഠം
പണയംവെച്ചു പലിശകൊടുപ്പാൻ
കേളിപെരുത്തൊരു കന്യകമണിയുടെ
വേളികാണ്മതിനെന്നാലുന്നാ
ആയതുകേട്ടവർ കേട്ടവരെല്ലാ-
മായുധമേന്തിനടന്നുതുടങ്ങി:
ആയുധമില്ലാത്തവർക്കെന്നാലു
നായന്മാർക്കു പറഞ്ഞീടരുതേ;
ആയതുമൂലം മിണ്ടാതെ ഞാൻ
കൈയുംവീശിക്കൊണ്ടെതിരിട്ടു
കേട്ടോ താനാകന്യകയെപ്പോൾ
വേട്ടാനമ്മുടെ സ്വാമിയുമിപ്പോൾ?
നമ്മുടെസ്വാമിക്കവളെ ലഭിപ്പാൻ
കർമ്മമില്ലതിനിക്കെന്തറിയാം

നമ്മുടെ രാജാവെന്തൊരു കാര്യം
നമ്മളെയൊക്കെ സ്വരൂപിക്കുന്നു
മാലകഴുത്തേലേററ നൃപന്റെ
മൂഢവിനാശം ചെയ്യുതിനിപ്പോൾ
നാലംബുധിയുടെ നടുവിലിരുന്നൊരു
നായന്മാരവരൊക്കെ മുതിർന്നു
ആയുധപാരം നിൽക്കരിയാരം
ആയവനെത്തുപരിച്ചുനരല്ലേ-
ക്കായവർതന്നെ വരിപ്പാൻ പൈനാൽ-
ആയുധമേപക്ഷിച്ചീടുകയുണ്ടോ?
ആയിരമൻപതുകോടിനൃപന്മാർ
ആയവളൊരുവളെമോഹിച്ചെന്നാൽ
ആയവളെങ്ങിനെവേണ്ടു ദൈവം
കണ്ടിച്ചുള്ളും വിഭജിക്കുന്നോ?
മെല്ലപ്പറക നൃപന്മാർകേട്ടാൽ
കെല്പേതന്നെത്താനറിയാതെ
മല്ലവിലോചനമാരെക്കാമി-
ച്ചുള്ളമലിഞ്ഞൊഴുകുന്നൃപന്മാ-
ർക്കുള്ളിൽവിചാരം പെരുകയില്ല
നല്ലതൊന്നറിഞ്ഞിട്ടില്ല
വല്ലതുമവിടെയപായമതുണ്ടോ
ചെല്ലണമിന്നമെന്നാവേശം
പടയിൽ പോന്നമരിപ്പാനൊട്ടും
മടിയില്ലിങ്ങുബോധിച്ചാലും
ഇടയില്ലാതെ ഭരിക്കയുമല്ലി-
പ്പടവാഴിച്ചുപരിതല്ലിപ്പോൾ;
ഒരുപെൺകൊടിയിൽ കൊതികൊണ്ടൊരുവക
നിരൂപണമില്ലാത്തീനൃപന്മാർ
നരപതിഭീമൻ കാരാമതാക്കിയ
ണൊരുവൻ കേട്ടാലാനകളിക്കും;
അങ്ങാടികളിൽതോലിപിണഞ്ഞാൻ
അമ്മയെടപ്രിയമെന്നതുപോലെ;
പെണ്ണാതികളെജ്ജതമതിങ്ങനെ
എങ്ങാനുണ്ടോ പണ്ടുളവായി.
ഉത്തരമോരോവാക്കുപറഞ്ഞവ-
രെത്തിനിറഞ്ഞിതുനായന്മാരും
സത്വരമെന്നവരിപ്പതികൾ കണ്ടിന-
പത്തനമൊക്കെയടിച്ചുതകർപ്പാൻ

വട്ടംകൂട്ടിയവാർത്തകളൻപൊടു
കേട്ടുമഹീപതി ഭീമൻ നൂനം
എന്തിഹ നാട്ടു മതിതാനസ്സിൽ
ചിന്തിച്ചുവ്യസനിച്ചീടുമ്പോൾ
ഭാരതവംശാധിപനാം നളനൊടു
ഭാരതിദേവതിയരുളിച്ചെയ്തു;
"വീരാ നൃപകുലമകുടമണേ! തവ
ധീരതകൊണ്ടുശമിക്കണമന്ത്രം
നൃപതികളിങ്ങിനെ കലഹാരംഭം
സപദിശമിപ്പാനൊരുപായം
വിപദമൊഴിപ്പാനിന്ദ്രാണിയെയും
വിരവോടവളെസ്തുവിക്കേണം.
"ഇന്ദ്രന്റെ ഭാര്യയാകുമിന്ദ്രാണിദേവിയെ-
യെന്നുമവൾ മനസ്സിൽ നന്നായി ഭജിച്ചാലും;
എന്നാലുടനന്തന്നെനന്നായിവരും നൂനം"
എന്നങ്ങരുളിച്ചെയ്തു മറഞ്ഞു ദേവി
എന്നുള്ളതുമപ്പോൾകേട്ടു നരേന്ദ്രൻതാനും
മന്ദംകുളിച്ചുവേഗം വന്നു പൂജയെയ
പുഷ്പങ്ങൾകൊണ്ടവൻ പൂജിച്ചുവിധിയോടെ
നിഷ്ഠയോടവൻതാനെന്നിങ്ങനെ സ്തുതിച്ചിതു.
വന്ദനം ദേവി വന്ദനം ദേവി!
സന്ദേഹംകൂടാതെ എന്നെ
സന്തോഷിപ്പിക്കണം
ദേവി സങ്കടം ദേവി സങ്കടം നൃകലിയ
ശങ്കയൊഴിപ്പതിനിൻകടാക്ഷമേ ഗതി (വന്ദനം)
ഭൂപന്മാർ ബഹുകോപന്മാർ
ഭൂപാലൻ ഭീമന്റെ നാട്ടിൽ
ആപത്തു വരുത്തീടാതെ
കലഹമാവതുമൊഴിവാക്കാൻ പൊട്ടുശമയ ദേവി
ശമപ്രിയംതവകരുണവേണം (വന്ദനം)
ദുർല്ലഭേ ശക്രവല്ലഭേ!
വല്ലാതെ നൃപന്മാർ തമ്മിൽ
വെല്ലാതെ ശമിപ്പതിന്നു
കല്യാണം ദിശ കല്യാണി
കല്യാണം മുടങ്ങീടാതെ
കല്യാണികാത്തരുളണം
കമലലോചനേ ശമലമോചനേ!
തവ കരുണ വേണം തരുണപല്ലവാധരി

കല്യാണം ഭവിക്ക ഭവിക്ക കല്യാണി!
പ്രണാമം ദേവി! പരമാദരംദേവി!
ശോഭനകന്നെ വല്ലഭനാകെ
സംഭാവനകൊണ്ടെല്ലാമുപചാരം
ഉചിതകാലവികാരമതൊന്നും
സാമ്പ്രതമെന്നൊരു സംഭൃതമോദാൽ
സജ്ജനമുള്ള ഭരിച്ചുപവാരാൾ
സപ്രതിവന്ദനസുഖമോടരുളുന്നു;
എന്തുപിഴച്ചു ഭീമനരേന്ദ്രൻ?
എന്തുപിഴച്ചു മാതാപിതൃജനം?
എത്രയുമലയങ്ങളകിഴിയാം ദമ-
നതിക്കും പുനരപരാധമതെന്തീ
മല്ലികനൊടുക്കെ നിർമ്മാല്യത
മാനിതമാർവരാനമ്മൂതാരു;
മാനിക്കും ഗുണമില്ലിന്നിവരെ
മാനികളകന്നുപതിമാരിൽ
നൂനിലെന്നത്തെ ഞങ്ങൾക്കാനിതുമില്ലി
രാജ്യകൾ കാട്ടത്തെ നമ്മൾ...ൽ
ദിവാനിനക്കും മുതലകൾ പോലെ
പിറ്റേദ്യുപ്പാനന്ദ വികാരമോ?
മലിനതമീതുമതന്നിമുമതാകിയ
മദ്ദ്യപാനമക്കണ്ടതിനാലോ
കലമൊഴികലമണിമനോഹരൂപന്തെ
മലരിൽമാലനിബന്ധിപ്പവരല്ലോ
ഞങ്ങൾ പരമാർത്ഥങ്ങളെങ്കിലുമിവ
ഞങ്ങളെഴുതുല്യമൊരുത്തരുമില്ല;
തെളിവൊടുമവനെ വരിച്ചില്ലെങ്കിൽ
കല്ലുരുമൊഴിയാൾക്കൊരുവകതിരുവി-
ല്ലെന്നോത കരവൂരവിച്ചെന്നോ അതു
യന്നില്ലവളുടെ ഭാഗ്യവിശേഷാൽ
തങ്ങളെന്നെയസംഗതമിങ്ങിനെ

നരവരനിന്നമരേശ്വരപൂജപ്പോൾ
തെളിവൊടുവാഴ്ത്തിസ്തുതിചെയ്യുന്നു
നരപതിഭീമൻകട്ടതിമോദാൽ
പൌരലാതികളുടെ കൃപാലംബമായന്തം
ആരവാകിലകിതിമനസ്സിലുറച്ചു
കാരലാചിതമായുപചാരത്തെ
കനിവൊടു ചെയ്തുതുടങ്ങിനരേന്ദ്രൻ!
സൌഗന്ധരണം തരാമതണം
കണ്ഠമലപ്പും കങ്കണമുത്തരോവള
കാഞ്ചികളും വളയ്ക്കാലിവള
കാഞ്ചനമണിമക്കുണ്ഡലം
പൂർണ്ണമലകളും കർപ്പൂരം ബാല്യ
വാരമൈതലൊലം പട്ടങ്ങളും
നാനാ ചലിപ്പണവും മണിഗണവും ബഹു
കനകപ്പാത്രിയും വാരിലക്കാരി
ധനപതിസകലനരേന്ദ്രന്മാർക്കും
കനിവൊടു ദാനീകൊടുത്തു തുടങ്ങി;
ദമയന്തിയുടെ സഖിമാരവർ
കമനിയാംഗികൾ കോടിസഹസ്രം
ഓരോരോരാഭരണങ്ങളൊക്കതിൽ
ഓരോ സഖിമാർക്കു പ്രത്യേകം;
ആദരമാർന്നു വരുകൊടുത്താൻ
ധീരോദാത്തൻ ഭീമനരേന്ദ്രൻ;
ദമയന്തീപരിണയമതാകിയ
കല്യാണം കിട്ടക്കൂലം
പ്രമുദിതഹൃദയന്മാരായ് നൃപതികൾ
സമമലയാത്രപറഞ്ഞു തിരിച്ചു;
കല്യാണിയതാമെമ്മസോദരിയുടെ
കല്യാണോത്സവകാലാഘോഷം
നല്ലമുഹൂർത്തേനലമൊടു ചെയ്വാൻ
ഉല്ലാസേന തുടങ്ങിനരേന്ദ്രൻ.

നളചരിതം ഓട്ടൻതുള്ളൽ സമാപ്തം.

ലങ്കാമർദ്ദനം

ഓട്ടൻതുള്ളൽ.

പങ്കജലോചന നന്ദജ ദേവാ പൂർണ്ണ സനാതന ജയ ജയ
പാവന തനയ ഗുണയുതമഖിലാധിപ [illegible] ജയ ജയ
പാപവിദാരണ ജയ ജയ പരമാനന്ദ [illegible] ജയ ജയ
ഭുവനാമയ [illegible] ജയ ജയ
സപ്തസമുദ്ര [illegible] ജയ ജയ
[illegible]
രാമരാഘവ ജയ ജയ [illegible] ജയ ജയ
[illegible] ജയ ജയ
[illegible]
[illegible] ജയ ജയ
[illegible] കരുണാകര
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
ശ്രീരാഘവദേവ [illegible]
നാരായണനാഥ [illegible]
കല്യാണമുദിക്കണമിന്നും പ്രതിദിനമ-
[illegible] പാലയമാം.

ദേവകൾക്കൊരു കാരണനാകിയ
നാഥൻ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
പാപങ്ങൾക്കു വിനാശകരൻ പരി-
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
ശ്രീ [illegible]
[illegible]
[illegible]
ദേവൻ [illegible]
ശ്രീമദ് [illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] സകലലോക
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] കവിതാ-
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]

[illegible] മാറണ്ടുകളും [illegible]
[illegible] പകത്ത [illegible]
[illegible]
[illegible] പതിപ്പ [illegible]
[illegible] പിശകും [illegible]
[illegible]
[illegible] കടികൊണ്ടു [illegible]
[illegible]
[illegible]
ശ്രീരാമ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ശ്രേഷ്ഠ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] പതികാമൻ [illegible]
[illegible] സുകലിത [illegible]
[illegible] ബലകലവാമൻ [illegible]
[illegible]
[illegible] ശരഭ-
[illegible] താമർ

ശ്രീരാമൻ സുകൃതരാമൻ [illegible]
[illegible] ജാനകിയോടും
[illegible] ലക്ഷ്മണനോടും
[illegible] കാരണമായി-
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ജാനകിതന്നെ
[illegible]
[illegible]
[illegible] ശ്രീരാമ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] പതിലിപ്പു [illegible]
[illegible]
ജാംബവാൻ [illegible] വിവിദൻ
ബലപതി [illegible]
[illegible] സഹിതൻ
സുഹിതൻ സുമുഖൻ വിശാലൻ വികടൻ
[illegible] സുമുഖൻ
[illegible]
ജ്യോതിർമുഖനും ദുർമുഖനും [illegible]
[illegible]
നീലൻ നളനും [illegible] സുഷേണൻ
[illegible]
[illegible] ഗവയൻ [illegible]
[illegible]
[illegible] ശ്രീഹനുമാൻ [illegible]
[illegible] പലതും

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]—

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

കഴുനിക്കതാവ്രാനില്ലമില്ലൊരന്നി
പാളികളും കലപ്പളികളും കര
ലാളുകളും വിലയേറുകളുംവളർ
ത്താളുതമായ് "കൂളപ്പാളിമായ്" വില
വാളുകളുടെ വർണ്ണപ്പകളിറ്റുകൾ
വാളുകൾ ചോലമുറികെന്നമേപോലെ
ശ്രീകളിപ്പുപലമുള്ളതിലുള്ള-
ന്നാളതിൽ വൃക്ഷകളികളോടും
കടിപെട്ടുനിന്നെകൊട്ടുപടലികൾനിര-
പോടകങ്ങളാലെന്നിരകളോടികലതിരാപി
കടലടിതിരിയുടെനട്ടുവെന്തിരിയും
ഇടതൊട്ടുമിടിതെന്നിടയിടവെ ഞാറ-
ഞെത്തൊട്ടുപിടിപെട്ടതിൽനിന്നിട്ടും
ഇട്ടനിന്നുടയെകളിയോവലിയും
ഇടതൊട്ടുമിടിപ്പിടറവതിനേടാല
കടലടിതിരിയുടെനട്ടുവെന്തിരിയും
ഇട്ടനിറ്റുടയെവപടിതിയിതിയിവി

പിംഗലവർണ്ണമിയന്ന പലന്തരി-
പിംഗലജാലവിധങ്ങളുമേവം
വാരാന്നിധിയുടെ ഘോരാഡംബര
മോരോന്നിവകകണ്ടാരായം

ധീരതപൂണ്ടാനാകപിവരനീ
ഹീനതപൂണ്ടമനസ്സുടനെന്നി
സാരമൊന്നായിയതിനക്കരെലങ്കയി-
ലാമോദമോടുതിരന്നാറതിയിനാ
സംഗ്രാമാദികളെൻ്റപ്പിള്ള
ലവണപാഥിയപലനാമയിപ്പു;
അക്കരചെല്ലുകൊണ്ടക്കരപലനിവ
ദൃഷ്ടതിനിതിനെ കണ്ടുപറഞ്ഞൊരു
ർത്ത ചെന്നയാരതകടന്നി-
ട്ടിക്കരെവരുവാനാർക്കുളതാവു?
എന്നതിനിപ്പിള്ളം ...
ഹരഹര ഹരഹര ഹരഹര ശിവ
അതിപ്പുഷാരാവാരവരതിൽ
ശ്രേഷ്ഠന്മാരിവരിളിയിച്ചൊല്ലാൻ:
അപ്പുഴരെവരാനന്നൊരുപറയിൻ
വെപ്പാവിലപരംബലമേവം;
ചാടിടേണംമലനിയിയതിനായി
തേടിക്കാണാനാരിവിലാൻ
നിങ്ങടിക്കാനാസമ്മതമുള്ളവിദേവാഴ്
വരവരവനോതികരയിപരേ!
... ൻമാരുമനകേളുവർ;
തങ്ങടെതങ്ങടെ ബലവും ചൊല്ലാൻ
ഒരുപതുയോജന ചാടാമെന്നാ-
ണൊരുകപിതാനെ തിറവുപറഞ്ഞു;
ഇരിപതുമിരുപതുയോജന
ഞാൻ ചാടാമെന്നപരൻ ചൊല്ലാൻ;
മുപ്പതു ചാടാമെന്നാനപരൻ മുപ-
മുപ്പതല്ലവുമെന്നാൽകഴിയാ;
നാല്പതു ചാടാമെന്നൊരു കപിവര-
നപ്പോളിത്തിമവേദനമോടെ;
ഞാൻപതുചാടാമമ്പതുമെഴുപതു-
മെമ്പതുമാം പുനരധികതരം വാ;
തൊണ്ണൂറുയോജനചാടുകയാലനിയാൻ
തൊണ്ണൂറാം ചാടാനാരുമേ പോരാ;
പോരാതേ പരമെന്നറിഞ്ഞുമ
തിരാതയിസഹിക്കതന്നൊരു
താരാസുതനാകം ...
ചാടാതേ ... ചൊല്ലാൻ: —

ശാഖാമൃഗവഴി ചാടുന്നവനാം
ഭയമെന്തെന്നറിയാത്തൊരു വാനരം
ചപലപ്പണിവികല്പമൊന്നുമി
വിക്രമമധിയിൽ വീണതാകിലും
കുപ്പിക്കുപ്പിത്തുപ്പിത്തുപ്പി
ചപ്പിച്ചപ്പിത്തപ്പിത്തപ്പി
ഞെളുഞ്ഞെളുങ്ങിപ്പൂവനാം
ഉപ്പിപ്പുൽപ്പൂപ്പൊട്ടുകയാം
എന്നിവയൊക്കെ ചാടാൻ പോന്ന
ചിതറിപ്പാൻമുതലായവയല്ല;
തച്ചുടവിടുന്നതിനാൽ
പട്ടിണിയിട്ടുവലയ്ക്കുകയെന്നതി-
നൊട്ടിവിച്ചുപടച്ചുനശിപ്പതി
നുട്ടല്ലതിനിട്ടമലേവം
പാതകിനമരിപ്പതിനിതിനാ
നിഷ്ഠുരകീർത്തിയുമെത്തുകയില്ല;
എന്നതുമിതുംചൊല്ലീടരുതിനി
എന്നുടെ ഭഗവാൻ തന്നുടെ കൃപയാൽ
ദുഃഖമനേകമതിച്ചീടുന്നോൻ
സങ്കടപ്പെട്ടീടുന്നോൻ
തരികെന്നേ പുത്രിയെ ഞാൻ ചുമ്മ-
കിന്നതുമതിയാകയുമില്ല;
മണ്ഡോദരിയും ജാനകിയെന്നി-
ങ്ങിന്നായകിയിൽകണ്ടീടുന്നോൻ
ഉണ്ടെന്നാലും കണ്ടെന്നാലും
കൊണ്ടെന്നാലുമിതാരറിയുന്നു;
സംശയവാക്യമിതൊന്നുമുണ്ടും
ചഞ്ചലമെന്യേ രാമനുമൊന്നൻ
കേട്ടകമിന്നുപറഞ്ഞിതുവെറുതെ
കുട്ടമതെന്തിനു കൂട്ടീടുന്നു?
സംഗരമെന്നാൽ വിഷമമൊന്നുമി
അങ്ങതിനൊരു സുഖവും നമ്മി
ആയെന്നാലും പോയെന്നാലും
ചത്തെന്നാലും സമ്മതമല്ല;
ലക്ഷ്മണവാനരപ്രവരരിതിനൊ
ടൊപ്പമതുള്ളോൻ കിഷ്കിന്ധേശ്വരൻ
ഉൾക്കരുതൊരു സാക്ഷാൽ പതിനെ-
ന്നുള്ളതുമൊന്നു മനപ്പീതമൊരിതരെ

നാഥൻമാട്ടിൽ ഭക്തസ്വഭാഗതി-
യഞ്ഞിനെയൊരവനതിനാതകണം;
എന്നാലൊ തോന്നുന്നിനെവേണ്ടു?
എന്നാലൊന്നും കഴികയില്ല;
മൂന്നാമുലകിനു നാഥനിവനെന്ന-
ഉന്നതപരാക്രമവിക്രമനുള്ളതിൽ
രാക്ഷസരെല്ലാം കൊല്ലുകയും കൊടു-
ള്ളാരാധ്യമാനതപൊന്നോതിനും
വലഞ്ഞുവച്ചു നിതപാഷാണം
ജഗത്ത്രയമൊരുനാഴികയാലേ
നാശനത്തിനമൂന്നും ചെറ്റാതവനെ-
നിയ്ക്കാറായിവയസ്സായ് പോയ;
രാക്ഷസപുരിയിൽ ജാനകിയുള്ളതു
സൂക്ഷ്മതയോടു ധരിച്ചതിൽപിന്നെ
കാണാതെ പോയാലപവാദം
പ്രാണൻ പോയാലും പോയീടാ
ഞാൻ ചൂട്ടത്തിലൊരുത്തൻ വിരവിനൊ-
ടിക്കാഴ്ചതിന്നതിയാകണം;
മതമാതംഗനാം വനമാനമനേകം-
നിരിയാതെ വസിച്ചീടുന്നു.
പവനനന്ദനനായുള്ളവനാവിക്രമനിധിയാം
തപോധനനാമവനൊപ്പത്തിനായി
ലവണവാരിധി ചാടിക്കടന്നു ലങ്കയിൽ പുക്കി-
ട്ടവനിതനയിതിന്റെ ചരണപങ്കജം കൂപ്പി-
ട്ടിവിടെയെത്തുവാൻ ശക്തരിവരിലാരുമില്ലി-
പ്പുറം
നാവിടെയുണ്ടുവൈദേഹി സ്വരൂപം കേൾക്കയും
ചെയ്തു;
നിനച്ചുമാതിനുസ്നേഹനിനക്കസാദ്ധ്യമായീടും
തുണച്ചുമോദമൊരിക്ക പൂർത്തനല്ലാതി;
ശിവനാമീശ്വരൻ മൂന്നം ശിവനാമീശ്വരിയോടു
വിപിനവാസനരാകാരം ധരിച്ചു സഞ്ചരിക്കു-
മ്പോൾ
പതിച്ചു തെന്നു സർഗം ധരിച്ചു ദേവിസന്തോഷം
കലർന്നുകാണ്മം കല്പിച്ചു കൈച്ചുതാങ്ങവീതം
എടുത്തു ഗർഭപിണ്ഡം കണ്ഠത്തിലഞ്ജനാ-
ഗർഭ
കൊടുത്തിട്ടഞ്ജനാ പെറ്റുവെച്ചു നീയുമന്നാരം
തുടുത്തസൂര്യബിംബം കണ്ടു പാടിയന്നാരം
പഴത്തെയെന്ന ഭാവിച്ചുണ്ടത്തു കണ്ടുചെ
ല്ലാൻ

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] കലാവല്ലഭൻ [illegible]
[illegible] തലയിൽ [illegible]
പ്രളയകാലമാ [illegible]
ശിവനാലുമവിരച്ചു [illegible]
മുവന്മാരുന്നിലും [illegible]
ന്നതിലും കേവലമിപ്പോളധിപം [illegible]
മതിമാനായന്നി കേട്ടതെളിഞ്ഞു [illegible]

[illegible] വാതജനിൻകവല്ലാമമോ [illegible]
ഒട്ടംവിഷാദംവേണ്ട പൊട്ടന്നെഴു [illegible]
ഞ്ഞുംസമയത്തിങ്കലൊട്ടും സന്ദേഹിക്കേണ്ട
ചാടിസ്സമിപ്പതുകാർകനന്ദനൻ കാര്യവും
ക്രീഡിപ്പതിക്കമെന്നൽ പേടിപ്പാനെന്തവിടെ
[illegible] പാടിയനിന്ന-
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
കലശിരിസമാനനായ് [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
ബലവിരിമൂപാദരവെൻബലപൂക്കിട്ടവൻ
[illegible] ചെവിയെതട്ടവൻ

[illegible] കൂപ്പിച്ചവൻ
വിരവിലിടയാളരും മൃദുയും നൽകവൻ;
[illegible] ചാരനെത്തച്ചുകൊന്നിട്ടവൻ
[illegible] പുരത്തെയും ഭസ്മമാക്കിട്ടവൻ
[illegible] വംശവും നഷ്ടമാക്കിട്ടവൻ
ജനകസുതതന്നെയുംകൊണ്ടുപോന്നിട്ടവൻ
[illegible] സുതാവല്ലഭൻ പാദുമാം
[illegible]
[illegible] ചൊല്ലിനാൻ ജാംബവാൻ പിന്നെയും
[illegible] ക്രുദ്ധനാളാമെടോ
[illegible] കൊല്ലുമാറായതെ
[illegible] പരാക്രമന്തകാട്ടാനെടോ
[illegible] വന്നിട്ടുക
പ്രബലതകരം കാട്ടുവാനിന്നവേണ്ടാസമേ
വചനമിവകേട്ടമാനിച്ചവാതാത്മജൻ
പ്രചുരതരവിക്രമൻ [illegible]
[illegible]
[illegible] നിങ്ങളെല്ലാവരും
[illegible] ചൊല്ലിമാഹേന്ദ്രമാം
ഗിരിമുകളിലേറിനാൻ വായുപുത്രൻതദാ,
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ചെയ്തു
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

തിങ്ങിത്തേവരുമസുരനാഗവിദ്യാധരപരി
ഷത്താനം
ഗമിച്ചിടേണമിന്നൊന്നാമത്ഭുതിസൗഖ്യരു
ചിക്കുള
വന്റെ വിക്രമശക്തിയറിയാതു ക്രൂദ്ധനായി
പോയെന്നിട്ടിന്നു വിളയാൻ വരും മറ്റ്-
ത്തിനമദ്യ
സ്വസ്തയെന്നപേരായ ശരശകാമിനിതന്നെ
സുരലോകാധിപൻ കല്പിച്ചയച്ചു പോന്നവരം
വേഗാൽ
പവനതനയൻ പോന്നു വരുന്നമാറ്റമുടനേ പുക
ഴുവനമുന്നിലും ചേതിവരുന്നാഗമത്രയും പൂണ്ടു
സ്വസ്ഥമതരംപുത്രൻവരുന്നതുമേവരും നോക്കി
സ്വസ്ഥമതിനിന്നാളധികം ധീരതയോടും.

നിർമ്മലപ്പൊഴുതപ്പവനാത്മജ-
ന്മുത്തവേഗാലപ്പാരിലൂടെ
തപ്പുവരാതെ ഗമിച്ചീടുന്നതി
നിടയിലൊരുത്തി ഭയങ്കരഗാത്രി
പുരഗോപുരവരമൊപ്പമപോഴിച്ചു
പ്രവരജനോടൊരുത്തുരചെയ്താൾ
സമീപമെല്ലാവിച്ചുവരുന്നോരുത്തൻ
ഭീമനിപ്പോൾ വാതിനിടിച്ചിക്കുന്ന
തിൽ ഗമിക്കയില്ലൊരുത്തിയവരുമിനി
നക്കിവന്നപുകക്കളയില്ലു;
ലവൺവന്നാലുന്തിയിനിയിതുപ്പാടം
പോവാനന്തിരമേറിക്കുന്നു?
വഴിയതിലൂടെ നടക്കുന്നവരെ
പ്പുതിൽവിടാതെ കൂടിക്കുന്നവം
വിധികല്പനയാൽ നീയെന്നുളിപ്പാ-
നധികപ്രിയമോടു സംഗതിവന്ന
ദീപനിലുള്ളൊരു സമീരാത്മജരെ
ഇരവീയാകംപോകുന്നതിനു
ഏറിയകാലം കൃതിലമില്ലൊരു
കാര്യമിതിന്നിനിതാഴിക്കയുമില്ലാ
ധിക്കണ്ടൊരുമേ ഭാരമൊരുമും
സാഹിത്യതിനും പാത്രവുമല്ലാ
എന്നുടെ വായിൽ പുക്കോമാറൂ!
നിന്നുടെവിധിയെന്നരുളിത്തുടരാട്ടെ

നീയിനിമേറുമൊഴിച്ചുള്ളാട്ടെ
വായിനതോരുകതിച്ചുള്ളാട്ടെ
സാരസാരസ്യസാരസാരസ്യപ്പുതി
സാരസാരസ്യം കേട്ടുകപിവരൻ
ഭരതവിധിത്രം വഴിതടയുന്നവ-
ളെന്തൊരതവൃത്തമിതെന്നൊരുമാതി
പെരുവഴിപോകുന്നവരെവിലക്കി
കരകലമേറ്റുകളിക്കുന്നവളിവ-
ളെങ്കിലുമിവളോടൊസംഗതിപോൽവന-
തിങ്കലൊഴിക്കലിലിങ്ങിനെപോട്ടെ
ഉതിമനതാരിൽ നിനച്ചുമരുൽസുത-
നതിനയമോടവളോടുരചെയ്താൻ:—

ശ്രീരാമസ്വാമിതന്റെദൂതൻ ഞാൻവായുപുത്രൻ
താരാർമകളാംസീതാദേവിയെയന്വേഷിപ്പാൻ
രാക്ഷസരാജ്യത്തിന്നായിട്ടിപ്പോൾഗമിക്കുന്നിനി-
ന്നാഗ്രഹം സാധിപ്പിപ്പാൻതാനിന്നുമപോയ്വരട്ടെ
ലങ്കാപുരിയിൽ പുക്കുരഘുവരാൽമകൾ-
മകളാം ജാനകിയെ പങ്കവിനാശിനിയെക്കണ്ടു
സങ്കടത്തീർത്തു പോന്നു പങ്കജനേത്രൻരാമൻ
തങ്കൽ കൃപാവാർത്തസൂർണ്ണമറിയിച്ചാൽ ഞാൻ,
താമസിക്കാതെ നിന്റെവായിൽ പുക്കീടുന്നതു
താമസിച്ചീടുകനീയെവമിവിടെത്തന്നെ
വ്യാജം ഞാൻചെയ്കയില്ല ചതസ്സിലൊക്കയില്ല
വ്യാജംപറകയില്ലൊ വേഗം വഴിതരേണം
ആശു രാമജന്റെ പരസ്വരാചകങ്ങൾകേട്ട-
സുരസ
ആശുവാരമേ വീരമുക്കത്രചൊല്ലീനാൾ
ഹന്നിവരന്റെ വായിൽ വന്നവളന്റെനിന
വുപോലെ
പുഴതിലായിവന്ന നിന്റെമരണമെന്നിലമിതെ-
ന്നോർക്ക
ഞനിമിഷമാത്രമതിനെതരിരതരികയില്ല ഞാനെ
ദുരനിനച്ചുപറഞ്ഞ കാര്യമില്ലയേതോ
നിന്നുടെ ഞാൻ വരുമ്പോൾ നിന്റെകാര്യ
മായിരിക്കാം
എന്നുകേട്ടുനിവരുമ്പോളന്റെ ശൗര്യവും
മരണവിക്രമം നിനക്കപ്പെട്ടുപോരമെങ്കിലതിനു
വിരവിലുരിച്ചുകൊൾകരാമനാമകീർത്തനം

ചരിതമെന്റെ വായിൽ വരാ പുകഴ്ത്തീടിച്ചു
കൊണ്ടെ
യെറിപ്പോരിഞ്ഞതിന്നു ചൊല്ലിക്കപ്പൂ-
ഢാശയൊലനം
ഉരുന്നാരിതന്റെ ധ്യാനമൊഴികൾകേട്ടുവാക്യ-
സ്സുന
രഘുകുലേശമൊഴ്ചൊല്ലിപ്പിറവിലുത്തമം-
നാമചിതമിവകൾ ഉണ്ടെങ്കിൽ പ്രാ- ഗിതം
നതിവഹിക്കമിന്നു നിനക്കെന്നാകിൽ
എന്നുടെ കർമ്മമതിങ്ങനെയൊട്ടു
നിന്നുടെ വയസ്സിനിങ്ങനെപോട്ടെ
എന്നൊന്നതിന്നുരസിപ്പതിനായ്പ്പൂതി-
യുന്നിച്ചുള്ള ഞാൻ തീർത്തുതരുന്നേൻ
തെരുക്കനെമമനേരേനിന്നിഹ
ഉറക്കവായ് നീയാമസിയാതെ
ഉടൽക്കപോകമെനാക്കിക്കൊണ്ടേ
പിളർക്കവക്ത്രം ഭീഷണമായി
എന്നു പറഞ്ഞൊരുമാരുതിയോജന
വണ്ണവുമായിവളർന്നഥനിന്നാൻ
ഹനുമാൻതന്നുടെ ഗാത്രമൊരുപു-
മനക്കരത്തൊരു നിന്നതിന്നാരി
നിന്നുടെഗാത്രത്തിന്നനിറപ്പതി-
നെന്നുടെവക്ത്രമതിയായീടും
വണ്ണംപൊക്കിനിന്നുടെയുടലി-
നണ്ണാക്കിൽതടയാതെയിറപ്പൻ
പിണ്ണാക്കാൽബലി പൂകൊടുത്താൽ
പെണ്ണേ! ദേവതമാറുകയില്ലാ;
വല്ലപ്രകാരം ദുർബ്ബലയായ
ദുർബ്ബലനിന്നുടെയാർപ്പുമിതെല്ലാം
എന്നുടെനേരേ കാണ്ടുവരേണ്ടാ
നിന്നുടെപകിടകളെന്നോടരുതേ;
ഇതമുരച്ചവരും രണ്ടും മൂന്നും
വിസ്തൃതയോജനവക്ത്രവുമായി
നേരേനിന്നളവഞ്ജനാനന്ദന-
നീരഞ്ചായിരയോജനവണ്ണം;
തമ്പതുയോജനവണ്ണം കണ്ടവ-
ളിരുപതുയോജനവായിപിളർന്നു;
അപ്പോളിതുകണ്ടപ്പവനജനം
മുപ്പതുയോജനയാക്കിനരീരം

വൻപരിൽമുമ്പനിവൻബലമധിക-
നിലമയഹിനകംപരിലാശ്ചര്യ
കിടപൊരവ ചുഴലമെന്നവു-
ളൻപതുയോജനവായ്പിളർന്നവൾ
ചുരുക്കിമാരുതിദേഹവുമുടനേ വാ-
വിരല്പ്പമാമായ് സംശയമെന്നിയെ
കണ്ണതിലവളുടെ വായിൽപുക്കു
പുറത്തുപോന്നാൻ ഉഗ്രവണ്ണയാരാൽ
താനിമതാമേ! ശരണം വിരവോടു
വഴിതേ തെളിവിളയേ നമസ്തേ!
ശ്രേയോ ശ്രേയോ വരദേ ഹന്തവ
പാരമ ദേവി! ഹേ! സുരസാദേവി
എന്നുപറഞ്ഞുവണങ്ങിയമാരുത-
നന്ദനനോടുപറഞ്ഞിതുസുരസാ;
വീരപവനകുമാരാ മാരുതി
ധീരാ പുണ്യാ ശൂരാ! തേ വചനം
താവകവീര്യബലങ്ങളെയറിവാൻ
ദേവകർനായകനായ മഹേന്ദ്രൻ
സംശയമാനനിതീപ്പതിനായി-
ട്ടാജ്ഞനിയോഗിച്ചുന്നയയച്ചു;
ബോധംവന്നു തെളിഞ്ഞിതിന്നു
മോദമെനിക്കു തവ ബലമതുലം;
സുഖമേ പോക നിരാമയപൂർവ്വം
ലങ്കയിൽപോകവിടെന്നാലും
ചരിതമറിഞ്ഞുടനെയറിയിച്ചുമ
തൊടെ തീരവുമതിനിഴുന്നള്ളി;
രക്ഷാവലയമിടും മനരാത്രു-
ളുംകൾകളെ! വന്നിതിനാൽ;
വ്യവസ്ഥകവനിനൊഴിപ്പാൻ
മഹേന്ദ്രമിഹ പോകുന്നേൻ ഞാൻ
ഇനിമേ സർവ്വം പവനതനൂജ നീ
ഗമിക്കയെന്നവൾ യാത്രപറഞ്ഞു
സുരലോകാദികളോടുരചെയ്തു
സുഖമിനിച്ചുവരങ്ങുമസിച്ചു;
മാരുതമണ്ഡലമാർഗ്ഗത്തൂടെ
മാരുതസുതനാം ശ്രീഹനുമാനും
വിരവിലമീനൻ ചപലവിഹീനൻ
ഗന്ധസമീരൻ പോകുന്നേരം.

സുരനാഥൻതന്നൊപ്പേടി-
ച്ചകനിധിയിൽവാഴും
ഗിരിനാഥൻമൈനാകനെന്നാ-
മേറെപ്പുള്ളോരഴിനാഥൻ;
തുഹിനാചലാധിനാഥ
നഹോ! മേനകാസുതനാം
കപിനാഥൻ ശ്രീഹനുമാൻ
പവമാനപുത്രനിപ്പോൾ
രഘുനാഥസ്വാമിയാകു
മേകകാര്യത്തിനായ്
ഗഗനാന്തർയാനംചെയ്താ
വരിങ്ങെഴുന്നള്ളിപ്പോൾ;
ശ്രമമേറെയെന്നവനെ
കനിവോടെ സന്മാനിച്ചു
പരിചോടെ യാത്രയാക്കി
വരിക മൈനാകമേ! നീ;
നഗരപാലകന്മാർ
ചലതാക്കി നമ്മെ മുന്നം
അതിനാലെ സാഗരമെ-
ന്നുളവായി നാമധേയം;
സകലത്തിലെല്ലാ
സകലൈകനാഥൻ വിഷ്ണു
ഭഗവാൻ കാകുത്സ്ഥൻ രാമ-
ഹ്വയമായവതരിച്ചു
രഘുനാഥൻകാര്യത്തിനായ്
കപിനാഥൻപോകുന്നിപ്പോൾ
ശതയോജനത്തു-
ങ്കലം ലങ്കയിൽ ചെല്ലാൻ;
ഇരിപ്പാനൊരേടമില്ല
കുടിപ്പാനൊന്നുമില്ല
കുളിപ്പാനില്ല താവം
കിടപ്പാനുമേതുമില്ല
മടിക്കാതെ ചെന്നവന്റെ
മതിക്കു ചേർന്നതെല്ലാം
കൊടുത്തു സന്തോഷിപ്പിച്ചു
സുഖത്താലയച്ചീടേണം.
ജലധിവാക്യം കേട്ടു
ഉടനിതാ സന്തുഷ്ടി

ജലധേർമൈനാകംമേല്പോ-
ട്ടുടനെ പൊങ്ങിനാൻ നേരെ
അമിതമധുരസഫലപകങ്ങളു-
മമൃതസമാനമായ വിമലസുഖോദകവും
നിറയപ്പെട്ടൊരതേജ-
സ്സുഖികളെന്നിതനാകവും
വിരവിൽപവനാത്മജ-
നരികിൽപ്രത്യക്ഷനായവൻ;
നല്ലസന്തോഷത്തോടു
കഥിച്ചുമൈനാകനേവം.

പദം.

വാതകുമാരവീര! പാരാവാരിധിവരന്റെ
ശാസനയാലെവന്നൊരെന്നെ കപിവീര!
ഏതുമലിവിനോടു നിന്നെയ് തള്ളാതിന്നു
സാമോദം പൂണ്ടുപോയാലും
മാരുതസുതനേ! സാമോദം പൂണ്ടുപോയാലും!
പാകമധുഫലങ്ങൾ ഭക്ഷിച്ചുദാഹം തീർന്നു
സൌഖ്യമുൾക്കൊണ്ടകസാദരം
വാനരവീര! സൌഖ്യമുൾക്കൊണ്ടകസാദരം,
ഇഷ്ടകാര്യങ്ങളെല്ലാമെളുപ്പമായ്ച്ചെയ്ത
ഇഷ്ടനായ് പോയീടേണമേ! രാമചന്ദ്രേഷ്ടാ!
ഇഷ്ടനായ് പോയീടേണമേ.

ഇതിഗിരിപുത്രനാമദ്രിസംഭാഷിതം
സുഖസഹിതമായ്ക്കേട്ടു പ്ലവംഗമൻ തദാ
കുതുകമോടു പുളകിതപൂണ്ടു സംപ്രീതനായ്
ഗിരിവരനോടുത്തരം സരസം ചൊല്ലിനാൻ:—
അയി! ശ്രീമൻ ധരാധരാധീശ! രാമാജ്ഞയാ-
ലംബുജാക്ഷി സീതയെക്കണ്ടുവന്നീടുവാൻ
ശത്രുപുരിക്കു ഞാനിന്നു പോകുന്നിതു
വഴിയിലൊരുതാമസം യോഗ്യമല്ലോർക്കുമേ
ഭവാനകളങ്കരാവാക്കമെന്നതാം-
നൊരുതിരികിലിക്കതാനിന്നിതൊന്നും സഖേ!
അതുതന്നു രാഘവസ്വാമികാര്യാന്തരേ
നലമലമലങ്കുലാദ്രീന്ദ്രചൂഡാമണേ!
ഇതികരുണയാ ഭവാൻ ചെയ്തസത്കാരമി-
ന്നായ്സ്സേവിച്ചു സന്തുഷ്ടനായേൻ ഇതാ
തെല്ലുമെയ്യിൽ മിച്ചുവൊരുമിച്ചുനന്ദിച്ചുടന-
ത്തിച്ചുമയവാച്ചും പുഞ്ചിരിതഴച്ചധിക-

മുഷ്ടിമതിയാമതിനിശിചരിമാറതുഞെരിച്ചുടൻപി-
ടിച്ചുതഴുകിപ്പ്രതിസന്ധിച്ചു സുഖമായൊരുയുക-
യച്ചുവിരവിൽ ബത തിരിച്ചു ജനനി
പരപുരിയിൽ പവനാത്മജൻ.

പവനതനയനമലഗതിയോടന്നിതിൽ
വേഗാൽ

പവനനന്ദനൻ പാടിക്കുതിച്ചൊരു നേരം
കനത്തഗോപുരമേറി ഉടനെ നോക്കി ചുറ്റുമെല്ലാ
ഞെരുക്കത്തിലിരിക്കുന്ന രാക്ഷസരെത്തിരയുക്കകാര-
ന്തി
പടത്തി പൂമലർപോലെ ജലത്തിൽ വാഴുന്നി
നിത്യം
പരിതുഷ്ടമണിമനോജ്ഞമനീയമനിക
നന്ദി
അവരുമതിലധികം വന്നിറുമർദ്ദനം
ചെയ്തു
പിടിച്ചുകൊണ്ടങ്ങു പൊങ്ങിവന്നിട്ടുവാതിൽ ധരിച്ചു;
അവരുമതിലധികം വന്നിറുമർദ്ദനം
ചെയ്തു
നിഴലൊക്കെപ്പിടിപെട്ടുപിടിച്ചുനിന്നിതിൽ
നേരം
ചൊടിച്ചുമാതിലകിഴിച്ചുനോക്കിയ നേരം
ഗ്രഹിച്ചു സിംഹികതന്നെ ചവിട്ടിട്ടിളക്കി
വെട്ട-
ന്നയച്ചിതന്തകരാജ്യമതിൽ ചെന്നവൻ വീരൻ
വരിഷ്ഠൻ രാമചന്ദ്രന്റെ ബലിഷ്ഠൻ മാരുത
സുത
കതിച്ചിതാശരാധിശപുരികനേർവഴി നോക്കി
ഝടിതി ഉരുതരമസ്തകിച്ചു നേരമായപ്പോൾ
മിത്രകൻ ശ്രീഹനുമാനും ശ്രീവലയത്തി
ന്റെ
വടക്കേഗോപുരവാതിൽക്കൽ ചെന്നുനിന്നപ്പോൾ
അവിടെനിന്നവൻ നോക്കിയറിഞ്ഞിതിനവസ്ഥാ-
വസ്ഥ!
ഇതളില്ലാതിനി സ്വർണ്ണനവരത്നോജ്ജ്വലാകാരം
ഉയർന്ന ഗോപുരം നാലുവെളിച്ചം ചൊരിയുന്നിതെങ്ങും.
അതിന്റെ പുറമേ ചുറ്റുകിടങ്ങുണ്ടതിഗാധമായി;
കനകനിർമ്മിതം സർവ്വം ജഗൽക്കൊക്കെയും
ഘനഘോരമാരയന്ത്രപ്പണികൾ വിസ്മയ
നേരം

പടച്ചട്ട ഗോപുരമെല്ലാമകളിൽ ഏഴ് പൊഴുതിന്നേരം
അടച്ചുള്ള കണ്ണിൽ ഇന്നരം പതിച്ചുമാതൃപുത്രൻ;
കളിച്ചുപേൽകയതിലുമതിച്ചുപേൽകയുമില്ല
വഴിക്കുവാതിലൂടെന്നെയകത്തു കേറുകവേണം;
നമസ്കാരം ചെയ്തു പാരമിന്നമസ്കാരമാണതിനാൽ
നമസ്കരിച്ചിട്ടുവരിട്ടുമിന്നല്ലൂലോകമാതാ
വേ
ഇവണ്ണം ചിന്തിച്ചു പവനസുതൻ നോക്കിയനേരം
ഉയർന്ന ഗോപുരാഗ്രത്തെ ഉന്നതവാതിൽകാവലി
ക്കുമാരംവാതിലൂടെ പൂവൻ കൂട്ടം ജനങ്ങൾ
വിജനമതു കാലം പ്രാപിച്ചു നിലനിന്നവീരൻ
ഉടനെ പാദുകങ്ങളിൽ കയറിയാകെനിന്നവ-
നെട്ടുവുമപ്പുറത്തിൽ ദുർമ്മദം തത്തിരുതകത്തെ-
ദാന്തി

ബുദ്ധികൊണ്ടതറിഞ്ഞാരാതിതം

ലങ്കാലക്ഷ്മിയെക്കണ്ടാൾ
സന്തോഷമരികെ വന്നു പിന്നിലിടാതെ
സന്തോഷവർദ്ധനമിന്നിതു;
എട്ടുലകം വലുതെങ്ങും ചെന്നു തട-
ഞൊട്ടവരതിരിതിവെട്ടിയെറിയുമവ-
ളട്ടഹസിച്ചുവളഞ്ഞു പിടിച്ചുതി
നിഷ്ഠുരവാക്കുകൾ ചൊല്ലുന്നേരം;
ആരെടാ! ചോരാ! ഞാനിവി
ടം നീയെന്തിനു വന്നതു ചൊല്ലെടാ!
ഘോരതരാകാര രാക്ഷസവര-
രൊത്തിരിക്കുന്നൊരകിലിനിക്കാത്ത
പോരെടുക്കാതെ പോരായതോ
ഒരു മർക്കടാ! കൂടെനിന്നൂട
മാനുഷവേഷ! മർക്കടകീടാ!
വാനരപുംഗവനിതാനവഗുണ
മാനവർ വികടരാതികളായതം
ഞാനറിയാതെ കടന്നു വരാമല്ലോ-
മാനമെഴും ദശകണ്ഠപുരാന്തേ
കടക്കമോ നീ ഞാൻ പറയാതെ?
വിടപ്പവിണ്ണ ചഞ്ചലബുദ്ധേ!
കടക്കിൽ നിന്നെപ്പുള്ളതമേറം
മിത്രകന്നേറ്റു സംശയമില്ല
അടിച്ചു നിന്നുടെ മസ്തകമിപ്പോൾ
പൊടിച്ചുവാരിയിതെന്നുടെ മെയ്യ്

ലങ്കവൻ ഞാനില്ല വിവാദം
നിങ്ങൾ നിനയ്ക്കുന്നിവളെ നല്ല
നിങ്ങൾക്കല്ലെന്നാകിലിന്നിനി
കൊണ്ടു ചെയ്തും കരുണയോടെ
പൊട്ടിച്ചിരിച്ചു നിൻ ധാർഷ്ട്യമോർത്തു
മിടിച്ചിടാകം സംശയമില്ല.
എന്നിവയെല്ലാം കേട്ടുകപിശ്രേഷ്ഠ-
നൊന്നുമറിയാത്തതുപോലിന്നാൻ;
പത്തുപത്താട ലങ്കാലക്ഷ്മിയു-
മുത്തമൊന്നാമത്തതസ്യതന്നെ
ഇത്ഥം ചെവിതടയുടെയും ചെവിയൻ
കൊണ്ടതിന്നപ്പോൾ ശ്രീഹനുമാനും
കൊണ്ടു തല്പതിടുള്ളത്താൽ
കൊണ്ടു നല്ലൊരു താഡനമുടനേ
തലയിൽകൊണ്ടവൾ വീണിതു ഭൂമിയി-
ലുടനേ ചോരയുമൊട്ടു വമിച്ചു;
പിന്നെയുന്നവൾ മന്ദമാത്മനൊടു
തന്നെ പുലമ്പി പൂണ്ട പരിതാപ
മുന്നതമുത്തമനേ! കപികലശ-
മിലെ വാനരവീരനായിടുവീര!
കേട്ടാലും മമ ചരിതമശേഷം
കേട്ടുനാശിച്ചിടുമിന്നിടെയിനിയും;
പണ്ടു ജനങ്ങൾ കലോലകനാമ ഭര-
ഹ്മാവോടേറെ ഭയാന്വിതഹൃദയൻ
ലങ്കാനഗരകപാടം കാപ്പാൻ
പങ്കജവാസനെന്നെയയച്ചു;
അന്നിപ്പുരിയിൽ വസിക്കുന്നോളൊരു
വാനരവീരനെകപിവീര!
സംഭവിച്ചിടുമെന്നാലിതു
സമയമവനൊന്നോട് ക്രുദ്ധം;
നിന്നെപ്രഹരിക്കുന്നതാമി
ശ്രീരാമന്റെയൊരുകപി താനേ;
ലങ്കാപുരിയതിൽ വന്നുകടക്കും
കാലം നീങ്ങളിലിവിടെയുരിക്കും
ഇവർ കൊള്ളപ്പെടിപ്പവനൊടുനീയുമൊ-
ടിക്കൊള്ളും പുനരതിനിടനേ നീ
തക്കമറിഞ്ഞിതിലാരംപൂർവ്വക-
മെന്നറിഞ്ഞവനെ ദേവന്;

ജാനകീദേവിയെനിർച്ചുതന്നെതന്നെ
സന്താപമോടവിടെച്ചെന്നുവസിക്കുന്നു
വഴികളോരോന്നു പറഞ്ഞുകൊള്ളാം-
നൊഴികയിനി വിളംബമാരുന്നിതു
നന്നു വസിച്ചുൾ ബഹുകാലം ശത്രു-
പക്ഷസമൂഹവകുപ്പുനയാദേ
നാടികൊണ്ടിനിയാരും സങ്കടമില്ല
നരകാദിയാം ശുഭകരമാകും
സമവിസ്താരമതു നിരവധി
സുമതേ രാജസ ലങ്കാനഗരം
എട്ടുമേനി മതിൽ ചുറ്റും മുറ്റും
എഴിനുമുറ്റുകളിലെവിടെയും ചുറ്റും
ഉന്നതഗോപുരദ്വാരങ്ങളിലിനി
ന്നാലുഭാഗവുമാടനാലിനമായ്
പെരികെപ്പൂഞ്ചോലസംഭവിതമിതു
തിരുപ്രാന്തത്തെ ഗോപുരനിലം
മത്തമാതംഗം നിരന്നു കാണാം
പളുങ്കുമണി മേലും മണിഭവനം;
കാൺകനിവിടെ നാഗപുരങ്ങളും
പൂകാവുമതിനോട് സമീപേ
ഉദ്യാനമവിടെയുണ്ടിതിലൊരു-
മത്യുന്നതമാം ശിംശപാവൃക്ഷം
അതിന്റെ കീഴെ ഇരവിപ്പോഴിതു
മതിമുഖി ജാനകിയതിദുഃഖിതയായ്
അവിടെച്ചെന്നഥ കണ്ടാലും നീ
സാവധാനമതിലതിജാഗ്രത!
രാക്ഷസനാരികൾ കാവലുമുണ്ട്
രാക്ഷസരേറ്റം ചുറ്റിലുമുണ്ട്
കണ്ടുനിൽക്കരുത് മറയിലിരുന്നാൽ
ശ്രദ്ധയിലവരെയൊതുക്കിയിരിക്കും
വിശമമതൊന്നിനി ചെയ്യരുത് സകലവു-
മുചിതമെന്നേ വന്ദനമിപ്പോൾ
സർവ്വം ജയമാസ്തു തിക ഭവാനും
ഗർവ്വം പാലന്തുവിനാശം
നന്നാസ്തുതിക നിനക്കിനി ഭാഗ്യം
നിന്നാരല ജീവനമാകണം
സീതാവസ്ഥകളങ്ങറിയിച്ചഥ
ശ്രീരാമാദികളിങ്ങു കടന്ന

ത്രുതർ പലരും [illegible] -
[illegible]
എന്നാരിവാ [illegible]
എന്നു മറഞ്ഞിരു [illegible].

അഥ കപികുലതിലകൻ [illegible]
[illegible] അറിഞ്ഞീടുവാൻ
[illegible] തിരവതിനവനു-
[illegible]
[illegible] നടകൊണ്ടിന്നാ-
[illegible] ചെയ്തു [illegible]
[illegible]
[illegible] കണ്ടു [illegible].

അപ്പുരിതന്നിൽ വസിക്കുന്ന [illegible] -
[illegible]
[illegible] -
[illegible] തട്ടിവിറച്ചു [illegible]
[illegible] -
[illegible] വനകരെയും
[illegible]
[illegible]
[illegible] സ്വരൂപം
[illegible]
[illegible] ചിറച്ചീടു [illegible] -
[illegible] വിസ്മയ [illegible];
[illegible]
[illegible] വിറച്ചു;
[illegible]
സൂക്ഷ്മം [illegible],
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] പാർത്തു [illegible];
മണിയറകളും മാളികയും പല
മണികളുതിർന്ന [illegible]
[illegible] ചില
[illegible]
[illegible] പല
[illegible] വീടുകളും

ബഹു [illegible] കളും പുന-
രിടയിടയിൽ ചില [illegible] കളും
[illegible] വാപികളും
സ്ഫടികമണ [illegible] മണിയറ
[illegible]
കനകമണി [illegible] പല
[illegible]
[illegible] ഗോപുരനിലകളെയും
[illegible]
[illegible] വഴിത്തെരുവുകളും
[illegible]
തോരണ [illegible]
[illegible]
[illegible] ചില
[illegible]
[illegible] ബഹു-
[illegible] ചില
വീടുകളാദികളപ്പുറവും ബഹു
[illegible] ബഹു
ഭോജനശാല [illegible] ബഹു
[illegible]
നാഴികമണിയുടെ [illegible]
[illegible] വിലാസം
മദിരാപാനം ചെയ്തതിനവധി
[illegible]
[illegible] കളിപ്പാൻ
[illegible]
[illegible] -
[illegible]
[illegible]
[illegible]
ഉത്തമനായ വിഭീഷണനവനാം
[illegible]
രാവണനസുരനാം [illegible]
ദേവകുലാധിപജിത്തിനവനാം
[illegible] അതികായൻ
[illegible]
[illegible] കുമാരൻ

ശൂലമതിവരുടെ ബാഹുബലവിലാസം;
കമ്പമില്ലവിയൻ തൻപുത്രന്മാർ
കശൻ തന്നെ നികുംഭനതിബലം
ലസുതന്മാരം മകരാക്ഷനതിബലൻ
പുരന്ദരാദികൾ പാവാൻ പണ്ടിതാരത്തിൽ
യൂപാക്ഷനെ പത്രക്കണ്ണെ കുവി-
രൂപാക്ഷനകമ്പരശക്കണ്ണൻ പുറവും
പലേക്ഷണനും കാലേക്ഷണനും
ഘോരക്ഷണനും സന്തുലേക്ഷണനും
ദുർലക്ഷണനും ക്രൂരേക്ഷണനും
ശോണക്ഷണനും തരുനന്ദനക-
നവം വജ്രമഷ്ടനതമുഷ്ടൻ
മത്താനമത്തന്മാരുടെ ഭവനം
സുപ്തഘ്നനവിന്ദനകാര്യൻ
അപ്പൻ കമ്പസുപാർശ്വമഹോദരൻ
ജംബുമാലിപ്രജംഘവിരൂപൻ
എന്നിവരാദികൾ മന്ദിരമനവധി
ഒന്നൊഴിയാതെകപിവ്രന്മൽപ്പാരം
കണ്ടുസകലംനോക്കിക്കൊണ്ടഥ
നന്ദപിന്നെയുമോർത്താദിശിയിൽ
ജാനകിദേവിവസിച്ചവിടം പാർ-
ത്തനിലത്തുരൻ കണ്ടതുമില്ല;
മതുമാനാകിയ രാവണനനിശം
ദുസ്സുഖമോടെ ശയനം ചെയ്യും
മണിയറതന്നിൽ വസിപ്പതിനല്ലോ
മതിമുഖിജാനകിസംഗതിയാവൂ;
പുരാവിൽനഹിതിയെന്നുപറഞ്ഞൊരു
ലങ്കാവചനം നിശ്ചയമാമോ?
ഇതുമൂന്നുള്ളരസൃന്തരങ്ങളും
വിസ്തൃതമണിമയപത്തനമരിലും
പാർന്നളവിൽ പതിനൊന്നുവിധം
തൂൺവലിയെക്കട്ടുകപീന്ദ്രൻ;
ആറുനാലുമെല്ലൊക്കെണ്ണമതായ
വേറെയതികരമേറ്റനുപെണ്ണും
ജങ്ങിന്നേവകപതിനൊന്നുവിധത്തിൽ
സംഗതിയായവരുരസപ്രകൃതി;
ദിവ്യം പ്രിസ്നിമ്പ്ലതാലാസ്നി
മർമ്മതോണ്ടസ്ഥമ്പഞ്ചനം

വിദ്രുതഗോപുര പ്രകൃതികൾകേട്ടിട്ടു
തഹ്യതിലകപ്രിയജാനകിയെതിരി-
ഞ്ഞെന്തൊരുപ്പിലുമൃതിയിലും
മുഖ്യകാമിനിമാരിലും
ലങ്കാനഗരിയിലൊക്കെക്കാട്ടാത്താര
പുകരാവാനിതിയിലൊട്ടുമെങ്ങും;
മലർന്നുമകിമ്പാമിത്തിട്ടിലകിന്നൊ-
രിളകുപാവനരാപിലാതിഭ്രമം
തടങ്ങുതിന്റെപുതവഴിതുടെ
കണ്ണങ്ങ്ഗൗമസുമദേവിമല്ല്യ
ബാഹുബലപഥാലസകസുരലായമിത
വിപുലതലവിമലേതിരമാനം

വളന്നപുരമാനിവരിമല്ല്യ
ഉയന്നരിപ്പോനാമകൃദ്ധകം
നതിന്റെമുതലിന്നതികരമേവിന
മതിമുഖിമായഭഗവതിസീതാ
ദേവിതയായിമൂലിത്തുതെലിതെഴു-
നക്കിളലനാനന്തുരേതിരം
ഉദ്യാനംകളിയുമാക്കൊഴിച്ചഥ
കപീന്ദ്രൻ പുരം തളർന്നുതളർന്നു
രാമസ്മരണയോടനിശം രഘുവര
നാമമൊരിക്കലുമപേക്ഷിക്കാതെ
രക്ഷോമാനിനിമന്ദിരമെല്ലാ-
മുക്കാലേകൽ കണ്ടൊരായാം
ജാനകി ചിന്തിച്ചുള്ളമുകളതി-
ലലസാനതെകണ്ടില്ലമിതന്നു.

അത്യന്തമപ്രിയമിനിലതന്നൊരു
ജഗദംബാനുപിണ്ഡി ഭഗവതിമായാ
ജഗത്തുടയോടൊട്ടി തന്നെ ദർശകനെന്നൻ
കൃതാന്തരാവൽത്താനമിദാനീം;
തരിമ്പുമൃഗംകണ്ടീലമാതിതി
ചാരിത്രമാതാറിഞ്ഞതുമില്ല;
ക്ഷമിക്കവേണ്ടിനമാരുടെനേരം
ഗ്രഹിക്കവേണമിതുവിശേഷം
നിശാചരാംഗനമാരുടെവാക്കും
കഠോരനാക്കും പല്ലുകൾതൊക്കും
ഭയാനകമാംവിവിധവികാരവു-
മതങ്ങനെപോകിൽ കണ്ടിവനായേ

പൂവമ്പൊഴിയുന്ന [illegible]
[illegible]
പുതുതളിരാണ്ടു [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
സുമമായ്ക്കിനുകൊപ്പുരിയതി-
ലകമേ [illegible] കൈകസിതനയൻ
[illegible]
[illegible]
[illegible]
ദശരഥതനയൻ ഘോരവനവാസൻ
നരപതിരാമൻ തന്റെ നിയോഗാൽ
ഒരുകപിവരനിഹ രാത്രിയിലിവിടെ
[illegible] വാടിയിലും ചില
ചാടി മരവും കടന്നു പുരാന്തേ.

ഇപ്പുരിയിലുവൻ [illegible]
പുഷ്പവനത്തിൽ [illegible]
പുത്രീസുതയെക്കണ്ടീടിക്കും
[illegible]
[illegible]
[illegible]
അല്പന്മാരാം [illegible]
ക്ഷിപ്രം ജലനിധി [illegible]
സംശയമില്ലിവനരുളുമതിപ്പോൾ
[illegible] ചുട്ടീടുന്നു;
[illegible]
സൂക്ഷ്മ [illegible]
[illegible]
പൂർവ്വ [illegible] കൊള്ളുന്നു;
ശ്രീവരപുരമാം ശ്രീലങ്കയ്ക്കു
ഗോപുരസീമനികാവൽവഹിക്കും
ജയവിജയന്മാർ [illegible]
ജയനാശതിന്നിന്ന സംശയമില്ല;
സഹജൻ [illegible] കല്പൻ മമ
സോദരൻ [illegible] വിഗതവിഷാദൻ
ഹിരണ്യനയനാഖ്യനവരുടെ സഹജൻ
ഹിരണ്യകശിപുവുമിങ്ങനെയുള്ളോർ
കഴിഞ്ഞുമവർ മൂന്നാംജനനിൽ
ചുഴിഞ്ഞുപിന്നെയുമാഗ്രപിറന്നു;
മോക്ഷപ്രദനാം ഭഗവാൻ തങ്ങടെ
മോക്ഷപ്രാപ്തിവരുത്തുവതിന്നായ്
അവനിപസുതനായ് രാഘവനായിഹ
വിപിനതലേ [illegible]
അതിനിടെ [illegible] വരുത്തുവതിന്നാ-
യവനീമകളെ അവനുടെ മഹിഷിയെ
[illegible] കഴിച്ചീടുന്നതി
ദൂഷണമെന്നു [illegible] മില്ല;
[illegible]
[illegible] കൊണ്ടിങ്ങു ഗമിച്ചാൽ
[illegible] കൂട്ടാക്കാതെയിരിപ്പാ-
നിന്നാക്കാതെന്നീടുകയില്ല;
അജ്ഞാനമോചനസമയമതും പുന-
രിങ്ങനെയിങ്ങിനെയെന്നിശ്ചയമാമോ?
എങ്കിലുമിന്നൊരുപണി ചെയ്യേണം
സങ്കടമവനിൽ വളർത്തീടേണം
സ്വപ്നംകണ്ടാൽ ഫലകാലങ്ങളി-
ലൊക്കമതെന്നൊരു ശാസ്ത്രവുമുണ്ട്;
സ്വപ്നാന്തര [illegible] ലിപ്പോൾ
പൂവാടിയതിൽ വസിച്ചീടുന്ന
ഇപ്പോൾ [illegible] വളൊരു സുന്ദര
പുഷ്പായുധ [illegible]
[illegible] കൊണ്ടവളുടെ ഹൃദയം
ശീഘ്രം [illegible] പ്പേൻ ഞാൻ
എന്നുടെഗീതം നിർബന്ധങ്ങള-
തൊന്നൊഴിയാതവനിന്നറിയിക്കും
ചെന്നവനക്കഥ രാഘവനോടും
ചൊന്നതിനുടനെ വരുമിഹ രാമൻ;
മോക്ഷംവരുവാനെല്ലാമുപായം
[illegible] ശാസ്ത്രൻ
സീതാദേവിവസിപ്പേടത്ത-
ക്കാമോദവോടു പുറപ്പെട്ടായി.

അധികം സുന്ദരന്മാരിലഴകം സുന്ദരമായ
രതി [illegible] വേഷം ധരിച്ചു രാക്ഷസ [illegible]

കനകമണ്ഡപങ്ങളനേകമവിടെക്കാണാം
ജനസന്തോഷദായകസുമനോവാടികാജാലം
വളകൾമോതിരം ചാമരങ്ങൾ കിരീടങ്ങൾ
മിളകുംകാഞ്ചനമാലകളും നവരത്നഹാരം
വിളങ്ങുംപൊന്നരഞ്ഞാണും തിരിയും ഭിവ്യത-
ങ്ങൾ
നിരങ്ങൾകൊണ്ടു മേദുരമായിത്തീർന്നകാന്തിയും :
നിറമേറിടുന്ന പട്ടുവസ്ത്രങ്ങൾ ചേലയാൽ
ഭൂമാർഗ്ഗമൊഴിയിൽ കെട്ടിയുടൻ മാലാവലികളാൽ
ഉളവാകുന്ന കാന്തിയുംവേഴ്ചയും
വിളങ്ങുംരാസ്യ ചാമരങ്ങളും ഭംഗിയും
ഭടജനസേവകന്മാരമാത്ത്യന്മാരികൾ
കൈയ്യി
ലേന്തിയായുധജാലമോടെ നിന്നാൽ
മന്ദിരങ്കാമിനിവൃന്ദം കരത്തിൽ പൊന്നണി
ത്താലം
നിറച്ചുള്ളുടൻ മന്ദം നിറത്തിൽ കാഞ്ചന-
ദീപം
കൊളുത്തികൈനിറച്ചു പൂരം നിരത്തിൽ വിളക്കു
ഖരെ
മുരത്തികോമളപുരംവരത്തിൽ വാദ്യഭേരാരവ-
മുണ്ടായി കീർത്തനം ചൊല്ലിപ്പുകഴ് ത്തി വാദ്യ-
സൌന്ദര്യം
വളർത്തികാമുകന്മാരെത്തളർത്തികാമനെന്നിവി-
ച്ചുകത്തിട്ടുഷ്ണജ്വലം ചത്തിനിൽപ്പൂ കാമശൌര്യ-
ഭം
മത്തിൽസുന്ദരിവൃന്ദം നിരപ്പിൽ നല്ലവരെല്ലാം
ഇടക്കമദ്ദളതാളമുദ്രങ്ങൾ പാടിനിൽക്കെത്തന്നാ-
ടിങ്കംതേടിനന്നായ് പാടവം പൂണ്ടുപൊങ്ങി
സുഖവീണാരവമോടക്കഴലുംതിത്തികം നാദം
മുഖവീണാവലിരംഭാഗാനവും വാദ്യം
രാഗധൌമ്യനാദമാധുരിയാലും
പുതെ
ലോലോതികൾ മുമ്പാണ്ടകം വാണവർ
കളിയെന്നുനിന്നവർ നോക്കി;
പാഞ്ഞീടുവതിനുനായകൻ കൊള്ളുവിൻ
നാം
വിരഞ്ഞാൽകാട്ടിത്തരാം കുറ്റപ്പിൻ പെട്ടികൾ
പിള്ളർ
കപ്പിൻപെട്ടകംകെട്ടിൻ വെട്ടിപ്പിലായിരം
പെട്ടി

നിറപ്പിൻകാഞ്ചനത്തണം ചമപ്പിനാഭരണങ്ങൾ
ഇരുത്തിപ്പിൻ മന്ത്രിമുഖ്യന്മാർ നമിപ്പിനെപ്പോഴു
സ്തുതിപ്പിൻ സേവകവൃന്ദം; [നമെ
മുഴിപ്പിൻ ഭേരികൾ കണംതെളിപ്പിൻ സദ
യംവേഗം;
ഉയർപ്പിൻ ധ്വജങ്ങളും നടപ്പിൻ പുഷ്പങ്ങളെന്നും
വളപ്പിൻ തോരണങ്ങൾ ചെയ്യിൻ ധരിപ്പിൻ ഭൂഷ-
കൊടുപ്പിൻ വേണ്ടവയെല്ലാം; [ണമെല്ലാം
ശമിപ്പിൻ താമസമില്ലാ ജപിപ്പിൻ മോക്ഷകൾ-
കണ്ടാൽ
കൊടുപ്പിൻ താമസമെന്നായ്, നടപ്പിൻ കൂടവ
ഴുറം
കെടുപ്പിൻ ദാഹവും ചെണ്ടുംതെളിപ്പിൻ ഭട്ടകന-
ങ്ങൾ
തകർപ്പിൻ മോഹനമേളം പൊഴിപ്പിൻ വേണ-
വിൻനാദം
ഒഴിപ്പിൻ ദീക്ഷകൾ മുമ്പിനൊഴിപ്പിൻ കശ്മല-
ന്മാരെ
ചരിപ്പിൻ നല്ലവർ മുമ്പിൽ നിരപ്പിൻ മാനസ-
മൊളു
രമിപ്പിൻ നാരിമാർ മുമ്പിൽ കളിപ്പിൻ മോഹി
നിയാട്ടം
രസിപ്പിൻ ലോകമെല്ലാരും വെടിപ്പിൻ വട്ടണി-
യിട്ട്
നടപ്പിൻ മഞ്ജമഞ്ജനകറപ്പിൻ കാടസ്ഥമത്രം
നടിപ്പിൻ ഭൂതലമെല്ലാം തളിപ്പിൻ കാമിനി-
വൃന്ദം
വാറിപ്പിനാലവട്ടംകൈവിളക്കും ചാമരജാലം
മന്നപ്പുരാഞ്ചിത ചാമ്പമലർപ്പുസ്തബകംവാരി
വിതപ്പിനെന്നതടെ ചെയ്യിൽ പനിപ്പാനീയ സംയു
ഗനാനനിനിമാരതമസുരമാനിനിമാര- [ക്തം
മഹാമരന്ദഗന്ധസാരം മാനിനിമാരും
വളകൾ കാതിലോലകൾ പൂമലർമാലാ
വലികൾ നാസികാരത്നമിളകംമൌക്തികാ-
ഹാരം
ഇളക്കത്താലിയും മിന്നും മടക്കത്താലിയുമേറ്റലും
പതക്കം തോൾവളമുത്തുവിരൽമോതിരജാലം
ധരിപ്പിനിവകരം മന്ദാദിവസ്ത്രാഭരണങ്ങൾ
ചരിപ്പിൻ കാമുകന്മാരിരിപ്പിൻ മാനിനി
മാരേ
വെളുക്കെപ്പുള്ളികൾതേച്ചു മുറുക്കിക്കൺകറുപ്പിച്ചു
കുറിക്കൂട്ടാദികൾ പൂശിനിറമെല്ലാമണിഞ്ഞു

കല്പകമൊന്നാസത്തോടും പുറപ്പെട്ടു ദേവിയിൻ വാസം
പ്രിയാ കണ്ടാനന്ദകമായൊരുമുല്ലം പൂത്തിൽ കൊണ്ടുചെ
ന്നാൻ

കുത്രചാപി നാവസ്ഥയെഴിച്ചു ദേഹേന ചില്ലാതെ
കാമതപ്തയായിനി മാന്മഥം ഞാൻ മരിക്കേണം
മാറിക്കനായിനിതന്റെമരിക്കകൊണ്ടുമിക പാരം
മുതിർക്കേണമല്ലാഞ്ഞാൽ മുതിർക്കുംസംശയമില്ലാ
ഇവണ്ണം കല്പിച്ചു ചൊല്ലുന്ന രാക്ഷസരാജൻ
സുവർണ്ണഭൂഷണനാകാൻ തുടങ്ങിയാനൃത്യമെന്നും.

കർപ്പൂരാണിതം കഞ്ചുകങ്ങളും വണ്ണം
വലമ്പൻനാണപ്പൊന്നുവണങ്ങളും വണ്ണം
മുഖംപെടുത്തും തെളിഞ്ഞാന വിളങ്ങുംവണ്ണം
സുഖം ചിത്തംനിറയുമാളികവണ്ണം
നയനങ്ങളിലഞ്ജനമിളക്കിക്കൊണ്ടു
നവരസവസ്ത്രങ്ങൾ ചാർത്തിക്കൊണ്ടു
നയസുഖസംഗീതമുരച്ചുംകൊണ്ടു
നറുമലർപരിമളമേറിച്ചുംകൊണ്ടു
ശതമഖമുഖസുരവിജിതകരൻ
ദശമുഖനാശകിയ പൂതഷവരൻ
വളകർമ്മമോതിരം പൂണ്ട കരനികരൻ
വനിതമാർകളികന്റെ കഞ്ചുകധരൻ
മുറക്കിക്കല്ലികൾപത്തും മുഴപ്പിക്കുന്ന
കറക്കകൾവച്ചു തരം ശമിപ്പിക്കുന്ന
മനസ്സിൽദേവിയെധ്യാനിച്ചുറപ്പിക്കുന്ന
മദത്തെമന്മഥങ്ങളിൽ കറപ്പിക്കുന്ന
ദശമുഖനവം വേഷമെടുത്തുകൊണ്ടു
ഉശമുഖനെനിനച്ചുടൻ ഗ്രഹിച്ചുകൊണ്ടു
നിറത്തെ പൂമലർക്കാവിലെത്തുമെന്നും
ബന്ധുപാദാക്രാന്തത്തെയൊട്ടകറിനാനായ
ജനനമാതാവായദേവിയെന്നിട്ടു
പുകഴ്ന്ന പൂമലർക്കാവിൽനികന്നിട്ടു
നിറത്തെപ്പടകിൽമരണിഞ്ഞാലുമ്പോൾ
സുഖംതേടിയവണ്ണൻ ചെന്നെതൃക്കെ
നിശിചരവരൻതന്റെ വരവിവണ്ണം
ശശിമുഖിസീതകേട്ടവിറച്ചുതുള്ളും
മുലരണ്ടും തുടകളാൽ മറച്ചുകൊണ്ടു
മുഖപങ്കേരുഹം കമ്പിട്ടിരുന്നിതന്നു
തലമുടിയഴിഞ്ഞഴിഞ്ഞുവിരിച്ചുഴിച്ചു
സുലളിതചാരുവാമൊന്നു മറച്ചുവച്ചു
മൽത്ത് ഭൂളമതമൊന്നുമുറച്ചു
മനസ്സിൽ ശ്രീരാമനെ ഉറപ്പിച്ചു
മരത്തിൻകീഴിരുന്നിതാക്കിളിക്കൊന്നേടം.

പങ്കജകയ്ത്താനെന്നതേവിടുമ്പോൾ
ചിത്തമോഹം ...
നിത്തമതാനമിളകി...
മിച്ചുവഴിതെറ്റിയോ ... ചൊല്ലാൾ—
ഹാ ബാലെ നാരീജനശിരോമണിമയ
ഭൂതേ! മതിമുഖി ...
കോമളതനു സുന്ദരിയാകുന്ന
മൊഹിതമതിമോഹ...
ബാലേ സുമുഖി സുശീലേ ...
ചാരശീലേ ...ചാലേ! ...
മാലേറിഞ്ഞ കയാലേ നിന്നെ കാ-
നീലേ ലാവണ്യ ... കാലേ ...
തുലോപലഗതിചോലേ...
നാലേ ...
ലോകൈകനായകനായ ...
കൈകസിസുതനാം ദേവനാരികൾ
കോകിലവാണിനിന്റെ കാരുണ്യ-
മാകലനായി വെച്ചിട്ടിതാ നികം
നിന്റെ ചരണസരോരുഹ...
വനിതാശരണം പ്രാപിക്കുന്നേൻ
കണ്ടാലും നീ എന്റെ ...
ത്രൈലോക്യവിജിതം ദശവക്ത്രം
സുന്ദരചാരുതരിതവിധം
മന്നിലൊരുത്തനുമില്ലസുവർണ്ണം
രക്ഷാനവരതെന്നറികെടോ
പക്ഷ്മളസായകനെന്നാലിന്നു
ഭൂതനാക്കം കാമാകുലനായ്ഞാൻ
അതിന്നൊരു സംശയമില്ലതെറ്റുമേ
ഭൂകമ്പതമിഴിമുകം ...
രചിരപ്രചലിതപൂരികയെന്നിയെ
ഇളകിക്കാനിവിനൊ...വിഷണ്ണമായ
മയീസത്താനെതചിയറികക്കുകമോ-
ദയികക്കാതരണയോടുമൊത്തുകിയ
മണിപത്തനമതിലുതിസുന്ദരിവി

സുഖമെത്രയുമിയന്നീടുന്നതല്ലണ-
ഞ്ഞുമെന്നതുപോലിന്നിവിടെയിൽ മലർ
ത്തോപ്പുകളിൽ വിവിധം പൂത്തിയി-
ലതികപ്പന്തലുകൾ മതിലുകളതലോ-
മതിവിദ്യുതമായിടനൊരുക്കുന്ന
യാതനയൊന്നിന ഏകാറിലുണ്ടോ?
മാനവൻ ഉപമാനമില്ലാത്തൻ
മതിമിഴിയെ ചെടികൾകൾ തോറും
സമമുതിരി നടന്നതിലെന്നും
വൃന്ദിച്ചിലയായ് ചെറ്റാത കാട്ടിൽ
കരിച്ചിലുമാന പച്ചമാമ കാട്ടിൽ
മരിക്കും പതിയാനെ മന്ദിരങ്ങൾ
ഞാനിന്നിവരെ ആ ഭാഗ്യമുള്ള
മനസ്സുകളിൽ പലനാൾ നടന്ന
തനയുകളിൽ പല നാനാവരം
മന്നിനമില്ലാതെ കാലമെന്നിട്ടെന്നി-
ച്ചോന്നിലുമില്ലാത്ത കാൽക്കിരുമന്ദിരം
തിളമറ്റോരു കാട്ടാളിയുമില്ല
പെണ്ണുങ്ങളൊന്ന് തെരായുമില്ല
മാമലകളയായ് വിണ്ണവരെല്ലാം
പായുമിടം പ്രസാദംമെങ്ങും
കാര്യർതോറും തേടി നാറി നാറി
ദേവും പകലുമെത്ര്യവിതെ
അങ്ങിനെയുള്ളൊരു ദേവനെയറിയാതെ
മലയിലും ഭാരാലിക്കെണ്ടോ
അവിടെയിതെന്നാട്ടുവിലാസദ്യു-
മേഘമനുഭവിച്ചിട പരിച്ചവനാർ!
സ്വർണ്ണത്തെക്കാളിക്കൊള്ളുകപതി-
ദ്യുതിയുള്ളതിക്കരം തോറും
ചെമ്പ്ലാവുള്ളം മേലിക്കാനന്ദ-
ലിക്കാരത്താര ഭൂമി നാനിനവിലോക
ങ്ങിനെയുള്ള പൂപ്പെരുകൾ മതി-
ഞ്ഞാനവർകൂടിക്കടമെണ്ണി നീ
തിങ്ങിനകൊച്ചുകടൽപ്പുറപ്പെട്ടു-
കിങ്ങിനിയിങ്ങനെയത്തുനിവാസം
തവെവിടെ കാറ്റും മേഘം
ലവും തേടും ഉണ്ണുവും തേടും
പുണ്യവുമോടും പാപവുമോടും

ജനമിവമെവിടെന്നും തേടും
തേടുന്നോർക്ക് പ്രയാസം കാണാൻ
തേടാതവരെച്ചെന്നുകാണും
പേടിയുമില്ല പ്രസാദവുമില്ലാത
മോടിയുമില്ല ശരീരത്തിന്മേൽ
ആരെപ്പറ്റിയും സാധിപ്പിച്ചിട്ടും
മാന്തികം തന്നിലെകൈയിലിരിക്കെ
പിറന്നതിന്നും വിലപിടിയാതെ
കാലത്തപ്പിരിക്കമിക്കാമോ?
മോഹത്തെപ്പുല്ലിട്ടു കരമാമ്പ-
ടേതെങ്കിൽ മാനസമോഹം
തികഞ്ഞൊന്നാറിന് കലശം മുക്കി
തങ്കൽപ്പെട്ടു വിളങ്ങിയിരിപ്പാത
തങ്കമങ്ങെവിടെ കള്ളന്മാരെ
ചെകുത്തിനെയാ മോഹിക്കുന്നു?
മക്കളെയെന്നിവ കൂടെനാൾ
ശങ്കിക്കരതൊരതെല്ലാ മിടെന്നും
ലങ്കാധിപതിയായ് മരുവീടിനാ
ലെങ്കൽ ചേർന്നുവസിപ്പതിനൊരുത്തൻ
കിംകിം സംശയമുള്ളതഹോ!
പങ്കജനേത്രസമാനനിതെന്തോ!
കല്പകവൃക്ഷസുമങ്ങളൊക്കി-
ച്ചൂടുക സുമതാപിക്കാമോ?
നീയാകുന്നൊരു വിരഹിതനും
പൊന്നുള്ളതിലെ പൂമ്പൊടി തന്നും
കൈയിലിരിക്കും കനകമൊക്കി-
ച്ചീട്ടുമിടപ്പാനിച്ചിക്കാമോ?
നിന്നുടെ രമണൻ ഞാനായിനിമേൽ
എന്നുടെ രമണി മനോഹരിനീയും
നാങ്ങിനെയായാൽ മിങ്ങനമമ
തിങ്ങിനസുഖം സംഗമസൗഖ്യം
കൂട്ടുകളിൽ നമ്മോടുകൂടെത്തഴ
കോടതിയിൽ സന്തോഷിച്ചുള്ളതഴ-
മെടലർത്തിൽക്കലയാനകസംഗളി
നാടകവിദ്യകളാടുകമെത്തക-
മെറകമ്പുമിയിലൊട്ടുകമഴ്ത്തി-
മൃദഹിതത്തോടുനേടുകനൽസുഖ-
മാടകം വേണവോടികളോടിട

കൂടവിളങ്ങിന ഭൃംഗണങ്ങളുമൂ-
ളുകമാടമെടുത്തു ധരിച്ചിനി
ളുകമോന്നിലാരേയുമകമേ
പ്രീതിയുമാളേവിക്കണസിക്ക
സുഖിക്ക ചിരിക്ക കേളികളിക്ക
വിളിപ്പിണിസകലം ചെയ്തിട്ടല്ലാതെ
കളിചിരിപൂണ്ടു വിനോദിപ്പാനും
സുഖസുഖമൊപ്പമെന്നാനിനിമേലൊ-
ന്നൊന്നുവധിയവർ പിരിയാതെ വസിക്കും
കല്യാണാത്മകമേവാസത്തോടും
സല്ലാപാദിവിനോദത്തോടും
മല്ലായതമിഴി! പോകപുരാനേ
നീയുമെല്ലാമൊരു ശരണമിനിക്ക്
വിബുധാരാതിദശാസ്യനിവണ്ണം
വസുധാനന്ദിനി ജാനകി തന്റെ
സവിധേ ചെന്നു നമസ്കൃതിചെയ്തിട-
മവിയം പാരമാത്മാനുകൂലം
പ്രീയുമുപേക്ഷിച്ചുപൊയ്യുന്നാള-
വഹിതതരം പ്രതിനോക്കീടാതെ
ഉഗ്രോടകോപമൊടത്യുപരോളവി
പൂണ്ടോടിപൊട്ടിച്ചിട്ടവിളംബം
തത്ഗണസകലം സാക്ഷീകൃത്യ
ജഗത്ത്രയനായിക ചൊന്നാളേവം.

ബലപൌരഷമാത്രമനിന്റെ
വലിപ്പമേകളിയുണ്ടോറാരം
ജളപൌരഷമാത്രമൻ നിന്നു-
ന്നമപ്പ്രാൻ സംശയംവേണ്ടാ
കനത്തൻ കാർത്തവീര്യന്റെ
പുരത്തിൽ ശൃംഖലംപൂണ്ടു
പരത്തത്തുണിനോടിട്ടു
തളച്ചുവാർത്തകളോർത്താൽ
വിചിത്രമെന്നുമൊന്നു
ഹസിപ്പാൻ വേണമൊന്നും
ചരിത്രം വിസ്മയം മൂഢ!
പ്രപ്പൂതകശ്മലബുദ്ധോ!
തദനമാലിയിൽ വാൾമേൽ
സ്ഥിതനായ് ഖരശരവൾ
കഥനം ചെയ്യിലിക്കയ്യു-
മ നീശംക്കേണം വേണ്ടാ;

ര, ബാലനെന്നകിലൊന്നിതാകപടകിഷ്യവാളുന്ന
പാപലപിത്തനായ്ക്കൂട്ടവിരവിൽ; കൊണ്ടുപോ-
രെന്നു
തനിയായ്വരുമവനെൻ പതിയും ദേവന്മാരും
നാറിയാതല്ലയോ നീതാംതുടരിതികൊണ്ടിവ-
ഷെന്നു
സാവരിലെകനുള്ളപ്പോൾ വരികിൽ നിന്നെ-
യെ
വിപരിതനമുള്ളുപ്പുങ്ങൾക്കരനായിവന്നിട്ടും
തീഗിലാനന്ദിനിർത്തുവുതയാംമാനിനിയോ
ടെയ്
പതിയാകുന്നു ലോകപതിയാംകോസലപ്പൻ
ജലധിലംഘനംചെയ്തു കടന്നുവന്നാൽ നിന്റെ
കരവും കോട്ടയും വീട്ടുംബലവുംനശ്ശമാക്കീട്ടും
ബലനാംനിന്നുടെ പത്തുതലയുമസ്ത്രസംഘത്താൽ
കളയുംകൊന്നവും വീട്ടുംവീതയും മസ്തകംപൊള്ളു
ജയവുമെന്നേയും കൈക്കൊണ്ടുഴറമല്ലതിനൊൻ
ജഗദേകാത്ഭിതപൂർവ്വപാർത്ഥനവം ശാപിപ്പൻവീൽ
നതിന്നതാമസമില്ലന്നറികതസ്സൂഢ! നീചാ
നതിർകാമദേനവന്നീട്ടധികം നാശവും നൂനം

ബസുന്ധരാസുതാഗിരം ദശാനനൻ
ജവം ധരിച്ചതിക്ഷോദസംഭ്രമ-
മനന്തരംഗമോടിദം തദാപരി-
ഭവം ധരിച്ചനൊത്തു ഖഡ്ഗവു-
മെടുത്തു സീതയെക്കഴുത്തിനോങ്ങിയോ-
രവസ്ഥകണ്ടതിപ്പരത്വമോടതി
ജവത്തിലൻപൊടുമയസ്യനന്ദിനി
പിടിച്ചു ഖഡ്ഗവുമടിച്ചുമാനവു-
മിളച്ചുപോവിധമൊഴിച്ചുമൌനത
വഹിച്ചുമോദവുമൊച്ചു സീതയി-
ലുടിച്ചുലജ്ജയുമിളിച്ചു പല്ലുകൾ
വിറച്ചു മാനസമാച്ചുപോവതി-
നൊച്ചു രാക്ഷസിജനത്തോടിത്തരം
"ജനീചനാദികളേ! വരവിൻ
ജനീചരമാസുചൊതമുഖി
ജനകാത്മജയാമിവൾ മാനസമാ-
ദരികേമമചപ്പതിനോപ്പിനിനീ
കൊടുവാക്കുകൾ നല്ലനയോക്തികളും
പലവിധാനസൌന്ദര്യസങ്ങളെയും
സമസോക്തിവിനോദവിധങ്ങളെയും
സമയോചിതമോർത്തിഹചെയ്തുടനേ

മനസ്സിലിതെന്നിയെന്തുചിന്തയൊന്നും?
മാലൊഴിയുമേവനിയിന്നുമുതൽ
ഒരു മാസമതിന്നകമെന്നരികിൽ
ഇവൾ വന്നു വസിക്കണമതിനായ്
വഴിപോലെ ശ്രമിച്ചുവരുത്തിടുവിൻ!"
ഇതുമൂലം ഭരാസ്യന്തക്കാ-
പ്പുക്തിമാലരസനാദരിച്ചു.

ശോകത്താൽപ്പോയശോഭം ജനകനൃപബാലപുത്രി
തനിക്കന്നുമനസായയശിൽപ്പുണ്ഡ്രവർണ്ണയായോ
കരഞ്ഞും കണ്ണുനീരാലെ നനഞ്ഞു നന്നായുപൂ-
ങ്ങിൽ
തിരഞ്ഞും ശരീരമെല്ലാം കരഞ്ഞും ശോകാംബു
വെള്ളിൽ
പൊഴിഞ്ഞും ജീവിതമിതാദിവഴിഞ്ഞും ഇത്ഥം
ഓർത്തും
പറഞ്ഞും ദ്വേഷിച്ചു പാരംവലഞ്ഞുമുറക്കാമ്പിൽ-
ക്കലെത്തും
നിറഞ്ഞു വ്യസനിച്ചും ചിത്തമഴിഞ്ഞും കോമള-
പ്പൂമെയ്
തളിഞ്ഞും മുഷിഞ്ഞും സുഖമൊഴിഞ്ഞും മൈ-
ഥിലീദേവി
ശിംശപാപൂമരക്കാവിൽപ്പുകഴേറുംശിംശപാവൃ-
ക്ഷത്തിന്റെ ശാഖകളിലൊരു കൊമ്പുമന്ദമന്ദം
കരംകൊണ്ടു പിടിച്ചാശ്ശു മറച്ചുനിന്നു തേന്നോരെ
നിലയിൽ പറഞ്ഞുകേണായതിന്നിതിനിസീതാ
ഹാ നാഥ! ലോകനാഥ! മമമാനസാധിനാഥ!
കൃപയില്ലാതവാനെന്നോടാവേകാരം തോന്നുന്നി-
ല്ല
പരരാക്ഷസിമാലംപൊടിച്ചുകേക്കണം ചെയ്യു
ന്നതെന്തിനില്ലല്ലോ ചിത്രം ചരിത്രം രക്ഷിതാ-
വായി
വിഗതകാരുണ്യനായി മമജീവനാഥൻരാമൻ
ചിരകാലം ഞാൻ ചെയ്തിട്ടില്ല വെടിയാനുള്ളത്ര-
വേലയെ-
ന്നതുകാരുണ്യാബ്ധേ പരിചോടിയെവംചൊ-
ല്ലി
വിവിധവിലാപം ചെയ്തുമവനീനന്ദിനിസീ-
തയമനപ്പുത്രനേവമഖിലംമനസ്സിലാക്കി ത്താ;
ബുദ്ധിമാൻപൂർണ്ണസീതാഹൃദയമെയ്യൊരുത്തുകണ്ടു
അവിടെയിരുന്നാരാമചരിതംകീർത്തനംചെയ്തി-
രിലനന്ദനനുള്ളിലധികം ഭക്തിയോടേവം.

ആർത്തകുലജാതനാകിലാധിപതിയാമൻ
വീര്യപൂർണൻ ഹരിവിശേഷാപരിയാരൻ
കോസലനൃപബാലസുതനാമരാമനിൻ
ഭക്തനായഹരിശ്രേഷ്ഠൻ പാദമൂലദാസൻ
ജലധിസുതാമിനിലയമതിനിപപുത്രി
സീതയിതിനാമമെഴുമാത്മജപരാത്രി
യാമിനിവാസനസുതമിനിസമേതം
രാമനു ദശരഥസമതരംഗിലേമരതാര
ലോകവിപിനനാഥിരിയിലാശ്വമുറച്ചു
ചാരതരിയയ ഗുഹനാഥിയുമൊഴിച്ചു
ചിത്രവൽഗനിപ്പിച്ചാൽ തപിനതാ
വൃന്ദമതാരാചിചരാരമതംശ്രുതം
രാമാദ്യമെന്ത്രപിച്ചുകൽവിധിച്ചുതാ
പാദുകകളും ഭരതനാഗ്രപരിമതാ
ദണ്ഡകയ്ക്കുപോത്യ ചവിരായതപിനതാ
മന്ധലമാഠമുനിനാരാനപിചന്തതാ
പഞ്ചവടിപൂക്കതിസുഖിച്ചധിവസിച്ചു
പഞ്ചയുഗകന്ധരസഹോദരിയരിച്ചു;
പഞ്ചമലർസായകനനാസാനഭവിച്ചു
പഞ്ചരതിലാശ്രമമിതാതനവദിച്ചു;
ശൂർപ്പണഖവന്നു ചിലവാക്കുകളുരച്ചു
ഭേലപ്രകൃതികന്നരജനീതൃതപിടിച്ചു
വാളുമുറ ശ്രുതിമുലനാസികമുറിച്ചു
കാളനിശപോലെ ഖരനിചരിതിരിച്ചു
അക്ഷഖകരുംകേട്ടു ഖരനാദികരുംപൊടിച്ചു
വിഗ്രഹമതികചവനരാക്കവനമരിച്ചു;
രാവണനുംവന്നവനിപുത്രിയെഹരിച്ചു
പാരിടസുതൈത്തിരവതിന്നനയച്ചു
നാലുദിശിവാനരെഴരൊദ്ദ്രഗമിച്ചു
ബാലിസുതനാദികപിസേനയൊരുമിച്ചു
ചാലെയധതെക്കദിശിനോക്കിനതിരിച്ചു
ചോലതരുവാരിനിധികണ്വവിഷമിച്ചു
രാജതനയം വസതിയോർത്തു വിഷലിച്ചു
വാജിവരവാചകളുകൊണ്ടുയരിച്ചു
ആകലതകന്നൊരു കരങ്ങളകതിച്ചു
വേഗമൊരു പാദിമലർപാടിയിൽ വസിച്ചു
ശിംശപതരുപലിയിന്നതരിശിച്ചു
സംശയവുമില്ലതകൊപ്പുവുമരിച്ചു

വിശ്വജനനിയെപ്പരികണ്ടതിസുഖിച്ചു
വിസ്മയമിയലുമതിവാണ്ടരുളിച്ചു
രഘുകുലനായക ചരിതരസാലാപ-
മിഹ സുഖദായകമമിതമനോജ്ഞം
അതുപവിത്രവിചിത്ര ചരിത്രമി-
തിന്നുദയാദിതമുദിതസമേതം
യാവനൊരുത്തൻ കീർത്തിച്ചതുമതി
പാവനചാരുസുമാനസനവൻ!
മായാവികളാം ദേവാരികളുടെ
മായാകല്പിതപ്രകൃതികളാവാൻ?
മാരുതനെന്നുടെ മാനസതാപ-
കാരണമായിമുറ ചെയ്യുന്നോ?
കഥയല്ലുണ്ടായത സമസ്തമാറാമത
ഏറ്റവ സുഖോദയകരമെന്നാലും
രൂപവരാനാകിയമവരാംബര
കപിവരനാകിയ രവിസുതനാം
മനമൊരുമിച്ചു സുഹൃത്തുകളായതി-
നരചരസമതേകിംകാരണമു?
ചൂഡാമണി പൂണ്ടിതുകേട്ടതതിൽസുത-
നന്ദിത ഭൂപതിനിയോഗം ചെയ്യാൻ;
പഞ്ചവടീസ്ഥലമതിൽമരുവുന്നള-
വന്നൊരമരണ്യംതലയുള്ളവനാൽ
വഞ്ചിതയായിട്ടവനിയുമടനെ
സഞ്ചിതപാപമൊടവനീശന്മാർ
ദുഃഖിച്ചക്കാടൊക്കെനടന്നും
പക്ഷിമൃഗാദികളൊടന്വേഷിച്ചും
ഒട്ടുകരഞ്ഞു മുഷിഞ്ഞുമുഴന്നാൽ
ചെളിയിലിരുന്നു നടന്നീടുമ്പോൾ;
വെട്ടുംകൊണ്ടുപിളർന്നതളർന്നാൽ
വെട്ടുംകൊണ്ടുകിടന്ന ജടായുവി-
നിഷ്ടം പൂണ്ടുകൊടുത്തിതുമോക്ഷവു-
മൊട്ടുംപിന്നെ വിഗതവിളംബം
വികൃതാകൃതിയായുള്ളകബന്ധനു
സുകൃതാനന്ദപദത്തെയുമരുളി;
അപരിച്ഛേദിസുഖേതിതരിച്ചും
ശബരിക്കുംഗതിയരുളിയവേന
പമ്പാനദിയെപ്പിമ്പാക്കിച്ചു-
ന്നമ്പൊടു ഋശ്യമൂകാദ്രികയറി
ബാലിഭയത്താലമലതൻമുക-
ളാലയമായ ദിവാകരതനയൻ
നീലൻ ഗവയ ഗവാക്ഷനുമടിയൻ
നാലിങ്ങിനെ നിജമന്ത്രികളോടും
നിവസിക്കുമ്പോളിവരെക്കണ്ടതി-
ഭയമുൾക്കൊണ്ടു ദിവാകരതനയൻ
എന്നെയയച്ചു ചെന്നു നമിച്ചു
എന്നുടെ ചുമലതിലവരെ വഹിച്ചു;
സുഗ്രീവനെയുംകണ്ടു പറഞ്ഞു
വ്യഗ്രമശേഷവുമകലെ വെടിഞ്ഞു
അഗ്നിയെവിരവൊടു സാക്ഷിയുമാക്കി
സഖ്യവുമുടനിഹ ചെയ്യിച്ചേൻ ഞാൻ;
ഒരുബാണേനവധിച്ചിതുബാലിയെ
വിരവൊടു ലഘു രഘുനാഥൻ;
കിഷ്കിന്ധാപുരിപാലനമതിനായ്
സുഗ്രീവനെയും വാഴിച്ചവനും,
ദിക്കുകൾനാലിലുമന്വേഷിപ്പാൻ
മർക്കടസഞ്ചയമോരോലക്ഷം
ദിശിദിശി പോയതിലഹമിഹ തെക്കേ
ദിശിതിരവാൻ പോന്നവരിലൊരുത്തൻ
അടയാളാകൃതിയുമുണ്ടിന്നത്തിര
വടയാളാഹായമുദ്രയുമുണ്ട്;
തങ്ങൾക്കിനിനി ഒന്നുള്ളതര
പൂർണാശ്രമമതിലൊന്നാണിയിലും
വടിവോടുതവിനതടയാളമിത-
മുടനിഹചിഹ്നം പശ്യസുശീലേ!
താവൽമകളുടെവുരച്ചുമ
ശ്രീരാമാങ്കിതമാമതിമുദ്രാ
ജാനകിദേവിക്കാശുകൊടുത്തിതു
വാനരവീരൻ പവനതനൂജൻ.

വരൻതന്റെനാമം പൂണ്ടനിറംതേടുമംഗു-
ലീയം
കരംതന്നിൽവാങ്ങീ സീതാജവം തൊണ്ടുപൂ-
ണ്ടൊരാം
ശിരസ്സിലമൂഴ്ത്തിമിഴിയുഗത്തിലണച്ചുമുല
ത്തടത്തിലുംതന്തിരുമാറിടത്തിലും ഭ്രമയളമോ
ബാഷ്പധാരാപാലതകാർമുകലാവിലാപം ചെയ്തു-
മചലാനന്ദിനീ സീതാമിഥിലഭൂപാലപുത്രീ

പറഞ്ഞുമനസ്സിൽമനനിറഞ്ഞുനിന്നൊരനുഭവം
കാറ്റുനിൻവാക്കുകേട്ടുമറിഞ്ഞുപതിവാരിതം
ശ്വയിശ്വാസമായിമേതിരെരചരിച്ചുകുലം
ഭദ്രിവനാഥൻതന്റെ ചരിതമുരച്ചുയനി
ഭദ്രിവരാതാവെനമനസാനിശ്ചയിച്ചുൻ-
ഞാൻ.

ഇതിയൊളരംതാമസിയാതെ
വനിഷ്ടമോതിളയാതെ
കനിവോട്ടം കൈവെടിയാതെ
വനിഷ്ടമാനസമോടെ
മലയെട്ടുംതൂരമാറം
കലങ്ങമാർജ്ജവമേതും
ഭൂതമുഴുമോമതികൃശ്ശം
ജനകാട്ടുമനിഷ്ടവരിഷ്ടം
ഇതിനപ്പുതചെയ്തുവരുത്താൻ
പരിമുഷ്ടിയൊടങ്ങുഗമിപ്പതി-
ന്നഭിഷ്ടമതശ്രദ്ധസംഗതി
ജവിട്ടുവരത്തുകനീപോയ്",
അവനീസുതഗിരമയികൃപാബാന്ധ
പവനതനുജൻകേട്ടുപറഞ്ഞാൻ;
കമലാക്ഷിലസൂരചിതനയനേ
കളമൊഴികളകശലകമതിലധികം
ശുചനയകനം നിജസോദരനം
പ്ലവഗാധിപനുമതുണ്ടാതജനം
പ്രബലതപെരുകിന കപികലബലയുത
മേലമണോവതമിവിടെവരലോ;
അതിബലബലമരേശ്വമൊരുക്കം
വതിയെയുംകൊണ്ടങ്ങുഗമിക്കം
സാഗരമെന്നൊരുദൈർഘ്യമുള്ളതി-
നകലമില്ലവേൾകൃപയാണെന്ന്
ഉപകലതിലകവരന്മാരെയുമഥ
കപികലബലജലധിപത്തുമൊന്നം
പ്രലിലെയുത്തുജവേനകടത്തുവെ
ന്നലമനോനാനിസംശയമപ്പം.
ചെറ്റുനിന്നിനികൌതുകമോടിതി
ജനസുതകരികാംകേട്ടുപറഞ്ഞാൾ;
അതികൃശനല്ലോനീയിനിയുള്ളവ-
രിലുംകൃശരൊനിന്നൊരുസമരോ!

അത്രനസമീരണപുത്രനതീവ
മെത്തെജനാതിനവധിതമംപെടി
കപ്പുകമോതമനൊത്തമവാതന
ബഹുദൂരാപരിധൃതാനതാ
നതിസതരുപ്പനലിബലോചരിനയാ
ഗിരമുത്തരുപമെച്ചുകപീന്ദ്രൻ;
ഇതിനൊന്തവരെതിവിക്രമമൊട്
മിരുപത്തോന്നുജലംകപിസൈന്യം
ഇവിടെവരുംബതയവിളംബിതമിനി
വിബുധരിപുക്കളൊക്കെനശിക്കം;
നടയാളോക്കിയുമടയാളവുമിതി
തടിതിരേണം വിടയരുളേണം;
വടിവോടുപറിച്ചവനീസുതനീമ
മുടിയിൽവിളങ്ങും ചൂഡാരത്നം
മാരുതസുതനുടെപാണിയിൽനൽകി
ച്ചാരുഗിരത്തെയുമരുളിച്ചെയ്തു.

ഉത്തമചിത്രകൂടപ്രഥിസ്ഥലത്തമന്റെ
വിസ്ത്രുതതാഴ്വരയിൽതത്രവാണിട്ടുകാലം
ആമിഷംശോഷിപ്പിപ്പാൻഞാനെ നിരത്തിവച്ചു
സാമോദംഞാനതിങ്കൽ കാവലുമായിരുന്ന
എന്നടിതന്നിൽ പത്തുതൻമുടിവീവനാഥൻ
സന്തോഷംപൂണ്ടുസുഖമായുറങ്ങുന്നേരം
പാകാസുരാരിതന്റെ സൂനുജയന്തനൊരു
കാകാകൃതിയായ്വന്നിട്ടാമിഷം ഭുജിക്കുമ്പോൾ
പാരാതെകല്ലെടുത്തനാലെറിഞ്ഞുഞാനും
ശ്രുതമായവിച്ചെന്റെനേരെയടുത്തുകാകൻ;
ക്രൂരത്താലെകൊക്കുകൊണ്ടും ഭൂത്തനഖങ്ങൾകൊ
ണ്ടാത്രേമുറിവേല്പിച്ചിട്ടാർത്തയായ്തീർന്നുഞാനും [ണ്ടും
നായകനുണർന്നിതപ്പോൾ ചോരനാകണ്ടിതെന്നോ
ക്രോധേനപുൽമുറിച്ചുസാരമന്ത്രംജപിച്ചു
വായസംതന്നെ നോക്കിനേരേപ്രയോഗിച്ചപ്പോൾ
പേടിയവൻതീർന്നിട്ടുകൈക്കൊണ്ടോരോരോടിത്തി-
രെല്ലാം
ഈരേഴുലോകഗിരിശവിബുധരത്നങ്ങളാദി
യാശാപതികളാദിയായവരവരെല്ലാം
ഭാരതഥിവിശിഖമോചനനെചൊല്ലതിന-
ഇരുന്നയരകതികണ്ണാണ്ടതാഴ്ന്നുസുരശസ്ത്ര

ക്ഷീണിച്ചതിചുന്നുനാണിച്ചുപോന്നവ-
ന്നോൻ
പ്രാണനാശാലപ്രിയഗ്ഗംഗേവിന്നാശ്രയിച്ചു-
ന്നാരം
കണ്ണുന്നുമ്മേവനാനെൻനന്ദനനായവന്റെ
കണ്ണോന്നുകത്തിച്ചാത്തുതിണ്ണമെച്ചുബാണം;
അങ്ങനെവംപാലിച്ചുവന്നിന്നേവംമോചിച്ചു-
മിന്നംനിരൂപിക്കുമ്പോളെന്നുടെകഷ്ടകാലം
ഇവളുതച്ചുത്താന്തംനീചെവിയിലുപദേശിക്ക
മമജീവനാഥൻ കൈയിൽ മണിയുംകൊടുത്തു
കൊൾക;
മടിയാതെപിന്നെക്കിഴുപ്പുടയോരും തമ്പി
യോരും
കൂടനെവരേണംനാഥനതിനായ്ക്കുകിച്ചാലും നീ
സുഖമായ്ഭവിക്കനിനക്കൊരുനാളും ദുരിതമില്ല
നന്ദമോദപൂണ്ടുദേവികനിവോടനുഗ്രഹിച്ചു
ജനകനന്ദിനിതന്നൊത്തൊഴുതുയാത്രയുംവീണ്ടോ
നിലനന്ദനനാരതനയസചിവശ്രേഷ്ഠൻ;

ഉപവനമതിൽകടന്നാത്തസന്തുഷ്ടനാ-
യോരാമരമതിന്റെകൊമ്പത്തിരന്നൊരീവിധം
നിശിയിലിറവന്നവൈരമറിയെന്നതെങ്ങനെ-
നിശികഴിവതിന്മുമ്പങ്ങുപോയാകിലോ
സമുചിതവിഹിതനാളതന്നൊടുത്തും
സുമതിയശസ്സിനും ശോഭകേടല്ലതും
നരിപുരിയിലകനെളുതയച്ചീടുകിൽ
പരിചൊടുമുതപാരം കാര്യസാദ്ധ്യംവരം;
സപദ്യഭയവൈരവാൽപിന്നെയെന്നന്യമാ
യുചിതമൊരുചെയ്കിലോ ദൂതനാശ്ശുത്തമൻ;
ദശവദനമീക്ഷണം വീക്ഷണംചെയ്യണം
ചിലവചനമവൻ താനുമായ്ചൊല്ലണം
നതിനുവഴിപൂമലർക്കാവുഭഞ്ജിക്കണം
തദനുവതമായവതിന്നുരക്ഷാഗണം
അവരൊടുപിണങ്ങണം കൊന്നൊടുക്കീടണം
അപരമരാതിയെക്കണ്ടുചൊല്ലാമ്പതം;
ഇതിമനസിചിന്തചെയ്തങ്ങനാനന്ദനൻ
ക്ഷിതിധരവരപോതൻക്ഷീണമെന്നിയേ

ലങ്കാമർദ്ദനം ഓട്ടൻതുള്ളൽ സമാപ്തം.

അഹല്യാമോക്ഷം

ഓട്ടൻതുള്ളൽ.

പണ്ടുമഹാഗുണവിക്രമനാം ദശ-
കണ്ഠനെന്നൊരു രാക്ഷസരാജൻ
ഉണ്ടായ്‌വന്നു ധരിത്രിയിലവനെ-
ണ്ടാലയുംഗനനൈശരസമേതൻ
കണ്ടതപോധനികിൽരാക്ഷസരെക്കൊ-
ണ്ടിവരൊക്കെയടങ്ങിസുരന്മാരെല്ലാം;
തൽക്ഷണമായവരൊക്കെക്കൂടി
ലക്ഷ്മീപതിയെച്ചെന്നുവണങ്ങി
രക്ഷാവഴനാലുളമിളസേവ്യത
ശിക്ഷയിലങ്ങറിയിച്ചോരനന്തരമേ
പക്ഷിപജനാമീശനവരെ
രക്ഷിപ്പതിനുമതിന്നരുൾചെയ്തു:—
‘ഇക്ഷ്വാകാന്വയതിൽകൃപയാൽ
രക്ഷാവരനായിബലവാനെങ്കിലു-
മക്ഷയബുദ്ധിബലനാകമൊരവനെ
ശിക്ഷിച്ചിനിഞാൻ നിങ്ങളെയെല്ലാം
രക്ഷിച്ചീടുവനെന്നരുൾചെയ്തു
മോക്ഷപ്രദനവിടത്തിൽമറഞ്ഞു;
ഉത്തരകോസലരാജ്യത്തിങ്ങു-
മുത്തമമായയയോധ്യാപുരിയിൽ
കീർത്തിപെരുത്തൊരു ദശരഥനാകും
പാർത്ഥിവകുലതിലകമണിത്തര-

പുത്രനോടു രാമാഭിധനോടും
പൃഥ്വിയിൽവന്നവതാരമൊന്നു ചൊല്ലി-
ട്ടുഷസിക്കാലേ കൗശികൻ
തപസ്സാധികളെക്കൊണ്ടു ചൊല്ലിനാൻ
പ്രസ്ഥിതനായിതു കാരണമറിവാൻ
പൃഥ്വീശനാം ലക്ഷ്മണനോടും
ത്രിജഗദ്രക്ഷകനാകിയ ഭഗവാൻ
വിശ്രുതമാകിന സിദ്ധാശ്രമമുവി
പാർത്തുമഹർഷികളെക്കൊണ്ടു ച-
ല്ലാത്തികളുണ്ടു മുനീന്ദ്രന്മാർക്കും
ഭൂപകഷ്ടങ്ങളെന്നവർ-
പലകൊണ്ടതിനാഗ്രഹമോടെ
വിശ്വാമിത്രമുനീശ്വരവചനാൽ
വിശ്വാസത്തോടുപോയെത്തിയവരും.
പിന്നെശ്രീരാമചന്ദ്രൻ ധീരൻ തരുണീജന
മന്മഥൻ ഗുണശീലൻ സരസീരുഹ
നേത്രൻ കുലശേഖരൻ പരിപാലിത
ജഗത്പരിപാലിതശാസ്ത്രൻ പ്രചലിതകം-
സുപുത്രമുനിവാക്യത്തിൽ കൗശികമുനി-
പുത്രർക്കനാളുകൾ സിദ്ധപോതകാലം.
തദ്രുചകണ്ടകാനനമെത്രയും-
ദുർഗമതെത്രയും ഭൂതവിഹഗം
സർഗ്ഗസ്ഥിതിലയകാരണനാം നൃപ-
വർഗ്ഗത്തിന്നാണിനാ ചോദിച്ചുതന്നെ
പുണ്യകാനനമിന്തു പുരോവി-
ചോദമാഹമിതു കാണാകുന്നു?
പണ്ടനാമനായ തപോവന-
മരായമുനിയുടെയെന്നരുൾചെയ്തു
വികിരണമിതമതഗ്രന്ഥകം
മരിക്കുന്നതിനാരിന്നത്രമിവക
പാരകിനമോമാലിടെ പന്നഗിനെ-
പരിവരുന്നിതും കാണാകുന്നു
ഇന്നിന്നതുമമാനസ്ഥലമർത്ത-
സംഗതിവരികയുമില്ലനരാണാം
പുണ്യവിശേഷം കൊണ്ടല്ലാതിതു
മാന്യമതേ! യിലൂരുകയില്ലാ!
ഭഗവന്റെഭാവം കേട്ടൊരു
മുനീന്ദ്രനും കൗശികൻ ചൊല്ലു

ശ്യാമളകോമളകളേബര! നിന്നുടെ
കാമിതമൊക്കെ ചിരമിരിന്നനുമക്ക
വാമശോഭപ്രഭക്കതനാകിയ-
സാമവേദനിധിഗൗതമനെന്നൊരു
മാമുനിശാപവശനായായി
ശ്രമിതന്നിലൊരുകാലം പണ്ടു്
സോമബിംബമുഖിയായൊരഹല്യാ
കോമളാംഗി ഭർത്താവിന്നിരയോടും
ശ്യാമകോമളകളേബരാവളെ
ശീമായകൊപമായവർ ചെയ്യൊരു
പുണ്യശരീരികൾക്കരൂപ്പത്തുമ
പുണ്ഡരീകവിമലായതനേത്ര!
താപസവരന്റെ വാക്കുകൾ കേട്ടു
ഭൂപകുമാരന്മാരുമിളച്ചു
ശാപവശമായിപ്പഗൗതമമുനിയുടെ
പാപവിമോചനവാസസ്ഥലമിതു
കണ്ടുവണങ്ങിഗമിക്കനാഗ്രഹ-
മുണ്ടെനിക്കെന്നുള്ളിലിന്നിപ്പോൾ
ഇങ്ങവലകന്നതുകേട്ടിട്ടുന്നാലുതു-
കൊണ്ടുനമുക്കൊരുമംഗലമുണ്ടാം
എന്നരുൾചെയ്തുമുനിശ്രേഷ്ഠനിതം
ചെന്നമഹാവനമേറെപ്പുക്ക
അന്നേരത്തൊരു മോഹനമാംശില
മുന്നിൽപരിചൊടുകാണായ് വന്നു
അതിരമ്യമെന്നുപറഞ്ഞാൻ മാമുനി
ഇതുകണ്ടിട്ടുക രഘുകുമാര!
അതിമുഖിയായൊരഹല്യാദേവിയെ
ഇതുകാലത്തൊരു ശിലയായ്ക്കാൺക!
തവപദകമലംകൊണ്ടു ചവിട്ടുക
ഇവളുടെപാപവിമോചനമെല്ലാം
അവൾബാലുകാലം ദുഃഖിച്ചിരിന്നിതെ
അവനിയിലൊരുശിലയായ്ച്ചമഞ്ഞും
ഹന്തഭഗവാന്റെ പാദസരോജം
ചിന്തനകൊണ്ടതിവിമലാത്മാവും
ചിന്തിതവിതരണസന്താനമാം
നിന്തിരുവടിയുടെ വരവുംപാർത്തു
പൂർത്തെൻമൊഴിയവൾതന്നിലുള്ള-
ത്തെന്തിനാണെന്നൊന്നു ചൊല്ലുതിരാമ!

[illegible]
കാമപരവശ! കാരുണികോത്തമ!
മാമകദുരിതനിവാരണമതിനൊരു-
പായമതിനിനിയരുളീടേണം!
ഇങ്ങിനെ വളരെ പ്രാർത്ഥിച്ചുംകൊ-
ണ്ടംഗനമണിയവൾ വാണീടുന്നു
[illegible]
മംഗലമതുക കണ്ണാസിരസ്സ്!
[illegible]
[illegible]
[illegible]
ഇതിനൊരുകാരണമതു ചൊല്ലാലും
[illegible]
[illegible]
[illegible]
പതിയൊരു[illegible]വസിക്കുംകാലം
[illegible] മുനികല-
പുംഗവകാരണമതു ചൊല്ലാലും;
[illegible]
[illegible]
[illegible]കാരണ-
മിങ്ങിനെ മുനിവർ നന്ദിച്ചുള്ളു.
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

ഇങ്ങിനെ മോദമൊടമരേശൻ താൻ
ഇങ്ങിനെയുള്ളൊരു രാത്രിയിൽ വേഗാ-
ലങ്ങു ഗമിക്കുന്നേരമൊരു വഴി
ഭംഗിയിലൊരു വനമവിടെക്കണ്ടു
ഗൌതമമുനിയുടെയാശ്രമദേശം
കൌതുകമോടതു കണ്ടമരേന്ദ്രൻ
അതിശയമോടൊരു പൂങ്കാവും പൂന്ത-
[illegible]
[illegible]
[illegible] സമയേ.
അളികുലഘനസന്നിഭമാം വേണിയും
അത്ഭുതമാകും നിടിലപ്രദേശവും
രതിരമണകരകമലചാപത്തിനേററവും
ഉതകുമകനചില്ലിവില്ലാട്ടവും
കമലദളവിമലരുചികണ്ണിണഭംഗിയും
കാതിണയിരമോടൊത്ത കുണ്ഡലങ്ങളും,
തിലകുസുമസമമായ നാസികാഭംഗിയും
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
ആനന്ദമൂലമാം വലിത്രയശോഭയും
പുളിനമൊത്തു സജഘനമതികൃശമദ്ധ്യവും
[illegible]
[illegible]
കാമിനീമൌലിതന്നൂരുപ്രദേശവും
[illegible]
[illegible]
[illegible]
അത്ഭുതസൌന്ദര്യമോഹനാഡംബരം
സുരതരുണിജനമഖിലമപ്സരസ്ത്രീകളും
പരിചിനൊടു കാണ്കിലോ [illegible]

കമലാക്ഷിയെയിങ്ങിനെ കണ്ടു
[illegible]
വലശാസനനൊന്നു വിരണ്ടു
[illegible]
[illegible]
[illegible]

സൂക്ഷ്മാണനൊന്നകറ്റുള്ള
സ്വനായകമൊക്കെയെറ്റുള്ള
വിശ്വാസതിശയൊന്നെത്തുള്ള
സുന്ദരനെയൊന്നുകൊറ്റുള്ള
മാമരെറ്റുള്ള ഉണ്മ മോദ്ദേ ചാന്തു
സമയമേതാണ്ടു ചതിവളുവാന്തു
പുഷ്പങ്ങളെയൂഷിപകന്ന
ചനൊരിയലാശവള്ളന്ന
സുകമിനിമാരെതെന്ന
സുലീലയിൽ മോഹതിയന്ന
ഗുരിയതകന്നവിവരതചന്ന
മനോജ്ഞന്കാമമൂയന്ന.

ഉത്തമനായ സുയോധിപനിങ്ങിനെ
ചിത്തവിചാരം വന്നവേവിച്ചു
ത്തനായ സുയോധിപനപ്പാ-
ളുത്തൽവളർന്നവിസ്മയിച്ചുടനെ
കാരിനിമണികുലമകടശിരോമണി
ത്മിനിയതിലിവള്ളകയതായി
ഉല്പലലോചനയാതയെമോതിനി
പുത്രിയെത്തുവസിച്ചിരുന്ന
തിളുമായിളുവതരോ നമ്മുടെ
പുത്രരാത്രികളിവളൊടുചൊന്നാൽ
എങ്കിലുമവളുടെസവിധേ ചെന്നി-
ട്ടുകളെലിലം ചറമകയുള്ള
എന്നതെനിക്കിലുറച്ചു മഹേന്ദ്രൻ
ന്നിടമതിലവതരണം ചെയ്തു
സുന്ദരിമാർമണിതന്നുടെസവിധേ
ചെന്നവളോടു ചൊല്ലിയുമന്ദം.

ചഞ്ചലമൊഴിമനമടിപുണിയുന്നൊരു
സരസിജദളമിഴിശിവനേരകം
പോകിവനമതിലിങ്ങിനെതന്നെ
പരിചൊടുവരുവതിനെന്തൊരു മൂലം
വരുമായുള്ളൊരുസങ്കടമെന്തോ
വിലസീടുന്നൊരു ഗഹനേതാങ്ങ്
ചലനമതെന്നിയെനാംകൊള്ളുന്നവ
കണ്ടാമങ്ങളുമൊചൊല്ലാലും
സുകുമിതകോമളഗാത്രേ നിൻവര-
ങ്കലിയതന്താതസുകൃതിയതെന്നാം

പതിചൊല്ലചൊൽകമനോരമയോ നിന്റെ
പരമാർത്ഥങ്ങളശേഷവുമിപ്പോൾ
സുരകുലവരനുടെ ഗിരമിതുകേട്ടപ്പോ
സരസിജദളമിഴിചൊന്നാളേവം
മുനികുലമകുടശിരോമണിയാകും
മപതിഗൌതമമുനിയെന്നറിക!
നാമമഹല്യായിതിപ മമാത്മം
മാർകമെന്നറിയേണമിതിപ്പോൾ
കാമസമാനകളേയെന്നാണുവ
നാമമതെന്നതു ചൊല്ലാമപ്പോൾ!
ഇത്തരമവളുടെ വാക്കുകളിലും
ചിത്തരസത്തോടു കേട്ടമരേശൻ
സന്തതമതു ഗുണമാംഗിയോടപ്പോൾ
ഉത്തമമതും ചെയ്യാനതിരമ്യൻ
നമരായിപകനൊന്നു പ്രതിചൊല്ലു
കമലാനനയാം നീയറിയേണം
വിമലമതേ! തവ കോമകർണ്ണകണ്ണി-
ട്ടതികച്ചുഹലമുവാകനെ
മട്ടാലും മൊഴിയാളേ! നിർമ്മല
മാട്ടകം ഞാനും നമ്മുടെ മാറിൽ
ചുഴ്ന്നാനമ്മ ചെയ്തു പുണർന്നി-
ട്ടൊട്ടു രമിപ്പിച്ചീടുകതാപം
കളുമെരുമലർ ശരനുടെ ബാണം
പെട്ടെന്നവയിൽ കൊണ്ടിട്ടെന്നുടൽ
നഷ്ടംവന്നവേവിലം മുനെ
യുവതിയൊടായിപുണർന്നീടും നീ
തളിരണിനാന്മമതനാതിവിവശനായ്
മതിയും കെട്ടങ്ങിരിക്കുന്നെന്നെ
മതിമുഖിയാളേയൊന്നുപുണർന്നാൽ
ചതിയായിട്ടൊരു ദോഷവുമില്ല
എന്നതുകേട്ടുമനോഹരമൊഴിനി
ജ്ഞസ്മിതമൊത്തു ചൊന്നാളേവം
ഉത്തമനാമേവാനേ ഏതേ
ഇത്തരമുള്ളതൊന്നീടുന്നതു
യുക്തമതല്ലെന്നറികമഹാമുനി
നത്തമതിന്നിതു കോപിച്ചാനേൽ
കോപിച്ചുമുനിവരനീശതനായ
ശാപവചസ്സുകളേറ്റും തിയതം

ചപലവൃത്തമതിനെത്രയുമോർത്താൽ
താപവുമതിനാൽ വന്നുചേരും
അറിവില്ലാത്തജനത്തോടിവക
പറഞ്ഞാലറിവുള്ളോർകളെല്ലാം
പറവാൻമാത്രമൊരറിവുനമുക്കി-
ല്ലറിയണമല്ലാസകലവുമോർത്താൽ
അറിമായങ്ങളെയറിയാത്തൊരു
മറിമാൻമിഴിയുടെ വചനമിതേവം
സ്മരശരവിവശനായീട്ടന്നേരം
സുരകുലനാഥൻ കേട്ടൊരനേരം
പെരുകിനചപലവശമാനസനായി-
ച്ചുന്നതപീനസ്തനിമുഖിയൊടുരചെയ്താൻ;
ഉത്തമഗുണഗണനിലയേ നിന്നുടെ
ഗിരമെത്രസുഖമെത്രയുമോർത്താൽ;
ഒരുഗതിയില്ലിഹനീയല്ലാതെ
പെരുകിനമലർശരതാപമൊഴിപ്പാൻ
എന്നുടെ ജീവനെരക്ഷിച്ചീടുക
സുന്ദരിമാർകുലമകുടമണേ! നീ
ബഹുമതിയോടൊരു മടപ്രാവിൻ
ചരിതമതിന്നിഹ ചൊല്ലീടാം ഞാൻ;
ഒരുദിനമൊരുവനതരുവിൻമുകളിൽ
പരിചൊടുതന്നുടെ പിടയുംകൂടി
മനസിജതാപമൊടാലിംഗിതനം
മനമതഴിഞ്ഞുരമിക്കും സമയേ
വന്നൊരുവ്യാധനതത്തരുമൂലേ
നിന്നൊരുശരമെയ്താനുരുബലം
പക്ഷിണിതന്നുടെ വക്ഷസ്ഥലമതു
ലക്ഷിതമാക്കിത്തീർന്നുശരത്തിൻ
പക്ഷവുമററുവിലപിച്ചുവളരെ
തൽക്ഷണമവനിയിലാശുപതിച്ചു
ചെന്നതെടുത്തക്കാട്ടാളൻതാൻ
പിന്നെയുമവിടെച്ചെന്നുവസിച്ചു;
തന്നുടെ പിടയെ രതിയുടെ മദ്ധ്യേ
കൊന്നൊരുതാപം സഹിയാഞ്ഞിട്ടതി-
ഖിന്നതമാകിനതരുശാഖയിലാം
ഛിന്നതപൂണ്ടുവസിക്കുന്നേരം
ചപലശരാസകിരാതൻ അതിനെ
പരിചൊടുകണ്ടപ്പാരാവതവും
പെരുകിനകൃപയവനുള്ളിലുദിച്ചു
പരിഭവമെല്ലാം തീർന്നിലപ്പാരം;
പട്ടിണിയിട്ടുകിടന്നിട്ടന്നൊരു
കാട്ടാളനുടലിലുള്ളൊരുമാംസം
ചുട്ടുഭുജിപ്പാനഗ്നിയുമുടനേ
പെട്ടെന്നവിടെക്കൊത്തിക്കൊണ്ടു-
ന്നിട്ടുകൊടുത്തവനാദരവോടെ
ഇഷ്ടനതായകിടന്നുമുടനേ
ചുട്ടുഭുജിച്ചുകപോതിയെവേഗം-
മൊട്ടും തൃപ്തിവരാഞ്ഞിട്ടവനും
ദൃഷ്ടിതിരിച്ചുവനോക്കുന്നേരം
ശിഷ്ടനതായൊരുപാരാവതവും
കഷ്ടമിതെന്നുമനസ്സിലുറച്ചു
തന്നുടെദേഹവുമവനുഭുജിപ്പാൻ
ഖിന്നതയെന്നിയെദാനം ചെയ്തു.
വഹ്നിയിൽ വീണുമരിച്ചാനുടനേ
ധന്യനതായകപോതപ്പക്ഷി
ചെന്നതെടുത്തു ഭുജിച്ചാനസമയേ
വന്നിതുതൃപ്തിയുമായവനേററം
ഉന്നതമതിയായുള്ളജനങ്ങളും
ഇന്നതു ചെയ്യുമെന്നില്ലല്ലോ

സുരകുലവരനുടെ ഗിരമതുമേവം
പരിചൊടു ശ്രവിച്ചോരു ചലമിഴിയും
സ്മരശരവിവശയതായവളേററം
വിരവൊടു നിരൂപിച്ചു ശശിവദന
മരതകമണിമയതനുലഘനാ
സരസിജമിഴികളൊടിടകലർന്ന
വരസുമതികൊണ്ടു പറച്ചുതെല്ല
പെരുകിന സുഖമൊടുരമിച്ചുവാഴ്കം
ഹരിയുടെ ഉത്തമതനുസംഗമം
തരുണിമാർക്കു പാർത്താലതി ദുർല്ലഭം;
കരമതിലിഹവന്നതിസുകൃതം
തരുണിമാർ സുഖമിലവെടിഞ്ഞീടുമോ?
കരമതിലകപ്പെട്ട കനകക്കട്ട
പരിചൊടുകളയുന്നതു ചിതമല്ല;
ഇതിനാലൊരുദോഷം വന്നാലുടനേ
വിധിയെന്നോർത്താലുമ ശശിമുഖിയും.

സുന്ദരനായ സുരേശൻ തന്നോടു
തരികലർന്നു പറഞ്ഞതാളവം;
മൽകമനോഹരരൂപ നിന്നുടെ
കണ്ണിലുദിച്ചുള്ള കാമിതമെല്ലാം
വിരവോടു സാധിച്ചീടുക വേഗം-
ഇതിനിയതിനൊരു താമസമൊട്ടും
മധുമൊഴിയാളുടെ വചനമിതേവം
മതിയിൽതെളിവോടു കേട്ടൊരനന്തരം
സുമശരവശനായഹല്യയെ വേഗാ-
ലതിവേഗത്തോടു പ്രാപിച്ചിന്ദ്രൻ;
പലവിധലീലകൾ ചെയ്തുതുടങ്ങി
ലളിതകളത്തിൽ ബാണമൊരുങ്ങി;
കരിവരയത്തിനു തുടങ്ങി
പരിമളബിംബാപൂരണമെങ്ങി
സുഖമൊടുകൂടിരമിച്ചു സുരേശൻ
മധുമൊഴിമണിയൊടു കൂടിയനന്തരം
അവളുടെ വിരതിവിവിച്ചൊരു സമയേ
കാമമനോഹരനായ സുരേശൻ
മന്ദസ്മിതവും ചെയ്തുപുണർന്നു
മനുമതമവളോടുരചെയ്തു;
എന്നാലങ്ങു ഗമിക്കുന്നിഹ ഞാൻ
തിന്നാലതിനൊരു വിഷമത്തിലരാം
നിന്നുടെ വല്ലഭനിവിടെ വരുമ്പോൾ
എന്നെയുമവിടെക്കണ്ടെന്നാകിൽ
ഇന്നെതിരാമവനുടെ ഹൃദയേ
ശിനിതെന്നു ധരിക്കും നിയതം
ആതിനൊന്നിനുമിടകൂടാതെ
ആമമിഴി! ഞാൻ പോയീടുന്നേൻ;
ഇന്നും രാത്രിയിലിവിടെ വരുന്നേൻ
ഖേദം തുച്ഛിവിച്ചിട്ടില്ല
എന്നവളോടുരചെയ്തതിമോദാൽ
ചെന്നുപുണർന്നു നടന്നു മഹേന്ദ്രൻ;
സുന്ദരിമാർകുലമൌലിയുമുടനേ
ചെന്നുകുളിച്ചു നാല്ലുമദേദ
ചെന്നുവസിച്ചു മുനീന്ദ്രനവന്നുവ-
ശേഷണാശിയാതെയാതകലിയിലൂന്ന
അനുഷ്ഠിച്ചിട്ടമരാധിപനിൽ
സ്നേഹമൊത്തിക്കാംക്ഷയുമുണ്ടു;

എന്നാലു തന്നൊരുമല്ലുമുനീന്ദ്രനിൽ
നിദ്രയുമന്നുമുതൽക്ക തുടങ്ങി;
അന്നുരാത്രിയിലമരാധീശൻ
സുന്ദരിമണിയുടെ സവിധേ ചെന്നു
നാരിച്ചുതിസുഖമൊടു വസിച്ചു
പിന്നെയുമങ്ങിനെ നിത്യമതായി
പലനാളിങ്ങിനെ പുരുഹൂതൻതാ-
നലസാക്ഷിസമനായിരസിച്ചു;
പലകാലംവലയാനൊരുസംഗതി
വരമിഴിയാൾക്കുള്ളതുകൊണ്ടുവച്ചു
നാമരാധിപനിൽകാംക്ഷയുമുണ്ടു
കലുഷവിലോചനയാൾക്കതിനപ്രീതി
വിമലാത്മാവാം മാമുനിതാനൊരു
ക്ഷണമിതെന്നുമറിഞ്ഞില്ലറച്ചു.

നേരംവെളുപ്പാറാകും നേരമതവൻ
ചാരത്തുചെന്നുപതിചേർന്നുകൾക്കൊരുമ്പിലും
പാരംപൂണ്ടീടുംതന്നെരുൾകീർത്തന-
ത്തിരംഗമിക്കുംമുനി സാരംഗാക്ഷിയുമപ്പോൾ
ചാരത്തുചെന്നുസുരവീരനാടൊത്തുപല-
നേരംരസിക്കയുമൊരുമയോടെപരി
ചോടെ രമിച്ചുമുനിവീരൻനിയമംതീർന്നു
ചാരത്തുവരുന്നേരം ദൂരത്തുഗമിക്കയും.

കേഴക്കണ്ണിസംഗമമേറ്റവ-
രഴനാഴികരാവുള്ളപ്പോൾ
കോഴികരഞ്ഞുതുടങ്ങിയമഹേന്ദ്രൻ
മൊഴികളെയുംമുനീന്ദ്രനപ്പോൾ
പ്രീതനായെഴുന്നേറ്റങ്ങുടനേ
പ്രാതസ്നാനത്തിനുഗമിക്കും
മാമുനിപോയതറിഞ്ഞാലുടനേ
വാമവിലോചനയാളൊടുകൂടി
കാമമഹോത്സവമാടീട്ടധികം
പ്രേമമിയന്നുരമിക്കും നിത്യം
ഇങ്ങിനെ പലനാൾ പുരുഹൂതൻതാൻ
മംഗലഗാത്രിയൊടൊത്തുരമിച്ചു
തിങ്ങിനമോദാൽ വാണൊരുകാലം
പണ്ടു ചൊല്ലാക്കൊരു ചൊല്ലപിന്നെയു
രാത്രിയിലൊരുനാൾകൂടിക്കൊണ്ടും

പാതിരിയാതെ ഭുജിച്ചു മഹാമുനി
മാർത്താണ്ഡോദയസമയമിതെന്നാ-
ണ്ടോർത്തു നദിയിൽ കളിപ്പാൻ വേഗം
ഗംഗാപുളിനേ ചെന്നൊരു നേരം
ഗംഗയുണർന്നില്ലിപ്പുലരായ
സംഗതിയെന്തെന്നോർത്തു മഹാമുനി
പുംഗവനുത്തരപാവിലമതത്തിൽ
ഒന്നൊഴിയാതെയറിഞ്ഞു ചരിത്രം
നന്നിതുതാഴിലെന്നോർത്തു വസിച്ചു
അന്നേരം പുരുഹൂതനുമവരോ-
ടൊന്നിച്ചോരോ കഥകൾ പറഞ്ഞു
നന്ദിച്ചുവരു രമിക്കുന്നേരം
ചെന്നു കരേറി മുനീന്ദ്രനുമവിടെ
സുന്ദരിയോടൊരുമിച്ചു രമിക്കും
സുന്ദരനായ സുരേശൻ തന്നെ
ദൃഷ്ടനതായൊരു ഗൗതമനാകെ
ദൃഷ്ടികളൊന്നു കലങ്ങി മറിഞ്ഞു
മാമുനിവരനെക്കണ്ടൊരുനേര-
ത്താമയമേറ്റു സുരാധിപനുടനെ
കാമിനിയാമവളെയുപേക്ഷിച്ചൊരു
താമസമെന്നിയെയോടിമറയുന്ന
വന്നൊരുകോപാദ്ദ്യുവധിപനാം-
ടൊന്നുവിളിച്ചുരചെയ്തു മുനീന്ദ്രൻ
സുകൃതിയതായ സുരേശാ നിന്നുടെ
വികൃതികൾ കണ്ടു രസിച്ചേനിഹ ഞാൻ
യാഗം ചെയ്തു ഫലങ്ങളെയിന്നൊരു
ഭോഗംകൊണ്ടു നിവൃത്തിയതാക്കി
വേഗം പോകുന്നതിനു നിന്നവി-
വേകം കൊണ്ടൊരു കോപ്പുമില്ല
എന്നാലതിന്നായൊരു സമ്പ-
ത്തിന്നവകാശമളിച്ചീടേണം
പത്തുശതം സുന്ദരികളോടു-
ണ്ടൊത്തു രമിപ്പാനായി നിനക്കു
പുത്തനതായൊരു ലിംഗസഹസ്രം
ഉത്തമനാകിയ നിന്റെ ശരീരേ
ഒത്തുമുളക്കണമെന്റെ തപസ്സുതു
സത്യമതെന്നാലെന്നുടെ ശാപാൽ
എന്നു ശപിച്ചു പുരന്ദരനെപ്പുന-
രന്നു പറഞ്ഞിതഹല്യയൊടേപ്പോൾ

"കഷ്ടം മാനിനിമൗലേ! നിന്നുടെ
ചേഷ്ടിതമെത്ര ജുഗുപ്സിതമോർത്താൽ
ദുഷ്ടനതായൊരു വന്നില്ലാത്തി-
ട്ടൊട്ടു കൊതിച്ചുമരവും സമയേ
കിട്ടിയവനൊടു കൂടിപ്പുരിചിനൊ-
ടിഷ്ടസുഖങ്ങൾ ഭുജിച്ചാലും നീ!
കുവലയനയനേ! നിന്റെ മനസ്സിൽ
കപടമതിങ്ങനെ തോന്നുകമൂലം
കപികുലമംഗനമാരും സമമെ-
ന്നുപമിക്കുന്നു സൂക്ഷ്മമതോർത്താൽ
കുടിലവധൂജനമകടമതെന്നിൽ
കുടിലതകാരണമിന്നു മുതൽക്കു
കഠിനമതായൊരു ശിലയായ്പ്പോക
കഠിനതയിങ്ങിനെ കാട്ടുകമൂലം
താപസവരനതി കോപമിയന്നു
പാവകനെന്നതു പോലെ ജ്വലിച്ചു
ശാപമതിങ്ങനെ കൂട്ടിയനേരം
താപമിയന്നു വിറച്ചുടനഹല്യ
എന്നൊരു മോചനമതിനെന്നോർത്തതി-
ഖിന്നതപൂണ്ടു വിലാപിച്ചവളും
തന്നുടെ പതിയുടെ ചരണസരോജേ
ഖിന്നതപൂണ്ടു കരഞ്ഞു വസിച്ചു.

കരുണാജലരാശിയാം മാമുനീന്ദ്ര വിഭോ!
കരുണമയി തോന്നുവാനായുന്നമിക്കുന്നേൻ
ശരണമിഹ ത്വൽകൃപയെന്നിയെ മറ്റില്ല
ശരണമിഹ ശാപമോക്ഷം ഭവാനിന്നു മേ
കരളിൽ മരുവുന്ന മേ താപമിന്നേറവും
കളവു പറവല്ല ഞാൻ മാമുനിരത്നമേ!
തരുണിമണിയിങ്ങനെ കേണുതൻ നാഥനെ
പരിചിനൊടു വീണു കൈക്കൂപ്പി നമിക്കയാൽ

പ്രീതനതായി മഹാമുനിതാനും
കാതരമിഴിയോടരുൾ ചെയ്തേവം
ഇതിനൊരു മോക്ഷം തരുവൻ ഞാനിഹ
മതിമുഖിയാളേ കേട്ടാലും നീ
പാരാവാരസുതാരമണൻ ഭൂ-
ഭാരമശേഷം തീർപ്പതിനായി
ഉത്തരകോസലരാജ്യേ ദശരഥ-
പുത്രനിരാമണിയായുളവാകും

കാലത്തുഷിയിലേറൻ തന്നുടെ
ഉണർന്നുകൊണ്ടു ചവിട്ടും നിന്ന
നീങ്ങുമിന്നെ ഭോഷ്ഷവുമപ്പോൾ
ഓർത്തുനോക്കയില്ലെൻ വചനം.
ഉണ്ടായിട്ടു തീരുകയില്ല
ഭീമം നീ കാട്ടിക്കൂലം
കഷ്ടമാളേ! എന്തിനു നിന്നുടെ
ഉൾക്കാമ്പിൽ പരിതാപം പൂണ്ടതു?
എന്നുടെ മോക്ഷവുമതുളിനടന്ന
ശ്രീരാമ മഹാമുനിതാനും
കാനനഭൂമിയിലായിവളഹല്യയു-
മന്നേരം ശിലയായിത്തീർന്നു
പിന്നീടസ്സുരനാഥൻ തന്നുടെ
മന്ദിരമാശുനടന്നിതു ബലഭിൽ.

ലഭിച്ചുടനെ ശാപം ഭവിച്ചതാപവുമെത്ര
വഹിച്ചു സങ്കടമേറെ നിറച്ചു മേനിയിലൊക്കെ
തെളിച്ചു ഭഗവും വന്നു മുളച്ചു താൻ തന്നെ
നോക്കി
ഞെട്ടി വേഗത്തിലങ്ങു ഗമിച്ചു സ്വർഗ്ഗത്തിൽ-
പോയി
വിരിച്ചു കട്ടിലിന്മേൽ കേറി ശയിച്ചുമുണ്ടുകളും-
കൊണ്ടു
പുതച്ചു തിലകംകൊണ്ടു മറച്ചു വാതലുമൊ-
ട്ടച്ചുതിലയുമങ്ങിളച്ചുതന്നത്താനോർത്തു [ക്ഷെ
ശേഷിച്ചു വസിച്ചു.

ഗീർവ്വാണേശനെ വന്ദിപ്പാനോ-
രുർവ്വശി ചെന്നു വെളുപ്പാൻ നേരം
വാതിൽ തുറന്നു കിടന്നൊരു സമയേ
താനതു കണ്ടു പറഞ്ഞാനേവം:
അന്നിത്രയുമിന്ദ്രനെയിപ്പോൾ
നിങ്ങളിലിഹ കാണ്മാനൊട്ടും
പതിനാഹലനേ! ഇന്നു നമുക്കൊരു
പനിയുടെ മീനമിതെന്നോ വേണ്ടു
ഇങ്ങനെകൊണ്ടു കിടക്കുന്നാൻ അവൻ
താനെല്ലാം പറഞ്ഞീടുന്നു
ഫലമെല്ലാം സുഖമില്ലനമുക്കിഹ
ദുഃഖമിതെല്ലാമെല്ലാം നീയും
ഇല്ലം ദേഹം വന്നാലുടനേ
ഉൾപ്പൂകനാഥനേ! ആളെയയച്ചാം

കല്ലായ് നിന്നുടെ വേദന ചൊന്നി-
ട്ടല്ലതെ സുഖമോടെ വസിക്ക
എന്നതു കേട്ടു പറഞ്ഞു സുരാധിപനി-
ന്നു മഹാനുടെ വാക്കുകളെല്ലാം
മുന്നമൊരിക്കലുമിതു ചെയ്യാതതു
മിന്നു ചെയ്യാനെന്തൊരു മൂലം?
നന്നായ് ബോധിച്ചില്ല നമുക്കു
വന്നീടും ദോഷമിതിനെന്നും
ഇത്തരമൊന്നു ചെയ്താൽ അവൻ ചൊന്ന-
സ്സുത്തമനിതുപോലെ പൂതപ്പൂ
സന്താപമങ്ങുവളിച്ചു കളഞ്ഞു
ചിത്തരസത്തോടു നോക്കുന്നേരം
ഞെളിനവമായൊരു ഭഗസഹസ്രം
സുഭഗതയോടവൻ കണ്ടൊരുനേരം
അതികഷ്ടം പുനരെന്നായ് വന്നു
മതിമുഖിയാളുടെ മനതാരിങ്കൽ.

നിർജ്ജരനാഥ സുമതേ അതി-
ലജ്ജയകന്നിതു കണ്ടാൽ
സജ്ജനങ്ങൾക്കവമാനമാണവനെന്നതുപോലെ
ദുർജ്ജനവാസനകൊണ്ടോ കഥിച്ചാലും (നീ)
എന്തൊരു ഭാവത്തിൽ പാരി എന്ത-
മെന്തൊരു കാരണമെന്നും
എന്തിനിനിയെല്ലാതുപായം എന്നുള്ളതും
ചിന്തിച്ചതുളക തന്നെ ദേവനിഹ (നീ)
ഇങ്ങിനെയുള്ളവനെ ഞാൻ മുമ്പിൽ
എങ്ങുമേ കണ്ടിട്ടുമില്ല
തൽക്കാലത്തിന്നു വന്നതാണിനി
ഞങ്ങൾക്കും ഞങ്ങൾക്കുമാപത്തിൽ നിന്നു
കഴിയുമതിന്നാലും (നീ)
എങ്കിലുമുണ്ടു വിഷമം കിമ്പിൽ
മങ്കമാരായിടം വേണം
അങ്കുരമതെയതിനു മുതിർന്നാലും
പങ്കജനാഭസഹോദരിയേ! (നീ)
പണ്ടുളതും വല്ലതേതും വ-
ന്നൊന്നു വിനോദിക്കുന്നേരം
ചിത്തത്തിലോരാവും നാണമുണ്ടായ്‌വരും
മത്തമാതംഗഗാമിനിമാർക്കിതസംശയം (നീ)

ഞാനിതുപോകുന്നെന്നും ചൊല്ലി
മാനിനിമാർ നടകൊണ്ടൊരു സമയേ
ഒന്നു വിളിച്ചു പറഞ്ഞു മഹേശൻ
വന്നാലും നീ ഉർവശിബാലേ!
നിന്നോടിതിന്റെ മൂലമശേഷം
ഒന്നൊഴിയാതെ പറഞ്ഞറിയിക്കാം;
നാരീമണിയായുള്ളൊരഹല്യയെ
ആരോമൽക്കണ്ണിനാലെ താനും
മാരശരാർത്തിയൊടവളൊടുകൂടി
സൈരമതായി രമിക്കും സമയേ
പാരാതവളുടെ കണവൻ കണ്ടഥ
പാരം കോപിച്ചുടനെ ശപിച്ചു
സാരംഗാക്ഷി! നീയിനിയിക്കഥ
യാരോടും പറയരുതേ ബാലേ!
ഒരുവനറിഞ്ഞാലപ്പോൾതന്നെ
പരിചിനൊടറിയും മറ്റുള്ളവരും
പരിഹാസങ്ങളുമാരംഭിക്കും
വിരുതന്മാർ ചിലരെന്നോടുള്ള
നാണംകെട്ടു വസിക്കുന്നതിലും
പ്രാണൻകളകയതേറെ നല്ലൂ,
എന്നാകാനനയാളെ ഞാനൊരു
കോണിലൊളിച്ചു വസിക്കുന്നായി
നിന്നോടാരാൻ ചോദിച്ചെങ്കിൽ
എന്നെക്കണ്ടില്ലെന്നുരചെയ്ക
സുന്ദരഗാത്രി! നീയിനിവേഗാൽ
നിന്നുടെ ഭവനേ ചെന്നു വസിക്ക
എന്നതു കേട്ടവൾ പുഞ്ചിരിയോടെ
മന്ദമിഹൈവ നടന്നുതുടങ്ങി;
ചെന്നവളഥ തന്നുടെ ഭവനേ
വർണ്ണിച്ചൻപൊടു വാണീടുന്നാൾ
മേനക ഉർവശി തന്നുടെ ഭവനേ
ആനന്ദേനഗമിച്ചൊരുനേരം
ആയവൾ മേനകതന്നോടു സരസം
മടികളൊഴിഞ്ഞു പറഞ്ഞുതുടങ്ങി:-
വൃന്ദാരകനായകൻ തന്നുടെ വാർത്തകളെല്ലാമെ-
യറിഞ്ഞേൻ
പെണ്ണായിതമൊരുവിച്ചുടികിൽ ചൊല്ലണമെ-
ന്നുരചെയ്തു
ആയതിനൊരു കാരണമുണ്ടതു കേൾക്ക മനോ-
ഹരശീലേ
ആയതമിഴിയാമൊരഹല്യയിലാശ മുഴുത്തു-
ള്ളം
ചോരയവനവൾസവിധേ ചെന്നു മെല്ലെമെ-
യവളെ
ആയതുകണ്ടവളുടെ കണവനതൊന്നുകയർത്തു-
ശപിച്ചു
ഭംഗമതായുള്ളൊരു ലിംഗമൊരായിരമിപ്പോൾ
വിശേഷാ-
ലത്യുന്നതമായായിരമിന്ദ്രന്നുടലിൽപോലെ-
ഭവിച്ചു
ആയതുകേട്ടു പറഞ്ഞു മേനകയതിനെ
മോദം
ആയതുവരണം ദേവേന്ദ്രനതു നന്നിവനെന്നും
രാജ്യം
നീചമുഴുത്തതിനാൽ വന്നതുമിന്നവനൊക്കെ-
നേരം
പേരയവനുടെ സവിധേ ചെന്നാലിനിവാനതു-
ള്ളൊരു ഭാവം
കണ്ടീടണമെന്നു പറഞ്ഞവളൊന്നു ചിരിച്ചു
മന്ദം,

നാരദനപ്പീടതന്നോടിടയും
തരുണീമണിയുടെ നടയുംപിന്നെ
കരിവരതുമ്പിക്കരമതിനധികം
പരിചൊടു വൃത്തമിയന്നുടെയും
അടിമുടിയിടയിലെ അഴകുകളെല്ലാം
വടിവൊടു പറവതിനിന്നു നമുക്കൊരു
പടുതയതില്ലൊരു പുരുഷന്മാരാൽ
ഉടനെ കാമമതുള്ളിലുദിക്കും;
അത്രമനോഹരയാകിയ പങ്കജ-
പത്രവിലോചന മേനകയാകും
സുത്രാമാവു പുരത്തു കിടക്കും
ചിത്രമതായൊരു ഭവനം പുക്കു
കരകമലാനനസമയെ വാസവ-
നതിപാരവശ്യം പൂണ്ടിതു ചൊന്നാൻ:
ആതുരനായിതു ചൊല്ലുക വേഗാൽ
നേരമ്പോക്കിനു സമയമിതല്ല;
ദൂരെപ്പോകണമല്ലെന്നാൽ ചില
സൈരക്കേടുഭവിക്കുമിദാനീം;

കാൺമാൻനമ്മുടെയരികത്തിങ്കൽ
ഇനിനിമേൽവരണമായിപ്പുറം
ഞാനക്കേട്ടുവെച്ചിക്കണമുള്ളിൽ
ഇനിനിമാരേ പൊറുക്കുന്നാലും
അവിയുടെവാക്കുകൾ കേട്ടവളുടനേ
പതിദേവനൊരുമവനോടേ ചൊന്നാർ
ഇതുകണ്ടന്നരതിമ്പാഴിൽ
ഭുവനങ്ങളിൽമില്ലിറയായിപ്പുറം
വ്രതനിഷ്ഠനേ! നിന്തിരുവടിയുടെ
വ്രതമഹോത്സമരിഞ്ഞെന്നിറഞ്ഞോൻ;
ജ്ഞാനിവ്രപാക്രുടിയതിന്ന
നാമെന്തൊന്നപിഴച്ചുവോകൾ
ഞങ്ങടിന്നാര തോലിപിന്നത്തെതേൽ-
ഞങ്ങടെനമ്മയരനെന്തെന്നെല്ലാം
ലക്ഷണമുള്ളൊരുനാരികളിന്ന
ലക്ഷമതല്ല വോരുടെനാട്ടിൽ
ഭക്തയാരവാനതിലൊന്നും
ലക്ഷ്യമായില്ലായിതുപോട്ടെ
സുഭഗേ! നിന്നുടെഔദ്ധ്യത്രകം
പളുതമൊഴിയാമിന്ദ്രാണിയെയും
പരിചിനൊടൊള്ളുമാനതിമോഷൻ
ഭണിയിലൊക്കെനടന്നതിനെന്തു
പെരകിന്നിയാമനാനിധിയായൊരു
പക്ഷിപജനിയിലാരെങ്കിലും;
പലനാളതിനായ്പ്രയോഗിച്ചു
ചലമിഴിയാളൊരുകൂടിമെച്ചു
സതിയാമവളുടെ ഏറയതിൻതാഴിൽ
ചിതമല്ലന്നതുതന്നെവിപ്പോൾ
പതിവ്രതമാരുടെയക്ഷമൊഴിച്ചാ-
ലതിന്നാരപാപം വരുവാനുള്ളൂ
ഖുരതയിന്നവോരുടെദേഹേ
തലമെന്നുവന്നുമുളച്ചുന്നാരിക;
മർദ്ദജാതിയിലൊരുവനപണ്ടൊരു
ദുർഘടമിങ്ങിനെവന്നതുകേൾക്ക
പെരിയൊരുവൃക്ഷമരപ്പതിനുള്ളിൽ
പരിചിനൊടപ്പുമടിച്ചുകരേറി.
   ഉച്ചുവാളുമുടന്തുറിക്കൊണ്ടേ-
അച്ചനന്ദനടകൊള്ളുന്നതസമയേ
മെച്ചുവന്നവിരവോടത്തടിമേൽ
ഇച്ചുയോടുകരയേറിയിതന്ന.
   "ഗന്ധർവ്വനും തടിയുടെമുകളിൽ
പൊങ്ങിഅപിയവനിട്ടുംകൊണ്ടു"
ഒപ്പുപിടിഞ്ഞിഴെന്നൊരുസമയേ
കെല്ലൊട്ടുവന്നിട ചന്തിയുതടിയും
എണ്ണിയറികിംപോലെയവനുടെ
അണ്ഡംപെട്ടുമരത്തിനുള്ളിൽ
ഒണ്ഡപ്പെട്ടുവിലാപിച്ചവനം
ഒണ്ഡധരനുടെ ഭവനംപുക്കാൻ;
എന്നതുപോലെയിന്നവോനം
വന്നുവെളിച്ചനെത്തിമതൊത്തിൽ
തന്നുടെരോദംകൊണ്ടെന്നിന്നു-
ധന്യതതേ! മന്ദരിലുറപ്പു
സ്നാനംകണ്ടജനങ്ങൾക്കെല്ലാം-
മനക്കുളിപ്പുരണ്ടൊരുവകയായി
സ്വാനത്തുള്ള ജനങ്ങൾക്കെല്ലാം
മനക്കേട്ടുവെച്ചുതിവിസ്മയം;
മുറയെന്നിൻറനിയെത്തെച്ചൊല്ലുന്ന
തോറവുംകൊണ്ടുവസിക്കും ഞങ്ങടെ
എറാംനിന്ദ്യത്തിനായൊരു-
നേറിക്കാർവരുത്തുവതു.
   ഇങ്ങിനെപരിഹാസകതികൾചൊല്ലി
നംശനാമണിയവർ പോയൊരുശേഷം;
തിങ്ങിനശോകംവാണുപുരന്ദര-
നെങ്ങുംപ്രതിവിധികാണാതെതിനാൽ;
ഒണ്ഡംകൺമാനായിപ്പലപല-
പെണ്ണുങ്ങളുമഥയാത്രതുടങ്ങി;
വിണ്ണവർനാഥനകാട്ടുകളുവതൊത-
വണ്ണംപലവകസമ്പാദിച്ചു
വെററിലപുകയിലമതിക്കായും
മററുംപലവക കാഴ്ചദ്രവ്യം
തെററെന്നിവകൈകയിലെടുത്തഥ
കററക്കുഴൽമണിമാരുനടന്നു!
സുരപതിതാനെവാണതളിരും
പെരിയൊരുമണിയറതന്നിൽചെന്നു
സരസിജമുഖിമാർ പുറവാതുക്കൽ
പരിചൊടുചെന്നുകരന്നൊരുസമയേ

ഗംഗാതരംഗം തിങ്ങിയുള്ളതി
ഭംഗികലർന്നൊരു ഗംഗാസരസ്സും
അംഗനമാരവർ കണ്ടൊരു നേരം
തിങ്ങിനമോദം കലർന്നു വസിച്ചു
ഉക്കൽ പിടിയും വച്ചു പാടുക
പിക്കെന്നങ്ങു പുറത്തുകടന്നു
കളമൊഴിമാരവർ പലതരമെന്തി
കളിവചനങ്ങൾ ചൊന്നുതുടങ്ങി.
ഗീർവ്വാണനാരിമാർ കേട്ടുകൊണ്ടവിടെ
ഗീർവ്വാണരാജന്റെ വൃത്തമെല്ലാം
സർവ്വമറിഞ്ഞുഞാനൊരുദിനം പാർക്കയാൽ
ഗർവ്വമതിന്നുനിദാനമല്ലോ
വൃന്ദാരകാധിപൻ മോദമോടെ
മന്ദാരപുഷ്പമലംകരിച്ചു
സുന്ദരരൂപം ധരിച്ചുവനേകം
മന്ദിരംതന്നിൽ ഗമിക്കുന്നേരം
മാധുരിയാകുന്ന ഗൗതമന്റെ
ഭാമിനിയാകുമഹല്യതന്നെ
യാമിനിയിൽ തത്ര കണ്ടുമോഹിച്ചവൻ
കാമിനിതന്നുടെ മുമ്പിൽ ചെന്നു
വണ്ടാർകുഴലിയെ പ്രാർത്ഥിക്കാരി
തണ്ടാർശരലീലയാടിനമോദാൽ
ഉണ്ടായതിനാലകപ്പെട്ടുവന്നു
രണ്ടാളായ് ശ്രവിച്ചിട്ടുള്ളതാൻ
മംഗലഗാത്രിയഹല്യയോടും
സംഗമം ചെയ്യാനടനേതന്നെ
ഇങ്ങിനെവന്നുഭവിച്ചതിന്നൊരു
സംഗതിയെന്തുപറകയാലേ
ഇങ്ങിനെപണ്ടുഞാൻകേട്ടിട്ടില്ല
എങ്ങുമൊരേടത്തും നിർണ്ണയംതാൻ
അംഗനമാരോടുകൂടിവിനോദിച്ചുള്ള
ലിംഗംവളരെവിരിക്കുംപോലും
അല്പമൊരുമടമുണ്ടതിന്നു
ഉൽപ്പലനേത്രയെ പുല്കുന്നേരം
തൽപ്പതിയായമുനിവരൻ കണ്ടുടൻ
കെല്ലൊടനുഗ്രഹിച്ചെന്നു കേട്ടു.
ഇങ്ങിനെപലപല പരിഹാസം ചൊന്ന-
ംഗനമാർകളുരത്തുതുടങ്ങി

നങ്ങളുകേട്ടസുരന്മാരും സുര
പുംഗവനാം വജ്രിയുമന്നാളി
തങ്ങളിൽ ചെന്നുള്ളൊരവമാനിയി-
ലൊക്കെക്കാണാതെ നേരംവരു
ആലുപമുകളിലണഞ്ഞുകിടക്കം
വാവലതെന്നതുപോലെ നിരക്കെ
ശക്രൻതന്നുടെ ഭവനത്തിങ്കൽ
കെക്കനിറഞ്ഞുഭകാണാകുന്നു;
ഞായമുകളൊരുവിബുധന്മാരവർ
വായും പൊത്തിക്കൊണ്ടു ചിരിച്ചു
ഭാവമോടുംകൂടെക്കണ്ടിതെ ചൊന്നി-
ക്കാര്യംകൊണ്ടു പറഞ്ഞുതുടങ്ങി;
നമ്മുടെസ്വാമിക്കിങ്ങിനെവരുവാൻ
സംഗതിയെന്തിതുവിബുധന്മാരേ!
ഇന്നലെയോളം ഇങ്ങിനെയില്ല
ഇന്നിതുവരുവാനെന്തൊരുമൂലം
ഇന്നുവെളുപ്പിന്നു ഞാനെഴുന്നേറ്റു
ഇന്ദ്രനെവന്ദിപ്പാൻചെന്നപ്പോൾ
എന്തെന്നറിഞ്ഞതിലവനുടെ
ചന്തമിയന്നശരീരത്തിന്മേൽ
അവയവമൊന്നും കണ്ടതുമില്ല
അപജയമായ്വന്നല്ലോകാര്യം
കണ്ണും കാലും കൈയും മുഖവും
കന്നം ദന്തം താടിയുമെല്ലാം
സൂക്ഷിച്ചങ്ങിനെനോക്കിക്കണ്ടാ-
ലാസകലം കോശാകൃതിയത്രേ
ഇക്കോശാകൃതികണ്ടുതന്നെ
ചിക്കെന്നിങ്ങുവണങ്ങിപ്പോന്നു
ശക്രനിവണ്ണം വരുവാനെന്തൊ-
രതിക്രമമേതാൻ ചെയ്തിട്ടുണ്ടോ
വിക്രമമൊന്നുനിനച്ചെന്നല്ലാ
വിക്രമനസ്സുരവാണെന്നും;
നാരായണപദഭക്തനതാകിയ
നാരദമുനിയിക്കഥയെല്ലാം
പാരംകൌതുകമോടഥകേട്ടു
പാരിടമൊക്കെനടത്തിച്ചരിയും
കേട്ടവർകേട്ടവരൊക്കെച്ചൊല്ലി
ഛുദ്രക്കരിയസിച്ചുതുടങ്ങി

ട്ടിച്ചേട്ടാ ദേവാധിപനൊരു
വിദ്വിഷിത്തംവന്നതിനി കേട്ടോ
കേട്ടില്ലന്നോ! അങ്ങിനെയെന്തൊരു
കൊട്ടംവന്നുവെച്ചതിതെന്നോ?
പെട്ടന്നതാരെന്നവന്റെ ചരിതം
കേട്ടാൽ ചിരിയാമെന്നോ വേണ്ടൂ?
കാമാർത്തനായൊരഹല്യയി-
ലോമോരേ ചിത്തമുണ്ടായതിനാൽ
മുനിക്കുടിനടന്നൊരുകാര്യം
പാറിയവൻപലകറിയവളെ
കട്ടമാമുനിവരന്റെവേഷത്തെ
ഇട്ടവനും കരിതേപ്പിക്കും
മുട്ടാൽ മൊഴിയെക്കട്ട രമിപ്പാൻ
പെട്ടന്നവനവികിൽ നടക്കും
കിട്ടിയ സമയമതിന്നായവനും
മട്ടലർ ബാണവിനോദം ചെയ്യാൻ
ഇങ്ങിനെ പലനാൾ ചെന്നതിൽശേഷം
മംഗലശീലനതാമുനിമുഖ്യൻ
ഇങ്ങിനെയുള്ളൊരു തൊഴിലുഗ്രഹിച്ചി-
ട്ടങ്ങോർ നല്ലൊരനുഗ്രഹമരുളി
അംഗത്തിലൊരു പത്തുസഹസ്രം
ലിംഗംവന്നു മുളച്ചിതുപോലും
എന്താണം പുനരിങ്ങനെയൊരുകഥ
ചന്ദ്രാദികളെ കേട്ടില്ലെന്നോ
ഇങ്ങിനെയുള്ളോരവതാളങ്ങ-
ളെങ്ങിനെവെളിവിൽ നടന്നീടുന്നു
ഒട്ടൊരുതെറ്റു കാട്ടിനടന്നാൽ
ഒട്ടും പരിഹാസം പലരപ്പോൾ
മട്ടതിനില്ലെന്നു വന്നാൽ
കേട്ടും വന്നു ചെവിക്കും ദൂനം
ഇന്ദ്രൻ താനെന്നാകിലുമിന്നീ
മന്ദമിങ്ങിനെ കാട്ടീടാമോ?
ഭൂമിയിലൊരു കോണിലിരുന്നാൽ
ധന്യനതെന്നു നടിച്ചു വസിക്കാം
ശിവ! ശിവ ശിവ! യിങ്ങിനെ പറഞ്ഞൊരു
ഭണ്ഡകൊതിയന്മാർ തീർന്നിട്ടില്ല;
എങ്കിലുമിന്നു ചോദ്യം പറഞ്ഞൊരു
ധർമ്മപഥത്തൊഴിൽ കാട്ടിയതാരാൻ

സൂര്യൻ തന്നുടെ തേരതെളിപ്പാൻ
സാരഥിയാരായതരുണൻ മുന്നം
പാരതവന്റെ മുമ്പിൽ ചെന്നൊരു
വാരിജലോചനയെന്നതുപോലെ
സ്ത്രീയുടെ വേഷം കണ്ടപ്പോളം-
ന്നിനൻ കാമമുണ്ടു പിടിച്ചു
ഒരിയതെന്നു തന്നെ നിനച്ചു-
ക്കാര്യപ്രാപ്തി കഴിച്ചിതുപോലും
പുത്രന്മാരൊരു കൂട്ടമതിക്കും
പുത്രനെയെങ്ങാൻ കേട്ടില്ലേ
വമ്പന്മാരുടെ തൊഴിലുകൾ ചെയ്യാൻ
വമ്പലായിട്ട ചെവിക്കേയുള്ളൂ.
ഇങ്ങിനെ പലവക മന്നവന്മാരുടെ
തിങ്ങിന പരിഹാസങ്ങൾ ചെവിച്ചു
മങ്ങിനമുഖമൊടു വന്ന പുരന്ദര-
നൊന്നും പ്രതിവിധി കാണാഞ്ഞതിനാൽ
ന്നക്കാലത്തു ബൃഹസ്പതിയാകിയ
ചൊൽക്കൊണ്ടീടും ദേവാചാര്യൻ
ഇക്കഥയഖിലം കേട്ടൊരു നേരം
ഉൾക്കമലത്തിൽ വളർന്ന വിഷാദം
വെക്കം ചെന്നു സുധർമ്മയതാം സഭ
പുക്കസുരന്മാരോടരുളിച്ചു
വല്ലാതിങ്ങിനെ നമ്മുടെ സ്വാമി-
ക്കല്ലൽ പിണഞ്ഞതു തീർപ്പാൻ ചൊല്ലിൻ!
നല്ലൊരു മാർഗ്ഗം ചിന്തിച്ചീടേണ-
മെല്ലാവരുമിനി ദേവന്മാരേ!
ധർമ്മവിരോധമതായിട്ടുള്ളൊരു-
കർമ്മമനുഷ്ഠിച്ചീടുകമൂലം
ദുഷ്കീർത്തിയാമിവനോർത്താലിതിനൊരു
ശർമ്മം വന്നു ഭവിപ്പാൻ വിഷമം
എങ്കിലുമതിനൊരുപായമിതാണീ
യെങ്കലുദിച്ചതു ഞാനതു ചൊല്ലാം
ശങ്കവെടിഞ്ഞിനി നിങ്ങളശേഷം
ശങ്കരഭക്തന്മാരാകും മുനിപദ-
പങ്കജമതിൽ വീണാശു നമിപ്പാൻ
തൽകൃപകൊണ്ടു നമുക്കീനിലയിൽ
സങ്കടമൊഴിവാൻ കഴിവുണ്ടാകും
എങ്കിൽനമുക്ക ഗമിക്കല്ലല്ലീ!

ശങ്കമനസ്സിൽ തോന്നീടരുതേ
ഇങ്ങിനെ ഗുരുഗിരമേവം കേട്ടവ-
രൊക്കെ നടന്നു മുനീന്ദ്രസമീപേ
മംഗലശീലന്മാരവർ മുനികുല-
പുംഗവനാകിയ ഗൌതമമുനിയുടെ
പാദസരോജം വന്ദിച്ചനവ-
രതഃപരമേവ നമസ്കൃതി ചെയ്തു
ഇരുപതുമനുജന്മാരൊട്ടും കൂടി
പെരുകിനശോകകലാകുലരീടും
വിരവൊടു തന്നുടെ പാദസരോജേ
നമിച്ചിങ്ങിനെ കണ്ടൊരുനേരം
പരമദയാലുവതായ മുനീശ്വര-
നരുതരമവരോടരുളിച്ചെയ്തു
സുരവരരേ ലജ്ജയെന്തിനു സവിധേ
പരിചൊടു വരുവാനെന്തൊരു മൂലം
പെരുതായിട്ടൊരു കാരണമുണ്ടു-
മതു ചൊല്ലുകതിന്നു വിധാനം
കരണീയം പുനരെന്നാലതുപോ-
ന്നതു ചെയ്താൽ കഴിയുന്നതു ചെയ്യാം
എന്നതുകേട്ടു സുരന്മാരെല്ലാം
വന്ദനചെയ്തു പറഞ്ഞാരേവം
നിർജ്ജരരാജൻ തന്നെക്കണ്ടതി-
ലജ്ജിതരായിഹ വന്നു ഞങ്ങൾ
സജ്ജനമാനിതനായ ഭവാനാൽ
വർജ്ജിതനായവനവനുടെ ദോഷാൽ
ഊർജ്ജിതഭുജബലനാമവനപ്പോ-
ളാർജ്ജിതമായിതു ലിംഗസഹസ്രം
ദുഷ്കൃതികളൊക്കെ വെടിഞ്ഞതനീതിവിശാ-
ലാർത്തിവളർന്നു തളർന്നു ശരീരം
ചടുലവിലോചനകളോടും ചൊടിയുടെ
നടുവുമുറിഞ്ഞു കിടപ്പാനല്ലോ
ഉടയവനെന്നതു തന്നെ നിനച്ചു
വിടകൊടുക്കേണമിഹ കരുണാസിന്ധോ!
ജ്ഞാനിയതായ ഭവാനെയുമുള്ളിൽ
ജ്ഞാനമുദിച്ചതു കുറവുമല്ല;
ജലമതിൽ നില്ക്കും കമലദലത്തിനു-
വലിയൊരു അനുഗ്രഹമല്ലാ പറഞ്ഞാൽ
ജലപതിതാനും സൂര്യനുമെന്നതു-
പലപലശാസ്ത്രം ഘോഷിക്കുന്നു;

സ്ഥാനങ്ങളശേഷം വന്നു ഭവിച്ചാൽ-
ഗ്ഗുണമില്ലാകിലുമെങ്കിലും സൂര്യൻ
വരുണൻ താനും ദ്വേഷിപ്പിക്കും
കരുണയവർക്കതിനില്ലിപ്പോൾ
ശോഭകരം വളരെ ഘോഷിച്ചാലതു
സേവിക്കുന്നടിക്കും പിഴത്
ഭാവിയതെങ്കിൽ വിധിഗതിയെന്നേ.
ഏവനുമവയിതഴിപ്പാൻ കെല്പോ
അടിമലരിങ്കൽ നമിച്ചു കിടക്കും
അടിയങ്ങൾക്കൊരു വരമരുളേണം
കുടിലതപെരുകിന ഞങ്ങടെ സ്വാമി-
ക്കുടലിൽ മുളച്ചൊരു ലിംഗസഹസ്രം
വടിവൊടു പോവതിനായിക്കൃപയാൽ
ഉടനൊരു കല്പനയുണ്ടാകേണം
സുരവരരിവരുമിഴയൊടു ചൊല്ലിയ
ഗിരമിതു സകലം കേട്ടൊരു നേരം
പരമദയാലുവതായ മുനീശ്വര
നനുഗിരമവരോടരുളിച്ചെയ്തു
എന്നുടെ ശാപം നിഷ്ഫലമെന്നതു
വന്നുഭവിക്കയുമില്ലെന്നറിക
ലിംഗസഹസ്രം മറ്റൊന്നാക്കാം
നിങ്ങളിലുള്ളൊരു വാത്സല്യത്താൽ
അംഗങ്ങളിലൊന്നാക്കണമവനിനി
എണ്ണം കാട്ടുതിരിത്താഴിൽ മേലിൽ
വിണ്ണവരധിപതമരം ചെയ്തപ്പോൾ
കണ്ണുകളാക്കണമെങ്കിലതെല്ലാം
എങ്ങിനെയെങ്കിലതങ്ങിനെതന്നെ
നിങ്ങടെ, അഭിരുചിപോലെ ഭവിക്കും
മംഗലനിലയനനതായ മുനീന്ദ്രൻ
ഇങ്ങിനെ മോക്ഷകൃപമരുളിയശേഷം
തിങ്ങിനമോദമൊടൊത്തു സുരന്മാ-
രങ്ങു സുരോത്തമസവിധേ ചെന്നു
ലിംഗസഹസ്രം പോയിട്ടവനുടെ
അംഗം തന്നിൽ നിറഞ്ഞിതു നയനം
ഇംഗിതമുള്ളൊരു വാണിതുസുരകുല
പുംഗവനരിലസുരന്മാരൊട്ടും
ദേവാധിപനുടെ ശാപാനുഗ്രഹ-
മേവമിതെന്നു ധരിക്കുകമാരാ!

[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

മർത്ത്യപദത്തെച്ചൊന്നു രമിച്ചീ-
ട്ടുവസിച്ചവരോടു സമേതം
ഗതിമാനായൊരു രാമൻ തിരുവടി
മതിമാനാകിയ കൗശികനോടും
[illegible] രമിച്ചിട്ടു തദാ
[illegible] ചാപം കാണ്മാൻ.

അഹല്യാമോക്ഷം ഓട്ടൻതുള്ളൽ സമാപ്തം.

ബാണയുദ്ധം.

ഓട്ടൻതുള്ളൽ.

പണ്ടു മഹാബലി തന്നുടെ സുതനാം-
ബുധനായ് ശോണിതപുരമതിൽ
[illegible]
ക്രൂരൻ ബാണാസുരനെന്നൊരുവൻ
[illegible]
കരപങ്കജമുടയ ബാഹുസഹസ്രൻ
കണ്ഠീരവമൃഗപടലികൾ പോലും
[illegible] മതിയാകില്ലാ
[illegible] മുതലായ ജനങ്ങളു-
മിവനൊടുമവനെ വണങ്ങീടുന്നു
അതുമഹാത്മവിക്രമമുള്ളവ-
നതുകൽവെടിഞ്ഞു മഹേശപദത്തെ
ചിത്തകുതൂഹലമോടു മിഴാവും
ശക്തനടിച്ചു സഹസ്രകരത്താൽ
മുല്ലശരാന്തകനുള്ളിൽ തെളിഞ്ഞി-
ട്ടുല്ലാസേന പറഞ്ഞീവണ്ണം
നല്ലസമർത്ഥനഹോ നീയതിനൊരു
തെല്ലും സംശയമില്ല നിനച്ചാൽ
ചൊല്ലിക്കൊൾക വരം വേണ്ടുന്നതു
കില്ലില്ലതിനു തരുന്നേനിഹ ഞാൻ
എന്നതു കേട്ടു തെളിഞ്ഞഥ ബാണൻ
മന്ദസ്മിതവും തൂകിച്ചൊന്നാൻ
എന്നോ! വിസ്മയമെന്തൊരു വരമിതു
നിന്നോടിങ്ങു വരിച്ചീടേണ്ടു?
മുന്നം ഞാനോ കരുതിയതില്ല
നിന്നോടൊന്നു വരിക്കണമെന്നും
ഇംഗിതമിങ്ങു വരേണ്ടതു ചൊല്ലാം
ഇന്നു ഭവാനും പാർവതിതാനും
ഭംഗിയൊടെൻ ഗോപുരവാതുക്കൽ
പുംഗവവാഹന! പുത്രരുമൊത്തു
പെട്ടു നിതാന്തമുറക്കമിളച്ചിഹ
പാർത്തീടേണമിതെല്ലാനാളും
ശങ്കവെടിഞ്ഞു നേരം ബാണൻ
ഹുംകൃതിയോടീവണ്ണം ചൊന്നിതു
പങ്കജശരരിപു കേട്ടീവാക്കി-
ലഹങ്കാരം പെരുതുണ്ടതിനിപ്പോൾ
നീക്കുവതിന്നൊരു കഴിവുണ്ടല്ലൊ
നീങ്ങുകയും പുനരില്ല നിനച്ചാൽ
നീരജശരരിപു താനീവണ്ണം
നീതിയോടും മനതാരിൽക്കരുതി
നീരജരിപുധരനുള്ളിൽ വളർന്നൊരു
നീരസമേതും കാട്ടീടാതെ
ശങ്കരശങ്കരിമാർ സുതരോടും
ശങ്കവെടിഞ്ഞഥ ബാണാസുരനെ

കിങ്കരാവലിയെന്നു നന്ദന-
ങ്ങളാകിന ഗോപുരവാതില്
ങ്ങാറിനം കാത്തുനിന്നീടും
ജികയാദികൾ വാണീടും പലനാദം
പലതിനമിങ്ങിനെ ചൊന്നൊരശേഷം
ബലമേറ്റ ബാണാസുരനുടെ പുരം
കലിതകുതൂഹലമോടും ശിവഗണ-
കലശക്കപ്പി ഉണർത്തിച്ചീടിനാൻ:—
പാണിസഹസ്രമിനിക്കരുതിനാൽ
കണ്ടിയുമില്ലപ്രകാരം പാർത്താൽ
രണസമരമൊഴിഞ്ഞൊരു ദുഃഖത
ന്നതിനെന്തിനു ചെയ്യുന്നു?
മിന്നമഹാബലവിക്രമനായവൻ
ഒത്തുവരുന്നിവനെന്തൊരു കഷ്ടം?
പത്താലൊന്നൊരു തുല്യനൊരുത്തൻ
പത്തലതലില്ലാത്തതുമൂലമക-
ത്തുകളൊത്തു ചൊറിപ്പെട്ടാതെ വിരി
ഹത്തുവിറച്ചുവസിച്ചീടുകയോ?
ഉത്തമ വിക്രമനോടു രണത്തിനു
പാത്തുകൊതിച്ചു വസിക്കുന്നിഹ ഞാൻ
ചേർത്തിനിനമ്മിലുമിത്തിരി നേരം
ഉത്സവരണേ കളിച്ചീടേണം
എന്നിവചനം കേട്ടു മഹാദേവ-
നനമാകിയ കോപമടക്കി
പന്നഗഭൂഷണനന്നവനോടഥ
മന്ദമിട്ടുരം ചെയ്തീവണ്ണം,
ഉന്നതമാകിയ കേതുവിതെന്നാറും
ബന്ധിച്ചുള്ളൊരു നിലയുപരിക്കം
അന്നേരം പൂരുഷമകുടമഹാമണി
തന്നിഹനിന്നോടു സമരം ചെയ്യും
എന്നുള്ളവനിഹ നിന്നുടെയുൾക്കുതി
തന്നെയിട്ടു ശമിപ്പിച്ചീടും
എന്നതു കേട്ടു തെളിഞ്ഞിതു ബാണൻ
തന്നുടെ പുരമതു പുക്കുവസിച്ചാൻ
കൊടിമരമെന്നു മുറിഞ്ഞീടാതും
കൊടിയരണത്തിനു വൈകുന്നല്ലോ
ഇടിതിയടിച്ചു മുറിച്ചീടുകയോ
കാറ്റുപൊടിയെങ്ങു പൊടിച്ചീടുകയോ
കുത്തായുധങ്ങളൊടു സംഗരമതിനിഹ
പറ്റുവതാം പുരുഷനെന്നു വരുന്നു?
വിരുതേറുന്ന വിരവോടെ പുത്രൻ
തെരുതെരെയിപകയുള്ളിൽ വസിച്ചു
അതവും കാവലത്താനാളുവാനെ
മകളായുഷയെന്നൊരു ചെറുമണി
ശീതളമായൊരു മാളികമുകളിൽ
കോമളയാമവളാളികളോടും
കേളിവിനോദം ചെയ്തു വസിച്ചവൾ
മേളമിയന്നൊരു നിദ്രാവലയിൽ
നാളീകായുധനോടു സമാനൻ
കോമളരൂപൻ ശ്യാമളവർണ്ണൻ
നാളീകായതലോചനനാമവ-
ളോടിടചേർന്നു രമിച്ചാനൊരു പുരുഷൻ
പലതിശയിതനെന്നെണ്ണിച്ചുറയിൽ
നലമൊടു ഗാഢാശ്ലേഷണം ചെയ്തു
കലിതസുരതമനുകൂലമതായത
രസമവളുടെ ഹൃദയത്തിനു നൽകി
സുഖമവളറിയുമ്മുന്നുണർന്നേരം
കണ്ടവനെയാലിംഗനമിച്ചിച്ചു
ഉണരുമന്നേരം കാണാഞ്ഞവനും
ആണയതെന്നതും തപ്പികരഞ്ഞാൾ
ഗുണവാനാമവനെന്നതിലാ
ങ്ങേകമതിലെഴുമാമോദത്തോടെ
തരുണീമണിയാമവളുടെയുള്ളിൽ
ക്ഷണനേരംകൊണ്ടുളവാമഴലു
ഷണമായിതുമവനകിതെന്നത്
പണിപണിയായിത്തനനൊനാവളു
സരസിജശരനുടെ മുഴുപ്പിയുറപ്പി
ശരനികരങ്ങൾ പൊഴിച്ചുതുടങ്ങി
പരതരമൊഴിയതുകൊണ്ടുമയങ്ങി
പരവശയായിയന്നു തളർന്നു
പരിചൊടു തല്പേ വീണുകരഞ്ഞീ-
ട്ടവൾ മണിയറയുമഷയന്നേരം.

എന്തയ്യോ? ചെയ്തു ദോഷം ഞാൻ
ചിന്തിക്കിലീവണ്ണമെല്ലാം
സന്താപപൂർണ്ണയായിട്ടേവം
ഹന്ത കഷ്ടമെതിവണ്ണമവ
ബാധമിന്നിനിക്കു വന്നു ശിവ! ശിവ! (എന്ത)

എന്തെന്റെ കാന്താ! വഴിയെന്നെ
സന്താപിപ്പിച്ചീടുന്നു നാഥ
കാഴ്ചയെന്യേ ന്യായമെന്നു നിനക്കു
മോഹമെന്നു സാഹസങ്ങളിതൊക്കെ (എന്ത)
മായകൊണ്ടു മറഞ്ഞതും
ന്യായമോ ദുഃഖിപ്പിപ്പതു
മായമാത്രം കൈവെടിഞ്ഞു നാഥ
കായമാത്രം ചേർപ്പതിന്നു വരികിൽ (എന്ത)
യോഗ്യനാം ഭവാനിവണ്ണം
യോഗ്യമോ ചെയ്തീടുന്നതും
യോഗ്യതയ്ക്കിതൊരു പാപമെന്നോർത്തു തീർത്തിതിന്നു
ഭാഗ്യവാരിധേ ശ്രുണു (എന്ത)
ദുഷ്ടതയോടെന്തിവണ്ണം
കഷ്ടമിന്നു ചെയ്തീടുന്നു!
ദുഷ്ടനായിട്ടുനാരിയെ
ചേഷ്ടിതമിതെന്തു കഷ്ടം! (എന്ത)
കേൾക്കെടോ കുസുമശരോ നീ
വീരനെന്ന ഭാവംകൊണ്ടോ!
നാരിയാമെന്നെയെയ്യുന്നു
വീരനാകിൽ നേരെ വന്നു മാനസ
ചോരനാരെ ബാണമെയ്യുക നീ കിഴ (എന്ത)
നാണമില്ലനാരിതന്നെ
ബാണമെയ്തീടുവാനിപ്പോൾ
കാണ്മതു വന്നിതിന്നു ഞാനും തവ
പാണിവിക്രമങ്ങളൊക്കെ വീരവൈര്യ (എന്ത)

അംഗജമോഹാലോചനയേവം
ഭംഗിച്ചീടിനതാപത്താലെ
സംയോഗാദിനിനച്ചുകരഞ്ഞു
കാണസ്ഥാനമകേട്ടതിനപ്പോൾ
തരുണിയെവിടെ സമീപേ ചെന്നി-
ട്ടവയർമണിയുമിവണ്ണം ചൊന്നാൾ
എന്തൊരു കാരണമിന്നിവണ്ണം
സന്താപത്തിനു സംഗതിയെന്നും
എന്നെക്കൂടിയൊരു ചെയ്യണമെന്നോർത്തു
ചിന്താമാലോചനയാലെ
ചിത്തിതമത്തുന്നിനക്കെന്നാലതി-
ന്നതുമില്ലയുണ്ടായിപ്പിപ്പൻ
ഊഷാകന്യകിനാവിൽ പുരുഷനെ
ഉരമോടായുഷ്പാകന്യരീലോ!
വേലവിഷാദം ചെറാതിരാനും
ഉഷാഭോഗമതിന്നുള്ളതപായം
ഹന്നിതമെല്ലാമകലെ വെടിഞ്ഞി-
ട്ടെങ്ങനെയുള്ളതൃത്തമതശേഷം
ചാരുവാർകുഴലാളേ! പറകെന്നോ-
ടതരമെഴിയതിനേറ്റം
കനൽമക്ഷതമാനസയാകും
സുന്ദരിയാമുഷതാനുമുടനാം
ഇന്ദുമുഖിഗിരമേവം കേട്ട
മന്ദാക്ഷിന്നിതദ്ദാക്ഷരമുചെ.

ചിത്രലേഖേ സഖീ! കേൾക്ക
നാത്രഎൻ ദുഃഖകാരണം
എന്തു ചിത്രമൊരു സ്വപ്നം കണ്ടുഞാനിപ്പോൾ
സുന്ദരപൂരുഷനൊരുകൻ വന്നിവിടെ എന്നരികിൽ
മന്ദമന്ദം തെല്ലതിന്നിൽ ചേർന്നുകൊണ്ടവൻ
ഗാഢഗാഢം പുണർന്നിട്ടുമുഖമൊടുമവനെന്നെ
പ്രൌഢനാകുമവൻ പിന്നെ ഗൂഢനായ്പ്പോയി
പാരമുള്ള പരിതാപമോടുണ്ടായണങ്ങനെ
നാരിമൗലേ! സഖീ ഞാനും എന്തമോഹം-
ചെയ്വൂ
മോഹമെല്ലാം തെളിയുന്ന മോഹമുള്ളിൽ വളരുന്നു
ഹാഹാ! വെളുത്തീടുന്ന തുടന്നു! കഷ്ടം!
എന്തുമവനെന്നറിഞ്ഞീല ചിന്തകൊണ്ടുവല
ഞ്ഞു ഞാൻ
സിന്ധുരഗമനേ! തോഴി! ബന്ധുരഗാത്രി!
ഇത്തരം പറയുന്നതിനുത്തമയാം ചിത്രലേഖ
സത്വരം ചൊന്നതു കേട്ടാലെത്രയും ചിത്രം!

കളകവിഷാദം കളമൊഴിമൗലേ
കഴിവുണ്ടാകവനാരമിതിനിപ്പോൾ
കളിയല്ലിതിനിൻ വരനെയിദാനീം
തെളിവിൽ വരുത്തുവനരികെ ഞാനും
കളമൊഴിയിന്നീ ഉഴലിക്കരുതേ
കളകളമൊഴിനകലുള്ളവളേ!
തെളിവിനൊടിങ്ങിനെ ചൊന്നവളപ്പോൾ
കളിപാകല്ലേ തുലികകൊണ്ടു
സുലളിതകോമളനാം സുരവരനെ
സരസിജലോചന എഴുതുന്നേരം

ഇന്ദ്രാകൃതികണ്ടടനസുന്ദരി
നിന്ദിച്ചുവന്നതെന്നു ചൊല്ലാറാം
ചന്ദ്രനെയെഴുതിയതല്ലെന്നപ്പോൾ
സൂര്യനാകും വരുണനെയെഴുതി
ഭാവംകൊണ്ടല്ലെന്നവർകാട്ടി
ശമനിയുടനെ നിര്യതിയെയെഴുതി
ഭാസുരഗാത്രിയതല്ലെന്നപ്പോൾ
വായുവിനെയുമെഴുതിമനോഹരി
ധനദസംഭവനെപ്പിന്നെയെഴുതി
ധനദമിഴിയാളതുമല്ലെന്നാൾ
സുരലോകത്തെയശേഷവുമപ്പോൾ
സരസപ്പെൺകൊടിയാളെഴുതീട്ടും
അനുസരണം ചെയ്തില്ലാഞ്ഞുടനെ
സുരരിപുവരരെയശേഷവുമെഴുതി
ബുദ്ധിയവർക്കവരാരിലുമപ്പോൾ
ബോധം തെല്ലാഞ്ഞുടനെ തന്നെ
സിദ്ധന്മാരെ വരച്ചു കിന്നര-
കിംപുരുഷന്മാരെയുമുടനേ ച
ഗന്ധർവന്മാർ പലരെയുമപ്പോൾ
ബന്ധുരഗാത്രിയുമെഴുതീട്ടുടനെ
സിന്ധുഗമനോജ്ജ്വലനെക്കണ്ടിട്ടി
ബന്ധമതിന്നില്ലെന്നതുകണ്ടു
ബന്ധുരഗാത്രിയുമുടനേ താനന്-
വരരെ വരച്ചുതുടങ്ങിതദാനീം
കൃഷ്ണാദ്യന്ധകവീരന്മാരെയുട-
ലന്തരംഗകളുകന്നവരച്ചു
ഞ്ഞിവാരികർ പൊതുത്താതമാഗധ
ത്രിപുരനെ വരച്ചു കാട്ടി
ചന്ദ്രനെയുള്ളവനൊരു ചാരുൻ
കേളിൻഗുണമിയന്നകലിംഗൻ
കൊങ്കണേശനെ വരച്ചു കാട്ടി
പ്രകരനെയുമങ്ങിനെതന്നെ
പാണ്ഡ്യനൃപനെ വരച്ചു മനോഹരി
പാണ്ഡുപുത്രനെയുമതു വരച്ചു
ഗാന്ധിനാദ്യനൃപവീരശരീരം
ബന്ധമെന്നിയെ വരച്ചു കാട്ടി
അതുകൊണ്ടുമവർ തന്നുടെതാപം
തീർന്നതില്ലപുനരെന്നതു കണ്ടു

സുന്ദരാംഗിയവർ തൂലികകൊണ്ടു
തീർത്തുമെയ്യെയും വസുദേവനെയപ്പോൾ
ശുക്ലാംബരനാകിയകാമനീതിയാൽ
വൃഷ്ണിവംശകുലനാഥകളായ
ഭീകൃഷ്ണനെന്നായി
ഇന്ദ്രയാദവർ വരച്ചുമനോഹരി
ഗുണമിവനാകൃതികിങ്ങിനെ
തീർത്തുരസ്സിലവന്നിതുടനേനം
ഒത്തിവന്നു
തീർപ്പാൾ അതുരതിലുമില്ലാതീ;
എന്നതുകേട്ടപ്പോൾ ഉന്നതതര-
സുന്ദരാകൃതി വരച്ചുമനോഹരി
ഇന്ദുബിംബമുഖിയാളാമുദമൊടു
സുന്ദരാംഗമതുപാർത്തുപറഞ്ഞാൾ
കണ്ടിട്ടാണവനെന്നാലും
ഇന്നതിന്നവിവരമില്ലതിനിപ്പോൾ
കാന്തിയെയുള്ളവൾ മിവനെന്നാലെ
കാന്തനാശ്വസനമാകിലുമിപ്പോൾ
ഊന്നുകൊണ്ടുപറകല്ലതകിലിന്ന
പ്രാപ്തിയെ മവനെന്നുന്നം
ബുധിരോജിയതുരകട്ടനെയനി-
അഭിനവത്തിത്തതുകണ്ടു
ബുധിതന്നിലുടനെയുള്ളവയോരു
ലജ്ജകാരണമതൊടുമുഖിയായി
ട്ടതുനിന്നവിരൽകൊണ്ടുവരച്ചു
ചിത്രമെന്നതുമറന്നുടനെമല-
നാത്തികൊണ്ടവർമതിലുമമൊരു
ചിത്രമായ പതിതന്നുടെരൂപം
ചിത്രമൻപിനൊടുനത്തിച്ചുപുൽകാൻ
ചിത്രലേഖയുടനെയുരചെയ്താൾ
ചിത്രമെന്നതുധരിക്കമനോരമ
രാഗതോതിപറിതാപമതപ്പോൾ
നാരിമാർമണിതന്നിക്കളവായി
ഭോഗവാസനയിലേഴിത്തമനാസ്സാര
മാസ്യരാംഗിമരുവുന്നതുകണ്ടു
ചിത്രലേഖയുമുടച്ചു നാരീമവ
ളുപെണ്ണൊക്കയകലത്തുകളഞ്ഞതി-
സൌഖ്യമൊടുമവരിടാൻ സംഗതി

ചിട്ടവൻ പൂവമ്പനാലങ്ങു ബാലെ
എന്നെപ്പൊഴുതിവൾ ചൊന്നനേരം
സുന്ദരി നിന്നെക്കാണ്മതിനായ് ഞാൻ
ഉന്നതമായുള്ളിൽക്കൊതിച്ചു കാമം
നിന്നുടെ കൈയിൽ ഞാനിന്നിരിക്കുന്നു
ചേർന്ന മുഖാംബുജം കാണ്മതിനായ്
ഏതുമറിയാതെ മുന്നേരം
മുന്നേയണഞ്ഞിതു പിന്നെയുമിങ്ങ-
കൂടിയണഞ്ഞിരുന്നതിനാലും
ബാലകോമളനിരുവരും കൂടി
പൂമെത്തയിൽ ചേർന്നു പുണർന്നപ്പോൾ
സുഖമായിതന്നിലതിരിക്തമായി
മദനമൂർച്ഛയിൽ മയങ്ങി മുഴുകി
സിന്ദൂരമണിഞ്ഞു മനോഹരാംഗം
ബന്ധുരകായരിരുന്നതിവേഗം
സിന്ദൂരമായിട്ടുപൊഴിഞ്ഞു പിന്നെയപ്പോൾ
ബന്ധുരാംഗിയുടെ മേനിയിലൊക്കെ ചാർത്തി.

കരുണാനിധി മാധവപൗത്രൻ
തരുണാക്ഷിയോടും കൂടി
തരുണാധരമധു നുകർന്ന
പരിണയവുമേറെ മതിയെന്നു
വിരവോടു കളിച്ചു പലതും
രസിച്ചു മദിച്ചു വസിച്ചു
കളമൊഴിയിണിയായ നേരം
തെളിവോടു പുണർന്നിതു വേഗം
കുളുർകോമളമാം കുചഭാരേ
തെളിവോടു ചേർത്തു മുഹൂർത്തനേരം
കളമൊഴിയണിയുന്ന തെളിഞ്ഞു
സുമനസ്സുകളണിഞ്ഞു വിളങ്ങിയുടൻ
കളിവാക്കു പറഞ്ഞു രസിച്ചും
കളിയല്ലാ പലതും ചൊല്ലി
തെളിവോടു സുമശരം മനം ചിതറിച്ചും
കളിവാക്കു പറഞ്ഞു ചിരിച്ചും
പരിഹസിച്ചും വസിച്ചും സുഖിച്ചും മറ്റും
നല്ലവീടികളെല്ലാം കർന്നും
ഉല്ലാസമരിച്ചൂ നുകർന്നും
രതികേളികളിച്ചു മുടൻ
മതിമാനതളർന്നു കളിച്ചു പലവശം

ചെവർബാണനന്ദന തുടങ്ങി
അവർ കന്നകൾ ചൊഴിഞ്ഞു തുടങ്ങി
രതികേളിയിൽ കനക്കളേറ്റങ്ങി
മതിവിവശതയും പൂണ്ടു നടന്നങ്ങി
രതിയുടെ കളിയന്തരങ്ങളത്രയും.

ചൊല്ലെഴുമുഷതന്നോടെല്ലാമീവണ്ണമൊരോ
നല്ലവിലാസമാകിയെല്ലാം രസിച്ചു കള
വല്ലഭനതിലതിൽ വിശ്രമിച്ചനിരുദ്ധൻ
നല്ലണിയറയിൽ മല്ലാക്ഷിയോടും കൂടി
മറ്റുള്ള വിലാസമെല്ലാം നടിച്ചു തത്ര
കല്പകപൂമാണിമല്ലാർന്നനേരം കണ്ണ
ശല്യം തീർച്ചയിട്ടു ചെല്ലത്തെഴുന്നതി
വല്ലിയാമുഷയോടു ചൊല്ലുമോരോ രസങ്ങളെ
നെന്നെല്ലാം പറഞ്ഞുകൊണ്ടു നല്ലപോലെ സുഖിച്ചു
നല്ലാർമണിയാമുഷതാനും കണവനുമായ്.

ഇങ്ങിനെ പലദിനമങ്ങു കഴിഞ്ഞു
മംഗലരൂപികളാം സഖിമാരും
കണ്ണാഴിയാതെയുമുള്ളിൽ ചിന്ത-
ഞങ്ങളിലിങ്ങനെ ചൊന്നു തുടങ്ങി

ബാലികയാമുഷതന്റെ വാർത്ത
പാലിയിപ്പിനെല്ലാരും
ബാലികതന്നുടെ ആനനപങ്കജം
മെല്ലെത്തെളിഞ്ഞുവരുന്നതിനാൽ പ്രതി (ബാലി
പങ്കജനേത്രകം ചമ്പകം വെല്ലുന്ന
കൊങ്കകൾ പാരം തെളിഞ്ഞതും കാണുന്നു (ബാ)
പണ്ടൊന്നും കാണാത്ത ഭൂഷണമൊന്നിതാ
കണ്ഠത്തിലവൾ കണ്ഠത്തിൽ കാണുന്നു (ബാലി)
ബാലികമാർ കൊലുവാൻ കാലം പുലരുമ്പോൾ
പാരമിനാമജ്ഞം ചൊല്ലിമഴുന്നേരം (ബാലി)
കട്ടകം തന്നിൽ നാമൊട്ടേടം ചെല്ലുമ്പോൾ
ചെറ്റുന്ന ചെട്ടകം പൂട്ടിയിരിപ്പാതുന്ന (ബാലി)
മങ്ങിമയങ്ങിച്ചുമണ്ടു കാണാമപ്പോൾ
പങ്കജതിന്നുടെ കണ്ണുകൾ രണ്ടും (ബാലി)
രോഗമെന്നിങ്ങനെ ചൊല്ലുമാറുണ്ടവൾ
രോഗമല്ലയതു രാഗമത്രേ നൂനം (ബാലി)
മതമ്പാനെയുള്ളൊരു ദന്താധരങ്ങളും
തെളിഞ്ഞല്ലാ കാണുന്നതൊന്നും മൊഴിതന്നെ
(ബാലിക

ഇങ്ങിനെയുള്ളൊരു ബാണജതന്നെ കാന്തനേവനോ
എങ്ങിനെ കന്യകയെന്നു പറയുന്നു? (ബാലി)
ഇന്നിവൾ തന്നുടെ കാമുകനായി-
ട്ടുന്നതനാമത്തനാകുന്നുണ്ടിപ്പോൾ;
എന്നു വിസ്മയമെങ്ങിനെ വന്നിവ-
ന്നരമനതിലുകടന്നിതിനകത്ത്?
നമ്മിലൊരുവനൊരുത്തൻ പറയാഞ്ഞാൽ
ചെമ്മേവന്നു ഭവിക്കുമൊരുത്തം;
പക്ഷ്മളലോചനമാരിവണ്ണം
ലക്ഷണമൊത്തു നിരൂപിച്ചിട്ട്
രക്ഷകരാകിയ രക്ഷികളോടെ
ശിക്ഷണമങ്ങനെ ചെയ്യുന്നേരം
ഭീകളിവകൾ ബാണനോടപ്പോൾ
ശിക്ഷയിലങ്ങു പറഞ്ഞാരേവം;
കന്യകുലകനായൊരു കാമുക-
ന്യുന്നതനാകുന്നുണ്ടിപ്പോൾ,
മന്നൻ കേൾക്കയതിന്തിരിവേഗം
കന്യാഭവനേ ചെന്നു കരേറി,
പുരമെല്ലാം മുലയാളുമപ്പോൾ
ചുറ്റും പടവുമെടുത്തു നിരത്തി
പുരായുധസൂതന്മാരും കൂടി
ചുറ്റുമൊതുങ്ങി വസിച്ചീടുന്നു;
കന്യകതന്നിലുമന്നൻ സ്വജനനാ-
ർന്നായൊരു കോപത്തോടപ്പോൾ
ഇറ്റിച്ചൂടന ശരങ്ങളും പൊഴിച്ചു
കന്യകതന്നുടെ നാഥൻ പൗത്രൻ
നായിട്ട് ശരങ്ങളും പൊഴിച്ചവ
നൊന്നൊഴിയാതെ കുറഞ്ഞൊരുനേരം;
പന്നഗപാശംകൊണ്ടു മുറുക്കി
ബന്ധനമനിരുദ്ധനെയപ്പോൾ
അന്നേരം പുരമുറിതന്നിലടച്ചു
ഉന്നതബാഹുസഹസ്രൻ പോന്നാൻ
തന്നുടെ ഭവനേ പുക്കതിവേഗം
ചെന്നിട്ടു സുഖിച്ചുവസിച്ചാൻ.

ബന്ധനായുള്ളൊരനിരുദ്ധനെക്കണ്ടനേരം
മൃഗവിലോചനയാൾ ദുഃഖമനസ്സുതലത്തിൽ
വീണുരുണ്ടും പാണിമാറത്തു ചേർത്തിട്ട്
മൃഗവിലോചനയാളുള്ളു കേണുതുനേരം
ചെമ്മലത്തിൽ കത്തീടുന്ന വഹ്നിതന്നിലപ്പോം
സഖിമാരും തള്ളിക്കൊപോലെ വന്നിതപ്പോൾ
പലതരമുപചാരങ്ങൾ ചെയ്തും മാറീടുന്നു
പലപല വാക്കു ചൊന്നതെല്ലാമപ്പോൾ
ഫലമില്ലാതായി വന്നു വാരിധിയിൽ മേഘം
വരിനീരെന്ന പോലെയവർ നിന്നു
ദാഹിച്ചുതാൻ താനവൾ പിന്നെ യുവതികളാരോ
വാണിവിശേഷങ്ങളെ ഓതിയതി
എന്താകുന്നതെന്റെ ചെയ്യുമെന്നൊരു
വാഴുന്നോരു കോണിൽ നാനിരിച്ചുണരുന്നു
പാരിടം തന്നിൽ നാനിരമായൊരുനാളും
കുഞ്ജരവൈരി എന്നപോലെയന്ന
ബന്ധനായുള്ളൊരനിരുദ്ധൻ കോപിച്ചുഗ്ര
ബന്ധുവിരോധനായ് നിനകാലം
ഭോഗിനാഗപാശം നിരവെടിഞ്ഞുകൊണ്ടു
രാജകുമാരൻ തന്നെക്കാണാഞ്ഞിട്ട്
എങ്ങുപോയ് ഗമിച്ചവനെന്നുകണ്ടാത
മെങ്ങും ഗ്രഹിച്ചീടാതെ പോയവനെന്നു?
ഇന്നവനിരിക്കവതിനാവതുണ്ടി
ഇന്നവൻ ഞാനെന്നും ചിന്തചെയ്തു.
സ്വന്തനാമവനെക്കാണാഞ്ഞിട്ടുന്നല്ല
സുന്ദരിമാരും ദുഃഖസാഗരത്തിൽ
മങ്ങിമയങ്ങിമുങ്ങിപ്പൊങ്ങിവിരവും കൊണ്ടു
തങ്ങളുടെ നോക്കി സന്താപിച്ചും
നാലുമാസമിപ്പിണ്ണം ചെന്നൊരെയ്തെങ്ങും
ബാലകനെക്കാണാഞ്ഞങ്ങു ലോകരെല്ലാം
കാലുഴിഞ്ഞു മധുരിപുവിനോടങ്ങു ചെന്നു
ബാലകന്റെ വാർത്ത ചൊല്ലി വാഴുംകാലം.

നാരദമുനിവീണയുമായി
ദ്വാരകതന്നിൽ പുക്കൊരു നാളിൽ
നാരായണനും വന്ദവണങ്ങി
സാദരമർഘ്യാദികളും ചെയ്തു
ദ്വാരകവാസികളെല്ലാം നാരദ
പാദസരോജേ വീണുവണങ്ങി
ശ്രീനാരദമുനിയപ്പോൾ തന്നെ
ശ്രീമാധവനോടു കല്പിച്ചേവം
ശ്രീപതിനിന്തിരുവടിയുടെ പൗത്രൻ
ശ്രീദ്വാരകയതിലില്ലഞ്ഞല്ലി

ശബ്ദം പൂണ്ടു [illegible]ത്തി
മോദം പൂണ്ടു [illegible]ന്നു?
ബാണൻ [illegible]
[illegible]
കിന്നരിപ്പൊ[illegible]ന്നിലിരുന്നി
പ്രാണൻ [illegible]
ആശ്ചര്യമായ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
നാരദനിങ്ങനെ കല്പിച്ചു
യാദവരോടെ വിണ്ണവർ
നാരായണനരികേ [illegible]
നേരമേറ്റ [illegible]
വൃഷ്ണികളെല്ലാവരുമൊരുമിച്ചു
കൃഷ്ണൻ തിരുവടിയോടും കൂടി
ഇച്ഛിച്ചതുപോലെ [illegible]
കൃഷ്ണൻ തിരുവടിയോടു കൂടെ
നരകരിപു [illegible] മാധവൻ
നരകുലതിലക[illegible] കേശവൻ
[illegible]
കരിമുകിലൊടിടയും [illegible]
വിരവിനൊടു നൊടികയിൽ കൂടിബന്ധിച്ചുടൻ
സരസമൊടു നിറമധികമുള്ള പീലിത്തഴ
സരസിജവിലോചനൻ [illegible]
മധുമഥനനുള്ള പൊഴുതു [illegible]
മഹിമയൊടു [illegible] തിലകവും
ഗളമതിലണിഞ്ഞു [illegible]മാലാഹാരങ്ങളും
തുളസികുസുമമാലകളണിഞ്ഞുടൻ
കരമതിലൊട്ടു [illegible] ഗദയും
കരുണാകരനാമിതകുളക[illegible]പീതാംബരം
തിരുവുടയുമരയിലതി കുതുകമൊടു ചാർത്തുടൻ
പരിചിനൊടു പൊന്നരഞ്ഞാണമിട്ടങ്ങസാ
[illegible] സമതയണിതരണിയുമരുണ-
[illegible]

കരുണാനിധിയാമവൻ തേരിൽക്കരേറിനാൻ
യുവതികളുടെ മനമതിലും വനിതകളുടെ മെയ്യിലും
കനിവിനൊടു[illegible] വിളങ്ങിടുന്ന

ആനന്ദമൂർത്തിയെക്കണ്ടു [illegible]
ആനന്ദമോടു [illegible]
ആനതർ [illegible]കളും
[illegible]
മാനം നടിച്ചവർ തേരിൽക്കരേറിനാർ
[illegible]
ആലവട്ടങ്ങളും വെൺചാമരങ്ങളും
[illegible] കൊടിക്കൂറകൾ [illegible]-
[illegible]ങ്ങളും

പുറമേ പിടിച്ചിട്ടു [illegible] കൂടാതെ
[illegible] പടവെട്ടുവതിനായിട്ട
കോട്ടങ്ങൾ കൂടാതെ [illegible]
എട്ടുദിശി[illegible]
ആരവാരങ്ങളും സിംഹനാദങ്ങളും
[illegible]
[illegible] ശംഖങ്ങൾ [illegible]
മധുരതര[illegible] കാഹളം;
[illegible] നാദവും
[illegible]ഘോഷവും
നാരദവീണാ[illegible]നാദവും
[illegible]ഘോഷവും
[illegible]
[illegible] പടകളുടെ പടുതരനിനദവും.

അംബുധിശയനനാം [illegible]-
[illegible]കൃഷ്ണൻ
[illegible]-
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] പടനായകരുടെ പട[illegible]-
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

ക്കൾ കവിണത്തലയെന്നിവയൊക്കയിവരും-
ന്തെന്തൊരുകോലാഹലം
ക്കും ശരമില്ലാതനവധി വന്നു പറന്നീടുന്നു
ച്ചുത്തീടുന്നവിധങ്ങളെ ഭയപ്പെടാവൊന്നണ-
മിടപ്പോരം
കളമാഴിഞ്ഞുകെട്ടാതെ വെളുക്കന്തിനോടൂളുകൾ
ഭരമം
ഷമ്മത്താളുതെളാതെ പുളിപ്പുകൾകൾ കാറീടുന്നം
ക്കി ച്ചുതകളിലും പൊന്നുവതിരുവോത്തം
കൊള്ളയെ പടക്കിന്നിവരുടെ പൊങ്ങുക്കടി-
കൊടുക്കുന്നം
ഉരമേരിലോചൻ തന്നുടെ കല്പനകേട്ടവ-
രെല്ലാം
നമക്കുന്നും പലപലകോപ്പുകൾകൂട്ടിത്ത-
ളന്നീം

മിന്നിമിടക്കയുടക്കം തിമിലകൾ
മണ്ണറുമ്മളമെന്നുവിധത്തിൽ
കുഴലും പലവാദ്യങ്കൾ തിമിലകൾ
ടിളം കറയും കൊമ്പും കുഴലും
തമ്പിളവള്ളയും തമ്പുറന്നിവ-
യുകൊണ്ടു ജഗത്തു മുഴക്കി
ഞ്ഞാറിപ്പത്തത്തനങ്ങളൊക്കും
മാലിക്കനില മുറംത്തടിപ്പാളം
വാളും വെൺമഴു ഗദയും കുന്തം
മുസലം പരശു പരാശധവട്ടക
പല്ലന്നല്ലതെല്ലികളനവധി
പ്പുതരം ചിലരസ്ത്രസമൂഹം
ലാടക്കർ നല്ലകൃതകിലം ചുരികകൾ-
ട്ടികളോട്ടളിപ്പാട്ടളിയെന്നിവ
യൊക്കയെടുത്തുതിരിച്ചുവർന്നന്നെ
ചകന്മാരൊരുക്കു കൂടീട്ടൊരുവക
വർക്കംപോരകനാരരിയിൽ നിന്നാഥ
ചിക്കെന്നങ്ങുകടന്നാനടന്ന്
പോടിപടലങ്ങൾ കിളർന്നിരിഗന്തം
പൊടിപെരുമാറടനങ്ങുവിളിച്ചു
ട്ടിച്ചുതുമൂട്ടിട്ടുമപ്പോൾ
പൊട്ടിമരങ്ങുകൾ ഞെട്ടീടുന്ന
ഞ്ഞെട്ടിടിക്കസമാനാരവാരം
ചിട്ടക്കൊങ്ങുകളിച്ചുപുളച്ചും

മുഷ്ണമാനന്നടന്നീടവേ-
ളെട്ടും പൊളിയെല്ലാവാനികളുമും
താഴ്ന്നുജങ്ങടെ പവികളാരോതം
പൊട്ടിയെന്നെന്നുവലഞ്ഞു മമത്തു.

കളിച്ചും വിരവൊടു തുള്ളിമറിഞ്ഞും
വിളിച്ചും പുളച്ചുവഴിക്കു തെളിച്ചുമെൻ
കുടിച്ചുമദമൊടു കണ്ണുമിഴിച്ചും
മെലിച്ചുചിലർ പടമരിച്ചും തോന്നിച്ചും
തടിച്ചുഗജത്തിന്റെ കഴുത്തിൽക്കരയേറി
പൊടിച്ചുവില്ലുമന്യം ധരിച്ചുവീരന്മാർ
ചിരിച്ചുരാഗരോഷം ജ്വലിച്ചുമനതാരിൽ
സ്മരിക്കമുകന്ദനെക്കഴിച്ചു ബാണയുദ്ധം
തരത്തിലൊരുവാജിവരത്തിൽത്തരംകണ്ടു
പരത്തിക്കരുത്തന്മാരൊരുത്തരൊഴിയാതെ
തരത്തിൽവില്ലുമന്യം തിരപ്പെട്ടുതേരോ
രഥത്തിൽക്കരയേറിമുറത്തിലാവനാഴി
ധരിച്ചുവീരന്മാർ മരിപ്പാൻമടിയാതെന്യ
തരക്കേടൊന്നുമില്ലാതെതിരിച്ചുനിന്നിപ്പട
തിരിച്ചുതനതരം ബാണനിരിക്കം രാജ്യമെല്ലാം
വിറച്ചുപടകണ്ടുമെലിച്ചു നാട്ടുവാസികൾ (ട്ടരെ
തിരിച്ചുസേനയുള്ളിൽക്കെതിച്ചും ചിലർകൂ
വിളിച്ചുംകൊട്ടകൾതെളിച്ചും കാട്ടിൽകരേറി
ഒളിച്ചുംകൂട്ടപിരിഞ്ഞുവിളിച്ചും കൂട്ടുകാർ ചിലർ
പൊരിച്ചുംകച്ചമിതെണ്ടവലിച്ചും കെട്ടരമേരി
തിരിച്ചുംകെട്ടുകൾതട്ടിപ്പതിച്ചുംകൂട്ടുകാരങ്ങൾ
തറച്ചുംകെട്ടുചേർകണ്ടുചിരിച്ചും ഭൂസുരന്മാർ ചെന്നും
ജ്വലിച്ചുംകെട്ടുമെറ്റങ്ങൾ വലഞ്ഞൊരുതോന്നം-

പടവന്നിങ്ങുകരേറിനമ്മുടെ (ൽ
വടിയിരങ്ങളെട്ടുകണ്ടിപ്പൊള്ളു
വടിഞ്ഞനിവിടെക്കരണ്ടില്ലന്നം
പിടലിക്കൊന്നുതരുന്നതെന്നാം
പുടവയുടുത്തുതെളിഞ്ഞുനടന്നാ-
ലുടലുമുറിഞ്ഞുമരിക്കമിതെന്നും
പാളയമവിടെക്കണ്ടൊരുതടിയൻ
വാളുകളഞ്ഞുതിരിച്ചുനടന്ന
കേളപ്പനെങ്ങനമിനമ്മുടെ
കാളിപ്പെണ്ണുങ്ങളിടനന്ന
ഒട്ടിക്കൊളിയുതിട്ടിടപരനം

പെട്ടെന്നൊരുദിവസമാക്കിന്നെന്നു
കശ്മലിതെന്നു പറഞ്ഞുകൊണ്ടു
മട്ടോലുംമൊഴിമാർ പലരപ്പുറം
കെട്ടിയ പുതനംകൊണ്ടാഞ്ഞിട്ടു
ഒട്ടുവിളിച്ചുകരഞ്ഞു വലഞ്ഞും
കുട്ടികളെച്ചിലരെളിയിലെടുത്തും
കുട്ടിപ്പെണ്ണേ! വാ പറയട്ടെ
കുട്ടപ്പായരമെങ്ങുഗമിച്ചു
ഒട്ടുവളരെത്താരന്നാന്നിത്തം
കഷ്ടമിതെന്നാപറവാനുള്ളൂ
കൊച്ചിളയച്ചി! കേട്ടില്ലേനീ
അച്ചുതനമ്പടവന്നുകരേറി
കൊച്ചുകളോടുകളിക്കാംപിന്നെ
നിച്ചിലിരിയത്തിവെക്കുംവാനി
കഞ്ഞിച്ചാറെക്കണ്ടില്ലല്ലോ
പെണ്ണച്ചാരമെങ്ങുഗമിച്ചു
കഞ്ഞിപ്പെണ്ണിന്നുള്ളൊരരസ്യം
പെണ്ണിനെയന്വേഷിച്ചുനടന്നു
നിത്യവുമിങ്ങിനെയിവിടെച്ചെന്നു
നിച്ചിലിരിയതു പുന്നരമെന്നും
കൊച്ചുക്കാളിപറഞ്ഞതു മോഹാ-
ദിച്ചുതില്ലെന്നിപ്പോൾ തോന്നി
മാച്ചുരെന്നങ്ങൊട്ടാവിടെൻ
മാരണിമൂലമാരോടുംകൂടി
പടിമേലിരിപ്പായ്നേരം
പടയുടെവിവരംകേൾപ്പാനുള്ള
പടവന്നപ്പോളോടിയൊളിച്ചുമ
വിരുതുമാച്ചുരെന്നോ വേണ്ടു
കളിപ്പാൻഗികൾതന്നുടെവീട്ടിൽ
വിരുപണിചെയ്തുവസിപ്പാനല്ലും-
തൊരുഫലമില്ലാത്തടിയന്മാരുടെ
തടികൊണ്ടെന്തവിടെക്കവേണ്ടു
കെട്ടിയപന്തലിൽവന്നൊരുകൂട്ടൻ
കട്ടിക്കവണമുറിച്ചുനമുക്ക
കയ്യുമെടുത്തങ്ങനെയൊന്നു പറഞ്ഞാൽ
പെട്ടെന്നാരിക്കുട്ടിചന്തടിയൻ
വീട്ടിനകത്തൊരുപുരുഷൻവന്നാൽ
ഒപ്പം വരതിന്നും മടിയില്ലെന്നും

ഒട്ടില്ലിങ്ങനെപാരുപൊരുന്നതി-
നൊരുമതില്ലപറഞ്ഞെന്നാകിൽ
കുട്ടികൾനാലഞ്ചുണ്ടായിട്ടും
ഒട്ടുമൊരുമുമറിയുന്നില്ല
ഇങ്ങിനെയുള്ളസമർത്ഥന്മാരാപ്പട
വന്നൊന്നുള്ളവർ കേട്ടാതനേരം
തിങ്ങിനമിളിപ്പാതെതന്നെയാമെടി-
ട്ടങ്ങാൻപോയതുകണ്ടോ പാനിങ്ങൾ
കൊച്ചുകിടങ്ങളുനാലഞ്ചെണ്ണതി-
ലൊരുച്ചാകൊച്ചുകരഞ്ഞീടുന്നു
ഒന്നിനെയെളിയിലെടുക്കാംപിന്നെ
ഒന്നിനെക്കൈപിടിച്ചുനടത്താം
പിന്നുള്ളതിനെക്കൊണ്ടെന്തുപായം
കണ്ടില്ലൊന്നെങ്ങിനെവേണ്ടു
ഇങ്ങിനെപലപലതുംഗസ്യനിമാ-
രഞ്ഞുപറഞ്ഞുനടന്നുതുടങ്ങി
മങ്ങാതെ! താനെവിടെപ്പോന്നു?
ഇങ്ങോട്ടേക്കന്നടന്നിട്ടു കേടാ!
അങ്ങോട്ടിവഴിയോടിച്ചെന്നാൽ
തിങ്ങിനപടയിൽപെട്ടുമരിക്കാം
കാലിന്നൊരുത്തുനൂക്കണ്ടതിനാൽ
ഒരുവതിന്നും വശമില്ലാതായ്
പീലിക്കത്തിയെടുത്തൊരവൻ ഇത
കാലിണവന്ദിച്ചങ്ങുനടന്നു
തെക്കൻകത്തിയെടുത്തൊരുവിടാൻ
വെക്കംതെരുളിലതോറിക്കൊണ്ട്
ചെക്കനെയങ്ങുമറിഞ്ഞേഥനോക്കി
ചിക്കെന്നങ്ങുകടന്നുനടന്നു
വില്ലുംഅമ്പുമെടുത്തവരിയെ-
ക്കൊല്ലാമെന്നു നിനച്ചിട്ടൊരുവൻ
നല്ലൊരുവിരുതുകൾപലതുംചൊല്ലി
ച്ചെല്ലുന്നേരം പടകണ്ടായാൾ
വില്ലൊരുകട്ടിലൊളിഞ്ഞൊരുവണ്ണം
മെല്ലെപ്പോന്നിവനമ്പേ
നമ്മുടെയന്നും പടകളുമെല്ലാം
പരമവിടെച്ചെന്നന്നിറങ്ങി
ധീരന്മാരവർ ബാണപുരത്തിൻ
ഗോപുരസീമനിചെന്നുകരേറി

കണ്ണിൽതിരവടിയൊത്തബാണനെക്കൊ-
ന്നതമാകിനകൊടിമരമെയ്തു
ട്ടിൽമുറിച്ചുമറിച്ചതുനേരം
പൊട്ടിൻബാണനുമൊന്നുവിറച്ചു
മതിലുകൾ ഗോപുരമെന്നിവയെല്ലാം
ഒലിപവാന്മാർകത്തിയുടച്ചു
കളികലചൂട്ടമരൻകണ്ടുടനെ
കനാംതങ്ങളുമാവോളമുടനാൻ
മട്ടിനോടെവിവിടെപ്പത്തിരി-
ട്ടുനരെത്തുളിച്ചീടുന്ന
ദുഷ്ടമാരാഞ്ഞുമ്രികന്മൂലം
കഷ്ടം ചാവരുതങ്ങുകയുള്ളൂ
ശരവൃന്ദമല്ലിതിനോക്കിയിരിപ്പൂതു-
മക്കെമാടേറ്റപിന്നങ്ങിടേണം
ഇങ്ങിനെകല്പിച്ചുടനേതന്നുടെ
പുംഗവകന്ദ്രോകേറിവിവൻവരി
മന്നോട്ടെ ചന്തപിന്നങ്ങിത്തങ്ങളിൽ
ങ്ങിനെനിന്നകരണ്ടൊതനേരം
ആണ്ടയിലെറിഷൺമുഖനും പ്ര-
ദ്യുമ്നനോടേറ്റശരങ്ങൾപൊഴിച്ചു
ചെറുവലത്തിലുടകൾതിണ്ണിനാതന-
ഭേറുള്ളചൂതമാവരപ്പോൾ
സിന്ധുരമാനവരിപൂവായുള്ളോ-
ങ്ങകൈവാടിയുമസാകനാഥന-
ന്ധനെകൈവിട്ടുടനേതന്നെ
ബന്ധുരമേതമിയന്നുടനേരം
തന്നുൽകൊണ്ടുകളിച്ചുംതങ്ങളി-
ലന്യവിശാലമാമവർതമ്മിൽ
ഈഷ്യമകിനകാരണമാകും
വിനമവർനേരിട്ടപ്പോ-
ളീഷ്യകം ഞെട്ടിവിറച്ചു
വാടിപൂരവുമൊന്നുകലങ്ങി.
ബാണനങ്ങനുടൻസാത്യകിതന്നോടു
ബാണഗണത്തെപൊഴിച്ചു ഒരു-
ക്ഷീണമേരെയവൻതാനു-
മുന്നെപ്രത്യസ്ത്രമെയ്തുനിന്നു
ചൊല്ലിനാൻബാണനോ-
ളുസമോടവൻനല്ലസമർഥനൊടതെ-

വില്ലാതെടിതകത്തീടുന്നതുണ്ടതിനില്ലവികൃതെ
നില്ലടവില്ലേട്ടത്താവം ചെയ്യിന്നി [തും
ഇല്ലന്നവന്നകൂട്ടദ്രോഹ-
മില്ലതിനിനിങ്ങൊരുവല്ലതിനെല്ലമെ കല്യ! കരോ
മുല്ലബാണാരിൽകേതനെന്നല്ലാതെ [ശിരോ
ധരങ്ങൾകൊയ്യുവല്ലവാൻ മമ
തല്ലവിശേഷമന്തന്നുടെപുത്രന്റെ
പുത്രനെ ബന്ധിച്ചതും
ചൊല്ലിയന്നൊരുനിതമാനെയിന്നനി
മല്ലാക്ഷികൾക്കലിരയാം കൂടെ
മല്ലാരിതൻമുമ്പിൽവച്ചുവണങ്ങുകിൽ
കൊല്ലാതയച്ചീടുമെന്നെ.
ഇപ്രകാരംപറയുന്നൊരുസാത്യകി
തന്നോടതിരോഷത്താൽബാണൻ
ക്ഷിപ്രംശരങ്ങൾപൊഴിച്ചുതുകണ്ടവ-
നപ്രിയംപൂണ്ടതിനാൽ
ബാണരോഷത്തോടുരണ്ടുപേരിലയും
ക്രൂരാത്മാരായിനിന്നുകൊണ്ടു
ബുദ്ധിമാന്മാരവർതങ്ങളിലുണ്ടായയുദ്ധമതെത്ര-
ചിത്രം!

പലതരമെലവിധത്തിൽരണാങ്ങനെ
തെളിയുന്ന ചത്തുരംഗപുറത്തുമുള്ളോർ
ചലിക്കുന്ന ചിത്രംകാണും ജനങ്ങളെല്ലാം
ചലിക്കുന്ന ചോരപ്പുഴപലവഴിക്കും
കരത്തനാർഗദകൈയിലെടുത്തുകൊണ്ടു്
കരത്തേറും കരികളെ ചൊരിച്ചിടുന്നു
കരത്തിൽ വാളിളക്കികൊണ്ടെത്തീടുന്നു ചിലർ
കട്ടത്തു മുറിച്ചുകലെക്കളഞ്ഞീടുന്നു
ശരങ്ങൾ ഗളങ്ങളൂടെ നടന്നീടുന്നു ചില
രൊത്തുക്കം നോക്കിപ്പാരിൽ കയർത്തീടുന്നു
സമരേ വീണുമരിക്കും ജനങ്ങളെല്ലാ-
മമരസ്ത്രീകളോടൊത്തു സേവിച്ചീടുന്നു
കലഹം മുഴങ്കമായു് ചമഞ്ഞിതപ്പോൾ
കലഹപ്രിയമുനിയും രസിച്ചീടുന്നു
മലകളലഞ്ഞിളകിച്ചമഞ്ഞീടുന്നു
കടൽകലങ്ങീടുന്നു പാരുകലുങ്ങീടുന്നു
ചിലർ ചിലരോടേറ്റു പിണങ്ങീടുന്നു
ചിലരൊഴിച്ചീടുന്നു ചിലർ മരിച്ചീടുന്നു

കരകൊടിയർകളും മറിച്ചീടുന്നു
താഴെപ്പതിപ്പിച്ചീടുന്നു ഒരുത്തെ എയ്തീടുന്നു
കാളികളിതരം കണ്ടു രസിച്ചീടുന്നു
ഘോരകരിച്ചീടുന്നു നാദകരിച്ചീടുന്നു
ശയ്യയ്ക്കു പരാതിത്തിരിച്ചീടുന്നു
പോരിൽ ഭയമില്ലാത്തവർ കണ്ടു രസിച്ചീടുന്നു
മിടുക്കുള്ളവർകൾ പാഞ്ഞീടുന്നു
ബാണം പൊഴിച്ചീടുന്നു കാണക്കൊതിച്ചീടുന്നു;
വേലായുധനും പ്രദ്യുമ്നനുമായ്
കോലാഹലമൊടു സംഗരമുണ്ടായ്
വേല്പൂരിഞ്ഞു ഘോരം നാശം
മേഘാസംഗമനവപരാജി
ഘോരനിന്റെ വേലയെടുത്തീടാനും
ക്രൂരനല്പ്പിവനെന്നതു തന്നെ
ക്രൂരനാം ശ്രീ നാരായണനോ
ഒരുപിന്നങ്ങനെ നന്ദനവൃത്തി
അച്ചുതനാം നാഥനവിടെപ്പൂ-
ളിച്ചുകൊണ്ടു വന്നീടുന്നു
സച്ചിതാം മമ ദേഹം കിരീ-
ട്ടുച്ചാ വേദനസഹിയായ്കമൂലം
എന്നുനിനച്ചുട സുരഗണനാഥൻ
പോന്നതു ഭിക്ഷാലിരിക്കും നേരം
കടുവയെന്നതി നഗണനായകനും
കടുവരും കൊണ്ടാനകിയെന്നാൽ
നാടലിട പൂക്കാരങ്ങളും താച്ചി-
ട്ടതങ്ങനെതന്നെ തിരിച്ചു നടന്ന
കളിക്കയും ചിലരൊളിക്കയും ചിലർ
വിളിക്കയും ചിലർ പുളയ്ക്കയും
ചിലർ പനിക്കയും മോദമിളക്കയും
ഖേദം പെരുക്കയും പരം ഹസിക്കയും
അട്ടഹസിക്കയും ഞെട്ടുതിക്കയും
ചിലരൊളിക്കയും ചിലർപഴിക്കയും
പരുതയുള്ളവർ പിടിക്കയും പട-
ഞെരിക്കയും ഞെരിഞ്ഞടിക്കയും
അടർക്കളമൊക്കെപ്പാടിക്കയും വെട്ടി-
നടുക്കയും ചിലർ തിരിക്കയും
കരുത്തകലിയെടുക്കയും വരി-
യെണ്ണു ചിലർ തല്ലുകയും

ശരങ്ങൾ പലവിധമെയ്യുകയും
തലയറിക്കയും ഉരസ് മുറിക്കയും
പരന്നപടക്കിട്ടു തിരിക്കയും ഘോര
പരന്ന പെരുവഴിയൊലിക്കയും
ബാണകതികൾ തരിക്കയും ശരം
നിറന്നു മനസ്സാകെ മറക്കയും വില്ലു
മുറിച്ചുതടികളും തടിക്കയും
പടച്ചുനാരം കണ്ടു കടുത്ത കോപം പൂണ്ടു
മിടുക്കേറുന്ന ബാണനുടനു ശ്രീകൃഷ്ണനോടു
കടന്നണ്ണും ചുവത്തികൊണ്ടരുളു ദാമോദരൻ
എടുത്തു ശരം വില്ലിൽ തൊടുത്തു പ്രയോഗിച്ചു
കടുത്ത മാർഗ്ഗത്തിൽ കൊടുത്താനുടനേ
തൊടുത്തു ചില ബാണം തടുത്തിരസുരനും
കടുത്താനവൻ തന്നെക്കുത്തു ദേവന്റെ മകൻ
തടിച്ച ബാണമെന്നു നിനച്ചിടാതെ കൃഷ്ണൻ
ചൊരിച്ചു ബാണങ്ങളെ പാരെക്കണ്ണയച്ചു-
പടച്ചുമിടുക്കേറുന്നതങ്ങളെസുരനും [ബാണ
കടുത്ത ദോഷത്തോടും തടിക്കാതെയും ബാണം
തടിച്ചുയർന്നു താനും സമർത്ഥനാഥൻ താനും
നടിച്ചു പലതരമായ സമരം കണക്കെയും
ശ്രീപതിനാരായണൻ ശ്രീദശരഥപുത്രൻ
ശ്രീമഹാദേവൻ താനും വീരനാം രാവണനും
മാരണതരം യുദ്ധമതിൽ പോരതപോലെയും
ഘോരതരം സമരമുണ്ടായിതുടനേ.
പൊരിവുമപ്പുറവുമവരോടു പൊരിഞ്ഞിണങ്ങളെല്ലാ
ശൌരികൾക്കൃഷ്ണതടിവാർ
കരങ്ങൾ കൾക്കുരു പരശുപാശവിശിഖം
മറ്റെയെടുത്തുടനേ
അക്കരണോക്ഷ്ണാതിത്ത സുരരാജൻ
ബാണങ്ങളും വരിച്ചു
നാരായണനും പുനരുള്ള ബന്ധിച്ചു
ബന്ധിച്ചു ബന്ധിച്ചാ
ബന്ധലസ്ഥാനമൊടുത്തിതു മനം
തത്തെല്ലാംപൊടിയാക്കി
വാരിജനയനൻ സനാതനൻ കൃഷ്ണൻ
ശരങ്ങളും കൊലചെയ്തു
വിരേപ്പെരുമാളമയനാവൃകൻ
കൊല്ലിക്കൊണ്ടുടനേ
വില്ലുംകയ്യും മുറിച്ചു തഴപ്പാകും

കൊല്ലുന്നായുധമന്നേരം
വില്ലും കഴിയെ മലച്ചുമറിഞ്ഞു
ചെല്ലുമ്പോൾ ബാണനവൻ
ബാഹുതതീതിരിച്ചു വന്നാടി
അംബുജനയനൻ തന്നുടെ മുമ്പിൽ
ശംഖമൊലിയൊക്കിട്ടുവളം
തിന്നുകുന്ന മുകുന്ദൻ തിരുവടി
തിരിച്ചുടനേ പിന്നുതിരിഞ്ഞു
ഒന്നൊന്നുടനോടിച്ചാടി
ച്ചെന്നായതു മുറിയുമൊളിച്ചിട്ടു ബാണൻ
പുനരാശരസാസനത്തുന്നേരം
പരിചൊടവൻ പണി നിൽക്കുന്നേരം
തെരുതെരെ വീണുവിറച്ചു തുടങ്ങി
കരികാലരും കുതിരപ്പടയെല്ലാം
പുള്ളികളെല്ലാം പതിപ്പെട്ടതു
വീണുവിറച്ചിട്ടന്നു കരം
ഇളച്ചുടനവൻ പാരിതന്നെ
ഉള്ളിൽ തിരുവടിയും നിൽക്കിച്ചു
വില്ലുമൊഴിച്ചു വന്നു തുടങ്ങി
വൻപാരിതന്നൊടു സംഗരമപ്പോൾ
തോറ്റു തുടങ്ങി ശിവബലമപ്പോ-
ളോടുമതിപ്പതിനെല്ലതില്ലാഞ്ഞു
പോരുവതിന്നൊരു വഴിയില്ലാഞ്ഞു
മുറവിളിച്ചു കരഞ്ഞ ശിവൻ പരം
നന്ദനന്ദനനുടെ പാദസരോജേ
അതിനുതിചെയ്തതിലയമോടെ
ധർമ്മകിരണശരാ! പരിപാലിനാഥ
മുകുന്ദനേരശരാ! നാഥാന്നിയല്ലതില്ലെ
പാദയുഗം ശാർങ്ഗപാണിനാഥാ! ഭവാൻ
ഭീതിയൊഴിച്ചു പരിപാലിച്ചീടണം
ശ്രീപതേ പുരുഷോത്തമ! കൃഷ്ണാ (നാഥ)
അച്യുതാനന്ദജയ ജയ!
നരസിംഹലോചനസച്ചിത്സ്വരൂപ!
നന്ദനന്ദകൃഷ്ണാ
ത്രൈലോക്യപാല വിഭോ! (നാഥ)
താവക പാദയുഗം ഗതി മമ
ഭവനത്തിലി! വിഭോ മാധവ!
നിൻകൃപാവൈഭവംകൊണ്ടെന്റെ
ആധിയും വ്യാധിയും നീക്കിരക്ഷിക്കണം (നാ

സർവ്വലോകേശ പരാപരവര
സൃഷ്ടികരായ നാ! സംസ്ഥിതികര
സർവ്വഗതാത്മക! സർവ്വാ പാഹി മാം
പാഹി ദയാകര (നാഥ)

ഇങ്ങിനെയുള്ളൊരു സങ്കടവാ
മംഗലകീർത്തിയുടുതിച്ചു ഭവാൻ
തിങ്ങിന പരവശമൊടുതിയന്നാരു
വൻപനിതന്നെയെന്നതുമൊഴി
നിന്നിട്ടന്നു നേരത്തിങ്കൽ
വന്നിട്ടു ഭൂപതിയ വിലപനമാണന്
നീ തടിച്ചു മുഞ്ഞളൊന്നായിട-
മുഖതിൽ വില്ലും ശരവുമെടുത്തു
കണ്ണതയെ ദൃഢമാകുന്നവനെ-
കണ്ണൻതന്നൊടു നേരിന്നുപോലെ
അന്തിമിത്തിൽ കളിച്ചു പുളച്ചുട-
നന്തിവരുതിന്നു പടത്തലമോടും
നേർത്തിട്ടു ചെറുവാക്യങ്ങൾ പറഞ്ഞു
പുത്രൻ ചെയ്തു കൂത്തുകന്നേരം
ശേഷഭോഗശയനനിലുടെ
നേരന്നെയോടു വാരാപാരിന്
ക്രൂരാ നിന്നുടെ വികൃതികളെന്നോടു
തുടരാമോടം പോരാടിടുക
നരകനല്ല മുരനല്ല ബാണനേ-
ശ്ശൂരനല്ല കംസനല്ലിതതിബാലാ
പോരെ യുദ്ധവിചാരങ്ങളൊക്കുക
വിതുകളൊരുവകതെരെയുമെല്ലാം-
തലയിലൊഴിപ്പാൻ ശൈലത്തുണ്ടൊരു
പതമൊരുവിധമെങ്കിൽ നേരെ നിന്നു സംഗര
ശൂരനാകണമെന്നാലുള്ളവിക്രമ-
മൊക്കെയിന്നു നീക്കലെങ്കിലച്ചുത
കരുതിന്നിന്നു പോരുന്നൊരുങ്ങിക്കൊണ്ടുവാ!
കൊടിയും കടയും വിതുകരം വടിവിലെടുത്തു
നിന്നുനേരലിൽ പൊടിപെട്ടുന്നു
നിന്നുടെതരിതകളുംന്നിന്നത്തി
വെക്കമിതാ തടിതികഴച്ചുമെ
പിണ്ഡമതാക്കിവച്ചൂരി തന്നൊരു
ഖണ്ഡമെന്നിയെ വെച്ചതിന്നാ
പൊള്ളുന്നായ നിന്നുടെ ബന്ധു-
ബാഹുവിക്രമങ്ങളൊക്കെയും

മുന്നിൽ നിവൃത്തിവരുത്തേണ്ടതിന്നു സങ്കടം
പറകുന്നതെന്നുരചെയ്തായാൾ!

എന്നു പറഞ്ഞുടനെഴുന്നള്ളി ബാണൻ
കന്നിടമരിച്ചെപ്പോലെ
പന്നഗശായിയുടെ കഴലപ്പോൾ
സന്നാഹത്തോടുകൂടിയുള്ളൊരു-
ണ്ണോന്നൊഴിയാതെ തച്ചുടച്ചു ബാണനും
വന്നോരനർത്ഥം സഹിയാഞ്ഞപ്പോൾ
പേരാൽ തന്റെ വേഷങ്ങൾ പോലെ
പെരുതായുള്ള കരങ്ങളശേഷം
നാരായണനവിലോലൻ കൃഷ്ണൻ
നേരേനിന്നു മുറിച്ചു തുടങ്ങി
പുരരിപുഭഗവാനതുകണ്ടുടനേ
മുരരിപുതന്റെ സമീപം പുക്ക
ന്തത തന്തകന്നൊല്ലുതമെന്നു
തെതംഭക്തരെയകളിഞ്ചുമ്പോൾ
കരുണാകരനുടെ പാദസരോജ
ശരണം പ്രാപിച്ചിവരുടെ മഹാഗുണ-
നിധിയായീടിന ഭഗവാൻ പശുപതി
ജനകൻസ്തുതിചെയ്തിതു മധുരതരം

കൃഷ്ണ മുകുന്ദ! മുരാന്തക! മാധവ!
ജിഷ്ണുമുഖാമരവന്ദിതകേശവ!
ജിഷ്ണുസഖേ! ജഗദീശ! മനോഹര!
വൃഷ്ണികുലോത്തമ! വിശ്വംഭര ജയ!
കൃഷ്ണ പയോജനിഭോജ്ജ്വലലോചന!
തൃഷ്ണാതരളിതചിത്തമുനീനാം
ഇഷ്ടശരീരവിഗ്രഹഭഗവൻ!
വിഷ്ണോ! ജയജയ! വിശ്വസ്ഥിതികര
തപ്തസുവർണ്ണാംബുജചിത്ര പരിവൃത
നിശ്ചലബുദ്ധിമഹാബലിതനയൻ
മച്ഛരമൊട്ടു കാരണമൊക്കെ
ത്വൽകൃതദോഷമശേഷമിദാനീം
വിസ്മരണം ചെയ്തിപ്പരിപാലയ;
ഭക്തപരായണ! ദീനദയാലോ!
കാലാന്തകനുടെ കല്പനയിങ്ങിനെ
കോലാഹലമൊരുകൂട്ടമതപ്പോൾ
നീലക്കാർ നിറമാർന്ന മുകുന്ദൻ
കാലോചിതമതുമരുളിച്ചെയ്തു;

തത്ഭക്തനതാമിവനിന്നിതിമേലിൽ
മൽഭക്തനതായ്‌വന്നീടട്ടെ!
മിഞ്ചിന പാണികൾ നാലും കൊണ്ടഥ
നിൻപദങ്ങൾ പണിഞ്ഞിഹ പാർശ്വേ
കിഞ്ചനമിതി വികടതനോടും
സഞ്ചിതമോദം വാണീടട്ടെ
നാരായണനുടെ കല്പനയിങ്ങിനെ
മാരാന്തകനും കേട്ടതിലിന്നു
പാദാന്തികമലർ വീണുവണങ്ങി
നേരേ പുരിപൂക്കുടനവനോ
ശ്രീലാനതാമനിരുദ്ധൻതന്നെ
ബാണാത്മജം ഉഷയൊടുകൂടി
മുഗ്ധവിലോചനനന്യേ നൽകി
ബുദ്ധിയിൽ മോദമിയന്നു വണങ്ങി

ദേവദേവമയാനിധേ! ദനുജാന്തക പരി-
പാഹിമാം
കേശവാ മനോഹരനന്ദ! മോദശീലന-
മോസ്തുതേ
ആദിയിൽ മകരാകൃതിമഴകെഴും പൂണ്ടനിലയം
പാതകൃത്തുകളേ ബാലയോ! ലോകനായകനമോ-
സ്തുതേ
കോലകോലമിയന്നകേശവനീലലോല-
വിലോചന!
മാലശേഷമൊഴിച്ചുപാലയ! പത്മനാഭ-
നമോസ്തുതേ!
നരകനാശനദുരിതഹരമൂർത്തിയേവരും കരുണാ-
നിധേ!
നരസിംഹമഹാകൃതിയോ! ദേവപാഹി
നമോ സ്തുതേ
പണ്ടുമൂവടിയായളന്നു ജഗങ്ങളുഭുവനത്രയം
ഭൂമികാന്തമനോഹരാ ഭുവനൈകനാഥനമോ-
സ്തുതേ
പരശുധരവടിവായതും ദശവദനനാശനനായതും
പരമപുരുഷനായതും ബലദേവനായുളവാ-
യതും
വൃഷ്ണിവംശകുലോത്തമപുരുഷോത്തമായ-
നമോസ്തുതേ!
ദുഷ്കർമ്മമോരോവരൊരുദുഷ്ടനായിഹചെയ്തതും
കഷ്ടവാക്കുപറഞ്ഞതും ശരമിട്ടെയ്തയച്ചതും
ഒക്കെനിന്തിരുമേനിയെന്നെ ക്ഷമിക്കിലേ ഗതി-
യുള്ളൂ മേ

വിഷ്ണുക നിരാമയാ നിരവിലമേ നിഷ്കളാ നിർമ്മലാ!	ഈവണ്ണം സ്തുതിചെയ്തു ബാണനൊടതുനേരം
ഭക്തിയിൽ നല്ലിൽ വഴിവെളിപ്പെടുകളൊക്കെയങ്ങ- കളഞ്ഞുടൻ	ഈരേഴുലകിന്നീശൻ കാരുണ്യം ചെയ്തു
ഭക്തികൊണ്ടു നിത്യവും വരമേകണംകരുണാം- നിധേ	ബാണാ! വരിക ഇവ്വണ്ണം നിനക്കു
ഭൃത്യരിൽ പ്രിയ നീരജാനന സത്യരൂപ നമോസ്തുതേ	പൊണ്ണന്മാർ വൈരികളാൽ ഒന്നുമുണ്ടാകയില്ല
ദേവ! മധുരാധരാ! മധുകൈടഭാന്തക ഹരേ! വിഭോ!	ശ്രീമഹാദേവൻ തന്റെ ശ്രീപാദങ്ങളും കൂപ്പി
	ശ്രീമാനായിവിടത്തിൽ ശോണയിൽവാണീടിനാൻ
	ശ്രീപതിയേവം കല്പിച്ചാദരത്താലുടനെ
	ശ്രീസുതാത്മജനോടും ശ്രീസാമുഷയോടും
	ശ്രീദ്വാരകാപുക്കരന്നേരം ജനങ്ങളും ജയ
	ശ്രീയോടുമൊരുമിച്ചു വാണുസുഖിച്ചീടിനാനല്ലോ

ബാണയുദ്ധം ഓട്ടൻതുള്ളൽ സമാപ്തം.

പാത്രചരിതം.

ഓട്ടൻതുള്ളൽ.

ധർമ്മപരായണമാനസനാകിന
ധർമ്മജനും പവനാത്മജനും
ഫൽഗുനനും നകുലൻ സഹദേവനു-
മിങ്ങനെയൈവരുമവരുടെ ഭാര്യയും
സമ്പത്തിങ്കലുമാപത്തിങ്കലു-
മമ്പൊടുകൂടി വസിച്ചീടുന്നൊരു
എൺപത്തെട്ടു സഹസ്രം വിപ്രരു-
മിമ്പമിയന്ന വനത്തിൽ പുക്കു
കള്ളം പെരുകിന ശകുനി ശഠൻ ബത
കള്ളച്ചൂതുകളിച്ചു ചതിച്ചവ-
രുള്ളധനങ്ങൾ പിടിച്ചു പറിച്ചു
തള്ളിയയച്ചിതു കുന്തീസുതരെ
ഉണ്ണുവതിന്നൊരു വസ്തുവതില്ലാ-
ഞ്ഞന്നവർ ഭക്ഷിച്ചതുമില്ലാ
ഖിന്നതപൂണ്ടു വിശന്നു തളർന്നൊരു
മന്നവർ നാഥനനന്തജനാനാം
ഭാഗ്യമണി പാഞ്ചാലിയുമവ-
രുന്നതമാകിന മലയുടെ നികടെ
ചെന്നുവസിച്ചു മഹാപാപിയെപ്പുന-
രെന്നും പരമറിയാത്തനൃപന്മാർ!
കൊടുവെയിൽ കൊണ്ടുവിയർത്തു തളർന്നൊരു
കുടയും കൂടെക്കിട്ടാതങ്ങിനെ
ഘോരതയുള്ളൊരു കാട്ടിൽ പുക്ക
നപ്പാന്തങ്ങളിലൊരു സംഗതിവന്നു
കിഴവന്മാർക്ക് കണ്ണുമിഴിപ്പാൻ
പഴതായുള്ളൊരു മുണ്ടൊന്നെന്യേ
മഴപെയ്യുകിൽ നനഞ്ഞു നനഞ്ഞി-
ക്കിഴവന്മാർ ചിലർ പാർക്കയുമുള്ളു
കുന്തീസുതരെക്ലേശിപ്പിപ്പാ-
നെന്തിനു തനിയേ കൂടെപ്പോന്നു
നിങ്ങളശേഷം പോരുന്നേര-
ത്തങ്ങനുകൂലം വസിപ്പതുചിതമോ?
ഞങ്ങളിനെയോർത്തു പുറപ്പെട്ടെന്നാ-
ലിങ്ങിനെ പട്ടിണിയിട്ടുകയുള്ളൂ
കൊററിനു വകയില്ലടവിയിലെന്നു
മുറവും ഞാനും ചിന്തിച്ചില്ലാ

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] നമ്മുടെ
[illegible]
[illegible]
[illegible]
മലയാളികളും [illegible]
പലയാളുകളും [illegible]
[illegible]
[illegible] കഴിച്ചിട്ടു
ഫലമില്ലാതിഹ കാട്ടിൽ നടുവിൽ
ജലവും കൂടെ ലഭിക്കാതിങ്ങിനെ
പലതും വന്നുകിടന്നു [illegible]
ഫലമൂലങ്ങളുമില്ലാതായി
കഷ്ടം കഷ്ടം; ദുര്യോധനനതി-
ദുഷ്ടൻ [illegible]
അവരുടെ [illegible]
കപടക്കാരൻ ശകുനികൾ [illegible]
ധർമ്മാത്മജനെ [illegible]
നമ്മോടപഹരിച്ചു [illegible]
[illegible]
[illegible]
കള്ളന്മാരുടെ വീടും പുരയും
കൊള്ളയടിച്ചു കവർച്ചതിങ്ങു;
കറിയരി വെച്ചു വെള്ളത്തോടെ [illegible]
കറിയും നെയ്യും തൈരും കൂട്ടി
നിറയെക്കൊണ്ടു കഴിച്ചു വസിപ്പാൻ
കുറവില്ലാതെ [illegible] പതിനായിരം
[illegible]
ഇങ്ങിനെ കാട്ടിൽ പട്ടിണിയിട്ടു വി-
ശന്നു തളർന്നു കിടന്നീടാൻ വഴി-
വച്ചവരെക്കൊന്നൊടുക്കണമെന്നു ശ-
പിക്കണമിങ്ങനെ [illegible]
[illegible] പടത്തിനൊത്ത [illegible]
നമ്മുടെയില്ലത്തച്ഛന്മാരു-
[illegible] മക്കളുമെല്ലാം

നമ്മുടെ മൂലം [illegible] കഴിച്ചവർ
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] നമ്മുടെ ധർമ്മമിതെല്ലാം.

[illegible] നമ്മുടെ-യില്ല
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] കാലം
[illegible]
[illegible]
കാട്ടിൽ [illegible]
[illegible]
കായും കനിയും തിന്നവരായും കഴിഞ്ഞു കാട്ടിൽ
[illegible] മൂലം
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ദുര്യോധനൻ.

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
ണവനത്തിലിരിക്കുന്ന വനേ
മനിതാവങ്കിലുടനെപ്പുറത്തു
മനിക്കത്തൊഴിലിൽ വന്നിതാ
ള്ളതെന്നുരാജ്ഞ നന്മ നാം
പുണ്ണങ്ങളിടുമ്പോൾ നിങ്ങൾ എന്നും
ളിൽക്കനങ്ങളെല്ലാം
ക്കൊണ്ടുവരിക നമ്മൾ നാം
ഞൊഴിയല്ലാതിപ്പുരിതാവെല്ലാം
ബുവിചാരമൊരിക്കലുമില്ല
ഷാനകഴിഞ്ഞുവന്നവർ വാഴുക
ഷാറിലുപുകയിലകൊണ്ടുവരണ്ണതാൽ
ഗുനങ്ങളുടെ പാത്രമായെന്ന
കാവസ്തു മനസ്സിലാക്കം
നമ്മുടെ വരടെ പങ്കതെന്നു
ഗുരുനമ്മൾ വിചാരിക്കില്ല
പോരികളെന്നാൽ പോരിമെത്തും
മാനികളായുള്ള കാരണമറിവാൻ
ഞ്ഞിനെതിന്നതിമുള്ളുകിട്ടു
മിങ്ങിനെപ്പട്ടിണിയിട്ടുകിട്ടിൻ
ഞടെകൊറിന്നവരായില്ലാത്ത പ-
ണങ്ങിനെ നമ്മൾ കാഞ്ഞിരിക്കണം?
ആസ്യയാധനനാദികളാരം
മിങ്ങനെ ചാവവിചാരമില്ല
ഷത്തികളിനികാട്ടിൽനിന്നമ-
ഞാരങ്ങൾ തന്നാലും പുന-
ഞ്ഞൊരുട്ടുമുള്ളടത്തത്തിലു-
ഞാരപ്പികഴിച്ചുവസിപ്പിൻ
ദിക്കിവസ്തുവില്ലുകയില്ല-
ഗ്നയജനങ്ങളുബോധിച്ചാലും
കിരിതിങ്ങടെ ഗുണമൽസ്യം
മതിയില്ലാത്തവരായിറങ്ങരും
ഞങ്ങനെ ഞൊന്നോനകളിച്ചും
ഞാമൂഢന്മാരായിലെന്നാക്കും
ഞാൻവകയില്ലാത്തിട്ടില്ലി
ഞങ്ങൾക്കുട്ടനെപ്പുതിരിമാർ
ഞങ്ങൾനടെ പുറകെപ്പോന്നു
ഞങ്ങൾമതെന്നുധരിപ്പിൻ

[illegible]
നാട്ടുകാരെത്താരം തന്നെയുമൊക്കെ
പ്രകൃതിയാലാരം പാരമ്പര്യം വസ്തുക്കു-
ളൊരു ജാതികളുമ്പോൾ രക്ഷിക്കാരാമോ?
ഗുണവാനായൊരു തിരുവനന്തപുരത്തിലെത്താതെ
ക്ഷണനമൊരുവരെയാണൊമിതിപ്പുരാൻ
സ്വന്തമുള്ളവരായ്ക്കനാനുകണ്ടെങ്കിൽ തിരുത്തി-
ട്ടിന്നുതന്നെയിപ്പോൾ വന്നാകട്ടെ?
ഇവരൊടുവചനാൽ ഗുരുവിന്നു സുഖമാ-
കിലെന്നെവിടെന്നാൽ സർവ്വം ഗുണം
ന്യായമുള്ളകൊള്ളരുതേ പറഞ്ഞാലെത്ര-
പറയരുതിതെന്നാൽ മൂർഖവിചാരം
ഉത്തമനല്ലയുപേക്ഷിച്ചാലി-
പ്പുരാണനെയെങ്ങനെ രക്ഷിക്കുന്നു?
പലരുമൊരാളെക്കൂട്ടികഴിച്ചാൽ
മലയുന്നതെങ്കിലും പൊഴികയുണ്ടോ
മലയുംകടിയാതിരിക്കും പൊൽത്താൽ
ബലവുംകെട്ടുമെടുക്കയുമുള്ള
താടികൾ വന്നത്തിന്നോരം
മാടികൾ ക്കുള്ളവുമരയിലു
തലയിൽ കെട്ടുകടിവാനായ
ചെടികളിട്ടിറപ്പുൽതമലം
താനിക്കിന്നെ പറയുന്നതിന്നർത്ഥം
ഞാനിങ്ങൊരുപൊഴയറിഞ്ഞിട്ടുവിപ്പാൻ
ഇപ്പോളതെത്ര പരിചരിക്കണ്ടുന്ന-
ട്ടപ്പുരാൻപരിതിപ്പുടവകൊടുപ്പാൻ
ഭാവിച്ചൻ പട്ടു ചക്രസ്സുപ്പൻ
നംപൂതിരിയൊരുവാങ്ങിച്ചപ്പോൾ
അപ്പുരമൊന്നം കേട്ടുകലമ്പി-
ട്ടപ്പൻ നംപൂരിച്ചുന്തന്നെയ-
ടിപ്പാൻ വരുന്നെന്നുകേട്ടു-
യപ്പെട്ടേടിയൊളിച്ചിരുന്നതാൻ
പിന്നപ്പുലരുംസേസാരിച്ചാരു
വണ്ണംപ്പെട്ടില്ലയതിനൊഴിച്ചു
പെണ്ണിന്നപുടവകൊടുത്തെന്നുള്ളതു-
മുണ്ണിക്കിട്ടൻ ചൊരിചിറഞ്ഞു
നങ്ങിനെയുള്ളൊരുബോധപ്പെട്ടിന്നെ
ഞാനിന്നു കണ്ടൊരുപടിയിൽ

വാസവനെ ജ്ജയിപ്പാനായോ? വന
വാസവിരഹതതന്നിലിഹ വിപ്രാ!
ഇങ്ങനെ പലതും പറഞ്ഞു പരിഭവി
ച്ചെന്തു വിധിയെന്നതറിവനാരെ
യ്ക്കുന്നിതപ്പോൾ ധർമ്മജൻ പുന
രങ്ങിനിക്കുമതൊട്ടുപായം കൊണ്ടും
ധർമ്മപുത്രനതീവ താപം
കൽപ്പിച്ചെന്തുപായമിനിക്കട-
ലെന്നോർത്തീടൊന്നോർത്തങ്ങിരിക്കുമ്പോൾ
തൻ പുരോഹിതനാം ധൗമ്യനെന്നാസ്ഥയിൽ
ചൊല്ലിത്തരുകയും ചെയ്തൊരു നാമങ്ങ-
ളോർത്തിതു നാലിരുപത്തെട്ടാമാകിന
മാർത്താണ്ഡനെ വഴിപോലെ മനസ്സിൽ
ധ്യാനിച്ചുനിന്നു സ്തുതിച്ചു തുടങ്ങി.

മുഖാരിയ താളം.

നാഥ ദിനേശ നമസ്തേ മമ നാഥ! ദിനേശ
നാഥ! ദിവാകര! നാഥ! ദിവാകര!
സമസ്ത ഭുവനത്തിനു കാരണ! ജലജനാഥ
കാരുണ്യമൂർത്തേ! കമലബാന്ധവ! ഭാനുമൂർത്തേ!
ആരുമിനിപ്പാലൊഴിച്ചു രക്ഷാതാരെ
മായാ പാപനിവാരണത്തിന്
ധ്യാനമിതരവാനതിരുപദം (നാഥ)
പാർത്ഥന്മാർക്കെങ്ങും പാരായിനി പാർത്ഥന്മാ-
ഞങ്ങൾ
പാർത്ഥിവഭാവമൊക്കെ കളഞ്ഞു വനംപൂക്ക
പാർത്തുനിൽപ്പവരോട്ടും ചതിയി
ദൂരംവിട്ടിതാകുമ്പിട്ടൊന്നോൻ (നാഥാ)
ഉത്തമന്മാരാം മഹിസുരസത്തമന്മാരും
അത്രവനാന്തരത്തിൽ വന്നുവിരുന്നാ-
നന്നരായ് ഉണ്ണുവാനെത്തിയ മഹാതപസ്സുള്ള
മഹാജനങ്ങൾ (നാഥ)
നന്ദിതരവർക്കുമൊരുവിപ്ര
പൂജനമേകാൻ
നന്ദിപ്പിച്ചീടുകനാഥ! ദിവാകര
സുരന്മാർക്കും നരന്മാർക്കും വരനേത്രകം (നാഥ)

പാർത്ഥന്മാരുടെ മനസി നിറയും ഭക്തി-
മർമ്മമറിഞ്ഞൊരു ഭഗവാനപ്പോൾ
മാർത്താണ്ഡൻ പുനരവരുടെ നികടേ
പ്രത്യക്ഷനായി പ്രസാദിച്ചരുളി

ധർമ്മനന്ദനനു പൂർണ്ണകൃപയോടിങ്ങനെ
നൽകിനാനക്ഷയപാത്രമൊരു പാ-
കമതിൽ തന്നിട്ടു ചൊല്ലി നിങ്ങടെ
ഭാമിനിയാം പാഞ്ചാലിയേകുന്നോൾ
ദിവ്യമതാകിന പാത്രമിതെന്നുമ
ക്ഷയമതായിടാതിരുന്നിടുമെന്നാൽ
എത്രയാമന്നവുമിതിലകലും മന്നാൽ
ചിന്തിക്കുന്നവകളിലെവർക്കും
സന്തതമുള്ളൊരു ഭോജനംകൊണ്ടു-
മന്നവരെല്ലാമിതിലുളവാകുക
എന്നതുകൊണ്ടു വരുത്തെടാ പിന്നെ
സമ്പത്തെല്ലാം പാത്രത്തിൽനിന്നുവരിൻ
സർവ്വലോകങ്ങളിലുമേതാനിവിടെ
സർവ്വതുമെത്തിക്കൊള്ളും കേൾ നിന്റെ
അതിഥികൾക്കും ഭോജനം കൊടുത്തുട-
നധികൃപയോടിവർക്കിനിയുമിവർക്കിൻ
പാഞ്ചാലി തന്നെ വിളമ്പുകിലോ
പാഞ്ചാലപുത്രിയൊരു ഭോജനം
അങ്ങനെ വിളമ്പീടുകയാൽ
പാഞ്ചാലിയും ഭക്തരും മറ്റും
തന്നെയും ഭുജിച്ചാൽ പാത്രം
ഒന്നും പാത്രത്തിലില്ലാതാകും
അതിനാൽ പുനരൊന്നും ഉണ്ടാകില്ല-
ന്നറിയേണമിതു നന്മാരേ! നിങ്ങൾ
അതിഥികളാരെന്നാലും വിളമ്പി
പാത്രത്തിലും ഭക്ഷിക്കാവൂ
ഇതിനെന്നാൽ ചിലർ കനിവിനാൽ പിന്നെ-
യതിഥികളെത്തിയാൽ ഇനി
ഉത്തരമേകുമോ ചൊല്ലീടിന സൂര്യൻ
സത്വരമുത്തമപാത്രം നൽകി-
ത്തന്നുമറഞ്ഞൊരു സമയേ ധർമ്മജ-
നതിവനത്തിലുറങ്ങീടുന്നോരു
ധർമ്മിഷ്ഠരെല്ലാം പലരുമെ
ത്യാഗമുണർത്തിയൊരു ഭക്ഷണം
കാനനത്തിൽ ബ്രാഹ്മണരെല്ലാം
സ്നാനം ചെയ്യാനായി ഗമിക്ക
മുതലായവരെല്ലാം കരയിൽ
കൊണ്ടുവരുന്നവരെല്ലാമവരെ"

എണ്ണയുമിടത്താളിയുമിഞ്ചയു-
മുള്ളവക്കം വട്ടക്കൂട്ടി
അവര്‍ പ്രാതക്കുളിവാനത്തില്‍
ഇലയും വെള്ളക്കളിപ്പാന്‍ പോവതി-
എന്നുകേട്ടൊരു വിപ്രന്‍ ചൊന്നാ-
നെന്താവാക്കിതു വിപ്രന്മാരേ
നിങ്ങളെയുന്മാദജനാര്‍ദ്ദനം
പിടിച്ചോ? പാര്‍വ്വതീശ ഹിതമോ?
ശിവ ശിവ! കാട്ടില്‍ വഴിയില്‍
തീയും പുകയും കാണാനില്ല
പ്പണസ്തിമപ്പുള്ളിക്കാ
ഞങ്ങളെപ്പാന്നിട്ടില്ല
ശിക്ഷകന്മാരുംകാണാനില്ലാ
വില്ലന്മാരുംകാണാനില്ലാ
അക്കാലിപ്പൊന്നാനറിയപു-
ള്ളോരെന്തൊരിതികേള്‍പ്പാനില്ലാ
ളലോചനത്തന്നിങ്ങനെ
ക്കിതംപറയുന്നുണ്ടാരെന്തു!
മാന്മകളിച്ചുവാഴും പുന-
ര്‍വാവിലാസിതമാക്കിയാല്ലോ?
എന്നുപറഞ്ഞവര്‍ കാനനമതിയില്‍
ചെന്നിതിന്നെത്തു തന്നേരത്തിങ്കല്‍
മന്നവനൊരു വിപ്രനിറച്ചട-
എണ്ണയുമിടത്താളിയുമിഞ്ചയു-
മന്നു വിസ്മയ വിസ്മയമെന്നാ വ-
ള്ളവരെത്തിതെച്ചുളങ്ങി
ച്ചിലവലിച്ചും കാതിലവലിച്ചും
ക്കെലില്ലുകയരച്ചുവിളിച്ചും
കേമവടക്കമിതെന്തോരോ!
ക്കേതോളിപതിച്ചിതിനെക്കൊണ്ടാ
ണ്ണവരിവിടെ ഘോഷിക്കുമ്പോള്‍
ഷണ്മാനകലന്‍ താളിപിഴിഞ്ഞു
ഇങ്ങനെസപദികളിച്ചുമഹാജന-
മുചാരത്തില്‍ വരുന്നൊരുനേരം
നിച്ചു പാത്രത്തില്‍ നിന്നു മനിച്ചോരില-
ക്കെട്ടുകൊ-
ണ്ടൊരിക്കല വിപ്രന്മാര്‍ നിരക്കെയിലയും
വച്ചു
കുന്തച്ചാരം കോരികക്കോട്ടുള്ള മാതളി
കൈയില്‍
വെള്ളത്തരപാന്‍ കോരികയില്‍ നിറച്ചുപാത്രമാ-
ലിതെല്ലാ
വിളമ്പിത്തുടങ്ങി ചോറു വിളമ്പുംകൂടാതെ
തന്നെ
ഉള്ളിയൊന്നുവാഴയ്ക്കായുമവന്‍ വെള്ളരിക്കായും
ഇരച്ചിയന്നാനരിക്കൂത ഉലവ്വാക്കവിള-
നൃന്ന
വറുത്തനേന്ത്രവാഴയ്ക്കാക്കുര്‍ക്കുവൂക്കുപാക-
ളുളയുമുപ്പേരിശ്ശേരിട്ടും വളരെ വിളമ്പീടുന്നു
ചെറിയ പപ്പടം പിന്നെ വലിയ പപ്പടങ്ങളും
കായാതെ പഞ്ചസാരയുള്ളവും പായസം തന്നെ
പരിപ്പുചപ്പളിച്ചുവാക്കരിമ്പിന്‍നീര്‍ പല്ല
പാലും
നെയ്ച്ചിളുവര്‍ക്കുട്ടുകറിപൊടിച്ച വെപ്പിലക്കട്ടി
തരിച്ചുകണ്ണമ്പഴവും തടിച്ചുവണ്ണമ്പഴവും
പരിപ്പുപ്രഥമന്‍ ചക്കപ്രഥമന്‍ നേന്ത്രപ്രഥമന്‍
നിരപ്പില്‍ വിളമ്പിനാനോ പുളിശ്ശേരിയെന്നതും-
ജാതം

ചുക്കും കിളകിരിചന്നമുക-
വക്കിയരമാതം കോരിവിളമ്പി
തല്‍ക്ഷണമനവധി വിപ്രന്മാരുടെ
ഭക്ഷണരോഷമിതെന്തുവിചിത്രം!
കൊണ്ടുവാപപ്പടമെന്നൊരു വിപ്രന്‍
കൊണ്ടുവാപഴമെന്നങ്ങൊരു വിപ്രന്‍
കോരികകൊണ്ടുമൊരുക്കാരി
കോരിവിളമ്പുന്നെന്നൊരുവിപ്രന്‍
ഇഞ്ചിനെത്തരും മാങ്ങാക്കറിയും
കിണ്ണിയില്‍ പോരണമെന്നൊരു വിപ്രന്‍
പഞ്ചപ്രസ്ഥം പഞ്ചാരപ്പുരി
പാല്പായസമതിലിട്ടു കലര്‍ത്ത-
നഞ്ചാതിലയില്‍ വിളമ്പുകിലെന്തേ
നെന്തുകളുമതെന്നൊരു വിപ്രന്‍
ചെണ്ടുമുറിക്കുസമാനമതാകി
ഞെരിച്ചുരിതിനെന്ത്രപ്പഴമു-
കണ്ടംകണ്ടമരിഞ്ഞിക്ക വിളമ്പുകില്‍
ഉണ്ടൊരുകൌതുകമെന്നൊരു വിപ്രന്‍,
ആലങ്ങാടന്‍ ശര്‍ക്കരയുണ്ടകള്‍
നാലഞ്ചെണ്ണ വിളമ്പീടുകിലതി

ഭക്ഷ്യാന്നപാനാദി ഭക്ഷണ-
വിധൗ വിഹിതമെന്നോതു വിപ്രൻ
മുന്നാഴിപ്പൂവു ചെമ്പരത്തിപ്പൂവും
മത്തമാകുന്ന പുഷ്പവും കരിവ-
ള്ളൂരിയുമിപ്രമിതികളുമെന്നാൽ
സത്വം വിസൃഷ്ടമെന്നോതു വിപ്രൻ
മാലവാലക്കറി പതിക്കരുതാത്
പാഴ്ചൊന്നാലുമതിന്നു വടക്കർ
മാലോകർക്കൊരു പക്ഷമതിവിടെ
കാലോചിതമെന്നോതു വിപ്രൻ
പച്ചരികൊണ്ടോ കിട്ടരികൊണ്ടോ
കച്ചുറു കൊണ്ടോ പുളിപ്പുളുകൊണ്ടോ
എരിച്ചും മധുരിച്ചുമെല്ലാം
വച്ചതശേഷം ഹിതമെന്നായവൻ;
വെണ്ടകിൻ കായും പൈപ്പുകളാദിയും-
തഴമാറകവും ക്രിടിയമെച്ചാരു
മുക്കിവച്ചുതരണമതിനരി-
ശേഷമതിപ്പാനെന്നോതു വിപ്രൻ-
പിത്തം കൊണ്ടുവലഞ്ഞു മുഖമതി
നൊന്തൊരു മുക്കിക്കൊണ്ടവനമിഞ്ഞിയു-
മുത്തമമായുള്ള മോരിലരച്ചത-
ന്തിരുചിയിൽ കമിട്ട് കലന്നാര
കത്തിലകത്തിയ ചാറിലൊഴിച്ചത-
ത്തിൻ ചൂടതിപ്പിച്ചുടൻ രക-
തത്തിൻ താനോ മുത്ത മഞ്ജുരച-
ലുത്തികൊള്ളുവാനെന്നോതുമവൻ
പുളിയാരിലയും മാവിൻ തളിരും
പുളിവേർ മാതളനാരങ്ങായും
പൊളിയത്ത്കക്ക കൊണ്ടൊരു മുക്കി-
തെളിവോടു ചവണ്ണോരിക്കെന്നൊരവൻ;
കാച്ചിയമോരിൽ നവനെയ്യുള്ളികൾ പൊ-
രിച്ചുകലക്കിത്തരണമിതങ്ക-
രിച്ചുണ്ണലിതാനിച്ചെറുകു-
ഴച്ചിട്ടോകിൽ യെന്നോതു വിപ്രൻ;
ഇത്തരമോരോ വിധിവിപ്രന്മാരുടെ
ചിത്തസന്തോഷമുയിപ്പിപ്പാൻ
പാത്രമതായുള്ള പാർത്ഥിവനൊരു
പാത്രമതും ബഹുഭക്ഷിതമിത്തം
മുറിയിലും പല പൊടിയിലും മുളകിലു-
മൊക്കെയുമെല്ലാം തീർത്തുണ്ടാക്കാം;
ഇങ്ങനെയുള്ളൊരു ഭക്ഷണമിങ്ങനെ
ഭോജ്യ സ്വാദോ കഴിഞ്ഞൊരു സമയം
മർത്ത്യജനങ്ങൾക്കെല്ലാവരെയും പ്രതി-
ദക്ഷിണയോട് പ്രീതിപ്പിച്ചു
മുത്തമരാജ്ഞിയമാരും താനും
സന്തോഷമോടു കളിച്ചു വസിച്ചു
തിരുവുള്ളത്തെക്കൊണ്ടു വെളിച്ചത-
പാത്രത്തിന്റെ മഹത്വമിതെന്നു,
വിപ്രന്മാരറിഞ്ഞു പലർക്കും
അപ്പ്രിയസുഖമൊടുതൊഴു വസിച്ചു.

ധന്യതയോടു മഹത്തരപൗരജനം-
തസ്തിനപുരിയിൽ പതിനൊന്നാം
ദുര്യോധനനും ദുശ്ശാസനനും
ദുഃസഹനും ദുർവിഷഹനും
ദുർമ്മർഷണനും ദുർമ്മദനനും
ദുർവിമുഖനും ദുഷ്പ്രധർഷനനും
മിത്രങ്ങളായവരെ നല്ലക-
ളത്രങ്ങളായതി സുയോധനനെ
ചിത്തവിനോദത്തോടും പലപല
രാത്രിദിനങ്ങൾ കഴിഞ്ഞൊരു സമയേ
പെരുവഴിയൂട്ടിന വരികിടക്കും
പെരുവഴിപോക്കർ പറഞ്ഞുതുടങ്ങി;
താനെങ്ങു വരുന്നതു വിപ്രാ!
ഞാനിന്നൊരു ദിശയിൽ നിന്നു വരുന്നു
തന്റെ ദിശിപ്പുനലെന്തു വിശേഷം
എന്റെ പുരി വനം നല്ലവിശേഷം
ഇക്കാലം താനെവിടെ വസിച്ചു?
ഇക്കാലം ഞാൻ കാട്ടിൽ വസിച്ചു
കാട്ടിലിരുന്നാൽ ഭക്ഷണമെങ്ങിനെ?
നാട്ടിലിരുന്നാൽ ഭക്ഷണമെങ്ങിനെ
നാട്ടിൽ പലതരമുണ്ടല്ലോ?
കാട്ടിലുമിപ്പോളുണ്ടു തുടങ്ങി;
എന്തീവണ്ണമിതാരുടെ ധർമ്മം
കുന്തീതനയന്മാരുടെ ധർമ്മം
അയ്യോ! മോശം പറഞ്ഞതുമതി മതി
ദുര്യോധനനൊരു പുതിയതാരാ

ഒട്ടും നാണമില്ലാതെ ചുമ്മാ
വീട്ടും കടികളുമെന്നിവയെല്ലാം
ചാടിയുപേക്ഷിച്ചുപുറപ്പെട്ടു-
ചിന്തിച്ചുപുറത്തുകൾ പ്പെ-
ട്ടെന്തോ ഉതലവൻ പക്ഷെയിട്ടു?
ഹന്ത വാനരൻ കള്ളപ്പറഞ്ഞു
ചിന്തിച്ചുവിവരം പറയുന്നവിവിധം
കള്ള പറഞ്ഞു ഫലിപ്പിക്കുമെന്നോ
പുത്രൻ ഞാനെന്നെ വിചാരി
കന്നിമാതാവെന്നെ കൂടെവരുത്തി-
ട്ടന്നവരെല്ലാം കൂടിച്ചേർന്നിട്ടു
കാന്താരത്തിലകം പുക്കിട്ടും
സന്താപപ്പെട്ടുഴലുന്നേരം
കന്നിമാർമാർ തിരക്കി
ചിന്തിച്ചുള്ളതു പാപ്പുവുടെ
കാര്യമാരാകിയ ദുർഗ്ഗ-
ന്ദികസ്ഥിതിയിൽ നിവിളങ്ങി
ദാസ്യംകൊണ്ടും ദുർഗ്ഗമാകിന
ഓരം പൂണ്ടിതെന്നവർക്കായി
മാത്രം ഞാനും പെണ്ണുവിചാരം
മാത്രംകെട്ടുമഹിസ്ഥാവരെ
എന്തൊരു വല്ലഭിക്കുന്നെന്നാൽ
കന്നികമാരമാർക്കു സർവം
ചന്തമിയന്ന പറക്കിൽ കാണാം
എന്തൊരു വിസ്മയമസ്സുദികളെ!
ചോറും കറിയും ചാറും പുളിയും
ദുസ്സാരസ്സും ജനമെന്നാലും
ചോറുകൊടുപ്പാൻ തടവില്ലേതും
ഉപരിമാതം വല്ലഭയാകും
ഒപ്പം ദിവ്യങ്ങളതൊക്കെ വിളമ്പാൻ
കൊമ്പ കഴിഞ്ഞവർക്കും പൊന്നാൽ പിന്നാരെ
വരവേറ്റിൽ കാണുകയില്ലാ
പോരികളിതിക്കെവിടെച്ചെന്നാൽ
ഭാരികളെന്നൊരു പേരുംകിട്ടും
ആരവർ ചെയ്യാത്ത കള്ളച്ചൂതിൽ
ഘോരവനത്തിലിരിക്കുന്നവരുടെ
ദ്വാരിപാകല്ലിൻ്റമതിലി-
ന്നോരം വിരളു വിശേഷിച്ചില്ല;

പൊരുവഴിയിൽ പാക്കന്മാരെത്തിരി
തിങ്ങും പൂങ്കാവനമകറ്റുകെട്ടു
കളരിയിൽ പുറപ്പെട്ടവർ പിന്നെ
[illegible]
[illegible]
ധർമ്മാത്മജനാം [illegible]
[illegible]
ധർമ്മം ചെയ്യുവിച്ചാലും
സുത്രനവർക്കു പാറു നൽകി
കാര്യത്തിൽ കണ്ണഞ്ചിയ കൂടി
നിവാചരമാകിനപാറു തന്നുടെ
നിരുപിക്കുന്നതു [illegible]
കഷ്ടാ. നിന്നുടെ തന്ത സുത്രി-
വന്നുമവർക്കിടം [illegible]
റിന്തലകാരം കൂടെ [illegible]
യെങ്കിലവർക്കിനി ചെയ്യാനില്ല!
പട്ടികൾ പോലവർ കാട്ടിൽ നടുവിൽ
പട്ടിണിയിട്ടു കിടന്നഴൽവോരായ്
പെട്ടന്നിങ്ങിനെ മന്നവിചാരി-
ച്ചിട്ടിവരെ ചെയ്യുന്ന കൈതവകർമ്മം
ഒട്ടേറെ ഫലിച്ചതുമില്ലാ
പെട്ടന്നിവിടം വന്നവർ പാറും
രാജ്യം പാതികൊടുക്കണമെന്നാ-
പുത്രന്മാർ വിധിച്ചു തുടങ്ങും
യോഗ്യതയിതുമന്നമതായ്യതിതുമാം
പുത്രന്മാർ വിചാരവുമില്ലാ
നമ്മുടെ ചോദ്യങ്ങൾക്കുനന്നതിനു
നമ്മെച്ചതിയിപ്പിലിപ്പോൾ
ധർമ്മജനുടെ പക്ഷക്കാരിവർ
നമ്മെപ്പിടിച്ചുനിയോടാതെ
ചുമ്മാപാർക്കുന്നിതു കള്ളന്മാർ
ഞമ്മാവനമിതറിഞ്ഞിട്ടില്ലേ?
നമ്മുടെ കാര്യക്കാരന്മാരില-
റമ്മതിക്രമമുള്ളവരില്ലാ;
ഉമ്മാൻവകയില്ലാത്തവർമുന്നം
ധർമ്മത്തെ കടിച്ചുകിടന്നു
നമ്മുടെ ദുഷ്ടതകൊണ്ടുവനത്തി
സ്സമ്മാനിച്ചു സമീപത്താകി

[illegible]
[illegible]
എന്തിനു [illegible]
[illegible]
കണ്ടീടുക [illegible]
ഒന്നൊന്നായ് [illegible]
ഭോജനമായ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ചെയ്യുന്നാകിൽ.

[illegible] ചമ്പ.

ഇതി [illegible] ദുര്യോധനൻ
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ചെയ്തു വന്നിടിനാൻ.

പൊന്നുംതളികകളൊരുപതിനായിര-
മൊന്നു വിശേഷിച്ചുള്ളതിതെന്നിയെ
[illegible] കൊണ്ടതിലെല്ലാം
അന്നംവെള്ളം [illegible] വിളമ്പി;
വിശേഷമുള്ള പദാർത്ഥമശേഷം
ശിക്ഷയിൽ വട്ടം കൂട്ടിയുടൻ
തൽക്ഷണമാ [illegible] മായി
ഭക്ഷണമങ്ങു കഴിഞ്ഞൊരു സമയേ
ശ്രീ. വ്യാസമുനീശ്വരനപ്പോൾ
പ്രീതിപൂണ്ടനുഗ്രഹിച്ചു

[illegible] സ്വയമായ നമ്മുടെ
[illegible] സാധകരായി;
സമ്പാദിപ്പാൻ [illegible]
ശക്തികളില്ലിതു ബോധിച്ചാലും
എന്നാലിനി ഞാൻ പോകുന്നതു വ-
നന്നായ് [illegible] ങ്ങളിലുള്ള
[illegible] ങ്ങളിലെത്തുവതാമ്.
കേവലമുഗ്ര [illegible]
ജ്യേഷ്ഠൻ നമ്മുടെ ധർമ്മതനൂജൻ
കാട്ടിലിരുന്നു തപം ചെയ്യുന്നു
നാട്ടിലിരുന്നാൽ നാടുഭരിപ്പാൻ
നമ്മുടെ ജ്യേഷ്ഠനൊരാഗ്രഹമില്ല,
[illegible] കളിക്കണ-
[illegible] വിജനത്തിലിരിക്കണ-
[illegible] കളി [illegible] കളി
നിത്യവ്രതമിങ്ങനെ ജ്യേഷ്ഠനു [illegible]
[illegible] ജലവും പുഷ്പാഞ്ജലിയും
നാമജപങ്ങൾ നമസ്കാരങ്ങളു-
മിങ്ങിനെകഴിയും രാവും പകലും
എങ്ങിനെ കാര്യം ക്ലേശിക്കുന്നു?
[illegible]
[illegible] കള്ളച്ചൂതുപൊരു
[illegible] കളകലെ [illegible]
[illegible]
ബുദ്ധിക്കൊരു വെളിവില്ലാതായു
[illegible]!
എന്നതുകൊണ്ടിവിടെ വസിച്ചാൽ
തന്നുടെ ദിനകൃത്യങ്ങളും മുടങ്ങും
[illegible] സ്വാധ്യായം [illegible]
[illegible] നമ്മുടെ
നാടും നഗരവുമെല്ലാം ചുടും
വീടും കുടികളുമെന്നിവയെല്ലാം
ക്ലേശിച്ചിവിടെ വസിക്കുന്നതുകൊണ്ടു
ക്ലേശിപ്പാനെളുതല്ലെന്നിങ്ങിനെ
നമ്മുടെ ജ്യേഷ്ഠൻ നമ്മൊടു കല്പി-
ച്ചുണ്ടുപവനത്തിനു യാത്രയുമായി
അങ്ങിനെ ജ്യേഷ്ഠൻ കല്പിച്ചാൽ പുന-
രങ്ങിനെ [illegible]

ഭീമജ്യേഷ്ഠനമെന്നതല്ലിപ്പോൾ
ഭൂമിയെ രക്ഷിപ്പാനുള്ളകൊണ്ടു
ഭൂമിതെല്ലാമിങ്ങു പിന്നെയും
നേരംപോക്കില്ലിതു പരമാർത്ഥം
ജ്യേഷ്ഠനമാരമ്മാരവർനാരിവർ
ജ്യേഷ്ഠത്തിയുമായ് കാട്ടിൽപ്പോയി
ശത്രുവിനാശത്തിന്നായ് പിന്നീ
ശസ്ത്രിബ്രാഹ്മണർ കൂടെപ്പോയി
കാട്ടിലിരിക്കും പരിഷകളെല്ലാ-
മൂട്ടിന വേണ്ടും സാധനമെല്ലാം
അരിയുംമറ്റും നെയ്യും പഴവും
കറിവയ്പാനുള്ളിലകളുമെല്ലാം
മടിക്കാതെ സകലവുമവിടെ-
ക്കടിയൻ തന്നെകൊടുത്തുവിടുന്ന
ന്നിതിവടിയും ശിഷ്യരുമായി
കന്ദികമാർ വസിക്കും വനത്തിൽ
വെച്ചെഴുന്നള്ളണമിതവരുടെ
സൽക്കാരം ബോദ്ധ്യമാവിക്കണം
നിഷ്കളമാകിന ദേവാകലത്തിന്
ധർമ്മനല്ലോ നായകനായതു
അല്ലെന്നതു മനുഗ്രഹിയാഞ്ഞാ-
ലടിയങ്ങൾക്കതു മതിയാകില്ല
അവിടെയുരുമെഴുന്നള്ളിപ്പാ-
നവരുടെ സമ്മാനത്തെ ലഭിച്ചിട്ട-
വരെയനുഗ്രഹമേകുവതിന്നവ-
കാശം വരുമെന്നാകിലിതിന്നി
എറിയവിപ്രജനങ്ങൾക്കെല്ലാം
ചേരുവിളമ്പിട്ടുണ്ടിക്കുന്നു
ദ്രൗപദിതാനെന്നുള്ളതുകേട്ടു
ദ്രൗപതികല്യാണത്തിന്നെപ്പോലും
എന്നാലവളുടെ ഭക്ഷണമൊക-
ഴിഞ്ഞതെയവിടെയെഴുന്നള്ളാവൂ
അല്ലെന്നാകിൽ വിശന്നു വലഞ്ഞവ-
രെല്ലാവർക്കും വേണ്ടും വണ്ണം
വെച്ചുവിളമ്പിട്ടുണ്ടിപ്പാനും
കൊച്ചുകുഞ്ഞിനിയാരുമില്ല
കളിയല്ലാരും മറ്റൊരു ദിക്കിൽ
തെളിവോട് നിങ്ങൾക്കഴിച്ചുംകൊണ്ടു
കിളിമൊഴിയാളുടെ കൊഠാരം കഴിഞ്ഞെ
ന്നളവുവകരായാലവിടെല്ലാമും.

ഇത്തരം പറഞ്ഞു കേട്ടു ദൂതൻ തൻ കൗതുകത്താൽ
ഭൂയാൻ മുനീന്ദ്രനപ്പോൾ തദാ വിചാരിച്ചില്ല;
സത്യമെന്നോർത്തുകൊണ്ടങ്ങത്യന്തമോദത്താലും
ശത്രുവും ചൊല്ലിയതെയോർത്തു തിങ്ങിത്തന്റെ
ശിഷ്യന്മാരോടുകൂടിപ്പുറപ്പാടുചെയ്താൻ
കാട്ടം മലയും കടന്നു തോടും കടന്നു സുഖം
മാമരമേറിയുമുള്ള പാറ കയറിയുമുള്ള
ഓട്ടം മൃഗങ്ങളും പാമ്പും പക്ഷികളും
ഓട്ടംവരാഹങ്ങളും മാനും മാനിനങ്ങൾ പല-
ന്നായും സിംഹങ്ങളും നാനാ പക്ഷികളുമിതു-
ട്ടായുള്ളടവികളും;

ഇങ്ങിനെയുള്ള പ്രദേശമശേഷവു-
മങ്ങു കടന്നു കനിമുനീന്ദ്രൻ
കന്ദികമാർ വസിക്കും വനത്തി-
ലന്തികസീമനി ചെന്നപ്പോഴുടെ
ദിവ്യൻ മുനികുലവര്യൻ തന്നെ
ദിവ്യതയാകിന നേത്രംകൊണ്ടു
നോക്കിച്ചപ്പോൾ ദ്രൗപദിതന്റെ
ഭക്ഷണമങ്ങു കഴിഞ്ഞതറിഞ്ഞു
ലക്ഷണമുള്ള ജനത്തിന്നു തദാ
നിരീക്ഷണമെന്നതിനൊരു ബന്ധം
പത്തുസഹസ്രം ശിഷ്യന്മാരൊടു
മൊത്തുമഹാമുനി തൃപ്തിസാരവും
മന്നവവരനാം ധർമ്മാത്മജന്റെ
മുന്നിലെഴുന്നള്ളീടിന സമയം
ശീഘ്രം നരപതി ധർമ്മതനൂജൻ
ഭിക്ഷുനമസ്കൃതി ചെയ്തുവണങ്ങി
അന്തണനും പുനരമ്പതിനായിരം
മന്തികസീമനി ചെന്നു വണങ്ങി
നിഷ്കളമാനസനാകിന ഭൂപതി
ധർമ്മതനൂജൻ തൊഴുതുരചെയ്തു
ആനന്ദമെത്രമേ ലോകത്തിൽ! വേഗം
സ്നാനം ചെയ്തുവരേണമെഴുന്നള്ളാം
പാനഭോജനമെന്നിവകൊണ്ടൊരു
ദീനമശേഷമൊഴിഞ്ഞല്ലാതെ
കരളപ്രാന്തം തരമല്ലിപ്പോ-
ളാനന്ദനമല്ലോ ഉചിതം

നരപതിവാക്കുകൾ കേട്ടു [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
ശ്രീ[illegible]
ശ്രീ[illegible]
പത്തുസഹസ്രം [illegible]
ഭക്ഷണം [illegible]
നമ്മുടെ സുകൃതം കൊണ്ടവരെ
സമ്മാനിപ്പാൻ സംഗതിവന്നു
സ്നാനം ചെയ്തിഹ [illegible] വരുവാൻ
ഞാനങ്ങവർകളെ [illegible]
[illegible]
മിവകളൊക്കെയൊരുക്കീടേണം
[illegible]
നെയ്യും ശർക്കരകളുമിപ്പഴവും
ഭിക്ഷയ്ക്കുള്ള പദാർത്ഥങ്ങളെല്ലാം
ശിക്ഷയിൽ വച്ചു [illegible]
[illegible]
മിവയും വച്ചിഹ പാർത്തീടേണം
കല്പനയിപ്പടി കേട്ടതുനേരം
[illegible] കനക്കെ ദ്രൗപദി
തന്നുടെ പതിയെ [illegible] കൊണ്ടു
നിന്നുവിറച്ചു പറഞ്ഞു തുടങ്ങി
നാഥാ [illegible]
പൊയ്യല്ലെന്നുടെ [illegible]
ഇനിയൊരു വസ്തു [illegible]
ഇനിയരുതരുതേ! കിംകരണീയം
കോപശീലനാകിയ മാമുനി
ശാപമഹാഗ്നിയിൽ നമ്മുടെ വംശം
സപദി ശപിച്ചിഹ ഭസ്മമതാക്കും
വ്യവസിതമെല്ലാം സർവ്വവിനാശം
ദുർവ്വാസാവു ശപിച്ചാൽ പിന്നെ
നിർവ്വാഹമില്ലെന്നതു കാന്താ!
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
ഇങ്ങിനെയാകിലതിന്നൊരു [illegible]
[illegible]
ഇങ്ങിനെ കണ്ണുകൾ [illegible]
തിങ്ങിന ഭക്തന്മാരൊടുംകൂടി
മംഗലമൂർത്തിമുകുന്ദനെയങ്ങവൾ
[illegible]

[illegible] — ചെമ്പ

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

മുറിയടന്ത.

[illegible]
[illegible]
[illegible] പാലയ ശൗരേ!
ഇങ്ങിനെ കണ്ണുകൾ [illegible]
തിങ്ങിന ഭക്തന്മാരൊടുംകൂടി
മംഗലമൂർത്തിമുകുന്ദനെയങ്ങവർ
[illegible]
[illegible]
വന്നവരോടിതരുളിച്ചെയ്തു.

ദേവഗാന്ധാരം — മുറിയടന്തതാളം.

വാരണഗാമിനി! ഭാമിനി! [illegible]!
വാരിജലോചനേ! മമ
പാരം വിശക്കുന്നു പാത്രത്തിലന്ന-
മുണ്ടെങ്കിൽ തന്നാലും നീ:
ക്ഷുത്തുശമിപ്പിച്ചുകൊള്ളണമെന്നെ നീ
യുത്തമരാജസുതേ! ഇനി-
ക്കത്താഴമുണ്ണാൻ കഴിവില്ലിന്നോളം
സത്യം പറയുന്നു ഞാൻ.

വെള്ളംകുടിയാണെന്നുള്ളതുകൊണ്ടു
കള്ളംപറകല്ലെടോ ഇനി-
ക്കള്ളരേ പാവതനാശമതിപിന്നെയെന്താണൊരുവൻ
വെള്ളംകുടിച്ചുകൊള്ളാം
നരകമാകി ഇവിടെപ്പാർക്കുന്നു!
തിന്നത്താൻ കൂട്ടുപായസമിനി
ഞാനിപ്പാത്രമെടുത്തോണ്ടുവരികയി-
ല്ലെന്നതിനേതുവാക്യം
പാത്രമെടുത്തിങ്ങുകൊണ്ടുവരികെന്നി
പാർത്തു വൈകിടാതെ
മറ്റുമറ്റെന്നാകിലുമന്നാക-
വാറില്ലുതെളളതമെന്നിവയും
പാത്രമെടുത്തവർനോക്കുന്നനേരത്തു
പാറിക്കിടന്നിട്ടൊന്നാകപാത്രമെടുത്തു
കുളിച്ചുബലവുംകുടിച്ചുഗമിച്ചുള്ളവൻ
പാത്രംപാറിയ ചിരയിലക്കരി
മാത്രമെടുത്തുകുളിച്ചുകൊണ്ടവൻ
യാത്രയുമതർക്കെപ്പൊല്ലാതെഗമിച്ചുവ-
മോർത്താലെന്തൊരു ദുരിതംതന്നെ;
ത്താവവരെന്നൊന്നുമെ ചൊല്ലാൻ
യാത്രയെച്ചൊല്ലുമോർത്താലുചിതം
ക്ഷേത്രോപാസികളിവിടെവരുമ്പോൾ
പാത്രഭോജനമൊന്നുമൊന്നേ
ഗോത്രാരിപ്രതിമൻ മുകിൽവർണ്ണൻ
മാത്രമേ രക്ഷനമിവിടെദാനം
ഏവംചിന്തിച്ചുടനെ ദ്രൗപദി
തപംചെയ്തുവസിക്കുംസമയേ.

കാനക്കുറത്തി— ചമ്പ.

തതനുമുനിപുംഗവൻ ശിഷ്യരൊത്തുംമുദാ
വനനദിയിൽനിന്നുകുളിച്ചുപൊങ്ങുംവിധൌ
സപദിവെള്ളത്തിലെക്കരണകൃത്യങ്ങളുപ്പുറായ്
മമുനീന്ദ്രമാർക്കിതെന്തൊരുവിസ്മയം
മധുരരസമന്നവും പൂവൻപഴങ്ങളും
മതിതെളിർക്കുളിക്കുമാപായസങ്ങളും
കറിപലതുമിതൊഴിയുമിതിനുവർക്കുമിവിടെ
മാനസാനന്ദംവരുംപടിഭുജിക്കണമിന്നാർ
നാരിമണികരുതിയഭക്ഷ്യമില്ലൊന്നുമേ
ചൈതവംതരാതുവരുമതാകതെ
നാതികം ദ്രൗപദിയോടിനി
ഭസ്മമാക്കുന്നതിനുച്ചിച്ചുവിപ്രന്മ
നാളെപ്പൊഴുതുമതിയമാർന്നവതിയും
പാണ്ഡവന്മാർ പൽവാലാഗമതിയായി
പാർത്ഥിവർകുലവരിഷ്ഠമായ ധർമ്മജ-
നന്തികയൊടും നിജസോദരരൊടും
മാമുനിയൊടും താമുനിതന്നുടെ
കഴലിണപൂണ്ടിയിൽവീണുവണങ്ങി
കാരുണ്യമോടുമിയായ് മുനിവരനും
ധർമ്മപതിതന്നുടെ മുടിയിൽ
പരമാനന്ദമനുഗ്രഹമേകി-
പ്പരമമഹോത്സവമിദമരുൾചെയ്തു
ഇംഗപരാക്രമരാജ! നൃപവര
മംഗലമരുളുവിക്കുവതിനിക്ക്
മംഗലമുത്തിമുകുന്ദനതിങ്ങളി-
ലുള്ളൊരുവാകിയ വാത്സല്യത്താൽ
ഇംഗിതമൊക്കെയറിഞ്ഞീടുന്നുള്ളു-
തിങ്ങയറിച്ചൻ ധർമ്മതനുജ!
പതിവ്രതയാൾ! പാഞ്ചാലി? യവർ
പതിവു പറഞ്ഞതറിഞ്ഞില്ലാ ഞാൻ
ഭസാമകലാവനിരമണന്മാരെ
കാമവിലാസചിതമായ്ക്കള ലഭിക്കെ-
ന്നാമമൊടും വരമാനമരുൾചെയ്തു
താമസമെന്യേയത്രപറഞ്ഞു
ശിഷ്യന്മാരൊടുമൊരുമിച്ചുമുനി
ദുർവ്വാസാവുമെല്ലമരുന്നനപ്പോൾ.

ഇതിപാത്രചരിതം ഓട്ടൻതുള്ളൽ സമാപ്തം.

സന്താനഗോപാലം

ഓട്ടൻതുള്ളൽ.

വെള്ളിക്കുന്നിലമർന്നീടുന്നഭഗവാൻ
        വെള്ളപ്പുള്ളുകാളയും
വെള്ളം നല്ലൊരു വെള്ളത്തോലും ജട-
        യ്ക്കുള്ളിൽ സദാ ചൂടുവാൻ
എള്ളോളം തിരുവുള്ളമെന്നിയെപ്പുതു-
        തുള്ളക്കഥയേൽക്കുവാൻ
കിള്ളിക്കുറിശ്ശിയമർന്നദേവമനിശം
        കള്ളം വിനാ ഭാവയേ.

സന്തതിധനധാന്യാദിസമസ്തം
ചിന്തിച്ചതു പോലാത്തുകൊടുക്കും
സന്താനദ്രുമമാകിയ സന്തതി
ഗോപാലം കഥയതു കഥനീയം
അതിമോദത്തൊടു ചെയ്യാമതു
മതിമാന്മാർ കേട്ടരുളുകവേണം
മൽകൃതികൾക്കൊരു പിഴവന്നാലും
സൽകൃതിയെന്നിഹ വരുവതിനായി
സുകൃതികളാകിയ കൃതികളെയിന്ന
നമസ്കൃതിചെയ്യുന്നെല്ലാവരെയും
വികൃതിപറഞ്ഞു നടക്കും ദുർജ്ജന
നികൃതികൾകൊണ്ടൊരു കുസലുമില്ല
നാരായണന്റെ കഥപറയുമ്പോ-
ളൊരു ദൂഷ്യം വന്നെന്നാലും
പോരായ്കയില്ലെന്നതു കൊണ്ടാ-
ധീരതയുള്ളിൽ വളർന്നീടുന്ന
കാരണപൂരുഷനാകിയ ഭഗവാ-
നാരണപൂജിതനതിസുകുമാരൻ
കാരുണ്യാലയനച്യുതനർജ്ജുന
സാരഥിഭക്തപ്രിയനാം കൃഷ്ണൻ
ഈരെണ്ണായിരവും പുനരെട്ടും
ഭാമിനിമാരാം തരുണികളോടും
ദ്വാരകയെന്നമഹാപുരിതന്നിൽ
സ്വൈരം വാണരുളീടിനകാലം
ശത്രുഭയസുരവര്യൻ കൃഷ്ണൻ
വിരവൊടു ഹയമേധം ചെയ്യാനായ്
ചിതമൊടുയജനസംഭാരാദികൾ തീർത്തി-
ട്ടതിനു പ്രയത്നം ചെയ്തു തുടങ്ങി
ജ്യേഷ്ഠനതാം ബലഭദ്രനോടും പരി-
ശിഷ്ടന്മാരാം വൃഷ്ണികളോടും
ജന്മാദിൽ ശ്രേഷ്ഠനതായ യു-
ധിഷ്ഠിരഭൂപാലനാം സഖിയോടും
എട്ടും നിജപതിമാരായിരവും
മട്ടോൽമൊഴിമാർ പെറ്റുളവാകും
എട്ടുസഹസ്രം മക്കളൊടും പരി-
തുഷ്ടപ്രാഗേഹം പുക്കരുളീടാൻ.
സദൃത്തമിപ്പാനന്തരമാദികൾ
തദ്ദിശിപോകുന്നവരെയയച്ചു
ശ്ലാഘ്യതപെരുകിനമാമുനിവരരുടെ
യോഗ്യതപോലെയിരുത്തിയഥാവൽ
യാഗത്തിന്നായ് വന്നൊരു നരവര
യോഗത്തോടുമിരുത്തി മുകുന്ദൻ
ബ്രാഹ്മണവരരസംഖ്യം വന്നി-
ട്ടധികസീമനിയിരുന്നു തുടങ്ങി
അരിതിരിയക്കിത്തിരിചാമാതിരി-
പട്ടേരിപ്രാൻ നമ്പൂതിരിയും
പട്ടന്മാരും കുട്ടികളെന്നവക
വട്ടം പറവാൻ കാലം പോരാ
മററും പല പല സാധുജനങ്ങളു-
മാററം കൂടാതപ്പൊഴുതന്നെ.
ചുററും വന്നു നിറഞ്ഞു ശശിയുടെ
ചുററും നക്ഷത്രങ്ങൾ കണക്കേ.
ഘോരം ഘോഷിച്ചങ്ങിനെ ജഗതീ-
ദേവാദിയുമവിടെയിരുന്നരുളുമ്പോൾ
തത്സമീപത്തുള്ളൊരു ഭൂസുര-
സത്തമനാം പുനരർജ്ജുനനും
എത്തുകയെച്ചിട്ടുണ്ടായ് വന്നൊരു

പുത്രൻ ചത്തു പിറന്ന ദശായാം
ഞെട്ടലൊടടവിജവാന്തം തന്നുടെ
ചിത്തതലത്തിലുദിച്ചതു കൊണ്ടും
ഉത്തമപുരുഷപദാംബുജസേവക-
ന്മാരാകിന വക്ഷസിതായി-
ച്ചുട്ടുള്ളതലിവണ്ണം ശിവ ശിവ!
പത്തിതനുവഴിലാപിച്ചിട്ട്
പിത്തവിഷാദാൽ പൊന്നാനതപ്പാൻ

പദം.

ഹന്ത ഹന്ത മുരാന്തക ബന്ധുരാംഗദയാവാരാശേ
ബന്ധമെന്തിനിക്കിവണ്ണം സംഭവിപ്പാനും
വിപ്രകർമ്മം പിഴയാതെ കഴിഞ്ഞില്ലെന്നാകിൽ ബ്രാഹ്മണരാ
ചിൽപുരുഷാച്ചുതസേവ ലുബ്ധമാകാതെ [ദത
ങ്ങളേച്ചു! എന്നല്ലാതെ ധൃഷ്ടയെന്യയെന്തനന്യി
വ്യഷ്ടിവശശരീരമരണ! ചിന്തയില്ലമെ [ന്ന്
പാലയപ്പാലയലോകാലയങ്ങണാലയമാം
വലയില്ലരവാനോർത്താൽപാലനമസ്യർ
ഇതമിങ്ങുഴിച്ചു പൂനത്തരോന്നാളൈ സ്ഥാപിപ്പാൻ
പുത്രനെയുമെടുത്തു പ്രസ്ഥാനം ചെയ്തീടിലും
പെറ്റുരച്ചിട്ടുഴലുമാറ്റുശരീരമൊന്നാകം
തെറ്റുമൊന്നാനപോലെ വീണുകേണുമാറുകം-
യറ്റുകണ്ണുനീരൊട്ടുവാറ്റും കൈകൊണ്ടെടുത്തു
കോറ്റുമൊത്തുടെടുത്തൊരമ്മാറ്റും പോരാതെയാണ്
പെറ്റുപെറന്നുശരീരിലും ഞെത്തനായ്പ്പുറപ്പെട്ടു
സത്യസ്വരൂപനാം ശ്രീകൃഷ്ണന്റെ മുമ്പിൽകൊ
ണ്ടുവച്ചുനിജപുത്രനെ യുമഗ്രഹം [ദായ്
നിക്കും ചത്തിയിൽ ചെന്നങ്ങിരിക്കും നില്ക്കയാലോ-
രിരിക്കും മാലോകർക്കുള്ളമെരിക്കും കനകത്തിരിക്കും-
അരിക്കും മാലോകർ മറവുള്ള ചക്രേശ്വരമാനസ-
മിരിക്കും ശോകവഹ്നിയിൽ ദഹിക്കും ബ്രാഹ്മണനൊന്നു
ഞരിക്കമാറെല്ലാവരും തൊടിക്കും കൈകൊണ്ടുമാറ്-
അടിക്കും പൊടിയാംവണ്ണമിരിക്കും മെച്ചുകൾ കൊണ്ടും
തഴുകും പൊതിഞ്ഞുമിണ്ടുംനേരക്കും ഉണ്ണിയെമാറ്റു-
അണുക്കും കണ്ണുനീർകൊണ്ടെക്കൊക്കും കാൽത്തളിരിൽവീണ

കിടക്കുംകൊണ്ടിണകെട്ടിപ്പിടിക്കും ഉണ്ണിയുടെ ജീവൻ
കിടപ്പുംഎന്നുള്ളഭാവംനടിക്കുന്നസുതൻതന്റെ
തിരുകരമിണ്ടാനെക്കണ്ട്!
ഇപ്പോഴാനന്ദരൂപം ഗ്രസിക്കുന്ന ദുഃഖമായി
തെട്ടുമാവരചെയ്യിടിലോട്ടം നരനാംപോലെ.

പാരംപെരുവാതമാനന്തപ്പരിയകൾ
നേരംപോക്കായ്ക്ക്ഷിതിനിനക്കും
മരണമുന്തും പുത്രന്റെ ശവസംവി-
കാരംകണ്ടുരസിക്കുമ്പോഴേ
നാരികൾനാലയ്യഞ്ചുമൊത്ത-
പുത്രന്മാരുണ്ടെന്നാലില്ലെ
കർക്കശമാനസത്തൊക്കുമിങ്ങനെ
മുഷിച്ചിട്ടുകിടപ്പാനെന്നാൽ?
എണ്ണകിലെത്രയുണ്ടാഗുണിനാരെ
പെണ്ണുങ്ങൾക്കുചെയ്യിപ്രതിയനുവധി
യുണ്ണികളുംപെണ്ണുങ്ങളുമതി-
ച്ചൊന്നിനമില്ലായസെപ്പ്രകൂട്ട്
കണ്ണാലനാലുനിറവല്ലാതരിനി-
മുണ്ടാകുന്നനിറക്കസുതന്മാർ
കൊണ്ടാടിക്കൊണ്ടവരൊപ്പിപിച്ചാറ്
കണ്ടുരസിച്ചും കൈകളിലാക്കി
കണ്ണുതനിൽവസിച്ചിട്ടുവൈ-
കണ്ണാ! നിന്നെ നാട്ടുകൊള്ളാം
വിപ്രന്മാരെ ദുഃഖിക്കുന്നത്
ഉർപ്പുവികൾ കൃപയില്ലാതൊത
ദുഷ്പ്രഭുവാനിയെന്നെങ്ങിനെയാൽ
കഴിപ്പാനിന്നൊരുപിക്കും ഞാനും?
കഴലുവിളിച്ചുരസിപ്പാൻകൊള്ളാം
തോഴിയെവിളിച്ചുനടപ്പാൻകൊള്ളാം
ചേലകൾകെട്ടുനടപ്പാൻകൊള്ളാം
പാലുകവർന്നുജപിപ്പാൻകൊള്ളാം
അംഗനമാരെയൊളിപ്പാൻകൊള്ളാം
ഇങ്ങിനെയുള്ളതിനൊക്കെക്കൊള്ളാം
പാർത്ഥിവധർമ്മംതിരിയാതുള്ളോരു
ധൂർത്തമാരാ! യീവണ്ണതോളം-
ത്താൽതിവളർന്നുകൊണ്ടുവസിച്ചാൽ
കീർത്തികളും തീരായിത്തീരും.

നാട്ടിലിരിക്കുന്നോരു നാനാജനത്തിന്റെയും
പാട്ടിലിരിക്കും ദ്രവ്യം പോക്കേണ്ടതാക്കി
വീട്ടിലിരുന്നോരോരോ ഗോഷ്ഠികൾ കാട്ടും നി-
ന്നോട്ടിക്കൂ വാമനിന്നാട്ടിലാരുമില്ലെന്നോ. [എന്നാ

അന്യായം പലതിങ്ങനെ ബ്രാഹ്മണ-
നന്യായം പറയുന്നതു കേട്ടിട്ടും
മന്നവരാരുമിതിന്നൊരു മായി-
ട്ടൊന്നും തന്നെയുരിയാടീലാ
ഖിന്നത പൂണ്ടു വലഞ്ഞുവശായ്
നിന്നു ചമഞ്ഞു മഹാജനമെല്ലാം
എന്തു! വിസ്മയമെന്നു വിചാരി-
ച്ചന്യോന്യം ചിലവാക്കു തുടങ്ങി
ഭൂതലപാലകനിവനായ് മരുവിന
നാരായണനും നരനും കൂടി
പാരതിലിവിടെയിരിക്കുന്നപ്പോൾ
ഭൂരിതരം വന്നൊരു ഭൂസുരനിങ്ങിനെ
ഭേദമിയുള്ളതു പറഞ്ഞതുമില്ലൊരു
മോദായ് വന്നവരാം ചിലരത്
നിഷ്ഠുരമതാൻ കേട്ടിട്ടുണ്ടോ
സാധുസമാജമിതെന്നും ചിലരത്
മാരണമൊരുവനെക്കൊല്ലുക പാപം
ബാലകരെന്നതിലേറ്റം ചിലരത്
മാരണമൊരുവരെക്കൊല്ലുന്നതിന
നിവാരണമുണ്ടോ എന്നു ചിലരത്
കുട്ടികൾ ചത്താലിവിടെക്കാണുക
കെട്ടിക്കൊണ്ടുവരേണ്ടൊരുവനെ
ഭ്രഷ്ടം വരുമെ ചുടലക്കളമോ
ഭാസുരമാമിദ്ദ്വാരകനഗരം
ഒട്ടുകൽപ്പിച്ചു മറ്റുള്ളവരല്ലൊ
ഇതിനു സംശയമില്ലിവിടമാകാം
ആരെന്തും പറയാനായുതരാ-
മാരെക്കാട്ടീട്ടും ശയമാറി
ബലഭദ്രാദികളായുള്ളൊരു
ഫലമില്ലാതായ് വന്നോരു ചിലർ
പലതും പലവിധമുരചെയ്യുന്നതു
ബലവാനർജ്ജുനനിങ്ങനെ കേട്ടു
കലിതരോഷം അധികമിയലുന്നൊരു
കലാപത്തിന്നു തയാറായവിടെയൻ

കലിതരോഷം പൂണ്ടൊരു വചസ്സുകൾ
കലരുന്നൊരു ദ്വിജനെക്കണ്ടരോഷാൽ
വല്ലഭനായ പാർത്ഥൻ ചൊന്നതു-
തളിരാന്ന വാക്യം ചൊല്ലിത്തുടങ്ങി
വള്ളൂവള്ളിയുടെ മുകളിൽ വന്നൊരു
കള്ളം നിന്നുഴറിക്കേ പോലെ
ബലവീര്യധനുർവ്വേദി വിജയൻ നിജകല
ചിലയും കയ്യിലെടുത്തു പലതരം
പലപലവിതർക്കുകളിങ്ങനെ ചൊല്ലി
ഘനജനമദ്ധ്യേ നേരേകയറി വിജയൻ
ദുഃഖം പൂണ്ടു കിടക്കും ദ്വിജനെ
കൈക്കു പിടിച്ചെഴുന്നേൽപ്പിച്ചുടനെ
ഭക്തിയൊടവനോടിങ്ങനെ ചൊല്ലി
സാന്ത്വനമിങ്ങനെ പറഞ്ഞു തുടങ്ങി

ദുഃഖംകൊണ്ടുള്ളതുപോലെ മേലിൽ
സൗഖ്യം വരുത്താൻ ഞാൻ പോരും
ഇക്കഥ കേട്ടിട്ടാരാരിവിടെ
നിൽക്കുന്നവരതിൽ ഉചിതമല്ലയോ (ദുഃഖം)
ഇന്നിയൊരു കുഞ്ഞിനു ജന്മമെങ്കിൽ
വന്നുരക്ഷിച്ചീടുവൻ ഞാൻ
പന്നഗശയനൻ കാരുണ്യംകൊണ്ടിപ്പോൾ
ഒന്നുമൊരു ഭയമൊട്ടുമില്ല ഹാ! (ദുഃഖം)
പാരം പരിതാപത്തോടെയുള്ള
ഗീതകളിങ്ങനെ കേട്ടാൽ
പുത്രകലത്തിൽ പിറന്ന ബാലൻ്റെ
പുത്രജനനം സഹിക്കയില്ലല്ലോ! (ദുഃഖം)
പാർത്ഥനെന്നറിയേണ്ടൊരെൻ്റെ
കീർത്തികൾ കേട്ടിട്ടില്ലയോ
മൂർത്തികൾ മൂന്നും വന്നു തടുത്താലും
രക്ഷിപ്പാൻ ബാലനെ ഞാൻ പൂർത്തനാണെ (ദുഃ)

ഇത്തരമുള്ളൊരു വാക്കുകൾ കേട്ട
കയർത്തു പറഞ്ഞുടനന്തണനോടും
മതിമതി നിന്നുടെ ഗർവ്വുകളെല്ലാം
പതിവുകളും ഞാനറിയും മൂഢാ!
ക്ഷിതിപതിമാരുടെ ദൗസ്സാമർത്ഥ്യം
ക്ഷിതിസുരനിവനൊട്ടറികയില്ല
അക്കാലത്തു വന്നുമല്ലാതെ പൂന-
രിക്കണ്ടവർകൾ മറന്നുള്ളവരെ

ദുർഘടമാകിയ കാര്യമതെന്നു
നിനച്ചിട്ടവരാൽ സാദ്ധ്യവുമല്ല
ഞാനപിടിച്ചാലിതു കാത്തീടാമിതി
ശൗര്യവിനാകാനുമമിക്കായ്‌വതുമേ
ഊറ്റക്കാരനാരും നിങ്ങളെ
ന്നുരവരാട്ടിപ്പായിച്ചുന്നു
ഊറ്റംകൊണ്ടൊരു ഫലമില്ലാതെ
തോറ്റമടങ്ങാനൊന്നായ് ബോധം
എണ്ണവിലോചനയാളുടെ നിന്നുടെ
മാനിനിയെപ്പിടിപെട്ടുണ്ടായതും
ദീനതയെന്നിയെ ദുശ്ശാസനനാദി-
മാനമതേറെയൊന്നെ ചെയ്തപ്പോൾ
നാണംകെട്ടതവിടെ വസിച്ചുള്ള
ജ്ഞാനങ്ങൾക്കിഹ യോഗ്യതയാർമാ
അക്ഷൗണീസുരനാഥനിവന്നുമ
ധിക്ഷേപിച്ചുപറഞ്ഞതുകേട്ടു
വീര്യപരാക്രമശാലിയതായ
കിരീടിയുമപ്പോളുടനേ ചൊന്നാൻ
കഷ്ടംഭൂസുരനിതമൊപ്പോ-
ന്നൊട്ടുമടിയില്ലാത്തതുമെന്തേ
കേട്ടിട്ടില്ലെ ഭൂസുരനെന്റെ
വിശേഷിതമൊട്ടറിഞ്ഞിട്ടില്ല
മാരുതനന്ദനസോദരനായ
മന്നവനെന്നെന്നറിയേണം
കാട്ടാളാകൃതിപൂണ്ടൊരു ഹരനൊട്
കാട്ടിയഘോരപരാക്രമമെല്ലാം
കിട്ടിനമുക്കിഹ പാശുപതാസ്ത്രം
ഒട്ടും ദ്വിജവര കേട്ടിട്ടില്ലേ?
പാഞ്ചാലനൃപാലനൊടേറ്റര-
ണംചെയ്താശു ജയിച്ചുപിടിച്ചഥ
കെട്ടിയെടുപ്പിച്ചന്നതു ഗുരുവിനു
പുഷ്കലതരദക്ഷിണചെയ്തു
വമ്പന്മാരാം ഭൂപതിമാരവർ
ഡംഭംകാട്ടിയണഞ്ഞവരെ
ഡംഭത്തരവും വമ്പത്തരവും
കൊമ്പത്തരവും മുമ്പത്തരവും
പിമ്പിട്ടാശ്രമമെങ്കിലൊരാപടി
തൽപാണിഗ്രഹണോത്സവകാലേ
യന്ത്രംഭേദിപ്പാരവട്ടികഴിച്ചു
ബ്രാഹ്മണനാഥാ! കേട്ടിട്ടില്ലേ
[illegible]
[illegible] കേട്ടിട്ടില്ലേ
സുരലോകമതിൽ [illegible]കളും
[illegible]
വിരവിൽ വധിച്ചു [illegible]
വിവരമൊഴിച്ചു [illegible]
കേൾക്കവേ ചൊല്ലു! [illegible]
പുത്രന്മാരെ [illegible]
ഭീഷ്മദ്രോണകൃപാചാര്യന്മാർ
ഭീഷ്മപരാക്രമരാമവർ പലരും
പോരിനുവന്നവരേറ്റു പിണങ്ങി
ധീരതയോടു [illegible]
അപ്പൊഴുതുമ്മരമെന്തും വീണി-
ട്ടപ്പോൾ പൃഥിവീ [illegible]
[illegible]
ധീരതപൂണ്ടു [illegible]
[illegible] ജയിച്ചുള്ള
വീരൻ വിജയൻ ഞാനറിയേണം
ലോകാധീശനതാകിയ ഭഗവാൻ
ശ്രീകൃഷ്ണപ്രിയനാഥനറിയേണം
തന്റെ വലിപ്പം താൻ പറയരുതു
കൊണ്ടിതിതിങ്ങറിയാത്തതല്ലോ
[illegible] ഞാൻ കൊണ്ടതു
ക്ഷത്രിയകുലഭൂഷിതനുമല്ല
ഞാനിന്നു [illegible]
[illegible]
സംശയമൊട്ടും [illegible]
വംശപരാക്രമ [illegible]
പുത്രാന്തനയനെ രക്ഷിപ്പാൻ ഞാ-
നിതമം ചൊല്ലിയ സത്യ [illegible]
വൃത്തമതാകിലരക്ഷണ [illegible]
പാർത്ഥിരിയാത്തതിനും [illegible]
കത്തിലിരിക്കം [illegible]
തീയ്യിൽ ചാടി മരിച്ചീടുന്നേൻ
സത്യം ഗുരുവരചരണത്താണേ
സത്യം പൂർവജപാദത്താണേ

ശ്രീഗാണ്ഡീവമാം ചാപമതാനും
ശ്രീകൃഷ്ണൻ ശ്രീപാദമതാനും
നിലയമായൊരു ദ്വാരകതാനും
സജ്ജനമാമഹ യാദവകുലവും
[illegible]
ആദരപൂർവം കേട്ടൊരു വിപ്രൻ
ദുർജ്ജനരിപുവാം പാർത്ഥനെ നോക്കി
വിപ്രൻതാൻ പുനരരുളിച്ചെയ്തു:—

അറിവില്ലാതെ ഞാൻ വല്ലതും പറഞ്ഞുപോ-
യെന്നിരിക്കിലും
അറിവുള്ളോരു ഭവാനുള്ളിൽ കരുതീടരുതേ
സജ്ജനവന്ദിതനായൊരു കൃഷ്ണൻ നിന്നെയനുഗ്രഹിക്ക
[illegible]
പുത്രന്മാരെ [illegible] ക്ഷിപ്രം [illegible]-
കൊണ്ടു
ഇപ്രകാരം ചൊല്ലിനിന്നവനെ ശ്രീപാർത്ഥൻതാൻ
എന്നുള്ളകോപമൊക്കെ [illegible]
[illegible] [ത്ത്

[illegible]
കേണു പറഞ്ഞതു കേട്ടു കിരീടി
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] പറഞ്ഞു
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
വില്ലുമായിക്കൊണ്ടു ഗമിച്ചു [illegible]-
[illegible]
[illegible]-
ഗമിപ്പാൻ [illegible]
[illegible]
[illegible] പുക്കു്
[illegible] ചെയ്തി-
[illegible]
[illegible]
[illegible] പഞ്ചിയെ

തരസാ കോപിയെടുത്തു ശരാസന-
[illegible]
[illegible] നീയിന്നി
[illegible]
നാഥാ നമ്മുടെ കാര്യമിതെല്ലാം
സാധിപ്പാനൊരു യോഗം വന്നു
[illegible] ദുഃഖം കളവി-
ട്ടില്ലാ കൃഷ്ണനിതെന്നു പറഞ്ഞു
[illegible] നമ്മുടെ
[illegible] പാർത്ഥനതിപ്പോൾ
ചൊന്നതിനിന്നതു നീക്കം വന്നാൽ
[illegible]
[illegible] ഗാണ്ഡീവമൊടും
തീയിൽ ചാടി മരിക്കുമിന്നീ
നമ്മുടെ സുകൃതവിശേഷംകൊണ്ടു്
[illegible]
[illegible] വസിച്ചാലും നീ
[illegible]
[illegible] കേട്ടോരുനേരം
[illegible]
കാന്തനുമായിട്ടാരോരോ വൃ-
ത്താന്തം തമ്മിലുരച്ചുതുടങ്ങി
കണ്ണനെയുണ്ടോ കണ്ടതു ഞാനും?
കണ്ണനെയും ഞാനവിടെക്കണ്ടു
ഉണ്ണിയെയുണ്ടോ കണ്ടു മുകുന്ദൻ?
ഉണ്ണിയെയും ഞാൻ കാട്ടി മുകുന്ദൻ
കല്യാണമെന്തെല്ലാമുണ്ടായി?
കല്യാണമൊന്നും ഞാൻ കേട്ടില്ല
കാരണപുരുഷൻ മിണ്ടാത്തതിനെ
കാരണമെന്തെന്നുണ്ടോ കാന്താ!
കാരണപുരുഷൻ മിണ്ടാത്തതിനെ
കാരണമെന്തെന്നാർക്കറിയാവൂ?
ബലഭദ്രാദികളെന്തുപറഞ്ഞു?
ബലഭദ്രാദികളറിയാറില്ലാ
പാർത്ഥനുടെ ചരിതം കേൾക്കട്ടേ!
പാർത്ഥനുടെ ചരിതം കേട്ടാലും
ഹാഹാ! പാർത്ഥനിതിന്നെളുതാമോ?
ഓഹോ പാർത്ഥൻ പോരുമതിന്നു്

കുന്തീസുതനോടെ സത്യത്തിന്നു-
ള്ളന്തരമുണ്ടോ ചൊല്ലുക നാഥ!
കുന്തീസുതനു മരിപ്പാനൊരുങ്ങാ
രാജ്ഞപിടിച്ചു ശിരസ്സിലെഴുത്ത്
നിശ്ചലഹൃദയന്മാരായിട്ടവ-
രച്യുതപൂജകൾ ചെയ്തു വസിച്ചും
ധരണിയെ നയവിശേഷേണ ഭരിച്ചും
അവരന്നവിടെ വസിച്ചു സുഖേന.

ഏവം കഴിഞ്ഞൊരു ശേഷം മേവുന്ന കാലമങ്ങു
ഭാവം തെളിഞ്ഞു തത്ര ഭൂസുരൻ പത്നിയോടും
തോഷമിയന്നോരോരോ വിശേഷങ്ങൾ ചോദിച്ചപ്പോൾ
യോഷമാർമൗലി താനും ശേഷമതുരചെയ്തു.

അങ്ങിനെ വളരെ ദിവസം ചെന്നാ-
ളംഗനാമണിമാർമൗലിക്കന്നു
പത്താംഗർഭവുമുണ്ടായ്പ്പിന്ന
പത്താം മാസവുമങ്ങു തികഞ്ഞു
ഭൂസുരവരനും താപമിയന്നു
കുന്തീസുതനെക്കാണ്മതിനവനാൽ
സത്വരമങ്ങു ഗമിച്ചു നരവര-
പത്തനസീമനി ചെന്നിതു കണ്ടു

പദം

ഇന്ദ്രാത്മജ! ഇപ്പോൾ കേൾക്ക മമ മനോഹര
സാന്ദ്രവചനമിദമിന്നു-
ചന്ദ്രാനനയാൾക്കുതി! പോരിക വൈകാതെ-
മന്ദിരമോദമോടും നീ ഭിക്ഷുകനായി
സൂതിസമയമടുത്തവിടെ എന്റെ കൂടെപ്പോ-
രുടലർകാലനാം കൃഷ്ണന്റെ മുമ്പിന്നു
ചെയ്ത സമയമിപ്പോൾ
അതിശൂര! മറന്നിതോ പോക നാം വൈകാതെ
മാനസമോദമോടെ
അയ്യോ എൻ മനീനിയാമെ വസിക്കുന്ന
പൊയ്യല്ലേ പാർത്ഥവേന്ദ്ര! ഒരു
കുഞ്ഞുംകൊണ്ടു വളരും പരിതാപം
നന്ദസുതപ്രിയകരം
കുടലർകാലനാം കൃഷ്ണനോടും നിന്റെ
കൂടിപ്പിറന്നോരോടും ഇന്ന
കൂടിപ്പറഞ്ഞു നീ തെളിവിൽ കരുക
പാരവശ്യമലിവില്ലയോ!

എന്നുള്ള വാക്യം കേട്ടന്നാനന്ദം തെളിഞ്ഞു
ഫൽഗുനൻ ബുധം വൃന്ദമവിട്ട ഭൂസുരനോടു
ചിന്തചാരമവിടം വിട്ടുപോകിയോടും
താനാന്തരാത്മനിക്കായുപാരാംബുജം
സോദരന്മാരെന്നെ യാത്രയും ചെയ്തു കൊണ്ടു
മോദം കൂടാതെ വാക്കു സോദരന്മാരോടിങ്ങനെ
പാഞ്ചാലരാജകന്യ വന്നാലുമധികം
ചാഞ്ചല്യം കൂടാതെ നിൻ താതൻ വാക്കൊന്നു പാക
മറ്റുവാദികളുടെ മറ്റും കേട്ടിട്ടിക
മറ്റും ഞാൻ ഭൂസുരന്റെ പത്തനം ഗമിക്കുന്നു
നിന്നുടെ സോദരനെ കാണുന്നു എന്നാകിൽ
കണ്ടിടാമല്ലെന്നാകിൽ കണ്ടുകാൾ്കുതെന്നു.

എന്നു പറഞ്ഞു പുറപ്പെട്ടു നിജ
മന്ദിരവിട്ടു പരാക്രമശാലി
പോരികവിപ്രാ പരക്ഷേ നമ്മുടെ
പോതകരെ കിമ്പനകാരുന്നത്
എന്നു പറഞ്ഞു രഥമതിലേറി-
ട്ടന്നു ത്രിഗുണനിധിയാത്രതിരിച്ചു
പുഷ്പവിലങ്ങൾ ചൂടുകയും പല-
ദുർഗ്ഗകനപ്പുരങ്ങൾ നകണ്ടു
വാദ്യഘോഷങ്ങൾ ഗമിച്ചിതു പുന-
രീശാനവിധിപോലൊത്തു വരട്ടെ
എന്നു പറഞ്ഞു നടന്നു കടന്നു
മന്ദിരസീമനി ചെന്നു കരേറി
ഗർഭിലിപവും മങ്ങുന്നതുടങ്ങി
വിപ്രാംഗനമാർവരവു തുടങ്ങി
ഈശ്വരസേവകൾ ചെയ്യുന്നു ജഗ
ദീശ്വരനാമം ചൊല്ലുന്നു ചിലർ
സന്താനത്തെയുമാകെ നോക്കുന്നു
വിബുധയശോദിയെ വാഴ്ത്തുന്നു ചിലർ
തൽഗൃഹവിഘ്നതിപക്ഷിന്നു ചിലർ
നിഴലടിനോക്കിയുളക്കുന്നു ചിലർ
വില്ലുകൾകൊണ്ടു പിടിക്കുന്നു ചിലർ
മാറിമാറിത്തലോടുന്നു ചിലർ
ആമയവാരമെടുത്തന്നു ചിലർ
വേതുവുറിപ്പാനൊരുന്നു ചിലർ
ഘോഷമതിങ്ങനെ കേട്ടുതദാമ-
ഘോഷസുതാമസിസഖൻ വിജയൻ താൻ

ഗാണ്ഡീവചാപമുഖ്യത്തെക്കൂട്ടി
തൂണിയിലമ്പു നിറച്ചുംകെട്ടി
ഉഗ്രമൊരു [illegible] കെട്ടി
പാദയുഗ്മം [illegible]കെട്ടി
[illegible]
[illegible]
ഉമ്പരിൽ [illegible]
ഉമ്പർകുലാധിപതനയൻ വിജയൻ
[illegible]
[illegible]
[illegible]പ്രകാരത്താലെ-
ടുള്ളകരത്തിൽ ധനുസ്സുമെടുത്തുവ-
ലതുകരത്തി[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
ഏവമുറച്ചു കിരീടി [illegible]
മഹീസുരമാനിനി [illegible]
[illegible]
[illegible] നോക്കിയിരിക്കെ
ഹാഹാ! കഷ്ടം! കഷ്ടം! ശിവശിവ!
[illegible]
ഹന്തഹന്ത! മരിച്ചു കുമാരൻ
എന്തുചെയ്യേണ്ടു ഞാനെന്റെ ദൈവമേ!
കുന്തീനന്ദനൻ തന്നുടെ സത്യവും
ഹന്ത പാഴിലായ്‌വന്നു ചമഞ്ഞല്ലോ
പാർത്ഥനല്ലയോ [illegible]
വാർത്തയെയുമറിഞ്ഞതുമില്ലയോ?
കർമ്മദോഷമിതെന്നാലെ [illegible]
നിഷ്ഫലൻ പാർത്ഥൻ തന്റെ പരാക്രമം
ഒന്നുമിപ്പോൾ ഫലിക്കാഞ്ഞതെന്നതെ
കർമ്മദോഷമതെന്നു പറയാവൂ
മുന്നമൊന്നുമേതിവണ്ണം കുന്തീ-
ല്ലെന്നെ വഞ്ചിച്ചുപോയതോ ബാലകൻ
അയ്യോ ബാലക! എന്തുനീയിങ്ങനെ
മെയ്യോടെ മറയുന്ന കുമാരക!
ഒച്ചയെങ്കിലും കേൾപ്പാനില്ലയിതു
[illegible]

കൃഷ്ണനനുകമ്പയെയുമില്ലാഞ്ഞതാൻ
ജിഷ്ണു ഭാവിച്ചാൽ സാധിക്കുമോ കാര്യം?
കൃഷ്ണ! കൃഷ്ണ! മുകുന്ദ! മുരാന്തക!
പത്മനാഭ! പുരുഷോത്തമ!

മാനിനിമാരുടെ മുറവിളി കേട്ടഭി-
മാനി കിരീടി നരേന്ദ്രതനൂജൻ
എന്തിതി വാർത്തകരം ചെവിപാർക്കുമ്പോൾ
[illegible]
നിർഭയമാനസനാകിയ ശൂര-
[illegible]പറഞ്ഞവയെല്ലാം
ഇങ്ങനെയെങ്ങിനെ ചൊല്ലീടേണ്ടു
ലജ്ജയു[illegible] പറവാൻ
പാർത്ഥാ! [illegible]! നിന്നുടെ
വാർത്തകളേവമതിശയമോർത്താൽ
ശശികുലജാതനൃപൻ താനെന്നും
[illegible]സുതൻ ഞാനെന്നും
ചൊല്ലിത്തെളിഞ്ഞു പറഞ്ഞതുമേറെ-
ന്നെന്നുള്ളത്തിൽ നിനച്ചതബദ്ധം
[illegible] മുൻപും
[illegible]
ചൊന്നവലിപ്പമതെവിടെപ്പോയി?
മന്നവരിൽ[illegible]! [illegible]
[illegible]
പരമെന്താൻ വന്നതു ചെയ്തിട്ടോ?
[illegible]
നിന്നോടെന്താൻ വന്നതു ചെയ്തിട്ടോ?
സത്യം ചെയ്തതുമെന്തിനെടാ! നീ
മദ്യം സേവ തുടങ്ങീട്ടുണ്ടോ?
[illegible]
[illegible]
വായിൽത്തോന്നിയതെല്ലാമുരച്ചു
കായത്തിൽ [illegible]
ചേതസ്സിൽപ്പുനരേവമുറച്ചു
ശ്രീകൃഷ്ണൻ [illegible]!
ഹാ! കഷ്ടം! [illegible]
കേട്ടിട്ടില്ലാത്തവമാനോക്തികൾ
കേട്ടുസഹിപ്പാനെളുതല്ലേതും
[illegible]ബാലക-
[illegible]

ജായത്താലല്ലന്നുന്ത്രാ-
മുപായത്താലെന്നാകിലുമുടനെ
പോയെത്തീടിനദേശത്തോളം
പോയിത്തിരവൻകൊണ്ടിഹവരുവൻ!
എന്നുറച്ചുകിരീടിവസിച്ചു
ദേവവരാത്മജനതിനുറച്ചു
നാരായണനാമാളുമവിദ്യാ
ഡംബാരണകപികേതനവീരൻ
ധർമ്മരാജപുരിതന്നാകിനന്ന
ധർമ്മരാജനമിഷാലകന്ന
കണ്ണടച്ചുടമിഴിക്കമിടത്തൂ-
ഖണ്ഡധാത്മജനമന്തകദേശേ
ചെന്നെത്തുളവുകാലഭടന്മാർ
തിന്നതങ്ങളിലിവിണ്ണുരച്ചാർ
എവനിന്നൊരുനരൻപദ്ധതിരൻ
ഏവനായധികചാതുരധീരൻ
പ്രേതനായകപുരിക്കവനേറു
ഭീതിഭാവമവനുള്ളിലകന്ന
ചെന്നുകൊണ്ടിഹവരാതെയൊരുത്തൻ
ഇന്നുവന്നുമതിവിപരീതം?
ആയുധങ്ങളൊടുമുഗ്രതമിപ്പോൾ
ആയവൻവരവതാളുമതപ്പൻ
എന്നുരച്ചുബതകാലഭടന്മാർ
തിന്നചാപവിശിഖാദികളോടും.

അന്തകഗോപുരദ്വാരമമർത്ത്യനായകസുതൻ
ഏറ്റുഗാണ്ഡീവചാപംകലച്ചുപൂണിയുമേന്തി
തിരുതിയിയിതമിതിതകണ്ണുതണ്ണാലി
പാർത്ഥൻ

അന്തസ്സംഭ്രമംപൂണ്ടുഞെട്ടനാഥകളർ
ഉംകൊദോരെയചെറുതാണെന്നായിയും
ഘോരാരവവുംകേട്ടുകൃതാന്തൻ
തന്നുടെതനയസഹോദരനാകിയ
വെൺമതികുലമണിശക്രതനൂജൻ
അവനുടെശംഖധ്വാനിയിതിന്നിയ-
വനെയിവരെയിങ്ങുന്നിൽവെറുതേ
ജോഷ്ടിയവനൊടുകലഹിക്കാതെ
കൂട്ടിക്കൊണ്ടിഹവരുവിൻവിരവിൽ
അന്തകശാസനകേട്ടുടനവരും
കുന്തീസുതനെക്കൊണ്ടിഹവരുവാൻ
നരനോടവരേവംചൊല്ലിയുടനേ
സുരഗമനം തൃപ്തിപുരാനം
വിവിധാനുഗ്രഹമരുളീടുമയാ-
നരുളിച്ചെയ്തുപിതാടകനോട്
കിമർത്ഥമിന്നിങ്ങാഗമനം വരുവതി-
ന്നെന്തൊരുകാരണമുരചെയ്യാലും!
ഹരിനന്ദനനാകിയനരസുതനപ്പോൾ
യമവചനംകേട്ടിതുരചെയ്തു:--
മഹിതമതേ മതേ! മൽപ്രശ്നവാക്കുകൾ
മതികളിനെചെയ്തുതുരക്കിലോ
ധരണീസുരവരനുടെബാലകന്തന്നെഞാൻ
ധരണീസുരാലയെകാത്തുനില്ലുവെയിലാ
മേചതുരന്തികളുടനടമേളിച്ചു
പാരമ്പർബാലനെക്കൊണ്ടിങ്ങുപോന്നതും
ഞമരവന്ദിതനായമഹമെന്നാരോർക്കാഞ്ഞിലെ-
നഗ്രജൻതന്നെനീചിന്തചെയ്തിലയോ?
മധുമഥനനഖിലജഗദീശനാം കൃഷ്ണന്റെ
കാരുണ്യപീയൂഷമുണ്ടെന്നുമുക്കഹോ!
തരികമമകരതളിരിലഴകൊടുകുമാരനെ
താല്പര്യമാമെൻറേദിനസത്യവും
മെത്തുകൊള്ളല്ലായ്കിലന്തകനെന്നുള്ള
ദുശ്ശാപോക്കീടുവാൻ പാർത്ഥൻതടിക്കുമോ!
ലോകാതീതത്തൊരുതൃസ്വബാലന്മാരെ
ചാരാതൊന്ന്ചുട്ടേപോരെചാരാനിക്കൊണ്ടു
പോന്ന
പത്താമതുവുനനെന്താൻ രക്ഷിച്ചുകൊടുപ്പാനായ്
സത്യവുംചെയ്തുകൊണ്ടുപത്തനേവസിക്കുമ്പോ
ചിത്തമതേക്രേതെപൃഥ്വീസുരസുതനെ ദ്രു-
തനാനിക്കൊണ്ടുപോന്നതൊന്നുയ്യധികാരമായ്-
ആയതിനിന്നിനിന്റെനാശംവരുത്തുവാനായ്
ഞാഴ്ക്കാൻവന്നതെന്നക്രോധത്തെകേട്ടുകൊൾക
ഉള്ളനാപോൽ്ഥനെന്നഅതുനീശങ്കിക്കേണ്ട
പക്ഷണത്തിനായിപക്ഷങ്ങളുംകൃത്തനായ്
കുന്തീനന്ദനനെന്നുകേട്ടിട്ടില്ലയോ ഭൂപ!
ഞന്തകനെവഴിന്നാനംഞാനാമെന്നോവേണ്ടു
കൃഷ്ണനുമായുംകൊണ്ടുപോകുളതേന്നിൽനിന്റെ
പുത്രകളവാനിന്നപാർത്ഥൻതടിക്കയില്ലാ

ഇത്തരമുള്ളൊരു വിജയൻ തന്നുടെ
അത്തൽമുഴുത്തൊരു വാക്കുകൾ കേട്ടു
ആധിപിടിച്ചുവിയർത്തു കൃതാന്തനു-
മാദരവോടങ്ങരുളിച്ചെയ്തു:—
എന്തൊരു കുസൃതനെന്തൊരു ബാലക-
നെന്തൊരു മതിയിന്നു കൊണ്ടുതിരിച്ചു
ഹേതുവതെന്തിങ്ങു വരുവാനെന്നും
ഏതുമറിഞ്ഞിട്ടില്ലിന്നേരം;
മത്ഭടരാരും പോയിട്ടില്ലാ
മത്പുരിയിൽ കൊണ്ടുവന്നിട്ടില്ലാ
നിന്നെക്കളിപ്പിച്ചാരാനുമതി
നെന്നൊടു കോപിച്ചാൽ ഫലമുണ്ടോ?
ആങ്ങാടിത്തോറെന്നാലിങ്ങിതി
നമ്മയൊടെന്നാപഴയൊയൊല്ലൊന്നു;
സംശയമുണ്ടെന്നാകിലവേഹരിച്ചു
വംശപരമ്പര പോരികളൂടെ
എന്തുപറഞ്ഞതുമൂന്നിയമനും
തന്നുടെ വൻനരകൗഘകവാടം
പരപര ചെയ്തൊരു ജീവനെയങ്ങനെ
ദുഃഖിപ്പിപ്പതു കണ്ടുകിരീടി;

കണ്ടാലുമാരോമഹാപാപികൾ കിടക്കുന്ന
കണ്ണമരുത്തുകൊണ്ടു കണ്ണിതംപ്രാപിക്കുന്ന
ദേവസാമ്രാജ്യമസഹ്യം കേവലമടക്കിക്കൊ-
ണ്ടൊരു താമസപ്രമാനിയായുള്ളൊരു കണ്ഠരയാദ്ദേ
സാദരം പൂജിക്കുന്നു പൂജ്യന്മാരുടെ തന്നെ
താഡനം ചെയ്തുകൊണ്ടു വാട്ടിവലിച്ചീടുന്നു.

കള്ളുകുടിക്കുന്നായവരാരെ
പള്ളയ്ക്കിട്ടുകൊഴുക്കുന്നതുകണ്ടു;
വള്ളികൾകൊണ്ടുവരിഞ്ഞതുകണ്ടു;
പാശംകൊണ്ടുമുറുക്കുന്നതുകണ്ടു;
പിന്നപ്പലപല ജീവനെയിങ്ങിനെ
ബന്ധിപ്പിപ്പതുകണ്ടർജ്ജുനനും
അസ്ഥലമഖിലം പാർത്തുകിരീടി
നാസ്തികമാനവരെത്തിരഞ്ഞുതേടി;
താതൻപാദവുമാശു നമിച്ചു
ധരാതികളുടെയിലങ്ങളൊഴിച്ചു
നവിടെയുമില്ലെന്നുമനെവിയിച്ചു
ദിക്പാലാഷ്ടകഭവനംപൂക്കു

തത്തുതിരഞ്ഞുംകൊണ്ടൊരുതിനാൽ
നാണംകെട്ടുമനസ്സുമടങ്ങി
മാനംകെട്ടമഹീന്ദ്രതനൂജൻ
നിശ്ചയമായി മനസ്സിലുറച്ചു
അച്യുതനെന്നെയുപേക്ഷിച്ചെന്ന
മൽചരിതം പുനരഗ്നിയിൽ വീണമ-
രിച്ചാവവസാനിച്ചീടേണം
ഏവം നിജമനതാരിലുറച്ചു
ദേവവരാത്മജനതിനൊരുമിച്ചു;
അനവധി വിറകുവരുത്തിനിറച്ചു
മനതളിരതിശയ കേതിയുറച്ചു;
ആശുകളിച്ചുവിളതിയരിച്ചുവി-
ശേഷംപരമേനിജകരതിയുറച്ചു
ഇന്ധനമാശുവരുത്തിയുരത്തി
ഘനാഘടയും പുനരതിശയമോടെ
അഗ്രജനാകസഹായനതായോ-
രഗ്നിയെ വീണ്ടൊരുവിറകിൽനടവേ
കത്തിയെടുത്തു ചുഴന്നപിളർന്നല-
നാളമരാഷ്ട്രത്തോളമുയർത്തി
ദിക്പതിമാരെയുമാരാധിച്ചു-
അഗ്നിയെമൂന്നുവലത്തുംവച്ചു
ശരവും ശരധി ശരാസനസമയുഗ-
കരതലപരിചോ: ഞ്ഞലിചെയ്തു
ദേവകദംബവരിച്ചധികനാം
പാവകദേവനെയേറിയിച്ചു.

പാഹിധനഞ്ജയ! ചാതകനായ
പാഹിധനഞ്ജയമരമഹിഭഗവാൻ
താൾത്തായത ചാപസമേതം
ത്വൽഗുഹത്തൊഴു ചന്ദ്രനാണ്ഞാൻ;
എന്തുകൊണ്ടെന്നെവിളിച്ചു
വഹ്നിടനൊരുവേ ചാടപതിപ്പാൻ
ആഞ്ഞിതുങ്ങിയമർന്നുകതിച്ചു
ജനങ്ങൾക്കനവധിയെവുമുറച്ചു
ഇപ്പസന്ദേഹജനനിമിഷകതെ
എണ്ണറിഞ്ഞാൽ ബീജ്ജസമയം
നമ്പോ! കഷ്ടം നമ്മുടെ പാർത്ഥൻ
തീയിൽച്ചാടിമരിക്കുമിദാനീം;
പേടിമുഴുത്തൊരു ദേവത്തൊടെ

മടിജനാർദ്ദനനതിമതിമോദാൽ
മഞ്ഞപ്പട്ടുടെകുത്തകിഴിഞ്ഞും
മഞ്ജീരധ്വനിതത്തുപൊഴിഞ്ഞും
മാടിയലഞ്ഞും നാടികഴിഞ്ഞും
വാടിയുലഞ്ഞും മാടിവിളിച്ചും
വിജയാ! വിജയാ! യെന്നുവിളിച്ചും
അതിതസാഹസമെന്നു പറഞ്ഞും
വിജയൻവഹ്നിയിൽവീഴുമുൻപേ
തരസാ ചെന്നു പിടിച്ചു മുകുന്ദൻ
മുൻനോക്കീട്ടുകതിച്ചൊരു പാർത്ഥൻ
പിൻനോക്കീട്ടറിഞ്ഞുഹരിയെ
അപ്പൊഴത്തെയവസ്ഥനിനച്ചാ-
ലത്ഭുതമെന്നേപറവാനുള്ളൂ
വിരുതോടുഹരിനോക്കുന്നേരം
അക്ഷീണിവരനെക്കാൺമാറായി
വ്രീളാവിവശതപൂണ്ടുകിരീടി
കളമാംഗനെവീണുവണങ്ങി
തൊണ്ടവിറച്ചും നെഞ്ചുവിറച്ചും
മിണ്ടരുതാതെവിയർത്തുതളർന്നും;
അണഞ്ഞർവരത്തെ ജനാർദ്ദനൻമുഖത്തു
കണ്ടുഭയാനിയി കാർമുകിൽവർണ്ണൻ
പുഞ്ചിരിപൂണ്ടിതമതുളിച്ചെയ്തു
നിശ്ചിതംബഹുവിസ്മയമോർത്താൽ!
കതികമാരക! നീ എന്തിനായ്ക്കൊണ്ടീവണ്ണം
ഹന്തനിനച്ചുചെയ്തതസാധാരമായതോ?
ചെന്തീയിൽവീണുദേഹംവെന്തുമരിപ്പാനൊരു-
ബന്ധംവെച്ചീടുവാൻകാരണമെന്തുപാർത്ഥാ!
ബുദ്ധിതെളിഞ്ഞുകർമ്മക്ഷാതചാപിയമായതെല്ലാം
സിദ്ധിയാക്കിയഞാൻപ്രസ്ഥാപകരായോരോ
ഭാരതയോധനത്തിൽതേരതിലേറിനിന്റെ
വീര്യവുംപൂരിപ്പിച്ചിപ്പാൻസാരഥിയായില്ലേ ഞാൻ
പോരിനായ്വരംചെയ്തവീരന്മാരുമായ്നേരേ
ഘോഷിച്ചനേരത്തുനീതേരിൽപരിപതിച്ച്
അന്നേരംമോഹംതീർത്തുന്നന്നായുപദേശിച്ചു!
അന്നൊരുപനിഷത്തുമിന്നുമറന്നുപോയോ
ലോകങ്ങളുമൂന്നുംകീഴ്മേൽമറിപ്പതിനു
ശോകമില്ലപിന്നെമേവിപാലിച്ചീടുമ്പോൾ,
ഇന്ദ്രലോകപരിപാലനവിധാന-
ദേഹത്തുവരുമെന്നോർപ്പറയാത്തതെന്തു പാർത്ഥാ!
പൃഥ്വീസുരവരൻതന്റെപുത്രകുമാരന്മാരിൽ
പത്തിലൊരുത്തനെനീകാണ്മതിനാലെന്നോ
സത്യവചനമിന്നുവ്യർത്ഥമായ്പ്പോന്നിതിപ്പോൾ
ബുദ്ധിക്ഷയവുംവേണ്ടാ പിന്നെന്തേ ഖേദവുംവേ- [ണ്ടാ
പുത്രകുമാരന്മാരുമൊന്നൊഴിഞ്ഞിരിപ്പതില്ല
സന്താനമായ്ക്കൊണ്ടേകൊണ്ടുതരുവൻ! നീ
ഭാഗ്യകർമ്മത്തിന്നിന്നുമോഹമുണ്ടായതുനിൻ
സാഹസമെന്നല്ലാതെ ഹാ! ഹാ! പറഞ്ഞീടാ-
ഇതിമധുവൈരിമരമൊഴിപരസുത- [മോർ
നതിമധുരസമേതമൊരുതാര
നതചാമരപരണസരോരുഹ-
മുകുതാരിമസമോഹാദരനേവം
കരുണാകരതവതരുണാരുണസമ-
ചരണാബ്ജയുഗമധ്യാരമമ
പിഴകളശേഷമൊഴിച്ചരുളേണം
അടിയനൊയൊന്നുക്ഷമിച്ചീടേണം
മുട്ടീടുന്നിയഗ്നിജ്വാലയിൽ
പെട്ടീടുന്നൊരുപരിതാപം
മുട്ടീടുന്നവിഭവകലുകളെ
വൃഷ്ണിവംശജ! ജഗദീശ്വരരേ
ഇതിനരപതിഗിരമലിഞ്ഞുകേട്ട
നതിമോദേന ചിരിച്ചുമുകുന്ദൻ
അഗ്നിജ്വാലയിലുൾപ്പുകുന്ന
ശക്രതനുജനെ ഉടനെകന്ന
ദാരുകനാം നിജസൂതനൊടായാ
ദാരുകമാ കതി ജഗദീശൻ
രഥവും കൊണ്ടുവ വന്നവനും നിജ
പദവും വന്ദിച്ചുവൃതമാം
നരനൊടു സഹിതം നാരായണനും
വിലവിനൊടതിദ്രുതമതിലേറി-
ട്ടംബരമാർഗ്ഗേയാത്രതുടങ്ങി
ജവംബഹുളമകുന്ന തുടങ്ങി
രവിമണ്ഡലവും ശശിമണ്ഡലവും
ധ്രുവമണ്ഡലവും താഴെക്കാണായി
വിബുധാധിപപുരിയിൽനായകപുരി
നവമേ പരഗതി സുരഭീഷ്ടികളും
കല്പകവൃക്ഷം പുഷ്പോദ്യാനവു-
മപ്സരകളും കനകാചലശിഖരം

ഏറെത്താഴത്തേറെത്താഴെ
ദൂരെ ദൂരെ കാണാകുന്ന
ലോകാലോകപർവ്വതം കടന്നു
മഹാതിമിരമായിട്ടുള്ള
കൺകാണാതെ മുന്നിൽ കടക്കവേ
മുഖം കാണാതെ വലഞ്ഞു കിരീടി
അച്യുതനുടനെ തെളിയിപ്പാൻ
വജ്രതരമായി ജഗത്പ്രഭുവിൻ
ചക്രപരായണനാകും കമലാനില
ചക്രത്തെപ്പുനരതിദീപ്തിസ്ഫുരിതം
ലോകൈകാത്ഭുതദീപാകൃതി ജഗ-
ദേകാശ്രിതസുദർശനചക്രം
ഉജ്ജ്വലിച്ചു കോപമൊഴിച്ചു
പാണ്ഡവനുള്ളിൽ വിഷാദമൊഴിച്ചു
ദുരിതവിദാരണപുണ്യനൊരുമിച്ച-
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

ഭാനുസഹസ്രപ്രഭയെ [illegible]-
ത്തേടിയ ദൂരെ കണ്ടിതു തേജം
ശ്രീപാർഷദരുടെ തിരയും ഭാസം
താപാർത്തിക്കൊരു മറുമരുന്നാം
വൈകുണ്ഠ മഹാത്ഭുതപുണ്യ
സുഖസന്ദോഹസ്ഥാനമതുള്ളതു
ചെന്നെത്തുമ്പോളപ്പോൾ കണ്ടു
സ്വർണ്ണമണിശൃംഗത്തൊടിതിലയം
ശ്രീകണ്ഠാദി നിരുപമവിതമാം ഹരി
വൈകുണ്ഠം ജഗദേകമനോജ്ഞം
ക്ഷീരാബ്ധിയതിൽ നാഗാധിപനുടെ
ഫണാഫണാശ്രിതമന്ദിരമെല്ലാ
നാരായണനധിവാസം കണ്ടു മു-
രാരികിരീടികളൊരുമിച്ചു
കരുത്തതമേറിയ കണ്ടിതു കവേ-
കണ്ടു പുരം പുരുഷോത്തമവാസം,
എന്നുപറഞ്ഞഥ നരസുതനാദിപു-
രുഷനാം മുരാരി സമേതം

സ്യന്ദനമതിൽനിന്നൻപോടിറങ്ങി
ജഗന്നിലയസ്ഥലമാളുവണങ്ങി;
അതിമോഹനമൊത്താദ്യന്താനന്ദം
നാതിശയമാനവധി കണ്ടു തുടങ്ങി;
കനകക്കൊടിമരനിരയെക്കണ്ടു
ഗഗനസ്ഥമസ്മനിവാസം കണ്ടു;
ഹേമസമാനമതിൽ പ്രഭ കണ്ടു
ഭാസമനോജ്ഞമതിൽ പ്രഭ കണ്ടു
നവരത്നമണിമയ സൗധം
സുരവരനിരസോപാനം കണ്ടു
ഹരിപാദകമലജനത്തെക്കണ്ടു
സുരമുനിമാരെയുമഴകൊടു കണ്ടു
ഹാരഭരമുടയവർ സേവകരും കണ്ടു
നാരദമുനിയെ വിശേഷാൽ കണ്ടു
മദനസമാനകിരീടികൾ കണ്ടു
പതഗേന്ദ്രാനതിമാലകർ കണ്ടു
പുഷ്പോദ്യാനവിശേഷം കണ്ടു
നാനാപുഷ്പവിലാസം കണ്ടു
പവിതാംബരമാമ്പൂപ്പുര കണ്ടു
പത്മാംബുജ യുഗമഴകൊടു കണ്ടു
ലക്ഷ്മീദേവിയെയടികൾ കണ്ടു
ലക്ഷ്മീപതിയുടെ വാസം കണ്ടു
ശ്രീവൈകുണ്ഠവിശേഷമതപ്പോൾ
ആകാംക്ഷിതമിന്നാകിലുമിപ്പോൾ
അറിയുന്നതിനെ മോഹിക്കാവൂ
ഭാവിച്ചുള്ളതല്ലിതുമപ്പോൾ
നരനൊടു സഹിതൻ നാരായണനും
ഹരിചരണാംബുജമാശു വണങ്ങി
ഭൂമാഭഗവതിമാരൊത്തുകൂടി
ശ്രീമാധവനവസിച്ചരുളുന്നോരു
ഭഗവദ്രൂപവിലാസം കണ്ടു
പെരുകിന ഭക്ത്യാ ഹരിസ്തുതിചെയ്തു
മുരഹരനെന്നതിഗിരമിതി വിവിധം
ഹരികരുണാകരജഗദധിപേശൻ
ശ്രുതപാകൃതാപൂജ്യാനുഭിമ മ-
പ്രത്യുയുധിഷ്ഠിരനോടൊരുവാക്യം
നാമസഹോദര! ഭീമസഹോദര!
ഹേ മമ ചാതകമായോരേ!

ഭൂലോകവാസം സുഖമല്ലതവ?
മധുരത്വത്തിനതിനാനിങ്ങൾക്കും
ഭക്തന്മാരുടെ ക്ലേശസുരാദികൾ
ഭക്താസുഖമൊരുവാഴുന്നില്ലേ!
മുനികൾക്കും തപനന്മാർക്കും മന-
മോദമിക്കനായന്ത്രപ്രവരർക്കും
ഉപമാനകന്നുപമാതാവിന്നും
തപസുഖവാസമതല്ലേ ഭക്ത
നിഷ്ഠയുള്ളോരാ വാജയാ നമ്മുടെ
ഭക്തജനങ്ങൾ സുഖമാ വാസം?
മാതാസുതരും മാദ്രിസുതരും
ശ്രുതസോദരി തവമാതാവും
കലശസമേതാ ദിവാസമതല്ലേ?
വിശേഷമതേതെന്തൂവ ഗുരു!
ശസ്ത്രാദായുധചരിതന്മാരായ
നിത്യസുഖേനവസിക്കുന്നില്ലേ?
ഇതിമധുസൂദനനതിമധുരതരാ-
മുദിതകൃതാദരമരുൾചെയ്യുമ്പോൾ
കണ്ണിനിറഞ്ഞു വഴിഞ്ഞു പൊഴിഞ്ഞുതു-
സ്വതമുഖാപാംഗങ്ങളതിൽക്കൂടി;
കുശലം സകലം കരുണാജലധേ!
കുശലമതില്ലറിയുന്നില്ലേ
നിന്തിരുവടിയറിയാതഖിലാശയ
കിമ്പി രഹസ്യം നഹി നഹി ഭഗവനേ
ഒന്നും പറവാൻ തോന്നാതെയത
നിന്തകിരീടിമുകുന്ദസമീപേ;
ഞാനോ മധുകൈടഭനാശൻ
അന്ന്യാന്യാദരമതുളിച്ചെല്ലാ;
ഉച്ചിതലപചിതാപമതാ! തവ
ഉച്ചൈബലപരിതാപുപമം
സർവ്വവിശേഷമശേഷമറിഞ്ഞേൻ
വസുദേവാത്മജ വിജയന്മാരേ
നിങ്ങളെയുള്ളൊരു വാത്സല്യം പൂണ്ട-
ഒരുമിച്ചെത്തു വിളിച്ചുവരുകം,
ഇവരെയെന്നുടെ മുമ്പിൽ വരേണം
പരിചൊടുഹിതം കാണിക്കേണം
അതിനൊരു പെരുവഴി ഞാനിഹ കരുതി
ക്ഷിതിസുരസുതരെക്കൊണ്ടിഹ പോന്നു

ഇന്നുവരെയവനിങ്ങളെയും പുന-
രെന്നെ നിനച്ചു വസിച്ചു ഞാനും
പുത്രന്മാരെക്കാണാതവനീസുര
സത്തമനാമിക്കൊടുത്തു സുഖമാ
ദമ്പതിമാരൊരനുഗ്രഹവും ബഹു
സമ്പ്രീതിപൂണ്ടവ സംചിന്തിക്കപ്പായ്
ഉജ്ജ്വലകത്തുവധ തൊഴുതുവിവരോദ-
വതികെട്ടുകമിറകാനാകുന്നു;
പൃഥ്വീസുരനുടെ പുത്രകദാര-
രൊക്കളിച്ചുവസിച്ചീടുന്നു;
നച്ചൻമക്കളെയെന്നകത്തൊക്കെ
ആശ്വസിച്ചും ബഹുമാനസാദിതം
വാത്സല്യാസാകമാക്ണ്ണിയ ഭഗവാൻ
പാണ്ഡവരിച്ചു കളിപ്പിക്കുന്ന
പോകാമെല്ലാമെന്നു പറഞ്ഞു
വില്ലുപിടിച്ചു നിവൃത്തികുമാരൻ
ഇതിയിതിലതിലിതിലെന്നു പറഞ്ഞു
വിരലുകളൊന്നു പിടിച്ചുനിവർത്തും
കൈതുടമൊന്നു പിടിച്ചുവലിച്ചു
കൃത്തിലൂടെൻ കരയായിയിതാനും
മടിയിൽച്ചെന്നു സുഖം ശയിച്ചും
മകരകാതിലകണ്ടുരസിച്ചും
വിട്ടുവിട മുട്ടുകൾ കത്തിനെന്നും
മണിവരതല്ലെ വിനോദിനിന്നും
വല്ലഭസാധികമാം വചനമുരച്ചും
കലിതരസാനകളിച്ചു രസിച്ചും
ഉറക്കെക്കൊണ്ടുപിടിച്ചു മുറുക്കി
ശില്പ്പം നിറകയിലാശ്ലേഷിച്ചും
ബകവൈരിഗോപതിപത്രാംഗിയമ-
യാശ്ലേഷിച്ചു കപോലങ്ങൾകൊടുത്തും
താവാനിരവധിയൂമവനെടെ പുത്ര-
മാരെരവോടതാരെയാലോചിച്ചും
ബാലകലീലാവിലസിതമുചിതം
പാലകിരീടികൾ കണ്ടുരസിച്ചും
പുണ്യയിരിപ്പൂണ്ട പരം പുരന്മാർ പുന-
ഞെയിതരുപൻ കിമപിവമോദം
വിശ്രുതവിപ്രകുമാരന്മാരെ
പശ്ചാത്താപവിജയന്മാരേ!

പത്തുപുത്രന്മാരും ക്രമത്തെയുമവരുടെ
നിത്യവളർച്ചവയസ്സുകളും ഭക്തി
ശക്തികളെപ്പതിപരിപാലിച്ചു-
നല്ലൊരു രക്ഷാനിമമർന്നെ ചെയ്തു;
സുഖമായങ്ങു ഗമിച്ചുവസിപ്പിൻ
സുകുമാരാകൃതിമാരേ! നിങ്ങൾ
നിങ്ങൾക്കച്ഛനമ്മയുമുണ്ടു
നിങ്ങളെയോർത്തു വിലാപിക്കുന്നു;
എന്നതുകൊണ്ടിനിയിങ്ങവിടവരെ
ചെന്നവർകണ്ടുവരേണമിദാനീം.

മധുകൈടഭാരിതന്റെ മധുരതരംവാക്കുകേട്ടു
നാധികസന്താപേന താഴെ കരയുന്നു ബാലകന്മാർ
പൊഴിയുന്ന കണ്ണുനീരും കരയുന്നമാനസവും
പതറുന്ന ഭാഷകൾ താളം പറയുന്നിതോരോന്നേവം
വിയർക്കുന്ന മേനി വിട്ടും പിളരുന്ന ചുണ്ടുകളും
തളരുന്ന പാദയുഗ്മം പറയുന്നിതോരോരോതരം
ജനകജനനിമാരും ഇവിടെയുണ്ടല്ലോ ഞങ്ങൾ-
ക്കിനിയവിടെയെന്തോന്നുള്ളതെന്നറിയുന്നില്ലല്ലോ-
ഞങ്ങൾ;
ഒരുനാളും പോകയില്ലെന്നരുൾചെയ്ത നാഥൻ തന്റെ
തിരുമുഖം നോക്കിനോക്കിക്കരയുന്ന ബാലകന്മാർ.

മഹിമാഭഗവതിമാരുകുന്ദ-
നാരായണനവരെയാശ്ലേഷിച്ചു
ദുഃഖമൊഴിച്ചിതമരുളിച്ചെയ്തു
മക്കളേ! യങ്ങു ഗമിക്ക സുഖേന,
നിങ്ങൾക്കച്ഛനമ്മയുമുണ്ടു
നിങ്ങളെയോർത്തു വിലാപിക്കുന്നു
പിതൃമാതാക്കളെ ദുഃഖിപ്പിക്കു-
ന്നതിദോഷം വരുമതിനുണ്ണികളേ!
എന്നതുകേട്ടു കുമാരന്മാർക്കു-
ന്നൊന്നു പകർന്നു ചമഞ്ഞു സ്വഭാവം;
അങ്ങുള്ളവരെക്കണ്ടീടേണം
ഞങ്ങൾക്കങ്ങു ഗമിച്ചീടേണം
അച്ഛനമ്മയുമുള്ളിടത്തു-
ക്കിക്കണമിപ്പോളയച്ചീടേണം
മായാമയനാം നാരായണനുടെ
മായാവൈഭവമതിശയമോർത്താൽ

നിഖിലമാനസനാകിയ ഭഗവാൻ
കുട്ടികളോടിതമരുളിച്ചെയ്തു—
എങ്കിൽ സുഖമായങ്ങു ഗമിപ്പിൻ
സകലമുള്ളിലശേഷമൊഴിപ്പിൻ
ഓജസ്സോടേ ചെന്നുടനവരുടെ
തേജസ്സോടു വസിക്കുക നിങ്ങൾ;
ഇതമരുൾ ചെയ്തഥ ശ്രേയോളയോ
വിരവൊടുതഴുകിയനുഗ്രഹമേകി;
യാത്രയയച്ചു മുകുന്ദൻ കൃഷ്ണ-
നസ്ഥരൊടു ദ്വിജബാലന്മാരെ
തേരതിലേറിയുഴറൊടുവേഗാൽ
ദ്വാരകതന്നിലിറങ്ങിവിളങ്ങി
ധരണീസുതനെ ഭവനേ ചെന്നു-
കരുണാകരനുടെ വചസാ വിജയൻ
പൃഥ്വീദേവനെയാശു വിളിച്ചു
നൽപ്പൊരുളുംകേട്ടമായി ഭകാരം
ദേവന്മാർ പരിഭവഗതമിനി ഭൂസുര-
നിന്റെ ഖേദമൊഴിപ്പതിനായി
പങ്കജനയനൻ ശ്രീകൃഷ്ണൻ വ-
ന്നാകുന്നസീമാനിമവിടുന്നു;
മുറ്റത്താളും വരികെ ബാനിഥ
കാണാം പാവാൻപ്പിന്നെയുമാമേ;
എന്നതുകേട്ടു പുറത്തുമിറങ്ങി
മന്നിടദേവൻ മഹിഷീസഹിതൻ
ശ്രീധരദേവനമിതമരുൾചെയ്തു
ഭൂസുരനാഥനൊടയിതുണരോരോ!
ഉത്ഭവിച്ചസുതന്മാരെത്തവ
പത്തിനെയും ബഹുപര്യമഹോത്തമൻ!
ഒന്നിനെ വിജയൻ രക്ഷിച്ചുമതിൻ-
മുന്നേ പോയവരൊമ്പതുപേരും
കണ്ണോളം കരവാപുത്രരെയതിസുഖ-
മന്നോളം കരവാനിത്യനിവാസം;
എന്നരുൾചെയ്ത ധനഞ്ജയനാശു
പുരന്ദരജാതൻ തന്നുടെ കയ്യാൽ
നൽകിച്ചൻപൊടു നന്ദനരേകം
മന്നിടദേവനെ നൽകിപ്പിച്ചു
മതിനിടദേവൻ മന്നിനിയെയും
മോദമുദിച്ചു ചൊല്ലുവലല്ലേ

ഉത്തമോത്തമനെന്നു മഹാജന-
മുല്ലസനന്ദനെ വാഴ്ത്തീടുന്നു;
ആലിംഗനമവർ ചുംബനമതുമവ-
രോരോജനമവർ ചെയ്തീടുന്നു
അവനീസുരനും പത്നീസഹിതം
കമലാക്ഷകവിജയന്മാരെ!
മക്കൾ മരിച്ചോരു ദുഃഖനിമിത്തമി-
നിക്ഷേപിച്ചോരതിവ്യാകുലം

ദ്വാരകൃതവചനമൃതമതുമെന്നും
സൽകൃതമെന്നതുമോർക്കാരായു
ഋഷിവരരുടെ ശിഷ്യന്മാരാ
ചെതവസിനിങ്ങൾ നിരുപിക്കാവൂ;
ആത്തകുതൂഹലമോടവരൊക്കെ
വാഴ്ത്തിയനന്തകവിജയന്മാരെ
ചേലിനിതന്നിൽ നാനിനിയൊരും
സാദരമതു സുഖിച്ചു വസിച്ചു;

സന്താനഗോപാലം ഓട്ടൻതുള്ളൽ സമാപ്തം.

സീതാസ്വയംവരം.

ഓട്ടൻ തുള്ളൽ.

വിശ്വാനന്ദകരാകൃതിയാകിയ
വിശ്വാധീശൻ വീരശിരോമണി
വിശ്വാമിത്രമഹാമുനിയോടും
വിശ്വാസേന ഗമിപ്പാനായി
വില്ലും ശരവുമെടുത്തും കൊണ്ടഥ
തെല്ലും മടിക്കാതെ മഹാമതി
ചൊല്ലേറീടിനരാമനനുജനു-
മുല്ലാസേന പുറപ്പെട്ടതനെ
ദശരഥനന്ദനനാകിയരാമൻ
ദശമുഖരാവണകിങ്കരരാകിയ
നിശിചരരെക്കൊലചെയ്യാനുള്ളൊരു
വിശിഖം കയ്യിലെടുത്തൊരു സമയെ
ത്രിശിരസ്സും ഖരനും ദൂഷണനും
നിശിചരവരനാം ശരകജ്ഞനമഥ
ശോകമൊടിമനസ്സിൽ വളർന്ന
വിരുതറിഞ്ഞിട്ടുമില്ലവരാരും
ലക്ഷ്മണസഹിതൻ ശ്രീരാമൻ ശുഭ
ലക്ഷണസമയേ മുനിയൊടുകൂടെ
ദക്ഷിണമടവിയിൽ നടനം ചെയ്തഥ
താടകയെക്കൊലചെയ്തതിനെന്നി
സിദ്ധാശ്രമമതിൽ ചെന്ന വസിച്ചുട-
നിശാരോപം മുനിവരയാഗ
പ്രധ്വംസത്തിന വന്ന നിശാചര
വിധ്വംസനത്തെ ചെയ്തമഹീപതി
യാഗം രക്ഷിച്ചുടനെനടന്നഥ
വേഗം ഗംഗകടന്നു നടന്നവി-
ദേഹമഹീപതിജനകൻ തന്നുടെ
ഗേഹസമീപെ ചെന്നപ്പോളഥ
ചരിതമഹല്യാമോക്ഷപ്രമേകി-
ച്ചരിയൊരുപഥിപഥിപരമാനന്ദം
പെരികസുഖേനനടിച്ചും കൊണ്ടഥ
പുരിയുടെ നികടം തന്നിലണഞ്ഞു
അഥജനകനൃപന്റെ പുരത്തിൽ
പൃഥുകനകാലയങ്ങൾ നിരത്തി
ബഹുജനമവിടത്തിൽവരുത്തി
ബഹുമതിയൊടു സൽക്കരിത്തി
പുനരണിയറമണിയറകളുമാ
നിലവറപണിയറയുണിയറയും
നിലമൊക്കെയടിച്ചു തളിച്ചു
ചിലശില്പിജനത്തെ വിളിച്ചു
നൃപകല്പനയവരൊടുരച്ചു
നലമേറിനകല്ലുപൊളിച്ചു

പലതരകള്ളറകള്ളറികളും
മുറകളതിബൃഹത്തിലുകളും
കൊടിമരമതു പന്തലിറച്ചു
പടികളുമിവിടത്തിലുറച്ചു
പെരുകി പലവുമൊക്കെമറിച്ചു
പഴയിലവുകളൊട്ടുകറച്ചു
പടകുടികളുടനടയിടയിടെ
വടിവിനൊത്തനടനരംഗകളവും
മണിമേടകൾ പലവകതീർത്തു
മണികാഞ്ചനമാലകൾ കോർത്തു
പണിത്തൂണുകളിട്ടു ചേർത്തു
പലകത്തുകളമ്പൊടു ചേർത്തു
നരവരന്റെ പുരമുത്സവമ
പുരിയൊരുപരിഭവതരമുലം
കട്ടിലുകൊട്ടിലുകോട്ടത്തളവും
തടവുകളിടവുകൾ കിണറും കുളവും
കെട്ടുകൾ തട്ടുകൾ പലകൊത്തളവും
ഘനമൊരുവില സിതകനകത്തളവും
മാടപ്പുരകളുമങ്ങാടികളും
മതിലും ഗോപുരമതിലും വിസ്മയം
ആട്ടിൻകുടിലുകളാനപ്പന്തിക-
ളതിരമണീയം കുതിരപ്പന്തികൾ
ഞാനിതെന്നും പലമണിമഞ്ചങ്ങളു-
മണിമയതൂലികമണിയറയുമണിയറ-
മാങ്ങളും പൂരിടങ്ങളും പര-
തടങ്ങളും തടപടങ്ങളും
ബഹുതരമിഹവിരചിതമെന്നവര
പുരവരമതിലനവധിജനതതി
മനതളിരിളകി നഘനതരമുപമ-
ഹൃത്തരമിത്തരമുത്തമമുത്തമ
പത്താംപങ്ക്തികൾ തത്തത്തചിത്രമെത്രയും-
ചിതം

ജനകമഹീപതിതന്നുടെ മകളുടെ
ഘനതരകല്യാണോത്സവഘോഷം
കനിവൊടുകേട്ടു തുടർന്നൊരു സമയേ
മനസികുതൂഹലമഖിലജനാനാം
വിപ്രക്ഷത്രിയവൈശ്യന്മാരും
വിവിധതരം ബഹുശൂദ്രജനങ്ങളു-
മുല്ലസമെഴുന്നമനതിക-

ളൊപ്പമതും ജനമിഥിലാപുരമതിൽ
വന്നുനിറഞ്ഞു തുടങ്ങിപ്പതുക്കെ
തങ്ങടെ തങ്ങടെ വിഭവത്തോടെ
ആനകൾ തേരുകളനവധിജനതതി
മാനികളാമതിമാന്യന്മാരും
സേനാനികളും സേനാപതികളു-
മധിപന്മാരുമമാത്യന്മാരും
മാനിനിമാരും വൃദ്ധകളും ബഹു-
മാനിക്കേണ്ടും രാജസ്ത്രീകൾ
ആനന്ദിച്ചു കളിച്ചു ചിരിച്ചു-
ടനമകന്നു പരന്നു വരുന്നൊരു
മാനുഷഘോഷവിശേഷമതെങ്ങിനെ
ഞാനതുചൊല്ലി യറിയിക്കേണ്ടു?
ആനനമായിരമുള്ള ഫണീന്ദ്രൻ
താനതുചൊല്ലിലുമില്ലവസാനം

അങ്ങാടിത്തെരുവുകളങ്ങു കെട്ടിത്തീർത്തു
മങ്ങാതെ കോപ്പണികൾ ചങ്ങാതിമാരുംവന്നു
കെട്ടും ചുമടുകളും ഒട്ടും കുറക്കാതെ
കെട്ടിച്ചുമന്നു വച്ചു ചെട്ടിപ്പരിഷകൾകോ-
മട്ടിപ്പരിഷകളും ചെട്ടിച്ചിമാരും കൊച്ചു-
കുട്ടികളേയും ചില ചട്ടികലങ്ങൾ പല
വട്ടിയും കുട്ടകളും കട്ടിക്കവണിതൊരുള്ള
കെട്ടിപ്പുടവസാമാൻ കോട്ടക്കച്ചകൾ പല
കൂട്ടങ്ങളെന്നുവേണ്ടാ
കപ്പായക്കൂട്ടങ്ങൾ മണപ്പാടൻ മുണ്ടുവക
തുപ്പട്ടാമാൽ ചെത്തിപ്പട്ടും വീരവാളിയും
തൊപ്പിപകലാസുകൾ കുപ്പികണ്ണാടികളും
ചെപ്പും ചിമിഴുകൾ കറപ്പും കരിമ്പടവും
തപ്പുകൾ ശംഖുകൾ വിരിപ്പുകൾ കാസടികൾ ചെ-
രിപ്പും പലവിധം പരിപ്പുപയറുകളും

ഇത്തരമനവധിവാണിഭമവിടെ-
സ്ഥാപരമങ്ങു തുടങ്ങിപലരവു-
മെത്രമനോജ്ഞമരചപുരത്തിൽ
വിചിത്രവിശേഷമഹോ ബഹുഘോഷം
പട്ടന്മാരുടെ വാണിഭമൊരുവക
പട്ടുകൾ തട്ടുകൾ തിപ്പലിമുളകി-
ഞ്ചികൾ തോരം തെക്കൻ പുവെ-
ലകൾ പലതുമഴിച്ചു നിരത്തി

പുള്ളുപണ്ടത്തിലൊട്ടത്തോരമുണ്ടീര
പതിനഞ്ചു പണം വില പറയും ചില
പുത്തൻ കവണി പണത്തിനൊരു ...
പുത്തൻവിലവച്ചോരെന്നൊരുവൻ
പോരാഞ്ഞൊരു വാതപ്പുടിനമൊട്
കൂടാതഹോഹോ എന്നൊരു വിപ്രൻ
നാവുള്ളകെട്ടിപ്പുടവകളൊരുവക
തെരുവുള്ളകെട്ടിത്തെരുവുകളിലെപ്പുറ-
മുത്തിരിങ്ങള്ളോരു ദിശിവിലെവൊട്
നിരത്തിവച്ചും മുറിച്ചുവിററും
തരത്തിലതിശ്ശീകരസ്ഥമാക്കി-
ച്ചുരക്കവാങ്ങിച്ചതക്കവാണിഭ
ത്തിരക്കവസ്ത്രീകളിങ്ങനെവഴി
പരദേശികളുടെ പല പലഘോഷം
നാനാദികളുടെ വരവും കലശലു-
മൊരുവകക്കുപ്രിശപറയുകവാണിഭ-
മെടുക്കയും ചിലർ കൊടുക്കയും ചില-
രടുക്കയും ചിലർ നടക്കയും ചില-
രാടുകയും ചിലർ പാടുകയും ചില-
രോടുകയും ചിലർ ചാടുകയും ചിലർ
മടിച്ചു വടിച്ചു നടിച്ചു രസിച്ചു
പലവിധമിങ്ങനെയൊരു നഗര
പുരമതിലതിശയമതിനിരതം

ജനകനരവരനുടെയ കനകമണിമന്ദിരേ
ജാനകീകല്യാണഘോഷം മനോഹരം
നരപതിവരന്മാർകൾ തെരുവുകളൊക്കവേ-
ന്നുടകൾകൊണ്ടു വിതാനിച്ചു ഭംഗിയിൽ [ഭവ
മണികനകരജതശതമണിയുമണിപ്പന്തലിൽ
മാലകൾ തൂക്കി വിളക്കവച്ചാദരാൽ
തിരുമുടയകനകമണിനിറപറകൾ വച്ചുടൻ
നീളവേ ചന്ദനച്ചാറും കളഭവും
കനിവിനൊടു പനിനീരുമതിസുരഭികുങ്കുമം
കസ്തൂരിയും തളിച്ചേറ്റം പരിമളം
നടനടികളുടെ നടനപ്രൗഢവിലാസവും
നല്ലൊരു വേണുവീണാദിനാദങ്ങളും
കിടുമുടികളുടെ പടുപടഹപടഹരവങ്ങളും
കിങ്കരന്മാരുടെ ഹുങ്കാരഘോഷവും
കളികൾ നിലവിളികളിളകികളികളുടെ ചിലയും
കസ്തൂരികളഭാദിമാസങ്ങളാരവും
നർത്തകികളുടെ വാദ്യശ്രുതിതരംഗിണി
നാട്ടുപെണ്ണിനും തിരക്കം പറഞ്ഞവ
കടത്തുകാർകൊണ്ടുകൾമയ്യുമ്പുടിയ്പടറ്റരു
കൊമ്പും കുഴൽ വിളികാഹളവും തപ്പും [ദ്ദും
തകിൽ മുരജമിടയ്ക്കയും തിമിലയും
ചെണ്ടപ്രബന്ധങ്ങൾ പാഠകിതങ്ങളും

ഇത്തരമനവധി കോലാഹലമിഹ
ചതുരംഗവാദികൾ ദ്യൂതമുദാരം
പത്തരമാററുള്ളാഭരണങ്ങൾകൊ-
ററത്തരമുടലിലണിഞ്ഞു വരുന്നൊരു
പെണ്ണുങ്ങളെയും കൊണ്ടുവരുന്നൊരു
പൊണ്ണന്മാർ പല കാര്യക്കാരും
ഒട്ടുണ്ണും പല പട്ടന്മാരി-
വണ്ണം വിസ്മയമെങ്ങാനഹോ!
നാട്ടികളൊരുവക മുഖ്യവേശ്യകളും
തട്ടികൾ കിഴവികൾ മക്കളുമൊന്നിച്ച
കാഴ്ചകൾ കാണ്മാൻ വട്ടം കൂട്ടി-
ത്താശ്ചര്യമോടെ ചമഞ്ഞു തുടങ്ങി
കച്ചതെററിത്തുടുത്തും വഴിയിൽ
പിച്ചളമോതിരമിട്ടൊരു മോതിരം
ഇത്തരമോരോ കൊച്ചുകളിട്ടുക-
ഴുത്തിൽ പൊന്മണി താലികൾകെട്ടി
കണ്ണിൽ കരിയും തേച്ചു തിരുക്കി-
ക്കണ്ണാടിയെടുത്തായതിൽ നോക്കി
കുറിയും തിലകവുമിട്ടു വെളുത്തൊരു
മുറിമുണ്ടങ്ങിനെ തോളിലുമിട്ട്
വെററിലപാക്കും പുകയിലയുമു-
ടവാറാതെല്ലാം മടിയിലുമാക്കി
കാട്ടി കമ്മിണി! കണ്ണിപ്പെണ്ണേ
ഇട്ടിളയച്ചീകോതേ ചിരുതേ!
ചക്കീയായവികാളിനീലി!
ചക്കച്ചാരുടെ മകളേ നിന്നെ
ചന്തംനോക്കി തെളിഞ്ഞു ചമഞ്ഞു-
മണിഞ്ഞുകനിഞ്ഞുമലഞ്ഞുമലഞ്ഞും
കാലംപോയതു കാണാനീലെ
കാഴ്ചകളെല്ലാം കഴിയും മുന്നേ
വെക്കം ചെന്നൊരു ദിക്കിൽ പററിയി-

[illegible]
തിക്കും വലിയ തിരക്കും പലതരെ
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] കുടികിടപ്പാൻ
കണ്ടീടുന്നതിന കാഴ്ചകൾ കാണാൻ
കൂട്ടുകാരെ തിരിച്ചു തുടങ്ങി
[illegible]
കണ്ടാൽ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
കാക്കനാക്കൾ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
ലൊതുകറിപാർത്തുവാങ്ങിക്കൊൾവാൻ
ഇങ്ങനെപട്ടതപട്ടിണിയിട്ടു
പാർക്കിടക്കണതെന്നതുകേട്ടു
കൊച്ചുങ്ങളതിയൊളിച്ചുപതുക്കെ-
ക്കച്ചയെടുത്തുപുതച്ചുംകൊണ്ടു
അച്ഛൻനായരെമുമ്പിൽനടത്തി

കാഴ്ചകൾകാണ്മാനായതിനിച്ചു
കാഴ്ചപ്പന്തലിലെഴുന്നള്ളുമ്പോളൊരു
കാഴ്ചവരാനായിങ്ങനെത്തി
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
കണികാണ്മാനൊരുപണമില്ലാത്തവ-
ളണിവാരനാർത്താലെന്തൊരുകാര്യം
[illegible]
[illegible]
നമ്മുടെവീട്ടിൽ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] കറികളി-
[illegible]
[illegible]
[illegible]
കുട്ടികളിങ്ങനെ [illegible]
[illegible]
[illegible]
കൊട്ടിലിലിരുന്നാലുന്നാകിൽ
പട്ടികൾപോലവർപറഞ്ഞുകരേറി-
ച്ചുട്ടികിടപ്പാനുമതി
മുട്ടിനുമരണതസ്സും പലപല
മുട്ടികണക്കിനതിനതടിച്ചതെ
കൂട്ടക്കാരെഴുമനമ്മുടെ
വീട്ടിലിരുന്നുപൊറുപ്പാൻമേലാ
ചെട്ടക്കാൾക്കിവച്ചുവിളമ്പി

ച്ചുട്ടത്തിക്കുമിനിയ്ക്കുംതോന്നും
കോട്ടകൊരിക്കുത്തുണ്ണികടിപ്പാൻ
മുട്ടുകയില്ലാതൊരുവരുമെല്ലും
കോയിക്കൽപോയ്ക്കൂട്ടുകൾകൊണ്ടാൽ
സ്ഥായിക്കാർ ചിലരുണ്ടെന്നാകിൽ
പോയിക്കൊണ്ടുവരേണമിനിക്കതി-
നായിക്കൊണ്ടുപുറപ്പെട്ടപ്പോൾ
അമ്മാവിക്കുസമ്മതമല്ലാ
അമ്മാവന്മാരൊട്ടുമിണങ്ങാ
ഒന്നെല്ലുള്ളതിവിടെക്കിടക്കും
നന്മയ്ക്കുള്ളതിനിവിടില്ലാർക്കും
മോദിച്ചീടിനനാരികൾതമ്മിൽ
ചൊദിച്ചുമുറുപറഞ്ഞുതുടങ്ങി
കല്യാണാംഗിവിദേഹാത്മജയുടെ
കല്യാണോത്സവഘോഷംകാണ്മാൻ
ഉല്ലാസമൊടിന്നിവിടെയുള്ളവ-
രെല്ലാവരുമിവിടെപ്പോയിട്ടു
എല്ലാവരുമിഹപോയതുകൊണ്ടും
തെല്ലുവിരോധംകേൾപ്പാനുണ്ടോ
വില്ലാളികളാം വീരന്മാരാ-
ക്കില്ലാതവളെക്കിട്ടുകയില്ല
വില്ലുവലിച്ചുകുലച്ചുമുറിച്ചു
വേളികഴിപ്പാൻസംഗതിയുണ്ടു
വില്ലിന്നുള്ളൊരുപണയം ചൊന്നു
വില്ലുകരത്തിലെടുത്തുവലിച്ചു
തുല്യസമർത്ഥന്മാരായുള്ളൊരു
നരപതിവീരന്മാർപലർവന്നു
വില്ലെടുത്തുവിറച്ചുവിയർത്തു
പല്ലുതകർന്നു എല്ലൊടിഞ്ഞവ-
രെല്ലാംപോയവരെന്നൊരുവാക്കു
പെണ്ണിനെമോഹിച്ചുള്ളോരിവരിവർ!
പൊണ്ണന്മാർക്കൊക്കെയുപിണഞ്ഞതി-
വണ്ണമിതെന്നുപറഞ്ഞറിയിപ്പാൻ
ഒന്നുമിനിയില്ലെൻ കൊച്ചമ്മത്തീ
ഇങ്ങനെപണയംപറവാനെന്തൊരു
സംഗതിയായതുകേട്ടോതാനും
നിങ്ങടെചെവിയിൽപൂക്കാതിവിടെയു-
ണ്ടുകയില്ലപറക്കാനൊട്ടിൽ

നിന്നാണെന്നെനിക്കുണ്ടായതിനാ-
നിങ്ങളിയൊന്നുമറിഞ്ഞില്ലേ
എന്നാൽപറയാമുണ്ണാമണ്ടീ-
ജനനമതിങ്ങിനെ കേൾക്കേണം
മൂന്നുതരത്തിലപണങ്ങൾചൊല്ലി
പുർണ്ണതമാക്കിത്തീർത്തുവിധാതാ
പെണ്ണിനെയുണ്ണാനൊന്നില്ലെന്നോ
പെണ്ണിനെതൊട്ടു മറ്റുണ്ണമയും
നാളുമമ്മയുമില്ലാതെങ്ങിനെ
കൊച്ചുകുമാരിപിറന്നുപോയി?
എങ്ങിനെയുണ്ടായെന്നതറിഞ്ഞി-
ല്ലങ്ങിനെകിട്ടിയതെന്നൊരുവാക്കു
കന്യകിടപ്പാൻപാകമില്ലാത്തൊരു
കന്നിയെവില്ലും പാപികളുണ്ടോ?
പണ്ടുള്ളവരൊരു പണ്ടുസദസി-
ല്ലുള്ളപൊറുപ്പിപ്പാൻമൂതിരിയൊന്നു
തുള്ളിയിരിക്കും നാട്ടമരിക്കും
കൊള്ളുന്നതിവകജാതികളൊന്നും
നങ്ങിനെയുണ്ടാൻകിട്ടിയപിള്ള-
ക്കുങ്ങിനെയുണ്ടാവുമെന്നാരുമൊ
കണ്ടതുമറിഞ്ഞില്ലത്താൽവകകി-
ഴിഞ്ഞൊരുജാതിയിലുള്ളതായില്ലവ
കഴിയതിൽവച്ചുകൊടുക്കുമെന്നൊരു
പഴമൊഴിയുണ്ട് അതുകൊണ്ടിവർതൻ
വലിയതനുകൂലമിങ്ങനെയൊന്നു
വഴിയിൽവന്നുവെടിയതാകിയ
മകളെവളർത്തു വരുത്തുകൊണ്ടൊരു
മകളെ കുറിക്കുന്നവൾ ചിരിച്ചു
എന്തൊരുകള്ളം പറയുന്നതോ
പണ്ടിപ്പിടിച്ചുവച്ചതിതുവാടി
പന്തലിലന്നിങ്ങുവന്നവർക്കെല്ലാം
രന്തമൊടിന്നുമടങ്ങിപ്പോയി
എന്തകൊണ്ടാകിൽ തൊട്ടോരായി-
യെന്നിനിയവളുടെവേളികഴിയ്ക്കും
മതിയായിട്ടുതെന്നാവതിനി
നന്ദിയായിട്ടുപ്രയത്നംചെയ്യാൻ
പതിയായിട്ടുവരാനുംവിധാതാ
ഗതിയായിട്ടുതപണയമൊപ്പാം

നാങ്ങിനെജാതകമൊക്കെജാനകി-
യിങ്ങനെതന്നെയിതന്നാലൊക്കും
വല്ലാത്തുള്ളൊരൊരിയില്ലല്ലൊ
വന്നുപിറന്നോരുവൈദേഹിക്ക
കല്യാണത്തിനുവേണ്ടും മാഗ്ഗത-
തിട്ടാണ്ടാൽപുനരെന്തിഹ ചൊല്ലാം.

എന്തോ! നിര്‍മ്മിയാതമന്നപാവനെള്ളൂ
എന്നാവേണങ്കിലവൻറെകത്തംവിഴങ്ങണം
താൻ
എന്നുള്ള സംസാരംപോൽ വന്ന കാര്യങ്ങളെല്ലാം-
ഒന്നുംകണ്ണാലിലാകില്ലെന്നതുമുക്കപക്ഷം
വില്ലുകുലയ്ക്കുന്നോർക്ക് വേളിക്കവെന്ന
തെല്ലുമെ വിസ്മരാതെ ചൊല്ലുന്നതമ്പുരാനെ
കല്യാണിസീതയുടെ കല്യാണംവേണമെന്നു-
ന്തെള്ളോളമാശയില്ലെന്നല്ലതോന്നിക്കയാം
നല്ലോരുപെണ്ണിതിന്നാരപ്പോകയെയുള്ളു
വല്ലോരുംവന്നുവെട്ടുകൊണ്ടുപോയില്ലെന്നാ
നല്ലതലമുടിയും കാതും മുഖവും നല്ല [കിൽ
ചില്ലിചൊടിയും കണ്ണുംകണ്ടാലെത്രമനോജ്ഞം
ചാലേപകിട്ടുപ്പൂത്തപോലെ മുലകൾരണ്ടും
ബാലയാംവൈദേഹിക്കുവന്നുകരുതീടുന്ന
ആലാപങ്ങളികളും ലീലാകടാക്ഷങ്ങളും
പ്രാലേയരശ്മിബിംബംപോലെ വദനം പിന്നെ
നീലേന്ദീവരംപോലെനിന്നുള്ളനേത്രങ്ങളും
മല്ലീശരൻറെപടവില്ലിൻറെ വൈഭവത്തെ
തല്ലിമരിക്കുന്നൊരു ചില്ലീയുഗവും നല്ല
മുല്ലമുകളപോലെ പല്ലുംമന്ദസ്മിതവും
ബാലേന്ദുകലപോലെ ഫാലതിലകങ്ങളും
എല്ലാമിവണ്ണംകണ്ടുകേട്ടുള്ള പലരാര്
എല്ലാമെലമ്പൻറെമുഖ്യഗുണങ്ങളെ.
വല്ലാതുഴന്നുദേഹമെല്ലാംതളന്നുമെല-
ല്ലാതൊരുത്തനുമില്ലാതെന്നാരുംവിട്ടു-
മെല്ലാംവെടിഞ്ഞുവെക്കമെല്ലാരുംകൂടിട്ടീത
കല്യാണപ്പന്തൽകളിൽചെല്ലുന്നനേരംകേട്ട
വില്ലുകുലയ്ക്കാമെന്നു വില്ലഞ്ഞൊരിള്ളുചെന്നു
വില്ലെടുത്തുവഴി പല്ലുതെകൾപോരം
തല്ലിപ്പിണങ്ങായായിക്കില്ലെന്നാല്ലമഹാരി
നല്ലാർമണിയുടെകല്യാണമുൽപ്പമായി

വല്ലാത്തകലമെന്നെ ചൊല്ലാവുമെന്നിവണ്ണം
എല്ലാസ്ത്രീകളുംതമ്മിൽസല്ലാപംചെയ്യുന്നേരം.

മഹീവിവന്നൊരുമനോഹരമുള്ളപിന്നെ
കണ്ണിവാർകഴലിതാന്തരം ചൊല്ലാം
കഞ്ജനേത്രകൾക്കകാമിനിമാരെ
കണ്ടുകൊൾകരിനിവിഹവേളിമഹോത്സവം
രണ്ടുപക്ഷമതിനില്ലവിവാഹം
രണ്ടുന ളികകാഞ്ജിവിധം
രണ്ടുസുന്ദരനരേന്ദ്രസുതന്മാ-
രന്നുപോന്നിഹപുരമതവുന്ന
കണ്ടതൊവെളിയിന്നിഹകണ്ടാൽ
രണ്ടുപേരുമതിവിസ്മയരൂപികൾ
പണ്ടുശംഭുചാപാതികോപം
കൊണ്ടുഫാലമിഴിതന്നിലെരിച്ചോരു
വണ്ടുതൊണ്ടയമനംഗനിപ്പോൾ
രണ്ടുവിഗ്രഹമിയന്നിഹവന്നു
കണ്ടിവാർകഴലിസീതയെവെല്ലം-
കൊണ്ടുപോകുവതിനെന്നിഹതോന്നും
രണ്ടുപേരിലൊരുവൻവിരവോടാ
കണ്ഠരാകിയനൃപന്മാർപലരും
കണ്ടിരിക്കവേ വില്ലുകുലച്ചും-
കൊണ്ടുജാനകിയെവേളികഴിച്ചിഹ
കൊണ്ടുപോയിട്ടുമതായതുനിശ്ചയ-
മുണ്ടിതിന്നുമകൊച്ചുന്നതി
തണ്ടുതപ്പികളെ കണ്ടിതെവം
കണ്ടിതന്നിഹ നമുക്ക ചിരിക്കാം
രാമനെന്നുമഥലക്ഷ്മണനെന്നും
നാമധേയവുമവർക്കിഹകേട്ടു
കാമദേവനുടെ കാന്തിയെവെല്ലും
കോമളാകൃതിമനോഹരനാകിയ
രാമനെന്ന ശിശു വില്ലുകലാപ്പൻ
മാമുനീന്ദ്രനൊരും ചെയ്തിട്ടുപോലും.

അയ്യോ ശിവ ശിവ കൊല്ലുകതാനു
കഷ്ടോകാരമോ പോകാനുള്ളൊരു
ദുര്യോഗത്തെ കല്പിക്കുന്നതുമി-
വര്‍ണ്ണമിപ്പോൾ രാമുപിടിച്ചോ
വണ്ണൻ വായ്ക്കണക്ക തടിച്ചുള്ള
പൊണ്ണന്മാർ ചിലർ വന്നാവിടെയ്യു

ദണ്ഡുമെടുത്തു കുലപ്പാൻ വളരെ-
ദ്ദണ്ഡിച്ചു ഭൂപാലന്മാരെന്നല്ലീ
കണ്ണുപൊടിഞ്ഞു കവുതൊടിഞ്ഞു
മണ്ണിൽ മറിഞ്ഞു മുറിഞ്ഞു ശരീരം
മണ്ടിപ്പിരിഞ്ഞു മന്നവരനവധി
ഖിന്നതപൂണ്ടിഹ മാറിപ്പോന്നു
അങ്ങിനെയുള്ളൊരു വില്ലുകുലപ്പാ-
നിങ്ങിനെ ശിശുവാം ദശരഥതനയൻ
എങ്ങിനെ മതിയാകുന്നതികഠിനമി-
തംഗനമാരേ! നിങ്ങൾ ധരിപ്പിൻ
ആനവലിക്കാനുള്ളമരത്തടി
പൂനവലിപ്പാനെളുതായ് വരുമോ?
ജാനകിമൂലം ജനകനു ബാലാ
മനക്കേടു വരുത്തും മാമുനി
വിശ്വാമിത്രൻ കല്പിച്ചതുപോലു
വിശ്വാസമിനിക്കില്ലെന്നതിനി
വിശ്വമ്മൂന്നിലുമെത്രയുമേറും
വിസ്തൃതമാകിയ സൂര്യകുലത്തിൽ
വന്നുപിറന്ന നൃപന്മാർക്കൊരുപിഴ
വന്നിട്ടുള്ളതു കേൾപ്പാനില്ലാ
ഇന്നിതുകേൾക്കാറാകില്ലില്ലി-
യെന്നു നമുക്കിഹ തോന്നീടുന്നു
നമ്മുടെ സ്വാമിവിദേഹനരേന്ദ്രൻ
നല്ലതു തോന്നിഹ ചൊല്ലാമിപ്പോൾ
വില്ലെന്നുള്ളൊരു പണയം ചൊന്നതു
വില്ലുകുലത്തു വെടിഞ്ഞു പൊട്ടക്കനെ
നല്ലകുമാരകനാകിയ രാമനെ
മെല്ലെവിളിച്ചു വരുത്തിക്കനിവോടു
കല്യാണാംഗിയതാകിയ മകളുടെ
കല്യാണം വഴിപോലെ കഴിച്ചഥ
ആരും വളരെ ഗ്രഹിയാതങ്ങൊരു
തേരിൻ മുകളിൽ കേറിയയോദ്ധ്യാ-
പുരിയിലയയ്ക്കണമിരുവരെയും പുന-
രെന്നൊരു തർക്കമായതിനിപ്പോൾ
നാമിഹ ചൊന്നതു ചെയ്യുന്നാൽ
സ്വാമിക്കേതും ദൂഷണമില്ലാ
രാമനുമകളെയൊന്നും ചെയ്താൽ
ഭൂമിയിൽ നല്ലൊരു കീർത്തിനടക്കും

പാത്ത്യമുണ്ടാം ചേർച്ചയുമുണ്ടാം
താഴ്ചയുമെങ്ങും വരികയുമില്ലാ
കാര്യമിതേവം ചൊന്നതെന്നാകിൽ
വാസ്തുതമിങ്ങനെ ചെയ്യുന്നതിപ്പോൾ
ചൊടിനിന്നുടെ സംസാരമതി
പോകാം വിരവോടു കാര്യം കാണ്മാൻ
കൊപ്പുള്ളോരു നിറക്കണ്ടാകിയ
കോപ്പുകളെല്ലാമങ്ങടിപൊള്ളു
കോപ്പുകളെല്ലാം പണയംവച്ചു
കറപ്പും കള്ളും കൊണ്ടു മുടിച്ചൊരു
മൂടിയൻ നായർ നമുക്കൊരു മുണ്ടും
പുടവയുമിപ്പോൾ തരുമാറില്ല
കടമെന്നുള്ളതു തലയിൽ കേറി
കാട്ടിലൊളിച്ചു നടക്കുന്നിപ്പോൾ
ഉമ്മിണിയച്ചിപാടിനിന്നുടെ
പൊന്മണിയിന്നു നമുക്കുതരാമോ
പൊന്മണിവിറ്റു കടത്തെപ്പോക്കി
പൊളിയില്ലിങ്ങിനെ സംഗതിവന്നു
പൊന്നും വെള്ളിയുമെന്നുടെ വീട്ടിലി-
തൊന്നും കണികാണ്മാനതില്ലാ
രാമച്ചാരുടെ മകടെ കഴുത്തിലൊ-
രാമത്താലികിടക്കുന്നുണ്ട്
ആയതുകിട്ടും ചോദിച്ചെന്നാ-
ലായവൾ തരുമെന്നാലെ പക്ഷം
നാമും പോന്നില്ലെ കാഴ്ചകൾ കാണ്മാൻ
നാവും പോന്നില്ലാ തൊഴുവാൻ മേലാ
ഇങ്ങനെയോരോ വാക്കുപറഞ്ഞും
തങ്ങടെ മോടിവരുത്തിക്കൊണ്ടും
പെട്ടിതുറന്നു കോപ്പുകളെല്ലാം
കെട്ടിയണിഞ്ഞും പുടവ ഞൊറിഞ്ഞും
കണ്ണുകളെഴുതിത്തിലകം തൊട്ടും
മോതിരമിട്ടും കൈവളയിട്ടും
താലിയണിഞ്ഞും മാലയണിഞ്ഞും
നാടൻ പുഴുകുമുഴിഞ്ഞു മിനുക്കി
ക്രൂടെത്തലമുടി ചീകിവിടുത്തു
വെറ്റയെടുത്തും കച്ചിലെടുത്തും
മറ്റുള്ളവർകളെമാടിവിളിച്ചും
കൊച്ചിനെയിളിയിലെടുത്തും പലതര-
മച്ചികളങ്ങു നടന്നുതുടങ്ങി

തെക്കുവടക്കുകിഴക്കുപടിഞ്ഞാ-
റൊക്കെ നിറഞ്ഞു പതിഞ്ഞുവരുന്നോരു
വിപ്രന്മാരെത്തിക്കയറിക്കരി-
കെപ്പുരതന്നുവിവിധമിതല്ലോ
ഭോജനമെന്നും ചൊല്ലിക്കൊണ്ടി-
ങ്ങഹോരാത്രം ഭക്ഷണമസ്സമയം
ഘോഷമിതെങ്ങുമതിജനങ്ങളു-
മെന്താവുമവിടെച്ചെന്നു നിറഞ്ഞു
തൃപ്തികരപ്രതിഗ്രഹമവിടെ-
ത്തുടരെത്തുടരെയുണ്ടോ കേട്ടു
നമ്പൂതിരിമാർക്കമ്പതു മറുപതു-
മാറാംപെണ്ണുമെന്നെങ്ങിനെ കേട്ടു
ഒരൊരുപാതിപ്പട്ടും കിട്ടും
നേരോടെ പാളിയോ കമ്പാലകിയാം
ധീരതയും പൂന്തള്ളമാറിചിതി
പാരിൽ ധനവാന്മാരിലധീശൻ
ഭൂരിദ്രവ്യമുള്ളതശേഷം
വാരിക്കോരിച്ചിലവിട്ടെപ്പോൾ
ദാരിദ്ര്യം കാണികൾക്കുമില്ലാ.
താമ്പൂലമെന്നാലിപ്പരിഷയ്ക്കു
പോരിക വിപ്രാസത്യമതൊന്നു
കോരികകൊണ്ടു വിളമ്പും പ്രഥമൻ
പപ്പടവും പഴവും പഞ്ചാര-
ത്തുപ്പാവാടകളുപ്പേരികളും
ഉപ്പും നല്ല പരിപ്പും പാലും
പച്ചടികിച്ചടിയുപ്പിലിടങ്ങളും
നാരങ്ങാക്കറി പുളിയിഞ്ചികളും
പക്കപ്രഥമൻ ശർക്കരപ്രഥമൻ പുന-
രൊക്കെയുമായൊരു പായസമിങ്ങിനെ
ശർക്കര ചേർത്തു വരുത്തപ്രഥമം
മുക്കൂർത്തകിനേന്ത്രപ്പഴവും
കണ്ണൻ പഴവും വണ്ണൻപഴവും
കാളിപ്പഴവും കദളിപ്പഴവും
കന്നിൽതെങ്ങിൻ കാച്ചിയരമ്പരി-
യൊന്നും കുറവില്ലെന്നു പറഞ്ഞാം
എന്നാലുത്തിലൊരുവിളമ്പും
ഇലയിലിടും പോരായ്മയിന്നേ
എല്ലാമിലയിൽ ശേഷിപ്പവരൊ
വല്ലാതങ്ങു ശകാരിക്കുന്ന

മരിപ്പുന്നതുള്ളും പരദേശികളെ
വരുപ്പു മുമ്പിൽക്കൊണ്ടാകയില്ല
വരുന്നതുകൊണ്ടുള്ളിക്കാ.
തല്ലുതല്ലാതെ പണ്ടുസമ്പ്രദം
കല്ലുകെട്ടി നടക്കാത്തവരെ
കൈക്കുപിടിച്ചു പുറത്തുതള്ളും
ചാത്രക്കാരനമാറൊന്നളിഞ്ഞാൽ
ചന്തക്കുവരത്തിയത്തും
കൊല്ലാനുന്ന ജനങ്ങൾ പിഴച്ചാൽ
കൊല്ലാൻകല്പനവരുമെന്നറിക
കൊല്ലുതൊത്തവരക്കുത്തിൽ
കൊള്ളുതൊത്തവഴിക്കും കൂട്ടം
വമ്പുള്ളോരെമാനൽമീശ-
ക്കൊമ്പുള്ളവരെന്നാകിലുമെന്നേ
സംഭ്രമങ്ങൾ വരത്താത്തവരെ
സ്വംകരത്തുവരിഞ്ഞിവർകെട്ടും
നമ്പൂതിരിമാർ ചോമാതിരിമാ-
രെമ്പ്രാന്തിരിമാർ പരദേശികളും
നമ്പിശ്രമണമെന്നുള്ളവരുടെ
മുമ്പിൽ വരുമ്പോൾ വഴിതിരിയാഞ്ഞാൽ
വമ്പന്മാരവരധികാരികളെയു-
മമ്പോടു നരപതി പിഴചെയ്യിക്കും
സമ്പ്രതിജനകപുരത്തിലൊരുത്തനു
സംഭ്രമമെന്നതു കാൺമാനില്ലാ

ഇതരം നാലുദിക്കിലിനിയെങ്ങും മഹീസുരന്മാർ
ചിത്തം തെളിഞ്ഞുപലവൃത്താന്തം പറഞ്ഞുകൊണ്ടു
ഷഡ്രസവിശേഷമായന്നഗതിതന്നിൽ
ചിന്തയായുള്ള സൂക്ഷ്മങ്ങൾ കണ്ടുകൊണ്ടെ-
ങ്ങനെയും മോദമോടെ യാത്രിയൻ ജനകന്റെ
പുത്രീവിവാഹഘോഷം തത്രസുഖിച്ചുവാണു.

ഇത്തരമനവധിഘോഷം ദിശിദിശി
ചിത്തരസങ്ങളുണ്ടാകമനേകം
പത്തനമൊക്കെ നിറഞ്ഞു ജനങ്ങടെ
പലപലവിദ്യകളങ്ങുതുടങ്ങി
ആട്ടംപല മിശിപാട്ടുംകളികളു-
മോട്ടംതുള്ളലുകൊമ്പും കുഴൽവിളി
തട്ടമേൽകളിതറയിൽ ചാട്ടവു-
മൊളം കറയാതമ്മാനാട്ടം

കമ്പക്കുത്തുകൾ കൊന്നിന്മേൽക്കളി
കമ്പമകന്നൊരു ദണ്ഡിപ്പുകളും
കൊമ്പുകളും കിടമുടിയും തകിലുമൊ-
ന്നമ്പിലക്കം തിമിലക്കാരും
പലവിധം നലമൊളവിദ്യക്കാ-
രാണികളികളുമായുധവിദ്യകൾ
ചെണ്ടകൊട്ടുന്നിവരും [illegible]
മുണ്ടിവടിയിളകികൾക്കാരും
ശാസ്ത്രിബ്രാഹ്മണരവരുടെ കളിയും
മന്ത്രക്കാരും വാളും പടിയും
ചെപ്പടിവിദ്യക്കാരുപ്പടിക്കൊണ്ടി
ക്കില്ലാരുപോയ്പ്പോടുപടികളുതിരയിട-
യിപ്പടിയോരോവിധമിതുമതിലുത
ല്ലോലമതിലായന്നിറങ്ങും
വിശ്വാമിത്രമഹാമുനിതാനും
വിരവൊടുരാഘവസുതരൊടുമൊത്തും
വിശ്വാസം പൂണ്ടോനാം ഭക്തിയു-
മാശ്ചര്യവുമിയലും ജനകന്റെ
വരവേറ്റിച്ചുവരുത്തിട്ടതിനെ-
മേറെത്തെളിവോടെഗിരിമുഖേ ചെയ്തു.
വീരപുംഗവധീരമതേ! പോലെ
ശൗര്യവാരിധേ കേൾക്കണമിതു
സൂര്യവംശതിലകൻ ദശരഥൻ
ഭാര്യമാരുമായ് മേവുന്നകാലം
പുത്രരില്ലാഞ്ഞു ദുഃഖംമുഴുക്കയാൽ
പുത്രകാമേഷ്ടിയും തുടങ്ങിച്ചു
ഋശ്യശൃംഗമുനിയുടെ വൈഭവാൽ
വിശ്രുതന്മാരാം പുത്രന്മാരുണ്ടായി
കോസലനൃപൻതന്റെമകളായ
കൗസല്യയ്ക്കുപിറന്നിതുരാമനും
കേകയനൃപൻതന്റെമകളായ
കൈകേയിക്കുപിറന്നു ഭരതനും
മഗധന്റെകുമാരിയായുള്ളൊരു
സച്ഛീലസുമിത്രയ്ക്കുമപ്പോൾ
ലക്ഷ്മണശത്രുഘ്നന്മാരെന്നിങ്ങിനെ
ലക്ഷണമുള്ളപുത്രന്മാരുണ്ടായി
നാലുവേദവുമാശാസ്ത്രങ്ങളും
നാലുനന്ദനന്മാരുംഗ്രഹിച്ചു

ആയുധവിദ്യയാദികളൊക്കെയു-
മായവണ്ണംഗ്രഹിച്ചവരെല്ലാം
മൂത്തവനായരാമൻമഹാവീരൻ
മൂന്നാമൻലക്ഷ്മണകുമാരനും
നമ്മളൊന്നിച്ചുപോന്നിട്ടുയാഗം
ചെമ്മേരക്ഷിച്ചിതിഹമുനീന്ദ്രൻ
പാടവമുള്ളരാമൻവഴിതന്നിൽ
താടകയെക്കൊലചെയ്തുവഴി
പ്രൗഢമാകിയരാക്ഷസവീരരെ
താഡനംചെയ്തുയാഗങ്ങൾകാത്തു
ഭൂപാലരാമൻതന്നയോധ്യ
ശാപമോക്ഷവുമഹല്യയ്ക്കു
ശിവചാപത്തിനെക്കാണ്മതിനായി
ചാപമുണ്ടെന്നുകേട്ടുകൊണ്ടാൻ
ഭൂതലമതിൽവിശ്രവിച്ചവർ
ഏതുമേതുമതെകാണ്മാൻമോഹം.
ഇത്തരമുരചെയ്തിതുമുനിവരോ-
ദിത്തരമുരചെയ്താൻ ജനകൻ
[illegible]
ത്തുംബകരവില്ലുകുലപ്പാൻ
[illegible]
ചെയ്തിപ്പിക്കനാമുണ്ടിതുചിത്രമാ
[illegible]
ചെയ്യരുതെന്നടിച്ചിറവനി-
[illegible]
[illegible]
മെയ്യവളുടെകണ്ണുകളുടെ
പൊയ്യല്ലിതുതരംകെട്ടവർ
ആയാളുകളിലൊരുത്തനമത്താൽ
വയ്യായുള്ളൊരുദീർഘമകാർക്കും
ചെയ്യാമെന്നിക്കേണ്ടതുമങ്ങിക്കാം
ചെയ്യിപ്പിക്കാമെന്നാമുക്കം
ദക്ഷാത്മജകൊലമതിനായിട്ടൻ
ധർമ്മോപകക്ഷമെന്നിവതിതം
ത്രിപുരന്മാരെച്ചുട്ടുമുടിപ്പാൻ
ത്രിദശന്മാരുമാകവിലിതിൽ
[illegible]
[illegible]

സാധിക്കാഞ്ഞൊരു കാര്യമിതെങ്കിൽ
ബാധിക്കാഞ്ഞൊരു ഭൂതംപോലാമതു
സാധികം കാര്യമതാണതിന-
മാധികളെല്ലാമകലൊഴിയുന്നു.
സുരഭിക്കൂട്ടുപാദമെൻറതിൽ സകലം സൌഖ്യപ
ത്തായ്
ചൊല്ലുകയെന്നാൽ ഉദ്ധതതിനെക്കൂട്ടമതാകുമതി-
നൊരു
മുടക്കമീകല്യാണതതിനുമുടക്കം വരുന്നതാകിൽ
പുന-
രൊട്ടുക്കത്തെയെവടക്കെകിഴക്കം പടിഞ്ഞാറും
വഴി
നടക്കുംജനങ്ങൾനമ്മെപഴിക്കത്തെ മെന്നുമല്ല
വഴിക്കരെകർപ്പൂനമുണ്ടൊഴിക്കും പ്രകാരം
കാര്യം
കഴിക്കുന്നാകിലോസൌഖ്യമെവിക്കും നമുക്കും-
പിന്നെ
മെവിക്കപുത്തരിയായിട്ടുണ്ട് ഭ്രഷ്ടീന്തിക്കെട്ട
ങ്ങിരിക്കുന്നതിനേക്കാളിൽമരിക്കുന്നതെന്നുമല്ല
തെരിക്കുന്നകാര്യങ്ങളറിയിക്കാതെന്നതവത
രതിക്കൽ പോകുമെങ്ങു ഭയതിക്കെ ഴുവിശേഷ
മിതു
തരക്കേടുവന്നാലതുപരക്കെ ദുഷ്കീർത്തികൾ
ഉരയ്ക്കുന്നിതു പാർനാട്ടിലിരിക്കും ജനങ്ങ
ളെല്ലാം
ചിരിക്കുന്നുകൊണ്ടത്തൽപ്പെടുകന്നതിങ്ങും
കെല്ലാം
നിരക്കുന്നുപോരിൽ വച്ചുവാൻ മുനിക്കും ഭാഗമു
ണ്ടു
മുനിക്കുസമ്മതമെങ്കിൽ കനക്കെ ഭ്രാന്തിയാതെ
കനക്കുന്നുമുള്ളൊരു പുത്രനെക്കൊണ്ടുവേളി
പരിപാലിച്ചു കഴിപ്പിച്ചുകൊണ്ടുരിയാടാതെ പോ
യാലും.

വൈരാഗ്യംകൊണ്ടിങ്ങിനെ പലമൊഴി
വൈദേഹൻ പറയുന്നതുകേട്ടു
ഗൌതമനാമൊരു താപസവരനാം മുനി
വീതവിശങ്കം പുനരരുൾചെയ്തു
സീതാപാണിഗ്രഹണോത്സവമതു
യാതൊരുപൊന്നെന്തുഗമിപ്പൂ
വീരപരീക്ഷയുള്ളൊരു പണയം
വീരവൈരപുണ്യമാവാനരുൾചെയ്തു

മംഗലവതികളുമില്ലവിവാഹം
സംഗതിവന്നതിനില്ലവിവാദം
പുംഗവരാകുന്ന പാപമൃത്യുതമം
രംഗതലത്തിൽ വന്നതിലടങ്ങും
രാമൻവില്ലു കലക്കുമതിനൊരു
താമസമില്ലതിനിയുമിനിമേൽ
താമുനിവിശ്വാമിത്രൻതിരുവടി
രാമനുമായി വന്നിരിക്കുമഹോ
ഭേദകമാമിതുവശ്യമറിയാം
സംഭ്രമമോടെ കൌശികമാമുനി
സംപ്രതി രാമനുമൊന്നുരചെയ്തു
സരസമിതെന്നിഹ ബോധിപ്പിച്ചാ
ലാടകനൊക്കെയൊരു പുത്തൻ ബോധം
നിശാടനമൊരു പ്രയത്നത്തെച്ചെയ്തു
നാടകമല്ലിതു സകലത്രിഭുവന
നാടകങ്ങൾ ബോധിപ്പിച്ചീടാൻ
പാടവമുള്ളൊരു രാമകാർമുക
പാടനമതിനിന്നൊരുഭയം
ഭൂമിജനങ്ങൾക്കെന്തറിയാമിതു
ഗൌതമപുത്രനാം ശതാനന്ദൻ
ശിരസി തറുകരകലമതിലുളവാം
തിരുവന്നാലും കൈവരികയത്രെ
പ്രശമിതമാക്കാൻ മതിയതെന്നു
വിശ്രമമതോ! നീ ബോധിച്ചാലും
ചൊൽക്കൊണ്ടിയന്നാരങ്ങൾ നിറഞ്ഞതി
രൂക്ഷകരമാകിയകാര്യങ്ങളെല്ലാം
തീർക്കുന്നതിനുമടിപ്പാനെല്ലും
തിക്കനൽമാത്രമെതിയാകിയില്ല
തെല്ലുവിഷാദംവേണ്ടസഖേ തവ
നല്ലൊരുപാർപ്പ്ക്കാരനിവൻതാൻ
വില്ലിനുവിരവൊടുപരമേശാനന്റെ
വില്ലുവലിച്ചുകലച്ചുമുറിച്ചും
ഉല്ലാസത്തോടു ജനകാത്മജയുടെ
കല്യാണോത്സവമാശു കഴിച്ചുമ
കല്യനതാകിയ തവ പുത്രികയായ
ശല്യമൊഴിക്കും ദശരഥതനയൻ.
മുനിവരഗിരമതുമോദമൊടു കേട്ടു സീതാപിതാവാം
മനതളിർതെളിഞ്ഞുടൻ മാനശാലിനൃപൻ

പുരഹരശരാസനംകൊണ്ടുവന്നീടുവാൻ
പുരുഷജനമായിരം യാത്രയാക്കീടിനാൻ
തദനുപുനരായിരംകിങ്കരന്മാർ ചെന്നു
മദനരിപുകാർമ്മുകം ചെന്നുകണ്ടീടിനാർ
പെരിയൊരുമഹാമലയ്ക്കൊക്കുമീകാർമ്മുകം
വിരവൊടു ചുമന്നുകൊണ്ടെങ്ങനെ ചെല്വാൻപണി
ഇനിയുമുടനായിരംനായരെങ്കിലേ
ഇതുതലയിലേററവാനാളാവുന്നതെടോ
വലിയമലയെച്ചുമന്നീടുവാനെങ്കിലും
വലിയജനമിങ്ങുകൂട്ടിച്ചുമച്ചാലയും
മതമരയിലിന്നനംചെയ്യയെന്നവർ
കറവുപറയുംവിധൌശക്തരാമൊപ്പവും
ത്വരചനതൈ ചെമ്പിലെച്ചോറതിന്നുംനമു-
ക്കൊരുശരണമില്ലഹരതനുപുരോഹിതനിയെ
തിരുമനസികല്പിച്ചവേലയെല്ലാംനമു-
ക്കൊരുകുറവുകൂടാതെ ചെയ്യുമെന്നാവതും.
വരികവിശഷോടുനാംവില്ലുമെത്തീടുക
വരവതുവരംഫലംപോല്ലതെന്നാകിലും
ചലമിഴികൾക്കുപ്പമത്താനകിലുള്ളിന്റെ
മുലയിണകൊതിച്ചുവന്നീടുന്നവർക്കഹോ
മലകളെമറിപ്പതിനും മടിയില്ലഹോ
ഫലമിനിവരുന്നതംകണ്ടറിഞ്ഞീടിലഞ്ഞാൻ
ദശരഥനരാധിപൻ തന്നുടെപുത്രനായ്
ശിശുനൃപതിരാമനെന്നിങ്ങിനെപേരായ
പുരുഷനക്കൊച്ചുള്ളചാപമിക്കാർമ്മുകം
വിരവൊടുകുലപ്പതിനായ്ത്തുടങ്ങുമ്പോൾ
ശിവശിവമഹാകഷ്ടമക്കണ്ടരാമനീ
ശിവനുടെശരാസനത്തെക്കുലച്ചീടുമോ
മതരിപുവധത്തിനായ്നമ്മുടെതമ്പുരാൻ
തിരുമനസികല്പിച്ചതയ്യോ ശിവശിവ.

ഇത്തരമോരോന്നുരചെയ്തുടനെ
മഹത്തരമാകിയകാർമ്മുകമമ്പൊടു
സത്വരമായിമോളകർകൂട്ടിയെ-
ടുത്തുപിടിച്ചിഹകൊണ്ടന്നുടനെ
മംഗമതാകിയരംഗത്തിന്നൊരു
ഭംഗംകൂടാതെകൊണ്ടുവെച്ചു
മംഗലസാമന്തകലിതരവര
പുംഗവനന്ദനനാകിയരാമൻ

കരികാന്തജനുടെശരാസനമതി-
കഠോരമതാകിനകർമ്മം ചെയ്വാൻ
ഉടക്കുടക്കൊപുറപ്പെട്ടപ്പോൾ
സുരകുലമഖിലവുമുള്ളവായി.
ദക്ഷിണലോചനമിളകിതദാ ശുഭ-
ലക്ഷണമാമതു പൂരുഷന്മാർക്ക
ദക്ഷിണബാഹുസ്പന്ദനവും പുന-
രക്ഷണമേവം വിശ്വവിശേഷാൽ
പക്ഷികൾനല്ല ചകോരാദികളും
ദക്ഷിണദിശിവെച്ചിട്ടുകളഞ്ഞി
ലക്ഷ്മണപൂർവ്വജനാകിയരാമൻ
തൽക്ഷണമെണ്ണവരാകരികാന്തജനെ
പ്രദക്ഷിണവും വെച്ചുടൻ വണങ്ങി
ദക്ഷിണനാകിയജനകാധിപനാം-
മക്ഷിതിപതിയെനമിച്ചുസ്വയമന വി-
ചക്ഷണനാകിയലക്ഷ്മണസഹിതന-
രക്ഷണമിടയിൽ താമസിയാതുട-
നക്ഷിതിപതിസുതനാമുന്നടന്നു
ചണ്ഡാശ്ശകമണ്ഡനമായകോ-
ദണ്ഡമിരിക്കും മണ്ഡപസീമനി
മന്ദഗമനബാലൻ ചെന്നുകരേറി
ഖണ്ഡനമാകിനകോദണ്ഡത്തിനു
കനിവൊടുമൂന്നുവലംവെച്ചുടനെ
മനസാവാചാമനമാനംകൊണ്ട
പുനരപിപുനരപിതൊഴുതുവണങ്ങി
ഘനതരകഠിനമതാകിയ ചാപം
വിവശതയെന്യെതൃക്കൈകൊണ്ടൊരി
ധരണിപതികൾനോക്കിയിരിക്കെ
ധന്വരശാപണമാരെടുത്തു
വില്ലിൻമുനപുനരവനിയിലൂന്നി
തെല്ലും താമസിയാതെ വളച്ചുമ
നല്ലൊരുഞാണേ പിടിച്ചുമുറുക്കി
പാണിതലംകൊണ്ടുടനെപിടിച്ചു
പഞ്ഞെത്താഴ്ത്തീ ഝടിതികുലച്ചു
പട്ടതരമാകിന ചെറുഞാണൊലിയും
പൊട്ടപൊടെ വഴിവൊടു സപദിമുഴക്കി
കൂട്ടക്കെട്ടിയമന്ദാര നിലയുമു-
റപ്പുമതിന വലിച്ചുകരേറി

പരാത്തരായ വലംകയ്യാലിതരം
പാറിച്ചീടിന നേരത്തിങ്കൽ
ചുട്ടറ്റീടിന ചാപം നടുവെ
പൊട്ടിമുറിഞ്ഞുമറിഞ്ഞു പതിച്ചു
പൊട്ടുന്നൊരുടിച്ചൊരുശബ്ദം
ഒട്ടുംകുറവല്ലാഴിയുമൂഴിയു-
മെട്ടുദിഗന്തരമൊന്നുകലങ്ങി
അഷ്ടദിഗന്തദന്തികളുടെ ചെവി
പൊട്ടിയലഞ്ഞവർ ഞെട്ടിയുഴന്നു
സപ്തകുലാചലകാനനമിളകിന
സുപ്തതയാകിന സിംഹസമൂഹം
സഭയാലിളകിയുണർന്നിതു ഖഗ-
ജാലങ്ങൾ കുതിച്ചുയരുന്നു.

നരപതിരാജിതനാകിന രാമൻ
പങ്കജമാലിനിമാർക്കധിനാഥൻ
അതിസുന്ദരനാകിയ ബാലൻ
അതിപ്രിയകരന്തികകാലൻ
അതിചതുരൻ മധുരൻ ധീരൻ
സുഭഗൻ സുമചാപസമാനൻ
ഹരചാപമെടുത്തു കുലച്ചു
പരിചോടു ഞാൺ പിടിച്ചു വലിച്ചു
ധരണീതലമൊന്നു വിറച്ചു
ധരണീധരജാലമുലച്ചു
സുരമുദിച്ചുരസിച്ചിതുസാധുജനം.
ഹരകാർമ്മുകമായതു പൊട്ടി
ശബ്ദംകേട്ടവരൊക്കെ ഞെട്ടി
ജനകന്നുള്ളൊരു തുഷ്ടി സു-
വനിതയ്ക്കു സുഖമൊരു പുഷ്ടി
ഇതിലുഗമംഗലംസാദരസമാപതിതം
വരവാണിയതാകിയ സീതാ
വനമാലികയാദരസമേതാ
വരനാകിയ രാമനു ചേതാ
വരവർണ്ണിനിമണി സുവാസിതം-
വന്നട ഗളമതിൽ വിട്ടുവച്ചു
വച്ചാരാലൊഴിച്ചു വാണു സുഖം.

നരവീരസുമാവലി വിട്ടു കലച്ചു
വരതരസുമമാലയുമിട്ടു
ധരണീസുരരും കണ്ടുരസിച്ചു
പെരുകിനസഭകളിലവരിരിവസിച്ചു
ജനകമഹീപതിഗൗതമമുനിയോടു
ജനിതകുതൂഹലമിദമുരചെയ്തു
മുനികുലപുംഗവനിതി തിരുവടി താൻ
കനിവോടുമഹാമൊഴി കേട്ടരുളേണം
ഇനിയവിടെ വിലയോദ്ധ്യാനഗരേ
ചെന്നിഹ വിരവോടു ഭരതനെയും
നന്ദനവരതൻ ശത്രുഘ്നനെയും
നന്ദിച്ചിങ്ങു വരുത്തീടേണം
കൌസല്യാകൈകേയീസുമിത്രാ
ദേവികൾ മൂവരുമവരെസ്സമേതാർ
ദാസികളെന്നിവർ സകലജനത്തോടും
ദശരഥനരപതിയൊത്തു വരേണം
തരണികുലത്തിനുപാദ്ധ്യായൻമുനി
ധരണീസുരസത്തമനായവസിഷ്ഠൻ
തിരുവടിതാനുമെഴുന്നള്ളേണം
ഇത്യുത്തരമായപരന്മാരും
ശ്രീരാമൻ ശരവില്ലുകുലച്ചു
സീതാ മമ മകൾ മാലയുമിട്ടു
പാണിഗ്രഹണത്തിനകത്തുവിവാഹമു-
ഹൂർത്തമുമവിടെക്കല്ലിപ്പുന്നതി-
നൊന്നുകവേണം ജനനികൾ ജനകനു-
മിതമൊന്നറിയിപ്പീടേണം
കുറിയെഴുതിട്ടൊരു ദൂതനെവിട്ടാൽ
കാര്യത്തിനു സൂചനമായതു
ഇതി മിഥിലേശൻ തിരുവടിതൻ
കനിവോടരുളിച്ചു മതിയാവോ
തേരും കുതിരയുമാനവരത്താരം
ചാരകമ്പടി കൂടെയയച്ചാൻ
പേരുപുകഴ്ന്നൊരു മേനോക്കിച്ചു-
ന്മാരും നാലു പണിക്കന്മാരും
പോരുന്നാളുകൾ പലരും കൂടെ
പോരും തിരുവടിയുടെ കൂടെ
കാരുണ്യാംബുധിയായഭവാനപ-
കാരം ചെയ്യണമിന്നിതുമാത്രം.

എന്നുള്ളവാക്കുകേട്ടുനന്നായ്തെളിഞ്ഞു ശതാ-
നന്ദൻമുനീന്ദ്രനപ്പോൾ സ്യന്ദനമേറിക്കൊണ്ടു

കായക്ലേശംകൂടാതെ മായംപൊകലുംവിട്ടിൽ
പായുംവിരിച്ചുകൊണ്ടു വായുംപിളർന്നൊരും
നമന്മാർ കരപ്പുരത്തൻ കാര്യസ്ഥന്മാരും വെക്കം-
മായുധംതപ്പിയെടുത്തോളു കണ്ണുംതിരുമ്പി
തിരിച്ചു തേരിന്റെ പിമ്പേ ചാരിച്ചുകാണി
കരം കൂപ്പ്
മിഴിച്ചുതോക്കുംകുന്തവുംതിരിച്ചുകൊണ്ടുമായി
കാട്ടുമലയും കുന്നും തോടും പുഴകളും മല- [ട്ടും
മൂട്ടും കടന്നയോദ്ധ്യാപുരിയിലകത്തുപുക്കു

ജനകമഹീപതിനഗരംതന്നിൽ
നേരതാകിന വൃത്താന്തത്തെ
മുനിവരനാകിയ ഗൌതമനഖിലം
കനിവൊടുതത്ര പറഞ്ഞറിയിച്ചു
തന്റെ തനയൻ വില്ലുകലച്ചതു
വന്നുപറഞ്ഞ ഭടന്മാർക്കെല്ലാം
പൊന്നും പണവും പട്ടുംവളയും
മന്നവനനവധി സമ്മാനിച്ചു
വീട്ടുടമ യജമാനന്മാർക്കും
വീരചങ്ങല കൊടുത്തുനരേന്ദ്രൻ
കാര്യമിങ്ങനെ ഭാവിച്ചുതന്നുടെ
മന്ത്രിമാരൊടു പറഞ്ഞറിയിച്ചു
മിത്രംചേരണി ശത്രുനരപതി
മിത്രബന്ധുജനങ്ങളൊക്കെവരുത്തി
തരുനിന്നഷ്ടി യന്തഃപുരപ്പെ-
ണ്ണുങ്ങളും കഞ്ചുകമോടുടനെ
ആനപ്പടയും കുതിരപ്പടയും
സേനാപതികളമാത്യന്മാരും
മാനത്തോളമുയർന്നരഥങ്ങളു-
മാനകൾ ദുന്ദുഭിവാദ്യക്കാരും
നായന്മാരൊരുകോടിസഹസ്രം
കാര്യസ്ഥന്മാർയജമാനന്മാരും
ആയുധപാണികളായിരമായിര-
മായതിനൊരോ യജമാനന്മാരും
കൊട്ടുംവെടിയും കൊമ്പുംകുഴലും
തുള്ളിട്ടും തിക്കുംതിരക്കും
ചുറ്റിടിന കുടതഴചാമര-
മെണ്ണമില്ലനവധിയോഗംകൂടി
കേളുംതേരേ ഭുവനാമുടെ

വാളുംപരിചയുമെടുത്തു ഭടരോ
ആയങ്ങളൊക്കാമം നിന്നൊരെ കയ്യിലൊ
ആയുധമിരപ്പു നായർക്കൂട്ടാ
എന്നുടെ കുന്തം പണയംവെച്ചു
എന്തിനു തോക്കു പണയംവെച്ചു
വെറ്റില പുകയില കൊണ്ടുവരാനിന്നൊരു
വകയില്ലാഞ്ഞതു പണയംവെച്ചു
അച്ഛാ താനിന്നാകമ്പടിക്കാരോൻ
കയ്യുംവീശിപ്പോരുകയല്ലേ
നാമാവനൊന്നുമായിട്ടുമായ്
ചുമ്മാവീട്ടിലിരിക്കുന്നു
ഞാങ്ങളുമൊരു പലിശക്കും
എങ്ങുംനമ്മെക്കൂട്ടുകയില്ല
ചുമടു ചുമപ്പാൻ പോരുംപോരല
കമരിച്ചുട്ടുമുതലുവടന
നായന്മാരായ് വന്നു പിറന്നാ-
ലായുധമെല്ലാം കയ്യിലിരിക്കണ-
മായതുകൊണ്ടുള്ളോരുനമ്മെ
നായിനമില്ലാത ബുദ്ധിമാനുമടെ
നാട്ടിലിരുന്നു പൊറുക്കണമെന്നാൽ
നരവരകല്പനകേട്ടതിരു
വീട്ടിലിരുന്നു കടംകൊണ്ടാലല്ലു
വീട്ടിക്കൊടുവാൻ വകയുണ്ടോസ്സി
ആട്ടക്കാരുടെ പെട്ടിചുമപ്പാൻ
ചെട്ടക്കാരൊരു നാണവുമില്ല
കൂട്ടക്കാരജമാനന്മാരൊരു
കൂടിനടപ്പാനായുധവുംകൊ-
ണ്ടെന്തിനു സാധിപ്പിക്കുന്നതുകണ്ടാൽ
ഇത്തിരി ഉരിതരിമ്പില്ലാഞ്ഞാൽ
ചന്തക്കണക്കെ വിലപിടിയാത്ത സം-
കന്ദന്മാരിവരെന്തിനുകൊള്ളാം
ഇപ്പോഴെന്നൊരു സംഗതിചട്ടം
ഇപ്പുരുഷാരത്തെസാധിപ്പിപ്പാൻ
ഘോഷംതന്നെ കേട്ടില്ലബുദ്ധാ
ഘോഷിച്ചുള്ളൊരു വേളിമഹോത്സവം
ഞാനുതുകേട്ടില്ലാതെവേളി
താനല്ലാത്തവരൊക്കെക്കേട്ടു
മക്കളിൽ മൂപ്പിലെ വേളിമഹോത്സവ-

മക്കളെയങ്ങു വിദേഹപുരത്തിൽ
ജാനകിയെന്നൊരു കന്യാമണിയുടെ
പാണിഗ്രഹണം ചെയ്യാൻ നമ്മുടെ
രാമസ്വാമിയുമനുജനുമങ്ങൊരു
മാമുനിവരനുമതായെഴുന്നള്ളി
ഹരനുടെവില്ലുകുലച്ചുമുറിച്ചതു
കേട്ടില്ലേ പടനായകന്മാരേ
വില്ലുകുലച്ചുമുറിച്ചുമഹാരഥ-
നല്ലാതൊരുവൻ വരുവാനല്ല
നല്ലാർകുഴലി ജനകാത്മജയുടെ
കല്യാണോത്സവമാഘോഷിപ്പാൻ
അച്ഛൻതമ്പുരാൻതന്റെകൊച്ചുകുമാരന്മാരിൽ
വച്ചു മൂപ്പേറിയ വിൽമുറിച്ചു സീതയും മാല
വച്ചു വേളിയുമവസ്ഥാവച്ചുതമ്പുരാൻതാനുമഗ്ര-
ഹിച്ചുനന്നായി സന്തോഷിച്ചു
എഴുന്നെള്ളത്തുമുറച്ചു എല്ലാടത്തിലും
അറിവിച്ചു എല്ലാവരുമൊത്തുതിരിച്ചു
എന്നെല്ലാ താല്പര്യം ധരിച്ചുകൊണ്ടാലും നിങ്ങൾ.
പള്ളിക്കെട്ടറിയിക്കണമെന്നാ-
പള്ളിത്തിരുമ്പികൊടുത്തു നൃപാലൻ
ഉള്ളിൽ തള്ളിന കൗതുകമോടും
ചൊല്ലിയയച്ചിതു ദൂതന്മാരെ
സന്തോഷംപൂണ്ടു ചിന്നക്കല്യാണകന്യകയെ
മന്ത്രാളങ്കുന്നിമേലറിക്കെഴുന്നെള്ളിപ്പൊന്നിട്ടെ
ചന്തത്തിലകമ്പടിക്കാരായുധക്കാരും ണം
ചന്തമോടൊരുമിച്ചു മുമ്പിട്ടുപോയിടേണം
മുത്തുക്കുടകതിലപ്പുറമെന്നിവ
പന്തി ചിന്തി നടന്നിടേണം
ഇങ്ങിനെതങ്ങളിലോരോവാക്കുക-
ളങ്ങു ചൊല്ലി ഭടന്മാരും
ഭംഗിയിലധികമയോദ്ധ്യാപുരിയിൽ
തിങ്ങിനപടയൊത്തുവന്നുനിറഞ്ഞു
രാഘവനരപതി രഥവരമേറി
മാളികകളിൽ നിറഞ്ഞുകവിഞ്ഞൊരു
പുരുഷാരങ്ങളുമംഗനമാരും
പരിവാരങ്ങളുമങ്ങനെവരരും
ഭരതൻ ശത്രുഘ്നന്മാരനുഗമനം
പരിചൊടുചെയ്യുന്നൊരുതിരുതിയിൽ

കോസലപതിയുടെ പത്നികളാകിയ
കൌസല്യാകൈകേയീസുമിത്രയു-
മാരു നിരന്തരമന്തോളങ്ങളി-
ലധിരോഹിച്ചു ഗമിച്ചുതുടങ്ങി
ജനവധിവിപ്രസമൂഹത്തോടും
കനിവേറിടിന ഗൌതമമുനിയും
മനുകുലവരനുടെ മുമ്പിൽ നടന്നു
വേളിക്കായ്‌വിളിച്ചുവരുമ്പോൾ
പടലിപടിപ്പുര കുട്ടാലകളും
മതിലുകൾകുത്തിയിടിച്ചുതകർത്തും
അതിനൊരുദുഃഖമില്ലതിനിന്നും
തെങ്ങുകവുങ്ങും മാവും പ്ലാവും
എങ്ങുമിടിക്കാതെനശിപ്പി-
ച്ചങ്ങുകടന്നപുരത്തിൽ നിറഞ്ഞിതു
തിങ്ങിനബദ്ധാപുരുഷാരമസംഖ്യം
ജനകമഹീപതിയെതിരേല്പാനഥ
കനകത്തളികകൾ വെള്ളിത്തളികകൾ
മണിദീപങ്ങളുമവിലരിപൂക്കുല
മണമിയലും കുസുമങ്ങളുമിങ്ങനെ
മംഗല്യങ്ങളെടുത്തുംകൊണ്ടങ്ങ-
ംഗനമാരെ നിയോഗിച്ചവരുടെ
കുരവകളെന്നുമനോഹരമതിനൊരു
കുറവുവരാതെ നിറച്ചുതുടങ്ങി
നിറമൊടു രണ്ടും പുറവും പെരുകിന
നിറപറവെച്ചഥ കനകപ്പൊരികൾ
നിറച്ചുചൊരിഞ്ഞു വിളക്കുകളൊക്കി
താകളിൽമീതെ പട്ടുവിതാനി-
ച്ചുറകളിലുത്തമതിരമണീയം
അരിതുകൾകൊണ്ടങ്ങണിയിച്ചു
കളസീമനി കലവാഴകളും
കുങ്കുമകളഭം കസ്തൂരികളും
കൊണ്ടു തളിച്ചു മനോഹരമാകിന
പങ്കജമാലകൾ മാലതിപിച്ചക
കരവീരി മല്ലികകേതകിചമ്പക
നവമല്ലികളെന്നിവ നെല്ലിൻകതിരും
എല്ലാമനവധി സമ്പാദിച്ചു
വല്ലാതുള്ളൊരു വേളിമഹോത്സവം
സീമാപാലനരപാലന്മാരും

കല്യാണത്തിനുപാകത്തിലൊക്കെച്ചൊന്ന
ശോഭനമെന്നൊരു കല്യാണപ്രശ്നവു-
മുമ്പെചൊല്ലിക്കൊണ്ടമ്മണിപീഠത്തിലിരുത്തിവന്ന
പ്രണയിനിമാരാം കൌസല്യാദികൾ [ങ്ങി
രാജസ്ത്രീകളെയെല്ലാംതന്നുടെ
രാജസ്ത്രീസ്ഥാനങ്ങളിലാക്കി
സ്നാനാശനമുടനെല്ലാപ്പരിഷയു-
മന്നേരം കഴിപ്പിച്ചുടനെ
നായന്മാരുടെ സദ്യകഴിപ്പാൻ
കാര്യസ്ഥന്മാരധികാരികളും
കാര്യസ്ഥന്മാരങ്ങൊരുമിച്ചു
പന്തൽനിറഞ്ഞുകൊട്ടിൽനിറഞ്ഞു
നെടുമ്പുരകെട്ടിയതൊക്കെനിറഞ്ഞു
പന്തിനിരക്കെയിരുന്നൊരുശേഷം
ഒരുപന്തിക്കിലവച്ചുതുടങ്ങി
കറിയരി വെള്ളവെളെയുള്ളൊരു ചോറും
കറിനാലും പപ്പടവുംപഴവും
ഇഞ്ചിപ്പച്ചടി നാരങ്ങാകറി
ചെഞ്ചീരക്കറി ചേനക്കറിയും
കടുമാങ്ങയും കാച്ചിയമോരും
ഒന്നുകൊണ്ടുംകുറയാതെവിളമ്പി
തിമിതിമിയെന്നൊത്തുവിളിച്ചുഘ-
ഘോഷിച്ചുടനെ സദ്യകഴിച്ചു
അത്താഴത്തിന്നായന്മാർക്കു പു-
റത്തൊരു കൊട്ടിലിലിലവച്ചൂണും
മറ്റൊരുകൂട്ടം കറിക്കൂട്ടാതെ
ചോറിനു മോടിവരുത്തിക്കൂടാ
കാട്ടിലുമുണ്ടു കടലിലുമുണ്ടു
കരയിലുമുണ്ടു കുളത്തിലുമുണ്ടു
കറിവെപ്പാനുള്ളൊരുവകസാധന-
മറിയപ്പോകരുതാമിതറിയാ
ത്തവനേൽക്കറിക്കൂട്ടാനൊരു
ത്തുക്കാക്കണമതിനാൽക്കൂടാ
ക്കടലെന്നൊരുസാധനമുണ്ടു
ദുർഘടമില്ലവരുത്തിട്ടുള്ളൻ
പന്നിത്തടിയനെവെട്ടിക്കൊന്നി-
ട്ടതുകൊണ്ടൊരുകറിവെപ്പാനസ്സ്
ഇതിലൊരുവിധമാം നായർക്കിന്ന സ-
മടിയന്മാർക്കതുസാധിപ്പൂ
നായാട്ടിന്നൊരു പട്ടസഹസ്രം
നായന്മാരെ നിയോഗിച്ചുനൃപൻ
ആയവർചെന്നിഹ പന്നികൾ മാനുക-
ളാവകവളരെ വരുത്തീടേണം
കറിവെപ്പാനായ് നായന്മാരില-
ങ്ങുക്കളവെപ്പാൻ തടവില്ലാത്തവർ
നാക്കരെയുള്ളവരിക്കരെയുള്ള വ-
രൊക്കെയടുക്കള പുക്കഥപാട്ടിലെ
പട്ടകവും പല കലവുംകുടവും
കുട്ടകവും തവി ചട്ടുകമിവിധ-
മെല്ലാം പരിചൊടു വട്ടംകൂട്ടി
കറിയും ചോറും വച്ചുവിളമ്പി
ക്ഷണമാത്രം കഴിപ്പിച്ചുവരും
പട്ടുമുണ്ടും വാങ്ങിക്കൊണ്ടാർ.
ഇങ്ങിനെയൊരു ദിശി കോലാഹലമിഹ
യെങ്ങിനെ ചൊന്നു വർണ്ണിക്കേണ്ടു
ഗണിതക്കാരൊരു ലിപിയിൽ ഗണിതം
പരിചിൽ ഗണനാഗണനയെന്നാമെന്നു
എന്നു ഗണിച്ചു. വെളിച്ചത്തിനം
തറപൊക്കെകല്ലിച്ചാശ്വസിച്ചു.

സീതാപാണിഗ്രഹണം മക്കളെക്കൊടുപ്പാൻവേ
സകലസംഭാരങ്ങളെ സമ്പാദിച്ചുടനേ [ണ്ടും
ജനകന്റെ പുരോഹിതൻശതാനന്ദമാമുനിയും
മനോധപുരോഹിതവര്യൻ വസിഷ്ഠൻതാനും
വൈവാഹക്രിയയെല്ലാംവാട്ടക്കേടാതെ ചെയ്തു
വിദേഹൻപുത്രിസീതെ വിരവോടുദാനം ചെയ്തു
എണ്ണത്തോരാലിപ്പുടവയും ഉത്തമ കോപ്പുകളിട്ട
മണപ്പാട്ടെൻറുണ്ടുകൊണ്ടു പുതച്ചുശരീരംമൂടി
ശരവും കണ്ണാടിയുംതാൻകരത്തിലെടുത്തും
കൊണ്ടു
വധുവുമൊരുങ്ങിവേളിമണിപ്പന്തൽ പുക്കപിന്നെ.

ശ്രീരാമൻ ദശരഥനൃപനെ
പരിചൊടുവീണുവണങ്ങിപാദാന്തേ
വിശ്വാമിത്രമുനീന്ദ്രനെയും ഭക്ത്യാ
വിശ്വാസേന നമസ്കൃതിചെയ്തു
കുലഗുരുവായ വസിഷ്ഠമഹാമുനി
ക്കിളകുന്ന നമസ്കാരംചെയ്തു

ഗൌതമകാശ്യപനാരദമുനിവര
വർഗ്ഗന്മാരെ വണങ്ങീട്ടന്നുടെ
മാതൃജനത്തെയുമവനിപതികളെയു-
മാദരവോടുനമിച്ചുടനേവ
ദാനമുഹൂർത്താദികളുംചെയ്തു
ആനന്ദനവിവാഹോചിതമാം
നാനാകർമ്മവിശേഷമശേഷം
ഊനംകൂടാതെമ്പാടും ചെയ്തു
നാളീകാക്ഷിവിദേഹാത്മജയുടെ
വേളികഴിച്ചു രഘൂത്തമവീരൻ
മേളിതമാംവിധിഹോമാദികളും
മേളമിയന്നു കഴിഞ്ഞ ശേഷം
വിപ്രന്മാർക്ക പ്രതിഗ്രഹമവിടെ
ക്ഷിപ്രംചെയ്തു ദശരഥനൃപവരൻ
ഇരുകൈകൊണ്ടും വാരിക്കോരി
കനിവൊടുവിതറിച്ചൂതതിയാക്കി
തെതതെതെയ്യെന്നുകൊട്ടുതുടങ്ങി
കരിക്കുരതതുകെട്ടിപ്പേറി
പിറകേപിറകേപുനരപിപുനരപി
തിക്കിയിടഞ്ഞുതടഞ്ഞുകടന്നു

തിരക്കിത്തിക്കിനടന്നുഗമിച്ചു
ധരണീസുരോത്തമരെന്നാവലു
ധാർമ്മികനാകിയ ജനകൻപിന്നെ
ഊർമ്മിളയെന്നൊരു മകളുണ്ടവളെ
തൽക്ഷണമേവമഹീപതിജനകൻ
ലക്ഷ്മണനെക്കൊണ്ടഥവേൾപ്പിച്ചു
ഇളയതരായ കുശധ്വജനൃപതി-
ക്കിരുവർകുമാരികളുണ്ടതിലഗ്രജ
മാണ്ഡവിയെന്നുള്ളവളെബ്ഭരതനു
മന്നവവീരൻ ദാനം ചെയ്തു
നവളുടെയനുജത്തി ശ്രുതകീർത്തി
അവളെശ്ശത്രുഘ്നന്നഥനൽകി
നാലുകുമാരികമാരെയുമിങ്ങിനെ
നാലുകുമാരന്മാരവർവേട്ടു
നാലുവിവാഹോത്സവമതികുതുകം
നാലുദിനങ്ങകഴിച്ചുതദാനീം
മിഥിലാപുരമതിൽനിന്നുമഹീപതി
ദശരഥകൌസല്യാദിയുമുടനെ
ഋഷിവരനായവസിഷ്ഠൻതാനും
ദേവിയരുന്ധതിജാനകിയോടും
തേരിൽകേറി യാത്രതുടങ്ങി.

സീതാസ്വയംവരം ഓട്ടൻതുള്ളൽ സമാപ്തം.

ശീലാവതീചരിതം

ഓട്ടൻതുള്ളൽ.

സരസിജഭവസുതനത്രിമുനീന്ദ്രൻ
പരിചൊടു ഭക്തകുമാരിയതാകും
തരുണീമണിയാമനസൂയയൊടേ-
ട്ടതിസുഖമൊടുമേവുംകാലം
സുമഹിതമാകിന ഭൃഗുവംശത്തിൽ
സുതപസ്സുള്ളൊരു മുനിയുണ്ടായി
സുതപസ്സിന്നൊരു സുതനുണ്ടായി
സുതനും കൌശികനതിശീലൻ

ഉഗ്രതപെരുകിന മുനിതനയന്നു പെ-
രുഗ്രതപസ്സുനാറികമുനീന്ദ്ര
വിഗ്രഹരോഗിയുമില്ലകരുത്തൊരു
ദുർഗ്രഹപീഡിതനെന്നകണക്കേ
വളരെവയസ്സും ചെന്നനരച്ചൊരു
വെളിവില്ലാതൊരു വേഷമതായി
കളിവചനങ്ങളുമറിയപ്പോകാ
തെളിവില്ലാതെ കറുത്താത്മാവാം

അങ്ങിനെയുള്ള മുഖ്യമുനിക്കതി
മംഗലരൂപപ്പൂർണ്ണങ്ങളിണങ്ങും
അംഗനാമാർമണി ശീലാവതിയിതി
സംഗതമാകിന നാമത്തോടെ
മംഗികലന്നോരു കന്യാമണിയെ
സംഗതിവന്നു വിവാഹം ചെയ്വാൻ
ദുർമ്മുഖനായ ഗൃഹസ്ഥനുമവളും
തമ്മിലൊരോ ബന്ധമതേ കണ്ടാൽ
തങ്കപ്പൂമണിയായിയിൽ ചേർത്തോരു
ചെങ്കല്ലനാകണങ്ങൾക്കിന കാന്തൻ
പങ്കജമുഖിയാംകള്ളൂർണ്ണം മലർ-
മങ്കയ്ക്കും പുനരിങ്ങിനെയില്ല
പുരികക്കൊടിയിരുണ്ടു ചുരുണ്ടു-
പരിമളമേറുമനോഹരമാളുമൊരു
കരിമുകിൽ കണ്ടാൽ മണ്ടിയൊളിച്ചുമ
ഗിരിഗുഹപുക്കുകിടക്കയുള്ള
ചടുലവിശാലവിലോലസുവിലോചന
കടികടാക്ഷനിരീക്ഷണമേറ്റാൽ
അടവിയിലിയലും മറിമാൻ കൂട്ടം
നെട്ടുവിട്ടിട്ടു മുഖം താഴ്ത്തീടും
പല്ലവതുല്യം ഇട്ടുടെയധരം
പല്ലുകൾ മുല്ലപ്പൂമലർപോലെ
നല്ലൊരു മുത്തുകൾ ചേർത്തൊരു വിദ്രുമ-
മാല്യംപോലെ മനോഹരമധികം
ചന്ദ്രമിഴിയാളുടെ ചന്ദ്രമുഖത്തോടു
ഇന്ദ്രനും മോഹിക്കുന്നൊരു ചന്ദ്രൻ
കലകളഴിച്ചും ചേർത്തും ശിവ ശിവ
പലകുറിയുണ്ടിഹ പണി ചെയ്യുന്നു.
പങ്കജമൊട്ടുകൾ മേട്ടാൽ മൊഴിയുടെ
കൊങ്കകളുടെ വടിവാഞ്ഞു ലഭിപ്പാൻ
കലിതരസേന കഴുത്തോളം ബദ്ധ
സലിലേനിന്നു തപം ചെയ്യുന്നു
മടവാർമണിയുടെ പിടിയിലടങ്ങും
കടിനടുവിതിയൊരു പടചൊരുതുന്നു
കടിതടമുടനതികരിമസ്തകതടി
ഝടിതികലന്നു വിളങ്ങീടുന്നു
കൊമ്പൻ കരിയുടെ തുമ്പിക്കരവും
കമ്പിതമവളുടെ തുടയിണകണ്ടാൽ
കാർകുഴലണികുഴലാളുടെ പുറവടി
കൂർമ്മത്തെക്കാളധികമനോജ്ഞം
പാർമേലവളൊടു സമമായിട്ടൊരു
പാർമൊഴിമാരെക്കാൺമാനില്ല
നാങ്ങിനെയുള്ളൊരു ശീലാവതിക്കിഹ
സംഗതിവന്നൊരു വൃദ്ധൻ കൃശൻ
എങ്ങാനൊരു പിഴകിട്ടാത്താലും
ചങ്ങാതിക്കൊരു തെളിവില്ലൊട്ടും
പാണ്ടു പിടിച്ചു വെളുത്തു ശരീരം
നീണ്ടു കഴുത്തും മുഞ്ഞിച്ചുളിഞ്ഞു
കോലുകൾപോലെമെലിഞ്ഞു കഴഞ്ഞൊരു
കാലും കയ്യും കണ്ടാൽ വികൃതം
എല്ലുമികച്ചു പല്ലുമടച്ചും
കണ്ണുകഴിഞ്ഞു കാതു കറഞ്ഞു
കണ്ണടച്ചു കാലുപിടിച്ചു
മുക്കും തടിയുമൊന്നിച്ചിട്ടും
വാക്കിനു മൂച്ചുകറഞ്ഞില്ലൊട്ടും
തടിയുമൊട്ടുകൊഴിഞ്ഞുതുടങ്ങീ
തലയിൽ കാൺമാനില്ലൊരു രോമം
കണ്ണാടിക്കു സമാനം നല്ല
കഷണ്ടിപിടിച്ചു മിനുത്ത ശിരസ്സും
കണ്ണിൽ പീളനിറഞ്ഞു നിറഞ്ഞൊരു
വെള്ളക്കണ്ണാക്കിന കാണാം വെളിയിൽ
പൊയ്യല്ലിവനുടെ വാസനയേകം-
ണ്ടയ്യോ! ശിവ ശിവ! പരമസഹ്യം
ചോറും കറിയും വച്ചുകൊടുത്താൽ
നൂറുവിധത്തിൽ കുററം പറയും
ആറിപ്പോയാലതിലും ചൂ-
ടേറിപ്പോയാൽ നിന്ദ ശപിക്കും
മാറിപ്പോയവലെളുതല്ലിവനെ-
പ്പേറിക്കൊണ്ടു നടന്നേപോരു
ചോറും വിരവിൽ പുളിയും മുളകും
ചാറുംകൊണ്ടിഹ ചെല്ലുന്നേരം
പീറ നില്ലെടീ! നിൽച്ചിരിയത്തീ!
ശ്രീയില്ലാത്തവിലക്ഷണമിപ്പോൾ
ചോറും കൊണ്ടു വരുന്നതുകൾക്കുമോ
ചോറെന്തിപ്പോൾ ഇറങ്ങുകയില്ല
മോഹിക്കുമ്പോൾ കഞ്ഞികുടിപ്പാൻ

മോഹമിനിക്കുള്ളു സാധിക്കില്ല
സ്നേഹിച്ചിട്ടൊരു പെണ്ണുണ്ടെങ്കിലെ
മോഹിക്കുന്നു നടയിപ്പിച്ചു
കറിവച്ചാലതിനുപ്പും മുളകും
കണികാണാനില്ലൊരു ദിനമിങ്ങിനെ
കളിയല്ലതുനാളെപ്പുകിലുമദം
മുളകെങ്കിലുമതെരുകപ്പും
കയ്പുണ്യത്തിന്ന ശീലവതിക്കതി-
രിപ്പൊഴുതൊരു പെണ്ണുങ്ങളുമില്ല
കയ്പുള്ളൂ മധുരം മധുരിച്ചു
കല്യാണം വരമിവർവെച്ചാൽ
കറവിയായിട്ടൊരു ദിനമന്നം
കറ്റം പറകല്ലിതു പരമാർത്ഥം
പിറ്റേന്നാളുള്ള ചപ്പിളയങ്ങിനെ
പാറം വെള്ളാരൊന്നായ്കാണാം
മററൊരു പെണ്ണിനെയവർക്കതിവിടെ
കൊററിനു സൌഖ്യമിനിക്കില്ലിനിമേൽ
നരകവീട്ടിന്ന യാത്രയുമെന്തോ
താക്കഴിവന വേളികഴിപ്പാൻ
എന്തൊരു മോഹം പെണ്ണുകൊടുപ്പാൻ
ബന്ധുജനങ്ങളുമൊക്കെമടിക്കും
പത്തുപണത്തിന മുതലുണ്ടെന്നാൽ
വൃദ്ധന്മാർക്കും പെണ്ണുകിടക്കും
ഇത്തൊഴിലിന്നാളല്ല നമുക്കൊരു
പുത്തൻപാവും നാസ്തികത്തിൽ
പട്ടിണിതന്നെ കിടപ്പാനിന്നൊരു
വട്ടംകൂടി നമുക്കൊരുവസ്തു
കിട്ടുകയില്ല വിശക്കുന്നേരം
കിട്ടുകിലതിനൊരുചിതവുമില്ല
തലമുടി പലകുറി ചിക്കിവിടർത്തും
തിലകംതൊട്ടും പുതുകണ്ണാറിയും
കണ്ണെഴുതിക്കണ്ണാടിയിൽ നോക്കി
തുണ്ഡം പല്ലും ചന്തം പാർത്തും
എണ്ണയെടുത്തും മെല്ലെ കുളിച്ചും
പെണ്ണുങ്ങളുമായ് നിന്നു കളിക്കും
നമ്മുടെ ശീലവതിക്കൊരുനേരം
നമ്മളെ നോക്കാനവസരമില്ല
ഭക്ഷിപ്പാനിവർ കൊള്ളുന്നതെല്ലാം
ഭക്ഷിപ്പാനിവർ കൊള്ളാം തന്നെ
ലക്ഷണമില്ലാത്തുള്ളോരിവർക്കിഹ
ഭക്ഷണമെന്നാൽ പണ്ടേ പ്രസിദ്ധം
ഭിക്ഷയുമെന്നു പഠിച്ചതശേഷം
ശിക്ഷയിൽ വച്ചുവിളമ്പിക്കഴിക്കും
നിത്യവുമിങ്ങിനെ പട്ടിണിക്കറി-
വച്ചുകറിച്ചു പൊരിച്ചു പുകച്ചുട-
നുച്ചയ്ക്കിത്തിരികൊടപ്പനിലയും
വച്ചതിലിട്ടുള്ളതിരിക്കും
കാച്ചിയമോരും നീരുംവേണം
വഴ്ക്കുളമൊരു കൂട്ടാനംവേണം
അത്രയുമുള്ളൂ നമുക്കൊരു പഥ്യം
നാഥനിവർക്കിഹ ഭക്ഷണമിപ്പോൾ
എന്തൊരു തൊഴിലെന്നുള്ളറിഞ്ഞതി-
ല്ലെന്നുടെ മുമ്പിൽ വരുന്നു കാര്യം
ചന്തം നോക്കി തെളിഞ്ഞു പിടിഞ്ഞുടെ-
ത്തെപ്പോഴവർക്കിതെല്ലും
എന്തിനു കൊള്ളാം കഷ്ടമിനിക്കി
ജ്ജന്തുവിനെക്കൊടിവല്ലാൻതോന്നി
താതനൊന്നിത്തരം പാരം പെണ്ണിന
താനാരെന്നൊരു ഭേദവുമില്ല
വലിയവരിത്തിരിലാളിക്കുമ്പോൾ
തലയിൽ കേറും തരുണികളവെ
തലയും മുലയും കണ്ണും കാതും
ചിലരും നിറവും കണ്ടു മതിച്ചിഹ
വലയും നല്ലുമതാനുപ്പരിഷകൾ
മലയാളത്തും പരദേശത്തും
വിലയേറുന്നൊരു ശീലത്തവഴി
കലിയൻ ചിലവിട്ടിങ്ങുവരുത്തി
കലിതാനന്ദമവർക്ക കൊടുക്കും
പൊളിയല്ലിങ്ങിനെ ചെയ്യുന്നാലും
തെളിയിപ്പാനെളുതല്ലെന്നാലും
ഒളിശയനക്കാരുടെ സുഖമൊന്നും
വെളിശയനക്കാർക്കുള്ളുകയില്ല
കളമൊഴിമാരുടെ കളവറിയാതെ
വളരെ ദ്രവ്യമവർക്കുകൊടുക്കും
ഉളനക്കാർ ഗുണമോർക്കണങ്ങളിൽ
വിളവിന വിള്ളു വിതയ്ക്കും രോഗൻ

വളത്തിൽ നിന്നു വളർന്നൊരു വാഴകൾ
വളരെക്കിളരം പൂണ്ടുകലച്ചാൽ
അളവെകലയിലൊരെട്ടാപത്താ
ഫലമുണ്ടായതു പുഷ്ടിയുമില്ല
കളവേറീടിന കാമിനിമാരെ
കളയും പുരുഷൻ കെട്ടിക്കാറാൻ
കളപറിയാഞ്ഞാൽ കണ്ടങ്ങളിലൊരു
വിളവില്ലാതാമെന്നറിയേണം
എന്നതുകൊണ്ടു പറഞ്ഞു നമ്മുടെ
പെണ്ണിന നമ്മെക്കുറിച്ചൊട്ടും
കണ്ണും തിരിയാ കാതും കേളാ
ഗന്ധം പലതു നമുക്കുളവില്ല
കിണ്ണം പോലെ ശിരസ്സു മിനുത്തൊരു
ഒണ്ടും കത്തിയിടക്കം കിഴവനി
വണ്ണം നിന്നു ശകാരിച്ചെന്നാൽ
പെണ്ണുങ്ങൾക്കൊരു കൂറുണ്ടാമോ?
മുത്തിച്ചുളിഞ്ഞമുതുക്കന്മാരെ
കണ്ടിപ്പെണ്ണിന കൌതുകമുണ്ടാമോ?
പണ്ടിക്കണക്കിനെ താടിവെളുത്താൽ
പരിഹാസത്തിനുകൊള്ളാം പുരുഷൻ
മങ്കക്കുട്ടികളോടു സംസാരിപ്പാ-
നാക്കിഴവച്ചാൽ ചെല്ലുന്നതെങ്ങും
അക്കഥയറിയാഞ്ഞല്ല പറഞ്ഞതു-
മുക്കടസംഗമമെന്ന വെന്തു
ശീലവതിക്കു ചെറുപ്പമവൾക്കൊരു
ബാലപ്പുരുഷനെയല്ലലഭിച്ചു
ശീലക്കേടുകൾ കാട്ടുന്നതുമതു
കാലക്കേടെന്നേ പറയാവൂ
ജാതകദോഷമിനിക്കിതുവന്നതു
പാതകദോഷമവൾക്കിതുവന്നതു
ഏതുമൊരുത്തനെ കുററം പറവാൻ
ഒന്നുമില്ലിതുതലയിലെഴുത്തു".

ഇത്ഥം പലപ്രകാരം ക്രൂരൻ പറഞ്ഞീടുന്ന
വൃദ്ധൻമുനിയോടൊരുശബ്ദം പറകയില്ല
ചിത്തവിനയത്തോടെ മത്തേഭഗാമിനിയാൾ
ഭർത്താവെ ശുശ്രൂഷിച്ചുപാർത്താൾകനിവിനോടെ
മററുമെൻഭർത്താവിൻെറ കുററമല്ലിവയൊന്നും
പോരായ്മയാകുന്നതും ക്രൂരകാരകന്നാലും
കുററമല്ലെനിക്കെൻെറ ഭർത്താവുതന്നെ സർവം
ഉള്ളം തന്നിലെനിക്കു കള്ളം തരിമ്പുമില്ല
ഉള്ളന്നിനാഥൻ തിരുവുള്ളം പ്രകാശിപ്പിപ്പാൻ
ഉള്ളപ്രയത്നത്തിനൊരല്ലലുമുപേക്ഷയില്ല
ഉള്ളിലഹങ്കാരവും കള്ളം നമുക്കില്ലയും
വേഗമെൻഭർത്താവിൻെറ രോഗം ശമിപ്പാനുള്ള
യോഗം വരുമോയെൻെറ യോഗമാർക്കറിയാവൂ?
നല്ലകുന്നായങ്ങളും നല്ലമുക്കടികളും
എല്ലാം കൊടുക്കുന്ന ഞാനെല്ലാരോടുമിപ്പോഴും
തെല്ലുംവിരോധംകൊണ്ടാനിന്നു ചൊന്നതുപറവ
ചൊല്ലുന്നതില്ലരോഗം വെല്ലുന്നൗഷധജാലം
തെല്ലും നമുക്കു കഴിവില്ലെന്നു വന്നു കാന്ത-
നല്ലും പകലും കഴിവില്ലാതെ വലയുന്നു
നില്ലതെ വിഷമങ്ങൾ വല്ലാതെ വന്നുനമു-
ക്കെല്ലാമൊന്നാവതൊരു ചൊല്ലുന്നതെന്നീശ്വരം
ഇല്ലങ്ങളിൽ നടന്നു നെല്ലരിയും തെണ്ടി
ച്ചൊല്ലുന്നപോലെ കത്തിക്കല്ലുകളെടുവച്ചു
നല്ലചോറും കറിയുമെല്ലാമുണ്ടാക്കിക്കൊണ്ടു
ചെല്ലുന്നനേരമൊന്നു തെല്ലും രുചിയുമില്ല
കൊല്ലുന്നതിനൊക്കയും ശല്യമായിട്ടുള്ളൊരു
കൊള്ളിവാക്കല്ലാതൊന്നും ചൊല്ലുകയില്ലേററം
എടുത്തെന്നാലും കുററം എടുക്കാഞ്ഞാലും.. കുററം
കൊടുത്തെന്നാലുംകുററം കൊടുക്കാഞ്ഞാലും കുററം
നടന്നെന്നാലും കുററം നടക്കാഞ്ഞാലും കുററം
കളിച്ചെങ്കിലുംകുററംകളിക്കാഞ്ഞാലുംകുററം
പറഞ്ഞെങ്കിലുംകുററംപറയാഞ്ഞാലും കുററം
എരിച്ചെങ്കിലും കുററം എരിക്കാഞ്ഞാലും- കുററം

കുററമല്ലാതെ നമുക്കൊരുവസ്തു
പറവാനില്ല ജനിച്ചപ്പിന്നെ
മറിമായങ്ങളുമവിനയവും ഞാൻ
അറിയുന്നവളല്ലച്യുത കൃഷ്ണ!
പിറവിയിലുള്ളൊരു ജാതകദോഷം
കറയല്ലതുകൊണ്ടിങ്ങിനെനമ്മെ-
ക്കാറുപറഞ്ഞു നശിപ്പിക്കുന്നു
കുറവററീടിനമുനികുലനാഥൻ.

പദം.

പങ്കജനാഭ വാസുദേവ പരമാനന്ദസ്വരൂപ
പങ്കജപുഷ്പലോചന പാഹിമാം കൃഷ്ണ! ദേവ!
അച്യുതാനന്ദ ഗോവിന്ദ സച്ചിദാനന്ദ ഗോ-
പാല
നിർമ്മലനാമ വാമദേവനെ കൈതൊഴുന്നേൻ ഞാൻ
വേഗമെൻ ഭർത്താവിന്റെ രോഗശാന്തിവന്നീടു-
വാൻ
യോഗമായ് വരുത്തീടേണം യോഗമായേശ!
ദൈവമാകുന്നതും ലോകരക്ഷകനാകുന്നതുംനാഥ
ജീവനാകുന്നതുമെന്റെ ജീവനാഥൻതാൻ
ആധികൊണ്ടുഴന്നീടുന്ന വ്യാധികൊണ്ടുമെന്റെ
നാഥൻ
വ്യാധികളെല്ലാം നീക്കിക്കാത്തീടേണം
ജന്മജന്മങ്ങളിൽ ചെയ്യും കർമ്മങ്ങളെല്ലാം കൂടി
ജന്മികൾക്കു രോഗമായി സംഭവിക്കുന്നു
കർമ്മപാശംകൊണ്ടു കെട്ടിക്കളിപ്പിക്കുന്നതന്ത്യ-
മാരേ
നിർമ്മലാകാര നീയല്ലോ നിഖിലലോകരേ
വെന്തിടുന്നു സംസാരാബ്ധൗ ശരീരികളെല്ലാ-
രെയും
നീന്തിക്കുന്നതു നീതന്നല്ലോ നീക്കുവാൻ ശക്തൻ
വാസുദേവ നിന്നെന്റെ പാതിവ്രത്യത്തി-
ന്റെ ഭംഗം
വന്നീടാതെ പാലിക്കേണം വണങ്ങീടുന്നേൻ
ഇന്ദിരാവല്ലഭ നാരായണ ബലഭദ്രാനുജ ശൗരേ
ഇന്നുമെന്നും നിൻ കാരുണ്യമുണ്ടാവേണമേ

ശീലമാഹാത്മ്യശാലിനിയാകിയ
ശീലവതീ പുനരിങ്ങിനെ മാധവ
ധ്യാനം ചെയ്തുവസിക്കുംകാലം
ജ്ഞാനം പെരുകിന മുനികളവരുടെ
ദീനതകൾ പരിശോധിച്ചുടനെ
മൂലാധാരമതാകുന്നാലും
ഉത്തമപത്നികൾക്കുപകരിപ്പാൻ
ആഗ്രഹമുണ്ടെന്നതു കേട്ടു
സദ്ഗുണമാകിയ മഹിമകളെല്ലാം
സൽകൃതിപൂർവം വന്ദിച്ചു
നമ്മുടെ ഇല്ലത്തിൽ പുന്നാരം
ഉത്തമവിപ്രവരന്മാരാമുനി
സഞ്ചരിപ്പാൻ മാത്രമതില്ലാത്ത
സംഗതിമാത്രമതെന്നായുള്ള
എന്നൊരു വിപ്രൻ വന്നു ക്ഷണിച്ചു
നന്നായ്‌വന്നതു ഗുണമത്രേയും
എന്നാലെന്നെയെടുത്തും കൊണ്ടട-
നെന്നാരെ ശയ്യയുമങ്ങുവരുന്ന
പോയാലും താനെന്നു മുനീശ്വര-
നായാളെ ദൂതരങ്ങയച്ചു
ആയതമിഴിമണിയാകിയ തന്റെ
ജായയെ വിരവിൽ വിളിച്ചുവരുത്തി
അവളെ കൈത്തലമോടിയിതന്നാ-
നവികലമുത്തമപോലുമിവർക്ക്
അവയവമൊന്നു മറഞ്ഞിതെൻകു-
ഭാവംകൊണ്ടു തിരിച്ചു പലർക്കെ
ചൊല്ലിയവർ സഞ്ചാരമവരുടെ
ഇല്ലംപൂക്കും പടിതൻതന്റെ
വല്ലഭനെയുമേറ്റിവണങ്ങി
പല്ലവമൃദുതനുപാണികൾ കൊണ്ടവൾ
മെല്ലപ്പതിയുടെ കാലുതലോടി-
ക്കല്യതയോടഥ തേച്ചുകുളിപ്പി-
ച്ചുല്ലസതാശയ ഭക്ഷിപ്പിച്ചതി
നല്ലോരുപചാരം ചെയ്തും തൈലമി-
തെല്ലാമങ്ങു തേപ്പിച്ചുടനേ
വല്ലഭനെ ഭോജനശേഷംകൊ-
ണ്ടുല്ലസദമൃതസമം നിജഭോജനം
എല്ലാമതുകഴിച്ചുകഴിഞ്ഞഥ
വല്ലഭനെയുമെടുത്തുകരേറി
കല്യാണിമണി വിരവൊടു തെരുവിൽ
ചെല്ലുന്നേരം പെരുവഴിമദ്ധ്യേ
വെള്ളമൊലിച്ചു വരുന്നതുകണ്ടു
കൊള്ളരുതീവഴി തെല്ലുവലഞ്ഞു
വളഞ്ഞുഗമിച്ചു ഗുണമാവുള്ള
നിശ്ചയമേവമുറച്ചു തിരിച്ചുവ-
ളച്ഛന്ദനതരുമാർഗ്ഗവും പ്രാ-
പിച്ചു സുഖിച്ചു വസിച്ചുതദാനീം
ചോദിച്ചാരഥ പിതാക്കന്മാർ മുനി
മോദിച്ചുൾപ്പെരു പാകസ്ഥലിയിലെ
ശോഭിച്ചുന്നൊരു തത്താരതെരുവിൽ
പാതിവഴിക്കിഹ ചെല്ലുന്നേരം

എന്തിനുവഴിവിട്ടൊരു കന്ത്പ്പാ-
ദികളെ വർണ്ണിച്ചു ഗമിച്ചീടുന്നിയും
ബന്ധമതെന്തെന്നു കേൾക്കാൻ കൌതുക-
മുണ്ടു നമുക്കതു ചൊല്ലീടുകന്നീ.
എന്നതിനുത്തരമുള്ളതു ചൊല്ലാം
ഉന്നതമാകിന മണിഗ്രാമമിവിടെ
സന്നിധിതന്നിൽ കണ്ടതു വേശ്യാ
മന്ദിരമെന്നു ധരിക്കമുനീന്ദ്രാ!
"മണിമാണിക്യം"-മതിങ്ങനെനല്ലൊരു
ഗണികാരത്നം വാഴുന്നവിടത്തിൽ
കനവന്മാരൊരു മുപ്പതു നാല്പതു
ഗുണവാന്മാരുണ്ടവളുടെ സമീപെ
കിണറും കുളവും തെങ്ങും കമുങ്ങും
മണമിയലും പല പൂമലർ വാടികൾ
തണലും മണലും നല്ല പ്രദേശം
പണമുണ്ടെന്നാലെന്തരുതാത്തു
മണിമാണിക്യപ്പെണ്ണിനുപാർത്താൽ
പണവും ഗുണവും ഭേദമതില്ല
പണിചെയ്യുന്ന ജനത്തിനു നെല്ലും;
പണവും വാരിക്കോരിവിതയ്ക്കും
അൻപതു രാശിയെടുത്തുകൊടുത്താ-
ലവളെക്കാണ്മാൻ സംഗതികൂടാ
അവളെയൊരിക്കൽ പുണരണമെങ്കിൽ
ഉവനമവൾക്കധികം ചെയ്യേണം
വൻപനതാകിന വൈശ്രവണൻ താൻ
അൻപതു നിധിയുമെടുത്തു കൊടുത്താൽ
അൻപതുദിവസം കൂർമുലപുണരാൻ
തരകഴിവരികിലതവനുടെ ഭാഗ്യം!
പണമുള്ളവനും ഗുണമുള്ളവനും
ഗണികാഭവനം പുക്കവസിച്ചാൽ
പണമുള്ളവനെയകത്തുകരേറും
ഗുണമുള്ളവനെത്തള്ളിയയയ്ക്കും
ധനികന്മാർ പലരവളുടെ വീട്ടിൽ
പനിയുംകൊണ്ടു കടന്നു വിറച്ചിഹ
പുറമുറ്റത്തു കിടക്കുന്നുണ്ടവർ
കനിവും പരത്തിയ പട്ടും നൂറും
മണിമാണിക്യപ്പെൺകൊടിയാളുടെ
മണവാളന്മാർക്കില്ലൊരു നാണം
കണികാണുന്നതല്ലവളുടെ വിഴുപ്പും
ഉണ്ണിയുമൊപ്പമവർ വേണം പോൽ
നാടതിനെയുള്ളൊരു വേശ്യകളിപ്പോ-
ളങ്ങളുമങ്ങനെനാം വ്യാപലികൾ
വെള്ളമതെത്തിച്ചുമ്പൂമിച്ചതി-
നുള്ളിൽ കളകകസ്തൂരിപ്പൊടി
ഇട്ടുകലർന്നൊരു പരിമളജലം
കളമൊഴിമണിയുടെ മെയ്യിലൊഴിച്ചഥ
കൂർമുലയിണയും കയ്യുംകാലും
തെളിവൊടു തേച്ചു കുളിപ്പിക്കുന്നൊരു
കലശലുനിച്ചലുമിങ്ങനെതന്നെ
പെരുകിനവെള്ളമതൊഴുകിപ്പുറമൊടു
പെരുവഴി തന്നിൽ നിറഞ്ഞീടുന്നു
പെരുവഴിപോകുമർ ചവിട്ടിനടന്നു
പെരുകിപ്പലവഴി വന്നു പരന്നു.
അത്രപവിത്രമാകിയ വെള്ളംതൊട്ടാൽ
ആറ്റുകുളിച്ചാലും മതിയല്ല
പുണ്യാഹം ചെയ്യീടുകയോഗ്യം
പുണ്യക്ഷയമതു തൊട്ടജനത്തിനാം
എന്നാലും-മൂലം ഞാനതു കണ്ടേ-
നന്യപ്രാർഥനവളച്ചീറപാന്ത
എന്നുടെ സുകൃതവുമങ്ങേ സുകൃതവു-
മിന്നു നശിക്കും ജലമതുതൊട്ടാൽ
ഈശ്വരകൃപയാലതു കൂടാതെ
വാസ്തുമൊരുവഴിപോന്നിഹപാറി
വേശ്യാജനസമ്പർക്കമുള്ളവർ
ശാപഭ്രഷ്ടകൃതജനമല്ലാ!

നല്ലരിൽമണിയുടെ സദ്വാചം കേട്ടമുനി
വല്ലാതെ കാമബാണശല്യം മനസ്സിലേറ്റ
മല്ലാക്ഷിഗണികതന്റെ ഉല്ലാസമോർത്തു നിദ്ര
യില്ലാതെ രാത്രികളിൽ തെല്ലുതെളിവുമില്ല
ഉഗ്രതപസ്സിനുടെ വ്യഗ്രതകണ്ടുപാരം
പേടിച്ചു ശീലവതി ചോദിച്ചു ഭർത്താവോടെ
ഇന്നെന്റെ ഭർത്താവിനു സന്താപമാകുന്നിപ്പോൾ
ചിന്താവിഷാദങ്ങൾക്കൊന്നൊന്നുമൂലം നാഥാ
എന്നോടതും ചെയ്യുന്നതേതും മടിക്കവേണ്ട
എന്നാലൊഴിക്കാമെങ്കിലെല്ലാമൊഴിക്കാം ഞാൻ"

ലക്ഷണമില്ലാതായിപ്പുരമിന്നിതു ദേഹം
ലക്ഷണം കണ്ടാൽ കാമസന്താപമെന്നോ വേണ്ടു
സംഗതിയില്ലതിനെന്തും നിനച്ചാൽസർവ്വ-
സംഗനിവൃത്തിവന്നദേഹമല്ലോ ഭവാനും
കഷ്ടംപെടീച്ചുദേഹമൊട്ടും വിധമല്ല
കഷ്ടംവയസ്സു പിന്നെയെണ്പതുവളരെച്ചെന്നു
എട്ടിനത്തിനുള്ളിൽ പട്ടംപകർന്നുപോയി
പെട്ടെന്നതിനെല്ലാമൊട്ടുശമിച്ചിതെന്നു
ഇഷ്ടമെന്തെന്നാലതുമൊട്ടും മറയ്ക്കവേണ്ടാ
പുഷ്ടിവരുത്താനതിലാഗ്രഹമുണ്ടെന്നു
പത്നീവചനമതുകേട്ടു മുനീന്ദ്രൻതാനും
പാരമാനതകണ്ടുതന്റെ മാനത്തിലറിയിച്ചു.

ശീലഗുണമോടെയശീലനശാലിനി
ശീലവതി! ശൃണു! വചനമിതംമേ
ബാലജനങ്ങടെക്കൂട്ടമൊക്കെയും
മാലകതാരിലിയന്നിടുന്നു
ആലസ്യങ്ങളതുചിലയതിയു-
മാരലോലതയധീരതയുമേ
ശീലവതിമോഹവുമെന്നിവ ശിവ ശിവ!
നീലസരോരുഹനയനേ ബാലേ!
ഞാനുചിതമാകുമൊരഭിലാഷമേ
മനതളിരിലകമേ വന്നീലൊരു
മനസിജസായകപാവകനിലുമാ
ഘനവരതമെന്നുമല്ലമതിമാനിനി
വെളുത്തുകന്നിട്ടു ബന്ധുജനമേ
ബന്ധുതനിന്നെപ്പില്ലിമെന്നോ
അന്ധതകൂപ്പിലകപ്പെട്ടവരും
ബന്ധുജനത്തെപ്പതിപാദനയെന്തു
[illegible]
പ്പുന്താരേ പാരിടക്കൂട്ടിക്കൂട്ടി
ചിന്തിതമേറ്റം പാലിപ്പിപ്പതി-
നൽത്തമില്ലാത്തവർ ബന്ധുക്കൾ
നിന്നൊടുപറയുമൊന്നതസംഗലികൾ
നിന്നൊട്ടുമനാപരമുള്ള
പിന്നെനമുക്കിവരാലൊരു ഗതിയി-
ല്ലെന്നുമറിഞ്ഞീടുന്നിതുനീയും
ഒരുമിനമെന്നെയെടുത്തുകൊണ്ടൊരു
പെരുവഴിതന്നിൽ ചെല്ലുന്നേരം
നിരുപമമാകിന വേശ്യാഭവനം
പരിചൊടുതന്നിമകളിത്തന്നെ
നിരുപമരായിനുമവിടത്തിൽ
സരസം മേവിനഗണികാമണികളുടെ
കരികുംഭാകൃതികളാർമുലയുഗളം
ഒരുകുറിപൂണ്ടാൻസംഗതിവരുമോ
കരളിലിനിക്കിതുമോഹം ബാലേ!
അവരുടെ തലയും മുലയും മുഖവും
കവിളിണചേലും കണ്ണാണെന്നും
അവയവമംഗിയുമൊരുരുചിയു-
തവയവപലവും ചിലവകമിന്നെയും
അവികലരോളും നെഞ്ചുവിരിച്ചിട്ടും
ഭുവിമേയവിനയതയും ദിശിദിശി
രവിരുചിസമാനപ്രഭയാൽ
നവരത്നപൂണ്ടവയുള്ളാരിലും
നയനജലങ്ങടെ പൊഴിഞ്ഞുമഴിഞ്ഞും
ശയനാശനനിദ്രാദിവെടിഞ്ഞും
ഭയമതിനുള്ളംഗമിയന്നും
നിയതിവിശാലനവലത്തിലുമാനം
മണിമാണിക്കപ്പൊൻകൊടിയാളുടെ
മണിമാളികമേലെന്നെക്കൊണ്ടു
അണിമതിമുഖിയുടെമുന്നിൽ ചെല്ലുക
പണിപെട്ടെങ്കിലുമിന്നു നീയാം
വാക്കുകണക്കിലുമെന്നെക്കൊണ്ടാ-
വേശ്യാസംഗമപരമാനന്ദം
സാധിപ്പിക്കനിനക്കുകഴിഞ്ഞെ
സാധ്യങ്ങൾക്കും വിഴിക്കമേലിൽ
ഭർത്താവു പണ്ടുപറഞ്ഞനാലു
കാർത്ത്യജനമടനേകംഭക്ഷണം
ഗുണമേറുന്നവർ വിചാരിക്കേണ്ടാ
ഗുരുജനമൊന്നു നിയോഗിക്കുമ്പോൾ
മരണമെത്തുകിലെങ്കിലും വരു
അവനന്മാരെപ്പൊഴുതബലാല-
ത്തരുണികളോടുരമിപ്പാൻമോഹം
ഭംമിപ്പിക്കാനെവിസ്മൃതിയെന്നും
വാതമിവണ്ണമൊരോരോളന്നാൽ
പരിഹരണത്തിനുനല്ലൊരുമാർഗ്ഗം
അരുചതിമാരൻ ചൂരികപാടറു
മുരഞ്ഞരുതേ മേ ശിവശിവ കഷ്ടം!

ഇങ്ങിനെയുള്ളവിചാരം ഉണ്ട-
ല്ലങ്ങിനെ ഭർത്താവിന്റെ നിയോഗം
അങ്ങിനെ ചെയ്യുപതിവ്രതമാരാ-
മംഗനമാർക്കുളവാകിനധർമ്മം
ഇഹലോകസുഖം പരലോകസുഖം
ഗൃഹിണിനിനക്കലഭിക്കണമെങ്കിൽ
ഗൃഹമേധിയതാമെന്നെഗ്ഗുണികം-
ഗൃഹമതിലാക്കിസന്ധ്യകഴിഞ്ഞാൽ
ഇങ്ങനെയുള്ളൊരുഭർത്തൃഗിരംകേ-
ട്ടങ്ങതാപസിപാർത്തുടനെ
വ്യസനതരകിനഭർത്താവിന്റെ
ബുദ്ധിമറിഞ്ഞതുപാരം കഷ്ടം!
നിശ്ചലശീലമഹാബ്രാഹ്മണരെ
പുംശ്ചലിവീട്ടിൽകൊണ്ടാക്കീട്ടാൻ
ഇജ്ജനമെങ്ങിനെകയ്യേൽക്കേതു
സജ്ജനമെന്തുപറഞ്ഞാലും ശിവ
ദുർജ്ജനമെന്നതുപോലെയമുക്തി
ദൂഷണമായ്‌വരുമിങ്ങിനെചെയ്താൽ
എങ്കിലതിങ്ങനെചെയ്യീടാഞ്ഞാൽ
ലംഘിതമാമഥഭർത്തൃനിയോഗം
സംഘടിതംബഹുപാതകമതിനാൽ
സങ്കടമെന്നേപറവാനുള്ളൂ
കചരിതകാംക്ഷനിവൃത്തിവരുത്താൻ
ചിതമിതെന്നുപറഞ്ഞതുപോലെ
അതിനൊരുഭേദംവന്നില്ലെങ്കിൽ
പതിയുടെകല്പനകേൾക്കാംപിന്നെ
സുന്ദരിയിങ്ങനെ ചിന്തിച്ചുടനെ
വന്ദനചെയ്തുപറഞ്ഞുതുടങ്ങി
നിന്ദിതമാകിയവൃഷലീസംഗമ-
മെന്നതുപാരം ദൂഷണമയ്യോ!
അന്തേവാസികൾക്കുമവരെന്നയും
കാന്താജനമഥഭർത്താവിനെയും
ശാന്തിവരുത്താൻശാസിക്കുന്നു
ശാസ്ത്രവിരുദ്ധം വേദവിരുദ്ധം
ശ്രുതിയും സ്മൃതികളുമാഗമവിധികളും
ഇതിഹാസങ്ങൾ പുരാണാദികളും
മതിയിലശേഷംധാരണയുള്ളൊരു
മതിമാനല്ലോ നിന്തിരുവടിതാൻ
ധർമ്മാധർമ്മമറിഞ്ഞനുശാസിക്കും
ധാർമ്മികവരനാം നിന്തിരുവടിയുമ-
ധർമ്മത്തിനുപുറപ്പെട്ടാലീ
ദുഷ്കൃതികൾക്കിനിയില്ലൊരസാദ്ധ്യം
വൻപൻമാരൊരുപെരുവഴിയിട്ടാൽ
പിൻപിൻവരുന്നവരതിലിടക്കൂട്ടം
കൊമ്പൻപോയതുമോഴയ്ക്കുംവഴി
കോലാഹലമിനിവേണ്ടതുകൂട്ടം
ആശാനക്ഷരമൊന്നുപിഴച്ചാൽ
അമ്പത്തൊന്നുപിഴയ്ക്കുംശിഷ്യന്ന
കളരിക്കാരനുചാടിപ്പിഴച്ചാൽ
കന്നികളൊക്കെപ്പുരയിൽ ചാടും
മേലിക്കാരനൊരന്നമിളച്ചാൽ
മേൽപന്തിക്കാരൊക്കെയിളയ്ക്കും
എമ്പ്രാനപ്പംകട്ടുഭുജിച്ചാൽ
അമ്പലവാസികളൊക്കെക്കക്കും
പടനായകനൊരുപടയിൽതോറ്റാൽ
ഭടജനമെല്ലാമോടിയൊളിക്കും
അമരക്കാരനുതലതെറ്റുമ്പോൾ
തണ്ടിയക്കാരുടെ തണ്ടുകൾതെറ്റും
കാര്യക്കാരൻ കളവുതുടർന്നാൽ
കരമേലുള്ളവർകട്ടുമുടിക്കും
തളക്കാരനൊന്നുപിഴച്ചാൽ
തകിലടിയനവനവതാളത്തിൽ
കാമം ക്രോധം ലോഭം മോഹം
ദർപ്പം പൃഥണം രാഗം ദ്വേഷം
മാമുനികളുമാകിനനിങ്ങടെ
മാനസതാരിലിതൊന്നും നഹിനഹി
ആചാരത്തിൽമികച്ചൊരസാധാ-
മഹാചാര്യന്മാർപറയുന്നല്ലോ
നീചന്മാരുടെസംസർഗ്ഗത്താൽ
നിന്ദിതമായിട്ടില്ലൊരുവസ്തു
പലഗുണമുള്ളൊരുവസ്ത്രാളികൾ
വക്ത്രാംബുജവും ഭക്തന്മാരുടെ
വസ്തുക്കൾക്കെല്ലാമൊരുകല്ലം
വളരെബ്ഭേദമതില്ലമുനീന്ദ്ര
നരപതിമാരുടെനന്ദനപുരത്താൽ
തിരുവുള്ളക്കേടകലേറുമതിനാൽ

നായന്മാരുടെ കൈക്കോണകവും
നാർപ്പട്ടം പുനരേറവതിന്മേൽ
പട്ടന്മാരുടെ നാറിക്കീറിയ
ഒട്ടംവസാനമേറവതിന്മേൽ
നമ്പൂരാരുടെ മുണ്ടും തോര-
ക്കോണകവും പുനരേറവതിന്മേൽ
അപ്ലികളുടെ ചെറുമുണ്ടുകളത്തര
കച്ചൂണ്ണുണികളുമേറവതിന്മേൽ
എമ്പ്രോരുടെ പുകനാറിപ്പുടവ-
ക്കെട്ടപ്പിന്നതുമേറവതിന്മേൽ
നല്ലതുമാകാത്തതുമേറവേ സാരം
കല്പിതമാവവിശേഷമതുണ്ടോ!
എന്നകണക്കിനു വേശ്യാമുഖമതു
മെന്നധരിക്കണമെല്ലാജനവും
ഒരുപുരുഷൻ ചുംബിച്ചുതിരിച്ചാൽ
വരുമനന്തരം മറ്റൊരുപുരുഷൻ
അവനുമതിന്മേൽത്തന്നെപ്രയോഗം
അവയവമതുതന്നെല്ലാവർക്കും
ഊറാക്കാരനൊരുത്തനൊരുന്നാൾ
പിറ്റേന്നാളൊരുബാല്യക്കാരൻ
വിപ്രൻവന്നു ശയിക്കുമൊരുന്നാൾ
വൃഷലൻവന്നു ശയിക്കുമൊരുന്നാൾ
വിപ്രന്മാരും വൃഷലന്മാരും
വൃദ്ധന്മാരും വികലന്മാരും
യൌവനന്മാരും ബാലന്മാരു-
മൊരുത്തനുമില്ലൊരു ഭേദമവർക്കു
മുടിയനതാമൊരുപുരുഷൻതന്നുടെ
മടിയിൽകാലിനു കേറവും മറ്റൊരു
തടിയൻതന്നുടെമടിയിൽതന്നുടെ
മുടിയുംവെച്ചുകിടക്കുംവേശ്യാ
മടിയില്ലൊന്നിനുമത്തരുണികൾ
കടിയന്മാരുമവർക്കൊരുപോലെ
തടമുലയിണയും പല്ലും ചൊടിയും
തടിയുടെവടിവും തലമുടിയുടയും
കടിലകടാക്ഷവുമൊള്ളിനനന്മാർ
ഉടലുമെലിഞ്ഞും നെയ്യവിഴ്പ്പിച്ചും
വിടുപുളിക്കവിടുന്നൊരുവർ
കടവുംകൊണ്ടുകഴുത്തിലകത്തില

കടകംമോതിരമെന്നിവകോപ്പുകൾ
ഉടനേതീർത്തുകൊടുത്തുപുറത്തേ
പ്പടിമേൽക്കൊണ്ടുകടിച്ചുകിടക്കും
വിടമേഷന്മാരെന്നുതരത്തിൽ
ശുഭമിതെന്നുമശുഭമിതെന്നും
കൃത്യമിതെന്നുമകൃത്യമിതെന്നും
സത്യമിതെന്നുമസത്യമിതെന്നും
യുക്തമിതെന്നുമയുക്തമിതെന്നും
നിത്യമിതെന്നുമനിത്യമിതെന്നും
ബലമിതെന്നുമബലമിതെന്നും
ഒരുവകനിനവില്ലാത്തൊരു വേശ്യകൾ
മരവുംദിക്കുകളൊക്കെയുഴലും
ഉദിതസുഖമശേഷമെടുത്തിവ
തരുണീരൂപം തീർത്തുവിരിഞ്ചൻ
തരുണന്മാരെരതിക്കുഴിയിൽ
തരസാതള്ളിമറിപ്പാനുള്ളൊരു
പെരുവഴിയായിട്ടു തരുണീരൂപം
നരവരർമീതെ രോമാവലിയെ-
ന്നൊരുതണലുള്ള നടക്കാവിടയിൽ
സരസമതാകിന നാഭീരൂപം
മലരണ്ടുവഴിക്കിരുപുറവും
മുലയെന്നുള്ളൊരു പേരതിനു
മുത്തിയതാകിനൊരമ്പലമവിടെ
കണ്ടിയുമുണ്ടധരാമൃതസംഭൃതം
നാസികയാകിന ചിറമേൽകൂടെ
നയനമതാകിന തോടുകടന്നു
തലമുടിയാകിന കാട്ടിൽപൂക്കാ-
നലസതതിന്റെ തണുപ്പിലിരിക്കാൻ
അക്കാടങ്ങു കടന്നാൽ കാണാം
അക്കാമജനത്തിൻ വീടുകൾ
അങ്ങിനെയുള്ളൊരു പെരുവഴിപോവാൻ
സംഗതിവരുവാനാഗ്രഹമെങ്കിൽ
എങ്ങിനെ ഞാനിതു നിൽക്കീടേണ്ടു
നിങ്ങടെ നീതി നമുക്കറിയാമോ
കലഹമുള്ളൊരു വിപ്രന്മാർക്ക്
കലഹാസംഗമമൊരുകറിചെയ്താൽ
കലനാശം ധനനാശം യൌവന
ബലനാശം ഗുണനാശം സന്തതി

ബലനാശം ഫലനാശം വരുമിവ
തപസ്സിനും യശസ്സിനും തന്നുടെ
വപുസ്സിനും വയസ്സിനും ഹാനികരം
പരസ്ത്രീയെ പരിഗ്രഹിച്ചീടിന
ഗൃഹസ്ഥന്മാരനർത്ഥമെന്നതു്
നിവൃത്തിയില്ലതത്തീ അന്നെന്നതു്
മനസ്സിലോർത്താക്കമിപ്പതിഹ
തപസ്സുചെയ്തിരിക്കുന്ന മുനിവര!
മൂത്രമലാദിയരിപ്പാനുള്ളൊരു
പാത്രമതാകിന വേശ്യാസ്ത്രീകടെ
ഗാത്രംകണ്ടു കൊതിപ്പാനെന്തൊരു
ശാസ്ത്രംകൊണ്ടു സമർത്ഥിക്കുന്നു?
ശുക്ലംകൊണ്ടൊരു പരിന്ധതട്ടി
ക്കണ്ണും മൂക്കും വായും ചെവിയു-
മിവണ്ണം ചിലതുളയങ്ങുളച്ചു
പെണ്ണെന്നങ്ങിനെ പേരുമതാക്കി
പൊണ്ണന്മാരുടെ ചിത്തമിളക്കാൻ
അണ്ഡജവാഹനഭഗവാൻ പല പല
ബന്ധമതാക്കിത്തീർത്തിഹവിട്ടതു
പണ്ഡിതരാകിയ നിങ്ങടെ ചേതസി
തന്നന്നുള്ളൊരു വ്യാമോഹത്തെ
ത്തോന്നിക്കുന്നതു വിസ്മയമോർത്താൽ
എന്നല്ലവരുടെ ദുരിതങ്ങളി-
ലൊന്നു നിനച്ചു വിരക്തിവരുത്താൻ
കഴിവുള്ളൊരു വിപ്രന്മാർക്കിഹ
കലഹസംഗമമൊരു കുറിചെയ്താൽ
ചലനങ്ങളിലുള്ളൊരു സുചരിത
ഫലസമ്പത്തു നശിക്കുമശേഷം
നാലും മൂന്നും ജന്മം മുഴുവൻ
നരകാനുഭവം വേണ്ടിവരും നിജ-
നാരിയെയങ്ങു വെടിഞ്ഞു പരസ്ത്രീ
മാരിൽ രമിക്കും വിപ്രന്മാർക്കു്
എന്നതു കൊണ്ടീദ്ദുർവ്യവസായം
നന്നല്ലെന്നു നമുക്കിഹ തോന്നി
എന്നുടെ ഭർത്താവോടിതിലപ്പുറ-
മൊന്നുമിനിക്കിഹ പറവാനില്ലാ
അതളിച്ചുള്ളൊരുഗ്രതപോമുനി
പരമാർത്ഥം നീ ചൊന്നതശേഷം

പരനാരീജനസംഗം ചെയ്താൽ
ദുരിതം പെരുതു ഗൃഹസ്ഥന്മാർക്കും
അറിയാഞ്ഞല്ല പറഞ്ഞിതു ഞാനും
മറിമാൻകണ്ണിയറിച്ചീടേണം
പറയാമെങ്കിൽ മനുഷ്യജനങ്ങൾ
ക്കറുപ്പുമറുപ്പുമതയ്യസ്സല്ലേ!
തയതിലറുപ്പുറക്കംകൊണ്ടും
പോയാലറുപ്പതു പിന്നെത്തീരും
വൃദ്ധതകൊണ്ടും ബാലതകൊണ്ടുമൊ-
രമ്പതുവയസ്സതിലും കാണാം
മുപ്പതുവർഷം മുഴുവൻകിട്ടു-
മതിൽപ്പരമൊട്ടും പോവതുമില്ലാ
അപ്പോഴവരും സുകൃതസമാപ്ത്യ-
ത്ഥപ്രദമാകിന കർമ്മം ചെയ്വാൻ
അക്കാലങ്ങളിലംഗനമാരുടെ
പൊൽക്കീഴായി വിഴുപ്പും കെട്ട-
ലപ്പും വച്ചുകിടക്കയുമവരുടെ
മക്കളെയെളിയിലെടുത്തു നടക്കയും
ഇക്കഥകൊണ്ടു പിടിച്ചെന്നാകിൽ
പാപമവൾക്കൊരു സംഗതിമറ്റും
ദുരിതമതാം ദുരിതാംബുധിതന്നുടെ
യക്കരപോവാൻ കൂടുകയില്ല
അപ്പരമാർത്ഥമെനിക്കുണ്ടെങ്കിലു-
മിപ്പോഴം നമുക്കൊരു മോഹം തോന്നിയ
തിപ്പോഴം തന്നതു സാധിക്കാതൊഴി-
ച്ചീപ്പാൻ മാത്രം ക്ഷമയില്ലെങ്കിൽ
കായത്തിന്നൊരു ദോഷംവന്നാൽ
പ്രായശ്ചിത്തം കൊണ്ടതു നീക്കാം
ആയതുമെളുതല്ലെന്നാലതിന-
പ്രായശ്ചിത്തസ്മൃതിയുണ്ടാക്കി
ആയിരമക്ഷികളുള്ളമഹേന്ദ്രൻ
മായതകിഴിയാളുകമഹല്യയെ
മായംകൊണ്ടു ലഭിച്ചു രസിച്ചൊര-
പ്പായംവളരെ വരാതെരമിച്ചു
മിത്രാവരുണന്മാരുർവ്വശിയെ
കണ്ടുചിരിനിന്നു പുണർന്നു നിഗ്രഹം
ആയവരെല്ലാമുടനതുതന്നെ
പ്രായശ്ചിത്തംചെയ്തതറിഞ്ഞു

ആരായുമ്പോരെ അതുകം പിന്നെ
പ്രായശ്ചിത്തം ചെയ്യാമുടനെ
ചലമിഴിയാളേ ചൊല്ലുന്നവിധൗ
നലമൊടുചെയ്തു വിശുദ്ധിവരുത്തണം
നലമൊടു നന്മൊരുത്തു കഴുത്തിൽ
കലിതനാളമിരുത്തിക്കൊണ്ടു്
നൃത്യംഗ്രഹിച്ചാതന്തി കഴിഞ്ഞാൽ
വാരസ്ത്രീരണിവനംതന്നിൽ
കൊണ്ടിറയെന്നൊരു ആഗ്രഹമവളെ
ക്കൊണ്ടു ചകിപ്പിച്ചീടുകവേണം

ഏവം മുനീന്ദ്രന്റെ ഭാവമെന്നാകിലും
ആവതില്ലെന്നുകൊണ്ടു പോവാൻ മടിക്കരുതു്
എന്നാണുറച്ചവളന്നുരജനിതന്നിൽ
ചന്ദ്രനുദിക്കും മുമ്പേ മന്ദം മുനിവരനെ
കണ്ടത്തിലെടുത്തെററിക്കൊണ്ടുടനെ പുറപ്പെട്ടു
വണ്ടണിറത്തെപ്പോലിരുണ്ടുള്ള തിമിരങ്ങൾ
കൊണ്ടുനിറഞ്ഞവഴികണ്ടു കൂടാതെ പാരം
കൊണ്ടുപയ്യെത്തപ്പിക്കൊണ്ടു നടന്നു ചെന്നു
കാട്ടിൽ മരങ്ങളുടെ കൂട്ടിൽ വഴിപിഴച്ചു
കല്ലിൻറിടയിൽ കാലും തല്ലിയലച്ചുകാട്ടു
വള്ളികളിൽ തടഞ്ഞു വല്ലാതെ പോകുന്നേരം
കൊല്ലാതെ കഴുവേററിക്കള്ളന്മാർ കിടക്കുന്ന
കള്ളപ്പറമ്പിൽ ചെന്നുകേറീ ശീലാവതിയന്നു്

ആക്കഥ കിമപി ചുരുക്കിപ്പറയാം
തസ്കരജാതികളങ്ങൊരുകൂട്ടം
തെരുവടക്കവർ കപ്പാനുള്ള
തക്കംനോക്കി നടക്കുന്നേരം
രാത്രിയിലൊരു നാളരമനതന്നില-
കത്തുകരേറിക്കട്ടുതുടങ്ങി
കാത്തുകിടക്കും കാവൽക്കാർക്ക്
കള്ളുകുടിച്ചോരു ബോധവുമില്ല
ചത്തശവത്തെപ്പോലൊരുകൂട്ടം
തത്രനിരക്കെയുറങ്ങീടുന്ന
കള്ളന്മാരെ ഭണ്ഡാരങ്ങളി-
ലുള്ളതശേഷം മോഷ്ടിച്ചവർ പല
വെള്ളിക്കോപ്പും പൊന്നും കുടവും
വെള്ളിപ്പൂട്ടുകൾ ചകലാസുകളും
പൊന്നരഞ്ഞാണം മുത്തുക്കുടകൾ
പൊന്നും കിണ്ടികൾ ചങ്ങലവട്ടക
ളിത്തരമെല്ലാം കട്ടു കൊണ്ടവർ
സത്വരമങ്ങു ഗമിച്ചോരശേഷം
ഭൃത്യന്മാർ ചിലർ ബോധിച്ചുടനെ
പൃഥ്വീപതിയോടു ചെന്നറിയിച്ചു
കേട്ടവർ കേട്ടവർ പൂട്ടമെരിച്ചു
മോഷ്ടാക്കന്മാർ വന്നു സമസ്തം
മോഷ്ടിച്ചും കൊണ്ടങ്ങു തിരിച്ചു
ചട്ടക്കാരവർ ബോധിച്ചില്ലാ
കട്ടജനത്തെപ്പിടിപെട്ടുചെന്നിഹ
കെട്ടിക്കൊണ്ടു വരാഞ്ഞാൽ നിങ്ങടെ
തൊപ്പിമുടക്കം ചന്ത്രക്കാരൻ
വീട്ടിലുമുള്ളതു കത്തിക്കവരാം
പെട്ടെന്നിങ്ങനെ ഘോഷിച്ചുകൊ-
ണ്ടൊട്ടുവഴിക്കോടീടിന ഭടന്മാർ
തെക്കും ദിക്കിനുമങ്ങുവനത്തിൽ
പുക്കിട്ടുതസ്കരതതിയെ മോദാ
ലന്വേഷിച്ചു വെളിച്ചവുമായിനി-
മുക്കതരക്കേമായ് വരമെന്നിവ-
രൊക്കെയുമുഴന്നവിടത്തിൽ
നിൽക്കുന്നേരം കണ്ടായ് മുന്നിൽ
കണ്ണുമടച്ചു തപം ചെയ്യുന്നൊരു
മാണ്ഡവ്യൻമുനി തന്നെയനികരെ
സാദ്ധ്വകെട്ടിയെഴുന്നുവമങ്ങൊരു
വണ്ണമറക്കിക്കാട്ടിലൊറിഞ്ഞു
തങ്ങടെ പ്രാണനെയും കൊണ്ടോടി
ത്തസ്കരർ പലപല കോട്ടിലൊളിച്ചു
പാരവമേറിന നൃപഭടരെല്ലാം
പേടിവെടിഞ്ഞവർ സന്നാഹത്തൊടു
കൂടിപ്പലവക തോക്കുകൾ വേലികൾ
ചാടിഗ്ഗർജ്ജവിളിച്ചും കൊണ്ടുമ-
ന്നോടിയൊരുത്തര പുറമേക്കൂടി
ക്കാടുകൾ പുക്കു തിരഞ്ഞൊരുനേരം

കനകമയാഭരണഭൂഷണജാലവു-
മനവധിഭോജനവസനാദികളും
വനഭുവിനിന്നു തപം ചെയ്തീടും
മുനിവരനികടേ കണ്ടായ് വന്നു
എല്ലാമൊരുമ കെട്ടിയൊരുത്തവ-
തല്ലുസരത്തൊടു ചൊല്ലീടുന്ന

നല്ലവനല്ലിന്നാടിക്കാരവി-
തെല്ലാമവനുടെ കപടമതായ്‌വന-
മില്ലാത്ത സാരമതിവനെ കള്ളക-
ളെല്ലാതിന്ന രേഖിപ്പിക്കേണം
എല്ലാവങ്ങളെല്ലാമിക്കേണം
പല്ലക്കും തച്ചുതകർത്തീടേണം
കൊല്ലാതിവനെക്കൂടവനെന്നി-
ന്നെല്ലാം പൂനങ്ങളറിയിച്ചീടാം
കള്ളക്കൂട്ടമതായിതിതിലൊരുവ
സല്ലം നിങ്ങൾ ക്ഷമിച്ചീടേണം
കെല്ലാരുതിയെന്നരിയയുഭതന്നാൽ
തൽപ്രമൊഴിക്കെല്ലാമറിയാം
കണ്ടുവിട്ട തിരഞ്ഞുപിടിപ്പാനി
മന്നിനുമന്നിധി കള്ളന്മാരെ
കണ്ടുപിടിച്ചവർ കാട്ടിലെത്തിൽ
കൊണ്ടുവന്നവിടെ വിലങ്ങിട്ടു
തിരുവുള്ളക്കാർ തുക്കടനാർ
തിരുമുമ്പിൽ പലതുമറിയിച്ചു.
തിരുചരണാരപ്പെട്ടികളെല്ലാം
തിരുടികൊണ്ടു തിരിച്ചുകടന്നാർ
തിരുകള്ളന്മാർ പലരുമതായി
അവരെ പണ്ടിതിരഞ്ഞു പിടിച്ചു
തിരിയാതെത്തുള്ള കള്ളരിയങ്ങൾക്കോരു
തിരിവുള്ളക്കൊക്കൊത്തിരുപമേറ്റി
ചോരന്മാരെക്കഴുവേറാനും-
നാരാച്ചരിൽ കല്പിച്ചിടിന്
പരമതിങ്ങിനെ കല്പിച്ചു തമ്പ-
രങ്ങോഹണവും തീർന്നുടനെന്നാർ
അന്നേരത്തൊരു കിങ്കരനവിടെ
ച്ചെന്നു വണങ്ങിയുണർത്തിക്കുന്നു
കണ്ണുമടച്ചൊരു താടിക്കാരൻ
കാട്ടിൽ നടുവിലിരിക്കുന്നുണ്ട്
അങ്ങളുടെ നാകമ ചമച്ചിട്ടും
ചഞ്ചാതിക്കൊന്നും ഭാവമില്ല
അങ്ങേർക്കുടമതസ്സറിയാതെ-
ല്ലിങ്ങനെ കള്ളന്മാരിതു ചെയ്തു
എന്നതു കേട്ടരചൻ ചൊല്ലുന്നൊൻ
ഇന്നതുവന്നവർ തന്നിലിരിക്കട്ടെ

മന്നനതമവനറിയാതെല്ലിതു
വന്നതു നന്നാലവനൊപ്പുടെ
കൊന്നില്ലെന്നാലിനിയും തൻ്റെ-
യ്യുന്നാൽ വന്നിവിടെ ദോഷണമുണ്ടാം
മന്നവർ തീർത്തിലാ നാം നിങ്ങളെ
സന്നാഹമെപ്പോലെല്ലാം ചെയ്കിൻ
മന്നവനിങ്ങിനെയരുളിച്ചെയ്തുപ-
ചനമിതെന്നാരവമെ ചെയ്താൻ
മന്നിൽ മഹീപതിയാവരന്തെ
വന്നു പിറന്നവർ ലന്നിങ്ങനെത്തിനു-
മിന്നിയകാര്യാകാര്യവിചാരമതി-
യന്ന മഹീപതിപാരം തുള്ളും
എന്നതു കൊണ്ടു വിവേകമൊരല്പ-
മന്നുള്ള ചൊന്നവരായില്ല.
തല്ലുന്നതു പതിവാകൊല്ലും സചിവൻ
കൊല്ലുന്നതു പതിവതിനും സചിവർ
മന്നരെരക്ഷിക്കേണ്ടതു മുനിയെ
കൊന്നാൽ മതിയെന്നരചൻ പക്ഷം
കൊല്ലാതെ കഴുവേറാനവരൊ
ചൊല്ലിയയച്ചിതു കാര്യക്കാരൻ
ഇപ്പോലിങ്ങുന്ന പരമാർത്ഥങ്ങൾ കട-
ന്നപ്പിലിരിപ്പറിയിപ്പവനാകം
കല്പിച്ചതിലൊരു ചെറുതുമടങ്ങ
കവിഞ്ഞതുനടക്കും കാര്യക്കാരം
വന്നു പറഞ്ഞു പിടിച്ചു പറിച്ചുതി-
രിനുമലിക്കാതെ സാധുവൊരാൾ-
ക്കമ്പു ധൂർത്തേപിടിച്ചു പറിച്ചുതി-
ലൊമ്പതുരാശിയുപനകൊട്ടം
ഇതറിഞ്ഞു പതനാക്കരെകൂറിയിടും
ഇതിവൃത്തപനമതു കാണിച്ചിട്ടും
ചെറുജനങ്ങളുതമ്മിൽ കാര്യം
കൊണ്ടുവിവാദിച്ചരചനുപക്കാൻ
ചെറുജനത്തിനുമാചരണെയതി-
കഠിനമറിയിപ്പാൻ സംഗതിയുണ്ടോ
കാര്യക്കാരുടെ മുമ്പിൽ ചെല്ലുന്നവർ
കാര്യങ്ങളെല്ലാമറിയിച്ചു
കള്ളത്തനത്തിനകപ്പെട്ടവരും
ചരിതത്തിനു [illegible]

നേരില്ലാത്തവനാൽ കൊണ്ടുപോന്ന
മോഷണദ്രവ്യമൊളിക്കാനുത്തമമായി
ഞാനുള്ളവനെന്നോതാനിന്നെല്ലാരു
മോചനം നൽകിപ്പൂഴിയതും
ജ്ഞാനമേതാനും പാനേന്നുമായി
പ്പിക്കയുമില്ല പറഞ്ഞതു മുട്ടും
താഴ്ത്താതൊളിവർ വന്നാ
താഴ്ന്നത്തുജനങ്ങൾക്കു വന്നാ
ശങ്കകൾക്കൊന്നും പൂരാതെ-
കണ്ടുപടിപ്പൂരകകന്നു ഞാൻ
ശങ്കകൾക്കൊത്തിനവന്നവ-
തങ്ങൾക്കൊരുവരങ്ങു നടന്ന
ഇങ്ങിനെ പലവകരമോദ്യരിയിക്കും
തങ്ങടെ നായകനാകിയ ദുഷ്പതി
നങ്ങിനെയുള്ളവനിതാമണിതല-
മെങ്ങുമൊരേടവുമില്ലന്നാലും
ഇങ്ങിനെ മാണ്ഡവ്യൻ മുനിതിലകൻ
സംഗതിവന്നവതെന്നവരു
അതിനൊരു കാരണമുണ്ടതുമിവിടെ
കഥനം ചെയ്യിട്ടതൊന്നു കേൾക്കും
മതിമാൻ മാമുനിതിലകൻ കുഴവ-
ലതിലെന്നുംകാലമന്യകിടന്ന
മതിയുണ്ടായതു മഴകാലത്തോളം
നൃപതിയുടെ ഭണ്ഡാരത്തിൽ പ്പി
പതിയെ നാട്ടിലെവിടുന്നൊരുവ-
ളതിവിലതന്നെ മോഷ്ടാക്കൾ
ഉഗ്രതപോധനനായിതു മഹിതക-
മഗ്രഗതിതമാം മുത്തുമാല
വ്യഗ്രതപൂണ്ടുകിടക്കും വിപ്രക-
ലാപ്രസന്നമാം മാണ്ഡവ്യന്റെ
കാലമലമ്പൊഴുതിട്ടിയതാതം
ശൂലം മുമ്പോനാകയുങ്ങിക്കൊണ്ടെ
മുനിയിളകീട്ടുമവർ വന്നു
കരയെല്ലാം പറഞ്ഞു മുനീന്ദ്രൻ
കണ്ണുനേരുമതേപാർശ്വവനിൽ
മുട്ടുന്നവനിവനെന്നെരുമേഷൻ
ചെട്ടെന്നവരുന്നാകിനിമേ
ണ്ടെന്നേട്ടന്നില്ലകളൊക്കിട്ടുലം

മട്ടുമില്ലാതെവലയിന്നിപ്പുറം
ശിഷ്ടരെന്തു ചെയ്യുമിക്കാലം
ഉഗ്രതപസ്സുള്ളതിനി? നിന്നെ
വിഗ്രഹനാമമെന്തൊക്കെ ഞങ്ങൾ
നിന്നെ ചപലതമെന്നറിയുന്ന
നന്നില്ലവിശുദ്ധമെന്നുപറയാം
വേളികഴിച്ചു പതിവ്രതതന്നെ
തോളിൽക്കേറിയിതന്നെക്കൊണ്ടതി
ധൂളിയതാകം വേശ്യയിലിക്കും
മാളികകാനൽപ്പുറമതാം
നാശമാകിയവച്ചുതതന്നെ
കല്ലോ കാമലാ കല്ലോ മൂർക്കാ
ചെല്ലോ മുഖമോ നല്ലതുവേശ്യ
സംയോഗത്തിനു സാധനമിപ്പോൾ
മണിമാണിക്കത്തിന്നിവ നല്ലാത
മണിയായുള്ളവനാപക്കാരൻ
ഇതുമനോഹരനായൊരുപുരുഷനെ
യെന്തുകൊതിച്ചുലളിച്ചുതിവർക്കും
തഴുകീട്ടുവതിനുതപ്പിത്തപ്പി
ക്കിഴവൻമെല്ലെ മെല്ലെന്നേരം
കഴുകീട്ടും പലതവണ മുലമേൽ
പിഴകീട്ടുമെന്നമാനനാടൻ
പുഴുവിന്നുള്ളതു പാതിയുമൊക്കെ
പിഴകീട്ടുവതിനും സംഗതിവന്ന
കഴവാറിനിനാമിനിയെന്തിന
പഴതായവളെയുപേക്ഷിക്കുന്ന
നമ്മതരത്താളിലിപ്പാനിന്നാത
നമ്മൊഴിയാളില്ലായുമേദം
ധാർമ്മികനായി വരയോധികാരമി
കാർമ്മികനാകിനതാനാകലമാ
കാമുകനായതുകേട്ടാൽമാറിയ
മാമുനിമാർക്കലഘുമതാമപമം
മാമ്പഴിലാഴമുണ്ടെന്നല്ലവർ
ഭോഗപോലെച്ചുമന്നായുസ്സലി
വീട്ടിലിറക്കിത്തന്നോടവളെ
കുട്ടിയെന്നകിക്കസിതമാകിന
ഗോഷ്ഠികളുള്ള പരഞ്ഞുംകൊട്ടി
ച്ചട്ടങ്ങളെന്നാശുവില്ലാത്ത

കേട്ടജനങ്ങൾ പരിഹസിക്കും ചിലരുടെ
ക്കൂട്ടക്കാരെക്കൂടെ, ശപിക്കും
പുച്ഛപ്പാൽകടിയൊപ്പാരമേനൊരു-
ള്ളുകൊണ്ടിവർ താനിതിനൊരുത്തൻ
കാട്ടുകാരരെ പരിഹാസത്തിനാ
ശൃംഗവരത്താൻ താനിതിയാരാമോ?
കാട്ടുക്രൂരതെത്തിനു ചാഴിയിൽ
കലഹിക്കുന്നു നീയിനിനാളെ
സൂര്യനുദിക്കുംമുമ്പേമരണം
പ്രാപിക്കുമെന്നൊരു ശപിച്ചു
കോപിതനാകിന മാണ്ഡവ്യന്റെ
ശാപമതേറ്റമതെത്ര പാപമിനി
താപപൂർണ്ണപരിതാപമുതൽക്ക
താപത്തിനോ! ഫലിച്ചു ദുരിതമോ!
തിന്മയെ മാനിയ്ക്കാ ലംഘിച്ചിട്ടിഹ
വന്നവിപത്തു ശമിപ്പാനാരും
തിന്മയെ പാതിവ്രത്യബലം കൊ-
ണ്ടെന്നുടെ ജീവനെ രക്ഷിച്ചെങ്കിൽ
നമ്മുടെ ഭാഗ്യമതല്ലെന്നാൽ മമ
കർമ്മമതെന്നേ പറവാനൊള്ളൂ
ഇന്നിനിയിങ്ങിനി കാലം വൈകാ-
തെന്നാലും പുറകോട്ടിനിയേഗാൻ
ഉത്തമയാകിന ശീലവതി പുന-
രത്തരമേവം കിതച്ചുപറഞ്ഞു
ർത്താവേ! ഉൾ ഖേദിക്കേണ്ടാ
പാർത്താലിതിനൊരുപായമതുണ്ടാം
മാർത്താണ്ഡൻ മമ വൈധവ്യത്തെ വ-
രുത്താതെ പരിപാലിക്കേണം
നാളെയുദിക്കരുതെന്നു ശപി-
ക്കാർക്കാവതിനിക്കണ്ടെന്നാ
ൽകൃപ ചെയ്‌വാനർക്കനിനേനാ-
മുക്കണ്ണനിയമമെത്രക്കണ്ണുള്ളും
ആത്മവാരമെന്നാൽ പിന്നാൽ
യാത്രയതെതുകഴിപ്പൂണ്ടായിട്ടും
വിശ്വാസംവരുമെന്നോരന്തേവ
വിശ്വാധീശൻ സാക്ഷിയിരിക്കെ
എന്നു പറഞ്ഞുതിരിച്ചുടനെ
പൊന്നിൻമുത്തമവാരം പൂക്ക്

തന്നുടെ പതിയെ അരികിൽ വെച്ചി
ട്ടെന്നരുളിച്ചു പതിവ്രതവേഗാൽ
തന്നുടെ തീരുമംഗല്യവിശേഷം
വന്നിടരെന്നോരുമതോടേ
വന്ദ്യന്മാരാമിന്ദ്രൻ മുഖ-
രുദ്രവിരിഞ്ചമഹേന്ദ്രാദികളെ
വന്ദനമേൽപ്പൊരു ചെമ്മേ മിഴിച്ചിതി
വന്ദനമാക്കിത്തുടങ്ങി ശുഭാംഗി.

പദം.

വന്ദനം മാരാരേ വന്ദനം
സാന്ദ്രമായ് കൂടാതെ നമ്മുടെ
സന്താപം ശമിപ്പിക്കേണം
സങ്കടം വിശങ്കടം നിരാകരി
നിൻകടാക്ഷമേകൽ വേണമെന്റെ പാപ്പ — വന്ദനം!
മാർത്താണ്ഡ! പാഹി മർത്താര
ആർത്തി കളകറ്റിക്കാമിത
പൂർത്തികൾ വരുത്തിടേണം
കീർത്തനീയമൂർത്തിയായനിൻ പദ-
മോർത്തുകൊണ്ടു പാർത്തുകൊൾക മമഗതി — വന്ദനം
താപസേന്ദ്രന്റെ ശാപമേ
താപത്തിനു മൂലമുടൻ
ആപത്തിനെ ഹനിപ്പാനേ
പാപ ജാതാപാതമായിവന്നിതു
പാവനാംഗ! പാഹി പാഹി! ദിനകര! - വന്ദനം
ഉദിക്കാതെ നാളെ വസിക്കണം
ഉദിക്കുമ്പോളെന്റെ നാഥൻ
പതിക്കുംപോലെന്നു മാണ്ഡവ്യൻ
വധിച്ചതോ! ചതിച്ചു നമ്മെ മാമുനി
വധിച്ചുവെങ്കിലതിനു ഖേദമില്ലിഹ — വന്ദനം
വൈഷമ്യം മമ വൈധവ്യം
വാരാതെ ലോകനാഥ
പരമാർത്ഥേ പാലിച്ചീടേണം
പരമയോഗിവരനാമിനിഖിലന്നോരു
മരണഖേദമണിമകണ്ണസൗ വിരോധം - വന്ദനം
കല്യാണൻ പാഹി! കല്യാണം
ഉല്ലാസമിയന്നു മമ
തല്പങ്ങളൊഴിച്ചിടേണം
ഉദയമൊന്നുമൊരുപതിവനിയിരിക്കിലും
ഉദയമാവരുതു ദേവ! മദ്ഗുരോ വന്ദനം.

ശീലവതി പതിവ്രതമാരിലഗ്ര-
തിങ്ങിന മോദം കേട്ടിരുന്നോൻ
കാലവിധാതാവെന്നാകിലുമവളുടെ
ശീലഗുണാദികൾ കേൾക്കുമവർക്കാന-
ന്ദമതാകിന കാലവിളംബന-
മേലമരാലയമെല്ലാവർക്കും വി-
ശേഷമതാകിന വിധമതിനാൽ
ബാലദിവാകരശോഭതനോടെ
ശൂലധരാംശം മുനിയുടെ ശാപാൽ
കാലവശംഗതനാകിയ മുനിയുടെ
പാലനമാർന്നു പൊരുതുതിനായി
ശീലവതി വനിതാപൂജനനിരതൻ
തന്നുമാനെന്നവസിച്ചതിലേകേ
മാന്ത്രികവിന്ദൻ മിന്നൻ ഗോനൻ
അക്കാലമതില്ലെന്നതുകൊണ്ടു
ഭഗത്രയമൊക്കെപ്പുറമമിർപ്പുറം
യാത്രയിലുള്ള ജനങ്ങളശേഷം
രാത്രിയിലാകെ കാണാതെന്നുമു-
മാത്തികലർന്നു മുകളിലുന്നതു പു-
ഞനീനകരങ്ങൾ കിടന്നഴലുന്ന
പുറ്റുപുറപ്പെട്ടവർ ശയനത്തിൽ
ഉരുകരുപ്പരങ്ങൾ തിങ്ങുകൾ
കൊണ്ടുവിരന്നുതങ്ങളിലാത്തം
കന്നുക്രൂരമനോവെമ്പൽ
കന്നുകന്നമറിഞ്ഞു ക്രൂരു
കൊണ്ടുമിറങ്ങിനടപ്പൂർണ്ണമോ
ഭ്രമിയിലുള്ളവരാശ്വാസമന്തം
മാമുനിമാരും മനുജരുമാം
യാമിനിവിരതിവരാഞ്ഞതുമൂലം
കാമിതവിധിയുമിളച്ചുവസിച്ചു
നാമിനിനിയമമുപേക്ഷിച്ചതിനാൽ
നരകക്കുഴിയിൽ ചാടുകയായി
കാമിനിമാർക്കും പുരുഷന്മാർക്കും
കാമവിലാസങ്ങൾ കൊണ്ടു മുഷിഞ്ഞു
ശ്രീമാനായതമെന്തെന്നാലും
കാരികനാരിയൊഴിച്ചുള്ള മുനിയും
സന്ധ്യാദികളൊന്നും പൂർണ്ണമാക്കുന്ന-
(?) ങ്ങളിലൊരുമയനോർത്തു

നക്ഷത്രങ്ങളുടെ ഗതിയാനന്ദം
തൽക്കാലമില്ലാതായിട്ടുകാലം
ഋതുഭേദപരിമാണാദികളും
ഉദയാസ്തമനാദികൾ തിരിഞ്ഞ മറഞ്ഞു
കളമായ്കിടക്കുന്നു ഭൂമി-
നാളെ പരിക്രമമാകുന്ന തുടങ്ങിക്കം
വേദിയിലേറെയധ്യാത്മം
വേദാദ്യയനം സന്ധ്യാവന്ദനം
ദാനാദികളും ഗോസ്വത്തൊക്കെ
മാലിന്യം നാഴികയായി
ദേവകൾക്കൊരു പൂജകളില്ലാ-
തവനാഥികൾ സ്വാഹാദികൾ
ദൈവതങ്ങൾ പലതും പോയി
ദേവവനമാകെ മുടങ്ങിതന്നെ
യന്ത്രിമന്ത്രങ്ങളും ശാന്തികളും
കാണിയോടൊന്നുമില്ലാതായി
സ്വർഗ്ഗാംഗനമാർ തുടങ്ങി
പരമാനന്ദമുണ്ടൊരു തുടങ്ങി
നാലുവർണ്ണക്കാരും ലോകങ്ങളും-
തൃപ്തിമാന്മാരുകൾ പുരുഷാദികൾ
സമൃദ്ധിയില്ലാതാകുന്നു
ക്ഷിതിയിൽ മുനിമാരെല്ലാവരും പ-
ലായനം ചെയ്തിട്ടു പിടിമുറി-
ഞ്ഞെന്നാലവരെല്ലാം നാരദമുനിയും
മഹർഷിവരരുമൊക്കെ പുരുഹൂതനും
വന്നു വിരിഞ്ചനെയാശ്രയിച്ചു
ഉരുതപസ്സുള്ളോരാ മുനിയുടെ
സതിയായ ശീലവതിയാളെ-
ക്കണ്ടുവിനയമോടുകൂടി അവർ
അർത്ഥിച്ചിതിവണ്ണം ഭഗവതിയോ-
ടിങ്ങനെ വിധാതാകേണം-
മർക്കനുദിക്കാനില്ലാ മൂലം
സർവ്വജനങ്ങളുമേകം കൂടി
സത്ക്രിയകളെല്ലാമൊഴിച്ചും
സൽകർമ്മങ്ങളുമെല്ലാം ത്യജി-
ച്ചാലസ്യമോടിരിക്കുന്നു മുനി
കർമ്മമകിയനായി പ്രാർത്ഥിച്ചു
ദുർഘടമെല്ലാമായതു മൂലം

താടിക്കാരുടെ കൃത്യങ്ങൾ കേൾക്കുമ്പോൾ
താഡിക്കാത്തവർ വിപ്രകോപന്മാർ
പേടിക്കാതെ വനങ്ങളിലെല്ലാം
കൂടിക്കൊണ്ടവർ കാനനമന്ത്ര
ശാപം കൊണ്ടു നശിപ്പിക്കുന്നു
കോപം കൊണ്ടൊരു ശാന്തിയുമില്ല
താപസവരരുടെ കൂട്ടം പോരാ
ഉപൻ കല്പിച്ചിട്ടൊരു താപസനെ-
ക്കഴുവേറ്റിച്ചു പിന്നെയുമവനി
കഴുവേലങ്ങനെ കിടന്നാൽ
വഴിപോകുന്നൊരു മനുഷ്യരെയെല്ലാം
പിഴക്കുന്നതു പിടിച്ചുകൊണ്ടു
നമ്മുടെ കൂട്ടക്കാരനൊരുത്തൻ
ദുഷ്പ്രാരബ്ധമൊന്നാകില്ലേ?
ഇനിയുമതൊന്നു പറഞ്ഞാൽ മുക്കൻ
മുനിയെശ്ശപിക്കാനിടയില്ലിത്രം
മന്ദസ്മേരമുഖമൊടുമുനിവൃന്ദത്തിന-
മവമാനിക്കുകയരുതെന്നരുളി
നാരദമുനി കേട്ടതു വചനം
നമ്മാലതല്ലെന്നരുളിച്ചെയ്തു
നിജഭവനേ കാനനമാർഗ്ഗേ
വാണീടുന്നൊരു മുനിമാരെല്ലാം
കടലിൽ ചാടുന്നോരിൽ ചിലരും
പട്ടിണിയായി കിടന്നും ചിലരും
തുടികൊട്ടി ചിലർ ചുടലയിൽ നടക്കും
ഘോരതപോബലമോടുന്നവർ ദാസനാ-
യുണ്ടായിരുന്നു മുൻപിൽ

ചൊല്ലുള്ളൊരു മുനിമാർ പലരും
ദുഷ്കീർത്തി മനുഷ്യനാശം കല-
ർന്നൊരു ദുരിതമിതെല്ലാം
ചൂഷണമിതെന്നവരുടെ ചൊല്ലു
കേട്ടു നിയോഗം കൊണ്ടു നാട്ടുകാര
സാഹസമായ് ചെയ്തതൊക്കെയും
നാരദ ചരിതം ശീലാവതീവ്രത-
സാമർത്ഥ്യം ബോധിപ്പിച്ചു
ശുഭമായുള്ളതു സങ്കടമകലാ-
തിങ്ങനെ ഭൂമിയിലുള്ളതെല്ലാം
സംഗതി ഭാഗ്യമായ് കേട്ടറിയിച്ചാൽ
സന്തതി വരും ദീർഘായുസ്സൊഴിയാതെ
വിദ്യാബുദ്ധിസമൃദ്ധിയും വരും-
നരവിലാസങ്ങളിലെല്ലാം
നരയാനന്ദം പ്രാപിക്കുന്നു-
നരനാരികളെല്ലാവരുമൊന്നായി
നാരായണനും നാരദമുനിയും
കാലനിലാസനൊരാദികളും
ബാലാമൃതമുണ്ടുനാളെ
കൈലാസാചലമാർന്നൊരു പുണ്യം
ശ്രീകാലാന്തകനെ മുനിമാരോടു പുക
ഴായനികൾ നിന്നരുളായാം
വൈഭവമായിരുന്ന ഭാരതനാട്ടിൽ-
ക്രിയാചാരമെഴുതിയിട്ടു
മംഗലദൈവതമെന്നരുളിച്ചുവി-
ളങ്ങിയസർവ്വം സംപൂർണ്ണമായിട്ടു.

ശീലാവതീചരിതം ഓട്ടൻതുള്ളൽ സമാപ്തം.

രാവണോത്ഭവം

ഓട്ടൻതുള്ളൽ

പണ്ടുനിശാചരവംശവിപുലത
ഹേതിനിശാചരനെന്നായ് വന്നു
കൊണ്ടാടീടിന ഹേതിപ്രഹേതിക-
ളിവർകുലം വളർന്നൊരുകാലം
കരുത്തനാം ഹേതിക്കൊരുമക-
നായ് വന്നിതു വിദ്യുൽകേശൻ
കണ്ടാലധികഭയങ്കരനവനൊ-
ത്തൊരുജഗത്തിനതിനിൽത്തുടങ്ങി
കാലസഹോദരികളിൽ വളമ
സാലകടങ്കടയെന്നൊരു രാക്ഷസി
ചാലേ വല്ലഭയായിട്ടവളൊരു
ലീലകളാടി വളർന്നൊരുകാലം
ബാലനുമുണ്ടായവനെയുപേക്ഷി-
ച്ചാലസരായവരങ്ങുനടന്നു
കാലാന്തകനുടെ കൃപകൊണ്ടുടനെ
ബാലനെയവനായുണ്ടായുള്ള
ശീലഗുണാകരനായ സുകേശൻ
ലീലാപരനായ് വാഴുംകാലം
ദക്ഷമഹാമുനിതന്റെ മകളെ
രാക്ഷസരാജനവനാനന്ദം ചെയ്തു
തൽക്ഷണമവനവൾ വേട്ടനതിന്നു
ലക്ഷണയാകിയ ദക്ഷിണജയ
യെന്നുവനശാലികളായിട്ടവനമ
മൂന്നുമക്കളുമുണ്ടായുള്ള
മാല്യവദാഖ്യൻ പ്രഥമതനൂജൻ
മാലിസുമാലികളനുജന്മാരും
ബ്രഹ്മാവിനെയവരവിടെ വരുത്തി
ബ്രഹ്മാവൊരുപുരമുളവാക്കി
പുഷ്ടിപെരുത്തൊരു ലങ്കാപുരമതു
വിശ്വകസീമനി വിസ്തൃതമായി
ദുഷ്ടന്മാരവർമൂവരുമവിടെ
പ്പുഷ്ടാനന്ദമൊടെവ്വുകാലം

നർമ്മദയെന്നൊരു ഗന്ധർവിയുടെ
ശർമ്മദമാരാം കന്യകമാരെ
ധർമ്മത്തോടു വിവാഹം ചെയ്തു
ദുർമ്മദരാമവർ മൂവരുമുടനേ
ഗർവ്വാലതിമാം മക്കളനേകം
മൂവർക്കും പുനരുണ്ടായുള്ള
പുത്രന്മാരെയും കൈകസിയും കില
കുംഭീനസിയും മൂന്നുകുമാരികൾ
ദർപ്പോൽക്കടനായുള്ള സുമാലി
കെൽപ്പുള്ളവരായെന്നാവണ്ണം
രാക്ഷസരവരതിരൂക്ഷതയോടെ
തൽക്ഷണമിന്ദ്രപുരത്തിലെഴുന്നട-
നക്ഷതമാകിന വൃക്ഷാദികളെ
പ്രക്ഷേപണമതുരൂക്ഷതയോടെ
യക്ഷജനത്തെയടിച്ചുമിടിച്ചും
കാക്ഷികളൊക്കെയെടുത്തുമുടിച്ചും
തൽക്ഷണമുടയാമമരാവതിയെ-
ത്തൽക്ഷണമങ്ങുനശിപ്പിക്കുമ്പോൾ
പക്ഷിവരാസനനായ മുകുന്ദൻ
സാക്ഷാലവിടെയെഴുന്നള്ളിപ്പുന-
രക്ഷതമാകിന ചക്രംകൊണ്ടു
രാക്ഷസരെക്കൊലചെയ്തുതുടങ്ങി
ശക്രപുരത്തിൽ കലഹമതാകും
വിക്രമിയാകിയ മാലിയുടെ ഗള-
മക്രമമുടനേ ചക്രംകൊണ്ടു
ചക്രായുധനും ഝടിതിമുറിച്ചു
മാലിനിശാചരവീരനെയപ്പോൾ
കാലപുരത്തിനകത്തുകടത്തി
ഭീതന്മാരാം മറ്റവരെല്ലാം
പാതാളംപുക്കവിടെയൊളിച്ചു
നക്കാലത്തു പുലസ്ത്യാത്മജനാം-
മത്സന്മാനമഹാമതിയാകിയ

വിശ്രവസ്സുതനാംദ്രവിണേശൻ
വൈശ്രവണൻതാനീശകൃപയാൽ
വിശ്രുതമാകിനലങ്കാനഗരം
വിശ്രുതനായിവസിച്ചുസുചിരം
വിശേഷാൽക്കർബുരമാനാധിയാകിയ
വൈശ്രവണൻറവിശേഷംകേട്ടതി-
ശോകത്തോടുസുമാലിയുമപ്പോൾ
കൈകസിയാംമകളോടുപറഞ്ഞു
ഇന്നുപുലസ്ത്യാത്മജനാം മുനിയെ-
ച്ചെന്നുഭജിക്കണമെന്നാലുടനെ
നന്നായിട്ടൊരുനന്ദനനുണ്ടാ-
മെന്നതുകേട്ടവളന്നതിമോദം
അമ്മുനിവരനെച്ചെന്നുഭജിച്ചാ-
ളംബുജമുഖിയാൾകൈകസിയുടനെ
ഉണ്ടായീസുതനക്കാലം ദശ-
കണ്ഠൻവിംശതിബാഹുസമേതൻ
പണ്ടൊരുപുത്രനുമവനെപ്പോലെ
കണ്ടില്ലഖിലജഗത്ത്രയവാടേ
നീണ്ടുവളഞ്ഞതിതീക്ഷ്ണമാകിന
ദംഷ്ട്രകളൊരുപന്തിനിരക്കെ
ചന്തംതടവിനപങ്ക്തിമുഖങ്ങളു-
മെന്തൊരുവിസ്മയമാക്കണ്ണോരം
വട്ടംചുറ്റകലങ്ങിമറിഞ്ഞതി-
നിഷ്ഠുരമാകിനകണ്ണുകളിരുപതു-
മെട്ടദിഗന്തരവാസിജനത്തിനു
ഞെട്ടൽകൊടുപ്പാൻപുഷ്ടതപോലും
ചെമ്പിച്ചീടിനതലമുടികണ്ടാൽ
വൻപവമാക്കീതിമിർക്കം
ശൃംഗതപൊങ്ങുമൊരഞ്ജനഗിരിയുടെ
ശൃംഗത്തിന്നൊടുപടപൊരുതീടും
അംഗത്തോടുക്രൂരനിശാചര-
പുംഗവനങ്ങനെവന്നുപിറന്നാൻ.

ഖഗവൈരിയുടെവാഹനമാകും
കരിരാജനതെന്നുംമടക്കാരൻ
ഭുജമാണുഭുജവിക്രമനാകിന
കുംഭകർണ്ണനവനായിതുതാനീ
അന്ധകാരപടലത്തിനുചമയ
ബന്ധുവാകിയകളേബരമോടെ
നിസ്പൃഹതാമദമാബലരേകസി
ഹന്ത! ശൂർപ്പണഖയവനുപിറന്നാൾ
വിഷ്ണുപാദസരസീരുഹസേവന-
നിഷ്ഠനാകിനവിഭീഷണനാമം
വിസ്പഷ്ടിതയമൂപേണനൊരുത്തൻ
പുഷ്ടമോദമുളവായിതുമാരൻ
തങ്ങണമാരെന്നയമാരാരൊ-
മൊത്തമിച്ചുനവധികൗതുകമോടെ
തരുണീമണിയാൾകൈകസിയുടനെ
ചിരതരമവിടെവസിച്ചുസുഖിച്ചു
ഒരുനാളവളുദശകന്ധരനെ
പരിചൊരുമടിയിലിരുത്തുകിലതി
തലമുടിവടിവൊടുതടവിയുറക്കി-
പ്പലതരസുഖമൊടുമരുവുംകാലം
എട്ടദിഗന്തംപൊട്ടുംപടിചല
ത്തുംവിളിയുംകൊട്ടുംവെടിയും
പട്ടുചുടവകൾപെട്ടവരാലും
കെട്ടിയുയർത്തൊരുകൂട്ടംകൊടികൾ
പട്ടറ്റീടിനവട്ടപ്പരിചകൾ
ഒട്ടുമെഴുത്തനിയുംപരിചൊടു
വട്ടത്തിൽചിലർവട്ടംപൊന്തും
വാട്ടമകന്നുപിടിച്ചുകളിച്ചും
വെള്ളക്കുടതഴവെള്ളക്കൊടിയും
വെള്ളക്കുതിരകൾവെള്ളാനകളും
പള്ളിത്തണ്ടിനുള്ളിൽപരിചൊടു
തുള്ളിച്ചാടീനവെള്ളച്ചമരികൾ
പള്ളിക്കട്ടിലുപള്ളിവിരിപ്പും
പള്ളിക്കിണ്ടികൾപള്ളിത്തുകിലും
പള്ളിപ്പുടവംപള്ളിയറപല
വെള്ളത്താലവുമുള്ളത ദേഹം
പൊന്നുംകുടമണിപൊന്നുംപരിചകൾ
മിന്നുംപലവകപൊന്നുംകൊടിമര-
മെന്നുവിലസിനപൊന്നുംവാളും
പൊന്നുംചുരികകൾപൊന്നടവാളും
തപ്പുംതകിലുകളൊപ്പമടിച്ചുമ-
നൊപ്പംപെരുകിനകെപ്പുംപലവക
കൊമ്പുംകുഴലുകളമ്പിളിവളയം
നാൾപടഹംവ്യധികമ്പനതടിന

കൊമ്പൻകരികളുമെതിർപുലികളും
വമ്പെഴുമരികളുമെട്ടുകളും
വമ്പന്മാരാം വരാഹങ്ങളും!
കൃമികീടങ്ങൾ കിളികളുമായി
എതിരില്ലാത്തൊരു മൃഗങ്ങളുമായി
പെരുതാമിരുകിൻ പക്ഷികളാദിയാം പ-
ന്നഗരാജികൾ തെരുതെരെ പാഞ്ഞു
പടനടുവിട്ടുതിട്ടമിട്ടു
പതുവായന തിരവരുന്നുണ്ടേ.

വിശ്രവസ്സാം മുനി വിശ്രമിച്ചീടുന്നോ-
രാശ്രമംതന്നിലൊരന്തരമെന്നവണ്ണമപ്പോൾ
വിശ്വാസത്തോടു വസിച്ചുകൊണ്ടാൻ സന്തോഷമെല്ലാ
വിശ്രുതനായ താപസശ്രേഷ്ഠനിങ്ങനെ
വിശ്വവിജയിയായ വൈശ്രവണനം ചൊല്ലവാൻ
കൈകസിയിങ്ങു കൃപയോടു കണ്ടിട്ടു സന്തോഷിച്ചു
വൈകാതെയവിടത്തിൽ കൈകസി ചെന്ന്
കൊണ്ടു
ശോഭയേറുന്നൊരു ദിക്കിൽ പോയവൾ നിന്നു പാർത്തു
തിങ്ങുംപൊലിമയോടാശ്രമകാന്തിയും കണ്ടവൾ
മാറാതെ താപസൻ തന്റെ മുന്നിൽ ചെന്നവൾ
പെട്ടെന്നടിയിണ കൂപ്പിയങ്ങനിന്നോ-
രട്ടഹാസങ്ങളുമായി നിന്നിളകിക്കൊണ്ടു
തന്നെത്തന്നെ വിശേഷിച്ചുണർത്തിച്ചു
എന്തൊരു മൂലമിന്നേരം നേരമടുത്തവൾ
നിന്നതിങ്ങനെ കണ്ടപ്പോളന്നേരം ശ്ലോകത്താലെ
ആശ്രമത്തിൽ വന്നതെന്തെന്നു ചോദിച്ചുവല്ലോ?
ചിന്തിതമെന്തെന്നു ചൊല്ലുകെന്നു മുനി
താപസനോടു കൈകസി ചൊന്നാൾ ചൊന്നാ-
ളെന്നുടെ പറയാനുള്ള ചിന്തയിതുതന്നെ
നിന്തിരുമേനി തിരുവുള്ളമുണ്ടാകേണമേ!
ചിന്തകളൊന്നും തെളിയാതെ മനസ്സ് മോഹമായ്
സന്താപമെല്ലാം നിന്തിരുവടിയോർക്ക
പണ്ടേ കൈകസിയുടെ വാക്കുകൾ കേട്ടന്നേരം മുനിവരൻ
ചിന്തിച്ചുകണ്ടു ചിത്തം തെളിഞ്ഞു ചൊന്നാൻ
സന്താപമകലെക്കളഞ്ഞീടണമെന്നു ചൊല്ലിനാൻ.

മുനി നിന്റെ പൂർവജന്മവും പോയ്
വിണ്ണോർപതിയെ ജയിക്കുന്ന വീരൻ
കണ്ണുകളിൽ പുളകം പൊങ്ങിയ പുത്രൻ
കണ്ണിലുമേറിയ നരപതിവീരൻ

കൊടുംകോപികളാം പുത്രന്മാർ
തന്നിൽനിന്നു ജനിക്കും ദോഷം
വന്നീടും കന്യകേ നിന്റെ
പുത്രന്മാരിവർ കൊലയാളികളല്ലോ?
ദശമുഖനായിടുന്നവനെങ്കിൽ
കുന്നുകളൊക്കെയിളക്കുന്നവനി
നിന്നുടെ മകനായിട്ടുണ്ടാകും
മൂന്നാമനിങ്ങനെ ഭക്തനായിട്ടുണ്ടാകും!
വീരൻ മറ്റൊരു പുത്രനുമുണ്ടാകും
രാക്ഷസജാതികളിൽ മുമ്പൻ
വിഭീഷണൻ കേൾ ധർമ്മാത്മാവിവൻ
മന്നിൽ നന്നായി വാഴുന്നതിനാൽ
രാക്ഷസകുലപതിയായവനൊരുവനിവൻ
പുകഴേറും വൈശ്രവണനേക്കാൾ
മഹിമയുള്ളവൻ ധർമ്മിഷ്ഠൻ
ഭക്തനുമിങ്ങനെ കണ്ടിടുന്നവൻ
ഉന്നതമായ തപസ്സിനു പോയിടും-
ങ്ങനെ പലതും പറഞ്ഞു മുനിവരൻ
പതിയോടൊന്നിച്ചു വാണിരിപ്പാൻ
മതിമോഹം ചൊന്നതിനെന്നുടെ!
പുത്രന്മാരെല്ലാമിതുപോലെയോ
എന്തൊരു ഭാഗ്യമിതെന്നു പറഞ്ഞു
ചിത്തത്തിൽ ഇതു കൊണ്ടു വന്നി-
ട്ടതിനാലും കൈകസി
കരുണാകരനായ മുനിയെ കൊണ്ടാടി
പാദങ്ങളിൽ വീണു കുമ്പിട്ടാൾ
നിന്നുടെ ദോഷമിതെല്ലാം കേൾ
എന്നുടെ ഉള്ളിൽ തോന്നുന്നു
നന്നായിട്ടൊരു മകനുണ്ടാകാ-
നനുഗ്രഹം വേണം
രാക്ഷസജാതിയിൽ വന്നു പിറന്നാൽ
ദുഷ്ടതയുണ്ടായിടുമിനി
നാരായണനെ മറന്നിടാതെ
പോരാടുന്നവരൊട്ടേറെ
ഇക്കണ്ട ജനങ്ങൾക്കെല്ലാം
ധിക്കാരിയായിടുന്നവനെങ്കിൽ
വിക്രമമേറുന്നവനായി-
ട്ടോർക്കുന്നതെന്തു തെളിവോടെ

വിക്രമമുള്ള ജനത്താലൊരുവൻ
നോക്കുമതില്ലതു ബോധിച്ചാലും!
അക്ഷമരാകിന [illegible] കിടങ്ങുക-
ളൊക്കെയുമതിനൊളിഞ്ഞീടുന്നില്ലേ?
വല്ലജനത്തിനു പുക്കുകടന്നാ-
ലില്ലതിനൊരു സുഖമിഹലേശം
മന്ദതയാകിയ പന്നഗമാരു-
മന്നന്നായി വിഴുങ്ങീടുന്ന
ചൊറികക്കാലം പണ്ടിപ്പറ്റുന്നാ-
ലൊരുവരിനതെത്തും ചെവിയെ വിഴുങ്ങാൻ
എന്നതുകൊണ്ടിഹ ബലവാനാരെ-
ന്നിതുപിന്നെപ്പറവാനുച്ചതകം
ധൃഷ്ടതയുള്ള ജനങ്ങടെ മുൻപിൽ
ധൃഷ്ടതയൊരുവൻ കാട്ടുകയില്ല
കണ്ടകമുള്ളൊരു വള്ളികൾ കണ്ടാൽ
മണ്ടും നല്ല സമർത്ഥന്മാരും
കണ്ടകമില്ലെന്നാകിലതെല്ലാം
കണ്ടവർ ചെന്നു പിടിച്ചു വലിക്കും
കണ്ണതകാട്ടുന്നതു പൊഴുതും മന-
കണ്ണാനിയില്ലെ ബോധിച്ചാലും!
കണ്ടുവിഷാദം കാട്ടുന്നവനെ
കണ്ടാൽക്കൂടെ പ്പാതകമുണ്ടാം
തൊണ്ടൻ രാവണനെന്നൊരു നാണിയ-
മുണ്ടായിനി ലോകങ്ങളിലെങ്ങും
ദുഷ്കീർത്തികളിഹ പണ്ടു ഭവിച്ചാൽ
നീക്കിക്കൊൾവാനെളുതല്ലേതും
നല്ലപരാക്രമമില്ലെന്നാകിൽ
ചൊല്ലാമെന്നുകനല്ലേ വാനം
വല്ലാതെകളിലില്ലാതെകളി-
ല്ലെല്ലാജനവും ചൊല്ലുന്നല്ലോ
മല്ലരിടിന വില്ലാളികളെ-
ക്കൊല്ലാൻ തക്കൊരു വിരുതുണ്ടാവാൻ
ഉല്ലാസത്തൊടു നല്ലജനത്തെ-
ക്കല്യാ! നീ [illegible] കില്ലതതെതും
അഗ്രജനാകിയ പുണ്യജനേശ്വര-
നഗ്രമതാകിന പുണ്യം ചെയ്തു
ശങ്കവെടിഞ്ഞു വസിച്ചു കൊണ്ടരുനാ
ലങ്കാനഗരേ മരുവീടുന്നു

പുഷ്പകമെന്നൊരു നല്ലവിമാനം
കൈ [illegible] വാനാകൊണ്ടു
അത്ഭുതമാകിയ നമ്മുടെ നഗര
ശില്പമൊരുവരും വാഴ്ത്തീടുന്നു.
ഉന്നതമായിരിക്കുന്നതുമാകിന
സൽകുലത്തിൽ നമുക്കധിവാസം
ദിക്കുകൾ തോറുമതില്ലിഹ ബാധ
കല്പനയൊരുവനൊഴിച്ചീടാമോ
[illegible]തായിരിക്കുന്നിതു വിവിധ-
രാക്ഷസർ പാർക്കുകിലുള്ളവർ ചെയ്യും
രാക്ഷസരാജ്യമതാകിലുമാകിയ
രാക്ഷസരാജൻ തൊഴുതുരചെയ്തു
[illegible] പാക്കരവമൊന്നുകൊണ്ടിഹ
വൃക്ഷങ്ങൾ തകർന്നുവരുന്നൊരു ഹൃദയം
ഇക്ഷിതിതന്നിൽ ഭിക്ഷയുമൊന്നു
ഭക്ഷിച്ചങ്ങിനെ കക്ഷിനിറപ്പാൻ
കാൽക്ഷണമാരും കാംക്ഷിക്കില്ലിനി
യക്ഷന്മാരെന്നിരിക്കിലുമാരും
[illegible] വളർന്നൊരു ഞാനും
പാക്ഷയിവിടെ നശിച്ചീടട്ടെ!
രാക്ഷസനഗരമിരിക്കിലുമവരെ
നിക്ഷേപം വച്ചുവിടയിരിക്കും
യക്ഷനെ രാവണനങ്ങു പറിച്ചു-
ങ്ങക്ഷിതിതന്നിൽ നമുക്കവസിക്കാം
ഭിക്ഷാപാത്രം കയ്യിലെടുത്തിനി
യക്ഷന്മാരനുനടന്നീടണം
ഇട്ടിരിക്കുമ്പോലതെന്നുടെ
കട്ടിപ്പെന്നൊരു കുറുകയില്ല
ഇട്ടിനത്തിനകത്തുള്ളവരെ
പിടിപിടിച്ചു നടത്തിപ്പൻ ഞാൻ
കെട്ടിയിരുന്ന പണങ്ങളശേഷം
പെട്ടികളോടെയെടുത്തു പറിച്ചു-
ങ്ങണ്ടുകളാകിയ യക്ഷന്മാരവ-
രൊട്ടിക്കില്ലാത്തതൊരാതെയിനി
പട്ടികളെന്നതുപോലെ പതിപ്പാൻ
പട്ടിണിയിട്ടു നടക്കയുമല്ല
ശങ്കവെടിഞ്ഞവരെന്നോടു കൂടെ
ലങ്കയിലിനി വസിപ്പാറായോ

എങ്കിലതറിയണമവനെക്കൊണ്ടു
ശിവകളിപ്പിക്കും ദേവന്മാരെ
നമ്മുടെ പൂർവജനായവനൊന്നാകിലു-
മിമ്മദമൊട്ടു ശമിപ്പിച്ചീടണം
നമ്മുന്നിവരെക്കാൺമാനായി-
ട്ടുഗ്ര തപത്തൊടു പരമേശ്വരവ-
നമ്മളെ വന്നു വണങ്ങീടണമതു
നിശ്ശ്വാസമെന്തെന്നോ വന്നു.
നമ്മുടെ ജാതിക്കൊരു പതിതമെന്നാല-
ഹമ്മതികൊണ്ടവനിവിടെ വരാഞ്ഞു
ജാതികൾ കൊണ്ടു നിരൂപിച്ചെന്നാ-
ലെത്രയുമൊരു നമുക്കില്ലിപ്പോൾ
ബ്രഹ്മകുലത്തിൽ ജനനം നമ്മുടെ
ഋഷിവരന്മാരും ബോധിച്ചാലും
ശുക്രമഹാമുനികൾക്കൊരു
രക്ഷസരെന്നു പറഞ്ഞീടുന്നു
രക്ഷോവീരന്മാരുടെ മകളെ
രക്ഷിനനായ സുകേശൻ വേട്ടാൻ
മാല്യവദാദികൾ മാലിസുമാലികൾ
ചൊല്ലെഴുമവരുടെ പുത്രന്മാരല്ലോ.
അമ്മേ! നിന്തിരുവടിയുടെ ജനകൻ
നിർമ്മലനായ സുമാലിയുമല്ലേ?
എന്തിനു വളരെ ദൂഷണമിതിനു
നിന്തിരുവടിയൊടു പറയിലിതെല്ലാം
സന്തതകലഹകരാക്രമകീർത്ത-
കന്ധരനെന്നതു ബോധിക്കേണം
നിന്തിരുവടിയിനി വളരെക്കാലം
സന്താപത്തെ വഹിച്ചീടേണ്ടാ
സിന്ധുരവരബലനാകുമെനിക്കൊരു
ബന്ധുവിശേഷിച്ചാരും വേണ്ടാ
അമരന്മാരിവരിവരെന്നാകിൽ
കനിവോടു കരുതി വസിച്ചാൽ പോരും
മനുജന്മാരും ദനുജന്മാരും
മുനികളുമവിടെ നരേന്ദ്രന്മാരും
കിന്നരചാരണസിദ്ധന്മാരും
പിന്നെപ്പലവിധഭൂപാലകരും
ഇന്ദ്രാർക്കാദികമരന്മാരും
ചന്ദ്രന്മാരാലപമന്മാരും
പന്നഗഗണവും പക്ഷിഗണാദിയു-
മെന്നെത്തന്നെ വണങ്ങീടേണം
എന്നും പദമതെനിക്കെന്നോർത്തി-
ട്ടിന്ദ്രൻ മനമേ തെളിഞ്ഞീടേണ്ടാ
ഇന്നിപ്പോൾ ജഗതിയിലുമ്പർത്തോ-
ലെന്നിൽ മികച്ചൊരുവനൊരുവൻ വരുമോ?
മന്നിൽ പല പല മാനവരെല്ലാ-
മെന്നെക്കണ്ടാലോടിയൊളിക്കും
മുന്നിൽ പരിചൊടു നിന്നു പിന്നാ-
നിന്നീയാതൊരുവൻ മതിയാകില്ല;
ഇവ്വണ്ണം ചില ദുഷ്പ്രാപമതെന്തു
രാവണനോടഥ കൈകസി ചൊന്നാൾ
ദൈവാനുഗ്രഹമുണ്ടെന്നാലതു
ചെയ്യാമത്രയുമായതിനീയും
ദേവകളൊക്കെ വിരോധികളെന്നതു
കേവലമുള്ളതു ബോധിക്കേണം
ദേവതമാരിലൊരുത്തനുമായി
സേവകൾ കൊണ്ടതു സാധിക്കേണം
ഇവരുടെകൊണ്ടിഹ നിർബുധന്മാരുടെ
ദേവാഹമതിൽ ബോധിക്കേണം
ഭൂവലയത്തിൽ വസിക്കുന്നവരെ
നിയാമകത്തെ നിരോധിക്കേണം
നാരായണനെ വച്ചെന്നു ജയിപ്പതു
നേരായ്പ്പറികയുമില്ല നമുക്ക
വൈരികളായ ജനത്തിനുമഖിലം
ദേവരായതു നാരായണനത്രേ
മരാന്തകനെച്ചെന്നു ജയിച്ചാൽ
ചെയ്തമതെങ്കിലുമുണ്ടൊരു ദോഷം
ക്രൂരതയോടും ഭഗവാനെന്നാ-
ലാരാധിപ്പാനെളുതല്ലേതും
പിന്നെയുമുണ്ടൊരു വൈഷമ്യം ബത
പന്നഗശയനൻ സേവയിലവനെ
സേവിക്കുന്ന ജനത്തെത്തന്നെ
കൊൽവാനും മടിയില്ലവനേതും
ധന്യന്മാരാം ത്രിപുരന്മാർ പ-
ണ്ടെന്നതിവരുവാൻ വളരെക്കാലം
ഗംഗാപതിയാം ഭഗവാൻ തന്നെ
ലിംഗം ഭക്തിയിൽ ധരിച്ചു നടന്നാർ

അസുരരെയും തല്ലാക്കരള -
മസുരന്മാരവരൊത്തു ചരിച്ചാൻ
ശിവനാമങ്ങൾ ജപിക്കയുമങ്ങി-
ട്ടവധാരിതവിധി പലതും ചെയ്തു
ഭുവനം തന്നിലടക്കിവാഴിച്ചാൻ
ശിവനല്ലാതൊരു ദൈവപൂജയില്ലെ-
ന്നവരെയ്യുമുറച്ചു നിമിത്തം
ഭുവനമവർക്കു വശത്തായ്‌വന്നു
മാരാന്തകനുടെ ഭക്തന്മാരവ-
രീവഴികളിലുമൊക്കെ നടന്നാർ
പരമേശ്വരൻ താനൊരു നാളവരെ
പ്പരിചൊടു ചുട്ടുകരിച്ചാനെന്നൊരു
ശ്രുതിയുള്ളതുലകിൽ നടന്നു വാസ്തവ-
മതിനെന്നറിവിൻ തനയന്മാരേ?
എന്നതുകൊണ്ടു പുരത്രയമതിനെ
ച്ചുട്ട മഹിപ്പതു വിഷ്ണുമതെന്നോ
പങ്കജഭവനെ സ്സേവിക്കുകിലോ
സങ്കടമൊഴിയുമൊരന്തമില്ല
തൻകൃപകൊണ്ടു നമുക്കിനിമേലിൽ
ഒരാപത്തിയിലിരിപ്പാറാകും.
എന്നാലുണ്ണികൾ ഭുവനമധുനാ
മെന്നൊരു കോട്ടിലുറച്ചീടേണം
ബ്രഹ്മാവിനെ വഴിപോലേ സേവി-
ച്ചീട്ടുവരങ്ങൾ വരിച്ചീടേണം
അസ്ത്രങ്ങൾ നമുക്കു ലഭിപ്പാ-
തിന്നുപദേശം കരുതീടേണം
ആരാമയരേ ചിന്തിക്കാവൂ പ-
ര്യന്തിക്കുടങ്ങീടരുതു";
പത്മാസനനെസ്സേവിച്ചവധി
പത്മാൽപ്രീതി വരുത്തീടേണം
സോദര്യാദികളുടെ സൌഖ്യവുമിവിത-
മാത്മസുഖവുമപേക്ഷിക്കേണം
ഉചിതമതാകിയ ജനനീജനകട
വചനമിതെല്ലാം കേട്ടാരാസുരർ
ഉടലിലടിച്ചു ചിരിച്ചുംകൊണ്ടു
കുതുകമകമിന വചനം ചൊന്നാർ
ഉടനെകൊണ്ടെന്നമ്മ പറഞ്ഞതു
യുക്തിയിലിണങ്ങു പാരിലെല്ലാം

ഉദ്ധതരാകിയ വിദ്യാധരന്മാരൊടു
യുദ്ധം ചെയ്യുന്നതിനൊരു പക്ഷം
പാന്ഥന്മാരെ വധിച്ചീടാഞ്ഞാൽ
സൌഖ്യവുമില്ലിഹ സുഖസന്തോഷം
പലപടികളെക്കരുതീടാഞ്ഞാ-
ലൊരുവനുമുണ്ടോ പരമാനന്ദം
നമ്മുടെ കുലഗുരുവാകിയ ശുക്രൻ
ധർമ്മവിചാരപരായണനല്ലീ
സമ്മതനായ പരത്ര്യനിക്കൊരു
കല്മഷമില്ലതു ബോധിച്ചാലും!
ശത്രുജനത്തൊടു പടപൊരുവാനവ
മെത്രകൊതിച്ചു വസിച്ചീടുന്നു
മത്തഗജങ്ങടെ മസ്തകതതികളി-
ലെത്തിപ്പരിചൊടു കത്തിയമർത്തും
ആർത്തുവിളിച്ചും ചെറ്റു കരഞ്ഞും
പത്തനമതിനെ വലിച്ചുട-
ന്നെത്തും പടിയിലിലപത്തികളെ ...
ചാട്ടും പടകളൊടൊത്തും ധരണീത-
ട്ടുണ്ടും കരചരണംകൊട്ടും വെടികളു-
മൊട്ടുണ്ടാതലിരിവെട്ടും മന്ദ്രം
പൊട്ടുന്നൊരു ചില ചാക്കംതുറികളും
താക്കംചെയ്യുകിന്നൊരാശാം ചാടരു-
ത്തംചെയ്യുകിനകരങ്ങളുടെ-
ന്തകടെ ...
ബന്ധുതരുമകിന ചരത്തിൽപല
ചരിപ്പുരങ്ങുകൾതെളിയിടന്നതു-
ടണ്ടുവരുന്നൊരുപോ ിപടലങ്ങളു-
മുടനേ ...
ചോരപ്പുഴകളിലുള്ളവകളിലകളി-
ലിളകിമറിഞ്ഞും കാളികൾകളികൾ
തലയറ്റവരങ്ങൾകടിച്ചുകടിച്ചും-
സിച്ചുനടപ്പാനടിയ നടപടിയാട്
തുടിയുമിതല്ലോ

എന്തിനുവളരെയുണർത്തിക്കുന്നു
നിന്ദിതവടിയൊപ്പാഴിലിതെല്ലാം
സന്തതമവരെയമർത്തിടുമതൊ-
ന്നതുമില്ലതു ബോധിച്ചാലും'
എങ്കിൽപ്പര ചെൽന്നങ്ങളിലാണിം
പങ്കജഭവനെസ്സേവിപ്പാനായ്"

[illegible]
സകലജനങ്ങൾ [illegible]
[illegible]
ലങ്കയിലെന്നാപുരുഷന്മാർക്കും
[illegible]
[illegible]
എന്നു പറഞ്ഞഥ രാവണനേറ്റം
തന്നുടെ സചിവന്മാരൊടുകൂടി
ജനനീചരണം [illegible]
കനിവോടു വീണു വണങ്ങി നടന്നു
പുത്രന്മാരെയനുഗ്രഹിച്ചുടൻ
പുത്രരൊടുമതു [illegible]
തൊട്ടകൈകൊണ്ടു [illegible]
പുത്രനെയനുഗ്രഹമേകി
നല്ലൊരു വരികെൻ പുത്രന്മാർക്കെ-
ന്നുള്ളാ [illegible]
കനിവോടു [illegible]
തനയന്മാരെ മുകർന്നാ [illegible]
മുഴുകീടുന്നൊരു [illegible]
മുഴുകീടുമൊരു [illegible]
എട്ടു [illegible] കൂടി-
ത്തൊഴുതു പുറപ്പെട്ടാനവരങ്ങ്.

തുടർന്നുടനെ [illegible] വരെല്ലാം
പടഹാദികൾ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
പിമ്പിൽ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
കണ്ടാലും [illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
സുഗ്രീവൻ പുനരഗ്രജനാകിയ
വിഗ്രഹണത്തിനൊരുഗ്രൻ [illegible]
[illegible]
വിഗ്രഹ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
സൌന്ദര്യമിതെന്നും [illegible]
കാമമിതെന്നും [illegible]
[illegible]
മധുരമിതെന്നും വിധുരമിതെന്നും
സരസമിതെന്നും വിരസമിതെന്നും
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

പരിപാകങ്ങളുമനവധി വന്നു
പരിശോഭിതനായ് [illegible]
നല്ലുവരങ്ങളും പെരികെ [illegible]
[illegible]കൂട്ടി[illegible]
പാപങ്ങൾകളിതു പറ്റുമദം-
ബാലാദിത്യർ തങ്കലുറച്ചു
ആഹാരാദികളില്ലവനതിലൊരു
മോഹാലസ്യവുമില്ലാതതെല്ലാം
മോഹാദികളെപ്പരിപാലിപ്പാൻ
മോഹവുമില്ലവനെന്നുവരികിലും
സോഹമിദം മനസി നിനച്ചാൻ
ദേഹമതെന്നതു പുല്ലായ്[illegible]
ഇപ്പാരിടമതിലുള്ള ജനത്തിനു
കപ്പാവുള്ള മനസ്സും മുട്ടി
കല്പാന്തമനൊത്തു തുല്യമതായി-
ട്ടിപ്പാലനവധി പൂജകളും
എന്നു പറഞ്ഞഥ വാളതെടുത്തവ-
നൊന്നു പതുക്കെയിളക്കിയൊരു
വാമകരം കൊണ്ടൊരുതല മുറി-
ത്താമസമെന്നിയെ പിടിച്ചു നിവർത്തി
ചട്ടറ്റിടനിന്നവൻ കൈകൊണ്ടവനഥ
വെട്ടിയറുത്തു കരത്തിലെടുത്തു
നെയ്യിൽ പുനരതു മുക്കിപ്പരിചൊടു
തീയിൽ[illegible] ഹോമം ചെയ്തു
കന്ധരതന്നിൽ തീപിടിപെട്ടു
[illegible]
പൊട്ടിച്ചിതറിയ തലയോടുകളിൽ
പൊട്ടലപ്പടിയിലിരിതം കണ്ടു
ഉത്തമനാകിയ രാമൻ കൈയാൽ
[illegible]
കൊട്ടിക്കരതലമൊന്നു പിടിച്ചു
കൂട്ടാക്കിലവനതുകൊണ്ടെല്ലാം
പിന്നെയുമവനൊരു വർഷസഹസ്രം
ചെന്നതുനേരമിവണ്ണം തന്നെ
തൻപത്തുതലകളിലൊന്നു മുറിച്ചു
വൻപുറ്റെരിതന്നൊരു രാക്ഷസരാജൻ
തൻപത്തു വർഷസഹസ്രം ചെന്നു
തൻപത്തുതലകളുമഗ്നിയിൽ ചെയ്തു

പത്താം വർഷസഹസ്രവുമായി
[illegible] അർത്ഥ[illegible]
[illegible]
[illegible]
ഉത്തര[illegible]
മർത്ത്യന്മാർ[illegible]കൂട്ടി
[illegible]
കത്താതർ കാട്ടിലൊളിച്ചിരുന്നു
[illegible]
[illegible]
കണ്ടാലറിയുമവർക്കിന്നിവിടെ
[illegible]
വരന്മാർ കഴലികൾ തലമുടി മുറി[illegible]
[illegible]
കൊണ്ടന്നാട്ടുപിടട്ടിയുതട്ടി
[illegible]
കണ്ടാലറിയാം നമ്മുടെ[illegible]
[illegible]കാട്ടി
[illegible]
ബാലന്മാരെപ്പോലെ നമ്മുടെ
[illegible]
[illegible]
പാലതുപോലവെ[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
പത്താം തലമുടികെട്ടി[illegible]
[illegible]
വെട്ടാനായിത്തുടങ്ങുന്നേരം
ബ്രഹ്മാവിനെയും കാണായ് വന്നു
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

ദണ്ഡകാരണ്യവാസികളാമിവ
എന്നുടെ വാക്കുകൾ കേട്ടിട്ടിങ്ങു-
തൊട്ടുകളഞ്ഞിട്ട് പാരിലെല്ലാം
[illegible]
[illegible]
ഉണ്ടിനി സാധുജനത്തെ നിന്ദിപ്പാൻ
നന്ദികളെന്നും തീർത്തീടൊല്ല
എന്തിനിനക്കിവിടെ ഭയമെന്നാ-
ലതു ചൊല്ലുക നീയെന്നാൽ
എന്നാരംഭം ചൊല്ലണമെനിക്കതു
പെണ്ണുങ്ങളെക്കൊണ്ട്
നന്നായുടലിൽനിന്നു പുറമെ
ഒന്നൊന്നായ് വെച്ചു തലകളെല്ലാം
നിന്നതങ്ങതലകരിഞ്ഞു പോകില്ല
പിന്നെയുമുണ്ടായെന്നതരുൾചെയ്ത
നിന്നീടുന്നൊരു കമലാസനനെ
താണുവണങ്ങിയൊരു ദശമുഖനെ
ഭുവനാകാരായ നമസ്തേ
ഭുവനവിധാനകരായ നമസ്തേ
ജഗതീപാലകരായ നമസ്തേ
ജഗതീശോകഹരായ നമസ്തേ
സകലസുരാജകരായ നമസ്തേ
കമലവിധേയകരായ നമസ്തേ
ഭൂതകണാകരദേവ നമസ്തേ
പരപരിതോഷിത ദേവ നമസ്തേ.
ഇത്തരമോരോ സ്തുതിവചനങ്ങൾ
ചെയ്തതുമാകിയ സരസിജവദനേ
സത്വരമങ്ങു പ്രസാദിപ്പിച്ചു
നക്തഞ്ചരവരവീരനിവണ്ണം
ഇഷ്ടികലർന്നു വിരിഞ്ചനതപ്പോൾ-
ദിഷ്ടമറിഞ്ഞുടനരുളിച്ചെയ്തു
വിഷ്ടപമഹിതമഹാഗുണരാശേ!
വിഷ്ടപവാസികളെയവമാനിച്ചതി-
നിഷ്ഠുരനായ ഭവാനിഹ നേരെ
ധൃഷ്ടതയോടു പിണങ്ങാൻ പോരാ
തിട്ടവനമൊക്കെയടക്കി ജയിപ്പാൻ
പുഷ്ടതനിനക്ക ലഭിച്ചീടേണം
അതികഠിനപമൊഴിതീരുമമ്മേ

പ്രകൃതിപെരുകമസുരാസുരനികരം
മർത്ത്യമാതാമർത്ത്യന്മാരും ഭൂതന്മാരോടുപരദേവ-
തകളിപ്പൊഴുതായ ഭുജഗാദികളും (കളും
മൂഢതരാകിയ വാനരജാതിയും
ഇവർകളിൽ നിന്നനിനക്കൊരുനാളും
മൃത്യുഭവിക്കയുമില്ലനിശാചര!
സത്യം ഞാനിതുവരമരുളുന്നേൻ
ഇത്തരമുള്ള പിതാമഹവചനം
സത്വരമവിടെക്കേട്ടളവായാം
ഉദ്ധതനാകിയ രാക്ഷസവീരൻ
ഉത്തരമങ്ങു പറഞ്ഞുതുടങ്ങി
നരനിന്ദനത്ത നടിക്കമൊരടിയനെ-
ങ്ങിമതല്ലെ വാനരവചനം
നരയാമിന്ത്ര സമരത്തിൽ നിന്നുമ-
നശ്വരനിക്ക തരമെന്നുമില്ല-
കണ്ഠഗതപ്രാണന്മാരാമതി-
കണ്ഠതപെരുകിന മാനുഷരോരോ
കർമ്മങ്ങളിതിലൊക്കെയുമുറപ്പാൻ കട-
കണ്ണനുവരബലമേതും വേണ്ട
വാനരജാതിയിൽ നിന്നും സംപ്രതി
ഞാനൊരുഭയമറിഞ്ഞിട്ടില്ല
മാനുഷവാനരജാതിയിൽ നിന്നവ-
മാനമെനിക്ക ഭവിക്കില്ലൊട്ടും
ഭണ്ഡിതു കണ്ടെ ചൊന്നാലിളി
ഞങ്ങളൊഴിച്ചുവരമരുളേണം.
കണ്ടവരെല്ലാം പേടിപ്പാനൊരു
തൊണ്ണനല്ലിവൻ ശിവകൃപാൻ
എന്നതുകേട്ടു തെളിഞ്ഞു വിരിഞ്ചൻ
മന്ദസ്മിതമൊടുമൊന്നരുൾചെയ്തു.
സാമ്പ്രതമുചിതം നിന്നുടെ വചനം
ഞാൻ പുനരിതു വിചാരിച്ചില്ല-
നരവരവാനരജാതികളല്ലാ
തൊരുവനിനിന്നെക്കൊലചെയ്യില്ല,
വരമിതു തന്നേനെന്നരുൾചെയ്തു
സരസിജസംഭവനവിടെ മറഞ്ഞു
കർകശനായ് പുനരിപ്പൊഴുതോർത്തപ്പോൾ
സംഭാവനചെയ്യുന്നവരെയൊക്കെയുമിങ്ങു
വചനമെവർക്കാരുമേകുന്നതർചെയ്തു

സംഭ്രമം വെടിഞ്ഞാലും കുംഭകർണ്ണ! നീ ചൊൽക
എന്തൊരു വരമിപ്പോൾ ചിന്തിതമന്തരംഗേ
ഹന്ത! നീ പറഞ്ഞാലുമന്തരമില്ല തരാം;
ചെന്താമരമകനേവമരുളിച്ചെയ്ത നേരം
ചിന്തിച്ചു കുംഭകർണ്ണനെന്തിനി മോദമോടെ
ചന്തത്തിലൊരു വരമെന്നു ഞാൻ തേടീടേണ്ടു
ചിന്തിച്ചില്ലിന്നാളുമെന്തൊരു കഷ്ടമിദം
ദേവകളെല്ലാം മദാകുലമാം വിരോധികൾ
ഏവരും നശിപ്പാനായേവം ഞാൻ പറയുന്ന
ഭാവമെല്ലാം കുംഭകർണ്ണൻ ഭാവിച്ചതറിഞ്ഞാശു
ദേവകൾ ഭയപ്പെട്ടു സേവിച്ചാർ വാണിതന്നെ
ദുഷ്ടരാം നിശാചരർ ശിഷ്ടനാം വിരിഞ്ചനോ-
ടിഷ്ടമായ് യാചിക്കുന്ന കഷ്ടമേറപ്പെട്ടും
ശിഷ്ടരാം ഞങ്ങളെല്ലാം നഷ്ടമായ്പ്പോമിപ്പോൾ
ഇഷ്ടിയോടൊരുമാർഗ്ഗം കെട്ടുണ്ണമേറിയാതെ
ഭാരതിയുള്ള കേട്ടു പാരാതെയെഴുന്നള്ളി
വീരന്റെ രസനമേൽ ചേർന്നാളന്നേരം തന്നെ
മുന്നമേ നിർദ്ദേവത്വമെന്നല്ലോ മുറപ്പിച്ചു
ചൊന്നപ്പോൾ നിദ്രാവത്വമെന്നത്രെ പുറപ്പെട്ടു
അന്നേരം വാണീനാഥൻ നന്നായി പ്രസാദിച്ചു
മന്ദഹാസവും തൂകി മന്ദമെന്നരുൾചെയ്തു
ഉണ്ണീ! നീമടിക്കാതെ കണ്ണടച്ചുറങ്ങാലും
നന്നായിട്ടുള്ള ദിക്കിൽ ചെന്നിരുന്നുറങ്ങുക
പതിനൊന്നുറങ്ങുകസന്തോഷത്തോടുംകൂടി
എന്തിനു പാഴിലൊരു ചാപലം തേടീടുന്നു
ഉണ്ണാനാഴികനേരം മുക്കാലും ക്രീഡക്കൊള്ളാം
സാനന്ദമുണർന്നിരുന്നാലും നീ കുംഭകർണ്ണ!
ഖിന്നതവെടിഞ്ഞാശു പിന്നെയുമുറങ്ങുക
അന്നമുണർന്നാകിൽ അന്തകൻവീട്ടുപൂകാം
ഇത്ഥം വരം നൽകി സത്യലോകമെഴുന്നള്ളി
ഉത്തമൻ വിഭീഷണൻ മുമ്പിലേകനായ്നിന്നു.

ഗുണഗണനായ വിഭീഷണനോടരു-
ളിച്ചെയ്താനംബുജഭവനൻ
വരികവിഭീഷണ! പുത്ര ഗുണരാശേ!
വരമെന്തുവേണ്ടൂ തവ വേദമതേ
കരളിൽ നിനച്ചതു പറകവേണ്ടു
തവ വാഞ്ഛിതമൊന്നും മടിയില്ലുണ്ണീ!
അരുളിച്ചെയ്തതു കേട്ടു തെളിഞ്ഞവ-
നാദരവോടറിയിച്ചു തുടങ്ങി
അടിയനേവം വരമരുളീടിത
വടിവൊടുവടിവിലുണർത്തീടുന്നു
അടിമലരിണതൊഴുന്നതായ് വരുവാൻ
ചടുതയൊടൊരു കൃപ വിളയാടേണം
മനസാ വാചാ കർമ്മണാ കൊണ്ടും
നിൻപുനരടിയൻ പൂജ്യതവമ്പാക
ഉടനിന്നുമെന്നുടെ കമലാകാന്തൻ
കനിവുണ്ടാവാനരുളീടേണം.
അമലകളായ കളേബരമുടൻ
കമലദളായതലോചന ഭഗവാൻ
കമനീയാകൃതിയായ മുകുന്ദൻ
കരുണാകരനാം ഭഗവാനെന്നുടെ
കരളിൽ പരിചൊടു വിലസീടേണം.
ഇതുമുതലന്തകകേതനമാരി-
ലൊന്നായടിയനു നയതളീടേണം
എന്നതു കേട്ടു തെളിഞ്ഞു വിരിഞ്ചൻ
മന്ദസ്മിതമൊടുമൊന്നരുൾചെയ്തു
നന്നു വിഭീഷണ! നിന്നുടെ ഹൃദയം
പൊന്നുപവിത്രം തവചരിതമെല്ലാം
സംപ്രതി മുന്നം രക്ഷകന്മാരിൽ
മുമ്പനിനക്കൊന്നായ് വരവേണം
സമ്പത്തനവധി മേലിൽ നിനക്കു
സമ്പാദിതമാമെന്നരുൾചെയ്തു
അംഭോജാലയനവിടെ മറഞ്ഞു
സംഭൃതബലനായ് രാവണനപ്പോൾ
വലമേറിമനസ്സിൽ മുഴുത്തു ചമഞ്ഞു
ഗംഭീരധ്വാനിയവിടെ മുഴക്കി
ഭൂതേശനുടെ വാഹനമാകും
കുംഭീശനുടെ നീണ്ടുതടിച്ചൊരു
തുമ്പിക്കൈയ്യു പിടിച്ചു വലിക്കാം
കൊമ്പുകൾനാലും ഝടിതിയൊടിക്കാം
അമ്പൊടുവില്ലും പലതുമെനിക്കൊരു
സംഭ്രമമിനിയൊട്ടുമേ ചതസി
ബലവാൻകെല്പുനമന്ന തുടങ്ങി
അപ്പൊഴുതിലമയുറക്കം തുടങ്ങി
തപ്പിത്തപ്പിവരുന്നതു കാണാം
അപ്പുറപൊള്ളുന്ന കണ്ണുകൾ കാണാ-
തെപ്പരിനല്ലകഴിപ്പുംതന്നെ

ഒട്ടേടത്തും വഴികാണാഞ്ഞതാൽ
കോട്ടിലവരും കുന്നുകളും
പെട്ടന്നവിടെ മറിഞ്ഞുവീണു-
ക്കൂട്ടുകളകപ്പെട്ടാനക്കൂട്ടും
പട്ടിണിയിട്ടുമ്പൊറുക്കണ്ണാത
പട്ടരിതെന്നു വരുത്തിയതാണ്ടു
യജ്ഞിയങ്ങളൊരഗ്നിഹോത്രികൾതന്നുടെ
ഉച്ചതയിലായാവശ്യനെയാട്ടിച്ചു
കപ്പക്കെപ്പുമതിൽഞ്ഞാണെന്നുടെ
കേട്ടൻറനാൽഭൂതകെട്ടവ-
നൊട്ടുസതീഗണമാലമണഞ്ഞി
പ്പെട്ടെന്നുടനാരുമറിഞ്ഞിട്ടു
പൊട്ടിപ്പുരിപിന്നോടൊന്നുപറിച്ചു
നാട്ടാരിച്ചു നടന്നു ഭടന്മാർ
പുഷ്ഠപനം പിരിയേണ്ടതുമപ്പോൾ
പുഷ്പോദ്യാനംതൊടുതൊടുവന്ന
എണ്ണയിനിക്കു ലഭിച്ചു മേ
ന്നതളിച്ചുളുള്ള കേട്ടവെള്ളം
നാരായണന്നൊരു പാരായണമതു
ചാരാത്തെപ്പാത മതിലരിച്ചു
ഇരാവതിയുടെ വേദാമവനൊടു
ചാരാനന്നവിധമോഷ്ടം വണ്ണം
എന്നതിനവിടെ ശേഷ്ഠമുതാഹ-
ത്തോന്നപകർന്നുമതാവണതരം
കൊള്ളാതന്നിവരും മാവിവർതാനും
കള്ളന്മാരെന്നുള്ളിൽ വന്ന
ഉള്ളിൽകപടതയുള്ളവരൊക്കെ-
ന്നെന്നുള്ളാലും പലവും പാച്ചുതരോ
ഭൂഷണമേറെ നിറച്ചീടുന്ന വി-
ഭീഷണനിയതിട്ടുള്ളതൊന്നാ
വിരവൊടുനിന്നുടെ ശ്രേഷ്ഠനാഞ്ഞോൻ
പുരമിതിയൊന്നു പരിച്ചുകൊടുക്കാം
മേവതയുള്ള നിനക്കും പിന്നെ
ദേവാലയപ്പുര പണിയിച്ചതരാം
അച്ചികളിപ്പാൻ തന്നെയിതാവദ-
ന്നച്ചികളിഞ്ഞിന വന്നായാമി
കണ്ടിതാരവമകന്നീടും മരേ-
കണ്ണനമാന്ന സന്താനംവേണ്ടാ

വേണ്ടതിനിക്കിഹ സാധിപ്പിപ്പാൻ
വേണം നമുക്കിനി മറ്റൊരു ബന്ധു
ഇത്തരമോരോ വാക്കു പറഞ്ഞവ-
രാശു വിളിച്ചു പറഞ്ഞു തുടങ്ങി.

പ്രഘസൻ വിരൂപാക്ഷൻ ധൂമ്രാക്ഷൻ മഹാ-
പാർശ്വൻ
സുമാലിപൂജാകാമൻ ദുർമ്മുഖൻ വജ്രമുഷ്ടി
മഹാപാർശ്വനത്തം കമ്പനകമ്പനനും
സംപ്രതി പ്രകുസ്തം കുംഭകൻ കുംഭാണ്ഡനും
താമ്രാക്ഷൻ താമ്രകേതുപിംഗലൻ കപിംഗലൻ
ഇംഗനാദൻ മേഘവർണ്ണൻ ഗംഭീരൻ പിന്നെ
ദുഷ്ടതപെരുകിനൊരക്ഷസപ്രധാനികൾ
തന്നുടെ പടയോടും വന്നിച്ചുതുടങ്ങിനാർ
ദുഷ്ടതപെരുകിന്ന രക്ഷസരാജൻതന്നെ.

ഇത്തരമോരോരോകൂട്ടിന്നനുവഴി
നക്തഞ്ചരരാരോടിയെത്തു
ചിത്തസുഖത്തൊടുനടിതിവണങ്ങി
ചീർത്തകുതൂഹലമവിടെ നിറഞ്ഞു
കാഴ്ചകളോരോന്നവകണ്ടുതുടങ്ങി
പച്ചരടതങ്ങൾപളുങ്കുംപണവും
കച്ചറികാസനിയോത്തലേങ്കൾ
കല്ലുകൾ പുടവകൾ മെത്തകൾമീതെ
ചെമ്പുകൾ ഉരുളികൾ കിണ്ടികിടാരം.
ചെമ്പുകുടങ്ങളുമമ്പതുകൂട്ടം
കമ്പിളിയോരോവകനല്ലകരിമ്പട
മമ്പതുലക്ഷം കംബളപടലം
വെറ്റക്കെട്ടുമടയ്ക്കാക്കുലയും
കറ്റകണക്കിനു പുകയിലകെട്ടും
മാറം പലവകനല്ലപഴങ്ങൾ
കോറിന്നോരോവകവന്നുതുടങ്ങി
നീളെയൊരുവടിയുടെയറ്റത്തും
വാഴക്കുലകെട്ടിത്തൂക്കി
കണ്ടാനിരോപകർത്താളിലെഴുത്തും
കൊണ്ടിങ്ങുവന്നു. കണ്ടും തൊഴുതും
കാച്ചിലുംചേനകിഴങ്ങുകൾമത്തൻ
ചെല്ലമിരണ്ടാംതേൻപാതിക്കൂട്ടം
അച്ചിങ്ങാപലചക്കകൾകുമ്പൻ
പച്ചക്കുലകൾപഴക്കുലയെന്നിവ

കാട്ടുകൾവച്ചും തെരുവുതെരുവും
കാട്ടുക്കാരെത്തുടരിയൊഴിച്ചും
പാട്ടാളക്കാരെയൊക്കക്കൂട്ടും
പാരിൽവരുമവകരമത്തിവരച്ചും
ചെട്ടികളവകവകപട്ടാണികളും
മട്ടകലത്തിന്നാനകൾ കതിരകൾ
പെട്ടികൾപെട്ടകമൊക്കെയൊപ്പി-
ച്ചുവരിയെണ്ണിയവണ്ണങ്ങളിരുന്ന
കതിരപ്പൂവുകളെണ്ണിക്കൂട്ടും
പൊതിയെച്ചുതനിരത്തുമിഴങ്ങി
ചമ്മരപ്പുടയിളകിടന്നട-
നതിരേകപലവിലാസമുറച്ചു
മാട്ടുമാതംപോർശപലവന്മാർ
കോട്ടകന്നൊരുതോളികളും
വാട്ടമകന്നൊരുസേനാപതികളും
മുട്ടിയവാളുംപരിശയുമായി
കുട്ടിവിളിച്ചുകൂട്ടരെക്കണ്ടവർ
പാട്ടിൽനടന്നമകമ്പടികൂടി
എട്ടുദിഗന്തവുമൊട്ടുമുഴങ്ങി
പൊരുമിതെന്നുടപാരലോരന്തം
ചട്ടമിതെല്ലാംകൂട്ടിപ്പതിപാരം
ശുദ്ധമരാംമന്ത്രികൾമാർ
പാരതന്ത്രവാൻമെയ്പൂണ്ടതിനാൽ
മുത്തംപൊരുന്നിന്നുവണങ്ങി
ചെമ്പിച്ചീടിനതലമുടിയോടും
വമ്പിച്ചീടിനദംഷ്ട്രികളോടും
ലംബിച്ചീടിനകുടവയറോടും
ജൃംഭിച്ചീടിനകരവരമോടും
വൻപനതായദശാസ്യൻതന്റെ
മുമ്പിൽചെന്നവരാദരവോടും
കമ്പിട്ടുപൊരുന്നില്ലുടനാരം
സമ്പ്രതികളുമൊരുമിച്ചുദശാസ്യൻ
ഗംഭീരംപൂണ്ടൊന്നരുൾചെയ്തു
ശക്തികൾകൊണ്ടികളെല്ലാമെന്തെ
ലങ്കയടക്കിവസിച്ചീടുന്നൊരു
ശങ്കരസഖിയാമിളവിലതനയൻ
സങ്കടമെല്ലാംകൊണ്ടെങ്ങളുമിന്ന

നിങ്ങളിലൊരുവനുമുണ്ടായില്ല
ഏകിൽനൃപസഹായിപ്പാനൊരു
രാക്ഷസപുത്രിൽതാനന്നില്ലാ
പക്ഷമവന്നെന്തെന്നും ലോകമ-
രക്ഷസാകിയനമ്മുടെബലവും
മന്ത്രികളാകിയനിങ്ങടെനല്ലൊരു
മന്ത്രഗുണങ്ങളുമുപദേശങ്ങളും
മറന്നിട്ടുവിടകെയുമല്ലെന്നാൽപുന-
രൊന്നിനുമില്ലനമുക്കൊരുബന്ധം
നെറ്റിപ്പാരംതാഴ്ത്തിപ്രഹസ്തൻചൊന്നാൻ
കല്പനപലവുമരുളായിച്ചില്ല
കല്പിപ്പാനൊരുകുറവില്ലാത്തോൻ
കല്പനകാര്യാദികമതില്ലിതും
ആനമെലിച്ചുപരന്നൊരുത്തൻ
ക്രന്ദിനമതുപ്പാനെളുതോ
അന്നൊന്നിട്ടപറപ്പിച്ചവനൊരു
മാനിയതിൻകീഴുണ്ടായില്ല
അടിയങ്ങളുമിതുവാസ്തുമെന്നൊരു
മടികൊണ്ടുകഴിപ്പവനു
പഴവാനെല്ലാതനായകനില്ലാ-
ഞ്ഞടികാര്യമുംപെരുമതിയുമില്ലാ
നാണംകെട്ടുവസിപ്പതിനേക്കാൾ
പ്രാണൻകളകയൊരുസ്സുകില്ല
ആണായ്പിറന്നതുകഴിവുണ്ടോ-
ലാണന്നിശാചരവംശമഹാഭാഗ
ദർപ്പത്തിനുവളരെയുണ്ടതിന്
നിന്തിരുവടിയുടെകല്പനകൾപ്പോൾ
അന്തമില്ലടിയങ്ങൾക്കെന്നതു
പിന്നെയിലായത്രുമായിച്ചതുക
ളങ്ങിനെയൊരുവകരാക്ഷസവൃന്ദം
[illegible] ഗിതമാശുപറഞ്ഞുകൊണ്ടു
തിങ്ങിനപടയുംസേനാവരത്തോ-
ടൊക്കകരുത്തനായാനവിരൻ
കരവും ചുരികകളുത്തിലകൾകട
ചന്തത്തിൽപലവില്ലുംശരവും
ചന്തമിയന്നൊരുശക്തികൾ ചാപം
ചെന്തീക്കനൽ ചിതറുംമുസലാദികൾ
കൈക്കൊണ്ടുമുതിർത്തുനടന്ന
ഉത്സവമെന്നൊരുമൊരെക്കൈയിലേന്തി

ചെമ്പാവമ്പാതെച്ചമെക്കുറ്റി
വമ്പടവാപലതപ്പെതകിടും
കൊമ്പും കുഴലും താളം മേളം
വമ്പൊരുമ്പാതുമകിരീടവുമിട്ടും
കങ്കിളക്കിളിലൂടെ
കൊമ്പുകളൊക്കെയടിച്ചുതകർത്തു
ഉടനെ ചെന്നുപടിച്ചുതള്ളി
ഒട്ടുകളെചെന്നുപിടിച്ചുവലിച്ചും
കതിർകതിരകൾകളെന്നുകൊത്തി
യന്നിലെച്ചാടിമെത്താരംപൊടിപടലംകൊ-
ണ്ടതിവിസ്താരംമൂടമെലിഞ്ഞിട്ടും
കതിരവനെപ്പോക്കാന്തികാണ്മം
നാലേനിയിലുള്ളൊരിക്കൂറിനൊന്നു
ഞ്ഞെരിച്ചുതന്നിനെ മന്ദം ചൊല്ലി
ശങ്കവെടിഞ്ഞവരംബരമാർഗ്ഗ
ശങ്കാഹീനതയാപ്പൊതുവായി
ലങ്കാപുരമുടനിങ്കലടൈന്നു
സംഭ്രമമാണ്ടിവിളിച്ചുപറഞ്ഞാൻ
ലങ്കാനായകനായൊരു രാവ-
ണനുടെ ചരനായവനങ്ങനെ
യൊരു കാര്യം തന്നുടെ പടയും
തൽക്ഷണമിങ്ങു പുറപ്പെട്ടാലും
യുദ്ധം ചെയ്‌വാനെന്തെങ്കിലു
മെഴുവതുമിവകൾ കാട്ടീടാതെ
യുദ്ധത്തിനെയുതവനെയുമിവനെയു-
മെത്തിച്ചുണ്ണുന്നെക്കാരുടനെ
ലങ്കയിലിന്നിയുമിരിക്കാതെന്നാൽ
ശങ്കമാറ്റിയിവനൊന്നിട്ടൊരു
ആരെൻറവിടെയിരിക്കുന്നവനോ
തീരമെന്ത്രമത്തെന്നറിയേണം
ചേരയുള്ളവനിവിടെവരുമ്പോൾ
ചോരന്മാരെപ്പോലെയിരിക്കാം
തന്നുടെകയ്യിലെന്തുവച്ചാ-
ലൊന്നുംവെളിയെസഹ്യതയില്ല
തന്നിൽമികച്ചവരെപ്പിണങ്ങി-
ത്തന്നൊരുമാനമൊരുചെയ്യുന്ന
കശ്മലരാകിയരാക്ഷസർതന്നെ
ദുശ്ശീലന്മാരാകിന്ന രക്ഷകർകള്

വൈശ്രവണൻപുരമെല്ലാംപിന്നെത്തി-
ട്ടാക്രമണത്തിനുതുനിഞ്ഞുതുടങ്ങി
നിധികൾകക്കിപ്പൂഴികളിലെയ്ക്കു
നിധിവിഭവങ്ങളെയൊക്കെയുമങ്ങനെ
കനകകളെല്ലാമെടുത്തിട്ടുവഴി
വിതറിയൊക്കെപ്പിടിച്ചുതുടങ്ങി
സുന്ദരിമാരാമണിമാളികമേൽ
മന്ദിരമന്തരസിക്കുന്നേരം
വന്നൊരുനാരാനന്ദകുത്തി-
ച്ചിട്ടുവലിച്ചുപാഞ്ഞുതുടങ്ങി
കൈകാൽക്കളപ്പിടിച്ചുകളെല്ലാ
കിങ്കരമക്കളവരെയങ്ങനെ
തോഴികളുടെ വകതാഴ്ത്തായി
പോഴികളെത്തിരപാകുന്നെന്നും
താലികളെന്നും മാലകളെന്നും
ശീലത്തലപലതുമപ്പോയി
സുന്ദരിമാർക്കാരമേലെഴുത്താൽ
നമ്മുടെയാളെക്കാണ്മാനില്ല
പടവരവെന്നുരകർക്കെന്നേരം
തട്ടിയെടുക്കുമക്കാരൻ
ഇടയിൽകള്ളന്മാരകളും
മറിയിന്നപ്പിടിഞ്ഞാൽ ...
തടിയനിതിപ്പോളൊക്കെമാറ്റി
പിടിപിടിയിന്നിത്തനെതിരിച്ചു
തട്ടാംഗതനെന്നൊരുത്തനവിടെ
ദ്രുതപ്പെടനിന്നപ്പാൻകൊള്ളാം
ഇമ്പമൊടെയവകക്കൂട്ടർകാവൽക്കാർ
തുമ്പിയിൽവെച്ചുന്നവനാൽത്താരകർ
വമ്പടവാളുകൾക്കെന്നേരം
നമ്പുകാരംപിമ്പിൽകണ്ടാൽ
അക്കഥചിലതുപറഞ്ഞീടിൽപ്പുന-
രിക്കഥപറവാൻനേരംപോരാ
നിരക്കപ്പെട്ടത്തുകൊണ്ടിവ
യക്ഷന്മാരൊടുന്നു തുടങ്ങി
രാക്ഷസരാതമ്മിൽ തുടങ്ങി
യക്ഷിണിമാർക്കിളക്കമില്ല
രാക്ഷസർവന്നുപിടിച്ചുപറ്റുകെ
ഭക്ഷിച്ചിടുമെന്നോർത്തിട്ടെന്നും

ക്ഷേപിപ്പാനങ്ങൊരുങ്ങുകൾ പോയി
തൽക്ഷണമഞ്ജസാ കൊണ്ടിങ്ങു പോന്നു
ഭക്ഷിക്കണമങ്ങളിൽ വേണം
പക്ഷംപെരുത്തിനപോലിവരെല്ലാം
കണ്ണിനാനന്ദമുളവാകുമതിലുമത്
കണ്ടിൽ പാരം മാനിനിമാരെ
തൊണ്ണൂറാമാകണവന്മാരെ
ക്കൊണ്ടെന്തൊരന്തരം ഫലമില്ലറിവിൻ
കണ്ടിട്ടുള്ളവരെന്നോർക്കവരു-
മുണ്ടാകയുമില്ലെന്നറിയേണം
പണ്ടവരവിടെത്തന്നെയിരുന്നു
കണ്ടാൽമതിയെന്നിട്ടുകിടന്നു
ഉണ്ടൽപിടിച്ചിവരെന്തിട്ടൊന്നു
കണ്ടിട്ടെന്തിവനുള്ളതുമിപ്പോൾ
ഈവണ്ണംപലമാതിരി പലവിധി
ഭുവനവാസവരുൾക്കുട്ടുന്നേരം
ദേവകളെല്ലാം കൂത്തിപ്പലവഴി
ഭവനമതെല്ലാമെങ്ങിനെയാം
നിത്യവിലെവരൊവരെല്ലാം
പുഷ്കരമായവിമാനത്തിങ്കൽ
തല്ലുംകൂട്ടേയുമപേക്ഷിച്ചോരെ
എപ്പോഴുമിളതങ്ങളകമേറി
ഉന്മേഷമകെട്ടിന്നലവെ
ട്ടോരവഴിമിണ്ടിനടന്നുതുടങ്ങി
യക്ഷന്മാർ ചിലർ
കക്ഷന്തന്നിലൊരുത്തൻ
ലങ്കാനഗരമുപേക്ഷിച്ചങ്ങിനെ
സങ്കടമോടുമനേകം
ശങ്കകളെന്നെച്ചൊന്നങ്ങുവണങ്ങി
തൽകൃപകൊണ്ടുലങ്കിച്ചോരാ-
ളകാപുരമെന്നവിടെച്ചെന്നാ-
ങ്ങിളകാതങ്ങുസുഖിച്ചുവസിച്ചു
അളവില്ലാതുള്ളൊരു
വളരെക്കരതോരുമിയന്നരസിച്ചാർ
ദശാനനൻ പുനരനേകയോജന
വിശാലമന്ദിരമകളും പൂക്കാ
ശോകനോട്ടമതിനിരന്നുമേവിന
അശോകവിശേഷവുമവൻ ലഭിച്ചു

സിതചാരപ്പടകമന്ദമമന്ദിര-
മന്ദേമനയോടു
...

നാടകശാലകൾ പാഠകശാലകൾ
മാൽപ്പുരവരമാതൃകപരിപ്പുര
വാടകളീറികളുമെന്നിവ കാണ്മാൻ
മലകൾ പാലകൾ മാലപ്പുരയും
പാലപ്പാതിലുമേടപ്പുരയും
വെണ്മതിമാടം പാകശാല-
കളുപ്പിവാടികളും കണ്ടളവിൽ
കാകമവാടികൾ പൂങ്കാവുകളും
പൽക്കരസ്ഥാനത്തിൽ വിളങ്ങീടുന്നൊരു
വെള്ളക്കൊട്ടാരം പൊന്മാടവും
ഇങ്ങിനെ പലതരം കാണ്ടങ്ങനെ
പട്ടികളാമ്പികമേറിട്ടങ്ങു-
നല്ലമഴിയൊടു സുഖിച്ചു വസിച്ചു.

രാവണോത്ഭവം ഓട്ടൻതുള്ളൽ സമാപ്തം.

ബാലിവിജയം.

ഓട്ടൻ തുള്ളൽ.

രാത്രിഞ്ചരകുലപുംഗവനാം ദശ-
വക്ത്രൻ തന്റെ ലങ്കാനഗരേ
മിത്രജനങ്ങളുമവരുടെ പല ക-
ളത്രങ്ങളുമായതിസുഖമോടെ
അത്ര പരാക്രമി പംക്തിമുഖൻ ശത-
പത്രാസനനോടു വരവും വാങ്ങി
ശത്രുജനപ്പോരുകളെ വെടിഞ്ഞു വി-
ചിത്രം വാണരുളീടും കാലം
സത്വരമൊരു നാരദമുനി ലങ്കയിൽ
ഉത്തമനെന്നുള്ളതിസഖിതാനി
ചെപ്പുപുണർന്ന ശോഭനവദനൻ
നാരദമാമുനി വന്നുപിറ്റേന്നാൾ
ചെപ്പുകൊടുത്തു കരതലകൊണ്ടഥ
ചിത്തസുഖേന പറഞ്ഞുതുടങ്ങി:—
പുത്ര സമർത്ഥനാകുന്ന വാക്ക-
ർണ്യേശ്വരരിതുകേൾക്കണമധുനാ
കീർത്തിപെരുത്തൊരു നിന്റെ കരബല
പൂർത്തിയെപ്പുകഴ്ത്തിനൊരുവനുമില്ല
തീർത്തുകളയുമിന്നിഹ നമ്മൊടു
നേർത്തുവരുന്നവരൊക്കെയുമെന്നും
ഓർത്താലൊരു വിചിത്രമെന്നുമതെ
പൃഥ്വീപതികളെ വാർത്തകളറിവർ
തീർത്തുകളഞ്ഞേതേവന്മാരിൽ നിന്നഥ
ശത്രുഭയമിനിയില്ലിതു നൂനം
പാർത്താലതിലൊരു ഭീരുവൊരാളും
പാർത്താലൊരുസുഖമില്ലതുമൂല-
നാൽത്തലയെൻ ദേവികൾക്കെല്ലാം
തീർത്തവുമകലെ നടന്നീടുന്നു
മത്തഗജങ്ങടെ കണ്ണുകൾ കൊണ്ടും
മത്തയിലങ്ങ് ചന്ദനവും
കത്തിയെരിയും കിഴങ്ങുകൾ കൊണ്ടും
നിത്യതയങ്ങു കഴിച്ചുനടക്കം
പാർവ്വതിതനയന്മാരവരുന്നി-
ലാത്തിപിടിച്ചു വരുന്നാകിൽ
പാർത്തിരിയാത പലൊത്തുപരിച്ചു-
ക്കാർത്തികരിങ്കുലമിഗമിക്കും
എന്നതുകൊണ്ടിഹ നമ്മുടെ നേരേ
നിന്നു പിണങ്ങുന്നവരുടെ ചുതാക്കാം
ഇന്ദ്രാദികളെക്കൂടെ ജയിക്കണ-
മെന്നൊരു മോഹമെനിക്കെന്നുള്ളിൽ
വന്നാലുംനീയെന്തെന്നാരുമ-
ന്നിത്തുസാധിച്ചീടുകവേണം
എന്നാലുമകനൊരുതിരുന്നപ്പോ-
ളിന്നവിരഞ്ചിച്ചീടുകയത്രേ

വൃന്ദാരകപതിതന്നെജയിച്ചും
മന്ദാരാദിമരങ്ങളശേഷം
മന്നാഴിയാതെ പറിച്ചിങ്ങു കൊ-
മന്ദിരമെന്നതിലുളവാക്കണം
നന്ദനവനമിന്നവനിതലമതു
നന്ദനമാക്കിയതെന്നവരെണ്ണം
എന്നതിന്നിതവിളംബനമരുതേ!
മന്ദതയുണ്ടാമരുതരുതേ!
പണ്ടൊരുനാളഥ രാവണനെ-
ക്കൊണ്ടിഹ നമ്മുടെ വംശോത്ഭവനാം
കണ്ണൂരങ്ങാം മാലിനിതൻ ചര
കണ്ടത്തുടതിരുമുറിപ്പിച്ചീടിനൊ-
ണ്ടർക്കകുലേശനൊനാകാൽതപ്പം
മണ്ടിച്ചീടണമത്രയുമല്ലതി
കണ്ഠനെയങ്ങുപിടിച്ചഥകെട്ടി-
ക്കൊണ്ടിഹപോരണമിപ്പുരിതന്നിൽ
തുംഗപരാക്രമനായവനാരോ
സംഗരസീമനി നിന്നമർ ചെയ്യും-
നെങ്ങും സുരവരനാളാകില്ലാ
സംഗതിയൊന്നതു ബന്ധിപ്പാനും
മംഗലമേലും നമ്മുടെ നാട്ടിൽ
ചങ്ങലകൊണ്ടിഹ പൂട്ടിയുറക്കി
തുംഗമതായൊരു തുറുങ്കിലിട്ടില-
നങ്ങാതെകിടത്തീടണമവനെ;
ഇങ്ങിനെയുള്ള പിതാവിൻവചനം
തിങ്ങിയമോദമൊടുകേട്ടപ്പോൾ
മംഗികലൻ പിതാവിനെയങ്ങുവ-
ണങ്ങിക്കൊണ്ടവനിദമുരചെയ്തു

പങ്ക്തികണ്ഠ ഹേ ജനകവരൻപുന-
രെന്തിനിതുവിധമേപ്പറയുന്നു
ചിന്തിതങ്ങളശിലങ്ങളുമേതുകൊ-
ണ്ടേതുവിധം സാധിച്ചീടാം
എന്തുണ്ടധികമിന്നാമമദിയത
ബന്ധനത്തിന നശക്തനിന്നപ്പോൾ
സിന്ധുരമുഖനാകുമിന്ദ്രനെ
ബന്ധുരപാലിമന്നാരംവാദം
സന്തതംവെച്ചിരാമ്പുജയുഗളം
ചിന്തചെയ്തൻ സിന്ധുവരാതെ

ചന്തമൊടുമുഗസേവിച്ചീടുമദിയന്ന
ചിന്തിതം സഫലമെന്നറിക
വൃത്രവൈരിയെ ജയിച്ചഥ ബന്ധി-
ച്ചുത്തമമാകിയ പത്തനമീതിൽ
[illegible]
ഗാത്രനാൽ പൊരുവതിന്നുറുക്കി-
ട്ടുടലോലകനാക്കിക്കളിപ്പാൻ
പാത്രമാകിയൊരു പാവകനേകെ
കന്ദപിൽപുരുസുരപതിപ്പിപ്പേരെ
ചിത്രമാകിയൊരു ഇന്ദ്രരക്കൂട്ടി-
ച്ചീർത്തകോപമൊരു ചന്തിമെഗാ-
ലെത്രയുമേറ്റുപരാക്രമിയാമൽ-
വക്ത്രരാക്ഷസകവേന്ദ്രാ! മയാന
പുത്രനല്ലയിയെന്നവരേണം
ശത്രുക്കൾനാസമക്ഷിനാരാമെൻ
ശക്തിയിന്നിയതൊപ്പതിനെന്തെവൻ
പാർത്തലത്തിലുമതിർത്ത്യപുരത്തിലു-
മൊത്തുകാൺകിലില്ല നാസ്തിപിതാവേ!
തത്ത്വചന്നമറിയാതരിയൻശത-
പത്രനേത്രനതെ സൊന്തനാകിയ
ഗാത്രവൈരിയെക്കൊണ്ടിഹ വന്നു ഭ-
ന്നത്ര വച്ചു തൊഴുവൻ തവ മുമ്പിൽ.

ഏവം പറഞ്ഞ മേഘനാദൻറവാക്കുകേട്ട
രാവണൻ തെളിഞ്ഞു മകന്റെ ശിരസ്സിൽ ചൊല്ലു
ള്ളതിനിൽവാക്കുകേട്ട നന്നായി പ്രസാദിച്ചുടൻ
വന്നാലുമരികെയെൻനന്ദനമേഘനാദ [ൻ
രാക്ഷസരെന്നാകിലോ ത്രക്ഷതവേണ്ടരാരം
രക്ഷനാംവോകൽസ്വിക്ഷത്രക്ഷതരാവം
ഇക്ഷണം പാകനാമിന്നിപ്പുരിതന്നിൽനിന്നു
ശിക്ഷിപ്പാനൊരായിരമക്ഷികളുള്ളവനെ
ഇതംപറഞ്ഞുകൊണ്ടു നക്തഞ്ചരാധിനാഥൻ
സന്തോഷം പൂണ്ടുപെട്ടുപുത്രനന്തരമായി
സ്വത്രാമാവിരിക്കുന്ന പട്ടണത്തിൽ ചെന്നു
വൃത്രവൈരിയോടായിട്ടിത്തരമുരചെയ്തു:—

രേരേ! ചപല! വലാരേ! നീ മമ
മന്ദമതിന്നിഹ പൊരുതുകസമരേ
വീരമാൻക്ഷമാനൻ നീയിഹ
പോരിനെന്നുള്ളതുമുകളെ വെടിഞ്ഞീ

നാരീമണികളെ നൃത്തവിധിനടത്തും
മാരക്രീഡാതൽപരനായി
ക്രീഡിക്കുന്നോരു നിന്നുടെ ശൗര്യത്തിൽ
താഡിക്കും പുനരന്യരുമല്ലാതെ
മോടിക്കും പുനരവിടെന്നായിവ
ഓടിക്കുംകറവാളുമവിക്കും
താടിക്കാരത്തപ്പിറപ്പമ്പിരി
പാടിക്കുന്നോരു നമ്മുടെനാമം
കൂടിക്കൊണ്ടിക്കുന്നോരസുരരെയും
പേടിക്കാതിന്നൊരുവനുമില്ലാ
ശക്രനതാകിയ നീ പണ്ടൊരുനാൾ
ചക്രായുധനെക്കൊണ്ടിവനുടെ
വിക്രമിയാകിയ മാലിയെ വഴിയിൽ
ചക്രംകൊണ്ടുവധിപ്പിച്ചില്ലേ?
ഒരെൾമരണ്ടുനിശാചരനമ-
മാൽക്കരയെയൊപ്പരയായികളായി-
ട്ടക്കരമന്നിഹ പാതാളത്തിൽ
പുക്കുസുഖിച്ചുമരിച്ചുവസിച്ചു
അത്രസുമാലിനിശാചരപുംഗവ
പുത്രിയതാകിയ കൈകസി തന്നുടെ
പുത്രനതാമൊരുവൻ നിന്നുടെ
ശത്രുവതെന്നു ധരിച്ചീടേണം
മിത്രജനങ്ങടെ പത്തനമാകെയൊ-
ത്തൊന്നു നഗരികരിയിക്കിട
പത്തിരുപതുകരമുണ്ടുമുഖിയാ
ചിത്രതരമീവണ്ണമകലമതോ!
ഈവകവിക്രമമുള്ളവനുക്കി
ദേവകളും പുനരൊരിയല്ലാ
പാകനിഷൂദന നിന്നുടെ ജയ
പാകംവരുവാനുള്ളുപരമം
നാകാധിപനാം നിന്നെസ്സമരേ
ശോകംകലരാക്കീടുവനിപ്പോൾ
ലോകമൂന്നിലുമുള്ളജനങ്ങളി-
ലേകൻപോലുമൊരുത്തനൊരുത്തനാൽ
പാകാരാതികളാരുമവൻ പോലും
പോരുകയില്ലിതു ബോധിച്ചാലും
വൈകാരികളെന്നാരുപോരി
വന്നാലുമതിനിതിപുകലകിലോ

ഇത്ഥം ചൊല്ലിക്കൊണ്ടിന്നൊരു മഹാവചനങ്ങടെ
സവിലാസമറിഞ്ഞൊരു നൃപസുത്രാമ സ്ഥലനാം
ബുധവിരവുറച്ചുമാർബുധവിരവുണ്ടന്നെ
ബുധവിലസിതകാലം ചൊല്ലിക്കൊണ്ടുടൻ
സൃഷ്ടിയാളിൻപ്രാഥമികമായതന്നാദിപ്പുറം
മുഖാംബുജനായ്‌വന്നവരംവിളിക്കുന്ന
സന്ദ്രവേലകിലും ചിലവസ്തുതാക്കണമെന്നും
ചിത്തത്തിലുറച്ചുതൻമത്തഗജമേറി
തന്ത്രമന്ത്രാദികർമ്മസമസ്തകരസ്ഥമാക്കി-
ട്ടത്തിന്നുവരുമെന്നൊരു മത്സ്യമ്പുനരത്താരെത്ര
യാത്രതുടങ്ങിയരുമൊന്നാരിവൻമാം-
വക്ത്രമേറുന്നിൽ പന്നിട്ടിയമരമെത്രപ്പിള്ള

രാക്ഷസകീടനിരക്ഷരിരസന
സ്രാക്ഷൻതന്നെ ജയിക്കാമെന്നോ
പക്ഷമതെന്നാകിലയൊന്നപ-
രീക്ഷിച്ചീടാമിപ്പോൾത്തന്നെ
ആക്ഷേപാദികൾകൊണ്ടുനിനക്കപ-
രോക്ഷകിഫലമിന്നിവനുടെ
രക്ഷയെല്ലാമറിയാമിനിയുമൊ-
രക്ഷരമുരചെയ്യുന്നാലുടനെ
മോക്ഷാപേക്ഷികളായജനത്തെ
ശിക്ഷിച്ചുംകൊണ്ടുവികർമ്മനിരത
കക്ഷികറിച്ചുനടക്കും നിന്നുടെ
ദുഷ്കൃതമെല്ലാമതിമതികമതോ!
യക്ഷാധിപനെ ജയിക്കുകകൊണ്ടും
ദൃക്ഷാ ചലമതിളക്കുകകൊണ്ടും
രക്ഷകനെന്നാരെല്ലാമതവകർ
പാക്ഷ ഇവിടെക്കളയുന്നൊരു
രാക്ഷസരിൽ ചിലരിക്കണനവധി
കക്ഷ്യകനമനിക്ഷിതിതന്നിൽ
രക്ഷതയേറ്റംവന്നാലവരെ
ശിക്ഷിപ്പതിനൊരപേക്ഷയുമില്ലാ.

ഇത്ഥം പറഞ്ഞുതത്രയുദ്ധം തുടങ്ങിയപ്പോൾ-
ശത്രുവുംരാവണനുമൊത്തുയുംമഹാഘോരം
അസ്ത്രശസ്ത്രങ്ങളാകെക്കൊള്ളുതിരികളെല്ലാം
വീശിവിതച്ചുതമ്മിൽനേരിട്ടുപിന്നെയുമവർ
അസ്ത്രവിളിച്ചുപാരംപൊരുതുള്ളപംക്തികളായി
പത്തുകൈകളിൽവില്ലുമെടുത്തു ദശമുഖനവനി

ഞൊട്ടുള്ള സംശയമെന്നിയെ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ചമഞ്ഞുതന്നു
ഇതി [illegible] ച്ചും
ചമ [illegible] ച്ചും
വി [illegible] ച്ചും
എ [illegible] ച്ചും
[illegible]
[illegible] കളില്ല
കല [illegible] [കളും
ഇലനിയ [illegible] കലങ്ങി
പല [illegible] ങ്ങി
ബലമതിയു [illegible] ങ്ങി
കലഹിച്ചുപറഞ്ഞിട്ടു [illegible]
ബലമേറിയ ബലവാൻ [illegible]
[illegible] പതിവുകളൊന്നും [വരൻ
പെരുതിരുമ [illegible] കളെന്നും
കരുതരുതി [illegible] ന്നും
പൊരുതിടുക [illegible] നാം
ഇനി [illegible] നമ്മുടെ
[illegible]
പലവാക്കുകളിങ്ങുരുത്തു
നലമോടെ [illegible] ത്തു
വലശാസനനന്ദനനായിട്ടുള്ള
കലഹാതിനിനക്കുമുള്ള
തലപൊട്ടുപറത്തിട്ടു [illegible]
അതിനിന്റെ [illegible]
ശതമഖഗിരമിങ്ങിനെ കേട്ടു
ദശമുഖനപനാണംകെട്ടു
ദശമുഖനതി [illegible] ട്ടു
നിശിചരനഥനൊഴിവിട്ടു
അളകാന്തകനാകിയ ദശമുഖനതി
വാടിയും [illegible] കയും.
ഇങ്ങിനെയുള്ളൊരു [illegible]
സംഗരസീമനി ബാലി മടങ്ങി
കിഷ്കിന്ധസഭയെ [illegible]
[illegible] ന്നേരം
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
ഏകനായി [illegible]
നാകനാഥനെ [illegible]
പാകവൈരി [illegible]
പാക [illegible]
[illegible]
തൽക്ഷണമി [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] പുത്രൻ
[illegible] കൊണ്ടരി-
[illegible]
[illegible]
[illegible]
വിക്രമമുള്ള [illegible]
വിക്രമനാകിന [illegible]
[illegible]
പുത്രനെ [illegible]
[illegible]
[illegible]
വത്സജയ [illegible]
വത്സരമ [illegible]
മത്സരമുള്ള [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
മത്സ [illegible] എന്നാൽ
[illegible]
[illegible]
വത്സ [illegible]
ഇന്ദ്രനെ [illegible]
നന്ദന [illegible] ബാലിക്കെന്നും

ഇന്നിവരുടെ കപടത്തൊഴിക്കുവാൻ-
[illegible] ഒട്ടുമില്ല.

മുന്നമെ [illegible]
[illegible]
[illegible] വാസുകിയിവിടെ
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
ദിവ്യങ്ങളതായുള്ള [illegible]
ദ്രവ്യങ്ങളുമന്നായിട്ടുളവായി
[illegible]
ദിവ്യനതായിവനിങ്ങനെ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
കണ്ണം [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
കണ്ണുള്ളവരിവരെന്നുകരുതേണ്ട
എന്നതിലൊന്നുമതിശ്ശയിത്തിന
തന്നില്ലന്നവനിത്തിരിപോലും
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
ഇന്ദ്രൻ [illegible] ചെയ്തിട്ടില്ല-
[illegible]
[illegible]
[illegible]
എന്നിവയൊക്കെ വിപരീതങ്ങളും-
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
ഇതി വിവിധമൊഴികൾ നിജ സുതനോടുര-
ചെയ്തുകൊ
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

കനകധാമങ്ങളിലുമനവധി [illegible]
കല്പവൃക്ഷാദിയും [illegible]
[illegible] കണ്ടതാര
[illegible] പാർത്തിടിനാൻ
[illegible]
[illegible].

[illegible]
[illegible]
സുത്രാമാവിനെ ബന്ധിച്ചും കൊ-
ണ്ടു [illegible] തുടങ്ങി
[illegible]-
ങ്ങളുവിളിച്ചു കരഞ്ഞുതുടങ്ങി
രാത്രിഞ്ചരപതിതാനും തന്റെ
പുത്രനെയുമ്മ വെച്ചുതുടങ്ങി
ഗോത്രാരാതിയുമാശ്രമവാസികളെ
[illegible]
നേത്രങ്ങളിൽ നിന്നശ്രുജലങ്ങളെ
വാർത്തുകൊണ്ടവിടത്തിലിരുന്നു
വിസ്തൃതമായ [illegible]
[illegible]
[illegible]
പൃഥ്വീ [illegible]
[illegible]-
[illegible] പുത്രസമേതൻ
സംക്രന്ദനനെക്കെട്ടിക്കൊണ്ടഥ
ലങ്കാപുരിയിൽ ചെന്നുകടന്നു
[illegible] സുരപതിതന്നെ
[illegible]
ശൃംഖലകൊണ്ടു തളച്ചുകൊണ്ടായ്
കിങ്കരവരരെ വിളിച്ചുചൊല്ലി
[illegible]-
[illegible] കല്പനയുംകേ-
ട്ടഭ്യാഗമിച്ചു പുറപ്പെട്ടഥ
[illegible]
[illegible]-
[illegible]
[illegible]-
[illegible]

വാനവധൂജനങ്ങളവരെല്ലാം
[illegible]
[illegible]-
[illegible]
[illegible] പ്രീതികലർന്നി-
[illegible]
[illegible]-
[illegible] വസിച്ചു.

[illegible]
[illegible] കഠിനമെന്നേ
ഗാത്രങ്ങളെല്ലാം [illegible]
[illegible] കിടന്നവനോരോന്നോർത്തു കഴിക്കുന്നു
[illegible]
[illegible]
സ്നാനവുമില്ല ജലപാനവുമില്ലാകയും
[illegible]-
[illegible]
[illegible]
[illegible]-
[illegible]
[illegible]
[illegible] -
[illegible]

[illegible]-
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] കിടക്കുന്ന
[illegible] -
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

നിന്തിരുവടിയുടെ കല്പനയെന്നാൽ

[illegible]

പദം. [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] പുണ്യങ്ങൾക്കാധാരമായിതെല്ലാം.

[illegible]
[illegible]?
[illegible]
[illegible]?
വൃത്രാരിയുടെ ചരിത്രം വിചിത്രം
ശ്രോത്രഗതങ്ങളതല്ല സുമതേ
എത്രസമർത്ഥനതാകുമവനുടെ
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]?
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

സ്വാതന്ത്ര്യം [illegible]

[illegible]

ഇത്ഥം [illegible] പരാക്രമമുള്ളൊരു
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
ഇതിനെ ചെയ്യുമ്പോളവനോ-
ടിത്ഥം കിമപി പറഞ്ഞു മുനീന്ദ്രൻ
[illegible]
[illegible]
[illegible]
ചിന്തിക്കാതെ പറഞ്ഞീടുന്ന
[illegible]
[illegible]
രാക്ഷസരൊന്നൊടുക്കണമെന്നതി-
[illegible]
ആയുധപാണികളായിട്ടവരതി
[illegible]
[illegible] പുനരട-
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
വില്ലുംവേണം ശരവുംവേണം
വില്ലാളികളിവരതുംവേണം
നല്ലപരാക്രമമുള്ളവനാണെ
[illegible]

കീശനൊരേടത്തുനോക്കുമാറായതു
പാദമൊന്നുയർത്തിപ്പിടിക്കേണം
കാലിന്റെ പാലകൾ ചിലർ പിടിക്കുന്നവ-
രംഗുലികൾ ചിലർ പിടിച്ചുകൊണ്ടും
തായരെ നോക്കിപ്പുനരങ്ങാനനെ
കയ്യമതിന്നുപിടിക്കുന്നു ചിലരെ—
പായമെന്താണന്നതിനാൽ [illegible] –
[illegible]
അല്ലാതെ കണ്ടവാനരന്മാരെ
എല്ലാവരെയുമിട്ടുകൊണ്ടവനന്നത്
ഒപ്പുകല്പാണങ്ങൾ കൊണ്ടാൽ
പല്ലുമിളിച്ചുള്ളോരവൾ കൊണ്ടി
ഞെട്ടുമൊരുസിദ്ധ്വരതമായതി
ചെയ്യുമ്പോഴേയുമില്ലതിന്നൊട്ടും
ചൊല്ലാംപിന്നെയവനാരാഭൃത്യങ്ങ-
ളെല്ലാമിന്നിവരെപ്പോലെ തന്നെ.
ഇത്തരമുരചെയ്താനുമുനിയുടെ
യുക്തികൾകേട്ടൊരാസ്ഥൻ
സത്വരമൊരുമരത്തിലേറിനിന്നത്തസൂര-
ത്തൊട്ടുകേറി
നരമൂന്നിവിരിനെയഷ്ടംപൊഴുതാളവരനൊപ്പ
ക്രമി
തേരതിലുടനങ്ങുകരങ്ങൾകൊണ്ടിവിരന്നിട്ടു
രാവണനെമൊവുന്നിരോധനസേവകനായ
വല്ലഭൻ
രാവണനെ ചെയ്തിട്ടപോസമയനിധിയിനെ-
ദാൻ
അവികൾ ചിലവിടെ പികളുടനെകരകൈനാ
നടന്ന
കൂടെ ബലമൂടയൊരുകപിവരനിക്കടമങ്ങു
പത്തുകെ
ടെ ഞങ്ങൾ നിയിയുടെതങ്ങുവിളക്കിതരയൊപ്പ
നിതാന്തം
തൽക്ഷണമുൾക്കള്ളനാവലനെതിരിക്കുന്നിരാ-
ചരവീരൻ
വലിക്കുന്നതൊരുകരഗിരിയെന്നിവിടെനിറച്ചുമി-
കമതിനസമയ
കണ്ടനകളുകിടാനരനെവരനൊപ്പനമരക്കുവപ്രചാ-
രുതള്ളു

കണ്ടാലുമന്നിബാലിയെന്നിവോപ്പ
രാവണനാനന്ദിയുടെ [illegible]
നിന്നെപ്പിടിച്ചുവരേണമെന്നുമേവം
കണ്ടാലധികരനെ [illegible]
കണ്ണുരുകെങ്ങനെ [illegible]
ന്തെന്തിനായ്കരുതിയിരിക്കുന്നു —
അക്കാലിബാലുമെപ്പോഴും [illegible]
മന്ദമണഞ്ഞുതിന്നിട്ടതു പക്ഷേ
ഇങ്ങനെതുടന്ന [illegible] ചെന്നു
മിണ്ടാതെ ചെന്നായിക്കരരൂ
കൊണ്ടുപിടിക്കണമെന്നായുധം —
നിങ്ങളുകയ്യാൽ തൂക്കിയെന്നു
എന്തിനായ്മതിയതിനാൽ [illegible]
ചിന്തിക്കെണ്ടുവെന്നും [illegible]
മന്ദമായങ്ങിനെ ചെന്നുംദുരിതയൊ
പങ്കജമുഖൻതാനിതുചെയ്യു
ന്നക്കപിവരനവനെങ്ങിനെ
തോളുപറഞ്ഞുപഠിപ്പിക്കനാ
ഇക്കാരണമായ പവിത്രതിനെ
തെക്കസമുദ്രത്തോടാബലിപരിപ്പു
ചൊൽക്കൊള്ളും [illegible] പറയും
വാക്കുകളിങ്ങിനെകേട്ടുനിന്നുൾ
ഉൾക്കാമ്പിൽ പുണ്യമിതുകി
യതക്കാർതന്നൊരുപിന്നാലുമായി
പർവതമല്ലയിതല്ലോ [illegible]
ഗർവിതഹൃദയൻ ബാലിയരക്കാ
ശർവരചാരനായിന്നവനാ-
പ്പൂർവ്വസമാഗമങ്ങളുമക്കാരൊ
മുമ്പേതന്നെപറഞ്ഞിട്ടില്ലതാൻ
ഭൃമിതകായൻബാലിയെന്നാം
സംഭ്രമമില്ലാതെ വെണ്മ [illegible]
സംപ്രതിചെന്നുപിടിച്ചുള്ളാലും
അൻപോടങ്ങിനെ [illegible]
ഗംഭീരനെന്നാലിനെതോന്നം
വമ്പനെവാനെക്കണ്ടാൽ
കമ്പമിയന്നെയെൻകൊമ്പനലം
സംപ്രതിയെന്നുകൊണ്ടെ [illegible]
മുമ്പേ ചെന്നാവാലുകൾ നിതാ

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
കണ്ണൻ [illegible]

ഇപ്പോൾ [illegible] കഴിയട്ടെ
[illegible] പിടിപ്പാൻ [illegible]
[illegible]
[illegible]
മറ്റൊന്നു മുമ്പായിട്ടില്ലാ ഞാൻ പറയുന്ന
[illegible]
[illegible] വാൻ
[illegible]
[illegible] വച്ചു
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible] വാക്ക-
[illegible] പറവാനല്ല
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] പിടിപ്പാൻ
[illegible]
[illegible] പിടിപ്പാൻ
[illegible]
[illegible]

പ്രൗഢനാം [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] പിടിച്ചു [illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] പിടിപ്പാൻ
[illegible] വിളിച്ചു പറഞ്ഞു
[illegible]
[illegible]

മണ്ഡമനെത്തന്നെക്കൈക്കൊണ്ടുഘോര-
കണ്ടർവാലു പിടിച്ചൊരു ദശമുഖ
ന്മുകങ്ങളുമൊത്തമിച്ചുടൻവാൽ
കൊണ്ടുമുറുക്കിവരിഞ്ഞിട്ടുബാലി
ന്മുകരംചെണ്ടയത്തിലതായ ത്ത
കണ്ടില്ലയിന്നെൻറ മുനീന്ദ്രാ!
ചെൺപടിഞ്ഞാർ തന്നെനമ്മെ
ക്കൊണ്ടിറപോന്നവൊനിഹിര്യ
ഇങ്ങലൊടിങ്ങനെ രാവണനാവും
കണ്ടുസിച്ചുമുനിശ്രേഷ്ഠനോട്
നിന്ദരിപ്പോനെക്കൈകളതിവേഗ
കൊണ്ടുതെന്നെയങ്ങു പിടിക്കാ
നാരദമുനിയുടെ വാക്കുകൾ കേട്ടതി
നിരസികൻ നിശിചരതികളേന്ദ്രൻ
ഇരുപതുകയ്യുകൾകൊണ്ടും പരിചൊടു
തന്നെതെയ്യാലുപിടിച്ചുടനെസമയേ
മുട്ടിയെന്നെ ഗാത്രമതെങ്ങും
കൊണ്ടുവലിച്ചു വരിഞ്ഞിട്ടുവാലാൽ
തീർത്ഥസ്നാനം ചെയ്തിട്ടിട്ടുമെ-
ന്നാനന്ദനായിട്ടു ബാലിയുമപ്പോൾ
ചിത്താനന്ദം പൂണ്ടുമുനിശ്രേഷ്ഠ-
നിതനെയിന്നവിളിച്ചുപറഞ്ഞു
ലോകരാവണലങ്കാധിപതേ!
പോകനിന്നാലമെന്തു ഭൂപതേ
ശോകമതേതും വേണ്ടവാനരപി-
വേകമൊരല്പം വേണ്ടതിനാൽ
വൈകാതിഹിനൊൻ ചെന്നുവാനരെ
ന്നാകാധിപനെ ജയിച്ചു കമ്മനെന്നാ-
ന്നകെച്ചുന്നിവകണ്ടുപറഞ്ഞതി
വേഗംക്കൂട്ടിക്കൊണ്ടുവരുന്നേൻ
എന്നിങ്ങനെ പരിഹാസമതായോ-
രെന്നെ പറഞ്ഞുനടന്നമുനീന്ദ്രൻ
നന്ദനവനമകപ്പിതന്നോടെ
സക്ഥിയതികൾ ബാധനതായി
ന്യൂനാധിക്യവും പൂണ്ടു കിടന്നവ-
നന്തർമുഴുത്തു കരച്ചിൽ തുടങ്ങി

പദം.

ബാഹിവാഹിപരമേശ! ദേഹിദേഹിദയാ-
ർദ്രകൻ

സോദരന്മാർ കൊണ്ടുവന്ന സങ്കടം തീർത്തോ
ഇന്ദുപുത്രരവേ [illegible] നാരായണിക്കരങ്ങി
ന്റെ
പിന്നിൽവനാകപ്പട്ടപോലെ നാതെവേദ
ഇന്നിതെനെന്നനാളിൽ വിന്നായിക്കിടക്കേ-
ദന്ത്രിതിലു പ്രസാദിക്ക കിന്നരപുഴ്പ [ഒന്നു
മിപ്പുവെള്ളം കടിച്ചിട്ടും വിട്ടിട്ടുപോവാ-
നാപ്പുകളിന്നെ ബോധമുപ്പുറമായതേ [ത്തിട്ടും
യിക്കാരമെറ്റമെന്നുമതെക്കയുന്നിതേ ബാലി-
ക്ക് മെക്കൊണ്ടെത്തിനെപ്പിടിക്കുന്ന [ക്കരെ
നിന്തിയിവഴിയല്ലാതെപരിഹരിക്കുന്നതാരെ
ബന്ധുവില്ലെനിഞ്ഞാലും ബന്ധുരരൂപനേ!

ഇങ്ങനെ നിശിചരപുംഗവനാകെ
അംഗമതിങ്ങു പ്രസംഗംപോലുമ-
നങ്ങാൻമപാശത്തംഗമതിപ്പുവിനെ
യങ്ങുവിളിച്ചു കരഞ്ഞുകൊണ്ടും
ഒങ്ങുമൊരല്പം ദുഃഖത്തിന്നാതെ
മംഗംവരികയുമണ്ടായില്ലാ
ഇംഗമതായതിങ്ങവിന്നിഹ
വിങ്ങനിട്ടു ദിവസം പ്രതിയോഗിക
മൊക്കെവന്നാത ബാലിയുമവനെ
ത്തുക്കിക്കൊണ്ടു വാലയിലന്നിൽ
തക്കംനോക്കിട്ടക്കടലിന്നപോ-
ട്ടക്കന്നെന്നുവെട്ട ചാടിയസമയേ
വൊത്തുൻ രാവണന്റെ പിന്നാലെ
ഭാണ്ഡംതൂക്കിയെന്നെകണ്ടുകൊ
കണ്ണുകളൊക്കെതിരിച്ചുമറച്ചുതി
രണ്ടുംപൂണ്ടുഹൃദയങ്ങൾ തുടി
പശ്ചിമജലനിധിതീരെ ചെന്നവ-
സിച്ചിട്ടുബാലിയുമുടനെതന്നെ
നിശ്ചലഹൃദയൻ തപ്പണമവിടെയു-
മിച്ചയൊടങ്ങുതുടങ്ങിപതുക്കെ
പുച്ഛം ക്രുദ്ധതയാലതിൽനി-
ന്നുച്ചംകൊണ്ടുകളിച്ചുരസിച്ചും
മച്ചുപെട്ടലങ്കാധിപതിയായവ-
നിച്ചയെട്ടാങ്ങു പോലെനിതാന്തം
നാലുസമുദ്രങ്ങളിലുമിവണ്ണം
കോലാഹലമായ് തപ്പണമവധി

കാലം പോകമിതാനാഥ്യനോ വിരവോടു
വാതിലിൽക്കൂടിക്കടന്നുകഴിച്ചു.
ഉഷ്ണജലങ്ങൾ കുടിച്ചു കുടിച്ചു വി-
ശപ്പും ദാഹവുമകലുവാൻ ചമലാ-
ങ്ങെന്നപ്പോഴുമവനൊരു പരാതിയുമില്ലാ-
ഞ്ഞതുകൊണ്ടിവിടെ കഴിച്ചു ഞാനോ
ഹാകഷ്ടം ബാണാസുരപുരിയിൽ
മെയ്യിൽക്കൊണ്ടീടിന ശൃംഗാരമാര്യർ
നിപുണതരരായുള്ള നിശാചരർ
നില്പൂ സമയം വിഭാതം കൊണ്ടും
അച്ഛൻ തന്റെ വാർത്തകളറിവാ-
നില്ലീലപ്പോളവനൊ ഉഷയിളിച്ചു
പുച്ഛമതെന്നുമകലെയൊഴിവ-
തോർത്തില്ലാനിപ്പോ പുരുഷവിവേകം
രാവണനിയവനോടുമെയ്യിളകാതെ
സേവകനിവിടെ വരികയുമില്ല
രാവണവാക്കുകളറിയാതെയിട്ടിഹ
രാവും പകലുമൊരു സുഖമില്ലാ
നാരദമുനിയൊരു നാളിലവനെ
നാഥനിവിടെയെന്നൊരു മിഥ്യയെന്നു
സാരമതായ് ചില കഥകൾ പറഞ്ഞു
സാദരമപ്പോളവനെ കളിയായ്
ഇതവനമെന്തു പുറപ്പെട്ടവൻ
ഹരിയെജയിപ്പാനെന്നും കേട്ട
പൊരികെ കാലമതായിട്ടൊരു
തിരിയെ വരുന്നതുകാണുന്നില്ല
നാരദമുനിയുടെ കപടത്തെയറിയാ-
തെയറിയാതെ പുറപ്പെട്ടന്നാ-
ബാണകുലമൊരു ചെമ്പിന്നുള്ളം
പോരാത്തവനിഹ നാരദനല്ല
കണ്ണിൽക്കണ്ടജനങ്ങളെയെല്ലാ-
മെണ്ണിക്കൊണ്ടു ചതിച്ചു നടക്കം
ബന്ധിച്ചുകൊണ്ടുപോകവനൊന്നാം
വിണ്ണിലെയത്തലമറിയാതില്ല
മുന്നമിവൻതാൻ മോഹമുപനൊട്ടു
ചൊന്നതൊരു ചിത്രലേഖനിക്കൂട്ടി-
ച്ചേർന്നിവനുമുടെ താമസിക്കും
കന്യാസദനമിവനെ ചേരുക

സ്നേഹമിതെന്തിവനൊരു താമസം
അവനിപ്പോളിപ്പോൾ കൊണ്ടുതരിച്ചു
തനയവനൊരു സന്താപമതിനെ
പരിഹാരമതായവനരുളിച്ചു
ആദരവോടതിലപ്പോളവനാ-
നാദ്യമപാണിയതാക്കിയരുളി
കാമാതുരനായിയവൻ ബാല്യ-
കാലം തുടങ്ങിനിന്നുള്ളവർകൾ
ബാണനതാപ്പോൾ വിപ്പിളിച്ചുപുന-
ന്നതിനിടയിലെ തടിച്ചുതടെ
ആനിക്കരുണജനങ്ങളതില്ലാ-
ഞ്ഞവിടെയഴിച്ചാവനരുളിച്ചു.
ഞങ്ങളിനെയുള്ളൊരു സംഗതിയിങ്ങിവരി-
യുണ്ണിയിവിടെക്കുവരുന്നതല്ലാ
എന്നാലുംകേതതിക്കുവേണ-
മെന്നാലൊന്നുമസാദ്ധ്യവുമല്ലാ
വാനരവനായിട്ടവനെ
വാളുപിടിച്ചവനെക്കെട്ടി
കോലാഹലമായങ്ങുവിളിച്ചിഹ
കൊണ്ടുവരാനായ് പോയൊരുതാതൻ
താൻപിന്നെയിനിവൻ ചെന്നവിടെ
ബാണനതാറുകഴിഞ്ഞൊന്നും
എന്നോതരാമസമതിനെന്നു-
ങ്ങളതൊക്കെയറിഞ്ഞുവരേണം
ചരലചൊന്നവനായ് "വളരെ
കാലവിളംബംവന്നതിനെന്നോ-
കലപൂരത്തിനയപ്പാനപ്പുറ
കാലാമെങ്ങും സംശയമില്ലാ.

ഉണ്ണിയതനുമാനിതം ബന്ധിച്ചുകല്ലി- ച്ചേർത്ത
ബന്ധനത്തെക്കേട്ടപ്പോളുണ്ണിത്തിരുണ്ണനാനകൊ- ണ്ടാൻ
പ്രാണഭയംകൊണ്ടവൻകാണിയും വൈകിടാ- തെ
പാണികൾവിശിക്കൊണ്ടുപാഞ്ഞുനടക്കുന്നേരം
തൊടുക്കസമുദ്രത്തിന്റെവക്കത്തങ്ങൊരുമിക്കി
വിക്രമത്തോടുകൂടിമിക്കവസിക്കുന്ന ശ്രീ
നാഥപിവിരിൽതന്നെനോക്കുമ്പോളവനുടെ
പിന്നിലാളകൾകണ്ടുതന്നുടെതനുജനെ

വാലുകൊണ്ടു പണ്ടേകാലങ്ങളെല്ലാം മുറി
കാലുംകയ്യുമനക്കാൻമേലാതെവലയുന്ന
വീണാധരനമില്ലാകാണാനരികത്തെങ്ങും
ചേണാന്റരാവണന്റെനാണക്കേടെല്ലാം പാർപ്പു
ഉണ്ണുറക്കമിവകാണ്ണിയുമില്ലാകഷ്ടം
പ്രാണരക്ഷണമെത്രവേണമെന്നാലുംകിട്ടും
രാവണവത്മാനമേവമറിഞ്ഞുകൊണ്ടു
രാവണിതന്റെയുള്ളതൻതാപ്പിയെന്നതോ
ഇമ്പമോടവനണ്ണിത്തന്പുരാൻതന്റതിരു-
മുമ്പിലാമ്മാറപോന്നുകമ്പിട്ടുകൂപ്പിനിന്നാൻ
ഉതനെക്കണ്ടധികംപ്രീതനായമേഘനാദൻ
യാതുധാനനോടത്ര പാരിച്ചുമൂത്താനേവം
രാവണനെങ്ങുനിശാചരവീര
രാവണനങ്ങുപരയുനിധിതിരെ
ആയവിടെപ്പനതെന്തുവിശേഷം
ആയവിടെയുന്നതല്ലവിശേഷം
ബന്ധനമാശ്രുകഴിഞ്ഞോ ദൂത
ബന്ധവമാശുകഴിഞ്ഞോ നാഥാ
എന്തൊരുതാമസമിനിയവിടത്തിൽ
എന്തെന്നോ ഇമറിഞ്ഞില്ലടിയൻ
അന്തികസീമനിനാരതനേലോ
അന്തികസീമനിനാരതനില്ലാ
പന്തിയതല്ലെന്നാകിൽകാണ്മം
പന്തിയതല്ലെന്നടിയനമുണ്ടു
പരമാർത്ഥന്നിബോധിച്ചില്ലോ
പരമാർത്ഥം ബോധിച്ചേനടിയൻ
എന്നാലായതുകേൾക്കണമിപ്പോ-
ളെന്നാലടിയനുണർത്തിച്ചീടാം
അന്തകതുല്യനതായിട്ടൊരുവാന-
രമുവവൻ നിജവാലതുകൊണ്ടു
പന്തിയിൽമുമ്പുപരമാമെപ്പേരും
ബന്ധിച്ചുംകൊണ്ടംഗമശേഷം
വാരാന്നിധിയുടെതീരെയൂടെ
പ്പാരാതടിയനമങ്ങിനെകണ്ടു
പാരംഭീതികലർന്നമനസ്സി-
നാലുതിരിയനമോടിപ്പോന്നു
വട്ടക്കണ്ണും വലിയെരതുമുഖവും
മുട്ടവളഞ്ഞൊരുദംഷ്ട്രാദികളും

പട്ടറിയിനിനമലിയൊരുകൈ
നിഷ്ഠുരതമോയുള്ളൊരുമാറും
പൊട്ടിനിങ്ങിനെ കാണാനാരം
വിഷ്ടപവാസികളെല്ലാരെയും
ഒട്ടല്ലവനവിക്രമമെന്താ-
ലൊരട്ടയടിയനണർത്തിച്ചുള്ളു
ദുഷ്ടനവൻബാലിപൃഷ്ഠമതാവി
പൃഷ്ഠതെനായിക്കെട്ടിയുറക്കി
ച്ചുറ്റികിടക്കുന്നതുമെപ്പേരെ
ഒട്ടവനൊരുകരുണയുമില്ലാ
കെട്ടപിണയുകിടന്നാൽവിട്ടും
മുട്ടമതിന്നുംസംശയമില്ലാ
കെട്ടിനങ്ങൾകഴിഞ്ഞാലച്ഛനെ
വിട്ടുതരികിൽപ്രാണനമുടനെ
വട്ടംപതിയതല്ലപിതാവിനു
കോട്ടംവരുവാൻകാലമതെന്നും
നിശിചരമമേതിവപനമിതു
നിജഹൃദികരുതിയ സമയമതിൽ
ദശമുഖസുതനിരുമതുളിയിതു
ദശദിശിമുഴങ്ങമാറധികതരം
ശതമഖസുതനെ ചതിവതിലും
ശതഗുണമധികമെൻ ചതുരതകൾ
സുരപതിപിതൃപതിജലപതിയും
ധനപതിയനവധിനതതതിയും
വിധിയുമാനിധികൾപതിയും
രതിപതിയരികളിച്ചുപശുപതിയും
ഇങ്ങിനെയുള്ളവരാരുമയുതിനാ-
പങ്ങത്തിനെസാദ്ധ്യമതെന്നാ-
ലിങ്ങുകൊടെന്നൊരുകോട്ടവുമില്ലവി-
ടങ്ങളിലെല്ലാം കോട്ടവുമില്ലാ
സംഗതിക്രമമെന്നതുജനകനു
മംഗമതിന്നിടക്കുട്ടകിലവനെ
സംഗരസീമനികൊല്ലുവതിന്നപ്ര-
സംഗസംശയമില്ലനമുക്കും
പേടിപെരുത്തുവനങ്ങളിലെല്ലാ-
മോടിച്ചാടിനടക്കുന്നവര
യോടിയവരുടെനേർകൊണ്ട-
ച്ചാടിപ്പിച്ചുയരാനമനമ്മേ

താടികൊണ്ടാടുമാടിന്നിവ
ഒട്ടേടം മറിയുന്നോരങ്ങം
മോടികലകലരൊന്നിന്ദ്രയുമായി
പ്രാടിപ്പൊരുതീടും കൃതികൾ
തേടിക്കൊണ്ടുവന്നവരാനട
താടികരിപ്പുവിട്ടന്നൊരുത്തൻ
ഇന്നേവം ചലവാക്കപറഞ്ഞവ-
നാരതനാനോരെ നാദമെഴുന്നു
തേർത്തടസീമനിലങ്ങളകരേറി
പിന്തമമംത്താടുയൊടൃയുമായി
ബലമേറ്റുമദമൊടസുരനെന്നപ്പോ-
ളതിയുഗ്രത്തരത്തിലുത്തമം
വെരുക്കനാടെപൊണിപിടിച്ചന്നി-
ലത്തുമ്പിച്ചെപ്പുളകെത്തിറക്കി
ഉണ്ണിനാഥനാമദനത്തെന്നി-
വണ്ണമൊരേടന്നപറഞ്ഞുടങ്ങി
പിണ്ണിലൊരാതെത്തനമിന്നനിന്നുൾ
നിണ്ണമവനൊടനിർക്കകയില്ലാ
ടെകവലമവനൊടപാനെഴുതന്ന
ഭാണനിനികത്തിട്ടകവലക
ദാനിനവനൊട്ടെപൊരിനെടുത്ത
ഏവമവന്റെ പരാക്രമമെല്ലാം
പറഞ്ഞതിനാലസുരവരപുരിയിൽ
കടുതസിപ്പാനിന്ദ്രൻതന്നുടെ
മന്ത്രാർക്കശലികളും തങ്ങളിങ്ങു-
ലെക്കാണൊരു നാടകമാടിപ്പിച്ചു
ആയതമിതിവാക്കില്ലാതൊരുമ-
ല്ലരയുകൾകാണാൻകല്പനയില്ല
നായകനതാക്കെയറിഞ്ഞാതകാര്യപ-
ദായുകാണണമെന്നുറച്ചു.
തായതിയെന്നുമമനിതിന്നുടെ
കായവുമങ്ങയച്ചിട്ടുടനാ
ദേവാലയമതിലങ്ങുകടന്നു
ദേവസ്ത്രീകടെ നടനം കാണ്മാൻ
ദേവനന്ദനൊന്നുവരിവു മഠത്തൊ
വിരുന്നതിന്നിൽക്കണ്ടുമനം
അവർക്കൊരവരെക്കാരാമൊടിപ്പുനടെ
ഗാനമതാരെന്നം പറവാൻമേലാ

ചലമിഴിയാളെക്കണ്ടൊരുവനുടെ
ന്മലയമരിപ്പുത്തനാവിലക്കി
തങ്ങിനന്നിയുടെവഴിവുമഠമങ്ങന-
ന്തങ്ങനെയെകികിൽവിളിച്ചസുരേന്ദ്രൻ
മങ്ങുമുരാണിനിയാതൊതരിപ്പു
കഞ്ജശരൊരുപുനാടകമാടി
മഞ്ജുളനായൊരബാലനവനിൽ
സഞ്ജാതനായത്തീർന്നതരാനും
കല്പനതായകഥാതെനെയിപ്പോ-
ന്മല്പ്പൂയിക്കൊന്നുകൊടുത്തു
ഗൈവരമുനിയുടെപണിയുമവനെ
കൈപ്പിടികരമാട്ടാവഴിക്കൊടം
ഗൈതമനൊരു നാളങ്ങവനെനാരി
ചേതസികൊപവപൂണ്ടരുളിച്ചു
മുനിയുടെരൂപകൊണ്ടുമവനൊതു
വനമ്പനായിത്തീർന്നിടുമവലി
കിന്നു ഗന്ധർവ്വപുരിതന്നിലനേകം
മുനപ്പുനന്നായതക്കടവരതി-
ലൊക്കെയ്യുന്നെമാനനതായി
ശുക്രസുതൻതപവിടംകോലം
വിക്രമരെനമ്മുടെന്നെരന-
ന്ത്രമറിലന്തകിയട്ടുളി
മിഴികളൊക്കെയിട്ടുടനൊരു
ധികാരങ്ങളടക്കിതാതവൻ
നാക്കപിവരനെചൂന്നവിളിച്ചും-
ഒരുക്കവനൊരുമനവവിനെ
ക്കടവരനവനർക്കടക്കാപാൽ
വെക്കത്തെങ്ങമ്പരലെപ്പോഴു
ണ്ടെക്കിക്കരനകുളത്തരിപിൻ
വെക്കംബാലിതിരിച്ചുടനേ
ശുക്രസുതന്റെ പരാക്രമമെല്ലാ-
മോർക്കുന്നേരം പക്ഷമൊരം
വിണ്ണവർപണ്ടത്തിനൊ വാഴി-
ച്ചുണ്ണവമഥനം ചെയ്യുന്നായി
പൊണ്ണൻവാസുകിപാശമതായി
തിണ്ണം കെട്ടവലുമ്പിന്നാ
മന്ദരപർവ്വതമെന്നുകൊണ്ടുതാ
മണ്ണാതിർത്തുപിടിച്ചുവലിപ്പാൻ

നാനാജാതരായുള്ള ദൈത്യന്മാരും
ഉണ്ടായതരായുള്ള മർത്ത്യന്മാരും
ഒപ്പമൊന്നിച്ചങ്ങു പിടിച്ചു വലി-
ച്ചുടനങ്ങു വലിച്ചു വലിച്ചു വ-
ലിഞ്ഞാൽ മുഴുത്തവരെല്ലാം തളർന്നു
കണ്ണിലുറുമ്പരന്മാരായ്‌ നിന്നു
കണ്ണെത്ത ബലവാനാകിയ ബാലി
ഒറ്റക്കരംകൊണ്ടങ്ങു പിടിച്ചുട-
നങ്ങു വലിച്ചതിരിച്ചു പടന്നൊരു
കണ്ണതിനിന്നിവനൊന്നൊത്തവളരെ
പമ്പരമെന്നാകുന്ന മന്ദരപർവ്വത-
മമ്പൊടങ്ങു തിരിഞ്ഞതിരിച്ചു ബാലി
തമ്പുരാനീകടലിൽ നിന്നു
നാലെണ്ണുലകളണ്ടമൊന്നാക്ക
നടമാനിധിര സമണ്ടുകവിഞ്ഞു
ജലോദരാദിപ്രകൃതികളായുള്ള
സംഭാവനവും വെള്ളത്തെളിഞ്ഞു
അടിയിലടിഞ്ഞു കിടന്നവരെല്ലാ-
മുടനടനങ്ങിനെ വന്നിട്ടൊരുങ്ങി
തടിയൻ പൂക്കരമിളക്കാതെ ഇട്ട-
ക്കടകോൽ മുറ്റം പിടിനിന്നതിരിഞ്ഞു
പാശമതാകിയ വാസുകിവലിയൊരു
കീർത്തൻതന്റെ കരമർദ്ദനമതി-
ലാശ്രയങ്ങൾ മലന്നുവന്നൊരു
കാളിന്ദികൊള്ളരുതാതെ ചമഞ്ഞു
ഫേലാമവിഷത്തെച്ചുർദ്ദിച്ചു. ഉഗ്ര-
ശേഷയുമതിനൊടു കൂടിത്തന്നെ
നാരായണനും പരമേശ്വരനും
നാൻമുഖനും നിജതനുജനവും
വാനരവരന്റെ വിരുതുകൾ കണ്ടട-
നനിന്ദിച്ചു രസിച്ചുനിന്നിതു
ക്ഷീരാംഭോധിയിൽ നിന്നുജനിച്ചോരു
ക്ഷീരാപാംഗിയതാകിയ താരയെ
ക്ഷീരാംഭോധിശയൻ കടിയാതെ
വിരവോടു ബാലിയ്ക്കങ്ങു കൊടുത്തു
ശത്രുമഹാബലനാകിയ ബാലിയൊ-
ടെതിരാൻ ചെന്നൊരാരീടെല്ലാ

ശത്രുതയെല്ലാം നീക്കിയവനോടു സ-
ഖ്യം തന്നിലതല്ലറിയേണം
വൃത്താന്തമൊന്നുണ്ടായിച്ചുതപക
യെന്നതു മുണ്ടവരോർക്കിലിതാന്നി
ചൊന്നുനിനക്കിന്നിവനോടെതിർപ്പാൻ
മാത്രംശക്തിയുമുള്ളവനില്ല
വിണ്ണവരെന്നെ ഭയിക്കുകകൊണ്ടൊ-
പ്പൊണ്ണൻ കണ്ണീര നിന്നെക്കണ്ടാൽ
ദണ്ഡധരന്റെ പുരത്തിലയയ്ക്കും
നിർണ്ണയമതിനൊരു സംശയമില്ല
ഉണ്ണീനീയിങ്ങുന്നതിനു പഴുതേ
ദണ്ഡിപ്പതിനു തുനിഞ്ഞീടരുതു
കണ്ണില്ലാത്തൊരു പൊണ്ണൻ കാട്ടുകൾ
കാണാനിച്ഛിക്കുന്നതുപോലെ
കതിപയദിവസം ചെല്ലുന്നേരം
മതിയിലൊരാർദ്രതബാലിക്കുണ്ടാം
അതിനിടയിൽ ചില ഗോഷ്ഠികളുടനൊ-
ലപരനുമൊരാനു ഓർത്തീടേണം
ശീതിഗ്മള്‌സേവകനാം തവജനകനെ-
മതുവരെയും ചൂനരവിടെത്തന്നെ
മതിവുപിണങ്ങുകിടന്നീടട്ടെ
ഗതികെടിനു പുനരെന്നിവനെല്ലാം
ഇങ്ങനെ പലപലയുക്തികൾകൊണ്ടു
ടങ്ങിയയാത്രയുമവിടെമുടക്കി
നാരദമുനി നടകൊണ്ടതുശേഷമ-
തങ്ങിയിരുന്നാൻ രാവണനിതാനം.

അക്കാലം കിഷ്കിന്ധയിൽ മുഷ്കരന്മാരായുള്ള
മർക്കടന്മാർ പലതരം ഭടവരന്മാരോടെ
ശക്രസുതനാം ബാലിമർക്കടാധിപൻ പോയ-
ന്തക്കത്തിലവരൊക്കെത്തടയിരുന്നുകൊണ്ടു
കുട്ടിക്കുരങ്ങുകളെ കൂട്ടത്തെ വിളിച്ചിട്ടു
പാട്ടും പഠിപ്പിക്കുന്നു ഓട്ടം പഠിപ്പിക്കുന്നു
പാട്ടത്തിൽ പിഴച്ചുന്നാൽ കൂട്ടത്തിലാകും പി-
ള്ളകയില്ലവർക്കു നാട്ടാരെയറിഞ്ഞാലും [ന്നൊ
പെട്ടെന്നിജാതികൾക്കു പാട്ടുകളേവമല്ലോ
കുട്ടികളാകും നിങ്ങൾ കേട്ടുകൊള്ളുവിനെല്ലാം
പട്ടരാവും പലകാട്ടേണം പല്ലിളിച്ചു
കൂട്ടണം കൂടി ചിലർ ചാട്ടങ്ങളെയും

ചെറുപ്പമായൊരു ചില പട്ടികളുമായ് പല-
ഭാട്ടിയെഴുന്നാരം കാട്ടിക്കൊള്ളിച്ചും
വാട്ടമകന്ന മരക്കൂട്ടത്തിൽ പാർത്തൊരു
പൊട്ടിപ്പൊടിയാതെ കോട്ടുവെച്ചീക്കുന്നു
ഇങ്ങനെ പല പല സംഗതിയുള്ളതെല്ലാം
നിങ്ങളറിഞ്ഞു നല്ലശൈലിയിൽ പാടിക്കണം
വൃദ്ധന്മാരെഞ്ചുന്മാരിതാകേട്ടികൾക്കാരോ
പൂമ്പാറിയന്ന സമാമസ്സുവസിക്കുന്നോരം
കൊള്ളാമെന്നൊരു ബാലിയുതന്നരം
തപ്പിനമെണ്ട കഴിച്ചുപണ്ടൊക്കെ
കിഷ്കിന്ധാപുരഗോപുരസീമനി
പുക്കുടനങ്ങു കടന്നൊരു സമയേ
കൊല്ലുമാള്ളന്നൊരു കൾവരതെ
തിക്കമുഷ്ടിയുടിക്കാരങ്ങളു-
മൊക്കെയൊഴിച്ചു തെരിക്കെനാവരവർ
ദിക്കിനിന്നപാറിവസിച്ചുതുടങ്ങി
മിക്കകളൊക്കെയതിക്കം വിക്രമി
ശക്രസുതൻ ശരവേഗത്തൊടുവാലിൽ
ഞെക്കിക്കൊണ്ടുടനക്കപിവീരരി-
രിക്കുന്നേടത്തിൽ ചെന്നുകടന്നു
ബലവാനാം പുങ്ങവരപ്പൊ-
ളുതമാനം ചെയ്യാതുവണങ്ങി
ഉലാതബലനാം ബാലിവസിച്ചാൻ
മരതൃസമമൊരു മണിപീഠത്തിൽ
ചുക്കിലചന്നെ പൃഷ്ഠത്തിന്നിൽ
രാക്ഷസരാജൻ തന്നൊക്കെയതി-
ഉക്കുനാരയെ്രുന്നൊരു കപി-
ഗാക്കന്മാരവർ തമ്മിലുള്ള
നാനാശകൃതികളെല്ലെന്റെ
കാല്ലിടയിൽ പുനരെന്നെവന്നു
മർക്കവരാക്കൊണ്ടവിനയൂപുന-
രക്കലിനകിടച്ചുപോലും
അമ്മേമാനിയയിയുമേനിവിൽ പലപല
ഗർവിതന്മാരൊന്നൊക്കൂട്ടം
വമ്പിച്ചീടിനാരെയുമ്പൊളിച്ചുട
നമ്പിയിൽ പറഞ്ഞുനടക്കം
ആശിനെയുമെല്ലാമെണ്ണിക്കൊള്ളി-
ലങ്ങെയവൻ പുനരിവനെന്നറികാ

കാരികലന്നൊരു തപ്പുന്നസമയേ
ലാംഗുലമതിൽ വന്നു കടിച്ചു
പെണ്ണാതികളെ വേരുവിനിവന്നു-
ബന്ധുരസകം കാൺമാനോ
നിങ്ങളെയെല്ലാമറിഞ്ഞീടാതെ
പറഞ്ഞീടരുതേ പൊളി പലതെങ്കിൽ
സിന്ധുവിലുള്ളൊരു ജലമതിലിവ-
നെന്തിന പഴുതേ ചിന്തിക്കുന്നു
സിന്ധുരവരനാം നമ്മുടെ ബാലി-
ക്കന്തംവരുവാനുള്ളൊരു ബന്ധം
വ്യാധിവിശേഷമതെന്നു മനസ്സിൽ
ബോധിച്ചീടുകനിങ്ങളിദാനീം
സാധുജനത്തെ ബാധിച്ചീടും
വ്യാധിയിതല്ലിവനീരെയിയതല്ല
പല്ലുമുഖങ്ങളുമെല്ലാമപരവിധ
വിരിയവന്നിതുലാംഗുലമേറ
തിന്നുമരെചുമ്മാനിന്നിപ്പുതവിൻ
പത്തിയപല്ലുകളും പുനരെന്ന്
ഈവക ചിലതു പറഞ്ഞിതതെന്തൻ
രാവണനിവനെന്നപറഞ്ഞിതതാൻ
കേവലമിങ്ങനെ കപികടെ ഹൃദയേ
ഭാവപലതരമെണ്ണു സമയേ
കുട്ടികളായ കരങ്ങന്മാർ പലർ
കൂട്ടംകൂടിയെഴുന്നു പലരെ
നിഷ്ഠുരനാം ബാലിവസിക്കും
പുഷ്ടിപെരുത്തൊരു വിഷ്ടരമതിന്നടെ
പൃഷ്ഠേ ചെന്നമരേണമെന്നിന്നൊരു
കുട്ടിഗോഷ്ഠികളങ്ങുതുടങ്ങി
പെട്ടന്നായതുകണ്ടു ദശാസ്യന-
മേറ്റുത്തങ്ങളുമാത്തുടങ്ങി
പല്ലിളിച്ചും തല്ലുകടിച്ചും
പുല്ലുവലിച്ചുമുഖങ്ങളിലിട്ടും
കൊല്ലുവനെന്നൊരു ചൊല്ലുമിടയ്ക്കിടെ
നല്ലാതവശിയാൽതല്ലുകൊടുത്തും
കില്ലുകളെന്നൊരു കല്ലുവലിച്ചുമ-
തെല്ലുകൾപൊടിയും മാറുടനിട്ടും
എല്ലാമിന്നിവരെ ചൊല്ലുന്നതെ
ബാല്ലുകണ്ണനെ വല്ലായ്മകളും

ചിലപാനക്കാരല്ലകരങ്ങ-
ച്ചിലപാനങ്ങളതെന്നറിയേണം
നല്ലനേത്രമായവരോടും
ചെല്ലനെയും ക്രൂരനല്ലാ
ധിക്കാരികളവരുൾക്കരുന്നേരം
ഗ്രീവൻെറ സമീപേപോകുന്നാ-
ണിക്കിലുകയ്യിലെടുത്തങ്ങവനെ
കൃക്കിലുമങ്ങുകടത്തീടുന്ന
നിഷ്ഠുരങ്കതനെ മുഷ്ടികൾകൊണ്ടുപൊ-
രക്കത്താഞ്ഞൊരു രാവണൻ രാവണ-
നക്കാലംതലപൊക്കാനും പുന-
രുക്കില്ലാതെ വലഞ്ഞു ചമഞ്ഞു
ഉപ്പുജലത്തിൽ നനച്ചൊരു വേദന-
യല്ലുമങ്ങു പൊറുക്കത്തനാത്തു
ചൊല്ലൊണ്ടും ദശകണ്ഠപ്പെരുമാ-
ളപ്പോളാത്തു കരച്ചിൽ തുടങ്ങി
രാവണമുറവിളി കേട്ടൊരുനേരം
രാവമതൊന്നു പകർന്നു കപീന്ദ്രൻ
രാവണബന്ധമഴിച്ചുകളഞ്ഞുട-
നേവംപുനരവനോടുരചെയ്തു
എന്തയുമുത്തമനാമെൻ ജനകൻ
സുത്രാമാവാമത്രേ മഹാത്മ
ത്തുലമെന്നിലമർന്നു ജയിച്ചുസ-
മസ്തൻതൻെറ പിതാവോ നീയിഹ
കൈലാസാചലമമ്പൊടിളക്കി-
ക്കയ്യിലെടുത്തൊരു വീരനതാനീ
എട്ടുദിഗന്തരപാലന്മാരും
വിഷ്ടപവാസികളൊക്കയുമിന്നതി
ദുഷ്ടതയുള്ള ഭവാനുടെ ശബ്ദം
കേട്ടാൽ ഞെട്ടമതെന്നും കേട്ടു
ഇംഗപരാക്രമനായ ഭവാനീ
പിംഗളകന്നതാമെന്നുടെ പൃഷ്ഠേ
ലംഘ്യതയിലകപ്പെട്ടവനെന്നത
സംഗതിയെന്തെന്നരുൾചെയ്താലും!
എങ്ങനെ പാലിവിഭാഗംവേണ്ടാ
ശംഗംവരികയുമില്ല ഭവാനും
എത്രദിനങ്ങൾ കഴിഞ്ഞു നീ പുന-
രുളഗമിച്ചിട്ടെന്നുടെ പൃഷ്ഠേ

എത്രമഹാകഷ്ടം ഞാൻ നിന്നുടെ
വാർത്തകൾ മുന്നമറിഞ്ഞില്ലല്ലോ
ശത്രുതയൊന്നും കരുതരുതയി ദശ-
വക്ത്രവരനെൻെറ മനസ്സിലിദാനീം
രാത്രിഞ്ചരവരനായ നിനക്കിഹ
മാത്രംവരുവാനെന്തൊരുമൂലം!
ഇതമൊഴിപറഞ്ഞതുകേട്ടതി-
ഖേദാൻ രാവണനെത്രവിനീതൻ
ബുധരിക്ഷതരുപൂണ്ടപദങ്ങളെ നി-
ബലാൽ ജലിയായ് നിന്നു ചെയ്തു.

വാനരകുലപതിയാവാനവരശരണ്യനോ!
ദീനനാമെന്നെ ഭവാൻ മാനിച്ചരുളീടണം
എള്ളോളമിടയായതുകൊണ്ടെൻ ചെയ്യാവോരപരാധങ്ങൾ
ചേതസി നിനയ്ക്കൊല്ലാ ചതുരാനനൻ സാക്ഷാൽ
സാധുവായുള്ളവനാണസാധുവാം; രാവണൻെറ
സാമർത്ഥ്യയോഗംകൊണ്ടുപരാതെ പോന്നുവന്നു
യിതാകുന്ന ഭവാനെന്നറിഞ്ഞീടാതെ
ചാരത്തുവന്നനേരത്തേവം പിണഞ്ഞു
കാലത്തുമുച്ചയ്ക്കും സായംകാലത്തും മുടങ്ങാതെ
നാലുസമുദ്രം കരപോലെ തപ്പിപ്പനായി
ബാലിയാകുന്ന ഭവാൻ ചാരെ നടക്കുന്നേരം
വാലിൽകിടന്ന ഞാനും താഴോട്ടു കളിക്കുന്ന
തപ്പുനേരത്തിങ്കൽ ഞാനിങ്ങുപ്പുവെള്ളത്തിൽ ചാടി
ക്കുപ്പത്തമിലൊന്നുമല്ലും ബോധിക്കയില്ലാ
നൽപ്പുറം ദേഹത്തിൽ വന്നകപ്പും ജലജന്തുക്ക-
ളപ്രാണസകടങ്ങളിപ്പോളാരറിയുന്നു
തുറകളെല്ലാം മറിമാറിക്കടിച്ചുകൊണ്ടെ-
ന്തൊരുവാസരമല്ലാ എറിയനാളിങ്ങിനെ
ചോരചൊല്ലുന്ന മിക്കിൽ ചോരചെന്നടിക്കയും
നാറുന്ന ജന്തുക്കൾ മേലേറിക്കുത്തുകയും
എറക്കൂടെ ചില പാറമേൽത്തട്ടിത്തല
കീറിപ്പോളിഞ്ഞു പാരം നീറുന്നനേരത്തുപ്പു
വെള്ളത്തിൽതട്ടിത്തിരതള്ളിത്തള്ളുന്നനേര-
ത്തുള്ള ലോകങ്ങളെല്ലാമുള്ളത്തിൽ കാണാറാകും
കള്ളപ്പൊറുക്കല്ലെൻവള്ളം തകർന്നീടുന്ന
വെള്ളം കുടിച്ചുപാരം പള്ളയും വലുതായി
മേളത്തിലങ്ങുകൊട്ടുംതാളത്തിൽതുള്ളിക്കൊണ്ട
ങ്ങാളും ഞാൻ കഴിച്ചതിന്നാളല്ല ചൊല്ലുവതും

അത്രവന്നതെല്ലാമവൻ പിന്നെയുമാ
ബുദ്ധിമോശത്താൽവന്നതെന്നും ക്ഷമിക്കണം
ഇവണ്ണം രാവണന്റെ ചാടുവചനാദികൾ കേട്ടു
ബാലിയാം വാനരേന്ദ്രൻ ചാലവേയുരചെയ്തു.
കേൾക്കെടാ! സഖേ! ലോകത്തിൽ ഭവാനുടെ
ധിക്കാരങ്ങൾ കുറച്ചീടേണം
ശക്രാദികളോടു വക്കാണത്തിനു
പൊയ്ക്കൊള്ളരുതു ഭവാനിനിമേലാൽ
ചൊൽക്കൊള്ളുന്നൊരു നിന്നുടെ വാക്കുകൾ
കേട്ടുകൊള്ളുന്നതുമുണ്ടഹമധുനാ
പൊയ്ക്കൊള്ളുക നീ നിന്നുടെ ദേശേ
നോക്കി നടക്കണമൊക്കെയുമിനിമേൽ
കാലം ദേശാവസ്ഥകൾ മൂന്നിവ
കാലേതന്നെയറിഞ്ഞീടേണം
ബാലകവൃദ്ധന്മാരതിന്നൊരു
പോലെയതിന്നൊരു ഭേദവുമില്ല
ഭൂലോകങ്ങളിലുള്ള ജനങ്ങടെ
ശീലഗുണങ്ങളറിഞ്ഞീടേണം
നല്ല ജനങ്ങടെ നടുവിൽ ചെന്നാൽ
നാനാവിധമുരുകാട്ടരുതവിടെ
കാര്യാകാര്യവിവേകം വേണം
മര്യാദകളുടെയറിവും വേണം
ധൈര്യം വേണം ചാതുര്യം വേണം
വീര്യം വേണം വിബുധത വേണം
അല്ലലതുള്ള ജനങ്ങൾക്കെല്ലാം
വല്ലാതുള്ളതു വന്നു ഭവിക്കും
കല്യതയാം നിന്നോടിവരോതും
തുല്യന്മാരല്ലെന്നുമറിയതും
സുന്ദരിമണിയാകുന്നൊരു കൈകസി-
നന്ദന! നമ്മുടെ മനതാരിങ്കൽ
സന്തോഷം പുനരൊന്നുണ്ടായതു
നിന്നോടിന്നിഹ ചൊല്ലീടുന്നു
അന്തേവാസികളാരൊടുരച്ചു
ഗുണഗണദോഷമറിഞ്ഞീടാവൂ
വാനരപുംഗവരെന്നുടെ പൃഷ്ഠ-
ത്തിങ്കലിനിവാസമസംഖ്യതയാമോ
കണ്ടിടുകണ്ടവരെല്ലാമെന്നിഹ
ബന്ധിച്ചീടു ചൊല്ലുന്നില്ല

കണ്ണൻപഴവും നെയ്യും ചോറും
വെണ്ണ തൈരിവകയെണ്ണങ്ങളില്ല
വിണ്ണവരുടെ ഭക്ഷണമിന്നി
ഉണ്ണിയിനിക്കിലിവാനരതൊട്ടും
പിന്നെപ്പിന്നിലിരിപ്പാനൊരൊരു
മനസ്സും മന്ദധാലികതിതാമോ?
മർക്കടജാതികളിന്നു നിനച്ചാൽ
മുഷ്കടജാതികളൊക്കെത്തന്നെ
മർക്കടകാദിപ്രഹരംകൊണ്ടുവ-
ന്നർക്കടസന്ദേശമിക്കുന്നു
പുൽക്കടപോലെയവർക്കസഹ്യ-
മക്കൂട്ടകോപംകളിച്ചുള്ളവരെ
ഉൽക്കണ്ഠങ്ങളതെല്ലാമിന്നി
ചൊല്ലുതിക്കൊള്ളുന്നൊരു വാലിനതല്ലോ
ഇങ്ങിനെയുള്ള പ്ലവംഗമപുംഗവ-
ലാംഗൂലത്തിലണഞ്ഞു കിടപ്പാൻ
സംഗതിവന്നതുകൊണ്ടു ഭവാനൊരു
ഭംഗിക്കേടുവിശേഷിക്കയുമില്ല
ബാലിയതാനീമൊട്ടുനിനക്കിഹ
തോലിപിണഞ്ഞതുകൊണ്ടു മനസ്സിനു
മാലിന്യം കരുതീടുകവേണ്ട സു-
മാലിനിശാചരപുത്രീതനയ!
വാസവാത്മജപരിഹാസവാക്കുകളേവ-
മാസകലം കേട്ടുകൊണ്ടാസമാല്യത്തിങ്കൽ
ഹാസഭാവവും പൂണ്ടാസിക്കക്കപികളെ
ദാസരാവണൻ നിജനാസയും വായും പൊത്തി
ലജ്ജിച്ചുപാദങ്ങൾ കണ്ണിൽമുങ്ങിച്ചുകണ്ണീരിൽ
വർജ്ജിച്ചുവൈരമെല്ലാംനിർജ്ജരാരിപ്രവീരൻ
ശക്രസുതനാകുന്നമർക്കടാധിപനുമ്പിൽ
വക്രതയാവതിനിലകരവുമൊട്ടില്ലെന്നും-
ബാലിമഹാബലശാലിഭവാനൊട്ടു [ന്നാൻ
തോലിപിണഞ്ഞതിനാലിഹ ചാറ-
മലിനതകിമില്ല സുശീലമതാന-
വേലമതിനിമ്മുൻകുലംവേണം
കാലാരാതിവസിച്ചുവരുന്നൊരു
കൈലാസത്തെയിളക്കിയനമ്മുടെ
ശീലമതൊക്കെയറിഞ്ഞു ഭവാനുടെ
കാലുപിടിച്ചുപറഞ്ഞേക്കാംഞാൻ

[illegible]

[illegible] സഖ്യം [illegible]

[illegible]

ബാലിവിജയം ഓട്ടൻതുള്ളൽ സമാപ്തം.

സത്യാസ്വയംബരം

ഓട്ടൻതുള്ളൽ.

മത്തഗജാസുരവീരൻതന്നുടെ
മസ്തകമാശു പിളർന്നൊരു [illegible]
മത്തഗജാകൃതി [illegible]
മത്തവിലാസ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
മത്തമധുവ്രതകോകില [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

ശ്ലോകം.

[illegible]

[illegible] ചിലർ [illegible] വാതിൽ [illegible]

[illegible] മലകൾ [illegible]

പലതരമീനങ്ങളി കലരലുമൊങ്ങി
പലപരിഷകൾതമ്മിലടിച്ചും
തലമുടിയിലണഞ്ഞുപിടിച്ചും
ചിലരിടയിടെ കള്ളുകുടിച്ചും
പലപൊടികളിൽ വീണുപിടിച്ചും
കണ്ണടച്ചും മൂക്കടച്ചും
കൈകൾപിടിച്ചുംകാലുപിടിച്ചും
ബഹുവികൃതികളങ്ങൊരടിക്കിൽ
ബഹുസുകൃതികളിങ്ങൊരടിക്കിൽ
ബഹുസുഖലീലകളങ്ങൊരടിക്കിൽ
ബഹുവിലസിതമിങ്ങൊരടിക്കിൽ
ബഹുവിധവാദ്യം ഘോഷതവാദ്യം
മദ്ദളവാദ്യംവിധമതിരഘോഷം
ഉത്സവമങ്ങതുവകടെപൌരന്മാർ
ഉൽസുകമനസാ കണ്ടുരസിച്ചഥ
തൽസമയന്നിർവസിക്കുന്നേരം
തത്സവിധത്തോപോകവതിന്നൻ
സരസിജനേത്രൻസത്യയെ വേട്ടൊരു
സരസകഥാമൃതമങ്ങിനെ ചൊല്ലാൻ
നൃപതിനഗ്നജിദാഖ്യൻ കോസല
പുരപതിവിരവൊടു സുഖമേ വാണു.

ചിത്തംതെളിഞ്ഞുനഗ്നജിത്തെന്നപേരുള്ള
ഭക്തൻസ്വപതിപൂർണ്ണയുക്തൻ നാടുവാഴുന്നാൾ
നെല്ലുംപണവുംപൊന്നുംതെല്ലുകുറവുമില്ല
പുല്ലുംതിന്നിക്കരതക്കല്ലുംമേടവിരുതം:
വല്ലതിനെന്നകളുമില്ലതിനൊരുമായാൽ
നല്ലപരമാനന്ദംതുള്ളുന്നപ്രജകൾക്കും
രമിച്ചുമാനാരാജ്യങ്ങൾചമച്ചുകാലങ്ങളാറു
ഗമിച്ചിരുന്നുമാത്രം ഗണിച്ചിരുന്നുമില്ല
സുഖിച്ചുപ്രജകളെല്ലാംവസിച്ചുകോസലരാജ്യം
ലഭിച്ചുസന്താനത്തെ ജനിച്ചുവിളങ്ങുംകാലം

നഗ്നജിദാഖ്യനാലൊരു പുത്രിയുണ്ടു
ഗുണവിശേഷമകളുണ്ടായി
നല്ലൊരുരൂപംനല്ലവിലാസം
നല്ലസ്വഭാവം നല്ലവികാസം
മല്ലായുധനുപദവില്ലിനെവെല്ലും
ചില്ലീവല്ലിതല്ലീയുഗവും
കല്ലോലിതപൂകുടിലകടാക്ഷം
സല്ലാപാമൃതമതിമനോജ്ഞം
പല്ലവകോമളപാണിപദങ്ങൾ
മല്ലസിതാനനശശധരബിംബം
കമനന്മാരുടെ കണ്ണിനുമേറെ
ആനന്ദമുതകുമുപാംഗലീല
കന്യകതന്നുടെ യൌവനകാലം
ധന്യതയോടുസമാഗമിച്ചു

സത്യയെന്നവൾക്കുപേരത്യന്തംപ്രസിദ്ധമായ്
സത്യമുതിരുന്നവാക്കൃതമുപിതാവുകൾക്കു
നിത്യമോരോന്നുതന്നാരത്യാദരമോരോന്നുകൂടി
കൃത്യങ്ങളവിചാരിച്ചുസത്യപ്രതിജ്ഞനാകിയ
ഉത്തമപിതാക്കളുക്കൂറായവരേഴിനേയും
ഒരാനപിടിച്ചാല്ക്കുന്നാപ്രബലൻ
കോരണിഞ്ഞമണിയും കന്യകയെയൊരുക്കും
ഘോരപൌരുഷമീമൃതനംഭിന്നപോല്ലി
നിലപ്രസിദ്ധമാക്കി നാളെ സ്വയംവരം—
നാളെയയച്ചുതുങ്ങുകാളയെക്കൊണ്ടുവന്നു
വൃഷകളേഴുമാരിക്കൂറവരേഴിനേയും
വൃഷകളിൽനല്ലകായാബലംതുങ്ങി
കെട്ടിലുംപലപലകോട്ടിലുമുണ്ടാക്കി
കട്ടിലും ചതിനേട്ടുകെട്ടിലുംനിറച്ചിട്ടു
കട്ടകൾതൊരണപീലിപ്പട്ടുകൾവിതാനിച്ചു
പെട്ടികൾ പെട്ടകങ്ങൾ പെട്ടെന്നുകൊണ്ടുവന്നു
പട്ടാഭോന്നിൽമണിമാടങ്ങൾസംഭരിപ്പിച്ചു
പട്ടണർന്നുപൂരിതർക്കിരിമാതുവന്നു
വട്ടങ്ങളൊരോടിക്കിൽകൂട്ടിയതെല്ലാംവെച്ചു.

ഇപ്രകാരം ചമച്ചിരുന്നപ്പോളികൾ
പലപലരാജാക്കന്മാർകടവെത്തി
കലയുടെ മരെ നിറച്ചുതുങ്ങി
നിലവറകെട്ടിമറച്ചുതുങ്ങി
മന്ത്രക്കാരെപ്പുറമുറിയെല്ലാം
തന്ത്രക്കാരകലവന്നിറഞ്ഞു
മന്ത്രികളും തങ്ങൾമന്ത്രവുമാരം
യന്ത്രികളാകിയ മേളാരാരം
കന്നക്കാരകംപടിക്കൂടിന
ചന്തക്കാരുംചാവളക്കാരും
ബന്ധക്കഴലുകളേന്തിനടക്കും
തന്ത്രപ്പടിപലനായന്മാരും

ബഹുവൃക്ഷകളുമാനകൾ കുതിരകൾ
[illegible]
സത്യാപരാന്നിഗ്രാമന്മാരാൽത്തവ-
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
വിദ്യകളവിടെക്കാട്ടുന്നവരെ
വിടരാതേയും [illegible]
ആട്ടക്കാർ ചില പാഠകക്കാർ
പാട്ടുകാർ ചില കൂത്താടികളും
കൂത്തച്ചികളും [illegible]
നാട്ടുകാർ പലവിധക്കാരും
തപ്പടിവിദ്വന്മാർ ചെണ്ടക്കാർ
ചെപ്പടിവിദ്യക്കാർ തിമിലക്കാർ
കൊമ്പന്മാർ ചിലർ കൊമ്പുവിളിപ്പതിൽ
മുമ്പന്മാർ ചില താളക്കാരും
വമ്പോടിടയ്ക്കവിദ്യയിൽ
വമ്പന്മാരായിട്ടുള്ളവരും
ഗ്രന്ഥികളും ചില ഗണികക്കാരും
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
മഗധമഹീപതി [illegible]
കൊങ്കണഭൂപതി [illegible]
[illegible]
[illegible]
പാണ്ഡ്യകുലപതി [illegible]
[illegible]
[illegible]
കാശ്മീരപതി [illegible]
[illegible]
ഭൂപാലന്മാർ വന്നിതു സർവ്വം

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
കാളകൾ [illegible]
എന്തൊരു [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
കണ്ടാൽ പറവാൻ കഴിവില്ലെന്നതു
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
കൊള്ളാം കാളകളൊക്കെ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
കോളായ് വരുമേ കോസലരാജനു
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

സത്യശീലന്മാർ [illegible]
ചരണങ്ങളിലുമിഞ്ഞ [illegible].
നരാധിപതി [illegible]
[illegible]
[illegible] എന്തുകൊണ്ട് [illegible]
മുഖം [illegible]
[illegible]
കൊടുക്കും [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
പടികളിൽ [illegible]
കൊണ്ടു
കൊടുക്കും [illegible]
[illegible]
[illegible]
അവസരത്തിൽ ചെന്ന സ്വാതന്ത്ര്യം-
[illegible] കണ്ടു [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] അടിച്ചു
[illegible]
കെട്ടിയുറക്കി [illegible]
ക്രൂരന്മാരുടെ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
ക്രൂരന്മാരിലൊരുത്തനവനെ

കയറുമെടുത്തണയുമ്പോളവനുടെ
വയറുപിളർക്കുകിളന്നാൻ ക്രൂരൻ
പാശമെടുത്താൻ മറ്റൊരു [illegible]
[illegible]
[illegible]
തല്ലിമറിക്കുമെന്നൊരു മോഹം
[illegible] തകിടുന്നതമന്നാൻ
വള്ളിയെടുത്തു വലിച്ചു തിരിഞ്ഞു
[illegible] ബന്ധിപ്പാനായ്
ഉള്ളിലുറച്ചു വരുന്ന നൃപന്റെ
പള്ളയ്ക്കിട്ടു തൊഴിച്ചാൻ ക്രൂരൻ
[illegible] കണ്ണും കത്തി.
ക്രൂരന്മാരുടെ കണ്ണു [illegible]
[illegible] ചിലർ [illegible] ചിലർ
[illegible] ചിലർ
പെണ്ണിന്റെ മുഖം തന്റെ കണ്ണിന്റെ [illegible]
വന്നു
[illegible] ചിലർക്ക് [illegible]
[illegible] വന്ന വാക്കും പുറപ്പെട്ടതായ്
വാക്കും ചിലർക്ക് വന്ന [illegible] ചില-
ർക്കാർക്കും വശമില്ലിനി [illegible] പാരിൽ
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

ചമ്പതാളം.

[illegible]

വിരവിനൊടു വിജയനാഥനാപതിയെ വന്ദിച്ചു
വില്ലുംനിലത്തുന്നിറുനിന്നാൻ മഹാരഥൻ
കളുകമൊടുമുരമഥന ചരണയുഗളത്തിലന്നു
കൂപ്പിപ്പറഞ്ഞിതു [illegible]
മന്നുകൃതമധികമിഹ [illegible]
മാധവ! നിൻപാദപത്മസംഗത്താൽ
[illegible]
[illegible] നാഥനാണേ ഞാൻ.
അടിയനൊരു [illegible]
[illegible] (ഞാൻ
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] സത്യാസ്വയംവരം
[illegible]
[illegible] (ൽ

[illegible]
മന്നവ! നിൻ [illegible]
[illegible]
സത്യ [illegible] വന്ന
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] പ്പിക്കും
നീററിൽകിടക്കുംനക്രം ചീററിയടുക്കുന്നേരം
ആററിലെഴുന്നാളൂറുമാററവാൻമതിയാമോ
അടിച്ചുകാളകളെയ്ച്ചുനടിച്ചുകൊണ്ടുവരുവാൻ
മടിച്ചുനില്ലുംവേണ്ടാഞാൻപിടിച്ചുകെട്ടുന്നുണ്ടു
മിടുക്കുംകൈയൂററവുമേററംനടിച്ചുകൊണ്ടുവന്ന-
ടുക്കുന്നനേരമേററം പൊടിക്കുംനമ്മുടെ
പാദങ്ങൾ

കഴുക്കം [illegible] ഗാണ്ഡീവം കയ്യിൽ
[illegible] വൈരി-
കളെക്കൊ
[illegible] വെട്ടി
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] കളൊതരിശി
[illegible] കളൊതരിശി
[illegible] കളൊതരിശി
[illegible] കലവിലസിതമൊതരിശി
കുട്ടികളൊതരിശിമുട്ടികളൊതരിശി
പെട്ടികളൊതരിശിപെട്ടികളൊതരിശി
തളികളൊതരിശികൊപ്പകളൊതരിശി
കൊട്ടിലുമഥകൊട്ടിലുമൊതുകലശലു
നാട്ടിലുമഥവീട്ടിലുമഥകലശലു
പൃഥ്വിയൊന്നിളകിവശ്ശ ശിവ ശിവ!

വിപ്രന്മാരതിവേഗമുഴുങ്ങി
വിരവൊടുതമ്മിലുരത്തുതുടങ്ങി
ഓടുന്നതിനെന്തിഹവിപ്രാ
“ക്ഷുദ്രവൈരിഞങ്ങളെല്ലാം”
“സത്രംവെള്ളവെരുന്നതിനുമ്പെ
തരുകടന്നൊതരിക്കിലിരിപ്പാൻ
ഒരൊരുത്തരിപ്രതിഗ്രഹമുണ്ടാം

[illegible]

ഇപ്പെണ്ണിന്റെ വിവാഹം കൂടും
വിപ്രന്മാരതുനേരം പറഞ്ഞു

[illegible]

ക്രൂരന്മാർവസിക്കുന്ന കുറ്റികളുഴുതു
തെറ്റെന്നകണ്ടുവന്നു മുറ്റുന്ന പുത്തിളപ്പും
ചിരിക്കുന്നകങ്ങളക്കാർക്ക ചെന്നൊക്കെ വളർന്നിട്ടു
അങ്ങനെയാക്കൊട്ടുപ്പുറത്തെ പക്ഷത്തിൽ ചാടിവന്ന
വക്കാണത്തിനു പുറപ്പെട്ടു കണ്ടനേരം കൃഷ്ണൻ
സപ്പൂരുഷന്മാരെ സത്യം പ്രബോധിപ്പിപ്പാനായ്
സപ്പവിദ്വാനം പൂണ്ടു സത്യരൂപനായുള്ളി
ക്രൂരന്മാരെല്ലാരെയും കുട്ടിബോധിപ്പിച്ചിതി
ഭഗവാൻ ഗ്രഹിപ്പിച്ചിട്ടുമായാപ്രയോഗത്തോടും
ഏകസ്വരൂപനായിനിന്നു തുണിനാൻ പിന്നെ
ലോകനാഥൻതനായോ ലോകർക്കിന്നിടുന്ന
ഗോപാലകൃഷ്ണൻതന്റെ സ്വരൂപസൗന്ദര്യം കണ്ടു
ഗോപാലപുത്രികളുമിളംവയസ്സന്തോഷങ്ങൾ
വർദ്ധിപ്പിന്നതൊന്നു ചൊന്ത്രപ്രമേയമാകവേ
കണ്ണിനാനന്ദമേകുന്ന കന്യകാജനത്തിനും.

പരിചിലൊരണിക്കൃഷ്ണമുഴുകിന
നീലാംബുജതുളിതിനാൽ അള-
കാവലിയാല ചില്ലിയിലകളു-
ളികതടമേഗോരോചനതിലകവു
മിളകിനമകരാകൃതിമണികുണ്ഡല-
കനകാമാപമതിതനാസികയും ഉ
സുലളിതബിംബാധരായ വടിവും
മന്ദസ്മിതമധുരസ്മിതവും
ചന്ദ്രനെഴുന്ന മുഖവും വിലാസവു-
മുരസിനിയമാതിലമായിടതി-
ലക്ഷണമാമണികൗസ്തുഭവും ഉര
കലെളിതവനമാലാഹാരവു-
മണികിങ്ങിണികിപാദങ്ങളും
അരയാലിലപോലുദരപ്രദേശവും
അഴകിനകണകകമലാമലത
മുളകിതമലവികസ്വരകരപദവും
കടിതടസീമനി പീതാംബരമ-
ങ്ങിനെയാളൊളുമവലംബിതമങ്ങനെ
പദ്മത്തുടുപ്പാം യുഗളവു-
മടിമലർവടിവും മണിനൂപുരവും
തിരുമുടിതൊട്ടങ്ങടിമലരോളം
തിരുവുടൽകണ്ടാനന്ദമിയന്നിടി
ങ്ങനെവിലസുന്നമനോഹരമായങ്ങി

കനിവോടുസഖിമാരോടുംകൂടി
കനകാംബുജമലർമകൾ ചുറ്റുമായി
കുടപിടിച്ചു നാകാംഗനമാരും
പൂഴ്കിടിയിലുടയോൻ തവവിലാസിനി
കളിതമനോഹരനാകിനവരങ്ങ
ളതിൽമേവുന്ന ദിവ്യരൂപങ്ങളി
പുളകിതതനുവായ മോദമുൾനിന്നാൾ,
അളികുലകളകളസുലളിതവേണി
കിളിമൊഴിമണികൾ കൈകളുമങ്ങു
തെളിവോടുസഖിമാരിൽ കൂട്ടുകാരൻ
കളിക്കുപുതുതായിളകിപ്പൂട്ടിച്ചാർത്ത്
വടിവിൽവെച്ചുന്നമളിയിൽ ഇളവേ
പൂമയിതനാകിനവിമൽ
മേവുംകൊണ്ടുമേ ചന്ദനങ്ങളി
തിരിമലിയോടുസരമ്യം സഹവ-
നതികളുംകണ്ടു തൊടലി
കോസലരൂപനോടുയാത്രയുംതെളി
മൃദുവേണികളെത്തുക്കുടി
സുരവാസവികനമാനാഗ-
നാംസ്യകളപതിയായുതിർന്നി
കരയുമേഴയും കൊടിമരവും
പടയും കതികളും കളരവവുമി
കടകാംഗദമണിവളകളിലും
കടർമണിയുടർമണികനകാദികളും
പുടവകൾ പട്ടുമേലങ്ങികളും
തടമുലതടവിന്നതണികളും
പരുതമാകിനകോമളമാനവ-
നായ കൃഷ്ണൻ നൽകിയങ്ങി
സ്ത്രീധനമിങ്ങിനെ ചലവകവാങ്ങി
മൈതാനത്തിൽ പൊത്ത പാൽക്കുടത്തോടൻ
സാധുമനോഹരസമ്മാനത്താലെ
സമ്പത്തിയുണ്ടാക്കുന്നമാരാമരം
പട്ടുകൾ പൊന്നും പണവുമിതെല്ലാം
തട്ടുകൾകൊണ്ടങ്ങിരുവീതായി
കെട്ടിത്തലയിലേറ്റിത്തുടരുന്ന
കൂട്ടംപെരുവഴിയോളമുള്ളവർ
നാട്ടിൽ തന്നെ പ്രവേശിക്കുന്നു
കേട്ടുപറയുക സമ്പാദിക്കുന്നവരായി

കൂട്ടംകൂടിക്കൊണ്ടവരോടെ
കോട്ടപ്പുറമേ ചെന്നു നിറഞ്ഞു
തങ്ങളിലങ്ങു പറഞ്ഞു തുടങ്ങി
നിങ്ങളിതൊന്നും കേൾക്കുന്നില്ലേ
എങ്ങിനെ നമ്മുടെ വംശമഹീശൻ-
വംഗാധിപതി കലിംഗനരേന്ദ്രൻ
കർണ്ണനൃപൻ കരതരപാലൻ
കുന്തിനരേന്ദ്രനവന്തിമഹീപതി
എന്തിഹ നിങ്ങളറിഞ്ഞോ നാമൊരു
പന്തിക്കാർക്കൊരു നാണവുമില്ലാ
കേട്ടുവിശേഷമൊരുത്തൻ സത്യയെ
വേട്ടുഗതിച്ചു മുരാന്തകപോലും
ആരാണവളെ വിവാഹം ചെയ്തു
നാരായണനെന്നൊരു വഴികേട്ടു
നേരായിട്ടു പറവാൻ മടിയുണ്ടേ
പോരായിട്ടു പലതുണ്ടിഹ കേൾപ്പിൻ
പാണ്ഡവരല്ലൊ കൊള്ളാമവരുടെ
കപടമതൊന്നിഹ കേട്ടതിനാലോ
കരടകനെന്നു ഭ്രമിച്ചെന്നാൽ
കപടവും തപവും കളകർവന്നു
നാടുകിഴിഞ്ഞവനെന്നാൽ അവനുടെ
പുത്രിയെ വരിപ്പാനറിഞ്ഞുണ്ടോ
എത്രപകർ സകല വിശേഷം-
നത്ര വരാമാറിയുന്നില്ലേ
നൃപപാർത്ഥന്മാർ തമ്മിൽ വരന്മാർ
നിപ്പുത്രികൾ തമ്മിൽ കൈ
ഉണ്ണിനരകനില്ലെന്നാൽ മുരൻ
പുണ്ഡരീകനും കൂടെ തന്നിൽപ്പറ്റം
ഒന്നുമാത്രമിരിയാതെ "മറുനാട്ടിൽ ചെ-
ന്നു വലരാമറിഞ്ഞിട്ടുണ്ടും
ഗതൃത്തിരിമാർ ചോദിതിരിമാർ
കൈയ്യുമെന്നിച്ചുചൂട്ടിയുടക്കും
ഇക്കാലങ്ങളിലുരിയാടാതെ
കിക്കിലികിക്കിലെന്നതില്ല;
വാസ്തുതികരണതിയരക്കാരതി-
നിരാചരനെന്നാരാനന്ദരുണ്ടോ
നേപ്പറയാതെ ഇവരെ കൂട്ടുമ്പോ
കർപ്പൂരങ്ങളു കേട്ടുമറിയാം.

ഇതുവന്മാരിലൊരുത്തൻ കരിവട
നമ്മൾക്കും മണിയുടെ വെളികഴിച്ചു
പടവും കടവുംകൊണ്ടു തിരിച്ചു-
ന്നടനൊരുവാർത്താനടക്കുന്നു"
ഒരുഹാ! മാതുലനെക്കൊല ചെയ്യാൻ
ദേവമനവനെന്നത്രേ പാരം
മോഹമവന്നു പോരുതന്നു പൂലം
സാഹസമെന്നു വഴിക്കുന്ന
എന്നാലവന്റെ പടവും കടവും
ചെന്നുപിടിച്ചുപൊടിച്ചു തകർത്തു
കന്യാമണിയെ വരിപ്പതിനിപ്പോൾ
സന്നദ്ധനനടപ്പിനരേശ
ഭൂപാലകന്റെ മകളായുള്ളവൾ
ഗോപാലന്നു കളത്രമതാമോ
ചെല്ലുമിയന്നൊരു മണിമാണിക്യം
പിച്ചുവെളമേൽ ചെപ്പിലുമുണ്ടോ
കാന്തനാമാധരിപ്പാനിന്നമ-
രലോകിലിഹ സംഗതിവരുമോ
കുല്ലകമതയോടുകൂടിവസിപ്പാൻ
കാന്തിരമമെന്തുതമായ" വരുമോ
കേളെന്നു ചെന്നറിപ്പതിനിന്നവ-
കുല്യമൊരല്പമെനിക്കില്ലറിവിൻ.

ഇങ്ങനെ വിവാദത്തെങ്ങളിലുരചെയ്തു
തിങ്ങിനപടകളും തങ്ങളിൽ വട്ടംകൂട്ടി
വില്ലും കലച്ചുകൊണ്ടെല്ലമെടുക്കാതെ
പല്ലുംകടിച്ചുപലമല്ലുനടിച്ചു പുന-
ലൊട്ടും കറക്കുടാതെകെട്ടുംപെടിയുമല-
കെട്ടുമുഴക്കിത്തുടങ്ങിച്ചപരിചുപല
ഒട്ടുന്നുപന്മാർ വന്നു കോട്ടപ്പുറംനിറഞ്ഞു
കഴുത്തുള്ളകോപത്തോടങ്ങൊത്തു കൃഷ്ണനെച്ചെന്നു
തഴുത്തുദർശനങ്ങളെത്തൊട്ടുതുടങ്ങി
നില്ലെങ്കിൽ ഭൂപന്മാരുടെ കന്യതികൾ
നല്ലവല്ലിയുവല്ലവനാകില്ലു-
മില്ലാതെകില്ലിഹവല്ലവനിന്നടെ;
വല്ലതെല്ലിവളെന്നരികെ
നല്ലമനസ്സോടെ വന്നപിന്നെന്നാൽ
നല്ലർക്കുതൊന്നിരമതാരിയെ
വല്ലതെതാതകരിയൽ വന്നിങ്ങനെ

കല്യാണത്തിനു കർമ്മങ്ങൾക്കിടയിൽ
പല്ലക്കിലെഴുന്നള്ളത്താലും
എല്ലാമിങ്ങനെ കത്തിച്ചീടും
വില്ലാളികളാം വീരന്മാരും
വില്ലാളികളെ ജയിച്ചൊരു വമ്പർ
മല്ലാരികളെക്കൊന്നു മുടിച്ചും
അല്ലാതെ ജയിതനില്ലിനിയാരും
എല്ലാമറിയുമതാരിവനെയും
കൊല്ലാൻ മടിയില്ലാത്തൊരു രൂപം
ചൊല്ലാമിനിയും പുത്രനെയെന്നെ
മല്ലാക്ഷിയെയും വധമേല്ക്കാതെ
നല്ലവനാം ശിവൻ നരപതിസഭയിൽ
ചൊല്ലാനൊരു കഥയില്ലയിതിങ്ങനെ;
തൊക്കെ നിൻ പുത്രന്മാർ തോറും
ശോകങ്ങളെല്ലാം നമ്മാവാനല്ലേ
ശൂരന്മാരുടെ കൂട്ടങ്ങളെല്ലാം
പാർത്താലറിയാം നീ പറഞ്ഞതു നന്നു
വെല്ലുകവൻ മാളിച്ചു തിരിച്ചും
ചെല്ലുന്നവർ മുഖ്യന്മാർ ചേരുന്നില്ലും
കണ്ണിൽ കണ്ടു കൂട്ടി ചൂടിച്ചുള്ള
കണ്ണനിന്നുടെ കപടമിതെല്ലാം
കണ്ടുകേട്ടും പെരുവഴിനിന്നോ
കൊണ്ടുപോയിക്കാം ജനമെങ്ങുള്ള
ചെമ്പക്കാരൊരു ക്രൂരം ദുഷ്ടികൾ
ഉണ്ടിതിനിന്നൊരു ഗുരുമാതിപ്പൻ
അവരികൾ ചാപ്പിയരസ്സുകളിക്കും
ചന്ദ്രികയാളും പകലോചാലന്മാർ;
ചണ്ടിവരെത്രം ഭാവമായമുണ്ടാ-
നന്ദമായിലനില്ലിനി പാർത്ഥി-
ക്കാനനമൊന്നാരിരാമനെ
ഞാനുമൊട്ടാടി കൂട്ടാൻ തോന്നും
വേണമാനന്ദമെന്നാരു തൊഴിലേയിവ-
നാരായണനോയറിയുന്നുള്ളൂ
എന്തൊരു ജാതിയിലുള്ളവനെന്നും
ഞങ്ങളൊരുത്തൻ പരിചയമില്ലാ
ആയുധവിദ്യയുമഭ്യാസങ്ങൾ-
ക്കാരെയിവർക്കിവർ ചൊല്ലിക്കൊടുക്കാൻ വശമില്ല
വീര്യവുമില്ലാരു ശൌര്യവുമില്ലാരു
കാര്യകാര്യവിചാരവുമില്ലാ
ധനവുമില്ല മാനവുമില്ലവരൊന്നും
ബലവുമില്ലവിനയവുമില്ലെന്നല്ലാ
ഗുണവുമില്ല പണവുമില്ല മാധവ-
ഗണങ്ങളില്ലത്ര സമ്പ്രദായങ്ങൾ
സമർത്ഥനെന്നൊരു ഗർവ്വിപ്പുമുണ്ടതി-
ലെന്തർത്ഥമേതു വരുത്തുമിദ്ദേഹം
കീർത്തിമങ്ങനെ തിരുത്തുവതാരതു
തകർത്തുവന്നുള്ളതെപ്പതിന്നൊരു
മിത്രമില്ലെന്നുറപ്പിച്ചിന്നൊരു
പുത്രരെല്ലാം നല്ലകരുത്തനായവ-
നൊരുത്തനില്ലതിനുള്ളവനായ
മരത്തിനൊല്ലുവതുള്ളവനൊരു
പരത്തിമേലമരത്തേയുമുള്ളൊരു തന്മക-
നത്രമനസ്സാമതോർത്തുള്ള ഫൽഗുന-
നറിഞ്ഞുവരം പുത്രരിന്നുനിന്നുടെ
പുത്രരെയെവ്വതുമെത്രയവിയില്ലിനി
കെട്ടത്തനിയിൽ കണ്ടമടുത്തുപോവതിനൊട്ടുമുണ്ടു-
മുമ്പി.

ഇത്ഥം പറഞ്ഞുകൊണ്ടു യുദ്ധം തുടങ്ങീട്ടവനെ
പോർത്തനിപ്പാനേതു തടുത്ത ഗാണ്ഡീവവുമെ-
ടുത്തുകൊപവുമുള്ളിലുള്ള വിറവിനോട-
ടുത്തു ചെന്നടുത്തു പൃഥാപുത്രൻ ഫൽഗുനൻ.

കടിലന്മാരുമതിനിന്നിങ്ങുടെ
പടുത്തരക്കിന്ന ചാപലവാക്കുകൾ
പറിച്ചിടിയിടിയെന്നാത്തിക്കൊണ്ടവൻ
വില്ലുകുഴിച്ചുവിട്ടന്യകമെല്ലാന-
മെന്നൊരു മോഹംകൊണ്ടുമളവാർ
വന്നവരുമായവരുമൊക്കെകൊള്ളും
നന്നിതു നിങ്ങടെ ദുർഘടകാര്യ-
തിന്നുടമയിതുമതോർത്തിടേണം
ക്രൂരന്മാരുടെ കണ്ണുകൾ കൊണ്ടുള്ള
തൊരുതിരിച്ചു സമർത്ഥന്മാരുടെ
മന്നിത്തം പുത്രരെവരുമോർത്താൽ
മാറിക്കൊണ്ടുപോരെണ്ണതല്ലെല്ലാം
കുന്തീസുതൻ വന്നാലിന്നൊരു
പൊന്നുപുലിയോടു പിണങ്ങാനെളുതോ
മുറിഞ്ഞുമാരാരാകിനന്നിങ്ങനെ
മറിഞ്ഞുകൊണ്ടുപോകുമപ്പരിക്കും

പൊരുതികൊടുപ്പാൻ മോഹിച്ചവരെ
തെരുതിയെ പ്രമുഖരിൽ നിന്നവൻ
ഇതുമുതൽ ബാധയെല്ലാം
തെളിഞ്ഞതാകെ മനസ്സിലായില്ലിനി
കണ്ണിൽ കനിവാർന്നവൻ പൂന്ത-
കണ്ണുവരിക ബുദ്ധി വിനയം
കണ്ണിരാദികളാകിയ പലവും
കണ്ണുവച്ചാൽ പലതും
ദുഷ്ടസ്വഭാവമെത്ര ഗുണമാക്കി
ശക്തിയിൽ വന്ന ചെയ്യുന്നതെന്തും
നാളുനേരവും വീണ്ടും പിന്നീട്
ഒരു മിത്രമായി
ഇതു വരെയും പലതരം-
തിരിച്ചറിയാനില്ലാ
ലജ്ജയുമില്ലാ പരുഷമില്ലാ
സജ്ജനങ്ങൾക്കു ഭയമില്ലാ
പഠിക്കാത്തവരെ പ്രകൃതികൊണ്ടെ
മറിയാത്തവരെ തുണച്ചീടുവാനി-
പ്പിടിയാത്തവനതിലൊരുവൻ പടികൾ-
ക്കടിയാത്തവനതിനാലാണ് ദൈവം
മുടിയാനായവർ നാശമിട്ട വഴി
തടിയന്മാരിവർ വന്നിറങ്ങി
കടിയാപ്പട്ടികൾ നിന്നുകൊണ്ട്
വടിയാലതിലിട്ടുമർത്തും
പതിയന്മാരിവർകാര്യങ്ങളിൽ
മെത്തിയന്മാരായവർ പുഷ്പം
തന്നിലൊരുവൻ കനകം-
ഉതിർത്തുവിട്ടു പോയ
ജ്ഞാനികളെ വിശ്വാസം വന്നു
ഇതുവാക്യങ്ങൾ പറഞ്ഞാലാമർ
കുറിയിൽ കെട്ടുകൾ പിന്നെയും
കൂടികൊണ്ടുവന്നു പോലെ
കണ്ടിട്ടുപ്പാൻ വകയില്ലാത്തവർ
മുത്തുമണികളുടെയും
പത്തികൾ പോലെ വായുവില്ലാതെ
പാത്രങ്ങളിലിട്ടിരിക്കും
ആർക്കുമൊരാശ്രയമില്ലാതെ
വാക്കുകൾക്കുപാത്രമായിരിക്കെ.

നാക്കുകൾകൊണ്ടിട്ടുപുനരെന്തി-
ലാക്കിയൊന്നുമറിയാതുള്ള
വാക്കുകളിട്ടു പാലിച്ചിട്ടെ
മുക്കുരിപ്പാനിന്നി ഫലമില്ല-
ന്നുള്ളതെങ്കിലും വന്നാൽ
മൂർഖന്മാരെ ബോധിക്കേണം
ആർക്കുമിന്നവർ നിങ്ങളെന്നാൽ കല-
ഹാർക്കുമുളവാകും പ്രതിയെല്ലാം
പോർക്കുവിളിച്ചൊരു പുകഴ്ച്ചവരെല്ലാം
പോർക്കളത്തിലിട്ടു കാണാൻ വെളിയിൽ
ഇതിലുള്ളോർക്കുപിറന്നവരെല്ലാം
ദുഷിതന്മാരെ കൊണ്ടുവരും
ആളുകൾക്കു പിന്നെ വിളിച്ചാൽ
പുരുഷൻ പ്രായം വന്നിട്ടു തിരിയും
കിട്ടിയതെല്ലാം കൊണ്ടുപോകാ
പട്ടിക്കെടുത്തു വയ്പ്പില്ലാ
നാട്ടുകൂട്ടപ്പാർക്കുവന്നവർ
നാലുമെല്ലാ രാജ്യത്തിലും
കാട്ടുമൃഗം പോലെ കൊണ്ടുപോക
നാട്ടുകാരെല്ലാം തിരിഞ്ഞു പോയി
ഇതുകൊണ്ട് പലതുമാകും
സമരം ചെയ്യാൻ ശക്തിയില്ലാ
പാതിവഴിയിൽ മാർഗ്ഗം പോയ
പാതകന്മാർ ദുഷ്ടന്മാർ
ആർക്കുമിന്നവർ കാണാനാകാ
വാക്കിനാൽ വിശ്വസിക്കാമോ
നിങ്ങളെ കൂട്ടിവരാൻ പിന്നെവർ
ഞങ്ങളെകൊണ്ട് വഴിതിരിക്കുമോ
കന്യകയെ കൊണ്ടുവന്നവരെ
തമ്പിയായിട്ടുണ്ടു ചെയ്യാതെ
തന്നെപ്പോലെ സ്നേഹിച്ചവരെ
തനയൻ നിന്നവരെ താൻ പാലിച്ചു
ചെട്ടികളായവർ സ്നേഹിതർ
ചിലർ മായകൾ ചെയ്യുന്നോരാണ്
ഞാനെന്നുപറഞ്ഞുകൊണ്ടു ചെയ്തി-
ട്ടതിലുള്ള ദോഷങ്ങൾ ചെയ്തവർ
നിങ്ങളെതാങ്ങുന്നവരല്ലാതെ
നിങ്ങളെതാങ്ങിയവരെത്തന്നെ

വെളികഴിഞ്ഞുല്പന്നവർത്തങ്ങളിൽ
മേളിപ്പൂതസ്യമുണ്ടായില്ല
ഞാനവരെത്തൊട്ടിട്ടില്ലവർ
ഞാനവിനയുംതൊട്ടിട്ടില്ലാ
മക്കളവർക്കൊരു നാലഞ്ചുവയസ്സ്
ആൾപ്പിറന്നൊന്നാരറിയുന്നു
കാട്ടാളന്മാരെപ്പൂമറന്നൂ
കൂട്ടക്കാരുമില്ലാതുള്ളൊരു
കാട്ടിലിരിക്കുംകാലത്തവളുടെ
ഗോഷ്ഠികളൊന്നറിയുന്നതുമോ!
അവ പിറന്നവരൊവരമായതി-
ലന്നൊരുതടിയിന്നൊരാനകണക്കെ
അങ്ങനെയുള്ള വരെയുമ്മതങ്ങളു-
മിങ്ങനെവന്ന വളന്നൊരുവശം
വെളികഴിച്ചോരെവരതാനൊരു
ധൂളിപ്പെണ്ണിനെമടിക്കൂടാതെ
ചെട്ടന്മാരവർകളുമവളുടെ
പാട്ടിലൊതുങ്ങിവസിക്കുന്നിപ്പോൾ
കെട്ടും പൂതലില്ലാതൊന്നാണം
ചെട്ടന്മാരവരെല്ലാരെക്കാൾ
ഇങ്ങനെയുള്ളോരവൾമാ നിയിഹ
ഞങ്ങടെമോക്ഷമൊഴിക്കുന്നോ?
തന്റെഅപേക്ഷകൊണ്ടുമ്മളെളിച്ചു-
പരന്റെപേക്ഷകൊണ്ടുപറിക്കും
ഉൾപ്പെട്ടവരെല്ലാം നിന്നെ
ഗർജ്ജനമിങ്ങതിരിക്കുന്നാ
തന്നത്താനറിയാത്തജളന്മാർ
തന്നുടെഘനതത്തത്വങ്ങളിയും.

"കഃ കാലഃ കാനി മിത്രാണി
കോ ദേശഃ കൌ വ്യയാഗമൌ
കശ്ചാഹം കാ ച മേ ശക്തി-
രിതി ചിന്ത്യം മുഹുർമ്മുഹുഃ"

കലിയുഗമിങ്ങനെയാം നമ്മുടെ
മൂലംവിട്ടുണരാസാംപ്രത-
മാവശ്യമായുള്ളതാമിത്ര-
മൂലപരദൈവമെന്നിക്കേപ-
ക്ഷേമഫലസിദ്ധിവരുന്നിതു
ക്ഷേമംചിന്തമായിതുകൊണ്ടോ

നാശംബലിയായെന്തവാനവ-
കാശംവരമോ പൂന്തണിനാര
കാളുംകിടയാത്ത നമുക്കൊരു
മോക്ഷംവരമോ ഈ നിലപ്പ്ര-
കാരംഫലമോയ ദയാനൃപതി-
നാശംബലമോ ശിവശങ്കര
ആയുള്ളോരുനമ്മുടെപെ-
രായുള്ളതെത്ര്യാ തിരുപെ-
രായുള്ളാതകന്നുപെ-
രായിരുമുള്ളോരെന്നുടെനാ-
രായനന്നപ്പുതിങ്ങൊരുപാ-
രായണമെന്നെന്നുള്ളൂപാ-
രാത്തവനാരാകും ബല്ലൂപാ-
രാത്തവനെന്നല്ലാവരനെ-
രായവഴിക്കൊണ്ടിന്നഥ
ചൊന്നതുവഴിക്കുംവന്നിഹ
പറയാതെ സമസ്തം സന്തത-
മോരാതെനടക്കുമതല്ലികൾ
തീരാത്തൊരു ദുർഘടസങ്കട-
വാരാന്നിധിതന്നിലുഴന്നിട്ടു-
മാറെങ്കിലുമിങ്ങനെയിതിനെ
നേരെപോരുന്നുവരില്ലിൻ.

ഇത്തരമൊരുപരിദേവനമനസ്സാ ഉണ്ടാകുന്ന
ത:ഉളും
സന്താപമോസകലമാനിപതിചക്രവിക്രമ-
ച്ചാടെ
ഉയരമേറിയതുമുൾത്തുമുൾത്തകുത്തിനിന്ന
മുളമുടിയിടഞ്ഞകൾകളുമൊത്തുചേരി
കൊട്ടകൾപെരുകൾവിളിവിളിയിളകു
മെഴുതലിൽ
വെട്ടുകൾ ചിലതട്ടുകൾമുട്ടുകൾതെരുവുകൾ
മറ്റൊരതിക്കിൽ
അടികളുമിടിപിടികളുമിടികളുമിളകിനപൊരി
കളുമതെ
അടിമുടിതടിപൊരിയുമൊരെടവുകളുമനന-
ങ്ങൊരുമിക്കിൽ
വില്ലുകളുടെവിളയാട്ടംപെരുമല്ലുകളെല്ലുതകർത്തും
കല്ലുകാരമെറിയുമവകല്ലുകൾപല്ലുകടിച്ചു
പൊരിച്ചും
പടികളുടെ ചുടചുടെ പുരവെതെരിതി-
പോർപൊരുതെയെരിയും

കരികടെകരടികരടിമുതലായിട്ടിവിടെയൊരിക്കൽ
ഘട്ടമൃഗാന്തം
പന്നിയുമയ്യോ കാട്ടിലൊരുക്കി ചിലപ്പോകളിച്ചു തളിച്ചും
ഞണ്ടികളുടെനിരകൾ പിടിച്ചുവടിച്ചും ഒടിച്ചും
ഇങ്ങനെ ചൊവ്വാകൾ രാവമ്പിൽ വരികളുമനവധി
ചോദ്ദളം
നരവരകലവിരളുകൾ ചിലവുകരിക്കാതിനാപാ-
ണ്ഡുതനൂജൻ
ഗാണ്ഡീവധാരിയെവിട്ടൊരുത്ത കലമ്പുവലിച്ചുപി-
ടിച്ചും
പാണ്ഡവപാണ്ഡുപടപോരുവാൻവിരുതു-
ള്ളവരൊക്കെ വരേണം
പാണ്ഡവവാസമതൊരു മുട്ടൽ പൊടിച്ചുകളിച്ചക്കരെ
ഭൃത്യം
പാണ്ഡവകീർത്തിവന്ന് ഉരുവിയ്ക്കുറിയ്ക്കുകാണവി-
ദ്യാപരാഗത്ത

കുംഭതാളം.

പലപലവിരളുകൾ പാകയും ചിലതരകയും
ചൊല്ലൂമ്പത്തുതരണവും പിന്നെ
പതിവായുടെയോരോ പടകളും പല കടകളും
കൊടിയും പെരുവില്ലുകളും തേരും
കതിരുകളനവധികരികളും പുരികളും
നിലപെരുമ്പവിരളുകളും എല്ലാം
മതിമതിയുടെകുതികളും പല ചാതികളും
ഇടമൊക്കെയുമിവിടെ വിഫലം
പോരിനുവരികരിമ്പരം അതിശൂരരാ!
അവിടവികിളരുവരുമിനി
പാരിടമതിലതിവിദ്ദ്രവം മുഴങ്ങീടുന്നു
തിപുതന്പൃതിവിളനവും ഇപ്പോൾ
മാനതിസ്വനമിതിലവരുമം ചെറുതൊരുമ്പോ
തിപുവഞ്ചാനുപന്ധനനാമെന്നാം
മാനങ്ങൾക്കുവാകൊടിയും പരിപാടിയും
പരിഭവതിനുകമ്പമുള്ളവ.

ഇത്തരമതികൾക്കൊത്തണവും
ഇടിയൊത്തൊരു സമരഘോഷണവും
സാടകമതിലവകൂട്ടണവും
സകലമതിലകിമണിഭൂഷണവും
ഉടനേതതിരിവെള്ളകളും
ഇതരയൊരുവകകൊട്ടകളും
ഉടനേ തകിനുട്ടുകളും
മുട്ടന്തരികുതലകളും
തങ്ങളിലൊരിടിതല്ലുകളും
തം തുകളുമായ്കൾ പുള്ളകളും
തിങ്ങിനരപ്പടവില്ലുകളും
ഞെരുനെരയൊരുവഴികല്ലുകളും
കന്തുപിരിരികടെ പാതകളും
ക... പലപല പലവാതകളും
കുന്തിയെവരനെടനാഥകളും
കുന്നുകനൊതിരിതിരികളും
വിക്രമമൊരുപടക്കുകയും
വിരവോടുചിലരുതടികയും
ആക്രമമൊരുവകപൊടികയും
അതിശയമൊരു ചിലർ ചാടുകയും
തരമമൊരുവകകർക്കുകയും
തടിമുടിപിടിയൊരുതള്ളുകയും
പാടവമൊരു ചിലർ ഉള്ളുകയും
കൂട്ടമെനച്ചിലരുരുകയും
കരത്തിലായുധമേന്തുകയും
കുന്തംവട്ടകളെകൊള്ളുകയും
കരങ്ങളെക്കൊണ്ടു തുടരുകയും
ഇടയ്ക്കിടച്ചിലർ നടക്കയും
ചിലരൊളിക്കയും ചിലർ തിരിക്കയും
ചിലർ മരിക്കയും ചിലരലറുകയും
ചിലർ കളിക്കയും ചിലരൊളിക്കയും
ചിലരിളിക്കയും ചിലർ പുളയ്ക്കയും
ചിലർ തെളയ്ക്കയും ചിലർ തുളക്കയും
ചിലർ തളിക്കയും ചിലരടിക്കയും
ചിലർ പിടിക്കയും ചിലർ പൊടിക്കയും
ചിലർ കടിക്കയും ചിലർ മടിക്കയും
ചിലർ മുടിക്കയും മധുകടിക്കയും
ചിലർ മരിക്കയും ചിലർ തിരിക്കയും
വമ്പുകൊണ്ടു നേർത്തുള്ളുവന്നവ-
നമ്പുകൊണ്ടു കൊണ്ടുവീണുവീഴ്‌ക
തമ്പുരാനകമ്പടിക്കവന്നവർ
മുമ്പിൽവീണുതന്നു മണ്ണുകപ്പുക
രണ്ടുകാലുമുണ്ടുകൈകളുംകണ്ണ
കൊണ്ടുകൊണ്ടുവന്നുപോരുമന്നാരെ

തണ്ടുകൾപ്പിടിച്ചുനാലുനാഴിക
കൊണ്ടുകുന്തുകൊണ്ടിടിച്ചുവന്നു വാൾക-
വില്ലുകൊണ്ടുതല്ലുകൊണ്ടെതിർത്തുനിന്നു
പല്ലുതല്ലുമൊക്കവേ തകർന്നിതു
കല്ലുകൊണ്ടെറിഞ്ഞുകൊല്ലുക
കില്ലുകണ്ടുമുഷ്ടികൊണ്ടു കുത്തുക
മുട്ടുകൊണ്ടു മുഖത്തടിച്ചുവീഴ്ക
വെട്ടുകൊണ്ടുവിരൽമുറിഞ്ഞുവീഴ്ക
പെട്ടുപോയതുകിളിപോലെപ്പൂഴിമേൽ
പട്ടുകൊണ്ടുമൂടിയങ്ങൊതുക്കിനിന്നാർ
കട്ടിലിന്മീതിലിട്ടുകൊണ്ടുകെട്ടുക
വട്ടമിട്ടുനിന്നു വന്നുകുത്തുക
ഒട്ടുമാറിവാളെടുത്തുവെട്ടുക
കൂട്ടമോടണഞ്ഞുചെൻപിണങ്ങുക.

ഇങ്ങനെയുള്ളൊരുസമരാരംഭേ
തിങ്ങിനകോപമിയന്നൊരുപാർത്ഥൻ
തുംഗമതാകിനഗാണ്ഡീവചാപം
ഭംഗിയിലാശുകുലച്ചുവലിച്ചഥ
ബാണമെടുത്തുതൊടുത്തുതെരുതെര-
വാണനുമിട്ടുതുടങ്ങി
സായകനികരം കൊണ്ടെതിരാളുകളുടെ
ആയുധമമ്പതുനൂറുമറുത്തു
കരതലമൊക്കെ മുറിഞ്ഞുവിഴുന്നിതു-
ഭയവശരായവരോടിത്തുടങ്ങി
നായന്മാരുടെ പട്ടകൾ തെറ്റികൾ
ആയിരംകുലമതാക്കിമുറിച്ചു
കാതിലണിഞ്ഞ കടുക്കൻപോയി
കാതിനൊരന്തിമവച്ചതുമില്ലാ
കടകംപോയികരംപോയില്ല
കടിസൂത്രങ്ങളശേഷംപോയി
കടിതടഭംഗംവന്നതുമില്ലാ
ഉടലിലൊരമ്പുതറച്ചതുമില്ലാ
വെൺമയിലവരുടെ കോപ്പുകളെല്ലാം
എൺമണിപോലെനുറുങ്ങിപ്പോയി
അസ്ത്രസമൂഹംകൊണ്ടങ്ങവരുടെ
വസ്ത്രമശേഷമറുത്തുതകർന്നു
ഘോരമഹാവനിപന്മാർ
നഗ്നന്മാരായ് നാണംകെട്ടഥ
ദാവക്ഷയവും പൂണ്ടുതനകിലും
ധാവതിചെയ്തു ധരണിതലാന്തേ

നഗരിയിൽ പൂരി തന്നിൽ നഗ്നന്മാരായിവന്ന
ഭഗ്നന്മാരെന്നല്ല നഗ്നന്മാരായി നിങ്ങൾ
നാണക്കേടും വന്നു നാണവും കെട്ടുപല്ലോ-
രണ്ടിനും പുറന്തവരല്ലെന്നും വന്നു നിങ്ങൾ
ഊണിനുമാത്രം കൊള്ളാമൂഴിക്കുഭാരമായു
വാണിടുന്നതിനല്ലോ വല്ലാത്തശാഠ്യന്മാരേ!
പാണിയിലുള്ള വില്ലുമോന്നൊന്നുകെളുത്തൊരോ
കോണിലൊളിച്ചുകൊണ്ടു വാണിടാമിനിമേലിൽ
പ്രാണങ്ങൾക്കാപായമകിലമാപ്രായംപോകയി
ആണല്ലാതവർക്കൊരു ആയുധസാധിക്കുന്നു [illegible]
കാളകളെപ്പോലെപ്പോന്നാളല്ലാതായി നിങ്ങൾ
കൊള്ളരുതാതകശ്മലരായതാപ്പുകിടിയോഗിച്ചുള്ള
താളമല്ലാതൊരു തളക്കാരനെപ്പോലെ
ആളുകൾമുമ്പിൽ നിങ്ങൾ നിലമാടാകാം നിങ്ങൾ
വാശിക്കുവന്നു യുദ്ധം ചെയ്തു തോറ്റു നിങ്ങൾ
കാശിക്കുപോയല്ലൊരാളും കുശലപ്പാഴന്മാരേ!
ദുശ്ശാസിക്കുന്നതോ നല്ലതാകില്ല പിറക്കാത്തോൻ
മീശയുംവച്ചുകൊണ്ടു വിശേഷമില്ലാതെകും
പെണ്ണിന്റെ മുഖം കണ്ടു കാമിച്ചു നിങ്ങൾ
കൊതിപ്പൂണ്ടു
കണ്ണിന്റെമാറിൽത്തുള്ളൽ കാമദേവന്റെകളി
പെണ്ണുങ്ങളാണുങ്ങളും പോരിനുവന്നതിന്നു [illegible]
കണ്ണന്റെ വൈരിയുടെ കാന്ത്യമറിവിന്റെ
താണ്ഡവം ചൂട്ടെടുത്തു പാണ്ഡവവീരന്തന്റെ
ഗാണ്ഡീവചാപത്തിന്റെ താണ്ഡവംകൊണ്ടി-
പ്പോൾതന്നെ
നഷ്ടമായോ ഭോഷന്മാരേ! അയ്യയ്യോ ഭൂഷണന്മാരേ
പൊയ്ക്കൊള്ളു നിങ്ങളുടെ മൂല്യങ്ങളൊന്നൊഴിഞ്ഞ.

ഇത്തരമുള്ളൊരു വിപ്രന്മാരുടെ
സന്താപപരിഹാസോക്തികൾകേട്ടഥ
ക്ഷത്രിയരെല്ലാം ചെവിയുംപൊത്തി
ക്ഷണമിഹയാവതിചെയ്തൊരുശേഷം
ഭീമസഹോദരനാകിയ വിജയൻ
രാമസഹോദര സവിധേചെന്നഥ
താമസരഹിതം തൊഴുതുവണങ്ങി
താമരസേക്ഷണനോടുരചെയ്താൻ
ദേവകിനന്ദന ജയ ജയ ദേവകി
കേവലപൂരുഷ കേട്ടരുളീടുക

കേവലമെൻ്റെയാഴി കേശവനെന്നോ—ദേവ-
ലോകത്തുനിന്നവരോടെ കിങ്കരന്മാരോട് [ദേവകീന
ന്ദനവിട്ടുവരുന്ന സമ്പത്തി സംഘമായിട്ടു മയിച്ചു
ണ്ടെങ്ങളവി
രിൽകമാക്കമ്പരലനവിഞ്ചാന സങ്കടാദികൾ-
കിതപിനാനിന്ദതി...(ദേവകീന
ന്ദനസ്ത്രങ്ങൾ പോയിതവക്കങ്ങനസ്ത്രങ്ങൾപോ-
യനുയല്ലാക്കുന്ന വസ്ത്രങ്ങളും പോയി [യി
ശത്രുങ്ങൾ മുടങ്ങിയ മാത്രയുള്ളൊരു ഖാമം...
(ദേവകീന
സന്തോഷചേതസ്സോടെ സഹസിതന്മാർ
പരമപാരിയിതന്നിൽ പരിചൊടെവിളങ്ങുന്ന
പൂന്തിങ്കൾ പൂങ്കാവുക... (ദേവകീന)
സത്യാവിവാഹം കണ്ടാൻ നമുക്കൊത്തം മോ
സത്യസാഗരാമൃതം നിത്യനിർമ്മലാകാരം [ദ
നകമോഹനമണിലോചന
നന്ദനന്ദനസുന്ദരാനന ദേവകീന
വിനതസന്തോഷം മാറ്റുക്കു
വരദ വരദം തരുന്നമസാമകൃതിതവ
കരുണവേണമൊഴി
ചരണപങ്കജമേവതമമ
ശരണമിവ്വണമെന്നുകൊണ്ടു...(ദേവകീന)

ദ്വാരാവതീപുരിതന്നിൽ വസിക്കും
പൗരജനങ്ങളുമംഗനമാരും
സീരപാണിയുമാം ബലദേവനു-
മങ്ങനെ വൃഷ്ണികളെന്നിവരെല്ലാം
കേളിപരായണനാകിന കൃഷ്ണൻ
വേളികഴിച്ചൊരു സുന്ദരിയാളെ
മേളിതനായിട്ടെഴുന്നള്ളുന്നത
കേളിനടന്നു കേട്ടതിമോദാൽ
മാളികമണിഗോപുരവാടികൾ മേടകൾ
കേളിമന്ദിരമണ്ഡപവീഥികൾ
കാളിന്ദികേതനമണ്ഡപികളുടെ
പാളികളെന്നിവ മറ്റതുമെല്ലാം
വെള്ളികൾകൊണ്ടും കനകംകൊണ്ടും
വെള്ളപ്പാവുകൾ പട്ടുകൾകൊണ്ടും
വെള്ളരിമലരവലെന്നിവകൊണ്ടും
വെള്ളക്കൊടികൊടികൾ കൊണ്ടും
സ്സുന്ദരമാംവിധമലംകൃതമാക്കി
പുഷ്പപടങ്ങളടിച്ചുതൂക്കി
ദേശാധിപകുലമാമന്ത്രിപ്രവര-
കളുടെ സംഘത്തിൽ വന്നു നിറഞ്ഞു
പടവുകൾ വഞ്ചികൾ വള്ളം തോണികൾ
പടയണിമേളിയകപ്പലുമെന്നിവ
കടലിലിറക്കിപ്പായുംകെട്ടി
ശരാസനങ്ങളും തണ്ടുകളും പുന-
രിടയിട് നെറ്റിക്കൂറക്കൊടികളും
വടിവിലെടുത്തു തുഴഞ്ഞൊരുകൊണ്ട്
മേളതാളവാദികളുടെ ഘോഷ
കടൽപോലുയരത്ത പുരജനങ്ങൾ
കൂട്ടമിട്ടങ്ങനെ നിറഞ്ഞു
കാഴ്ചകൾവെട്ടിവെച്ചുപിടിച്ചൊരു
കോട്ടകളൊക്കെ നിറഞ്ഞു മന്ദിരാർ
പാർവ്വതീനന്ദപുരവാസർ
കോടക്കാർമുകിൽവർണ്ണൻമാധവ-
നതികുതുകമതോടെ വരവായി
കോലാഹലം പെരുത്തു നഗരത്തിൽ
ദുന്ദുഭിവാദ്യങ്ങളുയർന്നു
മംഗലവാദ്യവിശേഷമിടിനാദം-
നാദ്യകലരിച്ചുയർന്നു തുടങ്ങി.
കോടക്കാർമുകിൽവർണ്ണൻ തന്നുടെ
കൂടിവരുന്നൊരു കന്യാമണിയുടെ
മോടികൾ കാണ്മാൻ പൌരസ്ത്രീകളു-
മോടിവരുമ്പോൾ വഴിവഴി തുടങ്ങി
മാടണിമുലമാർ തടവേണികൾ
മാടങ്ങളിലും മണിമേടകളിലു-
മാടകകന്യകരറിയിതന്നിൽ
ചെപ്പടിയിൽമണിയരമായാൻ
തല്ലിപ്പൊൾകൊടിമാലവച്ചപ്പോൾ
പൂമുല്ലക്കുടകളുമനേകം നോക്കി-
ച്ചെല്ലച്ചിക്കാരൊരുമല്ലാക്ഷിമാരും
ചാച്ചുക്കാരൊരുമൊരു പെണ്ണുമായ
നല്ലൊരു പെണ്ണിവൾ കൊള്ളുന്നത്തി
തെല്ലൊരു ദോഷം പറവാനില്ലം
പല്ലും ചൊടിയും കണ്ണും മുലയും
എല്ലാമൊത്തു യുവതിമണീയം.

കാട്ടുകരം തലമുടിമുലയിനിയുംപുന-
ളെളുതവർകൊണ്ടു കാവില്ലറിവിൻ
കാതിലമന്തിരമാമത്രം ചികരം
ഞരമ്പേവാരിയ കോപ്പുകളെല്ലാം
കെട്ടുകയുംചെയ്തുക എന്തിൽ നല്ലാത
ഭൂതകളെന്ന പറവാനുള്ള
മായവാദമന്ന മറിമായത്താവാ-
നേളുകനവില്ലാ യരിപ്പിൻ
ഞങ്ങൾമാരാരം മതിയും തങ്ങളി-
ലുറങ്ങുന്നോര രാപ്പുകണക്കിനെ
വങ്കാർകണ്ഠനിയോളമിവളെ
ഒന്നാമാടിടിര മധുസൂദനനെ
കണ്ടാൽ നല്ലൊരു പരമാനന്ദ-
മുണ്ടാമയിലലങ്കാരത്തിനസിപ്പാദം
പണ്ടുള്ള വാതിലാരത്തന്തികവെ
കണ്ടുസുഖിപ്പാൻ കഴിവന്നിവർ
തലയിലെഴുത്തിനുണ്ടെന്നുകിൽ
തരമായുള്ളൊരു പുതനാന്മുകം
തലയും മുലയും നന്നാകില്ലൊരു
വില പിടിയാത്തവർ മറന്നീരം
നമുക്കൊന്നായർക്കൊരു തെളിവില്ല
ഭക്ഷ്യമല്ലാതില്ലാതനാനം
മൈനാര പുതിയവീട്ടിൽവന്നമ്പാരം
മെറിച്ചുളിച്ചു പിളിച്ചു ഉരണ്ടും
കനംവതമുരിപ്പടിച്ചുവനാഥ
വെനാകൊട്ടുപ്പാനിക്കാള്ളുതു
കമ്മവനർമുതലുള്ളതനാസം
കള്ളുകുടിച്ചുകുടിച്ചു മടിച്ചു
പശ്ചപെറുപ്പാനില്ലാത്തൊരു പന്നെ
തള്ളയിരന്നാനമ്പീട്ടൊന്ന
കാളക്കുമ്പിക്കവനാളെല്ലാം
മാളെല്ലാംപെണ്ണയത്തിലുമാക്കി;
വാളപിടിച്ചുനടക്കെന്ന്യേ മടി
നാളെക്കൊരുവഴികാണുന്നില്ല
എന്നുമുക്കേട്ടു പറഞ്ഞൊരു നാരി
എന്തരെസങ്കടമാരറിയുന്നു
ഇല്ലിനിമുടനെനായർ പിണങ്ങുമ
വല്ലാതവലികരംവളരെവിശേഷം

നാടുനാടിപ്പോളെന്നൊരുമൊല്ലും
പണ്ടാതിത്തമതിലെന്നുള്ളു
എങ്ങാനങ്ങോനമ്പോയിരുന്നിരുന്നായ്
മേനിലമന്നെന്നാർ കാര്യവുമായി
നിച്ചുരിയല്ലാം നാളെന്നാളെ
മച്ചിനകത്തു കടന്നവരെന്ന
കള്ളുവലിച്ചുകുതിയിലെരിച്ചും
കൊച്ചിനെവന്നു പിടിച്ചു വലിച്ചും
നെക്കരിപിടിച്ചും തമ്മിലടിച്ചും മ-
ഴകളെപുലരുകയെങ്ങളെച്ചും
തക്കത്തിന് ചിലകടിപിടികൂടി
മച്ചുനരിൽ ചിലർക്കുമവിളിച്ചും
കോയിക്കൽ ചെന്നങ്ങറിയിച്ചും
സഹായിക്കാർ ചിലരെന്ന്യേവന്നും
കാര്യക്കാരെത്തുകെട്ടുകനം-
ലാർപ്പടുവാൻ കയച്ചു
പട്ടന്മാർവന്നന്നവിട്ടിൽ
തൊട്ടുതരംപോലെ തച്ചുടക്കി
നന്മാവമകാർന്നുനാകിളച്ചി-
ട്ടന്നാനുംമുതലുള്ളതശേഷം
നമ്മാപ്പാപികൾകൊണ്ടുമിരിച്ചു
ഉത്താനില്ലാതായിനമുക്കും
ഉരംവലിവെക്കിലുമുങ്ങ
എങ്ങനെയാക്കാം ബലംവന്ന
ചിരികണ്ടുച്ചാർ ചെല്ലുതുകേട്ടാൽ
ചിരിയാമെന്നു പറവാനുള്ള
നരങ്ങളുരാനൊക്കാച്ചിരിച്ചി-
ക്കങ്ങൾ പാതിപ്പുകകൊരുത്തു
തിങ്ങളിലെട്ടാംപക്കത്തൊ പുത്തനു
മങ്ങനെവിലച്ചിലവുമിരിപ്പും
അങ്ങനെവാഴുകൊല്ലം നായ-
ക്കന്മാരെ കാര്യക്കാരാതായി-
ട്ടിങ്ങവരാനില്ലെന്നുകേട്ടി-
ട്ടിന്നലെയാതൊരുനാടിക്കാരൻ
പൊളിയല്ലിതുമിരിച്ചിപ്പുണ്ണിനു
മുളിരയനത്തിനുവട്ടംകൂട്ടി
കരകരച്ചുവടിവുതമായി
പ്പുരയിൽപുക്കവിതനാരികരഞ്ഞും

ചിറികണ്ടൻ ചൂർച്ചുരികപൂണ്ടായി
പൂരവാളുമങ്ങനെ പന്തകരേറി
ആയുധങ്ങളെടുത്തൊരു പൃക്കാരൻ
നായർകിടന്നു വിറച്ചുതുടങ്ങി
പുരപുറത്തന്നടകൊണ്ടിരിക്കുന്നോൻ
പൊന്നുതായുള്ളൊരു തങ്ങലിയർപ്പോൾ
നായരെയങ്ങുപിടിച്ചു വലിച്ചു വ-
ലയമതിനുള്ളിലൊളിക്കയിതെന്തി
പായും മണ്ണിയുമൊന്നുകൂടി
പ്പുറവാരമെടുക്കിക്കൊണ്ടവരും
കതകടച്ചന്നാരും പെൺകൊടിമാരും
മക്കളുമാരെ വെളിയിലാക്കിച്ചവർ
പൊറലിൽ തിരുമാൻ വട്ടംകൂട്ടി
വസിക്കുന്നൊരം മങ്ങലിതന്നിൽ
മടിഞ്ഞുകിടക്കും ചങ്ങാതിക്ക
വലഞ്ഞുതുടങ്ങിവിയർപ്പുതുടങ്ങി
വിയർത്തതിനാലിൽ പാഞ്ഞാൻ വാരമ-
ല്ലാഞ്ഞു പതുക്കെത്തലപൊക്കുമ്പോൾ
ഇളയച്ചി എടിതങ്ങലിലുള്ളകാ-
ര്യമെന്തെന്നുകാരണമെന്നിതു ചിറികണ്ടൻ
കാരൻ പൂച്ചകളങ്ങെടുത്തു [ചോദിച്ചു
പാരംപെരുതായിക്കുന്നുതിപ്പാൻ
കെതിയൻ പൂച്ചത്തടിയനൊന്നോട
തിയാലിന്നുപിടിച്ചുതിലാക്കി
എന്നാലവനെക്കാണണമിന്നൊ-
ന്നൊന്നായിക്കൊപ്പിലുറച്ചൊരു
തിരിയുംകത്തിച്ചുചിറികച്ചന്തട-
ന്നൊരു കൈകൊണ്ടു പറന്നധരനാക്കി
പൂച്ചക്കാരന്റെ തലമൂടിയുമങ്ങോ
പൂമുഖത്തു ചൂടിനമോടിയുമങ്ങോ
വാളുമെന്നതു തലമൂടി ചൂറി
വലിച്ചു പുറത്തുമറിച്ചു ടവന്റെ
മറഞ്ഞൊന്നതൊഴിച്ചുകൈകൊണ്ടു
മാറിലവന്റെ കോപംപിന്നെ
തിരികെൾ വന്നെ മിശ്രകരിച്ചു
ചിറികണ്ടൻ ചൂരനെന്നു കണ-
ഞ്ചിക്കത്തങ്ങിടയിൽ ചൂടി
കച്ചുവലിച്ചു കഴുത്തിൽകെട്ടി
നാച്ചിരികണ്ടനെയവിടെയിഴച്ചുമ-
റിച്ചുമടിച്ചുപിടിച്ചുമടിച്ചും
ഞങ്ങനെയുള്ളോരു കലശലുകൂട്ടി-
ട്ടങ്ങനെയവിടെപ്പാകംവന്നു
ഇളയച്ചി നിന്നു പറഞ്ഞു കർമ്മക്കാർ
പൊളിയല്ലെന്നാക്കൊല്ലുക തിരിനാടെ
പരമാത്മാവത്തെ ചൊല്ലുകയെന്നാ-
ച്ചിറികണ്ടൻ ചൂരനെയും പൂക്കാരൻ
ചൊല്ലാമിതിന്നെ പരമാത്മാവൊൻ
വല്ലാതുള്ളൊരു പൂച്ചത്തടിയനെ
വല്ലകണക്കും കണ്ടിയിൽ പെട്ടുവാ-
നുള്ളാതകൈക്കലതിന്നെയാക്കി
മങ്ങലിതന്നിൽ കണ്ടിയുംവച്ചു-
ച്ചങ്ങുകളിപ്പാൻ പോയിതെന്നും
ഇങ്ങുവരുമ്പോൾ കണ്ടിയിൽ പെട്ടോ
എങ്ങനെയെന്നറിഞ്ഞതുമില്ലാ
മങ്ങലിതന്നിലനക്കം കേട്ട്
നാത്ത്യാളുമങ്ങാൻ കൂടിക്കൂട്ടി
ഇങ്ങിനെയിതിനൊരു സംഗതിയെന്നവർ
ചൊല്ലിപറഞ്ഞറിയിച്ചതു കേട്ടു
പരമാത്മാവതിനന്നക്കാരിയൻ
ചിറികണ്ടൻ ചൂരൻ ബോധിച്ചു
എങ്ങനെകൃപാതാനായന്നി
മങ്ങലിതന്നിൽ സംഗതിവന്ന
നായർ പറഞ്ഞറിയിച്ചാനപ്പോൾ
മായമിതിക്കില്ലെന്നതു ചട്ടാ
മുന്നം ഞാനൊരു മുനിയുടെ മുന്നിൽ
ചെന്നൊരു മാനിനെ വെട്ടിക്കൊന്നൊരു
വേടന്മാരെപ്പോലെനമ്മുടെ
പേടകുഹത്തെക്കൊന്നതു മൂലം
കാരൻ പൂച്ചയതായിപ്പോ നീ
പോകെന്നു ശപിച്ചു മുനീന്ദ്രൻ.

താപസേന്ദ്രനൊരുത്തനുമിന്നോ
കോപമെന്തുകളഞ്ഞതരേണം
ശാപമോക്ഷമടിയനുതരേണം
പാപമൂലമിതാവന്നുവിച്ചു
ചിറികണ്ടൻ ചൂരനെന്നൊരു സുന്ദര-
പൂമന്ദൻ ഇളയിലുളവാമിനിമേൽ

കൊച്ചിളയച്ചിയുമൊന്നായിത്തീ-
ന്നച്ചിയരാഖ്യന്മാരായ് ഭൂകാലം
പുച്ചത്തടിയൻ നായന്മാരും
മച്ചിലിരിക്കും മങ്ങലിതന്നിൽ
എന്നൊരുനാളിൽ ചെന്നുപതിക്കും
തന്നുനിനക്കൽ തീർക്കും ശാപം
തന്നെദൈവം പൂകുന്നു കളിക്കും
എന്നുമുനിയും പരനായകളിച്ചു
എന്നൊരുമാറ്റാരുമതുളിമുനിവരൻ
വന്നുകൊള്ളാതിന്നു നമുക്കും
ചിരികണ്ടെച്ചാരാരെത്തുരകട്ടെ

ചിരിച്ചു ചിരിച്ചു പുണർന്നു ചെമ്മേ
മുനിവരനിങ്ങനെ പറഞ്ഞു കേട്ടു
ചിനിയെന്തിനിങ്ങനെ സംശയമിപ്പോൾ
നന്നതു നീയും ഞാനും കൂടി-
ട്ടിവളൊരുതരമായിക്കൂടി നടക്കാം
ഇങ്ങനെ തമ്മിൽ സമയം ചെയ്തവർ
തങ്ങളിലവിടെ വച്ചു പിരിഞ്ഞു
ഇത്തരമോരോ കഥകൾ പറഞ്ഞും
ചിത്തതെളിവൊടു കന്ദാഗമനം
കണ്ടു സുഖിച്ചമരാംഗനമാരവർ
രണ്ടുവശത്തും മേളികമീതേ-

സത്യാസ്വയംവരം ഓട്ടൻതുള്ളൽ സമാപ്തം.

ചന്ദ്രാംഗദചരിതം

ഓട്ടൻതുള്ളൽ.

സുരനരനതനായ്ക്കരുണതരേണം
കരിമുഖനാർ ഗണനായകഭഗവാൻ
ഉരതരകരുണകലർന്നനവധിതര
വരമരുളീടുക വേണമതിന്നായ
പദമലരിടിയവിലെന്നിവകതിര-
വടിമലരിക ചേർത്തുബദ്ധകത്യാ
പരിചൊടുവച്ചു വണങ്ങീടുന്നേൻ
അടിയന്മടിക്കൂടാതിതുകാലം
കവിതാരസമെ വിഹാലനാമഹ-
മവിവേകം ചിലചെയ്കിലുമൊരുപരി
വേഷമതുകതരതിന്നവരെന്നാ
ലവലേശം പരിപൂർണ്ണകൃപാലോ!
മംഗലമിങ്ങരുളീക്കണമതിന്നമ-
രാംഗജരിപുസുത! നിൻകൃപയെല്ലാം
ഭംഗംകൂടാതെപ്പോഴുമിവനിൽ വി-
ളങ്ങണമധികം മംഗലമൂർത്തേ!
വാണീഭഗവതി നാവിലിതന്നിത-
പാണിവളകൾ കിലുകിലുങ്ങും
വീണയിൽ വായിച്ചുന്നടെപ്പമികമ

വാണീടുന്നതു ബോധമുണർത്തി
ത്തരണമതുകളെ പ്രിയമോദ്യം കരമ-
ന്ദത്തണ്ണിയാതിതിന്നു സദാ തവ
ചരണസരോജമെവിടുന്നുമര
ശരണം സാരസവാസിനി ദേവി
ഉന്നതകൂത്തിന്നിപ്പൊഴുസഹൃണ
സുരവൃന്ദത്തെ തങ്ങുതവരഞാൻ
ഇന്നുവോന്നടെനല്ലാരകഴലിണ
വാഴിച്ചൊരു കഥയുരചെയ്യുന്നേൻ
ആശ്വര്യമിതിശ്രുത സുകൃതസു-
കാര്യമതാകിന വിശ്വലരേ
ദൈവംബക ഭഗവാനടെ സൽകൃപ
പെയ്യും വിധമതി വിസ്മയമൊത്താൽ
വെളുവെളെ വിലസിന തരിനികുലനവധി
കുളകുളരവമൊടു പലപല ദിക്കിലു-
മിളകിമറിഞ്ഞു കളിച്ചു കത്രനല
മുളവാരംപളി കണ്ടാകുന്ന
കന്ദരത്തി വളക്കും രമണീ-
മന്ദസ്മിതയുതവദനമസംഖ്യം

നല്ല ചന്ദ്രകാന്തമണിപ്പടവുകൾ
തന്നിൽ പ്രതിബിംബിക്കുംപോലെ
സ്ഫടികനിർമ്മിതസോപാനമായിരിക്കുന്ന
തടാകങ്ങളിലിരുന്നു വിടരുന്ന
ആടലകന്നാനന്ദത്തിൽ വാഴ്കിലെങ്ങും
സ്വർണ്ണകമലങ്ങൾ വിളങ്ങിടുന്ന
ഒരുമണി നെല്ലുവിതച്ചാൽ ആയിരം
ഉത്തമണി നെല്ലു വിളഞ്ഞിടും വയ-
ലോരങ്ങളുള്ള വിത്തിലേറാതി-
യെയിയന്നൊരയനൻ തന്റെ പയോധ
രാഷ്ട്രത്തിന്നിടെ കൊക്കിനിലതിന്റെ
നിരക്കെ പണ്ടുമിക്കുന്ന സൂര്യന്റെ
ഒക്കുമാറാം വെള്ളലക്കുമെന്നത്തോ
ലക്കം സ്ഥവിശേഷതാരുണ്യ
കാനനമുഖത്തിലത്ഭുതമായ-
മാനകൾ സിംഹവ്യാഘ്രാദ്യദ്യ
തീനികരന്മതിന്നുതിരകികം
പാനാദികളും പലവിചിത്ര
ഫലമൂലാദികളിലൂടെന്ന-
ലെബുലന്ന പറന്നിടും പടി
സ്വർണ്ണസൌകര്യമുള്ളതും യന്ത്രി-
തലമിതിവിലസീടുന്ന വിജനതിൽ
ജാതികളായമിതിമ്പുത പല പല
ജാതികളായ തരക്കുളങ്ങളാദി
ജാതിമല്ലികയെന്നിങ്ങനെ വെള്ള
ജാതിയതായ് പലപൂക്കളുമുള്ള
തിളിതകുസുമമലരിൻ പരിമള-
തിളുപ്പുപവനൻ കൈക്കൊണ്ടിട്ടിന
മറ്റില്ലാത്ത വിശേഷങ്ങളെല്ലാം
നിലയിടുക്കിയെത്തിക്കുന്ന
ഇതിന്ന വെള്ളമഹാത്മ്യങ്ങളെല്ലാം
തിങ്ങിനിറഞ്ഞ വിശേഷം ഓർമ്മ
ഞാൻ നവാണിക്കവേ പരാത്ത-
ലെങ്ങിനെ വർണ്ണിച്ചീടുമിപ്പോൾ
സാർവ്വലൌകത്തിൽ സൃഷ്ടിക്കുംപോൽ
നിലങ്ങളെല്ലാം ഓർത്തീടുക ചെറു
സ്വർഗ്ഗലോകത്തെ സൃഷ്ടിച്ചുന്നു
നിലയിച്ചീടുന്നതുമിവിടം

ഇത്തരവിശേഷമായ ധാത്രീമണ്ഡലപണ്ഡ
പിതൃവർമ്മാവെന്നൊരു പ്രാഞ്ജിവന്നവളായി
ഒന്നാമതിയാമവൻ ഗാത്രം പരിശുദ്ധനാക്കി
പുത്രൻ പുത്രിമാർ ജീവിതമെല്ലാം ഉഴിച്ചശേഷം
ഇനിയ പുത്രനൊന്നാമതാരാജ്യഭാരങ്ങളെല്ലാ-
ഭരണമിതായേതെന്നു കണ്ടാൽ സന്ദേഹമില്ല
ബുദ്ധിശക്തിയും മന്ത്രശക്തിയും ശൌര്യ
സിദ്ധിയുക്തിയും ദൈവശക്തിസമ്പത്തുമെല്ലാം
സമ്പൂർണ്ണത്തിൽനിന്ന വൈദഗ്ദ്ധ്യത്തിൽ പലതും
ചണ്ഡപ്രഭുക്കൾ പിന്നെ വർണ്ണമവനിൽനിന്ന
ദണ്ഡമുണ്ടാകാതെ നല്ലവണ്ണത്തിൽ ഭരിച്ചുവ-
ദണ്ഡവും തന്നിൽ സദാ വർണ്ണിച്ചീടുമവൻ
ധീമാനാമവനീപാലൻ ശ്രീയെപ്പോലെ ഭരിക്കയാൽ
പൂമാതിൻ വിലാസവും ഭക്തിയും പൊങ്ങിവന്നു
പുഷ്പരാഗം പലരോടും ഒക്കെന്നവരെ
തസ്കരന്മാരെ മൂക്കായിടുമാറായി
സമ്പത്തുവഴിഞ്ഞൊന്നുമില്ലെന്നും കെട്ടിടുവാൻ
കമ്പത്തെക്കളഞ്ഞു ബലംപൂണ്ടിട്ടു പാകമായ
സജ്ജനമാനം നിജനന്ദനന്മാരോടും
സ്വന്തജനങ്ങളോടും സന്തോഷം കൂടിവാണു
നാട്ടിൽ പുഷ്ടിവരുത്തുന്നിതു ശ്രീലയവി-
ശിഷ്ടകർമ്മങ്ങൾ പല ശുഷ്കിയോടൊന്നവ-
രിഷ്ടന്മാരെല്ലാവരോടും കൂട്ടാതെ ശ്രീവല്ലഭൻ
വട്ടങ്ങൾ വേണ്ടും വണ്ണം കൂട്ടിച്ചേർത്തുപ്പിക്കുന്ന
ബാലമണ്ഡനവും ഉത്സവശക്തിയുമൊന്നായ്
മേലിലില്ലെന്നു വന്ന കാലത്തു പലപൊങ്ങി
ശ്രീകൃഷ്ണക്ഷേത്രത്തിൽ പ്രവേശിച്ചുതന്റെ തുടി-
മിക്കകഴിഞ്ഞു നല്ലമോദമോടൊരുമ്പാണ്
ശ്രുതിയുതിമൃദുസ്വരവും ചേർന്നിട്ടിന്ന
കോലാഹലപ്പുറത്തു മൂലഭാലിരിപ്പായി
ദേവാലയവും മാറിദേവഗ്രാമവലിയും
ശൃംഗാരാദ്യരസങ്ങളാലും പരിപൂർണ്ണമായിടുന്ന
മട്ടാപകിട്ടും കണ്ടാൽ മട്ടുമയങ്ങളിൽ
മുട്ടംഗമിതിഷ്ടപ്പോളൊട്ടും സംശയമില്ല
മറ്റുപുണ്യങ്ങളിൽ വട്ടങ്ങൾ കൂട്ടിവിപ്ര-
ശ്രേഷ്ഠന്മാർക്കും ദാനവും ഉദ്ദാനംകൊടുക്കുന്ന
നാട്ടുമംഗലമേറ്റംചേർത്തുംകൊണ്ടു പാരം
ഇഷ്ടംപൂണ്ടതിശുദ്ധംപോലികന്മാർ

സാരമെത്തിലയുമില്ലം കൂട്ടിയൊരുക്കിയസം-
ഭാരനേർക്കുന്ന പന്തലോരോരോദിക്കിലുണ്ട്.
ഒട്ടനേകത്തിലക്കൂട്ടാത്തതരം ചെന്ന
പട്ടണക്കാർ വേറെ പട്ടംകെട്ടിയിട്ടുണ്ട്.

ഇപ്രകാരമവനീരമണംബൊറ്റ
സൽപ്രമോദമോടു ചെയ്തുനിമിത്തം
അപ്രമേയമഹിമാദ്ഭുതമാറം
സുപ്രസന്നതരമായ് വിളങ്ങി
ഭദ്രബുദ്ധരിമാരുടെ നാസിക
തന്നിൽനിന്ന വിലസുന്നൊരു വെൺമണി
ഭിന്നമാനസമോടങ്ങു ദുർസ്മിത
വെള്ളിലാവിൽ മറയുന്നതുപോലെ
ചന്ദ്രമഃ പരിമണ്ഡലത്തെപ്രതി
മന്ദവാക്കനരശാസ്ഥവിധേയം
എന്തുചെയ്തവ ലയിച്ചു കിടക്ക-
ന്നന്തരംഗമതിനില്ല വിവാദം
പദ്മിനീവല്ലഭിമാണിതന്റെ
മസ്തകത്തില വനീസുരരൊക്കെയും
ആത്തകൗതുകമുദാരതരാനുഗ്രഹ-
മൊത്തുനിന്നു പകചെയ്തു തുടങ്ങി
ഉത്തമോത്തമരായ മഹീപതി
യത്തിതന്നിലൊരു ഭിക്ഷു വന്നില്ല-
ന്നെത്രയും സകലസജ്ജനമാക്കി-
ത്തുടുപാനസുഖമായ് പലകാലം
മാനമപ്പൊഴുതുവന്നതിനീനാ-
വിമാനസമതികലിന്ന
പാരമെന്ന നിലവിട്ടിളകും പരി
ഭ്രമമായ് തു പിടിച്ചു കലുഷി
കീർത്തനീയ സുകൃതാംബുധിയാകിയ
പാർത്ഥിവാധിപനവേളികഴിപ്പാൻ
ആർത്തിവന്ന മനതാരിലുറച്ചു
ചിത്തമോദമുളവാക്കി കഴിച്ചു
ഉല്ലസൽവിദ്യാനിച്ചുടുവിൽ അശേ-
ഷില്ലയായ സുതരങ്ങുമനിച്ചു
നല്ലപല്ലവസമം ഉല്ലസിതന
പുഷ്പിതാശയമൊന്നമവിച്ചു
പുഷ്പകൗതുകമിയന്നവനപ്പോൾ
കൂട്ടിയമ്മതമിതിക്കിലൊരുത്തു
ഉൾപ്പുളകാന്വിതമോടു പലദേശാധികർ
കൂട്ടിവാർത്ഥനയനാംബുചൊരിഞ്ഞു
ബന്ധുവർഗമിണങ്ങിയോർക്കമുദാസി-
തനിനീയിതിയെനൊരാശ്യംകൊണ്ടു
സാദരമൊരു കളുത്തുടങ്ങിവ-
സുന്ധരേശനതിനപ്രതിപത
പ്പക്ഷിപവിത്രമല യവയും ചില
യക്ഷിബാധയുമൊന്നുവരാതാൻ
രക്ഷിതിനതിവേഗം കൊടപല
രക്ഷയന്ത്രമെഴുതിച്ചു വരുത്തി
കണ്ഠവും കരകംമന്നുതുടങ്ങിയ
മന്ദിരങ്ങൾ പണിചെയ്തുതുടങ്ങി
വസ്തുതള പലപട്ടുകളും തുപ-
ന്നെണ്ണമെന്നിയെ വരുത്തിവിശേഷാൽ
ആസ്ഥലേശു ഇവിയോർക്കിനിമേലിൽ
കിംചലാന്തവമെന്നാതായായ്
സാമ്പ്രതംഗണിതശാസ്ത്രതത്തിൽക്കല-
കൊമ്പ രമേശിയെയങ്ങു വരുത്തി
ജാതമോദമവനാത്മജതന്റെ
ജാതകത്ത വിധിപോലെകൊടുത്തു
ഭൃത്യതിലത്ത ബന്ധുബാന്ധവരൊടിതി
വിതരകമവനൊന്നെ ചെയ്തു
പൂത്തിയാകിയൊരു വിമ്പം കൂടായും
സ്തുതപാലകിവയൊക്കയു മേരു
ചേർത്തു പുത്രസുഖമെന്നുരുചെയ്തു
പാർത്തുചൊൽക വിവേഭരാണർ

എന്തരംകേട്ടു നൃപതിസമാഗതികൾ-
സഖി
ഉത്തമചികിത്സനകാനിതാമാതിനാൻ
പാർത്ഥലത്തിൽ നിന്റെവിലകീർത്തിവന്നതി-
ല്ലുസകല
വസ്തുവുംവെളുത്തുവന്ന മേചവിര മോ!
ഇന്നിനിമ നിന്റെ കരുണയൊന്നൊഴിഞ്ഞൊ-
മറവരണ
മൊന്നുമില്ലയെന്നതോർത്തു കൊണ്ടുകൃപചെ
മാനശീലമൊത്തമനസിലിന്നൊന്ന ചെയ്യരുത-
ഥനവർണ്ണമ കിടന്നതങ്ങു കേണിട്ടു (സി
സ്തുത്യമല്ലനേരമവനമിത്തു ചിന്ത തെളിഞ്ഞുപോയ
ചിത്തമോദമങ്ങിരിച്ചുറച്ചുവിപ്രനെ

ഒന്നൊന്നുകാട്ടുതടിയിൽ വന്നക്രമിന്നു ചെവിയിൽ
ഷഡ്പദപുത്രിയുമൊരുവൻ സന്ത്രാസാൽ
എന്നാശ്ലിപ്പാനിഹ മനിയാവിപ്രൻതാനി-
ളന്നിരുന്നു കേട്ടഴിച്ചു നോക്കിയതാകം ക്രമേ
വെക്കമെപ്പൊഴൊന്നു തലകളഞ്ഞിവിപ്രന്മവു-
ലകി-
ലൊക്കെമാന്യന്മാം കണ്ടിതിരതിനൊരു ചൊല്ലിനാൻ

ഹേ ഹേ നൃപതേ! ശൃണു! തവ സുതയുടെ
മഹിതഗുണാനാമവധിയെപ്പറ-
മഹിവരനാം പറവൻ പണിപ്പുനരതി-
നഹമെന്തിന്നു തുനിഞ്ഞിടുന്നു
ധാത്രിയിലിന്നു മഹത്തരഭാഗ്യവി-
ചിത്രതയുള്ളൊരു സുന്ദരിമാർചാ-
രിത്രമൊരുത്തനറിഞ്ഞുവയസ്സിന-
കത്തുമെച്ചുതിന്നകേട്ടറിവില്ല
ആയതമിഴിയാളാകുമിവൾക്കു ചി-
രായുസ്സുണ്ടു മുകുളിതകാമട്ട-
നായിനമ്മാപതനായൊരവൻപതി-
യായിവരുന്നതുമുണ്ടറിയണം
പത്തുസഹസ്രം വർഷമിവിള്ളം
ഭർത്തൃസുഖംതവ പുത്രിക്കെന്നു
പുത്രരമേഴുതനിക്കുന്നിതപാ-
കീർത്തിയൊടില്ലതിനിന്നുവിവാദം
സൂത്രധരന്മാരെ സോദരിയെക്കാൾ
സൌന്ദര്യാദിജനിക്കമിവൾക്ക
ഇന്നിവൾ നിന്നുടെ പുത്രിയതായു
മന്നുവപൊരിയൊരുഭാഗ്യംതന്നെ-
എന്നുടെ വാക്കിന്നൊരല്പമഭിക്കാം
വന്നാലെന്നുടെ കവരിറ്റുയി
അന്നൊരു കാട്ടിൽ കളയാമെന്നതി-
നിന്നിവകയ്യിൽ നെയ്യുംമുക്കാം
ഇത്ഥംഭൂസുരവരവചനങ്ങൾ സ-
മസ്തംകേട്ടുമഹീപതിതിലകൻ
ചിത്തകളൂഹലമോട്ടൊരന്നവധി
വിത്തംവിപ്രനൊട്ടുകൊടുത്തു
പട്ടുകൾകട്ടിവസ്ത്രമൻ പലകസ-
വിട്ടതരമുള്ളതും ചകലാസും
കോട്ടുകൾനാകുത്തൻവളവിര-
ലെട്ടുനിറച്ചും പൊന്നോതിരവും
കടവടിവിലിതരിലമ്പൊതുമെഴുമേതി
ഷഡിപലിതകളകളെന്നിവകളുമൊരു
മടിപ്പൂതാതെ കൊടുത്തുമന്നവമതി
മഴമലർശരസമനാംകന്തിനാഥൻ
സന്മാനങ്ങളനാംപ്രത്യമിവന്നുമ-
വൻമാനത്തെംവാങ്ങിദ്ദ്വിജമഥ
പെൺമാനിമിഴി തന്റെ ഗുണത്തിനു
സന്മാനസമോടനുഗ്രഹമേകി
യാത്രപറഞ്ഞു പിരിഞ്ഞളവിൽപര
ധാത്രീസുരവരഗണകനൊരുത്തൻ
ചിത്തേതാപിത വിഷാദത്തോടുനൃപ
സത്തമനോടു തിരിച്ചു പറഞ്ഞു
കഷ്ടം! നൃപനമ്പിഭൂസുരനുടെ ചല
പിട്ടുകൾ കേട്ടുമയങ്ങിപ്പായോ
ധാർഷ്ട്യംകൊണ്ടിവനിനിവരുന്നെ
പ്പുറപ്പെട്ടു ദക്ഷകിച്ചും കഷ്ടം!
നാട്ടിന്നധിപതിയായ ഭവാനൊരു
പൊട്ടപ്പിട്ടിലകപ്പെട്ടതകഥ
നാട്ടാരിൽ ചിലർ കേൾക്കുമ്പോൾചിരി-
പൊട്ടിച്ചുടനരുതാത്തിടണം
വാള്ളവർ വെളിച്ചപ്പാടുകൾ
കോമരമെന്നവർ മാരാന്മാരും
ചാരുകപടിയെരുക്കൾനവരതി-
നാലഗണകതമെന്തവരാരാം?
ധാർഷ്ട്യംകാട്ടുകയെന്നതൊഴിഞ്ഞൊരു
കുട്ടപ്പൊലുമവന്നറിവില്ല
പിട്ടുകൾകൊണ്ടുപണം പലരോടും
തട്ടുകയാണവനെള്ളൊരു വിദ്യാ
ജാതകഫലമവനിന്നുപറഞ്ഞു
യാതൊന്നും നേരല്ലറിയണം
ജാതിയിലന്മയവിപഞ്ചസുതയ്ക്കഹ-
മതിലിഹകാണുന്നു നരേന്ദ്രാ
വൈധവ്യത്തിനുലക്ഷണമുണ്ടു
ബോധിച്ചാലും സ്വവിമലകീർത്തേ
വേധാവിൻവിധിതന്റെ കരത്തിലെ
ബാധിക്കാതെയിരിപ്പാൻവിഷമം
പുത്രിക്കഞ്ചുവയസ്സുപതിന്നാ-
ലെത്തും ദിനമവൾ തന്നുടെ കാന്തൻ

പാർത്തലവാസമുപേക്ഷിച്ചന്തക-
പത്തനമതിലെഴുന്നള്ളുകമിക്കം
തൽക്കാലത്തെ സന്തോഷിപ്പിച്ചു
മോഷ്ടം ചെയ്യുന്നവനല്ലറമോരു
മോഷ്ടം പറഞ്ഞിട്ടുന്നതിനേക്കാൾ
നാക്കുവലിച്ചു മരിക്കുകനല്ലൂ
ഏവം സംശയമാവക്കീർത്തിതലെ
ഭവൻ വിട്ടുപോയ്ക്കളവെ മുഖ
ഭാവം മാറിനരാധിപനീശ്വര-
മേവൻതന്നെ നിനച്ചു കരഞ്ഞു
ഹന്ത പുരാന്തകവന്ദനമായ്പ്പ-
ഞ്ഞെന്നു പതിനിസ്സു വരുത്താൻ
എന്തൊരുബന്ധമഹം തവകാലടി
ചിന്തയിലാക്കി വസിക്കുന്നീശ
കണ്ണിണകൾക്കു സുഖപ്രദമാമെൻ
പെണ്ണിനു വൈധവ്യം വരുമെന്നാൽ
ഖേദം ചെറുതല്ലീശ്വര എന്നിനി
മണ്ണിലിരുന്നിട്ടെന്തൊരുകാര്യം
കാണുന്നതിനു കൊതിച്ചുണ്ടായവ-
ളാണിവളെന്റെ മനോരഥ ഞാൻ മൽ
പ്രാണത്യാഗം ചെയ്യും നിയമം-
മാണെന്നാലേ മേഷമിവർക്കുകവേച്ചാൽ
പതിപാർശ്വമ്പതിവ്രതമാർക്കൊരു
ഗതിയില്ലെന്നതു വിശ്രുതമല്ലോ
നമ്മിലില്ലിഹ സുഖവും നഹിപാർക്കി-
ലതിലധികം പുനരെന്തൊരു കഷ്ടം
ലാളിച്ചുണ്ടു വളർത്തീടും തളി-
രൊളിതരുവല്ലിക്കിങ്ങനെ വരികിൽ
കോളാമ്പിക്കിവളമൂക്കിയൊരേടിന
ത്തുല്യം ജാള്യതയും വരുമല്ലോ
ഇങ്ങിനെയുള്ളൊരവസ്ഥയിലെന്തിക-
ളെങ്ങിനെകാലം കളയും ശിവശിവ!
എങ്ങനെ ഞാനിതുകണ്ടു സഹിപ്പതു-
മെന്തിനം പോയ്ച്ചാവുകയുള്ളൂ
ഇതരപൊതിവിനമവധിസംഗതി
യെന്തിഴൽ പുണ്യകരഞ്ഞു വരായി
ചിന്താഹീനമാവുമന്നുമൊക്കെയോ
വസ്തുവിലൊരിച്ചയുമില്ലാതായി

ഞാൻകേട്ടുഴലുമ്പോൾ വാക്കം നിജ
പുത്രിയുടെ പരികർക്കുടവയറിൽ
തെറ്റിത്തുടങ്ങിസംഗൃഹപാലത്തമ-
ഗർഭത്തിൻ വെളുത്തതാമിതിന്നാലെ
ഗുരുഹാരാദിസമസ്തവുമെന്ന-
ല്ലെറിക്കമായെരിലതിലുമുള്ളൊരു
ജാരാഹമുപേക്ഷിച്ചപ്പോളന്തക
ഗേഹത്തിനെഴുന്നള്ളുന്ന
മായാമോഹമഹാൽമുരളിക്കളി-
ലായാസേനകിടന്നലയും ബാല
വായുമന്ത്യവിചാരംചെയ്യാതെ
മാമൊരു നിലയിൽ നിന്നിട്ടന്നോ
കാലമെല്ലാംകഴിഞ്ഞാരുപ്പിള്ളക-
മാരും ഉപവസനൊന്നുകരഞ്ഞു
ബാലികയെപ്പറഞ്ഞുലളനവും നര-
പാലനശിക്ഷയുമടങ്ങി
തൊട്ടിയിലിട്ടു കളിപ്പിച്ചും പല
മട്ടിലുടക്കിളിയാക്കിയമധുര
മുട്ടിലിഴത്തിച്ചാടിച്ചും
കുട്ടികളിപ്പിച്ചു കുതൂഹലിച്ചും
തക്കവയസ്സായന്നു മുതൽക്കവ-
ളൊരാഷ്ട്രമാകിനുകിയമറിയ-
ട്ടുക്കനിവത്തിപ്പിച്ചുകൾ ചാരി
ച്ചുക്കത്തിനു ചിരിയുള്ള വാക്കുകളും
കൂപ്പിച്ചവരപ്പാവകൾ ചില
പിപ്പിച്ചുടൽചേർചെണ്ടകളിങ്ങിനെ
കോപ്പുകൾ പലതും തൻപുത്രിക്കു-
ളിപ്പാനായിട്ടേൽപ്പിക്കുകയും
ഏതിലേതിൽ മോഹമായിതി
ചോദിച്ചുണ്ടു കളിച്ചുചിരിക്കയു-
മിതിപലമിനവും തുടങ്ങിയൻ
പൈതലുമൊന്നിച്ചുണ്ടു കഴിച്ചു
കുട്ടിപ്രായം വിട്ടവർതാനേ
മുറ്റത്തൊക്കെ നടന്നുതുടങ്ങി
മറ്റുള്ളൊരവകുട്ടികളൊത്തുകൂടി
ച്ചുറ്റുവുമൊട്ടുമൊട്ടുമായി
എന്തിനുതന്നെയുമെന്തിനതുമല്ല
മെന്തിനാകെവുമുണ്ടാംസന്തതം

പന്തുകളിപ്പാൻ മതിയെന്നോർത്തവ-
രതിനെക്കിടന്നാശുക്കണ്ടി
തലയൊത്തവരെ നടുവിൽത്താൻ കൃമ-
തലയുള്ളവളാണെന്നോർത്തിട്ടു
പലകളികളിലും നിലവിളിയെന്നിയെ
പലതരമാനാളുമെത്തിട്ടുകയും
ആളുകളിരമ്പമുണ്ടതും സമരം
ഇല്ലെന്നല്ലാതതുകൊണ്ടന്നാൾ
കല്ലും പുല്ലും കൊണ്ടവനാൻ വാപി
ചൊല്ലിപ്പുകൾ തിങ്ങിട്ടുകയും
നീലാംബുജനീലരത്നങ്ങൾകൊണ്ടും
ബാലപ്രൺമണിയാളിലിടവലമ-
യാളികളോടിടചേർന്നൊരു തൊരു
കാലം ചുഴിച്ചുകൾക്കി
ഇതിനെയുരുള്ളുമക്കളികൾക്കുവക്കി-
ള്ളംഗങ്ങളിലാരംഭഭാഷാതീ
രംഗിയതാദൃതിഞാനങ്ങലെക്കു-
ഴങ്ങാനല്ലാതെ കാലത്തു
കിളിവാലൻ ഉദയൊരിലയുമെ-
ല്ലിലിട്ടു ഇത്തകളിപ്പാറം പട-
ലവന്തരികരയാം പൂവിവക-
കളമവും സമ്പാദിച്ചുള്ളൊരി
കളിക്കർമ്മക്കെതിരിവവലു
കളമരങ്ങളിൽ കറിതെരുവനക-
നളിനത്തിൽ വളരം കൊണ്ടുകരാരെ
വളരെ വനത്തിലെക്കാവൽവാങ്ങി
കൊണ്ടുവന്നതിനെല്ലാരവതും-
മാണിക്കക്കൺനെവിരവിൽക്കൂട്ടി
സമ്പൂർണ്ണപ്രഭയും നവരത്നങ്ങളെ
വച്ചുള്ളൊരിടചേർന്ന നിരന്തരം
ഇടകലർന്നുകളിക്കും പലവിധവി-
ലതമമാരെ കലാപരവലിയും
കളസ്വരസോമിതനടയാളൊത്തപദി
ചിലവിന്മേൽ പണിചെയ്യിപ്പിച്ചു
പട്ടുകൾ പുടവകൾ പാവാടകൾ പല
മട്ടിലുമുള്ള മുലപ്പട്ടകളും
മറ്റൊരും ഉടയാടകളിയലുമെ-
ന്തിപ്പൊഴെനാമൊരുനാലഞ്ചെണ്ണി

പുതമം സകല പദാർത്ഥം വരുന്ന
ചിത്തംതന്നെ മോദം പടിനിറ
ഓസ്യം തന്നിൽ വരുത്തിയൊരുമതി-
ലെത്തിയെന്നാനൃതിത്തള്ളി.

അതിമിന്നുവിലെപ്പെട്ടൊരു മുടിവടിവുക-
ളാദിമുണ്ടാം മരതകം സർപ്പമനോ ശിരകി-
കടിവട്ടമുപമെലാത്തുതവിട്ട പൊടിയാക്കിട്ടം
നവ്യാത പക്ഷമിപ്പുറവിലെ ജതിനെ
കമലനിധിയതിലുന്നിതരിള കിളറിയുന്നായൽ
കറ്റാലത്തുല്യമാം ചില്ലിവില്ലുകളും
കളമുള്ളവിലെന്നപികലവമിതമൊരാനം
കൺപുരംതുല്ലിതാലംതം മയക്കിട്ടും
തിലകന്നുമതിനയ നൃമേതികരുളിടാൻ
തകൊരതഗർവ്വുള്ള നാസികാരംഗിയും
തതിമധുരമധുപപാടലിയുമധരമലർ സായകൻ
ആയുധമിക്കുന്നല്ലചെത്തിപ്പൂം
മനോശരചമ സമ്പൂർണ്ണമനോരമവതി
മൊട്ടിന്റെ ചന്ദം കലർന്ന പല്ലുകളെ
തെളിഞ്ഞനരയ ബാലുമിതമിതനാളപ്പണം
ചെമ്മിച്ചിട്ടും നല്ലസന്ധ്യാപ്രമേറും
കനകമണികമനകണ്ണിപലവിധമണിയുന്നതെ
കണ്ണുകളും കാമന്റെ തൂണിതുല്യമാം
പലതുമതിവിദേശത്തുതന്നൊരന്നിരിക
പണങ്ങൾകൊണ്ടു വിളങ്ങുന്ന കഴുത്തും
നിഖിലഗുണമുടയ ദൃക്കരയുഗളമൊക്കിലോ
നെരെതാനിവകല്പവൃതമമലനിലം
മനസിപ്പു സമരഗിരിയതിനെ ജയിച്ചിട്ടും
മദ്ധ്യദേതിക്കതിറക്കുന്നകൊങ്കകൾ
നതിപദ്മമുകുളതിരെന്തിനാലപിടിക്കയാ-
ലാലിലത്തിനും വിറക്കുന്ന സദ്ധ്യാ
സൗഗന്ധികങ്ങൾ മുകളിലർപ്പിച്ചുള്ള
തട്ടിനടക്കുന്ന നേത്രഗാംഗാവലി
തട്ടിലൊതവലിചറിയമരതകക്കല്ലിട്ട
നീളപ്പെരുത്തുള്ള സോപാനപംക്തികൾ
നിമിഷമതിനരുകൊത്തൊരണം ചെയ്യാതെ
നാരിമാപിചെലവന മുണ്ടാനിതര
പൊരിഞ്ചനാദൃശക ചരണയുഗളമതുതാങ്ങുവാൻ
പോരാഞ്ഞു മേലിച്ചു രോമാഞ്ചിച്ചു ചുറ്റും

ഒരീകണവനിലയമതിനിത പൂരമലങ്കാര-
രമ്മോരുയുഗ്മം വിളങ്ങുന്ന മംഗേരിയിൽ
കളകമെഴുമവളുടെ കണങ്കാലുകാൺകിലോ
കണ്ണതകൈതമൊട്ടിണവളത്തിലും
പരിളുലിതരകമാമതിന്നുടെ പുറങ്ങിനം
പൊരായുയുണ്ടാം പുറകാലുകാണുകിൽ.
തിങ്ങിനമംഗിയിലിങ്ങനെ മുങ്ങിനൊ
രംഗനതന്നുടെ രൂപപ്രഭയും
എങ്ങും മധുരിമ ചിന്നും സ്വഭാവം
കനാലിഴിഞ്ഞൊരു കിള്ളമൊഴിയും
ചന്ദ്രികപോലെ വെളുത്തുകളുത്തിരം
മന്ദസ്മിതവും നല്ല മനസ്സും
സുന്ദരരാജമരാളകിശോര-
ത്തിന്നുടെ ഗതിയൊടുപൊരുതും നടയിൽ
സംഗീതം സാഹിത്യം പുനരിതി
സംഗതി പലതിലുമുള്ളൊരു കോപ്പും
മങ്ങാതൊന്നിഹ വസ്തുപ്പാൻവിത-
തിങ്ങൊരു ലേശവുമില്ലറിയേണം
സകലഗുണങ്ങളുമിങ്ങനെ കൂടുക-
ലൂലിലതിന്ന തികഞ്ഞൊരു സൗഭഗം
സകലൻ മദനൻ കളമൊഴിയാളെ-
പ്പുകളും ശരവൃഷ്ടി തുടങ്ങി
വിളികൊള്ളുന്നൊരു നിഷധകുലത്തിന
തിലകനതാകിയ ചന്ദ്രാംഗദനിൽ
നളിനദളായതമിഴിയാൾക്കതി ചി
വളരെ വളർന്നു വരായുസുകാലം
ചന്ദ്രികചന്ദനമിളമതതന്ന-
യന്നപ്രിയനാ യാൾകുളുർഗുണം
ഉന്നതപൂർണ്ണകലന്നൊരു ചന്ദ്രി-
കയെന്നതുപോലെ വന്നവിച്ചു
എങ്കിലുമുത്തമതിരികയൊരില്ലൊരു
പങ്കജസായകസങ്കടമെല്ലാം
തങ്കലൊതുക്കികൊണ്ടവളാക്ലം
ശങ്കനിപ്പിക്കാതെ വസിച്ചു
അക്കാലത്തതിഘനതരമാമൊരു
ഉഷ്ണോമയസംഗതിമൂലവൻ
തൽക്കാലം ചിലസഖികൾ പറഞ്ഞുദ-
യിക്കയാലവളൊന്നു നടുങ്ങി

ചെറിയൊരുമനതിമിവരുത്താത്തനി
വാസ്യകളിനാകറിഞ്ഞതുപോലെ
സ്വരാജ്ഞിതനിറവും തന്റെ കളഭാര-
മതൊക്കെയോന്ന കാന്തിവാരായി
ബന്ധുസഹിതരങ്ങായിയിലമിതവി-
ഷണ്ണതപൂണ്ടതിരതിശയിന
കണ്ണിണകളിൽനിന്നുളവാമിതാവും
മണ്ണിലുതിരും ചിതറു തൊഴിച്ചു
ഭക്ഷണനിതിരോധാതികളുമാശബ-
ളമകലെനിന്നനാരന്ന തുടങ്ങി
സാക്ഷാൽ ദുഃഖമൊഴിഞ്ഞൊരവൻനില
ഭക്ഷണമതിലില്ലെന്നുറച്ചു
പെൺകൊടിയാൾവാശങ്കടസങ്കട-
പ്പൻകടലിൽ കരകേറാൻവേണ്ടി
ശങ്കാഹീനം ശങ്കരപാദ-
ങ്കിങ്കരമിപ്പതിസങ്കടമോടി.
ശങ്കരശങ്കരശങ്കരശരണം
വങ്കനമാപ്പുതിസിന്ധോ
നിങ്കൽഭക്തികലർന്നൊരടി-
യങ്കൽ കൃപചെയ്തീടേണം
ഇതുചെയ്പ്പതിനാൽതന്നെ
വിപത്തിൽ കഠിനമ
എല്ലുകിലൊന്നടെ പാർത്തലവാസസു-
ഖത്തിന വഴിയെന്നുള്ള
ചഞ്ചലമറിഞ്ഞൊരുമോഹത്തിൽ പല
മൂർത്തികൾകരുതിയപോലെ
ധാത്രിയിലങ്ങനെനൈകഴിപ്പാ-
നൊന്നുതാനെന്ന സുഖമുണ്ടോ
ഹന്തകൃതാന്തൻ തന്നതൊന്നിൽതമ-
തെന്തിതി പലചെയ്യുന്ന
നിന്തിരുവടിയുടെ ശാസനയിങ്ങനെ-
ഉണ്ടകനില്ലെന്നായോ
ലക്ഷ്യംകൂടാതവനിതുചെയ്യാൻ
പക്ഷേനിശ്ചയിവുണ്ടോ
ശിക്ഷയിലിങ്ങനെ ചെയ്യാൻതവമാന-
നേകക്ഷണബുദ്ധ്യസമമെന്നോ
പുഷ്പത്തെയുതവിളയാട്ടുണ്ണാനിക-
ന്നുജ്ജിതമായൊരുമന്ദം

ഉള്ളൊരാസ്പദമാകയാലതിനിന്നിക്കാല-
ഖണ്ഡിതവശതിന്ന
പൊള്ളുന്നിവകൾ പുണ്യങ്ങൾകാണ്മ-
ക്കണ്ണുകളെന്നപോലെ!
പൊള്ളുന്നാഹ്ലാദിനാൽ-
ല്ലർത്ഥമാനിപ്പാറിവേണം
പാലയപാലനമല്ലികാസായക-
കാലയമാന്തകശംഭോ!
ബാലനായിരോചനാസേവിലയായിട്ടെന്നെ
പാലയ ദീനബന്ധുകാലം.

ഇത്ഥം ഭജിച്ചുപാദപദ്മപ്രിയനായ ദേവനെ ഏത്തായും പരിതാപത്തായും ചൊല്ലിയ ആവലാതികളെല്ലാം കേവലം നിഷ്ഫലമെ- ന്നാവലാതനിർഭേദമനിയ്ക്കുണ്ടായ് നിൽക്കാതെ മന്നായാലംവർദ്ധിക്കുന്നാവണി യായ ചൊൽകൊള്ളുന്നൊരു ദിവ്യതേജസ്സിൽ കണ്ടു ചൊന്നാൻ കൃത്തിവാസസ്സിനെക്കണ്ടാം താപസന്റെ ഉത്തമഭക്തിയാലെത്തുമാറായിനി നീ ഭക്തിയോടെന്റെ പദത്തിങ്കൽ ശ്രദ്ധിച്ചു കൊള്ളുകൊള്ളണമതിന്നർത്ഥമായിൽ കൃപ വേണം പല്ലുംതാലുംവറ്റുന്നൊരു നാളെ ഞാൻ വൈദ്യ- വൃത്തിക കഴിപ്പിട്ടു ഞാനെത്രയും ഖേദിപ്പിക്കം എന്നോന്റെ ജാതകത്തിലൊന്നപാരതയിലിപ്പ- ളെന്നൊരതുലമിദേവൻ എന്നോടെ ചൊല്ലിടുന്നു- പോൽ കത്തിക്കരിഞ്ഞീടുന്ന ചിത്തം ഭക്തിവിശ്വാസത്താൽ എത്രത്തോളംപ്രകാരം യാത്രയിൽ കഴിച്ചുകൊണ്ടു കൊല്ലാമെക്കാലം ചെയ്തിടാനല്ലോവിധിയിനി- വല്ലാത്തവസ്ഥയെന്നൊന്നില്ലെന്നുവന്നിട്ടും ഭാഗ്യത്താൽ യാതനാവേദനപ്രകാരം മാതാവിനോടുകൂടി ചെയ്തീടാൻ ചോദിക്കുമ്പോഴുമില്ലാതെ പോ- യോ വേഗമിന്നെന്റെ ശോകമാകെയൊഴിപ്പാനുള്ള മാർഗം ചിന്തിച്ചീടേണം യോഗിവല്ലഭ ധന്യ! ഉള്ളിൽനിന്നു കിഞ്ചിത്തുള്ളിവരുന്നൊരു ദുഃഖം എല്ലാമറിഞ്ഞു യോഗിവല്ലഭനെന്നോടു ചൊന്നാൻ

ദേവന്മാരൊഴിയുമ്പോൾ ബാലനീലകണ്ഠവേണിനീ ദേവിപ്പവാഴ്കനിത്യം മതിയാകനീസിന്ധിനി വൈധവ്യംവരുമെന്ന വിധികല്പിച്ചിരുന്നാലും ഉറങ്ങുന്നതിൽപ്പരം [illegible] ബാധയില്ല ദേവസന്നിധൗ സോമവാരവ്രതമനുഷ്ഠിക്കേണം ഭക്തിയോടിച്ചൊന്നകം ഭക്തിസമ്പന്നമെല്ലാം ശിവപ്രസാദമാഗ്രഹിച്ചു [illegible] ചെയ്തു മംഗലദേവിമാരും മക്കൾക്കുള്ളവരും കന്യാ രത്നങ്ങളിലൊക്കെയും ചെറുമക്കൾ പട്ടണ ത്താലാകാളിക്കുകൂടെയുള്ളതെല്ലാം ചെയ്തു ഇതാക്കെ സ്നേഹമൊക്കെ തീർത്തീടിനിയുതു നീ മന്ത്രമായി ചെയ്യേണം ചെറുതിന്നപോലെ ഇതുചെൻ തനിക്കായി ഉദിച്ചിരുന്ന സങ്കല്പിച്ചു ഇത്തരമിക്കാര്യം ചെന്നാലുടനിവർക്കൊക്കെയും വാരാന്തത്തിൽ സോമവാരംവരുമ്പോൾ കുളിച്ചീടേണം പാദേനമിതിംബത്തിലും പരിചിൽസ്മൃതി- ക്കേണം പുഷ്പങ്ങളാൽ ശംഭോ നാഥ വിധിയാംചൂടിക്കേണം ശംഭോ നിന്നെ പതിന്നാലാമിടനവൽക്കരണേ ചെയ്ത ദീപംതനെ വെച്ചു പാദിവസമ്പ്രതിയുംവേണം സംഭ്രാമ ദ്വിജവര സഹസേവനമിച്ചുള്ളിൽ മാത്രമല്ലതിയോടെ നൈവേദ്യവും പൂജിക്കേ ണം സങ്കീർത്തനങ്ങൾ പാടി സന്തതം പ്രദക്ഷിണങ്ങൾ സംതൃപ്തിയിട്ടു പലപ്പോഴും വച്ചീടേണം വിപ്രഭോജനം പലവിധമായ്ക്കഴിക്കേണം വേണ്ടും ദക്ഷിണകളും വിധിപോലെ ചെയ്തീടേ ണം ഇന്നുമിപ്പോൾതുടങ്ങി [illegible] നാഴിക ചെന്നാൽ തന്നുടെ വീട്ടുപകരണാദിപ്പം പാരണചെയ്തു.

ഇത്യുക്തസൂതനതുപൂജയെ
അത്രബാലയക്കതിയോടെനീ
ചന്ദ്രവാരമഹാവ്രതമെന്നാ-
തതിദ്രുതമനുഷ്ഠിച്ചുകിൽ
നാഥനൊഴിഞ്ഞു വസിക്കാതെ പുത്ര-
രാൽ ചുറ്റപ്പെട്ടു മരിക്കം
വാണിടാംകണ്ണീർതുടച്ചുഗമിക്കുക
പരത്തപപാലകകൈത്തുകപൂത്തി

അമൃതിവരസന്ദേശമിങ്ങിനെ ചൊല്ലിന
കോമളവാക്കുകളഖിലംകേട്ടു
യാമിനിവരവിനെന്നപ്പൊഴുമുമ്പിൽ
കാമിനിയാളുപറഞ്ഞു തിരിച്ചു
ചാരമെ ചെന്നുനിജാലയമതിലന്നി
കാലേശകരസവസ്ത്രായി
പ്രാലേയാംശുസമാനനനാൾ പശി
പോലേവിവാഹത്തു സകലമൊരുക്കി
സുനയധുരീപുംഗവനാമെന്നുറ-
മാനിച്ചമ്പൊടു ചിത്തേ ചൊല്ലി
മാനിനിപാരം യൗവനമുറ്റി-
ച്ചുനമകന്നഗസേവതുടങ്ങി
ഇങ്ങിനെപലദിനമംഗനമാർമണി
ഗംഗാധരനുടെ പാദസരോജ
തിങ്ങിനഭക്ത്യാഭജനമിതനാക-
ലുങ്ങാതങ്ങുവസിക്കുംകാലം
പാരിൽപാരം പേരുപരന്നൊരു
പൂരുഷവീരനതത്സുതനന്നൊ
പാരാതങ്ങുകൊടുക്കണമെന്നക-
തരിലുറച്ചുമഹീപതിവീരൻ
എങ്ങുമിങ്ങിനെപാരുംഗുണനാമു
തിങ്ങും പൂരുഷപുംഗവനൊരു
മംഗലശീലൻനരപതിതനയ-
ങ്ങീടരതെവിചാരംചെയ്തു
നാളുപൊഴുതനവധി പുരുഷരേക്ഷിതി-
പതിനിജമാനസാകഴുതുടങ്ങി
ജാതിശ്രേഷ്ഠതയുള്ളവനൊരുവൻ
വ്യാധിപിടിച്ചവനായിക്കണ്ടു
ആകൃതിഗുണമുടനൊരുവനുപക്ഷെ
പ്രകൃതിഗുണംകണികാണ്മാനില്ല
പ്രകൃതിയുമാകൃതിയും നിരുപിച്ചാൽ
സുകൃതമെകെട്ടൊരുവികൃതിയൊരുത്തൻ
നല്ലൊരുവിദ്വാനുള്ളവനപ്പോരും
തെല്ലുംവിനയമതില്ലതുമല്ലാ
പല്ലുകറുന്നല്ലാതില്ലാരോഗി-
പ്പുള്ളവനല്ലൊരുഭാഗ്യവുമല്ല
മന്നവനിങ്ങനെ പലരെക്കണ്ടു
തന്നുടെപുത്രിയ്ക്കൊന്നുമൊത്തുള്ളു
പിന്നെയുമാലോചിച്ചുവിചാരം
ചന്ദ്രാംഗദനിൽചെന്നുപതിച്ചു
ഇന്ദുകലാധരവനമിയലുള്ള-
സുന്ദരഗാത്രൻനളനുടെപൗത്രൻ
ഇന്ദുകലാധരസേവകനവനി-
യതിന്നുപുരന്ദരനന്നധിമാൻ
കമ്പമിനിയിഷ്ടമവനതിലും
സമ്പത്തുള്ളവനതിഗുണശീലൻ
അമ്പുംവില്ലുമെടുത്തൊരുവിദ്യയിൽ
മുമ്പൻവിക്രമിയുവനെക്കാളും
ശാസ്ത്രങ്ങളിലതിനിപുണൻപിതൃജന-
ഗോത്രമഹത്ത്വവലിയൊരമിത്രൻ
ആർത്തത്രാണനമെന്നാതിനെപ്പൊഴു-
മാർത്ത്യാകരുണ്ടുവസിക്കുന്നൊരവൻ
പലപലഗുണമിതിനുളകുലതിലകനിൽ
വിലസീടുന്നതുകണ്ടുനരേന്ദ്രൻ
കളർമതിമുഖിയെവിവാഹംചെയ്വാ-
നലമിവനെന്നുമനസ്സിലുറച്ചു
ചന്ദ്രാംഗദനെക്കണ്ടുമനോരഥ-
മൊന്നൊഴിയാതറിവിച്ചുമറിഞ്ഞും
വന്നീടുന്നതിനാജ്ഞമഹീപതി
മന്ത്രിരഥേവന്മാർക്കുകൊടുത്തു
വിപ്രന്മാരുംകല്പനകളുവി-
കല്പംകൃത്യംഗങ്ങളുഗമിച്ചു
അല്പംകാലംകൊണ്ടവർനൈഷധ-
നല്ലതിനാറിൽച്ചെന്നുകരേറി
പൃഥ്വീപാലകസുതനെക്കണ്ടു
വസ്തുതസകലവുമങ്ങറിവിച്ചു
നൽത്തന്മൊഴിയുടെസൗന്ദര്യാദിസ-
മസ്തവിശേഷമശേഷമെന്നോതി
കീർത്തനമഖിലംശ്രുതമാക്കന്ന-
രാർത്തിമഹീപതിസുതനരുളിച്ചു
പാർത്തിരിയാതവനുത്തരമിത്ഥം-
മത്തലൊഴിഞ്ഞവരോടുരചെയ്തു
വിപ്രശ്രേഷ്ഠന്മാരെ നിങ്ങടെ
നൽപ്രിയവചസാപരമാനന്ദ-
സത്പ്രിയമംബുധിതന്നിലകക്കാ-
സപ്പുമിമുഴുകിമറിഞ്ഞീടുന്നു

ആർയ്യാവർത്തമഹീപതിയിന്നൊരു
കാർയ്യമിനിക്കൊന്നുമതമെന്നാൽ
ആർയ്യന്മാർ കാലവിളംബം
ചെയ്യാതതു ചൊന്നറിയിച്ചാലും
മംഗല്യക്രിയ ചെയ്യുന്നതിനൊരു
മംഗലദിവസം കണ്ടറിയിക്കിൽ
നാളുവരാനൊരു സംശയമേതു-
മിങ്ങില്ലെന്നുമറിയിക്കേണം
എന്നാലങ്ങിനെയാട്ടേ സകലരു-
മെന്നുടെ ഭാഗ്യം പോലെ വരട്ടെ
എന്നു പറഞ്ഞവനെഴുന്നേറ്റന്നേ
തന്നുടെ മച്ചിൽ ചെന്നു പതിച്ചു
വിപ്രന്മാരതു തിരിയെപ്പോന്നൃ-
പപ്രവരൻ്റെ സമീപേ ചെന്ന
ക്ഷിപ്രം പഞ്ചാംഗങ്ങളെടുത്തു-
മവിപ്രവരന്മാർ ചൊന്നറിയിച്ചു
ശ്രോത്രപ്രിയതരവാർത്തകൾ കേട്ടു
ധാത്രീപാലകനുള്ളം കുളുർത്തു
പുത്രീസുതയുടെ വിവാഹത്തിനു മു-
ഹൂർത്തം നോക്കിയുറച്ചുടനവര
മുമ്പും പിമ്പുമകമ്പടിയേറ്റവ-
നമ്പൊടു പഞ്ചാംഗമൊടൊരുമിച്ചി
അമ്പത്തഞ്ചുമഹീപതിമാരവ-
രമ്പടികത്തുകളെഴുതിയയച്ചു
കാർയ്യാലോചനമതിനേറ്റവരാം
കാർയ്യക്കാരരെയും നിയമിച്ചു
വർണ്ണാലകളും പുതുവതൊരുക്കി
കാർയ്യാദികൾ വിരചിച്ചുകൊടുത്തു
ആർയ്യാവർത്തമഹീപതിയേകിയ
വർണ്ണാലകളൊക്കെയുമെല്ലാരും
കാർയ്യസ്ഥന്മാർ മീതേ ചെയ്തിതു
ചൊവ്വും കൊണ്ടുനടന്നു തുടങ്ങി
പലപലതരമുള്ളതു പലവക
പെരിയിൽ പന്തൽ പലതും പണിചെയ്‌
വാരണവരെക്കൊണ്ടു പണി-
ള്ളൊരു വക പറഞ്ഞുതുടങ്ങി
ചൊല്ലോടുകളാലുകൾ മാളികവെക്കി-
മാരമതിലുകളെഴുന്നിടമെല്ലാം

വാഴിക്കാതന്നവിടത്തിലൊരാമ്പല്ലാ-
മൊഴിയാതെങ്ങു പണിച്ചുതുടങ്ങി
വഴികളടിച്ചുതുടങ്ങിക്കണ്ടും
കഴിയുമതോളം മുള്ളാനിരത്തി
വഴികളിലെല്ലാം തോരണമെത്രയു-
മഴകിലസംഖ്യം കെട്ടിത്തൂക്കി
കള്ളക്കാറ്റു ചെയ്യതിനതിവിത-
മൊക്കെ കാർയ്യസ്ഥന്മാരിങ്ങിനെ
യുള്ളതത്തിൻ തലയെടുത്തുക-
ളെല്ലാം തീർത്തമെന്നുറച്ചു
ഉള്ളതിലൊട്ടം പത്തും കൂട്ടി
കള്ളക്കൂറ്റുകണക്കുകളെഴുതി
ഉള്ളിലെ ഭണ്ഡാരം പോലെ ദ്രവ്യം
കള്ളവഴിക്കകലസ്ഥാപ്യമാക്കി
ഒരു പണത്തിനു മൂല്യം പറവതി-
നാരാകിലും പ്രതിപലിശവരം പെടി
കയില്ലാത്ത പണം പലിശയ്ക്കു വ-
രൊരുമടിക്കാതെ തപടിനൽകും
മിച്ചം കൊണ്ടവസാച്ചിക്കതിനെ-
കൊച്ചിനൊരാണ്ടാണ്ടനേകം
അച്ചുതത്തമവിടത്തിലൊരാമ്പല്ലാ-
ർച്ചിലൊരിട്ടടനെ പണിയിക്കം
പൊള്ളുതൈ ചെയ്തു കൊള്ളയടിക്കും
കള്ളന്മാരിങ്ങനെ ചെയ്തിട്ടു-
മുള്ളതിനൊന്നും കേൾപ്പാതെ പതി
തന്നരികിലമുമ്പിൽ ചെന്നിരുകര-
വിരലുകൾ കൂപ്പി തിരുകിക്കെട്ടി
തന്നായിരത്തകമ്പടിയോടെ
പറിയും ചെല്ലുമല്ലുടനെങ്ങും
എങ്ങണിക്കൂടമറ്റുള്ളവരെ
മൂക്കണവചനസമ്മതമറിഞ്ഞം
മീനണികൂട്ടിയുരുട്ടിച്ചെന്നു
മന്നവനാരെപ്പോൾക്കിലും മാവും
ഇന്നിവകനാശ്ചുതിചെയ്യും മുക്തി
എന്നിവകരമാരുണ്ടതുകണ്ടം
പാവനാഗ്രഹന്മാരുമാരാത്തവർ
സേവകരില്ലാ കാവലികളും
എന്നല്ലാർയ്യാവർത്തമഹീപതി
തന്നുടെ മന്ത്രികളതിഗുണവാന്മാർ

പൊന്നും പണവും ധനവും സമമവ-
രെന്നമസത്യംകാട്ടുകയില്ല
ഇങ്ങിനെയുള്ളവരെല്ലാം നല്ലുപ-
പുംഗവപൌത്രൻതന്നുടെ പരിണയ-
സംഗതികൊണ്ടുപിടിപ്പാനന്നവര
തങ്ങളിലൊത്തുനടന്നുടനങ്ങി
കോപ്പുകളെല്ലാംകൂത്തകയായി-
ട്ടെല്ലിക്കുന്നുളുണമെന്നാത്തു
ചൊൽപ്പൊങ്ങീട്ടും വ്യാപാരികളെ
ക്ഷിപ്രംകല്പനവിട്ടവരന്തി
വേണ്ടുസകലവുമെല്ലിച്ചുവില
കൊണ്ടുപറഞ്ഞുകരാറുചെയ്തു
ചെണ്ടമിനത്തിനകത്തിവയെല്ലാം
കൊണ്ടുവരംപടിവരതികൊണ്ടു
തിരിയെഷപ്പാനുകച്ചവടക്കാർ
സരസരസമെല്ലാം ചട്ടംകെട്ടി
നരപതിതന്റെ ഗൃഹത്തിന്നരികെ
പലിചൊല്ലാത്രയാക്കങ്ങുടനങ്ങി
ചെട്ടികൾപട്ടുകൾതട്ടുകൾശീട്ടികൾ
കെട്ടിപ്പൊതിയെയൊരുരണ്ടും തോള-
ത്തിട്ടുമുറുക്കിത്തലയിൽ
കെട്ടുമൂലത്താവയ്യുതിയൊരു
വാരിവലിച്ചുതമാതിരികെട്ടി
പാരംനീണ്ടൊരുമീറപിടിച്ചു
ചേലപൊട്ടുകൾതൊട്ടുനുപലയ-
മോരോന്നായിച്ചുന്നക്കേറി
മുണ്ടുകൾകച്ചുകളെന്നിവപലവക
തുണ്ടുകളാക്കികെട്ടിമുറുക്കി
തണ്ടുകളിട്ടുചുമപ്പിച്ചനവധി
പാണ്ടിപ്പട്ടന്മാരുടെകൂട്ടം
കറിപിടിപ്പതിനുള്ളവിഭവത
യെറെക്കൂട്ടിത്തട്ടിയുതട്ടി
സ്വച്ഛിച്ചുതവകപൊട്ടിപ്പൊതിയും
കട്ടികൾസന്തതമസംഖ്യമവന്ന
തോളിലുമരയിലുമിവയുടെയിടയിലു-
മോരോരോലേസുകൾകെട്ടിമുറുക്കി
പാളത്താവുമുടുത്തുലമാമെ
പാളീടാതൊരുപൊക്കുന്നെത്തേ

കൊങ്ങിണിമാരമപസപ്രമവചന-
ഗംഗിയിലൊരുത്തൊക്കിക്കൊത്തുക്കി
തങ്ങളിലോതിക്കൊപ്പിലക്കട്ടി-
ട്ടങ്ങിനെ വഗതന്നൊരുകൂട്ടങ്ങൾ
കറികൾക്കുള്ള പദാർത്ഥങ്ങൾകല
വറമുറികളിലവരൊക്കെനിറച്ചു
ചെറുതേൻഗുളമിതിമധുരതരങ്ങൾ
ചെറുപലഹാരമൊരോവകവന്നു
ഗോരോചനയും ചന്ദനവും പനി-
നീരകിലത്തിലവിഞ്ഞുമൊട്ടുവിധ
സുരഭിലവസ്തുക്കളവിടങ്ങളി-
ലൊരുപോലൊരുപോന്നുനിറന്നു
സാമാനങ്ങളനേകമിവണ്ണം
സീമാതീതംവന്നിഹചേർന്നു
സോമകുലോത്ഭവനാം നൃപനുടെനാ-
ല്ലാമനകളുടെവെളിയെവയുള്ള
നാലാഴികളാൽചുറ്റപ്പെട്ടവി-
ശാലവനിതതിയിൽവാഴും നിഷധ-
ശീലന്മാരാംഭൂപതിമാർപലക്ഷ
കോലാഹലമൊടുവന്നുടനങ്ങി
പടയുംകുടിയുംതിരയാത്രപരതയൊ-
ടിടയുംവെള്ളക്കുതിരപ്പടയും
കുടയുംകൊടിയും കാഹളമിന്ദ്രിയ-
മുടയുംഘനരവമുടയൊരുവെടിയും
മൃദുകൃതമനിപെരുമ്പറകളുമി-
ടക്കയുടക്കുകൾകുഴലുകൾകൊളളം
എന്നിവകൾപലബഹുരസവാദ്യമ-
തിന്നവരൊന്നായ്ഘോഷരവവും
ഇങ്ങിനെയുള്ളൊരുഘോഷത്തോടു നൃപ-
പുംഗവരെല്ലാംവന്നിഹചേർന്നു
അംഗൻവംഗൻപാഞ്ചാലൻവിക-
ലാംഗൻചേദിമഹീപതിസാലൻ
കന്നഡമാഗധപുണ്ഡ്രനൃപന്മാർ
ചൊൽക്കൊണ്ടോരുസമനൈഷധവീരൻ
സിന്ധുനൃപൻചോളൻപാണ്ഡ്യൻ
സന്തോഷാന്വയകാശികുലേശൻ
കേളിപരന്നൊരുകേരളകോസല
മാളവമാദ്രവിരാടനൃപന്മാർ

കണ്ണുവിരൽകൊണ്ടെണ്ണമെന്നാൻ
സ്വർണ്ണസുരേശവിമർദ്ദനപാദർ
എന്നുള്ളതിബഹുവിസ്തരമാകിയ
മന്നവർപലരും പുണ്യഫലശ്രവ-
ണമതുമായതിൽവന്നൊരുസമയ-
മതിലുസപ്തമിനാളിലൊന്നു
ഭൂതലപാലകന്മാരൊക്കെ
പ്രാതൽകഴിച്ചിട്ടവിടെനിന്നു
പൈതങ്ങളുമായ് വന്നുവിശന്നതി-
സാമമിയന്നുവസിച്ചുളകാതെ
സത്പുരുഷരുമുറകീച്ചിലരതി-
ലൃദ്ധ്യോഗിച്ചുനടന്നുതുടങ്ങി
അത്യുച്ചത്തിലമാത്യന്മാരു-
ത്തുതുടങ്ങികല്പനപലതും
പട്ടന്മാരെനിങ്ങടെവട്ടമി-
തൊളമിനിക്കപിടക്കന്നില
കട്ടികൾപട്ടിണിയിലുംനിലവിളി-
മുട്ടകിലയുന്നമ്പുപതിമാരുടെ
മട്ടുകളെന്നുപകന്നിട്ടപല-
നീട്ടുകളങ്ങുപുറപ്പെട്ടപ്പോൾ
കെട്ടുകൾകെട്ടാറാവും ഞങ്ങൾ-
ക്കച്ചിക്കല്ലോളംകഴിവും മുട്ടം
നിങ്ങൾക്കുള്ള മേദസസമ്പൂർണ്ണമതു
പൊങ്ങും പിന്നെയുമുണ്ടൊരുദോഷം
നിങ്ങളിലാരെയുമിങ്ങിനെയുള്ളൊരു
സംഗതികൾ അറിയത്തുകയില്ല
നേരംപോയതുകണ്ടില്ലേപുത-
ഞ്ഞാലവെന്തനിറഞ്ഞൊല്ലാക്കണം-
മാരോടിക്കണ്ണതിലവല്ലാൻപണി-
തീർത്തതെല്ലാംനിമിഷംകൊണ്ടു
ഒരുങ്ങിയതിനുള്ളവരെക്കൊണ്ടു-
ടങ്ങിപ്പാരയെവെള്ളമെടുത്തു
തെങ്ങുമരത്തെതലയിലൊഴിക്കണം-
മങ്ങിനെപലതായിങ്ങനെവേണം
അപ്പൊഴാക്കുംനിയപ്പോൾപോകണ-
മപ്പുകളുട്ടിപ്പട്ടരെനിങ്ങൾ
ഇപ്പുകണ്ണതിന്റെ ചമർത്തുകൊടിയ-
ഇല്ലുപലതരമുപ്പേരികളിൽ

ലവണത്തിന്നുടെപാകംതെറ്റുകി-
ലൊവനൊന്നാലും കീശകളെല്ലാം
ചവണകൾകൂടാതങ്ങുപിടിക്കാ
നിവനൊരുകല്പനയുണ്ടറിയണം
വണ്ടിപ്പട്ടരെനിങ്ങടെവൈശ്യ
സ്ഥണ്ടിയുമായിട്ടിങ്ങുവരേണം
പണ്ടൊരുദായിപണ്ടൊരപ്രവ
മണ്ടാറായിട്ടുടങ്ങീട്ടിപ്പോൾ
വല്ലാതങ്ങുകിടന്നതുമന്നു
പൊല്ലാപ്പേപ്രാക്കനുകുവതന്നു
നല്ലൊരുതന്ത്രമുണ്ടാകാഞ്ഞാൽ
വല്ലാതങ്ങുകഴിഞ്ഞിട്ടും ഞാൻ
മുക്കിയൊഴിച്ചീടുന്നതിനും നൃപ-
നിപ്പീടരുതിയൊരല്പംപോലും
മുക്കൽകഴിച്ചുതിരച്ചുദ്ധമതി-
നങ്ങളിൽതള്ളലുമുന്തലുമാവും
സുന്ദരിയാളുമമ്മച്ചികളതിൽ
നിന്നുവരുന്നൊരുദാരുണസഹ്യം
എന്നതുകൊണ്ടതിനേകം മടിയപ
നിന്നാതിനാലതുവർജ്ജിക്കണം
ഗ്രന്ഥമനോകരിയിതുചിറമേ
ചിന്തിച്ചുകഴിച്ചീടല്ല
മന്ത്രമറിപതിനാവിടെക്കണ്ടു-
കണ്ഠമറിയുന്നൊന്നുകിടന്നു
ഞങ്ങിനെപലപലകല്പനകൊണ്ടുക-
ഴുങ്ങീനരവരസമാനമശേഷം
തിങ്ങിനൊരെസമ്പൂർണ്ണമിരുത
മണ്ഡപത്തിസ്സപൂരവും
ചെമ്പണിയരിയുടെ ചോറന്നവിടെ
പ്പേരിയൊരുവെള്ളിക്കിണ്ണങ്കൊ
തരസമൂച്ചമരിച്ചിയാകട്ടി-
ട്ടതരമൈശ്ര്യാപൊങ്ങിക്കണ്ടു
കറികൾ ചമച്ചുപുനരതിപൊരി
പാറകളെന്നിവയെല്ലാംതീർന്നു
നമനിമിഷത്തിനകം തിലവല്ലാൻ
തമെല്ലാനുവുപകാരംസരായൽ
കാഞ്ചനചിതവിശാലമനോജ്ഞ-
മണ്ഡപമങ്ങുനിറഞ്ഞീക്കുതമഥ

വാണമെഴുത്തപദാർത്ഥം പലതും
പണ്ടേകേന്ദ്രവിളമ്പിനിറച്ചു
പിന്നത്തെക്കഥയെല്ലാം പറവാൻ
നമ്മെക്കൊണ്ടുകണക്കാകില്ല
അന്നത്തിന്നടെ വെള്ളവാരക്ക്യാ
മന്ദത്തെംപലകമ്മെണ്ണൻ
ധന്നേിലെവരിലെന്തവർക്കും പാറം
ചെന്തകെറിയുംചത്തിരികൈകളിൽ-
വാരിത്തന്നതരെയങ്ങേ പെരുത്തി
പ്പാ കണ്ണുമിഴിച്ചുവരായി
മറ്റൊരു വിപ്രൻപെടുമൻ പല
വട്ടുവൂണുകഴിച്ചിട്ടുംകൊതി-
യററിട്ടെന്തുകമനാകിടനാട്ടു
തട്ടുമെട്ടുകടിച്ചുതുടങ്ങി
നടയടവെച്ചുവടിയെന്നിടവായിൽ
ഗുഡുഗുഡുവെന്നെടനാൾനാകവെന്നി
വിടമായതരെന്നിയിലെ
ഉടനെയുമൊന്നിടമാറ്റുന്നതല്ലാ
പാട്ടാരതടിനമൂതലാനാണ്ടി
കാട്ടാമർകൊണ്ടെടിപ്പോലമെ
നാട്ടാരെപ്പുരിപരിഷിക്കുന്നവിട
ടാട്ടാകിയവൻതടിനസൈത്ത
എന്നിങ്ങിനെപലചൊല്ലീട്ടുതവൻ
തന്നടെതൊഴുതുളനാകെകൊണ്ടു
മുന്നിൽപൊല്ലായസവും കൊണ്ടുന-
ഭന്നൊരുവലൻപിറക്കെമുന്ന
ഗോഷ്ഠികൾപലതുമിവണ്ണംകാട്ടിയമ-
ന്നെട്ടുസഹസ്രംഭൂസുരന്മാർ-
ക്കിങ്ങനെപോലെഭക്ഷണമനവധി
വട്ടത്തൊട്ടുകൊടുത്തതുശേഷം
നേരംപോക്കകളുള്ളവസകലവു-
മൊരുക്കീടുന്നതിനായി
വീരൻഭൂപതിവരുതികൊടുത്തതു-
നേരംപലകളിയങ്ങുതുടങ്ങി
കന്ദുകംവാളേറുംചിലചില
പന്തേറും തോണ്ടമേൽകളിയും
പന്തിരാൻമുച്ചിനെന്നിവക
ചൊന്തിച്ചുമെള്ളതെപ്പും തടവും
ചെപ്പടിവിദ്യകറത്തുകൂട്ടംപല
ചെപ്പയടിച്ചുപൊളിക്കും കളിയും
നല്ലനാകരസിപ്പാൻനല്ലചെ-
റുപ്പക്കാരമെരമാനിനിയാട്ടം
ഒട്ടുന്തരംഗൽവളത്തിച്ചാട്ടം
ചാട്ടംവൻകളായുള്ളൊരുകൂട്ടം
നാട്ടുംകൾവിളിവിന്നതുമെന-
ക്കൊട്ടുകൾപാട്ടുകൾമറ്റൊരുതളികയിൽ
നാരിമാരുകളുകളിച്ചാലുകൂട്ടം
ഇനിയില്ലാത്തവതടെചാലയൊട്ടം
നന്ദുമകയെന്നെല്ലാമൊട്ടും
കന്ദുകം കാണരിടകൊട്ടുമുള്ളോട്ടം
ഇത്തരമോരോനേരംപോക്കുക-
ളത്തുകൊണ്ടു സമസ്തജനങ്ങൾ
ചിത്താനന്ദരസാബ്ധിയിൽമുഴുകി-
ട്ടൊത്തുനിന്നാനന്ദിച്ചുതുടങ്ങി
രാജാക്കന്മാർക്കുരസിപ്പാൻ
രാജമരാളമനോഹരനമമാർ
യോജിച്ചുള്ളൊരുകളികളെന്നും നി-
ർവ്യാജംകൈകൊട്ടിക്കളിപലതും
എന്നുമുറ്റതീകതതീടിനമന്ത്രിക-
ളന്നതുപിന്നവരായധരിമാരെ
ച്ചെന്നവിളിച്ചുവരുത്തിക്കൂട്ടി-
ട്ടൊന്നായ്ചെയ്യുന്നതിലുമെല്ലാം
നിങ്ങടെപാട്ടുംകളിയുംകണ്ടുമാൻ
നങ്ങൾക്കുത്സവമെന്നുമഹീപതി
പുംഗവനെല്ലാമുണ്ടുവസിക്ക-
ന്നങ്ങുഗമിക്കണമിന്നതിവേഗം
മന്ത്രികൾതങ്ങടെവചനംകേട്ടു
ചെന്നാർനവഖലമിഴിമാർമേടികൾ
ചന്തത്തിൽപലകൂട്ടവതിന്നൊരു-
മന്തക്കൂട്ടമൊരുമിച്ചു

അലമുടിമനോഹരവടിവിൽകെട്ടിട്ടു
മലർമാലതിന്നടെയിടയിൽചൂടി
തളകങ്ങൾവിലസീടുമളികങ്ങളിൽപല
തിലകങ്ങൾകളുകൾതൊടിളകിമിന്നി
വിധിപോലെനയനങ്ങളെഴുതിത്തീർത്തുപുനഃ
രധരവുമധികമായ്ച്ചുവന്നവരെ

കരകമ്പുകൊടികളും നിറഞ്ഞു തിങ്ങിന ഘ
നരൂപചുടവമുകൾ തെരുവിലിന്നഹോ
കനകമണിതകിലകത്തപ്പുകളണിഞ്ഞു ബാല്യ
ജനങ്ങളുമിളകുമാറനതിദൂരത്തു
കനത്തിട്ടഭേരികാഹളനിസ്വനത്താലുലകം
കലങ്ങുമാറു പൂജിതാർത്ഥംപ്പുരപോലെ
കരയെല്ലാം ശോഭിയായിട്ടിരിക്കുന്നിതല്ലയോ ഞാൻ
തെരുതെരെ നോക്കിക്കൊണ്ടുനടന്നാലെല്ലാ
വാർത്തകൾ പലതരം തൊഴുതുമെല്ലാം-
മേലുമനുകമ്പകൾ കൊടുത്തുമിനി
കണ്ടമൂലമുമ്പിലും പറമെത്തി
തിരകളിലെ പോലങ്ങിളകുംപോൽ കടിയിലെല്ലാം പല-
തരം ചേലകൾ നാകങ്ങളുടുക്കൊണ്ടു
പലരെയും വലച്ചിട്ടുമേതുമിപ്പോൾ
മതിമതികലശമിതനാളമിക്കം വിധ-
മതിശയമതിനാണംവലക്കൊണ്ടം
ഇതിമതിയതിലതികളുകടാടെപനി-
മതിമുഖിമണിമാരം നൃപതിയുടെ
സദനത്തിലകം പുക്കവണ്ണക്കത്തായെന്നാ
മദനസുന്ദരനരവരനികടേ
നൃപതിയുതതരസ്സംസാരിതംഹിതം
സപദിയങ്ങുവരൊപ്പറഞ്ഞാനിദം

പദം ശങ്കരാഭരണം—ചെമ്പട.

പല്ലവി

സുന്ദരിമാർമണിമാരേ ശോഭ
ചന്ദ്രസുന്ദരതരാസ്യമാരേ

അനുപല്ലവി

പൊന്നണിഞ്ഞമെയ്ടിക്കൂടി
ഇന്നു നിങ്ങളെല്ലാംകൂടി
മുന്നിൽ വന്നു കാൺകമൂലം
വന്നമേതമസാഫല്യം (സുന്ദരിമാർ)

ചരണങ്ങൾ

സതൃതകുങ്കുമപൊടിപ്പുകഴിഞ്ഞിട്ടല്ലകണ്ണുതി-
പൂത്തതിയാമ്പലവട്ടവുമതിവിലെ [ന്നക
ചിത്തസുഖത്തൊടുകണ്ണിനിറച്ചിട്ടില്ലെ
മുല്ലപ്പൂമാലമേൽത്തലമുടിത്തരക്കലച്ചി-
തിങ്ങമേന്തിക്കളുവഴിയിൽക്കൂടി [ല്ലേ
പൊങ്ങുംവെയിലത്തുമുഖകണിഞ്ഞുവാടി
രംഗങ്ങളിൽനിന്നുവിയർപ്പൊലിച്ചുപാടി
നിങ്ങൾ കൈക്കൊണ്ടു കരതിയുംകൂടി
ഇന്നിതുപോഴതിവന്നു ഉമനമതി-
ലൊന്നറിക്കതറിയുന്നിങ്ങൾ (സുന്ദരിമാർ)

2

നിങ്ങടെ ചന്തൽപുരികഴൽ നൽത്തൊവും
പല്ലവകാന്തം
സംശേപ്പമയുംതലമുടിയുംസ്വിതവും
ഭംഗികലർന്നിടപ്പാടിയുംപെലപെടിയും
കാണാകമൂലം ഞങ്ങൾ വലഞ്ഞു ഴലുന്നു
പലവിധവും കേളിവിനോദംകാണാൻ കൊതി-
[ച്ചീടുന്നു
നാളികശരശരമെയ്യിൽപതിച്ചീടുന്ന
നാളികതിരികത്തിടുന്നൊന്നുമകാന്തന്ന
കൊള്ളാതപേരാമനംചൊറിടുന്നു
കേളിനികേളികളാടണമതിനാല
കാലവിളംബനമതരൊഴതെല്ലും (സുന്ദരിമാർ)

3

ആടലകന്നു നന്നാരുകസംഗീതംപാടിക്കൈ-
കൊട്ടുകളുനവധിവസ്തുകപിടിയാറിതം [കൊട്ടി
വടിവൊടുപുതികക്കാടികളുമിളക്കട്ടെ
താളൊക്കം കൊക
ഹാടകമാലയൊട്ടുകളിക്കട്ടെ
കാലിലെ ചിലമ്പുകൾ കിലുങ്ങിടേണം
ചാലവേ തിലകങ്ങൾ വിലസീടേണം
നാലുമെരമ്പുമെസംനേടിച്ചീടേണം
മാലോകരുമിന്നേരമയങ്ങീടേണം
മട്ടുകളിതിപലകണ്ടെവർത്തനനിര
നട്ടതിരിയണമവിടെമാറാം (സുന്ദരിമാർ)

ശ്ലോകം.

ശ്രുത്വാ ഭൂപാലവാച്ചാവലികടലസ-
ത്തകമാകന്നൊരാശ്ശം
വത്സ്രീരാജവിനോദികളിതിപലതും
ചിത്തസന്തോഷപൂർവം
മത്തപ്പ്രൌഢകരെത്തൊട്ടു പടപൊതുതും
കൊണ്ടാർ ഭൂപസമേരാ-
മാത്മവട്ടത്തിൽനിന്നങ്ങിനെസദസിമുദാ
നന്മയിൽ കമ്മിപ്പാടി.

ചരണം 1.

പുണ്യക്ഷിതിതലപാലകരേ ശൗരി-
ചരണയുഗപ്രിയ വീരവീരരേ
വർണ്ണനീയാംഗ- ഭവൽഗുണ
വർണ്യാലൊഴുങ്ങാ - തവകീർത്തി
വർണ്ണവുമെങ്ങും സദാനേരം
വിണ്ണിൽപ്പലപെണ്ണുങ്ങളെവണ്ണം തവവർണ്ണനെ
കണ്ണുകാൺമാൻ കൊതിച്ചീടുന്നു സുര
മണ്ഡലങ്ങൾകൊണ്ടുജപിച്ചീടുന്നു.

2

സുന്ദരരൂപിണി സീമന്തിനീചിരം
ചന്ദ്രാംഗദനാം നൃപാലിനി
ഒന്നിച്ചുകൂടി പലപാടും
സന്നമായ് പാടിയേറ്റുന്നു -
മന്ദിരം നാടിനു സുന്ദര-
മന്ദിരത്തിലമന്ദതരിത നാഥാലകന്നാം ത്തളിർ
തന്നിൽക്കളികൾ വെളുത്തിപ്പോളി
കന്നിക്കംമൊരമൊടചിരിക്കും

3

പുഷ്പിതഗാഢക്കിക്കമൊരമെകം—നല്ലാ
റിള്ളകിടാങ്ങളുമാർത്താകം
മുള്ളിനിടക്കതെ പുക്കളെ
യെല്ലാമൊടിക്കമെരമ്മപര-
മുള്ളിലടക്കംജനപ്രീതി-
അള്ളയേറ്റവല്ലവിധമുള്ള പലതെല്ലാം—ദ്രുത
മെല്ലെയെല്ലാതാകിച്ചീടാതെചെയ്യും—കൃപാ
വെള്ളവുംധാരാളമായിപ്പെയ്യും

4

കാലാരിപാദാരവിന്ദാർച്ചനം—ഏറ്റ
കാലമായ്ചെയ്യുംഭവാനന്തനം
മേലിലശേഷംവരാപാപ-
ജാലങ്ങൾതോന്നലമലംതവ
കാലാവശേഷംകളങ്ങാതെ
പാലിക്കുകയിലിച്ചുതെലാവുമില്ലാപാലക-
പാലനുതന്നെ അനുഗ്രഹിക്കും - അതി
നമലുണ്ണുംവരംസന്തതിക്കും

അംഗനമാർമിന്നിമിന്നങ്ങിയംഗാംഗേയാഭ-
യിൽമുങ്ങി

ഭംഗിയിൽപ്പൂപ്പുംഗവർതിങ്ങിവിളങ്ങുമരങ്ങ-
വണങ്ങി
ഇങ്ങിനെയേറ്റം സംഗീതാദിശൃംഗാരാദി-
യിണങ്ങി
സംഗീതം പാടുമ്പോഴെല്ലാ സ്വർലോകർ കണ്ട-
ങ്ങി
വെൺമണിമാർകുമ്പിയടിച്ചു ... മാറാകെ-
നകര
അംബരതലമെപ്പൊഴുതിൻ ... ഭരാ-
ള്ളിലയാർ
നമമെത്തി പുരിയതിലമരഗരണസഞ്ചാര-
മായം
സമരവില്ലിവരാ ... -നാക-
ലോകം
പലപലകുറിതളിരൊട്ടിടകമല്ലുളകാള്ളമ്പ
മായും
കല്പക്കുമിനായുടെ ... ച്ചാലിയ-
നേരം
മുല്ലശരൻഭുവല്ലമെല്ലാപ്രം ചെല്ലുമുടങ്ങി
വില്ലുകലപ്പുള്ളാരുതല്ലുകാരേറവരൊന്നുകഴിങ്ങി
ഉപതിനിമമരമെന്താംബുധിയാമതി സ്വപ
രിതളിതെ
അ പനിമതിമുഖിമാരാരെനിതികളിന്നത്
പറഞ്ഞു
പിരിയൻ വളരെ ... നിത-
വധിപങ്ക
നരപതിതാൻ വാരിക്കോരിയവാക് കൊടുത്തു
വികണ്ണും
ഭാഗ്യനേസുഖചിരവേണികൾ പാണികൾ
കൂപ്പിവണങ്ങി
സന്തനവാങ്ങിമുതാനിഗ്രഹതിലെക്കമടങ്ങി

ഭാരതാഷപെയ്തെമിവണ്ണംകൂടാതെ-
ശേഷംവാഴ്ത്താൻ മോഹിച്ചാലി-
ലാഷമെന്തുംശേഷിച്ചീടുമോ-
രീഷലിനിക്കതിനില്ലാതതെല്ലും
അത്ഭുതചിത്രതരമല്ലിന്നപ
പുത്രീപരിണയസംഗതിതന്നിൽ
യാത്രിപാലകവാദനകണ്ടി-
തിങ്കംഏറ്റമനമെമാത്രുടങ്ങി

ഇത്ഥംപല പല കോലാഹലമൊടു
താതന്തൻമൊഴിയാം സമ്മതിയോടെ
കീർത്തിപ്പെട്ടൊരു ചന്ദ്രാംഗദനൊടു
ചെയ്തുവിവാഹവുമങ്ങുകഴിച്ചു
സന്തതമവരതമന്ദാകുലിത സമ-
സ്തജനങ്ങളുമോരോന്നായി
താനാണ്ടേറെ പ്രസാദിച്ചാനന്ദം
തങ്ങൾക്കായ്തേടിവിട വഴങ്ങി
ചന്ദ്രാംഗദനും തന്റെ വധുവും
സുഖമിയലമതിനിയുമനന്തരം
ചൊന്നിട്ടുഭയാഹ്ലാദൽ തലസ്ഥലിക-
ളുമതുസുഖമോടെ പെട്ടുവസിച്ചു.

ചന്ദ്രാംഗദചരിതം ഓട്ടൻതുള്ളൽ സമാപ്തം.

സുന്ദരീസ്വയംവരം

ഓട്ടൻ തുള്ളൽ.

കലിതലയദൃതന്ദം കാവ്യപ്രൗഢോല്ലാസമന്ദം
വിമതജനാകൃതാന്തം വിശ്വലോകൈകകാന്തം
സകലമതിവിലസന്തം സാന്ദ്രകാരുണ്യവന്തം
നമിതവിബുധകാന്തന്നൗമി വിഷ്ണുപാദാന്തം
അഖിലഭുവനമുണ്ണി വെണ്ണയും പാലുമുണ്ണി
തരുണികൾമനമുണ്ണി സർവ്വലോകൈകനുണ്ണി
പെരിയമഴയുമുണ്ണി പൂതനപ്പാലുമുണ്ണി
കരുതുവനാനമുണ്ണി കാളക്കൊമ്പനെക്കൊന്നൊരുണ്ണി
പങ്കജാക്ഷപ്രിയേ വിശ്വവന്ദിതേ
പത്മവദനിവിലസിതമന്ദസ്മിതേ കരുണാമ്പ-
ബികേ!
വിഘ്നം പറ്റായിനാഥേ വിശ്വലോകപാലികേ
വിദ്യാവിലസിത കവിതകൾക്കുതിപ്പാനാവിന്ന-
ക്കൊരു മനസി വിലസീടുക ഭവതി ചാരുശീലേ
കനിവൊടനുദിനമെന്റെ നാവിലാമോദിച്ചിരുന്നാലും
നിയതമിന്നു ശരിയായി സുന്ദരീസ്വയംവരം
ശാസ്ത്രമേതുമില്ലാ ബാലൻ പാടുന്നു
ശ അമ്പരമായി നില്പതിന്പരാഭവമതെ
ന്നിയെ
ശ്രീകൃഷ്ണനായ വാസുദേവൻ ദ്വാരകേശ്വരൻ തുല്യമോ
ശിശിരകിരണസിതകീർത്തിക്കനിമം തവോ
ത്ഭുതേ
ശ്രീഗായത്രീവരസംഗതിദിനമംഗല
ഗംഗാധര ചരണ ചാതുര്യ
സംഗീത വിലോചന ഗൗരിപതേ
മംഗല്യപ്രദായക നിലകൊണ്ടു
ശ്രീഗണപതിയോടു ചേർന്ന
മംഗളദായിനി ദിവ്യരൂപിണി
സംഗീതഗുണങ്ങൾ വളർത്തുവാനായി
ഭംഗമില്ലാതെ തുണച്ചീടേണം.
കരുണാമൃതനിധി കവിവരവരനാൽ
തരുണാംഗനമനപാലനശീലൻ
തരുണാരുണനിഭശോഭനമാരൻ
സരസിജമുഖസുഗുണാംബുധിസർവ്വൻ
പുരാണമേറിയ സജ്ജനസമ്മത
കാമദേവനിത പാരമഹോദ്ധൃൻ
പെരുകിനകന്ത്യാകൃഷ്ണമോടിവന
വരമൊരുവില്ലും ബാണമൊഴിപ്പാൻ
നിരവധിരൂപയൊട്ടമമാതാവിൽ
മന്മഥകസതതമതിനായ് വന്ദേ
മരതകിയും ഗുരുചരണം വ്യാസനെ-
മനമോടകമഴിഞ്ഞു വന്ദനവും
ചരമായന്നുമിയനാ സദാ എനി
പിരിയാതിങ്ങുവസിച്ചീടേണം

തണ്ണീർസുരവാണീകരപൂരിതം-
കണ്ണകലർന്നുണ്ണപ്പുന്നാകില്‍
പരിചിനൊടെന്തക്കഥകമനീയമതപ്പും-
മരികിലിതന്നുവിപ്ലീടണം
പാലിതകൈതലോവികമായ-
ജാലം ബാലനയത്രയിന്നും
ബാലികസുന്ദരിയാനന്ദംപുസ്തി
പരമിലയോഗ്യതാരത്നമേ
കണ്ടുകമാതിക്കമോടെവ
കണ്ണിപ്രായത്തിലുള്ളൊരുനാരി
കഞ്ചിതമായൊരുപുഷ്പമൊടും
കഞ്ചികവിണ്ണിനുനിലാപ്പൂവിനുടവെ
പഞ്ചമിപ്പുന്നതെവല്ലംനിടിലം
അഞ്ചിതമാകിനതിലകം കണ്ടാൽ
പഞ്ചമിചന്ദ്രനസമതവന്നതി-
പ്പുരിപാലിപ്പാനൊന്നാതാനും
തമരെയിതരംതാരാവതരമോട്
തപസ്സുലത്തിന് ചെയ്തീടുന്നു
രാമയുടെസുതനാകെങ്കിലും
നല്ലതവത്വമൊന്നാതന്നു.

അഞ്ചിക്കൊഞ്ചിക്കൊണ്ടൊരു പുഞ്ചിരിയാലിണ
കണ്ണുള്ളവിലാസങ്ങളലാളുകളൊരുകനിവും
തഞ്ചിത്തിരപ്പുവൽക്കാരപാരിചകർക്കു
കൊഞ്ചിതമല്ലാർവോകവാണിനപിന്നെന്നു
വൽപനിപിലിൽനോക്കിമാനുമോവരെന്ന-
മായി
വമ്പന്മാർ ചിലർതാനവലമ്പ്യമല്ലിന്ന പോലെ
പൊരനാലകാതിലതിന്മിനാഗന്ധത്തിൽ
പൊന്നും
കണ്ണാടിതന്നിൽപ്രതിബിംബിച്ചുബിംബം
കന്യകതന്നുടെ മന്ദസ്മിതമവിടും [പോലെ
കനൽപിലമൂടരോടുകനാലുംമേളിച്ചീടും
മുണ്ണുണികനമൊരൊരുതാതനുരചി
മുന്നിൽതാപനിത്തവതന്നും മുതലായോഗികൾക്കു
പരമോപഞ്ചതാരയോരതരമമധുരവാണി
ആലാപങ്ങൾകന്നുമൊരു വീണവീണയുമൊപ്പം

അന്നപ്പെടയുടെ ഗമനം പോലെ
മിന്നൽക്കൊടിപൊൻമന്ദംമന്ദം

തന്നാനെന്നാമിമാരോടുകൂടി
മന്ദിരമുലവിവിളയാടീടന്നു
പന്തടിപ്പി കളിയിലിത്തരികാരി
മന്ദമായ്പരവശംചെയ്പ്പാടുക
സഖിമാരോടുംകൂടിയിവണ്ണം
സരസം ഗീതിചിലിയങ്ങളോരോന്നു
സരസിജമുഖിപൊന്നൊഴിഞ്ഞൊലോട്ടും
സംഗീതം പാടുകയും സരസം
ആനന്ദങ്ങളെയോന്നും കണ്ടാൽ
താനപ്പൂമൊതകൊണ്ടിലൊളിച്ചും
അങ്ങിനെതന്നെതാനിന്ന്യംപോയി
മെല്ലെയെവാമദേവളിച്ചു
വിലാപമൽസ്യമരാചന്ദ്രളവ
മല്ലാക്ഷിസുന്ദരിയുടെ മൂലയിണ
വില്ലാടെതിലം പിള്ളിക്കൊടികളം-
മെല്ലാവരെയുംതെല്ലുമങ്ങി
വില്ലുംതന്നെയാക്കീയിന്
നല്ലയുവാക്കന്മാർക്കാലം
വല്ലവിമാരുടെ വല്ലഭനാകിയ
മല്ലാരിയുമഗ്രജനെവണങ്ങി
നല്ലമുരളീനാഥന്മാരൊടും
താരായണനീവണ്ണംപുതളി

രുഗ്മിണി—കുറിയതെ.

ഞൊണ്ണാ കൈവണങ്ങുന്നേൻ
മഹാരാജനമാരാജ!
നാമിനിയാം സുന്ദരിക്ക
തന്നെ വിവാഹകാലം
വന്നുവല്ലാതാഗ്രഹമേൽ നാമനിയരേ!
ഏതൊരുപുരുഷനെ
മാതാവിനുവർക്കപ്പം
ജാതിയോഗ്യനായുള്ളഭൂമിപന്മാരിൽ
വിദ്യാവേണം ബുദ്ധിവേണം
വിശ്രുതകീർത്തിയുംവേണം
മറ്റുമുള്ളഗുണങ്ങൾക്കൊക്കെ-
മറവില്ലാതിരിപ്പവൻ
ഉദാബന്ധുവായിവാൻ
മുറമെന്റെമാതാ

കന്യക [illegible] കല്യാണത്തിൻ
കാലം [illegible]
കാമം [illegible]
കാട്ടി [illegible]
കാമം [illegible]
[illegible] ഉത്സുകരും
എത്ര [illegible]
ചേതസി കൗതുകമോടെ [illegible] ണം
ഭാഗ്യം കൊണ്ടും യോഗ്യതകൊണ്ടും
ശ്ലാഘ്യതകൊണ്ടും പൂർത്തികൊണ്ടും
യോഗ്യ [illegible]
ചേർച്ച [illegible] ണം
അങ്ങനെ [illegible]
വൃദ്ധതകൈവിട്ട [illegible]
ചേതസി കൗതുക [illegible]
ചേതോഗതം [illegible]

[illegible] —ഏകതാളം.

നന്ദകുമാര [illegible] —
[illegible]
[illegible] കല്യാണ [illegible]
[illegible] (നന്ദ)
[illegible]
[illegible]
[illegible] വും
[illegible] കൾ
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
ദുര്യോധന [illegible] [കൾ
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] (നന്ദ)
[illegible]
[illegible]
[illegible] (നന്ദ)

ബലദേവനുടെ [illegible] കേട്ടു
വിജയസമൻ ബഹുമാനിച്ചുടനെ
[illegible] ചെയ്തു കൃഷ്ണൻ
[illegible] സന്നാഹമൊരുക്കി
പത്രികയെഴുതി ദൂതന്മാരെ
ഹസ്തത്തിങ്കൽ [illegible]
ഹസ്തിനപുരത്തിനയച്ചു
[illegible] ദുര്യോധനനായ്
[illegible] ദുര്യോധനനെ
കൊട്ടാരത്തിൽ ചെന്നുകയറി
പാട്ടിൽ [illegible] സേവകനപ്പോൾ
[illegible]
എങ്ങുന്നിപ്പോൾ വരുന്നിതു [illegible]
[illegible]
എന്തൊരു കാര്യം [illegible]?
[illegible]
കണ്ടെത്തുന്നവർ വാങ്ങിച്ചുടനെ
കാര്യ [illegible]
കാര്യ [illegible] പതിയപ്പോൾ
വായിച്ചുടനവൻ [illegible]
[illegible] ബലദേവൻ [illegible]
ദുര്യോധനനറിയേണ്ടുമവസ്ഥ
കളെ വിവരം ചെയ്യുന്നിതിനെ
മകനെന്നുള്ളൊരു നിശ്ചയമാക്കി
വൃശ്ചികമാസം പത്താം തീയതി
[illegible]
[illegible]
[illegible]
സന്നാഹങ്ങൾ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

പുത്രന്റെ കല്യാണോത്സവമതി
ചിത്രമിതെന്നു സുയോധനനപ്പോൾ
മിത്രജന [illegible]
[illegible]:—

ഇങ്ങിനെതന്നെസംശയിപ്പതുകിൽ
ഇങ്ങൊരുത്തനൊന്നായെന്നറിക
കൌരവർക്കാർവർണ്ണൻറെഹൃദയം
കണ്ടവരില്ലിങ്ങനെയൊരുകാര്യം
കൊണ്ടിങ്ങനെയനുവാദംചെയ്തു
കണ്ടാലറിയാമെന്തം ചിലതു്
കൃഷ്ണനൊടിങ്ങനെ ബന്ധുവതായാൽ
കൃഷ്ണയുമിനിനമ്മളിലായല്ലൊ
ജിഷ്ണുവിനും മേലതൊന്നകറ്റു
കൃഷ്ണനുമിനിനമ്മൾക്കരികായി
കാട്ടിൽപോയെന്നപാണ്ഡുസുതന്മാർ
കാട്ടീന്നിനിവന്നിങ്ങുപിണങ്ങുകിൽ
ആട്ടിക്കളയാമെല്ലെ ദുഷ്ടരവ
നാട്ടിൽവസിക്കാംബാധയൊഴിഞ്ഞു
നന്നായിങ്ങനെവന്നതുനമ്മുടെ
സന്താനം സഫലം വരുമല്ലോ
എന്നിവരെ ചൊല്ലുടനെതന്നെ
വെന്നിപ്പറയുമടിച്ചുതുടങ്ങി
ദുരിയോധനസുതനാം ലക്ഷ്മണനും
ഹരിയുടെമകളാം കന്യകതന്നെ
അരിയോരാകല്യാണംകല്പി-
ച്ചുറകെപെരുമ്പറയൊന്നാഘോഷം
മാനിനിയെത്തിരുമാലയണിപ്പാൻ
ഞാനെന്നായുലക്ഷ്മണനെന്നൊരു
പോലെയൊക്കെക്കൂട്ടുവിശേഷം
കോലാഹലമതികുതുകംതന്നെ
നാരീമണിയായുള്ള സുഭദ്ര-
മാരാൽ രാമാവനംഗതയായ്
പാരം പരിതാപത്തോടേവം
രാമനൊടറിയിച്ചാൾ മധുവാണി

പദം— ബിലാവലി— മുറിയടന്ത.

അംബികാപദയുഗളം
അമ്പിനോടകം കമ്പിട്ടെന്നാൽ
ഓർത്തുനിന്നുടെവാക്ക
മീതുനാളമിതെന്നതാൻ
ധർമ്മമോ സത്യമാംഖ്യാതം
സത്യമാമെല്ലയോ നീ
നന്മയുമിനിക്കമേ
എന്മണിമാരാരെ പാലംനേരി
നമ്മളിൽതമ്മിൽ ചെയ്തീടുന്ന സത്യവും മറന്നുപോ
യോ
എന്നിവള്ളംവരുവാനെന്നതൊന്നറിഞ്ഞീലെല്ലാം
ദുര്യോധനപുത്രനെകൊടുപ്പാനെന്ന
വിസ്മയമിങ്ങിനെതോന്നിയെന്നതേവേണ്ടൂ.

ഭദ്രതരായസുഭദ്രാഗിരമിതു
രാമൻമുദനേകേട്ടതിനപ്പോൾ
ഭർത്താവിന്നുടെയരികേയിരുവരു-
മുത്താപത്തൊടുമൊഴിയറിയിച്ചു
സത്യപരായണ സകലേശാ ഭവ
സത്യത്തെപ്പരിപാലിച്ചുതളക
കൃത്യാകൃത്യമിതറിയാതേയോ തവ
ചിത്തമതിന്നുമിങ്ങിനെയെന്തെ
ഇവളൊന്നുംകൂടിച്ചൊല്ലരുതെ
സമയത്തെപ്പരിപാലിച്ചുതളക
തവകരുണാലേശംപുനരെന്നിയു-
മിവളിലുമുണ്ടാക്കുകിലകൃപാലോ!
ഇതുകൈതൊഴുതങ്ങോതിയലോരി
യിതന്നേരം രാമസുഭദ്രയുമായി
മധുമഥനൻമതിപക്ഷത്തോടെ
മധുമൊഴിമാരൊടിവണ്ണം ചൊന്നാൻ
സത്യത്തിന്നാരണിമസാക്ഷി
സത്യമൊന്നെന്നൊരുവൻ ചൊൽകിൽ
സത്യത്തൊനനുവാദം ചെയ്യും
മിഥ്യാവാക്കുകൾനമ്മൊടുക്രൂരം
സ്ത്രീകളെക്കുറ്റംതന്നെയതി-
ങ്ങാകുന്നാശവുമിവരാലത്രെ
ഗുണദോഷത്തെനിരിയാതെത്താതക്കും
കണവന്റെഗുണമോർത്താൽമതിയോ
കളമൊഴിമാരേയിതുകേൾക്കുള്ളൂ
കരളുകവമുതായില്ലൊരു ബന്ധു
കുരുപതിസുതനാം സുയോധനനായക-
കുമാരൻതന്നെയെന്നിക്കാലം
അഗ്രജനാഗ്രഹമിങ്ങിനെയതി-
നിക്കുംമതമെന്നറികസുഭദ്രേ

പാർത്ഥന്മാരെ [illegible] കയ-
കള്ളന്മാരും [illegible]-
ട്ടത്തിൽ [illegible]
തീർത്ഥവുമാമിനന്നിന്ന
ഐവർക്കൂട്ടങ്ങൾ [illegible]
ആകന്നപ്രായമായി [illegible]
കൈയിലമ്പുമാമ്പതിച്ചുള്ള [illegible]
ഉള്ളാസനങ്ങളിച്ചുള്ള [illegible]
വസ്ത്രമേ കൈപൊന്നാമികളിൽ [illegible]
കേശകഞ്ചുകമെന്നിവ്യാദികൾ
കണ്ണുസഹിച്ചുവന്നിട്ടാകെ
കണ്ണുതോരാതെനിന്നു [illegible]
ഉരന്ദ്രതാരികൾക്കിതിൽ
വിത്തംഗർവ്വുംകൊട്ടിലപ്പം
[illegible]താകിനവർ പന്താനം
അവിടെയരോമുഖമായന്നിന്ന [illegible]
തേച്ചുമേപാമര [illegible]
കാട്ടാളന്മാരെന്നാകണാകെ
കാത്തകനികന്മാരികളെന്ന
തെട്ടപട്ടിണിയിട്ടും കാട്ടിൽ
മുട്ടിനമക്കൊപാണ്ഡുസുതന്മാർ
നാട്ടിന്നിനിവരികെന്നുതന്നെ
പാട്ടിന്നലോകമവൾമാരായിനി
പാട്ടും പാടിനടക്കാമിനിമേൽ
മുത്തിമുകങ്ങളോത്തിവരുംവഴി
തീർത്തുപെണ്ണോ [illegible] കേട്ട്
പിന്തിരാതെ [illegible] രുവരുമായ്
പിതകൾ മരപ്പാനമൊളിച്ചു
നാരായണനാമത്തിൻ മുകളിൽ
പാരം കളികം പൂണ്ടവർ പള്ളു
പെണ്ണിനൊത്തൊരു [illegible] ച്ചി-
ട്ടുള്ളോരെ [illegible] കണ്ടവർ
അന്യന്മാർ പിതമെകന്യക
അന്യന്മാർക്കുമല്ലെന്നറിവിൽ
അന്യസംഗതിവരികയുമില്ലെ-
ന്നുപവിനമുതമോഗ്യതയതിനി
ഒന്നാമതുമകതറിമെയ
[illegible]

[illegible] കൊരിച്ചീതെയ
[illegible] ലിച്ചുപോലെ
എന്ന [illegible] കൊളെകൊ
[illegible] മിച്ചുവരെ
[illegible] വയിയുമ
[illegible]
[illegible] കുവിയാ-
[illegible] വിപാരമെത്തി
[illegible]
[illegible]
വെട്ടപ്പോയി [illegible]
പൊട്ടപ്പാടിക്കിറങ്ങാതെ
ക്കൂട്ടംകൂടിക്കൊലവിളിയൊപ്പ്കൾ
കത്തക്കാർ പിലർതിരെക്കൂടി
വില്ലാളികൾ പിലവാൾക്കാരം പുന-
യല്ലേസനാപതിനിലകാട്ടിൽ
കുവാര്യൻകൂട്ടിനകത്തെന്നാൽ
ചുരികയവന്റെ നെഞ്ചത്തെത്തും
കുവായുംപെകിടിച്ചുമരാമെ
ചുരികക്കാരനിരന്നിതുമാഗേ
കത്തക്കാർ കൾക്കാതെവെട്ടികൾ
കൊമ്പയിൽകെട്ടംകെപ്പാതം
കം [illegible] തൊപ്പികളുംപല
മുണ്ടാംതൊങ്ങൽകൊന്നിമേ
[illegible] പള്ളു അതിമെ-
ലാളുകൾ [illegible]
പച്ചക്കുപ്പായതൊപ്പിയുമി-
ട്ടപ്പുതന്നടെമതമക്കന്നം വീരമിവ
കൈച്ചുരികകെട്ടിച്ചപള്ള -
ക്കച്ചുകൾകെട്ടിതൊകലുമിട്ട
പെപ്പിയുംകൊമ്പിച്ചുമരാളും
കതികൾകൈയിലെടുത്തമിതുപ്പ
വെട്ടപ്പോയിക്കാട്ടിൽകേറി
കുട്ടകകലംപ്യൂകലപ്പോലമായ്
കല്ലാമിപ്പതികട്ടാതെമതെ
വല്ലപ്പാവെച്ചെന്നില്ലാകെ
കാട്ടാളന്മാർ വെട്ടപ്പോയി
കാട്ടിലതൊട്ടിലെ പാട്ടവുമൊളും

പട്ടികളെക്കൊണ്ടോടിപ്പിച്ചിട്ടവ
കെട്ടുകവലകളും കൊട്ടകന്നരം
വാളൻ കാളൻ പാത്തൻ കത്തൻ
വെള്ളവെള്ളമ്പർ ചെള്ളുപുലിയൻ
ചെമ്പൻ കരിമ്പൻ ചാത്തൻ
ചാത്തൻ മുറിവാലൻ മുതലായ നായ്ക്കൾ
വാലുവളഞ്ഞൻ കാലുവളഞ്ഞോൻ
മൂക്കുചുകന്നവനുണ്ടൊരുനായ്
ചൊവ്വെ ചൊവ്വെ നായ്ക്കളെയൊന്നായ്
ചുറ്റുവിലങ്ങൊത്തു കെട്ടിക്കൊണ്ട്
വാലാട്ടികളറിയിച്ചുകൊണ്ടവർ
കൂട്ടത്തോടെ ഇളകിവരുന്നേരം
കല്ലുകളിട്ടിളക്കിക്കൊണ്ടവ
എല്ലുകൾ കണ്ടുകൊണ്ടോടിയൊളിക്കെ
കുറുവായ്ക്കാരവരെ കണ്ടുകൊണ്ടു
ക്ഷീണിയായതെല്ലാമൊരുമിച്ചിട്ട്
കുറുവാപായാതെ വെടികൊണ്ടടി
കുറുവകൾ ചിലകൊടി കുരുവികളുമായി
പുലിവലയിൽ ചാടിക്കിടക്കുന്നവ
കണ്ടക്കാരവെ ചമയങ്ങൾ
പുലിയെ വന്നാക്കിനാലെ കുത്തി
വലിയതകൾക്കുകൈയിലൊതുങ്ങി
തലകൊണ്ടകലത്തു കൊണ്ടുവന്നാം
തങ്ങളിലോത്തുവിളിച്ചു പറഞ്ഞും
ആരണ്ടാടിയൊടുങ്ങിയടങ്ങി

കാട്ടുപോത്തുകളൊക്കെ മിളകിയപ്പോൾ
കാട്ടുമൃഗങ്ങൾ നിന്നു കാട്ടിലെങ്ങുമപ്പോൾ
കുട്ടിയില്ലപ്പോളെ മിന്നുവിപാതി
കാട്ടുപോത്തുകളുടെ കണ്ണിലൂടെ തിറച്ചു
കൂട്ടംപിരിഞ്ഞവർ കാട്ടിലെങ്ങും നിറഞ്ഞു
കൂട്ടമൃഗങ്ങളെ കൂട്ടത്തിൽ കൂടി
കണ്ടുകിടിലിടിസ്വതന്ത്രരായി കുതിച്ചു
ഇങ്ങനെ അവരെ കൊണ്ടിട്ടങ്ങു ചില്ലവരെല്ലാം
മറ്റൊളിച്ചോടിയൊരു ചെന്നു കാട്ടിലെ
കണ്ടങ്ങളിലൊക്കെയുമായി
വ്യാഘ്രവൃന്ദം പിളർന്നു വന്നപ്പോൾ
വ്യാഘ്രങ്ങൾ തികഞ്ഞു വായിൽ ചുറ്റി
വ്യാഘ്രങ്ങൾ മുഴുവൻ വീണാരവർ കിലസം പ്രമത്തേ

മറവരെല്ലാവരും ഒത്തുചേർന്നു കൊണ്ടവർ
മറ്റാരിലും മിന്നുമറവരായി
മുറയോടു മതി വന്നതെ പറവകളും കണ്ടോരെ
പറവിരവനത്തിൽ പറവർകളകാലൻ
വെട്ടിയിരുപ്പോരുമാർന്നകണ്ടെ
പാട്ടിൽകളംതികവറ്റകളെ
വാട്ടിയെയലാപ്പിട്ടിരുന്നവരെ
വാട്ടംമാറ്റിപ്പറഞ്ഞു സ്വരൂപ
കെട്ടിയേല്പിച്ചു കൈനീട്ടിയാരം
കേൾക്കാതെയായി ഭക്തർ സൗഖ്യം
കെട്ടിട്ടെന്നതെ ഫലമിതാലും
കാട്ടിൽ വസിക്കുന്നവരെന്നവർ
ഭൃത്യന്മാരൊന്നായി ഭരിപ്പിച്ചു
മുട്ടറ്റ സുഖമോടന്തരം
വാട്ടമേറ്റിങ്ങകളെ കല്പി-
ച്ചിങ്ങനെ തത്തികൾ നാട്ടിൽനിന്നു
സത്യപരായണനാകിയ കൃഷ്ണൻ
സത്യരക്ഷയ്ക്കായവതാരനായി
വെട്ടംവാളിന്നെടുത്തുകൊണ്ടാര
പട്ടണം നായകരൊരുമിച്ച്
ഒട്ടുനേരം നിന്നുവിശ്രമിച്ചപ്പോൾ
യോഗ്യതയില്ലാതിരുന്നവരും
നന്മയിൽ വന്നുചേർന്നു കൂട്ടമി-
മന്ദംപൂമതിൽ നടന്നവരുമായ്.
ഞാനതിലുണ്ടാകുമെന്നു കൊണ്ടു
ചിന്തിച്ചിതവ
പത്തിനൊപ്പത്തിൽ ഗുണിച്ചുവരുന്നവ
ഒരുവന്നാമുതലില്ലാതെ
ചക്രപാണിസഹായത്തോടുകൂടവെ
ശക്രാദിവാനവർവന്നാലെങ്ങനെ (ആത)
നാഗകേതനസുതൻ തന്നോടിങ്ങനെ
നാഗാസ്ത്രമെയ്യുന്നവൻ ബന്ധിച്ചുകൊണ്ടന്ത
പണ്ടുള്ളൊരു രഥം ബന്ധിച്ചു കല്യാണം
നടക്കുമിപ്പോൾ എന്റെ ചിത്തമനുഗ്രഹം (ആത)
ഇമ്മന്ത്രപ്രയുതനിങ്ങനെയതുപി-
ടുമിതമൊരുവന്നാലെയിട്ടു
ഞാൻ മന്നവന്ദ്രൻ പുരോഹിതൻ പോൽ
കടന്നോന്നു മുഴങ്ങിനാനേ

[illegible]
[illegible]

ശ്ലോകം

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

പദം — പുന്നാഗവരാളി — [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ചെല്ലയങ്ങളഭിമന്യുകിടക്കം
കല്ലിൽക്കേറിയിരുന്നയഥാവൽ
പല്ലവമൃദുലതരചരണന്തന്നുടെ
തെല്ലുമിവനെക്കൊൽവാൻതോന്നാ
നല്ലതരക്കണ്ണനരികെക്കൂടാ
ചില്ലുരപേക്ഷിപ്പാറില്ലൊന്നും
മാരകുശാനകഠിനംതന്നെ
അഥമിവനെക്കൊലചെയ്കേറ്റുള്ള
കഠിനതയുള്ളിലിവന്നുമുറച്ചു
കഠിനകരംകൊണ്ടൊളിപിടിച്ചു
കുതറിവിട്ടുളകളഞ്ഞഭിമന്യു
അതിപരവശ്യംപൂണ്ടിത്ഥംചൊന്നാൻ.
ദ്വാരകയിൽശ്രീകൃഷ്ണൻതന്റെ
മകളാകിയസുന്ദരിയെയും
മാരമഹോത്സവമാട്ടും സമയ-
ത്താരെടനമെയ്യുന്നതിനിയതിപ്പോൾ
സംഗതികണ്ടുവരാഞ്ഞാൽചെകിടിന
സംഗതിയടിയെന്നും നിയതിക
അഭിമന്യുഗിരംകേട്ടതിശാഠ-
നതിഹാസംപൂണ്ടവനൊരുമൊന്നാൻ
ഫലിതംനിന്റെവാക്കിനമിപ്പോൾ
ഫലിതംനിന്നെത്തിന്നോളത്രെ
എന്നുപറഞ്ഞസുരൻതന്നോ-
ടന്നേരത്തഭിമന്യുവുമരുളി
എന്നാലതുയെന്നാകിലിനിക്ക
ഇന്നത്തേക്കൾകർമ്മംകഴിഞ്ഞാൽ
പിന്നെത്തിന്നാമെന്നതുകേട്ടവ-
നങ്ങിനെയെന്നനുവാദംചെയ്തു
വിരയെയിറങ്ങിപ്പുപടികളിച്ചു
വീരനർഘ്യംകൈയിൽക്കോരി
പരദേവതയെപ്പരിചൊടുചിന്തി-
ച്ചുവനന്തർപ്പണമാശുകഴിച്ചു
കാത്യായനിയങ്ങവനുടെനികടെ
മൂർത്തിയവന്നുപ്രകാശിച്ചരുളി
മനഷ്ടാന്തകിയങ്ങപ്പോളവനൊരു
മന്ത്രമവളന്നൊരുവാളുംനൽകി
മായാഭഗവതിമെല്ലെമറഞ്ഞു
ആയതവൻബോധിച്ചതുമില്ല
ആശരവരനാടെയരികിലെന്നി-
ട്ടാത്തസുഭദ്രാസുതനതുചൊന്നാൻ
രക്ഷിക്കാമെന്നാ[illegible]
രക്ഷസ്സിന്നിഹ[illegible]
രക്ഷിപ്പാനായ്[illegible]
ക്ഷത്രിയജാതിജനിച്ചുവരും
വാടാതി[illegible]
വാടാതൊന്നൊരു[illegible]
പേടാളു[illegible]
ക്രൂരതിന്നാട്ടെ[illegible]മൂഢാ!
ഘോരമാനസ[illegible]
[illegible]
സുരക്കിപ്പിക്കൃഷ്ടകർമ്മഭയമെന്നോ
പറയുടതിന്നുന്നുകൊള്ളു
അഭിമന്യുവുമതിനാൽമുന്നി-
ട്ടമ്മകൊടുത്തതാംവാളാൽവെട്ടി
തളുരെവചൊടിയായവൻപറയുമുക-
നതിവിസ്മയമെന്നവനുമുറച്ചു
ആശരനാളുകൂടാതെപുതിയെന്ന
നാശംചെയ്വാനുള്ളിലുറച്ചു
ക്ലേശപ്പെട്ടൊരുബാലംപിഴുതവ-
നീശാരവിശിയടിച്ചുകലാരം
വീശിയടിക്കുതുമോവുവെണ്ണു
ആശുവിടുകിൽപൊട്ടുംവെണ്ണ
നിശിചര[illegible]കളൊട്ടുകൊഞ്ഞു
[illegible]
ആയാർപോരുതുക്കകിക്കാണമെന്നി-
ട്ടായുധമാകിയവൃക്ഷംകൊണ്ടും
കല്ലുകൾപാറകൾകൊണ്ടുമടിക്കൊണ്ടും
കടുകയവന്നുടലിൽക്കാപ്പിച്ചു
കല്ലുംമരവുമതില്ലാതായി
വല്ലാത്തവിഷാദങ്ങളുമുണ്ടായി
കർബുരനുടെഗളനാളമറുത്തു
നിർഭയകുതുകമൊടിത്തിരിനിന്നു

ശ്ലോകം.

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

ഏവനൊരുവനിവിടെ വന്നീടുകിൽ
ശ്രുതമായവനാതവനിവിടെ വന്നാൽ
മനമെരിയാനിവക്കിതെന്നൊപ്പം പകർന്നിടുകെ
യിങ്ങുന്നിന്നടെകൂത്താഴ്പ്പെടുവന്നാൻ
നില്ലടാനിശാചരമൊന്നില്ലെന്നില്ല
കൽമഷമിവിടവതല്ലാതെ കില്ലയൊരു
കർമ്മവും പിന്നെ വാമകിഡാതെ നില്ലാനില്ല
ധർമ്മാർത്ഥമോക്ഷങ്ങൾ പൂരിയിലാക്കുവതിലായത (ഏ)
നിസ്സങ്ഗസുകൃതികളെല്ലാമിന്നേകമായേ-
മായവന്നാനന്ദമേകുകയില്ലെന്നതൊന്നുമേ! (ഏ)
ഇത്തരം പറഞ്ഞിന്നാദ്ധ്യാത്മങ്ങളെ സ്തുതിക
ളത്രേ പറയുമാകുമ്പോൾ. (ഏവ)
ശ്രാവികൂത്തിലകത്തുമന്നും
ശ്രീകൃഷ്ണപതന്തിരങ്ങളിലാം
പൊട്ടുകളിട്ടികൾ പാട്ടുമിവളൊടി
മുൻതടിമുസഖമുപ്പൂണികളെല്ലാം
നോക്കിക്കൊണ്ടുപ്രയോഗിച്ചിട്ടവ
നൊക്കെ ദ്രുതിപ്രായമതാക്കി
ഇങ്ങിനെയുമെപ്പുതുമനവർ
വാങ്ങിയിരുന്നൊരു പുറത്തും
എന്തൊരതിശയമെന്നിവളും
ചിന്തുടങ്ങിയതാൽ കമനങ്ങൾ
ബാലാർക്കപ്രഭപോലെതാന്നും
ബാലർകന്മാരെ തുണപോറ്റും
നിലമറാമലർ പാലകിടമം
നിരിചാമനെക്കാലമെപ്പൂണമെങ്ങിനെ
നൃത്തമപനാരമായുമെല്ലാം
കുന്നവെയ്യുവയിച്ചുള്ള പോലെ
മാനികണ്ണനിവൻ്റെചരിത്രം
ആരെന്നുള്ളതറിഞ്ഞതുമില്ല
ചോദിച്ചുവെറിയാമെന്നിട്ട
ചോദിച്ചനിയാതുല്ലിചൊൽ?
പ്രമാണെ ചൊല്ലുന്നെന്നുമോ
കമലകൽപ്പിച്ചുവെന്നാതതുമേ
കഥയെങ്കിലിങ്ങുകൾ ചാമിന
കാട്ടിത്തരുവൻ മൈക്കുലിവിടെ
പാടിയാനാരെങ്കിൽ കേൾക്കു.
ചിന്തിതാമരകൂപം പൂണ്ടുമെന്നാൽ ചാർ

കല്ലുകൾ പാറകൾ ഇന്നിവകൊണ്ടും
പൊല്ലിയങ്ങെവനപ്പ്രദേശില്ലു
തെല്ലുമൊരായാസം ക്ലേശമോ
തെല്ലും ഒപ്പിച്ചീറുകമാരെ
കല്ലും മരവുമതില്ലതാമി
വല്ലാതുവിഷമങ്ങൾ തുടങ്ങി
ആനത്തലവൻ മസ്തകമതിനെ
കത്തിയകന്നു സിംഹത്താനൊരു
നരിയൊരു പോരിൽ തൊന്നായവന്
മാനക്കണ്ടെത്തുമെ ചൊല്ലൂ
മൊഴിയിപ്പോളു നില്ലുകയില്ലിവ-
നാരെന്നുള്ളു പറകയുമില്ല
കൈകളുകൊണ്ടും തളരന്നിവടെ
മെയ്യും കിന്നയറിയുന്ന
കൊയ്യും പൂങ്കിവനെന്നതറിയാ
മുലകൾ വാലറിയാമല്ലാ
ഇത്തരം ചിന്തിച്ചുമനോരമ-
പുത്രമനേന മായകൾകൊണ്ടു
കാററുമേഴയിമിന്നലുമെല്ലാ-
മേററുചെയ്തിച്ചുണ്ടെന്നാഴിക
ഏററില്ലമിന്നുനവയൊന്നും
ചിന്നുന്നതിലുമൊരു നാരി
കാത്യായനിയുടെ കണ്ണാവെവ-
മോർത്തുകൾ തിരിച്ചറിയാവു
ആത്തിയകന്നിയൊരു ചിവണ്ണം
കാതിനരമാറണിയുലകിൽ
മിന്നിതന്നെ സ്വന്തനായുള്ളവ-
രോർക്ക ചാലമിസ്സവിനൊപ്പം ചൊന്നാൻ
നാമെന്തിനു പഴുതേകഴന്നു
നാമമൊമുകരു ചെയ്തിടാം
നാമം നീ ചൊല്ലുന്നില്ലെങ്കിൽ
നാമം ഞാൻ ചൊല്ലാം നീ കേൾക്ക
മിന്നൽ തന്നെ സ്വന്തനായുള്ളവ-
രോർക്ക ചൊന്നാല്ലമൊന്നാമം
എന്നതുകേട്ടമിസ്സവുമെന
ച്ചൊന്നാളിപ്പിങ്ങനെയുരചെയ്തു
യന്ത്രങ്ങളാം മന്ത്രങ്ങളാം ചൊണ്ടവും
തന്നെയായിന്നുവെന്നാരിക

വണ്ണവാനെക്കണ്ടൊരുകാര്യം
ഇന്നോസായിക്കളയരുതേ്
ഗന്ധർവ്വശ്രേഷ്ഠൻ ചെയ്തുസമ്മാനം
ഭൂഷാദിമാലകൾ വസനച്ചാർത്ത്
മന്ദവായുവാഹിയാമിമ്പമിയലും സുഗന്ധ-
ങ്ങളാലേ വാസിതമായ
മധുപർക്കം മധുരപദാർത്ഥങ്ങളൊപ്പം
മധുരമൂറിയ പാനകമതെല്ലാം
സമ്മോദമോടെ നൽകിയവരും-
അതിസുന്ദരികളായ വല്ലികളുമ-
ക്കേളിയുലസ്യങ്ങളൊഴിച്ചു
തികയവിനോദകഥ പറഞ്ഞെന്നാ-
വൃത്താന്തങ്ങളും ചൊല്ലാൻ ...
പൂന്തനോടിവണ്ണം ചൊടിച്ചു
എന്തൊരു കാര്യം ചിന്തിച്ചു വിടെ
എന്നു ഞാനുമാറാൻ വന്നതുമിപ്പോൾ
എന്നതു കേട്ടിട്ടന്നുവരരോട്
ചൊന്നാൻ വന്നതിന്റെ കാരണവും
ഇക്കാലമെന്നായ ദുഷ്ടരാവണ-
ലങ്കാധിപതിൽ വന്നതമൂലം
ചൊൽക്കൊള്ളും മൂർച്ഛയാലന്തരംഗം
നൈക്കണ്ണാർ സുന്ദരിയെന്നതി
മർത്തിൽ മുറപ്പെട്ടുള്ളൊരു ഭാവം
യോഗ്യതയുള്ളൊരു നന്ദന്റെ ഹൃദയം
ബലവാനായ ശത്രുക്കൾ
ബന്ധുബലം പോരും ഇല്ല
നിലയുണ്ടോ നീതിയോ എന്നി-
ട്ടലയുന്നെന്റെ ഹൃദയമാനസം
നിലയും മനത്തിനു വന്നേറി
അഭിമാനികളുസഹിക്കുന്നെങ്ങിനെ
അഭിമന്യൂഗിരം കേട്ടനിശാചര-
നതിഹാസം പൂണ്ടവനോടു ചൊന്നാൻ
പട്ടികളാകിന മൂർച്ഛയാലനെ
കൂട്ടത്തെക്കൊട്ടിപ്പായിച്ചു
വട്ടമിട്ടിവരാം സുന്ദരിതൻമുല
മൊട്ടുകളിൽ കുട്ടിച്ചേർപ്പൻ ഞാൻ
വാട്ടമകന്നിനിനാമിവരെ-
യൊട്ടും താമസിയാതെ ഗമിക്ക

കൂട്ടംവെച്ചും വഴിനൈവേദ്യം മയ
കൂട്ടിനമാറ്റാതെ മതിയാകം
ധൈര്യമേറും പാവമുകേട്ടനി-
വിപ്രിയുമൊന്നതന്ന പട്ടകർ
നല്ലതിലൊരുകാര്യം കണ്ടൊരു
നൽകിയിവണ്ണം ചൊന്നാർ മാലം
സുന്ദരിയാളുടെ കല്യാണത്തിന
മതിയെകോടിയതെന്റെ കണക്ക
നന്മമില്ലയുസാധിക്കുവ
ചിന്തിതകാര്യം സഫലംതന്ന
ഭാനിയിൽ മെഴുകെട്ടുയോജിക്ക ചാ-
ന്തജനോടും ചൊല്ലുന്ന നേരം

നേരംചൊന്നവരോടാവണവി
കണ്ണമിതിടരമരികേന
ഇരുനിവന്നസിംഹാദികളെ
പൊഴുന്നമ്പിലിവെട്ടകളിച്ചും
മിഴക്കനായമൊത്ത ചന്ദ്രപ്പാൾ
പിടിച്ചനലയോട്ടക്കികക്ക
തളിച്ചുകാരിവെളിച്ചുവന്ദ-
മരികരെന്നാരണ്ട തിമിർത്തും
പൊട്ടക്കനെല്ലുന്നവരമിരവും-
നിറിക്കമക്കനന്നളവിപൂക്ക
നട്ടക്കമെവംകേട്ടാ[redacted]നിയും
എട്ടക്കലപിലവരുത്തുവഗൾ
തെറ്റക്കപവഴികളെട്ടക്കതാൻ കൂ-
നട്ടക്കെട്ടുവഴിക്കണ്ണവരം
മിഴക്കനാമഭിമന്യുവിനോർക്ക ചാ-
ടെത്തുവരവെത്തുകണ്ടൊരുനേരം
നട്ടക്കമാചെരിസിംഹലാനി ചാ-
ടുത്തിയണ്ണമുത്താരനേവം
ചെരിയൊഴിഞ്ഞിക്കാരിമരിങ്ങിനെ
ക്രോധമുണർത്തവരമവരോടെ
ഭൂഷണനിശിചരകീടനിന്നൽ
പാരകെമിച്ചുഞ്ഞുകൂതാക്കൻ
വീരഗതിയെന്നാകുമെമ്പേ
കോരത്താലെന്തുള്ളു പറക
എന്നതുകേട്ടഭിമന്യുമവനോ-
ടന്നുചൊല്പ്പാനാരംഭിച്ചു

ആയുധമുകന്നു [illegible] -
ടത്തതതാനരസായി [illegible]
മതിൽപൊതനുഴ [illegible] വിടെ
മതിൽ [illegible] കിടന്നാൻ
[illegible] കാര്യത്തിന്നൊരു [illegible]
സിദ്ധിയുമുണ്ടായ് [illegible]
നമ്മുടെ [illegible]
സമ്മതനാകിന [illegible]
[illegible]
നന്മകൾ [illegible]
[illegible]
[illegible]
എന്നതുകേട്ടതിമന്ത്രിവരനും-
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
പറവാനല്ലോവന്നതുമിവിടെ
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
പുത്രനൊടിവണ്ണം [illegible]
[illegible]
[illegible]
വന്നു പാകയിൽ [illegible]
[illegible]
എന്നതുകേട്ടു [illegible]
[illegible] കാര്യവും
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] കല്പിച്ചു
[illegible]
[illegible] കന്യകതാമവർ

മുന്നോതന്നോയതിമന്ത്ര്യവിനവ-
ന്നിതെന്നൊരസത്യവുമുണ്ടായിപോൽ
മിന്നുങ്ങളതാം പാണ്ഡുസുതന്മാർ
വസ്ത്രംപോലും കൂടാതിപ്പോൾ
തനുവനാന്തേവാസവുമായി
ശത്രുക്കളുമിഹകൂടിവരുന്നു
വാർത്തകളേവമിതാവാൻ കേട്ട
ചിത്തതാരേ പൊന്നാനിവണ്ണം
പുത്രൻ ദുര്യോധനനവനെന്റെ
മൂത്തച്ഛൻ മറവുള്ളവനായ്
നേരത്താന [illegible] സംഗതി
തീർത്തുള്ളവൈവാനഗ്രഹമത്രേ
കള്ളൻകള്ളച്ചൂതിട്ടല്ലേ
കാടതിലാക്കിപാർത്ഥന്മാരെ
കൊള്ളികൊളുത്തിയരക്കില്ലത്തിന്
കൊള്ളാതമായിച്ചതികൾ പാർത്താൽ
പണ്ടേയുള്ളകടിപ്പുകയിപ്പോൾ
വീണ്ടീടാനികഴിവുള്ളകൊള്ളാം
[illegible]
[illegible]
ഒന്നുവിധംവാക്കില്ലനാവർക്കെ-
ക്കൊണ്ടുകാർത്തികരാധിരാജികൾ
കീർത്തികൾ ദുഷ്ടതമെന്നകണ്ടക
ദുഷ്ടതമൊതമിച്ചുണ്ട തിരിച്ചു
വാതാനിലിയുടെ തിരത്തവരെയേ
[illegible]
[illegible]
നെറ്റിപൂകൊട്ട വെള്ളുത്തുതുടങ്ങി
താമരസങ്ങൾ വിടർന്നുതുടങ്ങി
[illegible] മറഞ്ഞുതുടങ്ങി
വണ്ടുകൾമണ്ടി നടന്നുതുടങ്ങി
തണ്ടലരിന്മധുവുണ്ടുതുടങ്ങി
കോഴിനടെ നാദങ്ങൾ മുഴങ്ങി
പക്ഷികളൊക്കെ കരഞ്ഞുതുടങ്ങി
സംഗരശൂരന്മാരവർ മുവരു-
മങ്ങുപറഞ്ഞിവണ്ണമുറച്ചു
ആനകളോടു [illegible] ഭടരി-
മന്നിതിലാവോൾ സേനകളോടും

നമിമന്നൃകതിപ്പരയോടും
ഉടൽപൊരുവതിനെന്നവനുറച്ചു
കതവരതെ വരവുംനോക്കീട്ടു
ഒരുവരമൂലത്തികലിരുന്നു
കരിപുരമതിലങ്ങെതിരേൽക്കാതെ
തവഴിയാത്രാഘോഷമൊരുങ്ങി
ലക്ഷണനാകിയസുന്ദരവരനെ
ശിക്ഷയിലങ്ങുകളിപ്പിച്ചുടനെ
വക്ഷസികളമെഴുകിയവന്റെ
മേനിയിലങ്ങതിലകവുമിട്ടു
പൊൻവീരാളിപ്പട്ടുമുടുത്തു-
പ്പൊന്നരഞ്ഞാണമരയിൽമുറുക്കി
മുത്തുക്കലകാതുകളിലണിഞ്ഞു
മുടികടകംമുട്ടിയരിയണിഞ്ഞു
കോപ്പിട്ടിങ്ങനെമാപ്പിള ചമയി-
ച്ചൊപ്പിട്ടുടനാലോലംപാതിയും

പദം— എരിക്കില— ചെമ്പട.

പൊന്നണിഞ്ഞാനമേൽത്തങ്ങമണിംകെട്ടിപല
വർണ്ണമാണപ്പട്ടുകൾ വിതാനിച്ചുമ്പോൾ
പന്നഗശായിതന്റെ പുത്രരോടുംകൂടി
ച്ചെന്നുരുമ്മണിമാന്നിനമാരാൽ
തന്നനമ്മാരോരോതേരിലേറിവന്നു
മന്ദംമന്ദംനടകൊണ്ടു സേനയോടും
ഉന്നതമായൊരുതേരിലേറിഭീഷ്മനും
പിന്നെയൊരുതേരിലേറിദ്രോണപാർത്ഥൻ
കർണ്ണനുംശകുനിയാനും ശല്യർതാനുംകൂടി
ഉന്നതമാംവാഹനങ്ങളേറിമോദാൽ
അംഗവംഗകലിംഗവന്തീശന്മാരുംവന്നു
തുംഗമതാംമാതംഗങ്ങളേറിമോദാൽ
അംഗനമാരോടുംകൂടി പല്ലക്കുകളേറി
ഭംഗിയിലലങ്കരിച്ചുനടന്നുപാതെ.

കുടകൊടിതഴചാമരികളുമിടയന്നു
പട്ടമിതഞ്ഞോടുംപടഹപെരുന്ന
മടവതരമേളമേളികലൊന്നായ
പതസേവകന്മാർവന്നുനിറഞ്ഞു
ചുക്കമാലെതണച്ചാരും
ചക്കിയുമാക്കളുംകോപ്പുകളും
മക്കൾകുട്ടികളൊക്കെക്കൂടി
തിക്കിത്തള്ളിവരുന്നൊരുഘോഷം
പപ്പത്തിട്ടിപപ്പച്ചാരും
തട്ടയുദിരിയുമൊത്തുവരുന്നു
വെള്ളാപ്പുള്ളിവെള്ളുമ്പച്ചാരും
വെള്ളരിമാറും ചുള്ളിക്കാരും
കള്ളിപ്പാറപ്പിള്ളച്ചാരും
തള്ളിത്തിക്കിവരുന്നൊരുഘോഷം
ഞരുപ്പുചാരിതമൊരുതനെ
പൂച്ചക്കണ്ണുണ്ണിച്ചിയുമായി
കാച്ചിപ്പിള്ളാരുംപുടവയുടുത്താ-
ത്താച്ചനായർവരവുണ്ടങ്ങി
കണ്ണക്കുറ്റെപൊണ്ണത്തികളും
കണ്ണങ്കുട്ടെ ചക്കച്ചാരും
ഉണ്ണിക്കാളിപ്പെണ്ണുംകൂടി
ഞൊണ്ടിപ്പാഞ്ഞുകളിച്ചുരസിച്ചു
ചക്കച്ചാരുംവരവുണ്ടങ്ങി
കുപ്പപ്പാറെയുപ്പച്ചാരും
കല്ലുമ്പാൽമാണിക്കപ്പെണ്ണും
തപ്പിത്തനടെവടിയുമെടുത്തവ-
രൊപ്പംകൂടിനടന്നുതുടങ്ങി
മന്നൻദുര്യോധനനതപ്പോൾ
തന്നുടെബന്ധുജനങ്ങളുമായി
സന്നാഹിച്ചുവിരുന്നുപുറപ്പെ-
ട്ടെന്നായ്കൂടിനടന്നുതുടങ്ങി
അന്നേരം പലദുശ്ശകുനങ്ങൾ
മുന്നിൽപരിചൊടുകണ്ടുതുടങ്ങി
പ്രതിരോമത്തിനുചുഴികാറ്റൂതി
പൊടിപടലങ്ങൾകണ്ണിൽനിറഞ്ഞു
കാകൻകഴുകപരുന്തുകളീവക
ആകാശംവന്നൊന്നുനിറഞ്ഞു
മാർജ്ജാരങ്ങളുമൊന്നുകടിച്ചുമു-
റിഞ്ഞെതിരിട്ടിതുനേരെതന്നെ
എന്നതുകണ്ടക്കൗരവപതിയും
ചെന്നിവണ്ണംതുപനൊടുചൊന്നാൻ
നന്നല്ലിക്കാണുന്നൊരുശകുനം
നമ്മൾക്കാപത്തുണ്ടാമിതിനാൽ
എന്നതുകേട്ടുസുയോധനനൃപൻ
ഒന്നുംമാനിക്കാതവിടുന്നു

മന്നിച്ചുരചൊല്ലപറഞ്ഞാളവൾ വീണ്ടി
കെട്ടിച്ചുമുള്ളനടന്നതുമൊന്നി
മുന്നിട്ടൊരൊന്നായ്കർമ്മങ്ങളിക-
ന്നൊട്ടുളുവതിരത്തെത്തി
ചൊല്ലകയിന്നൊരുനാഴിക വഴിവാത
മരയാലിൻതണലിൽപ്പുക്കവരും
വീരന്മാർ മുസ്തമായവരെ
പാരതെത്തിയിവിണ്ണരെ ചൊന്നാർ
എന്തിന്നായിട്ടെല്ലാവരുമിന്ന
ചന്തക്കാരെപ്പോലെ പോകുന്നതും
എവിടെക്കെന്നുമതെന്തിനു പറഞ്ഞ
തെച്ചുവരെങ്ങാട്ടിനിവെക്കാവൂ
എന്നതു കേട്ടു പറഞ്ഞിതു കണ്ണൻ
ഇന്നിതു പറവാനാരിയുകിൽ
മന്നവനാമെന്നുമൊയനളുപതി
നന്ദനനുടെ കല്യാണത്തിന്നു
നഗരമാരെ കൊപുരിയിൽ പോവാൻ
വന്നതുനിങ്ങൾക്കെന്തൊരുകാര്യം
തെറിമെന്നാരെരു പറയാം ദോഷം
ചെകിടരവൾ തെരതെരെ മണ്ടിപ്പൻ
തെറിയുംതെറവുംമറിയുംമായകൾ
കറയക്കാണുമെനിനിനാളിലും
ബന്ധംക്രൂരന്മാരാരതെ വഴി
ബന്ധുക്കളുമിടക്കൂടിച്ചെല്ലുവൂ
ചിന്തിക്കിൽ സഹിയാത്തെങ്ങൾ
ക്കന്നോപ്പം ചൊല്ലുകിലോ കഷ്ടം
അന്ധനാരുള്ളേസ്യന്മാർനിങ്ങളെ
നന്നാകെ വനത്തിലയപ്പാൻ
കന്നിനയനന്മാക്കുമടിയോ
ചിന്തയിലെന്തു വിഷാദമിതോർത്താൽ
നരുനാഗരവുമരംതേരും
തെരുംസൊരാഗ്യാമിലുണ്ടങ്ങൾ
സർവ്വനിങ്ങൾക്കുമമതാരാകും
അങ്ങനെയവൾക്കാവനളുവിവാഹം
കെട്ടിവ്യമതെന്നിട്ടല്ലയി
ചെട്ടികരും കൊട്ടിൽവിപ്രന്മാരും കലകി
എന്തിപ്പം ചെന്നില്ലായവർകരം
മന്നിച്ചെത്തയുമവരുന്നില്ലേ

വെട്ടിയവനെ കല്യാണമെന്നൊരു
ഗൊഷ്ഠിനിങ്ങൾക്കുമിട്ടില്ലെന്നൊങ്ങൾ
ക്കുട്ടന്നരോക്കുട്ടിക്കൊരു-
ക്കാട്ടിയസിറെവർക്കെന്നതും
ചിത്രമെന്നീങ്ങളെന്തറിയാവും
കെട്ടിക്കാവുകിഴക്കാമ്പാടായ്
വിൽക്കാരലത്തെങ്കിടയക്കിക്കൊ-
ണ്ടുഗ്രന്ധർമ്മന്നിട്ടൊമ്പോൾ
കെട്ടിയടിയങ്ങപെട്ടികൾ ചെപ്പൊടു
കൂട്ടത്തൊരാക്കുകിട്ടുന്നു
കേട്ടുയുധിഷ്ഠിരനും കൃപയാലെ
ജ്യേഷ്ഠകളേ! നിങ്ങളെവിടുന്നില്ലേ?
കൂട്ടത്തോരായ നിങ്ങടെ
കൂട്ടത്തിന്നിതില്ലാല്ലാന്നി
നാട്ടിന്നങ്ങൾക്കെന്തവകാശം
ജ്യേഷ്ഠന്റെയമ്മനല്ലാതെ
കാട്ടുവനിവിടെച്ചിലകളികരെ
നാട്ടിനയ്യുയിൽനിന്നിങ്ങളെ
വാടാതിപ്പോൾനിങ്ങളെയിവിടെ
പാടേതല്ലതകണ്ടുവധിച്ചു്
നഗരനാഗരവുമാദോപംകൈ-
ക്കിട്ടുന്നയമ്മനാരികളെ
ഞങ്ങൾനമണുസഹിച്ചിട്ടുന്നു
മിണ്ടാനമെത്താരെല്ലതാകില്ല
ഹസ്തികളായിരമെത്തിയൊത്താ-
ലത്തലുസിംഹത്താനെന്നോതൊ
മസ്തകമൊക്കെയടിച്ചുപൊടിച്ചു
മുടിച്ചു കേസരിവിടിമിച്ചിട്ടി
ഞങ്ങളുമുട്ടിതന്നൊരക്കെന്തെ
നിങ്ങളെയുതിചെല്ലാൻമതി ഞങ്ങൾ
എകിൽകണ്ടിടെന്നവർതമ്മിൽ
ശകിക്കാതെ കലമ്പൽതുടങ്ങി.

ആരെക്കരശ്ഛലമങ്ങളാകവെ
ആനതേർ കാലാൾകതിരപ്പടയൊടും
എതിരിട്ടവരെതിരിട്ടവർപടവെട്ടിയതുള്ളിട
യിൽച്ചിലതരാതഥപടഹങ്ങളടിച്ചും
കതിരപ്പടയുടെപുക്കരിമന്നുക്കുട്ടത്തെ വെട്ടി-
യുതിട്ടിപ്പിട്ടി

കരമൂട്ടവനിടയിൽ ചീളികൾ വെട്ടിയൊടിച്ചും
കടകത്തിനകത്തു വെട്ടുകളുടെ വെട്ടുകൾ വല പട്ടക
കാലാൾപ്പട പൊടിപൊടിയായിടുവാൻ
തലകൾ പറിച്ചുകൾ കളിയൊടിങ്ങനെ
അവനിയിൽ വലതൊങ്ങും പന്തത്തിങ്ങനെ ചുറ്റു
ആടോപത്തോടെ വില്ലാളൻ വലിച്ചു
എയ്തപ്പൊഴുതുടെ ചൂണ്ടകളിച്ചു
കണ്ണുനീർതന്നെ തരമൊത്തൊരു
കടലിലെറിഞ്ഞുവലതൊങ്ങും പന്തത്തു
കടലിൽ തിരയിട്ടേ പട്ടുപനിയിൽ
കടകടെ വെള്ളംകൊടിയെടിപെട്ടു
നിറപ്പിക്കലിൽ കവിഞ്ഞൊഴുകാതെ.
പാണ്ഡുപുത്രന്മാരുടെ പൂന്താനം
പടയുടെ പുത്രകർപ്പോരിക നാശം
താണ്ഡവമാടികളെ ഭാരതങ്ങളുടെ
ഖഡ്ഗവരങ്ങളും അരങ്ങിൽ താനേ
ഭീഷ്മദ്രോണകൃപർ മാത്സ്യന്മാർ
ഉറച്ചുടനെ പുരനെ ഉടനെ
ഉറച്ചു വിരിഞ്ഞെന്ന് കണ്ടിട്ടില്ല
നാരായനികരങ്ങളിൽ വണ്ണമെന്നാർ
ഉത്തമരാം ആകിയ നാമങ്ങൾ
തിരിയാതെ താവൊരുമ്മയാരിവരൊരു
പടപൊരുതങ്ങളെയിച്ചുന്നാലും
തോറ്റെന്നാലും വെമ്പലെന്നെ
ഉപിതനെന്നിങ്ങനെക്കിനിടവന്നു
വിരയെപ്പോലെ നാവതന്നെ
പടയിൽ പോകാതെയുള്ളവരം
തെരുതെരെയോരോരോ വഴിയോട്ടകയും
തരണിയരണ്ടാരും വേർവി-
ട്ടിരുന്നവിഗതിയെന്നവരോട്ടകയും
വെളിയിലൊരു കൊണ്ടതിനായി
മേളിച്ചോടിപ്പോനൊരുങ്ങാനും
മൂലിക തിയുമാത്സ്യിനൻറ
മുട്ടപ്പൊട്ടിയൂടനെയുമായി
പൊന്നണഞ്ഞ തീപ്പൊരിയെന്നുകൾ
പിന്നാലെയുമുണ്ടെല്ലാവരും
കണ്ടിട്ടിങ്ങനെ ഇല്ലൊരുള്ളം
കാലുകൊണ്ടിന്നുകിടപ്പുള്ളൂ

ഉടനെ പാണ്ഡവന്മാർ ആളെത്താനും
പെരുമ്പാരൻമാരിയാതെയൊടി
തിരുവന്നവരും പേരായവർ
കണ്ടുകിന്നരിയിൽ പന്തപ്പതിച്ചു
പൂണ്ടെന്നെ ദുഷ്ടത്തിനുവരെ
ഭൂമിപാലന്മാരുടെ കണ്ണും പൊയി
കാക്കപ്പുകിടാനെച്ചുതനെ
കാലുമൊടിഞ്ഞുകിടപ്പവരും
നന്നായിട്ടുള്ളോരാവൃത്തം
പിന്നെപ്പണവും ഉണ്ണിയും കിട്ടും
എന്നതിനച്ചുതൻ ഭക്തന്മാര
വന്നുകൂടിന്നാർക്കിട്ടിയത്തും
മതിമതിയല്ലൊരുപാടിയും പരിചും
പാപം കൊടുക്കാനെന്നോളം
എതിരെ വിന്നെന്നൻ പല്ലുമപ്പോയി
യുധിരരികൾ ഇണങ്ങിനിന്നെത്തവർ
പാർത്ഥന്മാർവൃദ്ധരെയുമെ പിന്ന-
ണ്ണെതിരിട്ടുൾ തനിർവില്ലാനാളെ
കതിരവനൊരുസ്വദനാകിയ കണ്ണൻ
കടലിൽ പൂക്കകളിതെന്നോ ഉടനെ
ഉരിയോധനനും മകനമിരിക്കും
കരിയുടെ കാൽക്ക പിടിച്ചു ചുഴറ്റി
ധരിത്രനാം എന്നിവരുമാത്സ്യിനെ
പിടിക്കുടിലക്ഷണനെ ഉടവോൻ
ഉടനെകൈയും കെട്ടിയവന്റെ
നടുവിനു നല്ലൊരു കയറുകെട്ടി
മുക്കളുമെല്ലാരു പരുമെക്കാറ്റു
മുറ്റൊരുതൊന്നും കെട്ടിത്തൂക്കി
അഞ്ചുകണ്ടതിപാദത്തൊരുവരവ-
തിലികാപത്തൊടൊടിയൊട്ടു
എളിയവനങ്ങവാളും പുകി-
ച്ചുറ്റിക്കടന്നാപടയിടെ ചൂക്ക്
ഉടച്ചുസ്മരമൊടിക്കൊണ്ടവനും
തച്ചുതകർത്തടിപാറിച്ചുവിലം
വെച്ചുവെച്ചു ചുതയുവഴിക്കഥ
പ്രച്ഛന്നസ്ഥിതിയിൽ തിരിവൊൾക്കപ-
തച്ചുനാമൊ! പടിക്കൽ
സാച്ചുനാക്കല്ലോക്കൊണ്ടവും

കൊല്ലുന്നില്ലിപ്പോൾ നിങ്ങളെ വന-
മല്ലുകളിൽ സമയത്തിനുവേണം
മെല്ലെപൊറുക്കേണമെന്നതിപ്പോൾ
കല്യാണത്തിന്നതിനൊരു സമയം
ദുരിയോധനനാദികളെല്ലാരും
മറിയാതെമരിച്ചോടിപ്പോയി
പുരിയാഗം തരസാലക്ഷ്മണനെ
അരയിൽ കയറും കെട്ടിയിരാവാൻ
അറിയ പുരോഹിതനാരിമ്പാറിനൊടു
മരയാറും തന്റെ നിലവിളിയെന്ന.

അക്കഥയവിടെയിരിക്കട്ടെ പുന-
രമ്മാനം പാഞ്ചാലപതിയുടെയരുളാൽ
പാഞ്ചാലന്മാരും വാങ്ങിയവരും
ആഗ്രയാദൃശൻ തന്നുടെ വചനാ
ത്രൈമാസം ദേവന്മാർക്കുകീ-
ളുജ്ജ്വലനാകിയ ധർമ്മാത്മജനുടെ
അരികേ ചെന്നു നമിച്ചൊരുശേഷം
നന്ദിയേകട്ടൊരു ഗൗതമിനിമിത്തമ-
ത്രൈണ്ണൊരളി ധർമ്മാത്മജനും
സന്ദേശനമതിനൊത്തതിനുടെ
ഫലമഗ്രജനെ കേൾപ്പിച്ചുടനെ
പുത്രന്മാർ മൂവരുമായ് കുതുകാൽ
പുത്രൻ ധൃഷ്ടദ്യുമ്നനാദികളൊടു
യുദ്ധത്തിങ്കൽ ജയിച്ചവർ പലതി
മദ്ധ്യത്തിങ്കലിരുന്നീടുന്ന
നമ്മുടെ ജനനുടെ നന്ദിനിയാകിയ
സുന്ദരിയെക്കല്യാണത്തിന്നു
ഒന്നൊഴിയാതെ കൊടുക്കണമിന്നു
എന്നു പറഞ്ഞു ഗൗളിയുമിപ്പോൾ
വിജയം മക്കൾക്കാരാണെന്നു
വിജയൻ കേട്ടതെളിഞ്ഞഗ്രജനെ
വീരവിൽ വണങ്ങിപ്പുറവതിനായി
വില്ലുവർപാതിയുതനാരംഭിച്ചു
അനുജനുകണ്ടു ധർമ്മതനൂജൻ
ഒരുമതങ്ങളും സാവധാനമായതെ
നാട്ടിൽ ചെന്നൊന്നാ വനമറിഞ്ഞാൽ
കുട്ടേട്ടൻമാരോടൊരു ചെന്നു
കാട്ടിൽ പിന്നെ പാഞ്ചാലത്ത്

പാട്ടുകൂട്ടീടാം നമ്മൾക്ക്
എന്നതുകേട്ടു പറഞ്ഞു ഹിഡിംബി
ഒന്നറിയിച്ചേ ബോധിക്കേണം
ഉണ്ടായുള്ള തിരുമേനിയതു
കൊണ്ടോടുവൻ ബോധിക്കയുമില്ല
ശത്രുക്കളെന്നുള്ളെന്നീടാ
ശത്രുക്കളെ നമ്മൾക്കും കാണാം
മിത്രന്മാർക്കള വേറിയാവൂ
ചിത്രമിതെന്നുടെ വൈഭവമോർത്താൽ
പുത്രന്മാരുള്ളത്തിനിതൊ-
ന്നുത്തരനൊന്നോട്ടം വൈകാതെ
എന്നു പറഞ്ഞു നടന്നു ഹിഡിംബി
ചെന്നിതുവാതിലിയിടയിടയുടെ
പുരക്കണ്ടവർ മൂവരുമുള്ളിൽ
ആരെന്നവിടെച്ചിന്തതുടങ്ങി
ഏകചക്രനാകിയയിവൻ
ഏകനൊരുത്തൻ വന്നീടുന്ന
വാസ്തവനെങ്കിലുമിവിടെ വരട്ടെ
വന്നാലറിയാമെന്നുമിമന്ത്രി
വൃന്ദമകപതിനൊന്നനന്നപ്പോൾ
വനരികത്തുയെഴുകുന്നവരും
വന്നുകൂടലചിത്തത്തൊടും
നന്നായ് ഗന്ധപുഷ്പാദികളും
ഒന്നൊഴിയാതുണ്ടായൊരു വൃത്താ-
ന്തം അന്യോന്യം ബോധിപ്പിച്ചവരും
ഒന്നിച്ചുവരതികുതുകത്തോടെ
നമിച്ചവരും മാതാക്കൾക്ക
അമ്മയുമന്നു പുത്രന്മാർ മൂവ്വരു
മൻപൊടു ചെന്നു വണങ്ങി മുകുന്ദനെ
ഉള്ളിൽപാർത്തവരെക്കരുണാനിധി
സൽക്കാരം പൂണ്ടവരൊരുപോൽ ചൊന്നാൻ
സമയത്തിനു കാണാമിങ്ങനെയി
സ്സമയം ദൈവാനുഗ്രഹമല്ലോ
സമയമൊട്ടുമുഹൂർത്തത്തിന്നു
താമസിയാതെ കഴിക്കല്ലേ
ഗന്ധമാദനിയാം വാദ്യങ്ങളും
സന്ധ്യയൊന്നു തുടങ്ങീടവിടെ
മദ്ദളമുരളിയിടക്കയുമൊക്കെ

ദുർജ്ജനോത്തമവാക്യമുപാനീയും
അംബുജനാഭനുമംബുജനയന
അംബുജമുഖിമാർ കരവലയാനീയും
ന്മധുമൊഴിമാരുടെ നടനങ്ങളു-
മംബരമദ്ധ്യത്തിലുമുള്ളപോലെ
കല്പകവല്ലിപ്പൂമലർ ദേവക-
ളൊപ്പം വരിഷിച്ചിതു വാനവർ
ഒക്കെയൊരുമിച്ചിതതിമോദാൽ
മക്കളെയുമൊക്കെയണച്ചു
അപ്പുരുഷോത്തമനന്നിവകളെ
അഭിമന്യുവിനെക്കൊണ്ടതിസുലഭം
പാണിഗ്രഹണവുമങ്ങുകഴിച്ചു
പരിചൊടു മണിയറ പുക്കൊരു ശേഷം
ഇക്കഥയൊന്നു മറിഞ്ഞതുമില്ല
ദുര്യോധനനും ബലഭദ്രനുമന്നേ
വരണീയരെസ്സേവിച്ചതിനാലെ
വരണോത്സവം കൂടായിട്ട്
വരമിഴിയിവളെ വിവാഹം ചെയ്തു
ആരെന്നറിയാതെ ബലദേവൻ
പാരകരിയെഴുന്നള്ളിയനേരം
ചാരെക്കാണായിതു ലക്ഷ്മണനെ
പാരത്തൂണിൽ കയ്യും കാലും
ബന്ധിച്ചവനുടെ നാവിനുകയറും
മൂക്കിലുമെച്ചൂര കയറും കോർത്തു
മുറ്റൊരുമതൊന്നും കെട്ടിമുറുക്കി
ഭ്രമിച്ചങ്ങിനെ നില്ക്കുന്നവനെ
ഇക്കൺ പാർത്തു ബലദേവനുമഥ
ഇന്നെഞ്ചെക്കൊണ്ടുകെട്ടഴിച്ചു
മൂക്കിൽത്തൂക്കിയമുക്കാം ചെത്തി
ഉടനെക്കൂട്ടി ബാലനെയും കൊണ്ടവിടെ
ചിത്തതപാതൻ മേവുമ്പോൾ
മല്ലാരിയുമസ്സുന്ദരികളുടെ
കല്യാണം ഘോഷിച്ചുകഴിച്ചു
എല്ലാവരുമതിമോദസുഖമോടെ
ഉല്ലാസേനവസിച്ചിതുകൃഷ്ണൻ
മംഗലമിക്കഥകഥനം ചെയ്താൽ
മംഗലമസ്തുസമസ്തജനാനാം.

സുന്ദരീസ്വയംവരം ഓട്ടൻതുള്ളൽ സമാപ്തം.

അംബരീഷ ചരിതം

ഓട്ടൻ തുള്ളൽ.

ഭക്തോദ്ധാരകനാകു-
മീശ്വരവരന്റെ കൃപകൊണ്ടിഹ ഞാൻ
ആശ്രിതനെങ്കിലുമൊരു ചെറ്റാമതി
വാസരമാഹാത്മ്യത്തിലൊരേടം.

അംബുജനാഭചരണാംബുജസേവ-
നംബുജപ്രിയകുലാംബുധിചന്ദ്രൻ
അംബരീഷനിതിവിശ്രുതനായോൻ
സപ്തദ്വീപപതിന്നായവനേവം.
അംബുജനേത്രപ്രിയന്മാരിൽ
ഭക്തശിഖാമണിയാം സുകൃതാൽ
അംബുജനേത്രസമാധിയോടവൻ
സാമ്രാജ്യംകൊണ്ടുപരിതൃപ്തകനല്ലവൻ;
നിർമ്മലൻ നിഖിലഗുണനിലയനവൻ
കർമ്മനിർമ്മലയജ്ഞവിധിജ്ഞൻ
ധർമ്മനന്ദനസേവകരോടും
ശർമ്മാപടിതവൃന്ദാരകരാലും.

വിഷ്ണുവിങ്കൽ ഭക്തിവിശേഷ-
ത്തോടു മേളിച്ചേകാന്തസൗഖ്യം
വിഷ്ണുസാക്ഷി ഭഗവാനെ നിനച്ചതി
വിശ്വസിച്ചു വിശേഷധനം ചെയ്തു

വിഷ്ണുപത്രയവശതിഷ്ഠനായകരെ
മുച്ചിയേറുമതിഗുപ്തമോതിനാൻ
എട്ടിക്കമാരൊപ്പാലെ പ്രസിദ്ധ-
പ്പെട്ടിരുന്നുകാലമവന്റെ
കഷ്ടകാലമൊഴിവതിനൊരുമാറ്റും
കിട്ടിയതുമില്ല നിഷ്ഠവിശേഷാൽ
പ്രേഷ്ഠമപസ്വരനിഷ്ഠനായവ-
നിഷ്ടനായ് സമ്പൂർണ്ണമതാകം
ശ്രേഷ്ഠമായ ഹരിവാസരമെന്നിവതി-
നിഷ്ഠയോടൊന്നവലമ്പവൻ
നാട്ടിലുള്ള ധനപുഷ്ടികളും മേളം
ലോഷ്ടവും ന്യായം തുല്യമതായി
നിഷ്ഠുരമിതി ചെന്നുമുപേക്ഷ-
വിശ്രാന്ത് മധുവനത്തിലിവണ്ണം
സഞ്ചിതാഞ്ചിത പ്രാർത്ഥനാപ്രമോ-
മഞ്ചസഞ്ചയ ഹയാദികളുമൊരു
പഞ്ചസരമധുപാനകമെന്നിവ
വഞ്ചിതനാപദാർത്ഥങ്ങളെല്ലാം
കിഞ്ചനാപിമടിയാതെ വെടിഞ്ഞവ-
നഞ്ചുമൂർത്തിപലമൂർത്തികളേവം
ചഞ്ചലംവിനാ ചെയ്തതം മുനി
സഞ്ചയോപദിഷ്ടമിതിമാനൊരു
ഭക്തിമാൻമരാമിനാളൊരുനാരം
ഭക്തിചെയ്തുപവസിക്കനമിതം
ഭക്തിനാമിതവലിയെല്ലാമെല്ലും
യുക്തമേവനുപക്തിവിശേഷം
വാരിജാക്ഷമിനക്കിതിപാലന
വാരിപാനമുമപോവുമൊന്നൊരി
നീരജാമനിലിലേശനിരാമയ
നാരദാദിനതനാമയൗവനേ!
വിശ്വനാഥപരമേശപാദകേശവ
വിശ്വവന്ദ്യ ജലജേക്ഷണവിഷ്ണോ!
ആശ്രിതാഖിലജനാവനതൽപര
ശാശ്വതൻ പൂർണ്ണസരോജനയനനേതി
നാമസഞ്ചയമോന്നിശമോതിയും-
മാമയാപഹരമോയെന്നാളി-
ഗ്രാമസേവകളുമവനിതെന്ത്യ-
ഉപപാലനനോത ചിന്തനമില്ല

ഏകാദശീസമയമാമരവോദയേ
മേദിനീശ്വരനൈപാദസരോജം
തൊഴുതാൻകഴികിച്ചൂജിപ്പി-
ച്ചെനിനാഥപരതീർത്ഥമതിൽ
മല്പമേനൃപകല്പനകൊണ്ടു-
ന്നിപ്രപഞ്ചമതിലുള്ളവരെല്ലാം
മപ്രകാരമവിലംഹരിവാസര-
മപ്രിയം വിനാ നോറ്റുതുടങ്ങി
സപ്പ്രായിഭഗവാനുകാലം
സുപ്രസന്നമതിയായി നൃപൻ
മങ്ങതമെംപൊരുമങ്ങതമാക്കിലി-
തിൻപരകീർത്തിമാഹാത്മ്യവിശേഷം
തൂയല്ല പുരുഷോത്തമനെന്നു-
ത്തമമാമിയമൃഗ്നേപസത്തമ
ഗാത്രകണമതിനസുകർമ്മ-
മത്ഭുതമവനുഗ്രഹിക്കാറുണ്ടു.
അതിവിമലഭക്തിമനേകമകരമേ
വ്രതമതുതുടങ്ങിനാൻ ഭക്തിയോടും മുദാ
വിധിവദുപവാസവും ഏകാദശീപാരണം
വ്രതനിയമഭക്തിയും ചിത്രമേത്തുമെല്ലാം
ത്രിഭുവനവിരാജിതം വിഷ്ണുരൂപോജ്ജ്വലം
ത്രിപുരഹരസേവിതം കമലാലംകൃതം
ത്രിഗുണനിലയം ബ്രഹ്മശ്യാമളം കോമളം
ത്രിദശപതിസന്നിഭൻ മേദിനീവല്ലഭൻ
നിജമനസി ചെന്തുടൻ ചിന്തചെയ്തപ്പൊഴും
ഭജനമതുചെയ്കയും ഭക്തിപൂണ്ടെന്നും
ശിരസി വിലസീടുമപ്പൊൻകിരീടവും
സരസിജദളോപമം ചാരുനേത്രങ്ങളും
നിരവധിമണിപ്രഭാമിന്നുന്ന കുണ്ഡലം
നിറമൊടുവിളങ്ങുന്ന ഗന്ധപ്രദേശവും
സുലളിതസുധാമിളന്മന്ദഹാസപ്രഭാ
വിലസിതമുഖാംബുജവും നാസാവിലാസവും
ഗളകലിതകൗസ്തുഭം വന്യമാല്യങ്ങളും
തുളസിമലമാലയും ശ്രീവത്സവക്ഷസ്സും
ഘനതരണിതകങ്കണശ്രേണിമിന്നുന്ന നാല്
ഫണിപതിനിഭങ്ങളാം നാലുതൃക്കൈകളും
സുരുചിരശംഖചക്രഗദാജലജങ്ങളും
കരതലസരോജവും ചാരുതരമൊളിയും

കലിതരസുധാരാശിപതിതാംബോരാംപൂരാദിയും
ചെറുമണികാമയിയും ജലവതാനങ്ങളും
ള്ളപദപങ്ങളും മന്ദമാരിചും
ളവരമിരിക്കണം മാമകമാനസേ
ന്നപാമപരംബൂരേ വിനാവാദിപ്പതി-
ന്നുള്ളണമിതുണ്ടതേപാണിയുഗ്മം ഹരേ
മനമതുവെന്തന്നുപ്യാനമാനോ ചിതം
ജനഗജഗതീപതേ സർവ്വകാലംവിരേ
തവ ഗുണനിലയം വല്ലവപ്പതിനൊപ്പോഴും
വേദ്യ ചരണരാജം ചിന്തയാമേനി
തവ ചരിതവർണ്ണനോത്സുകഥാകല്പന
ചെവിയുമഥജിഹ്വയും സംസ്മരിക്കേണമേ
ക്ഷിതിപതികലോത്തമൻ ഭക്തിപൂണ്ടെപ്പോഴു
മിതിമൊഴികളോടിയും ഹരി ചിന്തിക്കയും
സതതമിവയെന്നിയേ നാസ്തിമറ്റൊന്നിലും
ഇതരസുഖമാത്മബുദ്ധിക്കമില്ലാ
പലവകഫലങ്ങളും നല്ലമൂലങ്ങളും
കലിതപലഹാരവും പാലിളന്നീരും
ചിലതുഭുജിക്കമേകാദശിവാസരേ
ഫലമതുകരത്തുപോമെന്നറിഞ്ഞീടണം
അതതരഹോവിരിച്ചോമല്ലാതെയും
ഉദിതകാമെന്നതും ശാല്യന്നസന്നിഭം
പലതുമിതിഭൂതലംതന്നിലുണ്ടായതിൽ
ചലനമൊരുതെല്ലുമില്ലാതുള്ളവല്ലഭൻ
മധുമഥനവാസരംതന്നിലേവംവിധം
വിധിവിധിവിധാചരിച്ചുവാഴുംവിധൌ
ഏകാദശിയുടെനിയമവിശേഷമ-
നേകംതിരിതിരികേട്ടുടങ്ങി
ലോകാദശികരസന്നിഭശാസ
ലോകരലോകവുമങ്ങുവെളുത്തു
പാകനിഷൂദനലോകത്തിങ്കലു-
മാകച്ചെന്നുപരന്നതമാനി
നാകാധീശനുമതിരേകം ഏറി
ശോകാതുരനായ് ചിന്തതുടങ്ങി
ഇങ്ങിനെനിയമമനുഷ്ഠിക്കും നൃപ-
പുംഗവനെന്നടെനാട്ടംപദവിയു-
മങ്ങുഗ്രഹിക്കും സംശയമില്ലതി
നെങ്ങിനെഭംഗം ചെയ്യിടേണ്ടു

ങ്ങളുണങ്ങളിന്നങ്ങിവിളങ്ങും-
പാദംമുമ്പേനങ്ങളെക്കാളുന്നാൽ
സംഗതിവശമിസൽപുത്രത്തിന്നാപ-
സംഗമനത്തിനെന്നിക്കിനിയും
കാലേക്കുട്ടിക്കരങ്ങണമെന്നോ
ചാരേചെന്നുകരയ്ക്കണയുള്ള
കൈതവമാർഗ്ഗംകൊണ്ടിഹനൃപനെ
മായവങ്ങേവിശേഷം ചെയ്‌വാൻ
പാരവുമുള്ളവരാരും നമ്മുടെ
നാടതിലില്ലതുകൊണ്ടതിനപ്പോൾ
താരിക്കരികലൊരുത്തനെയതിനായ്
ചാടിക്കണമതെന്നൊരുപക്ഷം
ശർവ്വാണീരമണനൊരുജനാകം
ദുർവ്വാസസ്സാംമുനിയെക്കൊണ്ടും-
അവിവല്ലതിലകൾതന്നുടെ
ദുർവൃത്തംഗൈചെയ്യിപ്പിക്കാം
ശ്രീപതൃത്രേയനാകം നൃപനട-
നാപത്തുള്ളവതത്തണമെന്നാൽ
ശാപത്തിനൊരുതരമവില്ലമുനി-
കോപത്തിനും നിലയനമല്ലോ
എന്നിവപലതും നിരൂപിക്കെ
തന്നിവനെന്നുള്ളൊരു
എന്നാലതിനിനിയുമിത്
വനിഭതൊതെയതിനിഭണം
തൽക്കാലത്തിന്നതുചിതമില്ല-
കിക്കാമെന്നു നിനച്ചുവസിച്ചാൻ
തിക്കെരുവോളം പനിവസിക്കി
ല്ലക്കരെയെന്നൊരുചൊല്ലുണ്ടല്ലോ
വാനവർനാഥനിവണ്ണമുറച്ചു-
മാനസമതിലത്താപസവരനെ
ധ്യാനംചെയ്താരവസരമാമുനി
താനന്തത്രസമാഗതനായി
ആഗമനിയിയാരം മമുനികലതില-
കാഗമനത്തേക്കണ്ടുതതോനാം
ആഗതരമാലമായിപിതി-
വേഗത്തൊഴുന്നേറ്റുവണങ്ങി
ശീഘ്രമാസനമേകിയിരുത്തിയ-
നർഘമായാം ബുധി ദേവശ്രേഷ്ഠൻ

ദീർഘവിലോചനകളകസമന്വിതം
നിർഘൃണരാദികളുടെ ചെയ്യും
അംഗലക്ഷണത്തുടയോരസാദൃതി
പുംഗവ! വൈരയരേഗ്രഗവൻ!
മംഗലമെല്ലാമവനോലോകനാ-
സംഗതിസംഗതമായുപാർത്താൽ
ഇങ്ങിനെയുള്ളവരെനൊക്കാനവൻ
സംഗതിവരികനിമിത്തമിദാനീം
എങ്ങുമൊരേടംപോക്കിലെനിക്കപ-
മംഗലവസ്തുവെടിക്കയുമില്ല
തിങ്ങിനല്ലുവിധെവിപ്പുമരീയപു-
ങ്ങളിലെങ്ങുംസംശയമില്ല
ഇങ്ങിനെപലവുംചൊല്ലിത്താപസ
പുംഗവനുള്ളിൽതെളിവുവരുത്തി
ഞങ്ങടെമാനസതാരിലിരിക്കണം-
ഇംഗിതമങ്ങുപറഞ്ഞുസുരേശൻ
എങ്കിൽപ്പറയാമൊരുകാര്യംഞാ-
നെങ്കലുമിപ്പൊഴുപോലെ മഹാത്മൻ!
നിൻകരുണാലവമുണ്ടെന്നാലതു
സങ്കടമെന്ന്യേസാധിച്ചീടും
പങ്കജനാഭവംശംതന്നില-
ലംകൃതനായനരാഗതപുത്രൻ
പങ്കജദളനയനൻ മുരരിപു
തങ്കലുറച്ചൊരുഭക്തിവിശേഷാൽ
ചുകവുമകവുമാധംബവും
കളപകവിലാചനസുഖവും
തങ്കത്തികലെതപിഴും കിങ്ക-
സംഘവുമെന്നിവയൊക്കെവെടിഞ്ഞു
പകാരമെന്നോരിവാസരനാമ്പര-
ശങ്കാന്തരവതരങ്ങളുടങ്ങി
ഓങ്കാരാദികളെന്നിയെമററാര-
ഹങ്കാരാദികളില്ലാതായി
സ്വച്ഛതിരവൊരക്കാനെന്നാത
താൽപര്യത്തോടെപാർത്തമനിപ്പോൾ
ഉൾപ്പുലരലചനസേവയുടങ്ങിവി-
കല്പമതില്ലയിരിക്കുന്നിന്നാ
എന്നുചിന്തിച്ചുനരേചതന്നി
ഥിന്നവളലെവെളർത്തിട്ടന

നന്ദിയെയായതിനിന്നേരമാറ്റും
മന്ത്രമെന്ന്യേനിരൂപിക്കേണം
ഉന്നതികാരണമതിനൊന്നേ
മന്നവസചിവന്തന്നിലണഞ്ഞു
നൈവകാതവനെനിയമത്തിന്നോര
വൈകല്യത്തെവരുത്തീടേണം
ലോകംമൂന്നിലുമോർത്തീടുമ്പോ-
ളേകനമിന്നവനെപ്പോലെ
പാകതയുള്ളവരില്ലിഹപാരിൽ
പാകാന്തകനാമെന്നറിയുന്ന
ഏകതബുധിക്കുള്ള വരൊരാരെ
ശോകസുഖാദികളുടെ ചൊല്ലുവ്യു
ആയുസ്സുകൊണ്ടുചെയ്യേണ്ടതും-
നായതബുരേഖാ! ഭേദിച്ചുവും
മറയമകന്നുചെയ്യാമെന്നി-
ദൂപായങ്ങൾക്കെചെയ്യാമിപ്പോൾ
ഭോഗാഭിനാളതിലാഗതരാകം
മേദിനിവിബുധന്മാർക്കു വനതികം
സ്വാദുസമന്വിതമോദനവും ബഹു
ദംഭോതങ്ങളുമഴകൊടുചെയ്യുമ
മോദംമനസിജനിപ്പിച്ചാതി-
ർമ്മാവുമവരോടാശിലഭിച്ചു
ഭാരതിസമയംപൊരാളുമേനെ
സാമമമവനും പാരണചെയ്യും
മേദരയാരെതക്കതിന്നപൊത്തര
നാമിപ്പുമാനിലുടിക്കനിമിത്തം
മേദക്രോടതങ്ങിനെയെന്നെ
മേദിനിപാലനനുഷ്ഠിക്കുന്ന
കാലനിതൃനസമാനാം നീ നല-
പാലൻതന്നുടെ സവിധെചെന്നു
കാലംകഴിയാതവനുടെ പാരണ
കാലം പരിചൊടുതെററിക്കേണം
എല്ലാം ചെയ്യാം മഹാത്മാവെന്നോരു
ചൊല്ലുണ്ടായതു നിരൂപിക്കുമ്പോൾ
തെല്ലുംശങ്കയിതുകൊണ്ടുണ്ടാ-
കില്ലെടോനാം നിർണ്ണയമത്രേ.
ഇത്ഥം വൃത്രാരിതൻ വചനംകേട്ടുമുനി-
സത്തമനത്രിപുത്രൻ പ്രീത്യാ നാരാമെഹരഴ

ഗോത്രമേകിയശേഷമാദരവോടു ചെയ്തു
സ്വസ്ഥാനത്തിങ്കൽനിന്നങ്ങനസ്വാതന്ത്ര്യ-
സേവ്യൻ
പ്രസ്ഥാനം ചെയ്തപിന്നെ സ്വസ്ഥാനംനോക്കി
മെല്ലെ
പശ്ചിമവനം ചെന്നാനെല്ലാമദോഷശിരിയെ
പാർത്ഥപാർത്ഥാശ്രമത്തിൽ പാർത്തു മാമുനിതാനും
അത്രപ്പിന്നെ നല്ലകാർത്തികമാസത്തില-
ങ്ങനെമദ്ധ്യാദരിയെയോർത്തറിഞ്ഞാത്മമോദം
സ്വസ്ഥരപൂർണ്ണമുനിസത്തമം പുറപ്പെട്ടു
പാർത്ഥിവശ്രേഷ്ഠൻതന്റെപത്തനംപ്രവേശിച്ചു
പൃത്ഥ്വീശൻ താനുമപ്പോളെഴുന്നേറ്റുപ്രീതിയോ
മുന്മാനം ചെയ്തുവന്ദിച്ചിത്തരമർച്ചചെയ്തു
അത്രിനന്ദനാമവനേത്രവന്നതു ചിന്തി-
ച്ചെത്രസന്തോഷംമമ ചിത്തേവളർന്നിടുന്നു
മർത്ത്യാധിപതിപൂജയ്ക്കുതുയും പാത്രമാം നീ
സത്വരം കാളിന്ദീസരിത്തടം പൂക്കനിത്യ-
കൃത്യങ്ങളെല്ലാം കഴിച്ചെത്തുകമന്നെവനീ.
ഇതിഭൂപതിയാത്രയയച്ചു
അതുപോലെതന്നെവന്ദിച്ചു
സ്മരനാമുനിയങ്ങുതിരിച്ചു
യമുനാതടമൊട്ടുഗമിച്ചു
കനിവോടുമാമുനികാളിന്ദീകരതന്നിൽക്കം-
ഖാന്തകൻ നിത്യേനിവസിച്ചു
ത്രിലോകാധിപവാക്യ നിനച്ചും
ഉടനാവനയോന്നുതിരിച്ചും
മരുമങ്ങിലതിവഹിച്ചും
വനംവരിയോടുരുച്ചും
അതിമോദസമന്വിതമൊക്കൊടുകയ്യിണക-
ളതിയുംതപിയുകിയും കരതന്നിലിരിക്കയും
കവിൽ കനിവോടു വസിച്ചു
മുദ ചലയഴിച്ചു നനച്ചു
നിജമുകുനിവാരിതമിച്ചു
നിത്യധ്യാനിതസിച്ചു
പുനരെമ്പാടുകിഞ്ഞനപൊഞ്ഞാതെപൂതന്നിൽ-
മുങ്ങിക്കിനോമധന്നിൽ
ഇതികാലമെത്തുകഴിഞ്ഞു
ദുർവ്വാസാകലമതഞ്ഞു
ഇതിപൂജവനെത്തുവാഞ്ഞു
മന്നവാധിപനായവിഹിന്നത്തു
നാമതത്തിനെ ചേതസിസന്താപം സാമിയാ
ശുസാരാതെ നിരൂപിച്ചു നരപാലൻ
ഗിരിശാംശജനേവമമന്തം
വരവാൻ പുനരെത്തുബന്ധം
ഇതകന്നമരീയമ്മാരം
അറിയില്ലവനെത്തുമന്ത്രം
അതുകൊണ്ടു നിനച്ചുകിലെന്തിഹ പാതകമോ
മൃതം ദുരിതാപതം നികരതനിവൃത്തിവരാം
ധരണീയമയവാരമേ
വ്രതപാലകശംകശരാം
പാരിവരിതപാലശരാര!
പരിപാലിമുകന്ദമുരാരേ!
ഭഗവൻ മമസംപ്രതികാരുണ്യം കരണീയംനാ-
രായണ! തന്നമോദ്യ നരകരേ!
ഇതിഭൂപതിചിന്തയുരന്നു
സ്ഥിതിചെയ്തൊരുനേരമവന്നു
സ്ഥിരമാരൊരു മാറ്റമരന്നു
ഏതിചെറൊരുതോഷമിയന്നു
നലമൊടുമലകണപാരണം വ്രതപൂരണംകര-
ണീയമതിവന്നും
നരപാലകനേവമുരച്ചു
ജലമൊന്നൊരുമൊന്നുമരിച്ചു
മുനിനാഥനതാദ്ഗ്രഹിച്ചു
മുഖ്യരാജനികോപമുതിച്ചു
നരപാലകസീമനിചെന്നവം ചരിതാത്മം-
ചൊന്നാനതിഘോരവാചകവനിതം
കേട്ടാലും ഭൂപകിങ്കരി നിന്നുടെ
ചേഷ്ടിതമോർക്കിലരാതാളൊളകും
പെട്ടെന്നുകളിപ്പാനെന്നെ-
പ്പുട്ടുകെട്ടിയശേഷംതരശേഷം
വാട്ടമകന്നതിമ്ലേച്ഛതരംപുന-
രഷ്ടികഴിച്ചു വസിച്ചുമുരുചിതം
മട്ടോലും മൊഴിമാരെല്ലാ ചെന്നതി-
ഇഷ്ടികളിൽ വസിച്ചിടും നീ
കാളും വികൃതികളറിയില്ലെന്നൊരു
പൊട്ടനിങ്ങ് പെട്ടിളകമഹോ!
പട്ടം വളയും മോതിരമെന്നിവ
തിട്ടപ്പെട്ടിഞ്ഞു മദപ്രഭവാംനീ

ഞൊട്ടുതരശേഷം സ്ഥിതിയുടിപ്പാ-
നൊളം സംശയമില്ലദ്ദുരാത്മൻ
പുരഹരസംഭവനെവമുരച്ചും
നിരവധികോപം പൂണ്ടുവിറച്ചും
തിരമിഴിവിറവിലുരുട്ടിമിഴിച്ചും
കരതലമഴകൊടുമണ്ണിലുരച്ചും
സുരചിരജടയുടയണിനിലമതി-
പൃതതരജലസമടിക്കുന്നേരം
പെരികെയകരിയമൊരു കൃത്തിക
പെരുകിനൊരുടനേതജനിച്ചു
ദുഷ്ടുടെ വിലസുംനേത്രചയവും
ചടചടവികടപ്രകടധ്വനിയും
ജടകളനവധിസടകളുമുന്നത
തടിയും നഗവരകൊടുമുടിപോലെ
കടിലമതാകിന നേത്രം കണ്ടാൽ
കിടുകിടെ നിന്നുവിറയ്ക്കും ലോകം
നടനംകൊണ്ടുമഹികലുഷമി
ത്തനം ചെയ്യും സംശയമില്ല
കാനനചെയ്യോരു ധരണീപതിയെ
ഝടിതിയിലിടിപൊടിയാക്കിവരേണം
ചെടിയെയൊട്ടുപോകെന്നമുനിജനോൻ
വടിവൊടുചൊന്നതു കേട്ടതിരിച്ചു
ഉൽകടഘോരകരാളകൃപാണം
കൈക്കലെടുത്തൊരു ദാരുണദേവത
ഉടനക്കൊടുത്തു വരുന്നതുകണ്ടാ-
നക്ഷം നരവരനേതുമായില്ല
ചക്രായുധനുടെ ചരണകളമല-
മുരക്കമലത്തിലുറപ്പിച്ചായവ-
നക്ഷികളെമ്പാടു ചിമ്മിക്കൊണ്ടാ-
ക്കണമവിടെ വസിച്ചൊരു സമയേ
ക്ഷോണനാവനകർണ്ണിപാണ്ടനി-
യുക്തമതാകിന ചക്രം താനും
ഉക്കതരപെരുകിനതേജസ്സോടും
തൽക്ഷണമവിടെക്കാണായി
തൽക്കാലത്തുകൃത്തികതന്റെമ-
ഹൽകിണജാലശേഷമടങ്കി :
ഝക്കിന്നിച്ചു വീണതും പൊഴുതുവി-
ളക്കിനതെന്തവിളക്കം വരമോ?

പൊരിയവരങ്ങളിലെരിയും തീയതി-
ലെരിയും വ്യാളികളെന്നകണക്കേ
സാകേവന്നൊരുകൃത്തികതന്നെയു-
മനിമിഷണദഹിപ്പിച്ചുടനേ
കോടിദിവാകരയാടികളിടി-
കൂടിവിളങ്ങും തേജസ്സോടും
കൈടഭരിപുതൻ ചക്രമുടനേ
മാമുനിയോടെതിരേറ്റൊരുസമയേ.

ഉത്തമകൃത്തികതന്റെ
ധൈര്യാംശപിതമശേഷം
ഉത്തമപുരുഷന്റെ മഹായുധ-
മാശുഹരിച്ചൊരുശേഷം
വാർത്തകളതിലപ്പുറമുള്ളതു
വാക്കുകിലെത്രവിചിത്രം
സത്വരമുനിസത്തമനോടവ-
നെത്തിയതൊത്തൊരനേരം
നത്യമഹിമാവമിതിച്ചുതതി
ലൊത്തുവിറച്ചു തുടങ്ങി
സത്വരമൃഷിസത്തമനദ്രിരി
നിന്നഥപറഞ്ഞുതുടങ്ങി
കാട്ടുകൾ പലനാട്ടുകളുതര
തോട്ടുകളദ്രിതടങ്ങൾ
വാടികൾ പലവീടുകളിങ്ങിനെ
യുള്ളൊരുദിക്കുകളെല്ലാം
ഓടിയുഴൽതേടിയുമത്തടി
വാടിയുമാടിയുമുള്ളം
നാടകമതിലാരുമൊരാശ്രയ
മില്ലുമുനീന്ദ്രാപരാധാൽ
ചെമ്പണിനിറമുടയൊരുജടമുടി
വടിവൊടഴിഞ്ഞുകിഴിഞ്ഞും
സംഗതഗളമാലകൾ ചിലക-
ളെന്നിവയൊക്കെയഴിഞ്ഞും
സംഭ്രമമൊട്ടുകിളനാവരിയെ-
ട്ടക്കയുമൊട്ടുകളഞ്ഞും
കമ്പിതമതിയാകിനമുനിവര-
നോടിവലഞ്ഞു ചമഞ്ഞു
ചള്ളുകിക്കമതിങ്ങിനെയാര
മണിമണിയുനീശ്വൻ

കണ്ണുമങ്ങിക്കണക്കിനേവഴി
ചക്രവും പിറകേതുടരാ
വെള്ളത്താഴിച്ചു, കിതച്ചുമുന്നേ-
വീണ്ടുമുരുളുകയിക്കയും
പാഞ്ഞുകാണാകിലീശ്വരന്റെ വി-
ലാസമാക്കിറിയാവതും
അംഗകേരളകാശിപാണ്ഡ്യക-
ലിംഗകേകയകോസലം
വംഗമഗധകത്തികളെ
ഭോജകൊങ്കണമകന്നും
ഇങ്ങിനെപുനരാവതൊമ്പതു
മൂലരിഷിലതെണ്ടമെ
ശൃംഗതാപനിവാരണത്തിനൊ-
ത്തരില്ലുകാരണം
ഐശികൻ മുനിചാപിന്നെയും പല
ദേശമൊക്കെനടന്നവൻ
കൌശികാദിമുനീന്ദ്രസഞ്ചയ-
മാശ്രയിച്ചു പലായനം
കുംഭസംഭവനംസന്നിധി
തന്നിലാണകിലക്കിലും
കമ്പമില്ലതരിമ്പുമയ്യയ-
മല്ലതല്ലഗമിച്ചിട്ടും
സംഭവിച്ചൊരുസങ്കടംസഹി-
യാഞ്ഞുടൻ മുനിപുംഗവൻ
അമരാവതിപുരം പ്രവിശ്യപ-
രഞ്ഞുസംഭ്രമചേതസാ
ദേവരാജനരികിനിന്നവെ
വാക്കുകേട്ടതിനിമിത്തമരെ"
ആവലായികളിങ്ങുവന്ന
പിന്നെയുമതുവലഞ്ഞു ഞാൻ
സംശയാനമെനിക്കുചേതസി
ചെറുമില്ലവനെ
ഭാവമെന്തതറിഞ്ഞുവേണമെ-
നിക്കുനാവതിചൊല്ലുവാൻ
ചിന്തപോലൊരുതുല്യമല്ലതിപെ-
ട്ടതിവ്രസുദർശനം
വിട്ടുപോകയുമില്ലനല്ലമ-
തല്ലനങ്ങുകമില്ലഹോ
കഷ്ടമെന്നവെപിന്നെവിട്ടുഗ-
മിച്ചിടാതെമിഗതനം
വട്ടമിട്ടനത്തിട്ടനസു-
ദേശകിന്നകരേമ്യവാം
ഉത്തമംമുനിസത്തമന്റെവ-
ചസ്സുകേട്ടുവലാന്തകൻ
ചിന്തചിതിയൊരാളുവിണ്ണന-
സ്സൂരിച്ചിട്ടുചൊല്ലിനാൻ
ഇന്നുനിന്നഗമിക്കതാപസ
താമസിക്കരുതേതുമേ
പത്തനംമമനാശമെന്നുവ-
ന്നതിലല്ലനമ്മുനേ!
ചക്രിചക്രബലംതടുപ്പതി-
നാവതല്ലനമുക്കഹോ
അത്രിമാമുനിപുത്ര! ഞാനൊന്നു
പായമിന്നുചൊല്ലിടാം
സത്യലോകനിവാസിയായപി-
താമഹൻകമലാസനൻ
പാഞ്ഞുകാണകിലിന്ന മൂർത്തികൾ
മൂവരുള്ളതിലൊന്നവൻ
തത്രചെന്നരചെയ്കിലാശ്രന-
ശിക്കുമാർത്തികളാകവേ
വൃത്രശത്രുനിയോഗമിങ്ങിനെ
കേട്ടുടൻമുനിപുംഗവൻ
തത്രതത്രസുദർശനം നില
പിന്നിലുണ്ടതികർഷണം
അത്രമാത്രമതല്ലസങ്കട-
മത്രിപുത്രനമിച്ചതും
എത്രതന്നെമനോഹരം പുര-
ഷോത്തമന്റെപുരിത്തടം
പാഞ്ഞുപാഞ്ഞുവലഞ്ഞുവലഞ്ഞു ച-
മഞ്ഞുതാപസനഞ്ജസാ
കഞ്ജവാസനിവാസഗേഹമ-
ണഞ്ഞുവീണുവണങ്ങിനാൻ
പാഹിപാഹിപരമേശസംഭവ
സങ്കടങ്ങളൊഴിക്കനീ
സാദരംസേനനമുക്കവന്നപി-
ണഞ്ഞെത്രർഷമൂർത്തിക്കം

[illegible]
വന്നുകൂടിപ്പിരിയാതോ!
[illegible]
[illegible]
പുണ്യവാരിധിയാം [illegible]
[illegible]
പുണ്ഡരീകവിലോചനപ്രിയ
[illegible]
ധന്യനല്ലവനെങ്കിലും [illegible]
[illegible]
ബന്ധിതവ്രതനെന്ന നമ്മുടെ
മനസ്സതിലുറച്ചവൻ
പൂർണ്ണതാർത്ഥയുള്ള നമ്മുടെ
[illegible]
[illegible] ഭവാനിതി
[illegible]
അഹോ! ജനാധിപ! [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

താരിയുള്ളൊരു താപസന്റെ [illegible]
[illegible]
വാരിജാസന [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
നാസ്തികക്രിയാവാരണേ
[illegible]
ഇന്നസാമ്പ്രതമിങ്ങിനെ
[illegible]
കാലമായതുകൊണ്ടവോ
തീരമാറതിലപ്പുറം പുന-
രിപ്രജാപതിയല്ലകേൾ
[illegible]
[illegible]
[illegible] നര-
സിംഹവും ഹരിചക്രവും
[illegible]
[illegible]
[illegible]
കാലചക്രമിതല്ലയോ
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

ഇന്ദ്രസോദരനായവിഷ്ണുജ-
നാർദ്ദനൻമധുസൂദനൻ
ഇന്ദിരാവരനേകനെന്നറി-
യിക്കമാമുനിപുംഗവാ!
വിശ്വസാക്ഷിമുകുന്ദനിങ്ങിനെ
വിശ്വമാന ചമച്ചതിൽ
വിശ്വസിച്ചുകളിച്ചിരുന്നിതു
ചരപാവകനെന്നതാൻ
മായയായ ചമച്ചിരിട്ടതി-
രിച്ചിരുന്നിതുനമ്മെയും
പ്രഥമമാമവനിതെന്നെയ-
റിച്ചിരിപ്പവനല്ലയോ
ലോകപാലകന്മാരുമേനക-
മദ്രിശൃംഗനിവാസിനം
പാകശാസനദേവദാനവ
സേവിതാംഘ്രിസരോരുഹം
ലോകനാഥമനാദിമായമു-
പാശ്രയിക്കമഹേശ്വരം
ശോകസങ്കടമൊക്കെതീർത്ത-
രീടുമിന്ന സംശയം
പത്മസംഭവവാക്കുകേട്ടു
തെളിച്ചുമാമുനിപുംഗവൻ
സത്യലോകമതിങ്കലന്നെ
മന്ദമന്ദിതമെഴുന്നവൻ
ചെന്നിറിന്നമണഞ്ഞുവിണവ-
ന്നതിമാമുനിപുംഗവൻ
ആത്മസങ്കടമസ്തകമു-
ണർത്തിനാൻ മുനിപുംഗവൻ
അംബരീഷികമാകപാദപിയു-
മിപ്രകാരമുരച്ചുതേ
അംബരീഷമഹീശനെന്നൊരു
ഭക്തമാന്യനലാക്കിനെ
അംബുജേക്ഷണ ചക്രമേതമ-
സഹ്യമല്ലനമുക്കഹോ
കിംവദാമികരോമിഞാനിഹ
സാദ്ധ്യമല്ലനമുക്കഹോ
ഉഗ്രമാകിനചക്രവിക്രമ
മെന്തിയിന്നുസഹിക്കുവാൻ

വിഗ്രഹേണവികുണ്ഠലോകനി-
വാസിതന്നൊരുവൻ ക്ഷമൻ
നിഗ്രഹത്തിനനുഗ്രഹത്തിന-
മീശ്വരൻ ധരണീധരൻ
വ്യഗ്രമെന്തിനഹോതസപ്രതി
തത്ര ചെന്നുനമിക്കെടോ.

ശ്ലോകം.

താരവൈരിഗിരമിപ്രകാരമേവം
കേട്ടുമുനിപുംഗവൻ
ചാരമെന്നാപരിതാപമോടുമതിയോടു
മൊട്ടുനടകൊണ്ടുടൻ-
ക്ഷീരവാരിനിധിതീരമെത്തിനരകാ
ന്തകം ധരാമുരാന്തകം-
വാരിവാഹനിഭചാരുദേഹമപിവന്ദ്യ
വന്ദ്യമിദമബ്രവീൽ
പാഹിപാഹിപങ്കജാക്ഷപാഹിപാഹിപന്ന
ഗശായി!
പാഹിപാഹിപയോധിനിവാസമുദാര!
ദുർവ്വാസസ്സാമെന്നെടയദുർവ്വാസനകൊണ്ടുതാനേ
ഈവിധംവലയുമാറായ്‌വിവല്ലഭ!
ത്വൽപ്രിയനാമംബരീഷനല്ലനെന്നകല്പിച്ചുള്ളം
ഞാൻപ്രിയംഞാൻചെയ്തുപോയി ഉൽപ്പലനേത്ര!
ക്രോധംകൊണ്ടുചെയ്തോരപരാധമൊക്കെക്ഷമി
ക്കയവാനിനായുധത്തിലോധതിൽക്കണം. [മുനി

മുനിവരസങ്കടവചനമിവണ്ണം
കനിവോടുകേട്ടുമുകിലണിവർണ്ണൻ
വനനിധിശയനൻ വാരിജവദനൻ
തവവരപുഞ്ചിരിപൂണ്ടരുൾചെയ്തു
വരികമഹാമുനിപുംഗവ സുമതേ
വന്ദ്യഗുണവാസരെ താപസവിധേ
പരിചൊടറിഞ്ഞു മമാരുടെ ചേതസി
ചെറുകിന്നതാപരിതാപമശേഷം
നിരുപിച്ചുമിന്നിനിനൊന്നു കഴിവി-
ല്ലറികതാനുള്ളതുവിഷമം
തവപരിതൃപ്തനെക്കുറച്ചുള്ളതു
നിരുപമഭക്തിവിശേഷംകൊണ്ടു്
നിതൃകനകമതുമുപേക്ഷി-
ച്ചുതപസ്സുകരം ചെയ്തിരുന്നൊരു

പാതിവ്രത്യമൊരുകാരണമെന്യേ
പാരമ്യം പലചെയ്തുനിമിത്തം
പാരം സങ്കടമിങ്ങിനെ തവ ഏരി
ച്ചേരണമെന്നു നമുക്കും പക്ഷം
നിസ്സാരമായൊരു ഭക്തികലർന്ന
നിത്യവുമെന്നെസ്സേവിക്കുന്നോരു
ഭക്തന്മാരുടെ ഭൃത്യൻ ഞാനതി-
നിത്തിരിഭേദം വരികയുമില്ല
അത്ഭുതമല്ലിപ്പൂരുഷനായതി-
ചേർത്താലിന്നിഹ നാരായണനാം
ധാത്രീപതിയൊരു തുല്യൻ നമ്മുടെ
ഭക്തന്മാരിലൊരുത്തനുമില്ല
ഇന്നു സമസ്തം പിന്നെയുമുണ്ടു
വസ്തുതയൊന്നുരചെയ്തീടുന്നു
വൃത്രനിഷൂദനവചനം കേട്ടു
ധാത്രീപതിയുടെ നിയമങ്ങൾക്കു
പ്രത്യൂഹത്തെ വരുത്തുവതിന്നു സു-
മുദ്യോഗിപ്പാനെന്തുപകാരം
ഞങ്ങളതൊഴിലെല്ലാം ചെയ്യുന്നതു തവ
ചിത്തവിനോദവിശേഷംതന്നെ
സാധുജനത്തെ ഭേദിക്കുന്നത-
ക്കാമനിവാഹങ്ങൾക്കു വസിപ്പാൻ
ഭോഷക്രൂരതനവധി നരകം
ബോധിച്ചീടുക വർത്തിക്കുന്നു
നന്ദസുതനായ ഭവാനിതു
മനസാ വാചാ നിരൂപിച്ചാലും
ഞാനും ദേവാദികളുമിതിന്നാ-
ലനുകൂലയോഗ്യതയെന്നറിയേണം
പലവിധമിങ്ങിനെ ചൊല്ലുകകൊണ്ടൊരു
ഫലമില്ലയി തവ സങ്കടമിലം
നലമൊടുതീർപ്പതിനിന്നിനിച്ചും-
ഖലമല്ലായതു തീർത്തു ചെയ്യാം
ഭുവനത്രയമതിലുത്തമനാക-
ന്നാവനിവരനവനെന്നുടെ ഭക്തൻ
നവനെന്നുള്ളതു പ്രാപിച്ചീടാ-
ലുവനംചെയ്യും സംശയമില്ല
മുന്നം ചെയ്തൊരു വികൃതികളൊന്നും
മന്നവനുള്ളിൽ കരുതുകയില്ല

എന്നതുകേട്ടിനിറവകതവനുടെ
സന്നിധിതന്നിൽ ചെന്നാലും നീ
ചന്ദ്രനമിന്ദ്രനതിവികലാശയ-
നെന്നല്ലവനിന്ദാസനനം പുന-
രെന്നാവരനും നിരൂപിച്ചാലതി-
നിന്നൊരു കഴിവില്ലായതുമൂലം
എന്തിനവളെപ്പറയുന്നൊരു
സന്താപങ്ങളൊഴിക്കണമെന്നാൽ
ബന്ധം നരവരനെന്യേമറ്റൊരു
ബന്ധുനിനക്കുഭവിക്കയുമില്ല
പരമപൂരുഷനുടെ വചനം കേട്ടു
പരമവിഷണ്ണതപൂണ്ടുമുനീന്ദ്രൻ
തിരുമനതാരിൽ തെളിവില്ലായതു
തരമില്ലതുകൊണ്ടവനീപതിയുടെ
പുരമതിലമ്പോടുചേർകെന്നോർത്തവ-
നരമകലന്നു പുറപ്പെട്ടുടനേ
വിരമിക്കാതെ മുകുന്ദരഥാംഗവു-
മൊരുമിച്ചവനുടെ പിറകേകൂടി
താമരസേക്ഷണചക്രത്തിന്നൊരു
കോമരമായിത്തീർന്നുമുനീന്ദ്രൻ
താമസമെന്യേ ദ്രുതമിഹപുരവര-
സീമനി മാമുനിചെന്നൊരുശേഷം
മുന്നം മുനിവരനോടിയ സമയേ
മന്നവമകുടമതാംമണിവീരൻ
നിന്നീടുന്നതിലുള്ളൊരിളക്കം
വന്നില്ലവനുടെ ഭക്തിവിശേഷാൽ
മാമുനിതന്നുടെ വരവുനിനച്ചും
ദാമോദരനുടെ നാമമുരച്ചും
കാമാദികളിയലാതമനസ്സില-
മേയാകാരം കരുതിയുറച്ചും
കരപുടം കൂപ്പി വിനീതനതായ് നി-
ന്നോരുധരണീപതിയെക്കണ്ടതിരോഷ-
മൊടുവാരണകലഭംതൻമുനി
വരനും മനസാ ഖേദമണിച്ചു
ഭീതിമുഴുത്തു സുദർശനപാവക
ഭീതിയകറ്റാനർത്ഥിച്ചു
ഹേ ധരണീവര! ശിവ ശിവ! മമ
ബോധക്കേടു പൊറുത്തരുളീടുക!

യോഗികളാമെന്മുനിസമുച്ചയ-
മോദമതായമുകുന്ദൻതിരുവടി
കാണണമെന്നോർത്തമനസ്സുവലാലില-
സാരമതാംസന്തോഷിക്കയാൽ
ഈരേഴുലകിടവാസികളായവ-
രാരും നിന്നോടു സമരായില്ല
ഘോരസുദർശനചക്രമടക്കി-
പ്പാരാതെന്നെപ്പാലിച്ചതിനും
വേറെതും ചിന്തിച്ചാലതുതീ-
രാറാകില്ലെന്നതുമീ മുരരിപു
ഹേ! രാജാവേ! നിന്നുടെ കൃപയാ
തീരേണം മമസങ്കടമധുനാ
നാരായണചക്രത്തെയടക്കണ-
മാരാലപി മികളറിഞ്ഞുപൊറുക്കണ-
മേവം നിന്നുകരഞ്ഞു പറഞ്ഞൊരു
താപസവാക്യം ബഹുമാനിച്ചു
ഭൂപതിതാനും വൈഷ്ണവചക്ര-
ത്താവാഹിച്ചുളികത്തിലടക്കി
ആശീർവാദം ചെയ്തുമുറപ്പട-
നമ്മുനീന്ദ്രനുമങ്ങുഗമിച്ചു
കേശവഭക്തൻ നരവരസത്തമ-
കേയൂരാലംകൃതമുക്താഭരണം
ഭാസുരകിരണനിശീപതിസമമ-
ഹാരകനാമംബരീഷൻ താനും
ഹരിവാസരവ്രതവും പാലിച്ചു
ഹരിചരണാംബുജവും ധ്യാനിച്ചു
സുരവരമന്ദിരസമമാകും നിജ
പുരിയതിലാത്മസുഖിച്ചുവസിച്ചു.

അംബരീഷചരിതം ഓട്ടൻതുള്ളൽ സമാപ്തം.

നളചരിതം (രണ്ടാം സ്വയംബരം)

ഓട്ടൻതുള്ളൽ.

അക്കാലങ്ങളിലധികപരാക്രമ-
യുക്തനതാകിയ നരപതിവീരൻ
ചൊൽക്കൊണ്ടീടിനകുണ്ഡിനപുരമതിൽ
വിഖ്യാതഗുണൻ വാണീടുമ്പോൾ
മുഖ്യനതായൊരു നളനരപാലൻ
തൽക്കമനീമണിദമയന്തിയൊടും
അക്കലിമലമൊഴിഞ്ഞുടലവിയി-
ലകമേഗമിച്ചെന്നല്ലാതെ വാർത്തകൾ
ആരുമറിഞ്ഞീലവനിപതിപെട്ടുമ
കൃപാലോമിനിയും പുനരധികം
ഭൂപാലരുമവരോടു
നഗരംകാമിനികളിതാവോടും
എന്നുടെമകളെവിടെപ്പോയെന്നഥ
ചൊന്നറിവാനിഹ ഭൂതഗണങ്ങളെ
മന്നവ! നിമിഷമയച്ചീടേണ-
മിന്നേത്തിവസിമടിക്കരുതേതും
ഭീമിനിവചനംകേട്ടുമരായരം
ഭീമനരേന്ദ്രനമാവധിപൂതരെ
സാമോദത്തൊടുചൊല്ലിവിനന്ദികി
സ്സോമകുലോത്ഭവനം; പറയുന്നു
ഭൂമിസുരേന്ദ്രന്മാരേ നിങ്ങൾ
കോമളരൂപയതാംമമപുത്രിയെ
ഭൂമിയിലൊക്കെ നടന്നു തിരഞ്ഞഥ
താമസമെന്ന്യേകൊണ്ടുവരേണം
നളനരപാലനെയും തിരയേണം
തെളിവൊടുഭൂസുരവരരേനിങ്ങൾ
കളിപറകല്ലനായധികധനം ഞാൻ
വിളക്കികളും തരുവെനിതൊന്നിം
ഇങ്ങിനെഭൂപതിചാരന്മാരെ
സംഗതിപോലെയയച്ചുധരായരം

തിങ്ങിനമോദമൊത്തുദയാതടനേ
അങ്ങനടന്നു നാലുമൊരാം
കോസലകേകയവംഗകലിംഗം
ഭാസുരമാഹിഷ്മതിപാഞ്ചാലം
കേരളവും കൊങ്കണമനന്തം
പാരതചേരന്റെ ചോളം പാണ്ഡ്യം
കാശ്മീരം കുന്തളം ഗൌഡം
മാദ്രേയം മാഗധവുമവന്തി
ഇങ്ങിനെ പല പല ദേശം തോറും
ചെന്നുതിരഞ്ഞവർ വൈമീനളനെ
എങ്ങുമൊരുത്തരുകണ്ടവരില്ല
കേട്ടവരും നഹി എന്നേ വേണ്ടൂ
സുദേവനാകിയ ഭൂസുരനപ്പോൾ
വിദർഭരാജ്യേ ചെന്നുതിരഞ്ഞു
സുവേഷധാരിയതാകിയ രാജാ
സുവീരപുത്രനിനെപ്പതുകണ്ടു
നളന്റെ വാർത്തകളവനോടു ചൊല്ലി
ദമന്റെ സോദരിതന്നുടെ ചാതുര്യം
തെളിഞ്ഞു കേട്ടഥ സുവീരപുത്ര
പറഞ്ഞു ഭൂസുരവരനോടേവം
സുദേവ ഹേ! നളനൈമികളെന്നെ
വിദർഭരാജ്യേ വന്നതുമില്ല
ദാനംഗനാമനാപൂജിതനാകിയ
അനംഗതുല്യനതാംമമ സ്യാലൻ
ഗുണങ്ങൾതന്നുടെ പിറകാണത്രേ
ഇതിങ്ങിനെ വേഖതസംഗതിവന്നു
നളപ്രസംഗംകേട്ടുടനേവം
ഗളിച്ചനയനജലങ്ങളും തുടച്ചു
മഹീസുരൻ മനതാന്നനന്തരമേള-
നമോദമിച്ചുടനൊരുവിപിനേ
ന്നതില്ലതം ദമയന്തിയുമപ്പോൾ
പതിച്ചു ശോകാംബുധിയുടെ നടുവേ
കൊതിക്കണം നാരികൾനിന്നവളെ-
ച്ചതിച്ചനൈഷധനെന്നേവേണ്ടൂ
വിധിക്കണമിതി കൃപയില്ലാഞ്ഞു?
വിധിച്ചതിന്നനു നീക്കവുമില്ല
കൊതിച്ചിരുന്നിട്ടു അനവധിവിട
ജ്ജ്വലിച്ചുകാണുന്നതാനിനച്ചു

നൃപപ്രസൂതാവചനമിതുകേ-
ട്ടെത്തുട ചൊന്നസുദേവനപ്പോൾ
മഹീശവേണമൊരുപായമിനി-
ന്നതുങ്ങളിനില്ലുന്നതു ദമയന്തി
ന്നബലേമെന്നേ പറയുന്നതു താം-
നബലാമല്ലയിതു ദമയന്തി
തനിക്കതെങ്ങിനെ ബോധംവന്നു
സ്വപിപ്പുലസ്ഥികൾകൊണ്ടെന്നറിക
ഉദിച്ചുകാണുന്നില്ലാപ്രഭകൾ
ഉദിച്ചുകാണാം കളിച്ചുവന്നാൽ
മറഞ്ഞുകാന്തികളറിഞ്ഞതെങ്ങിനെ
കറുത്തമേഘാന്തരിയെപ്പോലെ
സ്വപിപ്ളുചിഹ്നം തെറ്റിയിലില്ല
സ്വപിപ്ളുചിഹ്നം തെറ്റിയിലുണ്ട്
സുദേവതന്നുടെ മതമിതത്രേ
സുദേവിയെന്നുടെ ബോധമിതല്ലോ
മറഞ്ഞ ചിഹ്നമറിഞ്ഞതെങ്ങിനെ
കറുത്തവസനേ ദീപംപോലെ
ചേറുപിരണ്ടതുനെറ്റിയിലങ്ങിനെ
വേറെയറിയുന്നിതു മമ ചിഹ്നം
മാതാവു ജലമതുകൊണ്ടെ-
ത്തേരോമലിയുടെനെറ്റിതുടച്ചു
ചേതോമോഹനമാകിയ ചിഹ്നം
കാർമുകിൽനീങ്ങിയ ശശിയെപ്പോലെ
കണ്ടുതെളിഞ്ഞഥമാതാവപ്പോൾ
പൂണ്ടുടനീസന്തോഷത്താൽ
കണ്ണീരെന്ന്യേ ശിരസിക്കരം
കന്യസുതാമയുമത്താം
തഴുകംകൊണ്ടാശ്ലേഷിച്ചുണർന്ന
ഭൈമസഹോദരിതന്നോടരുളിയൊ
എന്തെന്മകളേ ദമയന്തീ! നീ
എന്തിനു കൈതവമെന്നോടു ചൊല്ലി
പൂന്തേന്മൊഴിയേ! നിന്നുടെ കാന്തൻ
തന്നുടെ മാതൃസഹോദരിയാം ഞാൻ
എന്തിനുനീവേഷം പൂണ്ടതുമായ്
സന്തതമിങ്ങിനെവസിച്ചതുമമ
മാതുലവചസ്സുകൾകേട്ടഥ ഭൈമി
സന്തോഷത്തൊടുവീണുവണങ്ങി

ഞങ്ങളെ കോപിപ്പിച്ചീടരുതൊട്ടും
ചെറ്റപിഴകൾ പൊറുത്തീടേണം
നിർമ്മലശീലേ! മമ ജനനീ ഞാൻ
കല്പനമായൊരു മോഷം കപറഞ്ഞു
ഞാനൊരുത്തങ്ങളിനോരോന്നിപ്പുന-
രെന്നോടൊന്നു പറഞ്ഞീലാവൂ
ബാലേ വരികസുനന്ദേ! മതിമുഖി
ബാലേ വകയൻ കൈതവവചനം
ചാലേ ഞാനരചെയ്യുന്നതിനെ
ചേതസി കരുതീടരുതു സുശീലേ!
നിങ്ങളൊരുമിച്ചിവിടെ വസിച്ചു
മംഗനമാർമണിയേ സുഖമത്രേ
രങ്ങിങ്ങളിനിക്കണ്ടൊളുമാത
കണ്ഡിനനഗരെ വാണീടുന്ന
ഭൂപവരൻമതനയിതവരെ
കണ്ടിട്ടെന്നുമറിക മനോരമേ
എന്നാലൊട്ടും താമസിയാതെ
ഞങ്ങളെയെന്നെയയച്ചീടേണം
സുന്ദരിയാം ദമയന്തിതന്നുടെ
മന്ദസ്മിതരചിതവിനവാക്കുകൾ
മന്ദമതെന്ന്യേ കേട്ടളവന്നി
തന്നുടെ തനയനവിടെ വരുത്തി
മന്നവമണിയാം നളനുടെ വാർത്തക-
ളൊന്നൊഴിയാതെ പറഞ്ഞു മകനോടു
വീരസേനജൻതന്നുടെ ഭാമിനി
വീരമഹീപതിവരജ്യേഷ്ഠനയമിവ-
ളാരുമതറിയാതെന്നരികിൽ
പേരുമാറിമമന്തിവസിച്ചു
ചക്രവർത്തി തന്മഹിഷിയതായവ-
വിപച്ചിഹ്നവും കാൺകയലാതെ
ശക്രതുല്യനാം മമതനയൻപോലി
കത്തുവാണിരുന്നതുമറിയാതെ
എത്രസങ്കടം ചേതസി മകനേ
ചക്രപാണിയല്ലാതൊരു ഗതിനാസ്തി
എത്രയും വിരവൊടു മമ ഭഗിനിയെ
ഞാനൊരുപല്ലക്കിലെഴുന്നള്ളി
ത്തൽകുണ്ഡിനപുരത്തിന്നയച്ചുട-
മന്ത്രമന്ത്രിപക്ഷം കര നീ

പണ്ടുള്ളവരെയുമരികളും
തക്കാവലിനുടയരെല്ലാം
വിപ്രവരിഷ്ഠനാകുന്ന സുദേവനു
ക്ഷിപ്രമൊരുസമ്മാനവുമേകുക
ഉത്തമമായുടെ ഭൂഷകൾ കേട്ടു
ഉത്തമതരമാകയസുദേവനു
ചിത്രവസ്ത്രവും നൽകിക്കണ
മിട്ടരുളുകതോടിമുതലേ
വട്ടമേറിയകുണ്ഡലം കാതിൽ
ഇട്ടമോതിരം പൊന്നുവളയും
പട്ടുനൂലുകൾ ഞാൺപതിച്ചുള്ള
ഹസ്തികടകവും നൽകി കരത്തിൽ
മുത്തുമാല ചിലപൊന്നണിമാല-
ളെത്രവിസ്മയം കനകവുമനവധി
കൈക്കൊണ്ടീവിരവൊടു സുദേവൻ
പൊക്കമേറുന്ന കുതിരപ്പുറമേറി
സാദരം തിരുപ്പല്ലക്കിലുടനമ-
ഭഗിനിയെയുമതകേറിയയച്ചു
ഞാനവധിയാനകളെങ്ങനെ കിഴകും
ഞാനിക്കൊട്ടുത്തിരൂപമേന്തിയ
ഭസ്മികൾപലപലമാനസഞ്ചം
ശ്രീയുകമ്പടിയായിനടന്നു
കാട്ടുകൾപലപല തോട്ടുകൾപൂഴിയും
മേട്ടുകൾനാട്ടുകളെന്നിവയൊക്കെ
പാരാതങ്ങുകടന്നു നടന്നു
വീടായുള്ളൊരുകണ്ഡിനപുരിയിൽ
തരുണീമണിയാം നളനുടെ ഭാമിനി
വീരസേന ചന്ദ്രമുഖിയിരുകനെ
ജനനിയെയുംകണ്ടാശ്ലേഷിച്ചു
തനയന്മാരെയെടുത്തു പുണർന്നു
പങ്കജാനനതാം തനയമുഖാംബുജം
സാമ്രാജ്യമാതാകണ്ടുകൊണ്ടേറി
ചന്ദ്രബിംബസമമുഖനളസുന്ദര-
കണ്ടുപൂണ്ടുപാരിതപോവ്വമധികം
സുദേവനർപൊട്ടമീനമൊരേന്ദ്രൻ
മുമ്പേകൊട്ടുത്തിലുള്ള കനകവുമനവധി
സമ്മോകൊട്ടകൊണ്ടുമഹനൻമുണ്ട-
നനാമയംഗൈതുല്യമാരേചൊള്ളു

ദിനംദിനം ഭോജനാദികൾ പലതും
സുഖേന കൊണ്ടുനൽകീടേണം
നിലക്കുവെക്കുക പതിനെട്ടായ
അരങ്ങിലില്ലവൃഥ പണിയിച്ചു
കൊടുത്തുനല്ലൊരുവിളക്കുകളും
തടിച്ചപാത്രങ്ങളുമസംഖ്യം
ഉത്തമകനകവസ്ത്രമുഖ്യൻ
നിതൃപ്തിയാവിനമൊക്കെകൊടുത്തു
നരവരനന്നൊരുസമനായ് ഭൂസുരൻ
നരപതിതന്നുടെ അരികെ വാണു
സരസിജമുഖികളവരിയുമപ്പോൾ
സുരനൊടുതുല്യനതാകിയനളനെ-
ത്തരസാ കാണാഞ്ഞകമലരുകി
പെരുകിന മോദം പൂണ്ടകമത്തെ
ജനനിയൊടൊക്കുപറഞ്ഞിട്ടുമവൾ
മനസിജസമനാം നളനരപാലന്റെ
വിരവിനൊടിവിടെവരത്തില്ലെങ്കിൽ
മരണമെനിക്കുവരത്തുമനംഗൻ
പരിചൊടുതാതനൊടിപ്പുപറയേണം
അതുകേട്ടമ്മയുമുടനെ പതിയൊടു
മതിമോദത്തൊടുമുരചെയ്തപ്പോൾ
ഭൂതവരനവനത്തിനരപതി
ചാരസികളുകാൺനളനെത്തിരവാൻ
ചിലവിനുവേണം പണവും നൽകി
പ്പലരെയുമുടനെയാത്രയുമാക്കി
ദീനതയുമനികടേചെന്നവർ
സാമോദം വീരവാണിനസമയെ
തവ വാചകമതുഞാൻപറയാമെ
തവ വാചകമതുകേട്ടരുളേണം
കാട്ടിനകത്തുകിടത്തിയുറക്കി
കാട്ടിയംഗത്തികളാക്കിസഹിച്ചു
വസ്ത്രപാതിമുറിച്ചുംകൊണ്ടു
ക്ഷിപ്രമുപേക്ഷിച്ചാശുഗമിച്ചു
തൽപ്പൊതുനന്നാരിയതെന്നാലു
നിശ്ചനായാൽവേണ്ടതെന്നോ
പണിയാതെചെയ്യുമന്നും
പ്രാണൻപോയാലും ചിലതുണ്ടു
തുണിനന്നയോകരമന്നുമെല്ലാം
അറിയാതെയിരിക്കയുമില്ല

മതിനിശ്ചലതായുള്ളവളാനി-
ച്ചുതി ചൊല്ലുമെന്നതുപറയേണം
ഇങ്ങനെനീയെന്നരുപറഞ്ഞാ-
ലങ്ങതിനൊരുത്തരമായൊരുവൻ
ചൊല്ലീടുന്നതുകേട്ടുടനെ
വല്ലവനെങ്കിലുമവനുടെ ചരിതം
നല്ലതനേരംതുച്ചപുഗ്ഗണങ്ങളു-
മൊക്കെവിചാരിച്ചുദ്ധരിച്ചു
വെക്കം വരുവിൻ ഭൂസുരവരരേ
എന്നുടെമൊഴികൾമറന്നീടാതെ
നന്നായുരുവിട്ടുഠപഠിപ്പിൻ
പ്രരവമില്ലാത്തവരുകളിപ്പോൾ
ഗ്രന്ഥം തോളയിലിട്ടുകൊൾവിൻ
മെസാമരിയുടെവചനംകേട്ടഥ
ഗമനം ചെയ്തുഭൂസുരവരരും
ഒട്ടുമദികളായുള്ളവർ പലപല
നാട്ടിൽനടന്നതിരഞ്ഞുനടന്നവർ
പാട്ടുകൾ പോലെമൊഴി പറഞ്ഞൊരു
പാട്ടുകൾപാടിക്കൊണ്ടുനടന്ന
കേട്ടില്ലുത്തരമൊരുദിക്കിന്നും
വാട്ടമകന്നവർവന്നുപറഞ്ഞു
കേട്ടാലുമമയന്തീതാനിനെ
വാക്കുകൾപാടിക്കൊണ്ടുനടന്ന
കേട്ടില്ലുത്തരമൊരുദിക്കിന്നും
കേട്ടുചിരിച്ചിട്ടന്നിതുചിലരെ
പട്ടരൊരുത്തനതായൊരുവിപ്രൻ
അങ്ങോളമാക്കിയൊട്ടുടനറിയിച്ചു
കല്പ്പാരുതമായുള്ളൊരുവാക്കുകൾ
മംഗലശീലേകേട്ടാലുംനീ
ഉത്തമകോസലമവരൊരയോദ്ധ്യാ-
പത്തനമതിൽഞാൻചെന്നൊരുദിവസം
അരാണിപതിയിലൂടെപട്ടൻപൊ-
ലിത്തമവനൊടുണർത്തിച്ചുരചെ
ഉത്തരമൊന്നുപറഞ്ഞതുമില്ലാ
സത്വരമിങ്ങുഗമിപ്പതിനായി
പലതിതനിലിറങ്ങുന്നേരം
പുറകെവന്നൊരുചൂതൻ എന്നൊടു
പറയുംവാക്കുകൾകേൾക്കസുശീലേ!

നാരീമണികളുടെ ചാരിത്ര്യശുദ്ധികൊണ്ടു
നേരോടെ ഭർത്താവിനെ രക്ഷിച്ചുകൊള്ളാം
വല്ലാതെ കലിദോഷംകൊണ്ടല്ലലുണ്ടായി പാരം
നല്ലവെളിവുമപ്പോളില്ലെന്നേ പറയാവൂ
നഗ്നനാകയാൽ നിന്റെ വസ്ത്രം മുറിച്ചുടുത്തു
നഗ്നനായ് പോകുമപ്പോൾ വിഘ്നംവരുത്തീല്ലെ-ങ്കിൽ
നിന്നെ രക്ഷിപ്പാനെന്നാൽ പ്രാപ്തിയില്ലാതെ-വന്നു
നിന്നെ നീതന്നെ രക്ഷിച്ചീടുവാൻ പോരുമല്ലോ
ചാരിത്രമായ പട്ടയൊന്നു നിന്നുടെ മെയ്യിൽ
ആരിതു പോന്നിട്ടുള്ളു ചാരിത്ര്യശുദ്ധിയോടെ
നിന്നുടെ ധർമ്മനിഷ്ഠതന്നെ ഞാൻ ജീവിച്ചു
നന്നായതോർക്ക നീയെന്നോടു കോപിക്കല്ലേ
ഉന്നയമേവമെന്നോതന്നെ ബോധിച്ചുകലി-
മണ്ടിച്ചുകൊണ്ടുപോന്നതനംഗീ കോപിക്കല്ലേ
ഇങ്ങിനെയൊരു പുമാൻ വന്നു പറഞ്ഞതെന്നോട്
മംഗലശീലേ മെയ്മേലംഗം കണ്ടാലെല്ലാരും
ബാഹുകനെന്നു പേരാമവനെ കട്ടബാലേ
ബാഹുകനും നേരായിപ്പറകയാൽ നാമമിദം
ഏറെക്കറുത്തുമുണ്ടൻ തനുവില്ലിവനൊട്ടും
പാരംമുറപ്പോൾ കണ്ണും മുറ്റെന്നുറപോല

നരപതിതന്നുടെ പാചകനെന്നു
നരപതികൾ ചൊല്ലു കേട്ടിട്ടു ഞാനും
വേഷം കണ്ടാൽ ചേരുകയില്ല
ഭേഷായ് ചൊന്നു ചേതം താനും
തോഷമിയന്നു പറഞ്ഞതു വിപ്രൻ
ദക്ഷിണയൊന്നു കൊടുത്തിതു ഭൈമി
താതസമീപേ ചെന്നഥ ഭീമ
സുത ചൊന്നു മണ്ടറിയിച്ചു
ചേർന്നൊരു മോഹനനാകിയ കണവൻ
സാകേതാധിപ്പുരമതു വൃത്ത
കപടംകിമപി നവർണ്ണകമെന്നാ-
ലിവിടെവരുത്താനൊരു കഴിവുണ്ടാം
രണ്ടാമതുമിനിയൊരു സ്വയംവര-
മെന്നൊരു കുറിയെഴുതീടണമിപ്പോൾ
കണ്ടിവനും ഋതുപർണ്ണനുമപ്പോൾ
കണ്ടീടാനുളവാമവനൊടുകൂടെ
കണ്ടതിനെന്യേ കുറികണ്ടീടും
രണ്ടാംദിവസം വേളിയതെന്നും
ഇങ്ങവനെന്നു പറഞ്ഞീടണം
ഉണ്ടാമതിനൊരു കൗശലമിപ്പോൾ
ഉത്തമനാകിയ നൃപനന്തന്നുടെ
പുത്രി പറഞ്ഞതു കേട്ടുടനായാം
താതനുമകനൊരു കുറിയുടനെഴുതി
പൃഥ്വീസുരനാം പർണ്ണാദന്നുടെ
ഹസ്തേ നൽകീ പതിവരണം
ചിത്തംനന്ദ്യാതാനുടനെ ചൊല്ലു
ഉത്തരകോസലമാമൊരയോദ്ധ്യയി-
ലെത്തണമിക്കുറിയും കൊണ്ടിനിനീ
വരുവാൻ കഴിവുണ്ടാം ദമയന്തിയെ
രണ്ടാമതുമിനിയൊരു വേളി
കണ്ടാലും കുറിയെന്നൃതുപർണ്ണൻ
തന്നോടു നീയേ പറഞ്ഞീടണം
വഴിയിൽ താമസമല്ലവനു
അഴകൊടു നാളെത്തന്നെ വിവാഹം
എന്നു പറഞ്ഞുകൊടുത്തീടണം
ഇങ്ങിനെ ഭീമനരേന്ദ്രൻ ചൊന്നാൻ
അങ്ങിനെതന്നെ ചരണമാറൊരു-
മണ്ടിനടന്നിതയോദ്ധ്യാപുരിയിൽ
മന്നവനാകിയ ഋതുപർണ്ണൻ കയ്യിൽ
നന്നായ് കുറിയും നൽകിച്ചൊന്നാൻ
നളിനാക്ഷിയതാം ദമയന്തിക്ക
നാളെത്തന്നെ രണ്ടാംവേളി
കളിപറകല്ലിതു കുറിയിൽ കാണാം
മാഴ്കീണ്ടാതാമസമരുതല്ലാ-
യ്ക്കുണ്ണനുമതമോ കോപിക്കരുതെ
അവനീപതിയും കുറിയതെടുത്തഥ
ജീവലനോടു വായിപ്പാൻ നൽകീ
ജീവലനും കുറികയ്യിലെടുത്തു
കേവലമുടനേ വായിക്കുന്നു
മംഗലനാമൃതുപർണ്ണമഹീപതി
തുംഗബലൻ അറിയേണമവസ്ഥ
നമ്മുടെ മകളാകും ദമയന്തിയെ
മുന്നംവേളികഴിച്ചു നളൻ പുന
ണ്ണാപഹമവളെയുപേക്ഷിച്ചുപോ-

ച്ചുന്നേപോയിട്ടു നാടുംവിട്ട
തന്നെപേക്ഷിച്ചു നളനാരേയെന്ന
നാട്ടിലുമില്ലാത വീട്ടിലുമില്ലാത
കാട്ടിലുമെങ്ങും കാണാഞ്ഞിട്ട
രണ്ടാംവേളികഴിക്കണമെന്ന
വണ്ടാർകുഴലിപറഞ്ഞിട്ടുണ്ട
പണ്ടുസ്വയംവരഘോഷത്തിന്നു
തണ്ടാർശരനൊടു സമനായിട്ട
കണ്ടുനിഷധമഹീപതിതന്നെ
രണ്ടാമതുനളനെന്നാവളുടെ പക്ഷം
കണ്ടതുമെന്യേ വൃശ്ചികമാസം
രണ്ടാംതീയതി ഉഷസികഴിപ്പൂ-
നണ്ടർ പുരാതശാസനമാകും
മന്നവർ മകുടമണിഞ്ഞീടുക
വൃശ്ചികമാസം രണ്ടാംതീയതി
അച്ചമിതോർത്തിന്നിയൊരുക്കുമ്പോൾ
നാലാംനിശീഥിനികഴിയും മുൻപേ
കർക്കടലഗ്നം നല്ലമുഹൂർത്തം
ഇപ്പടിയെല്ലാമെഴുതീടിനിട്ട
കുണ്ഡിനഭൂപതിമിതെഴുത്ത
കുറിവാചകമതുകേട്ടു ഋതുപർണ്ണൻ
മറവാതെബാഹുകനെവരുത്തി
കുറിവാചകമവനോടുചൊല്ലി
പറകെടാനിതിനിന്നെന്തുകഴിവു?
പറഞ്ഞാലെന്തേ ദിവസം കുണ്ഡിനമതി-
ലെത്തീടുവതിന്നാകസമയമന്നി
ഇത്തരമേതിലെന്തൊരു കഷ്ടം മുപ്പതു
നാഴികകൊണ്ടു സത്വരമാമോ
നൽത്തേന്മൊഴിയാൾ ദമസോദരിയുടെ
പുത്തൻ കളർമൊഴിയൊളതലോടി
പത്തരമാറ്റുപൊന്നീടുവതി-
ന്നൊത്തുകൊതിച്ചു വസിക്കുന്നിവനെൻ
അത്തലൊന്നിനിയും പുനരെന്നോ
ച്ചിത്തമിളക്കീടുന്നെന്നാലുമി-
പ്പൃഥ്വിതന്നിൽ കിമപികഥിച്ചുമ
ത്തത്തെപുത്തരം കേട്ടില്ലെന്നി?
പാരിതന്നിൽ ഉത്തമമാം
പാർത്ഥിവരാൽ കറിമാനസമെല്ലാം-

യെത്തുവതിന്നു പ്രയാസവുമായി-
ത്തത്തമിനത്തിൽ കല്യാണവുമഥ
കത്തീടും മനതാരിപിടിച്ചു
ചത്തീടുംവെറുതെ ബാഹുകനാൻ
മുന്നേയവളുടെ കല്യാണത്തിനു
സന്നാഹത്തൊടു പോയിട്ടന്നും
അന്നവൾ നളനെത്തന്നെവരിച്ചു
എന്നതിനെന്തു പരിഭവമില്ലേതും
പെണ്ണിനു ചേതം പുരുഷനിതല്ലോ
നിർണ്ണയമതിനു വിസമ്മതമില്ല
എണ്ണമതില്ല നളന്റെ ഗുണങ്ങളെ
എണ്ണുവതിന്നഹിരാജനുമെളുതോ
എന്തവനിങ്ങനെ സംഗതിവന്നു
ചിന്തിച്ചാലതികഷ്ടംതന്നെ
പൂന്തേന്മൊഴിയെക്കാട്ടിലുറക്കി-
ത്തന്നാർ ശരസമനെവിടെപ്പോയി?
മന്നവനതുവിചാരിച്ചല്ലാതെ
സന്തതിമുഖിയിതു ചെയ്കില്ല
തന്നതെളിപ്പാൻ വിദ്യയുണ്ടെന്നു
ചതുരതയിതു ചൊല്ലീലെന്നി
മനംപരീക്ഷിച്ചീടണമിപ്പോൾ
നിന്നുടെ പഴുതുകൾ കണ്ടാമല്ലോ
മന്നവനിങ്ങനെ ചൊല്ലുന്നേരം
മനസ്സിലൊരുബാഹുകനോർച്ചെ

നാൽക്കലാധിപ കേൾക്കമെന്നാലതെ
ഉച്ചമല്ലിക്കാട്ടും നാളെ
അർക്കോദയത്തിനു മുൻപേ കുണ്ഡിനനഗരി-
ലാക്കണ്ടൊരു ഞാൻ നിക്കമില്ലേതും (നാൾ)
ജീവലവാർഷ്ണേയന്മാരൊരുമിച്ചു
തേരിൽകയറുകവൈകാതെ (നാൾ)
മതണ്ടക്കൂടാതെകുണ്ഡിനമേവുന്ന
പെണ്ണിനെക്കാട്ടുന്നതുണ്ടുമനോഹര! (നാൾ)
സേനകളെയും മന്നിനിയെക്കൂട്ടാൻ
വൈകാതെസമരത്തിനെക്കൊള്ളുന്നമേ
(നാൾ)

ബാഹുകവാക്കുകളിങ്ങനെകേട്ട
ബാഹുജലോകാധിപനം നളനൊടു

മോഹംകൊണ്ടു പുറപ്പെട്ടെന്നൊരു
സാഹസമാക്കരുതേ ബാഹുക നീ
ജീവലവാർഷ്ണേയന്മാരോടും
തേരതിലാശു കരേറിപ്പുക്കെ
ളുടനേ ബാഹുകനും വാജികളെ
ത്വരിതമടിച്ചു നടന്നു തുടങ്ങി
തെറ്റെന്നങ്ങു പറന്നു തിരിച്ചു
കാറ്റിൻ വേഗം പോലെ കുതിരകൾ
കാടും മേടും നാടും പാടം
തോടും പുഴകളുമെന്നിവയൊക്കെ
പാദമെങ്ങുതൊടാതെ ഗമിച്ചു
പാദപമതിശയമെന്നേ വേണ്ടു.
മുന്നിൽകണ്ടീടുന്ന മരങ്ങൾ
പിന്നിൽക്കാണാമൊരു നൊടിയളവിൽ
ദൂരെക്കാണും ഗിരികളുമെല്ലാം
ചാരെക്കാണാമതനിമിഷത്താൽ
നേരെയൊടിമരങ്ങളതങ്ങിനെ
പാരാതുടനേ തേരന്നീടുന്ന
തേരിലിരിപ്പാൻ പണിയല്ലെന്ന
ധീരതരവം നരപാലകനും
കൊടിമരമാശു പിടിച്ചു മുറുകി-
ത്തളിയന്മാരവർമേവീടുന്ന
കടയും മുണ്ടും പൊയ്പ്പൂപട്ടന-
മുടനേ ബാഹുകനോടുപറഞ്ഞു
നില്ലുകതേർമമവസ്ത്രം പോയി
ഛത്രവുമങ്ങിനെതന്നെ വീച്ചു
നില്ലുകജീവല ചെന്നെടുക്ക
നില്ലുക വിഷമം വസ്ത്രം പോയതു
മിക്കിന്നൊരു യോജനവഴിപോന്നു
ഇങ്ങിനെവഴിയിൽ തമസമയാൽ
അംഗനമാർമണിതന്നുടെ കുചയുഗ-
മംഗമചേർത്തു പുണർന്നമരിപ്പാൻ
സംഗതിവരികയുമില്ല നരേന്ദ്ര!
ചൊന്നതിനസന്തോഷത്തോടുനരപതി
ചെന്നുപുണർന്നു ബാഹുകനേയും
ജീവലവാർഷ്ണേയന്മാർതമ്മിൽ
ഇവയിധമാശുപറഞ്ഞുതുടങ്ങി
ആരിവനിങ്ങിനെ തേരതെളിപ്പാൻ

മാതലിതാനോ മതിയതില്ലീ
മാതൃതനോമാതലിയോനളനോ
യിതനിവൻ മന്മഥാകൃതിപൂണ്ടു
തേരതെളിച്ചുകളിച്ചുനടക്കും
പൂതനിവനൊരു ദിവ്യനിതേതും
ഋതുപർണ്ണനരിക്കുന്നേരം ബാഹുക
ചരിതംകണ്ടു പറഞ്ഞാനപ്പോൾ
കേൾഃശാസ്ത്രമെന്നുവിദ്യയിലിക്ക-
ണ്ടാക്കെപ്പോളതിവിപുലമതേ
സംഖ്യാശാസ്ത്രമതെന്നുടെമതമും
അക്ഷഗോചരമതിൻഫലമിപ്പോൾ
രീക്ഷയൊടുമുപാധിക്കപ്പുരതന്നു
തൽക്ഷണംമനസിലുപധിവിഭജം
പക്ഷമല്ലപറയുന്നു ബാഹുക
ഇക്കതിതികലയുവാശമല്ലാക്കം
അക്ഷപ്പാടുമെന്നിക്കലുമുടു
വിശേഷസമരംമനവിദ്യയും
നിങ്കലുള്ളമനവിദ്യതരേണം
എങ്കലുള്ളന്നിനക്കമതങ്ങിപ്പെ
ശകതിൽപുനരിതവരമപ്പോൾ
മന്ത്രമങ്ങവർപകർന്നുപഠിച്ചു
തന്നിതന്റെഫലവും ബലവും
ഋതുപർണ്ണനങ്ങുമനകൊണ്ടുപറഞ്ഞു
നന്നനന്നകവവിദ്യയിതെന്നു
എണ്ണിവന്നുപറയുന്നിതുതൻ
അക്ഷഹൃദയമതുവർമായപ്പോൾ
തൽക്ഷണംകലിയൊഴിഞ്ഞകവാണി
തന്നിവൃക്ഷമതിലേറിവസിച്ചു
പോന്നു ബാഹുകനമർകൊടുതേരിൽ
സാകേതാധിപനോടും കുണ്ഡിന
ഗേഹേചെന്നുവസിച്ചനന്തരമൊരാൾ
തേരുകൾനാദംകേട്ടഥഭൈമി
പാരംസന്തോഷത്തോടുമിങ്ങിനെ
തേരുവാഹിപ്പാനാരീയുലകിൽ
വീരസേനസുതനല്ലാതില്ലാ
കുണ്ഡിനനരപതിതാനും നളനുടെ
സ്യന്ദനഘോഷംകേട്ടുതെളിഞ്ഞു
കോസലപാലകനും തന്നുടെ

ബാല്യകനൊട്ടുപറഞ്ഞതിനാലിപ്പോൾ
രണ്ടാംവേളികഴിഞ്ഞോരുവേ
കണ്ടില്ലാരെയുമിപ്പുരിതന്നിൽ
രണ്ടാംവേളികഴിഞ്ഞില്ലിപ്പോൾ
പണ്ടേപ്പോലെക്കാണുകയില്ല
വേളിക്കാഘോഷംകണ്ടന്നില്ല
വേളിക്കാരുമിതിന്നില്ലല്ലോ
ആരെയുമിവിടെക്കാണുന്നില്ല
പലരെയുമെന്തിനുകാണുന്നിപ്പോൾ
കൽമ്മഷമൊരികഴിഞ്ഞില്ലല്ലീ
കൽമ്മഷമൊരികഴിഞ്ഞില്ലിപ്പോൾ
കറിവന്നാളുകളറിഞ്ഞെന്നോ
കറിവന്നാളുകളറിയല്ലും
ചാരന്മാരവർചാരന്മാരോ
ചാരന്മാർചാരന്മാരല്ലാ
പിറകോട്ടോട്ടംഗമിക്കവേണ്ട
പിറകോട്ടോട്ടംഗമിച്ചീടേണം
അകമ്പടിക്കാരനാളില്ലല്ലോ
അകമ്പടിക്കാരനാളുണ്ടാക്കാം
പിള്ളരൊന്നുംവന്നില്ലല്ലോ
പിള്ളരെയിവിടുണ്ടാക്കീടാമേ
വെററിലപുകയിലതിന്മാൻപോലും
ചക്രംനാലുടെകരമതിലില്ലും
വെററിലപുകയിലതിന്മാൻവേണ്ടും
ചക്രമൊന്നിവിടുണ്ടാക്കീടാം
നാടകശാലക്കാർവന്നില്ലും
നാടകശാലക്കാരിവിടെത്ര്
ഭീമന്ത്രമത്തെയിഹലഭിയാമോ
ഭീമന്ത്രമത്തെയിഹലഭിക്കാം
അവരെക്കാണ്മാൻസംഗതിവരുമോ
അവരെക്കാണ്മാൻസംഗതിവരുമേ
ചെന്നുപറഞ്ഞുവരുത്താക്കാമോ
ചെന്നുപറഞ്ഞുവരുത്താക്കീടാം
ചുമ്മാതതിനുംസംഗതിവരുമോ
ചുമ്മാതതിനുംസംഗതിവരുമേ
ആയിരംനാളതിനൊരുനാൾസംഗതി
ആയിരംനാളതിനൊരുനേരംസംഗതി
ഇന്നേത്രിവസിന്നുക്ഷമിക്കാമോ

ഇന്നേത്രിവസിന്നുക്ഷമിക്കാം
ഇങ്ങിനെസാകേതാധിപബാല്യകൾ
തങ്ങളിലുള്ളൊരുത്സവവിശേഷം
ശ്രീമന്നായിപനാപ്പോളൊരി-
ത്സുകേതമായിപമതിയടനെ
കരുണാനമണിയണിഞ്ഞുചിതമാകിന
മക്കുംതന്നിലിതുത്തിവണങ്ങി
സഖിമാരുണ്ടനാമെന്നിമിപ്പോൾ
ചഞ്ചലതരീസംഗിമുഖമെല്ലാ
കമലാകാമുകവംശതിലകംസാകേതനാഥ
കമലംവെല്ലുംപാദകമലയുഗളംചിത്ത-
കമലകളിക്കതന്നിൽവിലസുന്നമലംചരിത്രം
കമലാദേവിതൻകരകമലയുഗളമതിലല
കമലംധരിച്ചുനിത്യംവിലസുന്നതവളനേഹ
കമലനേർമുഖിയിലാകമലപുഷ്പകവതി
കലശമുലയാകുന്നിലമലകചായിണി
കലിയുഗകൃതമായകലുഷംവന്നണയാതെ
ഒഴിക്കംകാന്തികളെചലിക്കംസുഖമോ
കണ്ണ
ഗമിക്കംസ്വൈരമായകനിരിക്കംജലോനനത്ത
ലഭിക്കംതലച്ചരണമ്പുകഴിക്കംഭിക്കകളുമെങ്ങ
ഞായിക്കംവാനിവിടെസ്സുമിച്ചുണ്ടെന്നെത്രകാലം
കെന്തിച്ചുജന്മസാഫല്യംലഭിച്ചുമന്ത്രങ്ങളെറെ
ജപിച്ചുവിപ്ലുപൂജയുംകഴിച്ചുദേവനെയനായ്
സ്തുതിച്ചുവോനിതന്നെഭജിച്ചുഭവാനെയിന്ന
ലഭിച്ചുമോദത്തോടിവിടെവസിക്കാംതന്നാലം-
റൊന്നി-
ച്ചിരിക്കാംഞങ്ങളുംകണ്ടുരസിക്കാമോ
ജനംകൂട്ടി
ഉരിക്കാംപാട്ടുകളേറംഭ്രമിക്കമൊപ്പാല
ചെവിലെ
ധരിക്കല്ലോണബാലംധരിക്കല്ലോണംനിക്കി-
യിരിക്കാതെതാരോടം.

ഇങ്ങിനെമന്ത്രപട്ടന്മാരെ
മംഗിയിലെമോദവാക്കപറഞ്ഞു
ഞങ്ങന്മാർഞാനിമൊലിയുമപ്പോൾ
തിങ്ങിനമോദാൽപാചകവരരെ
തങ്ങടെമുമ്പിൽവരുത്തിച്ചോന്നാൾ
നിങ്ങളിനിന്നാതകാര്യംവേണം

സാരകതയോടുപാന്താരത്തിന്
വൈകാതങ്ങളറിയും ഭക്ഷ്യങ്ങളും
പാരായണങ്ങളും കൊടുത്തീടേണം
ഭക്ഷ്യപാചകർ വന്നിട്ടൊരു
പോറ്റിഗൗരഷി പറഞ്ഞപ്പോലെ
തടിതികൊടുത്തവരെറിയും ഭക്ഷ്യം
ഋതുനാരകം ചെയ്തൊരധന്യപ്പോൾ
ചേതസികളുകാൻ പുഷ്ഠിതൂക്കള
ശാന്തയതാകിയ ബന്ധുസഹോദരി
അത്തണറാലയെ പൂർവ്വം
ചന്തമൊടേറ്റവും വന്നു പറഞ്ഞു
എന്തൊരു കൗതുകമെന്തു ഭൈമിയമ്മേ!
പാത്രകപ്പത്താൽ ക്രൂരരാറി
നേരമെടുത്തു ജപിച്ചു നാഴിക
പാത്രജലമതുവന്നു നിറഞ്ഞു
ചിത്രമിതമൊരു ഗുണശാലേശതോൽ
കത്തിയിതഗ്നിയുമടപ്പോഴേ
എത്രവിചിത്രമതു ബലാമതുമ
മിത്രനതാകിയ ദേവൻതാനോ
അഗ്നികൊള്ളുമപ്പു തന്നെവല്ലോ
കറികളിലില്ലൊന്നു വരേണം
അത്തർകൂട്ടങ്ങളുടനെ ചന്ന-
മധുരക്കറികൊണ്ടന്നു കൊടുത്തു
അതുമെടിച്ചു ജപിച്ചു നേരം
മതിയിൽ കൊടുത്തു മുളവായ് വന്നു
വിറകതേറിയും ജലവുമതെന്ന്യ
കറിയുമതേ ഭാവം ചെയ്തുചമച്ചി-
ട്ടുള്ളതിനുഞാലസ്യം പോവതു താൻ
നളനല്ലാതൊരു പുരുഷനുമില്ലാ
കേശിനിതന്നെ വിളിച്ചുവരുത്തി-
ട്ടുണ്ണിനിക്കളെയിവിടെക്കൊണ്ടു-
പ്പോകവരെക്കാണിച്ചീടുക
ചൊകേസഖീയൈ കീഴതെന്താലും
ഉണ്ണിനിക്കളെയും കൊണ്ടുവാലും
കയ്യതയെന്ന്യേ ചെന്നീടുമ്പോൾ
കന്യകമാരായവരെയെടുത്ത-
ങ്ങോർമ്മവിറച്ചുകരഞ്ഞു പറഞ്ഞു
കണ്ടിന്നെയും മുകർന്നുകൊടുത്തിട്ട്

കൊണ്ടാടികള്ളിതെപോഴിച്ചു
അശ്രുജലം കൊണ്ടഭിഷേകം ചെ-
യ്യാത്തെന്നാലും തിരവിനാകൻ
വിശ്രുതനാകിയ നിഷധനരേന്ദ്രൻ
പുത്രനെയും മറ്റുകൊടുത്തു
ശക്തനിമണിമക്കളെയും കൊ-
ണ്ടക്കാരേണി സമീപെ ചെന്നു
ദുഃഖമകിപേക്ഷിച്ചിട്ടപ്പോൾ
ഭൈമമൊഴിഞ്ഞുമതുത്തികം
സംശയമില്ലേ കേശിനി നമ്മുടെ
ഭർത്താവൊരുകഥ ബോധിപ്പിച്ചു
നിക്ഷണനാകിയ ജനകസമീയോഗാൽ
പേഷിയമോത്തമിവ ദൈവതത്താം
ഇങ്ങനെകേട്ട ഭൈമപ്പോൾതന്നെ
ഭൈമിമാതാവെ സമതവതത്തി
അമ്പമൊഴിഞ്ഞു നിശ്ചയം ചൊല്ലുക
നിമ്പമൊടെവളെ പുരിയിലതായി
പിറവുമങ്ങുകൊടുത്തനമ്മോരാൽ
ഗ്രഹമതായ് ചിലവാക്കു പറഞ്ഞു.

നമ്മുടെ ഭൈമി മതിയിൽ നിന്നെന്തുടെ
ഗിരങ്ങളുമൊന്നും പറഞ്ഞോരേഷം
പറഞ്ഞതാരെന്നറിവതിനായി
കണ്ടിന്നു നിങ്ങളെയിവിടെ വരുത്തി
പറഞ്ഞതേഷം പറഞ്ഞുതാനെ-
ന്നറിഞ്ഞുകൊള്ളുന്നതെങ്ങനെ ന്യ
പറഞ്ഞതേഷം പറഞ്ഞതങ്ങിനെ
ഋതുപർണ്ണവാത്മികമതിൽ വന്നാരയോ
വൈരസേനി ഞാനാണെന്ന വാർത്തകൾ
സാരസോക്ഷൻ കേട്ടിട്ടുമുന്നം
വൈരസേനിയല്ലാതെ ഭൂപൻ
സാരമെൻ വചനമറികയുമില്ലാ
ഞാനൊന്നെങ്ങനെയവനെ വാർത്തകൾ
മന്നനോടോവം പറഞ്ഞിരുന്നോൻ
സ്വമന്ദ്യോന്നം പൂർവീർക്കെ-
പറഞ്ഞു നൈഷധനെവിടെ ശമിച്ചു
മനൽ സോദരിതന്നെട വന്നു
ഇതിന്നിരുന്നിട്ടിങ്ങനെ പാലൻ
വിളിച്ചുപെണ്ണിനെ വന്നു വിളിച്ചു

വിരൂപനായിവന്നവേശിച്ചു
സ്വരൂപമായിതന്നൊരുവഴിയിനി
സ്വരൂപമാവാൻ ഷകന്തരലമുണ്ട്
കാർക്കോടകനാടെവസ്ത്രമെടുത്തു
പാർക്കാതങ്ങുടുത്തുടനുടനളനും
മാർത്താണ്ഡസമാനമെന്നതുപോലെ
പാർത്താലെത്രമനോജ്ഞശരീരം
മുന്നേതിലുമതിശോഭകലർന്ന
മന്നവർമണിയാം നൈഷധനപ്പോൾ
പെൺമണിയോടൊരുമിച്ചുരമിച്ചു
നിർമ്മലമതിയാം നൈഷധവീരൻ
ഉണ്ടായൊരുതനുജന്മാരശേഷം
ഗാഢാലിംഗനമതിനാൽ നീങ്ങി
വണ്ടാർകുഴലിയൊടൊരുമിച്ചങ്ങിനെ
തണ്ടാർശരനാടകമാടുമ്പോൾ
കണ്ടില്ലെന്നാരോമലും നിദ്രയു-
മിണ്ടലകന്നളി നാണമിളിച്ചു

മാലിനിതൊരമരപ്പൂളിനിലിങ്ങനെ ചന്ത
സുന്ദരനായ നളൻവന്നതറിയിക്കുന്ന
മാലിനിപെൺകൊടിയായമിതാനെന്നറിഞ്ഞപ്പോൾ
മാനവമാണിയുള്ളവൻ മനംപൂരിപ്പെട്ടപ്പോൾ
കൂപ്പിത്തൊഴുതങ്ങി സർവ്വലോകരുമന്നേരം
അപ്പിട്ടുറുസുതൻ കൊപ്പിട്ടു നൈഷധനും
പൊന്നിൻകിരീടം നന്നായ് മിന്നുന്ന കുണ്ഡ-
ലങ്ങളും
പൊന്മണിമാലകളും മുത്തുമാലകൾകളും
കങ്കണങ്ങൾ വളകളും മോതിരം പലതും
പൊൻകസവുകളിട്ടുമുണ്ടുകൾ ചാർത്തിനല്ല
പൊന്നരഞ്ഞാണമതിന്മീതെയുറുമാലികൊണ്ടു
പട്ടക്കച്ചയിളിപ്പിച്ചു വിപ്രന്മാരോടുംകൂടെ
പെട്ടെന്നെഴുന്നള്ളത്തൊട്ടേറ്റം ജയഘോഷം
ജീവലവാർഷ്ണേയന്മാർ വന്നു കൈക്കൂപ്പിനിന്നു
ഭീമരാജാവു പൊന്നിൻസിംഹാസനവും നൽകി
സന്തോഷമുള്ളൊരു പണ്ടിൻപാണിപിടിച്ചിരുത്തി
ആമോദം വന്നതിന്റെ കാരണങ്ങൾ ചൊല്ലി
സമ്മാനംകൊടുത്തുള്ളൊൻ സാകേതാധിപനെയും
പൊക്കേ പറഞ്ഞയച്ചു കല്യാണഹീനനപ്പോൾ

വീരസേനാസുതനാം മന്നവനിനിയു-
മാരവർണ്ണകാലാർപ്പെട്ടോരോടും
പരിവാരങ്ങൾക്കും പൊണ്ണിനിനിഷധ-
പുരേ ഗമിച്ചു സുരരാജതുല്യൻ
പുഷ്കരാമരികച്ചുതിനായിതം
വച്ചുണംപണയമിന്നിയെന്നതെ
കയ്യാലായയനാമത്തിരിയുണ്ടു
മെഴ്ക്കയമുതതവാൻ മടിയില്ലാ
ഇതരമായൊന്നലവചനംകേട്ടു
ബലാലമാരമെറ്റ പുഷ്കരനപ്പോൾ
നാക്കവുമെടുമെഴുത്തുകളത്തിൽ
ചിത്തശോകമതിനില്ലനയോധിപ
വച്ചുനൈവിരിയുമഴകൊണ്ടുപകടം
ചിത്തമോഹമതിനുമുതമൂക്ക
വച്ചുപണയമതിനെക്കാതരചതം
കച്ചവാങ്ങിപോയിന്നുമതിമതി
പുന്നുഷിയാമനീയുമതുകൂതി
വെയ്യു രത്നവരവസ്തു നേരം
തമ്മിൽ ഞങ്ങളൊപ്പരത്തരവേചനം
മുന്നപെട്ടു നിയന്ത്രമരശേഷം
പുഷ്കരൻ സ്വപരി നൽകി നളന്നാ-
ഷ്ടസ്വന്തമൊന്നമാത്രം ശേഷിച്ചു
പുനരപിപലനാരകിയന്നളനം
ബന്ധുഗണത്തുകളതാ ചിലെടുത്തു
പുഷ്കരന്റെഗളമതുമുറിപ്പാൻ
കഴിപ്പുരങ്ങുരകാരം പിടിപെട്ടു
നക്കണ്ണംമമനസോദരിനളനാകെ
ഗസ്വപാപംചൊന്നുപിടിച്ചു
ദുഷ്ടബുദ്ധിയിവനെങ്കിലുമിപ്പോൾ
നഷ്ടമാക്കരുതു വിഷ്ണപനാഥാ!

നാരീമണിയെന്നാരോപിയെന്നു പോ-
ലിവനെയിന്നുകൊൽവാൻപണിയില്ലാ
ഭൈമീമന്ദിരഗരിമ ദേവംകേട്ടു
ഭൂമിനാഥനുടെ കോപമടങ്ങി
വിട്ടുപുഷ്കരനെ വിരവൊടുനളനും
ദുഷ്ടബുദ്ധിയൊടുകിമപികഥിച്ചു
മടികപുഷ്കരനീയാചരണമില്ലേശമെപാടം

തരുവൻ ഞാൻ നിന്റെ ധനം പരിഭവമില്ല വരിക
മരുവുക മുന്നേപ്പോലെ പരിചൊടു സഹോദരാ
ചിരകാലം വാണുകൊൾക തരുവൻ ഞാൻ വേണ്ടതെല്ലാം
ഉരതരസുഖമൊടു വാഴ്ക സുശീലാ.

പുഷ്കരനോടിങ്ങനെയുരചെയ്തു
ഭക്ത്യാ ഹിതമുന്നേപ്പോലെ
സൽക്കാരം ചെയ്തവനെയിരുത്തി
ഭൂമിയിൽകനിവോടഥ നളനും
ചിത്താനന്ദം പൂണ്ടു വസിച്ചു
ഉത്തമയാകിയ ഭൈമീസഹിതൻ.

നളചരിതം രണ്ടാംസ്വയംവരം ഓട്ടൻതുള്ളൽ സമാപ്തം.

ഹിഡിംബവധം

ഓട്ടൻതുള്ളൽ.

കരകാണാതൊരു കടലിനു സമമാം
നരകവിനാശനപാണ്ഡവചരിതം
പറവതിനെത്രസമർത്ഥതയില്ലിങ്ങി-
പ്പറവതിനായിട്ടാവേശിക്കുന്നേൻ.
ഹസ്തിരഥാദിസമുല്ലസിതപുരം
ഹസ്തിനപുരമതിലതിമതിസുഖമൊടു
നിസ്തുലധൃതിധൃതരാഷ്ട്രമഹീപതി
നിസ്തുലഭൂപതി വാഴുംകാലം
ദുര്യോധനനും ദുശ്ശാസനനും
ദുർമ്മർഷണനും ദുഷ്പ്രധർഷണനും
ദുശ്ശലയാവും ദുഷ്കർണ്ണനും
ദുശ്ശീലനനും ദുർന്നീലനനും
ധൃഷ്ടതയധൃതരാഷ്ട്രസുതന്മാ-
രെട്ടുമനാളുമനന്തരമെന്നും
അന്ധനതാകിയ ജനകൻതന്നുടെ-
യന്തികസീമനി ചെന്നു വണങ്ങി
പന്തിനിരക്കെയിരുന്നു പുനരെ-
ച്ചിന്തിതമങ്ങു പറഞ്ഞുതുടങ്ങി;
അച്ഛാ ഞങ്ങളിലുള്ളൊരു കനിവതു
തുച്ഛമതാവാനെന്തവകാശം?
കുന്തീസുതരെപ്പുണരാവാ-
നെന്തൊരഭിസന്ധാനമും കേൾക്കേണം

വല്ലൻവാഴകണ്ണനെ വളർന്നൊരു
പൊണ്ണത്തടിയനതാകിയ ഭീമൻ
ഉണ്ണികളാകിയ ഞങ്ങളെ വളരെ
ഖേദിപ്പിക്കുന്നിതു മമ താതാ!
കണ്ണറിയാത്ത പിതാവിനിതൊന്നും
കണ്ടറിവാനും വശമല്ലല്ലോ
പൊണ്ണൻ ഭീമനു പണ്ണുപാരല്ലോ-
വണ്ണമതെന്നാലതുമതിയല്ലാ
ഉണ്ണികളാകിയ നമ്മെക്കണ്ടാൽ
കണ്ണുരുട്ടിനൊരു ഭാവംകാട്ടും
അതുകാണുമ്പോൾ ഞങ്ങൾ ഭയപ്പെ-
ട്ടുൾവഴി മണ്ടിയൊളിക്കയുമുള്ളൂ
ചെമ്പിൽ ച്ചോറു കടത്തിടുമ്പോൾ
മുമ്പിൽക്കൊണ്ടിലവച്ചും ഭീമൻ
വമ്പുള്ളവനച്ചെമ്പിന്നിങ്ങവി
ഉമ്പിയർചോർ മതിയല്ലെന്നാകിൽ
ചെമ്പുപിടിച്ചങ്ങിലയിൽമറിപ്പാൻ
ചങ്ങാതിക്കൊരു സംശയമില്ലാ
ചക്കപ്പുഴുക്കാർക്കൊണ്ടുപനാ-
ലൊക്കെമുറിച്ചു ചെലുത്തും ഭീമൻ
ഇക്കണ്ടുണ്ണികൾ ഞങ്ങൾക്കൊരുതു
ചെക്കമൊരിത്തിരി കിട്ടുകയില്ലാ

പക്ഷത്തുള്ളോരു കാളൻകറിയും
ഭക്ഷിച്ചുകണ്ടീടുമെന്നാലവരെല്ലാ-
തിക്തങ്ങളൾക്കൊരു സുഖമൊന്ന-
മിക്കാലങ്ങളിലില്ലിഹ നൂനം:
എന്തിനു വളരെക്കീർത്തിക്കുന്നു
കുന്തീസുതരും ഞങ്ങളുമിവിടെ
സന്തോഷിച്ചിനി മരുവീടുകയെന്നായി
ചിന്തിച്ചാലെളുതല്ലിനിമേലിൽ
ഭവനത്തിലൊരുപ്രിയമങ്ങളിലുള്ളോ-
നച്ചുനമെയ്യും വരമില്ലം
വെള്ളനമുക്കെന്തിനു കൊണ്ടിപ്പോ-
ളിവിടെനിവാസമുപേക്ഷിക്കുന്നൻ
അടിയനുമനുജന്മാരും കണ്ണനു-
മടിയാരിൽച്ചിലനായന്മാരും
മടിയാതിന്നിനി മറ്റൊരുദിക്കിനു
വിടകൊൾകെന്നു മനസ്സിലുറച്ചു.
കത്തിവെളുത്തൊരു കറിയരിവെച്ചു
കുന്തീതനയന്മാർക്കുവിളമ്പും
കണ്ണൻപഴവും കറിപലതുംപുന
വെണ്ണയുമൻപൊടു പാലുംതൈരും
പൊണ്ണർകളീനമ്മനുജന്മാർക്കും
കണ്ണടച്ചുഭുജിക്കും ഭൈമനം
ഉൾപ്പൂത്തിനു കല്ലുംനെല്ലു-
മിരിക്കും കറിയിൽ വെച്ചുവിളമ്പും
ചട്ടിവണ്ണമടുക്കളവട്ടം
പട്ടന്മാർക്കു മറുകയില്ലാ
അടിയൻകീഴ്മൻ വടികൊണ്ടടിയനെ
അടിക്കുന്നതിൽ മുന്നേതന്നെ
അടിയുംകൊണ്ടൊരു ഭിക്ഷകൾ തെണ്ടി
നാടിതിൽ ഗമിപ്പാൻ കരുതുകിലുചിതം
കാട്ടിൽപ്പോയി വളർന്നതുകൂട്ടും
കാട്ടീടുന്നതു ധിക്കാരം മമ
കണ്ടുംകേട്ടും വളരെമുഷിഞ്ഞും
കൊണ്ടുവസിപ്പാനരുതിനിമേലിൽ
പാർത്ഥന്മാരോടൊരുമിച്ചിവിടെ
പാർത്തീടുകയിനിയെളുതല്ലെതും
തീർത്തുരചെയ്താരിങ്ങനെയെല്ലാം
തീർച്ചപൂണ്ടു നടകൊണ്ടു

മറുതലവന്നിഹ തലയിൽകേറി
പൊറുതികെട്ടന്നായു കണ്ടിങ്ങനെ
വെറുതെ പാട്ടുപെടുന്നതിനേക്കാൾ
മറുനാട്ടിന്നു ഗമിക്കുക നല്ലൂ
അറുപതുമിന്നൊരുനാലുമൊരുവക
ചെറുകണ്ടങ്ങളൊരേഷണികസ്ഥിതികൾ
അറിയാത്തവരൊട്ടവൈരികളൊരുവക
മറിമായങ്ങൾ തുടങ്ങിക്കണ്ടാൽ
തുടരുന്നിത്തനടിയങ്ങൾക്കൊരു
സാധനമില്ലെങ്കിമാനമില്ലാ
കോയിക്കൽപ്പുറമുള്ളവരവരുടെ
സ്ഥായിക്കാരല്ലാതില്ലാരും
ആർക്കുംവേണ്ടാതിങ്ങിനെയിവിടെ-
പ്പാർക്കുന്നതിനു ഞങ്ങളിലെന്തി!
ഓർക്കുന്നേരമൊരിക്കൽ നമുക്കും
ചാക്കണമെന്നതു നിശ്ചയമല്ലൊ;
ഒട്ടും കൃപയില്ലാത്ത ജനങ്ങടെ
കൊട്ടുംകൊണ്ടുകിടക്കക്കായിൽ
കെട്ടിച്ചുമടുമെടുത്തുനടന്നാൽ
കിട്ടുമുതൽകൊണ്ടഷ്ടികഴിക്കാം
പട്ടണമൊക്കെ നിരപ്പേ നടന്നാൽ
കോട്ടണമെങ്കിലുമഷ്ടികഴിക്കാം
പട്ടന്മാരും ചുമടുചുമക്കാ-
തൊട്ടും ദൂഷണമില്ലനമുക്ക
പതിവെട്ടാൽ പുനരെന്തൊരുതുള്ളൂ
ഗതികെട്ടാൽ പുലി പുല്ലുംതിന്നും
കറ്റിനകത്തും സാധുജനത്തും
ഉററക്കാരെന്നാകിലുമൊരു പക്ഷ-
യേറെന്നാകിൽ മടങ്ങുമവർക്കി-
ല്ലൊന്നും വിരുതുവിശേഷിച്ചില്ലാ
എങ്കിൽ നമുക്കൊരു ചക്രംപോലും
എന്തൊരുമെത്തര തരികയുമില്ലാ
താമ്പൂലങ്ങളുമിനിയും ചില
വയർപ്പും തചിയുമൊടൊപ്പുള്ളൊരു
ചപ്പും ചിപ്പും പാണ്ഡുസുതന്മാ-
ർക്കൊപ്പിക്കുന്ന ജനങ്ങളശേഷം
പ്രാണസമൻ മമ കണ്ണൻതന്റെ
പാണിതലത്തിലിരുന്ന തെവിള്ളും

ഖണ്ഡവുമിന്നുവൃഥാ ഫലമല്ലാ
കണ്ണാരവരിലടങ്ങുകിലെന്നാൽ
കേഴുകരം ചലളും സംപ്രതിവന്നിട-
ക്കും ഉദമിഹപദളുടനമ്പോൾ
കൂടണിച്ചൊരു പക്ഷികൾപോലെ
കാടുകളേറും പുരവാസികളും

പോരുപറഞ്ഞവരിലുള്ള പെരുന്നവരുമല്ലാ
പോരുള്ള കൂട്ടമെന്നു തിരും പുലരും കേട്ടാൽ
നേരുപറഞ്ഞാലൂ നേരംപോക്കെന്നിരിക്ക-
ട്ടേതും നമുക്കൊരുപകാരം ചെയ്യുകയില്ലാ
ഗുരുതരനായവരിൽ കൂറുമൊരുത്തർക്കില്ലാ
ചോറും കറിയുംകൂടി നേരേ ലഭിക്കുന്നില്ലാ
ചേറുപിരണ്ട നാറിക്കീറിയുണ്ണിയുംചുററി-
ച്ചേറുമാനാജ്ഞചെന്നുകേറുമ്പോൾ വല്ലന്മാരും
ചിരം കനത്ത കട്ടച്ചോറും പുളിച്ചുപുളി-
ഞ്ഞോറും വിളമ്പുമവർക്കും ഊർമ്മുലത്തോടെ
ന്നതും കാണാതെ നല്ല നെയ്യും പുളിശ്ശേരിയും
വാരിക്കോരിയൂട്ടുന്നോരൊരോതരമ്മളവ
കൂട്ടിപ്പുളിപ്പുകാരൻകൂട്ടരുമൊരുമിനന്നാ-
യൂട്ടിക്കഴിച്ചുകൊണ്ടുമിപ്പോൾപൊലിച്ചിനം
കട്ടിപ്പട്ടന്മാർ ചോറുകട്ടുകൊണ്ടുചെന്ന
കെട്ടിയ പെണ്ണുങ്ങൾക്കെരുട്ടിക്കൊടുക്കുമവ-
രൊട്ടിട്ടകാണാമൊരോരോ ഗോഷ്ഠികൾകണ്ടാൽ
ഞങ്ങൾ—
ക്കൊട്ടും സഹിക്കയില്ലാ കഷ്ടമീക്കോയിക്കലെ
ചട്ടവും വട്ടങ്ങളുമൊട്ടും ചിതമല്ലെന്ന
തിട്ടമാക്കുമെന്നല്ലാം പെട്ടെന്നറച്ചുഞങ്ങൾ
കുന്തീസുതന്മാരോടു സാധിതമല്ലെന്ന
ചിന്തിച്ചു മാറാപ്പെല്ലാം ബന്ധിച്ചുപുറപ്പെട്ടു
നിന്തിരുവടിയുടെയന്തികേവന്നുകൂപ്പി
ഞങ്ങളിമുമ്പേ യാത്രകല്പിച്ചയച്ചീടേണം
ഇത്തരമുള്ളൊരു ദുര്യോധനനടെ-
യന്തർമ്മുഴങ്ങുന്ന വാക്കുകൾകേട്ട
വൃദ്ധനാകിയ ധൃതരാഷ്ട്രൻപുന-
രത്തലമിത്തരമരുളിച്ചെയ്തു: —

ഉണ്ണീ വരിക സുയോധന നിങ്ങളി-
വണ്ണം വാശിപിടിച്ചുപറഞ്ഞി-
ങ്ങുണ്ണില്ലന്നൊരു നമ്മെക്കൊണ്ടിഹ
ഖണ്ഡിപ്പിക്കാനൊന്നിനുപാഴിൽ
നിങ്ങളെയർത്ഥപാർത്ഥന്മാരും
തങ്ങളിലൊട്ടും രസമില്ലെങ്കിൽ
പാർത്തലമതിലിനി മറെറാരു ദിക്കിൽ
പാർത്ഥന്മാരെക്കൊണ്ടു വനത്തിൽ
പാർപ്പിച്ചീടുകവേണമിതെന്നാൽ
തൽപക്ഷംചൊന്നതുമൊന്നും
നമ്മുടെയിളയമ്മയ്ക്കുപിറന്നോരു
നന്ദനനല്ലോ പാണ്ഡുതനൂജൻ
അവരും നമ്മുടെ മക്കളിതല്ലോ
അവരെ നമുക്കു വെടിഞ്ഞീടാമോ?
ധർമ്മശാലികളെ നൃപനായുള്ളൊരു
ധർമ്മജനാം നാലനുജന്മാരും
വേനലവർക്കുവസിപ്പാനൊരിടം
നലമൊടുതിട്ടു കൊടുക്കണമുണ്ണീ!
വളരെദ്ദൂരത്തന്നൊരുകരം
വഴിയകലത്തിഹ നല്ലൊരുദിക്കിൽ
വളരെത്തെങ്ങു കവുങ്ങും പ്ലാവും
കൊരിയും വാഴകളെന്നിവ പലതും
ഉളവാക്കിക്കൊണ്ടൊരു പുരമിങ്ങനെ-
യുള്ളവ ഹസ്തിനപുരിയൊടുതുല്യം
തെളിവോടു തീർത്തു കൊടുക്കാമെങ്കിൽ
പൊളിയല്ലവരെയിറക്കിയയയ്ക്കാം

അന്ധൻ നൃപതിയെൻറയതുപ്പൊഴുതുകേട്ടു
സന്തുഷ്ടൻ ദുര്യോധനൻസപദിസന്തോഷംപൂണ്ടു
അമ്മാവനോടുചെന്നീവസ്ഥകൾ ബോധിപ്പി
ച്ചമ്മാവൻശകുനിയുമതുകൊള്ളാമെന്നുറച്ചു (ച്ചു
ഉണ്ണിതനമകനെ ഉരഗപതാക
കണ്ണില്ലാത്തച്ഛനോടു കപടം ഗ്രഹിപ്പിക്കല്ലേ
പാണ്ഡുതനയന്മാരെ പരിചോടു വഞ്ചിക്കേണം
പാണ്ഡിത്യമുണ്ടെനിക്കു പരന്മാരെ ചതിപ്പാനും
വാരണാവതമെന്നാവലിയൊരു ദേശമുണ്ടു
പാരം ദൂരമുള്ളതല്ല പാരമടുത്തുമല്ല
പാരാതങ്ങിക്കലില്ലം പണിയിച്ചുകൊടുക്കേണം
സാരമൊന്നുണ്ടതാനും സപദി നീ ബോധിച്ചാലും
കള്ളനും ഞാനും നീയുമെന്യേ മറെറാരുവരും
ബോധിക്കരുതിക്കപടസംസാരമൊന്നുംതന്നെ
അരക്കില്ലപ്പണിക്കാരവരെല്ലാമെങ്ങുപോയി
ആശുസൂത്രക്കാരെപ്പോലെയവരില്ലം തീർത്തിടേണം

ഇത്ഥം പറഞ്ഞൊരോരോ ചിത്രപ്പണിക്കാരോരോ ലേഖക്കാരാം
ചിത്രപ്പണിക്കാരന്മാർ ചിലരതനുവിരചി
പ്പാൻ
പലരാമതിലൂത്താരോരോ ചിത്രപ്പണികളെ വേറെവേറിളി-
ച്ചോരോരോരൂപം ചെയ്തു നാതിപ്പുരൻ ശകുനിയും
പണിക്കാരിതുള്ളൊരു പണിക്കാരിങ്ങുവന്നാലും
നിനക്കശില്പിശാസ്ത്രത്തിൽ കണ്ണ അക്കെട്ടുമുമ്പേ
ല്ലോ
കൾക്കൽക്കിപ്പ്രായമുള്ള കൗരവ്യൻകല്പിക്കുന്ന
തരക്കൊണ്ടില്ലൊന്നു തെളിഞ്ഞ് തീർത്തീ
ടേണം
കൽക്കാരും മറ്റും ചിലമരക്കാരും മേളായിക്കൊ
ണ്ടോ
പലക്കമേലായിച്ചെയ്തുനാകിൽ തരക്കേടുവന്നൂ-
കൂടും
ചുമരിക്കീപ്പുറമായില്ലമിതിരിക്കേണ്ടുംപ്രകാരങ്ങൾ
തരക്കം പണിയിലുമിൽ നിരക്കെ നിരച്ചുവച്ചു
പുറത്തു വെളുപ്പിട്ടു നിരപ്പിൽ ചിത്രമെഴുതി
കരുത്തവെടിമരുന്നാക്കുന്ന മാതിരിത്തതിന്റെ
പുറത്തുഭാഗത്തെതിരിമാപ്പുമാളികയും
തിറത്തിൽ പണിയിലനല്ല നിറത്തിൽ ചായവുമിട്ടു
പൊട്ടുന്ന പതിനെട്ടുകെട്ടും പണിയിക്കാരും
തട്ടുംതിലുകളും ചട്ടറാപ്പുരത്തിന്റെ
ചട്ടങ്ങളെല്ലാം കൂട്ടികെട്ടിച്ചമച്ചുവിടണം
എട്ടമിനത്തിൽ മുമ്പേ പൂർത്തിവരുത്തീടേണം.

ഭോനാദ്വയുള്ള ശകുനിപറഞ്ഞൊരു
കഠിനം കപടത്തൊഴിലുകൾ കേട്ട
നടിയങ്ങൾക്കൊരു കുറവതില്ലാ
ടിടക്കൂടാതെ തുണച്ചുതരേണം
ഉടനെ ശൂദ്രരെക്കിലും പണി-
ത്തടരാമെന്നു പണിക്കാരാരും
അടിമലർതൊഴുതു നടന്നിട്ടിക്കിൽ
ഝടിതി തുടങ്ങി... ഞായവുമുടനേ;
ദൈർഘ്യവിയത്തിനുവിതുപെടുത്തൊരു
കർമ്മക്കാരിലൊരുത്തൻ വേണം
ആരുടെയുള്ളതിൽ അറിഞ്ഞു ശകുനി
നടിയനിതെന്ന് പുരോചനനപ്പോൾ
നാളെക്കൊള്ളാമെന്തിവീര പുരോചന!
മറ്റുള്ളവരൊരു തീപ്പിടിച്ചാലും
എന്നതുകേട്ടു പുരോചനനവിടെ
ച്ചെന്നക്രമിച്ചു തുടങ്ങി പ്രയത്നം
ഉന്നതമാകിന ജതുഭവനം പണി
യുന്നപണിക്കാരെക്കിറ ചെലവിന
നെല്ലും പണവും പുകയിലവെറ്റില
തെല്ലും മടികൂടാതെ കൊടുത്തും
ചെല്ലും ചെലവുകളെഴുതിച്ചാർത്തിയ-
തെല്ലാം ശകുനിയെ വന്നറിയിച്ചും
തല്ലസമർത്ഥന്മാരെക്കിലും പണി
തലമൊത്ത് സാധിച്ചിങ്ങിനെ സവശം
ഇട്ടവിരവൊടു ശില്പികളിൽ പുന-
രിട്ടവിരുതും മൂത്തപണിക്കന്"
പട്ടുമുണ്ടും പണവും വളയും
ഒട്ടും മടികൂടാതെ കൊടുത്തു
ദുര്യോധനനതുനേരം കുതുകവ-
വശ്യനാകിയുദ്ധതനായ്തന്നുടെ
ചേവടിയുഗളം ചെയ്തു വണങ്ങി-
സ്സാദരമേവം ഗിരമുരചെയ്തു.

വാരണാവത വഴിയൊരുകണ്ടിതു
ആരണാവലിസഞ്ചിതമഞ്ചിതം
നാമ്പുപാണ്ഡവന്മാർക്കുവസിപ്പാനാ-
യഞ്ജനാവിഭോ! തീർത്തുമനോഹരം
എത്രവിസ്മയമണിഗ്രഹമണിഗ്രഹം
നാമിരുന്നില്ലനവധിനതതി-
നിരുപാർപ്പതിനാണിതിശിവശിവ
ചിത്രമെത്രയും ചിതമരുളിതല്ലോ.

ഇത്ഥംമകനുടെവാക്കുകൾകേട്ടതി
ഋജുവാൻ കപടമറിഞ്ഞീലല്ലും
വൃദ്ധൻ നരപതി ധർമ്മജനെ
തത്രവരുത്തിയിരുത്തിച്ചൊന്നാൻ
ധർമ്മജ! ഭീമ! ധനഞ്ജയ! നകുല!
മന്മകനേ സഹദേവ! സുശീല!
നന്മൊഴികേൾക്കണമുണ്ണികളെ വരു-
മെന്മക്കൾക്കശുഭം വരുമെന്നാൽ
നമ്മുടെമക്കളിൽ മൂത്തവനല്ലിവ-
ഹമ്മതിപാരമവർക്കുമതില്ലാ
നമ്മെബ്ബഹുമാനവുമില്ലാത്തതു
നമ്മുടെ ഭാഗ്യക്കേടെന്നേ വേണ്ടൂ

നിങ്ങൾക്കുള്ളിൽ വിവേകവുമുണ്ടതി-
മംഗലമീശ്വരഭക്തിയുമുണ്ട്
ജ്ഞാനവുമുണ്ടതുകാരണമിപ്പോൾ
ഞാനൊന്നുള്ളതു ചൊല്ലാതിരിയില്ല
മക്കളെയൊക്കെയൊടുക്കുവതിന്നവ-
രൊക്കെ ദുർബ്ബുദ്ധന്മാർതന്നെ
സന്തതമിങ്ങൊരുമിച്ചു നിങ്ങ-
ളിവിടെവസിച്ചാൽ ഗുണമാകില്ല
അക്കാര്യം ബോധമൊന്നില്ലാഞ്ഞാൽ
മക്കടെ കലശലു മാറുകയില്ലാ
എന്നതുകാരണമിപ്പോഴൊരു
മന്ത്രിമാരു ചമച്ചിതു ഞാനും
അവിടത്തിൽ ചിലർ ചെന്നുവസിക്കേ
ണമെന്നതിനൊരു ഗൃഹമിപ്പോൾ
ഇവരിൽ ചിലരെയയച്ചാലവരവ-
രവരാളുകളെപ്പണിയിച്ചാലും
ധർമ്മജ നീയും സഹജന്മാരും
അമ്മയുമപ്പുരതന്നിൽ ചെന്ന്
നന്മയിലവിടെപ്പാലും കഴിച്ചി
ചെമ്മേ സുഖമായി വാണീടേണം
ചെലവിന്നെല്ലാം പൊന്നും നെല്ലും
ഉലകമതോയം നെയ്യുമിതെല്ലാം
നിലവിളക്കുകളും ചെമ്പുകലങ്ങൾ
വലിയകിടാരം വാർപ്പുവിളക്കുകൾ
ചട്ടകവും പല കുട്ടകവും ചില
പെട്ടികളും പല കട്ടിലുമെല്ലാം
ഇപ്പോൾ ചാലെന്നിവിടെനിന്നും
കെട്ടിയെടുപ്പിച്ചങ്ങു ഗമിക്കാം
അങ്ങു കഴിച്ചു വസിപ്പാനും പുന-
രിഷ്ടികൾ ചെയ്യതിനും സുഖമവിടം
കണ്ടവർ വന്നു പറഞ്ഞതു കേട്ടതു-
കൊണ്ടിഹ ഞാനും ബോധിക്കുന്നു
കണ്ടറിയാതിക്കാഴ്ചവച്ചാലൊരു
കണ്ണുതിക്കമതില്ലെന്മകനേ!
താതന്റെ വാക്കുകൾ കേട്ടുസന്തോഷം കൈക്കൊണ്ടുധി
അന്നേ വണങ്ങിക്കൊണ്ടു താനുമനുജന്മാരും (രൻ
മാതാവും മറ്റും ചില മമതയുള്ളാളുകളും
ഏതാനും നായന്മാരുമൊരുമിച്ചു പുറപ്പെട്ടു

വമ്പൻ പുരോചനനും വഴികാട്ടാനായിട്ടുടെ
മുമ്പിൽനടന്നു വന്നു ചിതമോടു നടിച്ചു
നാലുനാഴികകൊണ്ടങ്ങെത്തുകയില്ലെന്നതിൽ ചെ-
ന്നയോധനകൗതുകങ്ങൾ കൈക്കൊണ്ടു പുക്കജനനാദിയും (ന്ന
സമ്മാനം ചെയ്തുമെല്ലാം സരസന്മാരൊക്കെച്ചേർന്നു
സംഖ്യാതെ ചന്ദനമണിമാളികമുകളേറി
പാണ്ഡുതനയന്മാർതന്നിൽ പരിചോടെ കാണ്മോരോ
പള്ളിമെത്തമേലേറിപ്പരമാനന്ദം ചെയ്തു, (രോ
കള്ളപ്രയോഗമെന്ന കത്തൽ മാനസത്തിൽ
കൊള്ളാമിങ്ങെന്നുചിതം കരുതിത്താനു ചൊല്ലി
ന്നേരം
ഉള്ളിൽ കപടമേറെയുണ്ടു സുയോധനന്റെ ഭൃത്യൻ
കൊള്ളിവച്ചീടുമതുമറിയാതിരിക്കയില്ല
ഉള്ളവണ്ണം ഞങ്ങളോടുരചെയ്യും വിദുരരെ-
ന്നുള്ളതുറപ്പുകൊണ്ടങ്ങുടനെയൊത്തുവാണു.
ജനകനാകിയ വിദുരരപ്പോൾ
ഖനകനെ വിരവിലയച്ചിതുഗ്രം
ഖനകൻ ചെന്നു യുധിഷ്ഠിരനോട്
കനിവോടുകളെ കിമപി കഥിച്ചു
ദുര്യോധനന്റെ കപടമിതെല്ലാം
അയ്യോ! ശിവശിവ! ബോധിച്ചാലും
കഷ്ടമിതൊക്കെയരക്കും പഞ്ഞിയു-
മിട്ടുനിറച്ചൊരു പുരമിതുസത്യം
കള്ളനതായ പുരോചനനിവിടെ
കൊള്ളികൊളുത്താൻ വരുമൊരുദിവസം
നല്ല ബോധകമതിപ്പാർത്തീടേണം
ഇതുമൊരു ദുർഗ്രഹമെന്നോർത്തീടേണം
ഇതുബോധജനകൻ വിദുരർ നിങ്ങടെ
ഹിതമുരചെയ്തതിന്നെന്നെയയച്ചു
പതിനെട്ടും പുനരെട്ടും തുരകൾ
മതിലിന്നകത്തിഹ കാണുന്നില്ലേ
നതിലൊരു തുരങ്കമിവൻ പണിചെയ്തു
ന്നതിലൊരു വിസ്മയമുണ്ടതു കേൾപ്പിൻ
തുരപിടിച്ചു തിരിച്ചാലായതു
താണങ്ങിളകിപ്പോരുന്നിയതും
കാണാമപ്പോളൊരുഗുഹ പെരുവഴി
തൂണിനു കീഴതി വിസ്തൃതമായി
കൊള്ളിക്കാരൻ വരുമളവതിനിടെ
ഉള്ളിലിറങ്ങിപ്പോയ്ക്കൊണ്ടാലും

ഉലകിലിരിക്കയാവതിതെല്ലാം
ഉപദേശംകേൾ ധർമ്മതനുജരേ!
നമ്മുടെ ദുരിതങ്ങളകലുന്നോ-
[illegible]
[illegible]
[illegible]

ഇങ്ങിനെ വ്യാസൻ വന്നുപറഞ്ഞു
തങ്ങൾ തിരിച്ചു പുനരതിവേഗാൽ
ഇംഗിതവേദികൾ പാണ്ഡുസുതന്മാ-
രിങ്ങുമിരുന്നു സുഖിച്ചുവസിച്ചു
അക്കാലത്തൊരു കാട്ടാളസ്ത്രീ
അവിടെയിരിപ്പാൻ ചെന്നുകരേറി
മക്കളവരുമഞ്ചുസുതന്മാ-
രൊക്കെത്തക്കാടകന്നിരുന്നു
ലാക്ഷാഭവനംതന്നിലിരിക്കം
സാക്ഷാൽ പരമേശ്വരനൊടുതുല്യൻ
ധർമ്മതനൂജനനന്തരമായും
തന്മാതാവാം കുന്തീദേവിയും
ധർമ്മം ചെയ്യും അവരെന്നുള്ളൊരു
ഘോഷം കേട്ടൊരു കാട്ടാളസ്ത്രീ
അറിയരുതാത്തൊരു സമയേ വിരവോടു
കുടിവസിച്ചുതളം പുരമുറിയുടെ
അന്തികസീമനി ചെന്നുപുക്ക
അന്തിവേളയിലൊരു ഭിക്ഷയിരന്നാൾ.

ഭിക്ഷാംദേഹി ഗുരോ! നമുക്കിഹ
ഭിക്ഷാം ദേഹി ഗുരോ!
ഭക്ഷിപ്പാനെന്നും വകയില്ലാഞ്ഞിങ്ങിനെ
ഭിക്ഷയുമേറ്റ വിഷണ്ണതയോടെ
ഇക്കാട്ടിതന്നിൽ നടന്നുകഴിക്കുന്നു
കുക്ഷിപൊരിഞ്ഞു ദിനംപ്രതിഞങ്ങൾ (ഭിക്ഷാം)
ഐവർ ശിശുക്കളെഞാൻ
പോറ്റിപ്പിപ്പാനുമിന്നുകഴിക്കുന്നതെന്തു്
ദൈവത്തിനെന്നും കനിവില്ലാത്തൊരെന്റെ
ചൊല്ലേണ്ടതെന്തെന്നറിഞ്ഞീല ദേവി (ഭിക്ഷാം)
തങ്ങളും ബാലന്മാർക്കും ഭുജിക്കാ-
നാഹാരമൊന്നുമില്ലല്ലോ ദേവി!
കാടന്മാരുടെ വേട്ടയൊന്നൊരെൺപത്തു
നാലുംകഴിഞ്ഞുള്ള കാട്ടാളനാരികൾ (ഭിക്ഷാം)

പാഴിൽക്കളഞ്ഞിട്ടു പഴംകഞ്ഞി
ശേഷിച്ചിരിപ്പതുണ്ടോ?
ആഴക്കുഴക്കരികിട്ടിയാൽ ഞങ്ങൾ-
ക്കായിരം പൊൻകിട്ടുംപോലെപ്രസാദം (ഭി)
എച്ചിലിലകളെല്ലാമെടുക്കുന്ന
അച്ചിമാരെന്നപോലെ
പിച്ചയ്ക്കുവന്ന കിഴവിക്കൊരുവറ്റു
വെച്ചുകൊടുത്താലോ നിങ്ങൾക്കുപിന്നെ (ഭി)

ഇങ്ങനെ വന്നുപറഞ്ഞൊരു കാട്ടാ-
ളാംഗനയോടരുൾചെയ്തിതുകുന്തി
നിങ്ങടെ സങ്കടമൊടനേ തീർപ്പാ-
നിന്നൊരു ശാന്തതയിമ്പില്ലറിവിൻ
ബ്രാഹ്മണസദ്യ കഴിഞ്ഞാലുടനെ
ബ്രാഹ്മണശേഷം ചോറുംകറിയും
നിങ്ങൾക്കെമ്പാടു നിറയെത്തരുവൻ
നിങ്ങളെയൊരുവനുമേമെല്ലിക്കാം
ശേഷിയും ബുധനും തെല്ലാണെല്ലായ-
മിനിയും വേണ്ടുന്നതു ഞാൻ ചൊല്ലാം
ഇനിയുമൊന്നും തരുവാൻ നമ്മുടെ
മണിയൻപട്ടരെ [illegible]
ചന്ദമിയന്നൊരു പൂകെട്ടിപ്പാൻ
ചട്ടക്കാരനെ ഏല്പിച്ചീടാം
വനചര്യയോ നീയുന്തൊന്നും
പുനരൊരുപോലെ സംഗതിവന്ന
അഞ്ചുസുതന്മാരുണ്ടെനിക്കും
നെയ്യിൽനിനപ്പാലൽക്കുളമത്രെ
ജാതകമെന്തിനിനിക്കംകഷ്ടം
പാതകമോശംമേലിൽ വരാതാൻ
ഇപ്പുരമിവിടെത്തീർത്തു ചമച്ചു
സ്വല്പദിനമുണ്ടിഹമരുവുന്നു
ഇങ്ങിനെഞങ്ങടെ വാസവുമിപ്പോ-
ളങ്ങിനെമേലാലനവധമെന്നും
ഇങ്ങരിയാവതുമല്ലവയൊന്നും
സംഗതിപോലെ വന്നുഭവിക്കും.

ഏവംപറഞ്ഞു കുന്തീ ദേവികുമാരന്മാരും
ഭാവംതെളിഞ്ഞുതത്ര മേവുന്ന കാലത്തിങ്കൽ
ഓരോരോ ദിനികളിലോരോ പാണ്ഡുസുതന്മാ-
രോരോമുറയ്ക്കാരെ നേരംപുലർന്നിട്ടു

അക്കാലമങ്ങുബാഹ്യ ധിക്കാരി ദുര്യോധനൻ
വെക്കം പുരോചനന്റെ കൈക്കപിടിച്ചിത-
ന്തി
സൽക്കാരപൂർവ്വം ചൊന്നാനരക്കാലയിൽ ഭോഗ
മെല്ലാം
നില്ലാതെ പോകരുതാക്കാര്യം സാധി
പ്പനായ്
അക്കാറ്റിലങ്ങു ചെന്നാനങ്ങാരതെന്നിന്ന കൊള്ളി
വച്ചുമരക്കില്ലമതിക്കാട്ടുടനേതന്നെ
വാടാതരക്കില്ലത്തെപ്പാർത്തൊരാറിപ്പിച്ചിതു
വാരാ പുരോചനനീപ്പാരായാതാസിക്കാതെ
ഒട്ടുമെരിക്കാതില്ലം ചുട്ടുകരിച്ചുവന്നാൽ
കിട്ടുന്നിനക്കനല്ല പട്ടും വളയുമയ്യ
പെട്ടെന്നു സാധിക്കാതെ പൊട്ടാ! നീ വന്നുവെ
കിൽ
പട്ടില്ല കിട്ടുന്നതെന്ന വെട്ടെന്നറിഞ്ഞുകൊൾക.

ഉള്ളിലാർപ്പു പുരോചനനപ്പോൾ
കൊള്ളിയെരിച്ചുപിടിച്ചുകരത്തിൽ
കള്ളനൊളിച്ചുതിരിച്ചവനന്റെ
കാലനവന്റെ പുറകെ കൂടി;
ജതുഭവനത്തിൽ ചെന്നകമേറി-
ക്കതകിന്നരികെ നിന്നുപതുക്കെ
ചെവിപാർത്തപ്പോളവരുടെശബ്ദം
അവികലമവിടെക്കേൾപ്പാനില്ല
ഒരുവരുമിവിടെപ്പാർക്കണ്ടെന്ന
കതകിരക്കാലിറയുള്ളകമേറി
കാറുമവിടെ വിരിച്ചുനിവിച്ചു
കസ്സുതിക്കാരനൊരുക്കമായി
രാത്രിയിലങ്ങു കനത്തുചെരുത്ത
മെത്തമേൽമകനൊരുകുളവനത്തെ
കണ്ണുനിറഞ്ഞുമുറക്കമിളച്ചിട
പാർത്തിരുന്നു പരാക്രമശാലി
ഒട്ടുപുറത്തൊരുക്കുൾകേൾപ്പാൻ
കണ്ടകരാരാൻ വന്നിട്ടുണ്ടോ?
ഇങ്ങനെ ശങ്കിച്ചുടനേ ഭീമൻ
പഞ്ചലവട്ടുകകണ്ടിരിക്കുന്നു;
കതകുതുറന്നുപുറത്തുമിറങ്ങി-
ച്ചുതിയനരങ്ങുമറിക്കൽചെന്ന
നേരക്കടാ! കള്ളൻകൊള്ളിയെരിച്ചു
തെളിച്ചുവെച്ചു കിടക്കുന്നോരിതു?
കൊള്ളുവാനല്ലാത്ത തൊഴിലെന്നോർത്തു
കൊള്ളിപിടിച്ചുപറിച്ചവനെ
വായിൽത്തിരുകിയുറക്കെയങ്ങുണർത്തി-
ക്കാൽകൊണ്ടൊന്നു കുനിക്കിന്നതിനോ
മുഞ്ഞിൽത്തൊട്ടിട്ടുതാഴിച്ചുടനേ
പഞ്ചിക്കനക്കൊമ്പാഞ്ഞായിരുന്നു
പാശംകെട്ടിവലിച്ചു ധരിത്തെ
ശരണംനൽകിനടന്നുകൃതാന്തൻ
ഭീമനകമ്പയുള്ളിൽജനിച്ചൊരു
ഭീമതരാകിനകോപമടക്കി
ധർമ്മജനെയുമനുജന്മാരെയു-
മമ്മയുമൊക്കെക്കുലുക്കിയുണർത്തി
കൊള്ളിക്കാരൻവന്നവിശേഷം
ഉള്ളിലവർക്കറിയിപ്പിച്ചവൻ
തല്ലിവിടെനമുക്കിനിവാസം
തരസാ പോകനുമുള്ളിലുറച്ചു
ജനകൻപണ്ടു പറഞ്ഞറിയിച്ചൊരു
കനകസ്തംഭമിളക്കിയെടുത്തു
തരസാ കണ്ടൊരു ഗുഹയിലിറങ്ങി-
സ്സഹജന്മാരെയുമഗ്രജനേയും
കൈക്കപിടിച്ചുപതുക്കെ ജനനിയെ
ഗുഹയതനിലിറക്കിയയച്ചു
കൊള്ളിയെടുത്തതു ജതുഭവനത്തെ
കോലാഹലമൊടു ചുട്ടുകരിച്ചു
തള്ളക്കാട്ടാളത്തിയുമവളുടെ
തനയന്മാരെക്കൂടെ ദഹിച്ചു
കൊള്ളുമവളുടെകർമ്മമതിങ്ങിനെ
യുള്ളുഎന്നു നിനച്ചു ഭീമൻ
ഗദയുമെടുത്തുഗുഹയിലിറങ്ങി
ഗമനംചെയ്തവരൊത്തുചിറക്കെ
ഗംഗാതീരത്താളമുള്ളൊരു
തുംഗസുരംഗമതിൽക്കൂടെ
ഗംഗകടന്നുനടന്നുപതുക്കെ
തുംഗമഹാഗഹനവിപിനം പുക്കാർ.

ചിററനാൾദുര്യോധനൻ മററുള്ള ജനങ്ങളും
കൊററുകഴിച്ചു പാണ്ഡവരറിയിരിപ്പോളെക്കൊണ്ടു
മററുള്ളവർമരിച്ചുറപ്പിച്ചതെന്നു കൊണ്ടു
വൃത്താന്തം ഗൂഢമായൊന്നു വിചാരം ചെയ്തു

കൊള്ളിക്കാരനിക്കാര്യം കൊള്ളിക്കാരിങ്ങനാ—
ന്നാൽ
കൊല്ലേണമവനെയെന്നെല്ലാരും നിശ്ചയിച്ചു
കള്ളൻ വരാഞ്ഞതെന്തു? കള്ളു കുടിച്ചുറങ്ങാനോ
കുന്നുമലകളിൽ വീണങ്ങു കുപ്പുകയല്ലി?
കുന്നിൽ വലിയ പാറകളിങ്ങൊരു പാറമേൽ കൂടെ
മാനുഷർ പലരുമിന്നാൽ വന്നു കരിഞ്ഞു പത്തു
വെള്ളിനാണി കൊടുക്കുന്നു കണ്ടു ഒപ്പരാം
കാണാമവിടെ ചൂണ്ടാൻ കാണിത്തരം വാവരെ
മുതൽ പോലത്തെ വിടക്കൊത്തിനുറവരെയും
കത്തിച്ചെന്നാൽ കിട്ടില്ലതിന്നരികിൽ ചെന്നു
ചാത്തുകാരുടൻ കരിഞ്ഞു കിടക്കമത്രെ
കാട്ടാളപ്പിള്ളരേയും കാട്ടാളത്തരുണരേയും
കണ്ടു സ്വയമന്നം കൂട്ടാനും മറ്റുള്ളോരും
രണ്ടുപക്ഷത്തിലാകിലുമില്ലൊരു പാണ്ഡവന്മാർ
നമ്പ്യാരൊക്കെയുമൊരുമിച്ചു കരഞ്ഞു പത്തു
മൂവൻ ചൂതാടി പാണ്ഡവന്മാരൊത്തുമാർ
കന്നിക്കാമക്കാരനൊത്തു ദിക്കിൻ ഭക്തരായി
പെട്ടിയിൽ വീണുണങ്ങുമെന്നിവരെത്തിക്കൂ—
ടുപ്പാരം?
ചിന്തിച്ചീടുവതാരിനിയെന്നറിഞ്ഞില്ലിവരും
ചന്തത്തിലൂടെ ചെണ്ട സന്തോഷവും മറച്ചു
മതിപൂണ്ടിരിക്കെ ചെന്നു മാതിക്കാനാമെ ചെല്ലു
ഇല്ലം തൊഴിച്ചു പോരുമെങ്കിലും പാണ്ഡവന്മാർ
എല്ലാമതിൽ കിടന്നു വല്ലാതെ കൊറിച്ചു പോ—
യെന്നുള്ള വർത്തമാനം ചെന്നു പിതാവിനോടു
കേൾപ്പിച്ചുകൊണ്ടവൻ രാവിച്ചു കള്ളൻ കാട്ടി—
ക്കൊടുപ്പുലയും കൊണ്ടുവന്നാ കതകങ്ങളെല്ലാം
തുണ്ടത്തു നടിച്ചു വരുന്നോണം പോലെല്ലാ നാളും.

കൗന്തേയന്മാരെന്നവരും
കാന്താരത്തിലകപ്പെട്ടധികം
ശാന്തതപൂണ്ടു കിടന്നരുവിനെതിരെ—
പ്പുണ്യതന്നിലെത്തി ഭീമൻ
തേറും പാതിയായെന്നു സമയേ
പാതിരാത്രിയുമന്നിടകൂടി
മാരുതി ഭീമൻ മാതാവിനെയും
പാഞ്ചാലീമാതലസ്ഥനികൊണ്ടു—
മ്പുറമേക്കു കിടത്തിയുറക്കി
തമ്പുരാനേയും പൂർവ്വജനേയും
കരതലങ്ങൾകൊണ്ടു പിടിച്ചവരെ—
ക്കരയിലേക്കൊത്തുവസിച്ചു സമീപേ
മറ്റവർക്കു ചമ്പുരപദമത്ര
മനസ്സിൽ നിനച്ചുകരത്തനൊരുവൻ
കണ്ണു ചുവന്നു കലങ്ങിക്കരത്തിൽ
ദണ്ഡുമെടുത്തു കൃതാന്തനെപ്പോലെ
തെണ്ടുറങ്ങുമൊരുത്തൻ ഭീമൻ
വണ്ണംവണ്ണൻ വഴികണക്കെ
വന്നു പിറന്നുള്ളൊരു കാലം
ഞാനൊഴിയുന്നതറിഞ്ഞീടായി
ഇന്നിവർ കിട്ടിയ ഭാഗ്യങ്ങൾ കേളാർത്താ—
ലെന്നമടങ്ങുമുള്ളൊരു വൈരം
എന്നെയുള്ളിൽ വളർന്നിടുന്നു
ഇന്നിവരെ പാകണമായതു തീർപ്പാൻ
ചെന്നുനിനവരെപ്പൊട്ടിത്തകരെ
കനൊഴിയാതെ കൊട്ടിക്കൊല്ലുവാൻ
നല്ലൊരവസരമടങ്ങുമതും
ഇല്ലൊരവസരമൊക്കെ ഞാനിപ്പോൾ
എന്നു വിചാരിച്ചുഗ്രനുമപ്പോ
ച്ചെന്നു പതുക്കെയുറക്കമുണർത്തി
നിന്നു പറഞ്ഞു മാരുതി ഭീമൻ
ഇന്നു മരാമനൊരുകനിവരുള്ളേണം
നന്ദനരാകരൊടേയനിദ്രനായി
ഗദയുമെടുത്തു കുത്തൊരു കോപാൽ
വിരവിനൊടസ്ഥിനപൂരിയിൽ ചെന്നു
പരിചൊടുതീവരത്തുവരവുന്നാ
സമയമതിപ്പോളതിന്നുമെത്രേ
നയമവരുന്നിടങ്ങളെത്തും
കള്ളക്കരിയന്മാരവരുടെ
പള്ളയ്ക്കിട്ടിക്കുത്തണമവരെ
തള്ളിയിട്ടൊഴിക്കണമവരുടെ
തലക്കുടലെയെന്നു ചവിട്ടണം
എന്നുള്ളകുട്ടരരെ ചെല്ലുയുധിഷ്ഠിര—
നെന്തെടയന്ത്രാ! സാഹസമരുതേ
മുറപേരെന്നുള്ളൊരു ചൂതാട്ടത്തിന്
മറവുള്ളവരെക്കുറവുമെത്താൽ

ചൊറവഫലമില്ലിപ്പോളിത്തൊഴിൽ
പറവകയില്ലപരാക്രമശാലിൻ!
തെറ്റെന്നിയെ ഒരുസമയംവേർതിരി
ന്നൊരുകയും പുനരില്ലകുമാര!
ശക്രാനുജനാം ചക്രായുധനുടെ
തൃക്കാലിണതുണയെന്നുനമുക്ക
അക്കാലടിയിണവെക്കാതെനളിന-
മുഖീ കാമ്പിലുറപ്പിച്ചെന്നാൽ
ഇക്കാലങ്ങളിലിണ്ടൽപിണഞ്ഞൊരു
ദുഷ്കാലംബത നീങ്ങുമിദാനീം.

ഇത്തരമഗ്രജവചനം കേട്ടതി-
നുത്തരമൊന്നും പറവാനില്ലാ-
ഞ്ഞുത്തരവേദമടക്കിവസിച്ചുട-
നുത്തമവീരനാകിയഭീമൻ.

അത്രകാട്ടിലൊരുകോട്ടിലിരിക്കും
വൃത്രവൈരിയുടെ വൈരിഹിഡിംബൻ
യാത്രിവാസികളിലഗ്രകുലജൻ
യാത്രിവാസിജനമർദ്ദനശീലൻ
യാത്രയാനന്നുനേരം തന്നുടെ
സോദരിഹിഡിംബിയോടുചൊന്നാൻ,
മർത്ത്യഗന്ധമതിനെന്തൊരുബന്ധം
ഇപ്പുവിപിനേഗതനേതൊരുപുരുഷൻ?
ഹന്തഭുജനവനെപ്പിടിപെട്ടവൻ
ദന്തിവീരനുടെമസ്തകമേറി
ചെല്ലടീ! വിരവിനോടുഹിഡിംബി
നല്ലനല്ലകണിയിന്നുനമുക്ക
കള്ളമല്ലപതിനെട്ടുവയസ്സാ-
യുള്ളമർത്ത്യരുടെപച്ചയിറച്ചി
പണ്ടുതാനെയൊട്ടുഭുജിച്ചവരറിൽ
സഞ്ചിതംരുധിരമങ്ങിനെതന്നെ
പല്ലുകൊണ്ടുകടിച്ചുകടിച്ചു-
ങ്ങെല്ലുതത്തകളെനീക്കിയശേഷം
കണ്ടുകൊൾകമമ ഭക്ഷണസൌഖ്യം
കൊണ്ടുവാസപദിസോദരിവേഗം
ലക്ഷണംതുടമതിങ്ങനെകണ്ടാൽ
ഭക്ഷണംമമകണക്കിനുമുറ്റം
രണ്ടുപക്ഷമതിനില്ലനിനക്കും
വേണ്ടുവോളമതുതന്നെഭുജിക്കാം
തണ്ടുതപ്പികൾ മനുഷ്യർവനത്തിൽ
പണ്ടുകണ്ടറിവിനിക്കിഹനാസ്തി;
ചെണ്ടകൊട്ടിയൊരുഘോഷണമായതു
കൊണ്ടിനിക്കൊരുതരംഗ്യമിദാനീം
സോദരന്റെമൊഴികേട്ടുഹിഡിംബി
സാദരംതൊഴുതുകൊണ്ടുനടന്നു
കൊണ്ടൽവേണിമണിമോഹനവേഷം
പൂണ്ടുകൊണ്ടുമധുസ്മിതമോടെ
തത്രമേവിനൃകോദരരൂപം
ചിത്തമോഹനമിതുപോരുകന്നു
നത്തരിയൊരുകൌതുകമോടെ
ചിത്തചഞ്ചലജനീചരനാരി
സുന്ദരാംഗനിവനേതൊരുപുരുഷൻ
ഇന്ദുബിംബമുഖനിന്ദ്യസമാനൻ
കന്ദബാണനുമിവനൊത്തതില്ല
നന്ദനന്ദനമവല്ലഭനാവാൻ.

ഇങ്ങിനെയുള്ളിൽനിശാചരിയാകിയ
മംഗലരൂപിണിമാരുതസുതനെ
ഉന്നതമോദംകണ്ടുമയങ്ങി
നിന്നുപതുക്കെപ്പുകമിതുചൊന്നാൾ

വന്നാലും വാമലോചന! വൈകാതെവീര!
വന്നാലും വാമലോചന!
വന്ദനീയാകാര! നിന്നെ വന്ദനംചെയ്തീടു
ന്നേൻ ഞാൻ
മന്ദമന്ദംമോഹകീമേ (വന്നാലും)
മന്മഥശരങ്ങളേറ്റമാനസാതുരകന്നമേ
നന്മമേലിൽവന്നുകൂട്ടുമേനാഥനീയെന്റെ
ജന്മംപാഴിലാക്കിടൊല്ലാ (വന്നാലും)
ചാലവേകിടന്നുറങ്ങും നാലുപേർപുരുഷ-
ന്മാരും
നീലവേണിമൊഴിദേവിയുമങ്ങൊന്നു ചൊൽക
(വന്നാലും)
ശീലഗാംഭീര്യമുള്ളവൻ
ശീല്ലമെസ്വർലോകസുന്ദരിയെയുംകന്ദനാനി
വ്യാല്ലചന്ദ്രവാരിദേവനോ മനസിജനോ?
അരചനീദേവനോചൊന്നാലും (വന്നാലും)

ചപളതപറഞ്ഞൊരുവാക്കുകളിങ്ങനെ
ചെവിയൊട്ടുകേട്ടുവൃകോദരവീരൻ

കള്ളത്തപ്പുഞ്ചിരിതൂകിപ്പറവതു
കളമൊഴിയാളൊരുവിധമുരചെയ്തു;
"കേട്ടുകൊൾക നീ കേളിവിലാസിനി
കേവലമെൻവചനം
കേട്ടാലെന്തുബാധ പെരിയട്ടങ്ങളെ
കാട്ടിൽവന്നുവസിപ്പതിനുകാരണം (കേട്ടുകൊ)
ഭീമസേനൻ ഞാനിപ്പോളറികെടോ
സോമവംശാധിനാഥൻയുധിഷ്ഠിരൻ
മാമകാനുജന്മാരിവർ പാർത്ഥൻ
കോമളാംഗനകുലൻസഹദേവൻ (കേട്ടുകൊ)
നാരികൾക്കണങ്ങൾക്കമ്മാതാവാം
കുന്തീദേവി ശയിക്കുന്നപാറമേൽ
എന്തിവണ്ണം ഭവിപ്പതിൻകാരണം
ദന്തിഗാമിനി ചിന്തിച്ചുകാൺകനീ (കേട്ടുകൊ)
പട്ടുമെത്തയും പട്ടുതലേണയും
പുഷ്പിയോടെവിരിച്ചുശയിക്കുന്ന
മട്ടലർമൊഴിമാതാവും ജ്യേഷ്ഠനും
വട്ടപ്പാറമേലിങ്ങുശയിക്കുന്നു (കേട്ടുകൊ)
ദുഷ്ടനായുള്ളഭൂപൻ സുയോധനൻ
ചിത്രമായൊരരക്കില്ലമുണ്ടാക്കി
തത്രഞങ്ങളെ പാർപ്പിച്ചതിൽപ്പുനർ
രാത്രിയിൽകൊള്ളിവെച്ചുദഹിപ്പിച്ചു (കേട്ടുകൊ)
ദുഷ്ടക്കൂട്ടത്തെയെല്ലാം നിഗ്രഹിക്കൊണ്ടു
കൊട്ടിക്കൊല്ലുവാനൊട്ടും മടിക്കാതെ
വട്ടംകൂട്ടിപ്പുറപ്പെട്ടൊരപ്പോൾ
ജ്യേഷ്ഠൻസമ്മതിച്ചില്ലിതുസാഹസം (കേട്ടു)

ആയതുകൊണ്ടുസഹിച്ചുവസിച്ചേ-
നായതകമലവിലോചനമാരേ!
നീയതുചെയ്തതിനും പുനരല്ലും
ആയക്കേടുവരാനറിക
ജ്യേഷ്ഠനുവേളകഴിഞ്ഞില്ലതുമതു
കോട്ടമിനിക്കതുബോധിച്ചാലും
ജ്യേഷ്ഠനിനിക്കൊപ്പോളമനോരമണിയെ
വേട്ടാലവളെക്കൊള്ളാതല്ലോ
പന്തണിമുലയാളാകിയനിന്നെ
ചന്തമിയന്ന ശരീരംകണ്ടു
ചിന്തയിലുള്ള തൃഷ്ണകളെല്ലാം
എന്തിഹചെയ്യേണ്ടതിനിയതുചൊൽ

എന്തിഹ നിന്നുടെ പേരെന്നുള്ളതു-
മേതുകുലത്തിൽ ജനനമിതെന്നും
എന്തിഹ വരുവാൻ കാരണമെന്നും
ബന്ധുരരൂപിണിയേ! പറയണം
എന്നുടെ പേരതു പിന്നെ ഹിഡിംബി
എന്നുടെ സോദരനുണ്ടു ഹിഡിംബൻ
മനുജന്മാരെക്കൊന്നു തിന്നും
ഘനതരമിഷ്ടംപെരുകിനമൂഢൻ
മനുജസുഗന്ധം കാരണമിപ്പോൾ
അനുജയതാകിയ എന്നെയയച്ചാൻ
മർത്ത്യന്മാരിഹ വന്നിട്ടുണ്ടെ-
ന്നതു നാമൊന്നായ് ഭുജിക്കണമെന്നും
ചെല്ലുക ഭഗിനീ! നീയവരെച്ചെന്നു
തല്ലിക്കൊന്നു മനോഹരമാംസം
കൊണ്ടിഹ വരികെന്നിങ്ങനെയെന്നോടു
കണ്ടകനമ്മതിയാത്രയുമാക്കി
ഏണാങ്കാനന! നിന്നുടെ രൂപം
കാണാമെന്നതികൗതുകമോടും
ബലിതാവേശം പൂണ്ടിതു ഞാനും
പൊളിയല്ലിങ്ങനെ മമ പരമാർത്ഥം
എന്നാൽ വരവതു കാണുന്നാലവ-
നൊന്നാകലാപം കശ്മലഭൂപൻ
രൂക്ഷതപെരുകിന രാക്ഷസദുഷ്ടൻ
കാൽക്ഷണമിവിടെത്താമസിയാതെ
മണ്ടിവരും മമ വൃത്തമതറിവാൻ
ശുണ്ഠികടിച്ചതിരൗദ്രത്തോടെ
അഗ്രജനിങ്ങുവരുമ്പോളവനെ
നിഗ്രഹമുളവാക്കിച്ചെയ്യേണമ-
നുഗ്രഹമായ് വന്നഖിലജനത്തിനു
ഉഗ്രനിശാചരനിധനം ചെയ്താൽ.

ഇതിബത പറഞ്ഞുകൊണ്ടാരപ്പെൺകിടാ-
വതിരതിരസകലനത്തിനു മേവുംവിധം
കുടിലതര ചിത്തനാകും ഹിഡിംബാസുരൻ
കാനനമലറിപ്പെട്ടംകൊട്ടത്തല്ലിത്തക-
ർത്തുമനോരമരാമരംകൊമ്പിലെത്തിട്ടാൻ
ഝടിതി പവനാത്മജൻ തന്നെ മുൻപിൽവ-
ന്നതിചതുരതരംവാക്കിതമങ്ങു ചൊല്ലിനാൻ
എടിയെടി ഹിഡിംബി! നീയെന്തുഭാവിച്ചതീ?

തടിയൊടിയുമാറുഞാൻ തല്ലിത്തങ്ങളെ
ഝടിതിപൊടിയാക്കുവൻകില്ലതെല്ലില്ലടീ?
കണവനിവനെന്നനികാമിച്ചുമർത്ത്യനെ
ക്ഷണമതുമടിച്ചുഞാൻകൊന്നുതിന്നീടുവൻ
കളികളിലക്കൂട്ടവാൻ കാട്ടുവാറുന്നതാ-
നിവിടെമരുവുമെങ്ങുകൂട്ടമേ കഥനിതം
മമഭഗിനിയാംനിനക്കീവിധംതോന്നുവാൻ
കിമപിബതകാരണംകേശലത്തീ ശഠേ!

വാടാതെപ്പോരിന്നു വാടാമനുഷ്യാ!
കൂടാരാനിന്റെ ഗുഢാഭിമാനം
കൂടാതെ പൊരുതോളൂ മൂഢാധമിക്ക
പോടാ!ഞാനായെന്റെവീടായിമേവും
കാടായതെങ്ങുള്ളകൂടാരനിവാസം
കിടികരടികരികളുടെനടുവിലിഹവാസം
കവിളവമുറയെപരജനിചരരോടും
പൊരുവതിനുവരുമരികളൊവിലമ്പിവാരും
വിരവിനൊടുപൊരുവതിനുവരികയിഹനേരേ
മർത്ത്യനെക്കൊല്ലുവാൻവാട്ടമായിന്നഞാൻ?
തീർത്തിടുവൻനിന്റെഗർവമൊക്കെയും
കെട്ടിക്കൊലചെയ്തുനിന്നെഞാൻ തിന്നുവൻ
കാട്ടുകോഴിക്കുസംക്രാന്തിയുണ്ടോശഠാ?
ഏവംഹിഡിംബന്റെ വാക്കുകൾകേട്ടതി
കോപേനനിന്നുപറഞ്ഞിതു ഭീമനും
പല്ലുംകടിച്ചുചൊടിച്ചുപറഞ്ഞാൽ
തെല്ലുമേയെന്നെമുഷ്കില്ലെന്നറികെടോ!
ആഗതനായിങ്ങുകാലന്റെവീട്ടിന്നു
പോരാനിനിയുമടിക്കാതെമൂഢാ
ബന്ധുവരബാലനിനിക്കിഹസ്ഥാനം
നിർണ്ണയമതിന്നിടയകാരണവും കേൾക്ക
ഭംഭോരിതന്നിടയകംഭിപ്രവീരൻ
കൊമ്പുറ്റവൻതിപ്പിടിച്ചെന്റെനേരേ
ശാഖിതിമരമലമുടയകരതലയുഗത്താൽ

അടികളുടനിടികളുടനടവുകളുമുടനും
തടിയനുടെതലയിലടികൾകൊടുവിറല്ലും,
ഉടലുമുരനാവുമുടനടമുറിച്ചും
തുമ്പിക്കരംപോലുമൻപോർപൊരുതിയെൻ
മുമ്പിന്നമരമിതിറിച്ചുണ്ടുമാറി
വമ്പിന്നുമുമ്പുള്ളനമ്മേയിടിപ്പാ-
നമ്പർപോലുംബലംപോലൊരുഗ്ര
ഭീമരാക്ഷസനമൂടെനേരേ
വന്നീടുകസമ്പ്രതിപോരതുനന്നാം
ഉഗ്രകൃതിതീമംസംശയമില്ലാ
കണ്ടംകണക്കേക്രുദ്ധനതുപിടിച്ചൊടിച്ചു-
ഞാനുംവരുന്നുമിന്നിക്കണ്ടീകമാരകൻതാൻ
ഏവംപറഞ്ഞുമുഷ്ടാന്തംപകർത്തിക്കൊണ്ടു
കോപിതനായ്ഭീമസേനൻവേഗമെത്തുന്നേരം.

മരത്തിന്റെ പൂത്തശാഖണത്തിനമ്മടൻ-
പ്പോറം
കരത്തൻ ഭൈക്ഷസൻവൃക്ഷംതരത്തിൽ പിടിച്ചു
ടന്നു
കടുത്തഭീമനോടെതിർക്കൊട്ടുന്നു താഡനമ-
പ്പോറം
ചൊടിച്ചുഭീമനും ചാടിക്കൊട്ടത്തെന്നഗള-
മുഷ്ടികൾകൊണ്ടുംനടികളുമിടികളും- [കൊണ്ടു
മൊട്ടുനേരമൊരുകലശലുഘോഷം

ദുഷ്ടനാകിയ നിശാചരാധമനെ
മുഷ്ടികൊണ്ടുടനടിച്ചുഹനിച്ചു
സത്വരമധമനിശാചരനന്നു
കരുത്തുപൊരുത്താത മാമലപോലെ
ചത്തുമറിഞ്ഞവീണാരസമയേ
പൃഥ്വീമണ്ഡലമൊന്നുകലുങ്ങി
ലക്കംനാഴ്മുഴുത്തുകടിച്ചു
ഭക്ഷണഘോഷവുമുണ്ടുടനെ;
സംഗതിവന്നസരോഗതിപൃതന
മംഗലമുള്ളകൊണ്ടയിലഞ്ഞനാനാം
തിങ്ങിനമോദമിയന്നുസുഖിച്ചു.

ഹിഡിംബവധം ഓട്ടൻതുള്ളൽ സമാപ്തം.

ബകവധം.
ഓട്ടൻ തുള്ളൽ.

അക്കാലമിങ്ങിനെ സമയേ കുന്തിയു-
മക്കളുമന്നാഥപുത്രന്മാരും
നോക്കുന്നേരത്തരികെ നല്ലോരു
മന്ദന്മാരെക്കണ്ടതിമോദാൽ
എന്തിനിനക്കിഹ വേണ്ടതെന്നുമു-
മേതുകലേശവജനനമിതെന്നും
എന്നുമനോരഥമുള്ളതശേഷം
സന്തോഷേണ പറഞ്ഞാലുമിനി
കുന്തീദേവി പറഞ്ഞതു കേട്ടു
സന്താപത്തെ വെടിഞ്ഞിതു സുന്ദരി
തന്നുടെ കുലവും തന്നുടെ പേരും
തന്നുടെയുള്ളിൽ മനോരഥമെല്ലാം
ഉള്ളതശേഷവുമങ്ങറിയിച്ചു
ഉള്ളിൽക്കനിവോടു ചൊല്ലിതു പിന്നീ
പുത്രിഹിഡിംബി നിനക്കിഹ നമ്മുടെ
പുത്രനെ വരണം ചെയ്യുന്നതിന്നഹ-
മെന്നു പറഞ്ഞതിനിന്നിഹ കിഞ്ചന
തടവുണ്ടായതുമോയിച്ചാലും
നമ്മുടെ വല്ലുണ്ണിക്കുവിവാഹം
സംഗതിവന്നീലായതുമൂലം
രണ്ടാമതുകനിഷ്ഠവിവാഹത്തിനുവിധി-
യുണ്ടായില്ലതു ബോധിച്ചാലും
രണ്ടാം നാലോ; മനസ്സതിനക-
ത്തുണ്ടായ്ത്തതുമൊന്നിനെ വേളി
എന്നാലുടനെ നിന്നുടെ വരനിത-
മത്തുലമിക്കം അംബുജനയനേ!
പോന്നാലുമിനി നമ്മോടുകൂടി ന-
മ്മാലയമതിലുമംഗലമായികം
എന്നു പറഞ്ഞവൾ കൈക്കു പിടിച്ചു പു-
ത്രൻതന്റെ വരനായ്പുണരീ
ഭക്തയെപ്പോലെ ശാലനവും ചെ-
യ്തുകൾ കാമലഫ്രയകൾ
ശാലിഹോത്രിയെന്നുള്ള മഹാവ്രത-
ശാലിവാഴുമാശ്രമത്തിങ്കൽ ചെന്നു
ഭിക്ഷയേറ്റു നടന്നിടുന്ന സമയേ
ഭിക്ഷുവാകിന പരാശരസുതമുനി
തൽക്ഷണം വെളിയിൽ വന്നവിടങ്ങി
ഭിക്ഷനൽകിയതിൽ ചെയ്ത മോദം
ശോകമെന്നതുസൂര്യഗാഫലമല്ലോ
പാകശാസനസമാനന്മാരേ
ഏകചക്രയെന്നൊരു ഗ്രാമമ
നേകഭൂസുരഗൃഹങ്ങളുമുണ്ട്
തത്രചെന്നു ഭിക്ഷയുമേറ്റു പ-
വിത്രവൃത്തിസുഖമോടു കഴിപ്പിൻ
അത്രചെല്ല ചതിതന്നെ നമ്മൾ-
ക്കത്രയുമ്മേ ണമയ്ക്കതമല്ലോ
ഭീമനെന്നും ഹിഡിംബിയെ വേർപ്പാൻ
താമസിക്കിലപി ദോഷവുമില്ല
നാമവൂക്കല്ലബാലികയെന്നാ-
ക്കാമിനിക്കു പരികല്പിതമല്ലോ
ഭാതിരപ്രസക്തലശേഷനിഥം
ഭാതമോദമതിൽ ചെയ്തമറഞ്ഞു
ഭീമനും കമലബാലികതന്നെ
കാമമിൽ പെരുത്ത ചെയ്തനതിമോദാൽ;
ചക്രായുധപ്രിയന്മാരാകും പാർത്ഥന്മാരേക-
ചക്രാഖ്യപുരത്തെ പ്രവേശിച്ചോരനന്തരം
കുന്തീപുത്രന്മാർ വിപ്രവേഷം ധരിച്ചുകൊണ്ടു
സന്തോഷത്തോടെയവർ ഭിക്ഷയുമേറ്റുകൊണ്ടു
നല്ലോരു വൈദികമായുള്ളൊരു ഭൂസുരന്റെ
ഇല്ലത്തുവാസം ചെയ്തുചെല്ലുന്ന കാലത്തിങ്കൽ.
തത്രസമീപത്തുള്ളൊരു ഭൂസുര-
സത്തമനാലയമതിലൊരുനാൾ
എത്രയുമേറ്റം വല്ലാതൊരു നിലവിളി
രാത്രിയിലവിടെ കേട്ടുതുടങ്ങി

എന്തിവണ്ണമൊരന്തണവരനും
അന്തർജ്ജനവും ദാസികളും ബാല്യ
സന്താപിച്ചുകരഞ്ഞീടുന്നൊരു
ബന്ധമതെന്തെന്നറിയായില്ലാ
കുന്തീദേവിതിരുവടിയതിലഥ
സന്ധ്യാസമയേ ചെന്നുകരേറി
അന്തഃപുരമതിലാശുകടന്നി-
ട്ടതികസീമനി ചെല്ലുന്നേരം
മുണ്ടുവിരിച്ചു ശയിക്കും ദ്വിജനെ-
ക്കണ്ടുടനരികേ ചെന്നിതു കുന്തി
അന്തസ്സോടെ പൂണ്ടു പതുക്കെ
ചോദ്യം ചെയ്തിതു കുന്തീദേവി
എന്തിവണ്ണമൊരന്തണവരനും
അന്തർജ്ജനവും വൃദ്ധജനവും
അന്തികമിങ്ങനെ മുറയിടുവാനൊരു
ബന്ധമതെന്നൊടു ചൊല്ലീടേണം
ഉണ്ണികളായിട്ടുള്ളൊരു കന്യാ-
പ്പെണ്ണിനപായം വന്നതുകൊണ്ടോ
കള്ളൻവന്നു കടന്നു ഗൃഹേമുത-
ലുള്ളതശേഷം കട്ടതുകൊണ്ടോ
ഉള്ളിലിവണ്ണമൊരാധിയിവർക്ക്
ഉടനെ വിവരം ചൊല്ലേണം
കുന്തീദേവി പറഞ്ഞതുമിങ്ങനെ
അന്തണവരനും കേട്ടുതദാനീം
സന്തതമങ്ങറിയിച്ചു തുടങ്ങീ
രോദനകാരണസങ്കടമെല്ലാം
ബകനെന്നൊരു രാക്ഷസനവനുടെ
ഭക്ഷണമിന്നു മടിക്കില്ലതുകൾ
ഒച്ചയിലങ്ങു ബലത്തൊടു വന്നുപി-
ടിച്ചിഹ മർത്ത്യനെ ഭക്ഷിച്ചും ഞങ്ങളെ
ഇല്ലങ്ങളിൽ വന്നുള്ളവ പിന്നെയും
നെല്ലും പണവും കട്ടുകവർന്നും
തെല്ലും കൃപയില്ലാ ഗുണമതിനെ
കൊല്ലുന്നതിനൊരു സംഖ്യയുമില്ലാ
വല്ലായ്മകളിവ ചെയ്യുന്നിത്ഥം
എല്ലാവരുമൊരുമിച്ചൊരു ദിവസം
വ്യസനത്തോടിതിനൊരുമിച്ചു ശേഷം
സമയം ചെയ്തുകൊടുത്താർതാനും
വേദം ചൊല്ലും ബ്രാഹ്മണർ ബകനുടെ
പാദം ചെന്നു പിടിച്ചു പറഞ്ഞു
വേദിയർ ഞങ്ങൾ ബകാസുര നിന്നെ
സാദരമിന്നു നമസ്കൃതി ചെയ്യാം
ഓരോ ദിവസമൊരോരുത്തനുടെ-
നേരെ ദാനം ചെയ്തീടുന്നേൻ
പത്തു പിടിച്ചുപറയ്ക്കരിയപ-
ത്തഞ്ചുപറച്ചോറുണ്ടാക്കീടാം
അതിനിഹ ചേരും ചാരുരസങ്ങ-
ളറിയണമൊരു വിധമുണ്ടാക്കീടാം
വെള്ളമൊഴിക്കാതങ്ങു കലക്കി-
ട്ടുള്ളൊരു തൈരതിലിട്ടു കലക്കി
ശർക്കരമുളകും ചേർത്തിനിയിനിൽ
ചക്കാംഗിരസമിട്ടു ചേർത്തങ്ങനെ
വച്ചുന്നൊരു പുളിമധുരക്കറിയും
മിശ്രമിളക്കുരസാളക്കറിയും
അന്നമതൊക്കെച്ചുമട്ടേറ്റി-
ക്കനകംതൊറുപുട്ടികളൊട്ടി
കൊണ്ടുവരാമിനിമേൽ ദിവസംതോറും
രണ്ടുവിധം വാക്കില്ല നമുക്ക്
ഇങ്ങനെ ഞങ്ങടെ സങ്കടമെല്ലാ-
മങ്ങറിയിച്ചിതു ദൈവനിയോഗാൽ
ഇല്ലക്കാരെച്ചൊന്നിതു ബ്രാഹ്മണ-
രെല്ലാം കൂടി സമ്മതം ചെയ്തു
വച്ചുപകിട്ടതിനിട്ടിനമങ്ങു-
ടിച്ചുമറാന്നൂതൊരേതാനും ചെയ്യുമൻ
വാസ്തുമിങ്ങനെ വച്ചുകൊടുത്തത
മീതേ കല്പിതമല്ലോ സകലം
ഞാനും താൻകൂടവനെപ്പുകഴി
അതിനൊന്നുള്ളൊരു സങ്കടമേറ്റം
ഞങ്ങടെ ജാതകഫലമിവണ്ണം
നൻമകനൊന്നവരെച്ചുവരേണ്ടു"
നീക്കംവരുമോ ഭഗവാനിന്ദിര
മറ്റൊന്നൊന്നാലാലകക്കില്ല.
യതിനീ ദേവി കേട്ടളവന്നേ
ദുരിതമതല്ലോ ഭദ്ര്യാഗമമേ
മരണമിതിങ്കലൊട്ടൊന്നുമില്ലേ-
നൊരു ചെയ്തീടുന്നു

മധുരാപുരത്തിൽ ഞാനാകുമെന്റെ
മാനിനിയുമൊത്തു മേവുള്ള
മകവിനാശംവന്നുപോയാൽ
വംശമേതേ പോയി
സന്തതിയില്ലാത്തവരാകിൽ
സന്താപംകൊണ്ടുണ്ടവർക്കും
അന്തണൻകരഞ്ഞീടുന്നു
കണ്ണീരവിരതകട്ടാലുമെന്നി
ഇപ്പോൾനമ്മുടെഭാര്യക്കു
ഗർഭമെട്ടുമാസമായി
നർകനരമെന്നൊരുതർക്കത്താലെന്ന
മകനുണ്ടായികാണുവോളം
ബാലകനാണോപാർത്തിരിക്കണോ?
ശകടത്തിന്റെരൂപംപോലെത്ത-
ങ്ങിരിക്കുന്നൂഢൻ
അംബികേ ഞാനെന്തു വേണ്ടു
ഇന്നമോഷംകൊൾവോരോരോ
കർമ്മദോഷംവന്നുപോയാൽ
കരഞ്ഞാൽമാറുമോ?

അന്തണവരന്റെ സന്താപമെല്ലാംകേട്ടു
ചിന്താവിലാസമന്തരേണ കണ്ണീരവിയും
ചൊന്നാൻ
വേദിയശ്രേഷ്ഠാഭവാൻ ഖേദിക്കവേണ്ട
ചൊല്ലാം
ഖേദിക്കുന്നെന്തേ പാഴിൽ മേടിപ്പവനേകാൾ
നാലഞ്ചുമക്കളിനിയുണ്ടിപ്പോളതിലൊരു (ക
ബാലനെത്തന്നെങ്ങു കാലൻകൊണ്ടുപോപ്പാൻ
പത്തുമാസംചുമന്നുപെറ്റവളുടെഖേദം
മൃദുവോ രണ്ടെങ്കിൽ മറ്റുള്ളനന്ദനന്മാർ
കാലംവരാതെകണ്ടുകാവുകർമ്മത്തീർത്തിത
മക്കളുണ്ടായിവന്നാൽ മാതാക്കൾക്കുല്ലാസുഖം.

അയ്യോ ശിവശിവനന്നിനിയിതു
ചെയ്യണമെന്നല്ലച്ചെയ്യുന്നതു്
ശിവശിവനിന്റെമക്കളിലൊരുവനെ
ബാലനിലതിന്നാശിക്കണമെന്ന
അരിയചിരിയെന്തെടോ ദുസ്സിലിതാനിം
നമോനിനമിതിഗുണാലയഭൂഷണി
അപ്പൂർണ്ണനാണിന്നൊരൊവക
യിപ്പിച്ചില്ലേ ഞാൻ പറയുന്നതു

അർജ്ജുനനിനിക്കർജ്ജുനൻപിന്നെ
അന്യമൊരാശ്രയമില്ലിഹഭുവനേ
ഇന്ദ്രസുതന്മാർ നാലഞ്ചുണ്ടവർ
തങ്ങളിലീശ്വരകനിയുമുണ്ടു്
ഇങ്ങനെയുള്ളൊരുണ്ണികളാണാ-
ലെങ്ങവെക്കാതസുഖമാവില്ലം
മക്കളിലൊരുവനതെല്ലാകത്തു-
ങ്ങവനെയയ്ക്കാമെന്നൊരുപക്ഷം
അവനെയയച്ചാലവനിഹപിന്നെ
ലോകനെയൊക്കെച്ചെയ്യുന്നപോതും
അല്ലെന്നാകിലവന്നൊരു മേനി-
യുള്ളവരാരെതിരിച്ചിഹപോരും.
എരിപുളിയുമെരിയും ചോറും
പരിചൊടുവെച്ചുചമച്ചുവേണ്ടു
ഇരുപത്തഞ്ചുപറച്ചോർവല്ലാ-
നിരവധിക്രൂരംതണ്ണീരുതാമോ
കൈനുപടിച്ചിഹവല്ലാൻ നമ്മുടെ
നപൂർജ്ജുൻതാനേതതിയേ
അന്തർജ്ജനവും അനംക്രൂരി
സന്ധിച്ചിങ്ങിനെ സദയിപ്പിക്കും
അന്തണവരനും സന്തോഷിച്ചു
കണ്ണീരവിരതെയാത്രയുമാക്കി
അച്യുതഭഗവാൻ തന്നുടെസാക്ഷാ-
ലച്ഛൻപെങ്ങളുതാകിയകണ്ണീ
വിരതിയിലുടനെചെന്നാശ്രുതനേ
അരികെവിളിച്ചുപറഞ്ഞിതുമുദം.

ഉണ്ണി വരികെ മിത്രമേ സുരേന്ദ്രൻതന്റെ
കണ്ണുനീർകണ്ടിട്ടിക്കച്ചിൽമാറുന്നില്ലല്ലോ
ഖിന്നതപെരുത്തൊരക്ഷിതിവരനുടെ
പ്രാണനെരക്ഷിക്കേണം പവനനന്ദനാകേൾനീ
അന്തണപ്പുറമില്ലത്തൊരു അവനീസുരനേയുള്ളൂ
അന്തണന്റെമനതിയുമന്തർജ്ജനവുമുണ്ടു്
അങ്ങേണംവേണമിന്നന്നരക്ഷണചാർകൊണ്ടു-
പ്പാൻ
ബന്ധുക്കളാരുമില്ലാബാലകനചാർകൊണ്ടുപോ-
വാൻ
അന്തണനിങ്ങുകൊണ്ടു വിവശനായ് മേവീടുന്ന
സന്താപമുള്ളകണ്ടുസഹിയാഞ്ഞു ഞാനങ്ങു ചെ-
ന്നേൻ

കന്യയാകുമെനിക്കു കണ്ടുകൊണ്ടിരുന്നാലുണ്ടു
ആയതിലൊരുത്തനെ ദുഃഖമിപ്പോൾ-
തന്നെ
ആയവനൊരുത്തനന്നാവും കൊണ്ടുപോകം
ഉഴറീടുകയെന്നതകതെന്ന്യേ ചെയ്യവേണ്ടിൽ
പഴിയാകയുമില്ല പരിചിലനുഗ്രഹിക്കും
എങ്ങിനെ വേണ്ടുവിതോ എല്ലാമേ നിനക്കതു.

ഇമ്മൊഴി പറഞ്ഞതിനന്തരമൊന്നു
ചിരിച്ചു പറഞ്ഞു വൃകോദരവീരൻ
അമ്മെ നീയിപ്പറഞ്ഞതിനർത്ഥം
ചെമ്മെ ഞാനറിയുന്നിതിന്നു നാം
ഐവർ സുതന്മാരുള്ളതിലിവനൊരു
വൈരമതില്ലാതുള്ള മനുഷ്യൻ
തിന്മാനല്ലാതെന്നിവ കൊള്ളുത-
തിന്മാപാപി തന്മകനെയകറ്റിപ്പാൻ
സമ്മതിച്ചുവിന്നിതു കൊള്ളാം
നമ്മൾക്കൊരു കൈക്കാർഷ്യവുമില്ല
മറ്റുള്ളനുജന്മാർ നാലുപേർക്കും
കൊറ്റിനുപിന്നെയലമ്പലുമില്ല
കുറ്റവുമല്ലിതു മാതാവിനൊരാൾ
പെറ്റ കുമാരന്മാരിലൊരുത്തൻ
പെറ്റവനിൽ കനിവേറും ജനകനു
മൂത്തവനിൽ കനിവെന്നു പ്രസിദ്ധം
നടുവിൽ പെറ്റുപിറന്നൊരു പൈതലു-
തന്നിലനാദരമിപ്പോളമ്മേ വേണ്ടാ
അടിയനകാലപുരത്തിനു പോവാൻ
മടികൊണ്ടല്ലാ ചെയ്യുന്നതു്"
പെറ്റവളെന്നുടെ മാതാവിങ്ങനെ
മുറ്റുമെന്നെയുപേക്ഷിക്കുമ്പോൾ
മറ്റുള്ളവരാകിൽ ചെയ്യുന്നു
മുറ്റും കൃപയുണ്ടെന്നറിയേണം
ബലവും ശൗര്യവുമേറിയെനിക്കു
മാതാവിന്നുടെ കല്പന കേൾപ്പാൻ
മതിയുണ്ടായിനിവിടെയൊരു ചന്ദ്ര-
ബകനുടെ വായിൽ പൂകുവതിന്നാം
ബലമായിട്ടതു സൽപ്പവനാദം
പുകമറിയുന്നിലകത്തുകടന്ന
[illegible] പാർക്കണമവിടെ ചെന്നതി

തരമിതുകൊള്ളാമിവനെക്കൊന്നി
പാമ്പിനെയണ്ട പിടിപ്പിക്കേണം
പാമ്പു പഠിത്തന്നാലും കൊള്ളാം
പാമ്പൻ പഠിത്തന്നാലും കൊള്ളാം
പാപപ്പൈതൽ വഴിപോക്കന്നിരിക്കും
ഇങ്ങിനെയുള്ളൊരു കൗശലമിപ്പോൾ
നിങ്ങളുമങ്ങു വിചാരിക്കുന്നു
കുന്തീദേവി പറഞ്ഞിതു മകനേ!
എന്തിവ കപരിഹാസമിതെന്തിഹ
എന്നുള്ളതിലൂറ്റപ്പുണ്ടായതു
എന്നുള്ളിലറിവാനെളുതാമോ?
ഉദ്ധതനായവിധിംബകനുടെ
യുദ്ധേ പട്ടുനാവന്നെങ്കിലുമാ
വീരനീയിന്നുബകനെ വധിപ്പാൻ
പോരത്തവനോ പവനതനുജൻ
വിപ്രദ്രോഹിയതാകിയബകനെ
കൊല്ലുകെന്നു വധിച്ചിനിമേലിൽ
വിപ്രന്മാരെപ്പരിപാലിച്ചും-
ബല്ലവുമല്ലിനയം സുകൃതം.

ജനനിജനനിയുടെ വചനമതുകേട്ടവൻ
ആനന്ദമുൾക്കൊണ്ടു വൃകോദരൻ
കളിവചനമിതെന്നി കനിവോടെപോകം
കാര്യമായം നമുക്കില്ലെന്നതല്ലേ മേ [ത്തം
കനിവിനോടു ബകനുടെ വായമതുകഴിച്ചുടൻ
വിപ്രന്റെ ഭവനത്തിൻ ഭക്ഷണമുള്ളവൻ
ഇതിനൊഴിവുപവനസുതനാകിലൊട്ടുമേ
ഇല്ലെന്നു ചിന്തചെയ്ത്തോർത്തിരുന്നാൻ
അതിചപലതരമതിയാകും ബകനതാൻ
നന്നാവും കൊണ്ടുപോവാനിതുവണ്ണമേ
അതിനിവിടെയുചിതമെയുള്ളതു ചിന്തനാവും
നാലഞ്ചുകൊല്ലിന്നു വിശ്വാസമുള്ളവും
പോരുന്നതാവും നല്ല പാർക്കണക്കിനെ
കൊണ്ടുവന്നിട്ടവിനാശമന്ന്യേ
വിവരിനോടുപവനസുതനരോദിതം കേട്ടുടൻ
ആനന്ദത്രൃപ്തനായ് കോൾപ്പെട്ടിരുന്നാൻ.

അന്നാളൊരു ദിക്കിൽ ചെന്നുതിരെയേറി
കണ്ണുകൾനാലും പൂട്ടിക്കെട്ടി
അന്നവനൊരുമയോടൊരുമിക്കെ
ആരോടു പറഞ്ഞു തിരിച്ചു.

കാട്ടുമലകളുമൊട്ടുംകടന്നുചെന്നു
കാട്ടുകൊടികളെയൊടിച്ചുവിലയോടെ
പേടികൂടാതെതല്ലിമണിച്ചുഭീമസേനൻ
വൻപുള്ള ഭീമസേനൻ കൊമ്പൻ കൊലയാന-
തന്റെ
കൊമ്പുപിടിച്ചൊടിച്ചുകമ്പംവരുത്തുകയും
എന്റെയാ ഘോഷത്തിന്നു അന്തികെ കേൾക്കാ-
കുന്ന
ചിന്തിച്ചുബകാസുരൻ പട്ടത്തിൽവസിക്കു-
ന്നപുരം
നടിച്ചും ആനകൾ വാലു പിടിച്ചും ആടോപ-
മഹകിച്ചും
ബകന്റെ ദിക്കിൽ ഗമിച്ചു[illegible].

ധർമ്മാത്മജസോദരൻ പാട്ട-
മൃതട്ടി നടന്നീടവേ
കാററിൽമക്കളെ വംവായുകണ്ടുമൃഗങ്ങളു-
മെല്ലാം
തെറ്റെന്നുതെറ്റെന്നോടിയൊളിച്ചിതുകാട്ടുകൾ
തരം
ആനത്തലവന്മാർതങ്ങടെവാലുപിടിച്ചുമറിച്ചും
ആനകളുടെകൊമ്പുപിടിച്ചുമടിച്ചുപൊടിച്ചു
തകർത്തും
[illegible]യെല്ലാംകെത്തിരഞ്ഞാനപ്പളവും
[illegible]ങ്ങളുടെനാശംകടന്ന
[illegible]കിനമരത്തിൽഭീമൻ നടകടന്നക-
കനാക്കൊണ്ടു
[illegible]പാരെകടന്നഭീമനയ-
ശർവ്വകളേറെയുതിർന്ന.

ചെന്നുകണ്ണനാചാട്ടുവുപ്പി-
ച്ചുന്ന[illegible]ച്ചുതുടങ്ങി
[illegible] പരിണയമുട്ടിയുമുണ്ടും
മന്നിലെയിട്ട[illegible]
[illegible]കിഴിച്ചും [illegible]
[illegible]ടിയഴിച്ചും
[illegible]
ചോറ തിന്നൊ ചോറുകറിയും
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

ചോറുചെപ്പ്ററിനു തന്നൊത്തിലകറി
നീളക്കെളിപഴമൊല്ലിങ്ങനെ
നിച്ചിതിയന്നീ നമ്മുടെയിലയിൽ
എച്ചിലെടുപ്പാൻ വാരായിപ്പോൾ
നല്ലകൾവേണ്ടും വേലയെടുത്താ-
ലെച്ചിലെച്ചോറുകൾതെല്ലുമൊഴിക്കാം
ആണല്ലാത്തവരായ്ത്തീർന്നവരുടെ
കാണമുതലുകൾ തിന്നുമുടിച്ചു
പെണ്ണുങ്ങളെയും ബ്രാഹ്മണരെയുമീ-
വണ്ണംവന്നുകൊന്നുതിന്നും
പെണ്ണത്തടിയൻമനുജന്മാരെ-
യൊന്നുതിരിച്ചുനടക്കുന്നിതുനീ
ഉള്ളിലറാമതിയുള്ളവരാൽ
കൊള്ളാമെന്നിപ്പോൾമിപ്പോൾ
ഭീമപിതാവിനെയാക്കർകേട്ടതി
രോഷത്തോടു പറഞ്ഞിതുബകനും
അന്നമെനിക്കല്ലെന്നുള്ളതു
പെണ്ണുവാരിത്തിന്നാതെ നീ
അന്നന്നിങ്ങിനെ പലപലമനുജ
എന്നൊരുവനിഹ നേർപ്പോരണ്ടു"
എന്നതിലൊരുവനെന്നെമുമ്പിൽ
നിന്നുപിണങ്ങീടുന്നവരില്ല
[illegible]കിതിതത്തിൽനമ്മെക്കാളുതു
ദുഷ്ടനൊരുവനായ്വന്നതുകൊള്ളാം
അന്നത്തെയും തിന്നുമുടിക്കാം
നിന്നെയൊട്ടു വിഴുങ്ങുന്നേരം
എന്നുടെയുള്ളിൽ വിശപ്പുതീരും
നിന്നുടെ വിക്രമവിരുതുതീരും
എരിപുളി മധുരക്കറിയുംകൂട്ടി-
പ്പുളിപിന്നൊടുക്കുമിച്ചിതുഭീമൻ
ഉണ്ടിലൊന്നൊരുകോപത്തോടെ
പരണ്ടുമൊന്നാറമരത്തു
വൃക്ഷംപിഴുതുപിടിച്ചിതുബകനും
തൽക്ഷണമെത്തിയടിച്ചുതുടങ്ങി
ഘോരതരപാതകിന യുദ്ധംചെയ്തി-
ട്ടവരിരുവരും കഴിഞ്ഞിതുപോലും
ഭീമചിന്നമടുത്തുപിടിച്ചുടൻ
രോഷത്തോടെയടിച്ചിതുബകനെ

മാമലപോലെ മറിച്ചിട്ടവനെ
ഭൂമിയിലൻപൊടു കിട്ടുവർ പണ്ടൻ
ബകന്റെ ശവമതു നാട്ടുകാരിതും
തരസാ വന്നു ജരിച്ചുതുടങ്ങി
ഗ്രാമജനങ്ങൾ പറഞ്ഞിതു നമ്മുടെ
ഭീമബ്രാഹ്മണനെങ്ങാനാരോ?
ഭീമബ്രാഹ്മണനെന്നതു മുതലേ
നാമം മാത്രമെ വിശേഷിച്ചു
അപ്പോൾതന്നൊരു വിപ്രൻ ചൊന്നാൻ
അപ്പോഴുള്ളതിരിച്ചുവരുന്ന
എന്നാലായവർ ബകനുടെ മുമ്പിൽ
ചെന്നില്ലെന്നു കഥിച്ചു ചൊല്ലും
എന്നല്ലായവൻ ബകനെന്നതല്ലീ-
ക്കൊന്നതു ഭീമൻ ചൊല്ലേണ്ടു
എന്നു പറഞ്ഞവർ മരുവും നേരം
വന്നിതു ഭീമപരാക്രമനപ്പോൾ
ഗ്രാമജനങ്ങൾ പ്രസാദിച്ചവനെ
നമനൊടു ബഹുമാനങ്ങൾ ചെയ്തു
ഏവം ചന്തമൊടബ്രാഹ്മണനോ-
വാസവുമേകി സുഖിച്ചു വസിച്ചു.

ബകവധം ഓട്ടൻതുള്ളൽ സമാപ്തം.

ഗോവർദ്ധനചരിതം

ഓട്ടൻതുള്ളൽ.

ധരണീഭാരമൊഴിപ്പാനേകം
കരുണാകരനാം നാരായണനൊരു
പരിതാപങ്ങളൊഴിഞ്ഞിതുമൂലം
പരമാനന്ദശരീരിമുകുന്ദൻ
പരിചൊടു ദേവകിതന്റെ സുതനായ്
ധരണിയിൽവന്നവതാരം ചെയ്തു
പിരിയാതഗ്രജനാകിയ രാമൻ
തിരുവടിയോടും സഖിമാരോടും
പരിതോ ഗോകുലമതിൽ വിളയാടി-
പ്പരിതോഷം പൂണ്ടുവസിക്കുന്നാളിൽ
സുജനകാര്യനിമിത്തം കൈതവ-
നരശിശുവായി വളരുംകാലം
ഉന്നതഭാഗ്യമൊടവിടെയനു-
മന്നവരോരോ ദിവസത്തിങ്കൽ
തന്നുടെ സുതനെന്നുള്ളൊരു പ്രീതി
വന്നൊരു സമ്മതമുള്ളൊരു ചെയ്‌വു
നന്ദാദികളാം ഗോപകുമാരരൊ-
ടൊന്നിച്ചുള്ള കളികൾ ചെയ്തും
സാനന്ദംമുഴുകീടുതി-
സുന്ദരമൂർത്തി വസിച്ചു വരുന്നാൾ
നന്ദാദികളാം വല്ലവരെല്ലാ-
മിന്ദ്രപ്രീതിവരുത്തുവതിന്നാ-
യൊന്നിച്ചോത്സവമാരംഭിച്ചതി-
നൊന്നൊന്നൊഴിയാതെ കോപ്പുകൾകൂട്ടി
പ്പാലും പായസ കറികളമേറിവിധം
നല്ലവെളുത്തരി പുഷ്പാദികളും
ചൊല്ലേറുന്നൊരു നറുനെയ്ക്കുടവും
എള്ളും കദളിപ്പഴവും തേനും
എല്ലാമിവകളൊരോരോതരമാ-
മെല്ലെ വലത്തിന്നിതൊക്കെക്കൂട്ടി
ഫുല്ലാംബുജനയനൻ കൃഷ്ണനി-
തെല്ലാം കണ്ടറിയാഞ്ഞു കുതുകാൽ
നല്ലൊരുസമയേ നന്ദാദികളൊടു
ചൊല്ലുന്നതിനൊരുമിച്ചു
ഉത്സവമാരംഭിച്ചതിതെന്തി-
ച്ചുണ്ടാം കാര്യനിമിത്തമിതേതും
താതനൊടന്യേ പലവകക്കോപ്പും
സത്വരമിവിടെ വരുത്തീടുന്ന

ഷനകഥിക്കാമെങ്കിൽ ചൊല്ലുക
ചിന്തിച്ചറിയാനാളല്ലിനി ഞാൻ
സന്ധ്യമാരായുഷ്ടികിരണങ്ങ—
ളെന്തിനറിഞ്ഞിട്ടെന്നമനസ്സിൽ
ചിന്തിക്കുന്നവരാണെങ്കിൽ
ഉത്തമം നമ്മുടെ ധാർഷ്ട്യപ്പെട്ടേര
തന്നുടെ മകന്റെ വാക്കുകളിങ്ങനെ
നന്ദൻ കേട്ടു മനസ്സുതെളിഞ്ഞു
മന്ദമടിയിലിരുത്തിത്തഴുകി
മന്ദസ്മിതമൊടിവണ്ണം ചൊന്നാൻ.

പുന്നാഗവരാളി—മുറിയടന്ത.

കൺമണിക്കുട്ടാ! നന്ദകുമാരകർമ്മങ്ങളെവരചി
കളനിയതമിതാ!
എന്നുള്ളിലിടവാകംനിന്നോടുപറയാതെ
ഒന്നുമില്ലിനിക്കെന്നാനന്ദായിയതിസ്സുഖം (കൺ)
വൃഷ്ടികളാലെസസ്യപുഷ്ടികളേവിക്കാതെ
കൃഷ്ണമോരെങ്ങളെല്ലാംതുഷ്ടിപ്പെടുത്തുന്ന (കൺ)
പുല്ലുംവെള്ളവുംനെല്ലുപല്ലവാദികളൊന്നു-
മില്ലാതെപുല്ലുള്ളവെല്ലാമേവലയുന്ന (കൺ)
എന്നതുകൊണ്ടവനെനന്നായിയർച്ചിക്കേണം
ഇന്ദ്രനപ്രസാദിച്ചുതന്നീടും വരമെല്ലാം (കൺ)

അച്ഛനിങ്ങനെ പറഞ്ഞതുകേട്ടുചി-
രിച്ചുകൃഷ്ണനതുമേചൊല്ലിപുനരെ
വച്ചുമുരളിയെചൊല്ലതുകേളെൻ-
ഛനിങ്ങനെ പറഞ്ഞതുചിതം
ചെയ്തതില്ലതിനാപ്പിന്നിങ്ങനെ
നിശ്ചയംതെറ്റിയെന്നതുമില്ലാ
മന്നിടത്തിൽമഴപെയ്യിക്കുന്നതു-
മിന്ദ്രനെന്നിതാ കഥിച്ചതുകൊള്ളാം
മന്നവരിന്ദ്രനുമായിക്കഴിഞ്ഞോ-
ളുന്നതനെന്നറിയാമതിനാൽ
ഇന്ദ്രകാര്യങ്ങളിലും മലനെരം
നിന്നിടുന്നവരെങ്കിലുമേഷാം
ഇത്തരം ബലികളേപ്പുജകൾക്കും
ഭേദമുണ്ടെങ്കിൽ കേൾപ്പിയമില്ലാ
സത്യമെങ്കിലതിന്നുപ്രിയമോ-
മുൾവിലനിന്നിൽമഴപെയ്യിക്കുന്ന

ഗർവുകൊണ്ടുപറയുന്നതല്ലിഹ
നിർവിവാദമതുവേണ്ടതുചൊല്ലാം.

ഗോകുലമല്ലോകലമാനമതു
ഗോപജനങ്ങൾ നമുക്കെല്ലാർക്കും
ഗോകുലമതിലേവിക്കുമ്പോൾനാം-
മതുകൊണ്ടുപവാസമായിത്തീരും
നല്ലതുജലവും പുല്ലുതളിർക-
ളില്ലെന്നാകിൽപൈക്കളുമൊന്നെ
ചൊല്ലിലൊതുക്കിവിവരംകരേണ—
മെല്ലാവർക്കുംതൊഴിലല്ലോ
ചൊല്ലുകയെന്നാൽഗോവർദ്ധനഗിരി-
യെല്ലാനാളും പശുവൃന്ദത്തിനു
നല്ലകരവു വരാതെയിനാളിക-
ളുല്ലാസേനകൊടുത്തീടുന്ന
തൈവികർന്നിലെമലമൊതെവിഡം
പരികിൽപശുവരമിപശുവൃന്ദം
പൈക്കിനരുള്ളങ്ങളിൽനിന്നാതെ
പരിവേവുംപുനരില്ലിവിടത്തിൽ
ജീവനംപൂതിരികൊടുക്കുന്നവനെ
കേവലമേവനമ്പിക്കേണം
സേവിക്കാതെമിനപ്രതിദേശങ്ങൾ
അവാര്യപ്രമാദകനിമിത്തം
സേവിക്കേണ്ടതിനെന്തുംവിമുഖത
സേവിക്കേണ്ടതുമവനെത്തന്നെ
ഗോവർദ്ധനഗിരിയെത്തുനമ്മുടെ
ത്രിവർദ്ധിപ്പാൻ കാരണമതുതാൻ
എന്നതുകൊണ്ടിപ്പർവതമെന്നു
നന്നായിട്ടോതു ബലിനൽകണം
വന്നപരമർത്ഥംപരമാകേിടാ-
തിന്നെ ഇതുകപർവതയാഗം
തന്നെയൊരൽപ്പംഗോവർദ്ധനഗിരി
വന്നവർക്കുവിരൂപമിതായതും
മന്ദൻതാനും പോനതറേശം
തന്നെതുള്ളിൽ തോന്നുന്നാകിൽ
സന്തോഷങ്ങളുണ്ടാവുന്നതിനാ-
ലെന്നെന്നറിയാം പരമാർത്ഥം
അന്യമതങ്ങളുടെന്നൽപരിമാണമെ-
നാമെല്ലാംവരസമയങ്ങളു-

മന്ത്രമെന്യേ കളവാനൊരുവഴി
ചിന്തിച്ചുവെച്ചുമനോരഥത്തിലും
സന്ധിച്ചുതർപ്പണം ചെയ്യുന്നവയിലൃക്കികൾ
മനമൂടൽവിവാസവരങ്ങൾ
സന്തോഷിപ്പിച്ചുളിമഞ്ഞതിനം-
മെന്തൊരുചിതമുറപ്പിച്ചുവരെ.

നന്നിപ്പറഞ്ഞതെന്തെന്നുമാരിഗോപവൃന്ദം
നന്ദിച്ചുസംഭാരങ്ങളൊന്നിച്ചുകൂട്ടിച്ചുടൻ
ചെന്നു ഗോവർദ്ധനാദ്രിസന്നിധൌ മഹത്തിന്റെ
സന്നാഹം പലവിധമെന്നാണുമൊരുക്കിച്ചു
തന്നാളുംകൊണ്ടുള്ള ഗിരിപൂജകൾ കണ്ടോർ
അന്നേരം ഗോപകന്യകമാർ ഗോപികമാരും
നിറഞ്ഞുഷണങ്ങളണിഞ്ഞൊരുമിച്ചുപുറപ്പെട്ടു
തമ്പായമേളമേതും ഗിരിസന്നിധികളെത്തി
കൊണ്ടുവന്നതെല്ലാം നിരപ്പിച്ചുപണിപ്പെട്ടു
അംഗ-
ങ്ങളെല്ലാമുടത്തിപ്പൂങ്കനകവസ്ത്രചാർത്തിയെ
കന്യകമാരുമവിടെയുണ്ടായ സന്തോഷത്താൽ-
ചിലരറിയാതൊരുത്തൊരിടത്തിസുരന്മാർ
കണ്ടതെയെന്യേ ചെന്നവയാക്രിയകളെല്ലാം
കൊണ്ടാടിക്കഴിപ്പാനായുള്ളൊരുദ്യോഗിച്ചു
മുത്തച്ഛപുരുഷന്റെ ചിത്തമറിയുംമുനി-
സത്തമന്മാരും പലരെത്തിയവിടെയപ്പോൾ
പാർത്തലവാസികളുംമർത്ത്യന്മാരെന്നവധി
ചിന്തമോരോന്നവമ്പോളും മലത്തിന്മേലതൻ
ആർത്തിനാശനൻഭഗവാൻകൃഷ്ണതിരുവുള്ളത്തിൽ
വിസ്മയംതേടിയപിച്ചാലെത്രയും ചിത്രമത്രെ.

കംസതാളം.

ചിത്രമതികൾ കളിച്ചുചിരിച്ചു
പലക്രിയകളുമെടുകഴിച്ചു
നലമൊരുമറയോതിരസിച്ചു
കമനീയവരമുണ്ണുമുല്ലു
ബലിപൂജകളുന്നിയ
ബാഹുവിധവിധികളുമുടത്തിയുംബോധ-
വരത്തിയുംചിതമായവർ ചെയ്തുചിരം
ചമരികളുമൊന്നുമൊത്തി
പലപൂജകളോടുമിറത്തി
ബലിവിധിയതുകണ്ടുടത്തി
അഭിശരണടെകീർത്തിവിളിത്തി
ശതിരമാവനമവരതെരാനപദമുണങ്ങണശീല
ളുശീലവുംകെടിലെക്കണവിക്കണവും [വും
മലവിധിയതുകണ്ടുമിതനം
സഖിമാരൊരുസപരിനാണം
സുഖമിയെഴിലെമിലച്ചുത്തം
ചരിതമവിയന്തുംപകർന്നം.

ഗിരിസ്ത്രബലിയതുകണ്ടുപ്രകൃതികൾ.
മന്ദമൊരംചെയ്യുന്നവരിൽ
മഹാദ്രുമങ്ങളിലുമിതനോ-
ടണചേർന്നവരെയോടിപ്പിപ്പൻ
നിനച്ചുമനസതാരിലുപായവു-
മുറച്ചുമരമുത്തിവസിച്ചു
മുഴച്ചുമരുപുഷ്ടമെട്ടിയെ
വരിച്ചുബലിനൽകന്നാമസകല
യരിച്ചുമണ്ണെ പർവ്വതവംശം
തരിച്ചുചെന്നാസമസിസമക്ഷം
ഗ്രഹിച്ചുമാമരത്തിന്റെ ബലിയതു
തിരിച്ചുപോണപസരിമാണു
കരുത്തോടൊത്തുതമിത്തനെകളമ-
വരുത്തുനിന്നമതായതെല്ലാം
തരുത്തുമാമലമൊന്നുചൊല്ലിയ
പരുങ്ങാലികൾഗോപന്മാരും
പെരുത്തവിസ്മയസവിചിത്രം
വിചിത്രമിത്തിനെപ്പണ്ടാരനാളും
ഒരുത്തൻതുകവികണ്ടിട്ടില്ലി-
തൊരുത്തിലുണ്ടാകരൊരുത്തൻ
നമസ്കരിപ്പാൻ ഗോവർദ്ധനഗിരി
നമുക്കതെവംസംശയമില്ല
മിടുക്കനുള്ളികൃഷ്ണൻ ചൊല്ലിയ-
തൊരുക്കമത്രേ ബോധിച്ചുള്ള
ഏഷ്യത്തിവല്ലുംബോഴ്ത്തിബലിയതി-
നുത്തമക്കിതയുംബോധ്യചെയ്തു
ഭൃകന്നംബലമെവൻനന്ദന-
മന്ദമൊരൽ ഗോപന്മാരും
പുണ്ഡരീവിളിയുംഗോകുല-
മന്ദിനിരന്നിലവനംചെയ്താർ.

അന്നരമാഹേന്ദ്രൻ ദേവകളോടും
വന്നു സുധർമ്മയിൽ വാഴുംകാലം
തന്നുടെ യാഗത്തിന്നായിട്ടന്നും
നന്ദതനൂജൻ മുടക്കിയതറിഞ്ഞു
വന്നൊരു കോപാൽ കണ്ണുകളായിര-
മൊന്നു ചുകന്നു ചുവന്നു മറിഞ്ഞു
ഒന്നവിടെ ഉരുകന്നത് [illegible]
നിന്നൊരു ദേവകളോടരുൾ ചെയ്തു
കഷ്ടം കഷ്ടം ഗോകുലവാർത്തകൾ
കേട്ടറിയുന്നോ നിങ്ങളിദാനീം
ഇഷ്ടന്മാരാം നന്ദാദികളെ
ദുഷ്ടൻ കൃഷ്ണൻ ചൊല്ലി മയക്കി
വട്ടം കൂട്ടിയ യാഗമശേഷം
മുട്ടിച്ചെന്നെയുമവമാനിച്ചു
ദുഷ്ടാചാരം ചെയ്തവരെല്ലാം
ഗോഷ്ഠികൾ പലതും കാട്ടീടുന്ന
കെട്ടിക്കാർമുഖമതിൽനിന്നുമുടു-
മിട്ടുകിടക്കും മേഘപ്രവരരെ
വിട്ടുവരട്ടുകവേഗാലിവിടെ
ഗോഷ്ഠുംകലമായമായകറ്റീടേണം
ഇഷ്ടി മുടക്കിയതിന്നൊരു ഫലവും
വൃഷ്ടികൾകൊണ്ടിഹ തീർത്തീടേണം
നടക്കും മേഘങ്ങൾ പലതും
അതുകേട്ടവരിവിടെ വന്നു
കടിക്കും ഗോകുലവാർത്തം
തൊടുക്കും ഗോരസപാത്രം
മുടിക്കും സസ്യങ്ങളെല്ലാം
മുടക്കം സംഭവമെത്തും
മുടക്കംവീടുകളെല്ലാം-
മടക്കം കിന്നരമൊക്കെ പന്നോ-
ടിടിക്കും കാറ്റുമിങ്ങനെ.

ലക്ഷ്മീതാളം.

അന്നേരം ഗോപന്മാർ
നന്ദാത്മജനും പടയൊത്ത്വാരകയിൽ
വന്നെതി ഐരാവതത്തെ
ഇന്ദ്രൻ [illegible]
കണ്ഠത്തിലേറ്റുന്നതു
ഉടനതിൽ പൊരുതു [illegible]
പുരത്തിൽ നന്ദാത്മജനെ
ഉടനതി കോപാന്ധനായ
വന്നെതി കീർത്തിയെ പാരിൽ
പരത്തിടുവാൻ നിയതം
കൃഷ്ണൻ മാക്കവരാനന്ദനന്നു
ബുദ്ധിമാനെന്നുള്ളവാക്കു
മുടക്കിയോ ഗർവ്വുമൊക്കെ മുടക്കി നടക്കുന്നവനിവൻ
തടഞ്ഞിനിയെല്ലാമെപ്പോളുമെളിപ്പമാക്കീടിനിയെന്നു
പറഞ്ഞിട്ടായാലിനി പറഞ്ഞീനായാലെല്ലാം
ഇന്നിനി ഗോകുലമിന്നു മുടക്കമൊന്നറിഞ്ഞാ
വിട്ടാലും വിനയിപ്പിൻ [illegible]
ഒട്ടുകളിയരുതെ മേഘനിവഹത്തെ

മർമ്മതാളം.

സംക്രന്ദനോദിതമിവണ്ണം
കേട്ടനിലയുടെ വാക്യം
സംരംഭമോടു കേട്ടുനടന്നിതു മേഘസമൂഹമ-
[illegible].
മുമ്പേ ബുദ്ധികാര്യ ഗ്രാമതിൽ ഇരുംവലയിട്ടുകിട-
വന്നു ഗ്രാമമേലപ്രവരരെ [illegible]
തമ്പൊരുവിട്ടു നടന്നു
ഉലകമുലകുകളിൽ കൊടുതിന്നുരുമെ-
ലേസമില്ലാത്തവർ പോയി
പലപല നദികളുടെയിടികളിൽ
ജലമനവധി സംഭരികരിച്ചും
കലശിവരികൾ പോലെ തടിച്ചു
കറുത്തു മിന്നൽ തോരുത്ത്യാ
പൊലിമയൊട്ടുനമ്പോൾ സിതനി
പൊങ്ങിനിറഞ്ഞെത്തുന്നായ്
സുജനഗിരിപലതായ് മുകളിൽ
പരന്നു നടക്കും പോലെ.
മണ്ണുമനിറമൊരു മുകിൽമാലകൾ
വന്നുനിറഞ്ഞു തന്നേരം.
പൊടിപടലമൊരുമിച്ചു കാറ്റും കര-
റായിയുടെ കൊമ്പുകളെൽക്കവിൽ
പൊരിയുള്ള വൃക്ഷങ്ങളെ പറിക്കു-
മടയ്പ്പു നടികളുടൻ
പ്രളയാംബുദനിവഹങ്ങളെപ്പോ-
ലൊരുമിച്ചു കണ്ടപ്പോൾ

കളിയല്ലിതസ്സുനിറഞ്ഞൊരോ
വെളിവില്ലയതിന്നിയതിൽ
കുറിയോരികളെയും കണ്ടിട്ട
പൊരിഞ്ഞൊരു പൊരുവർണ്ണ
പരിതോഷിതരായ് ഗോകുലനിവാസി
വരിയിൽ നിന്നും പരിതോഷം
തെരുതെരെ നീലവർണ്ണനാകിയ ചരിതൈ
വാരികൾ വരുന്നിതു നിറഞ്ഞു കവിഞ്ഞു വഴിഞ്ഞൊഴുകി
നാനാവിധത്തിൽ പൂരികളുമായിട്ട
പെരുകിയ ജലമയമായിതു ഗോത്രം
കരകവിഞ്ഞൊഴുകി കാലികളെല്ലാം
കരചരണങ്ങളും മുറിഞ്ഞു വലഞ്ഞു
അരണ്ടുകൾ വീഴ്ത്തിക്കൊണ്ടിട്ട
മരണം പ്രാപിച്ചോരാക്കൂട്ടങ്ങൾ
ശിരസ്സുവിറച്ചിട്ടങ്ങുമിങ്ങും നടന്നോരോ
കുറികളുമായ്ക്കരളുകൾ പൊട്ടിയും
തെരുതെരെ വരികയാണൊഴുകി നനച്ചിട്ടും
പുരകളശേഷം മുഴുകി നനച്ചിട്ടും
പെരികെ വളർന്ന ജലമെല്ലാം
മുറ്റത്തു പാറിയൊഴുകി വന്നിട്ടെ
കരമനയിലൊട്ടു പോലും വന്നു
പോവാനൊരു വഴിയില്ലാതായി
അപ്പോൾ നന്ദഗോപൻ താനും
ഇന്നു താനിങ്ങനെ കരഞ്ഞോരോ
കൊച്ചുകിടാങ്ങളെ മാറിലണച്ചു
വിറച്ചു കരഞ്ഞും പറഞ്ഞുതുടങ്ങി
കണ്ണിൽ വെള്ളം നിറഞ്ഞിട്ടോരോ
ചെന്നപ്പോഴെന്തൊരു ചെയ്യേണ്ടൂ ഞാൻ
മറ്റില്ലൊരാശ്രയം നമ്മൾക്കിന്നെ
പാരിലൊരുത്തനുമില്ലല്ലോ
കോപിച്ചോ ദേവേന്ദ്രൻ നമ്മോടിങ്ങനെ
ഇന്ദ്രനാകുന്നവൻ ഗോകുലത്തിൽ
ഇങ്ങനെ ചെയ്തിട്ടുണ്ടോ മുമ്പ്
ഇന്നാർക്കാൽ ഞാനൊരു ഗതിയില്ല
കണ്ണുനീരാൽ പറഞ്ഞു നന്ദൻ
വേണ്ടതിന്നെന്താണ് ചെയ്യേണ്ടൂ
വെള്ളംകേറിയപ്പോഴില്ലാതെ
കള്ളൻ കൊണ്ടുപോയിക്കളഞ്ഞിതാ

കള്ളക്കൊട്ടിക്കൊണ്ടുജനങ്ങളെല്ലാം-
ഉള്ളതുവിട്ടുപോയ്ക്കളഞ്ഞു പാറിക്കും
കള്ളികളും മുതലായിട്ടങ്ങനെ പെണ്ണും
കുഞ്ഞുങ്ങളും മക്കളുമെല്ലാവരും
പരമതിലൊരുത്തനും രക്ഷിക്കാത്ത
പൂതനാരാതിയിൽ വരുവതെന്നോ
തമ്മിൽ തമ്മിൽ പറഞ്ഞു പെണ്ണും പെണ്ണും
തമ്മായി നിന്നിതു കേട്ടിരിപ്പൂ
പലനാളികളും കണ്ടതെല്ലാം
പറയുന്നതിനാവതല്ലായത്
പറയുന്നതു കേട്ടു കരഞ്ഞവരവരോട
പെരുത്തനിന്നൊട്ടു കളിച്ചിതങ്ങനെ
നിന്നതെന്തൊരു കുട്ടിക്കാളി-
പ്പെണ്ണുങ്ങളുടെ മനം പരിവാൻ
ഇന്നൊരു മാരിയിതാ പാരിയുമ്പോൾ
പെണ്ണുങ്ങളാകെയുഴന്നായിരുന്നു
ചെല്ലുമൊരുമിച്ചു കൂട്ടം കരഞ്ഞു
വിറച്ചു പൂവുമായിക്കിടന്നൊരു
വണ്ണൊരു സംസാരക്കൂറ വാതിലു
മന്ദം കൂട്ടിവിളിച്ചുതുടങ്ങി
ഇട്ടിക്കാളിയുമപ്പോളങ്ങി-
ട്ടുക്കരയും ഉത്ഭവിച്ചു നിൽ
കുഞ്ഞുങ്ങളും മക്കളെല്ലാമൊ-
ന്നിച്ചുകൊണ്ട് കരഞ്ഞു നിന്നു
തെരുതെരെ പാറിയു മുട്ടുന്ന തുള്ളികേ-
ട്ടരിയിടയരുടെ കൂട്ടത്തിൽ
പാരിൽ പോക്കുകൾ കുറഞ്ഞൊരു കണ്ണിൽ
തളരുമ്പോൾ മനസ്സിന്നു വിറച്ചിതവൻ
ഗോത്രത്തിൽ നിന്നു തഞ്ഞു വരുന്നേരം
തേടിത്തിരിയുന്ന ഗോവിന്ദൻ കേൾക്കൻ
പാത്തിരുന്നു കുട്ടികൾ കരയി-
ട്ടാർത്തികളഞ്ഞു പൂകിന്നതു പോലെ
സരസിജമുഖിമാർ മുന്നേ ചൊല്ലിയ-
പിരിയൻ വളർത്തിയ മകളെല്ലാം
ഉരിയാടാതെ കിടക്കുന്നതിന്
പാരിൽ പാവങ്ങൾക്കു മറ്റാരുള്ളു
ഇതുമ - കണ്ടിട്ടിക്കൊണ്ടുപോലെ
കരമതിലില്ലാതെ പെണ്ണും പെണ്ണും

[illegible]

മുടങ്കളെളിൽ ചെറ്റുകിതിവളർന്നും
കൈത്തലങ്ങളമാരൊരൊത്തും
നില്ലാതതന്നെ പകച്ചുനന്ന
ഗ്രാമങ്ങളെത്തിനക്കുട്ടിയ ചട്ടപ്പു-
മാതാക്കളങ്ങളെ വൊഴികിനാച്ചു
ചുറ്റുവിടമുള്ള പശുക്കൂട്ടങ്ങളതിൽ
മുറ്റെ പിറുങ്ങിപ്പുണ്ടിവ [illegible]
വല്ലതുമ്പുന്നാവിപളുകൊണ്ടോരു
നിലവിളിയാതിങ്ങീനുമേനം
അലസതപൂണ്ടപ്പിള്ളപൂമാരെ
കലവുമെന്നുമൊരമിച്ചുവിടെ
ചലമിഴിമാരൊട്ടകൂടിയങ്ങു
ചലമേവാനുമനോദ്രമെ ചെയ്തു.

രാഗം—മുറിയടന്ത

പാലയ പാലയ കൃഷ്ണ
ബാലകിനിങ്ങളെയും
കാലികളെയുംവൈകാതെ പാലിച്ചീടണം
കണ്ണമിപ്പോളതിവൃഷ്ടിയാൽ ചിലപ്പാണ്ടങ്ങുകഴങ്ങുന്ന
ഗോഷ്ഠവാസികളെല്ലാരെന്നാകുന്ന
ഇടികൾവന്നുവീണിട്ടുള്ളകൊതിനിയുംകേണ്ടി-
ല്ലയതെ
തുടിതിനാമോനിന്റെ [illegible]
[illegible]
ഇന്നൊരുതെളിയിക്ക [illegible]
ഒന്നറിയാവുമല്ലവന്നാ [illegible]
പുത്രകലത്തിനങ്ങളെ [illegible]
മിത്രരെല്ലാംകൂടത്തെ [illegible]
കർമ്മമേതകീടണംഞങ്ങൾ [illegible]
പാഹിപാഹിദയാസിന്ധോ!
ദേഹിസൌഖ്യംമിന്നുതാ [illegible]
സന്ദേഹമേവർപ്പെട്ടു [illegible]

പങ്കജനേത്രൻനാരദികളുടെ
സങ്കടമിങ്ങിനെ കേട്ടതെളിഞ്ഞ
ശങ്കവെടിഞ്ഞിരിക്കളിച്ചു
ശങ്കരനെഞ്ഞിപ്പുസത്യകേൾപ്പിൻ
ദുർമ്മദമോടിന്നമരാധിപൻ
നിർമ്മത്സരംകോപിച്ചുവേം
നന്മയേറുമസാധിവനിടെന്ന
വന്മലമേൽ ന്നുമനുകമ്പസമാരം

നന്മയുള്ള ഗ്രാമവാസിജനങ്ങളെ-
ല്ലനേകം ആഭരണാദികൾകളവിൻ
എന്നതുകേട്ടു ചെല്ലുകാരൻതിരിച്ചെടി
മേഘനാഥഗോവർദ്ധനഗിരിവരനെ-
ത്തന്നാളെ കയ്യിലെടുത്തുസലീലം
കരമുയർത്തിപ്പുപശിപിടിച്ചു
അന്നേരം പെണ്ണുപാലകരുംപെണ്ണു-
ങ്ങളുമതിനടകീഴേപെന്ന
സന്തോഷമൊന്നുറവിവസിച്ചു
മാനപീഡകളൊക്കെമനസ്സിൽ
നിറഞ്ഞുകെട്ടുകളെല്ലാവർക്കും
കണ്ണനതയെമനുഗോവർദ്ധനഗിരി
കൈകൊണ്ടതകയ്യിലുയർക്കിയുകാരൻ
ഇങ്ങനെകറിപ്പുകലദ്ദനാനം
പശകളിമുകിനിപ്പുവമസ്സുതര
വല്ലഭരുള്ളക ഗോവർദ്ധനഗിരി
താലസതയെന്നുകയ്യിലെടുത്ത
നിലയിൽകാണവാസിച്ചുനിന്നുകം-
ങ്ങളൊസാക്ഷികളുംപശുപാലരും
ഇന്ദ്രപരബ്രഹ്മാകരുവാനിൽചെറ്റു-
വിശ്വാസത്തോടുംകൂടെച്ചെന്നു
വീടുകൾവന്നെന്നരമായതിൽ മുഴുകി-
ട്ടുന്നിന്നുന്നമമ്മയുടപ്പോൾ
കൊച്ചുകിടവിനുപിരവാരുമ്പോൾ
നിന്നുമനാഗ്ഗ്ബന്ധുവെറ്റന്നതുകൾന്നെന്ന
കരകൈകൊണ്ടഗിരിയെയുയർത്തി-
ട്ടിരിക്കിൽ വരുന്നാരുമഗോക്കളുമെല്ലാ
മറൈകൊണ്ടുപൊറിഞ്ഞുതപോടി
പ്പോമെന്നുവന്നിന്നുമുകരൻ
ഇച്ഛനാശംഗോപന്മാരൊടു
ഇച്ഛിച്ചുമുപ്പിടിച്ചെടികൾപറഞ്ഞു
കട്ടിനിന്നിങ്ങളെപ്പിന്നൊൻപോ-
യച്ചികഴിച്ചുവരാമിങ്ങനെ
ഇട്ടിടനേതന്നമാളരേഷം
തൊട്ടുകർമ്മപോലെങ്ങോട്ടിപ്പോകം
ധ്വഷ്ടവചസ്സുകർക്കട്ടശിക്ഷകളെ
കൂട്ടുകെട്ടുമുയർത്തിച്ചെന്ന
കപ്പംതാങ്ങിയമന്നരക്കെന്നാ-
തല്പംകയ്യിലുമെല്ലാമച്ചു

അപ്പോൾ വഴിയെ [illegible]
തെറ്റപ്പാർത്തങ്ങ [illegible]
ചെപ്പടിവിദ്യക്കാരൻ [illegible]-
ല്ലുന്നില്ലാനതിനിപ്പോൾ
[illegible] പ്രവൃത്തികളൊ [illegible]
തിപ്പണി [illegible]
മുലകടിമാറ്റ [illegible]
മലകത്താലി [illegible]
മുലകതിൽ [illegible]
[illegible]
വലയ [illegible]
മലനിനന്നെ [illegible]
ചിത്രമനവാക്കുകളി [illegible]
ചിത്രവാഴുന്നൽ [illegible]
കാലമത [illegible]
[illegible]
തതിപ്പണ [illegible]
മതിമുനി [illegible]
കതിതി [illegible]
പ്രതിദിനമവിടെ വസിച്ചുസുഖിച്ചു

ഓട്ടുകളും ചിലയോട്ടുകളും ചില [illegible]-
[illegible] കളും
പാട്ടുകളും ചിലപാട്ടുകളും ചില [illegible]
പഴുതയൊ [illegible] ഓട്ടുകളും
ചാട്ടുകളും ചില [illegible]
[illegible] മാട്ടുകളും
വാളുകളും ചിലവാളികളും [illegible]
[illegible]
[illegible] ചട്ടുകവും [illegible]
[illegible] പാട്ടുകളും

(നാട്ടക്കുറിഞ്ഞി — ചമ്പ)

മഴയുടെ [illegible]-
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
മുന്നേക്കണ്ടൊക്കയുറപ്പിച്ചുകൊണ്ടവൻ.

നൃത്തതന്ത്രികൾ [illegible]-
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
ആപത്തിങ്ങളെക്കളിച്ചിങ്ങിനെ
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
പത്താമതിക്കളിയങ്ങമിച്ചു
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

ആമയമെന്നൊരു കഥയറിയാതെ
കാമിതലാഭത്തോടുവസിച്ചു.

ശതമഖനുള്ള പൊന്നുത്തയിക്കയാൽ
പതറിയമനമൊടുപരവശനായ്
പരമപുരുഷനടെപാദമലരത്തെ
പാരിച്ചാരുകളുടെ മതിതികതതി
സുതചരിതകനകകലശനിരയിൽ
സുമതിയിലമലജലമതനിരയിൽ
സുകരികരംതന്നിലൊഴുപ്പിച്ചുടൻ
സുഖിയെവിലവാരുനമത്തികൊണ്ടു
ധരണിയിൽവിഭവൊരുവിരച്ചിറങ്ങി
ശരണമെന്നടിയിണപണിവതിന്നായ്
മനമതിൽമരുമൂടനടനകന്ന
വിനയമൊടു മതികളിടകലർന്ന
പിഴകിപലമൂതതിരയനാടക്കതി
തൊഴുവതിനിന്നമഹിവരമാ
മുഖരചിപലവാകളരിനിനു
ഹഹഹനയനജലമപിപൊഴിച്ചു
രഹസിയിലിയുമഥരികിൽചെന്ന
മാറ്റലയെമൊടടിമലരിൽവീണു.

വക്കുതാളം.

നരനാരംസമകിഴുമാചന്ത
പുതനാത്തായെന്നവഴിയമതിൽ
നിന്നിറങ്ങി ജലദാതനായ് ചെന്നിതം
ചുഴന്നപാൽകൊണ്ടു
നവിപ്പിച്ചുജലംകരാഞ്ഞത്തമ-
സ്തകത്തിലവർചെയ്തു
സന്തുതൽക്കരമയിത്തിൽ
ഭാവിനമതിനാലം
സുരതടിനിതീർത്താൽസുര-
കരിവരനംകഴിച്ചിട്ടിനിഷകം
സുരപതിയുംപുനരടനസുരഭിയും
ഒടുകന്നനിന്നസ്തുതിചെയ്തു.

മോഹനം മുറിയടന്ത.

ഏകസാക്ഷിന്നമഭിസൃഷ്ടി
ലോകത്രയത്തുപരമാത്മാ
നാകപ്രഭുതയംനടിച്ചുള്ളിമൊരുഞാനഗസ്സു
ചെയ്യുവനോക്ഷമിക്കണം (ഏകസാ)

നരമതിയാകുലമരണഭയാ-
മെന്നിയെന്നെൻപ്രതികൂലം
മന്നിലൊരുവനുമൊരുനാളുമില്ലതി-
നന്ന്യനൊരുവനില്ലെന്നറിയണം (ഏകസാ)
ശാസനായിത്തമിതിക്കനിത്യ-
മാശയശുദ്ധിവരുത്തി
ക്ലേശമൊഴിച്ചുതരേണമെന്നതി-
നാശ്രിതനതിചെയ്യുന്നേൻ (ഏകസാ)

ശ്ലോകം.

പൂന്താരാതി വണക്കമോടയിൽ വീ-
ണിതം പുകഴ്ത്തിടുന്നെ
ഉത്സാഹമൊടു വലഞ്ഞാറ്റു മുടിയിൽ
ചെയ്താഞ്ജലി സാദരം
ഭക്ത്യാ കാൽത്തളിരെത്തു നിൽക്കമളവിൽ
പ്രീത്യാ ജഗന്നാഥനെ
ഭക്ത്യർത്ഥം ചൊരിയും ഗിരാ സുരജിയും
സ്തോത്രങ്ങൾ ചെയ്തും ചിരം.

മോഹനം-മുറിയടന്ത.

നരഹരിയായൊരുജ്ജ്വലനരഹരിയായെ
പാദംവളർത്തുമിതാരമൊഴിപ്പതിന്നായ്
നാരായണൻനീസാക്ഷാൽപാരിലവതരിച്ചു (നരഹ)
ഗർഭത്തിൽകിടക്കുന്നോരർഭകൻ ചവിട്ടുമ്പോ-
ളുറ്റിയിൽജനനിയെ ദയവിനമോടെകാപം (നരഹ)
മന്നവന്റെ വിശേഷിച്ചുനിന്നോടപേക്ഷിക്കുന്ന
മന്ദിരത്തെയാക്കിവന്നിടേണംനിമ്പാദേ (നര)
എന്നുള്ളമുലംവന്ന് വ്യാധികമയിപനെ
നന്നായനുഗ്രഹിച്ചുഎന്നെയുമെരക്ഷണം (നര)

കരുണാകരനാമദേവനപ്പോൾ
സുരമിയെമെല്ലത്തഴുകിക്കൊണ്ടു
ശരണാഗതനാമിന്ദ്രനെനോക്കി
ചെറുചിരിയോടിമതളിച്ചു
വരികരികെസുരനായകസാദര
നിത്യപാഗുണഗണമാശ്രുപയോദയ!
സുരജനബന്ധുതയേറുമിനിക്കാരെ
പരിവമിന്നവാനതെന്നെ

വരുവാൻകാരണമില്ലനിനച്ചാൽ
പരിചൊടുകരുതുക മാനസതാരിൽ
പലമൊരുകാര്യാസംഗതിയുണ്ടു-
മറിവാനായതുമുരചെയ്തീടാം
സജ്ജനത്തിനുമുടയവനെന്നതു
ഗർവ്വംമനസിവരരുതുടനെ
ഗീർവ്വാണാധിപനതിനു രസിത്തീ-
ട്ടീവഴിയൊക്കെവരുത്തിച്ചുട്ടി
ഗർവ്വംവളരുകിലാരെന്നാലും
ദുർവ്വിധമേറ്റം വന്നീടും
ആവഴികണ്ടാൽനിന്ദിച്ചീടും
സജ്ജനങ്ങളുമുടനെതന്നെ
ശത്രുജനത്തെയുമമരേന്ദ്രൻ
ദുർവ്വാസസ്സും പണ്ടൊരുകാലം
ഉർവ്വശിതന്നോടാവേശത്താ-
ലുൾപ്പതിയൊരുകാരണമെന്ന്യേ
നിഗ്രഹമേറ്റംചെയ്തതുമോർത്താൽ
ഗർവ്വതിമിർത്തിതറിയുന്നില്ലേ
എന്നതുപോലെയുമിന്ദ്രനിവനും
വന്നിതതെന്നോർത്തിളകുവാൻ
ഇന്നിതൊഴിയുമിന്ദ്രനിതെന്നും

വന്ദ്യാവാസവനന്ദനനരുളിൽ
എന്നാൽത്രിദിവേ വസിച്ചു ഭവാനിതി
എന്നെയുമുള്ളിൽ മറന്നീടാതെ
നാട്ടുസ്വർഗ്ഗേനീവസിച്ചാലും തവ
വന്നീടാതെ ഭക്തിയുമധികം
നന്ദിനിയോടൊരുമിച്ചു പശുക്കൾ
ഇന്ദ്രനോടും പിന്നെ പുരത്തിൽ
വ്രജവാസികളായ ജനങ്ങളെയു-
മൊന്നൊഴിയാതെ കൊണ്ടുവന്നിട്ട്
നന്ദാത്മജനാം നന്ദകിശോരക-
ളിന്ദിരവല്ലഭൻ കൂട്ടത്തിലിരു-
ന്നാലിനിസുഖമായ്‌വാണീടുന്നു.
മന്ദവചനംവച്ചുവണങ്ങി
മംഗലവാക്യംചൊല്ലിക്കൊണ്ടു
ചെന്നവരേപ്പുകഴ്ത്തിയദേഹം
ഗോകുലമതിൽ വസിച്ചു സുഖേന
മംഗലനിലയൻ കൃഷ്ണൻതിരുവടി
ഇംഗിതവേദികൾ സഖിമാരോടും
ഇംഗ്ഗിതവും ബുധജനങ്ങളോടും
സംഗതമെന്നപോലിഹ ലീലയിലും
മംഗലമേവരുമനകൊണ്ടവൻ
മംഗളരൂപികളായ് വസിച്ചു.

ഗോവർദ്ധനചരിതം ഓട്ടൻതുള്ളൽ സമാപ്തം.

കിർമ്മീരവധം

ഓട്ടൻ തുള്ളൽ.

ധർമ്മികളിൽമുമ്പനായൊരു ധർമ്മജൻ
കിർമ്മീരനെന്നൊരു രാക്ഷസനായവൻ
കർമ്മികളാകിയ വിപ്രന്മാരെ
കർമ്മത്തെച്ചെയ്യുമ്പോളടക്കി
തടുത്തുകിർമ്മീരൻ പാരം
ചൊടിച്ചുംതപോധനരെ
പിടിച്ചുംപാരികളെ കൊന്നു-
മടിച്ചുംമറ്റുള്ളവരെക്കൊന്നു-
മടിച്ചുംപല്ലുകളെക്കൊണ്ടു
കടിച്ചുംപാരാതെ പാരം
കടിച്ചുംപല്ലുകളാൽ കണ്ടു
പൊടിച്ചും ഗോക്കളെക്കൊന്നു
കുടിച്ചും കന്യകമാരെക്കട്ടി-
യടിച്ചും കൂട്ടിനെ മുഴുവൻ
കിടച്ചും താപസന്മാരെ-
യൊട്ടും ദയാവശമെന്യേ

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

നാമമാത്രശേഷരാക്കുക.

ലക്ഷ്മീതാളം.

കിർമ്മീരാകൃതി [illegible] തനുവനിയനെ

[illegible]

[illegible]

വന്നാലും പൊരുതാലും പോര [illegible] നഗരവാസി- [illegible]

ഗന്ധർവ്വഗണ [illegible]

[illegible] താളം.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

രാവണനെന്നൊരു [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

രാവണനെ [illegible]

രാവണനെന്നു [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

കിർമ്മീരവധം ഓട്ടൻതുള്ളൽ സമാപ്തം.

ഐരാവണവധം

ഓട്ടൻതുള്ളൽ

[illegible]

ചെന്താമരക്കണ്ണനാനന്ദമയസു-
ന്ദരാദികളില്ലാതെശോഭിച്ചു
പഞ്ചശരാരിപ്രിയനരികിലാമൻ
പഞ്ചമിചന്ദ്രകലാഞ്ചിതഫാലൻ
പങ്കജയോനിപ്രഭൃതികൾതങ്ങടെ
സങ്കടമഖിലമൊഴിപ്പാനായി
പങ്കജയോനിഭവനഗമനേനിൽ
പാർക്കുന്നേരം [illegible]
സന്താപങ്ങളകറ്റുകമരേശൻ
സന്താനദ്രുമസദൃശനതാമൻ
ചെന്താർമാതിൻമാനസനാമൻ
ചെന്താർശരനൊപ്പമഭിരാമൻ
അവരജനാകിയലക്ഷ്മണനോടും
കപിവരനിവഹത്തോടുംകൂടെ
ലവണാംഭോനിധിലംഘിച്ചുടനെ-
ലവനമതാകിയലങ്കാപുരിയിൽ
ചെന്നുകടന്നുരണാന്തരമേറ്റു
കൊന്നുമഹത്തരയോധകരെക്കി
തന്നുടെഭാമിനിയാംജാനകിയെ
വഹ്നനിപതിപ്പിച്ചിട്ടുടനേ
രാവണനിലയംവാണകിലുമതി
പാവനയാണവളെന്നറിയിക്കം
ഭയമൊടു ചെയ്യുവിഭീഷണനായ നി-
ശ്ചിതനിശിചരനായകനോടും
സോദരനാകിയലക്ഷ്മണനോടും
മെച്ചമൊടേകപിനായകരോടും
ചൊകെമെസാനന്ദമനിയാകിയ
സീതാദേവിയെവാമാങ്കമാക്കി
മാതാനന്ദിതനായിതൻ പുര
[illegible]
ശ്രീരാമൻനന്ദസാധുപറഞ്ഞതെ
പുരാൻതുവുണ്ടായതെന്നാകം
കോമളഹാസമനിന്നഗുണകരെരി-
ലുമ്പലകൊണ്ടെംവസ്ത്രമണി
ശ്രീരാമന്റെതിരാഭിഷേകമുഹൂ-
ർത്തംപാർത്തകരെകാലമതിങ്കൽ
ആശുസകലിമുഖനാരി-
മാരൊരുമിച്ചതികൗതുകമോടെ

ക്കതൃമെസവിച്ചുനിരന്നിനക-
നിഷ്ഠനതാകിയ ഭരതനെന്നവൻ
പുഷ്പാഭരണം ചൂർണ്ണകുന്തളങ്ങളിൽ
ശിഷ്ടാകിയമൃതനിലയമതിൽ
പുരവാസികളൊടുകൂടിത്തദാ
പരമേഷ്ഠിസുതനായവസിഷ്ഠൻ
പരമാനന്ദമോടെന്നവർ
നടിനൊക്കുംക്ഷലവനെ ചൊല്ലു
ന്നതിമോദത്തൊടുസുതനുകസുമ-
ങ്ങളുകൾ ചൊരിഞ്ഞുസുരന്മാരപ്പോൾ
വലുതായുള്ളൊരു ദുന്ദുഭിരവവും
നലമൊടു ദേവകളുള്ളൂഴുകീ
ഹരിയോടൊന്നിയെന്നലമഴുചെ-
യ്തുതികളുമതിപ്പുനവധിതൻകീ
കതിസുഖനികരത്തിനാലുടനേ
കതിമിപതിയെതിചരികളാനതൻകീ
വിബുധായ പെരുമ്പാമ്പരെല്ലാം
സ്തുതിയുംചെയ്തുമവതിപ്പുകാർ
കനകവിഭൂഷണമിയിതണി നെ
മജനകതനയൊടുസമേതനായി
ഭരതാദികളുമവരൊടൊലും
നതഞാനമുഖമുമിവരോലും
പരിസേവിതനാംപരമാനന്ദൻ
കനകസനമതിൽമരുവുംനേരം
കനിവൊടുമിവർകൾകണ്ടതിനായി
ചെതകിനമോരായിവരുമ്പോൾ
അത്രിമറാമുനിവിശ്വാമിത്രൻ
ഉത്തമനായഗൌതമൻകണ്വൻ
ഉത്തമരിൽകൃപയുള്ള പുലസ്ത്യൻ
സത്യജ്ഞാനംവ്യാസവസിഷ്ഠൻ
വസന്തകൗണ്ഡിന്യൻശൗനകമുനിയും
അഗസ്ത്യമായാപസ്തംബനതാൻ
തത്ര പുലസ്ത്യരാമായണമിതിനി
സാവിത്രാദികളുതപായതപോധന-
രതിയേതുപോലെകസ്തുതികളും
സത്ഗുണനായുമതംരമാകൃഷ്ണൻ
മുക്തിയുണ്ടാക്കിദൃഢമാര്യനാരി
മുക്തികളേകാഞ്ചനമായൊരു പൃഥാനൻ

സത്യപരായണനായ പരാശര-
സത്യുത്തമനാം ശ്രീശുകനെന്നും
ഉത്തമരാമൃഷിവര്യന്മാർനിജ
പുത്രരുമനവധിശിഷ്യന്മാരും
ഒത്തുസകലരുംവന്നുകരേറി
ഉത്തമപുരുഷൻ രാജസഭയാം
ഭക്തികളെല്ലാമറിഞ്ഞൊരുതത്വ-
വ്യക്തികളങ്ങിനെകാട്ടുന്നു-
മുത്തംസാധുക്കൾക്കരുളീടാനായി
മുക്തരായോരോരോർത്തീടുവതി
ഉത്തമനംപെടസ്തുതിചെയ്തവരുടെ
ഭക്ത്യാസ്തുതികളാൽസംപൂജിച്ചു ഉ
ന്നതമാനികളാം കരങ്ങളെയോരും
ഭക്ത്യാഭഗവാൻനില്ലംസോദരര
അത്യുൽക്കടതപസാനിധിയാമാരം-
ഭസ്തൃൽസ്തുതിമതമുള്ളോരു
സത്യപരായണഭാസുരനക്കൃഷ-
മസ്തുസമസ്തജഗൽപരിപാലക
സാത്വികമൂല്യസ്വരാജധീതപര-
പദപാടവൻപരപ്രേമസമ്പത്ത
മുക്തന്മാരാംമുനികൾക്കക-
ണ്ടെത്താൻകഴിവില്ലെന്നുള്ളപ്പോൾ
അല്ലന്മാരാമജ്ഞാനികളുടെ
പല്ലുകളാലെയിളക്കുന്നൊരീഹ
നില്പുപുണ്യതപശ്ചൊല്ലാനിനിക്കതി
ലൽഭുതമൂതനമുണ്ടാകുന്നു
മനുഷ്യരൂപംപൂണ്ടതുതന്നെ-
വാനിലുമേപരതില്ലെന്നാലും
മാനിനിമാരുംസിംഹാസനമതി-
ലാനന്ദാത്മകരാണേന്നണം
മായാമാനുഷനായവൻതവ
മായയുമായിവസിച്ചതുമിന്നു
മാംസേക്ഷണനതിനാലധികപ്പാൻ
മാംസലനാനനവിടെകാണേണ്ൻ
കായാമ്പൂനിറമേറീടുംനിൻ-
കായപ്രഭയുംമന്ദസ്മിതവും
ഉരോഭൂഷയോതോന്നീടുകമമ
ലോചനമാകിയകാലേകരാ

രാകാചന്ദ്രസമാനനമുവന
മഞ്ജീരപദ്യശനിഷേധിതം
ലോകാധിശാപരിതോഷകരായ
രാജിതപാദകളമലയുഗ്മ!
ഭൃഗുതാഡനമാമിതുതന്നാൽനിന്താരം
ഭൃഗോരിളകുംഗാമതുല്യത്തിലൊന്നർ
നിത്യസുഖേനവസിച്ചരുളുന്നോരു
സത്യപരായണനിൻതിരുവടിയുടെ
വിക്രമമെല്ലാമോർത്തീടുമ്പോൾ
വിസ്മയമെന്നേപറയാവുള്ളൂ
നക്തഞ്ചരവരനായീടും രാ-
വക്ത്രൻതന്നുടെനിധനത്താലെ
വിശ്വംമുഴുവനുമായീടുന്നച-
തുർദ്ദശലോകവുമതിസുഖമായി
വിഷ്ണുമതാമേഷരമഞ്ഞണമരങ്ങും
വിശേഷിച്ചുരക്ഷിച്ചിട്ടുണ്ടങ്ങും
ഭക്ത്യാഭഗവതിസേവയുമുണ്ട്
സാക്ഷ്യമതങ്ങളുമിപ്പോളുണ്ട്
ചട്ടമതേഷപുമൊത്തപകൻ
തെല്ലനവധിഗുണമുളവായി
നക്ഷത്രാതിങ്ങീട്ടുവനേ
ദുഷ്ടന്മാരശേഷമൊടുങ്ങി
കഷ്ടവിരചകന്മാരില്ലാതായി
ദൃഷ്ടിയുംപൂനരിന്നുപോലെ
പുഷ്ടിയുമതതിനുദൃഷ്ടിയുമില്ല
ദുഷ്ടരായോരെമഹാപുരുഷജനങ്ങൾ
ഇഷ്ടിയിലേക്കുംവഴിപോലക്കർത്തി-
നൊല്ലംഭേതമൊരേടവുമില്ല
ദുർഭഗരായിട്ടൊരുവരുമില്ല
കള്ളികളൊരുതികളുപ്പുമില്ല
പുഷ്ടിവിക്കാത്താളുകളില്ല
നിഷ്ഠുരമാരാരില്ലാനിതകർമ്മം
വിട്ടുനടക്കുംപുരുഷരുമില്ല
അച്യുതഭക്തിയുമങ്ങെല്ലാർക്കും
ആചാരമതുപോലെയുമുണ്ട്
വിസ്മയമന്ത്രലോകചരിത്രം
സസ്മിതവദനാസത്യമിതെല്ലാം
ആശ്രിതവത്സലനായവനാർമമ

[illegible] കപിസേനാ-
[illegible]
[illegible]
പോരുകൊണ്ടു പറയാമല്ലോ താൻ.

[illegible]

[illegible]

മൃത്യുഭയാന്ധതയോടുമതാവതു
മൊന്നുമറിഞ്ഞീലന്തിനുമേതും
ലക്ഷ്മണനാദരവോടു പൂർവ്വവലത്തെ
ദക്ഷിണദിക്കിനുയർന്നിതിരിപ്പു
തൽക്ഷണമിക്കഥ കേട്ടൊരു സൂര്യൻ
പ്പുത്രം പാദമശക്തിയിലിന്നിവിടെ
തെട്ടിപ്പറയുകയോ വിളിച്ചുള്ള
മട്ടിൽ താപമകറ്റിയിതന്ന
നിൽക്കുമവൻ താനുമലക്ഷ്മണനെപ്പുക-
വിക്രമമോടുമതിന്നു പടയും
ശക്രാദികളാം ശത്രുഗണങ്ങളെ
ഉഗ്രതയാ പരിപാലകമിന്നുവ-
ന്നക്കടലതിലടങ്ങീടാതെ-
ന്നസ്ഥാപനത്തിൽപ്പതിയാകിലതു
മിത്രജനങ്ങളെയൊക്കെ വധത്തി
ല്ലുങ്കയത്തിനമോദമിറക്കി
മത്സ്യശിലകളെയാഴിയിൽപ്പതി-
നവ്യമതത്തുളങ്ങീടണം
വിസ്തൃതമാകിയ നമ്മുടെയരമന-
തങ്കിടുന്നഛുവനത്തീടണം
ഭൃത്യഗണങ്ങളകം പരിവാരമ-
മാത്യവരൊക്കെയ വരേണം
പെരുമ്പടത്തിൽ കൊടി കെട്ടിക്കുറെ-
മാലിപ്പിച്ചു മുടക്കീടണം
ങ്ങളെന്നുമതിന്നു പുറപ്പാ-
ടരുളുകയിപ്പോൾ വേണ്ടവിടെൽ
നാനന്താപം കൊണ്ടുത്തുമമപ്പോ-
ഴുന്നതു പൂർണ്ണമിപ്പതിപ്പു
മോദം തീർന്നൊരു നാളവിന്നിനി-
ത്താൻ വരവുകളില്ലെന്നതത-
ത്തോടും തോന്നിയ ഭൃത്യഗണങ്ങളെ
യാതൊരു ദാനം ചെയ്യുവതുള്ള
കിങ്കരവരരോ ചോദിക്കന്നിവ-
നേകം ചെയ്യുമതിലോക്കാ
ശോഭനമായി പ്രകാശിപ്പിപ്പാൻ
സകലജനാന്തരമാണിപ്പോൾ
ദേവപ്പൊരുനാളെന്നാമതിയും
ജനിപ്പിച്ചിട്ടതു

പുറപ്പിക്കണമുടനെന്നും
ഭൂഷണങ്ങളിലൊന്നാം വൃന്ദം
ഇപ്പോഴിതിന്നു മതിപ്പായിട്ട പാരാ
ക്കിപ്പ്രകാരമതൊക്കെ ചെയ്തപ്പോൾ
ഉൽപ്രാവമങ്ങേടുക്കേണ്ട
തിർമോദികളൊരോ മാതിരിപ്പോലും
നമ്മുടെ മാളികയായിട്ടൊന്നായ
സമ്മതിയോടു പറഞ്ഞിട്ടന്ന
നമ്പർത്തനാണിതു നല്ല -
തന്ത്രിനിക്ക സഭായതുമില്ല
ചൊല്ലേറിയതൊന്നു പറഞ്ഞാടെ
ചെപ്പാരാനോടികൾ വരുമ്പോൾ
പൊയ്പ്പോയതിലിരിപ്പുന്നവർ
മധ്യാഹ്നം സമ്മതമില്ലാതെ
നന്ന്യം ഭംഭോലമാളുമവാ-
കൃത്യമെന്നുപചാരമാകണം
മിത്രങ്ങൾ ചെറ്യം ദ്രവ്യങ്ങളും
ചൈതന്യവന്മാരെല്ലാവരും
സമ്മാനത്തോടുക മന്നോരു നമ്മുടെ
തിരുമുക്കളോടെയുദ്ദേശിപ്പിടണം
എന്നിപ്പിരിചൊന്നവരെൻ പറ-
ഞ്ഞതെന്നാലന്നതിനാലതിനാ
നമ്മുടെ കല്പനയന്നതിനെ നന്നു
ചെന്നാലിവിപ്പുക്കനാൽ പറ
എന്നാലാനുഗമിപ്പിൻ
ന്നിത്താനം കൈവശമതിലോടും
ഇങ്ങനെ കല്പനകേട്ടതനന്തരം
ചെന്നോരൊരോരുത്തരെ സചിവ
ഉന്നതമോദം പൂണ്ടനിപ്പു പ-
ഞ്ഞൊന്നൊഴിയാതെ പറഞ്ഞറിയിച്ചു
ഒന്നിച്ചുമതോത്തിലന്നതിനേറെ-
ചെന്നതൊരാനാകല്പനയുടനേ
വന്നു പറഞ്ഞാർത്തവർ സകലരിവി-
ടെന്നു പറഞ്ഞുമുടനുടനെ
ചെന്നു പറഞ്ഞിഞ്ഞനെ നാമിങ്ങള-
ന്നെത്ര പറഞ്ഞു പുറപ്പെട്ടപ്പോൾ
ഇങ്ങനെയവരെപ്പാങ്ങൾകേട്ടള-
വന്നോരായിരമാളവരന്നും

തന്നുടെപരിവാരാദികളോടും
ചെന്നിതുലങ്കാനഗരിയിലപ്പോൾ
വന്നതിരേറിതുലങ്കായിൽ പരം
കണ്ണിണയിറന്നു കപികളൊഴുകിടിന-
കണ്ണീരൊഴുകുമാറതിന്നൊഴുകിട-
ണ്ണാനാഴിയാതെ പറവ്യുതടങ്ങി
പുരമൊരിച്ചു വാഴും പുണ്യജനങ്ങൾ
അല്ലയോ ലങ്കാപരിപാലക!
ചൊല്ലുവനാപരാക്രമസിന്ധോ!
ഇല്ലലിൽവീണഴിയുന്നോരെന്നിൽ
തെല്ലൊരുകനിവിന്നുളവാക്കണം
വല്ലാത്തകളിന്നെല്ലാം വന്ന
നല്ലൊരുമക്കളുമൊക്കെമരിച്ചു
ല്ലുകായിപൊരായിട്ടുന്നൊരു
വൈരികൾവന്നിപ്പുരം വളഞ്ഞു
വല്ലതുമൊന്നതുതടങ്ങാനിനിയിഹ
വല്ലഭരുള്ളവരില്ലാതായി
വില്ലാളികൾകലമുടിഞ്ഞിതാകിയ
മുല്ലായുധസുകുമാരൻമേൻ
വില്ലുകലച്ചുണ്ണുന്നതിനൊത്തതു-
വല്ലത്തപ്പുതളന്വ ലങ്കയിൽ
വല്ലാതൊരിപ്പോരതൊരുകഴി-
വില്ലാതായി വല്ലാതായി
വല്ലസഹായമെപ്പൂന്നംകഴി-
വുള്ളസഹായികളില്ലാതായി
വല്ലതുമെല്ലെപ്പിടിപാടുള്ളവ-
രെല്ലാംമരപ്പുരിയാത്രയുമായി
കാലാതിക്രമമെന്നേവേണ്ടു
കാലാരിക്കപ്രീതികരത്വം
അപ്പുകളിൽപ്പിളവരമന്നുമപ്പാരെയതി-
ലുണ്ടുകരികല്ലുഴകാറായി
ദുർബ്ബലരാകിയമാനസരിപ്പോൾ
കർബ്ബുരവരരെക്കൊല്ലാറായി
തൽക്ഷണമാകിയതവളതിരിന്നിഹ
പക്ഷത്തുവന്നെന്നെ വരിപ്പാറായി
ശക്തിപെരുത്തൊരു കനരിവരനാ
ഗർഭമേറ്റുന്നിപ്പാറായി
കഴിയുന്നകഴിയൻമൊരാന്നൊരു
കേരളമാനമൊരമർച്ചെപ്പാറായി

പുത്രൻമേഘനാദൻ ചത്തു
ഭ്രാതാക്കളുമെല്ലാം മൃതരന്നോ
അന്ത്യുമുള്ളമതിൽസുതനാനെന്നാൽ
കൽഭവനം സുഗ്രഹ്യമായാക്രമ-
മത്ത്യാധമനാം രാമൻതന്നെ
പ്രത്യക്ഷമായ്ത്തൻ ബലവാനും
സാമന്തസുഗ്രീവനുമൊന്നിച്ചെന്നെ
കാമം ചിലർമേളിച്ചിപ്പുരകൾതാം
ആമയമെന്നേ വന്നവനൊരുനാൾ
യാമിനിതന്നിലകത്തുകടന്നിഹ
ജാനകിതന്നെക്കണ്ടു പറഞ്ഞൊരു
മിന്നതയേന്യേ പോയ്പ്പരിതാപം
ആരുമൊരാക്ഷസർകണ്ടിലതൊരു
കാരിയമെന്നു കണ്ടൊക്കാതെ
കേറിയവൻ പുരമാവൂഴിച്ചുമ-
ഹാരികൾ പലരെത്തല്ലിക്കൊന്നു
തൽക്ഷണമക്ഷകുമാരനുമൊത്തൊരു
രക്ഷിതരാമെന്നക്ഷകരാമെന്നെ
രക്ഷതവിട്ടിയന്നാകുഞ്ഞന-
രക്ഷണമാത്രകൊണ്ടുവധിച്ചു
രക്ഷസ്സുകളിൽ പലരെയുമടിച്ചു
ലക്ഷണമുള്ളൊരുലങ്കപൊടിച്ചു
ലക്ഷ്മിഭഗവതിയാകുംലങ്കാ-
ലക്ഷ്മിയെവീറോടിച്ചുരടിച്ചു
ഉത്തമമായധികമാനപ്പൂമ-
വുഗ്രൻമകസുതനാകുമിന്നാൽ
ഞാനുമപ്പോൾ വാലും കെട്ടിയവനെ
കെട്ടിയതുടനെ നാരികൾവച്ചു
നിർഭയമായെന്നിവധിന്നമെയ-
ധിരക്കപ്പിച്ചുടൽകെട്ടിപ്പകച്ചു
ഭക്ഷ്യാവരമേവാലിനാൽതുണി
ചുററിത്തൈലാദി കത്തിച്ചു
തൽക്ഷണമൊന്നു കത്തിച്ചുപുരപ്പു-
റത്തിലുറച്ചുപ ചുററിയടിച്ചു
അഗ്നിപരക്കെയവന്നു പിടിച്ചുമ
പററിക്കറിപ്പാഞ്ഞുരച്ചിച്ചു
ഞാനപ്പിവിലിനമൊന്നകത്തിച്ചു
ഞങ്ങളെപ്പററിയിതുമെപ്പിച്ചു

[illegible]

സന്തോഷിച്ചുവസിപ്പാൻ സംഗതി-
സന്തതമിങ്ങനെ വിലസുന്നാകിൽ
ചിന്തിക്കാമെന്നതൊന്നുമതെന്നിയു-
മെന്തിനിനിത്തനിയേവേണ്ടതു പാർത്താൽ
എന്നതുകേട്ടൊരു രാവണനപ്പോൾ
മന്ദസ്മിതമൊടുമൊന്നുപറഞ്ഞു
വന്നുഭവിക്കാനുള്ളവിപത്തുകൾ
നമ്മൾക്കിന്നതുപ്പ്രാണേശ്വരതാ
ജനാധിമണിയാം ജനകാത്മജയെ
പ്പോന്നുംപെട്ടെന്നരിയെത്തപ്പി-
ച്ചുന്നതമസ്ത്രാം ഭഗവാനെടുപട-
കണ്ടത്താലിന്നതിലർപ്പിച്ചു
വന്നപരാധമതിന്നുപൊറുക്കണ-
മെന്നുപറഞ്ഞടിവീണവനെങ്കിൽ
നിന്നെക്കനിവൊടുപാലിക്കും രഘു-
പുംഗവനാശ്രിതവത്സലനല്ലോ.
സമ്മതമല്ലതിനെങ്കിൽനിനക്കൊരു-
ഹമ്മതിയുള്ളതുതീരും നൂനം
വാശ്ലുമതേന്നുമുഖത്തെന്നതിനാ-
ഖിലജനകല്പനമിക്കാലത്തിഹ
ഞ്ഞിണലാവത്തുചെയ്യുന്നാലതി-
നെന്നോടേ നാവിരോധംവേണ്ട
നിന്നെയെപ്പൊഴുമറിഞ്ഞവനാണേ
വിശ്വജനോക്തികളാകത്തില്ല
മതിമുഖിസീതയിലെന്നുടെചിത്തം
വിധിവിഹിതംതവവശവശനാകേ
അതുമമമനസിനിനച്ചീടാതിത
കഥനംചെയ്യുകകഥകേടാതേ
തവചിത്തവികാരമൊക്കെയുമോ-
തവമെനാകിയലക്ഷണമോടും
ജനിയിലെത്തിയെത്തുമ്പൊതലെ
ഞാനും ചെയ്യിക്കുന്നതുമല്ലോ.
മതിയെല്ലാമൊരുവസിച്ചീടുകനീ
മതിമതിയെന്തിനുചൊല്ലുന്നതുപോലെ
ചതിവിലെഴുത്തുകളൊത്തിക്കളയാം
കപികളെയൊത്തുമതിയോയിക്കില്ല
മയോന്മുഖമുള്ളതുമുക്കിതി-
നയസംഭവവുമില്ലല്ലോ

പോയാലുംനീമണിയറയിൽ പാ-
ർവ്വയാദികളുംവേണ്ടുന്നതു
രാത്രിയിലെട്ടുവരെന്നാലേ
തന്തുരസമയമതെന്നറിയേണം
പാർത്താൽപിന്നിരഘുപുംഗവനെ
ജ്ജ്വാലാതലമതിലെത്തുംകാണാം
പാർത്താലന്നിഗ്ഗുപ്തയായി നീ
താരത്തിലൊഴിയാംഞാനകിലെല്ലാം
രാമനൃപനെ പരിഞ്ഞനപോന്നു
ഗ്രവിച്ചുരാവണനാസാമവിടെൻ
രാമസ്സുഖിക്കുമതെന്നാകസ്വാമിയൊ-
ടുണർത്തിനാനവനുള്ളതുപോലെ
മനസ്സിലുമതെ സകലമൊടഥ
മാസഖിയായ വിഭീഷണനവിടെൻ
കഷിച്ചുനമ്മോടൊന്നിച്ചുപരമണ
വിധിപ്രകാരമഖശ്രവപുമാന്പ്രാൺ
ഇത്തിരിയാത്രമാനോകതികൾ
കണ്ടതുകോക്കനർകാണില്ലു
നിരസ്സലെടാനാമതിനക്ക്രമ
തപ്പ്സ്ഥലിനിന്നിതുസൂക്ഷിക്കണം.
ഇങ്ങനെവീരവിഭീഷണനന്നേര
സംഗതിയൊക്കെയുമുരചെയ്തപ്പോൾ
എങ്ങനെയിതിനിനിന്നൊത്തുകഴിഞ്ഞഥ
ഞങ്ങൾവിചാരംപൂണ്ടുവസിച്ചു
ഇന്നാളിഷുകികാലൈരാവണനാകിയ
നാരായണനാമരഘുപുംഗവനെ
പ്രാതേതിന്നു ചതിച്ചുഹരിപ്പതി-
നാരാനുള്ളതുവേറുതതന്നുവി-
ചാരാദികളെന്നോർത്തതിന്നൊത്തപരി-
ഹാരാദികളും ചിന്തിച്ചില്ല
ഞങ്ങളിന്നയവിടെയിരിക്കുന്നേരം
വന്നിതുമാതതനായർതാനം
വന്നിതുഞങ്ങൾക്കാനന്ദമിതി
യൊന്നുംചെയ്യാകാനില്ലെന്നും
നിന്നതുമുള്ളിലുറച്ചേവേണം-
സന്നാഹങ്ങളൊരുക്കിയൊരു
ഇന്നിനിശീഘ്രനിനന്നിൽപരിചൊടു
വന്നരുളുകമർത്തന്നെയെടുത്തുക-

ആരാപവാദകൃതങ്ങളൊന്നു ചൊന്നതു തവ
ശുദ്ധാന്തചരിതമാണത്രേ
ശുദ്ധപ്രഭാവമാണെന്നുമെപ്പൊഴുമേക-
ണമെന്നിഹ

അന്യൂനതരമാം വിഭീഷണവാക്ക-
ളിങ്ങനെ കേട്ടു പവനതനയൻ
മന്ദസ്മിതവുമായ് ചൊല്ലിനാൻ
കേൾക്കണമിപ്പോൾ കേട്ടാലുമെന്നി
സിന്ധുഗതിയിൽ രാവണൻ തന്റെ
സിന്ധുപുരിയിലെത്തിനാൻ
വിന്ധ്യമഹാചലസന്നിഭാകാര
ഭൃംഗാരകരിപുസഞ്ചയമാശു
ഞാനും കണ്ടു സമീപേ ചെന്നു
സന്ധ്യയുമുല്ലസിച്ചീടുമ്പോൾ
ഞാനും പതിയെ നടന്നു പുരം-
തന്നകപുരിയിലെത്തിനിന്നി-
ട്ടന്നു ചുറ്റുമങ്ങു നോക്കി-
നെ ഞാനിനിയുമൊരു കാവൽ കണ്ടില്ലേ
ചെന്താർമാതിനെക്കാണാഞ്ഞു പാരം
ദുഃഖിച്ചിട്ടു ചൊന്നിതപ്പോൾ
ലങ്കാധിപൻ മന്ദിരേ ചെന്നു
കണ്ടു പിന്നെ പയ്യെപ്പോയങ്ങു-
ന്നെല്ലാവരും നോക്കുമ്പോൾ
ഞാനുമാ വാടികയിൽ കണ്ടു
എന്നുടെ കണ്ണുകൊണ്ടു വൈദേഹിയെ
തന്നിലുള്ള ദുഃഖമെന്നാലും
മൈഥിലി വാണീടുന്നതെന്തു
സംഗമം ചിന്തിച്ചിട്ടു മൈഥിലി
ദുഃഖിതയായ്ക്കരയുന്നതിനൊ-
ന്നിനി വഴിയില്ലാഞ്ഞു.
ദൂതനായിട്ടാണു ഞാനൊട്ടു
ദുഃഖമതെല്ലാം തീർത്തു
ശർമ്മമാം ഭവാൻ ബാലിയുമേക-
മിന്നൊരു ക്ഷണം സൂക്ഷിക്കണം
നിങ്ങളൊക്കെയും സാധിക്കണം
ദീനജനങ്ങളെ പ്രാപിക്കണം
പൃഥ്വീശ്വരന്മാരെല്ലാം
പ്രത്യേകിച്ചു നിങ്ങളേയും രക്ഷിക്കണം

ശത്രുക്കളെക്കൊന്നു ഭരിക്കവേ
തീർത്തുവെച്ചിട്ടങ്ങു വാണീടണം
വിശ്വസ്തന്മാരായുള്ള
മന്ത്രിവരന്മാരൊന്നും
മിത്രഭാവത്തോടു ചൊല്ലി
ഉത്തമനായ സമീരണപുത്രൻ
ചിത്തമതിനെ ചൊല്ലിയതെല്ലാം;
മർത്ത്യസത്തമനായ്ക്കൊണ്ടു
പുത്രന്മാരെക്കൊണ്ടുമുത്തമം-
വാഴ്കയെന്നിട്ടിന്നു ചൊല്ലി ച-
ഞ്ചലമാകാതെ വസിക്കണമെന്നും
ശത്രുക്കളിൽനിന്നു ഭയമില്ലാതെ
മിത്രങ്ങളോടും ചേർന്നു വാഴണം
പാർത്തുകൊണ്ടിനി സൂക്ഷിച്ചെപ്പോഴും
വാർത്തകളൊക്കെയുമറിഞ്ഞായി
നേതൃത്വമുള്ളതിനെപ്പറ്റിയുള-
ളതിനെല്ലാം കേട്ടൊരന്തരാത്മാവ്
വായുതനയൻ തന്നെയുമന്നിഹ-
യൊരു കൈകൊണ്ടു താങ്ങിനിർത്തി
കാട്ടുകിളിപ്പൈതൽ പുത്രൻ
കൊണ്ടു ചെല്ലുന്നതെല്ലാം കണ്ടതാ
മറ്റുള്ളവരും കേട്ടുകൊണ്ടന്നു
ചിന്തിച്ചിട്ടു നിന്നിതന്നേരം
അംബരമാർഗ്ഗമാണെന്നറിഞ്ഞു
ഉൾക്കാമ്പിലുറച്ചതു വീണ്ടു
ചൊല്ലിക്കേൾപ്പിച്ചു വിശേഷം-
താരുതനിലെ ചൊല്ലിനിന്നതു
എന്നതുകൊണ്ടു ശോകമിതിനെയെല്ലാം
ചിന്തിച്ചിട്ടതിനെയുമറിഞ്ഞു
ഞാനും മനസ്സിനുള്ളിലൊന്നോർത്തു
കന്ദരംതന്നിലിരുന്നു കരഞ്ഞു
പതിയെ ഞാൻ സാധിക്കാനോരോ-
ന്നൊരുങ്ങിയെന്നൊന്നു കഴിഞ്ഞു.

ഇതിനൊപ്പം ചിന്തിച്ചതു ചെയ്തു
തന്നിലിരിക്കുമുടനെ
ചതിയില്ലാതവർക്കൊക്കെയും പരി-
പാലനം ചെയ്തുപുറപ്പെട്ടവൻ
പവനസുതൻ ചെയ്തതെല്ലാം കേട്ടു

പരമപീയൂഷപാനമുൾ മാനസിനെയൊരുവനൻ
പരമജ്ഞനനിലയനനായ ഭവച്ചരിതനാൻ
പാവനമതതെൻ രാഘവം ചൊല്ലിച്ചിടിനാൻ
ലവകശന്മാർ [illegible]
ശ്രുതിയിൽ [illegible] കേട്ടുകൂട്ടിടിനാൻ
അമലമതിമതസംഭവിച്ച് [illegible]
ഭാർഗ്ഗവപുത്രൻ വിചാരിച്ചതൽക്കണം
അത്ഭുതമത്ത്യാത്ഭുതം [illegible]
മതുപോകലിപ്പത്തിക്കിടെ [illegible]
ലവകശന്മാർ [illegible] ഗ്രഹിച്ചിട്ടു
[illegible] ഭാവിനാവൻ
[illegible] നാൻ പരം
[illegible]
[illegible] ചൊല്ലിതിനാൻ
ജാനകിയുടെ [illegible]
[illegible]
[illegible]
അതിരുചിര [illegible]
ഭാർഗ്ഗവപുത്രൻ [illegible]
[illegible] ലല്ലാതെ
[illegible]?
[illegible]
[illegible] ഗ്രഹിച്ചുടൻ
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
ലവകശന്മാർ [illegible] മില്ലാത
[illegible] ഗ്രഹിപ്പാനൊരുള്ള
[illegible] കിലും
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

ജാനകിവല്ലഭൻ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] യും
[illegible].
ഭാവകേ [illegible]
[illegible]
കോപംകൊണ്ടു ചുവന്നു കണ്ണുകൾ
[illegible] പോലെ വിളങ്ങി [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] പാടിപ്പാ-
[illegible]
[illegible]
പൊരുതതിനായുധപാണികളായി
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] പന്നാൻ
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ചൊല്ലുകി-
[illegible]
[illegible]
[illegible] പിടിച്ചു-
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] മില്ല
[illegible]
[illegible]

നാശമടുത്തവനെന്നതുകേട്ടുക-
കീശവരൻവീര്യത്തിനുവിഭ്രമമോ
മീശപിരിച്ചുവലിച്ചുയർത്തിയി-
ലങ്ങുമറിച്ചുനിരപ്പെയ്ച്ചുട-
നാശരവരനെയടിച്ചുപൊടിക്കാം
ദാശരഥിക്കൊരുകുറവുവരാതെ
പൂശകനെക്കണ്ടല്ലെപ്ലവഗ-
ന്മാരുകരഞ്ഞുവിളിച്ചുകരഞ്ഞു
മാരുതവേഗാലെത്തിയമർപ്പതി-
നാശുഗസുതനെന്നതുസംശയമില്ല.
ഏവംമാരുതനന്ദനഗീതകൾ
രാവണസഹജൻകേട്ടൊരുനേരം
ശോകമകന്നുപറഞ്ഞുതുടങ്ങി
പാതകിയാമൈരാവണചരിതം
പണ്ടൊരുകാലംരാക്ഷസവംശേ
ഉണ്ടുനിശാചരനായ്‌വന്നു
കണ്ടകരാമവർപുത്രീഭുവന-
മിണ്ടൽകലർന്നവലഞ്ഞുവശായി
ഹേതിയുമങ്ങുപ്രഹേതിയുമിങ്ങനെ
ജാതകളുടലമതംകാലം
അഗ്രജനാകിയഹേതിമഹാബല-
നഗ്രൻകാലസഹോദരിയാകിയ
കന്യാമണിയെക്കൈക്കൊണ്ടതിനാൽ
നന്ദനനമ്പുതമുളവായ്‌വന്നു
ബാലകനാമവിദ്യുൽകേശൻ
ചാലെയതുളവാനന്തരശേഷം
സാലകടങ്കടയെന്നൊരുരാക്ഷസ-
ബാലാമണിയെവിവാഹംചെയ്തു
മന്മഥമദവാനന്ദത്തോടു
കന്ദരഗിരികാന്താരങ്ങളിലും
കന്ദർപ്പക്കളിയാടമതന്നാൽ
നന്ദനനൊന്നുജനിച്ചതവിടെ
കുട്ടിയെയറവളർത്താനന്തര-
മിച്ഛവിരായംകാരണമന്നവർ
മൊട്ടസ്ഥാനത്തിൻ്റിമ്മുഴുകിക്കാനന-
മദ്ധ്യമതിലങ്ങിട്ടുകളഞ്ഞു
പരമേശ്വരനും പാർവ്വതിയുംസുര-
സരണേ കൂടിപ്പോകുന്നേരം
അന്നേരമവരൊന്നാണകന്നേ
യാണിയലച്ചുറിയതിനെക്കണ്ടു
കാരുണ്യത്താൽദേവിയുമുടനെ
തെയ്യതോളിയിറങ്ങിയെടുത്തു
ആരുംരക്ഷയിവന്നില്ലെന്നവി-
ചാരത്താലെമുലകൾകൊടുത്തു

* * *

ഐരാവണവധം ഓട്ടൻതുള്ളൽ സമാപ്തം.

കൃഷ്ണാർജ്ജുനവിജയം.

ഓട്ടൻ തുള്ളൽ.

മുനിജനപാലൻമനസിജകാലൻ
മുരരിപുഭഗവാൻഗിരിവരനിലയൻ
ഹിമഗിരിസുതയൊടുമൊരുദിവസം
കമലശരോത്സവകതുകവികാരൻ
കരിവരകരിണികളായിവനത്തിൽ
പരമേശ്വരനും പാർവ്വതിതാനും
പെരുകിനമോദമൊടൊത്തുതിരിഞ്ഞും
ഗിരിവരസവിധേപെരുകിനവിപിനേ
കരികളനികരമൊടൊത്തുകളിച്ചും
തരുനിരകളിലടർന്നുപൊളിച്ചും
പ്രണയിനിയാകിയദേവിയെഭഗവാൻ
പ്രണയമിയന്നുപുണർന്നുനടന്നും
പലപലലീലകളാടീടന്മഥ
മലയുടെതടഭുവിമേവുംകാലം

ശർക്കരപുരുഷാന്ത്രീദേവിക-
ൾക്കൊന്നാമതു നിശ്ചിച്ചവിടെ
തുമ്പിക്കരവും കൊമ്പും പൂണ്ടൊരു
കരിമുഖനാം ഗണപതിഭഗവാൻ
ലക്ഷണമായൊരു മോദകമിന്നേ
കക്കിനിറച്ചു നിനക്കുതരുന്നേൻ
അവലപ്പൊതികളുമപ്പമസംഖ്യം
പഴുതമനവധി ചുട്ടകിഴങ്ങും
പൊരിയവലനവധി നറുനെയ്യും
പലതരമാമലർ കരിമ്പും
പത്തുസഹസ്രം പൂവൻപഴവും
എട്ടുസഹസ്രം കൊട്ടത്തേങ്ങാ
കദളീസഹസ്രം പാലും തേനും
അമ്പതുലക്ഷം നേന്ത്രപ്പഴവും
പായസപൂരിതകലശസഹസ്രം
മാലമൊഴിഞ്ഞിഹ നൽകീടുന്നേൻ
സന്താപങ്ങളൊഴിച്ചീടേണം
സാഷ്ടാംഗം വീണു തൊഴുന്നേൻ
തൽകവിതകളുമുപദേശിച്ചരുളേ!
ഉണ്ണീ! വിഘ്നേശ്വര! ചാപാണീ!

എന്നതുമെന്നേ ദേവി! വാണീ! ത്വമെന്നുടെ
നാവിന്മേൽ വന്നു വിളങ്ങണം
ചെന്തൊണ്ടിപ്പഴമതിനൊളംകൊള്ളുന്നധര
മാലകൾപോലെ കവിതാലങ്കാരം തോന്നി-

ക്കേണം

വിദ്യാദേവതമാരും തമ്പുരാൻകൂട്ടർ
കരുണയോടനുഗ്രഹം തരുവാനായ്ക്കൂടെന്നാൽ
കവിവരനിലുമൊരുകണം ശിവനാരായണ-

ഗുരുവും

അച്യുതനെന്നുമേറ്റവൻ തിരുമേനിവരുന്ന-

തെന്നാൽ

മൂർഖന്മാർ ധ്യാനങ്ങൾക്കൊരുകണിവാഴപ്പഴ്കി
ൽ വേണ്ടതു ചെയ്താലൊന്നുമല്ലാസാരം; [ഇതു-
മെത്രയോ ദിവസമിതാ കൃപയെന്നിൽ

വിളങ്ങീടും

ഇക്കഥയിൽ കലശങ്ങളുംപലതരം തോന്നി-

ക്കേണം.

എന്നാലിനിയൊരു കഥയുരചെയ്യാം
എന്നതിനെന്തൊരു വഴിയേപോലെ
നാരായണനാം കൃഷ്ണനുമായാൽ
പോരാളികളുള്ളൊരു ദ്വാരകയിൽ
സിംഹാസനമതിലേറിയിരുന്നു
താമരക്കണ്ണൻ വാഴുമ്പോൾ
വാരാന്നിധിയിൽ മനുവിൻ പുരിയാം
ഭാസുരമാം ദ്വാരകയിലുമുണ്ട്
പതിനാറായിരത്തെട്ടു സ്ത്രീകളു-
മതിലധികം പുത്രന്മാരും
ഉദ്ധവർ സാത്യകി കൃതവർമ്മാദിക-
ളുത്തമസചിവന്മാരും ചുറ്റി
പത്തുസഹസ്രം പരിചാരകരും
സുന്ദരരാകിയ സഖികളുമായി
മരതകവർണ്ണൻ പിന്നെ സന്തതം
വിരവോടെ രാജ്യം ഭരിക്കുന്നേരം
താനൊരുദിനമഥ സുധർമ്മസഭയിൽ
ചെന്നിരുന്നരുളിയപ്പോൾ
ബലഭദ്രനുമവിടെ വന്നണഞ്ഞു കാലി-
ട്ടിരുന്നതു കണ്ടു ചിരിച്ചപ്പോൾ
ശ്യാമളനായൊരു ഗന്ധർവ്വന്മാർ
പുരുഷന്മാർ കവിതയുരചെയ്തീ
ടിന്നാരമൊത്തഗമിച്ചപ്പോൾ
തിരുമുമ്പാകെ വന്നനേകം
ഉൽപ്പലനേത്രൻ തന്നരികേ
മേളമോടണഞ്ഞു തൊഴുതനേരം
സന്തോഷമോടുടനേ പൊന്നാട-
ചാർത്തിക്കൊടുത്തതും കൂട്ടി
അവരെല്ലാം പോയതിനുശേഷം
അച്ഛൻ വസുദേവൻ വന്നൂ
അരികിലണഞ്ഞു തൊഴുതുനിന്നു
ഉൾക്കനമേറ്റുമ്പോൾ ചോദിച്ചീടിനാൻ
ആരാണിവിടെ വന്നിതേ താതൻ
പോകുന്നതെന്നതിനെന്താ കാര്യം
പറയേണമെന്നരുളിച്ചെയ്തു
തിരുമേനിയിതെന്നു പറഞ്ഞാന്ന്
തിരുവുള്ളമൊന്നറിഞ്ഞു ചിരിച്ചു
വിരവോടവൻ പറഞ്ഞുതുടങ്ങി:—

മായാമയനാരാനന്യായങ്ങൾക്കൊട്ടുമില്ല
ഏവമാദിയായനേകമാവാക്യങ്ങൾ കേട്ടു
ജീവൻഗമിച്ചുകൊണ്ടു ഗന്ധർവ്വൻതാനുമൊന്നു.

പുരഹരകമലജദേവന്മാരും
അതതമെന്നവെടിഞ്ഞനേരായം
ശരണംതായിനാറിച്ചുവന്നതിൽ
മരണംവരുവതുസത്യംതന്നെ
ഇത്തരമോർത്തുഗമിക്കുംഗന്ധ
ബലവാൻമോദാൽപ്പോരികയെന്നാൽ
പലതരമിന്നിൽപതനംചെയ്യുവ-
നത്തിൽമുഴുക്കുകരഞ്ഞീടുന്നോർ
വീണായന്ത്രനിനാദമതപ്പോൾ
ഏണാങ്കാമൃതസേവച്ചുരായി
വീണാഗാനസുധാസാരമതാകെ
കാണാതെവിടെവരുവതുമപ്പോൾ
പരമാവധിയിലധഃകനകീടകം
ഗന്ധർവന്മാർകണ്ടുമുനീന്ദ്രൻ
പുഞ്ചിരിപൂണ്ടിതരളിച്ചുള്ള
ചഞ്ചലമെന്തിനിതാക്കളവിപ്പാൻ
നെയ്യുമൊരശോകവുമെങ്ങുഗമിച്ചു
ചിരമായവാനെന്തവകാശം-
ഖിന്നതയെന്നിയെചെയ്കെന്നാലും
ചൊന്നാലൊരുത്തരിക്കാമെല്ലാം
എന്നരുൾചെയ്തോരുദേവമുനിയെ
വന്ദിച്ചാശുപറഞ്ഞിതുഗന്ധം
സുരപതിതന്നോടൊരുവഴിയേറി
സുരപതിസവിധേപോകുന്നേരം
നദ്യുതകരഗതവാരിയിലെന്നെ
താപംതന്നുടെമഹിമപതിച്ചു
ധിക്കൃതമെന്നുനിനച്ചുമുകുന്ദൻ
ചക്രംകൊണ്ടുകഴുത്തുമുറിപ്പാൻ
ഉഗ്രതയോടൊരുസത്യംചെയ്തു
വ്യഗ്രതയിന്നുളതെന്നുമുനീന്ദ്ര!
സുരപതിയാനുംപിതൃപതിയാനും
പുരഹരകമലജദേവന്മാരും
അരുതരുതെന്നുവടിഞ്ഞിട്ടുംകെ
കരുണാസാഗരമാംമുനിതിലക!
ഗന്ധർവ്വനിപ്പോളാർക്കെല്ലാർക്കും

സന്തോഷിച്ചുചിരിച്ചുമുനീന്ദ്രൻ
വില്ലാളികളിൽമുമ്പുതേടുകിന
കല്യാണാലയനാകിനപാർത്ഥൻ
മല്ലാരാതിയുമായിട്ടിവിടെ
ഇല്ലാത്തസംഗരമുണ്ടാക്കേണം
സംഗരമുള്ളതുകണ്ടുരസിപ്പാ-
നിന്നൊരുസംഗതിയുണ്ടെന്നോർത്തു
യോഗ്യനിതോർത്തുകാണാമിവരൊരു-
ബലാൽപറയാനരികയുമില്ല
ഇത്തരമോർത്തുമുനീന്ദ്രൻഗമനം
ചിത്തകുതൂഹലമോടതുചെയ്തു
ഗന്ധർവ്വാധിപനിന്നുവമിക്കും
കരിസുതനായവിജയനവിടെ
പാണ്ഡുസുതന്മാരെവരുമതിഥി
വാണരുളുന്നിതുദ്വൈതവനത്തിൽ
ചെന്നവിടെച്ചെന്നവനെവിളിച്ചു-
ലവനോടുചൊല്ലുകിലതുസാധ്യം
സത്യംചെയ്യുന്നരികെധനഞ്ജയൻ
വൃത്താന്തങ്ങൾപറഞ്ഞിതുവൃ
പാർത്ഥപരാക്രമശൗര്യവുമവനോടെ
തുല്യശൗര്യംകൊണ്ടാകയില്ല
എന്നാലെന്തിനുതാമസമിവിടെ
നന്നാക്കിയിഗമിച്ചാലുമൊന്നു
എന്നരുൾചെയ്തുമുനീന്ദ്രനതപ്പോൾ
നന്നായവിടെമറഞ്ഞൊരുശേഷം
കൃഷ്ണനീക്കിയെഴുന്നൊരുഗമനം
മന്ദിരമൊന്നതിലുള്ളദ്വൈതവനത്തിൽ
പാർത്ഥൻതന്നുടെപാദസമീപേ
പ്രാർത്ഥിയായിച്ചുവീണുകരഞ്ഞുതുടങ്ങി.

വിഭോ! വിമലഗുണാലയ! വിജയ! കേൾക്ക
പാർത്ഥ! എന്നെഭവാനിന്നുപാലിച്ചുകൊള്ളേണം
ഗന്ധർവ്വവരനാമെന്നോടെതിർത്തൊന്നതിനാലും
മന്ദതയെന്തിനുനിന്നെതിർത്തതിന്നുതന്നെ
രക്ഷിപ്പാൻതൃപ്തനായിരക്ഷിച്ചുകൊള്ളേ
ണംനീ
രക്ഷകന്മാർമറ്റില്ലാരുംരക്ഷിപ്പാൻനിന്നെപ്പോലെ
ധർമ്മതൽപരന്മാരിൽമുമ്പനായുള്ളോരെ
നമ്മുടെജീവരക്ഷസമ്മാനംചെയ്യേണം

ഭീമനകുലസഹദേവന്മാർവണങ്ങുന്നേൻ
ഭീമഭയംകളവാൻകൃപാലവമിന്നോരോ!
പാണ്ഡുതനയവിഭോ! ഗാണ്ഡീവധര! ജിഷ്ണോ!
ഖാണ്ഡവദാഹംചെയ്ത പാണ്ഡവ! നമസ്തേ
എവംപറഞ്ഞുഗയൻദേവേന്ദ്രസുതൻതന്റെ
പാദംപിടിച്ചുകൊണ്ടുവീണുതൊഴുതനേരം
ധർമ്മാത്മജനുംവിജയനെനോക്കി
നിർമ്മലമാനസനൊന്നരുൾചെയ്തു
വത്സ! ഇവനെപ്പാലിക്കേണം
സാക്ഷാൽധർമ്മമതങ്ങിനെയുള്ളൂ
ശരണമണച്ചുളവരെ പരിപാലിപ്പാ-
നുണ്ടീവിജയമെനിക്കതിനെങ്ങും
ഭീമനുമിവനെപ്പാലിക്കണമതു
സോമകുലത്തിനുകറയൊന്നായി
മാദ്രീതനയന്മാരിങ്ങിനെതന്നെ
ഭദ്രതരമെന്നരുൾചെയ്തു
വിജയൻഗയനെയെടുത്തങ്ങണച്ചി-
ട്ടുചിതമറിഞ്ഞുപറഞ്ഞാനപ്പോൾ;
സന്താപംചെറ്റുംകളക നീ!
[illegible]
ശത്രുക്കൾ [illegible]
മുത്തുവിപ്പ [illegible]
ആരിവനിന്നു [illegible]
നേരതചെയ്യുന്നു [illegible]
പരിതാപമിനിപ്പാർത്താൽ [illegible]
പരമാർത്ഥങ്ങൾകഥിക്കേണ്ട [illegible]
രക്ഷിച്ചീടുവനെന്നൊരു സത്യം;
തൽക്ഷണമിങ്ങു [illegible]
എന്നാൽ ചിന്തയുമുള്ളകഥിക്കാ-
മെന്നുമവനിവനെ [illegible]
മന്ദസ്മിതവുംചെയ്തുകിരീടി
തന്നെയുമില്ലം [illegible]
ശത്രു ജനാർദ്ദനനെന്നറിയാതെ
സത്യംചെയ്തു സ്വപ്രതിജ്ഞയായി
യമനിയമാദിഗുണസ്ഥിതനാകിയ
യദുസുതനാമെമപൂർണ്ണനായ
ഭുജപാദാബ്ജയുഗ്മത്തായ
പുരവരപാലനരാജത്തായ

ഖാണ്ഡവദാഹംചെയ്തുലഭിച്ചോ
ഗാണ്ഡീവാഖ്യമഹാചാപത്താൽ
[illegible] രക്ഷിച്ചീടുവ-
നിന്നതിനില്ലൊരുസംശയമേതും
ഇക്കാലത്തിൽവിളങ്ങുംനമ്മുടെ
[illegible] പാർത്താൽ
അല്ലാതീവൻ [illegible]
[illegible] സത്യം [illegible]
[illegible] കേട്ടവനോമൽ [illegible]
[illegible] വിജയനൊടിങ്ങനെ ചൊന്നാൻ: —
[illegible] ഗദയിവിടെത്തിൽക്കൂടി
[illegible] നേരം
[illegible] വരിയിലെന്നോടെ
[illegible] പതിച്ചു
[illegible] ചെയ്തതാമോ
[illegible] പ്പാർത്ഥൻ കൃഷ്ണൻ
[illegible] സത്യംചെയ്തു
[illegible] വിടെയുമിപ്പോൾ
വിജയ [illegible] പാർക്ക
[illegible] പാലിക്കേണം
[illegible] കേട്ടുകിരീടി
[illegible] ഭിമതിച്ചാൻ
[illegible]
[illegible]
[illegible] ഗദയനെ [illegible]
[illegible] വീണാൻ
[illegible]
[illegible]
[illegible] സാദരമോടെ
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ത്മജനും
[illegible] നെടുങ്ങേണി.

[illegible] കേട്ടരിമർദ്ദനൻ
[illegible] ചൊല്ലീടിനാൻ
[illegible] പാർത്ഥൻ
[illegible] വന്നീടുക!

ശയനിലൊരു കന്യയെ വിലയ്ക്കു വിറ്റവനാരെടാ!
വയതിവനൊരുധനം ചെയ്ത പാപങ്ങളാൽ
ദുർമ്മദനായനായകൊണ്ടു ചെന്നിട്ടു
നരകത്തിലുൾപ്പുക്കുന്നു സന്തോഷമായ്പ്പരം
പവനസുതഭാഷിതം കേട്ടു മാമുനി
സവിതൃസുതനോടനന്തരം ചൊല്ലിനാനിത്തരം
ദുരിതഫലമിതു സകലനരകത്തിനില്ലയേ
വിജയനെ ശപഥമൊഴിയാക്കുവാനാരെടാ!
വിഫലമൊരുനാളുമോ സത്യവാക്കാകിനാൽ!
ശപഥമൊഴികൊണ്ടു നാം കൊട്ടിൽ വാഴുന്നു
നരകത്തിലുമായവൻ ശത്രുവായിട്ടുകിൽ
ഞെളിയുവിലപാപവുമെന്തെന്നൊരുവൻ
ശമനസുതനിങ്ങിനെ ചൊല്ലിയൊരു മുനിയെ
നമരുനിനാദമെൻ പറകേട്ടിനാൻ
മുനിവരനപവിവും നൽകിവന്ദിച്ചുട-
നനില സുതപൂർവ്വജൻ ചൊല്ലിനാനിത്തരം

കമലഭവസുതനാകിയമുനിവര
വിമലഗുണാലയനാരെടാ ഇവൻ
സന്താപമുള്ളവനാകിയ സമയേ
നിന്തിരുവടിയെ കണ്ടതുമൂലം
ശമനാമിവനുള്ളിൽ തന്നെ
നിജമവിദ്യയം ചെയ്യുന്നിതിത്തരം
ശമനപൂരത്തിനകപ്പാൻ മുതിരു
ശപഥം ചെയ്ത് വരുമെപ്പോൾ
ഉവനം തന്നിലൊരുത്തൻ കിവനോ
ഞാവനം ചെയ്യുതിനായ്ക്കൊണ്ടില
നാക്ഷമമെന്നെ ചൊല്ലാതിവിടെ
ദ്രുതമത്തോർമ്മപേക്ഷിച്ചെപ്പോൾ
ക്ഷത്രിയധർമ്മം ലോപിക്കാതെ
രക്ഷിച്ചീടുവനെന്നൊരു സത്യം
സൂര്യവരതനയൻ ചെയ്തുകേട്ടു
പരമാർത്ഥം പറഞ്ഞു പിന്നെ;
അപരാധമെന്തിവിടെ ചികഞ്ഞിനി
കൃപയേറിയിവിടെ നമുക്കെടോ!
സത്യമില്ലാത്തവനോ വിജയൻ
സത്യവിരോധമെയ്യുവാനൊരു
ഞാനുമ്പുറമൊരുത്തനെ തിനാല്
ശപ്പിണങ്ങുമെന്നോ വിജയൻ;

ഉൽപ്പലനയനൻ കണ്ണനെയൊഴിഞ്ഞൊരു
സാല്പസ്വഭാവമെന്നുള്ളോ?
വിണ്ണായ മുനിയാൽ വിച്ചു
കൊണ്ടുപോയിട്ടാക്കിനരവരാ
സംപൃതനൊരു നാളുമൊന്നും
അഞ്ചുനാരു വിശേഷമില്ലാ;
മാധവവിജയന്മാരിവരൊന്നാൽ
ബോധിച്ചീടുകയെന്നുടെ പാപി
പണ്ടൊരു ദൈത്യൻ ദേവകളെക്കാ
ആവെരുന്ന സാഹസം ചെയ്താൻ
കുശലാസനനെ പരമേശ്വരവും
സമതന്ത്രിനാവഴിയില്ലാതെ
ചിത്രസാഹസം ചൊൽകുവാനവ
നപ്പോഴുമെന്തു വിശേഷമില്ലാ;
പണ്ടിവരെന്തപ്പുമെ ചെയ്യാതെ
പണ്ടിവരെന്തു ചെയ്താൽ
മകപടം ചെയ്തു ഗുരു പിതാവ്
ചെയ്തിനവേലയുമാം
പോലായിരുന്നിരിക്കുന്ന
നാരാണനെന്നതായി
ബാലരായ് ചമഞ്ഞുരത്തേ പുന-
ശരങ്ങൾ പഠിപ്പിച്ചിപ്പോൾ
തൊണ്ണൂറ്റിനൊന്നുമിവരിങ്ങനെ
നാരായണനെന്നതുടങ്ങി
പണ്ടിവരുകളിയാടി മനസ്സം
ശാന്തവതിയുടെ പാവന്ന
നേരംപോക്കിന്നു ചെയ്തുടങ്ങി
നാരായണനാമപാഠത്തെയി.

ഋതുവാംകഴിഞ്ഞു പലകാലം സമരം ചെയ്തു
ദേവാദികൾ പാതാളമൊഴിഞ്ഞുകൊണ്ടു ചെയ്തു
തൊള്ളായിരവും പിന്നെ ഞാൻ പിന്നെ ഹൈഹയനമ്പുതും
ചേർന്നു
കള്ളനൊഴിഞ്ഞു പിന്നെയൊന്നും കൂട്ടമുള്ള
ബ്രഹ്മപ്രളയമപ്പോളുണർന്നെഴുന്നേൽക്കുന്ന
ബ്രഹ്മമാം വിഷ്ണുപദമേറിക്കലിമാരും ചേർന്ന
ദൈത്യൻ പോയതിനൊരുമൈക്യവും പ്രാപിച്ചു
ചീര്
രോഷമുള്ളവരുമായമാർത്താണ്ഡപുത്രനാണ്

നേരത്രേ ഫല്ഗുനനന്നേരകാരിക്കുന്നതനം
ഇതവരൊക്കെടിവന്നവെവിജയനെക്കൊന്നിടുവാൻ
വനവാസംപോതിലെത്രപസ്സുമായിവന്നുകൂടി
വനമാലിതന്റെകളിയിവയെല്ലാമെന്നുവരു
പരിതാപമുണ്ടാകെല്ലവർക്കെല്ലാ സത്യമേവം
പൊറുത്താലും വേണ്ടതില്ലതുമെല്ലന്നൊഴി
ക്കേണ്ടാ
കതവിരപോൽത്തെല്ലപ്പെരിതാപമുണ്ടാകരുതം
പരമേശൻതന്നൊരസ്ത്രം പരിചോടെകയ്യിലി-
ല്ലതുംപറഞ്ഞുമുനിസത്തമനെഴുന്നള്ളി [ച്ചെല്ലി?
ചിത്തപ്രമോദമോടെവാസുദേവനുചൊല്ല

ഭദ്രാസനംമുനിയെ വണങ്ങി-
പ്പൊരിയൊരുപീഠംനൽകിയിരുത്തി
നർഘ്യാദികളാൽപൂജകഴിച്ചു
സൽക്കാരങ്ങൾപറഞ്ഞുതുടങ്ങി;
എന്തൊരുമൂലിക്കിന്നിഹഎഴുന്നള്ളി
പരമോദാരതയോടുവന്നൊരുഭഗവൻ!
കാര്യമതെന്താണെന്നായിട്ട
പാരമതിങ്ങെഴുന്നള്ളിയതിപ്പോൾ
മന്നവകുലമണിവീരസുയോധന
വന്നതിനെല്ലാംഹേതുകഥിക്കാം.

വനത്തിൽനിന്നങ്ങളെപ്പൊരിച്ചുമെളിച്ചുകൊള്ളും
തിനു
പുളപ്പുപോണ്ഡവന്മാർക്കനർത്ഥംസംഭവിപ്പി-
പ്പിപ്പോൾ
കഴിക്കുന്നിതൃക്കർമ്മങ്ങൾ മൂകം [illegible]
ഹോമത്തിൻകുണ്ഡ [illegible]
[illegible]
വധിപ്പാൻസത്വരംകൃഷ്ണൻ [illegible]
[illegible]ത്ത
രിപ്പോൾ [illegible] കഴിച്ചു [illegible]
[illegible]പ്പോൾ
അറിഞ്ഞുമാധവനുള്ളിൽനിന്നു [illegible]
[illegible]
പരന്നസൈന്യമോടുംപോരിനുംപോന്ന-
നോടിപ്പോൾ
ഇന്നുനിങ്ങളെചെന്നുപിണക്കും പരിതല്ലി-
പ്പോൾ
ഇതിനെയൊക്കെഞാനൊക്കെത്തന്നെസിക്കേണ്ടാ

യുദ്ധകർമ്മങ്ങൾ ഗർവ്വം അടക്കിവെക്കണം
നിങ്ങൾ
പട്ടതാംനിങ്ങളിലെവനവർക്കെന്നാലതുകൊണ്ടേവം
ഉണ്ടാപ്പൻനിങ്ങളുംചെന്നാൽപിണക്കമെന്തുമെന്ന-
ദേവം
നാശിച്ചുപാണ്ഡവരെങ്കിൽ നമുക്ക സൌഖ്യമുണ്ടാം
തീർ
ജയിച്ചുഫല്ഗുനനെങ്കിൽ ഉണ്ടാകുമെന്നതുംവന്ന
കനക്കെത്താമസംവേണ്ടവിളിക്കസോദരെ-
ന്മാരെ
അനർത്ഥം വന്നിതുകൂട്ടനിരർത്ഥംസോദരന്മാർ
കരസ്ഥമായില്ലമാപ്പുഗംഭീരത്തിന് കേവകന്നിതും
എടുപ്പിൻശസ്ത്രജാലങ്ങൾനടപ്പിൻ ദ്രോണരും
ഭീഷ്മർ
മിടുക്കൻകൃപനുംനടപ്പിൻമുമ്പിനാൽ
തന്നെ
തേരിൽ തേരുകൾവില്ലും വരുത്തിൻവാരണ
വൃന്ദം
നിരത്തിൻ വാജിവൃന്ദത്തെ മുഴക്കിൻ കാഹളം
ശംഖം
ഉറക്കെഭേരിയുംതാക്കിനടപ്പിൻവേഗമോടി-
പ്പോൾ
കടപ്പിൻഗിരിദുർഗ്ഗങ്ങൾനടപ്പിൻഘൈതകാ-
ന്താരം
ത്വക്കർക്കൂട്ടർ വന്നപടെപ്പൂ ചുട്ടകമ്പോൾ
ഓടപ്പിൻതാമസമിന്നെ കുഴപ്പിൻനിങ്ങളും-
ചെന്നു
കാപ്പിൻശകുനരെല്ലാംമിടുക്കൻസാത്യകിതന്നെ
വധിപ്പിൻമാതുലനെയൊന്നുവലപ്പിൻ സിരികളെ
ക്കൊന്നു
പലപ്പിൻസായകങ്ങൾകിരീടിപ്പിൻമാധവൻ
വില്ലും
പിടിപ്പിൻകയ്യുകൾചേർന്നുകെട്ടപ്പിൻമുഷ്ടികൾ
കിടക്കെന്തെന്തിലെന്നോ [കൊണ്ടും
നമ്മുക്കൊപ്പുക്തികൾപോരത്തന്നൊളിക്കെ കാനനം-
തന്നിൽ
ഉറക്കെഭേരിയുംതാക്കിനടപ്പിൻനിങ്ങളുമി-
പ്പോൾ
ശകുനിയെമുമ്പിലാക്കിസകലംസമ്മതമല്ലേ?

ശകുനമെന്നാർത്തു [illegible] കണ്ടും
സകലജനസമ്മത [illegible]
ചെവികൾക്കിമ്പമാ[illegible]
[illegible]ക്കപ്പോൾ

ചിന്തിച്ചു ധാർത്തരാഷ്ട്രൻ ബന്ധുക്കളോടും
ദുരന്തക്രൂരതയും [illegible] ചൊല്ലാൻ; [illegible]
കണ്ടിതന്നായൊരുക്കം ബന്ധുക്കളെയും
ചിന്തിച്ചുവെച്ചൊരു [illegible]
നിനവുവരികെന്നാലെ [illegible]
മനക്കുമില്ലെങ്ങൾ [illegible]
എന്നുള്ള കൃത്യമിനാലെ [illegible]
ചിന്നന്ദ്[illegible]
ഭീഷ്മകർമ്മകനാമദ്രോണൻ [illegible]
ശക്ചുതന്നെന്നിതും [illegible]
വാരണവാജിരഥകാലാളും [illegible]
പാരാതെയാർമ്മകൾ [illegible]
പാണ്ഡവർക്കുപ്പിന്നിതി [illegible]
[illegible]
കർണ്ണന്റെ പാദത്തിങ്കൽ വന്ദിച്ചു [illegible]
കർണ്ണരഥിയാർത്തരാഷ്ട്രൻ [illegible]
ഭീഷ്മദ്രോണാദികളെ [illegible]
ഭീഷ്മപരാക്രമന്മാരാ [illegible]
വൃത്താന്തമെല്ലാമോരോ പ്രത്യേകം ചൊല്ലിക്കൊ-
ണ്ടുഭത്തിനൊരുമ്പെട്ടതെന്തുവെമ്പോൾ [illegible]

അക്കാലമത്ര [illegible]
ചക്രായുധനാമരവിന്ദാക്ഷൻ
പക്ഷീന്ദ്രനെയരികിൽ വിളിച്ചു
തൽക്ഷണമരുളിച്ചെയ്തു ഭഗവാൻ
[illegible]
വീര്യത്തിൽക്കൂടിപ്പായിടേണം
എന്നരുൾചെയ്തൊരു [illegible]
വന്ദിച്ചുടനെ [illegible]
[illegible]
[illegible]
അപ്പോൾ [illegible]
[illegible]
നിയമവിരോധം ചൊല്ലുന്നതിവൻ:
ഗരുഡായിപ്പാർത്തൻ [illegible] ചെയ്തു

പക്ഷീന്ദ്രൻ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
പക്ഷീന്ദ്രൻ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
ചൊല്ലാനൊട്ടും [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
എന്നരുൾചെയ്തു [illegible]
ചൊന്നതു ചൊല്ലുമകന്നൾ ഭഗവാൻ:—

ഭദ്രഭാഗിനിസുഭദ്രതന്നുടെ
ഭർത്തൃവിനാശവുമുണ്ടാമിപ്പോൾ
നമ്മുടെശത്രുവതാകിയഗയനെ
സ്സമ്മാനിച്ചുവരിച്ചീവിജയൻ
എല്ലാംവൈകാതവനെവിടാഞ്ഞാൽ
കൊല്ലംവിജയനെവല്ലെന്നാലും,
തെല്ലുംശങ്കനമുക്കതിനില്ല
ചൊല്ലുകനീചെന്നവനോടിതെല്ലാം.

ഇത്ഥമുകുന്ദൻതന്റെകല്പിച്ചവാക്കുകേട്ട
മത്തഗജഗാമിനിയുമത്യന്തംഭീതിയോടെ
പെട്ടെന്നുനയനജലത്തോടർജ്ജുനനോടുകേണു
പാർത്ഥന്റെമുൻപിൽചെന്നങ്ങതിഭയമോടെ-
ഇന്ദ്രതനൂജ! കാന്ത! ചന്ദ്രശേഖരനിതാ [ചെയ്യുന്നു
നന്ദനൻവൈരിയാകുമെന്നനാംഗയൻതന്നെ
പാലിപ്പാനെന്തുബന്ധം; നീയെകേട്ടാലും-
നിന്റെ
നീലക്കാർവർണ്ണനല്ലോപാലിപ്പാൻനമുക്കുള്ള
വേഗത്തിലവൻതന്നെവിട്ടുവിട്ടിടാഞ്ഞാ-
ലാപത്തുവന്നിടും വേഗത്തിലല്ലെന്നാകിൽ
കൊല്ലുവാൻനിന്നെയിപ്പോളുംതെല്ലുമില്ലാമോഹം
ചൊല്ലുവാൻനിന്നോടിതുമല്ലാതുള്ളതൊന്നും
പാലിച്ചുപോരുന്നോരരസംവിച്ചുവെച്ചു കാന്ത
താലിക്കുംവന്നാലായിരംപാതകമല്ലോ
[illegible]
[illegible]

[illegible]
കമനിസുഭദ്രയെ [illegible]
മധുരിപു [illegible]
വിധിയുണ്ടെങ്കിലൊഴിക്കരുതാർക്കും;
ആശ്രിതരിൽപാരിത്യാഗത്തിൽ
ചെയ്യുകയില്ലനമുക്കസുഖമിവ
ക്ഷത്രിയധർമ്മമുപേക്ഷിച്ചീടിന
ലക്ഷിതനെന്നിലിന്നിതുനീ?
സുന്ദരിമാർമണി കേൾക്കനീ
ചിന്തയതെന്തിനുചൊല്ലുകയോ?
എന്നുടെസത്യമിളക്കുകയില്ല
നിന്നാണപ്പൊഴുതേചൊന്നാൽ
ഭർത്താവിൻമൊഴികേട്ടുസുഭദ്ര-
മത്തൾമുഴുത്തുഗമിച്ചുപതുക്കെ

ദ്വാരാവതിപുരിപുക്കസുഭദ്രാ
നാരായണനൊടുണർത്തിച്ചളവിലം.

നാംബുജനയന! വാസുദേവ! കൃഷ്ണ!
നിർമ്മലഗുണനിലയ! കേട്ടാലുംനീ
സാരസാക്ഷ! ഗയൻതന്നെനൽകയില്ലയെന്ന
നായകനാംപാർത്ഥനുശങ്കിക്കേണ്ടാ;
വിക്രമജലധിയാകും ചക്രപാണേ! കൃഷ്ണ!
ശക്രസൂനുതന്നോടിവണ്ണം ചൊല്ലീടൊല്ല;
ഇങ്ങിനെനീകോപിച്ചാലിന്നങ്ങിനെയാരെ
മംഗല്യമാംസൂത്രത്താനിങ്ങിയെന്നോ? [ന്റെ
ഉൽപ്പലാക്ഷ! നിന്റെതൊഴുന്നേൻഭഗിനിക്കെവ-
ല്ലിതങ്ങിനെയെന്നതെന്തുചൊല്ലൂ?
കംസവൈരിയാംകൃഷ്ണനെന്നോടക്കഥയെല്ലാംകേട്ടു
ഇക്കാലമിതിങ്ങനെയുംവേണമിവന്നു;
നാരായണനെവരുമുള്ളോരായിരമൊരുക്കി
നീയൊരുയുധൻതന്റെമുമ്പിൽചെന്നനേരം;

നീലാംബരനാംരാമമുനിയുടെ
കോലാഹലമാമഷണികേട്ട്
തീക്ഷ്ണമിഴിയൊന്നുചുമന്നമറിഞ്ഞു
ഞരിയുമെഴുന്നുപിടിച്ചുകരത്തിൽ
കൃഷ്ണനെമുമ്പിൽകണ്ടൊരുനേരം
ഉള്ളിൽചൊന്നപിടിച്ചുതൻചൊല്ലു;
ചിത്രംചിത്രമിതെന്തിനുകൃഷ്ണ!
പാർത്ഥൻതപസ്വിപ്പാണെന്നവനോട്
വഞ്ചനതന്നിനുവന്നതുകേട്ടോ
മൂഢരോളിച്ചുരയിങ്ങുമല്ലാ;
നാമെന്തിനുസഹിതയെടപ്പോൾ
പോരാടാൻനാവൽചെയ്യുംപോലെ;
സാധനംമുന്നിനുമതതിക്കാലം
ആയവകൾപുഷ്കലിക്കണം
കിങ്കരവരിയെതന്നെയുമെത്തു
കൂടികൂട്ടിച്ചൊന്നനാരം
കേൾപ്പാനിതിലാരേകുന
പോരുമുടൻതനിച്ചുഗെൽപ്പോരാ
വല്ലുമുമയുമനില്ലുകട്ടെന്നാൽ
വില്ലാളികളിൽമുമ്പനാവിജയൻ
വില്ലുകലച്ചുവണങ്ങിനുഞാനന്
മല്ലാരാതിയുമിന്നിതിനിങ്ങു;

ഭീഷ്മകൃപാദികൾ പാർക്കു വരുമ്പോൾ
വൃഷ്ണികൾ വന്നിട്ടാക്കേണ്ടതും
തെററന്നവർക്കുമിപ്പുറമിരുന്നിടെ
ചുററുംവന്നുവളഞ്ഞുതിരക്കും
ഗോപുരമതിലുകളൊക്കെക്കളയും
കൃപാദികളും തുള്ളുന്നിരുന്നും
മററുപലപലകതമനക്കൂട്ടം
കററപെലയുംവരുന്ന പടിക്കും
വല്ലായ്മയില്ലിനിമേറാനിക്കണ്ടോ
നല്ലജനമയെന്നോളംവസിപ്പിൻ,
മുതലിപുകെട്ടുപടിയിൽ പവെല്ലാം
സീരായുധനുമയാദ്ധ്യമുതിർന്ന
ഉദ്ധവർസാത്യകികൃതവർമ്മാദിക-
ളൊക്കെ വരുന്നതിയൊക്കെ നിവരുമി
ന്നുവസുദേവസ്വാംഭവുംകൂട്ടി-
ട്ടുവരുവായുതംവാരിനിരന്നി
ഗിരിവരവടിവാംകരികളുമനവധി
പെരുകിനപടഭടവൃന്ദനിലാരം
ഉജ്ജ്വലനാനാതികൾബലമേവൽനിര-
ലനിയികടന്നുപട്ടണമാകെയും
ഞെരിയുംഭമതിലേറിപട്ടുകെ
മുറിവലന്നകിളന്നാരെന്നപ്പോൾ
പരമാനന്ദകളുന്നാലമേറും
പരിചൊരു മാത്രുപറഞ്ഞെഴുന്നള്ളി
  അന്നികരശൈലിമഥമ സാരിയായുടൻ
ആലവന്നഭരണാടെന്നിച്ചുസത്തരം
തകിൽമുഴുപരപടഹമുടികളൊരുപിന്നെയും
നാദവേലുക്കനാരുതെലാനികളും
പുതിനമവെടിപടഹതുടന്തുമനിന്നവും
പാരംതിമിർത്തുള്ളകരികൾനാദവും
കരിതുരഗരഥനികരക്കൊലാരപ്പടകളും
പരംവെളുത്തശംഖദുന്ദുഭികളും
അക്കുസലപരിഘഗതചക്രവധവജ്രവും
മുൾക്കൊടിണ്ഡിപാലാദിശസ്ത്രങ്ങളും
തകരിപുതലിസാറിതമ പിതഞ്ഞുറകസരം
പാരമെതിരെചരവാനപുക്കസതരം   (വും
അനന്തരതരെരുൾന്നോർമനെന്നുമതും
മണ്ണരരരമന്നിനേരപ്പൊരുൾത്താതമിച്ചുടൻ

  ഫണികൾകൾകലവാന്നതിൽ പൂണിരുപരിക്കവര
പാരിടത്തുവനകാലാററലവലിയുമേൽ (ശ്രീവാൺ
ദൂതനാതുരപ്പവാനുതവരിയെതമെററുപാർത്ത
വിനാവരിമിച്ചുതൻപെട്ടുപറഞ്ഞാൻ
നയവിനയഗുണമുടയമതനയനൃപതേ!
നന്ദനന്ദിതംവീചാരങ്ങൾമെനായ!
തതിച്ചുവരുമതിവിനയമധികമെറ്റമാനവും
ഭക്തിപരിതാപസവുംനന്നൊഴുക്കുമേ!
നയവിവിധ തരികപരമതയതളുതാമസം
ആരായാൻ വേണമെന്നില്ലതോവുപ്പും
സുരവരനായുപെരുത്തു തെരതെരെ തമ്പുരി-
ച്ചുനേരമൂത്തിയെക്കീർത്തിച്ചുചൊല്ലിനാൻ;
കലമെല്ലനാനയ ദയമെന! മാധവ!
തുലഞ്ഞുനാം മാറാനിക്കില്ല ദൈവമേ!
ഗമനിലപാലകതണമനനാറിവറിയത്തിപ്പതെ
സത്യം പരിപ്പിക്കയോഗ്യമോ മാധവ!
തതപതിനഗരമനെ മമ മനസി ചരിതമല്ലിനി
എന്നംതന്നെയിലതാനെന്നറിഞ്ഞുമെ
പടപൊരുകവിനയശാന്തിമതിമൃദുസ്ഥിതി
പലവവലെല്ലാം കറച്ചു വച്ചീടുവൻ!
  മല്ലാന്തകനരപോർക്കത്തിമിച്ചു
ചില്ലകലച്ചു പലിച്ചു പട്ടുകെ
ബാണമതാതക നിശ്ചയമായൊത
ബാണമെറ്റുമുതെ പൃതനതൻചെയ്യു
നിയമവിരോധമെ ചെയ്യുതനയനൊ-
ത്തരികയനഞ്ജയമതിക്രമരതെ
വളരെപ്പറയുന്നെന്തിനതുള്ളു!
ഒന്നാലുംഞാൻതരികയുമില്ല;
ബാണംകണ്ടയെപ്പെട്ടുമെൻ
ആണല്ലാത്തവനല്ല കിരീടി
ഞ ച്ചുതനപ്പോളങ്ങനമാറ്റുമു
മക്കൃപുമാക്കിതുരവുംവിട്ട
മനിവിനമനെവതന്നൊരവിതിമം
ഒന്നയങ്ങുമുറിച്ചിട്ടുവികയൻ
ചമയായുധമിപ്പതന്നൊരണങ്ങി
ട്ടമ്പാറസ്സൊമെമരിതലയച്ചു;
ചക്രായുധനവനൊക്കെമുറിച്ചു
വിക്രമമോടൊരമ്പുതയച്ചു

നീലാംബരനുന്നതമുഴറോടു്
കോലാഹലമോടോടിയെത്തു
ഭീമനൊരലകയ്യിലെടുത്തു
ഭൂമികുലുക്കിയിളക്കിച്ചാടി,
സീരായുധനതിബലനാനീലാംബരനും
പോരതിഘോരം ചെയ്തു തന്നോരം
കൃതവർമ്മാവും ധർമ്മാത്മജനും
പതികൂടാതെകഴിച്ചിതുകലഹം
പ്രദ്യുമ്നനതുമഥ പോരിനണഞ്ഞു
ദുര്യോധനനോടുകലർന്നതിമാ
ലപമരോട്ടു നൂറു നയോധനുപൻ
യുദ്ധം ചെയ്തരിച്ചുകണക്കായ്
ലക്ഷണനാമവനോടാശോർത്താനും
ലക്ഷ്മീപതിസുതകേളിമദനും
മാറാതെയവരാ നൃപരോടും
നൂറുവരോടുരണങ്ങളുമിടഞ്ഞു;
പാർത്ഥനമബുധനെന്നുതാനും
പാർത്ഥലഗണനമൂടിയതത്താൽ
ക്രൂരതനുകന്ദൻതിരവടി
നൂറുതങ്ങളെയാതിക്കലയച്ചു
നൂറുമെണ്ടിച്ചുകിന്നവിന്റെ
നൂറുതംതരമൊന്നടിച്ചു
അവയൊന്നെയടിച്ചു ...
നയുതംബലമാനമടിക്കയച്ചു
അയുതംപൊട്ടിച്ചുകിരീടം
നിയുതംമായ ...
പൃഥമായിടയുമാഴിച്ചുരുളകൂടി
വിശിഖഗണങ്ങളെല്ലാടിയുകന്ദൻ
തൽക്ഷണമതിനാടയുമ്പോൾമരി
ലക്ഷംകോടിശരങ്ങളയച്ചു
രുക്മിക്കയവും ഫൽഗുനുകന്ദൻ
രക്തമണിഞ്ഞുകഴിഞ്ഞുവരുന്നു;
വില്ലുംവെച്ചുകയറിനന്നാരം
മെല്ലെത്തേരിലിരുന്നുകന്ദൻ
സീരായുധനുമൊരുതിന്നാനും
പോരതിഘോരം ചെയ്തു തന്നോരം
പെരുമലസമനാം മാതതിയപ്പോൾ
പടയുമെതിരുവേപാച്ചിത്തുടങ്ങി;
കരികളെയനവധിയെതിരതിരെ വെപ്പോൾ
പരിചൊടുതച്ചുമുറിച്ചുതുടങ്ങി;
തുരഗഗണങ്ങളെ ചരണംപിടിപെ-
ട്ടുരയിലിളയേയെറിഞ്ഞു;
കാലാൾപടകളെ ധൂളിപ്പിച്ചിത
ചോരയണിഞ്ഞുമടിച്ചുപൊളിച്ചും
സീരായുധനുടെ രഥതുരഗത്തെ-
പ്പാരാതെ ഹനിപ്പാനെ ചെന്നു;
ബലിയുംമുസലം കൊണ്ടുകുത്തു
പെരുമലപോലെപതിച്ചിതുകിരീടൻ
കൃഷ്ണൻതിരുവടി മരുമകനാഥ
ജിഷ്ണുവിനോടുരണങ്ങളുംതുടങ്ങി
പന്നഗജാലസമാനശരങ്ങളെ
യെണ്ണമൊഴിച്ചു പൊഴിച്ചുമുകന്ദൻ
യുദ്ധാമതിസുതന്റെശരീരം
ശസ്ത്രംകൊണ്ടുപിളർന്നുസമസ്തം;
ശക്തികരങ്ങൾകിരീടിയുമപ്പോൾ
മായാവിമോഹംവീണിതുതേരിൽ
സാത്യകിതന്നോടമിത്രവുമഥ
ക്രൂരമങ്ങിരംഭരൂമായി
ശമനെവിടെപ്പൂനമെന്നതുംചെയ്തു
മരിപുരാരംഭമന്നുതുടങ്ങി
ശംഖപാണിസുതനാം ...
സംഗ്രാമത്തിന്നരുതിടക്ഷിത്രം
സീതിയുമരിയുതരിപ്രസവാറം
ഭൂതലമാകിയ ...
ഭൂതാതാകിയ ... മിണിസുതനോടു-
... ശരങ്ങളൊട്ടേറെ
... സനാതങ്ങളവർതന്നുടെ
... ങ്ങൾകളുണ്ടൊന്നപ്പോൾ
... രളരയനാഥൻ
... സുതനുടെ വില്ലുമുറിച്ചു
തേരനാവന്റെതേരിലിരിക്കും
... ച്ചുകുത്തുകലച്ചു
മുരിപുതന്നുടെതിരുവുടലെല്ലാം
ശരനിരകൊണ്ടുമുറിച്ചുചമച്ചു
അംബുജനയനൻകോപംസഹിയാ-
ഞ്ഞംബുജസംഭവബാണമയച്ചു

കരിഷ്മത്തതിനെ [illegible] വാനിച്ചി
ട്ടുണ്ണായോടൊപ്പം പതിച്ചിട്ടിതവിടെ
ഉഴവാനം ചില [illegible] കരത്താൽ
സ്വർലോകപ്പോരും സമ്മാനിച്ചു;
ക്രൂരതരായൊരു [illegible] ചിലർ
ഭദ്രാനതമിത്ഥമിരിച്ചിട്ടുള്ളൂ
ഫലം കന്നനപ്പോരും മോഹമകന്ന
നിൽക്ക മുരാരി യെന്നൊരു ചൊല്ലു
വിറിയൽ വിചാരം കൊണ്ടുമവിടത്തെ
വിയമല്ലാതെ ചമച്ചുകിരീടി;
ഭീമനപ്പോരും മോഹമകന്ന
കർമ്മനേരം തകക്കിയപ്പൊഴുതങ്ങി
അങ്ങ് [illegible] നക്കൃഷ്ണൻതാന്തരം
ഗർജ്ജിതമാകും പിന്നത്തന്നേരം

പലപല വിശിഖങ്ങളയച്ചിട്ടന്നു;
ഫലമില്ലെന്നിതു വരുമെന്നിച്ചിട്ടന്നു
യുദ്ധപതി മുഖമൊന്നുകരുതിട്ടന്നു
അതുകണ്ടു വിജയനെ ചെറുത്തിട്ടന്നു
അനിലജനൊത്തമയോടൊത്തിട്ടന്നു
അനവധി ശരങ്ങളും പൊഴിച്ചിട്ടന്നു
അങ്ങിനെ വന്നതെല്ലാമുറിച്ചിട്ടന്നു
സവിശേഷരത്നവും വലച്ചിട്ടന്നു
അനവധി കബന്ധങ്ങളും നിറഞ്ഞിട്ടന്നു
കഴുകപ്പറ്റങ്ങളും നിറഞ്ഞിട്ടന്നു
കയ്യിൽകൊണ്ടിട്ടമറിഞ്ഞിട്ടന്നു
ഗിരികളും വരിവരെ കലങ്ങിട്ടന്നു
വനതലങ്ങളെല്ലാം ഇളകിട്ടന്നു
പടയുടെ ബലമെല്ലാം പകർന്നിട്ടന്നു
ഇടയിടെ വിജയനും വലഞ്ഞിട്ടന്നു
കഠിനമായ്പ്പൊരുതിനും വലഞ്ഞിട്ടന്നു;
സാത്യകിയൊത്തകരിയാച്ചിട്ടന്നു
അരിനിരവലുകളും പൊഴിച്ചിട്ടന്നു
കലഹത്തിൽ മുന്നിട്ടാരംഭിച്ചിട്ടന്നു.

എല്ലാം വിജയൻ കണ്ടതങ്ങപ്പോൾ
ഉള്ളാലേ ക്ഷമയുമൊഴിച്ചു കോപം
ഗംഭീരത്വമൊടൊത്തുകൊണ്ടു
കേശവനെ നേരെ നോക്കിയാൾ;

ദുരന്തമരിഷ്ടം [illegible] തൊഴുതു
[illegible] നായകനോടിതി;
പാർത്ഥ [illegible] ഇതുപോലെ
[illegible] തനിക്കെന്തു?
[illegible]
[illegible];
[illegible] കൊണ്ടു [illegible] ചെയ്ത
[illegible];
[illegible]
[illegible];
പലപലതിരുവുള്ളമറിയുന്നവർ
[illegible]
[illegible]
[illegible]
ചൊല്ലീടുന്നതിവടിവോടുപറഞ്ഞു
[illegible] തിൽ;
വിക്രമമേറിയ [illegible] വനത്തെ
ചക്രമിതേന്തി [illegible]
വിക്രമമോടെയുമിവിടെക്കാണാം
ചക്രമിതേറ്റെന്നാകിൽ
എന്നതുകേട്ടു സുദർശനചക്രം
[illegible]
[illegible] കരമതിലങ്ങ് [illegible]
[illegible] കൃഷ്ണനും ചിറ്റുടനെ
[illegible]
[illegible] കർമ്മം [illegible]
പടകളും [illegible] ഇളകിത്തുടങ്ങി
[illegible] ചൊന്നാർ;
ചെറ്റുപരാക്രമമാകിയ വിജയൻ
[illegible] പൂർണ്ണമായിച്ചമഹാരഥം
[illegible] തൊഴുതു
കൃഷ്ണനെ വഴിയെ പ്രയോഗിച്ചപ്പോൾ
[illegible] മാറ്റിനിടത്തുടങ്ങി
[illegible] യുമില്ലാതായി
ചക്രായുധനുള്ളത്തിൽ [illegible]
[illegible];
[illegible] ചതികളൊക്കെയും [illegible]
നാൽവരും നാപ്പോരും തീരിടുന്നു;

യുധാകണമതിലങ്ങെഴുന്നള്ളി
സിദ്ധാന്തങ്ങൾപറഞ്ഞുള്ളതെങ്ങി;
നാഗാങ്ഗജാദരിനാരായണനോടി
നരകമുരാരേ! പങ്കജനേത്ര!
ചക്രമെടുക്കവേണം ഭഗവാൻ
ഒക്കെനശിക്കുന്നിതുവനമിപ്പോൾ
പാണ്ഡവവീര! ധനഞ്ജയ! നീയും
ഇഷ്ടംശരമുടനാവാഹിക്ക
ചക്രമെടുത്തിതുശൌരി [illegible]
മുഖ്യന്മാരെ നിനച്ചിതു [illegible];
പാണ്ഡവനം ശരമാ [illegible]
തൽക്ഷണം [illegible]
[illegible]
നിജ [illegible]
[illegible]
നിർമ്മലമാന [illegible]
ഗജനാമിവനെ [illegible]
[illegible] ഒന്നും വരികയുമില്ല
തൊനങ്ങൾ [illegible]
[illegible]
ഉൽപ്പല [illegible]
കല്പനകൾ [illegible]
എന്നതു [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
ചക്രംകൊണ്ടു [illegible]

പൃഥ്വിയിലിട്ടു [illegible]
സത്യംസഫലംവന്നു [illegible]
ഉൽപ്പലസം [illegible]
ഉൾക്കനി [illegible]
പ്രാണങ്ങളെല്ലാ [illegible]
മീനങ്ങൾ [illegible]
വീരനാമർജ്ജുനനിത [illegible]
ആരുംകൊല്ലുകയില്ലിനിയിവ [illegible]

എന്നതുംചെയ്തു [illegible]
[illegible]
സന്ധിപറഞ്ഞു [illegible]
[illegible]
[illegible]
സന്തോഷിച്ചു [illegible]
പാണ്ഡുസുതന്മാരം [illegible]
വിരവൊടു [illegible].

[illegible] കല്യാണമൂർത്തി [illegible] കൊണ്ടുതാൻ
[illegible] വന്നണ്ണൻ
[illegible] കൊണ്ടു-
[illegible]
[illegible]
കാരുണ്യമൂർത്തി! [illegible]
[illegible] പൂജിച്ചു [illegible]
[illegible] പൂർണ്ണ [illegible]
[illegible] എല്ലാമില്ല
[illegible] വേണ്ടതല്ലം
[illegible]
[illegible] മരികത്തു
[illegible] സമ്മാനിച്ചു [illegible]
[illegible] മരികത്തു
എന്നാൽ [illegible] തോന്നിടേണം
[illegible] പരമേശ്വര [illegible]
[illegible] തോന്നിടേണം
[illegible]
[illegible] പോണം
[illegible]

[illegible] പാണ്ഡുസുതന്മാർ
[illegible]
[illegible] ഭഗവാനോട്
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] കഴിച്ചു

പാണ്ഡവവൃഷ്ണികളൊന്നായപ്പോൾ
കണ്ണാടികളെടുത്തീക്കരത്തു
ക്രൂരന്മാരുടെ കണ്ണുകളിഹ
ചോരംവേണ്ടന്നാക്കിനിയെന്ന്
വേറായുള്ളതിവിധമാരതി-
വേഗാൽ വാണിതിനച്ഛിദ്രമല്ലും
ബ്രഹ്മാത്മജനാം നാരദമുനിയുടെ
ഏഷണികേട്ടു ദുർമ്മദമെല്ലാം
കൃഷ്ണനരന്മാർ വിരോധിച്ചുള്ളൊരു
തീക്ഷ്ണപരാക്രമനായ ഗാലവനും
ശത്രുക്കൾക്കിവർ പാത്രവുമായി
അന്തർമുഴുത്തഥവൈരവുമായി
ഇത്തരമോരോ കഥകളശേഷം
ആതുരകഥിക്കാതനുഗമിച്ചു
ലക്ഷണനാദികളോടൊരു ചേർന്നു
നിർമ്മലമാനസനാകിയ ഭഗവാൻ
വെൺമതിരോജയിച്ചൊതബലനും
നന്മയിലപ്പൊഴുതുത്തുപറഞ്ഞു
[illegible]
[illegible]
[illegible]
ളിനിയെന്തുള്ളതു പറയേണ്ടൂ?
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

കൃഷ്ണാർജ്ജുനവിജയം ഓട്ടൻതുള്ളൽ സമാപ്തം.

നിവാതകവചവധം

ഓട്ടൻതുള്ളൽ.

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
ഭാസിതമഹാഗിരിതന്നിൽ വസിച്ചു
അക്കാലത്തമരാധിപനന്ദന-
ഇക്കഥസർവ്വമറിഞ്ഞുടനാരു
ഉൾക്കമലത്തിൽ വളർന്നൊരു മോദമ-
തക്കത്തോളമില്ലാതെ ചമഞ്ഞു
ഒക്കെയുമിപ്പരാക്രമമെല്ലാം
[illegible]
[illegible]
[illegible]
വിക്രമശാലികിരീടിയ വിജയനെ
യിക്കാലം പുനരിവിടെ വരുത്തി
[illegible]
[illegible]
ഊക്കേറുന്ന തൻ ചാരന്മാരെ
[illegible]
രാക്രമമെന്നുള്ളതുചുവിട്ടിവന-
ച്ചക്രായുധസഖിയാകിന വിജയം
ചേതസി ചിന്തിച്ചുടനേവം പുന-
രുത്തമനാകിയ സാരഥിയാകും
മാതലിതന്നെ വരുത്തിത്തരസാ
[illegible]

പശുപതിതന്നോടസ്ത്രവിദ്യ പാർ-
പാശുപതാസ്ത്രംവാങ്ങിപ്പുറപ്പെട്ടിങ്ങു-
ശൈലഗന്ധമാദനസാനൌ ചെന്നു-
നാശ്രമവാസിച്ചീടുന്നിതുനിയതം
ആശ്രയമതിലിന്നവനെക്കാൺമാ-
നാശനാകുമവളങ്ങീടുന്ന
ആശ്രമമെന്നിവിജയനിരിക്കും
ദേശത്തെനോക്കിനടന്നീടേണം.
അത്രാചന്ദ്രമതിനാൽ പാർത്ഥ-
പുത്രനാകുമവൻ
വത്മനായുധ ചൊല്ലിലവൻ പുന-
രത്ര പാതുമനെന്നതുരന്നോ
പാർത്ഥിവോത്തമകുലാലംകരൻ
പരന്നൊന്നു ഭുവനങ്ങളിലെല്ലാം
കീർത്തിയാൽ വളർന്നു പാർത്ഥാ-
ക്രാന്തിയും ബഹുവളർന്നുടങ്ങി
പാർത്ഥലന്തിലവ ദാതൃസമൻ
പാർത്ഥുകാൺകിലിന്നാരുമില്ല-
ഇന്ദ്രിലോകപതിയായിട്ടന്ന
ദൈത്യവൈരിപുത്രൻ
ബലികളായവനിതെന്നുഗത്തിലോ-
ത്തത്ഥബലവശികാതില്ലാ
ഇത്തരംബലപരാക്രമനായ
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
ചിത്തതാരിലൊ[illegible]
ഇത്തരംബഹുപരാക്രമ[illegible]
പുത്രനെസ്സുചികാൺമാൻ[illegible]
ചിത്തതാരിൽ വളരുന്ന[illegible]
അത്രപോയിവരണംബലശാലിന്ദ്രം
വീരനാകുമവനെക്കാണാനിഹ
കാർയ്യമുണ്ടുപലതുംസാധിപ്പാൻ

പോരമിന്നതിനുവേണ്ടുവോളം ബല
വീര്യവുമേകമായ്ക്കനന്ദ്
സ്വർഗ്ഗലോകമിരുപ്പിതാമസിയാതെ
ഭേരിലഖിനിക്കേക്കാർക്കുസമാനം
ഇന്ദ്രന്റെകല്പനകളിവണ്ണംകേട്ടുസൂതൻ
സാന്ദ്രാനന്ദംപൂണ്ടതിസ്യന്ദനംതന്നിൽകേറി
മന്ദതകൂടാതെ സാർവ്വഭൌമപതിതന്നിൽനിന്നു
ഉല്ലാസമാർഗ്ഗംവിളങ്ങുംതന്റെപാർശ്വേ
ചെല്ലുമ്പോൾപലവഴികളെല്ലാംവഴികണ്ടു
സിദ്ധന്മാരോടു ചില വിദ്യാധരന്മാർസ്വര-
സാമ്യനാമരമ്യമുഖരാകിനാതംപല
ഗന്ധർവ്വന്മാരുംദൈത്യ ബന്ധുകാമിനിമാരും
സന്തോഷമോടുമൊരോതുമവസിച്ചീടുന്ന
യക്ഷന്മാരോടും ചില രക്ഷന്മാർമുനിമാരും
രക്ഷികളുമെപ്പുണ്ടക്കാലമുവിരിച്ചു
രക്ഷവൈരിയെയ്യാനിച്ചുകണ്ടകതിരയോടും
തൽക്ഷണം മരുന്നുകണ്ടാനങ്ങൊരേടത്തിൽ
വീണാധരാചിനികരെ വീണാപ്രയോഗത്തിലും
വാണിഗുണങ്ങളിലും പ്രീണിച്ചുകൊണ്ടു ചിലർ
വാണീടുന്നതുമങ്ങു കണ്ടാനങ്ങൊരേടത്തിൽ
കാന്തന്മാരോടുകലാവിച്ചുരമിച്ചീടുന്ന
പുരന്ദരമൊഴിമാരുമൊരിടത്തുവല്ലഭന്മാർ
കാന്താതെന്നിയേ നിന്നു കണ്ടറിയാതെ
സന്താപമായിവന്ന കൃശിമുഖമായും
സപ്തപ്രകാരങ്ങളിൽ ചെന്നതിനെയുമപ്പുറം
സപ്തവസ്ത്രത്തിൽ കാണാവുള്ളവരാക്ഷസരും
വെള്ളികൊണ്ടുള്ളരികിൽ ചെന്നതിനെയുമപ്പുറം-
വെള്ളിവസ്ത്രത്തിലവിടെയുംപലതരക്കാരെ [ക-
നീലക്കല്ലുകൾക്കരികിൽ ചെന്നതിനെയുമപ്പുറം
നീലവസ്ത്രത്തിലവിടെയുംപലതരക്കാരും
സാക്ഷാൽതന്നെനോക്കുകണ്ടറിയാത്തതൊരേറം
സൂക്ഷിച്ചുകാവൽക്കാർനിന്നീടുന്നൊരേടത്തിൽ
കാട്ടാളന്മാർകറുത്ത ചട്ടകളുമണി-
ഞ്ഞിട്ടുറക്കിതന്റെ കൂട്ടങ്ങൾ പലരുമായ്
വെട്ടിച്ചിരിച്ചുമിരി വെട്ടംകണക്കെപരം
കാട്ടിൽവന്നവരെയെല്ലാംകോട്ടിൽവലക്കേറാനായ്
കെട്ടിയൊപ്പിച്ചുനായ്ക്കൂട്ടങ്ങൾ പലരുമായ്
വട്ടമിട്ടീടുന്നതുംകണ്ടാനങ്ങൊരേടത്തിൽ

ആട്ടംതിരികളും പാട്ടുകതിരുകളും
ഓട്ടമാൻപേടികളും പേടിപ്പൂണ്ടതന്റെ
നാട്ടംവെടിയാതെ നില്ക്കുമാറുന്നതങ്ങോട്ടേയ്ക്കിൽ
മത്തഗജങ്ങളുടെമസ്തകതലങ്ങളിൽ
ശക്തിപെരുത്തീടുന്ന ഹസ്തങ്ങൾകൊണ്ടടിച്ചു
ചിത്രമാക്കിയുടനെ മത്തിയൊഴുകുംപോലെ
കത്തിക്കടിച്ചുതെ പൂർത്തിവരുത്തീടുന്ന
കുത്തുമതുകേട്ടു കത്തിച്ചെങ്ങിനെ
മുത്തുകൾകൈവിരലിട്ടുകളിച്ചുമറ്റ-
സത്തമന്മാർ വാണിടുന്ന ...
ചോരകൊണ്ടുള്ളസിക്തം ...
വേദമാരായതിനു താപമെപ്പോഴായി
കാട്ടുമൃഗങ്ങൾ ...
മത്തുകൾകൊണ്ടുകളി ...
വിതറാതെ പർക്കംതിരഞ്ഞു ...
മജ്ജസമം പാടങ്ങളിൽ കാണുന്നു
വൃക്ഷങ്ങൾ തരുക്കൾ സത്തമന്മാരായ
കൈത്തലങ്ങളിൽനിന്നു മുക്തങ്ങളായുള്ളോരു
മുത്തുമണികൾകണ്ടു ചിത്തമതിങ്കലത്ര
എത്രയും വേദനചേർന്നു ...
യോഗിപ്പുരുഷന്മാർ ...

പലവിധമിങ്ങനെ പർവതസീമനി
വലരിപുസുതൻ കണ്ടുനടന്നു
കലിതകുതൂഹലമുള്ളൊരു ...
നലമൊടുവിജയനിരിക്കുമ്പോൾ
തേടിവരുന്നൊരു ...
നേരെയിങ്ങുവരുന്നൊരു ...
ആരെന്നുമറിഞ്ഞില്ലവനൊരു
വീരശിവാമണിയെന്നുമറിഞ്ഞാൻ
കണ്ണാൽ ...
കണ്ണുമുഴുത്തിനവന്നിതു ...
അണ്ണൻതാനേ ...
വണ്ണം ...
കളിയിൽ ...
അന്നേരം ...
സുരപതിസുതനൊടു ...
ചൊല്ലിനാനുടമോടു പറഞ്ഞു.

മുനിപാലകനെയായ്മുന്നേ
കീർത്തസമാനന്മാരാകരാജസ
ധീമാനായ ധനഞ്ജയനിന്നു
കീർത്തിയേറുന്നവൻ ...
കാമനെ ...
ഇന്ദ്രനന്ദനൻ ...
കാലിതങ്ങൾ ...
...
...
...
...
കന്നിനിലം ...
...
...
...
കൊണ്ടുവന്നിയനോടിച്ചുതയാനും

പദം

ദേവാധിപനാദികൾക്കൊന്നി
കേവലമെൻവചനം
ദേവദേവൻ ...
...
(ദേവാ)
...
...
...
(ദേവാ)
...
...
...
...
(ദേവാ)
...
...
...
...
ദേവാധിപനാദികൾക്കൊന്നി
കേവലമെൻവചനം

...
...

മതിയിൽ വളർന്നൊരു കൗതുകമോടെ
ഇതി പുനരരുപറഞ്ഞുതുടങ്ങി
ജനകൻ തന്റെ നിയോഗം കൊണ്ടിഹ
കനിവോടെന്നെ ക്ഷണിച്ചതുമൂലം
ഞാനവധിസുഖമിന്നിപ്പോർമാതക
മനതാരികൾ വളർന്നീടുന്ന
വരികസഖേ! നീ തേരിൽ കരേക
സുരലോകത്തിനു പോയീടുക നാം
പെരുവഴിതന്നിൽ കൗതുകപ്രാഗ്നവു-
മുറചൊല്ലിക്കൊണ്ടു ഗമിക്കാം
അച്ഛൻ തന്നെക്കാണ്മാൻ പലനാ-
ളിച്ഛിച്ചീടുന്നെന്നതു ഞാൻ
ഇച്ഛ സംശയമില്ലിഹ കണ്ടോ.
ലിച്ഛിക്കുന്നവരഖിലം ലഭിക്കും
ഇങ്ങനെ പാർത്ഥൻ മാതലിയോടും
തിങ്ങിന സുഖമൊടു തേരിൽ കേറി
മംഗലരൂപൻ പാർത്ഥനുമൊന്നി-
ച്ചുയരെ തിരിച്ചു പുനരതിവേഗം

ചമ്പതാളം

സുരവരസുതനസ്സുരവരകരനും
ത്വരിതഗതിയോടവർ തേരുമുപേക്ഷിച്ചുടൻ
സുരനഗരികതന്നിടൻ സപദി പ്രവേശിച്ചു
സുരവരപുരത്തികെ ചെന്നുനിന്നീടിനാർ
സുരവരനതുപൊഴുതു സുരഗണസമേതനായ്
സൈന്യസമാന്തരമാമവരോടൊത്തുടെ
വിവിധനാട്യവിജയനാദസവിധമവിടെ ചെന്നുടൻ
വീണുനമസ്കരിച്ചീടുന്നൊതിനാൻ
ജനക ജയ ജഗദധിപ ജയ ജയ നമോസ്തുതേ
ജംഭനിഷൂദന! നിൻ പാദദർശനാൽ
ജനനഫലമടിയനിഹ കൈവന്നു സമാഗതം
ജാതമോദേന ഞാനിങ്ങുകൊണ്ടിങ്ങനെ
ഗുരുജനകൃപാബലംകൊണ്ടുതന്നുണ്മ
വരുമഖിലമിതി വിബുധവാക്യമാകർണ്ണനം-
കരുണയൊടുമടിയനെയനുഗ്രഹിക്കണമേ [illegible]ൻ
കാരുണ്യമൂർത്തേ നമസ്തേ നമോസ്തുതേ.

ഇത്ഥം കേട്ടു മകിഴ്ന്നുടനെ പല
കീർത്തനമൻപൊടു ചെയ്തു ജയന്തനൊ-
ടൊത്തു സമീപേ ചേരും വിജയനി-
ലത്യന്തം കൃപപൂണ്ടു മഹേന്ദ്രൻ
സതതമരികിലണച്ചു പുണർന്നു
പുത്രസ്നേഹവശംഗതനായി
അർദ്ധാസനവും നൽകിയിരുത്തി
മോദാൽ മോദമിതരുളിച്ചെയ്തു
ഉണ്ണീ കേൾ ധനഞ്ജയ മകനേ!
പുണ്യവയസ്സു നിനക്കു ലഭിക്കും
ചണ്ഡരിപുക്കളെ വെൽവാനെല്ലാ
പാണ്ഡിത്യവുമുളവാകുമതെല്ലാം
കണ്ണിൽ പാരിച്ചൊന്നിന്നെക്കാണ്മാൻ
കൗതുകമോടുവസിക്കുന്നെൻ ഞാൻ
കണ്ണായിതുമുണ്ണുകൊണ്ടിന്നിഹ
പൂർണാനന്ദമെനിക്കു ഭവിച്ചു
ധർമ്മതനൂജനു സുഖമോ? തനയാ!
ധർമ്മതനൂജനു സൗഖ്യം തന്നെ
ധർമ്മവുമൻപൊടു ചെയ്തീടുന്നോ?
ധർമ്മവുമൻപൊടു ചെയ്തീടുന്നു
അമ്മയ്ക്കും സുഖമല്ലീ തനയാ?
അമ്മയ്ക്കും സുഖമെന്നേ വേണ്ടൂ
ഭീമനനുജന്മാർക്കും സുഖമോ?
ഭീമനനുജന്മാർക്കും സൗഖ്യം
കൃഷ്ണയുമൻപൊടുമരുവീടുന്നോ?
കൃഷ്ണയുമൻപൊടുമരുവീടുന്നു
കൃഷ്ണനെയുമവരോ? സേവിക്കുന്നു
കൃഷ്ണനെ ഞങ്ങളു സേവിക്കുന്നു.
ദുര്യോധനനിങ്ങളൊടനുദിന-
മൊന്നു സുഖേന വസിച്ചീടുന്നോ?
ദുര്യോധനനെങ്ങളൊടനുദിന-
മൊന്നു സുഖേന വസിച്ചീടുന്നു
കതടച്ചോരടിമക്കളു കാട്ടിയ
കസ്തൂരികൾകൊണ്ടിഹ നിങ്ങളുരേഷം
കാട്ടിൽ വസിച്ചീടുന്നൊന്നമ്മളു
കേട്ടിട്ടുണ്ടാപത്തുകളശേഷം
കള്ളച്ചൂതുകളിക്കുകളിച്ചുട-
നുള്ളതശേഷം കൈക്കലതാക്കി
തള്ളി വനത്തിലയച്ചുടനേറ്റവു-
മുള്ളിലടങ്ങാതൊരു പലവക-
ളുള്ളു പറഞ്ഞു തെളിഞ്ഞു വസിക്കും

കള്ളന്മാരെന്നതും നാഗമെന്നു-
മുള്ളതശേഷമൊന്നായൊരുപാ-
നല്ലാതകാലമൃത്യുക്കളോ!
ചെന്താർമാനിനികണവൻതൻപദ-
ചെന്താരടിയിണയുടെസാദരം
ചിന്തയിലായുറപ്പിച്ചങ്ങിനെ
സന്തതമമ്പോടുസേവിച്ചെന്നാൽ
ചിന്തിതമഖിലംസാധിക്കുമ്പുന-
രന്യമൊക്കെവുമങ്ങളകിലും
ഭേദങ്ങളൊഴിപ്പനൊരല്ലൊ
ക്ഷിതിയിലവതാരംചെയ്തങ്ങിനെ
ക്ഷോണീകൃതിപൂണ്ടൊരുദേവൻ
ഗോപാലബാലകനെന്നറിയേണം
ഇത്ഥമതൊപ്പുകളെല്ലാമൊരു
മുരാരെകാലത്തിൽവിചാരിച്ചെന്നാൽ
ഉത്തമശേഷമൊഴിഞ്ഞുസുരവന്ദ-
സിക്കാമതികളൊരുക്കൽസകല-
മക്കാമപാലിലെതിക്കാരവരൊരു-
മിക്കാമെപ്പൊഴുമൊഴിക്കാമവനിലെ-
ദിക്കാമവരെതിർക്കാമതിനൊരുതടസ്ഥിക്കാവുമില്ല.
നാരായണന്റെകല്പനയൊന്നു
പാരിലൊരാൾക്കുമില്ലെന്നുള്ളതു
നേരേകത്തിക്കൊണ്ടുണരുമെളി
സാരമിതെന്നുധരിച്ചീടേണം
നിന്നുടെസുകൃതവിശേഷംകൊണ്ടു-
നീങ്ങനെപുത്രസമാഗമമായി
ധന്യമതേ! മനോരഥവും നിന്നിലു
വന്നലഭിപ്പതിനുംമറ്റുവിഘ്നം
ഇവിടെവരാനായുള്ളതുമാത്രമൽ
ഉവിപ്രതാപത്തെപൊക്കുന്ന
ഭാവിതമുള്ളിൽക്കരുതുന്നവർ
ജീവരമസ്തുതിചെയ്യുന്ന
ഭാരിതമെങ്ങനെജപിച്ചീടുന്ന
ഭാരിപദപൂജകൾചെയ്യുന്ന
ദേവകയോഗംസാധിക്കുന്ന
പാരിചാരകഗംഗചെയ്യുന്ന
ഇങ്ങനെപലതുംചെയ്യുന്നോരും
ഇങ്ങനെവനവർക്കുള്ളത്രെ

മംഗലകർമ്മവിപാകംകൊണ്ടു
സംഗതിചേർപ്പാനുന്നവിധം
നിന്നെക്കാണ്മതിനാശമുഴുത്തുട-
നിന്റെയീപുത്രമഥവന്നീടുന്നു
എന്നതുകൊണ്ടിനിവൈകാതവളെ-
ച്ചെന്നിഹകണ്ടുവണങ്ങിയവനിൽ
ഇംഗപദാബ്ജമതാതനിന്നെ
യിംഗിതമഖിലംസാധിച്ചീടും
മംഗലമസ്തുനിനക്കനിശാന്തം
സംഗതവിജയവുമവതല്ലൊ
താതൻതന്നുടെകല്പനയിങ്ങനെ
തന്നോടേകുട്ടുമായരുടെന
താതൻവന്നിങ്ങിക്കൊണ്ടെന്നു
തന്മേൽതത്രധൃതമായി
സാമോദംപൂണ്ടവരമായി
തമ്മിൽകണ്ടുംകേട്ടുംപിടിച്ചു-
നമ്മവസിച്ചീടുന്നോരളവിൽ
ധർമ്മ്യംതന്നിൽചെന്നുകരേറി
ന്നന്തഃപുരമതിലാളുകന്നാ-
നന്തികസീമനിചെല്ലുന്നേരം
കണ്ടിസുതനെക്കണ്ടഥചെയ്തു
സന്തോഷാശ്രുകണങ്ങൾപൊഴിച്ചു
പന്തിടയുംപൊർമുലകളിൽനിന്നഥ
ചിന്തിച്ചുപ്പാളു. ദേവിക്ക
കനിവൊടുപാദംനമിച്ചുന്ദനനുടെ
ജനനിയെവീണുവണങ്ങി
അനന്തരമിക്കൊണ്ടതികനിവ-
നന്ദനയമെവമുണർത്തിച്ചുടനേ

പദം

ധന്യേപുരലോകജാദേവിസുത-
മാനന്യജനനീ തൊഴുന്നേൻ
ധന്യനായ്‌വന്നൊന്നിനിക്കാനുകൂലം
ഇന്നുമിഹസമാഗമംസുത-
സുന്ദരീജനവന്ദിതേ (ധന്യേ)
പാർത്തനന്ദനനന്ദനവ
പുത്രനെന്നകരുതേണം
ആർത്തികളെല്ലാമൊഴിഞ്ഞുനമുക്കുമേൽ
സൗഖ്യമേവനിന്നരിൻപദ-
മത്തെക്കണ്ടുകമ്പിടുന്നേൻ (ധന്യേ)

പദം.

വീര ധനഞ്ജയ! കേൾക്ക സുകു-
മാര! ഗുണാംബുധേ! വീര!
പോരിൽജയിച്ചു പൗലോമരെയും നീ
അത്ഭുതമിങ്ങുചെയ്തവരുമമ്പോൾ
വീരവിലാസങ്ങൾ കാട്ടിയ വീര (വീര)
നിന്നുടെകീർത്തി വളർന്നു ലോകം
മൂന്നുംനിറഞ്ഞുവിളങ്ങുന്നു ചന്ദ്ര
ഉഡുവിന്നുള്ള കളങ്കങ്ങളൊഴിഞ്ഞു
ഇന്ദുചൂഡനാഴിഞ്ഞിടാതെ വിളങ്ങി
തന്നെമനസ്സിലേക്കൊള്ളു (വീര)
എത്രനാളുണ്ടു ഞാൻ നിന്നെക്കാണ്മാൻ മോഹി-
ച്ചുരുവസിക്കുന്നുബാലാ
ആർത്തികളെല്ലാമൊഴിഞ്ഞു നിനക്കുമേൽ
സ്വസ്തിവരികസുഖസമ്പദമിയ-
ലെന്നുമെന്നുമോർത്തുകൊൾകനീ
വീരധനഞ്ജയ കേൾക്ക സുകു-
മാര ഗുണാംബുധേ വീര.
ഇത്തരമുർവ്വശീവാക്കുകൾ കേട്ടു സ-
മത്ഥനതാകിയ പാർത്ഥനുടനെ
യാത്രയുമറിയിച്ചുകൊണ്ടധികം
ചിത്തസുഖേനതിരിച്ചുനടന്നു
ഉന്നതമാകിനമണിമേടയോടെ
നിന്നുപതുക്കെത്താഴെയിറങ്ങി
നന്ദികലർന്നുനടന്നവിടെപ്പല
ശൃംഗാടകമതിലാണ്ടുവിളങ്ങി
ഇന്ദ്രസുരാംഗനമാരുടനന്നു
ഇന്ദ്രാത്മജനെക്കാണ്മാനമ്പോടു
വന്നുതുടങ്ങീസുന്ദരിമാർ ചിലർ
ഉന്നതമേടയിൽകേറിനിന്നു
വിജയൻ തന്നുടെ ചരിതമിതപ്പോൾ
വിരവൊടു നീളെക്കേട്ടുതുടങ്ങി
കേട്ടവർകേട്ടവർ പറവതുതുടങ്ങി
കൂട്ടംവിട്ടുനടന്നുതുടങ്ങി
മട്ടോലുംമൊഴിമാർ ചിലർതങ്ങടെ
കെട്ടിയവല്ലഭനോടുപറഞ്ഞു
ചൊല്ലിയതെല്ലാമത്രേമറന്നു
പോട്ടെന്നങ്ങുതിരിച്ചുനടന്നു
കാഴ്ചകൾകാണ്മാൻ പോകുന്നെന്നവ-
ന്നച്ഛനതിൽ ചിലവാക്കുപറഞ്ഞു
വേശ്യചിലതൊത്തുഗമിക്കാമെന്നും
കാഴ്ചയപൂർവ്വമെത്തിയില്ലെന്നും
തപ്പാതെപ്പെണ്ണുങ്ങളെന്നും പുന-
രിപ്പോൾതന്നെ വരാമെന്നും
അമ്പിനൊടുവേഗമതുള്ളവരെന്നവി-
ളിപ്പാൻനേരമതാണെന്നും
കുന്തീസുതനെക്കാണ്മാനെല്ലാരും
സന്തോഷമൊടു വിളയാടുകയും
പൂരുഷന്മാർമിഴിമാരെല്ലാമപ്പോൾ
ചിന്തകലർന്നുനടന്നുതുടങ്ങി
ഒറ്റക്കണ്ണെഴുതിക്കൊണ്ടൊരുവൾ
തെറ്റെന്നങ്ങുതിരിച്ചുനടന്നു
ഒറ്റക്കാതിൽതോടയുമിട്ടു
മറ്റൊരുപെണ്ണുവരുന്നതുകണ്ടാൽ
ഉടുപ്പുകളെവികൃതികളാക്കി
ചിരിപ്പാനെല്ലാതകാലംവന്നു
അപ്പുറമെല്ലാവരുമെപ്പെണ്ണുങ്ക-
ളിങ്ങിട്ടെന്നുനിനച്ചിട്ടപ്പൻ
വെക്കമെഴുന്നേറ്റവൾ ചിലരോ
മൊക്കകളിലണിഞ്ഞുമുലക്കു
മറ്റൊരുപെണ്ണിന്നിളതപ്പിണങ്ങു
കുറകഴിഞ്ഞണികെട്ടീല്ലിനി
യാത്രയൊരുങ്ങിച്ചെല്ലുന്നവർ നല്ലാർ
വസ്ത്രമിതെന്നുനിനച്ചുകരിമ്പട-
മെത്തിയെടുത്തുടുത്തുംകൊണ്ടു
തെറ്റെന്നങ്ങുതിരിച്ചുനടന്നു
പരിഹാസത്തിനുവട്ടംകൂട്ടി-
പ്പലരുംകണ്ടുചിരിച്ചുതുടങ്ങി
ഫലമില്ലായ്കയുംകൊണ്ടവളപ്പോൾ
അതിനൊന്നും ബോധിച്ചതുമില്ല
എന്നതുകേട്ടുപറഞ്ഞൊരുതരുണീ
യിന്നതിവിസ്മയമുണ്ടല്ലോ
സുന്ദരികാട്ടിയഗോഷ്ഠിനിനച്ചും-
മൊണ്ടും ചിരിയാമെന്നേവേണ്ടു
കാഴ്ചകൾകാണ്മാൻ പോകുന്നു ചിലർ
വേശ്യകളായതുകേട്ടുചിരിച്ചു

കാച്ചിയപുടവയുടുത്തുംകൊണ്ടു
പച്ചപ്പുഴുവുമെഴുത്തഥവെച്ചു
ചന്തമിയന്നൊരു കുറിക്കൂട്ടണിയേ
ചാന്തതില്ലാതൊരു മനോതന്നോ
ചാന്തുമുട്ടിയെടുത്തുംകൊണ്ടവർ
ചാണതിരഞ്ഞുനടക്കുന്നേരം
തലയിൽ രോമവുമില്ലകഷണ്ടി
മുളവെച്ചതുപിടിപ്പിച്ചവിലസാ
ജലദോഷംകൊണ്ടവരുടെ കണ്ണിൽ
മലമതുപൂളകിടക്കുന്നേരം
തുപ്പിയെച്ചുന്നവരിതുകേവലമോ
ചാണയിതെന്നതിനച്ഛയൊലുടെ
തലയിൽകൊണ്ടഥവെണ്ണയൊഴിച്ചു
ചാന്തുകണമ്പാരച്ചുമുടങ്ങി
തലനൊന്തപ്പൊളായവരുടെ
തലമുടിച്ചുരുട്ടിപ്പിടിപെട്ടു
കലഹിച്ചൊർ പോട്ടാനവരെ
ജലദോഷവുമതിനാലെയടച്ചു
അതുകേട്ടിട്ടുപറഞ്ഞൊരുതന്ത്രി
ഇതുമെട്ടിന്നു ചുതകിടന്നെ
മതികെട്ടിങ്ങിനെ ചിലർ കേട്ടനെരം
കഥപെട്ടെന്നു പറഞ്ഞുകൊണ്ടു
അതുകേട്ടിങ്ങുഗമിച്ചാൽ പോരാ
ഉത്തമരൊക്കെ ഗമിച്ചീടുകനാം.

എവം പറഞ്ഞു ചലദേവനിതംബിനിമാർ
ഭാവം തെളിഞ്ഞു തത്ര പോവാൻ തുനിഞ്ഞു മെല്ലെ
സന്തോഷമോടുമവർ കന്തികമാരന്റെ
അന്തികേ ചെന്നു ചെപ്പ ചേർന്നിതന്ത്ര
ഞങ്ങൾ രാത്രം നാണയുമെയവന്റെ ചെ
കണ്ണാലതിമോഹം കണ്ടു സുരാംഗനമാർ
ഞങ്ങൾ രാത്രി പൂണ്ടു കൊണ്ടു മേളംകലർന്ന
കൊണ്ടാടിപ്പലവിധമുണ്ടായി കാമരസം
ഉദ്യോഗമോടു ചിലർ ഭൃംഗിമാരം ചില.
ഉദ്യാനംതന്നിൽ ചെന്നു പ്രിയം ഇങ്ങി-
കളിച്ചുതങ്ങളിലന്യോന്യം വിളിച്ചും സന്തോ-
ഷാദ്ഗുച
കളിച്ചു മത്തകളും പാടിയും നല്ല നാരിമാർ
കടന്നു മന്ദമായ കലർന്ന ശൃംഗാരലീല
ഇരുന്നിപ്പലവിധങ്ങൾ.

ഒരുകാമിനിമെല്ലെയുരുത്തു
പൂതപുഷ്പഗണങ്ങളെറിയുന്നു
ഒരുവൾക്കുളുന്ദപാനികൊടുത്തു
ഒരുപെണ്ണിനുകണ്ടുവെറുത്തു
ഒരുകാമിനിപ്പുമലർ ചിന്നുന്നു
ചിതറുന്ന ചിന്തയിലധികം സുഖമിതിയെങ്കിലതു
ഞങ്ങളായിമാർചലരംകുടി
സുരപാമപാനമലർ ചൂടി
ചരിതമാനനമവരിടെ മാടി
പരിതരമണിയും ചൊല്ലി പാടി
മദവാരണമൊത്തുമകാമിനിമാർ
കാമവിനോദം കൈക്കൊണ്ടുകളിയാടി
ചലരാഗവിധം ചൊല്ലിപ്പാടി
കളിപുക്കിരികിന്നരതെടി
മുളിതം ചിലനാടകമാടി
സുരസുന്ദരിമാരുടെ മോടി
ചിലർ വീടികൾസുഖമൊടുപൊടിയുമെ ചി
തെടിയും മലർ വാടിയിലധികരസം
മലർബാണനു മനംകവർന്നു
കലവിൽ കുളിയെടുത്തു
മലർസായകമൊന്നൊടുത്തു
ചലമിഴിമാർക്കിട്ടുകൊടുത്തു
ചിലർ മഞ്ഞിമയമങ്ങിയ നംഗസംഗപ്പിയനിൽ
മുങ്ങിയുമതിവിവശം
ഒരുപെണ്ണിനുവസ്ത്രമഴിഞ്ഞു
ഒരുപെണ്ണുതകൊണ്ടിൽ മറഞ്ഞു
ഒരുവൾക്കരിശമഴിഞ്ഞു
ഒരുപെണ്ണുകണ്ടുപറഞ്ഞു
പരിഹാസവിധം ചൊല്ലിയുമാർത്തറിയും
മറിമാൻമിഴിസംഹതികൾ.

ഇങ്ങനെപലവിധമംഗനമാരുട-
നംഗജതാപരിതാപം പൂണ്ടു-
നങ്ങുകളിച്ചുവസിക്കുമ്പോൾ
അംഗനമാർ മണിയാളാമുർവ്വശി
തിങ്ങിന മദനവികാരംകൊണ്ടവൾ
മങ്ങിനമുഖമൊടു പാർത്ഥൻതന്നെ
അംഗപ്പൊണ്ണങ്ങളും നിനച്ചു നിനച്ചുട-
നിങ്ങനെ സഖിയോടു ചൊന്നാൾ മോദം

കണ്ടാലുംനീയിങ്ങനെയിവനെ-
ത്താണ്ടാർശരനെക്കാളതിസുഭഗൻ
വണ്ടാർകുഴലികളെന്നിവനെ
ക്കൊണ്ടാടുന്നതികൗതുകമോടെ
പണ്ടുമഹേശനൊടേറ്റമനംശിതി
കണ്ഠൻതന്നെജയിപ്പിച്ചതിനാൽ
ഖണ്ഡൻസായകനെക്കാളതിശൗ-
ര്യമുണ്ടായിട്ടെന്നപ്പോളിവനിവ
നുണ്ടല്ലോമതമിങ്ങിനെഹൃദയം
കൊണ്ടുവിചാരിച്ചതിനെവിധിപ്പൂതാ-
നുണ്ടാക്കിത്തീർത്തിവനെന്നിയതം

പദം.

മാനിനിമൗലേഗുണശാലിനി!
നീ കാൺക!
മാനവവരനാകുമിന്നിവനുടെ
മാനസകുതുകമധുരസമയികണ്ടിതൊന്നി
(മാനിനി)
കൊണ്ടൽനിരയ്ക്കൊത്തകുന്തള
മിന്നൽവളർക്കുന്നിന്ദുചന്ദ്രമൊരുവദന
ചെഞ്ചുണ്ടി
കണ്ടാൽനിനക്കതിൽകൗതുകമേറുമൊരുവ-
മൂന്നാമം (മാനിനി)
മന്നിലതന്നിൽവസിക്കുന്ന
മന്നവന്മാരിൽമാന്യനാകിയമാനുഷനിവനി-
ല്ലിനിയൊരുതുല്യൻ
അന്യമിക്കകളിലുമെന്നവനമാലവി
മനോരമേ (മാനിനി)
വില്ലാളിവീരൻധനഞ്ജയൻ
ചൊല്ലേറുമുഗ്രൻപുല്ലമാനനമുള്ളിലുള്ള
നൽകമിവനെ
തെല്ലാതസൗന്ദര്യപൂരവതിനാലണിവനം
(മാനിനി)
പഞ്ചബാണലീലയിൽമാതൃസ്തുതയംപരികേൾപ്പു
കേൾക്ക
പഞ്ചമപ്പൊടിയക്കാരംമധുരംപാണ്ഡവവാതം
അഞ്ചാതെനന്ദനന്ദനൊരുകരമരവിന്ദ
മാനിനിമൗലേഗുണശാലിനി! നീ കാൺക
കമലദളായതനയനനിവൻ
കനിവുള്ളപെരുമ്പടയാളിവീരനിവൻ
അമലചരിതനിവനതുലസാഹസനിവൻ
അമരകുലാധിപതനയനിവൻ
ഭുവനൊരുകുലരമിപ്പാനും
അവിരളമാഹാത്മ്യമുപൊലിപ്പാനും
അധികതരസുകൃതമുള്ളപെരുമതമെന്റിക്കെതാമവി
പാർത്തിൽവളർന്നിരിക്കുന്നു.
അംഗനമാർക്കൊരുകാന്തനിവൻ
അരിവരനിചയകൃതാന്തനിവൻ
അമലബലസാഹിത്യനായികസുഭഗനിവൻ
അളകികൾസമയമനോഹരനിവൻ
തൊണ്ടിപ്പഴമൊക്കുമധരം പിടിച്ചുള-
നിലാവിൽവളർക്കും ചുണ്ടുകളും
മല്ലികമൊട്ടുകളൊത്തിരിനിരയും
മല്ലൽവളർക്കുംപല്ലുകളും
മല്ലീശരകലവില്ലിൻ ചാതുരി
തല്ലിയെടുക്കുംചില്ലികളും
മുല്ലശരനുടെമുല്ലമലർതാകിന
കല്യകരാശ്ശരുഡിവാപകളും
ഉള്ളിൽനിനയ്ക്കുമ്പോളാനന്ദമൊത്തു
കൊള്ളിയരിക്കുംപാദമലർകളും-
മൂന്നമരശംഭുരേതിളുത്തിടുന്ന
കണ്ണപെറാതെറിവാൻമേലാ
വിധുമുഖനാകിയവിജയൻതന്നുടെ
മധുരതരസല്ലാപംകേളിയ
വിധുരതതീർത്തുവസിപ്പാനുള്ളോരു
വിധിയുണ്ടായ്വതുമോർമ്മമാലേ!
ഉത്തമപുരുഷനിവനുടെവാക്കുക-
ളത്രതന്നെമഹിളകൾക്കാരാനന്ദം
സത്യമാകിലവനെത്രയുംകനിഞ്ഞുവ-
ളൊത്തൊരുമകളുംപറയേണ്ടതെന്തിനി
ഉത്തമശിഖ ഉദ്ധതിനിതന്റെ
ചിത്തവിലാസമുപേക്ഷിച്ചാലും
ഉത്തമനാകിയപാർത്ഥൻതന്നോടു-
മൊത്തുരമിപ്പാനുള്ളൊരുസംഗതി
സത്വരമതിനാമുദ്യതയാകി
സത്തമരാശിയിലമരുംവാണാ
ന്നിന്നുടെപരിതാപങ്ങളെല്ലാം
ചെന്നവനോടുപറഞ്ഞറിയിച്ചാൽ

നിന്നെക്കാളധികം ചില വികൃതികൾ
ചെങ്ങാതിക്കും വന്നു ഭവിക്കും
പണ്ടു മുനിമുഖ്യന്മാർ മൌലിമണിയവ
ചന്തമിയന്നാശരീരം കണ്ടാൽ
ചെന്നവർ സാധകശരമാകുന്നോരവ
ചെന്തീനദ്വയിലുഴന്നീടാതെ
പൂന്തേൻമൊഴി ഭുവനങ്ങളിലെങ്ങും
ചിന്തിച്ചാലൊരുപൂരുഷനില്ല
ഈശ്വരഭക്തിയുറച്ചുമഹാഗിരി
പാർശ്വേ ചെന്നു തപം ചെയ്തീടിന
നിശ്ചലഹൃദയന്മാരായ് മേവിന-
വിശ്വാമിത്രപരാശരമുനിമാർ
വിശ്വവിമോഹിനി നിന്നെക്കണ്ടാൽ
ഈശ്വരഭക്തിയുമവിടെനിന്നും
വിശ്വാസേന വളർന്നീടുമവ
വിശ്വാസവുമവർ മോചിച്ചീടും
എന്നതുകേട്ടുപറഞ്ഞാളുർവ്വശി
നന്നായിതൊഴി നിന്റെ വചനം
മന്നവനായീടുംപോൽതാൻ
ദൈന്യതയറിയുന്നവനല്ലെന്നാൽ
സന്ദേഹമൊരുവിധമുണ്ടായതു
നിന്നോടിന്നലെ ചൊല്ലീടാംകേൾ
ഇന്ദ്രനിരിക്കും കോവിലകത്തെന്നാകനാ-
മിന്ദ്രപുരാംഗനമാർപലർകൂടി
ചെന്നവിടാചലമുമേളമഥ
സുന്ദരനാകുമവൻ സേവിപ്പാ
നന്നവിടെപ്പലസുന്ദരിമാർ ചിലർ
ശൃംഗാരത്തിൻമോടികൾകൂട്ടി
നടകമാടിനവരസമാടി
നാഗനിതംബിനിമാർ ചിലർപാടി
നലമൊടുപാടി ചിലരവിടാടി
നളിനവിലോചനമാർ ചിലർപാടി
എന്തിനിതധികം പറയുന്നവരുടെ
ചന്തികളൊന്നുംഫലമായില്ല
കന്തീസുതനായുകൊണ്ടൊരുപോല്ലും
ചിത്തമിലുണ്ടായില്ലകലുക്കം
എന്നതുകൊണ്ടുപറഞ്ഞിതുഞാനും
മന്നവനീതാകൃപയില്ലേതും

തന്നെക്കാമിച്ചീടാത്തവനെ-
ത്താനങ്ങോട്ടുപറഞ്ഞുമകിച്ചാൽ
മാനക്കേടുഭവിക്കയിതെന്യേ
മാനിനിമാർക്കൊരുഫലമില്ലേതും
മതമിതുകൊള്ളാംസമയമിതെന്നു
കരുതിമനോഭവനരികിലണഞ്ഞു
ശരനിരചൊരിയുന്നു ബുധജനമനോ
ഹരതരരൂപവുമുൾവാക്കന്ന.
എന്നതുകേട്ടപ്പെൺകൊടിചൊന്നാൾ
ഇന്നിനിയക്കവിചാരംവേണ്ട
നിന്നെക്കിയാതിനിനാന പൂരുഷൻ
മന്നിലുമപ്പാതാളത്തിലുമില്ലാ
കാറ്റുംവെയിലും മഴയും മഞ്ഞും
ഏറ്റവരുന്നതിനെറിയുന്നും
കാറ്റുംവെള്ളവുമിലകളുമെന്നിവ
കൊറ്റുകഴിച്ചുംകാട്ടിൽവസിച്ചും
ചുറ്റുംവള്ളികൾചുറ്റിപ്പടരപി
ചുറ്റുംവന്നതുതിർമുറിപ്പതിചിതൊ-
ടേറ്റംഭക്തിയുറച്ചുവസിക്കും
മുറ്റക്കാക്കുംനിന്നിൽമമുഖ-
നാറ്റംകൊള്ളുമുൾവാഴുന്നാൾ
മറ്റുള്ളാർക്കതിനെന്തൊരുകാര്യം
വിജയനിനിക്കുംദീക്ഷതിരിഞ്ഞാ-
വിജയനെന്നിഹചൊന്നൊരുസരസിജ-
നയനേ നിന്നിൻ ചരിതങ്ങളയച്ചി-
ച്ചുവടെ നക്കൂട്ടിക്കൊണ്ടിഹനന്ദനി
ഭവനേ പോരികവൈകീടാതെ.
മന്നവനിന്നിഹനിന്നതുപോലെ
മാനിനിസ്വർഗ്ഗിചന്തമതായ്
മന്ദസ്മിതമചിത്തവുമൊന്നാം
സുന്ദരിതവവാസനാസ്ഥിതമല്ലോ.
ഇങ്ങനെസഖിയുടെവചനംകേട്ടവ-
ളങ്ങനെയെന്നുമനസിലുറച്ചു
മംഗലരൂപിണിയുർവ്വശിയുടനെ
ഭംഗികലർന്നൊരുമോടികൾകൂട്ടി
ഭൂഷണമിലുംകസ്തൂരികളുംപൊട്ട്
മണമേറുന്ന ജവാദുകൾപൂവും

മണമേറുംകസ്തൂരികൾകളഭം
ക്ഷണനേരംകൊണ്ടുടലിലണിഞ്ഞു
കണവനിരിക്കുമിടത്തിലെത്തു
ക്ഷണമങ്ങൊട്ടതിരിച്ചുനടന്നു

കമ്മി.

കുന്തിതന്റെകുമാരകന്റെ
അന്തികേ ചെന്നമന്ദമവൾ
ചിന്തുമനന്തകാന്തികലർന്നവൾ
അന്തരംഗമിളക്കുമാറുമന്ദമന്ദംകളിച്ചുടനെ
മന്ദസ്മിതവുംതൂകി
കന്ദർപ്പബാണസംകലിതാവൾ
സുന്ദരാംഗിമതിമറന്നിന്ദിരാധിപ-
നന്ദനനാമർജ്ജുനനോടക്ഷണമേവം
ലജ്ജയെല്ലാമുപേക്ഷിച്ചു-
നിർജ്ജനമാകിലെ ചൊന്നാളേവം

പദം.

പാഹിമാംപാകശാസനി! പാണ്ഡവവീര!
പാഹിമാംപാകശാസനി!
മോഹനീയകായനിന്റെ
മോഹകാന്തികണ്ടമൂലം
മോഹമുള്ളിൽവളരുന്നേറ്റം
ബാധ്യതേമേസഖേ! (പാഹിമാം)

മാരന്റെശരങ്ങളേറ്റു
മാനസമുരുകീടുന്നു
മനതാരിലുണ്ടാകിയോ! മത്സ്യകേതന!
മലകറതീരണമേവിഭോ താപസാധിപ!
(പാഹിമാം)

ആർത്തപാലനംകൊണ്ടല്ലോ
പാർത്ഥിവശിഖാമണേ നിൻ
കീർത്തികൾജഗത്ത്രയങ്ങളിൽ
പ്പൂരിൽവാണികൾകീർത്തിക്കുന്നു
സന്തതമൂലാ ഓർത്താൽവിചിത്രം (പാഹിമാം)

കന്ദർപ്പബാണമേല്പിച്ചുടൻ
വന്നാലുംനീവൈകീടാതെ
കന്നലുമുലകൾമാർവിലേറ്റുന്നിലണച്ചു
തന്നാലുംപുണർന്നീടുവാനാരോ
സന്ദേഹമെന്തോ! (പാഹിമാം)

മുല്ലവിശിഖന്റെകലവിലിവനെവന്നീടുന്ന
ചില്ലികൾകൊണ്ടെന്നെന്നിസമ്മതില്ലിതാതി-
നല്ലൊരധരാമൃതംനകന്നില്ലൽകളക [ദ്ദപ്പാൾ
പാഹിമാംപാകശാസനി! പാണ്ഡവവീര!
പാഹിമാംപാകശാസനി!

ഉർവ്വശിയുടെവചനങ്ങളിവണ്ണം
ദുർവ്വിനയംബതകേട്ടൊരുനേരം
ഉർവ്വീപാലശിരോമണിപാർത്ഥൻ
ചെട്ടിവള ഒന്നാതകർപമരത്തി
ഉച്ചനിതംബിനിയോടേതൽചൊല്ലു
ചെയ്തുള്ളോരുവാക്കുകളിങ്ങിനെ
തരുണിനിന്നാതലജ്ജയതെന്ന്യ
ആരെന്നുള്ളതറിഞ്ഞതെചൊല്ലു
പാരംദുസ്സഹമെന്നാവേണ്ടു
കപ്പുകൊപ്പെ! ചിലജനമിങ്ങൊഴിൽ
കേട്ടുന്നാകിൽപരിഹാസത്തിനു
വട്ടംകൂട്ടിവസിച്ചീടുന്നതി-
നൊട്ടുംസംശയമില്ലിഹനൂനം.
മട്ടോലുംമൊഴിമന്യജനങ്ങളി-
ലൊട്ടുംമോഹംതോന്നീടരുതേ
അംബുജനാളമൊഴിഞ്ഞീടനൈവച-
മന്നത്തണികൾമോഹിക്കുന്നോ
ആനത്തലവനെയെന്ന്യേകരിണികൾ
മാനിനെയുന്മോകമതിക്കുന്നു
അംബുജമധുസമ്പൂർണ്ണംവണ്ടുകൾ
നിംബരസത്തിനുവാഞ്ഛിക്കുന്നോ?
മനുജന്മാരിൽമനോജസമരാം
മാനസിനിനക്കവലർത്തനിൽക്കെ
മാനസിജവേദനനമ്മോടുചൊന്നതു-
മനുചിതമെന്നുയരിച്ചീടേണം
നാരായണനന്നിക്കരുതല്ലത
പോരായുള്ളോരമമുനിതന്നുടെ
ഊരുവിൽനിന്നുളവായൊരുനിന്നുടെ
ചാരുതകണ്ടതികൌതുകമോടെ
സരസിജനയനന്നിന്നേപ്പരിചൊടു
സുരനായകനു കൊടുത്തുമുനീന്ദ്രൻ
സുരചരിതന്നുടെതനയൻഞാനെ-
ന്നൊരുകഥനീയുമറിഞ്ഞീടേണം

ഭേദമുള്ളവിധങ്ങളും ഉടനാൻ
തീരാമുള്ളൊരാകറ്റവരെ-
ന്നോരാമുള്ളിലുറപ്പിച്ചീടണമിയും
മരാമുമനായിതെന്നും
എന്നതിലും പുനരതുവിശേഷം
ഇന്നുമതുധരിച്ചീടണം
എണ്ണമെഴുംദേവപുരുഷ-
ന്റെയുന്നതഗുരുപതിവിതനണ്ടായി
ഉന്നതമായുള്ളപരാക്രമിപലനാളും
മന്നിടമകിലംകൈയ്ത്തുവസിച്ചു
അക്കാലംനിജബാഹുപരാക്രമ-
ധിക്കൃതശക്രപരാക്രമിയായവൻ
നക്രധ്വജപതിനിങ്ങളെയെല്ലാം
അകത്തിൽപുരമാശ്രയിപ്പിച്ചു
വക്രാത്മാവാകവനൊരുകിലും നാം-
ഖക്കാണിപ്പാനെളുതല്ലാഞ്ഞു
ശക്രൻമേതംനൽകിസുതനെ
വെക്കംമന്നിലയച്ചുമരോഗം
അത്രവ്യയാതുജനാകിയഭൂപതി
വന്നിവനെത്യജനങ്ങളെയെല്ലാം
വെന്നമരിച്ചുയകൊണ്ടുസുരന്മാരാം
തന്മിവളർത്തിനന്നായിതിൽ
പിന്നെപ്പുരിപൊടുനിന്നവിവാഹവു-
മന്നകഴിച്ചുനന്നിതാകട്ടെ
സമ്മതമില്ലയൊരുസകലജനാനാം
അംബുജനയനസമ്മതമെല്ലാം
കല്പതരാതിയുമൊന്നതെയമയു-
മേക്കിലൊന്നുമെല്ലാ
ഉത്തരൻപന്നിയിലാക്രമിച്ചാൽ
വരമപ്പോൾകിമഭിമതംനാ-
ഞൊരുതാൽപുച്ഛമറിഞ്ഞീടേണം
പരമല്ലത്തിനമറ്റാരുമില്ലാ
സ്വർല്ലോകാധിപനായവൻതന്നുടെ
സല്ലാപങ്ങളിവണ്ണംകേട്ടു
സ്വർല്ലോകാംഗനമാർമണിപിന്നെയു-
മുല്ലസിതമായ്പറഞ്ഞുതുടങ്ങി.

പദം.

എന്തിങ്ങനെവരികിലുമിനിയിപ്പോൾ
മന്ദസ്മേരവദനമതീവം
നന്നകമേറവുംപാരമതൊരുമ
ചിന്തിതമെന്നാൽകണ്ണൻനീയിപ്പോൾ
പഞ്ചസായകബാണങ്ങളാകുന്ന
വഞ്ചനനീയിലുമിന്നീടുമെന്നെ
പഞ്ചബാണങ്ങൾവെടിഞ്ഞിതപോലെ
പഞ്ചബാണതനനാഥരക്ഷതിം!
കാണിപോലുംസുഖമില്ലാ
ഊണിനുംരുചിയില്ലനിക്കേതും
ഏണവാണനയനെബാണനനിന്നെ-
ക്കാണാതെയിങ്ങിനെവാഴുന്നതെങ്ങൻ
മാനനീയതീർത്ഥപഞ്ചശരാർത്തിനിനക്ക
വാത്സല്യത്തിൽ
കാരണമെന്തെന്നെന്നോടുചൊൽകനീ
കാമവൈരിയെപ്പോലിനിയെളുതാ
ഭീമപരാക്രമിനീയാകുകൊണ്ടോ
കാമലവണകനനീയുമായ്
പ്രേമമൊന്നാകകൊണ്ടൊവല്ലതേന്നാലുമുള്ളിൽ
വളരുന്നതല്ലയെല്ലാം
കളത്തിനിന്നമകല്യാണാലയകേൾക്കുകൊ-
അല്ലാതെമറ്റൊരുലംബനമില്ല. (മുക

എന്നതുകേട്ടവർചൊല്ലുതന്നരുമ-
നിന്നിതുമാത്രംപ്രീകയില്ലാ
അങ്ങനമൊക്കെനാകിലുമിങ്ങനെ
ധർമ്മവിരോധമിതരുളിച്ചെയ്താൽ
സമ്മതമില്ലനമുക്കെന്തള്ളു
നിന്മനതാരിലുറപ്പീടണം
കഷ്ടംകഷ്ടംകൊടിനന്നിനെ
ദുഷ്ടതയെല്ലാതല്ലൊട്ടുംനമുടെ
ശ്രേഷ്ഠതരായുധിഷ്ഠിരനംബുജ
ശിഷ്ടജനങ്ങൾകനിഷ്ടമതും
കഷ്ടമൊഴിനിഷ്ഠുരമിങ്ങനെയായിൽ
കേട്ടനാൾമുതൽസംഘമിയം
തെല്ലാത്തവിധങ്ങളിലൊന്നും
ഇഷ്ടകമില്ലാനമുടെനേരെ
പൊതരായുള്ളൊരുപാപങ്ങൾമഹിമ
പൊതവഴിക്കുകമില്ലിതുനിയതം
എന്നതുകേട്ടനന്ദ്രിയപ്പോൾനാ-
ന്നരകേൾപ്പതുരൂപാരതരം.

നേരല്ലാത്ത വഴികളിലൊന്നും
ക്രൂരതയില്ലെന്നിങ്ങനെനമ്മുടെ
നേരെനിന്നു പറഞ്ഞൊരു ഭൂപതി
വീരൻനീയും ബോധിച്ചീടാൻ
കാര്യം പറയാം തെളിവുള്ളതിൽ
കാലുഷ്യം ബന്ധുത്വമതിലേറ്റം
പാഞ്ചാലാത്മജയെന്നൊരു പെണ്ണിൽ
വരണമെടുത്തതു കാരണമല്ലീ?
പാണ്ഡവരെയും വിവശന്മാരായ്
അന്യജനങ്ങളെയിങ്ങനെയൊരു ചി-
ന്തയുണ്ടാതവളെ വേളികഴിച്ചതു
കിങ്ങനെ ഞാനും കേട്ടിതു വിജയ
നഞ്ഞരവേഴുന്നൊരു മുമ്പേക്കൊണ്ട
പാഞ്ചാല്യപ്പുരിതന്നിലിതെല്ലാം
ജ്യേഷ്ഠൻ ചെന്നന്നവിടെയൊരുന്നാൾ
മദനാളനനോടൊത്തുരമിക്ക
ജ്യേഷ്ഠനിനിക്കു കളത്രമതിങ്ങനെ
കേട്ടാൽ പാരമ്പര്യവിധത്തിൽ
ശൗണ്ഡികർ പലരും കാട്ടുന്നതിനൊരു-
കോട്ടം നിങ്ങൾക്കില്ലതിനിന്നും
ആക്ഷേപവിടെയിരിക്കട്ടേ പുന-
രാർക്കറിയാവൂ നിങ്ങടെ ജാത്യം
ഒക്കെ മറന്നൊരു നിങ്ങടെ ജാതി
മൂപ്പുണ്ടല്ലോ കണ്ടിട്ടൊരുനാൾ
നക്കിനൊരൊരുത്തരെച്ചിട്ടുപിന്നെ
നാക്കാലികൾ നായ്ക്കളു പൂണ്ടോർ
അച്ഛനൊരുത്തനെകണ്ടാളുംക്രീ-
പ്പിച്ചുകളയാനതാവതുമോടി
ഇച്ചരിതത്തിലമല്ലോ നിങ്ങൾ
ജനിച്ചതുമോർത്താലത്ഭുതമത്രേ
പാണ്ഡുനരേന്ദ്രനിരിക്കത്തന്നെ
പാണ്ഡവനിങ്ങടെമാതൃജനം പല
പൊണ്ണന്മാരാം ജാരന്മാരൊടു
പുത്രസുഖം നേടിച്ചതുകാണും
പാണ്ഡുപരമ്പരശാലികളാകിയ
ഉണ്ണികൾ നിങ്ങളിതെല്ലാം വാഴ്ത്തു
പാണ്ഡുസുതന്മാർ ഞങ്ങളിതെന്നൊരു
കള്ളത്തനമേ ചൊല്ലുകയത്രേ

കശ്മലരേയുമുള്ളതിങ്ങനെ
പൊണ്ണക്കാര്യത്തിനുമീപാഴിൽ
ഇണ്ടലൊഴിവാതറിഞ്ഞിട്ടില്ലെ-
ന്നന്തരമീക്കറിഞ്ഞൊരുതനനായൊരു
ധൂർത്തുപറഞ്ഞിഹ ബോധിപ്പിച്ചതു
ധൂർത്തമതേറ്റം ചിത്രം ചിത്രം.

വല്ലതുമിങ്ങിനി വക്കാൻ മതിയത
നല്ലത്തരമുടെ ചൊല്ലുംനേരം
തെല്ലു പൊറുമൊരു കൃപയില്ലാതെ
കല്ലേ പോലിഹ വാസിച്ചതു ചിത്രമോ?
കണ്ടിവർ കൈവിലമായതിങ്ങനെ
ഇണ്ടൽതീർപ്പറയുന്നതിനൊന്നി
കണ്ടുകൊൾക ഖലമതിന്നിവനൊരു-
ഷണ്ഡനായീടുന്നെന്നുള്ളതും
കോപമൊരോടുമരുതീയിങ്ങിനെ
താപിക്കിന്നുകൊണ്ടാതനേറ്റം
താപമൊരുമധികം ചെയ്യുന്നതും
ശ്രീ പനാഗുരുവിലാപങ്ങൾ ഞങ്ങളെ!!

ദേവാ! ദേവാ! ദീനബന്ധോ!
ദേവകീനന്ദനാ! ശൌരേ!
ദൈവമേ നാന്നെല്ലാം ചെയ്‌വു
കൈവല്യമൂർത്തേ ദേവാ!
കാരുണ്യമില്ലാതെയിട്ടീടാ
ഭക്തജനങ്ങൾക്കേകുന്നതിന്ന
പാർത്താലവനെന്തെല്ലാം
മന്നവനാം ഗ്രഹിക്ക-
നാഥൻ തന്നെയും ചെയ്തീന്നോ
ന്യായമെയും കണ്ടനെഞ്ഞാൻ
ചൊന്നു കണ്ണാ
പാണ്ഡവന്മാർ നാണം
പെണ്ണുമല്ലാതെയൊരെങ്ങൾ
കണ്ണന്റെ മാവള്ള ലോകമെല്ലാം പരിഹസിച്ചീടും
പാരിലുള്ള വൈരികളെ
പോരിലാളും സംഹരിപ്പാൻ
പാർത്തീടിൽ തന്നെയൊന്നും
പാഴിലായല്ലോ
പുണ്ഡരീകവിലോചനാ!
ഷണ്ഡനാമെനിക്ക പാർത്താൽ

ഗാന്ധാരീവരകോപത്തോടുകൂടവ
ളന്ധനൃപാലൻ താനായാലോ!
പരിതാപപാരാവാരമിതിന്നിൽ
പതിതേ ചാടിക്കരുതെന്നെ
കമലാസനസേവിത ഗോപീനാഥ
പരിപാലിക്കേണം.

ഇത്തരമധികവിലാപം പൂണ്ടു
ചിത്തവിഷാദത്തോടു വസിക്കും
ചാരുവിലോചനതൻ പരിദേവിതം കേട്ടു സ-
ഖേദത്തൊടു പൗരജനങ്ങളിക്കൂടി
തങ്ങളിൽ ചിലതു പറഞ്ഞുതുടങ്ങി
ദുഷ്കരിയാമിതിനെന്തൊരു കഷ്ടം
സന്താപങ്ങളിവൾക്കും വരുവാ-
നെന്തൊരു കാരണമെന്നതു കേട്ടോ
എന്തെന്നതുമറിഞ്ഞില്ലിതുവരെ
ചിന്തിച്ചാൽ ബഹുകൗതുകമാകാം
കന്നിയെ വിൽക്കേതാനും ചില
സന്താപത്തെ വിളിച്ചുകൊടുത്തോ
ധർമ്മത്തിനു ചേരുകയില്ലെന്നോ
കല്യാണം ചെയ്തീടുകയാണോ
ഭൂമിയിൽനിന്നിവൾ വന്നവളാണോ
മിന്നൽസുഖമില്ലാതിക്കാണോ
വേളികഴിച്ചതിനെന്താനും ചില
താതനെയും പിന്നെയുമൊക്കെയോ
ദേവനെ കാണണമെന്നതുമല്ലോ
ചോദിച്ചറിവാനെന്തൊരുപായം
ഇങ്ങനെ ചിലതു പറഞ്ഞുകൊണ്ടുട-
നങ്ങുകടന്നു നടന്നുതുടങ്ങി
ദേവന്മാർ ചിലർ തങ്ങളിലപ്പോ-
ളേവം നിന്നു പറഞ്ഞുതുടങ്ങി
കന്നിസുതനിതുവന്നതിപ്പോ-
ളെന്തൊരു കാരണമെന്നതു കേട്ടേ
കന്നിസുതനിതുവന്നതിപ്പോ
ളെന്തൊരു കാരണമെന്നതു കേട്ടു
എന്താണൊരുത്തിയുമിങ്ങനെ ചെയ്യുന്നതോ?
എന്താണൊരുത്തിയുമിങ്ങനെ ചെയ്തീടാം
അതിനൊരു നല്ലൊരു വൈശദ്യമിലന്നീ
അതിനെങ്ങനെയൊരു വൈശദ്യമുണ്ടാം

ആയതുമൊന്നോ കൽപ്പിക്കേണ്ടതോ
ആയതിനെന്താ കൽപ്പിച്ചീടാം
നമ്മുടെ രാജാവായവനെന്നും
പൊൻമണിയാളാമുർവ്വശിയിപ്പോൾ
തൻമകനാകിയ ഗാന്ധർവ്വനാക-
ണ്ണാ ഗ്രന്ഥിക്കെട്ടുകളുള്ളവനായ്
മകനിൽ കെട്ടുകളുള്ളവരായി
സകലജനത്തിനുമറിയാതിപ്പോൾ
അതുപോലല്ലിതിനൊരുതരവിഷമം
അതിനെക്കാളിതിനെന്തൊരു വിഷമം
ഉത്തമനാകിയ പാർത്ഥൻതന്നുടെ
ഗാത്രം പൂണ്ടതുമെന്നൊരു ഭാവം
പുത്രനെയേറും കനിവുണ്ടായത്
ഗാത്രേ പൂണ്മാതിനെന്തിപ്പോൾ
താങ്ങിനെയല്ലാതൊന്നോ തവ
എങ്ങിനെ നമ്മൊടൊക്കെ കൽപ്പിക്കേണ്ടു
എങ്ങിനെതാനതു കേട്ടതിൽപ്പിന്ന
തങ്ങളെയൊന്നൊഴികെ കൽപ്പിക്കേണം
മല്ലാക്ഷിമണിയുർവ്വശിതന്നുടെ
വല്ലഭനാകണമർജ്ജുനനെന്നൊരു
സല്ലാപം ചെയ്തവളിവിടെയണഞ്ഞ
തെല്ലും സമ്മതമായതുമില്ലാ
ഞാനാശുശിവാശിവ കഷ്ടം കഷ്ടം
പൂർവ്വാപരതാ കർമ്മങ്ങളും
ഉർവ്വശി പിന്നെയവളുടെ ചിത്തം
ഉർവ്വശിയും നിജകോപത്തോടെ
ഗർവ്വോദയത്താലേ ചിതമായൊരു
ബന്ധിച്ചിങ്ങനെ ചൊന്നതിനാലേ-
പെണ്ണുമതല്ലാതാക ഭവാനെ
ന്നങ്ങവരും ശാപം ചെയ്കിലതന്നാൽ
നാരായണശിവനാട്ടിലുമിന്നെ-
പ്പേരാളികളവരെന്നേ വേണ്ടു
നാരികളെന്നു പറഞ്ഞാൽതന്നെ
നേരില്ലാത്തൊരു കൂട്ടമിതല്ലോ
ആണെന്നാലുമവൾക്കു മനസ്സിൽ വി-
ചാരവുമില്ലാ ഭേദവുമില്ലാ
ഇളകത്തീക്കകരിച്ചുവീഴി-
ന്നൊരു സന്തതമില്ലിതറിയണം

ഉത്തരമോരോജനമുടനെ ചൊല്ലും
വാർത്തകൾകേട്ടു മഹേന്ദ്രനമർത്ത്യ-
വൃത്താന്തങ്ങളറിഞ്ഞുതദാനീം
തത്ര സമാഗതനായിത്തഥാ സോ
നന്ദനൊടുള്ളുവസിച്ചീടിനൊരു
പുത്രനൊടപ്പൊഴ് കണ്ടൊരുനേരം
വിസ്മിതരാകിയ തന്നുടെമാറിൽ
ചേർത്തുമുറുക്കെത്തഴുകിപ്പുണർന്ന്
വാർത്തകളന്യോന്യമധിപനുടനെ
ഉത്തരമേവംപറഞ്ഞുതുടങ്ങി.

മോദിച്ചീടിനകിരീടിയൊടിപ്പോൾ വരവ്
ഭേദങ്ങളൊക്കെയും ചൊല്ലിത്തരമോദിച്ചുവസിക്കുമ്പോൾക-
ഞ്ഞനമൂർത്തിയുമങ്ങു നന്ദനനാകുമൊരു
സുപുത്രനുമേകനായ് താനേവിക്കയുമില്ലാ
കാമക്രോധങ്ങളൊക്കെയും പ്രതികൾ ചൊല്ലി-
ല്ലഭോ
സങ്കടമില്ലെന്നിലാക്കിയടക്കിയും കൊള്ളത്തി
മരിക്കനാവില്ലെന്നേകി മറിയാതെ കശ്മലന്മാർ
വൈരമുകളം ഗംഗാജലത്തിൽ പാപിക്കു ദൈവബന്ധി-
ച്ചിട്ട്
ഫലിക്കുമെന്തുകല്പിച്ചും പലതും ചൊല്ലുന്നതും
ഫലിയാതെയുദ്ധകളത്തിൽ പകരമസുരാകയാൽ
ഇതൊക്കെയും വിചാരിച്ചാൽ നിനക്കിളകി. പ-
ണ്ടിനിയപ്പോൾ
കാര്യമുണ്ടെല്ലാം വന്നതിനിന്നുപകാരമായി
ഉർവ്വശിയുടെശാപമുപകാരമായിവരും
ഉർവ്വിമണ്ഡലം ഉപചിതമിതുകൊണ്ടും
വിരാടനികൾനിന്നും വനവാസകഴി-
ഞ്ഞിട്ടങ്ങ്
അജ്ഞാതവാസം തന്നിൽ മനംവിക്കയുംചെ-
യ്യുവതിനുചെയ്യാതെ ദേവനായകൻതന്റെ
കനിവുതന്നപ്പോൾ ശാപംതെളിഞ്ഞുടനെ
ദേവനായകൻതന്റെ പാദങ്ങളിൽകൂപ്പി
സാവധാനം മാനിച്ചുമേവുന്നകാലത്തിങ്കൽ
ദിവ്യാസ്ത്രങ്ങളുമിന്ദ്രൻ സവ്യസാചിക്കേകി
വരുണാസ്ത്രമിന്ദ്രാസ്ത്രവും വൈകല്യബ്രഹ്മാസ്ത്ര
വും
വൈഷ്ണവമാഗ്നേയമെന്നിത്യാദികളായുള്ളൊ-
രസ്ത്രങ്ങൾ വഴിപോലെ പുത്രനുപദേശിച്ചു

ചിത്രസേനനെന്നുള്ള ഗന്ധർവ്വനെക്കൊണ്ടു പിന്നെ
നൃത്തഗീതവാദ്യങ്ങളത്യന്തം പഠിപ്പിച്ചു.
പാകശാസനൻ തങ്കൽ സുരസ്ത്രീജനങ്ങളാൽ
പുത്രാദികൾ വസിക്കും വൃത്താന്തം ബോധിപ്പിച്ചു-
നായ്
ദേവശാസനന്മാരും മാമുനിവരന്മാരും
ഉമിയിൽനിയോഗിച്ചു സമരാങ്കമിന്ദ്രൻ പിന്നെ
വിരവിൽവിജയനോടും വീണ്ടുമായതുവരണം.

അങ്ങനെ വാഴുംകാലം സുരവര-
പുംഗവനായ മഹേന്ദ്രനൊരുനാൾ
സംഗമയിനതാംകവിജയനെ
യങ്ങുവിളിച്ചുവരുത്തിസമീപെ
ഇംഗിതമാകുമിയാകിയവിജയനൊടു-
രിംഗിതമേവമിതുളിചൊല്ലി
കരുതിനയോധനാങ്ങിയ മകനേ!
ചിന്തതെളിഞ്ഞിതു കേൾക്കണമുണ്ണീ!
ചിന്തയിലുണ്ടൊരുതാൽപര്യം പുന-
രതെന്നുള്ളതുമുടനെ ചൊല്ലീടാം
ശിക്ഷയിൽനമ്മൊടുദിവ്യാസ്ത്രങ്ങൾ പ-
ഠിച്ചതിനിന്നുഗുരുദക്ഷിണയും
ദക്ഷിണചെയ്യണമെന്നതുമെന്തേ
പക്ഷവുമുണ്ടതുസാധിക്കേണം
പട്ടുംവളയും മോതിരം ചേലും
മുട്ടികളെന്നിവപൊന്നും പണവും
വെള്ളിത്തട്ടും പൊന്നുംവട്ടകനല്ലൊരു
പട്ടുകിടക്കാ ചെമ്പുവട്ടകനല്ലകുടങ്ങൾ
മഞ്ചലികിണ്ണികൾ കോളാമ്പികളും
മുത്തുകൾപെട്ടികൾ പട്ടുറുമാലുകൾ
പിടിയൊന്നുകളിവയൊന്നും
കിട്ടണമെന്നൊരുമോഹവുമില്ലാ
ഇപ്പോളീനചിയെന്നാലും
മിപ്പോൾതന്നെസമയിച്ചീടും
കല്പതരുക്കളിൽനിന്നുളവാകും-
നല്ലധനങ്ങൾ നമുക്കുണ്ടല്ലോ
സമ്പത്തുകളിവയൊന്നുംതന്നെ
സമ്പാദിക്കണമെന്നുമില്ലാ
മനോരഥമിന്നൊരുകാര്യമതിനെ
ദൈന്യതയുണ്ടതുസാധിക്കേണം

നിന്നാലതെത്ര സാധിച്ചീടും
നന്ദനാ! ഫല്ഗുന! വിക്രമശാലിയോ!
കൈവന്നതെന്നുമുടനങ്ങറിയിച്ചു
ചിന്തിതമെന്തെന്നതും ചൊല്ലേണം
നിന്തിരുവടിയുടെ കൃപയുണ്ടായാ-
ലെന്തെങ്കിലുമതു സാധിച്ചീടും
അന്തമില്ലിതിനിടയിനിയൊന്നും
ചിന്തിതമെന്തെന്നതും ചൊല്ലാലും
എന്നതുകേട്ടു മഹേന്ദ്രനുടനെ
നന്ദികലർന്നിതമരുളിച്ചെയ്തു

നിവാതകവചനെന്നൊരു ദുഷ്ടൻ
നിശാചരപതിയതിസാഹസിയോ!
നിവാസമല്ലവനതിബലസഹിതൻ
നിതാന്തദുഷ്കർമ്മാവവന
നിശാന്തസുന്ദരിമാരെയുമവനിഹ
നിരാകുലം മുനിതരുണികളെയും
നിശാമനാശം ചെയ്യുന്നവനിഹ
നിശാചരസമദാസ്യം ഹരിച്ചു
നിശാന്തമവിടമടിച്ചുതകർത്തു
നിശാവിനാശം ചെയ്യുമവനെ
നിശാന്തമാകിനശേഷമവന്റെ
നിഷ്ഠൂരതകൾ ചെയ്യുന്നാനും
നിശാന്തസുഖമതകിടമതിനിഹ
നിതാന്തമുഗ്രം മുന്നറിവും
തടിച്ചുവാരിധിനിറത്തോടൊക്കം
പൊരുത്തമായ പോലെ തടിച്ചതി
കരുത്തനാകമവനിഹമമ
പുരത്തിലിങ്ങു കടന്നാൽ കോപാൽ
അനർത്ഥമോരോവക ചെയ്യീടും
അമർത്ത്യവൈരികളെല്ലാവരുമൊരുക-
മത്തിരിയല്ലാതോർത്തീലിനിം
അമർത്ത്യരലിന്നാവതുമില്ല

തടിച്ചുമാകന്തമുണ്ടു ചൊരിച്ചും കല്ലുവൃക്ഷങ്ങ-
ളെടുത്തിട്ടു കല്ലുനരക്കതി നടിച്ചും മാമുനിമാരെ-
തിരിച്ചും ഓർത്തിരികത്തിപിടിച്ചും മുല്പു-
ഴാന്ന
കടിച്ചും തൃതനിരമ്പൈയിട്ടെച്ചുമഞ്ഞങ്ങളെ ചൊല്ലി-
ച്ചുരിച്ചും ദൈവസൃഷ്ടങ്ങളെ തടിച്ചുമതഴയ്ക്ക-
മഴിച്ചും ദയാഹീനം തെന്നുതഴിച്ചും കണ്ഡങ്ങൾ
കത്തി
ഇടിച്ചും കണ്ണിനെല്ലാം പിടിച്ചും ഹോമപാ-
ത്രങ്ങൾ
ഉടച്ചും ഹോമപാത്രങ്ങൾ പൊടിച്ചും വിത്തമെ-
ല്ലാം
മുടിച്ചും വിക്രമത്തോടെതിരിച്ചും പാടകർ കത്തി
യടിച്ചും വീടുകൾ ചുട്ടുകരിച്ചും ഇങ്ങനെ ലോകം
മുടിച്ചീടുന്നു നിത്യവും.

വാരിധിതന്നിൽ വസിച്ചീടുന്നോരു
വൈരികളെ നിധനം ചെയ്യാനിപ്പോൾ
സാരഥിയോടും വൈകാതെയായ
തേരിൽ കേറിപ്പോകണമുണ്ണീ!
ഇങ്ങനെ വികൃതികൾ കാട്ടുന്നവരെ
സംഗരസീമനി സപദി വധിച്ചാൽ
മംഗലകീർത്തികളൊരിലക്ഷണനാം
മങ്ങുമെവിച്ചീടുമെന്നുടനെ
വൃത്രവൈരിയുടെ ശാസനമിങ്ങനെ
പാർത്ഥിവൻ [illegible] കൃതമെന്നിം
കേട്ടൻ ചെയ്യും ചതിയുള്ളിൽനിനച്ചു-
കൊണ്ടതുമൊളിപോലെത്താതെ കോപാൽ
ശസ്ത്രമെല്ലാം കൊള്ളണതെന്നും-
തത്വമൊരുമയോ വിക്രമിപാർത്ഥൻ
തത്ര മെവിനസ്യമായ പരനോടും
സത്വരം തെഴുന്നേറ്റു യാത്രയുണർത്തി
വൃത്രവൈരിയും കണ്ടു പ്രസാദി-
ച്ചുത്തമരെകിടിനെഴുന്ന
പുത്രനൽ ചൊന്നു കൊത്തതി മോദാൽ
ഹന്തുപക്ഷമുയത്തിനെയോ
അസ്തു തെക്കണമാല്ലിങ്ങനെയോ?
സാസ്ത്രിതവാരികവിക്രമശാലയോ!
ഇതമരുന്നുഗ്രഹമേകി
യാത്രയാക്കി സഹസാരഥിയോടും

ചമ്പതാളം.

ഇന്ദിനകുലതിലകനാവനിപതിയർജ്ജു
നംശപരാക്രമവാരിധിപാണ്ഡവൻ [നൻ
സപദിനിജജനകനെ ഭയവാരം കൈതൊഴുതൻ
സാരഥിയോടൊത്തിരിച്ചുമതിതുകം

പരിചിനൊടസുരനെതിരിടുന്നേരത്തിന്നെ
വരമൊന്നിയതിനെതിരെപ്രവേശിച്ചു
അരിവരനിലയിക തരമതിശമൊടർജ്ജുനൻ
ആരണ്യശംഖുവിളിച്ചുചൊല്ലീടിനാൻ
വരികപടപൊരുവതിനുനിശിചരകുലാധമ!
വീരനെന്നാകിൽനീവൈകരുതിന്നിയെ
ന്മമവരപ്പോരിയിലതിവിരുതിനൊടുവന്നൽ
ഞാനാനാസ്ത്രങ്ങൾചെയ്യുന്നതുമതേ!
നിശിചരരിലധികരേ! നിശിതമഥമൊഴിഞ്ഞാൻ
നിഗ്രഹിച്ചീടുവൻനിന്നെയുമൊരുപ്രകാരം

ഇത്ഥംവിജയനെൻറുർമൊഴികേട്ട
ക്രുദ്ധനായോരംനിവാതകവചനും
അബ്ധിയിൽനിന്നങ്ങുയർന്നവന്മാരൊടും
[illegible]
കല്ലുമരമെന്നിവ [illegible]
കല്ലുമഴപൊഴികളും
ഉൾപ്പുന്നവനോ [illegible]
[illegible]
വൃത്തംകലർന്നുള്ളചമ്പുകിടാതന്നി -
[illegible]
കണ്ണുന്നതിക [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
ആരെടാനമ്മോടുപോർചെയ്യുതിന്നായി
നേരിടാമെന്നുള്ളിലോർത്തുവന്നിങ്ങിന്നു
പാരമധികപടാങ്കർമെന്നാന്നു
[illegible]
ഇന്ദ്രനെന്നാകിലുംചന്ദ്രനെന്നാകിലും
ഇന്ദുചൂഡൻവന്നുവരുന്നെന്നാകിലും
മാരനെന്നാകിലുംവീരനെന്നാകിലും
മമമൊടടർപൊരുവതിനവരികമനസാ ചെന്നി
ല്ലിമമളയുഗത്താൽകല്ലുകളിതു [illegible]
[illegible]
കില്ലിതിനതെല്ലുമിനിപ്പൊഴുതു [illegible]
പാണ്ഡവൻതാനെന്നവണ്ണിച്ചുനിന്റെ
പൊണ്ണത്തംചെല്ലനെതിച്ചീടുമിപ്പോൾ
എണ്ണമില്ലാതുള്ളസൈന്യങ്ങളും

കണ്ണിലാമ്മാറുനീകണ്ടുകൊണ്ടാലും
ചണ്ഡരിപുവീരികരണ്ഡമതിനേരം
ഖണ്ഡനമൊണ്ണശരഷണ്ഡമതുകൊണ്ടു
മുണ്ഡമതുമിന്നതുവഖണ്ഡതരമാകും
കുന്തീസുതനമൃതന്നുവീണ്ണും
[illegible]
ദണ്ഡംകടിച്ചുപൊടിച്ചുപറഞ്ഞോ
ലെന്തിങ്ങുചതംകലുഷമിതല്ലേതും
കന്തുപതിവരനാടകത്തിൽപ്പൊരുതുവതിനോക്കം
അരികളുടെകലമതിലമിടിപ്പൊടിതകർക്കം
കരതടത്തിൽപ്പൊരുകിലിവിനാപടയൊടുന്നിനക്കം
നരപതിനമിതയിലമപുരിയാത്രഗമിക്കാം.

ഇങ്ങനെപറഞ്ഞുതമ്മിലേറ്റുള്ളും
കോപവുംപാരംകേറ്റുള്ളും
അസ്ത്രജാലങ്ങൾചൊരിഞ്ഞും
ശസ്ത്രക്രൂരായെയൊഴിഞ്ഞും
അമ്പുകൾകൊണ്ടുമുറിഞ്ഞും
വമ്പുകൾതമ്മിൽപറഞ്ഞും
ദൈത്യേന്ദ്രൻപാരംകയർത്തും
പാർത്ഥനെവന്നെതിർത്തും
തമ്മിലന്യോന്യംകൊടുത്തും
തായത്തിലൊത്തുകയർത്തും
മാറ്റിടംതിങ്ങിപ്പാടിച്ചും
പാരാതെരകാപമേറ്റും
ഇങ്ങനെതമ്മിൽകയർത്തും
കലഹവിധങ്ങളെത്രപകർന്നിട്ടന്ന
കലശലിതിതിവളർന്നിട്ടന്ന
പൊടികളുമനവധിനിറഞ്ഞിട്ടന്ന
പൊളിയല്ലടിതകർത്തമറഞ്ഞിട്ടന്ന
ഒരുനിചരന്മാരംകുറഞ്ഞിട്ടന്ന
ഒരുവിവിധമൊന്നുമറഞ്ഞിട്ടന്ന
കരതലവിനയൊന്നുകഴുത്തിട്ടന്ന
അരികളുടെനാശമടിച്ചിട്ടന്ന
അമരന്മാർനിന്നുപുകഴ്ത്തീട്ടന്ന
അസുരന്മാർനിന്നുതളർന്നിട്ടന്ന
ശിവശിവയെന്നുപറഞ്ഞിട്ടന്ന.

സംഗരമധികതരമായി -
ഇങ്ങനെയിരുവരുമന്യോന്യം

തുംഗനിശാചരവീരന്മാരെല്ലാ-
നങ്ങുവധിച്ചുമരിച്ചുവിരിട്ട
മംഗലമേറുംകാംബലികളനാന
മങ്ങുസമാഗതമായി
ഉടനയികമാനവവീരൻപാർത്ഥൻ
മുടനസ്യന്ദനമേറിക്കൊണ്ടതിരിച്ചു
ഇന്ദ്രനെവന്നുവണങ്ങിസ്തുതം
ചൊന്നൊഴിയാതെവിവരമറിയിച്ചു
ഇന്ദ്രനുമധികംപ്രീതികലർന്ന്
നന്ദനനർപ്പൊരനുഗ്രഹമേകി
ജീവപരിരംഭിച്ചുകമാകെ
വെളുത്തൂർക്കുളളപികരമതേ
ദേവകളവനതെതിലിതെട്ടു
കേവലമാശീസ്സാരുമേകി
പുറപ്പെന്നിതുതപദേവകളും
കരമകന്നുപുകഴ്ത്തിതരാനിം
കല്യാണംശിശിരിശി
കല്യാണംകല്യാണമൂർത്തിതൻപദ-
പല്ലവമെസവപാളുൾ

ചെല്ലത്തിൻമല്ലവൈരികീർത്തികരം
സല്ലപിച്ചുതല്ലസിച്ചുവാഴ്കകല്യാണം
ഉത്തുലംദൈവമനുകൂലം
നതിലേരഭയലവിച്ചു-
മത്തലകലനിലപൂവും
ത്തുലകീർത്തിവിമലപൂർത്തിയെന്നിവ
സകലമാത്രസഫലമാകണ്ടാവകല്യാണം
മാനവവീരൻപാർത്ഥനന്ദനവരെന്നൊന്ന
ഭിഷകുളെത്തുസുഖമേമാഴ്ഗമനവാരി
മാനിനിലെപ്പമാനമൊഴ്ജനമാത്ത്യുട്ടകകല്യാ
ണം
പരിതരാതോംഭേശതീപത് തോമ്പേപുത്തുതന-
ന്ദനാ
പൃഥസംശരാത്തപിരപരിപിന്നാഴുവനവീര-
കല്യാണംശിശിശികല്യാണം [ണിമണേ
കല്യാണംസുഖമേററവനങ്ങളേ
ഉല്ലസനകരത്തൊരുമിവസം
സാർല്ലോകായിപരനാഴ്ംസുഖമൊഴ്
സാർല്ലോകത്തിൽവസിച്ചുസുഖിച്ചു.

നിവാതകവചവധം ഓട്ടൻതുള്ളൽ സമാപ്തം.

കേരള സാഹിത്യ
അക്കാദമി